

ՊՈՂԱՐԵԱՆ ՆՈՐԱՅՐ

ՄԱՅՐ ՑՈՒՑԱԿ
ՁԵՌԱԳՐԱՅ ՍՐԲՈՑ
ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

ՀԱՏՈՐ

7

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՆԱԽԳԻՏԱՆԻ ՍՈՍԷՆԱԶՈՐ ԳԽԼՈՒԻՏ ԿԻՒՊԵՂԿԻՆԻ ՏԻՐԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

GRAND CATALOGUE
OF
ST. JAMES MANUSCRIPTS

VOLUME VII

BY

ARCHBISHOP NORAIR BOGHARIAN

JERUSALEM
ARMENIAN CONVENT PRINTING PRESS
1974

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՎԵԿՍԿՈՒՆ ՍՍՏԷԼԱՂՈՐ ԳՈՒՈՒՍ ԿԻՒՂԵԿԷԼՈՆ ՀԻՄՆԵՐԿՈՒԹԱՆ

ՄԱՅՐ ՑՈՒՑԱԿ ՉԵՌԱԿՐԱՑ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

ՀԱՏՈՐ ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ

Կ Ա Ջ Մ Ե Ց

ՆՈՐԱՅՐ ԱՐԲԵՊԱՆ ՊՈՂԱՐԵԱՆ

ՅՊԱՐԱՆ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ
ԵՐՈՒՍԱԴԷՄ
1974

Հ Ի Մ Ո Ւ Մ Ն Ա Ռ

ՏՆՈՐԷՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ

Ս Ո Ւ Ր Ի Ա Ռ Ո Ռ Ո Յ Ս

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Արքայ Յակոբեանց Չեռագրաց Յուցակի այս նոր
կրատարակութեան մեկնաստութիւնը ազնուաբար ստանձ-
նեց Գալուստ Ս. Կիլիպէնկեան Հիմնարկութեան Պատ-
ուարժան Վարչութիւնը. որուն դարձեալ կը յայտնենք մեր
ջերմ շնորհակալութիւնը:

Վստահ ենք որ, մեզի հետ միասին, Հայ բանասի-
րութեան եւ մշակոյթի բոլոր նուիրեալ աշխատասիրներն
ու բարեկամները, նրախտագիտութեամբ եւ օրհնութեամբ
սկստի յիշեն անունը ան Մեծ Հայուն, Գալուստ Ս. Կիլի-
պէնկեանի, որ իր հաստատած հոյակապ Հիմնարկու-
թեամբ, բազմաթիւ բարերարութեանց կարգին, հանդի-
սացաւ նաեւ Հայ մշակոյթի գերազանց գնահատողը, հո-
վանաւորողը եւ տարածիչը:

Հայ երուսաղէմը, որուն հանդէպ այնքան ինքնա-
բուխ սէր եւ հոգածութիւն ունէր Մեծանուն Բարերարը,
այս հրատարակութեամբ համեստ յուշարձան մը կը
կանգնէ իր անգուգակուն բարեկամին՝ Գալուստ Ս. Կիլի-
պէնկեանի յաւերժաւոյն յիշատակին:

ՆՈՐԱՅՐ ԱՐՔԵՊՍ. ՊՈՂԱՐԵԱՆ

Բ Ա Ց Ա Տ Ր Ա Կ Ա Ն

Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Վանուց Ձեռագրաց Մատենադարանի գրչազիրներուն Տուցակին այս Եօրներորդ Հատորը կը պարունակէ Ոկարագրութիւնը 365 զիրքերու , թիւ 2001—2365 : Կրնամք նշել որ Ոկարագրութիւնը մէջ Ոկարագրութեան եմ մեծ թիւով նիստական Մատենաներ , յատկապէս 39 Մատենաներ եւ 27 հորհրդատներ :

Ձեռագրութիւնը յաջորդական բուսականութիւն գտնուի , զիրքերու անուններով , կ'երեւին բուսականներ , որոնք կը պարզանշուին յիշեալ զիրքին բանիներորդ օրինակն ըլլալը : Իսկ հեղինակի կամ բարգմանողի անունին կից գտնուող բուսականը կը ներկայացնէ երկին յօրինման կամ բարգմանութեան տարին : Ձեռագրին զրոյսը բնական բուսական , երբ ձեռնարկէ , դրուած է աջակողմէն սիւնակին վերեւ , իսկ վայրը՝ անոր համընդհանրաց կողմը :

Այս հատորին մէջ գտնուած ենք մանրակարգական եւ զարդազարդական շուրջ 150 տասնեակ նմաններ , առնելով աստ նկարազարդուած Ձեռագրութեան , այդ կերպով զ'ազատութիւն մը տուած ըլլալու համար՝ յայտնի , անշուշտ , եւ նորայայտ մկարդներու եւ ձեռագրութիւնն առաջնային մասին : Հայ մանրակարգութեան պատմութեան համար անտարակոյս օգտակար սիւնի համընդհանրաց անոնք գէրջ մասամբ :

Այս հատորին մէջ տեսնուած ենք նաեւ առիւթ բան երբեք տեսնուած կարգ կամ երկար բնագրութիւններ , որոնցմէ շատեր կը ներկայացնեն մեծ շահեկանութիւն , պատմական , մատենագրական , եւ այլ տեսակետներէ :

ՆՈՐԱՅՐ ԱՐՔԻՊՍ - ՊՈՂԱՐԻՆՆ

Ի 'Իսկտեմբեր 1974

Երուսաղէմ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԵՍԱԿԱԽՈՐԵԱԼ

(Ա — Է Հատորներ)

(Փակագիրքով դրուած բուանշանները կը ցուցնեն թէ մոյմ գիրքէն
հանի օրինակ կայ նախընթաց լիցե հատորներուն մէջ)

Ազարալիզեղոս — Խի. 230, 309, 314

Աղամգիրք — Առաքել Էսայ. Սիւնեացի (7)

Ախրապատին — Ամբրոսիոս 250

Աղբիւր Բաղձալի — Յովհ. Արք. Համատեցի 682

Աղօրագիրք (20)

- » — Բենիկ Վրդ. Վանտեղացի 793, 1265
- » — Եփրեմ Խորի 1525
- » — Կիւպրիանոս 1915
- » — Յակոբ Վրդ. Կրակացի 1462
- » — Յովհ. Վրդ. Գառնեցի 731, 859
- » — Սարկաւազ Վրդ. — 1525, 2127
- » — Սիմէոն Կթղ. 1487
- » — Շալալիւսնի — Խմբ. Սրսպիտն Վրդ. 1715

Աղօրագիրք Ս. Տեղեաց — Վարդան Վրդ. (10)

Ալլաբանուրիւն Ս. Գրեց — 441

Անայելիա — Մարտինոս Պէթ. (9)

Անգիտաց Անպէտ — Ամբրոսիոս (3)

Անուտ Ալլաբանուրիւն — Հ. Լաուռէթ 3, 17, 46

Անուտ Ալլաբանուրիւն — Հմտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի 385

Անուտ Նորագոյն Մտածմանց — Ա. Գալմաթ (17) — 2030, 2104, 2165,
2169

Անուտ Նորագոյն Մտածմանց — Հմտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի (6) — 2068

Աշխարհագրական Պատմութիւն — Թրդմ. Յովհ. Անկուրիացի 554

Աշխարհագրութիւն — Մէլքիսեղ Վրդ. 1553

» — (Մ. Խորենացի) — 743, 1016, 1138, 1211, 1288

» — Վարդան Վրդ. (10)

Ապաշխարարան — Պ. Վրդ. Աղամալիւն (3) — 2192

Ապաշխարութիւն Աղամալ — 1458

Առաժ Խմաստասիրաց — Ջափարիա 1214

Առակագիրք (5) — 2083, 2332

» — Ասար Սեբաստացի 743

» — Վարդան Վրդ. 1444, 2323

Առեկախօտութիւն 488

Առաջնորդ Մեղանորաց — Լուդ. Կրանատացի 284

Առաքելութիւն և Լուծմունք — Մ. Ֆեպուռոս 118, 1496

Աստղաբաշխական Գուշկութիւն 554

Աստղաբաշխութիւն — 817, 944, 1214

» — 1543

» — Թրդմ. Մատթէոս մանկասկստ 2106

Աստուածաբանութիւն — 926

- » — *Արդարա* (8) — 2105
- » — *Աստուածասուր եպս. Էւնացի* 1599
- » — *Թ. Աղուինացի* (5)
- » — *Լ. Հարեւո* 237, 2227
- » — *Մ. Վրդ. Ապրեւան* 606
- » — *Յովհ. Վրդ. Ապահանցի* 710
- » — *Ակոբոս* (8)

Աստուածաբանութիւն Քաղուածոյ (5)

Աստուածանանութիւն — *Պ. Վրդ. Աղամարեան* (6) — 2302

Աստուածաշունչ (22) — 2130

Աստուծոյ — *Մ. Վանանցի* (4)

Ասեմական եօս — *Ն. Լամբրոնացի* 1542

Արամեան Լեւոյի Գանձ — *Յ. Յ. Արուսեք* 108

Արեւոս Բժշկութեան — *Թրդմ. Ղուկաս Վրդ. Խաթըրցի* 1871

Արուստ Բանական — *Ռ. Մանձուի* 680

Աւետարան (63) — 2006, 2131, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2369

- » Հայերէն եւ Տառնիկէն 1960
- » Թիւրքերէն 455
- » Ռուսերէն 1432

Բանի Վերայ Հիմարիտ Հաստոյ — *Մարգարեւանցի* 2211

Բանի Աստուածաբանական — *Մխ. Սահեցի* (4)

» Իմաստասիրական — *Ստ. Էւնացի* (3) — 2141

» Իմաստասիրաց — 1183, 1888

» Զորդարական եւ Գաղասացի — *Հ. Գևորգ Պարտաւան* 1006

» Ասկական — *Յ. Վատճիեղ* (27) — 2007, 2046, 2217

» Չափա — *Ն. Շնորհալի* (9) — 2345

» Վարդուպետական քստ եկեղեցւոյն Հոռվայ 1270

» Օրինակաց եւ Դամուսիւսեանց 561

Բարագիրք (22) — 2101, 2122, 2170

- » Բժշկական — 975
- » Իմաստասիրական — 1213
- » — Երեմիա Վրդ. (3)
- » Արաբերէն — Պարսկերէն — Թրքերէն 2054
- » Հայերէն — Թրքերէն 2053
- » Իտալերէն — Լատիներէն — Չրաներէն — Անգլիերէն — Յունարէն — Թրքերէն 2051
- » Պարսկերէն — Արաբերէն — Թրքերէն 2051

Բարսեղ — *Մնացական Արաստացի* 1345

- » Բացատրական — 110
- » Հայերէն — Իտալերէն — Ռուսոյ Վրդ. Բերկացի 1897
- » Ս. Գրոց — 1138
- » Ս. Գրոց — 1666

Բարգիրք Գոյական Անուանց — *Զեորդ եպս.* 229

Բարձր Նոյնահան — *Մատթէոս Վրդ. Սիւրբարեան* 1355

Բարձր Բերականութեան — 1355

Բարույցիտութիւն (*Թրդմ.*) — 897

Բարոյազրկութիւն — 1903

Բարոյական Աստուածաբանութիւն — *Ազգական* 220

Բացառաւորութիւն Նարեկի — 318

Բացառորդութիւն Յանախոսկանութիւն — *Երեմիա Վրդ.* 194, 428

Բացառութիւն Շարականաց — 203

Բժշկարան (10) — 2214

» — *Հ. Բ. Գրիգորի* 1346

» — (*Թիւրքերէն*) — 497

Բնարանութիւն — *Թրդմ. Բակոր ծամճոնց* 55

Բնագնացական վիճարանութիւն — 575

Բնականութիւն — *Արիստոտէլ* — *Թրդմ. Սա. Լեւոնցի* 18, 780

Բնագնացութիւն — *Թրդմ. Վ. Բունանեան* (3) — 2301

Բնագնացութիւն — *Թրդմ. Յովհ. Վրդ. Կ. Պոլսեցի* 1890

Բուրսուտան II — Երուսաղէմի — *Պ. Արթ. Աղբիւրնուպոսեցի* (5)

Գանձարան (8) — 2009, 2011, 2149, 2197

Գանձարան (Հին հոմեր.) — 2015

Գանձուց Գիրք — *Կիւրեղ Աղեթանդբազի* (3)

Գաւազանազիր — *Մարգարիտ Դպիր* 462

Գաւազանազիր Կալսեմբազի եւ Քահանայապետաց Հոռմայ — *Թրդմ. Ներսէս Պալիանէնց* 995

Գեղարքունի եւ Շիրակայ — *Պ. Վրդ. Պետրոսեան* 2060

Գիշերային Մտածութիւն — *Հղուարտ Եռնէկ* 1114

Գիրք Ազգային — *Երեմիա Խորի* (Տպ.) — 1449

» Ազգային եկեղեցւոյն Հոռվմայ — 1392

» Աստուածութեան եւ Մտածութեան — *Պ. Արտուրանցի* 452, 796, 808

» Աստղաբաշխութեան — 2050

» Ատենական — *Աղեթ. Վրդ. Ջուղայեցի* 992

» Ի վերայ Բնութեան — *Իւլիոս Քահանայ* (5)

» Հոգեաց եւ Հրեշտակաց — *Թրդմ. Սա. Լեւոնցի* (6)

» Հոգեաց եւ Հրեշտակաց — *Թրդմ. Պրա Ջուսեան* (4)

» Ճակատամարտութեան — *Նէոփիտոս Արդ.* 388, 524, 1821, 2089

» Մտածութեանց? — 1759

» Մտածմանց — *Թրդմ. Ղ. Վրդ. Պարբերդցի* 1393

» Վայից եւ Բեղայից — *Գր. Բնութեացի* 807, 1110

» Օրինակաց եւ Նմանութեանց — *Է. Եղիշեցի* 31, 188

» Օրինակաց եւ Կանոնաց Լատին եկեղեցւոյ — 349

Գաշանց Թուրք (12)

Դատաստանազիր — *Մխիթար Գռ.* (9)

Դատանութիւն Ուղղափառ Հաւատոյ (Տպ.) — 1874

Դեղաբանութիւն — *Մահարա Ճ. Կիւրակոսեան* 2132

Դիմադրութիւն Ի Զարչարանս Քրիստոսի — *Գր. Փէլտիմայեան* 607

Դիցարանութիւն — *Թրդմ. Գէորգ Դպիր Կ. Պոլսեցի* 1241

Դուռն Աստուածային — 761

Եկեղեցորհմէք — 527

Եղիոնական — *Հոմերոս* 257

Աստուածաբանութիւն — 926

- » — Արցերս (8) — 2105
- » — Աստուածատուր Եպս. Լէհացի 1599
- » — Թ. Աղուինացի (5)
- » — Լ. Նարեկ 237, 2227
- » — Մ. Վրդ. Արքեպիս 606
- » — Յովհ. Վրդ. Սպահանցի 710
- » — Սկրիտս (8)

Աստուածաբանութիւն Քաղութան (5)

Աստուածամանութիւն — Պ. Վրդ. Արքեպիս (6) — 2302

Աստուածաշունչ (22) — 2130

Աստուծոյ — Մ. Վանանդեկի (4)

Ասեմական հոսք — Ն. Լամբրանցի 1542

Արամեան Լեզուի Պանն — Ս. Ս. Սքոտեր 108

Արեւոտ Բժշկութեան — Թրդ. Ղուկաս Վրդ. Սարգսեցի 1874

Արտիստ Բանական — Բ. Մաննոն 680

Աւետարան (63) — 2006, 2131, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2369

- » Հայերէն եւ Տանկերէն 1960
- » Խիբերէն 455
- » Մանկութեան 1432

Բանի Վերայ ձգման Հատույ — Մարգար Երեւանցի 221

Բանի Աստուածաբանական — Միս. Սահակի (4)

- » Իմաստասիրական — Մտ. Լէհացի (3) — 2141
- » Իմաստասիրաց — 1183, 1888
- » Զորդորական Գաղատացի — Շ. Գևորգ Պապատեան 1006
- » Ոսկիական — Բ. Վասնիկ (27) — 2007, 2046, 2217
- » Չափաւ — Ն. Շնորհալի (9) — 2345
- » Վարդապետական քստ եկեղեցւոյն Հոսկմայ 1270
- » Որինական եւ Նոմոս քանն 561

Բառագիրք (22) — 2101, 2122, 2170

- » Բժշկական — 975
- » Իմաստասիրական — 1213
- » — Երեմիա Վրդ. (3)
- » Արաբերէն—Պարսկերէն—Խիբերէն 2054
- » Հայերէն—Խիբերէն 2053
- » Իտալերէն — Լատիներէն — Ֆրանսերէն — Անգլիերէն —
Ռուսերէն — Խիբերէն 2051
- » Պարսկերէն—Արաբերէն—Խիբերէն 2051

Բառարան — Մնացական Արքեպիս 1345

- » Բացատրական — 110
- » Հայերէն—Իտալերէն — Մարտի Վրդ. Բերեցի 1897
- » Ս. Գրոց — 1138
- » Ս. Գրոց — 1666

Բառգիրք Կոյական Անուանց — Գևորգ Եպս. 229

Բառի Նոյնանցան — Մարտի Վրդ. Միսթարեան 1355

Բառի Քերականութեան — 1355

Բարոյացիութիւն (Թրդ.) — 897

Բարոյագիտութիւն .— 1903

Բայտյական Աստուածաբանութիւն .— *Արքեպիսկոպ* 220

Բացայայտութիւն Նորեկի .— 318

Բացատրութիւն Յանախարատումի .— *Եփեմի* .*Վրդ* . 194 , 628

Բացատրութիւն Շարականաց .— 203

Բժշկարան (10) .— 2214

» .— *Հ. Բ. Բրիտթի* 1346

» .— *Իթիւրփեղն* .— 497

Բնաբանութիւն .— *Թրդ* . *Եսկոբ Ճամանեց* 55

Բնագնացական Վիճարանութիւն .— 575

Բնագնացութիւն .— *Արքեպիսկոպ* .— *Թրդ* . *Ստ. Լեւոնցի* 48 , 780

Բնագնացութիւն .— *Թրդ* . *Վ. Երեմեան* (3) .— 2301

Բնագնացութիւն .— *Թրդ* . *Երվ.* .*Վրդ* . *Կ. Պոլսեցի* 1890

Բարսաղան (1) .— Երուսաղէմի .— *Պ. Արք. Արքեպիսկոպ* (5)

Գանձարան (8) .— 2009 , 2011 , 2149 , 2197

Գանձարան (Հին հմբ.) .— 2015

Գանձուղ Դիրք .— *Կիրակ Աղեքսանդրացի* (3)

Գաւազանագիրք .— *Մագաբի Դպիր* 462

Գաւազանագիրք Կալսեղացի .— Քահանայապետաց Հոռմայ .— *Թրդ* . *Ներսէս*

Պարխանեց 995

Գեղարքունիքի եւ Շրջակայք .— *Պ. Վրդ. Պետրոսեան* 2060

Գիշերային Մտածութիւնք .— *Էդուարտ Երեմ* 1114

Դիրք Ազգից .— *Եփեմ Խոբի* (*Տպ.*) .— 1449

» Ազգից Եկեղեցւոյն Հոռմայ .— 1392

» Առաքինութեանց եւ Մոլորութեանց .— *Պ. Արքեպիսկոպ* 452 , 796 , 808

» Աստղաբանութեան .— 2050

» Աստղագիտութեան .— *Աղեքս. Վրդ. Քաղաքեցի* 992

» Ի վերայ Բնութեան .— *Իւլիոս Քահանայ* (5)

» Հոգեաց եւ Հրեշտակաց .— *Թրդ. Ստ. Լեւոնցի* (6)

» Հոգեաց եւ Հրեշտակաց .— *Թրդ. Յրա Ջոան* (4)

» Հակառակարարութեան .— *Նիկիտոս Արք.* 388 , 524 , 1821 , 2089

» Մոլորութեանց? .— 1759

» Մտածմանց .— *Թրդ. Ղ. Վրդ. Քարբերդցի* 1393

» Վայից եւ Մեղայից .— *Գր. Երեմեան* 807 , 1110

» Որինակաց եւ Նմանութեանց .— *Է. Էդուարդ* 31 , 188

» Որինաց եւ Կանոնաց Լատին Եկեղեցւոյ .— 349

Դաշանց Թուղթ (12)

Դատաստանագիրք .— *Մխիթար Գոշ* (9)

Դատանութիւն Ռոդափառ Հաւատոյ (*Տպ.*) .— 1874

Դեղաբանութիւն .— *Եսկոբոս Տ. Կիրակոսեան* 2132

Դիմաւորութիւն Ի Զարչարանս Քրիստոսի .— *Գր. Փաշտմալեան* 607

Դեղաբանութիւն .— *Թրդ. Գեղարք Դպիր Կ. Պոլսեցի* 1241

Դոռն Աստուածային .— 761

Եկեղեցւորհմէք .— 527

Եղիոնական .— *Հոմերոս* 257

երազանում .— 976

երազանում .— 1605

երգարում .— Պօղոս Քհն. Էռնիկյի 1824

Երեւոյր Կրից .— Գր. Վրդ. Կ. Պոլսեցի 1023

Եօրն Մահացու Մեղք .— 2255

Եօրնափողեան Գիրք .— Բարդ. Մարտիրոս 529, 685

Գրօսարան .— Յակոբ Էպս. Թաթաւեան 2086

Զգօն (6)

Զէն Ընդդէմ Վիշապին .— Պ. Վրդ. Թիֆլիսեցի (5)

Զէն Ընդդէմ Վիշապին .— Հմուտ. Մեսրոպ Վրդ. Կ. Պոլսեցի 2169

Զին .— Տաճարական Աղիւստեանք, Ա. 2185 .— Բ. 2186, 2237, 2238, 2240,

2241, 2242 .— Գ. 2187, 2239 .— Դ. 2251

Զննդեմ Լևոնուածաձնին .— Պտ. Փրոս Թրքիայ 758

Զուարճարան Կենաց .— Դաւիթ Վրդ. Կարնեցի 636

Զտուրիւն Հայկաբանութեան .— 1500

Էակաց Գիրք .— 68, 1303

Էակաց Գիրք .— Դաւիթ Փիլիսոփայ (5)

Ընդդէմ Երկարեակաց .— Վարդան Վրդ. 888

Ընդդիմադրութիւն Նեատրիտի .— Յովհ. Դամասկոսցի 1035, 1297

Ընդհանուր Պատմ. եկեղեցւոյ .— Ստեփանոս Ա. Քհն. Մանգրեանց 2245

Թանգարան Խրատու .— Պօղոս Պար. Ա. Պոլսեցի 803

Թափօրաւորութիւն .— 2168

Թղրոց Գիրք .— 858, 960, 999, 1138

Թուարանութիւն .— 2071Բ

Թուրք առ Թեոփիստէ .— Պօղոս Տարանեցի 775, 847

Թուրք առ պատրի Դանիէլ .— Սարգիս Քհն. Բերեացի 1005

Թուրք .— Եփրեմ Խորին Ասորոց 1293

» .— Իզն. Աստուածազգեաց 611, 1360

» Կարուղիկեայք .— 1173

» Պարոտի .— 2310, 2311, 2312

Ժամագիրք (18) .— 2001, 2008, 2016, 2047, 2213, 2244, 2326, 2361

Ժամամակագրական Պատմ. Ս. Նրոսաղէմի .— Ա. Էպս. Տէր Թաթաւեանց 2012

Ժամամակագրութիւն .— Գր. Դարեանց 1069

» .— Մատ. Ուսահեցի (3)

» .— Միխ. Ասորի (10)

» .— Սամ. Անեցի (10) .— 2170

» .— Շեանց Գէորգիոս 1461

Ժողովածոյ .— 2019, 2034, 2038, 2043, 2065, 2070, 2072, 2083, 2088, 2090, 2091, 2095, 2107, 2109, 2114, 2120, 2142, 2144, 2169, 2216, 2249, 2250, 2252, 2301, 2315, 2323, 2324, 2331, 2332, 2342, 2344

» .— Մարտիրոս Էպս. 273

Ժողովածոյ.— *Մկ. Վրդ. Արծրունեան* 213

» — *Մկ. Վրդ. Արծրունեան* 222

» Բանբ.— 381

» Բանբ.— *Մուշէշ. Զուլալեցի* 928

» Ծիսական Գրոց.— 64

» Մեկնութեանց.— 643, 830

» Մեկնութեանց իմաստասիրական Գրոց.— *Սիմէոն Վրդ. Շրէ-
ւանեցի* 845, 1263

» Վկայութեանց ի Ս. Գրոց.— 612

Ժողովարանի Պատմ.— *Առաքելաց.— Նսննու* (4)

Իմաստասիրական Վեճաքանութիւն.— *Կղեմէշ* (3)

Իմաստութիւն Սիրաբայ.— (8)

Լուծումն Աշխարհաց Գրոց.— *Վահրամ Վրդ.* 925, 1291, 2043

» Առ Որս Գրոց.— *Յ. Որոտնեցի* 718, 2114

» Առաքինութեանց.— *Դ. Տաթևացի* (2) — 2043

» Անտարանի.— *Խրդմ. Պ. Վրդ. Թիֆլիսեցի* 664

» Բնութեան Գրոցն (4)

» Գ. Նիսացւոյ.— 172, 318

» Գրոցն Պարփիւրի.— *Ս. Վրդ. Երևանեցի* 845, 895

» Գրոցն Մեքափիղիքաց Արիստոտելի.— *Ս. Լեւոնցի* 1039

» Գրչութեան Արիստակիսի.— *Գ. Տաթևացի* (5)

» Գրչութեան Գէորգեայ.— *Գ. Տաթևացի* (5)

» Դիմելտիւսի.— *Եսայի Նշեցի* 718

» Դիմելտիւսի.— *Դաւիթ եւ Յակոբ Վարդապետք* (6)

» ի Ս. Գրոց.— *Վարդան Վրդ.* 888, 895

» Կուսութեան Գրոց.— 718

» Հարցողաց Գրոցն.— (4)

» Լ. Գրոց Գ. Նիսացւոյ.— *Յակոբ Վրդ. Կրակացի* 718

» Հառից Գ. Աստուածաբանի.— *Դ. Վրդ. Քորայրեցի* 318, 429

» Հառից Գ. Աստուածաբանի.— *Յ. Վրդ. Կրակացի* 1257

» Մեկնութեան Յօրայ.— *Գ. Տաթևացի* (11)

» Նարեկի (5) — 2251

» Շարականաց.— 87

» Պահոց Բարսղի (4)

» Պարապմանց.— *Գ. Տաթևացի* (4)

» Պարապմանց.— *Յ. Որոտնեցի* 718

» Պէրլարմէնիասայ.— *Գ. Տաթևացի* (6)

» — *Յ. Որոտնեցի* 885, 1631

» — *Ս. Վրդ. Երևանեցի* 845, 1332

» — 925, 1291

» Պարփիւրի.— 318

» — 925, 1291

» — *Գ. Տաթևացի* 791, 925, 974, 990, 1584, 1631, 2027

» — *Յ. Որոտնեցի* 718, 885

» Սահմանաց.— *Յ. Որոտնեցի* 718, 885

» Ստորոգութեանց.— 925, 1291

Լուծումներ Խառնուրդներ — Կ. Տաթևացի (81)

» » — Վահագն Վրդ. 925, 1294

» Փիլոսոփ — Դավիթ Քոթայրեցի 172, 318

Լուսաշաղկապ — Կ. Փղշտմախան 165, 872

Լուսառնություն Խոստովանություն — Գրիգորիս (3)

Լուսառնություն Խոստովանություն — Մկրտչ Վրդ. Կ. Պոլսեցի 685

Լուսառնություն Աշխարհի — Թրդմ. Ղուկաս Վրդ. (3)

» » — Հմատ. Մկրտչ Վրդ. Կ. Պոլսեցի 2169

» » (Համառոտագիր) — 1768

Լուսազգիր (16)

Լուսազգիր Բիմն Խրանություն — Կ. Ներսիսեցի (4)

Լուսազգիր Ուղղություն — Մա. Դավաղեցի 346

Լուսազգիր Մակարիակառույց — 1885

Լուսառնություն — Թրդմ. Յովհ. Վրդ. Կ. Պոլսեցի 1545

Լուսառնություն Վասն Ուղղ. Հաստատվ. — Ն. Լամբրոնացի (4)

Լուսառնություն (32) — 2001, 2047, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264,

2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2273, 2274,

2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2289, 2335

Լուսառնություն — Արիստակէս (9)

» » — Կիսրդ Սկեռացի (9)

» Հասարակաց Քրիստոնէից — Յ. Երզնկացի 425

» Հոգեկան (Տպ.) — 1874

» Միամիտաց. — Գրիգ. Մատուածարան (4)

» Յաղագս Գործածություն Արիստակէս 2253

Լուսառն. — Նեղոս 1292, 1656

Լուսառն. Վասն Ստուգալիս Գիտություն — Արարիկ Վրդ. Սահեցի 1560

Նամուցումներ Սրբառեղենաց. — Մ. Վրդ. Արծրունեան 212

Նամուցումներ Սրբազան Տեղեաց 1858

Նառ Կենաց. — Պ. Վրդ. Թիֆլիսեցի 1180

Կանոն Պղծեալ Տանաքի 2272

Կանոն Տղայանուէրի 2257

Կանոնագիր (12) — 2062

» — Խմբ. Յակոբ Կոյիւր Ամասիացի 2056

» Եկեղեցւոյն Հոռուաց 58

Կանոններ Կոստանաց Ուստուլայի — Թրդմ. Ղ. Վրդ. Խարբերդցի 1373

Կաղարար 1741

Կերակուր Հոգեւոր — Սրբապետ Վրդ. Ասլանեան 1194

Կերակուր Քաղաքացի — Թրդմ. Վարդան Կրն. (7) — 2076, 2127, 2256

Կիշի Արդարություն — Պ. Արք. Բեքդումեան 421

Կոչման Կոմարություն 1271

Կոչումներ Ընծայություն — Կիրեղ Երուսաղէմացի 266, 594

Կտակ Աւագ Սրբապետ 1883

Կտակ Զարչարանաց. — Յ. Նալեան 152, 1345

Կտակագիր Հոգեւոր Լուսնից — Մարգար Երեւանեցի 862, 2169, 2211

Կտակ Կառնապետաց (9)

Կրօնի հւ վարչ ներայեցուց — Թրդմ. Մհլթ. Կ. Պոլսեցի 392
Կցուրդի — Եփրեմ 63

Համաբարբառ փոքրոց Առաքելականաց — Եովհ. Շարժմանեան 1904

» Չորից Աւետարանչաց — Անանիա Այսովկանեան 1904

Համայնագիտարան 108

Համառօտ Նոր Դիցարանութիւն — Թրդմ. Արթուրէն Ալիքեան 957

» Որովիտութիւն Եկեղեցւոյ — Մարգար Երեւանցի 1087. 1114

» Վարդապետութիւն Քրիստոնէութեան 1147

» Տեսութիւն Քերականին — Եովհ. Մործորեցի 151

Համարողութիւն 143

Հայելի Ազդեցութեան 378

» Խոստովանութեան — Յակոբ Արդ. Կարնեցի 2300

» Մանօքութեան 1197

» Հագեւոր 469

» Վարդի — Թրդմ. Ս. Լեւոնցի (9) — 2083

Հանելուկ — Ն. Շնորհալի 1016

Հարանց Վարժ (26)

Հարիւրաւոր Վեցերորդ — Էռադր 620. 1326. 1407

Հարիւրեակ (Լուկի 11) — 2304. 2319. 2329

Հարցմանց Դիրք — Գ. Տաթեւացի (10) — 2042. 2148. 2180. 2206. 2208

» » Մաղկաբաղ 751

» » — Վանական Վրդ. 587. 1288

Հարցումիւ Աստուածաբանական 832

» Ընդ Երկարմակսն 1039. 1138

Հարցողաց Դիրք — Բարսեղ Կեոսարացի (4)

Հաւատարմատ — Վարդան Վրդ. Արշակեցի 2331

Հաւաքաբանական Աստուածաբանութիւն — Պետրոս Վրդ. Հոռնկոյեցի (5)

Հաւաքածոյ 361

» Բանի 1371

» Բանի — Մ. Վրդ. Արծրունեան 347

» (Դանձտետի) — 1042

» — Երեմիա Ձէյէպի 1059

» Ընտիր Առաքումածոց 123

Հաւաքումն Մեկնութեանց Կոռնելիոսի — Հմտ. Սամուէլ Վրդ. 217

» Տարակուսական Բանից ի Տրամաբանութեան 2139

Հեթումն Վահան Հաւատոյ Գրոց (5)

Հիմնական Սկզբումիւ Բարոյական Խմաստասիրութեան — Խորեն Եղո — Մխիթարեան 2233

Հիմն Կտակարան (10)

Հնախօսութիւն — Թրդմ. Պետրոս Դպիր 139

Հոգեբանութիւն 2055

Հոգեշահ Նիւքք Գարդից — Դաւիթ Վրդ. Կարնեցի 2173

Հրահանգ Բարոյական — Սոսէ 576

» Ուրից — Եովսէփ Մալեգեան 2113

Չհոգածութիւն Յերկիմա — Թրդմ. Վ. Յունանեան 816

Ձեռագրման քիմ 1890
Ձեռնահամայն քիմ 1564

Վսյան 1772

Հաշոց(20) — 2021

Հատ Աստուածարանական ի վերայ Շնորհազն Բրիտանի — *Մեսրոպ ԲՅՆ*.

Տ. Յարութիւնեան 2061

Հատ ՏՅօթնութեան Յիսուսի — *Գր. Վրթ. Փետրոսյան* 860

Հատարան (ժողովածոյ) — 973

Հատըմտիր (19)

Հոտէ — *Գր. Աստուածարան, Նազիանդացի*(8) — 2111, 2318

» — *Չաթարիս Կթղ.* 326, 955

» — *Յակոբ Էպս. Մճրնայ* 371

» — *Յովհ. Մայրապետեան* 1228, 1999

» — *Յովհ. Ոսկերեան* 62, 937, 972

» — *Վարդան Այգեկցի* (6)

Հսրտասանական 380

Հարութանութիմ — 2069

» — *Կարապետ Մարկոսեան* 2077, 2133

» — *Մր. Արքայ(12)* — 2100, 2198, 2200

» — *Թրդմ. Մուրատ Վրթ. Բերկացի* 2020, 2136, 2137, 2305

Հիդագրութիմ Զախանալց 627, 917, 1811

Հրմարիտ Նշանակութիմ Կարտղիկէտ քիմ — *Գևորգ Վրդ. Մխչիթադյու*
992

Իսկագրութիմ Հրմարտութիմ — *Յովհ. Վրդ. Սպանեան* 665, 1235

Իստոց(45) —

2002, 2022, 2025, 2027, 2048, 2120, 2153, 2154, 2155,
2156, 2157, 2158, 2175, 2202, 2203, 2204, 2282, 2283,
2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2290, 2291, 2292,
2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2322, 2334, 2336,
2337, 2338, 2339

Իստեկագրութիմ — *Բարթ. Էպս. Մարգարայ* 1314

» — *Բարթեղ Կեսարացի* 406, 470, 619

» — *Գ. Եսրէկացի* 131 — 2010

» — *Գ. Նիսացի*(5)

» — *Դաւիթ Անյաղթ* 1213

» — *Յովհ. Դամասկացի* 1035, 1297

» — *Եւսպր Պանտացի* 62, 300, 318

» — *Ն. Լամբրոնացի* (4)

» — *Փիլոն* 157, 333, 1331

Իսրայրէտութիմ — *Հերոնիմոս Արագանդէոս* 1028, 1115

Իսրայրկագրութիմ 975, 1537

» 1537

» — *Բուսալիս* (4)

Իսրայրյն Հոգեկան Կարողութիմ — *Խ. Էպս. Միսիթարեան* 2233

Ինկնութիմ Ամ. Չար Տանջելի — *Ներսէս Կթղ* (3)

» Անրտամ Նաղիկ — *Վարդան Վրդ.* 882 66

Ինկնուրիին Առակաց. — Գ. Տաթևացի (16) . — 2309

- » Առակաց. — Ն. Լամբրոնացի (9)
- » Առակաց Անտարանի. — Պ. Վրդ. Բերթումեան (19) . — 2119, 2325
- » Առ Որսի. — Մկրտչ Գանձակեցի 128
- » Արարածաց. — Գ. Տաթևացի 931
- » Արարածաց. — Բ. Թլկուրանցի (5)
- » Բարձրացուցէք Ճառին. — Ներսէս Կթղ. 1072, 1631
- » Գողաթացուց. — Կուսնեկիտ 259
- » Գործոց Առաքելոց. — Գէորգ Լամբրոնացի (5)
- » Գործոց Առաքելոց. — Կուսնեկիտ (3)
- » Գործոց Առաքելոց. — Մատթէոս Վրդ. (4)
- » Դանիէլի. — Կուսնեկիտ (5)
- » Դանիէլի. — Բ. Մործարեցի 207, 327
- » Դանիէլի. — Վարդան Վրդ. (11)
- » Էգեկիէլի. — Եսայի Նշեցի (7)
- » Էգեկիէլի. — Թէոդորեոս Եղս. Կիրացի (3)
- » Էգեկիէլի. — Կուսնեկիտ (4)
- » Էգեկիէլի (Մասնակի) . — 765
- » Էգեկիէլի եւ Դանիէլի. — Հմուտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի 383
- » Եսայիայ. — 994
 - » — Գէորգ Սկևռացի (8) . — 2128
 - » — Գրիգոր Տաթևացի (9) . — 2309
 - » — Դաւիթ Վրդ. Քորայրեցի 1758
 - » — Կուսնեկիտ 40, 59
 - » — Եովհ. Վրդ. Կոյսեպէ 841, 1248
 - » — Եովհ. Սակերեան 327, 1853
 - » — Հմուտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի (3)
- » Էրզնց Էրզնյն. — Բեռնարդոս 199
 - » — Գ. Նարեկացի (14) . — 2030
 - » — Գ. Նիսացի 390
 - » — Գ. Տաթևացի (20) . — 2177, 2309
 - » — Կուսնեկիտ (6)
 - » — Յակոբ Վրդ. Սիմէոնեան 396, 1203
 - » — Որոգինէս (5) . — 2177
 - » — Վարդան Վրդ. (14)
- » Էրեմիայի. — Կուսնեկիտ (3)
- » Էրեմիայի. — Մի. Գոչ (1)
- » Էրեմիայի. — Հմուտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի 432
- » ԺԹ. Մարգարէից. — Կուսնեկիտ (2) . — 2218
 - » — Ն. Լամբրոնացի (7) . — 2115
 - » — Հմուտ. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի (2) . — 2035
 - » — Հմուտ. Մարգիս Վրդ. Ֆէրմանեան 692
- » Եւագրեայ. — Գր. Վարդապետ 320
- » Եւագրի Ուր Խաբիբոց. — Մատթէոս Վրդ. (5)
- » Խիսնացուց Թղրոյն. — Պ. Արք. Աղամալեան 1116
- » Ընթերցուածուց Քառասնորդաց 965
- » Ընթերցուածուց. — Գրիգոր Վրդ. 1273
- » Թղրոց Նոր Կոստանարանի 2243

- Ինկնուրի թղթացն Պողոսի — *Կուռնէլիոս* 531 . 829
- » թղթացն Պողոսի — *Բ . Որոտնէցի* 560 , 736 . 1284
- » իմամկարգութեան — *Խ . Անձեւացի* 519 . 1253
- » ժամակարգութեան — *Մ . Երզնկացի* (8)
- » ժողովողի — *Գ . Նիսացի* (4)
- » — *Գ . Տաթևացի* (15) . — 2309
- » — *Ն . Լամբրոնացի* (8)
- » իմաստութեան — *Գ . Տաթևացի* (15) 2309
- » իմաստութեան — *Ն . Լամբրոնացի* (8)
- » հարի . Նշանաց . — *Կուռնէլիոս* 103
- » հարիքոց եկեղեցւոյ 325
- » Ծննդաց . — ? 2218
- » — *Բերդումեան?* 253
- » — *Եպիփան Կիպրացի* 464
- » — *Կուռնէլիոս* 667
- » — *Վարդան Վրդ . 715 . 734 , 749*
- » — *Եւ Նիլի . Գր . Խրաթէցի* 1065 , 1622
- » — *Նիլի Եւ Ղեւտացւոց* 447 , 1164
- » Կարուղիկայց — *Խրդ . Գր . Դպիր* 1072 , 1301
- » Կարուղիկայց — *Սարգիս Վրդ . (11)*
- » Կորնիազոց — *Կուռնէլիոս* 259
- » Հայր մերի — *Գ . Նիսացի* 948
- » Հայրնաւորացն Խաղիւսայ — *Կիր . Վրդ . Երզնկացի* (6)
- » Հարցողաց Գրաց — *Մատթէոս Վրդ . 170*
- » Հեղամասեմի — *Կուռնէլիոս* (7)
- » — *Հմոտ Պ . Վրդ . Ա . Պոլսէցի* 564 . 1820 , 2159 , 2183
- » — *Վարդան Վրդ . (15)*
- » Հռովմայեցոց — *Կուռնէլիոս* (4)
- » Վալկաստ — *Իգնատիոս Վրդ . (6)*
- » — *Մատթէոս Վրդ . (11)*
- » — *Սարգիս (Կուռնի) . — 149*
- » Ճաշու Ընթերցումածոց 69 . 1322
- » Մատքեոսի — 572
- » — *Գ . Տաթևացի* (22)
- » — *Գր . Ի Տաթևացւոյ , Համառօտեայ* 750
- » — *Բ . Որոտնէցի* 1282
- » — *Ն . Շնորհալի* (8) . — 2017
- » — *Ն . Շնորհալի Է . Թ . Մործորեցի* (5)
- » Մարկասի — *Բարսեղ Վրդ . (13)*
- » Մարկոսի — ? . — 2167
- » Յակոբայ թղթույն — *Կուռնէլիոս* 77 . 790
- » Յայտնութեան — *Աղբէաս Եպս . (15) . — 2118*
- » — *Բերթումեան* 131
- » — *Կուռնէլիոս* (4)
- » — *Համառօտեայ . Կուռնէլիոս* 1363
- » — *Հմոտ . Պ . Վրդ . Ա . Պոլսէցի* 164 , 382
- » — *Յովհաննէս* 1843
- » — ? . — 543

- Յաղագս Աշխարհի.— *Թրգմ. Գ. Վրթ. Պալատցի* 1435
- » Առաքինութեանց.— *Աբխազազ* (7) — 2043
 - » Բնարանութեան.— *Կղեմէն Վրդ.* 1095
 - » Բնութեան Մարդոյ.— *Գ. Նխասացի* (8)
 - » Գլխաւորութեան Պետութիւն.— *Թրգմ. պատրիարքական* 1668
 - » Գոյի.— *Յովհ. Դամասկացի* 898, 925, 1213
 - » Երգոյ Երգոց.— *Գ. Նխասացի* 757
 - » Երկն.— *Շարժմանց (Ոտն.) — Յ. Երզնկացի* 2111
 - » Երկն.— *Քահանայապետութեանց.— Թրգմ. Ս. Լեւոնցի* (14) — 2039, 2219
 - » Երկն.— *Քահանայապետութեանց.— Թրգմ. Ս. Սիւնեցի* (11) — 2041, 2082
 - » Երկն.— *Քահանայապետութեանց.— Գ. Արքեպիսկոպոս* 2191
 - » Բ.— *Բնութեանց.— Բարթ. Պոսանկ Եպս* (4)
 - » Է.— *Խորհրդոց.— Բարթ. Պոսանկ Եպս.* (5)
 - » » — 810
 - » » — *Գ. Վրդ. Մխլարիմոզյու* 1034
 - » » — 1527
 - » » — *Կղեմէն* (4)
 - » » — *Յ. Նախան* (6) — 2085, 2210
 - » Զօդուածոյ Հաւատոյ.— *Թ. Աղուէնացի* (3)
 - » Էութեան եւ Գոյութեան.— *Յ. Դամասկացի* 768, 1297
 - » Ժամտախտի 2008
 - » Կազմութեան Մարդոյ.— *Գ. Նխասացի* 757
 - » Կուսութեան.— *Գ. Նխասացի* (4)
 - » Համահետեւման Քրիստոսի.— *Թրգմ. Յովհ. Վրդ. Կ. Պալատցի* 1892
 - » Համապատասխանութեան.— *Մ. Առաքելոց.— Մ. Վրդ.* 459, 888, 1138
 - » Հանդիսից Ս. Յրք. Տաւարի.— *Յովհ. Վրդ. Պրոսպրի* 2057
 - » Հաւատոյ Քրիստոնէից.— *Պ. Փիրմալի* 1225, 1374
 - » Զարտասանական Գրութեանց 2140
 - » Միութեան Եկեղեցւոյ.— *Գ. Վրդ. Մխլարիմոզյու* (4)
 - » Մոլութեանց.— *Պ. Արքեպիսկոպոս* (2) — 2028, 2029, 2083
 - » Նմանող լինելոյ Քրիստոսի.— *Թ. Գեմրեցի* 1891
 - » Ուղիղ Դատմութեան Հայոց.— *Յովհ. Վրդ. Զուգայեցի* 1610
 - » Պաշտ.— *Բարսեղ Կեսարացի* 406, 470, 619
 - » Սկզբնական Մարմնոյ.— *Կ. Գալանոս* 713, 1039
 - » Սրբաւոյցման Խորհրդոյ Դեմութեան.— *Եվստատիոս* 959
 - » Օրինացն Աստուծոյ.— *Թրգմ.* 901

Յանապատուութիւն 94, 668, 908, 1072

Յայտնաւորք 4149

Յայտնաւորք Համառոտ (Թիւրքերէն).— *Եր. Չէլէպի* 1076

Յայտնութիւն Յովնանու 326

Յիսուս Որդի.— *Ն. Շեորհայի* (15) — 2152, 2345

Յովսէփ Գեղեցիկ.— *Իսահակ Մ. Վրդ. Տէր Գրիգորեան* 1866

Յորդանակ.— *Յ. Ոսկերեան* 972

Դաւանադրութիւն եւ Գլխակարգութիւն Ս. Գրքոց 1170

Դաւանադրութիւն Վասն Մոլագատի.— *Դէրբ. Պոստոլ* 2097

- Պատմաւոյ ԼԲԺԺ . հւ . Անկ . Հոսովմ . Կոյսարու քեան . — Կ . ԼԲԺԺԺԺԺԺ 687
- Պատմագիրք . — Ստրատ . Պատմագիրք 521
- Պատմութիւն . — Արք . ԿԺԳ . Կրտստցի 689 . 959
- » — Արթա . Լատարիւրցի 341 , 1172
- » — Թ . Արծրունի 148
- » — Կ . Գանձակեցի 493 , 819
- » — ԼԲ . Խորենացի (8)
- » — Ե . Պատմարան (8) . — 2058
- » — Մակրատ (3) . — 2014
- » — Վարդան 819
- » — Փառաւոր Բուլանդ (6)
- » Ազգիւն Նիտողաց 32 , 960
- » Ազեհումդրի (6)
- » Ազեհումդրի (Թրք .) . — Թրքմ . Եր . Չէլչի 988 , 1842
- » Անցից Ս . Տեղեաց . — Դիւն . Վրդ . Գարթաւցի 893
- » Աղուանից . — ԼԲ . Կաղանկատուցի 375
- » Առման Կ . Պոլսոյ . — Թրքմ . ԼԲԺԺԺԺԺԺ 482
- » Ասանէրայ (5)
- » Գիւտայ Ամերիկայի . — Թրքմ . Յովհ . Վրդ . Կեսարացի 14 . 122
- » Գիւ . Շիրալակի . — Արք . Սրկ . Սամուէլեան 681
- » Էկեղեցական 108
- » Էկեղեցւոյ . — Եր . Կեսարացի 230 , 436
- » Էկեղեցւոյն Քրիստոսի 448
- » Երուսաղէմի . — Տ . Հ . Թ . Ստալանեանց 2013
- » Էր Խոսք Խիկարայ (7)
- » Էր Կոսկ Չարչարանացն Քրիստոսի 1573 . 1752
- » Եօթն Խմաստակարաց 1598 . 1656
- » Ընդի . Աշխարհի . — Եր . Եր . 29 , 50
- » Թագաւորութեան Քրիստոսի . — Թրքմ . ԼԲԺԺԺԺԺԺ Կ . Պոլսեցի 387
- » Ժողովոյն Տրիսէնդինոյ 337
- » Ժողովոյն Քաղկեդոնի 34 . 130 , 821
- » Ժողովոյն . — Թրքմ . Եր . Կրդ . 4 . 136 . 875
- » Ի Հերակլ . — Արք . Եր . 521
- » Լեւկիւրեմոյ . — Թ . ԼԲԺԺԺԺԺԺ 493 . 1051
- » Մոազատկաց 1881
- » Հայոց . — Պաղատար Կրդ . 625
- » Հրակիզման Կ . Պոլսոյ . — Եր . Չէլչի 892
- » Հերակլ Մովսէս . — Գրք . Եր . Չէլչի 2066
- » ԼԲԺԺԺԺ Երակի . — ԼԵրոյ Եր . 7 . — 2094
- » ԼԲԺԺԺԺ Պետրոսի . — Ա . Քաղկեդոն 119
- » Յաղագս Աշխարհի . — Արթատուլ (5)
- » Յաղագս Պատերազմին Հրէից . — Եր . 555 . 905 , 920
- » Պարմոնէլ Գրիգորի 322
- » Պղնձէ Քաղաքին (4)
- » Ռուրինեանց . — Վահրամ Վրդ . 2125
- » Ռուսեքորք Պատերազմի . — Թրքմ . ԼԲԺԺԺԺԺԺ Սրկ . 445 . 737
- » Ս . Երկրի . — Մարիանոս (5)
- » Ս . Երուսաղէմի Պատր . Ընտրութեան . — Ե . Տէրոյնց 812

Պատմություն Ս. Վարդանյան — *Եղեղ* 308, 310, 1117

- » Ստամբուլ (Տաղալիք) — *Եր. Չելեդի* 1030
- » Վարույ Ս. Սեդեկարուսի 2014
- » Վենայի եր. փարեղի — *Թրդ. Յոզ. Քեն. Տերեղի* 1503
- » Տարունյ — *Ջենոբ Գյակ* 1149
- » Տարունյ — *Յոզան Եպս.* 2149
- » Օսմ. Թագաւորաց 14
- » Օսմ. Թագաւորաց 1329
- » Օսմ. Թագաւորաց — *Եր. Չելեդի* 464, 1176
- » Օսմ. Վեղիքնեքու 83
- » (Հաւաքածոյ) — *Յոզ. Վրդ. Բազան* 2090

Պարապմանց Գիրք — *Կիլիկի Աղեքսանդրացի* (5)

Պարապմունքի փոքր Տրամաբանութեան Կոլլոնոյ — *Յ. Վրդ. Թոփուգ-Լանց* 2063

Պարզատմար (7)

Պարզատմար (Ա. Տպ.) — 1463

Պարտեղ Նաղկաւէտ — *Գր. Կիլիկիական Կ. Պոլսեցի* 1010

Պարտեղ Հովնաթ — *Յակոբ Մարգարտուս(2)* — 2163

Պերիպլոնիսու Լիքստոտիլի — *Մեհ. Դաւթի* (13)

Պիտոյից Գիրք — *Մովսէս Քերթոյ* 515, 1350

Պրիվիլէյ Գրիգորուպոլի Բաղաբի 2092

Պրոփոն 1. 154, 326, 557, 611

Ջատաղմունքի Լայց. Եկեղեցւոյ — *Եր. Չելեդի* 533, 1205

Ջերմանց Միսիքարութիւն — *Միսիքար Հեթանցի* 370

Ջերմանց Կեանք — *Թրդ. Վ. Վրդ. Խարեղեցի* 712

Ռամահարութիւն 545

» 2045

» 2236

Ռամկական Գիրք — Ռամիլ 2164

Սահմանք Իմաստասիրութեան — *Դաւթ Խարաթ Ներդինացի* (13)

Սաղմուն (31) — 2001, 2008, 2016, 2031, 2047, 2199, 2213, 2244, 2352, 2362, 2363, 2364, 2365

» (բստ Երբ. բնագրի) — 864

» (Տաղալիք) — *Յակոբ Քեն. Եղեղեցի* 892, 1531, 1621

» (Թաքաւքեղի) — 1739

» (Թիւրքեղի) — 1124

Սանդուխտ Աստուածային Եկեղ. — *Յոզ. Կիլիկիական* (3)

Սանդուխտ Երանութեանց 655

Ստորոգութիւն — *Արիստոտէլ* (12)

Սրբազնագործութիւն — *Յոզ. Վրդ. Սպանեցի* 614

Վահան Հատաղ (Քաղաք) — 409, 2135

Վահան Մանկանց Ս. Եկեղեցւոյ — *Յովհաննէս Վրդ.* 1880

Վասն Տասն Վանապատանց — *Վարդան Վրդ. Եղեղեցի* 1293, 1691, 1752

Վաստակ Ոսկեղէն — *Սահման Թարբի* (4)

- վարդապետութիւն եկեղեցւոյն Գաղղիոյ — *Թրգմ.* (5)
 » Աշմարտութեան — *Պ. Վ. Թէֆլիսցի (12)* — 2115, 2169, 2190
- » Բղ. Սրբ. Արստոյն Հռոմայ — *Թրգմ. Մկրտիչեցի Դպիր (3)*
- վարք եւ նրառք խմատասիրաց 1512
 » Ոսկերքանի 79, 1488, 1828
 » Սրբոց 97, 811
- վեշտաւան Ասացուածք — *Եփրեմ Խուրի* 326
- վերլուծական Արխատուէլի (6)
 վերլուծութիւն Ներք. Պարփիւրի — *Դաւիթ Ներքիշտացի, Անյաղթ (14)*
 » Ստորոգութեանցն Արխատուէլի — *Յ. Որտնեցի* 718, 885
 » Քերականութեան — *Կսայի Նշեցի (5)*
- վերտաւութիւն Բանաստեղծականք 1896
- վեցօրեից Վերք — *Բարթ. Կսս. Մարադոյ (8)* — 2124
 » » — *Բարսեղ Կեսարացի (6)*
 » » — *Մատթէոս Վրդ. (7)*
- վեւմ Գայրակոյութեան — *Իլիս Կսս. Միշեպիտ (3)*
- վիճարանական Աստուածաբանութիւն — *Կղեմէս (3)*
- վկայաբանութիւն Գովի. Պախեկեիկցոյ — *Կ. Քհն. Տ. Գրիգորեան* 1029, 2087
- վկայութիւնք — *Գէորգ Ստրոյ* 2108
- Տաղագիրք 1400
- Տաղասացութիւն — *Գր. Մարտիրոս* 940, 1345
- Տաղարան(8) — 2323
- Տաղարան (Հին հայր.) — 2015
- Տաղարան — *Յովհ. Կարենցի* 1844
- Տաղք — *Կարապետ Վրդ.* 464
- Տարեք Խմատասիրութեան Մեղիւրայ — *Թրգմ. Դարբեկ Դպիր Գէորգեան* 2143
- Տեսարան Հանդիսից — *Յովհ. Քհն. Միլոյանեան* 763
- Տեսիլ Ս. Սահակայ(2) — 2094
- Տեսութիւն Մարդոյն Կազմութեան — *Գ. Նիսանցի (5)*
- Տեսութիւն վեցօրեայ Արարչութեան — *Յ. Որտնեցի* 335
- Տեսչութիւն Հովտական — *Թրգմ. Յ. Տէր Կարապետեան* 357
- Տետրակ Ղաւակագրութեան 1864
- Տետրակ Ս. Բարութեան Լուսարարաց — *Թադէոս Վրդ. Պախլեան* 1848
- Տէր իմ Յիսուս — *Յովհ. Շահինեան* 565
- Տումար(2) — 2141, 2341, 2343
- Տումար — *Յակոբ Քանթառեան* 1425
- Տումար Հայոց — *Մատթէոս Դպիր Կ. Պոլսեցի* 2134
- Տումարագիտութիւն 548
- Տումարագիտութիւն 1244
- Տումարագիտութիւն 1384
- Տումարական Աղիսակներ, Տես Զի6
- Տրամաբանութիւն — 770, 982, 1144
 » 2079
 » — *Բարթ. Կսս. Մարադոյ* 1314, 1501
 » — *Գր. Վրթ. Փշտրմալեան* 1049

Տրամաբանության — *Կարապետ Զեմենճեան* 1837

- » — *Կղեմէս Վրդ* . 702
- » — *Կովտնայ* (*Համառոտեալ*) — 1226, 2320
- » — *Կովտնայ* — (*Հմտ. Կրթ. Պար. Կ. Պոլսոյ*) 374
- » — *Թրդմ. Մարտի Վրդ. Բերեացի* 1884 . 2126
- » — *Թրդմ. Բովհ. Վրդ. Ամասիացի* 1412
- » — *Մեծ. — Ռուբայ Վ. Սահպանեան* 1039
- » — *Փոքր. — Ռուբայ Վ. Սահպանեան* 1039
- » — *Սիմէոն Վրդ. Ջուղայեցի* (7)

Տոնապատմառ (9)

Տոնացոյց (27) — 2001 . 2008 . 2017 . 2103 . 2116 . 2213 . 2241 . 2312 . 2344

- » (*Մասնակի*) — 2099
- » — *Գևորգ Վրդ.* 1692
- » (*Կանոնագրով*) — *Գևորգ Վրդ. Սկեռացի* 1946
- » — *Փամակարզութիւն* 2317
- » — *Երկ Ազգաց. — Կամիտա Բհն. Բեմիւրճեան* 1231

Տանկ Քարոզչոյց Յ. Նալեանի. — *Գարրիէլ Վրդ.* 1764

Տուրակ Գուշակութեանց. — *Մարգար Սոճենց Երեւանցի* 1807

Փէնտմամէ — *Խրատագիր* 2299

Փիլիսոփայութիւն. — *Ա. Կոռտէն* 223, 593, 654

Փիլիսոփայութիւն Նետունի. — *Թրդմ. Յակոբ Ճամհոնց* 55

Փոքր Քրիստո. Վարդապետութիւն. — *Թրդմ. Յ. Վրդ. Էրզրումցի* 1185

Փահանջարայ 836, 2205, 2296

Քաղաքագիտութիւն. — *Թրդմ.* 897

Քաղաքավարութիւն. — *Թրդմ. Ղուկաս Վրդ. Սարրեբոյցի* 1874

Քաղաքաձէ Աստուածաբանութեան 142

Քարոզ Նմոյեան. — *Պ. Արք. Բերդումեան* 2117

Քարոզչութ. — 2024, 2040, 2049, 2071Ա, 2078, 2081, 2121, 2123, 2147, 2150, 2160, 2162, 2177, 2188, 2189, 2194, 2196, 2232, 2303, 2306, 2307, 2316, 2333

- » — ? 2247
- » — *Բարթ. Լատին Եպս* (5)
- » — *Բարթ. Լատին Եպս* (*Համառոտեալ*) — 1064
- » — *Պ. Վրդ. Բերդումեան, Ազամարեան* (6) — 2215
- » — *Բերդումեան?* 2531
- » — *Հ. Անտոն Վեկրայ, Ա.* 2074, Բ. 2075, 2174, 2234
- » — *Գևորգ Եպս. Ջմիռնացի* (5) — 2221, 2223, 2230, 2232
- » — *Գր. Տաթևացի* (*Ամսրան*) — (4) — 2004, 2207
- » — *Գր. Տաթևացի* (*Ջմիռն*) — (8) — 2005
- » — *Գր. Տաթևացի* (8) — 2176, 2178, 2179, 2209
- » — *Դամասոս* 274, 1767
- » — *Դոմէնիկոս* 744
- » — *Եղիս Վրդ. Դերձակեան* 2231
- » (*Կիրակէից*) — *Կարապետ Արք. Կ. Պոլսեցի* (2) — 2184, 2224, 2226, 2229, 2235
- » (*Տարեկան*) — *Կ. Արք. Կ. Պոլսեցի* 2220, 2222, 2228

[illegible]

Բ Ն Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

1.—	Բեղիկի Համբարձման — <i>Ստեփանոս</i>	15
2.—	Տաղ Սրբայն վահանայ — <i>Եովհաննէս</i>	24
3.—	Տաղ Սրբոց վարդանանց — <i>Գրիգոր Վրդ.</i>	25
4.—	Տաղ Ս. Ղազարու — <i>Ստեփանոս</i>	26
5.—	Տաղ Բեժի Զորեհշաբարի — <i>Բեժ Խորհուրդ</i>	26
6.—	Տաղ Համբարձման — <i>Անդրեաս Վրդ.</i>	27
7.—	Քարոզ Խնրեղեան Գ. Ասուրն — <i>Ղուկաս</i>	33
8.—	Քարոզ Ս. Քառասնից — <i>Եովսէփ Վրդ.</i>	35
9.—	Տաղ Խնրիկի — <i>Գէորգ Պարթև</i>	40
10.—	Տաղ Յարութեան — <i>Գ. Նարեկացի</i>	41
11.—	Տաղ Խաչի — <i>Ի յերուսաղէմ գրեամ . . .</i>	43
12.—	Պատմութիւն Մանուկ Թագաւորի	71
13.—	Բեկն. Սաղմուտաց (Բ. Ոսկ.), Ի Զ. 10 — <i>Իւ. 2</i>	90
14.—	Տապանագիր Խարաղոջեան Պողոս վարդապետի	97
15.—	Պատմ. Սեբաստիոյ Քաղաքին Ոստանակ Դարիին	154
16.—	Յաղագս Ս. Հովսիսիանայ — <i>Եովհ. Խմատաւար</i>	295
17.—	Յաղագս Ս. Գայիանայ — <i>Եովհ. Խմատաւար</i>	302
18.—	Յաղագս Նորքեան Քահանայից Նրանուցումն	400
19.—	«Երկուսի մէկ տեղ բերած . . .»	430
20.—	«Պա. քէօսիվ մաքիմ քէրնում վախորնտէ . . .»	432
21.—	Այսոքիկ են Ս. յերուսաղէմ Հայրապետն	437
22.—	Անուամբ Հայրապետացն Հայոց — <i>Եովհաննէս Կթղ.</i>	447
23.—	Ողբ Տղայոց	459
24.—	Մանր Ժամանակագրութիւն	466
25.—	Գովասանք Տօնացոյցի — <i>Գր. Արդ. Խոյսարակցի</i>	469
26.—	«Գանգատի մտաց մարդկան»	473
27.—	Նշանակութիւն ի Խորանացն	480
28.—	Նարական Կովմասի եւ Դամիանոսի	493
29.—	» — <i>Աստուածածին Ս. Կոյս</i>	497
30.—	» — <i>Խնկարկութեան</i>	498
31.—	» — <i>Հաղորդի</i>	498
32.—	» — <i>Խաչի — Քառակերպեան աթոս</i>	498
33.—	» — <i>Խաչի — Արհնէմք Բղերկ</i>	499
34.—	» — <i>Խաչի — Խորհուրդ Ս. Նըչանին</i>	499

Ն Կ Ա Ր Ն Ե Ր

	Էջ
1.— Մասրէոս Աւետարանիչ .— <i>Մինաս Աւարացի</i>	10
2.— Ս. Յովհաննէս եւ Պրոխորոս .— <i>Մինաս Աւարացի</i>	11
3.— Ս. Գրիգոր Նարեկացի եւ Մ. Վ. Համբեցի .— <i>Միքայէլ</i>	19
4.— Գիշերային Պաշտամունք	45
5.— Խորանագարդ	45
6.— Անցք Կարմիր Նովէն .— <i>Թորոս Ռոսլին</i>	60
7.— Սօն Երկարաղիւր .— » »	64
8.— Դաւիթ Մարգարէ	92
9.— Մկրտութիւն Տեսնել	214
10.— Կողմի մետաքս	218
11.— Դաւիթ Մարգարէ	291
12.— Նիւնոնի Տեսնել	291
13.— Ինքնադրութիւն Ս. Կուսին .— <i>Աւետիս Երէց</i>	334
14.— Խորանագարդ .— » »	335
15.— Ազօրող Վարդապետ .— » »	335
16.— Դաւիթ Մարգարէ .— » »	336
17.— Անցք Կարմիր Նովէն .— » »	336
18.— Դաւիթ եւ Գողթաք .— » »	337
19.— Պատարագիչ Եպիսկոպոս	352
20.— Խորանագարդ	353
21.— Պատարագիչ եւ Սարկաւոցներ	356
22.— Պատարագիչ եւ Սարկաւոցներ .— <i>Մինաս Երէց</i>	357
23.— Հայրապետ Բազմեալ	359
24.— Պատարագիչ Եպիսկոպոս .— <i>Գր. Երեւանցի</i>	363
25.— Վերջին Ընթրիք .— » »	363
26.— Խորանագարդ .— <i>Գր. Երէց</i>	367
27.— Խորանագարդ	368
28.— Պատարագիչ Եպիսկոպոս .— <i>Նկ. Մարկոս</i>	371
29.— Պատարագիչ Եպիսկոպոս	372
30.— Պատարագիչ Եպիսկոպոս	373
31.— Օրհնութիւն Պատկերի	376
32.— Տուչութիւն Դաւազանի	376
33.— Ազօրող Պատարագիչ .— <i>Նկ. Մարկոս</i>	388
34.— Ձեռնադրութիւն Կեանքիսաց	391

35.— Ձեռնադրութիւն Վարդապետի	էջ 391
36.— Խոստովանանք	406
37.— Մկրտութիւն Տեառն	456
38.— Ս. Յովհ. Աւետարանիչ	477
39.— Ս. Ղուկաս եւ Խորանագարդ	479
40.— Այլակերպութիւն Տեառն.— <i>Մեղրացի եկեղեցի</i>	481
41.— Համբարձումն Տեառն.— » »	481
42.— Խաչելութիւն Տեառն.— » »	482
43.— Հրաշալի Ձկնորսութիւն.— » »	482
44.— Վերջին Ընթրիք եւ Ոտնալուայ.— <i>Նկ. Աստուածատուք</i>	485
45.— Ս. Խաչ եւ չորս Հրեշտակներ.— »	486
46.— Վերջին Դատաստան.— »	486
47.— Ս. Մատթէոս եւ Հրեշտակ.— »	487
48.— Ս. Գրիգոր Նարեկացի.— <i>Սահակ Վանեցի</i>	488
49.— Մարտիրոսներ	501
50.— Ս. Խաչ եւ Քրիստոս.— <i>Նկ. Կիրակոս</i>	503
51.— Մկրտութիւն Տեառն.— <i>Վահան Երկր Ձեթունցի</i>	506
52.— Մաղկազարդ.— » » »	507
53.— Երիւմմն Տեառն.— » » »	507
54.— Մարտիրոսներ.— » » »	508
55.— Նմունդ Տեառն.— <i>Թորոս Տարօնացի</i>	511
56.— Մկրտութիւն Տեառն.— » »	512
57.— Ս. Մարկոս եւ Խորանագարդ.— » »	513
58.— Երեք Մանկութիւն.— <i>Մեսրոպ Բաղիչեցի</i>	517

522	Քվեւոց Կ Բնիկ
132	Յանկ Յատկ Ստոն
133	Կառնաւոյ յանկաւոյ
134	Կառնաւոյ յանկաւոյ
1	100% Կառնաւոյ յանկաւոյ
1	Յանկ յանկաւոյ
104	Ստոն
105	Կառնաւոյ յանկաւոյ
106	Կառնաւոյ յանկաւոյ (10-1)
107	Կառնաւոյ յանկաւոյ
108	Կառնաւոյ յանկաւոյ
109	Կառնաւոյ յանկաւոյ

40 0 1 1 1 1 (2961)

Մ Ի Ս Ա Կ Ա Ն Մ Ա Տ Ե Ա Ն Ք

Վան

ՌԷԳ 1624

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտայ 24 : 17-5 : 7-5 : էջ 548 : Հանգամանք համարեա րաւարար . պոծածու . թեւեթ չիւցած եւ ազոտուած . լուսանցք չեղակեր . նորոգութիւն կրած : Թուղթ ղեղնորակ : Գրիչ՝ Ստեփանոս : Գրութիւն՝ խորայրեները , սկզբնառողերը եւ զխառառերը կարմիր , մնացեալը սեւ մելանով , երկրին , 21 տող : Բոյսրայիր : Համառոտագրութիւնք սովորական գրեթէ՝ քացի Տօնացոյցէն . ուր կան առատութիւն : Գունաւոր գրաւորք եւ լուսանցազարդ Սաղմոսի պարզաւնեւն սկիզբը , Կանոնները հանդերձ զխաղաղօք , տեղտեղ փան լուսանցանկարք եւ : Թորանապարդ իւր սարսք . էջ 7 . 325 . 439 : Նկարք անարուեստ , Գրութիւն Մարգարէ էջ 6 , Մնունդ Տեառն 324 . Երկու Սուրբ Հայրապետներ 438 : Կաշեկապմ տախտակեալ զծաղարդ : Պոնոյանակ մտապաշխեալ սկիզբը եւ պեղքը մէկմէկ իւրեւ , երկաթագիր վաշխլուս , մասն Աւետարանի , Ստացոյ՝ Մարդութիւն . Արդարեւն , Վանեցի :

Ա.— Ս Ա Կ Ա Մ Ս Ա — 32

Էջ 1 . Պատարկ :

Էջ 2ա.— Բամբ Բովանէս Գառնեցի հեղեղի վարայայտի Վան Դաւթեան Սաղմոսի . որ տմանց յերկրաշու լինի :

Էջ 3բ.— Բանք Սաղմոսին է պատուական . . . :

Էջ 4բ.— Եղբայր ինձ միտ գիր դու հոգով . . . :

Էջ 7.— Երանեալ է այր . . . :

Էջ 306ա.— Աղայր Մանասէի քաղաւորին :

Էջ 316բ.— Աղօթք իւրաքանչիւր ամսին հաւատացեալ ի Գո . առ Սբ . Երրորդութիւն

եւ մի Աստուածութիւն.— Հատուկ խառն . վանիւ . . . :

Բ.— Տ Օ Ն Ա Յ Ո Յ Ց — 28

Էջ 323բ.— Տառագոյց եւ Աստաբանագոյց եւ Հարցնիւ տեխնոլոգիա ստանից , գոր եղեալ է եւ առհմանալ Սրբայն Սահակալ Հալոյց Հայրապետի . գոր առնեղեալ ի նմանէ ուսուցիցն առ մեզ նախնիք : Յունկարի Ա . Կաղանգ է . եւ ի ն Հրապարտուց է . եւ ի Զ Յայտնութիւն է . եւ Յուրարեմէն :

Էջ 325.— Աստուածայայտնութեան ճիւղապարտցին գիշերն առաջին կանոնագիրին վառն . . . :

Էջ 425.— Խրատ Գարուրեան Հարցնալացն.— Բակ Գարուրեան կարգին սկիզբն առաւան աղու հալիցն արա . . . :

Էջ 426.— Ժամամտներն կարգաւ , պաւոն եւ տոնից :

Գ.— Ժ Ա Մ Ա Գ Ի Բ Ք.— 19

Էջ 437 . Պատարկ :

Էջ 439.— Տէր Էթէ շրթունա իմ բանաս . . . :

Էջ 443բ.— Կարգաւորութիւն Հատարակոյց Աղայրից Առաւատու Ժաման . . . :

Էջ 462ա.— Կարգաւորութիւն Հատարակոյց Աղայրից Արեւազայր Ժաման . . . :

Էջ 466բ.— Կարգաւորութիւն Հատարակոյց Աղայրից Երրորդ Ժաման . . . :

Դ.— Խ Ո Ր Ը Ր Գ Ա Տ Ե Տ Ր.— 33

Էջ 477բ.— Արեւն արկանելոյ ըսպաս եկիցեցալ :

Էջ 478ա.— Որ զլեցեալ եւ պոյս . . . :

Էջ 511ա.— Կատարումն արքիմեպ մարգարէից դու եւ Քա . Գրեթէ մեր . . . :

էջ 131 — Ժ. — Կանոն Տեսնեալան
կարեւոր է :

էջ 146 — ԺԼ. — Կանոն ոգեկամգիտ
տանկայ, կամ պատարագ մեռելոց :

էջ 157 — ԺԲ. — Կանոնի հայ Լարեհե-

մայ :

էջ 186 — ԺԴ. — Կանոն նաւկատեաց
եկեղեցւոյ, պղծելոյ յանաւրկաց, եւ շարժ-
ելալ տեղանոյ վերադառնալ :

էջ 211 — ԺԶ. — Կանոն յարժամ նոր
պատմ եկեղեցւոյն հաստատեն ի տեղոց իւ-
րում . . . :

էջ 251 — ԻԵ. — Կանոն մեծի Հիմղչա-
յարի ի մոմարաւի :

էջ 281 — ԻԸ. — Գնեմանոն Մամու-
կանայ Հայոց Կարողիկոսի ստացեալ ի
Հիմարկոյրի ի մերոյ եկեղեցւոյ :

էջ 350 — ԼԱ. — Կանոն Գաղաթիւ Հը-
րախիւնոցն ի Գաւառացւոյրի : — Սահմա-
նադրոյրի ի զատարարկոյրեան նորաձե-
նալ մանկանց . . . :

էջ 398 — ԻԲ. — Սկիզբն Աստիճանաց
կղերիկոսաց :

էջ 426 — Կանոն Ջեմադրոյրեան Քա-
հանայի :

էջ 446 — Լ. — Գանձ Ջեմադրոյրեան
— Գրքայ ի Տեղ Տէր ամենապաշտ . . . —
Դր ի գ ու թ ի է :

էջ 471 — Տաղ ի տէր Առաքել — Տաղ-
փառեալ . . . — Տ էր Առաքել աւսէ :

էջ 473 — ԼԱ. — Կանոն յարժամ նպս-
կամ Քեհն. կամ հայրապետ, կամ ուխտի ա-
ռուցնորդ կատարի մեծաւոր . . . :

էջ 647 — ԻԲ. — Կանոն կոչումն ապաշ-
խարոյրեան :

էջ 697 — ԽԱ. — Կանոն Մրգաց Արի-
նելոյ :

էջ 764 — Մ. — Կանոն զեկարար որոցն
փառել ի հանդիստ :

էջ 768 — ՄԲ. — Աղաւթ ի վերա եր-
դմանաբաց — Տէր Աձ. որ զմարդկան բը-
նութիւն աղար եւ փոփոխական գիտեալ . . . :

էջ 769 — ՄԴ. — Վերանդար ինքնադը-
րութեան Ստեփաննոսի որ լեալ էր աշակերտ
որբոյն Մատուցի, եւ վարաց Նորին :

Յամի մեջ հարիւր Կ Երբորդի ամի ի-
նչութեան աշխարհի, ըստ հաւանականից ա-

տեղութեանց, յորում ամի հոռոմ թուակա-
նութեան ՉճՅԶ էր, եւ Հայոց Նոր տոմա-
րեա ՅՄԸ, կատարեցի փոխաւս զկոնքս
դաս, ըստ զհինգ կազմողին ապրիլ-
ին, որ ար մԶ էր հարտեց ամսոյ, ի մեծի
հիշգրարկին, ի վեցերորդ մասն, ի թա-
ղատութեան Հայոց Սմարտայ, որոյն Ա-
ւստայ, Բարդատունայ, ի տոմարի կաթողի-
կոսութեան տեսնի Գերդեայ, Գաւառացւոյ,
Յարում կործանեալ Գրիկի քաղաք ի շարժ-
մանին, եւ բարձր մեռան եւ եկեղեցիք
տապալեցան : Այս իրաւագործեալ փոն ծո-
ւաղեալ մեղաց մերոց, եւ կատարեցաւ զըր-
կունքս ի Սեան կղզոյ, Վեղա մեծ ծովակին,
ի ձեռն իմ Ստեփաննոսի անտրժան կրտա-
ւորի եւ յետին կրտաւորի, աշակերտ երի-
ցաւ Երանելայ սուրբ Տղմատին Քրիստոսի
տեսնի հարն Մաթեոյի . . . — Հմմտ Երեմ.
Ջեմադրաց, Անթիքիայ, էջ 88 :

էջ 778 — ՄԴ. — Աղաւթ Սկիզբն Գաշ-
վարդապետի վասն արիւմտեակնացն եւ աշխ-
նութեանն աղացն, զի յարժամ զրդգանն, ըն-
դանումն ի վերա նոցա, եւ ծանոնն տարբ իւ-
րալ . . . — Աձ. փրկիչ մէր, որ կամիս զամենայն
մարդկան թղեալ, եւ ի գիտութիւն համար-
տութեանն զար . . . :

էջ 779 — Իսկ Նետտորիւմնոսաց. եւ
տիֆանոսաց սույ խոստովանութիւն հաւա-
տայ, եւ նորոյն զհեքիտանադան, եւ աւժման
չեն պէտք. աշխատեն զաղաւթս զայս ի վե-
րայ նոցալ . . . — Տէր Աձ. զարտութեանց եւ ա-
րարիչ ամ. մարմնաց, եւ Աձ. ապաշխարա-
ցաց, որ զամ. մարդիկ կամիս զի կեցնեն . . . :

էջ 781 — ՄԵ. — Կրտաւոր զգուշութեան
զոր տացէ քահանայն հանդիմանելոցն պաւլ
առնելոյ . . . :

էջ 791 — Կանոն հարսանիք տոնելոյ :

էջ 804 — ՄԶ. — Կանոն Ուր աւուր Քա-
հանայարաւոյն :

էջ 826 — ՄԸ. — Կանոն Արիւմտութեան
խաղաղի :

էջ 834 — Կ. — Կարգաւորութիւն Արիւ-
մտութեան քաղաւորի, ըստ մեծի եկեղեցւոյն
Հոռմայ :

էջ 859 — 864. — Կատարի Ժողով, ըստ
Երևոյնի՝ որինակին թերի ըլլալուն պատ-
ճատալ :

էջ 865 — [ԿԱ]. — Կանոն ի վերա զրիւ-

րոյ. յարմար հեղձնու ինչ եւ պիգծ իմյ ան-
կալի ի մա:

Էջ 870.— [ԿԴ].— Արեհնութիւն իադա-
դի:

Էջ 879.— [ԿԵ].— Կամոն ժամահայ
Արեհնայ:

Էջ 882.— [Զ].— Կամոն կարգաւորու-
րեան եղբայրակցութեան:

Էջ 886.— [ԶԱ].— Գեղնադրութիւն աւ-
դոսայ որ կոչի Գրակալդացի:

Էջ 889.— [ԶԲ].— Կամոն պսակ դմեյոյ:

Էջ 899.— [ԶԴ].— Կամոն պսակ վերու-
ցրմեյոյ:

Էջ 901.— ԶԵ.— Կամոն Մեծի Եշ-ին
գապալիսարողն արծակելոյ:

Էջ 925—988. դատարկ:

Մանր յիշատակագրութիւն Գրիգոր
Գալի.—

1.— Էջ 88. վերջ.— ԱՅ. ոգորմի ասա-
ցէք Գրիգոր Դարբի և ծնադաջ իմոց և ա-
մենայն ազգականացն. և որ յիշէ իշեալ լի-
ցի ամէն:

2.— Էջ 173. մէջտեղ.— Այդ և երես-
անկեալ աղաչեմ դձեղ հայրք իմ և եղբարք,
յիշեցէք զգրոյ սորայ, և զիւր ծնադաջն, և
յամ. արեան մերձաւորսն իւր: և որ յիշէ,
յիշեալ լիցի ի Քրիստոսէ, որ է արշնեալ
յաւիտեան:

3.— Էջ 729. ստորոտը.— Աղաչեմ դձեղ,
այ եղբայրք, միայն ոգորմայի յիշեցէք բո-
ղոց սորայ, և զծնադաջն իւր և զամ. ար-
եան մերձաւորսն, և որ յիշէ, յիշեալ լիցի
ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ, որ է արշնե-
ալ.

Մանր յիշատակագրութիւն Պողոս Դրա-
րի.—

Էջ 813. վարը.— Քս. Ած. ոգորմեայ
ստացողի գրոցս տէր Յովսէփ պարոն տիրո-
ջն, և իւր ծնադաջն, և իւր ազգականա-
ցն, և իւր ամենայն մերձաւորացն ամէն:

Դարձեալ ոգորմի ասացէք Պողոս Դրա-
րիս, և իմ ծնադաջն, և ամ. արեան մեր-
ձաւորացս. և որ յիշէ յիշեալ լիցի ի Քրիս-
տոսէ Աստուծոյ մերոյ որ է արշնեալ յա-
ւիտեան:

Յետին յիշատակաւ.— 1638

Էջ 923. նոտարար.— Յիշատակ է
Հայր Մաշխոյն Յովսէփ պարոնապետին ի
Սր. Փայտաւ նորոսողէմ, ի զամ. Սր. Յա-
կոբայ Առաքելոյ զխաղիւր սուրբ դամբարա-
նէն, ի թվին ԹՁԷ. ի հայրապետութեան Սր.
Աթոռայ Յակոբա Տեառնեղբորն, որ է Աթոռ
աղլիս Հայոց, տէր Գրիգոր Հայրապետին:

և նախ քան զայս Գրիգոր Հայրապե-
տա Սր. երեսաղէմ անկեալ կայր ի ներքոյ
անթիւ և և րադում պարտոց, և զամ. սպասք
և զամ. Սր. Տաճարաց, զիտէ և զաւե-
տարան, զշուրջոս, զսկիւն, զամ. առ ալլադ-
դին գրուեալ կայր, և աղլիս Հայոց, ոչ
հայրապետ, ոչ վարդապետ, ոչ քահանայք և
ոչ գաւաթաւորք, մինչև ի սա ինչ ոչ կա-
րացին տանել վասն պարտոցն Սր. երեսա-
ղէմայ:

Իսկ Հայրապետ Գրիգոր շուրջին Աս-
տուծոյ յարմար նորոսա ի Սր. Աթոռ րա-
դում քանի և արիւնթիւնս, ալլատաւք և
վիշաք, և րադում նեղութիւնս կրեալ վասն
աղլիս Հայոց:

և յորմամ յուան առաջնորդք և վար-
դապետք, քահանայք և տաւաթաւորք, մե-
ծամեծք և փոքունք աղլիս Հայոց զբարի
համարս նորս, զիմեցին առ հասարակ ի Սր.
երեսաղէմ, և զտին քան զհամարուեալն
տաճարապետիկ: և յամ. ար կամոք, և թեր-
մեռանք սիրով տալին զտորս իւրեանց ի
ձեռս սորա, և աս' շուրջին Աստուծոյ և
ոգորմութեամբ ամ. աղլիս Հայոց, հատոյց
յանթիւ պարոս Սր. երեսաղէմայ և զգրաւ-
եալ անթիւ սուրբ տաճարացն ապստեալ և
եղև ուրախութիւն և ցնծութիւն աղլիս Հա-
յոց:

և հայեցեալ ետև զվիճակս Հայոց զի
վանորայքս առ հասարակ հնացեալ և խախտ-
եալ էր, և կեկեցիքն և խցերն ամենայն. ա-
պստինեցաւ ի յողորմութիւնն Աստուծոյ, և
սկսաւ նորոգել զվիճակս Հայոց, զեկեղեցի-
որն և զիցերն, զՍր. Փրկիւն, զՄարտիրոսանն,
զՍր. Ներսիսապետին, զՍր. Յակոբայն,
զԱթոռիս աղլիս Հայոց, զՍր. Յոհանէս Ա.
ւետարանչի կեկեցիքն, և առաւ Գ կամար ի
Սր. Յարութեան վերնատուն, և եղիւր միա-
րանս յամ. վիճակս Հայոց ի Սր. Փրկիւն, ի
Մեռեղեղն, ի Սր. Յարութիւնն, քահանայս և

[illegible]

34. 1711-1712 8

2007

10

[illegible]

դաց, յամենակ հպակուպոսէ հանդէսիս
երթանկապէս սկսանին :

Էջ 1 — Մէկնի Բատաջարանութիւն Ա.
ոսթին Կիրակէի Գալստեան Տեառն :

Էջ 9158 — Բան Երբորդ — Որպէս ի յաշ-
խարհի ոչինչ քաջամէն, ի զոօրս մշտնջենա-

ւոր ստի, և ի յերկինս լինի ի յազումն ցու-
ցանի :

Էջ 972 — Վասնան Գրքոյս է այս :

Էջ 973 — Ահա թաղարոր քո զայն քեզ

Էջ 974—976. զատարկ :

2008

Մ. ՅՈՒՑԱԿ ԶԵՆՈՒԱԳՐԱՅ

Ս. Յակոբ, Երեսնագէտ

ՌՃԼԶ 1687

Նկարագրութիւն —

Ծառայ 27 + 20 + 14 : Էջ 788 : Պրակ և
ԺԻ (Էջ 1—334) + Ա—ԺԻ (Էջ 335—646) :

Հանդամանք ոչ գոհացուցիչ. յուսանցքները
շեղակեր. նորոգութիւն կրած, և փակցու-
ած խոյկներուն պատճառաւ փարի կողմը
զլալի կերպով հասցացած : Թուղթ կոկեալ,
ձեռամբ Թոխաթցի Եփանէան փարդակերտի
Պրիշ Բովհաննէս Արդ. Ղրիմեցի, Ղարա-
սույնցի : Դրութիւն՝ խորադիրները և բու-
կորնատառները կարմիր, մնացեալը սև մե-
լանով, Երկախն, 21 տող. Բոլորդիր կանո-
նաւոր : Համառոտագրութիւնք սովորական :
Կարմիր կապույտ զարդադիր և յուսանցա-
զարդ, ինչպէս նաև կիսախորան բոտ պատ-
շաճի : Գունաւոր խորանազարդ իւր սարժք.
Էջ 9. 335. 647 : Կաշկապմ տախտակեայ զը-
ծողարդ, մասամբ քայքայուած : Գատարկ
տարբեր թուղթ սկզբը չորս թիւք, տեղանք
կան աշխարհի զրգափորներ :

Ա — Ժ Ա Մ Ս Գ Ի Ր Ք — 20

Էջ 1ա — Գառնան յարեւմ. :— Հրամա-
րիւմ ի ստուանայէ . . .

Էջ 9 — Տէր Էթէ չրթուս իմ բանաս . . .

Էջ 86ր. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօրից Առաջնու ժամուն . . .

Էջ 164ր. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօրից Արեւագային ժամուն :

Էջ 180ա — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղաւթից Երրորդ ժամուն :

Էջ 207ա — Ժամաւորտէ բստ կարգի . . .

Էջ 236ր. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղաւթից Երեկոյի ժամուն :

Էջ 270ա — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղաւթից Խաղաղակամ, որ կատարի ի
դէմն Հոգոյն Աստուծոյ . . .

Էջ 306ր. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղաւթից Հանգստեան ժամուն :

Բ — Ս Ս Ղ Մ Ռ Ս — 33

Էջ 335 — Սաղմոս ի Գալիլ — Երան-
կայ է այր . . .

Էջ 370ա — Ի կատարած Սաղմոս ի Գա-
լիլի — Երկինք պատմեն զփառս Աստուծոյ
. . .

Էջ 410ր. — Ի կատարած Սաղմոս ի Գա-
լիլի — Մի նախանձիր ընդ շարս . . .

Էջ 609ր. — Սաղմոս ի Գալիլի — Ի Նե-
ղոթեան իմում ևս առ Տէր կարդացի . . .

Էջ 645ր. — Փոքր էի ևս յերգարս իմ . . .
Էջ 646. զատարկ :

Գ — Տ Օ Ն Ա Ց Ռ Յ Ց — 29

Էջ 647 — Աստուածայայտնութեան ճը-
րագալուցի առաջի աւուր առաջի կանոնա-
դրին փառ . . .

Էջ 649ր. — Զոր ծանուցանեմք զխառ-
քո տեսնողացդ զի ուսամիջիք : Գիշերն որ
էլ ևս կումն, որ փս. աղաւթը ծնողաբու-
րեանք զգիշերն ամենայն, պարտ է մեզ ան-

ղաղաբ ծուհար դնել զգիշերն ամենայն: Իսկ երբ լուսաքաղ զՔրիստոս խաղ առնէին եւ ծուհար դնէին կեղծապարտեալք եւ կատաղէին եւ ասէին. Ողջ լիւր. արքայդ իրէկց. կամենցիցն սուրբ հարքն ոչ դնել ծուհար. զի որ ծուհար դնէ. լմիկ խաչախախտումս է. վասն աշխարհ ասէ. Աղօքք կանգեբա՞սաղմտեցիմ ըզ. Տէր աղաչեսցո՞ւմ, եւ ոչ ծուհար դնելով:

Էջ 77Գ.— Աթենքերդ կիրակէի որ ի Յայտնութեան պահոցն հանցիկքի...

Դանիւ յիշատակալարս յիմի Գրչի.— 1685

1. Էջ 8Գ.— Գրեցաւ ձեռամբ Դրիմէցի եւ Դարասույեցի Յովանէս արեղի, յիշատակ իւր ձեռագրոցն հոգւոյն, ի դուռն Սր. Յակոբայ, ԹՃ եւ Լ'Թ ամին, ի Սր. Քաղաքն երեսուցէմ:

2. Էջ 6Գ.— Գրեցաւ ժամայիրքս ձեռամբ Դրիմէցի եւ Դարասույեցի ձերունի Ռոմանէս արեղի, թիփն ԹՃ եւ Լ'Թ ամին, յիշատակ իւր ձեռագրոցն հոգւոյն, տէր Ալիքախանաբն, տէր Յովանէսին, Յակոբին, Խաչիկին, մօրն Անտոյիքային, Սուլթանին, Էսպախին, եւ ամենայն արեան մերձաւորաց ի մոց. Աւարտեցաւ զիրք ի Սր. Քաղաքն յերեսուցէմ, ընդ հա լարսունարս յիմի կրմնայ վաղցուած յոդար յիմ տակ:

3. Էջ 6Գ.— Գրար.— Աւարտեցաւ Էրդրա Գուսթի, ձեռամբ Դրիմէցի եւ Դարասույեցի ձերունի Յովանէս արեղի, թիփն ԹՃ Լ'Թ ամին, Սր. Յակոբայ չարաթ արն, յիշատակ իւր եւ իւր ննջեցեցոցն հոգւոյն, ի Սուրբն Յակոբ, ի մէծ քաղաքն երեսուցէմ:

Դեմ յիշատակարան Գրչի.— 1687

Էջ 78Գ.— Փառք ամենասուրբ երբորդ պոթեանն...

Արդ ըստ պատշաճի յիշատակարանացոյ, եւ ըստ պահանջելոյ հարկի սովորութեան տաճարն Երրորդն, որ հասաքեայ են ի մոց Սր. Յակոբայ Առաքելոյ՝ որդւոյ Զեւեղեայ աստուածաբեայ սուրբ զիսպար զամբա՛հալարանին, պարտ վարկաք չարաղբւն զաստուածաշունչ մատենան, որ է նրպաստ եւ տնոցի՛ք Եկեղեցւոյ մանկանց, որ եւ՝ Դրիմէցի եւ Դարասույեցի Ռոմանէս արեղայս, գտկարութիւն եւ զձերութիւնս ի

բայ տնեկոյ, եւ զորդոջ ձեռութ. յո՛ւստ առեայ Հոգւոյն Սրբոյ, եւ յո՛ւստ պակասեալք աղօթիք Երրորդն սկսայ զրեւ զժամայիրքս հանդերձ Տոնացոյցի, եւ ասարտեցաւ ի թրարեւրութեան արեթեան տոմարի ԹՃ Զ Էրրորդի, յալիս ամսոյ տոններկուսի, աստուածակոն Սուրբ Քաղաքի, երեսուցէմ վերակոչի, ընդ հոգանեալ Սուրբ յԱթոռի, Տեստեղորդ պահակոյն, տեսայ սորին Եւհաննիս, քաջ հաւատորի եւ արհաւիրեղոյսի, եւ ի հայրապետութեանն Էջմիածնի Երկրպար տնոն վեհի:

Արդ յաւարտս սոցա զրեղի եւ ասարտեղի եւ Եղի յիշատակ զժամայիրքս Սր. Յակոբայ Եկեղեցւոյ տնեկին, թիկաղարութեան մանկանց Սրանի, վասն ինչ եւ վասն իմ նրբջեցեցոցն, վասն որոյ երեստ անկեայ աղաչեմ զտատս եւ զկաճառս արմ զբոց տնոցոց եւ ընթերցողաց եւ զպալարաբողաղ, ողորդ սրտի եւ լի բերանով ՍՃ. ողորմի ասացէք զըսովնեղ եւ զանարհեստ զրչիս՝ տոնապետս Յովանէս արեղի:

Հասեւ զձեռոց իմ, մահտեալ տէր Ալիքախանան, Յակոբն, Խաչիկն, եւ մայրն իմ Անտոյիքայն, Սուլթանն, Մարիամն, Էսպախիքայն, եւ ամ. արեան մերձաւորքն իմ. Եւ դուք յիշեալ յիշիք ի լաղկեկոյ առարեւն Աստուծոյ ի փրկչին մեթէն ԲՃ. ԲՃ. ամէն:

Այլ եւ յիշեալք միով սղորմի զՓոթիսթի Յովանէս վարդապետն, որ բազում աշխատանա կրեալ, զթուխթն կրեալ, մահտանոյ ձեռնտոն եւ ոյնեալան յինեկոյ աշարմ Եղեմարտիկ զտոնս, եւ յորդորելոյ զմեղ մինչեւ ի յատարն հասոց, զոր ՏՃ ԵՃ. զիւր աշխատանաց եւ սորոցն զվարձարեալց պարգեւեաց:

Դարձեալ յիշեալք Աթիկի մահտեալ Պետրոսն, որ զյրբիս քոնէլէն Լուրս, զի դուք յիշեալ յիշիք յարքալութեան Տեստն մերոյ Յի. Քի. յանոյ վերանալտ բարբառ նորա, որ է արհնեալ ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյն, յախտեանս եւ յախտեանս յախտենից ամէն:

Դարձեալ աղաչեմ զձեղ, ոյ սիրելի եղբարք, զժամայիրքս յաւարճիք ի հիւթոյ, ի ձիթոյ, ի մոմոյ, եւ ի մատնաթութս ամէն զթուխն չորջեկոյ. խնամով սիրով պահո-

բաղեւորեմ եւ Արիստոտելայ սարկաւադին —
Պէտքս պահեմալի... — Պ ե տ լ ի :

ԲԻ — ԷԲ ԼԸ — Գանձ Անտոնի անմալա-
տականի... — Բարձրեալ աշտուր... —
Բ ա յ ի Ե ե թ զ ե լ :

ԷԲ ԼԸ-ԼԹ, ստորին լուսանջրին.
Մի վ սերկլի քաջ կարգուցած,
ստա ըզպանձն ճշգրտութեամբ,
տէր Միլիթարն յԱյրիվանաց,
խիստ զեղեցիկ զբանքս ասաց:
Դու մի լինիր ծոյլ զեղբրած,
սերկլ ըզբուն զանդաղանաց,
այլ արթնու թիւամբ կայ յ յասաց,
որով անուտ պրտակ փառաց:

ԷԲ ԽԳ — Տաղ Անտոնի ճգնաւորին եւ
այլ միանձնաց — Անձամբ խոնարհեմք...

ԺԳ — ԷԶ ԽԴ — Գանձ համարեմ յա-
զատութեամբ ասա — Համարչական Հար-
սաշման Եւ Բան... — Հ ի թ զ ո տ ա ո ւ ց ո :

ԺԴ — ԷԶ ԾԴ — Գանձ Լիբանանի եւ Յու-
դիստայ — Դեբարալա յարիստ յերկնա-
յին... — Կ թ լ զ ո թ լ :

ԺԵ — ԷԶ ԾԵ — Կաթայ Սր վահանայ
Գողթնացուն — Գանձ ինչ ասեմ Եւ թեղ կա-
ֆա... — Կ թ լ զ ո թ լ :

Գանձ վահանայ Գողթնացուն — Գր-
թողեղ Բոյին... — Դ թ լ զ ո թ լ :

Տաղ վահանայ Գողթնացուն — Յաղ-
թոյ գալու թիւամբ... — Յ ո լ ա ն Ե լ ի :

Տաղ վահանայ — Ծնորձաղ Հոգոյն Բե-
զուարտան...

ԼԸ — ԷԶ ԺԲԸ — Գանձ Երրորդ Լիբա-
նիլին — Մեծ Եւ ահեղ խորհուրդ տիրական
... — Մ լ թ տ լ ի չ :

ԷԶ ԺԲԸ, ստորին լուսանջրին.
Ի ժամատունն կանուի զբնա,
որ զանձն ի տեղին չի մընա,
ամանք կտան թէ կտու յուսնա,
Եւ շատք այնքն զատ մաշանա.
Գու զգանձն Եւ տաղս անոյ՜ ասա,
Եւ զայլ ի հոգի թի ի Նկր բնկեա.

Դի հոնապաղ նա զմեզ հոգա,
Եւ զկարիսն մեզ նա տա:

ԼԴ — ԷԶ ԺԼԴ — Գանձ Զորքորդ Լի-
բանիլին, մեծատունն եւ Վազարտ — Մեծ Եւ
ահեղ խորհուրդ տիրական... — Մ լ թ տ լ ի չ :

ԷԶ ԺԼԴ, ստորին լուսանջրին.

Թէ լղու՜ տէրն ձայն զոմեկի,
ժողովքս խիստ ուրախ լինի,
այսո թէ հաստ է Եւ անճոռնի,
նա մի խուսիք Եւ թէ զերեւ:

ԷԶ ԺԾԳ — Տաղ Ի Գլխորդիս կայսրի-
լին... — Ի յերս տրեւտ արեւ...

ԽԴ — ԷԶ ԺԿԸ — Գանձ Դաղկալարիլին
ստա անաւանին ժամն — Համարչական
Հարս սաշման Եւ Բան... — Հ ա յ լ ի տ :

ԷԶ ԺԿԸ, ստորին լուսանջրին.
Մի տէր վարդաւ, յատալ զբնա,
Եւ զմանց արա քան զհաղանա,
ուրախութեամբ ըզպանձն ասա,
որ ժողովուրդս բերկրեալ ցնծայ:

ԷԶ ԺԸԸ — Տաղ Յովնանէւ Պլուզ վար-
դապետի անսացուն — Անգ ի մէջ զբարիսն

... —
ԽԸ — ԷԶ ԺԺԸ — Գանձ Մեծի Լիւզա-
բարի անսուն — Մեծապաշտա խորհուր-
դին աշտպիլ... — Մ լ թ տ լ ի չ :

ԷԶ ԺԺԸ, ստորին լուսանջրին.
Զգանձն ըզկարի անոյ՜ ձայնով,
Երեք հոգով Եւ կամ չորսով,
ժիտրդ ի յատալ ընթանալով,
Եւ զուր ըզհետ քարաւանդով.
Մի՛ ի յտեւրդ հայելով,
անկարկարար ձիւնաղբով,
զատիլտ ձապաղ իսկ զբնելով,
Ի թով՜ թով՜ անկանելով,
Եւ զանարման զբիւս յիշելով.

ԾԵ — ԷԶ ՄԺԸ — Գանձ Յարութեան
Սրբոյ Զատկին — Մարգարտիս թիւամբ Սր-
դեղ Միւսին... — Մ լ թ տ լ ի չ :

ԷԶ ՄԾԸ — Մեղեղիլ Համարման:

Սոսկալի տիւ պակեան հոյլ Է հոգեղինաց դասուցն.
Տեսեալ մերունակ կերպիւ ըզՏէր համարմեալ յերկինս,
Երկնաբալիչ ամպաւ Բ լուսոյ իրակերպեան կառաւ Բ եմեալ.
Փայլիլ ըրշոյլից ձորձոյն կարմրեքսեան բոսոր վառեալ.
Արեւաբ ծագկերանց պրհնեալ, վեր մահու յինքեան ցուցեալ.
Նոր իմն տեսաւ որ տեսիլ, խոցում քիւնոց տիգին:

ման զործաց. — *Երբեք զործակարի կատարին...*

Բ. — *Էջ ԵԶԹ1* — վասն անկելոյն յլեղամայ ի դրախտեմ յարտաստեօ սրբոյն, եւ վասն հոգեւորական, եւ պատերազմի դիւանցն եւ հոգացն, յԱստեմ վարդապետէ. — *Վասն աւուրն որ եւս ստեղծայ...*

Գ. — *Էջ ԵԶԱ2* — վասն անկել զատաստանին եւ բնութեանց եւ յարութեան մեռելոցն. — *Երբեք զործակարի կատարին...*

Դ. — *Էջ ԵԶԳ1* — վասն բաժանման արդարացն եւ մեղաւորացն, եւ տանգանացն զմարտեց. յԱստեմ վարդապետէ. — *Վասն քրեանքն զատաստանին...*

Ե. — *Էջ ԵԶԶ1* — Ոտանաւոր եւ քոր Աստեմ վարդապետէ ասացեալ. — *Երբեք զործակարի մահուն սիրտ իմ ստանին...* — *ՅԱստեմ վարդապետէ ասացեալ...*

Զ. — *Էջ ԵԶԶ2* — Ողբ զատաստանի եւ զմարտեց յԱստեմ վարդապետէ. — *Երբեք զործակարի հնչէ, եւ յառնեն մեռեալքն ի հոգոյն...*

Է. — *Էջ ԵԶԶ1* — Խրատական բաներս յԱստեմ վարդապետէ. — *Ամենայն փառք մարդոց զատարկ եւ յունայն...* — *Ա-Ք.*

Ը. — *Էջ ԵԶԹ1* — Խրատ խոստովանութեան եւ ասպշխարութեան, Աստեմ վարդապետէ. — *Երբեք զործակարի զործակարի եւ յոյն...*

Թ. — *Էջ ԵԶԱ1* — Խրատական բանս ի Գրիգոր վարդապետէ. — *Աւրհնեալ է հայրն յուսոյ...* — *Ա-Ք.*

Ժ. — *Էջ ԵԶԳ2* — Բանք վասն անազին եւ սոսկալի զայստեանց Բի. եւ զատաստանի յաւուրն եւ յանդիմանութեան. — *Երբեք զործակարի զործակարի եւ զատակարի զարուստ փրկին...*

ԺԱ. — *Էջ ԵԶԵ2* — Խրատ վարդապետէ ասացեալ. — *Յամենայն մեղաց ի զատ սակ դու կացիր...* — *Յասեմ իսիսի եւ վարդապետէ...*

ԺԲ. — *Էջ ԵԶԵ2* — Խոստովանութիւն զազանի եւ ծածուկ անձանց. — *Մեղայ Տէր ինձ ողորմեայ, Տէր մեղայ Աձ. զիս բաւայ...*

ԺԳ. — *Էջ ԵԶԹ1* — Ողբ եւ մարգարէ ի հաշտութիւն Կենտեցոյ ասացեալ. — *Եւս եմ կորուսեալ ոչխար...*

Ողբ Կենտեցի մեղաց ընկրկեալ ի մեղաց ծովէն.

Փանք որտեւ կենս ի դուրս որ յայրիս ի հրեղէն ծովէն.

ԺԴ. — *Էջ Ա1* — Նորին Խաչատուր Կենտեցոյ. — *Այս կեանքս է երազ նրման, եւ խափոյ անցերձ յանկման...* — *Ա-Ք.*

ԺԵ. — *Էջ ԱԱ* — Խրատ Կենտեցոյ. — *Խաչատուր Կենտեցոյ. — Կարտոսիսն է զարդարի...*

ԺԶ. — *Էջ ԱԲ1* — Խրատական բաներս վասն տգիտից, ասացեալ Նալաշէ. — *Ողորման մարն իմաստութեան, որ մեղ խափոյն իրատական...*

ԺԷ. — *Էջ ԱԳ2* — Խրատ եւ Կենտեցոյ անձին, ի Նալաշէ վարդապետէ. — *Անձն իմ սիրի աշուտ...*

ԺԸ. — *Էջ ԱԶ2* — Նորին Նալաշէ վարդապետի բանք. — *Անձն է մեծութիւն եւ փառք աշխարհիս...*

ԺԹ. — *Էջ ԱԸ1* — Նորին Նալաշէ վարդապետէ ասացեալ, վասն ստու աշխարհիոյ. — *Երազ է եւ ստու եղորդք, աշխարհիս բաներն ի լման...*

Ի. — *Էջ ԱԹ1* — Խրատական բան սիրոյ եւ խաղաղութեան. — *Խրատ մի տամ սիրոյ բնայ...*

ԻԱ. — *Էջ ԱԹԱ2* — Նախատինք անձին մեղաւորաց. — *Աձ. իմ Բս. Գս. կենդանի եւ կենդանաւոր...* — *Ա-Ե.*

ԻԲ. — *Էջ ԱԹԳ1* — Այլ ողբ ասպշխարութեան. — *Ողբ աղիողորմ եղորդք, ինձ եհաս երեւոյթին...*

ԻԳ. — *Էջ ԱԹԳ2* — Ողբ Ասպշխարութեան. — *Անձն իմ ընդդէ եւ ծուլացեր, ե ի մահունէն անհոգացեր...*

ԻԴ. — *Էջ ԱԹԶ2* — Այլ Տաղ Ասպշխարութեան. — *Կամ առաջի լոյս ամօթով, զործեր եւ շատ շար եւ յորով...*

ԻԵ. — *Էջ ԱԹԶ2* — Ողբ զատաստանի յաւուրն եւ զմարտեցն եւ անհոյս յորդանց. — *Երբեք զործակարի զորդոյն, Երբեք ինքն ինքն Նորողին...*

ԻԶ. — *Էջ ԱԹԱ1* — Տաղ խրատական հոգոյս.

Անհուն զեւտոց առեալ եմ, անշարի ստաղ կուտեալ եմ.

կարմանձ խեղի կապեալ չեմ,
մէկս բնկրգմի չտեսայ եմ:

Բանիս որ հանդիպեալ եմ,
բնաւ դժան ժողացեալ եմ,

գաւթս թանի բացեալ եմ,
բարի խելի գործեալ չեմ... — Ա-
բ: Եր պաշտէն զբի տունը, տեղը կը մնայ
բաց:

ԻԶ. — Էջ ԱԻԿԶ. — Տաղ վստմ Եարու-
րեան հողացեալ մարմնաց, և զալուստն Քի.
և զաստուսումնի, ի Եսվաստափէ: —

Արարչապարծ Աստուած առեղծատղ համայ-
նից,

յարժամ գայ ի դատելի դարգար հոգածին,
որպէս հրամայէ Տէրն Աւետարանին,
չաւաք եւ արհաւիրք յաշնամ եղբայրն:

Էայ ինձ ողորմելի գործ Եսվաստափին,
չեղեալ սեղաւթ ի չի Աւետարանի,
տանիմ մաս մի բարի յատեանն Եփեսոսին,
սորակալ դողալ յսակերս յարն յաշնեղին...:

ԻԷ. — Էջ ԱԻԶԻ. — Տաղ խոստովանո-
ւիսն տալ: — Հաւատամ ի Քրիստոս որդին
Միածին...:

Արարչեմք քրքրիտոս յոյսն յամենայնի,
տալ զեղջ մեղսցեալսս որ խոստովանի,
Եսվաստափ մեղապարտ Աւետարանի,
մարմանամ մոլորիս մեղքսն քանացի:

ԻԸ. — Էջ ԱԻԷԻ. — Ետին Եսվաստափէ
Տաղ Ապաշխարութեան: — Եոյս և սողաչն
և կեանք Տէր Եփեսոս...:

ԻԹ. — Էջ ԱԻԸԻ. — Բունք Երատակամ
Առաքել վարդապետէ: — Արեկ տանք բան
հրաշական...:

Լ. — Էջ ԱԼ. — Տաղ հողոյ յԱռաքել
Վարդապետէ: — Աշխ իմ ծովացեալ... —
Ա-Ք. տէր Առաքեալ: — Թիւ Հալոց մեծի
ու Մ հարիւր տարի և խոստի շէրքէ ի մար-
եալ, որ զբանս սաացի:

ԼԱ. — Էջ ԱԼԲ. — Այլ ողբ յԱռաքել
վարդապետէ: — Ի միտ առէկ գաղթս բանի:
— Գրած է Աշխարհարար զանձին յետքն,
զիտ եւ ասա:

ԼԲ. — Էջ ԱԼԲԻ. — Այլ Տաղ յԱռաքել
վարդապետէ: — Անթիւ շարեօք յանց... —

Գրած է զիշերապաշտեամ զանձին յետքն,
զիտ եւ ասա:

ԼԳ. — Էջ ԱԼԳ. — Երաւ հողոյ յան.
Նախաղ վարդապետէ: — Անձն իմ վայ թեզ
հողար բերան...:

ԼԴ. — Էջ ԱԼԴ. — Տաղ հողեղան և պի-
տումի: — Ետապի որ աշխարհս եկի...:

ԼԵ. — Էջ ԱԼԵ. — Ողբ իրատական հո-
ղոյ: — Լուսարտ ք յարարաւ բերանոյս...:

ԼԶ. — Էջ ԱԼԶ. — Այլ ողբ Եսվաննէս
Խոյկուրանցոյ ասացեալ: — Ի մահ թանի
զբեկ յիշեմ... — Հմմտ. Տողապիրք, էջ 38:

ԼԷ. — Էջ ԱԼԷ. — Ողբ Պիտանի: — Մա-
տոս յարսմեան. — Գրած է աղուհացից Զ-
ում կիրակին յերեկոյ:

ԼԸ. — Այլ մեղեղի վրած է աղուհացից
Գ կիրակին յրկն: — Մեղա թեզ Գ. ԱԶ...:

ԼԹ. — Այլ Տաղ հողոյ: — Անմահ բնու-
թիւն տոբ, և զմահուս արբն մոտացոյ...:
Ա-Գ:

Խ. — Էջ ԱԼԸ. — Տաղ յԱռաքել վար-
դապետէ: — Այրէն միշն, և ի թէն Գ. մեղս
թեզ... — Ա-Գ:

ԽԱ. — Էջ ԱԼԸԶ. — Տաղ հողոյ ի Խաչա-
ստոյ վարդապետէ: —

Երտո չուարեալ արատ եմ,
զանցանս որ եւ գործեալ եմ,
գուրս արեամբ լցեալ եմ,
զհոյրս սևազուղեալ եմ.
ստեղծող Տէր ևս թեզ մեղայ,
զիտ ևս ողորմեալ ինձ:

Ե Սուրբ Կոյս Մայր Տիրուհի,

Ինչպէս ի թէն բազմաթիւ,

որ զմեզ չի տուս սատանի,

ի մեռն անշնչ գեհնի. — Խաչա-

ստոյ վարդապետէ:

Ե Գ Ան-Ոնի, համարեա զատաբէ,

Ետնուցոյն յիշատակարարս իրի. —

Էջ ՈԷ, ստորին լուսանդրին, անհարթ
Կոտորակ. — Երեւն զերանոս զպիրս. —
Երանոս զպիր «Անյանն մեծութիւն» տողին
զրեւոյ մէկ տունը «Գեղարար հաւարեկ ի
մէջ ի ծովուն» որինակամ է անհարթ նոտ-
րագրով:

Գլխավոր խնդիրն ունենալով իր ժողովրդի և հայրենիքի հանդեպ
 լիակատար պարտավորություն, Կոմիտեի անդամները պարտավոր
 են իրենց ամբողջ ուժերը և ժամանակը նվիրել հայրենիքի պաշտպանության
 և հայրենիքի անկախության համար:

կորսուցեալն դանձիւս պնդին,

Եւ փափագմամբ ըզտայ Հայցողին,

ողորմեաց :

Էջ 26ր. — Տաղ ազմիւր — Ի յորովայնէ
յնտրեալ . . . — Բոլորքսէ ազմիւր — Խոր-
հրդացն ատուածային խորհրդակէ . . .

Ե — Էջ 28ր. — Սրբոց Առաքելոց —
Խորհրդակցած քո մարդկայութեանդ . . . —
Եւ ա չ ա տ ու ը ր :

Էջ 32ա. — Տաղ ի ներսիսէ առացեալ —
Առաքեալք Աստուածորդոյն . . . — Ա-Ք :

Զ. — Էջ 34ր. — Գանձ ծնրեղեան Սր-
կուսին, եւ ծնաղաղ Աստուածածնին — Գա-
լին անկէ . . . — Գ ր ի զ ո թ ի է ս ա :

Էջ 38ա. — Տաղ ազմիւր — Այսաւր լրբի
Լրկեր հրեշէ . . .

Ի. — Էջ 39ր. — Գանձ նիկողայոսի Հայ-
րապետին — Գաւազան ծաղկեալ . . . —
Գ ր ի զ ո թ ր :

Էջ 42ր. — Տաղ ազմիւր եւ լաւ — Աստ-
ուած անճառ սուրբ թագաւոր . . .

Ը. — Էջ 44ա. — Կանոն սուրբ Կոստան-
ցոյն ի տէր Միսիրարայ — զեղկելիս յիշ. — Ի
սկզբրան էիդ . . . — Ի փ ա տ ու ա ս ա :

Էջ 48ր. — Մեղեղի անոյշ աւ. — Կեն-
դեան յիշակալք . . . — Կ-Ղ :

Թ. — Էջ 49ր. — Գանձ Հայրապետացն
Սրբոց — Վաշկէլ քոյին . . . — Վ է չ տ ա ա-
ս ա ո ճ Բ է :

... Գանձիս ասողին,

Եւ սրբալորին,

Կերակոս Լրեցին,

այլ Եւ ստացողին,

այն Կարապետին,

սիրով Հայցողին,

տայ ըրթաութիւն,

մեղաց թողութիւն,

Եւ ողորմութիւն.

ողորմեալ :

Էջ 56ա. — Մեղեղի անոյշ. — Նոր զը-
րախտի քոյ Տէր . . . — Եւ յ ա զ ր ա մ ի ս
ն ե թ ու ե ս ի է :

Էջ 57ա. — Յորդերակ եւ Տաղ. — Ախ-
տար մայր Սիրն, բանա զառապատ . . . —
Ա-Ք :

Ժ. — Էջ 59ա. — Գանձ ձգնաղարաց Սր-
Հարանցն. մեղայ Բեդ Գու. — Ճրկեալոր
ըզդրեալ . . . — Ճ զ զ ու ա ո թ ր Է :

Էջ 65ա. — Տաղ ձգնաղարաց — Աստ-
ուած յարձրեալ . . .

ԺԱ. — Էջ 64ր. — Գանձ Թաղէսի եւ
Թարգմաղիմէսի — Գերարփի պաշտո . . . —
— Գ ր ի զ ո թ ի է :

... Գանձիս ասողին,

Եւ սրբալորին,

անմիտ Գրիգորին.

Նանկ ստացողին,

դանձիս Եւ տաղին,

այն Կարապետին.

սզիդ փոխողին,

այսոցիկ բանին,

Եւ սրբալորին:

Սիրով Հայցողին,

դանձիս Եւ տաղին,

Եւ լաւ պաշտողին.

ողորմեալ :

Էջ 69ր. — Տաղ ազմիւր եւ անոյշ. — Բանն
որ ի Հարկ ծաղկեալ . . . — Բ ա յ ղ ո թ ի-
մ է ս ս : — Գորդորակ է անոյշ. — Արեւոյն
արդար . . . — Ա ո տ Բ ե յ ո յ ճ Ե լ զ ո :

ԺԲ. — Էջ 71ր. — Գանձ սրբոյն մարտի-
րոսացն ճգնաղարաց ի. — Յոյժ պարմասոյի
. . . — Յ ո Վ ա մ է ս :

Էջ 75ր. — Տաղ Սրբոյն Միմասայ. եր-
մեղիմեալ եւ Գործոյն. — Տէր բարեբար,
Հար Միման . . .

ԺԳ. — Էջ 77ա. — Գանձ Սրբոյն Միմա-
սայ. երմեղիմեալ. — Բանն ի Հարկ . . . — Բ ա-
ղ ի չ Բ ց ո յ Ա ո ա Բ ե յ է :

ԺԴ. — Էջ 80ր. — Տաղ ազմիւր — Այսաւր Նորո-
հրաչ տաւնիւս զընծամք . . .

ԺԵ. — Էջ 81ր. — Գանձ Գործոյն Եւմի-
րակէի ասայ. եւ զեղկելիս յիշեալ. — Անձա-
մանակ լոյսն արթնական . . . — Ա ո ա Բ ե յ է :

Էջ 84ր. — Տաղ Գործոյն Եւմի-
րակէի պաշտո . . . — Եւ յ ու ե ս ի — Գոր-
դորակն է ազմիւր — Եկալք տեսէր ըզդրեղ-
մանն . . . — Ե թ ա մ ո ս :

ԺԶ. — Էջ 85ր. — Գանձ Սրբոց Կոստան-
տանցն :

ԺԷ. — Էջ 90ա. — Գանձ Սրբոյն Բակո-
բայ Մծրն. եւ Մարտիկի ճգ :

Էջ 92ր. — Տաղ ի Մարտիկ, Խամեղ —
Մեծի Հանդիսի ատուր . . . — Մ ա թ է ո ս :
— Գորդորակ. փոխէ. — Վարժիչ Հանուրց Լ-
կեղեկեաց . . . — Վ ա թ ղ ա տ լ ի տ :

ԻԷ. — ՀՅ 94ա. — Գանձ Զարուբանի —
Գարգիլ արարչին... — Գրիգորի :

ԻԸ. — ՀՅ 97ա. — Գանձ իզմուտիսի եւ
Պողիկարպոսի :

ԻԹ. — ՀՅ 100բ. — Գանձ Դիւրի Լիւր-
գարէի եւ Զաւիթայ Լաւաքիոյն :

Ի. — ՀՅ 108ա. — Գանձ Սրբոյն Ստեփա-
նոսի Նախավկային :

ՀՅ 112ա. — Տաղի Տէր Ներսիսէ կր. : —
Ի խաչին տնկեալ սրբոյն... — Ի Ստե-
փանոս. Ի Ներսիսէ կարողի-
կոսի :

ԻԱ. — ՀՅ 114բ. — Գանձ Պետրոսի եւ
Ստեփանոսի — Սարգիս Երզրայելին, տեղ-
ծաւց զարարիչին... — Սարգիս Գրիգորի :

ԻԲ. — ՀՅ 123ա. — Գանձ Որդոցն Որտա-
ման, Զաւիթայ եւ Զոհանու — Գրիգորեայ
բոյին... — Գրիգորի եւ Ստեփանոսի :

ԻԴ. — ՀՅ 131ա. — Գանձ Զարուբանի
... :

ԻԵ. — ՀՅ 135բ. — Գանձ Արգաւսի Կա-
ստանի... :

ԻԶ. — ՀՅ 141բ. — Գանձ Բարսեղի Կե-
սայու Հայրապետին :

ՀՅ 150-151 Ի Ժիւղի կարտան ձեռք թերթի :

ԻԸ. — ՀՅ 157ա. — Գանձ Առաջին Աւուր
Ներմոյեանն Բիւ. Այ. Վերոյ. — Թաղրոյ պար-
ձանայ... :

ՀՅ 160ա. — Լեւոնիկի մուսաղլայի — Կոյս
անապական... :

ԻԹ. — ՀՅ 162ա. — Գանձ Երկրորդ Ա-
ւուր Ներմոյեանն — Լաւաքի Լաւաքի... —
Լիւրիսի :

ՀՅ 166բ. — Զմատանցի Գրիգոր վարդա-
պետէն Է. — Այսուր Ի Նոր խառնումն հղեալ
... :

Լ. — ՀՅ 167բ. — Երրորդ Աւուրն Փարոզ
հաղցր եւ անոյշ. զսոյն եւ ի ջրարեմէքն ա-
սայ. — Զամենայն ժամ արհեստ... — Զ-
եւանն ի սիւնիս :

ԼԱ. — ՀՅ 172բ. — Գանձ Զարուբանի Աւու-
րն... :

ԼԲ. — ՀՅ 178բ. — Գանձ Զինգերորդ Ա-
ւուր... :

ՀՅ 181բ. — Լեւոնիկի անոյշ ի Նարեկա-
ցայ. — Հիւսիսային ձեռքին... :

ՀՅ 182բ. — Տաղ Բարսեղեան. — Կոյս
Կոյսի ի յայրին... :

ԼԴ. — ՀՅ 184ա. — Գանձ վեց աւուր
Ներմոյեան. — Զանգակաւն յոսոյն խառնարհեալ
... — Զաւիթանէս :

ՀՅ 187բ. — Տաղի Սրբոյն Երիզորէ Նա-
րեկացոյն — Աւետիս ձեռք Խորհրդոյ... :

ԼԵ. — ՀՅ 189բ. — Գանձ Եսայի Աւուր
Ներմոյեանն... :

ԼԶ. — ՀՅ 195բ. — Գանձ Ուր Աւուրն է
... :

ԼԸ. — ՀՅ 200բ. — Գերազանց Բարի.
Փրկիչ. — Գրիգորի եւ Ստեփանոսի :

ԼԹ. — ՀՅ 208բ. — Գանձ Պետրոսի Հայ-
րապետին եւ Արիստոմանի :

ՀԸ. — ՀՅ 214բ. — Սրբոյն Անտանի Որդ-
նաւորին — Բարձրեալ. ահաւոր... :

ԼԻ. — ՀՅ 224ա. — Գանձ Բազումորացն
է :

Խ. — ՀՅ 228բ. — Կիրակոսի եւ Զուդի-
տայի :

ՀՅ 231բ. — Տաղ ի Սիմէոնէ — Սարգ-
Յուրիս... :

ԽԱ. — ՀՅ 233բ. — Գանձ վախճանայ
Գալսեմոյն :

ՀՅ 237բ. — Տաղ Սրբոյն վախճանայ :

Յաղթող զօրութեամբ վերնակալնաւ լրցեալ,
հաջն ի գաւառականս, երանելին վախճան:
Ուրդոյն Աստուծոյ ընտրեալ հաւատարիմ,
մեծ նիւթաւորն, երանելին վախճան:
Վառեալ ի հոգոյն ի սէր անմահ Բանին,
մեծ առաքիլն, երանելին վախճան:
Հանուրց տեղծաւորն, որդոյն անեղածին,
մահուր պաշտաւնեայն, երանելին վախճան:
Արարչին հանուրց րոտայց կամակաւորար,
նրբաբարտաւաս, երանելին վախճան:
Նախնոյն նրմանեալ անդրորդի յոսոյն,

հաստատուն սիրով, երանելին վահան:
 էական յուսով պայծառացեալ պատկեր,
 զեղ վայելչութեան, երանելին վահան:
 Սուրբ երրորդութեանն ազնիւ ծառայ բարի,
 ի սուրբ յարմատոց, երանելին վահան:
 Ի հանդէս տանի քս սուրբ յիշատակի, Տէր
 Սուրբրդ վահան, բնդ մեր աղաչեալ բզՏէր:

ԽԲ.— էջ 239ա.— Գանձ Սրբոյն Գրի-
 գորին Աստուածաբանին:— *Գործի սքանչելի*
 ...:— Գ է ո թ զ ե ա յ ի ա ն:

ԽԳ.— էջ 305ա.— (Գանձ) Սրբոց վար-
 դանանգ:— *Գոհարտեալ Տէրդ ամենայնի*
 ...:— Գ թ ի զ Ե թ ի է:

Էջ 309ա.— [Տաղ Սրբոց վարդանանգ]:

վարդան քաջ վանող չարին,
 մեծ պատերազմին,
 սիրովն ցիրոսի եմուտ
 ի հանդէս մարտին:

Արին երջանիկ ետրէն,
 քաջ քապառագէն,
 հաւատով յեղեալ ի զէն,
 զսուրացաւ տնդէն:

Բէնական լըցեալ սիրով,
 քաջն Արտակ յուսով,
 դիմեալ յասպարէզ տարփով,
 եւ սուրբ հաւատով:

Դու Հմայեակ մանուկ
 բնութի եւ աստուածակիր,
 բնակարար արարեւ եւ ծիր
 եղեր լուսակիր:

Արարչանորոգ տաճար,
 Տաճատ վեհ երկար,
 Աստուծոյ հոգոյն յարմար,
 դու հաւոյապար:

Նախանձնի վառաւ Գննեալ,
 վահան ծանուցեալ,
 իսպափալ սաղաւարտեալ,
 եւ գինու վառեալ:

Արդարաւորին իմաստութեամբ,
 Արսէն զարուքեամբ,
 բնծայեալ արիւր քեամբ,
 ցոսհառակութեամբ:

Յարդորեալ ի սէր Փրկչին,
 արին Գարեգին,
 հարսգատաւ քն իւր երկոքին
 վրկայեալ փրկչին:

Էին միայնոյ Փրկչին,
 զմեզ ազատողին,
 բնդ Հաւր եւ Հոգոյն Սրբոյն
 փառս տաճոյն Գրին:

ԽԴ.— էջ 310ա.— Աստուած կենդանի,
 անխմանայի...:— Ա յ թ ի վ ա:

Էջ 313բ.— Տաղ զաւանութեան ի Տէր
 Ներսիսէ:— *Եւստովանեմ Աստուած քզՀայր*

...:

ԽԵ.— էջ 322բ.— Գանձ Թեոդորոսի
 Զուրաւալովն:— *Ի թէն Հայցեմ ազրեւր քա-*
բաթեան...:— Ի լեռաբնէ խնդրեալ է
 վարդապետն:

... *հաւեւ անմիտ անդէտ Գրիգորին,*

սր չա խրեցրոյ կղեւ աշտ պանծին,

ճողովորդեանքս ժեր ամենի,

Առաքելին երգող սորին.

սորում:

Լուսանցազրուրիմ Գրչի. **էջ 327.** *քա-*
տորին յուսնգրին. *Հայապալ Առաքել է-*
րէն:

Էջ 328բ.— Լեզեղի տնոյ:— *Քաջա-*
մարտիկ ժէն գինաւորին...

ԽԶ.— էջ 330ա.— Գանձ Երկրորդ Կի-
 րակէին Ազգից:

ԿԹ.— էջ 334ա.— Գանձ Յարութեան
 Վազարո:

Էջ 338բ.— Տաղ աղմկի ի Խոնփամուտ:

Սրբբոց երեշտակաց զարմանա հրաշից տեսեալ,
Տեսեալ գկեհարար ի սուգ մահու եկեալ,
Եկեալ գրբուրեամբ առ Ղազարու բորսըն յայտնեալ փառաւք,
Փառաւք հայրենի Բերանիայ եկաւորեալ այսաւր:
Այսաւր ընթացեալ Մարթայ եւ զայ առ Տէր փրկիչ նորին,
Նորին զՂազարու յարուցողն հայցմամբ մաղթէր նրմա,
Նրմա աղերսէր, որ ի վրշտին զնոսա առնէր ուրախ,
Ուրախ առեսեաւք զփառսն իւր յայտնէր Տէր նորոգաւդ սրբոց:
Սրբբոց կենսատուն, որ խրնդացոյց զայէկոծեալսն ի սուգ,
Ի սուգն յայն մահու ծանուցանէր զինքն յարութիւն եւ կեանք:

ՀԴ — Էջ 422ա. — (Գանձ) Զորեշարաւ. — Խ կ ր տ ի չ:
ր ի ն. — ԽԷձ և անճառ խորհուրդ ահադին. . . Էջ 425բ. — ՅԱռաքել երկցիւ ասացեալ:

Լինձ խորհուրդ յերկրի այսաւր յայտնեցաւ,
սրարիչն Աստուած ընդ մարդկան զատապարտեցաւ:

Երկինք եւ երկիր այսաւր զարհուրին,
ընդ անպարտ պատիժ արարչին, մեր կենարարին:

Նրառայք հողածին, դասք երէականին,
մահու րուպսեհն ստեղծաւդին, յուսոյն երկնային:

Ի յաւժման եղին կընոց պռռնկին,
Յուդա ափսոսալը ընդ կարուստ բազում դեմարին:

Զհանդուրծեալ պրդծոյն ընդ կորուստ արծաթոյն,
փութացեալ գրնաց եւ սլառմեաց այն պեղծ ժողովոյն:

Ով սարսափելի եւ հիւսնայի,
անտեսըն վերնոց՝ ի յերկրի մարմնով վանառի:

Բամեալ միաբան ազգըն տիրասպան,
ընդ չար բարբառոյն Յուդայի յոյժ ուրախացան:

Լոռուն գրաւորագին, չար աշակերտին,
զարծաթն երեսուն, գի մատնէ զարբայն երկնային:

Քրորէք զարհուրին, սրբէք գողային,
չար փահանայիցն եւ զըպրաց միտքն յիմարէին:

Շարժեալ նախանձով, խաւարեալ ոգով,
սրուէս չար զազան Բուհաւոր, արեւն սպասելով:

Անհասըն վերնոց հրեղէն զբարբնոց,
վանառի գիրին նա զըպրաց եւ փարիսեցոց:

Բան մարգարէին Դաւթի արքային,
այսաւր կատարին, զսր յայտնեաց նրմա Սուրբ Հոգին:

Աձեռնալ անմահին եւ Տեառն Յիսուսին,
ժողովակալ իշխանի չարաչար խորհուրդ արարին:

Խոյնք մալին կռային այսաւր քանակին,
բայց Յուդաս անաթ քանակաւորին, խաւարաւ տանգին:

Ի քեզ եմք յանձին, Սուրբ Աստուածածին,
դու բարեխաւսեալ վասն մեր բոյին Լիւթնին:

ՀԵ.— Էջ 675.— Աւագ Ուրբարում է
Լիւթնութիւն.— Ի յանձնարմեակն, անձանց
բանակաւոր... — Ի Մ մ ա յ է:

ՀԵ.— Էջ 676.— Աւագ Ուրբարում ցե-
րելին տաւ եւ զեղկելի գրիչս յիշեալ եւ գրե-
աւորոյս.— Որ Է կատարեալ, զմարգարէ-
ացեալ... — Ոս սս է խնդրեաց Գրիգորս:

... բարանքս որ կոչին,
պիտակ անանին,
են ի սեղ յանձին:
Սուրին, Էրզնային,
տէր Լաթիսին,
խորհրդոյ Գրիգորին
տալ զողորմութիւն,
եւ զատաւորութիւն,
բարեաց պարգեւին...

ԶԲ.— Էջ 471.— Գառն Գառնիկի Կիրա-
կէին Սր. Գարուքեմ.— Մարգարէութիւն
Բեմար... Ս կ ր տ ի չ:

Գիտ.— Վերապրին միջին մասը միայն
կր տեղեւոր, ձախ ու աջ ծայրերը մնացած
են խորհրդարարիկ առկա:

ՀԵ 501ա.— Տաղ ի մայրխառն Գրիգորէ
տաղեալ.— Կարապետ ասոր չաւատար...
Եւ ու պ ե տ ի ն տ ա ղ:

ՀԵ 511—512. ասորեր խոյնք եւ գրչու-
թիւն:

ԴԳ.— Էջ 527բ.— Գառն Երեմիան Սր.
Խաչին.— Իսկակիկ Սրգի, շարք չարա-
ւի, խորհրդոյ Զոր... — Ի Մ ա յ է
խնդրեաց Գրիգորին:

ՀԵ 532ա.— Տաղ աղնի տալ.— Խաչն
ի խորհրդոյ Երեմեան...

ՀԵ 533ա.— Այլ Տաղ Սր. Խաչին.— Ար-
մատ անմահութեան... — Ա-Ն:

ԴԵ.— Էջ 538ա.— Մի ծաղկաւոր տալ.
Միակիկ աշուար... — Մ ա յ է ո ս ի չ
խնդրեաց Գրիգոր:

ՀԵ 542ա.— Տաղ Ազնի Աստ:

Այսաւր անդրանիկ շար Լիւթնին Որդիմ
յերկինս արամայ աղամայինսն կերպի:
Նրազ Երբրողից եղանակեն նրա Խաչի
հոգեղինաց երկնաւորաց խորհրդին:
Դրչեալն պանծալի երկնաւորայն զեղալ պրնմիս
մրտանէ ի հարսնարան յուսոյն:
Բարունք հոգեւորք ձեռնադրեցան այսաւր
աւծամբ սրբութեան ի յանձնոյն մեծէ:
Ի սուղ տրքումս քեան քաղեալ միտանիցն
դէտ ակն ունէին իջման Հոգւոյն Սրբոյ:
Ահի ուրաւփմամբ տաղնալէին վերինքն
Կլամբ Յիսուսի արիւնգարդ մարմնով:
Սոսկալի ձայնի եղանակեն նրա զաւարն
սրբեղից սաւառնացեալ քեանս:

Յ ո Ր Դ ո Ր ա կ Տ ա ղ ի ս

Վեհից քաղաւորն այսաւր տ շալք մրտանէր,
Արիւնք կարմրաւոյն Երկեալ զմարմինն մաքուր:

մի ԶԹԻ իմականին Հայոց, յուրիս ամսոյ է, յառաջ Լըճաբարթի, ի իրենց ընդհանր և հարկէն որ տանուտընդ, կտրապետ կտրոյին— կտրին:

Արդ որ ոք և կամ հացի իրնդիւր գիւտի մարդարտի ընթանայ մարմնականի և կամ հայեկանի, յանձին բարձեայ կրիցէն դամ— տամանմունս, զի թերեւ հասանել կարիցեն ի տէ՛հան փափուցանայն որում բողձուն:

Եւ յնոյն և ի իւր գիր Երեայ ալսամ աստ— տամարտը մարդարտի և Եղանակաւ որ տառիս, փառաւսր և աստուածողարտի հո— ցէս լայնպէս լսելի կը մնայ, յաջորդ յեր— րերը արմատէն կտրում կտրած ըլլալով:

Բ.— Նուցկայ և կազմող կիրակոսի —

Էջ 750ա, գրչի յիշատակարանին վե— րեւ, տարբեր թանաքով, բոլորովոր անհարթ — Զկիրակոս ծաղկոց և զկազմող յիշե— ցէք ի Գ. և զճոյսն իմ զէլէքսան ք. և զկիրակոսի, և իձ. ուրմի տաղէք և Լե— ւն քահանային, ամէն:

Գ.— Կեսարացի Խոսի վարդապետի —

Էջ 751, վեր, նոր պատարի թուղթի վրայ, անհարթ գրով. — Գանձգիրքս յիշա— տակ է Կեսարացի Խոսի վարդապետին յե— րտապէմ ի դոտն Սր. Յակոբայ:

2012

ՌԱՍԻԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏՄ. Ս. ԵՐՈՒՍԱԿԼԵՄԻ.— 1

ՈՍՏՈՒԱՆՈՍՏՈՐ ԿՊՍ Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻԱՅ

Ս. Զակոբ, Խրոսապէմ

1881

ԵԿԼԵՍԻԱՑՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 28 x 22 x 5: Էջք ԺԻ. 560-472: Հանդամանք շատ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Հեղինակիւր: Գրութիւն՝ ամբողջովին սեւորակ մկանդով: Խաւսիւն, 23 տող: Եւ— դարի մանրատեսակ: Կազմ կիսակաշի իտա— աքարտեայ, պրակնէրս սխալ գրութիւն:

ԲՈՎԱՆԳԻՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ Ա.— Ժամանակագրական Պատմու— թիւն Սուրբ Երուսաղէմի, բաժանեալ յեր— կուս Հատարս, զրեւել Ա. Է. Տ. Յովհաննէս— Լանց ի միարանական ուխտէ Սրբոյ Յա— կոբեանց:

Կանխարան.— Որոց միանգամ ու ի կործաւ արեայ՝ փոյթ յանձին կարան յիշել զքաղաքն Սուրբ Երուսաղէմ... — Հմմտ. Տպ. Երուսաղէմ, 1890, էջ Է:

Էջ Է.— Կանխարան.— Որոց միանգամ ու ի կործաւ արարեայ, փոյթ յանձին կա— լան...:

Էջ Է.— Ան աղետախոս աստարիչս տը— ցապարթեան մատենիս:

Էջ 1.— Գլուխ Ա.— Ծնունդ Տեառն մե— րոյ, անցք նորին, մոլոք. կտորումն ման— կանց. Յովհաննէս Մկրտիչ. — Ս կրտսթիւն Տեառն և քարոյութիւն նորին, մինչև ի համբարձման յերկինս.— Հմմտ. նոյն, էջ 11:

Էջ 256ին կը յաջորդէ Բ Հատորին 257 էջը, կազմի մամանակ սխալ գրութիւն ըլլա— լով:

Էջ 253, սխալ աղագրութիւն — Յանկ Գլխոյ երկրորդ Հատորայ.— Ա—ԿԱ Գլուխ— ներս:

Էջ 1.— Ժամանակագրական Պատմու— թիւն Ս. Երուսաղէմի: Հատար երկրորդ:

Էջ 256ին կը յաջորդէ Ա Հատորին 257

էջը:

Էջ 439, սխալ տեղագրութիւն.— Յանկ Գլխոյ Առաջին Հատորայ.— Ա—ԾԵ Գլուխ— ներս: Թերթը քաղաքում իրթան:

Էջ 446.— Աղագրութիւն.— Հմմտ. Տպ. Ա Հատար, էջ 463, վերապէք:

Էջ 449—450 պատարի. նոյնպէս 452:

Վ Ե Կ Ն Ք Զ Ը Վ Ճ Ո

խոս. իսկ դադարեալ յերկրորդ ամին և՜ պիւմպիւսյանն, յորում ժէ հիպոսթի թագաւորին Թէոդոսի տունեալ լինէր. — Հմմտ. Տպ. էջ 689—690: Նաև՝ Բագդատութիւն, էջ 87 (453):

Բ. — ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐՈՒՑ
II. ՄԵՂՔԵՍՏՐՈՍԻ — I

Էջ 156. — Յառաջ քան զուխտանն ամ թարգմանելոյն փրկոնի պիտոյ զայդ՝ Սուրբատա զկէկեցականն պատմութիւն, Թարգմանեալ էր արաստին Կրիստին Զորոյիտեցւոյ թարգմանի ընդ փառաւորս յիշելոյ Եւրոսէի Վրաց իշխանի, փեսային Կամսարականաց, զպիտո պատմութեան վարաց Սրբորոյն Սկզբնորոսի Եպիսկոպոսին Հոռովմայ, և Կայր ի Խալտիլի: Այժմ պատշաճ համարեցաք առ նմին զրոյն ձեռամբ Թոմասայ զպրի պատարատ լինելոյ մասդաւթիլի. — Հմմտ. Տպ. էջ ԺԷ: Նաև՝ Բագդատութիւն, էջ 87: Եւ յնպէս և Եփեսոս Զեռապարտ, էջ 50:

Էջ 156. — Եւսերիոս Պատմիւնեան զկէկեպոսականն համալրելոյ պատմութիւն կրկնակի զայս եթոյ ստուգել, զոր արիւնակ և յայլն համալրութիւնն արտաճառեաց. . . — Հմմտ. Տպ. 1896, էջ 691:

Էջ 178—179ի միջև մէկ թերթ ինկած. — Հմմտ. Բագդատութիւն, էջ 91:

Էջ 490—491ի միջև մէկ թերթ ինկած. — Հմմտ. Նոյն, էջ 93:

Էջ 507. — . . . աւտի յայտնուպէս ցուցանի այս պործն սատանայի զոյ և՜ Այ. որ զկէկեպոսի ցույց սպանանել, զի թէ զմեռեալ յարուցանել չկարէ, և ապա կենաց և փրկութեան թշնամի, որ զկէկեպոսի սպանանել

կարացեալ, իսկ մեռեալ կէկեպոսացուցանել ոչ հղարեալով. . . — Հմմտ. Տպ. էջ 791: Նաև Բագդատութիւն, էջ 95:

Էջ 507—8. — Առ որ Սկզբնորոս առ Լուր երբայցեցի ի թոյց զրոց ցճաճարտութիւն. . . — Հմմտ. Տպ. էջ 795:

Էջ 510. — Եւ ինքն իսկ զչիտն Զեդինէ, համարձեւոց վարալիտութեան տեսնելով տմենայն ժողովրդեանն, և և՜ անկաւ առ ծնկաւքն Սրբորոյն, աղաչէր զնա ապա նմա տեղի ապաւսարութեան.

Այլ վասնոր թագուս և՜ ասկն զյաղապս ինչոյն Նեդինէի զյեկայսն, մասնաւոր առ ի զոյ Նոյն վերապակտնութեամբ զրեալ յկէկեպոսական շարադրութիւնն յայնորիկ յիշեցէ՛ք զոր իսկապէս Աժ. տունել ի փառս անուան իւրոյ արժանաւորեաց:

Ի նմին ժամոս լրալիտ զիւսաւարք սրբրեցան, զիւաց աղապակտնով և՜ ասկալով, Սկզբնորոսն չնոր՜ք զոյով, իսկ ամենեւին տունեալ զանուան վասնոր ի սկիւրն վկայութեան զայս ոչ պործեալ մկրտեցան ի զատկին:

Յայժմ հետէ սկսաւ մեծանալ ի կողմանցին Հոռովմայեցոց յանուն Տեառն մեքոյ Յի. Քի. ընդ որում Հաբ վաստ հանդերձ Սրբոր? Նոյնոյն, այժմ և՜ միշտ և՜ յաւիտեանս յաւիտեանց Սմէլն?:

Փառք Քի. Այ. յամենայն արարածոց, և յիմ անարժան բերանէս, որ չնորհի Տեառն սկսաւ և՜ ողորմութեամբ նորին կատարեցի:

Նոր յիշատակագրութիւն սկիզբի զատարի թերթին վրայ. չեղադր. — Վերոյ կազմեցաւ զիրքս յամի Տեառն 1964. ի մեցն յուրիս ամսոյ, յերեսաղմէս:

2015

Ա.— Գ Ա Ն Ձ Գ Ի Ր Ք.— 1

(Հին ԽՍՀՄ ԳՐՈՒԹԻՒՆ)

Երգվիլա?

Պ.Զ.՝ 1387

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Զատիկ 26×17×7: Էջ 9—692: Հան-
մամանք չատ լաւ: Նորոգութիւն կրած: Կը
պակախ առաջին պրակին առաջին թերթը:
Թուղթ կոկեալ: Գրիչ՝ Վարդան Դպիր?:
Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը
և պիտատուերը կտրմիր, մնացեալը սե մե-
լանով, միասին, 17 տող, Բոլորդիք դմա-
լիկի: Համառոտագրութիւնք սովորական:
Քննարկարութիւն ըստ պատշաճի: Կտրմրու-
ների պարզադիր և լուսանցապարզ դանձկրու
և տաղերու սկիզբը, Էրեմի փոքր գունա-
ւորմամբ: Քորանապարզ իւր սարօք. Էջ 1:
Կտրմիր կապոյտ պիտադարձ իւր սարօք, Էջ
571: Կաշեկաղմ տախտակեայ դրոշմադարձ:
Ստացող՝ Փրիստոստուր կրօնաւոր:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 11—2, տարբեր բարակ թուղթ:
Էջ 11, գլխաւոր յոյնական Դ—2:
Էջ Բ—Գ, նորագիր: Յանկ Գիւնե-
տնայի: 11—Էջ 9 լուսինք:

11.— Էջ 1.— Բարձր Զատկազ, Բարձրի
Կեանքու խոյսկապոյսի առաջեայ: Ժողով-
եայիս ի տոնոր փառաց սրբութեանք յո,
հայցեմք ի յոն զթութեանցդ, իւր պարդե-
սի: Հայցուածոց մերոց լիապէս ի յոց առաւ
պարդեալաց, աղաչեմք: Հմմտ. 2. Գ.
Զորքահնէրեան, Բ. Զ. Զայկ. Թրդմ. Նա-
րեանց, Էջ 334:...

Կանկեալ գրանկեան լիւրարանչիւր
փրտակից ցոտ ի յոց հուստացեալս զսրբ-
ութեանք առնանացեալսն յապահոյս առ-
նէլ յոյ ի քնակութիւն, ցմխանձեղեալսն
սպարեցոյցանէլ ի հոգրից թրչանձոյն, և
տալ աւջնակաւութիւն ընդդիմակայ լինէլ
հակառակմարտիցն ի պատերազմի, աղու-
չեմք:...

Պարդեալս թղթորոգութեան իւր և ըզ-
անունդ քոտոյ երկրի քնակութեանքս մե-
րում, առաքեալ ի յանդրս մեր ըզցաւ յաղց-
ութեան և զապրա բարեւոյն: Եւ, վայելա-
պէս սո ի յրցումս մեկնայն հարկաւոր պի-
տոյից մերոց, իրնդրեմք: Հմմտ. Հետա-
յայ Բ. 2027, Խդ. 237ա:

Բ.— Էջ 10.— Բարձր Դմրնդեան երկ-
րալ լուրիս: Կոյս անապահուն և առա-
պատ փնտալացեալ Բանին Սր. Աստուածո-
ւնք:...

Գ.— Էջ 13.— Բարձր Դմրնդեան Տեան
երեմ ւաւոր: Մարք սուրբ անձառ մարմ-
նացեալ Բանին ի յոց եկաւորութեամբ Հոգ-
ւոյն Սրբոյն երեւեալ:...

Աղաւմէք գանձառ անհաս էութիւն
նէլ ընտիլեանդ, զի լրեացեան պատեւադ
մունք. որ իջմամբ Սր. Հոյոյն ի քորսրն
Բարդանանտ, ըզդոյս ի յիշադին կոկեալ, ըզ-
պատեւադմն հակառակորդին վանեալ, ըզ-
ճրչմարիա յոյս և ըզսէր յամենեան հա-
տաւալ, և ոյժմ աղաչեալ վաղըն մեր ըզ-
միւնին յո զորդիդ, աղաչեմք:

Դ.— Էջ 18.— Գարոց Դմրնդեան Դ ա-
ւորն, Դուկասու աստղ:...

Ղաւրայ մըշտափայլ անշիջանելի, ճու-
ռուղայլ արփիւնաճոյն լիալիս ի փա-
ղոս սեռի մարդկութեան, յոյս մըշտընե-
լամադ յայտնեալ աշխարհի, վրտակ հաղց-
րալիս անմահաւոր գեոտեմ ծաւալման,
արմատ կեանքանութեան շառաւիղ վերլիւ-
րեան ընդմաւոր բարաստան հայրաձիմ բա-
րուկակիմ, բաժակ բերկրամագ հրաւէր հոր-
նուանաց մանկանց Սիովմի, խրճուրիւն
անլիւրանալի միջոցը երկնի և երկրի Աստ-
ուածածին Մարիամ, ըզբեզ ունիմք բարե-
լիւս և առ մարմնացեալ Աստուած, աղա-
չեմք:

Ուրտի լեր հրաշաւարդ, և հարմարան

անհատ խնայարեսն անմեկնելի լուսոյն հաշ-
րական, հիանալի մար խառնարամ անհաս տը-
նալիւնս յետեւ Բանին Աստուծոյ միաշարա-
րեան, աստգաստ սրբորսեան փեսային
մարմնագեցեալ բնան, անկեղծ էտրիւց Մի-
սմէին Հաւր մարդեղութիւն. որ տիրապէս
ներգարծեալ գլխամբ աստգին աստուածա-
կերպ զարգարեաց. բոցեղ...

Խնայեղէն անբալթէ Եւ անմասնոյ բն-
րալթէ, վեհազան հրալիցն գերակայիցրն ան-
ոից. զանանայն վերնոցն իսկապէս տարար
պարզանդի գամնամեկին երկնի եւ երկրի, կը-
րեցեալ ին՝ ամենայն ժամանակ յզմաստնոցն
սմբու յախտեանց. հոգւոյն զարար բնաւ-
բրն հովանաւորեալ եւ ի բարձանց ծագմանէ
բերեալ բզբերկութեամբ. բոցեղ...

Կեղեղամարար լուսոյն հեմարան եւ նը-
րալց հոյակապեան համապայծառ երրոյն
բորբոքման, անկեղծի վառեալ մերենի ան-
հրալի ի համամարդկայնոցս եւ անբարբա-
նելի, զարմանալիք տառար նորոգեալ,
յուզորն փակեալ բառ տեսեանն կեցեկեղի,
շատից ամենասագասելի եւ տուրար անվեր-
ձանելի, փակեալ ի զգայեացս եւ պահեալ
Քիստոսի, ինն էակցի բնոյ Հաւր մըշտաբը-
դարի՝ որ բնութ եւ ի ի Բն Աստուած աս-
տուծոց. բոցեղ...

Աշխարհալոյս ծրմար ի յաշին անմուտ
արուսեակ, արեգակնն արդարութեան Ե-
ղբ արեւելի, կարամբ կուսակն ստեամբ
յորդարաւս արքայեցի զանազորդրն հիւ-
րից. զըրկեալ զրգուեցեալ զըրկաւ հողե-
ղէն, բարձեալ յազկաւ սրբորսեան զարա-
նորն բնալից, հրալիս համբարսի հաղորդ-
եալ սղորմի մերձեցար մահբաղէս յանու-
տոյցրն վերնոց. լուծբ գորխրականս եր-
կանց նախամարն իւրայն եւ ըղիւկեղեւս սգու-
տեղեւ յանիծիցն. բոցեղ...

Աստեալ աստուածամբ ստուկալի սյա-
կուցեալ ընտարտ բանալիւ վերնոցն, տե-
ոին տղայակամ կերպիւ ըզնիմաւորցն Աստ-
ուած երեսեալ, նուաստարար բազմեալ ի մը-
սոր ամրաւելին բոլոր եղականացս. կա-
րամբ կուսին կերակրի հաղբն կեմոց ամե-
նայն մարդկան կեղեղանաց, հրնշքին տաւե-
ղրս տեղանաց եւ փառաւորէին ըզրարծեա-
լրն բարձանց. բոցեղ...

Աստղանշան ծագումբն յայտնեալ յա-

րեւելս ազգաց հեռագանց, զուշակ զայրսա-
հան տեսեան միամէկն խառնեալ խումաշ-
նոց երեւակ մրախաւ, բերեալ բերկրամաւ
մատուցին բնձայն խորհրդոյ, սարառեալ
պահեին զաստպետ հովանոցն եկեալ երկը-
պագեցին նորածին արմային, երեւակաց
խառնեալ ընդ հովութեան փառք ի բարձունս
երգիին եւ փառաւորեին ըզրարծեալն. բո-
ցեղ...

Հայտնեալ յրնձայնմն եկեալ ի տառա-
բրն բառամարեալ արարք սրբորսեան
արիւնդիկի ասանիցրն լրբմամբ, ծանօց-
եալ ձերուոյն հոգեւից ըզձայնին ծաղիկ
նարահրաշ լուսոյն, զրգուէր հիացմամբ եւ
հայցէր սպաղստմամբ, յարիւնկան կուպա-
նացն արծակի ի խաղաղութիւն, բնոց որս եւ
մեհ բնանեալ հատի բո փառն սղաշեմ
փրկեալ զմարդութիւնս բո եւ արհնեալ բո-
ւառակութիւնսն բո, եւ զիւրաւարեալսն ի
բեղ հանդիսի հաստալ վերանորոգեալ ի
կեանքս յախտեցից. ահա յիշեսցես եւ ա-
յոյրմեցես հոգւոց անցեցելոց ի բեղ:

Եւ եւս տաւել զարդոյ:

Զանձիմբս մեր եւ բղմի:

Իսկապէս զոհուրեան բնձայնմն ի հոգ-
ւոց համայնից ամէնապահեալ արարամարդ
Եւ Աստուածածնից. երկրիցի երկիր սղազա-
նեմք եւ ունիւմք բարեխաւս տո ծրնեալ ի
Բն Աստուած Որշմարիս, հայցես հաշտու-
րին մեղ սղաղաւորեցեալ մըշտամատոյց
մատանցի ազբնսն. ընտրեալ մեղ ներումն
կըցորդութեան ի մաղբաւորս կեանաց կարա-
պեալն եւ նախորդեալ սարկուազին եւ ա-
ռուցին մարախրոսին համազումար զաստի
կըգնակաւ աստեղնով եւ մարգարէիւ, եւ
ոյս մերն է լուսաւորիչ բարեշաղար զերկայնց.
Եւ ամենայն սրբոց սիրողեալ եւ զասմեղաց
ըզմրնեալ ի Բն Աստուած Որշմարիտ: Եւ
այժմ սղորմաւս: — Դ եւ կ ա ս ա յ ե ղ զ:

Նոսթոս: — Սոյն յարդոյ Հրաւարակած
Հինք Սիւնի ճէլ, 1948թ., ատենով Հնապոյն
Հեռագրէ մը: Եւրկայ զորեակի ասելի բնութիւն
բլլալով ծաղիկի զարեւմտ սղաղաւորս կը
լուսեմք եւ սղաղաւորս կ'ուղղէ:

Ե: — Էջ 26: — Քարագ Միւրնդի Եւ Աստ-
ուան: — Քարագ անապական եւ ծածկեալ ժամու-
թիւն: — Դ բ ի զ է բ ի ե ղ զ:

Զ: — Էջ 32: — Քարագ Միւրնդի Զ. Աստ-

յրն Գեորգեան լաբորատորի ոգեւոյ. — Գեորգեան ճատագայթ անմուտ արեղակն. . . — Գեորգեան քառն:

Է. — Էջ 41 — Քարոզ մերկոյի Լ. Աւու-
րբն, ետրին Գեարգ. — Գեարգոյն ընաւից
անձան իմիսն . . . — Գ և ու թ զ և ու թ ա մ :

Ը.— Էջ 51.— Քարոզ Յովանու Մկրտչի
— Խորհրդակցան զստուսն կնիք եւ կատա-
րումն... — Խ Վ Ս Է Ս Ի Ի Ս Կ :

Թ. — Էջ 61. — Քարոզ Տեառնդիկատու-
յիմ ոգեիւ. — Սրբութիւն սրբութեան
Տէր թաղաւոր. — Ս ա ղ Վ ի յ ր զ. —
Գունձաւառ Սարգսի մասին տեւեել, Պատմա-
կանասիրական Հանդէս, 1971, թ. 2, էջ 201-
203, Ա Մ Վ ր ժ ու ղ ի տ ան ք ան :

Ժ - Էջ 69. — Քարոզ Անունդեանց Քա-
հանալից. — *Մեծապաշտոն սիրոյ ժաղէկալ*
... — Մ ս վ ս է ս ի ք ա ն :

ՄԱՍ Է՛ 77.— Փարոգ Սրբոց Վարդա-
նանց — Մրշտապայձատ լոյս դերագանցեալ
Եռանձնեա տէրութիւն միով ընտիւթեամբ
ապարդարեալութիւն... :— Մ ո Վ ս է ս ի ր ա Ո :

ԺԲ. — Էջ 86. — Փառոզ նիկիոյ Սուրբ
Ժողովոյն. — Գրեցի զսոսնայն զտմարտալ
խմբին... : Գ Ե Ռ Ղ Ե Ս Բ Ս Ո :

ԺԳ. — Էջ 96. — Քարոզ Թեոդորասի
Ջաւրայաթին, Գէորգեա. — Դեղեցիկ /վա/
դիւտոր սքանչելի՝ Հատողին բնաւից Փրոր-
սի, Զբոսսի... — Գ է ո ղ ե ա ր ա ն :

ԴՆ. — Էջ 169. — Քարոյ Սրբոց Քառաս-
նից, Յոյսեփա վարդապետի առաջնայ. —

Յանաճնից գալից բնակիչ թանաքոր ու-
ռից անմահից յաւէտ իսկապէս աղբնեալ
Աբ. Երբարդուրիւն. երբեակ յատուկ անձ-
նաւորութիւն եւ մի անշխիւ տէրութիւն.
անուիր ամենք եւ անասնման զգայութիւն. որ
ի զգլխատ փառաց վնիդ հանութեան կար-
գեցեալ զերկնային զինուորութիւն ընդ հնգ
յանգի պատկաւաւորութիւն. ընդ որս եւ ի
տոյն ազատ փառաբանութիւն. իսկ իսկ խառնեալ կը-
յորդեցեալ զգտորմայնոցս երգարանութիւն.
վասնորդ ժողովաւաւ միաբան սիրով մե-
լատուին արդիկ Արիւնի. ի հանդէս մարտի
հրաշագործ մեծապաշտա տաւմի սրբորդ
հառաքնիցն, ալբնեմք զանփոփոխ իսկու-
թիւնը. ահա ընկալցես ըզմուէլս աղբնեալ
մարդկանց իջեալից զստուգ սրբոց Գա-
նասիկը. աղաւեմք:

Ու զճրագոյն մասնէն յառաջ մատ-
կայից անմատոյց յուսող միտքեան. որ
ի տկալ տիրականիւ յաղաւոր մարմնոյ
լսանձրութեան. լինել առակոյ բռնաորին
ախտյանի յաղորութեան. կոչմամբ աւետա-
քիւ ճշիւն երամանաւ. ի փառք սառսն քը-
ւոյ զլիմուրաց ի մի միաբանութիւն անխը-
զելի սխալոյ արքայութեան. որք ի հեզ հե-
լութեան սերտէն սեւտումբ զրտան յաղաղ
մտիտ բրնձրեանք. ահա...

Վարդուպետեայի յամենիմաստ հանձնա-
րոյ աշխատանքի հոգւոյն Աստուծոյ, արքմամբ
քանակին ի հայրաւորակ սրբոյն ուղկուղայ
ի հրճանսի խաչին մըմելոյ, որով իրաւ-
ստգեայի սարճմանաւ ի խաչին մըլանաւ վա-
նեղան ի հանդէս մարտի ընդդէմ աշխարհա-
կայի իշխանին աշուղ չարոյրեան, ստեպը
ստուգութիւնն եւ վաճան մարտ թեան, վաճ-
նալ հերքեցին զգկարծացեալ Յօրին գաւ-
րաւ թիւն, զհաւոյց աստից զերեւալիս քառա-
հալոյ յարժմամբ զգաւասանաբան գոյտոյ իւն
մեր հոգեղունը շնորհիւ վերաբերեցին ա-
մուստ ի իսկուն անխախտման, սեւա . . .

Ինչ որ եւ սրբաբարձ եւ ի սուրբքս հանգուցեալ սրբիչ համայնից, որ ըզսրբեալսն սուսանին սրբոյն յեամբ հոգւոյն ընտան յեամբ հրաւիրեցից յոգնէզորոյն լաւարդ զբարձի եւ բայրեցի արարչի, եւ լիբորտին զբարձի եւ արեանք ըզլիլայս քո կըցորդեցիք բռնիմարտի երկակի վրտակաց կողակալակ աղբիւրաց, ընկալ ի աշմ ըզմընէրս բռնաւոր ողակիկաց աստանածոյն ամ ըստ համարողաց եւ ընդունելի քոց պատահաւոց, բզձով մեղաց կարծ սրմոյն յեամ աստամանաց հիւսիսային բրտոյն յեամ հոգմոց ի մեզ շրնչեոց դազարեցուցես, բզգրտուր իմ ստոնեղէն սրբոյց հարաւայինս աղով հայեցես, եւ բզխաւոր մրթոյն յեամ նրսնաւորեմ մերոց երեմաւոր տմմտողց յաւտղ յաւտորեցես, եւ ըզմեղկոյ իմ հեշտոյն յեամ ողելիք եւ անճնակորստ մեհնեայից պատրանոց քանսարկոյն իսպառ ջրնցեսցես, եւ զմրմոնեալսն ի մնաճե ուղկանաւ քանից կարեցեսք ի կեանս անմահնոց սրբոց ճառանցիկ. ահա . . . :

Ի ի լեւն անում պարզական եւ ամորի:
 Վիսկուն, անպարտու հաս ըստարտակական եւ
 անվարափակ կիտի անսահման, որ ոչ գը-

ձագրիս յայսմ յախտեմիս տառիւք ի զիր լուծական. էից էակ արարչացոյցք բանիս ի վեր քան բզբան, Եւ Բոյնն գարեղ բանիս գարաւքեամբ գարացոյցք բզբիւրիս քո չարչարակից լինի տիրաւքէն այսիս ի երաւելս աւետեաց ըզձիցրմ լըբման, բզբբարիւնաց լուսափայլ համանչ փայլման աստէն ձագեցեր, որով աւժընդակեայք հայրական սուշտ ենբերդոյրեանմբ սերակամ համբուրիս ի Բեզ կոչեցեր. եւ ի հանդէս մարտիմ լմից առաջին վրկայլին ըզիրարուն գարաւքիւնն ի տես ձայնեցեր, բզբլմամբին պարտեալ ամաչեցոյցք, բզբարախաւսին բերանն հողիտալատում վայրապետալքեամբ ցոցիմ կարկեցեր, ըզլըբնիս դէմս անալիսիմ Բարակոչկան ձագմամբ խորասկեալ իւպատ սուգեցեր, եւ մեծապանն պատուով ըզվրկայսրմ Բալըսցեր խնդրեանմբ. ահա... :

Փառաց յազատար Յս. փրկիչ եւ Բաւիլ Բաւիլանայսիս երկնաւոր, անալիմաց զբնդիցն ահաւոր դատաւար եւ միշտ յաղթող, զայրաւոր եւ տանջանաւոր, եւ աստուածոյրեան Բում դաւաննացն ամբողջիւն Բաւար մեքանոր եւ աննջատ իրաւար, սոցին աղեքսարկոյրեանմբ զարացոյ ի գարաւքիս բազկի Բարեպետչոյ, ըզգիւնորեալսրն արխակամ Բաւար քեամբ ընդդէմ անբերեոյս յըշմամոյն, զհեղինակ հաստից Բոց բանաւորաց, ըզվրկեակեայլ եւ ըզվրկայեակն ի Բէն ըզձառայն քո, զհայրապետմ մեր ըզտէր զայցեկուն հոգեւոց մերաց զեպիսկապարն մեր գտէր, հանդերձ հոգեալնայն վարդապետաւ Բ եւ յատուածայինն ըզմեզ վարժողաւ, կարգեալ կապուցես ի մէջ կարուդիկէի աստուածաբնակ Բումրս խորանի, կեալ ամբոյրեանմբ ի պարտան սրբութեան սրբապարտ սեղանոյ Բում սրբութ, բաշխամբ աւժութեան հողիւմիւր պարգեւաց առաքեակուն աշխիւմիս, եւ որք լմից Բովաւ եւ երամք երջանիկ դասուր Բնալեոյ, Բանանայից եւ սարկաւազաց, պահեղ ամվրդով ի խաղաղութեան ի երկից մեքեանայից որդգայրադիր յըշմամոյն, եւ հասարակաց մողովիւրդս ի մի գալիս համաւետեան ըմակողից ի տաճար փառաց սրբութեան, եւ համարեց լըբմանց ուխտակաւաց մողովմանց ըզձից կատարումն առաստալէս ի Բոյնց պարգեւացտ. ահա... :

Աստամայր համագումար միարանութեամբ հաւաքեալ ի սրբաւ սրբութեան, ախարանակ յարկի երկնակառոյց լուսանկար խորանի երկնաւոր փեսայից, հայցեմք սրբաւատչ մողբաւաւ Բոց սրբութ Բոց ախական ճրգմաւորաց մրցանաց եւ յոգնաչարչար պատկաւորաց, բնկալցիս զըրած մարդասէր ըզնուիրական ըմծա մողբանոց բաւաւորաց Բեզ ի համալիւմ, բարեգրասոցիս ի մեզ երգար ահաւոր Բաղգրութեամբ եւ ժողբմութեամբ, սոցեւս առաստալարցես յազատրին մերոյ զլիւծեմն եւ զամեհանաւոր գողորմութիւն, ի պատերազմութեան անալիմաց երկեակեալ կաղորութեալ կամղմեքես զմբան յարութեան ամբութեան եւ պատկաւորութեան, գարաց եւ գարապետաց, Բիւպարից եւ սոսկականաց, Բաղբալոյնոց եւ Բաւիլ ժողովրդակաւաց, կոսակաւանից եւ ամուսնացեալց եւ ճրգմաւորաց, եւ արեւնայն չափու հասակն ըզԲեզ Աժ. եւ Խէր դաւանողաց, զաստմն զողորմութիւն եւ զամբնիւր զոգմարտիւրութիւն, ահա... :

Երկակի կայից կեանց կենդանեաց կառուցեր սահման արարտանն եւ կէտ նահանգման ախտից զաղարման, միցնորդ հաշտութեան եւ իրկութեան ամբութեան հաստացեալցս ապալիմութեան, ալիւրիւրիս եւ անկէտ զոյն, աշխուհեակայիս եւ ապագային, կրքեակաւոր վրդաւմբութեանմ կրքեակն ներեակաւ վրտալ մաքրեցան որպէս գտակն լուսեալ, ընդ հուր եւ լմից Բում փորձեալ նաեցին ընդ ձով աշխարհի, եւ ամբակալութեան տարալմամբ սրայցեալ ամբարձան ի կայանն անմահից, եւ ի ճշարար ոսկերաց խրմայր ի մասանց զամբեալ խառնեցին ըզմերս արեւնութեանց, եւ աշխարհանոց կրից փորձանոց զըստն պատկաւակ եւ սուպեւն յոսոյ փրկութեան, ախտեւտեւտաց առողջութիւն եւ ինալիւրցեցեալ ապալիմութիւն, զիւրաց հայաւծումն եւ պատաւաւորաց երաւածոց ի քաց քարձումն, մեղաւորաց Բումութիւն եւ արդարաց պատուար եւ մախարան ամբութեան, փնտրուց գարաց գարալից եւ ընդան յողորմութեան, ընթացեալցն ի զամբարանի հանդիստ եւ յոյս յարութեան. ահա յոչեցեւ...

Եւ հիւս առաւել զարդարութեան սիրոյ. Բայլից յողակալ միութեան եւ տարա-

կացելոց հրապարտութիւն ընդ գրիտնց անդամոցս յառաջադրութեան, խնդրք.:

Ժողովակալ գերագարդ շնորհիւ զեղեցկայայտութիւն տաճար անձեռագործ բնակողին ի Բեզ Բանին Հաւր Եմամուսլի, ծիր ծիրաւանդրին ծիրամախալ ի ծայրս արեւու. երշամ ուխտի երկարող ճայի սուգման ծովու մեղաց աշխարհի, ծով ստանակերալ բնդարձակատարի անձեռատար չափու սահմանի. որ Ռերբողեալ դրուատիւն ունակաղին մարդարտի հուգոյն մաշաղարդեալ տարեվան, հարսն պանծալի եւ խորհրդիւ ի վազբնոց խաւսեալ Յի. երկրրապագեմ երկիւղի խելուհոյդ տիրամարդ եւ Աստուածամկնող. բարձողիդ եւ ծրնողիդ բոցբողն ամենի, զադերս աղարթից վերնմայնցեալ միանմին եւ ձոցածին Բամին սրդոյտ Յիսուսի. կրցորդեցեալ ընդ Բեզ ի մաղրամս ըզձայն քանին եւ ըզառուեղրն յաւոյ ծերածին ծրնունդ ալոյն լեղիսարհի, հանդերձ հեզման արեւոմ մոխին վրկային Պրսակ անուն մարտիրոսին եւ անտեսանելոյն փառաց տեսողին. եւ որ մերն է Լուսաւարից գերագոյն քան ըզրեւս յոգնաշարայր երկամբից երկնողի ըզմեզ անդրստին օրդիս Աստուծոյ: Ասրին բաղիտարած մաղրամաւ եւ համարեւն ընտրելաւ առաջնիւմ եւ մարդարեւի. եւ ընտրեղակ տեստուածութեան Բում դասնդաւ փառաբանչաւ փոքումք) եւ մեծամեծաւ. եւ որոց տանին գրնծութեամբ այստար ամենածողով հանդիսիւ ըզմեծապատիւ յիշատակ արիական մրցամազ սրբոց քառանմիցս. զի փրկելալ է աղատելալ սոցին արժանընկալ մարդաճաւ կաց(ց)ուլ առաջի արդարադատ Բոքեմի յաւուր մեծի հրոցայր երեւման Բոյն յերկմից. եւ զտցուլ ի ԲԷՍ զըրած քաւարիւն եւ ողորմութիւն: Եւ այժմ ողորմե. Յոպսէփա եւ Բոք:

Նկատ. Այս մեծաշունչ Բարոյիւն Հեղինակիւր Խոսի բոլոր Յոփսէփ Երաժշտադէմ, որ անուշ շահած էր ԺԳ. զարտ առաջիկայուն: Բարոյիւն վերջին տան սկզբնատար բառ սովորութեան զ (Էրզ) գրուելու փոխառն զրուած է ծ (Էրծ), կարծես թէ ըրդիւրկու Համար Երաժիշտ կամ Երաժշտադէմ բարոյ:

Ժե. — Էջ 126. — Քարոզ Արքայն Գրիգորի Լուսաւ. — Միանձեղակ մանկունք Սի-

մոն տաւնն գրնծութեամբ. — Մոպսէս ի Բաւն:

ԺԶ. — Էջ 133. — Քարոզ մեծի Գարստեան Տեառն յերուսաղէմ. — Ած. անեղ անպարպէրի.:

ԺԷ. — Էջ 145. — Քարոզ Սր. եւ կենտաբիւ Յարութեանն Տեառն մերոյ Յի. Քի. — Ահաւոր մեծութիւն, անձառ Էսթիւն. — Ասացաւ զկարգան եղաւ. — Հմմտ. Բ. 231. Ա. Հատար. Էջ 629 (ԻԿ):

ԺԸ. — Էջ 162. — Այլ Քարոզ Յարութեան. — Սրբաւոր չարախրժան. — Եւ աչաւ տուր:

ԺԹ. — Էջ 170. — Այլ Քարոզ Յարութեան. — Տիրական տաւնի զուարճացեալ. — Տիւղոյն:

Ի. — Էջ 177. — Քարոզ Երեւման Սր. Կաշիմ. — Դամար բուսոյ ծովեալ ի Հարկ. — Ասկաւսու եղաւ:

ԻԱ. — Էջ 189. — Քարոզ եկեղեցոյն Գրիգորի Նարեկ. — Գանձ բազմալի. — Գրիգորի եւ Բոք:

ԻԲ. — Էջ 200. — Քարոզ Համբարձումն. — Սրբութիւն սրբութեանն Աստուած անընկեր. — Ասարգ ի Եղաւ. — Հմմտ. ԻԿո. 1950. Էջ 144-146:

ԻԳ. 209. — Ի զարս վերին Շրէշտակաց եւ Շրէշտակացեալ, իշխանութեանց, ալբուրեանց. տխուր եւ զուարթեանց զփառանակ եւ երկրպագեալ. — Հմմտ. Սիոն. 1950. Էջ 145:

ԻԴ. — Էջ 215. — Քարոզ երկրորդ Մաղկաղորդիմ. — Այստար գրնծան Էկեղեցիք Հեթանոսաց.:

ԻԵ. — Էջ 218. — Քարոզ Հոգւոյն Արքայ Գարստեան. Գրիգորի Նարեկաւ. — Գանձ բուսոյ. — Գրիգորի եւ Բոք:

ԻԶ. — Էջ 230. — Քարոզ Սր. Հոփսիւնեանց. — Մեծաշունչ տաւնի գրնծութեամբ բերկրեալ մոնկունք Սր. Էկեղեցոյն. — Մոպսէս ի Բաւն:

ԻԷ. — Էջ 236. — Քարոզ Արքայն Գրիգորի Լուսաւարչի. Գրիգորի վարդապ. ասաւ. — Դերաշունչ գրնծութեամբ բերկրեալ մանկունք Սիմոնի տաւնն. — Գրիգորի եւ Բոք:

ԻԸ. — Էջ 250. — Քարոզ Արքայն Ներսէ-

զայի սեանչե. — *Մաքրափայլ վարդի մարմնի...* — *Մ օ վ ս է ս ի ղ ո Վ :*

Խե. — *Էջ 454.* — Քարոզ Մարտիրոսաց. — *Մեծապայծառ փառաւ զարդարեալ...* — *Մ կ ը տ ի և զ չ :*

ԽԶ. — *Էջ 459.* — Այլ Քարոզ Մարտիրոսաց. — *Խոնարհակ Բանին Այ. բանաւոր զառնիք հրակիցեալք...* — *Խ ս չ ա տ ո ռ և զ ը :*

ԽԷ. — *Էջ 467.* — Քարոզ Համալրեն Հայրապետաց. Բարսեղի վարդապետի ասաց. — *Հիման հաստոյ չիմնադիրք...* — *և ա յ ը ա խ տ ա ց ն :*

Կար. եղևմ վայելուչ ուրախարար սեռի մարդկութեան... — *աղաչեմք զաւրճեալ Տիրուհի...* — *պաշէլ անասան զղճեղինակրն մերոյ զբրտ(ւ)հի. և զթաղաւորն մեր լինել զաւրաւոր ի պատեհագի...*

Էջ 477. բոլորդիր տարբեր. — *[Ճիշդաւորք ընտրեալ. ճշմարտապարծեալ...* — *ձ գ ն ա ո ը ր Է :*

Էջ 481—497. բոլորդիր. տարբեր զբռնութիւն, 21 տող :

ԽԸ. — *Էջ 481.* Քարոզ Բարուքեան Տեառն մերոյ Յի. Քի. — *Մեծապայծառ ծայրի բազմալի...* — *Մ կ ը տ ի չ :*

...զմապատր. մեր ի պատեհադմունս լիտ յաղթող առնել...

ԽԹ. — *Էջ 486.* Քարոզ Արքայն Յաւիթայ Մծրնա Հայրապետի — *Մեծաբռնակ անուն զոյկի...* — *Մ կ ը տ ի ս :*

Խ. — *Էջ 491.* — Քարոզ Արքայն Սարգսի Ջաւրալարին — *Մեծապայծառ փառաւ զարդարեալ...* — *Մ կ ը տ ի չ :*

Էջ 498. զատարակ :

ԽԱ. — *Էջ 499.* — Քարոզ Դաւիթ Մարգարէին եւ Յակոբայ Առաքե. — *Խորին Գեորգ վարդապետի ասա.* — *Գերաւորաւ տունիս խորհրդոյ. զերազանդ զիտմամբ իւրախացեալ...* — *Գ է ո ը զ ե ա յ ր ա ն :*

ԽԲ. — *Էջ 512.* — Քարոզ Ստեփանայի Դաւիթայի — *Մեծ եւ հրաւոր անմահ թաղաւոր...* — *Մ կ ը տ ի և զ չ :*

ԽԳ. — *Էջ 521.* — Քարոզ Պետրոսի եւ Պաւլոսի — *Մեծ եւ աշէլ խորհրդոյ փրկչին...* — *Մ կ ը տ ի և զ չ :*

...թաղաւորն մերոյ լինել ազնական ի պատեհագի...

ԽԴ. — *Էջ 529.* — Քարոզ Որդուցն Ուրտմանց. — *Մաքրափայլ տաւնիս առաքեալեան...* — *Մ օ վ ս է ս ի ե ը զ :*

...զատարացիս զթաղաւորն մեր խորեակր. եւ յաղթաւ լինել միշտ ի պատեհագի...

ԽԵ. — *Էջ 540.* — Քարոզ Արքայն Բարսեղի Գեորգաւ. — *Գոյիցս բնաւից էից յոչէից արարչապարծաղ...* — *Գ է ո ը զ ե ա ը :*

...եւ զբարեպաշտ արքայն մեր զաւրացի ի մարտու եւ յարդարութեան...

ԽԶ. — *Էջ 550.* — Քարոզ Մարգարէից. — *Մկրտիչ — Մեծ եւ աշէլ անուն հրաւոր...* — *Մ կ ը տ ի և զ չ :*

ԽԷ. — *Էջ 557.* — Քարոզ Ապուհացիցն Կիրակեաց. — *Մեծ եւ աշէլ խորհրդոյ տիրակալ...* — *Մ կ ը տ ի և զ չ :*

ԽԸ. — *Էջ 564.* — Քարոզ Աւետեաց Աստուածածնին. — *Խրեղութեան ծայր բարձրաւ տեւտեալ...* — *Խ ա չ ա տ ո ռ և զ ը :*

Էջ 575—576. զատարակ :

Եկաւու. Գանձարանի այս հին խորաւորութեան մէջ յանուանել կը յարտնուին հետեւեալ հնչիւնակները, իրենց մէկ կամ աւելի Քարոյնեւորի, Կր Ներկայացնենք աշուրբեմնական զատարարութիւն :

Գեորգ [Սկեռացի]. — 11 (Զ. է. ԺԲ. ԺԳ. ԻԸ, ԼԸ, ԼԹ. ԽԱ. ԽԳ. ԽԱ. ԽԵ).

Գրիգոր Դաւթեացի. — 3 (ԻԱ. ԻԴ, ԼԷ. ԻԴ, ԽԳ. ԽԶ, ԽԷ).

Գրիգոր [Սկեռացի]. — 2 (Ե. ԻԶ).

Կաւառուր [Կեռուր]. — 3 (ԺԷ. ԽԶ. ԽԷ).

Դուկաս. — Դ.

Միքայիլ. — 9 (ԼԵ. ԽԵ. ԽԸ. ԽԹ. Խ. ԽԲ. ԽԳ. ԽԶ. ԽԷ).

Մովսէս [Երեմիայի]. — 13 (Ը. Ժ. ԺԱ. ԺԵ. ԻԵ. ԻԶ. ԻԹ. Լ. ԼԱ. ԼԲ. ԽԶ. ԽԴ. ԽԳ).

Յովսէփ [Երեմիայեան]. — ԺԴ.

Ներսէս Կաթողիկոս. — 2 (ԼԴ. ԼԴ).

Սարգիս [Լեւոնցի]. — 2 (Թ. ԻԲ).

Վարդան. — ԺԷ.

Աւելորդ չենք նկատեր՝ Հա ներկայա-
դրեմք բազմաթիւ Բան Համար, Գանձարանի
չիւ խմբագրութեան տարբեր մէկ փոփոխ-
ւոր Հանդիսացող Բ. 231 Գանձարանին մէջ
յառուանէ յիշուած Հնդկականները եւս, իրենց
յորինած Քարտիկներով Հանդիսացող:

Դեղորդ (Ակետացի) — 7 (Ի, Ը, ԺԱ,
ԾԳ, ԶԲ, ԶԳ, ԴԷ):

Գրիգոր Նարեկացի — 3 (ԽԳ, ԽԺ,
ԿԱ):

Գրիգոր (Ակետացի) — 3 (Զ, ԽԸ, ԾԶ):

Խաչատուր (Գեղեցիկ) — 14 (ԺԺ, ԻԳ,
ԼԲ, ԼԳ, ԼԶ, ԼԺ,
ԿԺ, ԶԳ, ԶԺ, ԶԺ,
ԶԺ, ԶԸ, ԴԵ):

Համարացի — ԿԲ:

Իրիթար Արքիմանդիտ — 7 (Ժ, ԺԻ, ԻԳ,
ԻԸ, ԶԶ, ԶԸ, ԶԺ):

Իրարի — 24 (Ե, Բ, ԺԲ, ԺԳ, ԺԴ,
ԺԵ, ԺԶ, ԺԷ, ԻԱ, ԻԲ, ԻԸ,
ԼԱ, ԼԵ, ԽԲ, ԽԴ, ԽԶ, ԽԸ,
Կ, ԿԶ, ԶԲ, ԶԴ, ԶԵ, ԶԶ,
ԴԸ):

Մարգարէ (Երեւոյցի) — 9 (ԼԴ, ԽԺ,
ԾԱ, ԾԲ, ԾԴ,
ԶԺ, ԴԱ, ԴԲ,
ԴԴ):

Յակոբ — 2 (Դ, ԻԺ):

Յովհաննէս — ԶԵ:

Ներսէս Գաթաղիկոս — 2 (ԾԵ, ԾԸ):

Պարոտ — ԿԴ:

Սարգիս (Անեցի) — 2 (ԼԵ, ԽԱ):

Ստեփաննոս — ԿԵ:

Վարդան — 2 (ԻԶ, ԻԸ):

Բ. — ՏԱՂԱԿՆԱՆ (ԻԵրի) — 1

(Զից Խմբագրութիւն)

Էջ 577 — Յանկ — Ծննդեան տարի
ԺԺ: Աւետեց Աստուածածին Բ: Տեառ-
նըդատալին Բ: . . . Երանձան Դ: . . . Սր.
Խաչին Գ: . . . Բո՛ւնանէս Վարդապետի ա-
սացեալ Գաթաղի Սարգիս Աստուածածինն Ա:

Էջ 579 — Տաղ Ծննդի երեւոյթիւ —
Այստեղ Էրեւի անուան ի բարձանց: . . . Ա-
Բ:

Էջ 581 — Իմանալի Երարիկ, Բանին ա-

Թոռ Երարիկ . . . — Ի խնդրո մեծի ղ
Թոք ու ի:

Էջ 583 — Տաղ Սրբոյ Բայնոյ քեան Ա-
ռաթի Աւարիւն — Այստեղ աւետեց Գարիկ
: . . :

Փ. — Նոր ծաղիկ բրդիւ աշարս յար-
մատոյն Յեանա . . . — Ն երս ես ի ե ա յս
ե ր զ Ե:

Էջ 585 — Տաղ յարեմի զբայն առա-
Աւետիս մեծ խորհրդոյ . . . Ծողջողենի փող-
փողորնէմ, մամբա՛նի դաղանի յաւիգ . . .

— Հմմտ. Գր. Նարեկացի, Մատենագրու-
թիւնք, Վեհապի, 1840, էջ 467: Կան սրի:
տարբերութիւններ եւս:

Էջ 589 — Տաղ երկրորդ Աւարի Ծննդ-
դի — Այստեղ ի սրբաբան Բանն սրբոյ Հար
միտ լուծեան . . . — Փ. — Երեւն Համա-
ձանեալ եւ մեք ցրեմք ի վեհապի . . . — Ն եր-
ս ի ս ի ե ե ր զ Ե:

Էջ 592 — Տաղ երկրորդ Աւարի Ծննդի
— Երանին Ա. — Այստեղ ի յաւարի Հողե-
ղեանց . . . — Յ ո ղ ի տ Ե ղ Ե:

Փ. — Երդ Նոր աւետեց բարբառ աշա-
րս մեղ չընչեաց . . . — Ե ր զ Ն ե ր ս ի ս ի
ա յ ս Է:

Էջ 594 — Տաղ չորրորդ Աւարի Ծննդ-
դի — Տիրուհի Սր. Կոյս, մայր մարմնացե-
ս լուծին . . . — Տ. Բ:

Էջ 595 — Անճառ Բանին Բարձրեան,
Երկրպագեն Երարիկ . . .

Էջ 596 — Տաղ Զիցեղորդ Աւարի.
Տեառն Նկարիս առացեալ — Նոր Եղեմ Բա-
նասր տրեւոյն . . . — Ն ե ր ս ե ս ի ե ր զ:

Էջ 598 — Մայր Այ. Մարիամ, դու-
տոր Դաւթեան խաղաղարմ . . .

Էջ 600 — Տաղ Վեցերորդ Աւարի Ծննդ-
դի — Այստեղ ցրեման դաս Հողեղեանց . . .

Էջ 601 — Տաղ (ուր) (Երեւոյթի) ա-
ւարի Ծննդի, Գեղեղեան Պարբիս առաց-
եալ:

Պարագրի ամարագրելի Բանն ի մարմնի,
մարդ յերկրէ՛ իրկրորդ Աղամն յերկնից,
մարդ յայտնեալ, Հաւր սրտեղբ, եւ Կուսի,
Կերպարանեալ կրմի՛ սկզբնատալին,
պրտուղ Կուրեան, յայմատոյն Յեանա,
սերեալ յազգս Յուդա, Տէր եւ տղա,
տիրելով սամն Յաւալիս.

ժողովոց տրաւ Խնքանուց:

Անարտուկատ առումն եւ ամսեյսն յըղացումն,
հրմրնդեամբ կոչս եւ մայրութեամբ հալիսն՝
սովարտ ի կապակցութեանց,

եւ անարատ ի կոչմանն,

այս է զարաց զարմացումն,

եւ հրամիւր հոգւոց իմացումն,

իսկ մեզ Տէր եւ տրդայ,

որդի եւ մանուկ,

հրեշտակ մեծի խորերորդայ,

իշխան եւ հայր համղերձեալ երկրին ժառանգ:

Դեմօր — Այս տաղին տաղին մտար կը
դտնուի թ. 1193 ձևադրին մէջ, «Տաղ գե-
ղերորդ Աւուրն. Մեղեղի ի Սահակ Պարթև-
էն գերնայրով» — Հմմտ. Գ. Հատոր, էջ
303, 17:

էջ 602 — Տաղ մութերորդ Աւուրն ներմ-
ղի — Սկսեալն յանդիպելն ի Հարս առ-
ժամանակ Որդին...

Փ — Կուսական ծրուելոյ կենարարին
Քանին...

էջ 604 — Տաղ Անտիաց Աստուածա-
նիւ — Ար է աւետեայ ուրախութեան հրն-
չումն...

էջ 606 — Ողջոյն սիրայիր, բերկրեալ
տրճեմալ...

էջ 608 — Տաղ Քառասնարեւ ի տա-
նարն — Այստեղ իտալիայ յոյսն ի յերկնից
ծաղկան...

էջ 609 — Տեառնընտաղային — Այստեղ
գրեմա երեսնադէմ եւ զուարճեալ սոյնծա-
ստանա...

էջ 611 — Քա. փառաց իմպատրն աշա-
տար Էկեալ յրեւանումն...

էջ 612 — Տաղ Յովնաննու Կարապե-
տին — Անտարմոյրն հրեղեմալ...

էջ 614 — Այլ Տաղ Յովնաննու — Ի
յառապատէ յերանց...

էջ 616 — Տաղ Դաւիթ ի Յակովբայ —
Մա. յոյս ծաղկալ յաշխարհա... — Յոհիա Յ-
նիսն ծաղկալ Աստուծոյ:

էջ 619 — Յակովբոս բնութեալ մրկալ
— Յոհիա Յնիսն:

էջ 620 — Տաղ Սրբոյն Ստեփաննոսի
Դաւիթիւսայի — Ի խաչին տրեւեալ որթոյն
... — Ի Ստեփաննոս:

էջ 622 — Ի զաւագանէն Զեոսեալ քո-
տեղմեալ Ստեփաննոս... — Ի Նեքոս ի-
սն ի պարտղի կոստէ:

էջ 624 — Տաղ Սր. Առաքելոցն Պետրո-
սի եւ Պողոսի — Պարս Էկեղեցոյ... — Դա-
ւիստ մատի ին Առաքելոյն Պետ-
րոսի:

էջ 626 — Տաղ Որդուց Որոտմանց Յո-
հանն եւ Յակ... — Որդիք Որոտման...

Փ — Կոր յոյս յարեւելոյն տեղալ... —
Նեքոս էսի երգ:

էջ 628 — Տաղ Սրբոց Քառասնիցն ի
Սեբաստիոն — Սրբոց քառասնիցն աշա-
տար մը յոյսան... — Ստեփաննոս...

էջ 630 — Դովնոս ի Սր. Դովնոս Լու-
սաւորիչն. Տեառն Ներսէսի — Սրբից
ձաշինն եղանակէ աշա-
տար... — Սրբոյն
Դովնոս երգ ի Նեք:

Փ — էջ 638 — Ի յերս տրեւալ աւե-
մայեալ...

էջ 639 — Տաղ Յարութեան Ղազարոս.
— Ձաշինն զուարթեան Փրկչին տարեալ
զրմոխք...

Փ — էջ 640 — Ձաշն նոյն որ զաշխար-
հքս հատեց...

էջ 642 — Տաղ Մաղկազարային — Խոր-
հուրդ հայրենի աւանդ...

էջ 643 — Այս յոր աւետեայ աւուրս...
էջ 644 — Տաղ Մեծի Հինգշաբթի —
Հոսեալ հրեղեմայրն հաւաքալ կային...

էջ 645 — Տաղ Մեծի Հինգշաբթի —
Հոսեալ հրեղեմայրն հաւաքալ կային...

Փ — էջ 646 — Ընդ երկնոյս հասեալ
ժաման...

էջ 647 — Տաղ Մեծի Ուրբաթի — Ի
յարբաթն մեծի զատկիս...

էջ 648 — Մարտեոս Տէրն ի խաչին
...

էջ 649 — Տաղ Մեծի Շաբաթի — Ա-
շտեւա Տեառն Բոթսի հաւատարիմ...

էջ 650 — Անուն տնտեսեալ ձաշիք,
ոյ մայր Մարիամ...

էջ 651 — Տաղ Յարութեան Տճ. Այ-
մերայ...

Սէր յառաւատէն.
սէր յառաւատէն ճեմեալ.
իւր անձուկ ծագմամբն:

Կամ սիրոյ շըրջան,
կամ սիրոյ շըրջան տնեալ,
աստեղք մոյրորեալ:

Լիքէ յայտ ի վայր,
միքէ յայտ ի վայր վայրիդ,
տաւիդ տարածեալ:

Ծագումն արեւելք,
ծագումն արեւելք անուն,
այն լըրուսեկին:

Նա ծովադընթաց,
նա ծովադընթաց առեալ,
դունն արեւելեան:

Ծայրարձակ յերանց,
ծայրարձակ յերանց բարձանց,
ցաւդ տարածանէր:

Արեւմտեմի,
Արեւմտեմի սեռի,
լըրմամբ լիացեալ:

Աղերս ձայնադերս,
աղերս ձայնադերս առնէր,
ի ծայրս արեւու:

Ի գարդ շափիկա,
ի գարդ շափիկա փայլեալ,
սսկիքել շողից:

Զարդ փայլեմագարդ,
գարդ փայլեմագարդ փայլից,
գայր յարեւելից:

Մի դու նուազեմար,
մի դու նուազեմար լուսին,
գարդ գիշերայնոյ:

Ես սիրոյ պատգամ,
ես սիրոյ պատգամ ունիմ,
գիր ողջունաբեր:

Լերին նըմանեալ,
լերին նըմանեալ հովիտ,
սէր եղբարորդոյ:

Վարս մանրամոծիւով,
վարս մանրամոծիւով լըգիւլ,
լեռմամբ մարգարտոյ:

Գանգուր ոսկէփող,
գանգուր ոսկէփող կիտուած,
սափիրամափայլ:

Այծեման նըման,
այծեման նըման դառնայր,
լըրնկաբեր յերանց:

Լիցնորքու նըման,
եղնորքու նըման հանգչէր,
ընդ քրք [ք] մաւ տաւադէր:

Ի միջարէի,
ի միջարէի գրտի,
խանդակաք սիրով:

Բարձր ի վեր դիտին,
բարձր ի վեր դիտին նընջէր,
ընդդէմ փառանու:

Հմտ. Սիր, 1932. էջ 106, տրի: Գո-
փոխակ մը, զգալի տարբերութիւններով, որ
ունի «Մեղեղի Համեղ» Յարութեան, ի նա-
րեկացւոյ ասացեալ՝ վերնադիրք:

Փ.— Էջ 652.— Ով կանայք գարթիք
տեսէք...

Էջ 653.— Այլ Տաղ Յարութեան, Տեա-
րքն Ներսէսի ասացեալ.— Նորաշառք արե-
գակն...— Ն եր ս է ս ի ի ր զ. կ ա ք ո-
ղ ի կ ո ս ո ճ :

Էջ 655.— Տաղ Համբարձման ՏՆ. Յի-
Քի.— Այստեղ խորհուրդ մարդեղութեան
...— Ա-Ղ,

Էջ 656.— Գո. փառաց թագաւոր, որ ես
ընդ Հաւր լիւթեման...

Էջ 657.— Տաղ Գալստեան Սուրբ Հոգ-
ւոյն նըրադ.— Նըրազեմէ Հոգւոյն նըրազիս
փայլելուս...— Ն վ ա զ Հ զ գ յ յ Ո Ր թ յ յ
ի Յ ո հ ա ճ ի ս է ա :

Էջ 659.— Այստեղ ցրեմացէք եղբարք,
գալստեան Հոգւոյն...

Էջ 660.— Տաղ Տապանակին Աստուծոյ
մերայ.— խորհուրդ գալստեան Բանին...

Էջ 661.— Այստեղ դաւապանակին սուրբ
...—

Էջ 662.— Տաղ Վարդապետին, Ներսէս
կարող. ասա.— Ներպարտեանեալ խոր-
հուրդ...— Ն եր ս է ս ի ի ր զ :

էջ 663.— Ընդ որս և մանկունք նորոգ
գրատեր Սիրուհի . . .

էջ 664.— Տաղ Եկեղեցւոյ .— Հատն
արթնացեալ . . .

էջ 665.— Տաղ Վելլափոխման Արքաւե-
ոյ Աստուածածնին. Ներսէ .— Այստե-
ր Գարբիէ Զբօսակայտն եկեալ . . .

էջ 667.— Անբաւ տաճար և առա-
ղաստ յուսոյ . . .

էջ 669.— Տաղ Արքայ Խաչին. Ներսէսի
կար . աստ .— Նոր գրախոսն Եկեղեցւոյ . .
— Ն ե ր ս ի ո ի Է Կ ա ր ք ղ ի կ ո ս ի Հ ա
յ ո ճ :

էջ 672.— Այլ տաղ Խաչի :
ի յերուսաղէմ գրեմս ,
ի յայն յաստուածաշէմ Բաղաբն ,
ի յայն զեղեցկաշէմ տանարն ,
ի յայն շռչանի Ռուման Սիրովն .
անճրմանին ոյ ճրման , անճրման :

Հաւիկ մի սրայձառ կացեալ
ի յայն խաչարեւին վերայ ,
քիւս արծարածալ ձեւէր ,
արեգական շորայն ճրման .
անճրմանին ոյ ճրման , անճրման :

ՋԱՅԴՆԻԿՆ ԵՊՐՈՒՄԻԿ ԿԵԼԵՐ .
Գաբրիէլեան վաղայն ճրման , անճրման :
Ջաչերն արտասուաւ լրբոյր ,
ստաւատում ցաղոյն ճրման , անճրման :
Ոյ զեղեցկագեղ հաւիկ ,
որ ճրստիս յայտ խաչարեւիտ վերայ ,
զծայնիկ ընդէր Եպրոմիկ ԿԵԼԵՐ ,
Գաբրիէլեան վաղայն ճրման , անճրման :
Ջաչերն արտասուաւ էր լրբոյր ,
ստաւատում ցաղոյն ճրման , անճրման :
Հմտ . Հաղ . Միջն . Ժող . Երգեր . Աս . Մը-
նապահանհան , Երեւան , 1956 . էջ 527 :

էջ 673.— Տաղ Գեորգեա Զարափարին
— Արքայն արքայ թիւն տացոյք . . .

էջ 674.— Տաղ Համարէն Առաքելոցն
— Առաքելայ Աստուածորդացն . . . — Ա-
Ք .

Փ .— Եկալք զտաճակեալ պայծա-
րասցոյք տաճիս . . . — Ե ր գ Վ ս յ յ և
Ն ե ր ս ի ո ի :

էջ 678.— Տաղ Համարէն Մարգա .

Ներսէսի .— Աստուածային խորոցն անճառ
. . . — Ա-Ք .

Փ .— Ով սուրբ մարգարէք . . .
էջ 681.— Տաղ Համարէն Մարտիրո-
սաց .— Արեգակն սրգար զհար սրոյ ծաղ-
կայ . . . — Ա-Ք .

էջ 683.— Տաղ Համարէն Սրբոց Հայ-
րապետաց .— Այստեք մայր Սիրովն ցընծայ
տաճիկայ . . . — Ա-Ք .

էջ 685.— Նոր գիւնոյն իմաստութեան
. . . — Ն ե ր ս ի ո ի Է Կ ա ր ք ղ ի կ ո ս ի :

էջ 686.— Տաղ Արքայ Զբօսակայտն-
սացն եւ ամ . երկնաւ .— Առաջինն յոյս
երբեակ և մի Աստուածութիւն . . . — Ա-Ք ,
Շարունակութիւն կր պակտի թիւրի ինկած
բլլալով :

էջ 687.— Անդ ի յարսութեան յորժամ
փառք մեծաւ մարտիկք զընտրեալսն . . . —
Ա յ ս ր ա ճ ս :

էջ 688.— Յովնանցեալ վարդապ . Գո-
վեստ ի Սուրբ Աստուածածին .— Եանկա-
կան յուսոյն անճրմանակեալ յոյսն . . . —
Յ ո ս ան :

Փ .— Գովեստ ընկերոսաց Նորճոգական
Ներսէս . . . — Գ ո վ ե ս տ ի ո ս :

էջ 691.— Տաղ ի Մեծի Երկուշաբարին
— Անդ ի Վէլ գրախոսն երեք անճինք էին
. . .

Մամբ յիշատակագրութիւնք Գրչի՝ ա-
ւելի խան տաճեակ մը . կ'անենք ընտրովի :

1. էջ 9 . ստորոտք .— Զատագաղ աստ-
ուածայուն : սուրբ տառիս զՔրիստոսաստուր
կրանաւորն , և զեղբարորդի նորին զկա-
րապետն , որ յայտ ամի աղա Հասակաւ փո-
խեղաւ տա Քա . լիւնաթիւ ի սուրբ աղաթա
ձեր . և Քա . Սձ . մեղ և ձեղ ոգորմեցի :

2. էջ 30 . Գրք .— Զատագաղ սուրբ
տառիս զՔրիստոսաստուր կրանաւորն , և
զեղբարորդի նորին . զկարապետ կրանաւո-
րին , որ յայտ ամի ժանուկ Հասակաւ փո-
խեղաւ տա Քա . լիւնաթիւ ի սուրբ աղաթա
ձեր . Խր ընդ նորին զեղկէլի զճողկիս : Ե .
Քա . Սձ . որ առաւել է ի տուր բարեաց , մեղ
և ձեղ առ Հասակակ ոգորմեցի . և նմա
խոտք յամենայնի ամէն :

3. էջ 85 — Քա . Սձ . ի խ միս անգամ
յայրասեան , բարեխաւսութեամբ Արքոյ

Վարդանանց ողորմեա ստացաւդի սորա Գր-
բխտաւաստութի կրանաւորի. և ևզրարոր-
դոյ նորին կարապետ կրանաւորի, ընդ և
սին և ևզկելի դրչիւ: և թիզ փառք յամե-
նայնի, ամէն, և ևզիզի ևզիցի:

1. Էջ 177. ստորին յուսանջքին, տար-
բեր դրով. — Գանձուտար [Բխտ] ամ ԲԼ [րառ]
աւաշեմ խնամով պահել, և մի առանց կո-
նակ իւղոյ, և Լձ. զմեզ խնամեացէ աստ և
ի հանգըմեայն ամէն:

5. Էջ 333, ստորոտը. — Տէր Աժ. ո-
ղորմաւ ստացաւդի սորա Գրխտաւաստութի
կրանաւորի, և ևզրարորդոյ նորին կարա-
պետ կրանաւորի, որ յայտ ամի տղա հա-
սակաւ ժօխեցաւ առ Գրխտաւ, ընդ նոսին և
մեղսաթաւսը դրչի: և թիզ փառք յամենայ-
նի ամէն և ևզիզի:

6. Էջ 452, ստորոտը.
Բարեխոսութեամբ Սրանչկաղործին,
Տէր ողորմաւ Գրխտաւաստութի,
և ևզրարորդոյ նորին կարապետին,
զի յոյժ փափաղող ևզնն սորին,
[յաջորդ տողը Բխտ] ամ զնոյաւմ է]:

7. Էջ 497. — ևզկելի զողիւս մեղաց թո-
ղութին խնդրեցէք ի Քէ. Այ. մերոյ:

8. Էջ 499, ստորին յուսանջքին, բոյոր-
պիւր փառք. — Այ ի զրոյս թուղթ կամ յու-
սանց կար. նայ Աժ. զիւր մնացեալ ժամա-
նակ, կտրէ. և ի հանդերձեայն ի մէջ կրտ-
րեացի:

[աւանդազգութի յիւն]. —

Էջ 137, ստորին յուսանջքին, բոյորպիւր
փառք, Երկու րառ քերուած ևզնուած. —
Գանձ տեղոր Ախանտի? Վանացի?, խնամով
պահողքն աւանին յխտուածոյ:

Բխտաղոյն յիշատակազգութի յիւն. —

1. Էջ 578, ստորոտը, նոտրապիւր.
Բ. Զայոց ՌճԿ [= 1725]:

և տաղիւրի ամ. ԶԲ Է. և զիւրքս Դ
ամխն է զրիւր, ի երկիրն երկնեանու, ի
Վարդան զպրէ, իյ. Զայոց ՊԼԶ [= 1387].

2. Էջ 480, ստորոտը, նոտրապիւր. —
~~Երչեցէ~~ պեսայի Վարդապետ ի Ք. Աժ. որ
Դանձպիւրք ի գնաւթնէ ևզատեաց, և յի-
շատակ անձին իւր քատացաւ, և հանգը-
պողք ի սուրբ երգարանիս յիշեցէք և պես
զմեղստար, և զծնողն իմ Արքաճամ ճաճա-
նայն և զտիրուհի մայրն իմ զԱյլթան, ըղ-
քոյրն իմ Սարխամն, և հանդուցեալքն ի Ք.ս.
ամէն:

և զիւր Զայոց արեւմտին ազատեաց և
շտ յիշատակ ի գոսրն Սր. Ստուածած-
նայ, թիւն ՌճԿԶ [= 1717], մարտի ԻԳ, որն
կիրակի:

3. Էջ 692, ստորոտը, անհարթ դրով. —
Բարոզպիւրքս յիշատակ է կեարացի Եսայի
Վարդապետին, ի գոսրն Սր. Յակոբայ:

2016

ԺԱՄԱԿԻՐՔ ԱՏԵՆԻ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 24.5x18.5: Էջ 592: Հան-
դամանք յաւ. նոտրութին կրած. ցեղաճա-
րութին թեթեւ. կր պակի երկու թերթ ա-
ռաջին պրակէն, որունցմէ երկրորդը րաս ե-
րեւոյթին կր պարունակէր նկար մը, հաւա-
նարար Դաւիթ մարգարէն. Թու զմ պիտակ:
Գրութիւն՝ խորապիւրեւեր և զլատառերը
կարմիր, սկզբնատողեր սակեղան և կար-
միր, մնացեալը սև մեկանով, Երկսին, 24

տող. նոտրապիւր վարձ, Համառոտագրու-
թիւնք տոյրտական զրթիւ: Գանաւոր զար-
դապիւր և յուսանջապարզ կարեւոր պրոխնե-
րու սկիզբը, մեծ առատութեամբ: Խորանա-
զարդ իւր սարք, Էջ 5. 195: Գունաւոր և
ոսկեխառն նկարք Ստոյմսին մէջ մանրա-
կերպ՝ մէկ սինապի վրայ, թիւն 150. Իսկ
ժամադրեցին մէջ 62 հատ, մեծ, միջակ և
փոքր զիւրքերով, Կաշեկոյմ խաւարտեալ
հնացած:

Էջ 257ր. — 274. — Հանդրասեան Աւետարանք.

Էջ 301ա. ստորորդ. — Է. ընթերցանող զԱրամատրեան, և ասեան զՏալլոյ մէր որ յերկինս:

Էջ 301բ. — Կարգաւորութիւն հասարակաց ազօրից Առատու ժամուն...:

Էջ 330ա. — 354ա. — Բժշկութեան Աւետարանք:

Էջ 368. — Ազօր Բառասէի յազատութիւն. — Տէր ամենակալ...

Էջ 371. — Կարգաւորութիւն հասարակաց ազօրից Արեւազային ժամուն...:

Էջ 378բ. — Կարգաւորութիւն հասարակաց Ազօրից Երբորդ ժամուն...:

Էջ 382բ. — Կարգաւորութիւն հասարակաց Ազօրից Վեցերորդ ժամուն...:

Էջ 387բ. — Ֆիլարգաւորութիւն հասարակաց ազօրից իններորդ ժամուն...:

Էջ 395ա. — Ժամամուտք բոտ կարգի աւուրց պահեց եւ տոնից տմ. սրբոց եւ տէրունակաւաց:

Էջ 404ա. — Հաշու Շարակաւք:

Էջ 411բ. — Հաշու վտիսիք:

Էջ 430բ. — Ալեյալիայք Հաշու...:

Էջ 438ա. — Դեկտեմբերի Եւ. Դատրի Բարկարեիին եւ Յալորայ առաքելոյն...:

Էջ 439ա. — Բառ Դատրի Բարկարեիին.

— Է. մերձեցան սուրբ Դատրի մեռանելոյ

Էջ 441ա. — Յայտնութեան Պատիւ Շարար օրն Բարսի Հայրապետին...:

Էջ 443բ. — Գրիգորի Աստուածաբանի

Էջ 446ա. — Շարար Կալիստատոսի...:

Էջ 449բ. — Ապրիլի Է. Աւետիք և Աստուածանքին...:

Էջ 453բ. — Կանոն Ջուր Որհնելոյ:

Էջ 457ա. — Արքեմարիւն ջրոյ, զոր ասացեալ է Սրբոյն Բարսի Երկուցուսուպետիին Կեսարիայ Կապադովկացոյ:

Էջ 464ա. — ստորորդ, մանրատու. — Կախատեալ Յոհաննու Բկրտչի...:

Էջ 464բ. — Փետրվարի ԺԴ. Տոն է Վառանդանայ Կալիստեան Տեառն մերոյ Յի. Բի. ի Տանարն: Ժողովին ի Սբ. Կատարնն և այս Կանոն կատարի...:

Էջ 467ա. — Տաղ Գալստեանն Բի. ի

վերա Սբ. Երուսաղէմի. — Քրիստոս փառաց թագաւոր...:

Էջ 468բ. — Եւ սկսանին Դուլեա Երուսաղէմ զՏէր. Շարակաւք Երեսու Բո. ի մենեղոց...:

Էջ 471բ. — Իսկ վերացմանն յաւոր Բառաստուն յետ Ջատիլին. Հիմզարտի օր, ժոռովին ի Սբ. Լեառն Ջիլիհեանց եւ այս կանոն կատարի...:

Էջ 473ա. — Կիրակէ Առատունն ելանին ի Թափօր ի Բարձր տեղոց, և այս Կանոն կատարի...:

Էջ 480ա. — Կիրակի Փոխման Աստուածածնին:

Էջ 482բ. — Կիրակի Առատունն Սաղմու կցորդ, Դաննեցու առ մեզ լոյս երեսաց Բոց...:

Էջ 487ա. — Հաւատարմք ի մի Աստուած

Էջ 489ա. — Հայր մէր որ յերկինս...:

Էջ 489բ. — Աւրճեկոյ Կղերոսք...:

Էջ 490ա. — Խորհուրդ ի օրին...:

Էջ 493ա. — Կեղեղիք բոտ պատշաճին:

Էջ 495բ. — Եւ ասի Ժամամուտ բոտ Երուսաղէմ Երուսաղէմ. Կա եղեալ ի Հաշու Ժամամուտն:

Էջ 496բ. — Դիւրքն. Ալեյուն. Աւետարանն, Հաւատարմքն եւ ի Հաշուն զիտ եւ աս:

Էջ 498ա. — Եւ զպիրքն եղանակն ըզարբասացութիւնն բոտ Խորհրդոյն Երուսաղէմ:

Էջ 503բ. — Գոհութիւն և Ժառարանութիւն մատուցանեմք քեզ Տէր Ած. մէր, վառն սուրբ և անմահ պատարագիս, որ ի վերայ սրբոյն սեղանոյս, զի դաս մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարզեցեալս...:

Էջ 507բ. — Իսկ աստուծոյ զպիրքն յեանակն տաղս Խորհրդաւորս մինչեւ Բառաստուն կատարեցէ: զկարգ ազօրիցն: Եւ յորժամ Կաղարդին արժանաւորքն՝ զպիրքն երգեն զերգրոյ. — Բայր Հաւատոյ սուրբ Հարմարան...:

Էջ 508ա. — Ով պարմանայի...:

Էջ 508բ. — Գոհք Հրեշտակն ի վիմէն. — Գրիգոր:

Էջ 510բ. — Աւրճեկոյ զՏէր յամ. ժամ, յամ. ժամ Կախարութիւն Նորա ի բերան իմ:

էջ 513ա — Կարգաւորութիւն Հասարակաց աղօթից երեկոյի մամուլն . . . :

էջ 528բ. — Երաստ վասն երկրորդութեան եկեղեցւոյ :

էջ 530ա. — Կարգաւորութիւն Խառնակաց աղօթից եղանակով մամուլն . . . :

էջ 549բ. — Արեւմտային սեղանայ. վաւրով մարմնաւոր կերակրաց եւ քաղցիւնաց . . . :

էջ 553ա. — Կարգաւորութիւն Խառնակաց աղօթից Հանգստեան մամուլն . . . :

էջ 558ա. — Շարական Գիշերացաւամ — Եկեղեցի Տէր ի վերայ մեր . . . :

Ռիշատիկարան Գրչի. —

էջ 588բ, վերք — Փառք ամենատարբերութեան Հոր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյ Որդւոյ ամէն : Սկզբնաւ միայն, սինակիւն մնացեալ մասը եւ յաջորդ երկու րիւրերը դատարկ :

Յետմտողում յիշատակագրութիւնք. —

1. էջ 3, զեղին տարբեր թուոյթ, վերք, չեղադիր. — 1819

Առ ի վառարմն ի Որ. Արեւմտային

զէմ, Ռիշատիկ ի մեղադարտ ծառայէն Մանուկ Պարտա Գլարբան, ի Կալիպիայ, զեկտեմբերի 30, թիւն 1819 :

2. էջ 5, ապակոցման լուսանցքին, վերք, մտաւոր կարուած կաղմի մամուլակ, եղբ. գրչութեամբ :

Ռիշատիկ ի Որ. Արեւմտային Պարտա Գլարբան, ի Կալիպիայ, զեկտեմբերի 30, թիւն 1819 :

3. էջ 588ա, ստորագր, վարդապետ թանաքով, չեղադիր. — 1823

Ռիշատիկ ի սուրբ մտեանն վառարմնացալ ի զատն Որ. Յակոբայ, որ յերտաւ զէմ. նախքան ի Զեկաղ Իրիւր 1823 :

Ռիշատիկն տաքոյին որհնութեամբ եղբի, եւ որ զգոյնս՝ դատապարտ եղիցի :

Մտնոր. — Լուսանցքին վրայ զրոյմբում է լուսնի կնիք, նոյն վարդապետն թանաքով. կո Զեկաղայն է կեղեցական չէնք մը, նի լքեւր որտեմ Որ. Յակոբ :

2017

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏԹԵՈՍԻ. — 9

Ն Ե Բ Ը Ց Թ Ա Կ Ո Ր Ե Ա Ն Ց

ՆԿԱՐԱԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մաս 25 16 46 : էջ 1 468 : Պարկ Կ—Մ : Հանգամանք յաւ. նորոգութիւն կրած : Թուոյթ զրոյմբակ : Դրութիւն ամբողջութիւն սեւ մեկանով, միասին, 29—31 տող, Հնագոյն մասը, որ է լուսնի շնորհիւ, խառն երկաթալարով, որ 2, Համառոտագրութիւնք տարեկան : Կաշկաղ մտնորեւ զրոյմբալար ի Դատարկ թուոյթ նոր Հասարակ, վերջը — թիւք : Կնիք Հանգամանք, ուսագրով կամ կարմրալարով, մի քանի տող, Վառարմնագրան Հայոց Նիկոմիդար : արձանագրութեամբ :

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

էջ Կ—Բ, նոր Հասարակ թուոյթ, զրոյմ

թիւնք չեղադիր :

էջ Կ—Բ, դատարկ :

էջ Կ. — Ի Ներսէս Շնորհալոյն, կամ Ոսկերեան Հայրապետ, եւ կամ Գալուստի Մեկնութիւն Մտնոր, թղթեւ ձեռագիր զրոյմբ յիշատակարաններն, 1899, յուսնիս 9, Ողբ. Ստաֆանդարանի Հայոց Նիկոմիդիայ :

Ա. Ռիշատիկարան զրոյմբ սկիզբն 12 լուսնի թղթին վերջը ալպակ զրոյմբ. — Փոքր մտն Ուկեմութեան . . . :

Բարդ յիշատակարան, Ստաֆանդարանի ինն թուոյթ վերջն ալպակ :

Եւ Ստաֆանդարանի տնայրման Սիւսէն, ի ներքին զաշուն, զեղից զայս Մատթէասի Աւետարանի Մեկնիւն, արար

51

2019

Ժ ՈՒ ՈՎ ԱՆՆՈՅ (ՏՅՏՐ)

(Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Վ Ա Ն)

(ԺԹ ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Դասայ 23 > 17: Էջ 32: Հտնդամանք
յուս: Թուղթ Հասարակ: Կրութիւն ամբողջո-
ւին սեւորակ միայնով, միասին, 25, 26
տող: Նոտր Հեղադիր: Համառոտագրութիւնք
սովորականէն քիչ: մը աւելի: Թղթակազմ
թայթայտած:

ԸՈՎԱՆԳԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1 — Արագաճաւ ողորմութեամբն
Այ.—

Մեք Աղեքսանդր առաջին կայսր ե ինք-
նակայ ամ. Ռուսաց Մոսկովու . . .

Յայտ առնեմք՝ ի ձեռն սորին՝ որում
տեսանէին սորա պատկանի, զի ի 16 աւուր
մայիսի, 1812 ամի այսորիկ՝ ի մէջ մերոյս
կարեւրական մեծութեան եւ նորին մեծու-
թեան կայսերն Ոթմամու . . .

Համար 1 — ԹՆամութիւնք եւ տարա-
ձաքութիւնք մինչեւ ցայժմ դրացեայք ի
մէջ երկուց կայսերութեանց . . .

Համար 16 — Ներկայ դրախտող մը-
տնջնական հաշուութեան ի կողմանէ նորին
մեծութեան կայսերն եւ իտպաւորն ամ. ռու-
սաց . . .

Արարեալ ի Պոքրէշ, մայիսի 16 ա-
ւուր, 1812: ի վերայ իսկին ստորագրեալք:)

Անտոն Իզալինսկի

Իւան Սապանկէվ

Եւ Օսէփ Զոթթօն

Վասնորոյ կայսերական մեծութեան
մեր վերահասութեան . . . Հրամայեցաք մե-
րով թույտ սրական կնքով ամբողջականէ:
Տրեցեալ ի Վիլնայ, յուլիսի 11 աւուր:

1812 ամի, եւ յերկրոտասն ամի թագաւո-
րութեան մերոյ:

Էջ 15 — Ողորմութեամբն Այ.:

Մեք Աղեքսանդր առաջին՝ կայսր եւ
ինքնակայ ամ. Ռուսաց . . .

Էջ 17 — Ողորմութեամբն Այ.:

Մեք Աղեքսանդր առաջին՝ կայսր եւ
ինքնակայ ամ. Ռուսաց . . .

Տպեցաւ ի Սանկթ Պետրուրդ ի տպո-
րանի սեռաթիւն. ի 24 ղեկտեմբերի, 1813:

Եւ յայնժամէ իտրամանաւ ի Հայրա-
բաթ՝ տպեցաւ կրկին ի յառաջնորդարանն
Հարց որ ի լիմտարխան:

Էջ 19 — Որինով իշխոն որ ի Փարս-
ցոս կառաւարութեան ղրեցաւ առ զբան
ձրանսրցոյ, որք ընդ Պոնորարդիէն ինն ի
Փարսկէ, ի 2 ապրիլի, 1814 ամի:

Ու ղրախոնք, ձրանսխան ի լաց հեր-
քեաց յինքննէ ղլուծն՝ ընդ որով տառապէր
յայտան ամս . . .

Թարգմանեալ ի ռուսաց լեզուէ ի Հայ-
կանն ռաւ, Հրամանաւ ստաքեալուսիդ ա-
ռաջնորդի հիւսիսային կողմանս Հայոց,
սեռան. Յօհաննու որբագան արքեպիսկոպո-
սի:

Ի նորին իսկ պաշտօնէ յԱղեքսան դրո-
քէ Սիմէոնեան, ի տպարանի Սրբոյ Էջմիած-
նի, որ ի լիմտարխան:

Էջ 21 — Հրատարակումն յճոյ ընդ-
հանուր ժողովոյն խորհրդարանին Փարսիոյ
— Ու ղրախոնք Փարսիոյ . . . Տուեալ եղեւ
ի լիակատար խորհրդարանին Փարսիոյ՝ լա-
ստոյ կրեցեալ, ի 1 ապրիլի, 1814 ամի:

Էջ 25—26, զատարկ:

[illegible][illegible]

(3114) - 24P

16 - 8 0 2 7 8

2021

1. ԳԵՂԻՍՅԱՆ ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ
 2. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 3. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 4. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 5. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 6. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 7. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 8. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 9. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ
 10. ԳԵՂԱՄԻՍԻՍ ԳԵՂԻՍՅԱՆ

Զմտի վիշտառեն Բառամբայ վ աստիճամ Բա-
 շի Դանդի զարթուսայ Խզդարիմոթ
 ։ Եսգամ շիտոն զվրդ ամպն վ վրտայ
 աստառն ոչ հմուզ զսիսաստան չափ քաղի-
 ճք զմեռ Խոզդիմ ։ ուն զխառնվածույ
 ցվվ լայնամոռույ — Ժ ծի — առկույ
 — Զվիվ զՍԿԴԻԼԵՂԻԻՍԻ

[illegible]

၂၃၆ ကေတု ခုတ်

ՎԵՈՒԿՅՈՒՄ ԲՆԻ ՏՈՒԿԱՅԻ ՄԻԼԿ

I — 9, 4 4 4) 4 0 9, 7 0 7 S J n y

2020

8 7 6 5 4 3 2 1 0 9 - 8 - 1707

էջ 34ր. — Շարաք Սրբոյն Սարգսի և յորդոյն Ռորա Մարտիրոսի:

էջ 38ա. — Շարաք Սրբոյն Սահակայ Հայրապետին:

էջ 41ր. — Եղի վարդապետ:

էջ 49ր. — Բուն Բարեկենդանին կիրա-

պիւն:

էջ 56ա. — Շարաք Վազարու Յարու-

րիւն:

էջ 61ր. — Մեծի շարաքի Սր. Զատկի Տրագալուցի երեկոյնին:

էջ 64ա. — Մեծի կենսաբեր Սրբոյն Զատ-կին:

էջ 74ր. — Աւետեաց ճաշու գիրքն այս է. որ ասորիի է կատարի ըստ Հայաց...:

էջ 89ա. — Յիմանց Գ. կիրակիի որ կու-նանջ ասի:

էջ 106ր. — Հիմեքերորդ կիրակին. քն-սքեքումսն ի Գործոց Առաքիլոց — *էս շրջ-նայ ընդ Սմիթպոլիս և ընդ Ապոգոնիայ, և կիւն ի Թեապոնիկ*...:

էջ 115ր. — Վեցերորդ կիրակին:

էջ 124ր. — Այս շարթոյս եղիւն Համ-բարձում էր, բայց ի մասաց չի լինոյուն ուղի եղի, զՀամբարձման կարգն, զայս ըն-թեմուս, ապա զշարթ մասուն, որ յատա-հըն գրեալ կայ. ապա զի երբոր կիրակէին, որ յիտ ոտրա գրեալ կայ:

Համբարձման ճաշու Գիրքն...:

էջ 127ր. — *էս շրջ կիրակին*:

էջ 130ա. — Այս գրածս է այս առա-գիրքն. առաջին գրածս իւրն էր:

էջ 135ա. — Աղերս Եւրաղի — *Ամենաբն-իւրիւր ամենայն ուրիւր ժամանակ*...:

էջ 138ր. — Իսկ ի մեծի աւուր Պննուե-կոստէին սաղմոս...:

էջ 141ր. — Շարաք. Յիշատակ երեմ-իայ Մարգարէի:

էջ 146ա. — կիրակի. Կարգ եղիայ Մարգարէին:

էջ 150ր. — Շարաք Գրիգորի Լուսա-ւորչին ելն ի վիրապէն:

էջ 154ր. — կիրակի Տօն է Եկեղեցոյ:

էջ 163ր. — Շարաք. Գիւտ Նշխարաց Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին:

էջ 175ր. — Շարաք. Յիշատակ է երկո-տասուն Առաքելոցն Քրիստոսին:

էջ 182ր. — Շարաք. Տաղանակին. որ կատարի ի կարիարարիմ:

էջ 186ա. — կիրակի վարդապետ է:

էջ 217ա. — Շարաք. Եփեսոսի Սր. ժո-ղովոյն:

էջ 224ա. — Շարաք Շողկար է:

էջ 227ա. — կիրակի Տօն է Վերապոս-ման աւերիտեանայ Կուսին Մարիամու:

էջ 232ր. — Շարաք. Յովակիմայ եւ Ան-նույի:

էջ 253ա. — Կրնուսքի Սր. Խաչին Վե-րացման կիրակին:

էջ 265ա. — Շարաք Սրբոյն Կեդրեայ:

էջ 267ր. — կիրակի վարդապետ Սր. Խա-չին:

էջ 293ր. — Շարաք. Բարադամու Ե-սկիտկոյնոսին:

էջ 299ա. — Շարաք. Սրբոց Հրեշտա-կապետացն:

էջ 329ր. — Շարաք. Մծբնայ Յակոբ Սր. Հայրապետին:

էջ 340ա. — Դատիք Մարգարէի եւ Յա-կոբայ Առաքելոյ:

էջ 349ա. — Սրբոց Առաքելոցն Ռոհան-նու եւ Յակոբա, որդոցն արտամանցն:

էջ 352ա. — Յայտնուրեան Պահոց Շա-րաք. Բարսղի Հայրապետին:

էջ 358ր. — Փետրվարի ԺԴ. Տօն է Քա-ռասնիրբորդ Գալուեան Տեսուն մերոյ Յի-Քի. ի տաճարն:

էջ 362ր. — Ապրիլի է. Տօն է Աւետեաց Սր. Աստուածածնին:

էջ 368ա. — Աւետարանս այս նման ճրագալուցին երեկոյնին է. իր տեղն հա-նազրեալ է. բայց աստ պարզաբար եղաւ կարգացողացն հեշտագոյն գտցի:

էջ 369 — 380. *զատուրկ, փոքր բացա-ռութեամբ*:

Յիշատակագրութիւնք —

1. էջ 368ա, վերք, աւարթ դրոյ —

1689

ի Հայոց Թվականիս ՌՃԼԸ. ապրիլին

Յիշատակարան Գրչի.— 1625

Էջ 238, վարր.— Ենորհին Այ. և Բի. Բի. կատարեցաւ այս ձեռնադրութեան զերբս, ձեռամբ նոսաւս և մեղսամած զրիս Յահանէս Վարդապետի, ի մայրաքաղաքն Լոսամբոյ, ի պտեն Որ. Աստուածածնին, ի

թվականիս Հայոց ՌշԴ, ի վայելումն անձին իմոյ, և ի պայծառութիւն եկեղեցեաց, Ազգայն վտանգոգրդ Գրչի: Քննեց թիոյ Հայր մեղային:

Էջ 239—240, դատարկ:

2023

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՍԱՀՄԱՆԱՑ ԳՈՒԹԻ.— 20

ԱՌԱՔԻԼ ԻՊՈ ՍՈՒՆԱՍՏ

Ղոչալամի

ՌԻՂԱ 1782

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառաւ 21 x 15 2-5: Էջ 250: Հանդաժանք բաւարար. ցեղահարութիւն ոչ ծանր: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ և Ստացող Գրիչոր Արդ. Ակնապտեղեցի Գրութիւն ամբողջութիւն սեւ մեկնաւով, երկսիւն, սեւ զիւնքով: Էջ 32, տող: Ետոր շեղալիր: Համատուայրութիւն չափապանց առատ, կռիւկապմ տախտակեայ զրոյժապարդ: Դատարկ թուղթ սկիւրր Երեք թերթ, վերջը երկու: Կնիք սեւազրոյժ փակաղիւր, Ե. Մ. Պետրոս Վարդապետ, 1232 [= 1783], էջ 13, 248:

ԻՌՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1ա.— Տէր Առաքելի եռամեծի և քաջ հոնորի և անյաղթ փիլիսոփայի, աշակերտի երկցս երանելոյն Գրիգորի տիեզերայայ վարդապետի, արարեալ բանս խրատական ողբահաւ և հանճար իմաստալոյս ի ՍԵԼՈՒԹԻՆ Սահմանաց Գրոց, ի յիշմաց թանաք ոմանց բանասիրաց երբոց Հարապատաց նորին աշակերտաց:

Էջ 13ա.— Նորին աշի Առաքելի հոգեհորոց Հայրապետի վասն Սահմանացն Դատի քաղաւածու...:

Էջ 249—250, դատարկ:

Յիշատակարան Գրչի.— 1782

Էջ 248ր.— Եւ արդ զրեցաւ ոստաւոժային բաւարատան Գրչի, ի թուական

նութեանս Հայոց ի ՌՄԼԱԿին, օգոստոսի Իննին, ի զերստանչ վաւեր Հոռոմոսի, որ և ի թուղտորէն Առտայ կերտեալ, և անուն Որոյն կարապետին է կառուցեալ, որ և այժմ իսկ տնտիս Ղոչալամի, որ և անդ բազում աշխատանք և նեղութեամբ ծրեցի ձեռամբ իմոյ, Ակնա զոգեցի Գրիգոր մեղապան տախտակաւ տրեղայս, ի վայելումն անձին իմոյ:

Իսկ արդ աղաչեմ յորժմ պատահիցիք հոգեւաճ զբոյս այսմիկ ընթերցողով կամ զրոտիւով, և իցէ թէ զբաղաբանութիւն ոչ ունիցի. և կամ կետադրութիւնքն անձորմար և անտեղի իցէ, ինչդեմ ի ձեռք, զի նեւ ընդէ, և անմեղապար լինիցիք, վասն տրհաւ և անվարդ զոյոյս, ամէն:

Եւ այս է թիւ վեր, ընդ մեծամեծ յոգտալոց, հորիւր յիւնից և երկց, չորտարդեաւ ընդ ունից, ևս մի ամուլ ընդ Պորփիրի շինոյ ձայնից, ի վերայ ընդ առ այստեղ ամս Կից, դարձեալ և նեւ տախտի, իոյնս թեւիկաւաւեալ, և ինծորար Ը հորիւր չարակցեալ տաւանակ ամուլ մի յոյնեան կիցեալ, և մի կոծատ ընդ ստորոյութեանցն Արիստոտելեան խառնեցեալ: Այսքան սուայս:

Գիտ.— Առեղծուածային ձեռնով ներկայացուած այս թուականը թերեւս կարելի է հաշուել այսպէս. 153 + 8 + 7 + 5 + 60 + 15 + 53 + 800 + 70 + 50 + 1 + 10 = 1231 ՌՄԼԱ:

2025

Մ Ա Շ Տ Ո Յ (ՁԵՌՆԱԿՐՈՒԹԵՆՆ) . — 48

Իկոնկոկայ Գիւղ

ԻՒՒ = 1581

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, —

Ծաւալ 20 — 15 : 4 : էջք 184 : Հանգա-
մանք լատ . յուսանցքները մասամբ ցեղա-
կեր : Թուղթ թանձր : Գրիչ՝ Բարսեղ Երէց :
Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը
և պիտատուերը կարմիր, միացեալը սև
մեկնումով, միասին, 16 տող : Բայրդիք : Հա-
մատուողութիւնք ստորական : Կարմրա-
ներկ զարդագիր և յուսանցազարդ շատ մը
կտորներու սկիզբը : Գունատը խորանա-
դարդ իւր սարսք, էջ 5. 57 : Կաշկազմ
ստիտակեայ : Պաշտօնական մարդագործեայ
սկիզբը և վերջը երկուական խելիք, ժան-
դադուն թանաքով, Երկաթագիր, մասն
Մաշտոցի, ի թագմամ Կանոնէն : Կնիք բո-
ւորչի փակագիր, «Բի. Մ. Գրիգոր Վար-
դապետ, ԻՂՄԳ?» [= 1704], էջ 4 :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ, —

էջ 1—2. Համարեա գառուրդ :
էջ 3 — Կարմրագլիճ ալպան զարդեր,
և այլն :

էջ 4 — Ուսմանադրութիւն դաստիա-
րակութեան մորալծմեղոց մանկանց, որ Հը-
րա իրենց Բ. ստիտան իսկանուտեման,
Խրատք Հարկաւորք և պիտանիք, արարելով
մեծ վարձագեական Գրիգորի Հոնորարակին :

էջ 5 — Արդ բաւ կարգի ժամանակին
Բարձր զմանկուն ի սնունդ որբութեան :

էջ 31 — Ձեւ աշտորիկ մատիղճ յա-
ռոցմարդ ուխտին, կալով տառի Երիւնյա-
պալին, եւ սակ բարձր ձուլին :

էջ 55 — Սկիզբն տստիմանաց կոնքի-
կոսաց, որք և՛ Սաղմունքով, և՛ Աւետ-
ծու, եւ այլն լրիւս իրաւանչիւր կարգի :

էջ 56 — Նկար, վերք Եկեղեցի, վարդ
Անտաղութիւն, անաւանա :

էջ 57 — Կանոն մասն Կղերիկոսաց աւ-
տիմանաց, որք և՛ Սաղմունքով, և՛ Միա-
րան աղաչեացու զմարդասէր Աստուած :

էջ 63 — Երկրագր կարգ ըմբերողու-
րեան :

էջ 65 — Երթարդ կարգ երդմնեցու-
լացն :

էջ 67 — Չարիւղ կարգ աստիճանի Ձա-
կրնկալութեան :

էջ 71 — Հիմկերարդ կարգ է կիսայ-
սարկաւաղաց, որ է Կիլիքի :

էջ 82 — Կանոն յարժամ սարկաւաղ
Անտաղի :

էջ 113 — Կանոն ձեռնադրութեան Քա-
հանի :

էջ 167 — Եւ յետ աշտորիկ փաղաքս
կայս ի վերայ կուսակաւաղաց կարգայ :

էջ 177 — Արեւմտ իրն վեղարի :

էջ 181—183. Գատարի :

էջ 181 — Կարմրագլիճ զարդեր, և այ-
լն :

ՅԻՂԱՏԱԿԱՐԱՄ ԳՐԻՒ — 1581

էջ 178 — Փառք ամենայնորք Երբոր-
դութեան, Հար և՛ Որդի և՛ Հոգւն Սըր-
բու, տնայն յախտեան ամէն :

Արդ պրեցաւ սայ յոգնամեղ և՛ փճուն
դրչի ստատուն, Բարձր իրեցուս, որ ան-
վաճաւ և՛ և՛ զործումս, Աւարեցաւ պի-
քս ի թվայքերութեան Հայոց ի ՌՇ, ի
թագաւորութեան սուլթան Մուրատին և՛ ի
Հայրապետութեան տէր Խաչատուրին, Բի-
րատակ է՛ տէր Մուրատին (և՛ Կնոջն Միւլի-
քին), որ աւ Քա. Հանկուցեայ է յայն ամե-
նեցուն, ի զուտ Սր. Թորոսին, և՛ ի զիւղի
Իկոնկոկայ, Այս աշի տարին տարտեցաւ
որ զերեւան գերեցուցին, և՛ զքրիստոնայս
Հայաճեցին մասն անաւանութեան իրենաց
ամէն :

ՁԵՌՆԱԿՐՈՒԹԵՆՆ — 1581

Ի էջ 184, վերք ձախ տեկիւն, նոտ-
րակեայ դրով — Ձեռնադրութեան զիւրքս

54

Ե — ԱՆԵՅԻ ԿՍՐՄԻՐ ՆՈՎԷՆ

Թ. 2027, ԹԻ. 4p

ասացէ զվազարս գայաւ. — Փառասորեմք թղթեղ Տէր մեր...

Թղ. 180ա. — Աղաւթ վարդալաւին. — Արշնաւ և Տէր Ած. ամենակայ, Որդի և Բռնի Ած. և հակից և արարչակից Հաւր, զոյացուցիչ, և համարողակից Հոգոյց Սրբոյ, անորիչ յկական բնութենէն... — Հմմտ. Չարք., Թղթ. Կախենաց, էջ 335:

Աղերս Գրչի. —

Թղ. 203բ. — Կարք, բոլորդիր մանր — Իբ ոք մեղադրեցէ վասն վարդալաւսն Աղաւթի, ինչ յառաջ ընդեր ևղա քան զՍր. Հոգոյն, զի աշակէ խրտու ետուն ինձ, ապա լեռն տրտմեցաւ թէ է՞ր եղև. ինչ կատարեալ քննեցի նա չկա խրտու վասնէն. զի յայլ ժամ սա կարգոյն և յայլ ժամ Սր. Հոգոյն. և երբ տանին պիտ և կարգաւ:

Թղ. 204ա. — Ինքնի աւուր Պենոակոստեին երեկոյն զկին արձակման ժամուս ասէ սարկաւազմ՝ Աղաւթ համղերձ ծուղղր զընեյով զՏէր աղաչեցուք: Եւ ասէ զվազարս, զոր ասացեալ է Սրբոյն Բարսղի կեսարոս կապաղոս. կախկապաւսի. — Ամենակալ անարտոյ Ած. անրակիրն Հաւր, անտեանելի, անրուելի, անպարզելի, անպատմելի, անփոփոխելի, անհասանելի, անբանալի, որ միայն ունին պատմահոյթիւն, բնակեալ ի յոյս անմատոյց... — Հմմտ. Նոյն, անդ:

Թղ. 216բ. — Կանոն վարդալաւսն իսաբողոյ, զոր ասացեալ է տեառն Ներսէսի կարողիկոսի Հայոց. յաւուր սառնի Աստուածամարմն, եւ կամ Սրբոյ իսչին. բստ իւրաբանչիւր տեղոյ բնութիան զեքսութեան և կամ ցրտութեան ի հաստմն պտղոյն...

Թղ. 224ա. — զատարկ:

Թղ. 225ա. — Հանգլատ սրբոյն Թոմասն Առաքելոյ և Աւետարանչի. — էր ընդ կրարս...:

Թղ. 224ա. — Բարոզ Զատկաց, զոր ասացեալ է Սրբոյն Բարսղի կեսարոս կախկապաւսի. — Ժողովեալս ի տաճար փառաց սրբութեան քո... — Հմմտ. Թ. 2015, էջ 333:

Թղ. 230ա. — Բարոզ Գալստեան Տեառն յերուսաղէմ. — Աստուած անեղ, անպարպրելի, աննառ անմահից, արիւր անպատման... — Հմմտ. Նոյն, էջ 37:

Թղ. 245ա. — Գլխոյն Նարեկացոյ ա-

սացեալ ի գալուստ Սուրբ Հոգոյն. — Գանձ յուսոյ...

Թղ. 251բ. — Գլխոյն Նարեկացոյ ա-սացեալ քարոյ եկեղեցոյ. — Գանձ քաղձալի...

Թղ. 257բ. — Տեառն Ներսէսի ասացեալ քարոյ Այլակերպութեան Տեառն. — Ներ-զորման զարութիւն... — Եւ ի ս է ս ի երգ:

Թղ. 263ա. — Նորին տեառն Ներսէսի ասացեալ քարոյ ի Ժոնսման Սուրբ Աստուածամին. — Նորաշրջաւ տանիս...

Թղ. 269ա. — Գլխոյն Նարեկացոյ ա-սացեալ քարոյ ի սուրբ իսչին Աստուածմընկալ. — Գանձ տեքնիւն...

Թղ. 272—275ա. — սրակ ինչ, սուրբեր զբնութիւն:

Յիշատակագրութիւնք —

Ա. Գրիչ Անտիփ Բռնակոյն.

1. Թղ. 85ա. — բոլորդիր անկտու. — Զատուածապատիւ կախկապաւսն, զտէր վարդան՝ զատուցաւ սարաւ, յիշեալիս տառի Բի. Այ. մերոյ:

2. Թղ. 130ա. — Նոյն զբնութեամբ. — Զատուածապատիւ կախկապաւսն, զտէր վարդան՝ զատուցաւ սարաւ, յիշեալիս Բա. մա. ի Տէր մեր:

3. Թղ. 225ա. — Նոյն զբնութեամբ. — Զատուածապատիւ կախկապաւսն, զտէր վարդան, յիշեալիս ի Բրնակոյն:

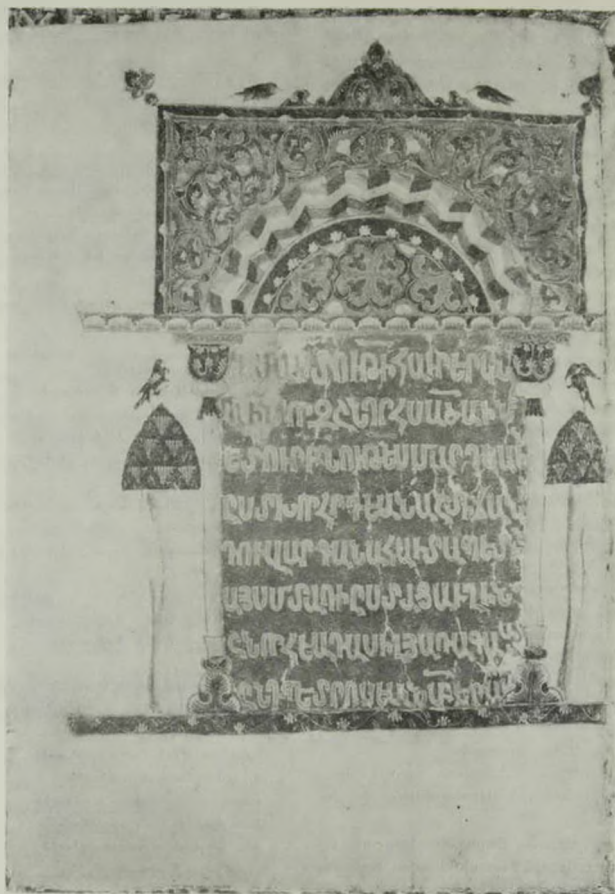
Բ. Նկարագրաւոր Թորոսի [Թոնիւն].

1. Թղ. 61բ. — Զոն, սակի զյիսպիր, կապոյտ յատակի վրայ.

Իմաստութիւն Հաւր երկնային, որ զնորՀա տատուածաին, ետուր բնութեան մարդկաին, բստ խորհրդեան աշտինանին, զու վարդանա հատապատիւն, ալամ տառի բատացաղին, շնորՀա զառիյ յատապատիւն, ընդ Պարտեան սուրբ երամին:

2. Թղ. 86բ. — Զոն, կապոյտ զյիսպիր, սակի յատակի վրայ, վեց տոյ.

Որ նախերեւոյց զնիւթ տառի, յեղ զէր հաւորոյ պարպեալի.

7.— Չօնեքիաբագիր

թ. 2027, Թղ. 61բ

դու գտնիք Վարդան հովիւ բարի,
Լայկակոյտու և բարունի,
ի կիսանս ընդալ ի գերարիւի,
յորժամ փառաւք դաս հայրենի:

Ներքեւիւ կապոյտ յատակի վրայ՝ բա-
պիտակ փոքր երկաթադիր, մէկ տող. Շնր-
կարողի սորա թնոյն թիւն մեղաց խնդրեցէք
աղաչեմք:

3. Գլխաւոր յիշատակարան. — 1266

Թղ. 273ա, բորոզգիր. — Յիշատակա-
րան վրոցս:

Փառք ամենասուրբ երբորդոյն թեանն և
մէջ Աստուծոյն թեանն. Հաւ և Որդւոյ և
ամենասուրբ Հոգւոյն:

Ճնորհիւ Տեսան սիսեակ և ոգորմու-
թեամբ նորին թնոյ և նկայ սաւարտեցաւ

աստուածաբն, յամի և թն հարիւր և
հինգետասաներորդի թուարեւոյն թեանս Հո-
ւոց, ի հօշակաւոր և ի թապաւորեալ քա-
ղաքին Սիւ կոչեցեալ, յաշխարհին կիլիկեց-
ւոց, ընդ հովանեաւ աստուածաբնակ տա-
ճարին, որ յանուն Սրբոյ Աստուածածնին,
ի հարապետութեան տեսն կոտանեղեալ,
որ և սրբապան վարդուցն իւրոյ մարտութեան
անհամեմատ ունէր պատմութիւն:

Եւ ի ժամանակս աստուածաբնի և բա-
րեպաշտ արքային Նեթմոյ, մեծ երեխտեա-
րի ամենայն տէրեց հայոց և ապաք յաղ-
մաց: Վասնոր սարդարեւ զտեսա իմանամք ո-
գորմութիւն Աստուծոյ՝ գտեալ ի բարկա-
թեան և չարայլուի ժամանակիս. գորոյ ըզ-
կեանս յերկարեացէ Գ. Աժ. և յետ աստեա-
ցաւ ընդ սուրբս և ընդ ընտրեալսն իւր դա-
սեցեցէ, ամէն:

Հրամանաւ և ծախիւք աստուածապա-
տիս Լայկակոյտոյն տէր Վարդանան՝ չառաւե-
ղի տէր Դասիւայ սրբապան Լայկակոյտի, և
առաջնորդի սրբոյ Եկեղեցոյն Նոնայնայ, և
այլոց գլխաւորաց: Աստի և արեւնաւոր նո-
րին՝ ասացեալս տէր Վարդան՝ բազում լի-
ձիւ և փափաքաւոր ստաղաւ դաս ի մայր-
յումն անձին իւրոյ և ի յիշատակ հոգւոյ:
Վասնոր ի ժանդական տիւղ ի վեր մարա-
կրան վարիւք և իստաջան ստաքիւնութեամբ
կեցեալ էր, հմուտ փորձ լիւր հին և նոր կը-
տակարանաց, աստի և արժանացեալ լիւր

Վարդապետական հրամանի, և փասն առա-
ւել սպաստութեան և քաջարեութեան իւրոյ
մեծարեալ և սիրեցեալ յինի ի սրբոյ հայ-
րապետին տեսն. Կոտանեղեալ կաթուղի-
կոսէ, որով և ի մեծապատիւ Լայկակոյտ-
ութեան: Աստի հանի կոչեալ եղև ի նմանն:
Եւ զայսու ժամանակի սպասաւորէր հայրա-
պետական սուրբ աթոռոյն, որ յաստուծա-
պաշտ գեղեանն Հոռոմկաւ: Որ և ետ փայլ-
ապաշտեմէլ գլխաւոր և փանաղան նիւ-
թով բարձրագոյն գրչին Թորոսի, գրեալ ձե-
ռամս Աւետիք քաշտաւոր:

Վասն որոյ աղաչեմք զձեզ, ոյ աստ-
ուածաբն հարք և Լորարք, որդիք յուսոյ
մաս Սրբին, յիշէր աղաթիւք ի տէր գաւոր
հայրապետն զտէր Կոտանեղին կաթուղիկոս,
և զաշակերտն իւր, զտէր Վարդան առա-
ղաւոր գրողս, և զճնաւորն իւրեանց բոտ հոգ-
ւոյ և բոտ մարմնոյ:

Եւ զտէր Դասիւ իսխին սորին, և ըզ-
հարապատ Լորարքն իւր Կոտանեղին, և աս-
մէնայն ապալիւնս իւր, գործս և զեղարար,
որոց ճնկեցեցեցն հանդիստ և ոգորմութիւն
պարզկեանցէ Գ. Աժ. և քմապեղալս՝ Ժ-
խոսի իստապետութեամբ պահեցէ, ամէն:

Դարձեալ յիշէր աղաչեմք և զորոյ սո-
րա և զայս աշխատաւորսն և զճնաւորն իւր-
եանց:

Եւ Գ. Աժ. որ աստանէ ի տուրս ո-
գորմութեան իւրոյ, և զձեզ յիշեցէ ի գլխ-
աւորեան իստմ և յարքայութեան, որ է
սարձեմալ ընդ Հաւ և Որ. Հոգւոյն ամբ
և միտ և:

Եւ գործեալ աղաչեմք յիշէր զեղարարն
իւր զԹորոս, զտուրածամ գնաղեան ի Գ. —
Հմմտ. Սրբին, 1970, էջ 338—339:

Գ. Բիւ. Դարոյ:

Թղ. 273բ, վերք, անհարթ գրով, և
տնայարիւր ու բարձրախալ բովանդակու-
թեամբ:

Դ. Վերցիմ կաղմողի:

Թղ. 275բ, վարք, բոլորով:

Յիշեմք կապոյտ գծով և գծաթիւք:

Գեղեանաւոր ամենայնի,

որ չեմ արժան յայնմ արվեստի,

189

խլեա ի բաց սուտն ի թն հան ,
 Թէոսկորոս առտուածարան ,
 Հերցուածուցաց զհմ ախոսան ,
 փանեալ հերքեաց լարեաց բան խամ ,
 Քաղկեդոնիկն և Լեւոնեան :

Էջ 693ր. — Յաղագս Բժիժն երամանքն է .
 — ԺԲ. — Սիրեացես զընկեր քս իբրեւ զան-
 ձրդ . . .

Էջ 696ր. — Աստաճոյ կատարեցաւ հա-
 տաճոմն ժրանեան օրինացն , ի փառս Բի-
 լլ . որ է արեմնալ յախտեանս ամէն :

Յիշատակարան Գրչի. — 1713

Էջ 696ր. — Փառք տմենասուրբ երբոր-
 դութեանն , Հօր և Բրդուչ և Զոգուչն Սրբ-
 րոյ , այժմ ևս մ .

Գրեցի զիրքս յանձն եղկելի ,
 զի ոչ չենք զօրքս մի բարի ,
 Սինաս էրկզ Անդրդպոյսի ,
 այլ լոկ անուամբ ոտաց փռչի :

Բամեալ և ոչ տըհեաւ զրչի ,
 չիւրնել հայցեմք մեղադրելի ,
 և թէ սխալ ինչ աստ զորացի ,
 զիմ զբրեալ զիրս ախոսակի :

Նտեւ զօրծովք լայն եղկելի ,
 և անպիտան անարժանի ,
 և սա սիրով ընթերցողի ,
 և փափաքամբ հասկացողի :

Այլ և եղարք իմ սիրելի ,
 և իմ ձրեղքն յամենայնի ,
 զօրքսն յիշէք մրտօք արտի ,
 զվերայ զբրեւոյն յիշատակի :

Դուք բեկայցիք մասն բարի ,
 ահեղ զարուսարն Քրիստոսի ,
 իսկ մեք հանցուք փառսն Յիսուսի .
 Ընդ Հօր , Զօգուչն Տրչմարտի :

Բամեալ տյժմուս և յայտունի ,
 և զայսպաշն յամենայնի ,
 ինուակունիս Զայոց յաղի ,
 Զողար հարիւր փառսուն ինի :

Եւ զիրքս զքա ստացողի ,
 Պետրոս անուն փաղապետի ,
 Եւ յերկրէն Թոխաթեցի ,
 Աստուած բարով փայլէ տացի :

Էջ 697ր. — 702 . զատարկ :

2029

ՅԱԼԱԳՍ ՄՈԼՈՒԹԵԱՆՑ. — 4

ՊԵՏՐՈՍ ԱՐԱԳՈՆԱՅԻ

Տեղի

ԹՃԿԻ — 1715

ՆԻԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Դաւալ 21 × 16 × 4-5 Էջ 668 : Հանգա-
 մանք չատ յա . Թուղթ սպիտակ փայլուն :
 Գրիչ՝ Սինաս Երկզ Անդրեանուպոյսեցի : Գր-
 քութիւն՝ փերնագիրները , սկզբնատողեր և
 զլիսատուերը կարմիր , մնացեալը սև մե-
 լանով , երկսիւն , 28 տող : Նոտարագիր վարժ :
 Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ : Գունա-
 տօր խորանշագրող իւր սարքօ , էջ 3 : Կաշե-
 կալով տախտակեայ , զծագարդ : Դատարկ
 թուղթ սկիզբը և վերջը երկուսական թերթ :

Ստացող՝ Արքահամ Վրդ . Ըստաժպոյցի ,
 սրդի Արքութանի :

ԲՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-2 , զատարկ :

Էջ 3. — Գիրք Յաղագս Մոլութեանց ,
 օգնեա Սր . Աստուածածինն և յաջողեայ ի
 մեզ . — Պատմեայ ժողովրդեան իմոյ զԵՂԵ-
 նոցա , և տանն Բաղրուր զանօրէնութիւնս
 նոցայ . . . — Լմաւ . Թ . 262 . Բ . Հատոր , էջ
 155 :

2030

Ա. — ԱՆՏԱՌ ԴՈՐԱԳՈՅՆ ՄՏԱԽՄԱՆՑ (ԹԵՐԻ). — 18

Ա. ԳԱՄԱԹՈ

(ԺԸ ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Խաւայ 22x17 3-5: Էջ ԽԻ—572: Գրաւիք Ա—ԺԵ (Էջ ԽԻ—322). Ա—Լ (471—550): Հանդամանք լաւ: Թուղթ հասարակ, Կրուիթին՝ խորագիրները եւ սկզբնատաները կարծիք, մեացեալը սեւ մեկանով միասին, 33 տող: Խորագիր վարժ: Համառօտագրութիւնք յոյժ անատ: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմադարձ:

ԲՈՒԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ Ա—ԻԲ, դատարկ:

Էջ ԻԳ. — Հակատ. —

Անտառ նորագոյն Արտամանց. հիմնեայ ի հեղինակութեան Ար. Գրոց, ի սուրբ հարց եւ ի յարց ծայրագոյն վարդապետացն սրբոյ եկեղեցւոյ, յարմարեցուցանելի ամենից յուր ասուրցն Քառանորդաց Կիրակից տարոյն եւ հասարակ տօնիցն, ի գերյարգելի տեառն Աղէքսանդր Գայամթոյ կոչեցելոյ Անսինացւոյ ի Փատուայ:

Թարգմանեցեալ իտալականէ լեզուէ ի հայկական թարգմտ, ի Ղուկասու վարդապետէ Խարերեթացւոյ, յամի Տեառն 1741: Ըստ խնդրոյ աւելի եւ պանծալի եպիսկոպոսին տեառն Յովհաննու պատրիարքին Կոստանդինուպոլսոյ հանդուցելոյն առ Յիսուս:

Կոստանդինուպոլսոյ քաղաքին:

Էջ ԻԻ, դատարկ:

Էջ 1. — Աէրն Այ. դէպ առ մարդն: Յաղագս մեծի թիւոյն, զոր Տէր Աստուած միշտ ունեցաւ առ մարդն: Ամենակարգոյն Ան. ի յախանելից սահմանեալ առ ի ստեղծելի գծարդն...: Հմմտ. թ. 405. Թ. Հատոր, էջ 338:

Էջ 239—242. դատարկ ձգուած: Եոյն—պէս 243—270, պրակ ժԻԲ:

Էջ 202. — 203ի միջեւ ժՈԱ պրակը սխալ դրուած է կաղթի ժամանակ:

Էջ 203, պրակ ժ:

Էջ 271. — Յաղագս փառաց Արքայաւորեան եւ միջնարդին առ ի ստանալ գիտ մըշտնցեանաւոր. — Թէպէտ այս համարիտ է թէ...

Էջ 321. — ...եւ է կատարեալ եւ հըշմարիտ հաստացեալ, եւ իբր երկու թեօք տեսականօք եւ զործնականօք, այսինքն հատուով եւ բարեզործութեամբ թուի յերկինս ի վերին: Երուսաղէմ:

Էջ 322—452, դատարկ:

Էջ 453. — Արդ հատուցէք ամենեկուն զպարտն, որում զհարկ զհարկ, որում զմաքս զմաքս...:

Էջ 459. — Եւ Սուրբն Սեւերիանոս իրաւոյն զմողովորդն վասն տասնորդաց...:

Էջ 460—470, դատարկ:

Էջ 471—550, տարբեր թուղթ եւ դրոշմութիւն, 31 տող:

Էջ 471. — Քարոյ սիրոյն Աստուծոյ որ առ մարդն: 1:

Էջ 472. — 311. — Քարոյ վասն հաստոյ եւ արդեանցն:

Բ. — ՄԵԿՆ. ԵՐԳ ԵՐԳՈՑԻ. — 15

Գր. Նարեկացի

Էջ 473. — Մեկնութիւն երդ երգոցի, ի հողեկոտն իմաստապատմ յաւորն Սողոմոնի արքայի Իսրայէլի, զոր արարեալ է տեառն Գրիգորի Ներսէսեանոր քահանայի եւ հօղեկոտն վարդապետի, որդւոյ տեառն Խոսրովոյ, սակի իւրոյ աստուածային Լրկիլզածութեան եւ ինքեցաւոր զոյով, ցանկացեալ յայժմ տառի, մեծաւ սոցալանօք եւ խնդրածօք հոռ մեկնելի դատակս լիւնային եւ հարսին, որ ըսցայտալին մեկնութեամբ ի Գրիստու եւ լեկեղեցի. — Հրաման բարեպաշտ եւ աստուածաւոր թուրքսորութեանց, սփռելի ուրախ, բուռն եւ տեղի էր քան ըրկար մեր...:

Էջ 550 — Վախճան գրքոյս ՌԻՓԳՒ — 1764]:

Էջ 551—572. Թուղթ և գրութիւն նրա՝ ման առաջին մասին:

Էջ 551 — Քարոզ ողբոյն տալոյ ժողովոյն — Ի բանն որ տակ. Բար տուն կամ

բարդաք մասնիցէք՝ նախ առաջիք. Ողբոյն տան աշտիկ և աշխէ...:

Էջ 555 — Որեկուքիւն յետ քարոզ տալոյ ժողովրդեան — Զեյթուն ի չորէ անգինարար, և տողն ի յորդոյն անհատարար...:

Էջ 565—572, Համարեա դատարկ:

2031

Ո Ա Վ Մ Ո Ս — 35

(ՓԼ. ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաս 21 — 155 հ. Էջ 541: Հանդամանք լաւ. ցեղաշարութիւն իւրիւր. տառքին պրակին տառքին իւրիւր պակաս: Թուղթ Հոտարակ: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնաւորները և սկզբնաւորները կարմիր, մրնացեալը սև մեքենայով, միասին, 17 տող: Բարդոյի յոտակ: Համառոտագրութիւնք սովորական: Վարդապետը կարգադիր և յոտանցողը շատ մը գլխիւններու սկիզբը, անտրուկաւ, կանոնները հանդերձ զխաղարկոյ: Խորանագրոյ էջ 1: Կաշկաղմ առաջնաւորը գրութեանը: Պատշաճակ մաղաղակեալ սկիզբը և վերջը մէկմէկ իւրիւր, անկիւնն որ երկաթադիր, մասն Աւետարանի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ —

Էջ 1 — Սաղմոս ի Դաւիթ — Երանեալ է ալբ...:

Էջ 321 — Ղ — Աղոյք ի Ստեփան յայնքին Աստուծոյ — Տէր ապաւնէ եղբի մէք...:

Էջ 332 — Գատարկ:

Էջ 333 — Քարոզ երանեալին և Իրեւին...:

Էջ 541 — Գատարկ:

Յիշատակագրութիւն — 1671

Էջ 531. մարք, բարդոյի տարբեր գրէլ — Երկուտակ է Աղաթոսարան ի Սար Երտարակէ, ի զուտ Սր. Երկրաւ, ի թիւն Հայոց Ռճի: Եթէ ոք յանդիւն և հանէ բղձաթոսարան ի գրանէ Սր. Երկրաւ՝ բղձաթոսին կայնին տողէ, և զպատու հան կորիս քնկալցի, և քնդ Երկրայի զտանցի և քնդ խաւաշանուտցին զատարարտեցի: Բայց լաւ պահողքն և խնամք տանողքն և ի գրանէ Սր. Երկրաւ շահողքն՝ աւրճնին յոտուած պետեանէն և ի յորդոյն միածնէն և ի Սր. Հոգոյն ճշմարտէն, ամէն:

2032

Ք Ա Ր Ո Զ Գ Ի Ր Ք (ՄԱՍՆԱԿ) — 22

ՅԱՅՈՐ ՊՏՐՆԱԿ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաս 21 × 16 × 3.5: Էջ 540: Պրակ

Ա — ԺԲ (էջ 1 — 284): Հանդամանք լաւ: Թուղթ հատարակ: Գրութիւն՝ սև մեքենայով

առհասարակ, տեղտեղ կան կարմիր դիւստոնք, միասին, 28 սող, Նոտրադիր, Համատապարտութիւնք սովորականէն քիչ մը տեւիլի, Կաշեկադմ տախտակէայ ոսկեղբորուսայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

ԻՅ 1.—Քարոյ 21.—Մեծի Պաշոյ Բաբկէնդաշի Կիրակէին, Նախ առ Բոննի Էսայեայ, Գուհա դորութեամբ և մի ինչայեր...

Մատնի Առաջին.— Պատուիրէ Ոճ. քարոյաց, ի սկզբան պահոյ կոչել դժոյգութեան ի խոտոտումութիւն...

Հրամայեաց Ոճ.— Մովսէսի առնել և Էրկո արծաթի փողս կոտնոյս...

ԻՅ 34. զատարկ, անմաքուր:

ԻՅ 285.— Քարոյ ձԱ.— Աւալ չորքքարաթիւն, ի խորհուրդ մատնութեան Քրիստոսի:

ԻՅ 320.— Քարոյ ձԺԺ.— Եօթներորդ Կիրակիի զկնի սրբոյ զատկին Երկրորդ ծագկապարդին...

Մասն առաջին.— Որպէս ղկնի յարուժեանն Ղազարոյ Էկն Յիսուս յերուսաղէմ ի տօնի Զատկին...

Յիշատակագրութիւն Հեղինակի.—

ԻՅ 334.— Ի պարզեաց Հոգոյն Սրբոյ աւարտեցաւ Կիրակէից Քարոյադիրքս յամի Տէառն 1758. և շայոյց ՌՄԷ. յունիսի ամսոյ ժԺ. ի տօնի Սրբոյն Յօշաննու Մկրտչի և Աղանապիւնեայ Եպիսկոպոսի, ի փառս և ունեմնեայ և միոյ Աստուածութեանն՝ Հօր և Որդոյ և Հոգոյն Սրբոյ, և ի պատիւ ամենօրհնեայ Տօրն Յիսուսի և Աստուածածին կուսի, իմոյ յատկական այցելութի և բարեխօսի, և Սրբոյն Յօշաննու Մկրտչի, և ամենայն Սրբոյ, Ամէն:

2033

ՓԱՐՈՉԳԻՐՔ.— 4

ՏԻՐԱՏՈՐ ՎՐԿ

ԴԱՐԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 21 15x4 6: Էջ 522: Հանգամանք չատ յաւ, Թուղթ տոկուն: Գրութիւն՝ խորագիրները և զիծերը վարդապոյն, բակցրատողները կարմիր, մնացեալը սև մեյանով, Երկաթին, 27 սող: Նոտր շեղադիր: Համատապարտութիւնք առաւ: Վարդապոյն զարդադիր քարոյներու սկիզբը անարուեստ, Կաշեկադմ տախտակէայ զրդմազարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

ԻՅ 1-3. զատարկ:

ԻՅ 5ա.— Քարոյ ի բանն Աւետարանիմ, որ ասէ. Իսկն մարմին եղի և բնակեցաւ ի մեզ.— Որպէս որէն Հրոյ մշտաչաբ գոյով թերմութեամբ, և յորում տեղով Երեմիայի կայծակունք նշուից արծարծեալ ի փայտակ ի սակաւ ողոյս տոնով զչարստման...— Հմմտ. թ 589, Բ. Հատոր. (Էջ 625 (ԻԺ):

ԻՅ 18ա.— Դիւրին տեսնոն Տիրապոյց

աստուածաբան վարդապետի: Քարոյ ի րանն Սաղմոսիմ որ ասէ. Երանեալ է այր որ երկնի ի Տեսնեմ, զպատուիրանս մորու ևս կամ յոյժ.— Որպէս յուսաբուրմն ի հօգիւրեկայ և յաստուածամեծ արանց մատնելից թէ Աստուած զմարդն բարի ստեղծ և ուղիղ...— Հմմտ. թ. 589, Բ. Հատոր, Էջ 624 (Ա):

ԻՅ 134.— Մի համարիք երէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարդարէս.— Զմարդն ի Հոգոյն իմանալայ և ի մարմնոյ զպայոյ զեղեցիկ կազմեալ սակ ոմն իմաստուն...— Հմմտ. նոյն, Էջ 624-5 (ԺԷ):

ԻՅ 291ա.— Ի Պերիարմեիսի գրոց յարմարեալ. յազապս աստուածաբանութեան, օգնեա Սուրբ Հոգի Աստուած նշմարիւ.— Զի ի յաղաղեալ միասնութիւն, որ ի Տէրմայ և ի տեսակէ, այսինքն ի Հոգոյն և ի մարմնոյ մարդկան, զի ոչ Երբէք լինի

մինչև տասնյոթ միասունք — Հմմտ. նոյն, էջ 627 (ԼԳ) :

էջ 347ր. — Պարոզ, Տէր ի տանար սուրբ իւրում. Տէր յերկինս յարտ իւրում — Ասաց զմէն իմաստուն թէ յաղագս բաժանուիսն արհեստին վարժողական հմտութեամբ ունելոյ մեկ բազմանս գաւորականներն աստացու բարամբարանական որոշմունտ, որ է զիստ բանասիրաց և ուսումնական իւրմից. քանզի այսմ իրողութեան հանդիսանայ ետմեծ փիլիսոփայն Դաւիթ և սակ թէ պարտ է ի վերայ համեմատան զերես զյայտարի ինկրել, նոյն թէ ըստ քանի նշանակութեան տարի. երկրորդ յաղագս սրոյ նշանակութեան է բանն, երրորդ յաղագս որոյ բանն է, յոյ շնունթեամբ աշուսթեանն արկանել և սոցտ զնշանակչեցեանս ստորադրել կամ սահմանել. . . — Հմմտ. նոյն էջ 627 (ԼԶ) :

էջ 485ր. — Պարոզ ի բանն Յորայ. Մահ

մարդայ հանգիստ է. — Աստուածային անմահ գոմանցն. հաղարարեան և մեծ խոստովանոցն Քրիստոսի Պարոս սակ. . . — Հմմտ. նոյն, էջ 624 (Բ) :

էջ 501ր. — Նարիմ ի բամ մարդարէին որ ասէ. թէ եղիցի յառուրս յետինս եկից յողոյ իմէէ ի վերայ ամենայն մարմնոյ. հուշլիւ. — Բայց հանգանակիցէք տկարութեան իմոյ զսարդկաս աղօթից հանդիսացեալ ի տանս հաղոյն. . . — Հմմտ. նոյն, էջ 625 (ԲԲ) :

էջ 519ր. — . . . և արքայ զաս յորդանատ գետոյ Սր. Հոյոն, և փթիկայ ծող-կիցայ զգամաղան բոլորս առաքինութեան ի բաղմապատիկ տնկոյ արմատոց, զոր յառաջուոյն խոսեցաւ բերանոյ մարդարէին թէ և եղիցի յառուրս յետինս լկր մնայ անաւարտ. յաջորդ երեք էջերը յատարկ. թէնս զծուածի :

2034

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԺԼ. ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱՂԳՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 21 : 15-4 : 5 : էջ 512 : Հանգամանք յառ. յասանդրերը ցեղակեր տեղակոյ : Թուղթ հասարակ : Փրութիւն՝ խորալորնէրը և սկզբնատողներ կարմիր. մայցեայր սև մեկանոյ, երկսինն, կարմիր զիծերու միջև : 26 տող : Թորոյդիքը Համառոտագրութիւնը սովորական. ուղղագրութիւն տկար : Կաշկկազմ տախտակեայ զրոշմապարզ : Պահպանակ մաղաղաթեայ սկիզբը և վերջը երկուսին թէրթ. վարք երկաթալոր. մանկապոյն թանաքոյ, երկսինն, մասն Աւետարանի :

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1-2, գոտարկ :

էջ 3ա. — Յոնիմու Ոսկեքիտանի տաղետի ի պատմութեամբ — Այսպատու թաղաւորեալ Հոսմակցոյ, ի սրբայ մամանտ

կի. Լեզնի Բաւալալալի Աստուածանին, և ճնտս զՏէր ի Թեթկայեմ և բնայեցոյ ի մայրոց . . . :

էջ 8ա. — Երանելոյն Բոնանիսի՝ որդոն Եւտրոպիոսի կամաւոր աղքատացելոյն վասն Քրիստոսի. — Յամա մամանակաց թագաւորութեան Արկաթէոսի՝ որդոյ մեծին Թէոփոսի. . . : Եւ Լուսնն զմա ուսումն զոր ի Յաջորդ երեք յերկրը արմատն կտրուածի : — Տես ապա էջ 58ր :

էջ 9. — Պատմութիւն վայրոց առն Աստուծոյ կամաւոր աղքատացելոյն վասն Քրիստոսի. որոյ անուն Ալեքսիոս. — Այր ռաբէր ի Հոսմ յաղաքի, մեծաւորն յայտ և պատրիկ, և անուն Դարա եփրեմիստոս. . . :

էջ 10ա. — Այս յստ Հոսմայեցոց է յառաջաբան. քայց Յունացն յառաջաբանութիւն յաղաքոյն թուելոյ յեղաբ. — Երանելին Այլթախանս, որդի մեծի իշխանի և փոռա-

[illegible]

ի մտի իմում օկոսանէլ ի գիրքս յայտ ևս դարձուրեցա յոյժ . . . :

Էջ 321ր. — Չափ եւ աստիճանք որով բարձրանան եղգիք ընթացողք ի շօնոս հռչակուրս ի լրումն կատարելութեան վարուց . . .

— Ար օք ցանկայ լինել արդի Աստուծոյ . . . :

Էջ 331ա. — Քննութիւն օկոսարանական նստին գոր ասաց Տէրմ. հուր եկի արկանել յերկիր — Արդէս կոյտակաւորք հրոյ բոց արծարծել՝ սորիպէս ևս չնորճք Ար. Հոգւոյն բնակել ի սիրտս միայնացելոյն ևս բորբոքել գնա ֆիւմուս Էւամբ . . . :

Էջ 331բ. — Յորաբարումն կրօնօճորաց լարքի օրինակօք. — Հողի միայնակեցին դրախտ և կենաց, ևս ի նմա լիակ արդիւր . . . :

Էջ 351բ. — Խրատ հայրաւնցն լաւ — Ասաց ձեռն. Յամենայն իրս քո խառնեա սակաւ մի նկարելիսն հոռապար . . . :

Էջ 371ա. — Նորին դարձեալ վասն մեղաց, ասէ մարգարէն Մովսէս. երէ առնէ զողորմութիւն Աստուած ի Ռազգս, եւ հռատութեամբ զմեզս հարց յորդիս յերիս եւ Դազգս. — Անեկ զոյգութեանն ի Ռազգս կրկին իմացումն ունի . . . :

Էջ 382ա. — Նորին դարձեալ վասն մեղաց ի բանն. Յանկուրիսն յայտեալ զմեզս ձեռնել ևս մեղք կատարելու գործ . . . :

Էջ 384-392. — Դատարկ, բառ Էրեւոյթիս օրինակէն թերի բլրաւուն պատճառաւ . . . :

Էջ 393ա. — Փարզօք ի բան Աղոյումնի որ ասէ. Մահ եւ կեանք ի ձեռն յեղուի է . . . :

Էջ 406ա. — Խրատք ասակաւոր բանից, տրարեալ վարդապետաց եկեղեցոյ, վասն զանազան գործոց ողէշանի եւ պիտանիք այլնոցիկ, որ սիրով ընքեցունու. — Ախ ի բրաւ Կահան մարդապետաց թէ չինուկան ոմն ևս հաս ի թողաւորութիւն . . . :

Էջ 418-19. — Ախ ի պատմութեանց թէ անն եկն աս Արկիանտոր թաղաւորն, որ էր լոյճ տառա, խնդրեաց ի նմանէ սակաւ ինչ սպարմութիւն . . . :

Էջ 422ա. — Ասի ի պատմութեանց թէ ի Բաղուսի միում քաղաւոր մի մեծաւ եւ միւսը օլղի մի քաղաւորին տղայ յարորոցին: Եւ հեկեալ իշխանացն պատերազմեցան ընդ զաւար քաղաւորին այնմիկ, եւ յարդիցին, ցի ոչ էր քաղաւորն ի մէջ նոցա: Եւ յորժամ

դարձեալ եկին իշխամիքն պատերազմ, մի ու մրն էառ զմեմու (նիկ քաղաւորին, եւ տալաւ քորսօցովն եղ ի մէջ գաւառցն ի դաշտանը, եւ ասաց աս գաւառ: Ահա քաղաւորը ձեր ի մէջ ձեզ է, թէ կամիք պահեցէ՛ք զդա: Եւ ապա գաւառացն ամենեմեան եւ պատեւալովն յարցեցին զքաղաւորս:

Յուցանէ առեւս թէ սատանայ հաճապագ պատերազմէր եւ յարդէր գաւառիկէ, գի քաղաւորն երկնաւոր աչ երեւէր ի մէջ ռազա վասն այն Ար. Աստուածածինն զԳրիստոս ոլղին Աստուծոյ եղ ի մէջ ամենեցուն յայտնի, եւ իրիատել ետ: Եւ գայս կամի տուցանել թէ անայ քաղաւորը ձեր ի մէջ ձեր է, գաւառացաւոր ևս յարցեցէ: Վասն այնմիկ ասաց հրեշտակն գթութեւ. արի ատ գմանուկը եւ զմայր իւր եւ փախիր յեւիպոստ. գի խնդրէ Հերովդէս կորուսանել զմեմուկը: Իսկ յորժամ գմանուկն Յիստոս հաճապագ ի միտս մեր պահեմք, սատանայ աչ կարէ արկանել զմեզ ի մեզս մահու չափս:

Էջ 423ա. — Աղաւթ ատանճանկան, յորժամ կամիս ասայ սրտի մտաւ բնդդէմ Աստուծոյ. գոր ասացեալ է Եփրեմ հորին Աստուծոյ, բանք պանծալիք հաշտեցուիք Աստուծոյ և բնդունել զքաղութիւն — Տես Տէր քրտուպանս իմ . . . :

Էջ 431բ. — Խնրատ ողէշահ, գոր ուրաքեալ է սրբոց Խարցն, վասն անցաւորութեան աշխարհիս. — Արդ Էթէ կամիս որ յարթէն աշխարհի . . . : Քուտայ ցիս Տէր ի մեղաց ևս ի բաշխառանագ, ևս ի նոցա պահաւորս յայտեւ կանգ առած, սինակին վարի մասը եւ յաջորդ էջերը, 443բ. — 512. դատարկ, թէն գծուած ու պարտաստ:

Մտնը յիշատակաւորութիւնք Գրչի. —

1. Էջ 234բ. — Արդ Էրեսս անկեալ աղաւթն զարթաւոր կարգադրող ևս յողղ, որք լուսաւորութի ի հոգեխառն իրատող սուրբ հօրա Գրիգորի միայնաւորի, զանարժան դրիստ ախիւր Էթէնք, որ չեմ աթման չիւլայ, ևս Աստուած զմեզ յիշէ ի միտ անդամ զարթաւորս ամէն:

2. Էջ 260բ. վարբ. —

[Ո]րք ևս հրապարտ փոռամոյնն,

յաղթող դտան յապաղարհին,
Զիս փրկեացեա չայցմամբ նոցին,
յաջակողմեան ամենամարտին,
Զայս անպիտան մոյ աղխարնին,
Առէն:

Էջ 334ր, մէջտեղը:— [6] խոսու որդի
Աստուծոյ, զհօւր [ԱՅ 1 աստուածային սի-
րոյ բոյ արկի սիրտ և ի հոգիս մեկօր զը-
ծողակ պախնոտ բո:

2035

ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԺԲ. ՄԱՐԳԱՐԷԻՑ.— 3

Կ Ո Ր Ե Ն Ե Լ Ի Ո Ս

(Համառոտեայ)

II. Յակոբ. Երուսաղէմ

1846

ԿԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտաւ 21. 16. 4. 5: էջ 1. 769: Հան-
դամանք շատ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրի:
Պետրոս Վրդ. Տէր Եւֆանիսեան, Կահնէթ-
ի: Գրուելին՝ ամբողջին ան մեկանոյ,
միասին, 20—25 տոյ: Ետը չեղողիք անխը-
նամ: Համառ օտարութիւնք բաւական ա-
ռատ: Կողմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՒՄԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Բառաջարանութիւն Երկոտա-
սան Մարգարէից, և Բովհաննու Յայտնու-
թեան, Համառոտեայ ի Կոստանդնուլ — Եր-
րօղութիւն անստեղծ է կոթիւնն Աստու-
ծոյ, Հայր, Որդի, Հոգի, Երեք անձիք, մի
բնութիւն և մի Աստուածութիւն...

Էջ 4.— Երկոտասան Մարգարէից Մէկ-
նութիւն Կոստանդնուլ: Համառոտ Մէկնու-
թիւն Մարգարէին Յոսեփայ, Գրուի Առա-
ջին, Շար գլխոց:— Հրամայի Ոստեայ անէլ
զպոռնիկ կին և ի նմանէ յարուցանել պա-
տկա պոռնկութեան...

Էջ 86.— Ուսեայ Որինակ մարդա-
բնութեան չինեայ էր ի Հոսմ՝ արձանանման
քանդակեայ զեղեցիկ իրբն: զմարտահի, Բոյ-
բոցեայ աշտք, և յաջակողմեան ունի դասին
մէկնուցեայ:— Հմտութ. 382, Բ. Հա-
տոր, էջ 307:

Էջ 221.— Վերջ Ուսեայ Մարգարէին:
Ասկէ վերջ անարարեայ է:

Էջ 225.— Մարգարէութիւն Յոսեփ-
այ, դրուի 1. 1. զմեացորդ թրթրոյ Եկեր
մարտի Եւն:

Էջ 244.— Վերջ Յոսեփայ:

Էջ 249.— Մարգարէութիւն Որդու:
Գրուի միակ, Լուր յուաք ի Տեառնէ 1. այ-
սինքն մեք մարգարէք յուաք զի այսպէս ա-
սկր Տէր...

Էջ 533.— Մարգարէութիւն Անդեայ,
որ է յոտաջ քան զԵրիստոս, 538 ամայ յա-
ռաջ:

Էջ 560.— Մարգարէութիւն Զաքար-
իայ, որ մարգարէացա յերուսաղէմ:

Էջ 716.— Ուկիլը Մայաքիայ Մարգա-
րէին:

Էջ 754.— [Գրուի 4.] 6.— [Զսիրտ հօր
աս որդի] այսինքն զմիտո հարց, նահապե-
տաց, մարգարէից, որք Հաստութի կեային

Էջ 757.— Վերջ:

Էջ 758—769. զառաքել:

Յիշատակագրութիւն Պրնլի.— 1846

Էջ 11.— Որինակեայ ի Պետրոս Վարդա-
պետէ Կահնէթեայ Տէր Եւֆանիսեան, զա-
րաւարեայ Եղի ի լեկուրոր օրինակէն Կոս-
նէլիտի, Երկոտասան Մարգարէից Մէկնու-
թիւն, ի զերահաջ ատարակութեան աթոռն
որդազան առաքելոցն Որոց Յակոբեանց, որ
յերուսաղէմ, ի պատրիարկութեան տեսուն
Զաքարիա արքեպիսկոպոսին: Յամի Տեառն
1846. ի 10 ապրիլի:

2036

6 11 P 11 4 11 6.— 105

(ㄸ. 758)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 22x15x5.5: Հզք 690: Հանգս-
մանք շատ լաւ: Թուղթ տակուն: Դրութիւն*
խորտորիւնը, սկզբնատեղերը և սկզբնա-
տաւերը կարմիր, մնացեալը սև և մկանով,
միասին, 23 տող: Կոտորակը մաքուր և հա-
մարտասարքութիւնք սովորական: Կարմրու-
նեւրի դարդադիր և ոսկեխտու յոսանցա-
ցարդ Կանննեւրու սկիզբը, մեծ բաժանում-
ները հորդերմէ գլխապարտով, անարու և ստ:
Դրունքը խորտանալար իւր տարբեր, Հզ 5,
27: Կոտորակով առախտեւիւր գծադարձը:

ԲՈՎԼԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ. —

Lp 1-4 , *n* mmmmpk :

Էջ 5. — Երգեցէք որդիք Սիօնի Երդ իսր

Լ. Պ. Յանսոն, գրադարձիչ :

ԴՔ 93. — Կոստոն քուն քարեկենդանին
կիրառին առաջնալ է :

Լ.Տ 226. դասարկ :

ԼՁ 227.— Կանոն կենսաբեր ճարտ-
րեան Տեառն մերոյ Յիսուսիւն Քրիստոսի:

Էջ 286.— Մարմնովի լիբր Համբարձում
Տէր Գիսուս յերկինս. առաքիյոցն ուխտեալ
զանհառ Սուրբ Հոգին: Կանոն Համբարձումա-
նքն Քրիստոսի.— Համբարձում Տէրքն Մեր
Երկինս . . . :

էջ 307-308, դատարկ:

ԸՆԺՈՒՆ. — Գալուստ Զաքարյան Սրբոյ, յօր
Պէնտակոստիք, ի դասս առաւելոյցն. բոս
խոսումամ բանին: Կանոն Պէնտակոստէիք.
Լէրիմուքիմ:

49 331.—

Բանին Կարապետ եղեալ գա յանուպտէտ,
 Եւ ազգողական ձայնի յերկրի Բարդէ.
 Խորքն Յօհաննէս, որ Եւ մարգարէ.
 Աստուածորդոյն զուշակ եղեալ մեզ յայտ-
 լմէ:

Կահուն Նիկողեանի Զոյիանմու Մկրտչի .

— Իրեղևականն արդարս թեան . . .

£9 397, ముద్రము. —

Ինչ, կենսաբանական լատենտ դաշակեալ:

Ի մանկու հիմնէ՛լ զնորն ի յոյս բարձեալ:

¹ Լդ համաձայնագրից ընդհանուր առմամբ:

1. Մարտկոդ ընդ էմ թ. նամակաց ցուցեալ:

p. 398, *symphy*

L. 9 399. —

Sind die wesentlichen Begriffe der Kunst des Malens

տէղի տնտեսներ ոչնէ և յարկ տնտեսներ :

Կոմիտե Նախկանորդ Սրբոյ Խաչին .

Լեւինուրի — Ի վերայ վիճի հաստուն . . .

էջ 508. դատարկ :

Ի՞նչ ֆու՞յ. — Կամօ՞ն համօրէն մարտիրոսաց եւ ի՞նչ զինուորաց :

1.9 550, 7 աստաթի :

Լ. Զ. ՏՆԼ. — Կանոն համարէն հանգստեան
նկարագրելու Գրիստոսի :

1-9 6106, ၇ မေ ၁၉၆၆ :

ՀԾ 607.— Կարգ և արհեստագործական
բարեկամ Տեսուչի Քրիստոսի Առաջ-
նախնայ:

649-676. — [Ἀνεστημένη παρὰ τὸν ἄνθρωπον].

ԳՆ .— Երդեցէք սրդիք Սիօնի Էրդ .

Էջ 677, վարր.— Անուանք խաղից չա-
րահանաղ :

Ի՞նչ կ'ընենք.— Վասն անտանձ յոր/ինպազ
դարականաւ, որք սկսեալք էղէն ի Ղրոշյե
Քրիստոսի եւ ալլք ի մ'երոմ թառչ :

Լժ 679.— Զայնուղիտ ախալէս տրա:

1.9 GSO, *symmetrically*:

Յիշատակագրութիւն .— 1690

Ի՞նչ ցճ՛, վերբո՛ւ — Երկարակ է Երարկ-
նոցս տէր Երարկէրի սրդի ժողովարի Մարկու-
սին, որ ետուր, իւր սրդի Մէլիքոն Չէլ-
պոն Հոյսոնն եւ իւր ծնոցոյն Հոյսոնն Սա-

երև, որ տու ևկատուած բորժքանա . . . —
Հմտութ. 624. էջ 41Բ :

Էջ 146ա. — Ը — Ի կտտարած, Ի վերայ
հնձանցան, սաղմստ Ի Գալիլի . . . Տէր Տէր
մեր, զի քանչէրի է անուն քո Ի վերա տմե-
նայն երկրի . . . Մեծի Հատառչ կարատ եմք
և Զգաւորութեանն ևկատուծոյ գիտութեան
նրն, զի թէ զյայտակի ստանց երկմտութեան
ունիցիմք . . . :

Էջ 157Բ. — [Խ] — Ի կատարած, վասն
զաղտնեաց որդեյն տաղմտ — Գոհացայց
զքէն Տէր բոլորոյ սրտի իմոյ, պատմեցի
գամեհայն սքանչելիս քո . . . Գոհութիւն և
աւարճութիւն տակաւ ինչ, զանուանութիւն
ունին Ի միմեանց . . . :

Էջ 170Բ. — Վարձքին մեղաւորք անդր-
բէն Ի դմտ և ամենայն հեթանոսք որք
մտացան զկատուած . . . Եւ զինչ է ասելս թէ
զարձքին, այսինքն տաճարաւորի այժմ Ի
դմտ ևն և ինքեանք գիտեն . . . Քանցի
թիւսն աշխարհիս աւորիկ ու թէ պատժեալ
է այլ միայն ստ. [այսպսփ. յազոդը տար-
բեր քան է] :

Էջ 171ա, սրտիկ Ա-Բ. Նոտարգիր վարժ
— Վարձք Ի քանն որ ասէ. Եւ հրամայեաց
Իսաիլ յովի զմոզովորոց — [Ե] զի նա-
մազեաքն երկար ապրէին վասն ուսուցանե-
լոյ զաստուծոյստութիւնն սրբոց իսրեանց
... :

Էջ 180Բ. — Քարձք վասն Սաղոմոնի . . .
— [Ա]մենայն զիրք զկատուած արդար զա-
տաւոր յարգեն . . . :

Էջ 209Բ. — Քարձք Գլխորդի Նոամեծի,
հաճ հիւստարի և անյաղր փիլիսոփայի, Ի
քանն վասն աղ օրհնելոյ և վասն բնձայից և
պատարազաց, Պատուեալ զՏէր Ի թոյց ար-
դար վաստակոց . . . — [Ի] վերայ այժմ բանի
Դ ինչ ասելի է . . . :

Էջ 219-386, սրտիկ Ա — է, տարբեր
թուղթ և զդռութիւն :

Էջ 219ա — Նորին Գրիգորի բան. Ճրագ
մարմնայն ակն է, և թէ ակն քո աստու է . . .
մեհառն մարմնից քոս . . . ևկատուար է քո-
նրա տէրութիւն, Ի վերայ Դ իրաց պատշաճի . . .
Նրմար — Վերջ յոսանցքին անհարթ
գրոյ. Այս ևս պարտ է ասաջին չարախն ա-
սելն :

Էջ 238Բ. — Պատն առաջին չարտու եր-
կո չարտին սկսիր. — Նորին Գրիգորի վասն
իւստովանութեան, Ի քանն՝ Էրացարու
սքանչարու, բնկեցէ՛ գ. — Մարգարէի բա-
նրս վեց մասք իմանի . . . :

Էջ 351Բ. — Այս Հնդկերորդ չարախն
սկսիր. — Նորին Եմելի կիլակէի, վասն հազոյ
և մարմնայն, Ի քանն՝ զ. . . որ մի էր Ի քո-
ղաչի սրեմն. . . — Խորհուրդ այս բանին
վեց կերպի ճանաչի . . . :

Էջ 387. — Մարէոսի հոտատ և ևտին
աշակերտի եռայմեծացն Յոսիմոն լի Գրի-
գորի, աշխատաւիրեալ Ի քննութիւն Գործոց
ևկաւելոցն, Ի Մեկնութեան սուրբ կարգն
Յոսիմոն Ոսկերքաւոր և Եմելի, Ի խաղ-
րայ հոարգաւոր եղարար մերոյ Յակոբ վար-
դապետի մակամոն Ուսմանոց — Յետ քոն-
նութեան այնցիկ, որ վերայսրին է տնո-
րէնութիւն մարմնացեալ բանին . . . — Հմտութ.
թ. 1018. Դ. Հատար, էջ 71 :

Էջ 406Բ. — Նորին վարդապետ Մար-
էոսէ Մեկնութեան Յովիմոն կարմատաւոր
— Զայս պատճառն, որ յամենայն զիրքս որ
վարդապետաց է արարեալ, զբեալ է թէ և-
բանելոյ սուրբ Հաւոր Յոհանն կամ Գրիգոր-
ի, մանաւանդ զի ամբարշտութիւն իսկ և-
բեւի զայս տակ . . . — Հմտութ. նոյն, առջ .

Էջ 429Բ. — Եւ բնկեցին Քո. և արկին
վիմոն, և Ել վիմակն Մատարիայ, և Եւ-
մաքեան բնկ միտաւասն — Յերբ կերպի
վիմակն բանեակայ Մոսէս, սրալու տակ Ի
զիրս Հին կրակին . . . :

Էջ 451ա. — Եւ Ի կատարել տուրցն
Պննուպետելիցն էին ամենեքեան Ի միա-
սն, և Եկին յանկարծակի հնչիւն երկմոյց —
Ի զայ չոպոյն Սրբոյ՝ Հոգոյն սրմանալեալ-
քն Հանդիսացին . . . :

Էջ 505ա. — Զի զեռ Դ մամք են տուրս
այլ այլ է որ ասացաւ Ի ձեռն Յովիլեայ . . .
Քարձք Նորոյոյն ոք յատաճարգութիւն
զայ՝ պատրաստի Ի խոտ վարդապետա-
թեան իւրոյ . . . :

Էջ 538ա. — Արք իսրայելացիք և որ Ի
ձեց երկիւղածք իցեն, այս Յիսուս զոր զուգ
սպաննէ՛ք՝ զիսկ ևկատուած յարայ Ի մեռե-
լոց, լուծեալ գերկուս մահու . . . — Նորէջք՝

որք յատակս ծովու զմարդարիտս որոնեն,
որքան ի խորս բնիմանն եւ յամեն, այնքան
ասելի եւ պատուական պատեն...:

Էջ 565բ.— Եւ լուեալ զայս զղբանայլոմ
ի սիրտս խրեանց, եւ ասէ. Ապաշխարեցէ՛ք
իւ մկրտիցի խրաբանչիւր յառու՝ Յիսուսի
— Ստիարութիւն է իմպատրոսց յորժամ
քաղաք կամի չինել՝ նախ զամենայն պիտոյ-
սրն սահմանէ...:

Էջ 573-582. Համարեալ զստորիկ:

Մամր յիշատակագրութիւն Գրչի.—

Էջ 450-451.— Աղաչեմ դձեղ, ով ընդեր-
քսգք ասորք զքցցա, եւ զխորոցն Աստուծոյ
բնեւոյցդ, յիշել ի ասորք աղաթս ձեռ, րզ-
ծրաւդ դրոյս զանցաւորս եւ պատմիրանա-
յանցս, զմկրտիչ քահանան, մեղայտիքն
հանդերձ, եւ Աստուած զձեզ յիշէ ի բարին:

2039

ՅԱԼԱԳՈՒ ԵՐԿՆ. ԴԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ.— 14

ԴԱՐԵՍՊԵՏԱՅԻ

Թրգմ. ՈՏ ԼԵՀԱՅԻ

ԿԵՐԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 21. 15. 5. 3: Էջք 344: Հանդա-
մանք լաւ, վերի լուսանցքը մատուր ցեցա-
կեր: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ խորա-
զիրեները եւ զլիսատառերը կարմիր, մնացեալ
յրան մեղանով, երկսին՝ կարմիր գիծերու
միջեւ, 27, 37 տող: Նոտրապիր վարձ: Հա-
մառաւորութիւնք չափազանց ստատ: Կա-
շեկազմ խաւաքարտեայ դրոշմադարդ:

ԸՈՒՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1ա.— Գիրք Սրբոյն Դիմենիոսի Ու-
րիսպաղազոյ, Յաղագս Երկնայնոցն Քակա-
նայապետութեան:

Յաւաքարանութիւն գրոյս.— Նախ քան
յձեռնարկելն յերոդոթիւնս արձան մարկա-
նիմ պատճառ արտադրել, թէ վասն էր հա-
ւարձակեցայ վերտին թարգմանութիւն առ-
նել...:

Էջ 211. պրակ ԺԱ, ասկէ մինչեւ վերջ
մանրատառ:

Էջ 340բ.— Պատմութիւն Սրբոյն Դիմ-
ենիոսի:

Էջ 343ա.— Թուխտ Դիմենիոսի Արիւ-
սպաղազոյ... պատասխանի քիտոյն Տիտոսի
Եսիսկոսի կրեւոյցոյ...:

Էջ 344. գոտարկ:

2040

ԴԱՐՈՋԳԻՐՔ

ԿԵՐԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 21. 15. 3: Էջք 14: 306: Պրակք
Ա—Թ (էջ 1—216), Լ—Բ (217—264): Հան-
դամանք լաւ, յայնց լուսանցքներ ցեցակեր:
Թուղթ գեղեւորակ: Գրիչ վերջին մասին՝
Յովհաննէս Գրութիւն՝ խորազիրեները, լա-

կզրնատուցերը եւ մատուր զլիսատառերը
կարմիր, մնացեալը սև մեղանով, երկսին,
առաջին մասը կարմիր գիծերու միջեւ, 27,
24 տող: Նոտրապիր ու միակերպ: Համառա-
ւորութիւնք չափազանց ստատ: Կաշե-
կազմ առիւտուկեայ դրոշմադարդ:

ԻՌՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ, —

էջ Ա, հոգիին փոփոխ. — Նոտրադիր, կրօնական բովանդակութեամբ:

էջ Բ-Գ, Համարեա դատարկ:

էջ Դ-Ե, տարբեր պրոթիւն, կրօնական, բովանդակութեամբ:

էջ Ը-ԻԷ, դատարկ, թէն զծուած պատրաստ:

էջ 1ա. — Նախ եւ առաջին քարոզ վասն տարեմանի, ի բանն՝ փող հարեմք ի զուխու ամսոց, յաւուր Աշտնաւորի (ի) տարեկանաց մեյրոց: — Արարիչն ամենեցուն Աստուած ի ձեռն որեւորակոյ մարդարէին Մոյսէսի հրամայեաց: . . .

էջ 13ա. — Նորին Գրիգորի քաջ հոհտորի և անյաղք փիլիսոփայի՝ Անտեաց Սուրբ Աստուածածնի, ի բանն՝ իջեղ որպէս դանձրեալ: . . .

էջ 99բ. — Այս է պատճառ պահոցն քովսնդունի: Հարցումք. — Զի՞նչ է խորհուրդ բուն բարեկենդանին. Պիս. Նախ զի պահքն ի դրախտին, ասանդեցաւ: . . .

էջ 112ա. — Լատրէոս վարդապետի քարոզ ի բանն. Մարդ ի պատուի էր եւ ոչ իմացաւ: . . . — Աստուածային գորութիւնն, որ արար դմեց, նոյնն եւ նախախնամէ զիայս է զործ նորին: . . .

էջ 188ա. — Պատմառ Վարդապետին. — Ընկէ ի պատիւ ասուրս ևս վերադոյնն և բարձրադոյնն յոյժ: . . .

էջ 195-216, դատարկ, բայց զծուած եւ պատրաստ:

էջ 217ա. — Նորին դարձեալ վասն հաւատոյ եւ յուսոյ եւ սիրոյ ի բանն՝ հաւատք

սիրով յազգեալ. — Ըրաքս մեր եւ հոգիս բանական յայնչ ասեղծեալ: . . .

էջ 260բ. — Այլ քարոզ մտնու ի բանն Սիրոյն. Սիլ ման քարի է դատաւտան քո. — Վարդապետք ասեն: . . .

էջ 265ա, տարբեր գրչութիւն. — Վասն փոխման Աստուածածնի ի բան. Եւ Աշտնաւորեցաւ յերկինս. կին մի արկեալ զիրեւոյ զարեղակն: . . . — Գլուխ Բ. Խամար 19. — Գրեալ է Յովիկ մարդարէն թէ արեղակն զարձցի ի խոնարի ևս յաւին յարին: . . .

էջ 272ա. — Ասէ իմաստուն Սողոմոն փառաբանական դիմօք, հստաշական ճայմի, խանդալատեալ սիրով ասէ. յերգոյ իրագոյն. ի դէմս Աստուածածնի Վոյսիմ յայտէս. Սրբաւորեցի զմեզ բոյր իմ հարս. — Սրբաւոր է զիսկ թէ վասն էր ասէ քոր իմ հարս: . . .

էջ 282ա. — Պարտոյ խաչի ի բան. Եւ ուսող երեսնացի Աշտնաւոր յարդոյ. — Նախ տեսցուք թէ զինչ է. զիսեկի է զի նշան հոմանունն: . . .

էջ 293ա. — Նորին Դեղբայ վարդապետի իրկակացոյ. քարոզ հրեշտակաւն ի բան. ոչ արար զհրեշտակս իւր յոգիս. — Ըջ տուն հրեշտակապետացի, զոր յիշատակն նոյս ի նոյնմորի Ը: . . .

էջ 299-306, դատարկ:

Ընկէ յիշատակագրութիւն Դրչի. —

էջ 271բ, վարդ. — Բարեխօսութեամբ Սրբ. Աստուածածնի, ողորմեայ զծոցի սորոյ (յ)մեղադարտ Սովանիստ. և յիշողաց ի հատուածն իմ Յու. Բա, ողորմեացի ամէն:

2041

ՅԱՂԱԳՈՒ ԵՐԿՆ. ԲԱՆԱՆԱՅԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ. — 12

Թրգմ. ՄՏԵՓԱՆՈՍ ՍԻՆԵՑԻ

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ, —

Խաւար 21.5x15x2.5: էջք 235: Հանդիմանք յայնչ թուղթ տոկուն. Դրիչ՝ Աստուածատուր և իւրիչ: Դրութիւն՝ խորացիլքն:

բր, սկզբնատոյգեր և մասք զլիստատեւր կարմիր, մասքալը սև մեքմալ, երկսին, 31 տոյ, Նոտրադիր: Համաստոյգութիւնք տատայ Դուստար նկար, վերջ

մեղք է.— Ահա խորխորատ կորստական եւ
դուր խորադոշ մինչեւ յանցունեղս ներքինս,
որ բոցով եւ զպղբելի զարհաշուս տղմով լի
... — Զմմտ. նոյն, էջ 510:

էջ 73.— Երանելոյն Զաբարիայի հաշ-
րապետի՝ յուսեալս Սուրբ Աստուածածնին.
— Եւ առ Վարդիլի յՍարիակ, Սարտի յեր
Մարտմբ բերկրեալ, Տէր թեյ թեյ...:

էջ 77.— Սրբոյն Անթիպատրոսի Բուս-
տրացոյ եպիսկոպոսի.— Հրաշափառ է առ-
նախմբու թիւնս. Եւս աստուի ոյր սրանչումն
ստեղիս, վասնորոյ ելի ի բլման օտարադոշնս
ինչ առ յայտար: Արդ յարդոյն անխմբու-
թեանս անունն, Աստուածայայտուն թիւնս...
— Զմմտ. Բ. Կո. Ա. Զատոր, էջ 1. Թ:

էջ 79.— Բաղայս Թովհաննոս Կարա-
պետի եւ մեծի մկրտչի ծննդեան.— Եւ յոր-
ժամ յայն ասուր յղութեան եղիտարեթի
ճնաւ որդի...:

էջ 80.— Գիտ Գիսոյն Բովաննոս Կա-
րապետի.— Երկաթ սմանք միայնակեացք
յարեւելից կողմանէն, ցանկեացուն երկու յե-
րոտաղէմ եւ տեսանելի զՍուրբ Տեղիսն Քր-
իստոսի...:

էջ 85.— Ձեռնպա եպիսկոպոսի խօսք
փան աստօաորի պաշտոց եւ փոսն նշխարաց
կարապետին Քրիստոսի.— Եւ յորժամ տե-
ղեկեացա թապաւորն Տրդատ փան Սրբոյն
Գրեկացի թէ Անախայ որդի է. ապա հրա-
ժոյնաց զնա ի պիտոյն տրեանելի...:

էջ 88.— Վասն Ողորմութիւն ստնելոյ
— Այնպէս են ողորմութեանցն զորս թիւնք,
որ ի դասն կապանաց եւ ի խորոց յանցա-
նաց հոռի ի ձեռն սակաւ ինչ: արծաթոյ զոր
կարտուեցոց բաշխեն...:

էջ 89.— Պատմութիւն Աղմաշայ Եփրա-
հորն, փոսն զրդման եւ դպաստութեան լր-
սօցաց աստեղալ.— Բեա երանելոյն Աղմաշայ
ի դրախտէն, առեալ զկուայ զնացին երկաթ-
եանն ի ախմէ, ի յեռնափորն արեւելի...:

էջ 95.— Բաղայս հանդերձիցն Տեստն,
եւ դասաւորակին եւ պատկերին որ յՍրհայ
— Ողորմառ թապաւորեաց Զոտայեցեաց,
եւ ի սորս ժամանակիս եղեւ նաւակաւորք
Աստուածածնին, ճնաւ Տէրն ի Բէթղէզէմ...:

էջ 98.— Վասն սքանչելեաց զպատկե-
րին, ի պատմութեան Սրբոյն Աթանասի Ա-

զկկանդորոս հայրապետի.— Ի սահմանս
Տիւրոսի եւ Սիդոնի...:

էջ 99.— Թուստ Գիգատոսի դատաւո-
րի առ Տիբեր կայսրն, զոր զրեաց յետ խա-
շելոյ թեանն.— Ինքնակալը սերաստիոյ փա-
տաւորի եւ հօրի Տիբերեան կայսրն, ի Գի-
գատոսի դատաւորէ արեւելից կողմանս, Պա-
ղեստինեան եւ Փիւնիկոյ ինդոյ.— Զարկ եղեւ
ինձ զյրկ տո մեծութիւնդ քո դերս զայս...:

էջ 102.— Վասն Պահոց Առաջաւորացն,
եւ շարաթի, ասացեալ սուրբ փորպպետացն
— Վասն աշտարիկ այս է Պահք Առաջաւորաց
...:

էջ 109.— Բոհանոս Բանդակունեցոյ,
ի վերս ասկաւ զողովեան.— Բանկարձ դո-
պմաշայ եւ աներեսոյ յափառակի դմիտո
մարդկունս սատանայ...:

էջ 112.— Երանելոյն Կիրիլի Հայրա-
պետին ասացեալ ի յարութիւն մեռելոց.—
Սրմաթ տմ բարեկարծութեան՝ յայն է
յարութեան...:

էջ 119.— Սր. եւ հրաշալի Վայսեանն
Տեստն մերոյ Բթ. Գի. յաստանորեալ ի սա-
նարն, յԱստարանի ԲԼԿնութեանն.— Իրբեւ
լցաւ թաւառունն որ յետ Բննդեանն Քի. ի
Բեթղէզէմ...:

էջ 120.— Պատմութիւն անթուն որդաւ-
զրն, եւ փոսն խառութեան նոգա.— Եւ արդ
Եկայք ալսոր ժողովուրդք...:

էջ 125.— Բաղայս մեծատանն որ աղ-
յատացաւ.— Էր ուր մեծատուն եւ մոտաց-
եալ էր զյոյնն որ տո Աստուած...:

էջ 126.— Վասն հիւրընկալութեան, ի
բանն Աստուկոյ, որ առ շիրաւորութեան
դժն երթալցէր.— Ի մէջ տմ. կենդանեաց,
որ դատարն առ յմիայն չունն է...:

էջ 128.— Թովհաննոս Ոսկիարանի ի
վերայ պաշտոց եւ վարուց առաքինութեանց
— Պատեալ պաշէ զամ. վարուց առաքինու-
թիւն...:

էջ 133.— Երանելոյն Բոհաննոս Ոսկի-
բերունին ասացեալ փոսն Ապաշխարութեան
— Տեսէք յատաճումն Կիրակէին զպատե-
րաղմն...:

էջ 144.— Ի զհմա անտաակ որդւոյն...
— Դէմք առուկիս առ ամենակալ թաւթիւն
արարչին հայր...:

էջ 150.— Վասն ողորմութեան...:

Բ.— ՄԵԿԵՆ. ՅՈՎՆԱՆՈՒ.— 4

Նամա Ասորի

Էջ 148ր.— Առաքարաբնութիւն Մեկնութեան Յոհաննոս Աւետարանին.— Ոչինչ ըզմայի որ իմ քան զսիրելեացն լցուցանել զիդմաբազմանաց, և անոն տուտել հաստատել զաստատածային սիրոյն շողկապտութիւն, և զանշափ շահաւետութիւնն՝ որ անտի յինիցի յինքնանա մղել պատուիրանին... — Հմմտ. 1046, 7. Հատոր, էջ 64:

Էջ 156ր.— Երանելոյն Նամայի Ասորոց Վարդապետի՝ Մեկնութիւն Յովնանոս Սյուրոյ Աւետարանին.— Հի սկզբանէ էր Քանն»։ Պարտ է մէկ յիսկկրտն մատիս նկատել զանաւորութիւն իմաստութիւն աւետարանչիս ի շնորհաց Սուրբ Հոգւոյն, Լէվ որպէս զանկողութիւն Սրբոյ կանխարարութեամբ բաժնաւորել ի նոյնիկի բան իւր ասելով... — Հմմտ. Խոյն, անդ:

Էջ 357ա.— Վասնզի Ժրիւք Հոգւոյն Սրբոյ աւարտեալ զյիսուսընցաք զաստատածախա մատիցոյ բացատրութիւն, ժամ է այտուհետեւ յուստորագրանա շուրջ փայլեցուցանել զուստաւորութեան բան առ Սր. կաթուղիկէ Եղեղեղի, բաւ մարդարելին ծանօթ...

Էջ 361ա.— ...Այլ և աղբթեր զբնութիւն զյիւստակ բանիցս այտոյցիկ, ոտ ի յիւստակ իմոյ յողնամեղ անձինս. իսկ Լէվ սքարձամարհելով տնփոյթ վարացէ՝ ընդ ամենեկուն նա տաղէ համար ի դատաստանին, յորոց շահաւոր յիւստակաց զրկեաց զտարտմերմեալ անձն իմ ի հանգըրձեալ կենացըն:

Աղյաւմ և և և Եղեղիս յիւստակ աղթիւք զմեղապարտ սուտանուն Աստուածատուր զմոզոս, և ծնողս իմ, հայցել մեղաց թողութիւն. զի և Տէր ողորմեացի ձեզ իւր միւս աղկամ զարուստ.— Հմմտ. տառքին մասը, Տպ. էջ 245—246:

Էջ 351ա.— Երանելոյն Նամայի. Հատած նրկորդ, Յովնանոս Աւետարանին.— Էր ոմն Հիւանդ Ղազարոս ի Բեթանիայ, ի զեղջի Մարիամոս և Մարթայի թերց նորա: Ստոյգութիւն իսկ է որբոյն որ բոսոն հարեալ և նմանեցեաց իրաց ինչ պատմութիւն արտադրել, որպէս զերան բացելուեցուցանել, այսպէս և զտեղին բացատրել, զի յեր-

կաքան: իւրոցն առուելոյցոյն՝ ստուգեալ բանն հաստատուողի... — Հմմտ. Խոյն, էջ 247:

Էջ 536ա.— ...Ոչ կարճութեամբ իւր արտայտուեալք, այլ թիւ արեւմբոյն ծիրանացեալք, զի ի խղիւղ յաջակողման զանարթանտորեացոյք վերադառնել զիստա Հար և Սրբոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և միշտ և յախտեան յախտեանց տմէն.— Հմմտ. Խոյն, էջ 441:

Յիշատակարան Գրչի.—

Էջ 536ր.— Փառք Երից անձնաորութեանց անուանց և զիմաց և միւս առուստանութեանն Հար և Սրբոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, յախտեան յախտեանց:

Որ ետ ցատկութիւն տկարութեան իմոյ հասանել ի վերջին զիմ րադարարութեան տատուածաբան և Հոգւարտիս մատենի անհատիցն. պատմողի և տնտեսանիւնց զպատանին, ի հօրէ բունին ծննդեան, և հոգւոյ. Երդուքեան անհատարար և կապէս, և ի մարմին պտուղելոյ, որ ի հարկ է տնտարմին, և կրիցն փրկապոք, որ քստմեկ տնտարմնութեամբ Երիցս երանեալ սիրեցելոյն աշակերտին՝ Սրբոյն Սրբամտն մեծին Յովհաննոս, որ ի յանջան զպոքեցաւ բողոքին՝ յորմէ կրկուն ախտիցն հոյք, և ի բոտեանց իմանդիաց ձգեալ զիւր հանձաբոյ, մանաւանդ ի տուն Եղեայ զիսոյն, և հոյքեկ տատուածային հնձանի զերան մրտաց Եղեայ՝ արք և արքեցաւ, և արտաքոյ ինքն ինքեան Եղեայ՝ զկերտաշակ և զրազմերանեան զայս զբոստեղիցն տնկալի սրձակեաց զման, զոր երկնից ընկալեալ հիւսցաւ սոցոյ, և որքեցաւ երկրի, և զոքրապէսն ընկալեաց հաստուս բան, զոր ընկարձակեալ զիսոս տնտես տատուածաբանեալ նրա իմաստից, և կենեանուն յարգապետութեան, և իրկապարմ տնտեսութեան, իմոյն Յիսուսի՝ և նման յարկաւագի և հոգեկից յարգապետի ի խրատ և յապոտ [այսպէս կանգ կ'առնէ, էջ 537, որոմ երեք չորրորդ մասը կը մնայ գոտարի]:

Յիշատակարան Ստացողի.—

Էջ 538ա, նորագիր.— Դարձեալ յիւսցէք ի մարգարայ յաղաթն ձեր զիստ-

բերդաթի մահաճոխ Աստուածատուն, և րչ-
ծնաւդան իւր՝ զմահաճոխ Լեւոնին և զԳե-
հար Խաթունը, և զհեղուկիցն՝ Աղիյ Խա-
թունը, և զհանդուցեալ սրգին՝ զՄուրա-
սաւին, և զդուստրն՝ զՄուրիյի Խաթունը,
և իստապաւ զսուրբ զիրքս Լուսինաթաք սր-
ախ, և ևո յիշատակ ի ձեռն Աստուածա-
տուր Վարդապետին, յիշատակ իւր հոգուն

և իւր ծնողացն, և ամենայն արեան մեր-
ձուսորացն: Եւ որք հանդիպէր այսմ սուրբ
զրգին՝ յիշեալք ի սուրբ աղօթս ձեռն միով
հայր մեղաւի, և զուր յիշեալ լիթիք ի Քր-
իստոսկ Աստուծոյ մերմէ ամէն:

Էջ 538ր — 546, դատարկ, թէև գրծ-
ուած և պատրաստ:

2045

ԴՐՈՒՄ ԶՍՐՈՒԹԻՒՆ.— 1

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Յետոյ 20 11-5-3-5: Էջ 372: Հան-
դումն՝ քառասուն: Թուղթ հասարակ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրները, սկզբնատուները, բա-
կորնատուները և նշանուրերը կարմիր, մը-
նացեալը սև միւսնով, միտուն, 25 տող:
Նստադիր ոչ միւսմէ: Համառոտագրու-
թիւնք բաւական առատ: Գունատը զարդա-
դիր և յոսանցազարդ գլուխներու սկիւրը:
Խորանադարդ իւր սարք, էջ 11: Կաշեկազմ
ստիւտակեալ գրչմազարդ: Դատարկ
թուղթ սկիւրը երկու թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Առաջարկու լին շարագրոյի
զրգիւն: Բանուն ձոր եւ Ուղիւն եւ Շողուն
Սրբոյ ամին: Վառն ռամին ուր տեսակ իմն
գուշակագրութեան: Ի սկիւրն իմաստա-
թիւնն և հիմն ժ2 կերպին, զոր ի բազում
գիտեանկանաց բանից և ի զրոցն ի մի տու-
մ ժողովեալք ի զբնանցն կարգաւորուց օրինա-
կու, և յայտնի ուսումնաւր զրոց, զա-
նունն և զյեռնութիւն և զխառնումն ճոցս՝ թէ
զինչ գուշակին ամէն մէկըն ի վերայ երկրի,
և ունին մեծ խորհուրդ և փառասուր ի հաս-
տատու իւրեանց, զոր և յայտնել կամե-
ցաւ ողորմածն Աստուած, և առաքեաց Բո-
հրեւտակն առ մարգարէն Դանիէլ առնել
պատմութիւն: Զմեռն ստորեւ, էջ 183:

Էջ 4.— Խրատ զարկելոյ զոսմին:
Սկիւրը, զարնելոյ վիճակիս այս, առ կարմիր
աւալ կամ սպիտակ սարկիկ, որ այլ իւրք

խառնում, և ոչ ի յանասուր տեղովն տո-
նուն, որ մարդոյ և անասնոյ կրօնմ չլինի,
այլ և մտաւր պարտ է լինիլ, և ոչ անդառ-
նաւ լինիլ, այսինքն ճշնուպ որ է պիղծ:

Էջ 8.— Բնու լին 16 կերպիւրն ռամին
— Լուսինն իւր անմին և իւր կենացն ստա-
ջին տանտուէրն է, և է ծնեղեան տուն, օրն
հինգւարթի, ստույն Մուշթարին, այսինքն
Լուսնիւն, և կենդանակերպն Աղեղնաւորն
է, որմ է և յարի՝ նիւթն չորս օրն կատարի:

Էջ 11.— Բազակս երկնային բարակիւն
յայտնաբանութիւն: . . .

Էջ 47.— Պատմութիւն վարն պահած ի-
րաց:

Էջ 52.— Վառն ռամին թէ կարգաւորն
վառն կին առնելոյ կամ այլ զիւր բովի:

Էջ 60.— Վառն կիսմեղի որ յիմանա-
լի ուղիւ թէ մեռանի:

Էջ 135.— Վառն բազաւորաց մեծամե-
ծաց որ ի վառն լինի անկամ:

Էջ 117-8. ստորին յայտնեցր կարուած:

Էջ 183.— Սկիւրն իմաստուրեան և էլ-
մրմ ժ2 կերպի վիճակիս որ կոչի լալիւն.—
Սկիւրն բազում գիտեանկանաց բանից և զը-
րոց ի մի տեղ ժողովեալք յարուեալ աղա-
ստարացն կարգաւորուց օրինակու և յայտ-
նի ուսումնաւր ուղաց, զանուն և զբնու-
թիւն և զխառնումն ճոցս, թէ զինչ գուշա-
կեան ամէն մէկ ի վերայ երկրի, և ունին մեծ
խորհուրդ և փառասուր ի հաստատուէր իւր-
եանց, զոր և յայտնել կամեցաւ զթաճն Աճ:

և առաքեալ զհրէտակ իւր առ մարգարէն
Դանիէլի պատմութիւն. . . :

Էջ 190.— Յաղագս ռաւյին զիտեյաւ—
յեսան զսանցն քաժամ(ե)յունն յէ յինչ իրք
քալաւս ունին եւ հուհմն :

Էջ 217.— Վասն աստեղաց գումերուն
քէ որպէս են :

Էջ 246.— Պատմութիւն վասն տաւրին.
ի յալլ գրոց, սարի քաշխումն ասէ հաւաքել
յաւայ կամ ժողովել հաշուայ, որ դարձեալ
քաժամնի քանիք իրոյն ըստ պիտոյիցն գոր
ունի արտեանն, եւ այն է . . . :

Էջ 261.— Դ. դունն ար կոչի իսպաղ—
իարիւն :

Էջ 265.— Ե դունն քշտեմաղին :

Էջ 269.— Ձ դունն իսպաղ սալիւն է :

Էջ 272.— Ե դունն կերպիս ար կոչի
նուարաք իսրիւն :

Էջ 277.— Ը դունն նուարաք սալիւնն :

Էջ 294.— դասարկ :

Էջ 295.— Յաղագս Ը կերպիցն, որ ծը—
նամին յառաջեղոցն յալլոցն, զի որք են ան—
ստաւ վկայք ասեմացն կերպիցն :

Էջ 297.— Դունն տարեխիւն է :

Էջ 298.— Դունն արդային է :

Էջ 301.— Դունն լնուարաք իսրիւնն.
— Յարժամ էրանէ հուարակխարին ի քաժամ—
դալիւն. եւ ի հուարակխարինէն, ցուցանէ
մողսն իմպատարաց, եւ ցնայ առ փաթեան,
եւ քիչէ հաճախ ունի կատարի . . . :

Էջ 318.— Վասն Մոյշայարուն :

Էջ 334-364.— Աղիսանկէր :

Էջ 365-372.— Համարիս դասարկ :

2046

ԲԱՆՔ ՈՍԿԻԱԿԱՆՔ.— 29

ՅՏԷՎՈՌԱՃԻՆԷ

Վալաքիւ. Կ. Պոլիս

ԻՄԽԴ 1795

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Դասալ 19—13×5-5: Էջք 490: Հաւաք—
մանք շատ լաւ: Թուղթ քատիւնն թանձր:
Գրիչ: Պետրոս Էսք. Կեաւարդի: Գրութիւն
վերնագրերը, սկզբնատառերը եւ յաճախ
զլնուցիւնները կարմիր. մնացեալը սև մե—
լանով. միասին, 30—32 տող. նոսր չեղա—
ցիր: Համառոտագրութիւնք տաւառ. Կաշե—
կապմ տախտակեայ դրոշմադարդ: Դասարկ
թուղթք սկիզբը մէկ թերթ, վերջը երեք:
Ստացող՝ Գրիչը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2. դասարկ:

Էջ 3.— Բան սուղցին յաւուր մեխոյոց.
յորում յորդորի մեղաւորին ի յապաշխա—
րութեան, մտածելով քմահաճանէ եւ զգմա—
նէ մեղաց.— Դասուր ժողովուրդեան իմայ,
զեւորմ գլեցիլը, մեխի տարածեալ, սոքոգ—
սով սկիւնայ եւ կոծն գլխմ ողորմ. երմ.

2, 26.— Խէպէտ քառասորդական հանդէսն
սկսի ի յառաջեղայ հետեւեալ կերպիւնէի. . .

— Հմտ. Բ. 114. Ա. Հատոր, էջ 327:

Էջ 12.— Յաւուր հինգշաբաթի գլմի ա—
ռուր մեխոյոց, յորում զերից ինի քիչամե—
նաին՝ ցտնծեալ ծառայէ, որ նշանակէ զմե—
ղաւոր. . . :

Էջ 114.— Յորբաթի երկրորդ շաբա—
թու քառասնորդաց, յորում բարոյականա—
պէս, նաեւ խորհրդականապէս մէկնի տե—
տարանն:

Էջ 299.— Ի մաղլազարդ կիւրակէի:
Մաղապ յորից պատուոց, որով պատուեցաւ
Բս. . . :

Էջ 391.— Վտակ գրքոյս է սրբադան, ի
մեկ հեղու մեկրածարան. . . :

Էջ 392.— Արդ սկսի քանն Յաղագս
արքայաւանդ Տեառն մեկայ Ախտոսի Գրիս—
տաթի:

Էջ 442.— Ակիլը քանի Յաղագս ողոր—

ման Երանուհի Մարիամու Կուսին: Կալը առ խաչին մայր Յիսուսի: Բժժ. ԺԺ. 25.— Արդ այնքան է դժուարին աշար Կուսի...:

Էջ 467.— Խնդրի Զանկն, Կամ տպեա-տակն, Քառասներորդական բանից և համայն ճառից Սէնճաշակի Վարդապետի Բակոր կրօնասուրբի ի Գորգէ Քարոզողաց, արհի Ե-պիսկոսոսոսի ձէնուէն քաղաքի:

Էջ 471-472, դատարկ:

Էջ 473.— Ճանկ զրդոյս Սլրուրենա-կունք:

Էջ 482բ — 490. դատարկ:

Մամր յիշատակագրու լիւմ Գրչի.— 1795

Էջ 17, ոտորոտր.— Կեսարիոյ Էրկրէն, վանք: զեղցի, Աստուածատրեանց զարմէ Պատրոս իրր նորուսակ Լուխիւոյոսա, ախ-րով ժամն անձին իմոյ օրինակեցի զայս զիր-բոս ի Ղարաթիւս, մեծի պահոցն ՌՄԽԴ, և ի փետրուար ԻԱ:

2047

ՆՐԻՍԱԿԱՆ ՄԱՏԵԱՆՔ

ՈՒ Բաղոր, Երեսուզեմ

ՌԾԸ = 1609

ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԻՍԻԱՆ.—

Նաւալ 20x14.5x4.5: Էջք 518: Հան-դամանք ցտալի. վերի կողմը շարաբար վը-նասուած որդերէ և խոնաութենէ, Թուղթ զեղնորակ: Գրիշ՝ Միխիլար Մոկացի, Գը-րութիւն՝ խորագրերէր, սկզբնատողեր և զլխատողեր կարմիր, մնացեալը սև մե-րանով, Երկսին, կարմիր դիձերու միջև, 23, 22 տող: Բուրդի կանոնատր: Համա-ռօտագրութիւնք առաջին մասերուն մէջ զը-րեթէ սոյնորական, Տօնացոյցի բաժնին մէջ զը-տուս, Գունատր զարդագիր և լուսանցա-զարդ Սաղմոսներու սկիզբը, Կանոնները հանդերձ զլխագարգոյ: Խորանագարդ իւր սարօք, էջ 15: Գունատր սակեղարդ նկար, Դուսիթ Մարդարէ, էջ 14: Կաշեկադ տախ-տակեայ զրաճագարդ, կոնակին վերի մասը փճացած կողքերու երեսին երկաթապիր զը-րեթուած, զԳրիգոր Վարդգ. և պատ-րիարկ սր. Էմի. Պահպանակ մողաղաթ-եայ, սկիզբը երկծայ մէկ իւրեթ, մանուս-դոյն թանաթով, անկիւնատր միջակ երկա-թապիր յոյժ կանոնատր — խորագրին մէջ ու տուր Լուստած ըսկարդիր — մասն ՄԼԿնու-թեան Սողմոսացի Դուսիթ: Ստացոյ՝ Գրի-յոր Պարմուէր:

Պ ա ն ա մ ա կ

ՄԵՆԻՍԻՍԻԱՆ ՍԱԼՄՈՍԱՆ ԻՅ Ոսկ.

(ԻԶ. 10 — ԻԷ. 2)

ՍԻՆԱԿ 1.—

Մի զարմուցանք զերեսս քո յինքն և մի խոտորիք բարկութեամբ ի ծառայէս քուսմէ:— Թեպէտ և քաղում արդարու-սլանք և ամբծութիւնք իցն իմ, սակայն յարմարութիւնս քո և ապաստան, զի քա-ղում այն ինչ է զսք ակամա անգանք, դու մի խոտորիք բարկութեամբ ի ծառայէս քուսմէ:

Այդ աղանակն իմ լեր և մի անգրգեք և մի քողոր զիս Աժ. փրկիչ իմ.— Ձի դու սովոր և քաղում մարդասիրութեամբ քով փրկիչ զիս:

Հայր իմ և մայր իմ յողիմ զիս և Տէր ընկալաւ զիս.— Հալածեալ ի Սասնոյ առաջնական մնացի ի հարէ և ի մարէ և յողգէ... այդ շատ և բաւական է ինձ և նոյս օղորմութիւնդ քո:

Արեւնգէտ արա զիս Տէր ի ճանապարհի քու, և աղաքորդեա ինձ ի շախզ քո ու զիւզաւ.— Փոխանակ արեւնգէտն առնելոյ ասէ, Ակիւղաս և Թեոդիտոն յուսարէ ա-սացին. Սիմաթոս առաջնորդեա, վասնզի հե-

Էջ 71ր. — ԼՁ. — Մի՛ նախանձիր, բնդ

Հարգելի

8. — Դ ա ռ ի թ Մ ա ր գ ա ր է

Բ. 2047. էջ 14

Էջ 79ր. — Խ. — Յորժամ կացոյց Դաւիթ տեսուչս ապառաւանք խաւանդէր, բնդ նայն Ժապր, այր մի, ի սպասուս, խրատէր զնոսաւս ասէր զսպմանս զայր. — Երանի որ խաւանդէր զսպմանս Եւ զոնանկէն . . .

Էջ 104 — 105, ստորին յատանցքին, զբր. — Կիրկին զբրկի զի Ած. . . զին զբրկի, զԱծ. . . Համարձակեցայ, զու մի՛ տանր յուել է : Վայ զայս կուրացեալ միտքս :

Էջ 227ր. — ՃԺԺ. — Ի նկոյն թեան իմում Եւ տո Տէր կարգադի . . .

Էջ 238ա. — ՃԼԵ. — Ասեն թէ ինքնական աշխարհս, Եւ ոչ արարչական, Եւ բարոյմ սնոյմ Եւ կաց աշխարհս, Եւ դարձեալ յուծու : Այնպէս Եւ ոյժմ յաճանի Եւ զարձեալ կանդին : Սուտ զաւղանջին ընդզէմ նարս : Վասն որոյ ասէ Դաւիթ. — Խառնութան եղևրոյ Տեառն զի բարի է . . .

Էջ 269ր. — Աղօրք իւրաքանչիւր անձի՞ն հաւատագիտոյ ի Քրիստոս, առ Սուրբ երբորդութիւն Եւ մի Աստուածութիւն. — Հաստատ իրաւոյնիմ . . .

Բ. — Ժ Ա Մ Ո Ւ Գ Ի Բ Գ. — 22

Էջ 271. — Խրատէր զիւրաքանչիւր սպառնաւց :

Էջ 273ա. — Եւ Հանուս Մանդակունեցոյ, ի զուտեղ Աւամունեաց, ի զեղծի Մարնուտայ, Քարոյ զիւրաքանչիւր սպառնաւց. — Զարկուցեալս . . .

Էջ 278ա. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ Աղաւթից անասուն ժամուն . . .

Էջ 286ա. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ աղօրքից Արեւադայի ժամուն . . .

Էջ 299ր. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ Աղօրքից երբորդ ժամուն . . .

Գ. — Ե Ո Ր Զ Ր Գ Ն Տ Ե Ր. — 34

Էջ 310ր. — Արեւից արեւմտեայ ըստաւ հիկեղեցոյ . . .

Էջ 311ա. — Որ զգեցեալ Եւ զոյս . . .

Էջ 344ա. — Որ արհնեալ զաշխարհ . . .

Էջ 345ր. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ Աղօրքից, Երեկոյն ժամուն . . .

Էջ 353. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ Աղօրքից Պաղատան ժամուն . . .

Էջ 358ա. — Կարգաւորութիւն Հաստաւակայ Աղօրքից Հանդիսուն ժամուն . . .

Էջ 361ր. — Յաղախ խոստովանութեան, որոց վարդապետացն արարեալ. — Մեղայ տեւնասուրբ Երբորդութեան . . .

Էջ 368ա. — Երկ կիրակի սպառնաւ. — Առաստ յուսոյ . . .

Էջ 368ա. — Երկ Հաստաւակայ սպառնաւ. — Աշխարհ ամենայն . . .

Էջ 368բ. — Առաստածութիւն մայր Քրիստոսի . . .

Դ. — Տ Ո Ն Ա Ց Ո Ց Ց. — 30

Էջ 371ր. — Քաղաք Հայոց ի Ա Եւ զեկտեմբեր Հոսմայնեաց ի Թ, զապէս Երբայնեաց ի ԻԳ. — Ահաբէ Եւ Աննայ Եւ Յաւակիմայ . . .

Էջ 375ա. — Տասնացոյց եւ ասեալաւնացոյց եւ կարգաւորութիւն եւ երահանգք Տէրութեան Տօնից. զոր եղեալ է եւ ասեալնալ Սրբոյն Սահակայ Հայրապետին. զոր ասեալ ի մեանէն իմսիմն մեր հասոյցիմն ի մեզ: Բուսարի Զ մեծանդ է եւ Յայտնութիւն Տեսանք մերոյ Յի. Քի. — Աստուածայայտնութեան քաղաքացիին աստօքին ասուբըն...

Էջ 416ա. — Ուրբ Զատիկի դիւերն հրաւիրումն է, որ է Բարութիւնն...

Էջ 471ա. — Խրատք յիշատակից ասեալաւնացոյց:

Էջ 472բ. — Ժամատեղի Հասարակաց:

Էջ 483ա. — [Կար]գաւորութիւն Եկեղեցոյ եւ արարողութիւն ժամատեղաց, Տեսարան Դերակի Հայոց Կաթողիկոսի:

Էջ 496բ. — Իսկ այլ արարողութիւն եւ լեկալի ժամունք ըստ Խաղիմեացոյն. Եւսի ասէ տալիւրի դասու պատուարն...

Էջ 499ա. — Խրատք ժամատեղաց ըստ արեւելեան սահմանացն, զոր խնդրեալ ասորբ վարդապետն Բակոր Գրիմեցին ի մեծ բարունայն [Գրիգորի] ի խաթեցոյն, եւ նա [Կատարեաց] այսպէս...

Էջ 500բ. — Մեծեղիք մերեղեան:

Էջ 502ա. — Տէր Լէվ զըմբունս իմ բուսարեան իմ Երզնայի դուրձնութիւնս քո...

Էջ 509ա. — Զորն դոճանամք Տէր ՈՅ. մեր...

Էջ 512ա. — Լեւիք ստղծոսիս է պատուակառն...

Էջ 513բ. — 518. Կատարի:

Մանր յիշատակագրութիւնք Գրչի —

Էջ 371ա. —

Զմեղուցեալ զմոյս յիշեալ,

եւ Աստուած ողորմի ասալ,

եւ Աստուած գեղ յիշեալ,

եւ զամէն Հասարակացն որ կայ,

պարզեղան տանէ զնոսալ,

եւ որ ասալ զողորմիս տայ:

Ի Են յիշատակարան Գրչի. — 1609

Էջ 510բ. — Փառք ամենաուրբ Երբորդուհեան Զօր եւ Սրբոյն եւ Զոյոյն Սրբոյն, Ամէն:

Այդ զբեցաւ Սաղմոսարանս ձեռամբ քաղմամբ եւ անիմաստ զրչի Միխիթար Մուկացոյ, ի սուրբ քաղաք Երուսաղէմ, ընդ հովանեաւ Սր. Բարութեանն, եւ Սր. Բակորայ Գրիգորի Սր. Առողոյն, եւ այլ ամենայն Սր. Տնորէնութեանց Քի. Այ. մերոյ. ի լատինոգրութեան տէր Գրիգորին, որ վերակացու եւ Հերպետ ի Սր. Բակորայ Առողոյն, Առողոյն, որ բառացաւ ասորբ զիբքս ի Հալաբ, եւ քաղաք վաստակոց իւրոց յիշատակ իւր Հոգոյն եւ ձեռնարցն եւ ամենայն արեւն մեծաւորացն ամէն:

Ասոյ յիշեալ անկեալ տղայեմ զամենեան անմեղադիր բերութիւնս պաշտնաց եւ խորութեան զբիւս. զի կար մեր այս էւ եւ որք Հանդիպիր ամա, կարգալի կամ օրինակելոյ, յիշեալիք ի մարգարայ յաղոթն ձեր զաւր Գրիգոր Կրօնասրն, եւ զմերձօրքն իւր զամենայն, եւ յի բերանում եւ բոլոր որբտիւ Աստուած [ոգոյն] մի ասացէք բառացոյի ստաւ, եւ Աստուած ձեզ պղծեցի ամէն:

Այդ զբեցաւ աս ի լատ եւ յընդիր օրինակէ, Առողմասարան եւ Աղօթմասարոյց եւ Տոնացոյ, Գն ի մի տուի, եւ իւր պակասութիւն կա, ի մեղանէ՛ եւ ոչ յօրինակէն: Այլ տղայեմ զմանկունաց Սր. Եկեղեցոյ, յորմամ մեղմարար եւ քաղցր ձայնիս սողմոս ասէք, մի բերան Աճ. ողորմի ասացէք Միխիթար Եղեղի զբշիւ, եւ իմ ծնողացն, եւ Երբարցն եւ քուերացն, եւ որ աստուն է ի տուրս բարեաց՝ տացէ ձեզ զիւր Երկնից Սր. Արքայութիւն ամէն:

Այդ զբեցաւ ի թրականութեան Հասարակացն եւ Սր. Եկեղեցոյ:

2048

ԻՐ ԱՇՏՈՑ.— 50

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ—

Մտալ 20 13 7-5: էջ 674: Հանդա-
մանք «գրութի», ցեղակեր, շարաշար, թուղթի
զեկնորակ: Գրիչ Դաւիթ, որդի Հայրապե-
տի: Գրութիւն՝ խորագրեմերը և սկզբնա-
տառները կարմիր, մնացեալը սև մեկանով,
միասին, 21 տող: Բոլորդիր: Համառոտա-
գրութիւնք թուականն առատ: Ուղղագրու-
թիւն տկար, Գուենաւոր զարգացիր և լու-
սանցաւորը կարեւոր կատրմբու սկիզբը:
Գուենաւոր զլիազարդ, իւր տարօք, շատ մը
յանձնենէրս սկիզբը: Բաղձարդն նկար, Իր-
կրտութիւն Տեւոն, էջ 11, ոչ նորը, եւս-
կապմ տախտակեայ զրոշմադարդ: Պաշտա-
նակ մալուպարթեայ սկիզբը Մէկ լիւրթ, իւր
երկաթադիր, երկաթին, մասն Յովհաննայ Ա-
ւետարանին: Պաշտաւակ լիւրթեայ մերթ եր-
կու թիւթ, բոլորդիր, սաղմոսի տունք,
զրաւորթ, եւսյն:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ—

էջ 1, նորագիր անհարթ:

էջ 2-6, համարեա զատարկ:

էջ 7, Յանկ—Ա-Ի-Լ:

էջ 8— Խրատ վասն ԼԳլխոտ լեւան. Որ
տղան Հիւանդ լինի, և կամ լորթ պինի,
պարտ է թաճանայն զանդիսին չուտով մկր-
տել: և լորթամ տանին ի մկրտութիւն, թէ
ի ճանապարհին, և թէ ի ժամատունն մեռա-
նի, պարտ է մկրտել: Բայց հարցոյ պիւն և
Լրկարարութիւն չեա՞ր զի մեռեալ է, և թա-
ղեաղին տրինք իրիւն զկատարեայ տղա-
րիւն: Ո՞ր եղար, մի՞ երկրաւի և աշխարհ
զխրատս, զի ի սրտոյ կամեանց թան:

Ձէ պարտ թաճանային ի ժամ մկրտու-
թեան ուտ պահել, աշխարհամ լալ զմկր-
տութիւն՝ զոր շանայ պարտ է սրտութեամբ,
և չուտով մկրտել, զի մի առանց մկրտելոյ
մեռանի, և լինի արեւոյ պարտական. Վասն
զի լալ աշխարհ մի Աշխարհ, թան զրազում
արդիւնս առնել:

էջ 9— Ա— Կամոն ԼԳլխոտ լեւան:

էջ 15— Տէր Ած. մեր, Ած. բարեբար

...

էջ 62— Բ— Կանոն պսակ զնեյն:

էջ 88— Եւ իհասայն լուսն զձեռն հար-
սին, և զնէ զտան ի վերա աջ ոտացն, և բզ-
պուսին ի վերայ զխո նոցա. ցուցանէ քա-
հանայն որպէս դարվին է, և կեղեցին որպէս
բարա, և փուռ Քրիստոսի Ար. Աւետարա-
նին, և սոյն է որպէս սեղանն, և կտանն
Յա. Քա. խաչն և ոտարանն, և անու լ հար-
սին և իհասայն, որ զնէ զերկու լուսն ի վե-
րայ միմեանց, և տա իաշտոյն որ միասին
զատնա:

էջ 121— Գ— Կանոն Հաղարդ տալ:

էջ 146— Խաղաղ արձակել ի կուտա-
նոց անելով. Ողորմեացի լոգ մարդասէրն
Աստուած...

— Աղբիւր Եւ մաղբաւք սրբոյն Գրիգո-
րի Նարեկացի վարդապետին.— Ընդհան Աշ-
հարիւրապետիկ, Հաղարապետիկ և բիւ-
րապետիկ...

էջ 156— Դ— Կարգ և կանոն զան-
նայն հաստացեալ ճիշեցեալսն ի Քա. յոգար-
նայն:

էջ 251— Դանձ լաղման ճիշեցեալ տա-
լա և զիս լիւր Դօքիւն.— Ընդհան ի յէն Բա-
նոյ ի սկզբունէ...: Ընդհան լալ:

էջ 258— Ողբար ևսն լաղման.— Ող-
բաճանայք և վարդապետք ստատածարաւք
...

էջ 269— Եւ ի վարդան առաքին լոյ աշ-
ղան լոյ առաքան զան ի զերեզմանն...

էջ 275— Աղաւթ Սրբոյն Բարսեղի
Հայրապետին.— Գոհանաւք զթէն Տէր...

էջ 285— Կամոն Եւ լուսնայն երրոյն ի
զերեզմանն...

էջ 296— Եւ— Կանոն և կարգ տղա-
թայն:

էջ 319— Ողբ աղմիւ և զհեղիլ տուն
— Արարիչն արարածոյ մէջ բարկացաւ...

էջ 326— Աղոյն զան ի զերեզմանն...

էջ 332— Կամոն Եւ որմ զան ի զերեզ-
մանն և տանն...

2049

Ք Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք

Տեղի

1851

ՆԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 26×16×1: էջք 172: Հանդա-
մանք յա: Թուղթ Հասարակ. Գրութիւն՝
ամբողջութիւն սեւ մեկունով, միասին, 21
տող: Նոտք Հեղապիւր: Համառոտադրութիւնք
տախտականէն բիշ մը սուկի: Թղթակալով
մասած:

ԸՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Քարոյ առաջին.— Վասն ան-
ուն քրիստոնէութեան քէ զինչ է.— Ի յի-
րոյ քրիստոնէական սուրբ Հաստոյ եւ կը-
րոնի՝ ձեռք սորվելու եւ զիանալու պէտք ե-
լած բանէր ալ տեղս խոսիմք...:

էջ 11.— Գլուխ Բ.— Քարոյ մասն քր-
իստոնէութեան դործոց եւ մարտոց:

էջ 24.— Քարոյ [երրորդ].— Վասն քր-
իստոնէութեան նշանի.— Անցեալ երկու

կիրակէին մեր ատենարանութեան մէջ նիւ-
թը այս էր...:

էջ 131.— Քարոյ իններորդ, մասն
Որդոյն Միածնի աշխարհ գալոյն:

էջ 127.— Քարոյ տասներորդ.— Վա-
սն Մենդեան Որդոյ կուսին եւ Որդոյն
միածնի.— Շատ ժամանակ Հաղարտոր
տարիւն պէրի մարդկայինս բնութիւն փէք
չատ կարտութեամբ եւ մեծ լաղձանք կ'ըս-
պտէր մարդկայութեան Քանին Աստուծոյ
Քրիստոսի Տեսնոն մերոյ...:

էջ 153.— Քարաւայ քարոյ.— Վասն
երկնային Հոգեպէն անմարմին Հրէշտակաց:

էջ 166-171, դատարկ:

էջ 172.— Յանկ տետրակիտ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.—

էջ 152.— Աւարտումն տետրակիտ, յու-
րոյ 12. ի 1851:

2050

ԳԻՐՔ ԱՍՏՂԱՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ.— 1

Տեղի

1784

ՆԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 24×5 17×1: էջք 116: Հանդա-
մանք չատ յա: Թուղթ Հասարակ. Գրութիւն՝
սեւ եւ կարմիր մեկաններով, զիծերը
մատամբ կտնու: Ընդհանրապէս միասին,
32 տող, աղյուսակները 40 տող: Նոտք Հեղա-
պիւր: Համառոտադրութիւնք եւ նշանադիրք
ստատ: Կաղմ կիսակաշի խառքարտեայ:

ԸՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Գլխի Աստղաբանութեան յա-
մարդմանայ երկար աշխատութեամբ ի
պարզականէն եւ ի լատինէն, եւ յետ այնու-

րիկ զծաղերեցալ յումահնէ բանասիրէ, յամի
Քրչիէ ի 1784, յամահանն յուրիս 10, յառ-
նէ կրախտաւորէ:

էջ 1.— 1.— Պրակ առաջին Յաղագս
պատճառի յորինելոյ զգիրքս Աստղաբանութե-
ան...:

2.— Պրակ երկրորդ Յաղագս Թարիխի
արտապաց, աշխնքն թուականի: Մտնի զի
յիճթիմայէ մինչեւ յիճթիմայ, 29 օր է, եւ
12 ժամ, եւ 44 րոպէ, եւ մի տարին 354 օր եւ
8 ժամ եւ 48 րոպէ, եւ յայս 8 ժամուց յա-
մէն 3 ամի մի օր նահանջ զոչանայ, աշխն-
քին զէպիտ է:

էջ 2. — Պրակ Դ. Յաղագս բարիքի նակամի Ղուկասու վաճառեցոյ :
Պարսից :

էջ 20. — 42. — Պրակ ԽԲ. Յաղագս ծը-
նրնդեան լուսնի :

էջ 29. — Յաղագս իջեամուսն լուսնի :

էջ 33. գատարկ :

էջ 34. — Յաղագս ռամին . որ է տեսակ
իւրն գիտութեան մոզակամ գոշակութեանց :

Դոսեք կամ մասունք ռամին են շորս
գլխաւորապէս , յորոց ձեւանայ վեշտաւան

1888

էջ 38. — Համառոտ մեկնութիւն (16)
սնտուանցի ռամին :

1. Լաւիան , ցնծութիւն , խնդութիւն ,
ողջութիւն , ողային , արական : . . .

էջ 39. — Կիրառութիւն երկրաչիւն եր-
կուտասան տանց ձեւակերպութիւն :

էջ 40. — Այս շարադրած է՝ մեծի գիտ-

էջ 41. գատարկ :

էջ 42. — Գործածութիւն ողիսակաց
(Զիճի) , որ ցուցանէ զՅովնոյ եւ զրուսն
լուսնի , եւ քաղաքաց , եւ խաւարման :

էջ 54. — Յաղագս խաւարման արեգու-
կան :

էջ 56. — Որինակ հաշուի . — Հանգէպ 16
ապրիլի 1820 . . .

էջ 64. գատարկ :

էջ 65. — Գլուխ Առաջին : Յաղագս իմ-
չութեան Բերակամութեան . — Բերակամու-
թիւնն է արուեստ լեզուալիտութեան բառ
ուղղախօսութեան եւ բառ դրութեան . . .

էջ 66. — Անուն , քայ , որակ , շաղկապ .
եւ որակաւորութիւն :

էջ 69. — Հանգեաւ ի Տէր տանց 74 .
յոգոս . 6 : Անմահ ի գործս եւ ի վարս :

Հար հազեաւիդ Յեսսեան հազնեւգութիւն եօրնադի կիրառ .
գումարէ աստէն վերին Սիւլմի գերկնախոմբ կաճառ ,
զի՞ դուք վարդազեղ հարսունք եղեմայ ոգիք քաջալատ .
ծաղկասփիտ պնէք գայս տիրաւորէր մեծապատմ տաճար .
է՞ր փայտատակեն գլխաւորմանս քահէ յուսապատար ,
զմէ՞ր բոլորին պսակք սարդեմիք յոստ մշտաղալար ,
դուք Պարբեւակեան ղիւցազունք ստուերք փառք երկնակատար .
զի՞ր քեւալարեք յիւրմակեան քարճունս երկրածնոց ի պար :

Աղէ՛ր սասցեք թէ որ քաջագուն մարմին ողեսպատ .
ի չմնաղակերտ դամբանիս ի ծոց շողջողէ ի վառ ,
ոս արեւալանձ Պօղոս վարդապետ պետ պերճապաշտառ .
ամման շոտաւիլ ի հարադոչեանց փքքեայ քարճունայր .
իւրն հայրենիք վեհ արքայալանձ կեսարեան գաւառ ,
սահմանք Ողորմելոյ հսկող հովաւ քեան գանոյք եւ դադար :

Անս քառասուն Կոստի պաշտաման վարեալ ամվար .
գաղտնաճանաչ զյոյս Թորգոմայ փայլեցոյց ի սպառ ,
կանգնեա եօրնալիս աստուածաբնակ յայլ գեղայարմար ,
եւ եմգետասան յարուսնիս մարգեաց յիմաստ եւ ի համնայր .
յայիս ձեռութեան ղիպեալ կանխազէտ յօրեաս անաշատ ,
ի խորոց շիրմիս ձօնէ էին գայս մաղթանաց քաւալար :

էջ 70. գատարկ :

գումարեւոյ զգրաւաշտական տառն :

էջ 90. — Եղանակ Գումարեւոյ :

էջ 71. — Աղիսակս վասն ղիւրապէս

Էջ 92.— Բարձրագույն կամ Զանգեզուր.
(ըստ տաճկաց քեմզիլ):

Էջ 94.— Բազմապատկան:
Էջ 95.—

Տիման չճանաչող սլավոն ծաղկանց զոնմի գծեւ աղիւսակաց.
ուստի յաւելող զգագրութիւն կրեմ համարակ հանգում մեղաւաց:
կրե հաճայ յուսեցի ձեզ համարում այդ տեսակիս.
մաղքեմ ի ձեռք. ու ճորավարժք. ի խոր սլուէ տուք գեղորմիս:

Էջ 95—113, աշխատանքի տեղանք:

Այստեղ յիշան:

Էջ 113.— Որքանակ կանոնական քաղաք:

Էջ 114, դատարան:

2051

ԲԱՌԳԻՐՔ ԻՏԱԼԵՐԵՆԷ ԵՒԱՅԼԵՐ — ԹՐԲԵՐԵՆԷՆ — 1

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 24. 15. 3: Թերթք 154: Զան-
գուսանք յաւ: Թուրքի տոկուն: Գրութիւն
վերնադիրները և զլիապատուրը կարմիր,
մուգեղաւր սև: Մեկանով, միասին, 27 տող:
Նոսր չեղազիր. կազմ կիսակաշի խաւա-
յալտեան:

ԲԱՐԵՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Թղ. 1ա.— Այդ իւզերինէ, լարիննէ,
տալեանման, փրանսրգեան. ինկիլիգնէ.
րումեան, էգայ լուզերլերինն թիւրքեանի
տիր:
Արեւիկայի քանիս, իմ իշտահ: Լ
Արեւիկայի քանիս, իմ իշտահ: Ի
Արեւ. Եւրոպայի տոմար: Լ

Թղ. 12ր.— 13ա, դատարկ. միայն Ա.
սեղորտապարտը գրում կարմրադեղին:
Նոյնպէս Թղ. 14ր:

Թղ. 15ա.— Բէմ իւզերինէ, լարիննէ,
տալեանման. փրանսրգեան, ինկիլիգնէ.
րումեան, էգայ լուզերլերինն թիւրքեանի:

Բարախա, սիր աղան տր, ճիւղ ուր:

ԱՄԵՐԵՆԱՅԻ:

Բարախա, տես Բարախա,
Բարախա, Խաչիս:

Թղ. 26—27, միայն Բ տառերը գրում:

Թղ. 28ա.— Գիւ իւզերինէ, լարիննէ

Թիւրքեանի:

Թղ. 28ր.— 30ր, դատարկ մեծադոյն
մասամբ:

Թղ. 32 — 34, դատարկ մեծադոյն մա-
սամբ: Նման դատարկ կամ կիսով լարի գր-
ում Թերթք կան նաեւ այլուր:

Թղ. 87ա.— Նու իւզերինէ, տալեանման
էգայ լուզերլերինն թիւրքեանի:

Նարիթա, տես Նարիթա:

Նարիթա, Նարիթա:

Թղ. 107ա.— Ռա իւզերինէ...

Թղ.

Նաւաթ:

Թղ. 151ա.— Ձե իւզերինէ, տալեանմ-
ան, լարիննէ. փրանսրգեան. ինկիլիգնէ.
րումեան, էգայ լուզերլերինն թիւրքեանի:

Պալա, Պալա, լաւան, տողան,
արմանալ...

Պան, մատաղ հոգեւոր, կէլիկ Լալարու-

U I A U B B U U Y U B B U U Y — 2057

2053

ԲԱՌԳԻՐԲ ՀԱՅԵՐԷՆԷ — ԹՐԳԵՐԷՆ. — 1

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ. 23.5 × 15 × 2.5: Թերթք 150: Հանդամանք յուս. բազում թերթեր կը մնան դատարի, թուղթ տակուն: Գրութիւն՝ խորանիւրեր և սկզբնատուեր կարմիր, մանազեայր սև մեյանով, միասին, 27 տող: Նտոր չեղադիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Թղ. 1ա. — Այբ իզերինէ օլամ հայնայ էգայ յուղեքլէրինին քիւրքնէսի պէլամ:

Անդամալուծութիւն, տես Անդամալուծութիւն:

Անդամալուծութիւն, Ֆայիճ:

Այրիչ Զուք, տես Արքայաջուր:

Արքայաջուր, զէրապ սույր:

Արծի, զարա դուշ:

Արտուտ, չալիւր դուշու:

Աւազակազ կողիք, մարտնեան կողիք, խորարդար ատալար, Զին էլինտէ, ճիւրճուն զրալա սեմթլէրինտէ, պունյար չօք ատալարար:

Թղ. 13ա. — Բէն իզերինէ...

Բազէ, շահուն:

Բազդական, աշուր:

Թղ. 30ա. — Ըք իզերինէ...

Ընդերք, պաղրարաք:

Թղ. 49ա. — Լիւն իզերինէ...

Լապտերաձողիկ, Ֆենէր չիլէկի:

Լեզակարոյս, չիլիդ օթու:

Թղ. 53ա. — Խէ իզերինէ...

Սաղաւարտ, չարախ:

Սոր Վիրապ, Արտուշատ շէրինտէտիւր

խարապատոր, Ը սահէթ էջմիածինտէն էօթէ, Գրիգոր Լուսավորիչ 14

սենէ պէթլէտի պու դուշու:

Սրիսուպոյիւ, Խիսկիտար:

Թղ. 57ա. — Խա իզերինէ...

Խաղկէջուր, չիլէկ սույու:

Խոփաղ դաւար, Տիարպէրի սեմթլինտէ

տէ Զիւրիլէկիք էօթլէրինէ տէրիւր:

Թղ. 77ա. — Մէն իզերինէ...

Մաճոյճ, տես մաճուած:

Մաճուած, բրձթր, բլիթ:

Մաճուած ազոխոյ, զօրաք բլիթսի:

Մօլտալիա, Պուղտան:

Թղ. 147. — Ֆէ իզերինէ հայնայ էգայ

յուղեքլէրինին քիւրքնէսի:

2054

ԲԱՌԳԻՐԲ ԱՐԱԵՐԷՆ — ՊԱՐՍԿԵՐԷՆ — ԹՐԳԵՐԷՆ. — 1

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ. 24 × 15 × 3: Թերթք 184: Հանդամանք յուս. բազում էջեր կը մնան դատարի: Թուղթ տակուն: Գրութիւն՝ խորագիրներ և սկզբնատուեր կարմիր, մանազեայր սև մեյանով, միասին, 27 տող: Նտոր չեղադիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Թղ. 1ա. — Այբ իզերինէ օլամ արապի

փարսի էգայ յուղեքլէրինին քիւրքնէսի պէլամ օլունայ:

Ապոխլապէն, իթ իշտահ, զարննտայ չիւհանի քէլլր վար:

Ապ, սու:

Արէզ, բիւրին:

Թղ. 11ա. — Բէն իզերինէ...

Բալա, շահուն:

Թղ. 27ա. — Զա իզերինէ...

Զէնպուտ, արք:

Ձկակոտ, դամբախ:
Թ. 7. 57 ա. — Խէ իւզերիմէ...:
Խնդիր ձկակոտ, Եսայան տոմարու:
Խումար, Էջնէր:
Խար, արապի Էջնէր...:
Խաչապ, օտուն:
Թ. 7. 109 ա. — Դա իւզերիմէ...:
Շաթիքա, Էարրմ պաշ ադրար:
Թ. 7. 119 ա. — Զա իւզերիմէ...:

Չաղանոց, իլնկէն:
Թ. 7. 155 ա. — Տիւն իւզերիմէ...:
Տախիս, տոյամայ, պարմադարն ու—
Տրնտայ շրթար...:
Տապար, պաշ ադրար:
Թ. 7. 179 ա. — Ֆէ իւզերիմէ արապի
Փարսի Էզայ լուզիքիւրիմին Բիւրքէնի:
Ճաթ, զարգայ պիւքն Էմիլի:

2055

Հ Ո Փ Ե Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն. — 1

(ԺԹ. ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Դաւայ 23: 17-4: Էջ 494: Հանգա—
ման շատ յուս: Թուղլի Հասարակ: Գրու—
թիւն՝ խորագրերն էր և գլխատուերը կար—
միր, մնացեալը ան մեյանով, միասին, 23
տող: Նոտր շնորհիւր կանոնաւոր: Համառո—
տագրութիւնք սոխորականէն բիշ մը աւելի:
Կաշնկապմ խաւարարուեայ Եսկեզձ Էրէզնե—
րով:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Նախըզանգ.— Բնագանցու—
թեան մեծապէս զհետ էին նախնի իմաստու—
ակըր...:

Էջ 6.— Բնագանցութիւն: Մասն Ա.
Հոգեբանութիւն.— Հոգեբանութիւնը անուն
ձաղկայ ի բառից Հոգի, և բան, նշանակել
ճտու, կամ բան զհոգու:

Էջ 216.— Բնագանցութեան Մասն Բ.
Խալարովութիւն. կամ վերլուծութիւն զա—
զապարագ և ծանօթութեանց որ ի վերայ
կակապ.— Խալարովութիւնն՝ որ նշանակել
ճտու կամ բառ զկակապ, այն մասն է բնա—
գանցութեան, որ յիւր ստարկայ ունի զընդ—

Հանուր Հանդաման կակապ, և է առաջինն՝
որում առաւ անուն բնագանցութեան:

Էջ 335.— Բնագանցութեան Մասն Գ:
Տիւզիւրաբարութիւն.— Գունարէն կուշի՝
բառնալիւր, և յոսմա, որ առ մեկ թարգ—
մանի կարգ, անունանաց Պղատուն զաշխարս
կամ դոխիւրա, յաղապս զարմանալի կար—
գաց՝ որ իլնկէն ի նմա:

Էջ 426.— Բնագանցութեան Մասն Դ:
Թնական Աստուածաբանութիւն.— Ազնուա—
դոյն մասն բնագանցութեան է այն՝ յորում
խոյզք և խնդիրք և խորհրդածութիւնք և—
յանեն ամբառնան մինչև յակն զհրազոյն

Էջ 452.— Ատորոտ.— Ոկիդրն թարգմա—
նութեան յունի. 7. և վարձանն ի յուլիսի
1. յամին 1827:

Էջ 453.— Մանօթութիւնք Ուր Էզեայ—
քըն յետ թոտնշանաց կրկին Գաղանաձէն
զձիւր. Հեղինակին Էն. իսկ առանց նշանաց
Էզեայքն ի մէջ յաւեյան.— Կան 48 ծանօ—
թութիւններ:

Էջ 489.— Նեղադիր.— ճանկ զբոյս:

Գրութիւն ամբողջովին ժանիչակազոյն թանաքով: Շեղազիր մարտի եւ կանոնաւոր: Համառօտագրութիւնք սովորական: Լաթակաղճ կիսակաշի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 11-2, դատարկ:

Էջ 1.— Աշխատասիրեալ ի Յովհաննէս Վարդապետի ՄԷՃ Իսկական Պրոսպեկտ, 1901:

Էջ 1.— Յանկ Գլխոյ: Հանդէս մեր:

Էջ 16.— Մանութիւն շանդիսից, որ ի Սուրբ Աստուածածին:

Էջ 16-17, դատարկ:

Էջ 18.— Յաղագս Հանդիսից.— Այս տետրակի մէջի պարունակութիւնք միայն Սուրբ Բարութեան Երկնաւոր տաճարի մէջ կատարուած թէ մերազնիւից, թէ Երեսնաց եւ թէ Լատինաց Հանդիսից օրերը ցուցուեալ: Նաեւ կանոն ի վերայ երեք ազգաց հասարակ

աւուր եկեղեցական արարողութեանց եւ ոչ այլ ինչ:

Էջ 1.— Առաջին Հանդէս Հայոց Վարանայ Սուրբ Խաչի:

Էջ 8.— Երկրորդ Հանդէս Հայոց Գիւտ Սուրբ Խաչի:

Էջ 41.— Սեբեքորդ Հանդէս Հայոց Աշխարհամատրան Կիրակի:

Էջ 51.— Կանոն ի վերայ երեք ազգաց հասարակ աւուր եկեղեցական արարողութեանց:

Էջ 78.— Լատինաց Գիւտ Սուրբ Խաչի Հանդէս:

Էջ 92.— Երեսնաց Առաջին Հանդէս:

Էջ 99-103, դատարկ:

Էջ 104.— Յանկ Գլխոյ. Հանդէս Լատինաց:

Էջ 105.— Յանկ Գլխոյ. Հանդէս Յունաց:

Էջ 106-112, դատարկ:

2058

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.— 9

ԲՈՎԱՆԵՍ ՊԱՏՄԱՐԱՆ

Տեղի

1843

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաս 23 × 18 × 1.5: Էջք 17-224: Հանդամաք լատ լա: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Թէյեան Կարապետ: Գրութիւն ամբողջովին սեւորակ մելանով, միասին, 24-26 տող: Շեղազիր կանոնաւոր: Համառօտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Կաղճ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 17-18, դատարկ:

Էջ 19.— Պատմութիւն Հայոց. արարեալ տեսան Յովհաննէս զերթատեալ եւ երջանիկ կաթողիկոսի ամ. Հայոց, աշակերտի եւ ազգականի Երանկոյն Մալտոցի օրոյն հայրապետի Հայոց ազգի, որ եւ ըստ իւրում

իսկ յօրինողի անուան Կիւտ Յովհաննէս պատմագիր:

Սկիզբն առնել սա ի ծննդոցն Յարեթի, եւ ի Հայկայ նախնոյն մերմէ, համառօտ եւ քաղցրաբան ոճի, եւ հասուցանել յիւր ժամանակի եւ ի վախճանն, մինչ ի ՅԷԹ թուական մեր: Նաեւ ի բարձմանէ թաղաւորութեան ազգի մերոյ, եւ այսր մանաւանդ զգործանալոյ ազգին իսմայէլեան, եւ զանցից եւ զաղէտիցն, զորս անցուցին նոքա ընդ աշխարհ մեր եւ ընդ ազգս Հայոց սակաւ ինչ հետամտելով պատմէ մորմորակեան բանիւք, եւ կսկծալի ոճի, վիպասանելով ընդ նոսին նոսեւ զոմանց բարեպաւտի Հիպատածոց ազգիս մերոյ զթաղաւորութենէ զեղին Բագրատունեաց եւ զայլոց այսպիսեաց:

Նորոգ ընդօրինակելու յամի Տեառն
1843. օլոտ. 22ին, ձեռամբ Նուսր Թէլլեան
կարապետի:

ՀԱՄԱՌ. Թ. 1302. Դ. Հատոր, էջ 530:

էջ 20.— Յովհաննոս Հայոց կաթողի-
կոսի յառաջարկն Պատմութեան:

Չյաղարտման դարուց ժամուց եւ ժա-
մտակաց թէպէտեւ իսկապէս ղ(շ)օրէ ասաց
Բանն զնէյ յիւրում իշխանութեան:

էջ 25.— Յովհաննոս զերթաւոր կաթու-
ղիկոսի սկիզբն Պատմութեան: Յաղագս սե-
րնդոց Նոյի:

Յետ երկնասահանացն չնդեղաց եւ ան-
զնդապտոյտն ջրահեղծն լիեկոյ թոյր չըն-
թականացն:

Մաքօր.— Դյուխներու բաժանում չու-
նի. միանկու կը յարունակուի ցվերջ:

էջ 218.— Բանք որոյնք սակս յիշատա-
կի տնտան իւրոյ:

էջ 220.— Նուստ ծառայ ծառայիցն
Աստուծոյ մահտեաի Սուքիաս կարապետեան
Անդրիանուպոլսցի:

էջ 221-224. դատարկ:

2059

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Մ Ո Ց (ԿՐՕՆԱԿԱՆ)

ՆԿԼԱՎԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 23×17.5×1: էջ 248: Հանգա-
մանք յաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամ-
րողջովին սեւորակ մելանով, միասին, 30-
33 տող: Եւղադիր. Համառոտագրութիւնք
սովորականէն աւելի: Կաթ կիսալաթ խա-
ւաքարտեայ հինցած:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Աղօթք առաւտեանն.— Երբոր-
դութիւն անբաժանելի:

էջ 4.— Աղօթք առ պահպան հրեշտա-
կն:

էջ 6-14. դատարկ:

էջ 15.— Մաղթանք առ Ես. եւ Մար-
իամ.— Բարերար փրկիչ իմ եւ անբ հոգւոյ
իմոյ:

էջ 17.— Գլուխ Ա.— Յաղագս սիրոյն
Յիսուսի Քրիստոսի դոր Էջոյց մեղ ի յանձն
առնուի ի վրձարել ողորարութեանն Աստու-
ծոյ ընդ պարտուց մեղաց մեքոց:

էջ 21.— Գլուխ Բ.— Յաղագս յանձն
առնուի Յի. սաստիկ տանջանս վասն մեր առ
ի տալ մեղ իմանայ զմեծարորոքք սէր իւր.
որով սիրէն զմեղ:

էջ 23.— Գլուխ Գ:

էջ 25.— Գլուխ Դ:

էջ 28.— Գլուխ Ե:

էջ 33.— Գլուխ Զ.— Յաղագս քրտանց
եւ տաղնապանաց որով տաղնապանայ Ես. ի
պարտիկի:

էջ 36.— Գլուխ Է:

էջ 38.— Գլուխ Ը.— Յաղագս ձաղկե-
լոյ Յի. ի վերայ սեռն:

էջ 41.— Գլուխ Թ.— Յաղագս փշապը-
սակ թաղաքութեան Յի:

էջ 43.— Գլուխ ժ:

էջ 45.— Գլուխ ժԱ:

էջ 50.— Գլուխ ժԲ.— Յաղագս Խաչե-
լուծեան Յիսուսի:

էջ 53.— Գլուխ ժԳ:

էջ 57.— Գլուխ ժԴ.— Յաղագս յուսոյ,
որ ի մահուն Յի. Քի:

էջ 60.— Գլուխ ժԵ:

էջ 62.— Գլուխ ժԶ:

էջ 65.— Աստիճանք յարարանաց.— Ոյ
կաթողիւն փրկիչ իմ Ես.:

էջ 67.— Պսակ ամենատուրք վիրաց Յի.
խաչելոյն:

էջ 71-74. դատարկ:

էջ 75.—

Քիւյ, Աստուած, միշտ կ'օրհնարանեմք:

Տէրութիւնդ կը ճանաչենք:

էջ 77.— 1.— Ոյ Հայոց՝ երկնաւոր Աստ-
ուած, սղորմէ մեղի, ողորմելի մեղաւորնե-

բան... 33.— Գառն Աստուծոյ, որ աշխարհի մեղքերը մէկդի կը վերցունեա, որդորմէ մեզի...

Էջ 84 — Եկ Սուրբ Հոգի կենդանարար

Էջ 87 — Աղօթք — Ով ամենակարող Ած... :

Էջ 88 — Ընդհանուր Գոհութիւն :

Էջ 92-122, դատարկ :

Էջ 123 — Սիրեցեալ Հայր իմ, մեծախոսող աստուծոք բնկալայ զսիրայի եւ զաւտարել նամակ ձեր...

Էջ 124 — Հայր Հնորհափայլ, ի հարան յետեւ ակնկալեալ աներկբայ սպասէի :

Էջ 126-248, դատարկ :

2060

ԳԵՂԱՐՔՈՒՆԻ (Եւ Շրջակայք) .— 1

ՊՕՂՈՍ ՎՐԴՊԵՏՐՈՍԻԱՆ

(ԺԹ) ԳԱՐԴ

ԴԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մասայ 22×17—3: Էջք 378: Հանգամանք յուր Բույզի Հասարակ, ոչ միտեանակ: Դրիւ՝ Պօղոս Վրդ. Պետրոսեան: Դրութիւն սևուրակ կամ ժանգագոյն թանաքով, միասին, 22—36 տող: Ընդադիր: Կազմ կիսակաշի խաւարտեալ, որ կ'ընդգրկէ այլեւայլ տետրակներ, առնիչը դասաւորութեամբ: Նուիրող՝ Սերորէ Պետրոսեան (1861):

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ —

Էջ 1 — Աստուծոյ միակայմ բնի պէտք է, որ չի ցրուին, եւ են երկասիրութիւնք եղբորս, տ. Պօղոսի Վ. դուցէ ժամանակին ուսումնականի մը պիտանի կրնայ լինել. այս մտոր նուիրելի թանկարանին երաւողմի. 1861, սեպ. 12. Սերորէ Պետրոսեան:

Էջ 3 — Բանաւորդիւր պարտն Սերորի՝ եղբարս սիրեցեալ:

Յետագայ քան զայս տուեալ եմ ծածոթութիւն դրով, թէ պատահեալ կամ ի վատտակ նախնեացարտութեան Գեղամայ, կամ Գեղարքունիոյ, որոս ի մի հասարակ եւ ամբողջիւ կամ էր ինձ. բայց տեսեալ թէ ի յոյժ յոյժ բնորոշակի ձեռքան, եւ ինչիւն քննալիս կարեւորք զիս կան մտան, երկրորդապէս կամ ախարմ թուեցաւ ինձ՝ ատանձինն

զմի զայս փոքր մասն նախաձեռն մատուցանել: Իսկ Էթէ հրատարակութեամբ միջոցաւ միայ ի պատուական լրացուցն առժամուսնա մատուցի ի վայելա բանասիրաք լեզուս, ոչ դանդաղիմ եւ զայս մի զկնի միայ փութացուցանել, որք մեծաւ մասամբ կան ի պատրաստի. ձեր սոք եղբարս սիրեցեալ. — նուիրելու ծառայ՝ Պ. Պ. Վ. Կ. Պօլսեցի, ի Սեւան, ի 15 յուլիսի, 1850:

Էջ 5 — Մոլակ Գեղամայ. — Այս ծովակ լարեւելից լարեւմտաւ երկայնածղի ի ձեւ իմն եռանկեան...

Էջ 11 — Առաւելով ծովակիս. — Այս ծովակ յիշատակեալ ի խորեանցոյն՝ յատուրդ առաջ Գեղամայ միայ ի հայկազուն սերնդոյ...

Էջ 16 — Հասարակ լարձրանալոյ Մոլակիս:

Էջ 22 — Հասարակ իջանկոյ Մոլակիս:

Էջ 32 — Բարձրութիւն եւ խորութիւն Մոլակիս:

Էջ 35 — Տեսակէ Բանից Մոլակիս:

Ո. Կողակ,

Բ. Իշխանաձուկն,

Գ. Ամառն,

Դ. Աղինճան,

Ե. Պեղյու,

Ձ. Զալաժուկն, աբխազի նախարար,
Է. Պեոճէկ,
Ը. Կարմրախայտ,
Թ. Զաւար,
Ժ. Գեղարքունի,
ԺԱ. Բաղդակ,
ԺԲ. Կոսկոտուց, իցէ թէ կեռակտուց
... — Հմմտ. Մկրտիչ Արք. Սմբատեանց,
Դեղարքունի, էջ 33, ձեթ:
Էջ 42. — Դանձաթիւթիւնք:
Էջ 49. — Գեռակար, որք Հոսին յայտ Կո-
վակ:
Էջ 72-73. դատարկ:

Էջ 74. — Բանասէր Պարոն Սերոփիլ,
կերայր Հարադատ:

Ետտաջ քան զայս ուղղեալ եմ առ Էդ-
րայրութիւնդ պարտած իմ, որ յԱխուրեան
դեռ եւ ի Շիրակ, յետոյ Հանդիպեցան մեզ
ալիւսայլ ճանապարհորդք, որոց կրկին
Հարցարան Էղէ, Հարկ Էղէ զսխալանս եւ րդ-
թէրութիւնս իմ յոռաջին գրութեանս յուղ-
լուծիւն եւ ի կատարելութիւն վերածել, եւ
սա՛ա ի ամին յայտ տեսրակի յերեսս 92. բո-
վանդակեցի:

Զոր եւ Հաստեի յէջմիածին առ ազնիւ
բանախնդիր Պարոն Թաղէս Միշրդատ Տէր
Աստուածատրեան Կարինեանց այսպէս բա-
ցադոյն, յոնկախնուդ աղաչեմ, ծանուցես
նոսաստիւ նա զի Էթէ առաջինքն ի տիպ մա-
տուցեալ են, Հարկ է անրնդմէջ եւ պապատ-
րութիւնքս յաւելուդ զսխալանուց եւ զպակա-
սորդաց, եւ Էթէ ոչ ուղղադրեալ կարգաւո-
րեցցես:

Էր ողջ ի մխթիարութիւն իմ, որ եմ
Էդրայր եւ ծառայ՝ Պ. Պ. Վ. Կ. Պոյաեցի, ի
Սեւան, ի 14 Յուլիս 1850:

Էջ 75. — Ուղղութիւնք սխալանաց, եւ
յրութիւն թերութեանց՝ որ յԱխուրեան եւ ի
Շիրակ գրուածս մեր ատաջին:

Էջ 85. — Կուր Գետ:
Էջ 95. — ՅԱնի. — Վասն պարտապաշտ Ան-
տոյ քաղաքին, տարակոյս իմն զուցի յոռաջին
գրութեան...:

Էջ 99. — Գեղարքունի նահանգ 1. —
Զատորադրութիւն Գեղարքունեայ՝ առեւ 2.
Շահնաթախեան ի Հին Հայաստանէ, ի գոր-

ծոյ անտի Հորն Ինճիճեան...

Էջ 108-110, դատարկ:
Էջ 111-120. զանազան մանր տեղեկու-
թիւնք, քաղաածոյ:

Էջ 120. — Գրեցաւ դիրքս այս ի Պոնտոս
քաղաքին որ անուն կոչի Տրապիզոն... Թր-
տարելութեան Հայոց ՊԱԼ, յունվար Ժ, ձե-
ռաւ քաղմամբը սուտանուն Բակոր արեղի
... — Հմմտ. Երչտ. ԺԵ. Դարի, Թ. 461:

Էջ 121. — Ախուրեան Գետ. — Ի վերջին
եւ ի բարձու սահմանադրութիւն Արցախու Լ-
պարզութեան կամ Զորքու նահանգին
կացեալ կայ Կեոյ, կամ Երթելի զատա-
ռակ, որ այժմ է սահմանադրութիւն Ոսմանեան
Էրկրի, ի Հիւսսոյ ունելոյ զսահմանս Ար-
ցախու, եւ յարեւելից զՏաշիքք, որք այժմ
են սահմանք Ռուսիոյ: Իսկ ի Հարասոյ զԶա-
րիլատ Կարուց, եւ յարեւմտից զԱրտասան
Արցախու, որք են սահմանք Օսմանեան...:

Էջ 122. — Արեւելեան Շիրակ:
Էջ 141. — Դիպուածք Անապատիս:
Էջ 158-160. դատարկ:

Էջ 161. — Աստուծասէր Պարոն Սերոփիլ,
Էդրայր Հարադատ:

Վաղու ուրեմն Էդրայրութեան ձեռում
ակն արկեալ էր տայ ծանօթս զԱխուրեան
Դեռոյ, եւ զղաւառէն Շիրակայ: Ի պաշտա-
մանս տեղ ինչինչ ի մասնաւորի ի դիր առ-
եալ պատրաստեալ էի, եւ Հոդ տանէի Հետց-
Հետէ Համահաւաքել եւ զարձանագիր յիշա-
տակարանս՝ յորժմ ողի առից:

Իրեւ զէպ կղեւ մեզ յայտ կոյս անցա-
նիւ, յայլ կարեւորս Հարկ Էղի մեզ րնդ եր-
կար րեւել պարապ, աստի յայտանէ վեր-
ջուցեալ պտաք, եւ յապաղկոտ կղեւս առ կա-
տարուն Գոյոյ խնդրանաց:

Արժան էր տյիւս յապաղել, մինչեւ ի
Հասարկ զյիշատակագիրս որ ի նոսա, բայց
Էրկոյ դեռ թէ եւ այս բաւարարեալ զործ
դուցէ զէպ լիցի ի խաւարչոյն եւ ի խոնա-
ւոտ գրատունս անպիտոնանալ, զայս չափս
եւս բաւ Համարեցայ, եւ առաքեցի՝ Հաղորդ-
եալ լիւր, եւ լիւ որոց եւ ի սէր աղղին Հրա-
տարակել սրման զատին:

Ողջ լեր Հարադատ բոտ Հոյոյ եւ բոտ
մարմնոյ, որում կամ նուրեւի ծառայ Պ.

Վ. Կ. Գևորգյան, Կ. Գոթիցի, Ի Սեան, Ի
5 յունիսի, 1850: — Հմմտ. ստորև, էջ 262:

Էջ 163. — Ախուրեան Գևորգ — Ի վերջին
և Ի քարձու ծայրի Արցախու և Կարաբուռ-
թեան, կամ ըստ այժմուս Արցունի Դիա-
նադարձեան: Զրարը նախագի, կացնայ
կայ, Կէոյէ կամ Երթիլի, պատու, որ այժմ
է սահմանադրութիւն Երկուց Տիեզերական-
թեանն: . . .

Էջ 178. — Բաթմանման Գաւառին Շի-
րական:

Էջ 240. պատարի:

Մոմիոյ — Այս տետրակը իբր տոանձին
Լիւսնամար ունի 1-82:

Էջ 241-245. զանազան մանրութիւն:

Էջ 246. — Եւ արդ սոյն Ս. Վ. առ ինքն
մնացեալ ի հոգեւոր հօրէ իւրէ Բնականն
Կարեւորագոյն զիշխատանք ձեռնորդը զրեանն,
որոն 1822 Մայ. 4. յորժամ զատ յինչն դա-
տարական Ղրիմեցի ութ մանկունս առա-
ջեօր ի ձեռնարան վեհապետ Աղա Բոլախիմ Լա-
սարի, զի անդ վարձեցին, ըսկ նոսին առա-
ջեցի և զգրեանն, միայ յիշատակ անդ, սո-
վին պարտանն, զի հաջող մանկունք ի նոյն
Ս. Վ. Կարեւորագոյն կարեւորագոյն Ղրիմու միայ-
նապարտին, յորժամ դատարան յայն ձեռնարան
ընկաւեալ իրցին:

Օրենսդիր զրեանց ի Սոսկոյ առաջնորդ:

1. Անարախայ, համարձիւն հնոյ և նո-
րոյ կոտորականաց, թարգմանեալ մատեն:

2. Սեկունիսի և Առաքաղ, ժողովուրդի և
Իմաստութեանն: . . .

59. Բարադիրք և զանազան պատմու-
թիւնք:

60. Քիմիքայի յատուկ գիրք: Զորս գր-
եալէ Տէր ի պարտութեան իւրում: Եւ ապա
կայուցէ զմեղսաման հոգի իմ ի խղճահա-
րութեանց, և յոկնկարութեանց հոգեւոր
ձնողի նուստ Ս. Վարդապետիս, ազգութիւն
արքայ հարցն անապատին Սեանուն: 1820 թ. ի
14 զեկ. էջէ ի պատրաստեալ զնայ ի...?:

Էջ 248-251. զանազան մանրութիւն:

Էջ 262. — Բանասէր Գարն Սեբոսթի-
էրաջը հարապատ:

Վաղուս ուրեմն ակն արեւայ էր ձերում
Կարաբուռթեան առ իս' տայ ձեռնոյս զԱ-
խուրեան Գևորգ, և զՇիրակայ Գաւառի,
յորժամ իի անդ ինչինչ ի մասնաւորի զրեալ
պատրաստեալ էի, և մամանկի սպաւի՝
հաւաքել զամենայն արձանագրութիւնս յոր-
ժամ ողի արիւնջ: Իրեն անցաք յայս կոյս,
յայն կարեւորս պատուգրէ, թողեալ էի զայն,
զի Քի առանց յիշատակարանաց տեղոյն՝
զործս այս ցուցցի յերեւան:

Այն տեւեալ թէ յոյժ յոյժ յապաղի
ունի, զուցէ և ըստ մասնեայ այս զործ ի
ձեռս անցեալ անարժանեաց, ի իսաարարին
և ի խոնարհուս զրատուս անպիտանացի,
զայս չափ և բաւական դատեցան հաղորդել
քեզ, և որոց մասն ըզմարեալ հրատարակու-
թեան: — Հմմտ. վերև, էջ 161:

Էջ 262. — Գաւառի զեւոնաւարձու-
թեան զրեալ ի յիշատակարանի յայտատու-
րաց որ ի զրատուս էջմարմուն:

Եւ արդ յիշատակաւ հառեցից զանգր-
ւած մամանկիս զատուս մասնաւոր զարկու-
թիւնն, որ Էկն ի վերայ Երկրիս Արարատ-
եան, մասն ձեռնաղեղ մեղաղ մարդեան, ըստ
մարդարեւին որ սակ, Ո հալի յերկիր, և տայ
զորոյ մաս, մինչև ի յերկինս մեծամեծս: Իսկ
ի թուականիս մերում ՌՃԻԸ, 1679. յամս-
եանն յունիսի, ի շորորդումս աւուր, յաւուր
արեւադարձի, յետ Համարձման Տեւոնն,
և որպէս թէ ի շորորդումս մամու, յան-
կարձակի զգրդեալ շարձեղաս երկիրս Արա-
րատեան, և տնքան սատարացաւ, մինչ զի
թուէր որպէս թէ նա ի վերս ծոյտ ի սատ-
արիկ հողմոյ ալիքածեցելոյ, և ի ստատու-
թիւնն շորմին փայս քաղաքն Երեւան, հան-
դերձ յերդոյն և պարագայս, կործանեցան
տունք և ապարանք զեղեղեղալեւն, քաղեցան
Երեւեցիք և միւսերոյք, զամաքեցան ապ-
րիւրք, և ի տեղիս տեղիս Էկն Զուր սնու,
պատուսեցան վճիռ և յերկին, և ի պատու-
մանն միմայն ըսկ ձերանացեալ Էրանէր յո-
ղս, բարձրացաւ մատարանն և ձեռնեաց
զերկիր ի դատուէն Գաւառայ մինչև զյետեան
Արտաղ, հանդերձ լըրամք և զաւուրք,
մինչև արդէ զհասապայթաւ արեւդական, և
թուէր որպէս թէ կատարածն աշխարհի ի-
նչի:

Իսկ մեռելոցն ոչ զոյր թիւ անդ էր տեսանել զտապ մեծի տապհապին, և զանրաւ տղետն տարակուսանաց մնացելոցն անդ էր տեսանել զկոծ և զկակիծ ծնողաց և զանուկաց անդ էր տեսանել զվայ և զզեղուկ սիրելեաց և թարեկամաց, **ԴՅԷԷ** և Հատանիկն, և ոչ որ էր որ օղելը նոցա: Դատնալիկն և ձեռամբ պեղէին այսր անդր. և ոչ զօրէին **ԳԲԲԲ** նոցա. և ի կակծոցն դարձեալ զօրանային, և ձեռամբ պեղէին զհոգան. և զքարինան, Հանէին զմարտն ի զերկա իւրեանց ունելոյ զորդիան, և զեայ ի բերանն նոցա գտնեալ իւրեանց, Հանէին զհարսն, ի ձեռն ունելոյ զորդիա իւրեանց, զեղբայր սրտատեսալ զեղբարը և թոյր **ԳԲԲԲ**, և բազում կանայք յեփն զհաց, անկեալ էին ի վերայ Թուրի և խորովեալ, և որք Հանէին՝ կարգիս առ իրեարս զնէին, և չուրջ զնոքոք սարկին զուխ ի բայ և ողբային կակծայի, Հատեալ մի զերեզման՝ որք և Հինգ ի միաւին թաղէին Հանդերձիւք իւրեանց, առանց օրինոց և քահանայի:

Գոյնին յալլոց դատաւաց յօղնութիւն նոցա, և դատուք բարոյմա պեղէին, և ապա Հաղիս դառնէին, և Հատեալ ի փոստ արկանէին, և դարձեալ չարձէր չարձն ի տուէ և ի զիշերի մինչև դատուքին, և ի յիններորդումն աւուր, յաւուր Հինգարամիսը բառ նրմանութեան առաջին չարձին դարձեալ չարմեցաւ, ուղղւալ թէ ժամ Հինգերորդ, և որին խախտեալ մնացեալ էր յառաջնոյն, և սա խապտ կորոյս և տապալեաց:

Եւ դարձեալ չարձէ ի տուէ և ի զիշերի, և յաւուր ութներորդի ամսոյն սեպտ. պահէցաք որքոյ վարդապետին Յովհաննիսի մականեամք կողիտ կոնցելոյ ի զիտին ի վերայ Հրատառն դեռոյ, որ է Հանդատարան Ննջեղիոյն Երևանայ քաղաքին, Եւ էր ժամ որպէս թէ Երրորդ, յանկարծուկ զգրդեալ չարձեղաւ երկիր, և ի սաստկութենէ չարձին փնտառալ զերեզմանացն քարինք Հարեալ յերևարս ճոնային, և Հիացեալ ասեմք փառք քեզ Աձ. ԵՀաս ժամ, զի յարիցի մեռեալք ի զերեզմանոց իւրեանց. և յերկարեալ չարձն մինչև ի զոյսի ամին, և այլ տեսելի:

Էջ 264, դատարկ:

Էջ 265—266, դատարկ:

Էջ 267.— Ըսկաւտ.—

Գաղտնի Ուտ Մոյակին Գեղամայ:

Այն է դատաւարութիւն մասին ինչ Գուգարաց աշխարհին. և Նահանգապետութիւն Արձախու, որք դատաւարեալ կան ըզՀրատային և զԼեւեռեան կողմք լեռանցն Արեգունոյն Գեղարքունոյ, և յորս Հոսին ջուրք ջուրք, որք Համարին իննչ ընդ գաղտնեօք Հաղորդակից ծովակին Գեղամայ:

Չոր Հետաքրքրութեամբ վատտեկալ առ ի զիր՝ որչափ ինչ բաւեաց ստուգել:

Տ. Պապոս Պիտրոսեան՝ Վարդապետ Կոստանդնուպոլսեցի:

Ի Սեան Կղզոյ ի 1850. ի սկստեմբերի:

Էջ 268, դատարկ:

Էջ 269.— Կանխարանք:

Էջ 271.— Խաչարի Գասա, ի մասնէ Գուգարաց:

Էջ 284.— Տաճիկ բնակիչք դատուրս և...

Բայց որ աստ, և յԼեւոն, և յԱյրարես, ոչ սակաւ են մահմետականք, որք անուանին առհասարակ յայտոսի կողման Այրում: Եւ զայս բառ բացատրեն բնակիչք մեր իրբիս կրճատեալ կամ աղճատեալ ի բառն Հայհոտում: Եւ ասեն, թէ սոքա ի Հայոց (դուք և յաւուր ևս յԱրարանից) դատալիներ չընկաւ և ի Հոտոմութիւն, Եւ յետոյ ի բռնանալ յալլոցեաց, ի վերայ Հատառն Գրիտոտնից, բնկալան դատահլութիւն, և անունդ Այրարում մնաց ի վերայ նոցա մինչև զայսօր...

Էջ 293.— Նորէկ ժողովորդք տեղեացրս:

Էջ 311.— Գահլուամք:

Էջ 323.— Ծամբոր Գաւառ:

Էջ 330.— Կարգման Գասառ:

Էջ 353.— Խոյնիարս դատարկ:

Էջ 357.— Գուհլուամ:

Էջ 361.— Փանձակ դատար:

Նիմոք.— Այս տետրակը իբր առանձին յ99-ամար ունի էջ 3—125:

Էջ 366, դատարկ:

Էջ 367, տորբեր թուղթ.— Զառաֆեալ տեղակալ Մեղրի զիւրաքաղաքին Տաթևու...

Էջ 368—377, դատարկ:

Էջ 378, զանապան մանրութ:

2061

ՀԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ

Ի ԿԵՐԱՅ ՇՆՈՐՀԱՅՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ.— 1

ԿԵՐԱՅ ՔՀՆՆ՝ Տ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ

Տեղի

ՌՅԲ = 1853

ՆԿԱՂԱՅՐՈՒԹԻՒՆ.—

Նաւա՝ 23-15-1-5: էջ 120: Հանգստանք չաւա: Թուղթ հատարակ, Գրութիւն՝ խորագիրները և սկզբնաբառերը վարդապետին, մնացեալը սեւ մեյանով, միասին, դուրս դիմելու միջոց, 23 տող: Կտար չեղանդիր մտքուր: Համառօտադրութիւնք առատ, կտար կիսակտէի խառաքարեակ:

էջ 1.— Հակաս.

Հատ Աստուածաբանական ի վերայ Շրնոյնայն Քրիստոսի:

Մագիստրոս հաւաքեալ ի Սուրբ Գրոց և յատուածաբան վարդապետաց՝ աշխատանքս իմամբ Արքիմեդի Տէր Եպիսկոպոսին տէր ԿԵՐԱՅՈՒՅ ԳԻՏԱՐՈՒՄ ԶԱՆՆԱԿԻ Սուրբ Աստուածածնի մայր Էկեղեցւոյ՝ ի փառօփրկիւն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի:

Ի Հայրապետութեան Տ. Տ. Ներսէսի սրտադնատար կաթողիկոսի ամենայն Հայոց: Եւ ի պատրիարքութեան Սրբոյ Երանանդէի տէր Բազմանոս սրբապատեմութեան տէր Եպիսկոպոսի: Եւ ի պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ տէր Եպիսկոպոսի սրբապատեմութեան տէր Եպիսկոպոսի:

Յամի Տեառն 1853, և ի թուականին Հայոց ՌՅԲ:

էջ 3.— Ներածութիւն ի Հատ Աստուածաբանական Պատմութեան և Պատմութեան Գրութիւնի մասին զմեզ շնորհակալութիւն և զառաւելութիւն շնորհալի Աստուծոյ...

էջ 9.— Աստուածաբանական Հատ, ի վերայ Շնորհացն Քրիստոսի: Գլուխ II:

I Հարց. II: Զի՞նչ է շնորհն Քրիստոսի:

Պ. Շնորհն Բի. է զԵրանանոս պարզեւ Աստուծոյ, ի ձեռն արդեանցն Բի. Հեղեայ ի բանական հոգիս առ ի ստանալ զկեանս յաշխարհակալս:

էջ 13.— Գլուխ Բ.— Ի վերայ քաժանման Շնորհաց: Պարտադրման:

էջ 88.— Գլուխ Ժ.— Ի վերայ երկրորդ զործոյ՝ սրբապատեմութեան շնորհաց՝ աշխարհ ի վերայ արդիւնաւորելոյ զարարան:

230. Հ. II.— Զի՞նչ է արդիւնքն:

Պ. Արդիւնքն յարանալ ի վերացեալն՝ է իրաւունք առ վարձն: Իսկ ի թանձրացեալն՝ արդիւնքն է զսրբապատեմութեան վարձուց:

էջ 99-118.— Յանկ աշխարհական:

էջ 119-120. զատարի:

2062

ԿՐՈՒՑՈՒՆ ԿՐԻՍՏՈՍԻ (ԹԵՐԻՒՆ).— 13

ՆԿԱՂԱՅՐՈՒԹԻՒՆ.—

Նաւա՝ 21-16-2-5: էջ 376: Հանգստանք չաւա: Թուղթ փայլուն: Գրութիւն՝ խորագիրները և սկզբնաբառերը կտրուի, մնացեալը սեւ մեյանով, միասին, 23 տող: Կտար չեղանդիր: Համառօտադրութիւնք ա-

ռատ: Կապիւղով խառաքարեակ:

ԵՐԱՆԱՅՐՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 10.— Կարգ և ուսման պարտութիւնք կանոնաց կարգեալ ի սրբոց առաքելոցն և Հայրապետացն, Յանկ Ա-Հի Գլուխներ:

Ա. էջ 3.— Սկիզբն Առաքելական կանոն
նիս—Վարդապետութիւն առաքելոցն. . .

Բ. էջ 25.— Երկրորդ Առաքելական կա-
նոնիս Գլուխ 26:

Մասնաւոր.— Ընդհանուր կանոնաթիւ չու-
նի:

Գ. էջ 39.— Սահմամբ կանոնաց Սր. Ա-
ռաքելոյն Թարգմանի . . .

Դ. էջ 48.— Կանոնի տեսնոց փիլիսոփա-
սի Առաքելոյ:

Ե. էջ 64.— Դժի Կանոնի Նիկիականի,
Գլուխի 5-րդ:

ԺԸ.— էջ 155.— Բասղի գիր կանոնա-
նական վասն պէսպէս եւ բիրապատիկ ախ-
տից. Գլուխ ԱՆԲ:

Եջ 282.— Կանոնի Սրբոյն Սահակայ,
Յաղաքս բորեպիսկոպոսաց. քէ որպէս
պարտ է զկանոնական զկարգն հաստատուի
յորսնի յեկեղեցի:

Եջ 320.— Եղեալ միաբանութեամբ ա-
ւագ Հայոց եօթմերորդ ամի վաղջամեկոյն
Սրբոյն Սահակայ կարգեցան կանոնքս.—
Հմտ. թ. 157. Ա. Հատոր, էջ 472. ԺԸ:

Եջ 344.— Թուղթ Սեւակեայ Նիկիսկո-
պոսին:

Եջ 348.— Կանոնի երկրորդ Ամտիոքայ,
Գլուխ 1Է:

Եջ 352.— Յոսիմոն Լեւոնակոյն զոյ

Հայոց Կարողիկոսի. ԼԸ:

Եջ 353.— Զմեծ եւ զանաւ զբարերար եւ
մարդասէր Տեսնեմք պարտիմք գոհանալ հա-
նապազ. . .— Հմտ. թ. 157. Ա. Հատոր, էջ
472. ԵԱ, ԿԲ մնայ թերի:

Եջ 357-376. տարբեր թուղթ եւ դրչու-
թիւն:

Եջ 357-358, Ազգարանական կապակցու-
թիւններ, կարմիր չբնականներու մէջ, եւ
այլն:

Եջ 359.— Այլ եւ զայս դիտեալ, թէ
հօրքուրորդիք լինին, եւ թէ քեռ որդիք, եւ
թէ հօր քուրս զտեղք եւ քեռ որդիք միապէս
են, որպէս հօրքուրորդիք եւ քեռ որդիք. զի
չկայ պոնապոնութիւն ի յարու եւ յէզն որ
խաբուիս. . .

Եջ 364.— Չոր օրինակ մարմնաւոր ծը-
նողն թէ մի որդի ունի, եւ թէ տասն կամ
այլ անկի եւ պակաս. ամենեցուն ծնող է, եւ
ծնեալքն ի նմանէ որդիք են նմա, եւ եղբայրք
միմեանց: Այսպէս եւ կնքաւայրն որքան ստն
ունենայ, նա՛ւ ամենեցուն հողեւոր ծնող է, եւ
ստներն նմա հողեւոր դասակէ են. . .

Եջ 365-366, դարձեալ կարմրադիւ չբ-
նականներու մէջ սպիտակեղան յաջորդու-
թիւններ:

Եջ 367-376 դատարկ:

2063

ՊԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՐ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՎՏՆՈՑ.— 1

ՅԱԿՈՒ ՎՐԳ ԹԹՈՒՋԵԱՆՑ

Լիւմ Անապատ, Վսն

1832

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 23×17×2.5: Եջ 302: Հանգա-
մանք յաւ: Գրութիւն՝ խորագիրները, զը-
խատառերը եւ այլն վարդապոյն, մնացեալը
սեւ մէկանով, միասին, զոյգ դիմերու մի-
ջեւ, 25 տող: Շեղադիր: Համարադրու-
թիւնք առատ, Կաշկաղճ խաւարաբոսայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Պարզաբանութիւն Փոքր Տրա-
մարանութեան Կովտոյ Հատորոյ: Ա-
րարեալ աշխատասիրութեամբ ի Յակոբ
Վարդապետէ Վանեցոյ Թօփուգեանց կոչե-
ցելոյ, ի դիւրութիւն ուսումնասիր աշակեր-
տելոյ ի Լիւմ Սր. Անապատի՝ որ ի ծովա-

[illegible][illegible]

1848

յոթնու լուկ · ժւկ · ջ · 44

[illegible]

I — ታ ሃ ኄ ነ ዐ ሀ ስ ታ

2064

[illegible][illegible]

Էջ 153.— Քարոզ . վասն Դննդեան մար-
դեղության Բանին : Գրուխ ԺԻ .— Ժամանա-
կը և կա մերձեցաւ Քի . Այ . մարդեղու-
թեամբ ձննդեամբ ի Սրբոյ Կուսէն Մարիա-

մայ յաշխարհ զարոյն . . . :

Էջ 167.— Յանկ Գլխոյ որբոյ մատենիս :
Էջ 168-170 . զստարկ :

2065

Ա.— Տ Ր Ա Մ Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ՆԿԱՐԱՔՐԱԹԻԻՆ .—

Մաս 21 . 5 x 17 x 1 . 5 : Էջ 62 + 11-126 +
78 : Հանգամանք յաւ : Թուղթ առաջին մասը
կապոյտ , յաջորդները ճերմակ : Գրութիւն
ու միամէկ : Շեղադիր : Համառոտադրու-
թիւնք զրիթէ ստորական : Կազմ կիսալսթ
խաւքարեակ :

Ա.— Տ Ր Ա Մ Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Էջ 1.— Տրամաբանութիւն . Մասն Ա -
առջին :

Հ . ԽՅԷ ի տրամաբանութիւնը :

Գ . Տրամաբանութիւնը արհեստ մըն է
որ հոգւոյն իմացական կարողութիւնը ուղ-
ղելու կրնան կուտայ որով կ'դառնէ ճշմար-
տութիւնը .

Էջ 51.— Միտք :

Հ . Միտք բանի՞ն՝ զիսուօր զարձողու-
ն իւն ունի :

Գ . Երեք . բարոնէի , դատել և իմաստա-
սիրել :

Էջ 60.— Հ .— Վնողական լիցիոններ
խօսքը ի՞նչպէս կ'լիցիոն :

Էջ 62 . զատարկ :

Բ.— ՋԱՏԱԳՈՎԱԿԱՆ (ԹԵՐԻ)

Էջ 1-10 . առաջին տետրը կը պակսի :

Էջ 1 .— Ջիշի աւարտելոյ զյառաջարա-
նութիւն իւր . . . :

Էջ 16 .— Յողուած Առաջին : Բաղադր
ժողովոյն Քաղկեդոնի :

«Արդեօք ուղիւն Հայոց ի պատճառ
մերժելոյն զմողսին Քաղկեդոնի , առիցի՞ն՝
բաւամբ հերժուածողդ :

Էջ 36.— Խնդիր Երբորոյ , ի վերայ բղխ-
ման Հողոյն Սրբոյ :

Էջ 49.— Բաղադր նախապահութեան ա-
ռաքելական Աթոռոյն :

Էջ 101.— Ի վերայ վերջին օժման .—
Սթանդէյն է ճարտարամտութիւն վ . Հ . Մ .
2 . Նոր պաշտպանին ուղղափառութեան Հա-
յաստանեայ Եկեղեցւոյ . . . :

Էջ 118.— Զգիտեմ զի՛նչ արդեօք ունի
ասել ընթերցողն , յա՛ն թէ ձիւնաղին , լիբե-
ւի լալոյն է արժանի , և յիշուի ձիւնաղելոյ .
զո՛րն և ընտրեալն ընթերցողն , զեռն արաս-
ցէ . զի արդեօքն ևս արժանի է : Ուստի ի
բաց թողու՛մ այսուհետեւ զայլ անճամբ բա-
նաւ նորա , որք զրեթէ նման են , այլ՝ միայն
զվերճարանութիւն նորա և և թէ զրելով կրն-
թեցուք դրանս : [Այսչափ , յագործ եօք էջն-
ւր կը մնան զստարկ] :

Գ.— ՍԿՋՐՈՒՆՔ ԲՆԱԳԻՏՈՒԵԱՆ

Էջ 1.— Սկզբունք Բնագիտութեան :
Նախադիմանք :

Երբ կը նկատենք արկիւս երեսը և եր-
կնքին մէջ երեւցած ընտանի կրեոյթները . . .

Էջ 5.— Մարմիններու ընդհանուր
յատկութիւնները :

Էջ 18.— Դլուխ Բ . : Տաքութիւն :

Էջ 21.— Մարմիններու ծաւալականու-
թիւնը :

Էջ 29.— Հուրին Աղբիւրները :

Էջ 34.— Դլուխ Գ . : Լույս :

Լույս ամենանուրբ հեղուկ մ'է լուսա-
ւոր մարմիններու մէջ զտնուող . . . :

Էջ 40.— Դլուխ Դ . : Էլեկտրականու-
թիւն :

էջ 329-330ի միջև երկու էջ մնացած է դատարկ, խալվածք: Նույնպէս էջ 381-382ի միջև:

էջ 330-331ի միջև երկու թերթ ճերմակ թուղթ անոնց իջնամասերի տարբեր գրչութեամբ, ըստ նախորդներուն:

էջ 389.— Յաղապս զերազանցութեան համարտութեան. և ի՞նչ որքան ատենայ է այսօր յաշխարհէ:— Գլուխ վաթսուն և վեց.— Ի մէջ սպասաւորացն Դարկճի արքային Պարսից Լղև խնդիր թէ ո՞ր իր մեծագոյն ինչ զօրութեամբ և յաղթող...:

էջ 394.— Յաղապս զերազանցութեան կուսութեան.— Գլուխ վաթսուն և եօթն.— Ոչնչան մեծ և զերազանց է կուսութիւնն...:

էջ 398-399ի միջև, չորս թերթ տարբեր թուղթ և գրչութիւն:

Յաղապս հատանելոյ գճերս կրօնաւորաց.— Գլուխ վաթսուն և վեց.— Այսօր հրաւիրեցնայ էք եղբարք...:

Գլուխ վաթսուն և եօթն.— Արդ տեսցար թէ որպէս կուսութիւնն ինչ արքայութիւնն Աստուծոյ...:

էջ 399.— Յաղապս փառացն արքայութեան.— Գլուխ եօթնասուն.— Իագոս մակապիր ևն արքայութեան ի սուրբ գիրք...— Հմմտ. Թ. 626. Գ. Հատոր, էջ 31. (Գրչութիւն ԿԶ):

Յիշատակարան Գրչի.

էջ 406.— Վերջ գրչոյն Սէրն Աստուծոյ կուենելոյ, որ համառուեցաւ իբր ծաղկաբաղ արարեալ (ստանց այլայլելոյ քնաւ ըզմիտ ընաղրին) ձեռամբ Անդրեանուպոյսեան Սրբոյ Երուսաղէմի միաբան Պօղոս վարդապետի, ի կոստանդնուպոլիս, ի վերջիարանն Սուրբ Երեսաղէմի, յամի Տեառն 1806. ի սկսութեանէր 22:

Եւ զկնի օրինակեցաւ ձեռամբ աշակերտի նորին Մահլուճցի Յակօր սարկաւադին ի պատիւ մօր Տեառն մերոյ Յի. Գի.:

էջ 407-410. տարբեր թուղթ և գրչութիւն.— Յաղապս սպոթելոյն Տեառն մերոյ ի պարտեղի, և յաղապս տաղնապելոյն և ջրտնելոյն արեւոր դօր կրեաց: Գլուխ վաթսուն և ութն:

էջ 411-412. դատարկ:

էջ 413.— Յաղապս Հպարտութեան:

էջ 416.— Յաղապս Ապահովեան:

էջ 428.— Յաղապս Մուրութեան.— Յանկութիւնքն սպանունն զպղծքն, զի ոչ կամեցան զիր ինչ գործել ձեռք նորա: Առաւից, 21, 25:

էջ 431.— Յանկ գլխոց և թղթամատրից:

էջ 437-442. դատարկ:

2069

ՃԱՐՏԱՍՈՒԹԻՒՆ.— 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 21.5-14.5-2: էջք 308: Հանդամոնք ըստ լաւ թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ տարզողովին սեւօրակ մէլանով: Շեղադիր մատուր: Կաղմ կիսակաշի խաւարտեայ: Կնիք հակթածի զինդրէան վարդապետ Սիրիպեան, 1885, էջ 2, 3:

ԲՈՒԼԼՆԴԻԼԻՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1. դատարկ:

էջ 3.— Նախակրթութիւն ճարտարապետութեան:

էջ 2ի նշ է ճարտասանութիւնն:

Չ. ճարտասանութիւնն է՝ որ կ'ընդլայնէ ճարտար խօսելու ձեւերը ու հանդամանքները, և ով ար այս ձեւերը ու հանդամանքները ճարտարութեամբ դրձածէ՝ ճարտասան կամ բանիբուն կ'սորի, կամ թէ բանաւոր փաստերով, յարմարութիւն իմաստունութիւն չքնն ստացուածով արհեստ մօէ:

էջ 75.— Գիրք Երկրորդ: Յաղապս Տրամադրութեան: Գլուխ Առաջին:

էջ 286.— Գիրք Հինգերորդ: Յաղապս Արատասանութեան:

Հ. Ինչ է արտասանութիւնը .

Պ. Արտասանութիւնն է, ճառին իրերուն և բառերուն հետ ձայնի ու շարժման քաջայարմար համաձայնութիւն, անոր համար կիկերուն պատշաճաբար մարմնոյ պէրճարանութիւն մը, կամ մարմնոյ ճառ կ'անուանէ արտասանութիւնը :

Էջ 203. — Գլուխ Դ. Բարդսոյ շարժմանց մարմնոյ .

Էջ 299-308. դասարկ :

Յետեագոյն յիշատակագրութիւն . — 1894

Էջ 2. մանկականոյն թանաքով . — Նրա իրեմ Գրադարանին Առաք. Աթոռոյ Սրբոց Եկեղեցւանց, որ յերոսոպղէմ, Անդրէաս վարդապետ Միքայէական, 1891, Սեպ. 5 :

2070

ժ ՈՒՆ ՎԱՆՆՈՒ

Տփիսիս

1889

Եկեղեցւորութիւն . —

Ծաւալ 21×16.5×2 : Էջ 1-95, բազում թերթեր դատարկ, հակառակ կողմէն, 1-34 : Հանգամանք լաւ, Թուղթ հասարակ, Գրութիւն ընդհանրապէս սեռական մեկնումով, միասին, 21 տող : Ենդադիր. Համառոտագրութիւնք բաւական առատ : Ուղղագրութիւն տկար : Կողմ կիսայաթ խուսաբարտեայ :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ . —

Էջ 1. — Սրբոյն վարդապետ վարդապետի ասացեալ, յէ արդէս է անարատ սերմ . — Ով որդեակ իմ, մարդ որ խորհի զեղից մարդարիտ հանել ի խորութենէ ծովու . . .

Էջ 17. — Նորին դարձեալ խրատ հոգեւոր . — Աստուած խօսեցաւ ի բարձանց և դրեկ ընդանում Սր. մարգարէին . . .

Էջ 40. — Սաղմոս ձեռք ասէ, երգ աս . — Սիմանաց . — Համբարձի գալստ իմ ի բերնս ուստի և կենսէ ինձ օյնութիւն . . .

Էջ 53. — Յառաքելայ բարձր քաղաքայ ի Հոռայնեցոց գլխին . — Ազարութիւն Աստուծոյ նովա : յայտնի ի հաստոց ի հաստ . . .

Էջ 64. — Ի Կորնթացոց Առաջին գլխոյն — Զի ոչ առաքեաց զիս Գրիգորոս մկրտելայ ալ աւետարանել . . .

Էջ 78. — Ե. Հմբերցեալածն . — Այլ առաւել թան զնոսս ամենեւեան վաստակեցի . . .

Ճակատ . —

Տետր կենսագրութեան, Ժողովեաց Թ. Բ. Տփիսի, 1889 թ. :

Էջ 1. — Ենթաէս վարժապետեան . — Ամենապատիւ Ներսէս պատրիարք վարժապետեանը ծնած է Հասպիղ, 1837ին, Յուն վարի 28ին : Հայրը պարկեշտ թիւրպէնտ վաճառական էր . . .

Էջ 4. — Խորէն Արքեպիսկոպոս Գալֆաքեան . — Աստծոյ կատակերդ ազգային Երեսփոխան, բանաստեղծ, ծնաւ Կ. Պոլսի, Սամաթիոյ թաղին մէջ, 1841 թուականին . . .

Էջ 6. — Կարապետ Ս. Իսթիճեան :

Էջ 7. — Ենթաէս (Յ. Շիշմանեան) :

Էջ 8. — Մարգարիտ Ս. Վ. Օրմանեան . — Ծնաւ 1841ին, Փետրուարի 23ին, Կ. Պոլսի Բերայ, Ասպրանի անունն է Պօղոս . . .

Էջ 12. — Յ. Վարդապետ Այմադարեան :

Էջ 13. — Ժանիկ Արամեան :

Էջ 14. — Գաբրիէլ Արքեպիսկոպոս Այվաղեան :

Էջ 28. — Ստեփաննոս Նազարեանցի տապանադիրք :

Էջ 29. — Գեներալ Յովհաննէս Դաթեան Լազարեանց :

Էջ 33. — Բանաստեղծ մականուն Սիւրիակ, Գաթա-Բաթիկա, Ռափայի Տէր Գաբրիէլեան Պատկանեանը ծնւած է 1830ին . . .

2071Ա

Ք Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք

II Բաղթ, Երեսադէմ

1854

ԿԵԱՐԱՎՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 22×16-5×2.5: էջ 346: Հանդամանք լաւ, թէթեւորէն որդնակեր: Թուղթ հասարակ, Գրիշ՝ Ղաղարոս Սրկ. Խարբերթ-դի: Գրութիւն՝ ամբողջովին սև մէյանով գրեթէ, միասին, 26, 27 տող: Շեղադիր մարտի: Համառոտագրութիւնք բաւական առատ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Դուրս Առաջին: Քարող կաղանդի, նոր տարւոյ, բնարան, Օրհնեացի պատկ տարւոյ քաղցրութեան.— Արքունի մարդաբէն Դաւիթ բազում նեղութիւն կրեց Աստուգի ձեռքէն...

էջ 7.— Ութորէնքի կր վայելէ: Նորին քարող ի վերայ աստուածայտնութեան առ նոյն բնարան թէ՛ եւ կոչեցես զանուն նորա Երեսա, հաշիւ:

էջ 101.— Նորին քարող ի վերայ փառաւոր համարձման Քրիստոսի Աստուծոյ մէքոյ...

էջ 138.— Նորին քարող ի վերայ Սրբոյ Բարութեան զբան բազման:

էջ 145.— Ծանուցումն Սուրբ Գլխադրին:

էջ 156.— Ծանուցում Սուրբ Մենդեան Քրիստոսի:

էջ 161.— Ծանուցում ի վերայ Սրբոյ

Բարութեան Տնօրինական տեղեացն Բիսուսի Քրիստոսի:

էջ 257.— Քարող Վերացման Ռաշին:

էջ 262-264. զատարկ:

էջ 265.— Բառաքարանու թիւն:

Բամենայն ուրեք ո՛ր եւ իղի իրք մարմնականք, որոց սկիզբն եւ վախճան ի մարդկանէ կի՛կ են, ուրեմն ունին զչափ եւ զկողար ըստ իւրարանչիւր հանգամանաց...

էջ 270.— Մասն Առաջին: Ի վերայ Խոնարհութեան:

էջ 285.— Երկրորդ մասն: Ի վերայ Երեսա:

էջ 305.— Մասն Երրորդ: Ի վերայ Երեսա:

էջ 315-324. զատարկ:

էջ 325-346, տարբեր զեղեռորակ թուղթ:

էջ 325-330, զատարկ:

էջ 331.— Բանիլ քարողից եւ ծանուցմանց, եւ բնարանից ճոցս ըստ իւրաքանչիւր հրեանց յղյախաւարիցն:

էջ 338-346, զատարկ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.— 1854

էջ 314, ստորին յուսանջքին.— Քարեհոյակի ուսումնարանի Սուրբ Երեսադէմի մայր Աթոռոյ Նախկինո՛ւ ծառայ Զեւ մեծութեան սարկաւազ Ղաղարոս Խարբերթցի.— 1854. Դեկ. 28 յԵրեսադէմ:

2071Բ

Թ ՈՒ Ա Բ Ա Ն ՈՒ Թ Ի Ի Ն

(ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ ՄԷԿ ՀԱՏՈՐԻ ՄԷՋ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մասայ 21 . 17 x 2 . 5 : էջք 604 : Հանգա-
մանք յայ : սկիզբը թերի : Թուղթ և : զրու-
թիւն այլադան : Շեղադիր : Կապ՝ կիսակաշի
խառաքարտայ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ .—

էջ 1-16 .— Զանգան խնդիրներ :
էջ 17 .— 1 տետր .— Հասարակ կոտո-
րակ , խնդիրք յաւելման :
էջ 33 .— 5 տետր .— Բազադրեալ երեքի
կանոն :

էջ 65 .— 7 տետր .— խնդիրք միութեան ,
Գ կարգի խնդիրներ :

էջ 75-78 .— զատարկ :

էջ 79 .— 8 տետր .— Անանիայի Շիրակ-
ուտնեցւոյ . Յաղագս կատարման համարո-
յութեան և կերպից հարցման : . . .

Հարցումն Առաջին .— Այսպէս յայտնի
հօրէն իմմէ , եթէ ի մամանակի պատերազ-
մացն Հայոց ընդ Պարսս , սաստիկ քաջու-
թիւնք յիշէին ի կամարակունէն Զաւրակայ ,
որպէս թէ ամբօրեայ ասորքք . . .

էջ 92 .— զատարկ :

էջ 93 .— Խնդիրք միութեան :

էջ 111 .— Թուարանութիւն խնդիրք յա-
ւելման :

էջ 129 .— 2 . տետր խնդրոց : Յաջորդ և-
րեք թերթերը դատարկ :

էջ 149 .— խնդիրք Տարբերական համե-
մատութեան :

էջ 175 .— Ամբողջական թուոց չորս

յործողութիւններով յուծուելիք խնդիրներ .

էջ 191 .— Հասարակ կոտորակ :

էջ 211-222 .— զատարկ :

էջ 223 .— 7 . տետր խնդրոց .— խնդիրք ,
բաշխումն համեմատականաց :

էջ 228-238 .— զատարկ :

էջ 239 .— Գլուխ Ա . : Թուարանութիւն ,
Հ . Ի՞նչ է թուարանութիւնք .

Պ . Թուարանութիւնք .— Զափարանական
դիտութեանց այն մասն է , որ թուոց հայի-
րենյու կանոնները կը սովորեցնէ :

էջ 335 .— Յառաջատուութիւն :

էջ 365 .— Եռագական յառաջատուու-
թիւն :

էջ 457 .— Գ . Դիրք 1 .— Զափական դը-
րութիւն :

Հ . Ո՞րն է չափական դրութիւնք :

Պ . Զափական դրութիւն կ'ըսուի ազգի
մը մէջ զործածուած սովն տեսակ չափերը ,
որուն մէջ կը պարունակուին , կշիռ , ստակ և
այլն :

էջ 465 .— Ինքնապատկութիւն և Ո՞ր-
մասն :

էջ 473 .— Խորանարդ Արմատ :

էջ 519 .— Պարզ երեքի կանոն :

էջ 573 .— Առեւտրական .— Ա . տոկոս
կամ շահ :

էջ 583 .— Բազադրեալ տոկոս :

էջ 595 .— Հասոյթ բաղադրեալ տոկոս-
ւօք :

էջ 599-604 .— զատարկ :

2072

ԻՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԱՅԼԱՅԱՆ ՏՆՏՐԱԿՆԵՐ ՄԷԿ ՀԱՏՈՐԻ ՄԷՔ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 20×15×2.5: Էջ 462: Հանգստանք լաւ: Թուղթ հասարակ, ոչ միանման: Գրութիւն աշխատանք, սեւորակ մեխանոյ, միասին: Շեղադիր: Կաղմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2, դատարկ:

Էջ 3.— Համառոտ Աստուածաբանութիւն:

1. Հ. Ի՞նչ է Աստուածաբանութիւնը:

Պ. Աստուածաբանութիւնն է ուղղափառ եկեղեցիէն Աստուծոյ միայն քննուած եւ ճշտուած այն ճշմարտութիւնները, որք զԱստուած կը ծանուցանեն մեզի:

Էջ 19.— Ի վերայ շնորհաց:

Էջ 43-48, դատարկ:

Էջ 134.— Հ.— Արդեօք ամբարշտի արդարանայն սքանչելիք է:

Էջ 135-148, դատարկ:

Էջ 149.— Համառոտ Աստուածաբանութիւն:

1. Հ.— Չէ՞նչ է Աստուածաբանութիւնը.— Հմմտ. մերեւ Էջ 3:

Էջ 171.— Հ.— Արդեօք ամբարշտի արդարանայն սքանչելիք է ի՞նչ:

Խալոյ. Գրչի, ստորութիւն.— Այս խրնդիւրներն Յարկթի Աստուածաբանութիւնն համառոտուած է. յեր. 137-163.— Հմմտ. Էջ 134 սոյն ձեռագիր:

Էջ 174-176, դատարկ:

Էջ 177.— Հ.— Ի՞նչ է Տրամաբանութիւնը:

Պ. Տրամաբանութիւնը արուեստ մ'է, որ մարդու իմացական կարողութիւնն ուղղելու էանոն կը տայ, որով կ'որոշէ ճշմարտորն ու ստոր. . . :

Էջ 215.— Պարզ եւ յօդուածոյ կարողութիւն կամ հանգամանք մտաց:

Էջ 224.— Տրամախոհութիւն:

Էջ 225-232, դատարկ:

Էջ 233.— Չղացողութիւն:

Էջ 333.— Վերջ:

Էջ 334, դատարկ:

Էջ 335.— 2 Տէտր Ճարտասանութեան: Գրուի Դ., Ձեռք բառից:

Էջ 356.— Մասն Բ, Յաղաքս Գրուի:

Էջ 412.— Գրուի Դ: Վերջաբանութիւն:

Էջ 443-462, դատարկ:

2073Ա

ԲԱՐՈՉԳԻՐՔ, Ա. ՀԱՏՈՐ.— 1

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ. ԾԱՐՈՒԿԵԱՆ

(ԺԺ ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 20×13×4: Էջ ԺԲ+528: Հանգստանք լաւ: Թուղթ հասարակ տո-

կուս: Գրիչ: Եւ Ստացող Հեղինակը, ըստ երևույթի: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ բովանդատողները կարծիք, մնացեալը սեւ մէ-

լանով, միասին, 22 տող, Երեսը չհաղորդ
կանոնադրեր: Համառոտագրութիւնք առիւ-
րականէն քիչ մը աւելի: Կաշկեղծ խաւ-
քարտեայ սակեղիք:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 11.— Տարեկան Երջամակ երանկինի
— Յառաջադրութիւն ի Հեղինակէն:

Հարցում.— Զի՞նչ է հակասագրու-
թիւնն ո՞վ զուգնաքեան դրքով:

Էջ 11.— Հ. Ո՞վ իցէ քոյ ծնող, եւ
ո՞ր սեղին յարմ ծնար:

Պ. Երեսը իմ բոս կարի իրում ոչ ա-
կա աշխատ հղեւ յերկնէն, ոչնու եւ իմ մը-
խիթարեայ, զի ունէր ծնանի զերկա աշխա-
տութեան իրաւ որդէ մարդ յաշխարհ էլիւ:
Ինկցի Երեսին եւս կարապետ նուառ սեւա-
ւորմ, որ յետին ի Միաբանութենէ Սրբոյ
կարապետիմ կեսարիոյ, ուր էր եւ տեղի ծը-
նեղեան իմայ ընդ Հովանեան Ամբողոյն մե-
ծի...

Էջ 11.— Էջ 11, դատարկ:

Էջ 1.— Նախընթաց Քարագ առ Հոգին
Սուրբ:

Էջ 6.— Քարագ Առաջին. վասն ընդու-
նելութեան Հոգւոյն Սրբոյ: Որք պահեն ըզ-
պատուիրանս Քրիստոսի ընդունին զՀոգին
Սուրբ:

Էջ 11.— Քարագ երկրորդ: Առաջին մա-
սրմ ի Գայուստ Հոգւոյն Սրբոյ:

Էջ 125.— Յաջորդ Առաջին: Ո՞ր է Սր
կրքորոյ իրին:

Էջ 161.— Յաջորդ երկրորդ: Ո՞ր է
Ալլիսկերպութիւն Տեսն:

Էջ 233.— Յաջորդ երրորդ: Ո՞ր է ա-
ռարատ յոյր իրին Սրբոյ Կուսին:

Էջ 293.— Յաջորդ չորրորդ: Ո՞ր է ծը-
նունդ Սրբոյ Կուսին:

Էջ 375.— Յաջորդ հինգերորդ: Ո՞ր է
երեքամեայ ընծայումն Սրբոյ Կուսին:

Էջ 435.— Յաջորդ վեցերորդ: Ո՞ր է
գերաբար յանտումն Սրբոյ Կուսին:

Էջ 521-528, դատարկ:

2073Բ

ՔԱՐԱԳԳԻՐՔ. Բ. ՀԱՏՈՐ.— 1

ԿԱՐԱԳԳԵՏ Վ. ԵԱՐՈՒԿԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ըստ Նախորդին. էջ 606:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Յաջորդ երեքերորդ. Ո՞ր է
վերապետումն Սրբոյ Կուսին: «Տէր պահեա-
ցէ ցմուտ եւ զեկ քո»:

Էջ 1.— Քարագ առաջին: Վասն մա-
սում Սրբոյ Կուսին:

Էջ 121.— Յաջորդ յոսկերորդ: Ո՞ր է
Սուրբ հաշմ: Եւ զի՞նչ պատմաւ երեւման.
վերապետման, վարադայն, եւ Գիտին:

Էջ 221.— Յաջորդ իններորդ: Ո՞ր է
երկրպագելի Երեսին Տեսն:

Էջ 335.— Յաջորդ հասներորդ: Բեր
տեսցաւ Ո՞ր թլիպատութիւն, Անուանակա-
չութիւն, Արարութիւնն եւ Քառամբորեայ
Գալուստի Քրիստոսի:

Էջ 529.— Յաջորդ Մեսսամբերորդ.
Ո՞ր է փառաւոր Նաղկազարդ:

Էջ 591.— Քարագ.— Բացատրութիւն
Ովամնայիմ ը զի՞նչ նշանակէր...

Էջ 600-606, դատարկ:

2073Գ

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ. Գ. ՀԱՏՈՐ.— 1

ԿԱՐԱՊԵՏ Վ. ԵԱՐՈՒԿԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ըստ Նախորդին. էջ 494 :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Յաջորդ երկստասանները :

Ո՞ր է կտակ չարչարանաց Տեառն մերոյ և ամենափառաւոր թաղումն նորա :

էջ 141.— Կտակ մորահմար յայլ իմն եղանակ վեցերորդ :

էջ 187.— Լէյ իմն բնյացք կտակի Տեառն :

էջ 279.— Յաջորդ երկստասանները :

Ո՞րն հաս աշխարհակեցոյց Որ. Բարութիւն Քրիստոսի :

էջ 319.— Յաջորդ յերկստասանները : Ո՞ր է մեծահարաշ Համարձումն Տեառն :

էջ 403.— 172.— Քարոզ տասներորդ : Քրիստոս Համարձումք յերկին ոչ միայն կանգնեաց զմորս եկեղեցի, այլ և վերին արեալու թիւն. ի դժմս որոց ասացեալ էր զայս բնարմն :

էջ 110—114. ղատարկ

էջ 415—485.— Այբուրենական ցանկ.

էջ 486—494. ղատարկ :

2074

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ. Ա.— 1

Հ. ԱՆՅՕՆ ՎԵՐԱՅ

Ո. Յակոբ, իրօսադէմ

ՌԵԸ = 1859

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւաւ 19. 5x13x4 : էջ ԼԶ + 864 : Հանդամանք չստ լաւ : Թուղթ հասարակ : Գրիւ և Ստացող՝ Աստուածատուր Վրդ. Գ. Տէր Թովհաննէսեանց, Գրութիւն՝ խորագիրները և ընթարթները մասամբ կարծիք, մնացեալը սեւերակ մեկնում, միասին, 20 տող : Շեղագիր վարժ. Համոտաւորութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի : Կաղմ կիսակաշի խաւարտեալ, կոնակր ոսկեղբուս : Գրեթէ հասկեթաձև, կանաչ, ղԱստուածատուր Վարդապետ, 1857, էջ 1 :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ Ա-ԺԶ, ղատարկ :

էջ ԺԷ.— Զակատ :

Քարոզք Քառասներորդակամ պահագրուր Ազուհացից, ասացեալք ի վերիմաստ

վարդապետ Հայր Անտոն Վիկրայ կոչեցելոյ ի կարդէ Յիսուսեան :

Վերստին օրինակեալ, յրևոր ղաղափարէ, Սրբոյ Առաքելական Աթոռոյս Երուսաղէմի միարան, ձեռամբ Աստուածատուր Վարդապետի Գարբիլ Տէր Թովհաննէսեանց, ի Քեսիբիկի ղեղձի կարերգու, բաժանեալ լերկուս հատորս :— Առաջին Հատոր : Թամի Տեառն 1859. և Հայոց 96Է, յուլիս 8 : ի Հայրապետութեան Տեառն Մատթէոսի յորտիք կաթողիկոսի ամենայն հայոց : և ի պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի և Կոստանդնուպոլսոյ Թովհաննէս և Գեորգ Սրբապետ Արքեպիսկոպոսաց : Գրեալ յերեսուղէմ ի ման Սրբոյն Յակոբայ :

էջ ԺԸ-ԼԲ, ղատարկ :

էջ ԼԴ.— Բան առ բարեմիտ ըմբերցոցս

— Որպէս ինձ թոյի, ի՞նչ յոյժ դժուարին
կտրել գտանել յայլ ուրեք հռչակաւոր քարո-
զիչ ի բարոյս մամանակաց հետեւ այնքան յն
զուրկաւ յազգաց աշխոյժ... Որ եմ ծառայ
ապրելիս անձին քուս, ապիկար եւ անար-
ժան Աթանոս վարդապետ ի՞նչ քանակեալ եւ ե-
պիսկոպոս Հոսիկեան:

Էջ 1.— Քարոզ առաջին, վասն տուր
Զորքաւորութի:

Յիշեալ ուլ մարդ զի հող եւ. եւ ի հող
զարմովս:— Զերկու իրո քարոզէ աշտո
տուրք եկեղեցին ամենայն մանկանացուաց,
երկրաւն իւրն տրամայի...:

Էջ 31.— Քարոզ երկրորդ — Յատուր
հինգ չարութիւն առաջին կիրակէի:

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եւ աս յիսարայելի

այսպիսի հաւատս զտի երբէք: Ընտրեալի 8
Գլ. 10 համար:

Էջ 386.— Քարոզ Տառնեցորդ — Յա-
տուր երկրորդ կիրակէին պահոց:

Էջ 786.— Քարոզ Քսանեցորդ — Յա-
տուր երկրորդ քարոզի երրորդ կիրակէի:

Հայելի դեմ համար:

Էջ 824-832, դատարկ:

Էջ 833.— Յանկ քնարանից եւ նիւթա-
տուր մտաց նոցին: Աւի Գլուխներ:

Էջ 836-844, դատարկ:

Յետմագոյն յիշատակագրութիւն —

1876

Էջ 1. վերջ, մանկակապոյն թանաքով.
— Ի գրոց Աստուածատուր Լալիկոպոսի Տէր
Երմանկեանց խարիւրոցոյ, 1876:

2075

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ, Բ.— 1

Հ. ԱՆՏՈՆ ՎԵՐԱՅ

Ս. Բակոբ, երեսուղեմ

ՌՅՐ, 1859

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 20.5×14×4.5: Էջք ԺՁ—738:

Հատմանք եւս յն քառ նախորդին, 21 տող:
Կերք Աստուածատուր վարդապետ, 1857:
Էջ 1:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ Ա-Ը, դատարկ:

Էջ Թ.— Ժախտ:

Քարոզք քառասունորակն պահոց...
երկրորդ հատուր, Յամի Տեառն 1859 եւ Հա-
տուր ՌՅՐ, յալիս 8: Գլուխ ի Սր. յե-
րեսուղեմ ի հռչակաւոր վանս Սրբոց Յա-
կոբեանց:

Էջ ԺԺԶ, դատարկ:

Էջ 1.— Քարոզ քառն եւ միեքորդ:

Յատուր արքայն երրորդ կիրակէի
քանն Աստուծոյ առանց Քարոզ:

Զի որ սերմանն, եւ որ հեծէ՝ հասա-
րակ ցնմասցն: Զայսմ իսկ է քանն ճշմա-

րիւս, Յոհ. 4.36.— Եթէ Լերեան սերմանե-
ցաւ քանն Աստուծոյ Հանդերձ յիսպտուար եւ
ստատ Հեծմամբ...:

Էջ 304.— Քարոզ երկունքորդ:

Դիւս.— Էջ 329(ն դատարձ է 333ի ար-
խայմամբ):

Էջ 586.— Քարոզ Քառասնեքորդ: Յա-
տուր երկու չարութի Զատիին:

Էջ 612.— Քարոզ Քառասուն եւ միեք-
որդ: Յատուր երկու չարութի զկին Զատիի:

Հատարութիւն եւ համբերութիւն,
երկու ճիշդք աս ի հետեւի խաղապութեան:

Էջ 648.— Վախճան քորդ մատենիս:

Էջ 649, դատարկ:

Էջ 650.— Յանկ եւ ցուցակ նշանաւոր ք-
րոց սրբոյ մատենիս, Հանդերձ թղթահամ-
րոք նորին: Դատարկաւ ալ յարկեալսն
ոհիս:

Էջ 709, դատարկ:

Էջ 710.— Յանկ քնարանից եւ նիւթա-
տուր նոցին: ԻՒ-ԽԱ Գլուխներ:

էջ 713—738. դատարկ :
Յիտմաղայն յիշատակագրութիւն.—

1876

էջ 1. Կերք, մանկակազոյն թանաքով :
Ի զրոյց Աստուածատուր Եպիսկոպոսի Տէր
Յովհաննիսեանց Խարքերոյց, ոյ, 1876 :

2076

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն Ո Ւ

II Յակոբ. Երուսաղէմ

1856 — 1857

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 20×14×4 : Էջ Ը + 272 + 120 + 160
+ Ը : 322 : Հանդամանք շատ յաւ : Թուղթ Հա-
տարակ : Գրիչ և Ստացող՝ Աստուածատուր
Սրկ. Տէր Յովհաննիսեան, Գրութիւն՝ Խո-
րադիրները, զյխատառերը և ընտրանները
մասամբ կարժիր, մնացեալը սևորակ մելա-
նոյ, միասին, 18 տող : Շեղադիր վարժ :
Համատուտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը
աւելի : Կաշեկազմ խառաքարտեայ ոսկեղր-
ուազ : Կնիք Հայկթաճեւ, կանաչ, Վաստուա-
ծատուր վարդապետ, 1857, էջ 1. վերք :

Ա.— ՄԵԿՆ. ՄԱՐԳԱՐԻՈՒԹԵԱՆՆ.

ՅՕՆԱՆՈՒ.— 5

Եփրեմ Վրդ. Սոսքի

էջ Ա-Ե, զատարկ :

էջ 2.— Փայտած տպեալ նկար Գրի-
որ Տաթևացոյ, Ներքևը երկաթադիր,
և Առևեր և ուսուցանէր յամ. ժամ :

էջ 1.— Ճակատ.

Մեկնութիւն Մարգարէութեան Յօնա-
նու, արարեալ տեառն եփրեմի վարդապետի
Սեպեոյ, յաշակեալ է և եղբոր որդւոյ տեա-
ռն Գարրիկի գերաշահնար կաթողիկոսի, ի
խնդրոյ տեառն Թէոդորոսի վարդապետին
Սրեպոյ : Ի թուին Հայոց 1218 : Ի Հայրա-
պետութեան տեառն, տեառն Ներսէս արա-
զան կաթողիկոսի ամենայն Հայոց : Ի պատ-
րիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի տեառն
Յովհաննու արարաճն արքեպիսկոպոսի և ի
պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ
տեառն Յակոբայ արարաճն արքեպիսկոպոսի :
Վերադիրն օրինակեալ Սրբոյ Երուսաղէ-

մի ժիարան Աստուածատուր սարկաւազի
Խարքերոյց, Եամի Տեառն 1856 : Յառա-
քեական մայր Աթոռն Սրբոց Յակոբեանց.

էջ 1.— Յառաջարանութիւն :

էջ 15.— Գլուխ Ա.— Իւ եղև քաճ տեա-
ռն առ Յօնան . . . :

էջ 214—215. զատարկ :

Բ.— ՄԵԿՆ. ՅՕՆԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԻՒՆ.— 2

Ն. Լամբրոնացի

էջ 216.— Դիրք երկրորդ, Մեկնութիւն
Յօնանու մարգարէին, զոր արարեալ գերի-
մաստ և գերաշրջա տեառն Ներսէսի Լամբ-
րոնացոյ ի փառս Աստուծոյ, և յօգուտ ման-
կանց եկեղեցւոյ : Յօնան յատուրս Աթաղու
Թաղաւորին մարգարէացաւ :

Յառաջարանութիւն.— Քանզի մարգա-
րէին փառն ասորեանսնայց առկին ի մար-
գարէանայն իւրեանց . . . :

էջ 223.— Գլուխ առաջներորդ, և ևեղե-
րան Տեառն առ Յօնան որդի Ամաթիայ և ա-
սկ . . . :

էջ 248.— Գլուխ Դ.— Եւ տրամեցաւ
Յօնան տրամութիւն մեծ և խոռվեցաւ . . . :
Հմտ. Թ. 178, Ա. Հատոր, Գ 532 :

էջ 256.— Յիշատակարան.— Արդ ընկալ
յալս զուղեալեան աշխատութիւնս մեր եղ-
բայր Թէոդորոս, և այցելու մեծին Անտիո-
քոյ . . . : Հմտ. Թ. 178, Ա. Հատոր, Գ 530 :

էջ 261.— Արդ որովհետև ի ընտելեամբ
բարոյն պարզեւեալ ի մարդկայինս — Եւ
րեք սմխտա այստքիկ Հոգւոյ . . . : Վասն զի
բոտ առից ոմանց զիտոնց,
և ի խոք մարդկային զոյով տկար սխալի,

162

Էջմիածնի ամ. Հայոց Տ. Տ. Զեբսեպի սրբ-
րապետականատար կաթուղիկոսի՝ հոգևոր ծնո-
ղին խմոյ. ի պատգիարկութեան Սրբոյ Երու-
սաղէմի, և Կոստանդնուպոլսոյ տեառն Յոյ-
հաննու, տեառն Յակոբայոյ ամենապատիւ
սրբազան արքեպիսկոպոսաց Հարցն մերոց,
նուստ ծառայ Կարնեցի Դաւթ Եպս. միա-
րան Սր. Երուսաղէմի. 1856, ի սկզբան յուն-
վարի, ի գերապանն քրիստոսական մայր Սր.
Աբիսու Սր. Յակոբականց յերուսաղէմ:

Վերստին օրինակեալ ի նոյն ընտիր դա-
ղափարէ ձեռամբ Սր. Երուսաղէմի միաբան
Աստուածատուք սարկաւաղի Տէր Եովհան-
նէական Խարբերոցոյ, յամի Տ. 1857, յու-
նիս 14. ի մայր Աբիսու Սրբոց Յակոբեանց
ընտրեալ Առաքելոց, որ յերուսաղէմ:

Էջ Ը. դատարկ:

Էջ 1.— Գլուխ Առաջիմ.— Յաղագս սի-
րսն Այ. որ ունի ի վերայ մարդոյ:

Էջ 2.— Հասուն յորենոյ անկեալ յերկիր
մեռանիցի, ինքն միայն կեայ, Բսի. 12. 24:

Ասէ Տէրն մեր Բս. Քս. խորհրդաւոր
բանս զայս...:

Էջ 21.— Դիւիս Բ.— Յաղագս նախկին
զաւտեան Փրկչին:

Էջ 302.— Գլուխ ԾԳ.— Մասնաւոր
բանք պիտանիք:

Էջ 317.— Յամկ Գրգոյս զիսց եւ քրդ-
քահամարից— ԱւրԳ. Գրգոյնէր:

Էջ 320-322, դատարկ:
Եստմագոյն յիշատակագրու քիմ.—
1876

Էջ 1. վերջ, մանկակազոյն թանաքով.
— Ի դրոց Աստուածատուք Եպիսկոպոսի Տէր
Եովհաննիսեանց Խարբերոցոյ, 1876:

2077

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.— 1

Հմտա. ԿԱՐԱՊԵՏ ՄԱՐԿԱՍԵԱՆ ԱՐԲԿԱՐԻՍ:

ԿԵԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 20×15×1: Էջ 268: Հանդա-
մանք յաւ, Թուղթ Հասարակ, ոչ Համալսար.
Դրու թիւն ամբողջովին սեւորակ մեկտնով,
միտարին, 19—22 տող: Նեղաղիւր: Համառո-
տաւորութիւնք սակաւ, Կազմ կիսակոշի խա-
ւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Գլուխ Ա. Յաղագս ճարտասա-
նութեան:

Հ. Ունչ և ճարտասանութիւնք:

Պ. Ունչից իրենքը Համոցերու Համար
բարոք խաւելու արհեստին ճարտասանու-
թիւն կ'ըսուի.— Հմտա. Հեռագայ թ. 2133:

Էջ 2.— Մասն Առաջին: Յաղագս ճոխա-
րանութեան:

Էջ 8.— Մասն Երկրորդ: Յաղագս փո-
խակերպութեան:

Էջ 44—52, դատարկ:

Էջ 53.— Ի՞նչ և վիպասանութիւնք:

Էջ 118.— Մասն Դ: Տրամադրութիւն:

Էջ 153.— Յողապս Հանդիսից:

Էջ 192—194, դատարկ:

Էջ 195.— Պէտք բանական:

Էջ 212.— Դմանութիւն զաղափարա-
կան:

Էջ 214—220, դատարկ:

Էջ 221.— Պարտ և մեկ արիտութեան
նուանչ զբաղղ:

Էջ 234.— Ապերախտք վաղ կամ անա-
ղան կրէն զտարած շարեացն:

Էջ 236—254, դատարկ:

Էջ 255.— Որ անձին շար և, այլուժ բու-
րի և լինի— Սիրտք:

Էջ 262.— Ընդդիմակօք.— Իսկ ընդ հա-
կառակն...:

Էջ 264—268, դատարկ:

2078

Ք Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատյ 21—11×2: էջք Բ+210: Հանգստանալի, չառ մը բերթեր սեղած, վրահատած, եւ նորոյունած յուսանցքները ցեղակեր: Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն՝ ումբողջովին սեւ մեկնումի գրեթէ, միասին, 23-24 տող, Նոսրաղիւր: Համատուարութիւնը յոյժ առատ, կաշեկտցմ խաւաքարտեւայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 11, գատարկ:
էջ Բ.— Յանկ.— 1-11 Գրութիւն:
էջ 1.— Սէրթ Աստուծոյ դէպ առ մարդիւն: Ոգնեայ Սք. Հոգի Աստուծոյ...: Յաղապս մեծի սիրոյն, գոր Տէր Աճ. մեր միշտ ունեցաւ առ մարդն:
էջ 34.— [2].— Յաղապս հարկաւորութիւն:

յեան, գոր մեծն ի յալաշխարսիւթիւն, ուստի ոչ է սարտ յալաղիւն:

էջ 173.— [9].— Գաղապս սաստկագունի քննութեան, Գոր Աստուած խաւաղունեղ գատարկն առնէ գործոց մերոց...

էջ 186-192, գատարկ:

էջ 193.— Աստուածագարդից արանց գովասանութիւն քաղում եւ զանազան է...

էջ 194, գատարկ:

էջ 195-202, տարբեր գրութիւն, նոստարակր մանր:

էջ 195.— [10].— Քաղապս տեւտեւս կրնոթ ի րանն որ առն, ու մերձեցաւ յիս:

էջ 197.— [11].— Ի յԱռաքել վասն քանանացի կնոջն, ի քան. «Վ կին գոյ, մեծ են Հասարք քո.— Եւ գիտեմք է թէ ում Հրաւիրեաց գոյս աշխարհի գովութեանն արժանի լիւնի...» Վերջուստութիւնը թերի:

էջ 203-210, գատարկ:

2079

ՏՐԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատյ 20—13×2: էջք Բ+384: Հանգստանալի չառ յու: Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն ամբողջովին սեւ որակ մեկնումի, միասին, 22 տող, Երկրաղիւր: Համատուարութիւնը սովորական գրեթէ, կաղմ կիտակաշի խաւաքարտեւայ: Կնիք Հասարակեւ սեւադրոյժ, ձեւերէն վարդապետ Միքէղեան, 1885, էջ Բ, 1:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 11-է, գատարկ:
էջ 1.— Մասն Առաջին: Տրամարանութիւն:
էջ 1-է, Եւ չ արամարանութիւն:

Պ. Տրամարանութիւնը արուեստ մի է, որ Հոգեւոյն իմացական կարողութիւնը ուղղելու կանոն կու տայ, որով կը գտնայ ճշմարտութիւն:

էջ 172.— Երկարած կամ երկարաբանութիւն:

էջ 195.— Գրութիւն: Մասման:

էջ 207.— Գրութիւն երկրորդ. Հաջորդութիւնը վիտաւելու գտնելու եւ ապագայ գտնելու ճամբան:

էջ 349.— Դիտողութիւն պատմութեան, գործերու, նշաններու եւ վկայութեանց միջոց:

էջ 379.— Վերջ.

էջ 380-384, գատարկ:

Յիշատակագրութիւն. — 1894
 Էջ Ը, ժանիշակագոյն թանաքով. — Նրա
 փրկեցիք. Մատենագործնին Առաք. Աթոռոյն
 Սրբոց Բակապրեանց, յերուսաղէմ, 1894.
 Եւս. Զ. անպիտան Անդրէաս Վրդ. Միտրոպոլիտան.

2080

Մ Ի Ի Ֆ Բ Է Տ Ա Թ. — 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —
 Ծաւայ 18.5×14×2: Էջ 202: Հանդա-
 անք շատ լաւ: «Գրութիւն» խորագրերն եւ
 սկզբնատառերը կարճեր, մնացեալը սեւ մե-
 լանով, սակեղոյն չբնական մէջ, զբաւածքը
 միասին է, սակայն էջը վերէն վար բաժնե-
 րած ոսկեղոյն զոյգ գիծերով, 20 տող. Նոսա-
 րալիք վարձ: Գրքի կիսակաշի խաւաքաւա-
 նայ:

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ. —
 Էջ 1. — Ղազէլլերսէն վէ պէտտէլերսէն
 սերիզա օլմուշ միւֆրէտար: . . . Միւֆրէտ:
 Մէթըկ կէօրմէթէ: Նէրտէն կէօրսիւն էտէկ.
 Էջէին պաշինէ ալթուն քիւրաշ դասան:

Կիւն մէրքէկ կիւն մէրքէկ:
 Էջ 48. դատարկ: Նոյնպէս 62. 67. 68:
 Էջ 49. — Կարմառու տառերիմֆ:
 Տօթ խթէրսէն Ալլահ Էիթէր,
 տէյէթ խթէրսէն դանաթ Էիթէր.,
 դէվդ խթէրսէն օդմադ Էիթէր:
 Էջ 51. — Բուպայի:

Պօղոսանքը պէշ օն դօնուն,
 սէվինիք պիւպիթիւն սօնուն,
 իւ: կիւնտէր պիթէր տիւնիւն,
 պունտէն դիւտտէ, բիշիւն օնուն օլմադ:

Էջ 69. — Իսմայիլ Էլվի չիլիպի:
 Էջ 99. — Թէքէլմալէ Հասան Զէլէպի-
 ընիլ:

Էջ 139. — Թէրմիւնտի Ալի Զէլէպի:
 Էջ 158. — Թալիսի Աջրդ Էօմէր:
 Էջ 188. — Միստէտէսի Մէրիք Էֆէն-
 տի:
 Էջ 192. — Միստէմէի վաիշի. որ չիմեց-
 եալ է ի լիւրայ տէր Կօմիստսին. — Գոմա օլ
 մաղլըմըն տէրն, դաւապիթ զանրէի խորէկ
 . . .

Էջ 219. — Իպսիկտար:
 Էջ 247. — Ղազէլլի:
 Էջ 248. — Ղազէլլի Սալիհ Էֆէնսի,
 Եւսիմիսի վէլսի:
 Էջ 284-86. դատարկ, թէնս ցծում:
 Էջ 287ա. — որ է տակ ցանկ,
 Էջ 291-292. դատարկ, թէնս ցծում
 խորագրերուն պէս:

ՅԵՄԱՆՈՎՈՅՈՅ յիշատակագրութիւն. —
 1838

Էջ 81. ստորոտը, տարրեր զրէ: — Յի-
 շատուն է երուսաղէմի միտրան Անդրեանու-
 պօյանցի Նախկին պատրիարք մեծի Պօլոյ
 Պօղոս սրբազան արքեպիսկոպոսի ձեռնադրու-
 անակերտ, Զօրլուցի Տէր Կարապետեան Նր-
 փրակ Հանդուցեալ երեմիա շնորհապար-
 վարդապետին, ի դուռն Սրբոց Բակոսրեանց
 մայր աթոռոյն ամ. Հայոց, 1838. սեպտ. 8:

4082

թիւնք ատատ : Կարմրաներկ կիսախորտն իւր տարրք : էջ 351 : Կտրմ թայրայրում, ունի խուսաբարեւայ կողքեր :

Ա. — ԳԻՐԲ ՄՈՂՈՒԹԵԱՆՑ. — 5

Պ. Արագոնացի

ԲՈՎԼԵԴԻՆՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. — Պատմեա ժողովրդեան իմոյ ըզմեղս նոցա եւ տամն Յակոբայ զանօրէնութիւնս նոցա : Խաչի ՆԸ : [Ը]տ Արխատուէի ի յատուէին զիւր իւրաքանչեւս՝ որպէս յատուէին ըստ զտմ. կենդանիս է՝ տարբեր ծարդն : . . . Արդ՝ յետ որոյ ողնականութեամբ շնորհաց Քի. թարթանեցաք զԴիրս Առաքիւնութեանն : . . . Գործեալ յանձնելոյ զմեղն ոյն շնորհաց Փրկչին, ձեռն ի զործ արկեալ սկսանիմք թարգմանել զԴիրս Մոյսէականն

էջ 2ա. — Յազազս մեղաց եւ անուանց նորին. — Արդ նախ զԽաչի է զյանազանութիւնս որ ի մէջ արին : . . .

էջ 19. — Յազազս քամանման մեղաց :

էջ 94բ. — Յազազս Կեդաւորութեան :

էջ 96ա. — Յազազս Գծոնութեան :

էջ 113բ. — Յազազս երկրորդ մասին ժողովրդեանց որ է նախամն :

էջ 149ա. — Յազազս Մոյսէութեան :

էջ 189ա. — Յազազս սահմանի ազանութեան :

էջ 209բ. — Յազազս Վաշիթի :

էջ 261բ. — Յազազս Որկրամոյնութեան :

էջ 293ա. — Յազազս Բղայաթեանութեան :

էջ 343ա. — Յազազս հնարից որ ընդդէմ մեղաց լեզուին :

էջ 344բ-346. զատարկ :

էջ 347ա. — Փետրար, վասն Թէոդորոսի զինս որին . . .

Բ. — ՀԱՅԵԼԻ ՎԼՈՐՈՒՑ. — 9

Թրգմ. Ստ. Լեւոնցի

էջ 348ա. — Հայեյի վարուց ֆոռնկաց, յարում կան պատմութիւնք եւ քանք օգտակարք առ ի փրկալ թիւն մարդկան : Յանկ ըստ այբուբենից : Ա. — Վասն ազանութեան զիրոյն Ա. :

էջ 349բ-350. զատարկ :

էջ 351ա. — Յազազս ազանութեան, զը-

լույս Ա. — Տէրն Տէր Ա. Քս. Հրամայէ ի փրկական Սր. Աւետարանին . . .

էջ 463ա. — Յազազս Բաւաւայազործութեան, զլույս Հ. — Երեք առականք :

էջ 464ա. — Վասն Քրիստոսի անուան : [Գրուի ՀԱ] :

էջ 465ա. — Գիտ ի թղթի համարն : Վասն ազանութեան : . . . Վասն Քրիստոսի անուան, զլույս ՀԱ :

էջ 466-468. զատարկ :

էջ 468-469բ միջեւ մէկ թերթ ինկած :

Գ. — ԱՌԱՎԱՐԳԻՐԳ. — 6

էջ 469ա. — Խրատք զեղեցկայարմարք եւ առեկաւոր քանիք, ասացեալ յիմաստն նոցն պէս պէս եւ ազդի ազդի կեյսարաբնօք, խօսել ի դէպ ժամու ի երգեւորն եւ ի մտքմ, նաւորն, ի շահ եւ յօգտութիւն ուսումնասէր անմանց, զոր ի քաղութայն եւ այլ օրինակաց ժողովեալ եղաք աստ. — [Ա]. — Աստուածաւորն Սողոմոն ասէ. արտաթեւ արծաթն անշահէ յամեն հոգեւոյ եւ երթայ առ ախ որ ետ գնա . . .

— [Բ]. — Իմաստասէր ոմն աղբար ունէր ծոյլ որդիս է ի ժամ մահուն կոչեաց զորդիսն եւ ասէ . . .

էջ 470բ. — [Ժ]. — Ասի ի յատակաց թէ այլ մի քաղաքայն էր որքան ապրեցաւ յամենայն աւուր հաց մի տանէր ի ծովն ձկնք որ պահարկն տանէին . . .

էջ 472ա. — ԺԱ. — Ասի ի յատակաց թէ ի Բաղտատ քաղաքն Հիս մի ճորտար արուեստի, Գ. ամ աշխատեալ, եւ ի յամբարսի կողն սեղան մի լիւրար ձկնաց զանազան յօրինուտովք . . .

էջ 474ա. — ԺԶ. — Դարձեալ քանճան, Ասէ թէ Բ. այլ քանն միտմ զրախտայալսն էին եւ ի ժամանակ աշխատն, յորժամ զպտուղ ծառայն ժողովէին, Բ. զրախտայալսն արանդրն, Բ. անկաւ, Ա. քանն, ի երոնէն ի ծառութեան, Կ. նուրն. եւ խորհեցան ի միասին ծախել զհ նուրն եւ զլինն քանճեալ . . .

էջ 474բ. — ԺԷ. — Արդ հարցանել է թէ առաջին վաճառելոյն է. յի. զրամ ծախեցաւ եւ Կ. նուրն ի Գ. զրամ միաւնդեցաւ . . .

ԺԸ. — [Ա]սի յիմաստնոց առ թեղ ծ. տապալ, եւ զեւս թեղ ծ. հաւ, Գ. աղղ, մէկն ճրն-

յրել կը ստորագրէ :

էջ 5.— Յօդուած Ա.— Պարսպայն ան-
ունը :

էջ 11.— Յօդուած Բ.— Միջակ անուն :

էջ 44.— Պիտիւ Ը.— Միջարկու թեան
լրաց :

էջ 48.— Մասն երկրորդ : Համաձայ-
նութիւն Մասանց Բանի :

էջ 70.— Կեցեցորդ, պատմական հո-
րով :

էջ 97.— Գլուխ Ե. Յօդուած Բ. Բառ-
կայտցի : և յատկացեալ :

էջ 104.— Պիտիւ է. Յօդուած Ժ. Դե-
րաց :

էջ 108.— Վերջ Համաձայնութեան :

էջ 109-116. շարունակ :

2085

ՅԱՂԱԳՍ ԵՕԹՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ.— 7

ՅԱԿՈՐ ՊՏՐ. ՆԱԽԱՆ

ԴԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասւոյ 22 x 18 x 4 : Էջք 648 : Հանգա-
մանք անբաւարար, վնասուած խոնաւութե-
նէ, մանուանց վերջին թերթերը : Թուղթ
Հատարակ, Գրութիւն՝ խորագիրները և պրի-
նտատները մասամբ կարմիր, մնացեալը սեւ
մեկանոյ, Երկրիւն, 27 առդ : Նտարայիր :
Համառոտուորութիւնը չափազանց առատ :
Կաշեկազմ տախտակէայ զրոյժադարդ, վեր-
ջին կողմը փճացած թացութեան :

Հակաստ.—

Գիրք Մեկնութեամբ Նորն Խորհրդոյ
Սրբոյ Եկեղեցւոյ, Առաջին Հատոր. չաքաղ-
բեցեալ և մեկնեալ ի Եակոբայ արհիպիսկոսն
Եպիսկոպոս և Աստուածաբան պատրիարք

Կոստանդնուպոլսոյ, յամի կենսաբարին մերոյ
և փրկչին 1754, ի թիվականիս Հայոց ՌԻԳ-
ին, Յունիսի Ժ, ի Կոստանդնուպոլսոյ արքա-
նապետի թղթով, յերկրորդ պատրիարքու-
թեան իւրում :

էջ 1ա.— Կրքութիւն Աստուածաբանա-
կան դիտարկոյցն Եկեղեցւոյ.— Հմտ. Թ.
43. Ա. Հատոր, էջ 158 :

էջ 122.— Յաղագս Պատարագի, ի Տա-
որն պրովսի քաժուհեալ :

էջ 230ա.— Յաղագս Խորհրդոյ Աստու-
ածաբանութեան :

էջ 500ա.— Պիտիւ Երկրորդ.— Յաղագս
խոստովանութեան, և նորին հարկաւորու-
թեան, ի վեց խնդիրս քաժանեալ :

2086

ԶԲՕՍԱՐԱՆ.— 1

ՅԱԿՈՐ ԵՊՍ. ԹՕՓՈԹՁԵԱՆ

Լիմ Անապատ

1870

ԴԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասւոյ 22 x 18 : Էջք 64 : Հանգամանք
բաւարար, Թուղթ Հատարակ, Գրիւն՝ Եակոբ
Էպս. Լիմ Անապատի, Գրութիւն՝ ամբողջու-

թիւն տեւորակ մեկանոյ, միասին, 27 առդ :
Եկեղեցւոյ, Համառոտուորութեան ստորա-
կաշեկ անկիւն, Թղթակազմ :

2087

ՎԿԱՅԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՊԱՀՃԷՃԸԿՑԻՈՑ . 2

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔՀՆՑ . ՏԵՐ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ,

Ս . Յակոբ , Երուսաղէմ

1843 : 1854

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 22 : 17-5 : էջք 61 : Հանդամանք
լաւ , Թուղթ զեղեւորակ , Դրիչ և Ստացող՝
Յակոբ Արկ . Յօհաննէսեան Տիգրանակերտ-
ցի . Դրութիւն՝ ճակատք և ժամամբ պիտա-
տառերը սրճապոյն , մոտցեալը սեւ մէյանով ,
միասին , 25 տող : Նեղագիր : Համառոտա-
գրութիւնք սովորականէն աւելի : Թղթա-
կապ :

Հալաս . —

Պատմութիւն մահատակութեան հոր
վկային Քսի . սրբոյն Յովհաննու Պահնէնրկ-
ցոյ , արարեալ ի մահտեսի տէր Կարապետ
մաքրակրօն հանճարապետն քահանայէ Տէր
Դրիգոսեան . որ ի մոյն զեղցն . և այժմ ի
բուն օրինակէն րուստոս զաղափարեցի յաւ-
կարար իմով ձեռամբ ի շինութիւն զերմե-
ռանդ սիրոյ և ի գրօսման հոգեւեր ընթեր-
ցող կրօնակից եղբարց իմօց . և եւս առանել
իմս ստորագրելոյս , որ եմ ձառայ միաբան
Սր . Երուսաղէմի սարկաւազ Տիգրանակերտ-
ցի Յակոբ մահտեսի Յօհաննէսեան :

Ի սրտորիարգութեան Սրբոյ Մայր ՍԼ
բոռոյս Տ . և Տ . վեհափառ սրբազան Ձա-
հարիա Պատրիարքին : Յամի Տեառն ի 1843 ,

յապրիլ սկիզբն . իսկ ի մեղաւմ ՌՄՂԲ յե-
րուսաղէմ :

էջ 1 . — Պատմութիւն մահատակութեան
հոր վկային Քրիստոսի սրբոյն Յովհաննու
Պահնէնրկցոյ բարեկի զիւղին . — Քրիստոսի
ըջանիկ վկայն Յովհաննէս էր ձեռնայ և սրն-
եայ ի զիւղն Պարտիպակ . . .

էջ 14 . — Պատմութիւն նահատակու-
թեան Սրբոյն Յովհաննու հոր վկային Քսի .
Ոտանաւոր ձեռով արարեալ ի նոյն երիցուէ
Ի . Զօրէ ձեռնայ որդին Միաբն . . . —
Հմմտ . Թ . 1029 . Դ . Հատոր . էջ 40 :

էջ 23 , դատարկ :

էջ 24 . — Համառոտ պատմութիւն և
ճարք Սամարազի սուրբ կնոջն , որ յատկա-
բար բարեկիտ է մասն աշտացաւ ունող ան-
մահն . — Դրեալ է ի չորրորդ դիմող սուրբ Ա-
ւետարանի Յօհաննէս . . .

էջ 43 . — Կերտեալ ի Յակոբ վարդապետ-
է Տիգրանակերտցոյ մաղթանք Սր . Աստ-
ուածածնին . — Եւր կրօնեալ Դշտոյ երկնից ,
յոյս համայնից քրիստոնէից . . .

Իջ 15 . — 1854 . ի Բեթղհէմ :

Իջ 46-54 , դատարկ :

2088

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Մ Ո Ց (ԿՐՕՆԱԿԱՆ)

Ս . Յակոբ , Երուսաղէմ

1843

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 23 : 17 : 2-5 : էջք 121 : Հանդա-
մանք ոչ բուսարար , Թուղթ հասարակ , բազ-

մատեակ , Դրիչ և Ստացող՝ Դաւիթ Վրդ .
Կարենցի : Դրութիւն ամբողջովին սեւորակ
մէյանով , միասին , անհասարակ տողերով ,

այլևայլ գրքերով: Յեղիակիբ, անգուց մա-
քուր, տեղտեղ խառնակ: Կաղմ խաւաքարու-
նայ անարունատ:

ԸՈՒՂԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2. դատարկ:

Էջ 3.— Կարենի Դաւիթ Վարդապետ,
միայն Սրբոյ Երուսաղէմի. Հետզհետէ զոր
ինչ եւ ընթեռնուցում յետ աշտ զրանս Սրբոյ
Գրոց. սմիտն յոյժ պիտանաւորան համա-
ստեան զքերոց եւ իւրեւ նիւթ քարոցի:

Էջ 23.— Վասն Կրօնաւորական կացու-
թեան:

Էջ 29.— ՅԱՂԻՐ ԵՐ ԵՐԱՊՈՅԻ ԳՐԵՐՆ
ԵՐԱՊՈՅԻ:

Էջ 139.— Յողազս միստեղամ պա-
րտեւան Տեւոն, եւ վասն յարութեան մե-
նեցի:

Էջ 275.— Յաղազս Երկիզի որինակք
առեայ ի զանազան տեղեաց ժողովելով:

Էջ 375.— Նիւթ քարոցի շարադրեայ
եւ կամ հաւաքեայ ի Դաւիթ Վարդապետ
միարանութեան Սրբոյ Երուսաղէմի ի պա-
րապրոց մամանակս իւր: Հետզհետէ Երկ-
րորդ հատուր լինելի:

Էջ 421. վերջին կողքին ներսի կողմը.—
Ի Եւֆրատ, 1858. ի մարտի 17. Եւֆրատ
Յակոբայ Վ. Չիլիկիւրեան զնկաց ի Իգլաւա-
նաւ Սարգիս աղային պիտակներու տունն եւ
այլապիւրն եւ խանն եւ սահմանն...

2089

ԳԻՐՔ ԺԱԿԱՏԱՄԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ (ԹԵՐԻ).—

Ն Ե Ո Փ Ի Տ Ո Ո Ս Ե Ն Ղ Ա Յ

Թրակիա

1828

ՆԱԽԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ.—

Խաւայ 24-17: Էջ 76: Հանդամանք
ստաւարաւ Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Սարգիս
Դաւիթ Թրակիայի: Գրութիւն ամբողջովին
սեւորակ միանոյ, միասին, 25 տող: Նոտր
Եղայիր: Համառոտագրութիւն: Բաւական
առատ: Թղթակալմ, Կնիք հակթաձեւ շնոր-
ակ Եպիսկոպոս, 88 1:

Էջ 1.— Ճեպատ.—

Իւրք ճակատամարտութեան եւ կամ
ընտրողութեան այն, որ ունի ընդ ազգին հը-
րկից, որինաց նոցին եւ ծիւղի, վկայա-
թեամբ Սր. Գրոց Հին եւ Նոր Կտակարանաց,
արաքեայ ի ոմն Նէափիտոս յունաց յարեղայ
որ յետ ի Երեմեա Բարունի ազգին հըրկից: Եւ
Բարեմանդեայ Էղե ի մօտոմանու լեզու ի

Հայ քարաւ, աշխատութեամբ տէր Ներսէս
Բանանյի, յամի Տեւոն 1808, ի քաղաքն
Եւֆրատ:

Իսկ այժմ պապականեաց Թրակիա, ի
հայրապետութեան տեւոն Եփրեմի արքայան
կաթողիկոսի ամ. Հայոց, ձեռնամբ Սարգիս
Մեղապարտ սպասաւորի եւ անարման ծառա-
յի Թրակիայի, յամի Տեւոն 1828, եւ յուն-
վար 29. Սարգիս Դաւիթ Նեափիտոսեան:

Էջ 3.— Բառաջարանութիւն շարադրո-
ղի գրքուս.

Էջ 47.— Գրուի Դ.— Առտ զնքեանս,
այլիւքն՝ զյոյնն, եւ զայլ ուղղափառն...

Էջ 66.— ...որպէս սակ Քս. առ աշա-
կերտն իւր, Երթայք [այսչափ. կը մնայ յե-
րի. յաջորդ չորս Էջերի՝ դատարկ]:

որ յաղապս քաջաց անկերոց ի պատերազմի, վիպասանութիւն զմահուանել վարդանայ, քերթոյսին վեր առնալ բայսխօսութիւնս յսկերպակս:— Ժամ էր տասներորդ պահառաւ տօնին...:

Էջ 125.— Ապաստանարան սիրոյ, Մեղասգանակ, թարգմանեալ ոտանաւոր շափամար յիտալական լեզուէ ի հայ բարբառ, Էրկասիրութեամբ Պարոն Բովհաննու Եղեկեան:

Ի Նուէր Երկուց իմաստասէր ևւ աղերասարմ Եղորորդոց պարոն Բակոյրու ևւ տարւն Մկրտի Տիգրանց պետաց Առչաբունեան Ընկերութեան: 1825:

Յիշատակագրութիւնս:—

1. Էջ 4. ստորոտը:— 1833

Իրնցաւ տեսրակս ալս ի մեծն Պոլիս ի

մայր դպրատան մայր եկեղեցոյ, յամի Տեառն 1833:

2. Էջ 24. վերը:— Եամի Տեառն 1833 ստացեալ եղկ վկարդ արեղայութեան ի Պետրոս արքեպիսկոպոսէ Գոտուցու Անսպատին:

Յումի կենարարին մերոյ, 1842. Կիւնայ մեր ի Սր. Սաղիմ յուխտ ևւ Երկրպարտութիւն Տնօրինական Սր. Տեղեաց Տեառն մերոյ կենարարին:

Եամի Տեառն մերոյ, 1896. ծնունդն մեր, եղև յաշխարհ պալ:

Առաջին կողքին ներսի կողմը:— Էւս Վաչէր Պետրոս վարդապետս 1848 Եամ դաւցի, շորս տարի նստայ, 1852 Էյայ անկէ ևւ Էկի Սր. Էրուսաղէմ:

2091

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն Ր Ո Ւ

(ԺԹ ՉԱՐ)

ԵԿԼԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆ:—

Ծաւայ 23. 19. Էջ 100: Հանդամանք բուրար: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամբողջովին սեւորակ մեկանով, միասին, 24. 32 տող: Ենդայիբ ոչ միաձեւ: Համառօտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Թղթակազմ:

ԻՌՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ:—

Էջ 1.— Յողեղուարձ դիտութեան Երաժշտական արուեստի՝ միայն հանդիսացեալ ուսուցիչն ի յայկականս աղղի, Կերամեծար հոյեկեղ Եզրայր Պետրոս աղա՝ յարգելի վարժապետ, ողջնք սիրոյ նուիրեմ քեզ կարօտով մեծաւ:— Զերեւին նամական հարապատիւ իմոյ, Կրեայ ի յուլիսի, և յօղոտուսի և ի սեպտ. 25, ընկայայ բաղում զոհուութեամբ:— Ի Նոյ. 28. Կեքիլարձ Մարտիրոսն, որ հարեայ է ի Ժանտախտէ, վճարեցաւ ի կենաց, և զոր ունէր հանդերձ ևւ զայլ

ինչ՝ հրամայեցաւ տոյ Եղոր նորա:

Էջ 23-24. դատարկ:

Էջ 25.— Աստուածային սիրոյն վառարան՝ Կերամեծար աղիտական. ապա Եղոր մերոյ ընտրելոյ մատուցանեմք սէր առաւ Եարօտախտն յղձիւ:— Սէր սրտի քո և ջանք և տարժանմունք, որ յաղապս պայծառութեան սրբոյ եկեղեցոյ, և վասն ողորդող զիս մերոյ, յայտնի տեսնի ամենեւցուն...:

Էջ 35.— Վսեմափառ պալատ:— Զերկնաւունկ ծառոյ սիրոյն Աստուծոյ՝ դանուշակ պարօղ ընկերին սրբոյ... Էւ զոր, ոյ բարբար իշխան, ողջ լեր ամենայն վառաք՝ ի պարծանս աղղիս և ի միութարութիւն իմ, որ Էմ վեհանձնութեան ձերութիւնարհալոյն ծառայ՝ տիրացու Գրիգոր Փէլտովանէն:

Էջ 70.—

Գերամեծար վեհ իշխանիդ, իլլիխարանս պարծանք զարժիդ,

Փիլիպպոսի Ամիրայիդ,

նուիրի սէր անկեղծ ի սիրտ:...

Էջ 83:— Զատուկ է ճշմարիտ բարեկա-

մայ Հաղորդակից ունել զսիրելիս իրեանց

յամենայն կիրս Հոգւոյ:...

Էջ 92-100, դատարկ:

2092

Թարակ տետրակ մըն է, 16 էջոց, նոտր
չեղապիր, որ կը պարունակէ:

1. Իրիցորուպոյու Գաղաքի Պրիվիլէ-
կը:

2. Ուրիակ թղթոյն... դրաքի վալերիան

Ալէքսանտրովիչ Զուպովին... զոր ունի պը-
րել տո սմ. նանս եւ տո իշխանաւորս պար-
սից:

2093

Ք Ա Ր Ո Զ Գ Ի Ր Ք

Տետրակ մը է, 11 էջոց, շեղադիր, որ
կը պարունակէ քանի մը կարճ քառուղներ:

Հակատ. էջ 1:—

Նախակրթութիւն չարադրողի, ի պատ-
րիարքութեան Աստուածադիր Աթոռոյս Սրբ-
րոց Յակոբեանց երջանիկ Առաքելոց, տեառն
Թէոդորոսի ինքնիշխան հօտապետի սմ. Հա-

յոց, զոր տարբերակ է Կարապետ սարկաւազի
Սոփսիսեան, Կոստանդնուպօլսեցւոյ, ի փո-
սրս Աստուծոյ:

Յամի Տեառն 1805, ե ի մերոյս ՌԴՊՆ,
յունիսի 1. ի քաղաքի Տեառն, ի Ար. երու-
սաղէմ:

2094

Ա.— ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՆԵՐՍԷՍԻ.— 8

Մ Ե Ս Ր Ո Պ Ե Ր Է Յ

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 23×17×1: Էջք 104: Հանգա-
մանք չատ յաւ: Թուղթ հասարակ, կապտո-
րակ, Գրութիւն՝ սմբողջովին սևորակ մե-
յունով, միասին, 24 տող: Նոտր շեղադիր:
Համառօտադրութիւնք սոխորականէն քիչ մը
աւելի: Կազմ կիսակաշի խաւսաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԻՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1:— Եղապս զորմից Սրբոյն Գրի-

գորի, և անսիլ Սրբոյն Ներսեսի, եւ բովան-
դակ պատմութիւն ազգին Մամիկոնէից,
մինչև յմուրն վարդան, եւ մինչև զյա
արիական ազգին Հոռմաշեցւոց, որ իրիւ
զարկապակն, եւ յոյս փրկութիւն ծաղեցան
տիեզերաց:— Բույթ եւ տառնէրորդի սմին
մեծին Տրդատայ թաղաւորին Հայոց, նստա-
յլ Աթոռ Թաղէոսի Առաքելոյն Հաւատորին
Հայոց մուրն Գրիգոր... — Հմմտ. Թ. 308.
Թ. Հատոր, էջ 157:

2096

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ (ՀԱՒԱՔԱՇՈՒՑ) .— 1

ՅՈՒՐԱՆԻՍ ՎՐԻ ԲԱՅԵԱՆ (1860)

Երուսաղեմ

1869

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մասայ 22.5 • 18 x 1 : էջը 2 + 166 : Հանդամանք լաւ : Թուղթի հասարակ : Գրութիւն՝ ամբողջովին սեւորակ մեկանով, միասին, 22-24 տող : Շեղադիր մաքուր : Համառոտագրութիւնը յոյժ սակաւ : Թղթակազմ, կողքեր հանուած :

ԲՈՎԱՆԻԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

էջ Ա — Պատմութիւն հասարակ յայլ և այլ Մատենադրաց և Յայամատուրաց և կեղեցեաց իւրաքանչիւր դասառին, աշխատութեամբ Յովհաննէս Վարդապետի Բաղևան, Ռչտունցի : 24 Մայիս, 1869 . յերուսաղեմ :

էջ Բ, Գ — ԲԱՅԵԱՆ :

էջ Գ. — Երուսաղեմ .— Երբում բարձաւ իւրաքանչիւր տանն Արծրունեաց երկիրն Վարդապետեան եղև որպէս զառն անկեալ ի մէջ դայրոց . . . :

էջ Ե. — Երուսաղեմ :

էջ Զ. — Երուսաղեմ, փակցուած, ներքևի դրուած, անհարթ դրով .— Բաղևան Յովհաննէս Վարդապետ, Վարդապետեանցի Ռչտունցի դասառին, ծնանի յամի Տեառն 1837 . յորինէ զայլ մատենա ըսկեալ ի թրականէն 1868 ամբարտի 1869 :

էջ 1. — Երուսաղեմ .— Երբի Տեառն 1453, և ի թրականին Հայոց ԶԲ (902), ի մատենակա խալիֆայի բարեկացոց, այլ ոմն Մահմէտ անուն աղլաւ Հայարացի, փասն յով աղգատութեան, առեալ զկին և զորդիս իւր և ելեալ ի Բարեկոնէ, դայ Հասանի յերկիրն Ասորեստանու, և քնակի ի դիպն Տէրկուլ, որ քստմեզ Վարդապետն անունին . . . :

էջ 11. — Երուսաղեմ .— Զարեալ Վաթնիկեան Սեպեմարայ .— Երուսաղեմ

տէր Յովսէփ ասեկով .— Երբ մատենակ Այի Ասորային փախտական անկաք ի կղզին Այթթամարայ . . . :

էջ 13. — Երուսաղեմ .— Երուսաղեմ ի յայտնութեան ամբողջից Հայարացոց Երբ Արդիկան կոչին և յայդպիսի զորանայոյ Մովսէս և իւրացից Երբ Այտի պէտեանք կոչին, ի թուին Հայոց ՌՇԳ (1053), և Փրկին 1601 .— Այդ, զարեցուք մէք վերադին ի կարող պատմութեան մերոյ, և ի ձեռն առցուք բոլոր իւրաքանչիւր Մատենայ Անձնացոյն, զոր պրեալ է ի կողն ձալոցի դիպն իւրոյ (յայլ Սեպեմարայ) զի զի զի զի համաձայն տէր Յովսէփայ . . . :

էջ 25. — Երբ Պատմութեան Մահմէտ Ամիրային .— Երբ, յորում զարեան պատմութեան Երբ Մահմէտայ Ամիրային, և պատմեցին նմա իստա Այտի պէտն Ամիրային Մովսէս . . . :

էջ 29. — Երուսաղեմ .— Երբ Սեպեմարայ պէտն ամբողջից Մովսէս և պատմեցուք նորա ընդ առն ումեմն Այտայ Պէյ անուն, և մահ Սեպեմարայ և պատմեցուք նորա ընդ առն յայտն . . . :

Մահճ .— Այտիկոմեան յուսանցքին մանրատառ կը կարդացուի, Այտարանից Վանուց ձալոցի յիշատ . . . :

էջ 47. — Երուսաղեմ .— Երբ Սեպեմարային Հայարացոց ի սուլթան Համիտայ որդի Սեպեմարայ . . . :

Մահճ .— Երբ Սեպեմարային յուսանցքին մանրատառ .— Երբ Սեպեմարայ Սեպեմարային Հայարացոց ի սուլթան Համիտայ որդի Սեպեմարայ . . . :

էջ 55. — Երուսաղեմ .— Երբ Սեպեմարային Հայարացոց ի սուլթան Համիտայ որդի Սեպեմարայ .— Երբ Սեպեմարային Հայարացոց ի սուլթան Համիտայ որդի Սեպեմարայ . . . :

Մարթայի Պէյին և պայազատի եղբոր նույն ճէյի Պէյին և պործ սորին :

Մանթ — Ջախակողման լուսանցքին մանրատու . ձի կող տպեալ Սաղմոսի մը քրտան էր որ այժմ կամբակա Վանք կորսնուի , բայց ո՛վ որքեր է անուն տնայտ է :

էջ 111 — Գլխի է — Ինչանտութիւն խան Սահմէտ Սահրային կրտսեր եղբոր ճէյի Պէյին Սոկաղ — Յետ մահուան անտրէն ճէյի Պէյին պայազատէ րնդ նմա կրտսեր եղբայր իւր խան Սահմէտ . . . :

էջ 135 — Յաղթութիւն Սահրային Հապարացոց ի դորաց Արքունի — Պատու խան Պէյին յորժամ ևստ թէ Հատուս զորութիւն իւր պարտութեան ինքնին պալ է հնազանդութիւն . . . :

էջ 141 — Գլխի Ը — Կաթուղիկոսու —

թիւն Պետրոս Եպիսկոպոսին Պիպիւլ մականուանեալ , և մահ նորա :

էջ 151 — Ահաւաթիկ յիշատակարան տէր Արքաւամբ քահանային , զոր դրել խաւ տալաք յերև (21) ի վերջ բանիցս : Եւ Տ . Արքաւամբ Քահանայու ուխտեցի դնայ յերուսաղէմ . . . :

էջ 155 — Վերջ :

էջ 156 — Ենթակա պատմական աշխատութիւնը տպագրելու համար անհնազատ կարևոր է հետեւեալ ղեկողութեանց վրայ մտադրութիւն , զարմուսանել և րատ աշխատեօրինել . . . :

էջ 156-157 ի միջև կտրուած երկու իւր — թերու արմատները կը տեսնուին :

էջ 157-166 , զատարկ :

2097

ՆԱԽԱԶԳՈՒԹՈՒԹԻՒՆՆ ԿԱՍՆ ԾՌԱԶԱՏԿԻ

ԳԼՈՒԳ ԽՈՒԹՈՒԹ (1823)

Կապոյտ թուղթով տետրակ մըն է՝ բաղկացած 16 էջերէ . դրութեան վերնադիրն է :

Նախադուռութիւն ի բաղմամտանդ աղտոտանայ Հ . տարեգրին , արարեալ ի նոյնոյ Գեղրդ Թուրով իշխանէ , ի 1823 թուեօրին 15 :

Առարկին անդգոյն և բարօք ասացեալ անդէտ և անտեղեկեք բարոյժք ի Հայկապահանց՝ մինչ՝ դուղ և ի հոգևորականաց ևս սխան Մուղապտիկ դմորութիւնն մալրիզահանութիւն կարծելով . . . :

2098

ՅԱՆԱԳՍ ԺԱՆՏԱԽՏԻ — 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաւալ 23×17: էջք 46: Հանդամանք լաւ : Թուղթ հասարակ , Գրութիւն՝ խոր — դիրենթ և սկզբնատուր կարճիւր , մնաց — եւայր սեւօրակ մեկանով , միասին , 27 տող : Նոտր չեղադիր : Համառոտագրութիւնք սո — վարականէն թիշ մը աւելի : Կապմ կիսակաշի խաւաքարտեայ :

ԸՈՒՎԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1 — Յատագարաւորութիւն — Ժխտե —

ցաք պատուիրանին , արդեւալ օժանմար խալրոյն հաշմամբ բարերար պատուհաս ի պտուղի յանցանաց , աստի կենաց կալա — նաց բերեալ ի յանձին . . . :

էջ 3 — Գլխի առաջին : Յաղադու ժանտախտի սեփօրէն :

էջ 4 — Առաջին Ուխտիկն պատմեալ — Իսկ Սինտէհամտով ի՞նչ՝ արագոյն կամ սուղ ցաք ղեկատուած ունին հեղինակ որպէս և երկարադոյնք զմեղ . . . :

էջ 8 — Ըստ Ստեփանեայ զղալի ար —

տաշնակաճանու թիւան է քերտն մեղ. . . :

էջ 18 — Գլուխ երրորդ : Յաղագս տե-
սակացն ժանտ ախտի :

էջ 21 — Գլուխ չորրորդ : Յաղագս նը-
շանացն ժանտախտի եւ կամ ճանաչման նո-
րա :

էջ 29 — Գլուխ վեցերորդ : Յաղագս քս-
տածման ժանտախտի :

էջ 34 — . . . Ի յԱսիական ծովեղրն Բոս-
փորտին Կոստանդինուպոլսոյ, Ի 1796, Ի
յնչս յունիսի, Երիտասարդ ժանդիարտայ
փարկեալ անհնարին զխաղաբութեամբ,

սաստիկ քերամբ, զժուարկոյց շնչոյն տու-
րևատու թեամբ, շրտութեամբ մորթոյ եւ
յնչոյի կտրման թեան աշագ, խտութեամբ,
լիութեամբ, սաստկութեամբ, բարձրու-
թեամբ, եւ վաղվաղմամբ դարկի բաղկաց, եւ
այլ անհանդուտութեան Կոչի զրժիշկ ոճն եւ-
րոպացի սատարել ինքեան. . . :

էջ 38 — Գրակ Գ. — Յաղագս ստածման
Եղային կամ զարարիչ ժանտածաշու :

էջ 41 — Յանկ սոյն զբթոյս. . . — Տաս-
ներկու զլուխնէր :

էջ 42-44, դատարկ :

2099

Տ Օ Ն Ա Ց Ո Յ Ց (ՄԱՍՆԱԿԻ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, —

Մաս 24 × 16: էջ 40: Հանդամաթ
Թուղթ հասարակ: Գրութիւն կտրժիբ
եւ սեւ մէկաննեղով, միասին, սողեր անհա-
տար: Նոսրաղիբ անարուեստ: Կաշեկազմ
խաղաբարտեալ:

ԲՈՒՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ, —

էջ 1-2. դատարկ.
էջ 3 — Բունմար 1. եւ Կաղանդ, ալ-
սինքն Եոսմայնեղոց Տոմարի Տարեմուտ. . .
էջ 6 — Փետրվար ամիս:
էջ 14 — Մայիս Ամիս, Մարերի, 24,
Ելատեղ.

էջ 28 — Դեկտեմբեր Ամիս:

էջ 31 — Եկի վաճառք ալսպէս զրեալ
է:

ՏԵՂԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ալսպէս զրեալ է:

էջ 32 — Վասն Լստիմաղոց:

Վասն Եոսմաղ:

էջ 33 — ԻԼԵՐՈՒՄ տումարի աւաղ լրու-
մըն: Այլուսակին ներքեւ, տարբեր զբէ.
Մեղունեյի չէ, սխալ է:

էջ 34 — Նոր աղիւսակ պատեքական
ստուգադրեցեալ:

էջ 37, տարբեր զբէ: — Ըստ մերում
տումարի, աւաղ լրում գրածները սխալ են
. . . :

էջ 38-40, դատարկ:

2100

Ճ Ա Ր Տ Ա Ս Ա Ն Ո Ի Թ Ի Ի Ն. — 13

ՄԵԽԹԱՐ ՎՐԿ. ՍԵՐԱՍԱՅԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, —

Մաս 22 × 16.5 × 1.5: էջ 142: Հան-
դամանք բուսարար. յուսանցքները ցեցակեր,
Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամբողջովին

սեւորակ մէկանով, միասին, 20-22 տող:
Շեղագիր անարուեստ, Համառոտագրու-
թիւնք յոյժ առատ: Կաշեկազմ խաղաբարտ-
եալ զծագարդ:

Հակառ.—

Համաստ ձարտասանութիւն, զիւրին ունիւն է վայելուչ օրինակաւ, չարագրեցեալ ուշիատասիրութեամբ տեառն Մխիթարայ վարդապետի Սեբաստացոյ Աբրայ Նայր կոչեցելոյ, ի յօդուտ այնց ամենից, որք ունին զփափաք զաստիճիւնս իւրեանց զարդարել զեղեցկագունիւք բառիւք, եւ մանաւանդ հասնոյացուցանել զմիտս ունկրնդրուցաց անձանց, ի փառս մանկացելոյն Յիսուսի, եւ ի պատիւ մօր իւրոյ ամէնօրհնեցելոյ միշտ կուտին Սարիամու. մամի ամենափրկչի 1730. ի

Վէնէտիկ քաղաքի:

Էջ 1.— Յաղագս Արհեստի ձարտասանութեան:

Էջ 126.— Յաղագս հինգերորդի մասին ձարտասանութեան:

Էջ 132.— Յուշակ Առաջնոյ Գրգռոյն:

Էջ 135.— Յաղագս Տարացուցի Տոխարանութեան:

Էջ 139.— Մայրոյ մարտիր, չնորհաց աղբիւր...:— ԼՐ 2 ա 1:

Էջ 140-142. դատարկ:

2101

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ — ԲԱՌԳԻՐՔ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Խաւալ 20 16×3: Էջ 216: Հանգամանք յաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ոչ միատեսակ. կաշեկազմ տալտակեալ զրոշմապարզ: Դասարկ թուղթ սկիզբը տասը թերթ:

Ա.— ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.— 1

Էջ 1-141. պրոֆ. Ա. Է. Նոյարպիր, սեւ մեյանտով, միասին, 17-22 տող:

Էջ 1.— Զի՛նչ է Գերականութիւն:

Գերականութիւն է հմտութիւն, ստոյյ վերձանութեան եւ անթերի գրչութեան:

Քանի՛ են մասունք քերականութեան:

Վեց: Վերձանութիւն, Զրուցատրութիւն, լեզուաց հնազդեղութեանց առձեռն քաղատրութիւն, տարագրանութեան պիտ, համեմատութեանց տեղեկութիւն, եւ պատում քերթածեաց:

Զի՛նչ է Վերձանութիւն:

Վերձանութիւն է կիրթ ընթերցողութիւն, յառակ դուտ, պարզ եւ տնօրթուր յառաջըլլալութիւն:

Որո՞վ յեղանակաւ լինի ստոյղ ընթերցողութիւն:

Էջ 1-2.— Էնթուդատութեամբ, Ասոպանութեամբ, եւ տրոհութեամբ:

Էջ 1.— Ասալ ինձ եւ սկզբորդ մասն քե-

րականութեան, որ է լեզուաց եւ զհնազդեղութեանց առձեռն քաղատրութիւն, զորոց պիտուց առէ, եւ զպատմութեանց:

ԼՐ Իտ ԳԷ՝ եւ զպահաքեալ բանի պատմեցից քեզ:

Սմանք աշակէ կարծեցին իմ որ չուրջ դրեւ սահմանակից աշխարհք իցնի, քացորդէլիք աղպաւ եւ լեզու, ինչի տեղեակ նոցին լեզուաց, մասն զի կարի ազատակարք են առ ստուգարանութիւն:

Էջ 43.— Զի՛նչ է Անուն:

Անուն մասն է բանի հոգեպահան, մարմին, կամ, իր, նշանակելով...

Էջ 77.— Յաղագս Բայի: Զի՛նչ է Բայ:

Էջ 97.— Յաղագս Լրձորդութեան:

Էջ 121.— Յաղագս Դերանունութեան:

Էջ 138.— Շաղկապ է մասն բանի որ կուպի զտրամախոհութիւն ոճով...

Էջ 144.— ...վարանական է, յորժամ որ յապառեցն վրիպիցի — հարկի բնդունի զերկրորդն, որպէս թէ մեկնիչ քաջ չեղէ, գէթ [այսպափ. յաթորգ քոմի մր բերքերը կտրուած]:

Բ.— ԲԱՌԳԻՐՔ.— 23

Էջ 145-219. բարբոր, սկզբնատեղերը կարճատառ, 24 տող:

Էջ 145.— Այս բոռք են քերդականք:

մասն չափոյ հոմերական տաղիցն, մասնցի թերթական, արհեստքն չափարեականք են, և չափով մարին, և ևն որ զհղճուկք ևն, որով ճարտասանքն մարին, զի յաճախապէս փոխարեքին սակա զարդու ճարտասանից, և հարկ է յաքնահամար ելանելու։ Աստուածաւ զան, աստուածագարդ, աստուածաքեալ... :

Էջ 155.— Բաղկաւալ, աճել կամ գոյաւ ըսլ... :

Էջ 177.— Նոյսք, մամբ... :

Էջ 187.— Ղարաւաւ, իմաստուն... :

Էջ 200.— Ուզփանիւմ, լուսաճնմ... :

Էջ 205.— Զալանց, զիւարաշտ, կամ, զիւարաւոր... :

Էջ 215.— Բոտել, հաւանել, կամ, հաւասարել... :

Էջ 218.— Քաւանայարամ, տղաւքից տուն... :

Էջ 220—228, դատարկ :

Դ.— Էջ 229—243, նորապիւր, սեւ ժեւանով :

Էջ 244.— Սահմանադրութիւն Դատարարութեան նորածնելոց մանկանց, որք հրաւիրելոց իցեն յաստիճան քահանայութեան, իրատք հարկաւորք և պիտանիք, արարելայ ժեճ մարմապետին Գրիգորի հոնատոքի.— Արդ ըստ կարգի ժամանակին մարմէլ զմանկունութեանց որբունք... :

Էջ 243.— Սեւ ալարիկ յատաժ մատիցէ առաջնոր Ար. Սիստին, կառավարողի առաջնոր Կիսկոպոլին, և տան րարձր ձայնի... :

Էջ 244—246, դատարկ դրեթէ :

2102

Շ Ո Ւ Ր Ա Կ Ո Ւ Ք — 106

Տեղի

ԲՆԻԷ = 1678

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, —

Քաւալ 20×15×6: Էջ 544: Հանդամանք լաւ պրակներէն ոճանք քակուած, իւրիշ տակունք Գրոթիւն խորապիւրները, զլիարդիւնելը և մասամբ սկզբնատուրը կարմիր, միացնար սեւ մշանով, միասին, 25 տող, Բարդիւր: Համառոտագրութիւնք սովորական: Քաղաքը ըստ պատշաճի Կարմրաներկ զարդալի Կանաններու սկիզբը: Մէճ յամանումները ունին զլիարդը և լուսանցազարդ, միջակ նրբութեամբ: Կարմրաներկ խորանազարդ իւր սարօք, էջ 1. 191: Կաշկազմ տախտակայ զբաժնազարդ: Դատարկ թուղթի սկիզբը չորս թիւրթի :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ, —

Էջ 1.— Երկնցէք որդիք Սիւրիւն... :
Էջ 15.— Կամով լուստուածայայտմաւ իւր ճարգայայցի Արեհմալ թիւն :
Էջ 77.— Կամով թու թաքնկեմանին :
Էջ 151.— Կամով Ղազարու Զարու :

Իւրեմ աւրեմ թիւն :

Էջ 191.— Կամով Մեծի եւ կեմաքի Զարու թեմ :

Էջ 433.— Կամով Սրբոց Մարտիրոսաց :

Էջ 509.— Զարու թեմ Արեհմալ թեմի իւրեմ :

Մամբ յիշատակազրու թիւն Գրչի կանանք թերթի.— 1678

1. Էջ 14, տարուոր.— Յիշատակ է Շալակիոց ի Սր. յերուսաղէմ, ի զուրն Սր. Յակոբաւ, և մի ոք ի իւրեմցէ հեռացուցանել զսա ի զրան Սր. Յակոբաւ: Եւ իւր յանդգնի, զպատմ կայնի առջէ :

2. Էջ 76.— Յիշատակ է Շարակիոց ի Սր. յերուսաղէմ, ի զուրն Սր. Յակոբաւ: Իւր. ԲՆԻԷ: Եւ մի ոք ի իւրեմցէ հանել զսա կամ հեռացուցանել ի Սր. յերուսաղէմայ, և Էթէ ոք յանդգնի, զպատմ Երուսաղէմաւ :
Էջ :

Էջ 203.— Կանոնի վառքի եւ Յակովբա :
 Էջ 220.— Հաշտէք Յարաւքեանն Քի-
 Յիմանց :

Էջ 331-332. դատարկ :
 Էջ 333.— Աշխարհ յարեալ ի մեռելոց :
 Էջ 371.— Յայս Կիրակէս. կամ յարա-
 միան քերէ. Տաւն ելեւմամ Խաչին :
 Էջ 404.— Կանոնի Պնտակոստէի Կեր-
 նուրիւն.— Առաքելոյ աղանդոյ : . . .

Էջ 471.— Անձինք Սր. Աստուածածնին,
 ասացեալ ի Կիրակոս Վարդապետէ Երզրնկա-
 ցո.— Արեւելք գերարքին : . . .
 Էջ 483.— Կանոնի Դաւականաց Սր-
 Խաչին :

Էջ 579.— Կանոնի Խամօրէն ամ. մար-
 տիրոսաց :

Էջ 616.— Կանոնի Խամօրէն ամ. Արմըն-
 ցելոց :

Էջ 659.— Արիւնդաբններ Յարաւքեան
 Տնտոն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի :

Էջ 693.— Շարական Խամօրէն ամ.
 Արմընցելոց.— Առաքիչ եւ մարդապէս : . . .

Ըրանք յիշատակարան Գրչի.—

Էջ 578. ստորաոր.— Զրատացող զրոցս
 զԱլէքսանդրոս արքայապետն նա եւ զԵղիշի գր-
 ծողս յիշէք ի Տէր, եւ զոք լրիւջիք ի Քրի-
 տոս թէ Էկայք :

Ըրանք յիշատակարան Գրչի.— 1658

Էջ 698.—

Փառք եւտիկի Աստուածութեանն,
 եւ միտիկի տնճառ ընտրեանն,
 եւ որդիութեանն անքրնեականն,
 եւ միութեանն անքրնեականն :

Այս մատենին աստուածաբան,
 զտապանեալ ախանց որ կան,
 եւ մեղաւոր եւ տապաւն,
 որ ցանկացող Էկայս սորայն :

Որք Հանդիպիք սրմա տեսչան,
 կամ վայելէք յայս բուրաւաւան,
 զՄարտիրոս վարդապետ իմ դայն,
 լիման առնէք լողիլնքն արժան :

Էւ արդ զրեցաւ եւ ծաղկեցաւ Էդանա-
 կաւոր տառս . . . որ կոչի Շարականց, ի լաւ
 եւ յընտիր արեւնակէ, ձեռամբ ամենամեղ եւ
 անխմատ Յովանն Հիդանցի Էղիշի զրչին, ի
 Սր. Պաղարս Երուսաղէմ, ընդ Հովանեալ
 Սր. Զարկորս Առաքելոյ զիսկոյր սուր
 դամբարանին, ի թվին Ռէ եւ Էին, ի Հաշ-
 րապետութեան Սր. Աթոռոյս տեառն Աստ-
 ուածաւորոյ Սր. Երուսաղէմայ, եւ տեղա-
 պաշ եւ փոխաւոր տէր Եղիսայար Վարդա-
 պետի, եւ Սր. Էջմիածնայ տեառն տէր Ան-
 կորին, եւ ի թաղաւորութեան տալուեռնից
 սուրբան Մահումազ խոնդաբարին, յորում
 նեղիմք ի սաստիկ Հարկապահանջութենէ
 նորին, որ այս ժեռամէ ի վերայ ծովուն
 Հնտ Ծոռնիկն ի պատերազմի կայ, զոր Հաշ-
 ցեմք միջնորդութեամբ Սր. Աստուածածնին,
 զի տալէ Երկուց կողմանցն խաղաղութիւն,
 եւ Հատուացելոցս Քի. անդորրութիւն եւ ա-
 զատութիւն ի սաստիկ նեղութենէ նորին :

Էւ արդ որք Հանդիպիք տառիս կարգա-
 լով կամ որինակելով յիշեցէք եւ Ած. ողոր-
 մի ասացէք ստացողի սորին մահդասի Ալէք-
 սանին, որ ժեռամէ որ կայ ի դուռն Սր.
 Բակորին, եւ իւր ծնողացն Հորն Պաշտուորն
 եւ մօրն Վարդապետին, եւ իւր ըմբոցն Դապա-
 թին, Աննային, եւ Հրեմիսթին, եւ Էղորացն
 Թորոսին եւ Վարդանին, եւ ամ. արեւնաւոր
 մերձաւորացն, կեկեղանեաց եւ Ննջեցեոց
 առ Հատարակ ամէն :

Դարձեալ Ած. ողորմի ասացէք մահդա-
 սի Ալէքսանդրոս ատացողին եւ Հորեղարն
 Մարտիրոս Վարդապետին, որ բաղում Է-
 րախալի եւ աշտանն է արար ի մոնկութենէ
 ի վեր ի վերայ Ալէքսանդրին, ի կարողացնն,
 եւ զիւր ամ. պետք եւ կարիքն սիրով իմա-
 մարիկը եւ Հողացեր է, մինչեւ ի կատարեալ
 Հատակն. Ած. դիւր Էրախտեաց փոխաղնն ի
 վերինն Երուսաղէմ Հատուղանէ միոյն Հա-
 րիս բաղապարի եւ Հաղարապարի եւ բիւրա-
 պարի, ամէն :

Էւ դարձեալ Էղ զՇարակնոցս յիշատակ
 ի Սր. Երուսաղէմ, ի դուռն Սր. Փրկիչ կա-
 վարիչ վիմին անջինջ յիշատակ Հողոյ ի լաւ
 եւ իւր ծնողացն եւ ամ. աղականացն, կեն-
 դանեացն եւ Ննջեցեոց. եւ չունի ոք իշխա-
 նութիւն Հնտացուցանել զգա ի դրանն Սր.
 Փրկիչին :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԴԵՄՈՔՐԱՏԻԿԱՆ ԿՈՄՍՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ለጥጥሩ ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ
 ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ
 ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ ስለሆነ

[illegible]

2104

Լոմսիկոց - մրկե մա լգեղ մա չ տուտ զ ղդլով
Սահյոց - մրկե իմ ղվմատուով դասող ուղվին
-ուով բարևով զ լոմսիկոց - մրկե ղուով ճակուն
նվենտ ղզնղ հյտանիտը նուղբալ ղենտ մատու
-զպղ Լոմս - մրկե ուղ մ Լոտ ուղջմկ

2105

ԱՍՏՈՒԱՆԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ. — 9

ԱՆՊԵՐՏ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ 21 15x3.5: էջ 518: Հանգա-

մանք յառ. սկիզբի թերթերը ցնցակեր: Թուղթ պիտան: Գրիչ՝ Ոսկան Գրայիր: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնապատկերը կարժիր, մնացեալը սեւ մեկանոյս, երկսին, 28 տող: Նստը ընդարիւր: Համառոտագրութիւնք առատ: Իւրաքանչիւր գրքի սկիզբը կարժուպի՛ն զարդարիր, յոսանցազարդ եւ զլրացարդ: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ: Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը մէկ մէկ թերթ: Ստացող՝ Պր. Իսխան:

ԲՈՎԱՆԻՍՏՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1-2, զատարկ:

էջ 2-3ի միջեւ, կտրուած մէկ թերթ:

էջ 3ա. — Համատու իստաֆուստ աստուածային բանական ճշմարտութեան — Գոնդի դերպանցութիւն աստուածարանական ճշմարտութեան եւ նշոյլ վերին ճառարկայի յուսադրիչ մտաց՝ եւ խրատութիւն արդունական վափկութեանց՝ յաղեցուցանող ախորշակաց. — Հմմտ. թ. 262: Բ. Հոտոր, էջ 64:

էջ 4ա. — Յաղագս յառաջնոյն աստուածային բնութեանն է. — Ա. — Նախ թէ է Աստուած. — ԼԲ. — Յաղագս կամացն Աստուծոյ:

էջ 5բ. — Կնդրիք քէ է Աստուած. — Արդ

եթէ է Աստուած բազում կերպիւ ցուցանի. . . .

էջ 68ա. — Ինք Յրկորդ Յաղագս ԲԱսեղծման էլիցս:

էջ 167ա. — Յրկորդ գիրք վասն ապականութեան մեղաց:

էջ 233ա. — Յաղագս մարմնաւոր Տեան մերոյ Յի. Քի. — Ա. — Յաղագս ողջունի Տրեշտակին. — Հմմտ. իտյն, էջ 55:

էջ 279բ. — Գիրք Հիւզեքորդ Յաղագս Շնարհաց եւ Առաքինութեանց:

էջ 396բ. — Սկիզբն վեցերորդ գրքս: Յաղագս խորհրդոյ. — Յաղագս սահմանի խորհրդոյն:

էջ 471ա. — Յանկ է երկորդ գրքն դատաստանին. — Ա. — Յաղագս քառարանին:

էջ 518բ, զատարկ:

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի. —

1. էջ 167բ, վարը. — Ազնեա Հոգի Սր. Ած. ճամբարտ մուրեայ Ոսկան գրչիս, վայն եղակ իմոյս անձին. ճար շունձ եւ, լայն միայն Հոգիս իմ առնեմ ի քեզ անձին:

2. էջ 232բ, վարը. — Յիւզեք ի Քս. բոստողդ գրոյս, պարոն Իսխան, եւ զսակաւ գրչիս սորա ի սմա՝ ըղտառապեալ Ոսկան գրչիս. ինչեք ի մեղաց թողութիւն, յի եւ զձերն թողցն որդին միանին ի միսս. այսմ յալտեանն խորում. Ամէն:

Էջ 116. — Ի Մենուշը Տեառն :
 Էջ 65. — Յաղագս Մանանային :
 Էջ 81. — Յաղագս Զորեքդրամեան :
 Էջ 82, դատարկ :
 Էջ 83. — Յաղագս Աւագ Ուրբաթու :
 Էջ 86-88, դատարկ :
 Էջ 89. — Յաղագս Մեծի Աւագ Ուրբաթու :
 Էջ 98. — Յաղագս Ծաղկազարդի Աւուր :
 Էջ 111. — Յաղագս պատկերացուցու-

թեան . — Ոչ է պարտ զանց տունէլ դիմաւտս
 փխխտփայլից . . . :
 Էջ 120. — Յաղագս բարուց . — Այստեւն
 և փայլակոտն բարութք են երկչտութ . . . :
 Էջ 126. — Յաղագս Ժամու տունջեան և
 զիւհրոյ — Ժամացուցին թէ ուստի գտաւ . . . :
 Էջ 131. — Յաղագս չարմաման աշխարհի
 և հոյութեան :
 Էջ 142-152, դատարկ :

2108

Վ Կ Ա Յ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

ԱՍՏՈՒԱԾՆԱՇՆՁԱԿԱՆ ԵՒ ԱՍՏՈՒԱԾՆԱԲԱՆԱԿԱՆ. — 1

Գ Ե Ր Գ Ե Խ Ո Ւ Բ Ո Վ

Նկարագրութիւն և Բովանդակութիւն-
 Տեառակ մըն է րազկացած 24 էջերէ,
 չեղադիր, իդիշակաւմ :

Էջ 3. — Վտան Յդութեան և Մենդեան
 Տեառն մերոյ՝ Ի քննադ Գեորգ խորոյ վար-
 ժապետէ Հայոց, Ժողովեալ զրազմադիմի
 հաստատագոյն վկայութիւն յաստատածայ-
 նոց զրոց, և Ի կանոնադ սրբադանից Առա-
 քելոց և առաքելադործ Հայրապետացն Սրբ-
 րոց, և և յերեւելի հեղինակադ այլ աղանց :

Քնդրի թէ էր վասն ազդ յունաց հետե-
 լեցելութե՝ զտան Յդութեան և Մենդեանն
 Քի. Այ. մերոյ, Ի 25 մարտի և զեկտեմբե-
 րի կատարեն, և ազդ մէկ Հայոց Ի 7 ապրե-
 յի, և Ի յունալարի :

Էջ 15. — (Աստուածայնոց և աւուրա-
 ծարեալ որբազանից վկայութիւնք այսչափ
 և եթ ըստ իրից, զնենցութք ապա և զոմանս
 վկայութիւնս այլոց քրիստոնէիցն իմաստա-
 սիրաց) :

2109

Շ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն Ր Ո Ւ (ԿՐՕՆԱԿԱՆ)

(ԺԷ ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Դասալ 20 15 > 3 : Էջք 236 : Հանդա-
 մանք անրուարար . Գնաստած թացութենէ .
 Նորոյութիւն կրած : Թուղթ զեղնորակ : Գր-
 րիք՝ Մանուկ և Յովհաննէս . Գրութիւն
 աշխատան : Գունաւոր դարդադիր և յուսան-
 զադարդ : Էջ 137, և այլուր . Կաշկեղծ տախ-

տակեալ զրուժադարդ . Դատարկ թուղթ
 վերջը երեք թերթ : Կնիք բոլորչի, փակա-
 դիր, Քի. Մո . Պետրոս վարդապետ, ԹՅՄԷ :
 | — 1706 |, Էջ 46 :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ . —

Էջ 1 . Նորարարք . — Ընդդիմ կորագե-

լոց այլազգեաց, որք եմ կարապետ Նեպոլի, եւ նոր հեքամասէ՛ հերձուածովքն Լիւիսի եւ Լեւրիքոսի անիծեցոցն:

Գրչէն ստորին լուսանցքին զԱյս Խախտ խոսէ ի մէկալ իրեն չբոյրիկացաւ:

Իջ 5. դատարկ. Գնորդող Հիւն իրակցութեամբ տակալ մէկ նկար՝ վարդապետ քարոզիչ:

Իջ 7. միասին, մտնաստան — Քարագ Զարուրեան:

Իջ 27 — Քարագ Աստղաբարբեան:

Իջ 33 — Քարագ ի բանն՝ խառնովան լեռնով միմեանց զմեզս ձեր:

Իջ 37. դուռնա որ զլիսազարդ եւ սկզբնատան, միասին, տարբեր դրչէ — Գեղեկան եւ անթուրի լուսանցակալ բիրտոր բարեկաց լուսանց:

Իջ 47 — Այսմ եկեղեցւոյ ի տեսութիւն տառիկ արկեալ բռնիս որ ասէ. Իմաստնոյն աչքի զլուս իւր:

Իջ 52 — Երեսն ձիւն Բեհաննու Որոտնեցոյ, լիսն գաւազան տալոյ, ի բան Աեւտարանին որ ասէ. Տուտ ինձ ամ. լիլիսն ուր իւր յերկինս եւ յերկրի:

Իջ 65ա. պրակ Ա. Երկաթեւ — Նորին ի ակիւքն ի բանեան աւրիմացն, ի բանն՝ որ ասէ. Իս հիմ Տէր Աստուած:

Իջ 77ա. — Նորին Քարագ Վասն ի հարուածացն Եզրիտաւի:

Իջ 88բ. — Նոյրին դարձեալ լիսն Գալստեան Ար. Հագոյն:

Իջ 100ա. — Քարագ վարդապետաց ի բան վարդաբարբեան Դաւրի որ ասէ. Գաւազան գործութեան առաջեցէ Բեզ Տէր ի Ուր:

Իջ 111բ. — Քարագ Գեորգեայ եռամեծի. ի բանն որ ասէ. Ոչ կարէք երկուց տեւրանց ծառայել:

Իջ 119ա. — Նորին Գեորգեայ Քարագ ի բան Աեւտարանին որ ասէ. Թէ աչ ակն, իստ ձեռն քո զայրակեցեցանէ գեղ. իյեալ եւ րնկեալ ի Էն եւայն:

Իջ 126բ. — Նորին Քարագ եռամեծին եւ տիեզերալոյս վարդապետին Գեորգեայ. ի բանն որ ասէ. Արարի կացէք. եւ յամ. ժող ազօրս արարէք:

Իջ 137ա. պրակ Ա. — Նորին Քարագ Վարդապետին:

Իջ 151բ. — Զայնմ Քարագ Աստուած ծածկին:

Իջ 165ա. — Մեծ բարեկամեանն Բախանն Որոտնեցոյ. ասացեալ ի բանն առաւելակեան որ ասէ. Հայեցարեւ րնդ Առաւելայն:

Իջ 187. միասին, Պատմութիւն է — Ամենեցունց Ամ. սքանչելի տեսիլ երեւցոյց իստ անարձախ Աթանասի:

Իջ 191. տարբեր գրութեամբ — Պատմութիւն Սեբաստիայ Բաղաբին Ռահատակ Դաւրի:

Թվին Հայագ Ռեմիզ [1677]. բուն բաւելինգանի հիմնկարարի աւուրն. Սեբաստիայ Բաղաբին, Ռեմիզ 181 մամց տղա մի Դաւիթ անուն, րմրնեցին ազգն տաճկաց. եւրէ դու ի բաղանիսն սալաւար բերիք: Իստեալ տարան առ դատաւարն, եւ եկեալ չարս տաճիկ վկայեցին: Էհարց զատաւարն զտրդայն:

Ասաց տղայն. Ուտ եւ. քայց տալաւս տալով տաճիկ կու լինիմ. երբ սիրտս զձեր արեւնքն չուրբ, ծածկու կու տաճկացնէք զիս. եւ զձեր օրեւնքն չեմ ուրբ:

Զայնմաւ որչափ կարդացող մտալայկ կային, միարան կանգնեցան, վրէժնիդիք եւ դանքէ այս տղան շչ հալ է. ոչ տաճիկ: Բայնք արեւնքն տուտ համեց. զղայ ի կրակն այրել պիտէր:

Եւ հոռուն ի ձեռն սուպաշուն յէ տանջանք տուր դմայ որ դառնայ ի մեր արեւնքն: Եւ տարեալ եղ ի բանի հինկ աւրաւ հօրի ձալաւ, եւ համեալ ի բանեմ տարան առ դատարուն. հեարց զատաւարն, ուրաւցիր. արձակեմ գեղ:

Աւել տղայն. Եւ շչ ուրաւամ գճեմ իմ: Եւ հրամայեաց դատարուն ի բեւեմ կախել: Եւ կախեցին մէկ օր. եւ ձեռնեցին. եւ հաւրբերեալ տոնիսմացն՝ ոչ ուրաւաւ:

Ապա հրամայեաց իբուցանել. եւ երեւաւ մեր ի մէջ պաղ ջրի Ստեղծեցին դառն տաճիկացն եւ ասացին Ուրաւցիր: Եւ ոչ ուրաւաւ:

Զհոռոյ գմարմինն Բելիբեբուկ կտրաւ տեղին եւ ասացին. Ուրաւցիր. խեղմ եւ: Եւ ոչ ուրաւաւ:

Յետոյ զվիզմ ի տաճարաւն եղիմ. եւ ոչ ուրաքաւ: Եւ յօտիցմ կախեցին. եւ հաստ քրօք ծեծեցին. եւ ոչ ուրաքաւ: Յետոյ ի վիւրբն չափամ ձրցեցին. եւ ի շուկամ շրջեցուցին. բերեալ յարպազարն ասացին. Ուրաքիր. որ չի կախեմք. մեղք ես:

Ասաց տղայն կախեցէք. եւ յիմ հաւատէս չեմ դառնար:

Յետոյ մօլայն փէրվայն հետուր երէ ի կրակն ալրեցէք: Եւ բերեալ բազում ամբռ խիւֆ յայլիւ. ազաղակեաց Դաւիթ. երէ դուք փայտ մի բերէք. եւ զնամ բերեմ բնուի փայտ. վառեմ, կարեցէք զիս եւ արկեց ի կրակն:

Եւ յետոյ կրկին տարան առ դատաւորն: Ասաց տղայն. Ով դատաւոր, զիս բանի մէկ տառիս բերես, եւ զիմ հաւատն չեմ ուրաքար, անհնարին է:

Ասէ դատաւորն. Եկ, դարձիք ի մեր օրէնքն, քննեմք ձեր բերեալս. եւ արեմք:

Ասաց տղայն. երէ զիս բարկոծէք արաւունս ձեզ հալալ:

Յայնժամ երամայեաց դատաւորն բաւկոծել: Ժողովեցան ամբոյս բազում եւ բերեալ ի տեղի բարկածման, փորեցին փոս, եւ սուրբն աղօթեաց առ Ած. եւ հմուտ ի մէջ փոսին. ետես զի քիչ էին փորած. ելեալ ի փոսէն եւ առեալ փայտատ ի օեռն, փորեաց ըստ իւր կամացն, եւ յաշակմեալ զմեք եւ մօտ ի մէջն՝ զօհանայով զՏեառնէ, և ձայնեաց՝ յցէք զհարն եւ զհողմ ի վերս. եւ առեալ զհարիմս տայր ի մոտ ասելով. Արիւնս ձեզ հալալ լիցի. զարկէք: Եւ բարկոծեցին անխնայաբար. եւ այնու ոչ յազցեցան. այլ սրով եւ կացնով կտոր կտոր արարին, եւ հանգեալ առ Քս. երանելի մահաւանկն, այլեւ քանդեցին յարպարաւոք, և շմբոթեմ Քիւսմեայն զիշերի լոյսն կառնաղայսն ի վերս մտաւ սուրբ մարմնոյն անկերեւ տեսնողացն:

Եւ ի դուխն զարկաց մէկ բարն քովամ. դուք արինդաբախ եւ առաջ ի բժշկութիւն էիւանդաց. որոյ յիշատակն արհմութեամբ եղիցի. եւ սուրբ աղօթիւք մօրին Տէրն մեր մեզ եւ ուր. հաւատացեալք զորմեացի ամէն:

Որպէս այլն բազում անգամ աղաչեաց զօրդին իւր անելով երէ օրացիր զՔս. որդ-

եակ, եւ մի մատմեր գանձն քայ ի մահ, մաւնուկ եւ, իմ որդեակ. զի ահայ բազումք զմեզ օր օրացեալ եմ զՔս.:

Իսկ որդին ոչ առնայր յանձն զխրատ օրոյն այլ ասէր. Այլ տարաւ ինձ մի տար որ չէ բարի, այլ ի բաց զմայ յիմէն: Զի զայնքն տառաւորս եւ զհարչարանս որ կրեցի, մայր իմ, ոչ իմացայ բնաւ երէ մարմնմբս կառնեալ. այլ Տէրն իմ Քս. կառնայ ինձ համբերութիւն:

Եւ ոչ լուաւ մօրն իւրոյ աղաչանացն եւ արտաւանդն. այլ համբերեաց վասն սիրոյն Քիւ. եւ ժառանգեաց զերկնից սուրբ արքայ յուրիւնն ի փառս Քիւ. Աստուծոյն մերոյ. որ է անբնեալ յաւիտեանս. ամէն:

Էջ 193.— Բարոզ վասն զորմութեան:

Էջ 197.— Բարոզ դարձեալ վասն զորմութեան:

Էջ 205.— Բարոզ վասն Ազգայից:

Էջ 208.— Վասն կարողութեանց:

Էջ 209. *Երկուսն, բարոյիք* — Նախադրութիւն Տովբիթայ — *Տովբիթ* զերկոյն է Ոսայմանաւոր...:

Էջ 209թ. Տովբիթ — *Դերք* բարեից Տովբիթայ...:

Էջ 235ա — *Կատարեցաւ Տուրիթ*:

Էջ 235բ, *Նորադիւր* — *Նախ որպէս աշորի կոյր, առ մարմինն խաւար լինի*...:

Էջ 236բ. — *Մարդարէքն ի Դ, որ եւ Մարիս, Մարիս, Դաւիթ, Նաթան*...:

Մանր յիշատակագրութիւնք.

Ա. Մանուկ Գրչի —

Էջ 46. *Վարդ* — *Ազգայն է եւ ունիմատ Մանուկ, եւ թերաւարտ յատման զընդհանրեցի, զորոք ստալ, յիշել է մեղաց թողութիւն, զիս եւ զճնալոյն իմ եւ զեղբարս*:

Բ. Յովհաննէս Գրչի —

1. Էջ 118բ, *ստորոք* — *եւ զմեղոք յցեալ Եւանջէս զճողոյ յիշեալ միով ողորմեալի*:

2. Էջ 136բ. — *Եւ Ա զմեղաց խոցողեալ, և փրաւորեալ զճողոյ, զՅուսն բանի քաղաքաւոր, ընդ հաւատացեալս Սրբոյ*

էրրորդութեանն դասեցէ, աղաթիք ձեր յիշողացող զմեզ, նաեւ ծնաւոցս մերոց եւ ամ. զարմից, ամէն:

Ներքեւ ստրբեր զընէ — 1674

Եւ զուր լիշարս յիշեալ լիջիք ի Գէ. Այ մերոյ, որ է արհնեայ յախտեանս յախտենից ամէն: Ի թվին Հայոց ՌճիԳ ամին էկոսք ի խանն? Եւ ի իրիմն:

Գ. Աստուպատի Գետրոս վարդապետի.

1. էջ 46. զրբի յիշատակագրութեան Ներքեւ — 1716

Եւ Պետրոս վարդապետս Աստուպատի.

նուիրակ Սր. Էջմիածնի մեծի պաշի, Էկի ամ. կոտմանս հիւսիսականի, ի Կատայ եւ յՈւսումէլի, Հրամանս տեսնելի զԽաչատուրի, Բ. Է. կէտ ամ. աստուպատի, որոց եւ մեզ Տէր Աս. վարձաւորաց լիղի, բարեխառնութեամբ Սր. Լուսաւորի, զրեցաս ՌճիԿի:

2. էջ 192-193. ստորին լուսանցքին.

1727

Եւս առաւիկ յիշեցէք զտրուի Պետրոս եւ զուր լիշարս լիջիք ի Գրիգորի, ամէն: Նորոգեցաւ զիս թվին Հայոց ՌճիԿի:

2110

ՊԱՏԱՐԱԳՐԱՄԱՍՏԱՆՈՅԻ ՅՈՒՆԱՅ. — 3

Թրգմ ԳԷՈՐԳ ՎՐԻ ՄԵԼԱՅԻՄԱՆՏԷ

Կ. Պոլիս

1811

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մաս 20 x 15 - 1.5: էջ 176: Հանդամանք շատ յաւ: Թուղթ կապույտ (էջ 1-48), ճերմակ (49-176): Գրիչ՝ Աստուածատուր Սարգիսալ: Գրութիւն՝ խորագրերնր կարմիր, մնացեալը սեւ միանույն. միասին, 24 տող, յետք չկողոր: Համառոտագրութիւնք բաւական առատ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ասեղան ճրգնեալ:

ձուտուրս, մինչ էի ի ժամներորդ ամի, ի մի-արանութեան զերպաշ աթոռոյն Երուսաղէմի ամենայն Հայոց. Բամի Փրկչին մերոյ 1811, եւ ի դիկտեմ. 1: Ի Կոստանդնուպոլիս, ի վերաբարնի Սրբոյ Երուսաղէմի — Հմմտ. Թ. 1021. Գ. Հատոր, էջ 35:

էջ 5. — Նախքան ընդունելու եւ լոյս տալու ի տպարանի զրգոյս:

Հակաս. — էջ 3

Աստուածային Պատարագ Սրբոց Հարգիլ միջոց Բոհաննու Ոսկերեանի, Վասիլիոսի Մեծին, եւ Գրիգորի Աստուածաբանին, նորապէս թարգմանեալ ի հելլենական շախկական բարբառ ի Միսայիմատի Գէորգ վարդապետ: Ի փառս ամենամեծին Այ. եւ ի յուսաւորութիւն Սրբոյ Եկեղեցւոյ, յամի Փրկչին 1752, յուլիսի տասն եւ Եօթն, ի Կոստանդնուպոլիս:

Եւ ալ թմ օրինակեցաւ ձեռամբ Անդրիանուպոլսեցի Պօղոս գերիմատս վարդապետի ասեղան Պոլսեցի իրբ ասրիկասայ Աստուա-

Ա. ՊԱՏԱՐԱԳՐԱՄԱՍՏԱՆՈՅԻ. — 3

Յովհան Ոսկերեան

էջ 7. — Կարդալուր իւրիմ աստուածաշին եւ Սր. Պատարագիմ, Սրբոյ Հօրմ մերոյ Գեղամկու Ոսկերեանի — Թահանայն որ պարտ է զստուածայինն կապարի զխաչարածութիւնն. — Հմմտ. Թ. 1790. 2. Հատոր, էջ 137:

Բ. ՊԱՏԱՐԱԳՐԱՄԱՍՏԱՆՈՅԻ. — 3

Բարսեղ Կոստարաղի

էջ 69. — Աստուածային Պատարագ Սրբ-

[illegible][illegible]

(JY14, 4P)

ሃ ሀ ደ ሸ ኮ ሀ ኔ ሀ ቀ

2112

... 861-071 071
... 861-071 071

— 1) Ներկայումս Երևանում կա միայն մեկ հիմնական խմորի փաթեթ, որը պատկանում է «Երևան» խմորի փաթեթին։

2114

Ժ ՈՂ ՈՎ, ԱԾ ՈՒ (ԿՐՈՆԱԿԱՆ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մասով 20-5 > 15 > 2-5: էջք Ժ : 340 :
 անդամներ բաւ : Թուղթ կապոյտ : Գրու-
 թին ամբողջօրին սևօրակ մկանով, միա-
 քան. 25 տող : Նտոր շեղապիբ վարժ : Հա-
 մարտապրութիւնք աստա : Ուղղապրութիւն
 ոչ յանձնիրի : Կաշկաղճ թաւառաւայտայ, Կա-
 կեղճո իրկցնեւով : Կերք, «Քրտաւմական»
 Խորհուրդ երտապղծմիւ, էջ 1 :

U. — 2 U. 1. 1. — 9

Գլխիցոր Նազիւանգւացի

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 11-ժ, դատարկ, փոքր բացատու-
թեամբ:

Լ. Գ. 1 — Այս որոշումն էլ պատճառահանա

६४ 101.— *कृतादिभिरुप* :

էջ 11.— Նորին Յաղպու Հաստոյ.—
Յորժամ տեսանէմ այժմ լեղուպաբարութիւն
...

Էջ 20. — Դորին Բաղդուս Որդւոյ: Բան
Լեւոնին. — Զորս ինչ առիցէ ոք արդեօք... —
Հմմտ. Բ. 1085. Դ. Հատոր, էջ 128. Ճատչ.
Գր. Իսախանզադի:

Ex. 40. — $\int \sin x \cos nx$.

Այս աշխարհիկ որ ասան թէ Հայր Տեճ է
քան զՈրդիդ։— Զոր ինչ արտասանան առ բաց-
մամբ [այդ] թուրապատանայն . . .

Ի՞նչ 58.— Դսրին Յաղապս Որդւոյ, Բան
Թ, Լ, Նառ Ե.— Վասնդի թնդ ընդ խորհրդո-
ցին դարձուածն...

69 77.— *L. m. d. m. n. p.*

Ի՞նչ 78.— Ետրին Յաղապս Սրբոյ Հոգւոյն
— Արդ որ յաղապս Որդւոյ բանն է աշխարհն

69 103.— *Limnodynastes*.

Էջ 145. — Նորին Յադայու Աստուածաբանութեան. — Էւ ապա վասն զի մարքիցաք բաժնի պատաստածաբանութիւնն . . .

Էջ 133:— Նորին Յաղագս առ Արիւնդ-
սէ Բանս — Ո՛ր արդեօք իցեն՝ որ զաղթա-
տութիւնն թշնամանեն . . .

148— Լեռ Կլիկոյանի տուն, Լեռնաջրին. —
Կլիկոյանի տնայանի զինն է նորաձեռն թիկն յե-
ղեղեղյա գլուխ:

ՀԹ 1356.— Առ Կղիզ տնիոս, Երկրորդ —
Վասն զի բարոյաբ. Էկեալք յո երկիրսնսնո-
թէ Լոնդ հաստատութիւն խնդրեն . . .

Հ.Զ 162. — Կորին առ Կիլիկոնիս, Ի
մարտարակահան Ի լաւն՝ Որովայն Իմ, որ-
ովայն Իմ զաւէ. — Որովայն Իմ, որովայն Իմ
շաւէ Գ.Զ.

Լ. 9 173. — Յաղաղա բարեկարգութեան ի
խօսու. — Վստանդի եկիք ի միասին յօժարու-
թեամբ...

Հ.Պ 198. — Խաղաղական միասն ի մի-
այնացելոյն յետ լուս. Բնանն. — Ընդարձակ
ինձ պիկոտս յոժարութիւնս . . .

էջ 217 — Պաղատական Երկրորդ —
Ջերմ է նստանձ, հեղ հողի . . .

Իջ 227. — Խաղաղական Ներքորդ. — Խա-
ղաղական սիրելի ծաղկեր՝ և իրք և անուն

ԿՅ 212, դատարկ :

Ի՞նչ 24- — Երանեայից Կյւրքի կայսրիկ-
պոսի Լկէքսանդրի՛)՝ Խօսք ի Որ. Աստուա-
ճածինն, ասացեայ ի Ժողովին եփեսոսի,
ընդէ՛մ չարափառին Նւստորի. — Պայծառ
է մեկ բանս, եւ չնորձօր յընայ...

էջ 253. — Թոստոյանութիւն մեղաց եւ
խաշտառակութիւն անձին՝ ինքնաշօժար կա-
մօք՝ եղկելոյս Վարդանայ՝ եւ որ ասի յիւր
կողմն՝ բաւ Աստուած. — Ոյ դուք բնորեալք
եւ պիտանիք, Հարք եւ եղբարք իմ եւ որդիք
մեր. — Հմմտ. Թ. 1399, Ե. Հատոր, էջ 488,
Ի. Ե.

Յիշատակարան՝ Վարդան Վարդապետի .
Էջ 260ա. — Սկզբնական է եւ ամենաբն-

վասու քաղաւորի իսրայելի. — **Հմտ. Թ.**
313. Բ. Հատար, էջ 168:

[Թոր և] մերձաւոր վկայեն զրոյ բնա-
ւորական բնութիւնք մարդկան . . .

էջ 5ա. — Մեկնութիւն Մարգարէու-
րեան Ութի — [Սկիզբն բանից Տեառն առ
Ութի] . . .

էջ 46ա. — Մարգարէութիւն Ամսիւսայ:
Ամսիւս ի Շամրին մարգարէացաւ . . .

էջ 66ա. — Եւտ տորայ մարգարէութիւն
Միքիա . . .

էջ 80բ. — Մարգարէութիւն Յովսիայ:

էջ 89բ. — Մարգարէութիւն Յովսիայ:

էջ 97բ. — Մարգարէութիւն Արիայ:

էջ 100ա. — Մարգարէութիւն Նաւում:

էջ 106ա. — Ամսիւսայ վասն Բաբելոն-
ացիք զերեւոյց զնիւնէ մարգարէացաւ:

էջ 116ա. — Աղօթք Ամսիւսայ վասն Մար-
գարէի:

էջ 120բ. — Մարգարէութիւն Ամսիւս-
այ:

էջ 173ա. — Մաղաքիա զարձեալ յետ
զարձի մարգարէացաւ: Մարգարէութիւն
Մաղաքիա:

էջ 183ա, կողքին փակած. — Կատարե-
ցաւ Մարգարէութիւնն Մաղաքիայ:

Ի թվականիս ՌՃԽԶ | = 1697), ի յամս-
եանն Նոյեմբերի 2, ձեռամբ անդոր Յիկար
իրիցել:

Յիշատակարան Գրչի? —

էջ 183բ, տարբեր մեկնումով. — Փառք
Եւսկի տէրութեան եւ միայն Աստուածութեան
անբեկցելին սկզբանն Հօր, եւ անձառապէս
ճեղքելոյ Որդոյն Միածնի, եւ անքննարար
բխման Սր. Հոգոյն էից Հաստոգին եւ եղե-
լոց զարգարողին եւ Հանուրց պահպանին
արհմութիւնն ամ. լեզուաց, զոհութիւնն ամ.
մուաց եւ փառաբանութիւնն յամ զոյից,
միայն, յանցեայն ի ներկայս եւ յանապառն
յաւիտեանս, ամէն:

Որոյ յոյժ սիրով եւ փափաքանոց ցան-
կացող եղէ այսմ Նոյէից տառն եւ ծաղկա-
ւէտ բուրսատանիս, արդ եղև զրաւ ձեռամբ
փցուն եւ անարժան եւ անարհեստ վրանկա-
ցի շինիճի որդի Յուսիփ տիրացու Ոհաննէ-
սի, ի ռուցան Բոտամայով, ընդ Հովանու
Սր. Աստուածածնի, ի զիւղն ի Նիկիայ կո-
չի, որ եւ ձեզ յիշողացող եւ մեզ յիշեցողոցս
առ Հասարակ ողորմեցի Գ. ԱՃ. մեր ի տի-
ւեղերական ահեղ ատենին, որ է աւրհնեալ
յաւիտեանս, ամէն:

2116

ՏՕՆԱՅՈՅՑՑ. — 32

(ժԸ. ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Դասար. 21 × 15.5 × 1.5: էջ 148: Հան-
դամանք յաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն
ամբողջովին սև: մեկնումով, երկսին, 32-34
տող, Նոտր չեղագիր: Համառոտագրութիւնք
յոյժ առատ: Թղթակազմ անարուեստ: Ստա-
նդ.՝ Ահարոն Վարդապետ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1ա. — Ժողովուրդի զիշերն Հրեղուժ
է . . .

էջ 90բ. — Երբորդ Կիրակի տուն է վա-
րդայ Սր. Խաչին . . .

էջ 113, դատարի:

էջ 114ա. — Հանդիստ Երանելոյն Թո-
հաննու Առաքելոյն Աւետարանի. — Էր ընդ
եղբարս . . .

էջ 118ա. — Կարդ Զուր Որհնեացն . . .

էջ 120ա. — Արհմութիւն ջրոյ զոր ա-
սացեալ է Սրբոյն Բարդի Կեանքացոյն:

էջ 127բ. — Աղ. Թ. արձակման ապալ-
խորդաց, Հինգչարթի:

էջ 143բ. — Խրատ Երանելոյն ՌՃԽԶ
Վարդապետին որ մականունն՝ Պալազ կոչի,
արարեալ ըսն փառն սիրոյ:

Էջ 147ր.— Աղաւթ ի վերայ ի դոյն . . .
Էջ 148ր., դատարկ :

ամենայն ննջեցեալսն, ի Սր. երուսաղէմ, ի
սուռն Սր. Փրկչայ եկեղեցւոյն. և ընթեր-
ցողդդ գործմին, ամէն .

Յիշատակագրութիւն.—

Էջ 1, աջակողմեան յուսանցքին, Երկու
տող.— Յիշատակ է սուրբ դերբս, էջքբում—
սի մահահիկ Սաւախին և իւր ծնողացն, և

իսկ ստորին յուսանցքին դրած է մ.
Հարսն Վարդտայեանն :

2117

Ք Ա Ր Ո Ջ Ծ Ն Ն Գ Ե Ա Ն

ՊԵՏՐՈՍ ԱՐՔ. ԲԵՐԳՈՒՄԵԱՆ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւայ 22×15·5: Էջք 64: Հանդամանք
բաւարար: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Եօհան
Քուհանայ: Գրութիւն ամբողջովին սեւորակ
մեյանով, Երկսին, առաջինը դարար՝ Երկ-
րորդը թրքերէն հայաճառ, 30 տող: Նոտրա-
դիւր մանք: Համառոտագրութիւնք առատ:
Թղթակալով անարուեստ: Կնիք հաւելիւած և,
սեւագործ, էջ 64ր., «Եւքսէս Կայսրպոյս»,
Գեորգեան, Առաջնորդ Թէքիրտաղի (1877-
1888):

բիստոսի Աստուծոյ մերոյ, սասցեալ Բեր-
դամեան Պետրոս արքեպիսկոպոսի, որ ի
միարանութենէ Սրբոյ էջմիածնի:

Յիշատակագրում Գրչի.—

Էջ 62. ստորոտը.— Երանեալ սրբազան
հարզդ յորոց փառք լիտի սոյն այս պերճա-
րան հատ հրաշայի Ծննդեան և Յաւոնու-
թեան Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի և
պապիցի ինչ ի սմանէ, աղաչեմ աղաչեմ յիշեյ
գրապամեկ սելք Եօհան անուամբ և Եթ քա-
հանայ, և համայն աղայիսն, ինդրելով
զեւրումն րուցմարիմ յանցանաց իմոց:

ԲՈՒԼԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Քարոց ի վերայ Ծննդեանն Քր-

2118

Ա.— ԸՆԿՆՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ.— 6

Ա Ն Դ Բ Է Ա Ս Ե Պ Ե Ս Կ Պ Պ Ս

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւայ 21×16×2: Էջք 238: Հանգա-
մանք բաւարար. բայց յուսանցքերը ցեցա-
հար: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ ամբող-
ջովին սեւորակ մեյանով, էջ 1-162 միասին,
էջ 163-237 երկսին, 23-41 տող: Նոտր չե-
ղադիր մանք, Համառոտագրութիւնք չափա-
ղանց առատ: Կաշկեղծ տախտակեայ դրոշ-
մազարդ:

Ա.— ԸՆԿՆ. ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ

Էջ 1.— Տեառն Ներսիսի Հայոց Խաբու-
ղիկոսի Տարածն քաղաքի ողեալ դայս բանս.
— Արդ՝ դուեալ է զգիրս անդ ի մի վանորէի-
ցուն Հոռոմոց, որում անունն էր Պեթիաս,
որումն արդեայական միայնակեաց, որոյ ա-
նունն վասիկ կրեալ . . .

Էջ 2.— Ի տիեղերական ժողովոյն կա-

մբա, որ եղև յատուածապա՛ Քաղաքին
Կոստանդինուպօլիս . . .

Էջ 1. — Գլխաբ Յայտնութեան զոր ե-
տեան ի Պատմութեան Կղզիին Աւետարանիչն Յան-
նէս :

Էջ 6. — Ի Յայտնութիւնն Յօաննու-
սիոսի Հոր մերոյ Անդրէի երանելոյ Եղիս-
կոպոսի Կենարու Կապագովկացւոց, Համա-
ստ տեսութիւն, ընդ նմին եւ Արեթա ե-
պիսկոպոս ի նմին քաղաքի :

Էջ 116. — Գլուխ 68. Վասն մաքուր զե-
տոյն, որ յաթուոյն արտաքս հոսեցաւ. — Եւ
էջոց ինձ պետ կենդանի ստոնատեսուկ . . .
— Հմմտ. Յայտ. ԻԲ, 1 :

Էջ 122. գաւառիկ :

— ԲԱՐՈՋԻՐԻՐԻՐ — 9

Սիմէոն Կրդ. Երեւանցի

Էջ 123. — Նախերկանք եւ յատաջարա-
նութիւնք քարոյից . . .

Էջ 127. — Գլխոյ ի բանն Կաթի որ ա-
սկ. ԱՅ. զհիմունն էարկ նմա յաւիտեան. բն-
կալաք Աժ. զողորմութիւն քոյ ի մէջ մոլո-
ւորդեան քոյ, որ նկատէ ի քաղմտապատիկ ու-
ղորմութիւնն Աստուծոյ, եւ մանասանդ ի
յատկութիւն ազգիս Հայոց, եւ ի դերադան-
ցութիւն աստուածակերտի Սրբոյ Աթոռոյն
Էջմիածնի, վերջապէս Շարահիւսեայ եւ
Համահայաքեայ ի դրոց աստուածայնոց ի
յարտաքնոց փիլիսոփայից, ի Սիմէոն Երե-
ւանցւոյ, ի շնորհադարդ եւ ի սրբոյն կա-

նուցիկոսէ ամենայն Հայոց. ի փառս Առ-
ստուծոյ. — Ամենասուրբ Հոգւոյն Աստուծոյ
քաղցրանուագ քնարն . . .

Էջ 151. — Դարձեալ յարեալ ի սոյն ի
մերայ նոյնոյ ընարանի, որ նկատէ ի յողոր-
մութիւնն Աստուծոյ, որ ի մամանակս Նոյի,
ի նոյնոյ չարադրողէ. — Այսուհետեւ տես-
ցուք զերկրորդ ողորմութիւնն Աստուծոյ . . .

Էջ 210ա. — Նորին Սիմէոն Վարդապետի
Քարոյ վասն եկեղեցականի քահանայապե-
տութեանս մերոյ, արտահանեալ ի Սրբոյն
Դիտ. եւ յայնոց զատուածայնոց զրեանց, ի
բանն Սրբոյն Պողոսի ԳԷ՝ Սիմէոն Գլխոյն
Այ. եւ մարդկան, մարդն Յս. Քս. — Արդ՝
բաւ արտադանիդ վարդապետաց եւ բաւ բնա-
ղնին փիլիսոփայից վճռահատութեանն
կարգ աշխարհիս պահանջէ, զի ամ. չար եւ
տպականութիւն, ունիցին ինքեանց զրարի,
եւ զփերանորոյի իմն ներհակ, որովք չա-
րոցեալքն բարիաացին վերստին, եւ ապա-
կանեցեալքն նորոցեցին . . .

Էջ 221բ. — Դարձեալ յարեալ ի սոյն
ընարան այլմեապէս մեկնարանեալ, ի նոյ-
նոյ չարադրողէ. — Ասէ ուրեմն ի՞նչ եւ եմ
Որ էն . . .

Էջ 237բ-238, գոտարիկ :

Յիշատակագրութիւն —

Էջ 1. Վերջ լուսանցքին, այլ զրէ՛-
Յիշատակ է ի գոյնն Սրբոյն Յակոբայ, որ
յերուսաղէմ, Կոպիկիտն Հանդուցեալ Սար-
գիս Վարդապետին :

2119

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱԿԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ. — 19

ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԻ. ԲԵՐԲՈՒՄԵԱՆ

Զմիւռնիա

1808

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 19. 15 x 2.5: Էջք 240: Հանդա-
մանք չատ լաւ: Թուղթ հասարակ. Գրիչ՝
Յակոբ Արդ. Սահյիւճեցի: Գրութիւն ամ-

բողջութիւն սևւորակ մեկանոյ, միասին, 22
տող: Շեկագիր: Համառոտագրութիւնք ա-
ստու. Կաշկեղծ խաւաքարտեայ, ոսկեղծ
երկգծ յով:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2. Ղատարի:

Էջ 3.— Հակոստ.

Դիրք Աղբիւր Բաղեալ. — Դ և Մ հինո-
թիւն Առակաց Սր. Աւետարանին:—

Զոր տարաբեայ է Քերթումեան Պետրոս
յաւատարմաբան Վարդապետի Լաւրիցիանե-
ցիս:

Եւ Նորոյ սրինակեայ յրնտիր պաշտօնա-
րէ Անդրիանուպոլսեցի Պօղոս վարդապետի
պաշտօնաւոր Յակոբ իբր յարեղայէ Մահիմ Տեց-
ոյ, և Միարանոսիկնէ զերպագահ Աթոռոյն
Սր. Երուսաղէմի ամենայն Հայոց:

Ի թիւ շնորհաց 1808, յունվար 1. ի
Զմիռնիս:

Էջ 4. Ղատարի:

Էջ 5.— Յաղագս առաջիկայ սուրբ ա-
ւետարանական տառիցս՝ բան առ յարեմիտ
ընթերցողս:

Էջ 18.— Յաղագս տեսակաւորեալ հա-
ւատոյ:

Էջ 207.— Յաղագս Արքայութեան Առ-
տոճոյ, Գլխի Երեսուն և Երեք:

Բիշապական Գրչի.— 1808

Էջ 220.— Փոքր և անճառ ժողովուրդն
նրանքի Երրորդութեանն, Զոր և Որդոյ
և Հոգեւոր Սրբոյ. որպէս Էրն ի սկզբանէ,
նոյնպէս և է միշտ ելոց, որ բոլոր իսկ տն-
բոս կարողութեանն նպաստ և ձեռնառն
ինձ անկարեալ, որ ի կոտորն Հասկալ տար-
տեցի զհոգեւոր մատենոյ պայս, որ Է
Մեկնութիւն Առակաց Սրբոյ Աւետարանի:
Վասնորայ ինչոր ի յարեմիտ ընթերցողաց
յիշման արժանի առնել զանիմատս զրիս
անուամբ և Եւթ Մահիմի Երեսուն, Ամէն:
որ մեծաւ տաճանամբ Հաղի կարացի ա-
ւարտել զայս Մեկնութիւնս աստուածային
զրոյց: Եւսեւ զհոգեւոր Հայոց Անդրիանու-
պոլսեցի մեծիմաստ Պօղոս յիշեալս վար-
դապետս իմ: Եւ յիշեալ յիշեալ ի
Մատենի մերմէ Թիւրքի Քրիստոս, Ամէն:

Էջ 221-240. Ղատարի:

2120

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն Ո Ց

(ԺԹ. ՂԱՐ)

Տետրակ մըն է. բաղկացած 68 էջերէ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2. Ղատարի:

Էջ 3.— Այն ինչ հանդերձեայ էք եյա-
նել ի Տիրաւանկար քաղաքէն... Հինդ օթն
փոխեալ՝ ժամանեցաք անվնաս ի քաղաքն յե-
ղեմիս... յարուցեալ յայդուէ ի շու-
անկեալ, ժամանեցաք ի քաղաքն Պիւր...
ուր երեւեցաւ մեզ քաղաք յայնանիստ՝ առ որ
Հասկալ Հոսաք ի Բիւրիտ... Զերիս օթն
փոխեալ, Հաղիս Հասանել կարացաք ի քա-
ղաքն Ապամիս... Կացեալ մեր ի քաղաքի
սնդ իբրեւ Երիս ժամս, ապա ի շուանկեալ
...Հասանել ժամանեցաք ի քաղաքն Հոմոս:
...Եւ մինչ երթալուք, և ահա տարիկ յայտ
եղեալ Դամասկեալ... ժամանեալ ի քա-

ղաքայեւոյ ինչ Եղարէթ տաճանեալ... Եւ
ի շորրորդութեան արեւոյ ընդ արշալոյսն ի շու-
անկեալ Հասաք ի մայրաքաղաքն Սամարիս:
...Հասեալ ժամանեալ ի Սր. Քաղաքն Երու-
սաղէմ, վասն աստուծոց Այ. բարեկրօնի:
Աստիճ տնիմք զորձուցանել զկարող
անիս առ քաղաքամայն իշտասպէմ:
Ծառայ Տեսուն Կարապետ Տիրաւա-
նիւրցի, 1845. Փետր. 2:

Էջ 35.— Դիրք ԺԷ:

Էջ 37.— Դիրք ԺԶ:

Էջ 40.— Դիրք ԺԵ:

Էջ 43.— Դիրք ԺԴ:

Էջ 47.— Դիրք ԺԴ. Արկածք Տերմա-
քայ:

Էջ 54.— Դիրք ԺԴ:

2121

ՎԱՐՈՋԳԻՐՎ

ՆԿԱՐԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ —

Դրաւոյ 20 · 14 × 7: Էջ 2 · 746: Հանդիմանք բարարար. քիչ ազգուած խոնարհութենէ: Թուղթ զորչորակ: Գրիշ՝ Դասիթ վարդապետ: Գրութիւն՝ խորագիրները, յաճախ սկզբնատողերը եւս, եւ զլիարդիները կտրմիր, մնացեալը սեւ մեյանով, միասին, 32 տող: Նոտարայր անարուեստ: Համառօտադրութիւնք յոյժ առատ: Աւագիծ կարմրաներկ դարդալիր եւ յուսանցապարզ՝ քարոզներու սկիզբը: Կաշեկազմ տախտակեայ զրօշմադարդ Պաշպանակ մազադաթեայ բակիցըր եւ վերջը մէկմէկ թերթ, կողքին փակած, անկիւնաւոր երկաթալիր, կրօնական յովանդակութեամբ: Կնիք սեւագորշմ, ունեկին, Պողոս վարդապետ, էջ 398, բնատրին յուսանցքին, երկիցս՝ մէկնադր ալ կնիք բոլորէ մեծ, Յի. Քի. Դո. Պօղոս վարդապետ, ՌԻ՝ { = 1751}, Նաեւ էջ 474 եւ 478:

ՌՈՎԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ —

էջ 11-2, տարբեր թուղթ, առաջին եւ հորդոյ թերթերը դատարկ:

էջ Կ1. տարբեր զրութեամբ. — Յանկ զրդոյն աշտարիկ զլիտոյն. 1-106 Գարդոյնը:

Ա. էջ 1 — Երկրորդ Հատոր Քարդոգորոցս, ի բանն Դասիքի. Առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս պատուիրանաց քոց, զի ընդ Յոսա հանեցաւ. — Երկու ԼՆ ճանապարհք կենցալոյն մարդկան՝ բարի եւ չար...:

Բ. էջ 13. — Յայլմէ քարոզ վասն Լիւրկրտաքեան, ի բանն, ի Բէն Ե Տէր աղբիւր կենաց եւ: — վարդապետք ասեւ, թէ երկիրս ոչ տայ պտուղ վասն կրկին պատճառի... — {ուսանցքի վրայ՝ տարբեր զրդէ, «Զմանն Հատորի !! զլուին է քարոզս»:

Ե. էջ 29. — Նախի՞ն Քարոզ վազարու. — Լուսանցքին՝ «Դասի ԸԳ Զմանն Հատորին»:

Ժ. էջ 61 — Գրիգորի եռամեծի Քարոզ ի բանն տէրութեանն որ ասէ. Յազարս կայցեմ:

Ժե. էջ 101. — Նախին Քարոզ վասն հոստովանութեան, ի բանն. հոստովանք եւ զերում միմեանց զմեզս:

ԼԱ. էջ 202. — Ի տէր Առաքել Քարոզ վասն կիրակեի:

ԼԳ. — էջ 209. — Ի տէր Առաքել վասն Ազարից:

Մ. էջ 318. — Նորին դարձեալ վասն միւսքանցից հարց եւ կրօնաւորաց, ի բանն որ ասէ, պրակս Առաքելոցն. — էր ամ. ինչ նացա հասարակաց մոցս եւ ոչ ասէր զընդիմ իւրաց լէ իւր իցէ. — Բէ զինչ շու՜ եւ ողորտ է միարան եղբայրութեանց...:

էջ 316-317. ստորին յուսանցքին, տարբեր զրդէ. — Զտէր Պօսն. յիշեցէք եւ Աճ ողորմի տասցէք եւ ձեզ ողորմեացի Աճ. ամէն:

ԿԲ. էջ 413. — Յայլմէ. վասն Բ օրես ըլլատուրեանն...:

ԶԷ. — էջ 507. — Վեցերորդ կիրակեիին: Յայլմէ Քարոզ Այգույն...:

ՁԷ. — էջ 611. — Քարոզ վասն փոխման Աստուածածնին ի բանն որ ասէ Առաքելն. Բազում դստեւ...:

ՁԹ. — էջ 620. — Քարոզ Նաւակատեաց. — Երկու իրս ասելի է ասեւ Նախ վասն չաբախու եւ Նաւակատեաց...:

ՂԳ. — էջ 645. — Քարոզ ի տէր Առաքել. ի բանն որ ասէ. Զի փշրեաց զդրոս. — Յայտ է, զի վասն երկալոյն առ ի գոմիս, ասէ զայս...:

ՃԶ. — էջ 640. — Քարոզ սրբոց Քառասն հիցն, ի բանն՝ Անցաւ մեք ընդ հոս. — Յոսրոյ Նախ բան զյիշատակն սրբոց սկսու ինչ զմէկնութիւն առաջի եղեալ մարդարեական բանիս զիտեցաւ որ ասէ...:

էջ 746. — աշխատանք զիբերով զանազան մանրութիւնք:

Ռիշատեկազարս քիւնք.

Ա. Գրիչ՝ Դասիք վարդապետի.

1. էջ 458, ստորտուր. — ԶԴասիք մեւ

դասարարս զծոյս յիշեալ, և որք յիշէ յիշեալ իրիցի ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ:

2. Էջ 306. ստորադիր.— Էս ինձ մեղաւոր Գրիգորի Գրիգորի մեղայցարտի, խնդրոյի բաւի, մեղաց թողութիւն հայեցեալ յանյիշաւարն Տեառնէ, և ամենայն աշխատողաց ի սմա, առհասարակ շնորհ և պարգեւք, և դարձումն և ապառուժիւն սաստի կենաց, հանդիպումն դիմութեան Զօրն երկնստորի և մարդասիրի Սրբոյն Մկրտիչի և աղատութեան Զոյոյն ճշմարտի: Եսեւ զծնող մեր յիշէ, և որ զամենեւն ասէ ամէն:

3. Էջ 320.— Ձեռնորդ վարդապետ՝ առաջնայ ընտրեալ, յիշեցեալ ի Տէր, և Դատիք զծոյս յիշեալ զուր յիշէ:

Բ. Ստացող Գրիգոր վարդապետի.— 1649

Էջ 115. ստորադիր.— Ձեռնացող այսմ բուրաստանիս՝ զտէր Գրիգոր վարդապետն, աղաչեմ յիշել միտք լի՝ ազոյմիս, և լի՝ ինչ յիշողացող որդորակացի ամէն, Թոյին ՌՂԸ ամին:

Գ. Ստացող Պետրոս վարդապետի.— 1737

Էջ 145. նախորդին ներքեւ, տարբեր զբարոյս Ձեռնացող այսմ բուրաստանիս՝ զտէր Պետրոս, այսինքն անբան և անարժանէ ի մանկուց եկեղեցոյ, աղաչեմ յիշել միտք լի՝ զարմիս, և լի՝ ձեռ յիշողացող ողորակացի, Թոյին ՌՂԸ 2:

2122

Բ Ա Ռ Գ Ի Ր Ք.— 24

Ինչ լի յիշողութիւն,—

Մտաւ 20 15×25: Էջ 142: Հանգստեմանք բաւարար: Թող թանձամբաւոր: Գրութիւն՝ ամբողջութիւն սեւ մեյանոյ, միասին, 25-28 տող: Բոլորգիր, Համառոտագրութիւն ստորական: Ուղղադրութիւն տկար: Կաշեկազմ տախտակեայ զբաժանագործ: Պաշտպանակ մատակարարեայ սկիզբի և վերջի մէկէն թերթ, մասն երկաթադիր լիւստարանի: Կնիք սեւագործ ութանկին. ՎԵԻ. Մ. Սարգիս Արեղայ, Էջ 2, ստ. լուսանցքին:

Ինչ լի յիշողութիւն,—

Էջ 1.— Ախթար, մարտահոսակ:

Անկէտեւ, բողիկոտակ:

Էջ 2.— Բալբալա, սիրիւմալ, որ է համարգիր:

Էջ 7.— Ենդիտա, աղի:

Նենէս, սուր:

Էջ 8.— Ջարդա, մարեմատոտ:

Ջարդար, մանր բակլա:

Ջուարդ, կոմիս լեղի:

Ռաքոս, խաղող պտուղ:

Ռուսին, նուսն:

Էջ 8.— Ատանցեայ, խելաբարեայ.— 1710: ստորեւ, Էջ 80:

Անտեղ, անիւնարձելի, կամ, անդիջանելի:

Անխոյ, անիւտիր:

Էջ 11.— Քերթիք, և սիւլեթիք, առնոյնտորք, և պարսաւորք ըստ յերանցացին, և ըստ հայոս, զաքութակ, ըստ սիւլեթիցն, ցոյցեայ լինի:

Քրիստոսար, քրիստոսաղկեաց:

Էջ 11.— Այս բառն ի յունականէն է առ սերս յայտնեայ:

Առողանութիւն, աւացութիւն:

Էջ 13.— Թրակի, գործել:

Թանկ, ծանր, կամ սուղ, կամ նեղ:

Էջ 15.— Ճարտարմակ, ճարտար կամ յոխորտախաւս:

Էջ 19.— Պարտեայ, և քողեյ, պճնել:

Էջ 21-40. տարբեր թուղթ, տակի փոքրիկ:

1. *early*

2123

ՔԱՐՈՋԴԻՐՔ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաս 1. 20 × 15 × 1: Էջ 72: Հանդամանք չափ լայն: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամբողջովին սեւորակ մեյանով, միասին, 21 սող, երբեմն աւելի: Նախընտրելի: Համատեղագրութիւնք բաւական առատ: Կապ կիսակողմի խաւաքորտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅԻՆԻԹԻՒՆ.—

Էջ 1. դատարկ:

Էջ 2.— Ի վայելումն ընթերցողի եզրուրդ ետու կապի վրայ տետրակ, 1848, Տ. Յակոբ Վրդ. Տիգրան: Երեսօղակ:

Էջ 3.— Քարոյ ի վերայ հրաշափառ Ծրնդեան ամենօրեան Որոյ լատուածանին, գրեալ եղեւ.— Զի արքունին ի մարդութեան Դաւիթ տեսալ հոգեյ աշօք զայսօրեայ առատապարզէն զնորէն...

Էջ 10.— Քարոյ ի վերայ հրաշալի եւ մեծահանգլեւ գայտեանն Քի. Այ. մերոյ ի Սր. Քաղաք երեսօղակ յաւուր Ծաղկապարտի.— հրաշատեսն ի մարդարէս եւ սկան-

չապատումն ի տեսնողս՝ մարգարէն ստեմ՝ Զարարիայս...

Էջ 20.— Քարոյ ի վերայ Նոր Կիրառէի ասացեալ է.— Զի ամենակալ Սր. Հոգին ԱՅ. ի վերայ փրկական խորհրդոյ հրաշալի ասուրս ասացեալ է...

Էջ 32.— Ի վերայ հրաշալի եւ հրաշափառ Համարձմանն Քի. Այ. մերոյ, զրեցաւ Գարոյս այս.— Ծնորհիւ ամենասուրբ երրորդութեան...

Էջ 43.— Վասն սրբոյ հրաշքան եւ տիեզերածալ Դայտեանն Հոգեյն ի դասս սրբապնեց առաքելոցն, զրեցաւ սոյն Քարոյս.— Ծնորհիւ ամենասուրբ երրորդութեան...

Էջ 58.— Զկնի Պենտեկոստի սկիզբն Յարութեան Կիրակիի գրեցաւ, որ ասի եղիական Կիր.— Ծնորհիւ ամենասուրբ երրորդութեան...

Էջ 71.— Զանկ տետրակի քարոյից ասուրց, եւ սկզբնաւորութեան թղթահամարիցն:

Էջ 72. դատարկ:

2124

ՎԵՅՈՐԵՒՅՑ ԳԻՐԲ (ԹԵՐԻ).— 9

ՐԱՐԻՈՂԻՄԷՐՈՒ ԵՊՈՒ ՄԱՐԱՂԻՈՑ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաս 1. 20 × 14 × 1.5: Էջ 7 + 138: Հանդամանք անբաւարար. նորոգութիւն կրած. թուղթ լատուած: Թուղթ հասարակ, ոչ միասնակ: Գրիչ՝ Պետրոս Արդ. Ճահկեցի: Գրութիւն՝ խորագրիւնը, սկզբնաւորութիւն եւ վերջաւորութիւնք կարմիր, մնացեալը սև մեյանով, երկսին, 25 սող: Նորոգելի: Համատեղագրութիւնք բաւական առատ: Կա-

չակապ մանրուկատ: Դատարկ տարբեր թուղթ վերջը վեց թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅԻՆԻԹԻՒՆ.—

Էջ 11.— Դատարկ թուղթ, դատարկ լայնի երրորդէն:

Էջ 1ա.— Գիրք Բաղդաս Վեգարեայ զարծիւց արարչութեամբ: Ստեփ Լևոն.— Ստեփ Լևոնի եղև զիտութիւն քո, առև սող-

Ստան Երզնի. Դասիկ:— Ասեն վարդապետք
թէ մարդն է բաղադրեալ ի հողւոյ. եւ ի
մարմնոյ. — Հմտ. թիւ 1314. Գ. Հատոր,
էջ 562:

Էջ 7ր-Ց. գտաւորք:

Էջ 9. — Ի սկզբանէ արար Ած. զերկինս
եւ զերկիր. — վարդապետք ասեն թէ...

Էջ 63ա. — Երկրորդ այժմ ասելի է ի
գործոյ յառաջիմ ամբն. այսինքն ի յառնե-
լոյ յառնոյն:

Էջ 137ա. — Եւ արդ վասն զործոյ նրկ-
րորդ յառնոյն այսչափ բաւականացի: Յա-
ղապս երրորդ յառնոյն. — Բայց վասն զործոյ
Երրորդ յառնոյն...

Էջ 138. գտաւորք:

ԼԻԱՆԻ յիշատակագրութիւն Գրչի. —

1. էջ 94բ. ստորոտք. — Ով եղբայր,
յիշեալ տրույ մեղապարտ ճանկեցի Պետրոս
յարեղայն:

2. էջ 136բ. ստորոտք. — Ով եղբայրք,
թողութիւն ներեցէք սղախանացս, ոչ մեր
կամոյց այլ ժողովմանէ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն. —

1827

Էջ 9. Եւսէք չհաղիւր. — ԲՄՀԶ, յորի
ձեռքով Թաւրուս ի ձեռս բերեալ դատարանս՝ Ե-
տու Կալմէն ի դիւղարացաբն Բարդան, այ-
սինքն Հաշիմ, յոր ընդ հօրեղոր իմում
տեւտն Խրիմեայ տատնածաբեալ բարու-
նոյ, նուիրակին Սաղէմայ, չրջէաք ի վիճա-
կրս, Հասնի Մէրէմեան? Գրչի որ անիմաստ
մարդ արեւոյ ի վայելումն ընթերցասիրաց:

2125

Ա. — ՈՂԻ ԵԴԵՍԻՈՅ. — 10

Ն Ե Ր Ս Ե Ս Շ Ն Ո Ր Հ Ա Լ Ի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծաւալ 20 x 15. 1: էջ 70: Հանդամանք
բուարար: Թուղթ Հատարակ: Գրութիւն ամ-
բողջովին սեւորակ մեյանով. երկսին, 20
տոյ: Շեղադիր անարուեստ. Համառօտագը-
րութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Կաղմ
խառաքարեայ:

ԸՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1ա. — Երկր սղեալ Տեառն Եկրսիսի եւ
սրբազան Կաթողիկոսի, եղբոր սրբոյն Դրի-
գորի եւ Հայրապետի Հայոց Մեծաց, բան ա-
սացեալ Համերական տողի չափեալ եւ բա-
ստնական ոճով խօսեցեալ, ի ձեռն ողբերգա-
կան, վասն Էդեսեայ մեծի սոման, ի թուա-
կանիս մերոյ մեծ եւ ՂԳ. եւ ի 23 ղեկտեմ-
բերի, յերկրորդ ժամու, յառու չարաթու:

Որդ սղբացէք Էկեղեցիք,

Հարսունք վերին առաքապետի,

բարք, եղբայրք, իմ սերելիք,

որ յընդհանուր կողմ աշխարհի...

Ը. — ՊԱՍՏՐ. ՌՈՒԹԻՆԱՆԱՆԻ (ԹԵՐԻ). — 1

Վահրամ վարդապետ

Էջ 19ա. — Պատմութիւն Ռուբինեանց
Աղդին, աստնաւորեալ ի վահրամայ վար-
դապետ Հայոց, զոր զրեաց հրամանաւ երկ-
րորդ Լեւոնի սրբային Կիլիկեցոց:

Տէր ներսէսի յուսադարեալ,
Հայրապետին զայս բան դրեալ,
բզկատմութիւն Հայոց առեալ,
տատնաւոր տողի չափեալ...

.....

Էջ 80բ. — ՆՀ. —

Մին ի միջի նոցա Էրեւայ,
բան առ բարձրեալն խօսեցեալ,
եւ զորութեամբ յինի բարձեալ,
Ստատածորդոյ յերկնից Էկեալ:

.....

Ըղծեմանն յինքն կորցնալ,
և, դժեհեանքի պրտամբ ածեալ,
և, ի թուրքին ձեռացն առեալ,

զոր ի վազաց էին խլեալ:

Յաջորդ բնութիւնը արմատէն կտրուած:

2126

Տ Ր Ա Մ Ա Բ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն.— 2

Թրգմ. ՄՈՒՐԱՏ ՎՐԺ ԲԵՐԻԱՅԻ

[Երուսաղէմ]

1845

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 19.5 14 1.5: էջք 208: Հան-
դամանք շատ յա: Թուղթ հասարակ, Գրիշ,
Ղուկաս Վրդ. Բոլոյցի, Գրութին՝ ամբող-
ջութիւն սե մեկանով, միասին, շոյ տող: Նոսր
հեղաղիւր: Համատեղագրութիւն սոփորա-
կանէն քիշ մը աւելի: Կազմ՝ կիսակաշի խա-
ւաքարտեայ: Դատարակ թուղթ սկիզբը և
վերջը չորսական թերթ:

էջ 1.— Ճակատ.

Տրամարանութիւն դաստական, Հօրն
Ճենովկի զպրոցացն Վենետիոյ, Թարգման-
եալ պարզ լեզուաւ, վառն աշակերտելոցն
ուսմանց՝ Մուրատայ վարժապետի Բերխա-
ւոյ Արքահաման:

Նորոյ օրինակեալ ի Բոլոյցի Ղուկաս
վարդապետէ՝ ի միաբանութենէ Սրբոց Յա-
կովբեանց Էրուսաղէմի, 1845:

էջ 3.— Նախաշաւիղ:

Հ. Զինչ է Տրամարանութիւնն:

Գ. Ի Արուստ կամ գիտութիւն որ կրթ-
մէլ զմեզ և ուղղէ յուսումն գիտութեան:

Հ. Զինչ է գիտութիւնն:

Պ. Գիտութիւնն է հմտութիւն հաստա-
տուն՝ զոյնից պատճառաց և գործոց սկզբանց
համեմատութեանց եւայլն.— Հմմտ. թ.
1884. Զ. Հատոր, էջ 292:

էջ 6.— Գրք առաջին: Գլուխ առաջին:
Հոդի:

Հ. Զրա՞յց տպացոյցանի բանական հո-
գի մեր:

Պ. Քանդի խորհմբ, ապա զոյ ի մեզ
էակ խոհական որ պատճառէ ի մեզ գիտորհե-
լուն:

էջ 102.— Գլուխ ԺԱ: Յաղագս իրական
նշանակու Կեան անուննց:

էջ 179.— Գրք Հինգերորդն. Յաղագս
կանոնաց գործնական տրամաբանութեան:

էջ 195.— Գլուխ Զ. Յաղագս Հաւաքա-
բանութեան արուեստի:

էջ 200-208. զատարկ:

2127

Ա.— ԿԵՐԱԿՈՒՐ ՔԱՀԱՆԱՅԻՑ.— 9

Թրգմ. ՎԱՐԴԱՆ ԿՐՕՆԱՌՐ

Ս. Բակոբ. Երուսաղէմ

1855

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 19×13×2: էջք 218+128: Հան-

դամանք յա: Թուղթ հասարակ Գրիշ: Աստ-
ուածատուր Սրկ. Պարբերիչի: Գրութիւն՝

ամբողջովին սև մեկանով, միասին, 18 տող :
Զեղայիր : Համառոտագրութիւնք առաւ :
Եւտմ՝ հետակաշի խուսարտուայ : Դատարկ
թուղթի սկիզբը երեք թերթի :

Էջ 1.— Ճովատ :

Կերակուր Քահանայից . թարգմանեալ
ի լազին լիզուէ ի հայ բարբառ , ի ձեռն Վարդանայ
ուսման կրօնաւորի : Եւ այսպէս հրամա-
նու : տեւտն տեւտն Ստեփաննոսի՝ Առաք-
ուպաւն Արքեպիսկոպոսի Զմիռնու , նոր
աւարդեալ ըստ հայկաւանութեանն կարգի ,
յաւերամբ ի նոյն եւ այլ եւս վկայութեանց
եւ քացաւորութեանց , ի ձեռն Միգրայեան
տէր Բովհան Վանանդեցի վարժապետ քահա-
նայի Զմիռնու : Ար . Ստեփաննոս Եկեղեց-
ւոն՝ ի հոգեւորապէս նախակումն դասուց
քահանայից :

Յամի Տեառն 1822. ի Յունիսի 2, ի
մայր զպատան Զմիռնիոյ :

Էջ 2ա.— Ի Հայրապետութեան Տ. եւ Տ.
Ներսէսի Արքազան Կաթողիկոսի Ամ. Հայոց ,
ի պատրիարքութեան Արքայ Աբդուլն Երու-
սաղէմի Տ. Բովհաննու Արքեպիսկոպոսի , եւ
ի պատրիարքութեան Կոստ. Տ. Յակոբայ
Արքեպիսկոպոսի :

Վերադիտելով որեւէ մէկ զղուշութեամբ
յնտեղի զազափարէ ձեռնամբ Արքայ Երուսա-
ղէմի միաբան Առաւմատուր սարկուպի
Ետրերկրցոյ , եւ սպասաւորի տնօրինական
Ար . Տեղեաց , յամի Տեառն 1865. եւ յունիսի
25. յատարակեալն մեծի գահին Արքայ Բա-
կորեանց որ յերուսաղէմ :

Էջ 2բ.— Սեւասիպ նկար , փակցուած ,
Ս. Էջմիածին . Ներսէս կր կարդացուի .
«Մայր Հատուտ զքեզ դասնիմք , դոյ եւ
անխորտ խոստովանիմք» : «Բարեւոյ Բա-
կոր» :

Ի 3 Ա.— Պոսկապարզ Էրփունիկ տեառն
տեառն Ստեփաննոսի բարեկարգ Արքեպիսկո-
պոսի մեծի Զմիռնիոյ , եւ համայն վիճակաց
սորին . ուղերձ նուիրանաց պատկանասո-
րին իւնաբնութեամբ :

Բիշաւապարզութիւն —

Էջ 5. մանիւկայոյն թանաքով .— Ի
զրոյ Առաւմատուր Եպիսկոպոսի Տէր
Բովհաննիսեանց Խարբըրցոյ , 1876 :

Էջ 6.— Բաղադա պատուոյ քահանայից .

Էջ 166.— Բաղադա թերութեանց ու-
մանց , որք հանդիպին ի մատուցման սրբոյ
դատարային Պրակ Ա :

Էջ 201.— Վերջ :

Էջ 202. դատարկ .

Էջ 203.— Համառոտութիւն աղօթից եւ
ոսմէնի եւ ըսք վարդապետի Միսիթարայ
Դուշի խոտորկոն հոգեւորի եւ բանիբուն հր-
եւտորի աստեղեալ ի Սուրբ Պատարակին :

Էջ 214. դատարկ :

Էջ 215.— Բունի եւ ցուցակ իւրաքան-
չիւր զլիցոյ եւ թափանցիկ որ բովանդ-
ւալ տես եղու .— Ա.— Իլի : զյունեւր :

Էջ 217-218. դատարկ :

Բ.— ԱՂՈԹԱԳԻՐԳ.— 2

Սարկուպ վրդ .

Էջ 1.— Արքայ Վարդապետին Բովհան-
նու՝ Սարկուպ կոչեցելոյ , Մայրնաք ի խո-
րոց սրտից , խօսք առ Առաւմատ .— Բնութիւն
կենաց եւ կենեք . . . — Զմիռն . թ. 1525. Ի .
Հատոր , Էջ 272 :

Էջ 44.— Նորին Արքայ Բովհաննու վար-
դապետի բանք մաղթանաց առ Սր . եւ միշտ
Եղան Սարկուպ Առաւմատնիւն .— Մոնեղ
Երկրածին . . . :

Էջ 61.— Նորին սուրբ վարդապետի Ա-
ղօթ յորդի :

Էջ 73.— Նորին սուրբ վարդապետի առ
Հոգին Սր . բան , ի .— Անբաւելի եւ բաղմա-
յան շնորհաց տոտառապա մատակարար . . . :

Էջ 78.— Նորին Սուրբ վարդապետի առ
Հայր , բան ժկ .— Առաւ յամենայն տուր
բարեաց . . . :

Էջ 112.— Նորին սուրբ վարդապետին
Բովհ. աղօթք , բան ժկ .— Որ աղբիւրիւ եւ
անսպառ բարութեանց . . . :

Էջ 118.— Նորին սուրբ վարդապետի Ա-
ղօթ յորդի .— Որ ի զափ խոնարհութեան
մեկոյ . . . :

Էջ 124-128, դատարկ :

2128

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ . — 9

ԳԼՈՒԳ ՎՐԴ . ՍԿԵՒՈՒՍԻ

Տիգրանակերտ = Յամիր

ՌՃԵԱ = 1692

ՆԵՂՐԱՎԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 21) x 14 x 1 : էջք 648 : Պրակք Ա—Ձ :
 Հանդամանք բառարար . յուսանցքները մա-
 սամբ ցեղահայր . կան վնասուած եւ կարկրա-
 նուած թերթեր : Թուղթ Հասարակ : Գրու-
 թիւն՝ խորագիրները , սկզբնատողերը , եւ
 յաճախ գլխագիրները կարմիր , մնացեալը սև
 մեկնով , միասին , 25 տող : Նոտրագիր :
 Համառոտագրութիւնք առատ : Գունատը
 լիարարդ իւր սարօք , էջ 309 : Ոտանագործ
 իւր սարօք , էջ 5 : Կաշեկադմ տախտակեայ ,
 գործածագործ : Ատաղոյ՝ Իսահակ բարունի :

ԲՈՒՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ . —

էջ 1—4 . դատարկ , պատուտուած :

էջ 5 . — Համառոտ ժողովումն Մեկնա-
 րեան Ար . Մարգարէիմ Յուսեայ . ի լուսա-
 ւոր Մեկնագն . Տեսնոմ Եփրեմի հօրին Ա-
 սորայ . Յովհաննու Ոսկեբերանի . Կիրդի Ա-
 ղեֆանդրացոյ : Հրամանա Տեսնոմ Հեր-
 մայ . արարեալ լուսաւոր վարդապետին Գե-
 որգեան : Ոգնեա Ած . Հոգիդ Սուրբ . — Մածուկ
 միշտ եւ անյայտք են բանք որինսցն եւ մար-
 դարէից . . . :

Տիգր . — Լուսանցքի վրայ յաճախակի
 նշանակուած Լն , Կրդ . , Խիր . , Յոհ . :

էջ 309 . — Երկրորդ հատոր համառոտիս .
 Տեսիլ Զորքտանեաց Ամապատին կամ Հա-
 բառայ :

էջ 638—648 , համարեա դատարկ .

Մամբ յիշատակագրութիւն Գրչի . —

էջ 308 , ներքէր . —

Յեշեթիք ի բարին ,
 զիւրեան արժանին ,
 զիսահակ բարունին ,
 զրստացօղ սորին ,
 ի վայելս անձին ,
 եւ սուղապին .
 Հայոցս թուականին ,
 Ռ [= Հաղար] հարխօրին ,
 յատ տասն եւ մէկին ,
 եղև զիծ սորին ,
 Տիգրանակերտին ,
 Յամիր քաղաքին ,
 ձեռամբ փանաքի ,
 ումեմ յիմարի ,
 յունիսի ութի :

2129

Մ Ա Շ Տ Ո Ց (ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ) . — 51

Էնկուրիա ?

Զ . ՌՃԺԷ = 1668

ՆԵՂՐԱՎԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 20 x 15 x 5 : էջք 488 : Հանդա-
 մանք բառարար . յուսանցքները թերթակի
 դեղահայր . կր պակսին յուսական թիւով թեր-

թեր աստ եւ անդ : Թուղթ կոկեայ : Գրութիւն՝
 խորագիրները , տեղ տեղ սկզբնատողերը եւ
 գլխատառերը կարմիր , մնացեալը սև : մեկնա-
 նով , Երկսին , 23 տող : Նոտրագիր : Համա-

ստացրու թխնք սոյորական գրեթէ Կաշե-
կաղմ տախտակեայ հնամաշ: Պահպանակ
մազազարթեայ սկիզբը և Վերջը երկուսական
թերթ՝ մասն երկաթադիր Աւետարանի: ԲՈՒ-
տացող՝ Սարգիս Կրն. Քահանայ (1668):

ԲՈՒՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1. գատարկ:
Էջ 2ա.— Զանկ Մաշտոցիւ: Ա—ԽԱ Գը-
յոխներ:

Ա. էջ 3ա.— Խրատ Մկրտաւրեան Հա-
գեւոր Խոր մելոյ Դրիգոր վարդապետի.—
Զորամ կամ իցի քրիստոնեա տունէլ...:

Էջ 5ա.— Եւ քանանայն ասէ զաղօքս.—
Աձ. մեր Աձ. Դարերար...:

Էջ 20—23ի միջեւ ինկած երկու թերթ:
Էջ 26ր.— ... Ի միջի ի Բ. օրն յամ. ա-
սուր տանին ցնորակոնք յեկեղեցին և հա-
զորդին: Եւ յաւուրն ութերորդի զայս կար-
գըս, որ առ զքան եկեղեցոյս, կրկին կա-
տարեն: Եւ ասունն զթաղին ի զլոսթե, և աս-
ունն Պահպանիչ և արձակին ի խաղապու թխն:

Բ. էջ 27ա.— Կանոն յորժամ կատարես—
զի քառասունաբիս տղայի:

Գ. էջ 28ր.— Կանոն պսակ զնեյոյ:
Էջ 30ա.— Եւ ապա ասնի զայս ԿՉ շա-
րակամ ի վերայ Խաղերմիս փեսային եւ
Խարսին.— Խաչանիչ զբոյժամբ Նշանի: ...
Եւ ոչ ուշ ա:

Էջ 39ր.— Եւ ասեմ զերգս արեւմտ թեան
— Ամենապար Տէր Թաղապար Թաղապար

Դ. էջ 41ր.— Կանոն պսակի:

Ե. էջ 56ր.— Եւ յաւուրն եւրեմաբդի
զա քանանայն և առնա զոտակն ի զլիտյ փե-
տային. եւ այս կանոն կատարի:

Զ. էջ 62ա.— Կանոն Խաղորդ տալոյ:

Է. էջ 75ր.— Կանոն զամ. վախճանեայ
տղայսն որ ի ժ տալոյն ի վայր եմ տո Քս.
յուդարկել:

Էջ 92—93ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:

Ը. էջ 102ր.— Ի վաղեմն ասուրն ընդ
այզմ ընդ առաւօտն զան ի զերեզմանն...:

Թ. էջ 110ր.— Կարգ եւ կանոնք զամ.
Խաւտապեայն մեղեքայսն ի Քս. Խաղարկել:

Էջ 135ա.— Պատմառ.— Եւ ի ճանա-
պարհին կարգան զԲ Աւետարանն ի խորհուրդ

երից մամանակաց՝ մտեկութեան, և յիտա-
սարգոյթեան և ձերութեան...:

Էջ 136—137ի միջեւ ինկած երկու թերթ:

Էջ 145ա.— Եւ ասեմ զգանձա Առաքել
Վարդապետ.— Ստար Լհաւ հրաման յա-
րար: Էն...: Ա ո ա ք ե յ վ ա ր դ ա պ ե
տ ի ե:

Էջ 147ր.— Այլ ողբ ի բերանոյ մեռելիմ.
որիչ ճայնիլ.— Ով քահանայք և վարդա-
պետք աստուածարան...:

Էջ 150ա.— Ողբ Նմեցեցելոց.— Էրկ
հողմերաւ քն անցայ...:

Էջ 152ր.— Տաղ Ղարալի, տապեայ ի
Նաղաշ վարդապետէ Համրայ.— Աստուծոյ
մարդասիրին փառք յախտեան...:

Ժ. էջ 162ր.— Եւ այգոցն զամ ի զե-
րեզմանն եւ ասեմ զԱրեւիքն ի քուն:

ԺԱ.— էջ 173ր.— Կանոն ի Լաւորն...:

ԺԲ.— էջ 181ր.— Կանոն Հոգեւանդիստ
տունէլ մեռելոց:

ԺԳ.— էջ 202ր.— Կանոն Աղ Արեւելոյ:

ԺԴ.— էջ 205ր.— Կանոն Խաչ Արեւե-

լոյ:

ԺԵ.— էջ 232ր.— Կանոն սեբմ եւ շեղ
արեւելոյ:

ԺԶ.— էջ 239ր.— Արեւմտ քիւն Հատի
(Եւ) Պատարագի, Խաղորդի, չամչի, հոնորի,
Տաննի, Բայի, եւ ամ. մրգաց:

ԺԷ.— էջ 242ա.— Կանոն Տեառնական
արեւելոյ:

ԺԸ.— Կանոն Զուր. արեւելոյ յաւուր
Գալստեան եւ Ռայտնոյրեան Տեառն մերոյ
Յի. Քի. Կրքալով ի Սր. Յորդանան. և այս
Կանոն կատարի:

Էջ 278ր.— Եւ ասեմ զտաղս ի Սրիկ Կոտ-
տանդոն.— Քս. Բանդը Հար Մեռնոց անձա-
մանակ...:

Էջ 279ր.— Փոխէ զճայնն.— Ով զարմա-

նայի...:

ԺԹ. էջ 281ր.— Կանոն Արեւմտ քեան
Զգետոց սրբութեան...:

Ի. էջ 283ա.— Կանոն Սկիի և զՄաղգմա
Արեւելոյ...:

ԻԱ. էջ 285ա.— Կանոն ողմեայ կերակ-
լոց. թէ ոք ուտի ի քրիստոնէից, տանկա-
նէ կամ ի զհօշից հրեից և հեթանոսաց:

ԻԲ. էջ 286ր.— Կանոն պղծեայ տանա-
րին ի յամարիմացն:

միայն Հայր մեզիս արժան արարէք վասն սիրոյն Գի. ամէն :

Բ. Քառասներորդի Գրեգորյան Արեղայի — 1705

Էջ 186ա, անհարթ դրոյ. — Էս անարժան է մեղացիների Գրեգոր Հարեղայս, որ էմ յերկնէն յերևանալին զեղէն Քանայքեոցի, Բարսիլենի որդի, ի Թոյին Հայոց ՌճնԳն, եկի այս սուրբ տունս, և ևայ զնայ ի Որ. զերուսաղէմ, Աստուծոյ. Ամէն, Հայր մեզ մի տեղք :

Գ. Վահեղի Պետրոսի .

Էջ 187բ, տարբեր թանաքոյ, նոսր չեղացիր :

Էս անարժան նաատ Հոգի,
որ յոկ անուամբ Պետրոս կոչի,
ի յաղարկն որ Վան ասի,
Էջ յմամլու մանգրս կացի.
Մարմինս բուծեալ և բրտեցի,
զհոգիս մեղօք յում մեռուցի,
արևաց զսրծոյ ճևտեկցոյ,
Հոգիս Հարեայ մահացուցի,
Զունթիս չարիս ևս զործեցի,
մեղայ յասի ճևտե տաջի,
Հոր զեհնէնիս բարբաքեցի,
անթուս սրկուեքն ևս սրեցի :

Ստոնամանիք ցրտացուցի,
ըզհրեղէն Զոփն յորորեցի,
Հոգիս արկեալ ներս ձրկեցի,
վայ ինձ աշնդ զստատանի :
Ինչպէ՞ տամ ևս պատասխանի,
արարողին երկնի և երկրի,
յորժամ փառօք դա Հայրենի,
դատողական յաթոտ բազմի :
Ամէն զսրծոց քննում լինի,
զաղլտնի զարծիքն յայտնեցի
և ամօթանքրն պարտեցի,
արդարն մատօք ուրախացի :
Պաշտոտ յուսում զբառկեցի,
և մեղատրքն ետխանքի,
ոկ զործ բարեաց և ունիցի,
երթայ ի Հորն յախտենի
ևս յայրենցի անհիջկի.
Այլ հար տունիմ ևս աշխարհի,
բաց միայն ըզճէրն ամենայնի,
որ ողորմած է և բարի,
նայ ողորմի ինձ եղկելոյս,
աշնէլ մատնի, զիս զեհնի,
այլ զանեցի յաջակողմի :
Զեղ աղաչեմ Հարս և Լորարք,
և քահանայ մերիս կողմի,
ամէնք առէք՝ Հայր մեր յերկնս,
որ ճէրն ձեզ և մեզ ողորմեցի :
ամէն :

2130

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ (ՄԱՍՆԱԿԻ). — 23

ԽԱՍԵԻ ԵՒ ՊՂՂԱՍ

ՆԱԽԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ

Դասայ 17 . 12 . i : Թերթ 376 : Պրտեք
Գ—ն (թղ. 1—130), Ա—ԻԱ (թղ. 131—376) :
Հանդամներ անբաւարար, փոխառած խոնա-
ւութենէ և որդերէ. սկիզբի թերթերը քայ-
քայուած լինելու և պակասաւոր. կանխա-
նորոգումը՝ զարժեալ կարօտ նորոգութեան :
Թուղթ զորչութեկ. Գրտեթին՝ զյխատառե-
որ կարմիր, առաջին մասին մէջ, մնացեալը
սև, մէկանոյ, երկուին, 19 սող. բարդիք

վարձ. Համատառադրութիւնք սուրբական :
Սկապիմ կամ կարճադիմ զարդապիւր և
յուստեցադարդ՝ պատպամներու և տեսիլե-
րու սկիզբը՝ առաջին մասին մէջ. երկրորդ
մասին զչնադարդերն ու յուստեցադարդերը
բոլորովին ազդոյն կամ գունդեմալ. Կաշե-
կազմ տախտակեալ զբաւադարդ. Պահպա-
նակ մալադարձեալ սկիզբը երկու թերթ,
17-18, 19-20, 21-22 երկուսն ալ Սկապիւրի
յոյժ համառ. Ստեցող՝ Թաղէտ :

ԲՈՒԼԱՆԻՍՏԻՍՏԻՆ՝ —

Թղ. 1ա1 — ... Էն Եղիշի յորժամ Կա-
տարեացի Տէր առնել զամենայն ինչ ի լերին
Սիւսի... — Հմմտ. Գլ. Ժ. 46: 12:

Թղ. 2ա1 — Են Եղիշի յառաջ յայնմիկ
ն՝ և ու յառաջիկ մոտցորդք իսրայէլի...
— Ժ. 20:

Թղ. 3բ2 — Են թղիսեցի զաւարան յար-
մատոյն Յնսեայ... — ԺԱ. 1:

Թղ. 5բ1 — Են փաղցել Տէր յծոյն Ե-
ղիսայացոց... — ԺԱ. 15:

Թղ. 5բ4ա — Են առաջին [յառաջ]
այնմիկ, Արհնեցից զԵրկ Տէր, զի բարի
բարեք ինձ, և զարձուցի զարտմտութիւն թո-
յինէն և սղորմեցար ինձ... — Հմմտ. ԺԲ. 1:

Թղ. 6բ1 — Տեսիլ Բարեկացոց զոր և
տեսնեալս՝ որդի Ամոյայ:

Թղ. 9ա2 — Են ողորմեցիք Տէր Յաբո-
բայ... :

Թղ. 12ա2 — Բաժին յորում մեռաւ Ա-
թաղ արքայ Եղեւ պատգամս այս ի վերայ
այլազկեաց... — ԺԳ. 28:

Թղ. 13ա1 — Պատգամ ի վերայ Մոսի-
աացոց:

Թղ. 14ա1 — Միմէ ապառամ աւերակ
իցէ... :

Թղ. 15բ2 — Այս բան է զոր խաւանացաւ
Տէր Երրեմէն ի վերայ Մոսիաբոյ, և այժմ
արձեւալ խաւանացաւ և ոսկւ... — ԺԶ. 13:

Թղ. 16ա1 — Պատգամ ի վերայ Դամաս-
կոսի:

Թղ. 18, միտմուն, տարբեր զբնութիւն՝
նորարկերպ:

Թղ. 19ա1 — Տեսիլ Եղիսայացոց:

Թղ. 22բ1 — Եւթիմ յորում եկն Տանա-
թան յԵղիսայոս... Բաշխամ խաւանեցաւ Տէր
ընդ եւաջայ որդւոյ Ամոյայ և սակ... — Ի.
1-2:

Թղ. 23ա2 — Տեսիլ աշնապատին ի ձո-
ղոս:

Թղ. 24ա1 — Տեսիլ Եղիսայացոց:

Թղ. 24բ2 — Առած ի վերայ Արարաց-
ոց:

Թղ. 25ա2 — Պատգամ Զորոյն Սիւսի:

Թղ. 28ա1 — Պատգամ Տիւրոսի:

Թղ. 30ա1 — Ահապիկ Տէր ապակա-
նեացի... :

Թղ. 44բ2 — Տեսիլ շորքոտանեացի ա-
նապատի, ի նեղութեան և յանձկութեան... —
է. 6:

Թղ. 52բ2 — Տէր ողորմեաց մեղ, զի ի
բնդ յուսացաք... — ԼԳ. 2:

Թղ. 67ա1-2 — Այստեղ Եղիսայ ար-
քայի Հրէականութիւն, ի ժամանակի յո(ւ)րում
Հիւանդացաւ, և յարեաւ ի Հիւանդութենէ
յորմէ... — ԼԸ. 9:

Թղ. 76ա2 — Յակոբ ծառայ իմ, աղ-
նակսն Էղզ չմա... — ԽԲ. 1:

Թղ. 106ա1-2 — Առաց Տէր. Հաշտեայ
եւ ընդ քեզ... — ԽԴ. 11:

Թղ. 108բ1 — Այսպէս սակ Տէր. Զորոյ
կացէք իրաւանց... — ԽԶ. 1:

Թղ. 112բ1 — Պոքեալ զարտ Բաւաբ...
— ԽԸ. 1:

Թղ. 119-135, տարբեր թուողք և զբը-
շտութիւն, բոլորդիր, քչ միաձեւ:

Իղ. 129ա2 — ... Եղիշին ի տեսիլ ա-
մենայն մեղեաց... — ԿԶ. 24:

Թղ. 129բ-131ա, զատարկ:

Թղ. 131բ, փարք, նորարդիր — Յառա-
ջաբան Պողոսի Առաքելոյ նախակարգիկ ի
զյուս զորոց:

Թղ. 132-161, միտմուն:

Թղ. 132ա — Ընդ ուսումնասիր և ընդ
փոյթ ~~բնական~~ զարմացեալ... :

Թղ. 136ա — ... Էկեցերորդ կարգեալ է
Փիլիպպոսոց... :

Թղ. 141բ — Զառապարտիս տալիս յի:
վկայելու ինք Պաղոսի Առաքելոյ:

Թղ. 161բ, պատարկ:

Թղ. 162ա1 — Թաղք առ Հռովմայեցիս
— Պաղոս ծառայ Քի. Յի., կոչեցեալ ա-
ռաքեալ... :

Թղ. 200բ2 — Գլուխ Լազարի թղթոյն
կորնրացոց:

Թղ. 233, տարբեր զբնութիւն, բոլոր-
զիր:

Թղ. 239ա1 — Գլուխ երկրորդ Թրդ-
րոյն կորնրացոց:

Թղ. 265բ2 — Գլուխ Գաղատացոց
Թրդոյն:

Թղ. 278բ2 — Գլուխ Եփեսացոց Թրդ-
րոյն:

Թղ. 292ա1.— Գլուխի փիլիպեցաց
Թղրայն:

Թղ. 301ա2.— Գլուխի Կաղսացաց
Թղրայն:

Թղ. 310բ1.— Գլուխի Թեսաղոնիկեց-
աց Առաքիմ Թղրայն:

Թղ. 319ա1.— Գլուխի Թղրայն նրկ-
յարդ Թեսաղոնիկեցոց:

Թղ. 326բ2.— Թուղթ առ Երրայեցիս:

Թղ. 335 — 336բ ԺիջԷ Կարուած մէկ
թերթ:

Թղ. 340, տարբեր թուղթ և զրչու-
թիւն, նոտարակերպ, միասին: Նոյնպէս Թղ.
351 և 352:

Թղ. 353բ2.— Առ Տիմոթէոս Առաքիմ
Թուղթ:

Թղ. 363ա1 — Գլուխ նրկյարդ Թղրայն
Տիմոթեա:

Թղ. 370բ1 — Գլուխ Թղրայն ուր առ
Տիմոթե:

Թղ. 375ա1.— Գլուխի Թղրայն առ Փի-
լիմն:

Թղ. 376բ1.— Գլուխի և Կարգեցի:

Կր շարունակութի տարբեր նոր թուղթի վր-
այ, նոտարագիր: ... ակնի որինակ քո փո-
խան տրից: Էջին մեծապոյն մասը, ինչպէս
նաև յաջորդ երեսը կը մնան զատարկ:

Մանր յիշատակագրութիւնք Գրչի'
երկրորդ մասին:

1. Թղ. 311ա1.— Մր. Առաքելոյն Պա-
ղստի բարեխառնութեամբ ողորմեա Տէր Բա-
ստացոյի սորա և զրոյիս, ամէն:

2. Թղ. 326բ1. ստորոտը.— Տէր Առ. ո-
ղորմեաց Թաղէոսի՝ աստացոյի աշտ մատե-
նի, և ծնադաց իւրոց, ամէն:

Յիտնագոյն յիշատակագրութիւնք.—

Թղ. 352բ1. ստորոտը, բոլորդիք նոտ-
րակերպ: 2. Թորոս աստանուն արեղաւ, ըզ-
կողմոց սորա և զաստացոյ սորա, յիւնաճիք
ի Տէր, և զաղկատոն՝ իւր, և Առ. զձեզ յի-
ւն, և նմա փառք յաւ:

2131

Մ Յ ՈՒՑԱԿ ԶԵՌԱԳՐԱՅ.— 65

Կրեմնուտ Անսպաստ (Կիլիկիա)

279 1307

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատայ 23 x 16 . 5 . 5: Էջք 458: Հանգա-
մանք յատարար. նորոյութիւն կրած. յու-
սանդքները լի գիրերով և գիծերով: Թուղթ
բամպակեայ: Գրիչ՝ Յոհանէս որդի Վարդա-
նայ: Գրութիւն՝ իտալիցիները, և հատ-
ուածներու սկզբնատուրը կարմիր, մնաց-
նայր սև մկրտում, երկին, 21 տող: Բո-
լորդիք վարժ, Համառոտագրութիւնք սուր-
բական: Կարմրադիմ յուսանդապարզ հատ-
ուածներու սկիզբը՝ պարզ և անարուեստ:
Կարմրաներկ խորանագարդ իւր սարօք, Էջ
1. 133, 221, 355: Կաղմոց՝ Յակոբ Մեծպա-
րուննց: Կաղմ կիսախաչի իտալարտեան:
Դատարկ ճերմակ թուղթ փշեղ երկու
թերթ: Ստացոյ՝ Վարդեր:

ԲՈՎԱՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Գիրք Խննդեան Յի. Գի. որդւոյ
Դաւիթ: ...

Էջ 131—132, տարբեր թուղթ և զրչու-
թիւն, բոլորդիք: Սկիզբն զլիտց Աւետա-
րանի բոտ Մարկոս:

Էջ 133.— Սկիզբն Աւետարանի Յի. Գի.

Էջ 215.— Աւետարան բոտ Մարկոսի-
ւն: Եւստուցեայ Եւ. աստատուուն առաջին մի-
շարթուն: ...

Էջ 217—220, տարբեր թուղթ և զրչու-
թիւն:

Էջ 217.— Գլուխի Աւետարանին Ղուկա-
սոյ:

Էջ 221.— Նախադրու յիւն Ղուկասոյ Ա-
ւետարանին: Աւետարանն որ բոտ Ղուկա-

ու. դրեալ է նոյն ինքն Ղուկաս, աշակերտ
Պետրոսի...

Էջ 221.— Քանզի բազումք յաւժարե-

Էջ 353—354. տարբեր թուղթ եւ գրչու-
թիւն.— Գլուխք Յուցակի Աւետարանի ըստ
Յովհաննու:

Էջ 355.— Ի սկզբանէ էր Բանն...

Էջ 455ա.— Աւետարան ըստ Յովհաննու

Յովհաննէս Աւետարանիչն ի կողմանէ
Փրկչին երթալով զհնա նորա, որոյ ականա-
տեա լեալ սքանչելիացն Տէառն եւ յարդա-
պետութեան: Գրէ զիւր Աւետարանն յեփե-
սոս քաղաքի, յեւ եւթանասուն ամի վերա-
նալոյն Փրկչին: Թիւք ԼԼԲ. աւետարանք
զիսուս քք ԴԷ:

Եկն Յովհաննէս Աւետարանիչն յեփե-
սոս քաղաքի, տանն զնա քաղաքացիքն, թէ
զիւրոյ Լուսնս մեղ չարք զեւոս մարգարէա-
սն, աղբ պարտ է քեղ լնալ զորորոյ զեւո-
սն: Յայնժամ հրամանաց ընելոյ զերեսին Ա-
ւետարանն, զԼուսնիսին, որ յԼուսիոք էր,
զԼուսիոսին, որ յԼուսիոսանոյ էր, զԼուսի-
սան, որ ի Հոտէ էր, եւ ընթերցեալ իմա-
նայր. էր ինչ որ յերկուցն եւ էր ինչ որ յե-
րեցն: Լուսնիսին յԱրարհամէ, եւ Լուսիո-
սին ի Նինղենէն:

Յայնժամ եւ ինքն իրեւ զամպ որոտաց
սկիորն արարեալ իւրոյ Աւետարանին, թէ ի
զգումն էր Բանն, եւ Բանն էր առ Աստուած,
եւ որ ի կարգիլն: Տունք ԼԼԲ:

ԼԼԵՈՐ յիշատակագրու թիւնք Գրչի.—

1. Էջ 130ա.— Առաջագի սորայ Վար-
դերն եւ ձնադաց իւրոց, եւ եղարաց իւրոց ո-
ղորմացի Աստուածն ամենայնի, ամէն:

Ընդ նմին եւ մասնակցաց Սուրբ Աւե-
տարանիս:

Իւրդ աղալմէ ընթերցալ սուրբ Աւե-
տարանի, զի առիւտ յիշման արժանի առեք
զուրուպս զրաց զԵրշնակէս: Եւ Աստուած իւր
առաւ մարդասիրութեամբն ամենեցուն ո-
ղորմեացի:

2. Էջ 216ր, սուրբն յուսանցքին.—
Չստացալ Սուրբ Աւետարանի զՎարդերն եւ
զԵրշնակն իւր յիշեալիք ի Քրիստոս, ու զաք
սուրբ Եկեղեցոյ, եւ զուրք (Երարոնալու-

րիւնք կտրուած կազմի ժամանակ):

3. Էջ 352. ստորոտը.— Քա. ԼԼԲ. ողոր-
մեա Վարդերի ստացողի սուրբ Աւետարա-
նիս, ամէն:

ԼԼԵՈՐ յիշատակարան Գրչի.— 1307

Էջ 456. Ժիսախն.— Փառք անկիդրն եւ
անժամանակ, աներբ եւ անուտեք...

Ար նայնակի ինքնարուն իւրով պարու-
թեամբն զարացոյց զիս զտկարս, որ ըստ
սկանչել յանկ լշանն նշապ զրուքին լու-
սայարմար հաւաքումն Սր. Աւետարանիս, որ
ի քորից սրբալանիցն բոլորեալ բարդեցաւ
յարանցն հոգեկիր աւետարանադրացն...

Աստանաւ զարթոյց Տէր զՀորհա ո-
ղորմութեան ի սիրտ առն բարեպաշտի ողոր-
մանի եւ ողբատուսիրի Վարդերի, որ ստա-
ցաւ զբրիտասահրաման, զանո զարոց աւե-
տարանացն. յիշատակ իւր, զաւ լինել հոգե-
ւոր ստացում զանձեալ յերկինս, զողոց ան-
ձեռնարկելի եւ զպիճ ի բերան ցեցն եւ ու-
տիւի, զյա լինել յոյս ուղաց հոգոյ, զի պատ-
ուիրանք Տէառն յոյս եւ, սա եղիցի զաւակ ի
Սիւն եւ ընտանեակ ի փերինն Երեսաղմէ,
բանաւ որ բարեխաւս, անմահական զբարտ
պտուսիւտ, իմանալի քաղաք շահաւտ, մար-
դրուական ստացում եւ յիշատակ արդարոյ
յաւիտենից, եւ ստացաւ սորա ի համբաւէ
յարեաց մի Երկիցէ:

Արդ զընցաւ Սր. Աւետարանս ի հոյա-
կաւոր Անուպատն Կրեւնուտ, ընդ հովանեաւ
Սր. Լշանիս, ի պաշտատն թիւն տունից, ի
պարձանս քրիստոնէից, ի նորոյումն կա-
թողիկէ Եկեղեցոյ, ի քանդումն Հերձուա-
ծոցաց, ի բժշկութիւն ամենայն ախտացե-
լոց, ի յաղթութիւն, եւ ի պարտութիւն լե-
ղան զաւրուն, ի փառս եւ ի պատիւ ամենա-
սուրբ Երրորդութեանն, որ է աւրշնեալ յա-
ւիտեանս ամէն:

Կրեւցաւ սա ի թուականութեանս Լաոյց
ՁԴԶ, ի թագաւորութեանս Լաոյց Էեռնի, ի
հալապետութեանս տեառն Կոստանդնույ:

Արդ աղալմէ զմանկունս Եկեղեցոյ,
որք ընթերցաւ եւ յուսաւորիք, իւր արթ-
նակէք, յիշեալիք գտացաւ Սր. Աւետարա-
նիս զՎարդերն եւ զամենայն համարումն
իւր ի Քա. Յա:

Ընդ նմին յիշեալիք պարտանալ քահա-

նայոն պատերազմի, և զմտեփաննոս, որ առիթ
 և զհեն հրամանացս Քրիստոսի, և զգրող սորա
 զԴիոս, և զթողութիւն մեղաց հայցեցէք
 նոցայ յԱստուծոյ, և ինձ և ի կրօնս Յահաննիս
 սի, որ զյիշատակքս զրեցի, և ծնողացն ի-
 մոյ վարդանայ, և Աստուած յիշողացի և
 յիշեցեցոցս ողորմեացի, և նմա փառք յաւիտե-
 անս ամէն:

Յիշատակագրութիւն Կաղմոզի.— 1309

Էջ 458, նախորդին ներքեւ, բոլորգիր,
 յայն մէկումով.— [Ո՞՞], զնուստ կաղմադ
 աստուածախոս մատենի զՅակոբ Մեծ—

պարունեց, յիշեցէք ի Տէր, աստուածաւէր
 րնթեցեալդ, և Աստուած բոցեց յիշեցեալ,
 և նմայ փառք յաւիտեանս ամէն, ՁԵԸ
 կաղմեացս սայ:

Յեռնակաղմ յիշատակագրութիւն.—

Էջ 130ր, վարք, սրճապոյն թանաքով,
 յոտարագիր անհարթ.— Յիշատակ է Աստու-
 անս Եւրոպիին, որ առ Աստուած է
 հանդոցեայ. Թորոս՝ որ կենդանի է, Աստու-
 անս սեփոքմ պահէ. Ով որ հանդիպի հայր
 մեղայ ասէ՝ վարձն Աստուծոյ առձէ, ամէն:

2132

ԴԵՂԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.— 1

ՅԱՅՈՐՈՐԴ Զ. ԿԻՐԱՎԱՆՍԵԱՆ (1890)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 20×14 2: Էջ Բ. 233, 71 թի-
 ւր կրկնուած է: Հանդումանք չաւ յա:
 Թուղիլ զծառու: Գրութիւն մանիակագոյն
 թանաքով, բնդդժումները յաճախ կարմիր,
 միասին, 22, 23 տող: Շեղագիր մաքուր և
 կանոնաւոր: Համառոտագրութիւնք ոչ սա-
 կաւ: Կաղմ կիսակաշի իտալաքարտեայ:

Հակաստ.— Էջ Ա.

Դեղաբանութիւն ըստ Համբարձիք Դու-
 րոթեան, կամ, Աղղեցութիւնք զյիսաւոր զե-
 րաթիւ մարմնոյ տարբեր գործարանաց վր-
 այոյ:

Սիշատաւորեալ Տօթէօր Յակոբոս Զ.
 Իրիտիոսեան, Նմանարոյժ, Կոստանդնուպո-
 լիս, 1890:

Էջ Բ.— Մանթութիւն.— Համբարձիք
 զեղօրէից իւրաքանչիւրն առոյժ անձանց վր-
 այ փորձեալ բոլորով, և մարմնոյ մէն մի
 գործարանաց վրայ իւրեանց բրած աղղեցու-

թիւնն աւանելով կը գործածեն զայնս...

Էջ 1.— 1.— Աբեո—Մէլիֆիլոս: Մեղրա-
 —Մեղու: Ողջ մեղուին կաթի չափարով փու-
 շիացնելով կը պատրաստուի...

Էջ 2.— 2.— Աբսիւրմ—Փաննապիւնմ:

Էջ 27.— 13.— Բէթրիմ:

Էջ 67.— 37.— Հիւրար.— Սրիֆոր:

Էջ 74.— 42.— Մէլրբիւր.— Եօլիւպի:

Էջ 103.— 54.— Սապիւնայ:

Էջ 113.— 58.— Սրիֆոր: Sulphur:

Էջ 132.— 77.— Քամֆոր:

Էջ 202.— 102.— Պոսֆոր:

Էջ 205.— Տրամադրութիւն:

Էջ 206.— Համառոտ տեղեկութիւն
 տարբեր կաղմութեանց:

Էջ 210.— Որինակ բաղդատութեանց
 երկու գեղորէից տարբեր աղղեցութեանց:

Էջ 212.— Գործարանք՝ որոց վրայ մաս-
 նաւորապէս կը գործեն:

Էջ 222—230. դոտարկ:

Էջ 231—233. երկսին.— Յանկ Սնուանց:

2133

Ա. — ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. — 2

ՆԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Խաւար 20·5×15×3·5: Էջ 196+252:

Հանդամանք յաւ. Թուղթ կապոյտ: Գրտաթիւն՝ ամբողջութիւն սեւորակ մեկանով, միաւսին, 21 տող, Երբեմն աւելի կամ պակաս: Շեղագիր մատուց: Համառոտագրութիւնք ասակաւ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ, նորագործւած: Դատարկ խուղթք, ճերմակ, բակիդր և, վերջը վեցական թերթ:

Ա. — ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Էջ 1. — Հարց պատասխանիք Քերականութեան:

Հ. Ի՞նչ է քերականութիւնը:

Պ. Քերականութիւնը արհեստ մըն է որ կետակ խօսիչ, ուղիղ կարգաւ, և անխախտ կը սփռէ իր խօսքը: ... — Հմմտ. աստ, թ. 2084:

Էջ 5. — Եզրուած Ա. — Պարագայք անուանց:

Էջ 12. — Եզրուած Բ. — Միջական անուան:

Էջ 30. — Գլուխ Ը. — Միջակերութեան Բայ:

Էջ 54. — Մասն երկրորդ. — Համաձայնութիւն մասանց բանի:

Էջ 122. — Եզրուած Ժ. — Դերայ:

Էջ 128. — Դատարկ:

Էջ 129. — Մասն երրորդ, ձևաւոր յարաբերութիւն:

Էջ 150. — Աղատ յեղադրութիւն:

Էջ 154-161. — Դատարկ:

Էջ 165. — Տաղաչափութիւն, Գլուխ Ա. ռաթին:

Հ. Ի՞նչ է տաղաչափութիւնը:

Պ. Տաղաչափութիւնն է համարուած վանկերով և չափերով չիճուած խօսքը, որուն խաղաղութիւն տողին վանկերը թուաւոր կ'ըլլան:

Էջ 185. — Հ. Ո՞րն է ասանկ վեցոտնեանք:

Էջ 186-188. — Դատարկ:

Էջ 189. — Ծանկ Գլխոց. — Աղատ յեղադրութիւն, էջ 150: ...:

Էջ 192-196. — Դատարկ: Երկու թերթ և, Դատարկ, վարդագոյն, ասանկ իջաթիւ:

Բ. — ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ. — 2

Կարապետ Մարկոսեան

Ս. Յակոբ, Նրուսագէտ 1865

Ճակատ. —

Դատաւոր ճարտասանութեան, ծագկարգ հուսարեայ համարտեանց, ի պէտս աշակերտաց, Պ. Կարապետ Բ. (Եղորճեան) Մարկոսեան, Արարկերցի, յերուսագէտ, 1865, և Վանս Սրտոց Յակոբեանց:

Էջ 1. — Գլուխ Առաջին. Բաղադր ճարտասանութեան:

Հ. Ի՞նչ է ճարտասանութիւնը:

Պ. Անկիցիւրները համոզելու համար բարեք խօսելու արհեստը ճարտասանութիւն կ'ըլլայ: ... — Հմմտ. աստ, թ. 2077:

Էջ 3. — Գլուխ Առաջին: Բաղադր ճարտասանութեան:

Էջ 7-8. — Դատարկ:

Էջ 9. — Գլուխ երկրորդ: Փոխակերպութիւն:

Էջ 65. — Մասն երկրորդ. — Բաղադր Գլխի:

Հ. Ի՞նչ է Գլխի:

Պ. Գլխի բառ ճարտասանութեան ընդհանրապէս կը սահմանի. Գլխին է հետեւած ձևերակերպեանց որք յարմար և՛ ի համոզելու:

Էջ 141. — Մասն երրորդ: Տրամադրութիւն:

Էջ 188. — Բաղադր Հանդիսի:

Էջ 229. — Գլուխ Գ. Առեւանկան Հանդիս:

Էջ 238-240. — Դատարկ:

Էջ 241. — Ծանկ Գլխոց. — Անճամանութիւն, էջ 100: ...:

Էջ 245-252. — Դատարկ:

2134

Տ Օ Մ Ա Ր Հ Ա Ց Ո Ց . — 1

ՄԱՏԹԵՆՈՍ ԳԼՈՒԿ Կ ՊԱՆՍԵՑԻ (1816)

Կ. Պոլիս

1816

ՆԿԱՐԱՅՐՈՒԹՅՈՒՆ . —

Մասայ 21 : 15 : էջ 32 : Հանգամանք
յատ յա : Թողիմ հասարակ : Գրիշ : Մեղծ
Քաշտնայ : Գրուիլն՝ խորագրերները և գրի-
խորագրերը կարծիք : մնացեալը սեւ մեղա-
նոյ, միասին, 28 տող : Նորոշեցիք : Հա-
մատաստորոթիւնը բառական աստու : Կաղմ
կիտակալի խառնարանայ : ոսկեղբորայ :
Դատարկ թուղիք ոկիղբը երկու թերթ :

Ճակատ . — էջ 1

Բուն Տօմար Հայոց եւ Հոսմայեցեց,
յարդրեցեալ յառաջնոց սօմարագիրտաց ի-
մաստաւղծ եկեղեցականաց, յամի Տեառն
551 :

Պարզաբանեալ այժմ ի Մատիէոս ժրա-
ջան Դպրէ Կոստանդնուպօլսեցեայ : րնդ հո-
մանեալ Սրբոց Հրեշտակապետաց Տաճարին,
որ ի Պալատ, յամի Տեառն 1816 :

Ի վեհափառ Հայրապետութեան յուսա-
կողմ դաշին Սրբոց էջմիածնի՝ տեառն եփ-
րեմի սրբողան կաթողիկոսի եւ միապետա-
կան քահանայապետի ամ : Հայոց :

Ի ի պատրիարքութեան Սրբոց Աթո-
սոյն երեսօղէմի տեառն Թեոփորոսի ար-
հիպանծ եպիսկոպոսի :

Հրամանաւ տեառն Պապոսի Հանճարա-
պերճ տրչիւպիկոպոսի եւ Սրբոց Երեսա-

ղէմի բաղմերախա փոխանորդի, և Կոստանդ-
նուպօլսոյ բարեկարգ պատրիարկի Անդրիա-
նուպօլսեցեայ :

Որինակեցեալ յիսկ պաշտօնարկ՝ ձե-
ռամբ տէր Մեղիքոն տրուպ քահանայի, իրր
աթոռակալէ Սրբոց Տաճարին Հրեշտակապե-
տաց, որ ի մեծն Պօլիս :

Ի վերոյ գրեալ փրկական թուոյն,
յամսեանն Մայիսի :

էջ 3 . — Ամուսնիք Ամսոցն Սերոց :

էջ 11 . — Վասն Թուականաց :

էջ 14 . — Ի 551 ամի Տեառն մերոյ՝ չա-
բաղիալ է Տօմարս, յորում մենեղ Տեառն
մերոյ էր յարացի 30 . եւ հասարակածն, յա-
նկի 13 : Եւ մինչեւ ցայժմ, որ ՌԻԿԻԹ թուա-
կանին եմք, եւ 316 նահանջին . . .

էջ 15 . — Ամիսք եւ Տօմար Հոսմայեցե-
աց :

էջ 19 . — Զուգաւորութիւն Հայոց եւ
Հոսմայեցեոց Տօմարաց :

էջ 20 . — Վերջ պարզաբանութեամբ Հա-
յոց եւ Հոսմայեցեոց Տօմարացու :

էջ 21 . — Մեկնութիւն Պարզաբանեալ
Տօմարացու :

էջ 29 . — Մանիր եւ գայս . — Նահանջ ա-
մաց երթնեղեկը՝ կրկնաթիւք են . . .

2135

ՎԱՀԱՆ ՀԱԻԱՏՈՅ.— 2

2. ՄԻՔԱՅԷԼ ՎՐԳ ԶԱՄԵԽԱՆ

(ՀԱՄԱՐՈՏ ՔԱՂՈՒԱՆՈՑ)

Ս. Զակար. Նրուսաղէւ

1856

ԿԵԼՏԻՆԻՆԻՆ

Ետեայ 20 : 13-5 : 1 : Էջ 170 : Հանդա-
մանք չառ լաւ : Թուղթ հասարակ : Գրիչ
Պետրոս Սրկ. Տէր Եսմէփեան : Գրութիւն
ամբողջովին սեւերակ մեկանով, միասին,
18. 19 տող : Ենդարդի մասեր : Համառոտա-
գրութիւնք ստորական գրեթէ : Կաղմ կիսա-
կաշի խաւաքարտեայ :

Էջ 1.— Հովհան.

Վահան Հաւատոյ, ուղղափառութեան
Հայաստանեայց Սր. Եկեղեցւոյ : Եօրինեայ
ի Հ. Միքայէլ Վարդապետէ Զամշեան Միսի-
թարեանց :

ի Համառոտութեան անտի կրկին գաղա-
փարեայ ի Տէր Եսմէփեան Պետրոս սարկա-
ւազէ, ի միասնութեան Սրբոց Բակորեանց
որ յերուսաղէմ :

ի Հայրապետութեան Սրբոյ Էջմիածնի
Տ. Տ. Կերեսի սրբադան Կաթողիկոսի ամ.
Հուրոց, ի պատրիարքութեան Սրբոյ Քաղա-
րեա Տ. Եսմէփեան, սրբադան արքեպիսկոպո-
սի, եւ ի պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ Տ.
Բակորայ սրբադան արքեպիսկոպոսի, 1856.
ի Վանս Սրբոց Բակորեանց :

Էջ 2.— Բան ու ընթերցողս.— Գիտելի
ի մէջոյ յայտ տասներորդ խնդրոյս, ութն
էզրաւ աստ, քանիչ համառոտօղն դործոյս,
որովս գրեցաք երես 14. զութերորոց խնդ-
րանց զանոց արարեայ էր, եւ տասներորդ

խնդիրն եւս, որ վասն հոռիմէական աթո-
ոսին, ի բաց թողաք մեք՝ յաղագս երկարու-
թեան : Քանիչ բարոսք եւս թուեցաւ մեզ հա-
մայնն թողուլ, քան համառոտելով զգրուածս
Եսմէփեանի սայլեայ, այլ եւ յօրինակին եղ-
եայ կայր պատմութիւն ինչ վասն գրքոյս ըն-
դարձակութեան եւ վասն համառոտութեան,
այն եւս աւելորդ վարկաք ղնել աստ, եթէ
կամէ լիմք ինքզինքն կարեն այլ տեղեաց հրմ-
անայ :

Էջ 3.— Հաստատութիւն ուղղափառու-
թեան Եկեղեցւոյն Հայաստանեայց :

Հ. Միքայէլ Զամշեան, ի յատաճարա-
նութեան այսր գործոյ. — Հմմտ. Թ. 409.
Թ. Հատոր, էջ 346 :

Էջ 13.— Խնդիր Ստաթին, Բաղագոս Ժո-
ղովոյն Քաղկեդոնի : Եօրուած Ս.

Էջ 41.— Խնդիր Գ. Բաղագոս Քաւարանի
— Թէ յի՞նչ միտս իցեն Հայք վասն նմեցե-
լոց, եւ յի՞նչ : միտս ասեայ լինի ի նոցանէ
բառս քաւարան. — Հմմտ. նոյն, անդ :

Էջ 143.— Համառոտօղն դործոյս սո-
տատեայ ի բանն հեղինակին, զատաճին լոյ-
կնի, զյեռնին առաջոյ զտաճարեղեայ էր,
իսկ մեք ի կարդի ինչոյն եղաք զզոխահա-
մարն : Եւ զութերորոցսն խալատ ընդոստ-
եայ ի բաց թողեայ է. եւ մեք իններորդ
խնդիրն եղաք աստ :

Խնդիր իններորդ. Եւ զայն վերջին օժ-
ման :

Էջ 170.— Բանի Գրոյս.— Ութ Գլուխ :

2136

ՀԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ — 2

Թրգմ. ԱՐՈՒՐԱՏ ՎՐԺ ԲԵՐԻԱՅԻՆ 1845

[Երուսաղեմ]

1845

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Ծառայ 21.5 x 14.5 : 1 : էջ 112 : Հան-
աման, յա : Թուղթ հասարակ, Գրութիւն՝
ամբողջովին սևութակ մեկանով, միասին,
23. 24 տող : Ենդգիր սնարտուկտ : Համա-
ռուտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւել-
ի : Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ :

էջ 1 — Ճակատ —

Համառոտութիւն ճարտասանութեան,
յարինեայ դիւրին ոճով ի հարց եւ ի պատաս-
խանի, հօրն ձեռնովեայ, թարգմանեայ ի
Մուրատայ վարձապետէ Արքահամեան Բեր-

խացոյ, յամի 1831. ի վանս Զարխափան
Կուսին յԱրմաշ :

Նորոգ օրինակեայ ի Բայոցի Ղուկաս
Վորդապետէ՝ ի միարանութենէ Սրբոց Յա-
կովբեանց Երուսաղէմի, 1845 :

էջ 2 — Հ. Ի՛նչ է ճարտասանութիւնն -
Պ. ճարտասանութիւնն է արտուտ
բարոք խօսելոյ տա ի համոզել զունկնդիւրն -
— Հմմտ. աստ, բ. 2020 :

էջ 108 — Զի՛նչ է շարժումք մարմ-
նոյ :

էջ 110-112. դատարկ :

2137

ՀԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ — 3

Թրգմ. ԱՐՈՒՐԱՏ ՎՐԺ ԲԵՐԻԱՅԻՆ

II. Յակոբ, Երուսաղեմ

1846

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Ծառայ 19 x 11 : 1 : էջ 190 : Հանդամանք
յա : Թուղթ հասարակ, Գրիչ՝ Թաղար Դը-
պիր Թէրթումպի : Գրութիւն ամբողջովին
սևութակ մեկանով, միասին, 23 տող : Են-
դուգիր պարզ : Համառոտագրութիւնք սովո-
րականէն քիչ մը աւելի : Կազմ կիսակաշի
խաւաքարտեայ :

էջ 1 — Ճակատ —

Համառոտութիւն ճարտասանութեան,
յարինեայ դիւրին ոճով ի հարց եւ ի պատաս-
խանի, հօրն ձեռնովեայ, թարգմանեայ ի

Մուրատայ վարձապետէ Արքահամեան Բեր-
խացոյ, յամի 1831. ի վանս Զարխափան
Կուսին յԱրմաշ :

Նորոգ օրինակեայ ի Թաղար Դպրէ Թէ-
րթումպի, յաշակերտէ նորին, յուտմ-
նարանի Սրբոց Յակոբեանց Երուսաղէմի,
յամի 1846. ի վանս Սրբոց Յակոբեանց, յե-
րուսաղէմ :

էջ 3 — Առ ձեռն ճարտասանութիւնն
դատարկան :

Հրց. — Զի՛նչ է ճարտասանութիւնն :

Պիս. — Ճարտասանութիւնն է արտուտ

բարոսք խոսելոյ, առ ի Համոզել զունկեղիքն :
 Էջ 181.— Զի՛նչ, եւ Հարժուածք մարմն—
 նոյ :

Էջ 183.— Յանկ Գրոցս.— Աղբերք յա—
 ռաջալախանութեան, էջ 61 :
 Էջ 188—190. դատարկ :

2138

ՄԻՒԳԱՆԹԷՐԱԹ Ի ՌԻՒՊԻ ՏԱՅԻՐԷԻՆ.— 1

ԵՌՈՒՍՈՒՓ ԷՖԷՆՑԻՉԱՏԷ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 20×14×1 : Էջք 114 : Հանդա—
 մանք յաւ : Թուղթ հասարակ : Գրութիւն ամ—
 բողջոյին սեւորակ մելանով, միասին, 22—
 24 տող, Շեղադիր անարուեստ : Համառո—
 տադրութիւնք առատ : Կարճ կիսակաշի խա—
 ռաբարտեայ :

ԸՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Այս մատենան վասն միւս գտնեալա—
 ըստ իրիւսի տարիքիին :

Այս մատենան յաղայայտել պէտքէս օ—
 բնական զգործողութիւնս միւս գտնեալաբն ա—
 նուն աղբիւր, աշխնքն զորոշն, որ է ի մա—
 տնոց իւրիւս արժեքին :

Եւ այս մատենան ի մի յառաջարանո—
 թիւն եւ ի յառն պրտկս տրամադրեայ է, ո—
 րո : յառաջարանութիւնն զզմարտութիւնս
 միւս գտնեալաբն, ծանուցանել . . .

Էջ 3.— . . . Էյմիւս գտնեալաբն աշխ—
 դունքն եւ, որք յառն զմիմեանս պարտակեայ
 եւ, եւ մին յառն զմիմեանս նեղ են . . .

Էջ 8.— Պրակ Առաջին.— Իրթիֆայ,
 աշխնքն, բարձրութիւն արեւու կամ աստեղ

ի հարկունկ հեռաւորութեանն ասեն. . . —
 Հմմտ. էջ 47 :

Էջ 21.— Պրակ երկուստաներոց, Վա—
 սն զիտութեան ստուերի ի բարձրութեան :

Էջ 41.— Դուռն Քսան եւ միւրոց.—
 Դուռ.— Յաղագս զիտութեան երկարո—
 թեան կանդնողի ի վերայ հարթ երկրի, որ—
 պէս սեռն, միւսակի եւ նմանեաց սոցա :

Էջ 44.— Առարտեցաւ մատենան միւս գտն—
 չեալ, Շարաղոց զբոյս ինսուֆ էֆէն—
 տի զատէն է :

Էջ 44.— Էմմա պատիւ ապտի Զայիֆ էյ
 միւսգտնի իյա բաժնի ըստպի . . .

Էջ 47.— Էյ պապ իյ էյվէյ, ֆիյ մարի—
 ֆէյ իյ ախ իյ իրթիֆայ.— էյվէյ պապ, իր—
 թիֆայ ալմասուն պէնեանտար, իրթիֆայ
 տիյու շէմսին եայ ֆէյֆէյին իյֆուստէն եր—
 բաղլոնայ տիւրէր. . . — Հմմտ. էջ 8 :

Էջ 110.— Էյ պապի հատի վէյ իւրուն . . .
 21 ճի պապ, բրամբարն վէ տախի տէնիդին
 էնիւրիդին վէ տախի յույսլարն աղջնտան
 սույս վարնոն տէնիւրիդին նր մթարտոր
 պիմէսին պէյանտար :

Էջ 113—114. դատարկ :

2139

ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ ՏԱՐԱԿՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԻՑ Ի ՏՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ.— 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 19×14×1.5 : Էջք 142. Իրակա—
 նն. Էջ 141 էջ պակաս, վառնդի 69էն . . .

Կամ է 80ի : Հանդամանք յաւ : Թուղթ կա—
 պոյտ : Գրութիւն ամբողջոյին սեւորակ մե—
 լանով, միասին, 23 տող : Շեղադիր : Համա—

յիշատակել ի վերջ դրոցս, և ի սրտի ասել
զԱռաջած ոյորման, զի թողցէ Տէր զբարութ
անցանս մեր, նոյն և զյիշատակս :

Դեբեհի մտորագիր .

Ի զիրոյս յայն ինամարեցէք .

Վասիալա՛նք զպա կարգացէք .

Բէ՛ւ որք կարդայք ա օրինակէք .

Ղեկիստակէս զծողս յիշէք :

Էջ 225. — Նոսրադիր . — Յոհաննու Քա-
կանայի և իմաստասիրի, որ մեակնուն Սար-
կաւոյ կոչի . ասէ այսպէս՝ զգուշացուցու-
նելով մեզ . — Ո՛յ է մեղ զիտե՛կ զմամս և ի զ-
մամանակս, զոր Հայր եղ յիկիրում ի խա-
նութեանն՝ ուսաք ի գրոց . . . :

Էջ 228. — Զքուսակն ազգացոյ այսպէս
միատրեւոյ :

Էջ 230. — Մեծիք Սարկալալի :

Էջ 235. — Համալուստրոյ քնն սոքա Սար-
կաւոյի և ամսովն . — Նաւասարդի Է, Տոն
Տիրաւորն է և երբն և ճարեմոտ եղիպտաց-
ւոց է . . . :

Էջ 236. — Երեւանն Խամ է որով Հը-
րկայն վարին . . . :

Էջ 237. — զատարկ :

Էջ 238. — 239ի միջև, մէկ թերթ կար-
ւած .

Էջ 238-257. — Տոմարական աղիսակներ .

Էջ 258. — Ամիս փոքր Հայոց :

Պատմէլն փոքր Հայոց . — Թուական
այսպէս արւ . կայ զմեծ թուականն Հայոց,
ՇԷԲ, ՇԷԲ, չրջանն, ի բաց երթ, որ մնայ
փոքր թուական է . . . :

Էջ 261. — զատարկ :

Էջ 265-266. — Երկսին, լուսի մի քի:
տարբեր . — Թի. 1684)

Էջ 265ա. — Խրատ վասն հրեց հիւնգ-
հարիւրիկաց . — Ո՛յ ապաքէն գոյր, լուսինդ
Հարիւրեակն Հոռոմոց : Յետ որոյ տարեկայ
Սարկալա մը վարդապետ զհինգ Հարիւրեակն
Հայոց, ընդ որում շարակարդեալ ևս զուգ-
եայ նմին Համեմատութեամբ, որպէս ի խո-
րանոց տեանեն :

Եւ արդ ի հապար Հարիւր քսան և հինգ
թուս ինոյիւր եղաք, զի ու էր կար յետ Հա-
րիւր լիսուն ամի յման ե՛ճ Եկին Հայոց միոյ
տառի չրջանին, կրկին չրջումն տունոյ ընդ

Հոռոմայ հինգ Ե Եկին, Ե՛լէ ոչ փոխարկեալ
Համիսան, որ ի վերայ յոցունց կարդեալ էր
զհինգ ծեակս Հայոց . . . :

Եւսն սկիզբն թուականին, որ և կոչի
Սարկաւաքի, վասնորոյ սկսեալ մեր ի հա-
պար մաշտուն և հինգերորդէն Հայոց թը-
ւուն, և ի Գժ և Դ Թուոյն Հրոմմայ, և ի
թուոյ միոյ նոր արարեալ Հինգ Հարուրեակ
չրջանն կարեւորեցին :

Որ ընդ մեհադոյն չրջանացն զուգեալ
և շարակարդեալ չրջին միւտ և կատարե-
լոյ չրջանս իւր զԵ՛ճ և Բ ամ :

Եւ վերստին կրկին ևս սկսանի ի նոյն
միոյ թուուն, որպէս Հոռոմայն ևս որպէս
Հայուն :

Քանզի ետակի Ե՛ճեակն ևն ի միում խո-
րանի, միւտ յո՛րին Համեմատութեամբ ի
միասին :

Ահա, ո՛ւ տոմարաւոր եղաւոր, զու
նախ փորարիս զիտե՛կ զդիր տարոյն . . . :

Ի ինչորոյ եղարաց մանաւանդ վաճառ-
կանաց մեր զսակաւոր տարակրտանս հա-
մեմատութեամբ միատրեւի, զոնէ յորմամ
ի տարակրտանացոյ զերծիք, և փառս ամե-
նապարս Երբորդաթեան մատուցիք, և
զհինգ Հարիւրեակն կրեմատար յիտե՛կ :

Ի թուոյ Փրկին հապար մեց Հարիւր
տեւուն և մերս հապար Հարիւր քսան և
տե՛կ ի Յունիար ամսոյ Ա :

Էջ 267-322. — Երեք հինգ Հարիւրեակ-
ներու աղիսակներ :

Էջ 322-324. — զատարկ :

Էջ 325. — Տոմարական աղիսակ :

Էջ 326. — զատարկ :

Գ — ԴԵԿՆ, ՏՈՒՄԱԼԻ — 17

Յակոբ Վրդ. Ղրիմեցի

Էջ 327. — Լեհեմուրիս տումարի, զոր
խնդրեաց Թումայ վարդապետ Լեհեմուրի
վանաց աստուածաբանի Սուրբ Ռիտիմ, և
սիրով զհայցումս իւրա կասարեալ՝ Յա-
կոբ Վարդապետի Ղրիմեցոյ . — Չհայցումս
զԵ՛ճ չրջանիկ քարտեայեալ և Երեւոյ կրա-
նելու . . . :

Էջ 331. — Եւսն թէ զինչ է տումար-
բաւց քառա՛քսան զուս ինոյիւրի է, Ե՛ճ քա-
նուն ևս ասէման իմաստասիրոյ զու . . . :

էջ 463. — Նորիմ Յակոբ Վարդապետի Ղրիմեցոյ՝ Յաղագս տումարակամ մակացաւ ըսեամ. քէ ի յորոց մարդկանէ արեւստաւու ընցաւ — *Եւ գիտէիք է զի Նախ ի Նախալք մարդարէնէ Մովսիսէ օրինադրեցաւ* Զոր քիշուկ Ա անկարիւի է Բ քիշի, կամ Բ՝ մին : Այսպէս անկարիւի է թիւ մի յանկի կամ պաւստ գրեյ, ինչ ոչ սղալէ դար լայնաւի. շաւրումակութիւնը կը պակսի թերք ինկած ըլլալով] :

էջ 467. *դատարեկ :*

էջ 468. — Այս ինչ է կազմեալ ի միւս

սին ի [տու?]փս յայն :

Նախ *Ընթարական Երեսէսի Հայոց Եւթուդիկոսի :*

Երբորդ սահմանք իմաստաւորաց Եւթուդիկոսի

Երբորդ տօմարիւք, այսինքն Հայոց, Հոռոմայեցոց, Այսարի, Սարկաւագի. զանազան բոլորակներ՝ հինգծակ Հայոց, Հոռոմայեցոց եւ Այսարիայի :

Զորորդ՝ տօմարի մէկնիւններ, այսինքն՝ Ղրիմեցոյն, եւ այլ մէկնութիւն այլոց ուսանց :

2142

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Մ Ո Ի (ԿՐՈՆԱԿԱՆ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասալ 20×12 5×1 5: էջք 182: Հանգամանք քաւարար. խոնաւութենէ ազդուած, Թուղթ Հասարակ: Դրութիւն՝ խորադիրները եւ զլխատառերը տեղտեղ կարմիր, մնացեալը սեւ մէլանով, միասին, 20-32 տող: Ետոր չեղադիր այլապան: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ: Կոչեկազմ խաւաքարտեայ գրաւորք :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ . —

էջ 1. — Իրաւի սերելիք քարոզիչք մօրդայապետք եկեղեցոյ միշտ եւ Հանապապ իրբի փողոց պարտին պոչիլ՝ մանաւանդ ի մանանկա ըստանաւորաց . . . :

էջ 8. *դատարեկ :*

էջ 9. — Ոմն ի մարդապետաց ասէ, թէ ո՛հ տէրութեան անիծեալ նախանձուն . . . :

էջ 14. *դատարեկ :*

էջ 15. — Բարերարն ԱՃ. զնէ ի մատին սպախարոցին մեղաւորին զմատանի, որ նշանակէ տիրական, ընդ Շեքո՛ւսայոյն . . . :

էջ 18. *դատարեկ :* Նոյնպէս 30, 38, 18, 50 :

էջ 19. — Բարերարն ԱՃ. ապույանէ բղկոչիկա առաքինութեան մեղաւորին . . . :

էջ 27. — Պիր կալիսկոպոս մօր խոի պիր չէհրաւ . . . :

էջ 31. — Գիտելիք է, սերելիք, որ ասաքաք թէ տնտես է ի մարդ միտք . . . :

էջ 39. — Իմաստունն Սողոմոն ի յերսասէ թէ՛ տարաւ գիւս արքայ ի սենեակի . . . :

էջ 49. — Ի միւրայ ամենայն արոց :

էջ 51. — Տէրն մեր Յս. Բս. սուէ. Զգոյ՛ լերուք ի դպրոց անտի, օրք կամիմ ի հաճ. դիւան երեւելիս շրջիլ . . . : Նախ փրկիւն մեր յանդիմանի զերեւելի Հանդերձս դպրաց եւ փառիւնցոց . . . :

էջ 58-60. *դատարեկ .*

էջ 61. — Իտատաւոր մի էր ի քաղաքի մարումն, լլլաւտուծոյ ոչ երկնչէր եւ ի մարդկանէ ոչ արաւէր . . . : Գոյժ առակի յաւրմք երեւելիք Նախ թէ ո՛վ է դատարարն . . . :

էջ 70. *դատարեկ .* Նոյնպէս էջ 84, 86, 88, 103, 104, 106, 107 :

էջ 71. — Պողոս Առաքեալն կամլով մանկամ խօսիլ Կորնթագոյն . . . :

էջ 89. — Որպէս իւրաքանչիւր ոք առաւել սերէ զերեւակերտութիւնս իւր սրպէս ըրմայրն . . . :

էջ 93. — Երանելի Սուրբն Եփրեմ ի Հաստոյ պրոց Թ Տառին ասէ. թէ յոյժ յաւ է քան զքեզ համր . . . :

էջ 108. — Համառօտ զեկուցումն զիւրօշրդոյ Սրբոյ Պատարագին ըստ Հայաստան

հայց եկեղեցոյ.— Մեծաւ իրաւամբ ունի
ձայնել, սիրալոյսի փնտսն առ շողակաթ
Հարսն երդ կրդոյին... :

Էջ 121.— Հակոբոս Թին Լաթինական :

Էջ 126. դատարկ :

Էջ 127 (նախապէս 169). պրակ Ը, տար-
բէր... Բաւ Թին :— Մեծի Պաշտօն Զարեհա-
րթի տարն մոխրոց. Մասն երրորդ :

Էջ 132.— Քարոյ Հինգերորդ. Որք մի-
անկամ մկրտեղաւք ի Քս. Եւ. ի մահանգր
նորա մկրտեղաւք... :

Էջ 150. դատարկ :

Էջ 151-172. թուղթ կապտորակ. տար-
բեր գրութիւն :

Էջ 151.— Յառաջարանութիւն.— Ամ-
ր՝ ութիւն տո տմ. բաղձայիս իւր՝ թէ շար
եւ թէ բարի՝ աքոյրէն առ ձեռս բերել ցնոյն
կարող է... :

Էջ 152.— Բնարան, Մատթէոս, ԻԸ, 2.
— Զի տէա շարժումն մեծ էղեւ... :

Էջ 161.— Տերտի Համոտ պարի թասիկ
իզդու իսմայ.— Համոտ պիշատ ոյ խիստայի
տիկմի... :

Էջ 163-172. դատարկ :

2143

ՏԱՐԵՐԻ ԻՄԱՍՏԱՆԻՐՈՒԹԻԱՆ.— 1

Մ Է Լ Ք Ի Ո Ր

Թրգմ. ԳԱՐԻԷԼ ԳՊԻՐ ԳԵՈՐԳԵԱՆ

Փոք իշան

1859

Նկարի միջոցով.—

Մտաւ 19 11-15: Էջ 192: Հանդա-
մանք չուալաւ: Թուղթ Հասարակ. Գրութիւն
ամբողջովին սեւտրակ մկանով. միասին,
20-24 տող: Շեկարի կանոնաւոր: Համառո-
տապրութիւնք սոմարական դրեթէ. Կաղմ կի-
ստեղծի իւրաքարտեայ :

Էջ 1.— Յաւատ.

Տարբեր իմաստաբերութեան Մեյքի-
րայ. ի պէտս Համարակ, իտականէն
փոխեց ի Հայ. Գարբիէլ Գեորգեան Փոթի-
անցի դպիր Սաղիմայ.— Փոթիւն, 1850:

Էջ 3.— Բան առ ընթերցող.— Որք մի-
անկամ երկաւիրութեան փոքրս նստեցին
դատարարք, եւ տնայառ տեսութեամբ ինչ
տողէն տղոյնսան զտունէյ զտղեմ. ի սմա
մեկու թիւն առն՝ տմարաւ... :

Էջ 9-10. դատարկ :

Էջ 11.— Նախապէս իւր.— Մարդկայինս
կենդան ի է տմենայն պատահարք... :

Էջ 11.— Մտնին Առաջին. պրակ Ա.—
Եւ շանդիւր ամ. որ ի մեղ զաղակարք եւ ծանո-
թութիւնք ի զպայտ թեանց անտի ունին թղ-
ճաղումն... :

Էջ 16. դատարկ :

Էջ 17.— Մասն Առաջին. զգաղումն, նը-
կարողութիւն եւ գաղտմն :

Էջ 138.— Գլուխ Ժ.— Միջոցք եւ կղա-
նակ. որով մարթիթ ստանալ յոյժ ման-
կութիւն կարեւորս ի սուր ժամանակի եւ
սուր թրտմարք :

Էջ 176.— Գլուխ ԺԱ.— Թէ դիարոյ
պահպանեցին տաղեայ շմարութիւնք :

Էջ 189.— Յաղաւթ եւ.— Բնական յա-
րադրոյք :

Էջ 190.— Վերջ տաղթին Հատարոյ :

Էջ 191.— Յանկ Գլխոց :

2144

Ժ Ո՛Ղ Ո՛Ղ ԱՆՈՒ (ԿՐՈՆԱԿԱՆ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 21.5×12.5×1: 122: Հանգամանք ոչ բաւարար. վնասուած Թացութեւնէ, Թուղթ հասարակ: Դրութիւն ամբողջութիւն սնորակ մեղանով, միասին, 30—41 տող: Նոսր չեղադիր մանրատեսակ, անարուեստ: Համատեսակորութիւնք չափազանց սուստ: Կաշեկազմ անարուեստ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Սրբոյն Դրիգորի Նիսացւոյն. — Զմարդն ի Հոգւոյ իմանալոյ, և ի մարմնոյ զեղեցիկ կազմեալ...

— Ըստ երաժշտական զործարանին, պարտիք դիւրութիւնս զործարանի մարմնոյ մերոյ պնդել յ յուղղութիւն:

Էջ 4.— Բարադի առ կրօնաւորսն:

Էջ 15.— Յաղագս Որդւոյ, Բան Առաջին:

Էջ 36.— Նորին Յաղագս Որ. Հոգւոյն:

Էջ 59.— Նորին առ Կղզոյնիոս.— Որոյ մասն իմ, որովայն իմ ցաւի...

Էջ 62.— Նորին Յաղագս Բարեկարգութեան:

Էջ 71.— Խաղաղական միարանութեան, միայնացելոց յետ լուծման:

Էջ 74.— Խաղաղական Երկրորդ:

Էջ 76.— Խաղաղական Երրորդ:

Էջ 77.— Կատարեցաւ Համատեսութիւնն Որ. Որ. զղի Ռատուածարանին:

Էջ 78.— Սրբոյն Աթանասի Աղեքսանդրոս Եպիսկոպոսի, Թուղթ Ա. Յաղագս Ամենատարբ Հոգւոյն.— Հոգին, որ ի Հօրէ Ելանէ, և որդւոյ ի ր զօրով ի նմանէ բաշխուալեկրտացն. և բոլորից որոց Հաստատն ի նոյն ի Հօրէ Ելանէ և ի նմա, իսկ յՈրդւոյ առնու և յաշխի...

Էջ 81.— Յաղագս Նոյնիք Ամենատարբ Հոգւոյն, Թուղթ Բ.

Էջ 86.— Նորին Սրբոյն առ Եպիսկոպոս Եւս. Կորնթացոց, սակա յարուցելոցն Հաստակ ճշմարիտ և սուրբ Հաստաց. Թուղթ Դ.

Էջ 89.— Նորին սրբոյն Աթանասի Եպիսկոպոսականին Աղեքսանդրացոց, Յաղագս Սրբոյն Երրորդութեանն և Մարմնատրութեան Որդւոյ, ասացեալ ընդդէմ Արիանոսաց. Թուղթ Թ.

Էջ 97.— Նորին ի չարաբանս և Յարութիւն Տեսուն մերոյ Յի. Քի., մարմնատրոյն ճշմարտի Այ. մերոյ. ԺԷ.

Էջ 103.— Նորին Յաղագս Կոստութեան. ԺԶ.— Նոյն կամիս, ոչ որպէս դու կամիս, այլ որպէս կամի Քրիստոս...

Էջ 107.— Նորին վասն Հաւատոյ, ընդդէմ Պոստի Սամոսացւոյ, թէ մի է Քրիստոս. ԺԸ.

Էջ 109.— Կատարեցաւ ծաղկահաւաքն Սրբոյն Աթանասի Գրգոյն:

Էջ 110.— Գրիգորի Նիսացւոյն, Յինն Երանութեանց, Բան առաջին. Երանի աղաքստաց:

Էջ 116.— Նորին բան Երրորդ. Երանի սպաւորաց:

Էջ 120.— Հարցումն Յորնադի, և պատասխանի Մոսիսի քերթողի և Դասթի Անյուղթ Փիլիսոփայի:

Էջ 122.— ...Հ.— Աղէ սաս, ընդդէմ սեռ մահ՝ անմահին քնութեամբ.— Պ.— Ոչ զմահն իրբէ. զմահեացաց առեմ, և ոչ զծնունդն ի հասարակաց ծննդոց. այլ անսպակաւն ի ծննդեանն, և անմահ ի մեռելութեանն. և կրեալ զերկոսեանն:

2145

ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ ԺԵՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ — 13

ՊԵՏՐՈՍ ՎՐԴ ԹԻՖԼԻՍԵՑԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Դասալ 20.5.15.1: Էջ 100: Հանդու-
մանք լաւ: Թուղթ կապտորակ: Գրութիւն՝
ամբողջովին սեւորակ մէլանով, միատուն, 30
տող: Նոտք չկայիր: Համատեսադրութիւնք
բաւական առատ: Սեւատիւղ նկար, սկիւրի
երկրորդ թերթին վրայ, որուն ներքեւ կը
հարդապոյի: «Հոգին Սուրբ մատամբ» գլխի
մէկ նշմարէ, զոր Սուրբ Մեարմբ՝ տեսնալ
հարկէ: Կապմ կրտսկաչի իւսաքարտեայ:
Դատարկ ի՞նչ զթիւ սկիւրբ երկու թերթ, վեր-
ջը մէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1 — Դիրք՝ որ կոչի Վարդապետու-
թիւն ճշմարտութեան: Որով իմաստնանա-
լով մարդ հանաչէլ զմոլորութիւն իւր, և և-
ղանի իմաստուն ևս զգաստ:

Յայտարեց՝ ալ ի Պետոսէ տարուա-
ծարան վարդապետէ և յոգնեքախտ թարգ-
մանչէ, յամի Տեառն, 1754: Ի Վէնէտին:

Յայտնութիւն բանից քոց յուսաւոր առ-
նէ ևս զիմաստութիւն տայ տղայոց:

Բան առ ընթերցողն. — Զամս ոմանս
կաջի ի քաղաքին Բոյոնիոյ, ուր իշխան ոմն

տեսանելով զիս օտարական ևս պանդուխտ ի
քաղաքի աշմէկ, կամեցաւ զի յաւուրս կիւ-
րակէից հաշիցեմ ընդ նմա...

Էջ 2 — Վարդապետութիւն Առաջնի-
քոյ: Ընդգծմ նոցա, որք զինքեանս երջա-
նիկ համարին, վառն տնէլոյ զյաջողութիւնս
սրն աշխարհիս ալսմէկ:

Էջ 100 — Յանկ Գրքոյս. — Աժ Գլուխ-
նէր:

Յիշատակագրութիւնք. —

1. Էջ 1. վեր. 41 զորոց ներսէս եպիս-
կոպոսի թրակացի Գէորգեանն:

2. Էջ 100. — «Ստացալ զայս ի Զօրլուս
ն. Եպ. 3:

Էջ 100, ստորոտք, տարբեր թանաքով.
Յիշատակ էլ զիբքս եկրոսապղծի միեւա-
րան. Անդրիանով պօսւղէի նախկին պատրիարք
մեծին Պօլսոյ տեառն Պողոս Սրբապոստոս արքե-
պիսկոպոսի ձեռնասուն աշակերտ Զօրլուցի
Տէր Կարապետեան նախկին հանգուցեալ ևս
բեմիս շնորհապարզ վարդապետին, ի զոտն
Սրբոց Բախրեանց մայր աթոռոյն ամենայն
Հայոց: Թուին 1838, սեպտ. 6:

2146

ՇԱՐԱԿԱՆ. — 108

ԱՍՈՒՄ

ԹՂԵ = 1646

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Դասալ 20.5.14.5.4: Էջ 504: Հան-
դամանք բաւական լաւ: ցնցակերութիւն թե-
թեւ: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Մոսկա զը-
պիր, հարբ Պալի, ուսուցիչները: Միջա-
կէլ Բահանայ, և Գրիգոր Հոռմկապի: Գր-

ութիւն՝ խորագրողը, սկզբնատողեր և
զիմատողեր կարմիր, մնացեալս սև մէկու-
նով, միատուն, 26 տող: Բնորոշիր: Համա-
ուսողութիւնք սոսիւրակաւ: Կարմրագիծ
զարդապիր ևս յուսանցապարզ Կանանկերու
սկիւրբ, մեծ բաւական: Ներք հանդերձ զը-

խաղաղութիւն. Կարմրանիկ խորանազարդ իւր սարօք, էջ 3, 187. 257: Կաշկազմ տախտակ-
եայ զորշտադարդ, Պահպանակ մագաղաթեայ
ակիւրք եւ վիճիք երկուական թերթ, անկիւ-
նաւոր երկաթապիւր, մասն Աւետարանի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆԻԹԻՆ.—

էջ 1-2, գրչափորձ, Եւայն:

էջ 3.— Երգեցէք որդիք Սիոնի:

էջ 77.— Կոնովոյ Բուք Բարեկեցեացի.

Արեւմտ քիւն:

էջ 187.— Այսպէս յարեաւ ի մեռելոց

...:

էջ 256, դատարկ:

էջ 257.— Առաքելոյ աղանդոյ:

էջ 503-504, գրչափորձ, Եւայն:

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի.—

1. էջ 51, ստորին լուսանցքին.— Զմաւա-
թար գրիւս մի մեղադրեք:

2. էջ 76, ստորտը.— Զարպս ի շա-
րիւ եւ զծոյս ի բարիւս, զանաբան եւ զեղ-
կելի եւ զանպիտան Մոյսէս գրբիշ, աղաչեմ
յիշել ի Տէք:

ԸՆԺ յիշատակարան Գրչի.— 1646

էջ 501.— Փառք անշաւ վիճի:

Արդ գրեցաւ Եղանակաւոր տառ, որ
կոչի Շարակնոց, ի թվին Հայոց ՌՂԵ, ի
մայրաքաղաքն ի յԱտանա, ի դուռն Աթ-
Աստուածածնին եւ Աթ. Ստեփանոսին, որք
կան ի յայնմ թիւն ամ. Հատատեցելոց: Եւ
ի Հայրապետութեան տեսուն տէր Սիմէոնի,
եւ ի Պապատուութեանն տուձկաց Սուլթան
Իպրահիմին:

Արդ աղաչեմ զամենեւեան, որք Հանդի-
պիւր մա պաշտելոյ, տեսանելոյ, անմեղա-
դիւր յերուք մասն մատուցեան եւ աղալանաց
սրբոյ, զի զեւ մանուկ էի եւ տղատ եւ ոչ
աւանակ ի մարդկասոց: Եւ ես անպիտան եւ
մեղաւաճ Մոյսէս զպիւրս զրեցի զուս կարո-
ղութեամբն Աստուծոյ:

Եւ զարձակ յիշեցէք ի յազօթս ձեր ըզ-
յուսուցիչն իմ՝ Կոնր Սիքայէլ քահանայն,
որ Հանդուցեալ է առ Քրիստոս, այլ եւ զՀր-
ոսմկայի Գրիգորն, որ զրոց կաղմն ուսոյց,
եւ զգրոց քաղաքի պակասութիւն, մանա-
ւանդ եւ զլորդարձն. Քրիստոս ողորմի իւր

Հոգեւոր եւ մարմնաւոր ծնողացն Հոգուն.

Եւ զարձակ յիշեցէք զմեղաց զերի ըզ-
Մոյսէս զպիւրս, եւ զծնողան իմ՝ զմահտե-
սի Պալին, որ Հանդուցեալ է առ Քրիստոս,
Եւ զմայրն իմ զՊապատան, եւ զեղրայրն իմ
զԴանիթն, եւ զսրայրն իմ զՄարիամ, եւ զայլ
ամ. արեան մեքմաւորքն իմ՝ զկենդանիս եւ
զՀանդուցեալս, յիշեցէք ի Քրիստոս, եւ զուր
յիշեալ յեցիք ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերո,
որ է անզրաւ յաւիտեան ամէն, Հայր մեր
որ եւ:

Ներքեւոր ծածկագիր, երկու տեսակ.

ՅՅ, յճ, ոո, զզ, ոո

[= Մ = զ = Լ = ա]

րր, նն, մմ, ԼԼ

[= զ = ս = ի = ր]

ի, իզ, յ, իթ, է, իթ

[= Մ ո վ ս է ա]

զ, իզ, մ, լր

[= զ = ս = ի = ր]

Մանր յիշատակագրութիւն Կոնովոյ.—

էջ 187, ստորին լուսանցքին, կարմր-
քառաւ.— Ամեղադիր լեր մասն մատու-
թեան ծաղկիւ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն.—

էջ 185, ստորտը, տարբեր թանաքով.
— 1653:

Թվին Հայոց ՌԺԲ, ապրիլ ամսու եւ, աւ-
րոն Գշի, ի յԱտանա քաղաքին, սպանեցին
Իւրաւանէ միաջան, մասն չարութեան իւրո,
մասն զի չսա չարութիւն գործեաց, ու չսա
չարութեան խորհուրդ այլ ունէր, որ առնե-
լոց էր Ատանա քաղաքին, Գոհմամբ Աս-
տուծոյ ամ. մամ, որ զիւր խորհուրդն խա-
մանեաց:

էջ 502, Գրչի յիշատակարանին ներքեւ,
բոլորդիր տարբեր.— 1692

Պարձեալ յիշատակ է Թէնենց մահտեաի
Սուլթանին, եւ որդեցն՝ Եւսուֆին եւ Ս-
մաննէսին, թվին ՌՃԻԼ, սպրիլ ամսոյն Գ-
որն Կիրակի:

1. էջ 113, ստորտը, նտորպիւր.— Յե-
շատակ է ի Սուրբ քաղաքն յերուսաղէմ, ի
դուռն Աթ. Յակոբաւ Արդ ԼԵՔ Դք անդղնի եւ

աւարտեալ իւր արարեցէ, և ստացել զմարդիկ
... :

Զ. էջ 82.— Դարձեալ յայլմէ քարոզ
կայմ չաւարձման... — Վարդապետք աւսեալ էլ...

Է. էջ 98.— Նորին դարձեալ վասն Գալստեան Սր. չոգայմ... — Նախ զիտելի է զի Պենտակոստէ ի յասորոց լեզուն Հինգ Եւրոպեանի...

Ը. էջ 111.— Յայլմէ քարոզ վասն Գալստեան Սր. չոգայմ... — Ասէ աստուածային զիբն...

Թ. էջ 124.— Յայլմէ քարոզ վասն Գալստեան Սր. չոգայմ... — Սովորութիւն է Երկրագործաց...

Ժ. էջ 136.— Դարձեալ յայլմէ քարոզ վասն Գալստեան Սր. չոգայմ... — Վարդապետք աւսեալ էլ...

ԺԱ. էջ 148.— Դարձեալ յայլմէ վասն Սր. չոգայմ... — Վասն առաջակալ բանիս չորսին, ասելի է...

ԺԲ. էջ 156.— Նորին քարոզ ի բանն տէրութեան. Յորժամ յաղօրս կացցէք... — Ամենայն ազգութ յոյժ պատասկան և զոմիկն զործք են...

ԺԳ. էջ 171.— Նորին քարոզ դարձեալ՝ շայք մեր որ յերկինս... — Երեք են յեղանակ բաժանայութեան...

ԺԴ. էջ 177.— Նորին դարձեալ ի բանն եղիցին կամք քո... — Վարդապետք աւսեալ էլ...

Էջ 192—193. Ժիջև, Թերթեր ինկած. կը պակսին ԺԴ, ԺԵ և ԺԶ բարոյները մատամբ:

ԺԵ. էջ 209.— Նորին դարձեալ վասն Հաստոյ եւ Յուդայի Սիրոյ. ի բանն՝ Հաստի սիրով յաջողեալ... — Ըրիտքս մեր և Հողիս բանական լոյս է ստեղծեալ, ոչ պատիւ, այլ իմանալի և անմարմին...

ԺԸ. էջ 215.— Նորին քարոզ վասն Յուդայի, ի բան Առաքելոյն. Յոյսն ոչ երբէք աւանդեցոցանէ:

ԺԹ. էջ 220.— Յայլմէ քարոզ վասն սիրոյ...

Ի. էջ 231.— Դարձեալ ի նոյն բանս. քէ Այս է պատուէր իմ, զի:

ԻԱ. էջ 245.— Նորին քարոզ վասն խնեմութեան...

ԻԲ. էջ 256.— Նորին քարոզ վասն Ի-

մաստութեան. Երանեալ է այր որ եղիտ զԻմաստութիւն:

ԻԳ. էջ 266.— Նորին քարոզ՝ Արիւնքեան եւ զործոց...:

ԻԴ. էջ 276.— Նորին քարոզ վասն Գործոց...

ԻԵ. էջ 281.— Նորին քարոզ վասն Երկրագործաց...

ԻԶ. էջ 293.— Նորին քարոզ վասն Էնդոց...

ԻԷ. էջ 310.— Նորին քարոզ վասն Բնայ... — Չորս ազգ է բուն...

ԻԸ. էջ 318.— Նորին քարոզ վասն յեղութեան...

ԻԹ. էջ 333.— Յայլմէ քարոզ վասն մեղաց իղոյի...

Լ. էջ 342.— Դարձեալ քարոզ վասն չար յեղի...

ԼԱ. էջ 352.— Նորին քարոզ վասն Համբարձեանքեան...

ԼԲ. էջ 356.— Նորին վասն Ժծադելոյ...

ԼԳ. էջ 369.— Նորին քարոզ վասն Ամբարտաւանութեան եւ հաճարեութեան...

ԼԴ. էջ 371.— Նորին վասն Ոսկիանոյ...

ԼԵ. էջ 389.— Նորին քարոզ վասն արծարսիրութեան...

ԼԶ. էջ 406.— Յայլմէ քարոզ վասն որդորամոլութեան...

ԼԷ. էջ 415.— Քարոզ Յաղագս արքեպոսիտան:

ԼԸ. էջ 425.— Նորին քարոզ վասն պատրանաց ստումնայի եւ պոռնկութեան...

ԼԹ. էջ 440.— Նորին վասն վնասուց պոռնիկ կանանց:

Էջ 443—546. մանրատու:

Խ. էջ 441.— Նորին վասն պոռնկութեան:

ԽԱ. էջ 447.— Նորին քարոզ վասն սրտուման պատուեանի...

ԽԲ. էջ 463.— Նորին քարոզ վասն ապաշխարութեան...

ԽԳ. էջ 470.— Նորին դարձեալ վասն ապաշխարութեան...

ԽԴ. էջ 479.— Նորին քարոզ վասն զոգման...

հե. էջ 487.— Նորին քարոզ վասն խոստովանութեան...

հԶ. էջ 495.— Նորին դարձեալ քարոզ վասն խոստովանութեան...

հԷ. էջ 503.— Յայլմէ քարոզ վասն խոստովանութեան...

հԸ. էջ 520.— Նորին առաքին քարոզ վասն աղօթից...

հԹ. էջ 524.— Նորին քարոզ վասն աղօթից...

Տ. էջ 540.— Նորին դարձեալ վասն աղօթից...

Եջ 546-547/ի միջև կը տեսնուին արժատուներ խանի մը կարուած թերթերու:

ՇԱ. էջ 547.— Նորին քարոզ վասն կարգաց աղօթից...

Եջ 555. Ծանօթագրութիւն Գրչի.— Այս տեղս որիկանէ ընկած է. ոչ ոչ, արհեստ:

ՇԲ. էջ 556.— Նորին վասն աղօթից...

ՇԳ. էջ 565.— Նորին վասն առատօտու...

ՇԴ. էջ 570.— Նորին այլ քարոզ առատօտու...

ՇԷ. էջ 581.— Նորին վասն մաշտ մուսու...

ՇԸ. էջ 586.— Նորին վասն արհեստութեան սեղանոյն...

ՇԹ. էջ 592.— Նորին վասն երեկոյնի...

Եջ 596.— Ծանօթագրութիւն Գրչի. Այս տեղս պակաս է. թուիքն ընկած է. անմեղադիր կազիր:

ՇԼ. էջ 597.— Նորին քարոզ վասն ծայնակեան աղօթից...

ՇԲ. էջ 601.— Գարձեալ վասն ծայնակեան աղօթից...

Կ. էջ 604.— Նորին քարոզ վասն աղօթից...

ԿԱ. էջ 609.— Նորին քարոզ վասն սլանդանի...

ԿԲ. էջ 617.— Նորին քարոզ վասն աղօթատաց...

ԿԳ. էջ 628.— Նորին դարձեալ վասն ռոտմոսութեան...

ԿԴ. էջ 644.— Նորին քարոզ վասն եկեղեցոյնի ժողովրդեան...

ԿԵ. էջ 663.— Նորին դարձեալ քարոզ վասն եկեղեցոյնի սրբաց...

ԿԶ. էջ 680.— Նորին դարձեալ քարոզ վասն եկեղեցոյնի...

ԿԷ. էջ 696.— Նորին քարոզ վասն կուսութեան, եւ վասն մեծապէս գովութեան նորին:

ԿԸ. էջ 713.— Նորին քարոզ վասն վալդիպետաց եւ խրատու...

Եջ 720. ստորագր.— Ծանօթագրութիւն Գրչի.— Տեղս թուի է ընկած. գեղարարացախին Ստոյա, հանդերձ ձեռագիր իմ. յիշելու պաշտօն, վասն Աստուծոյ. եւ Գա. Ան. դժեղ յիշէ իւր դարձեալն ամէն:

ԿԹ. էջ 727.— Նորին քարոզ վասն վալդիպետաց խրատու, եւ հմազանդութեան լրացաց...

Զ. էջ 737.— Նորին քարոզ ի տօնս Պետրոսի եւ Պողոսի ի խորհուրդ երկուստասման առաքիլոցն...

Եջ 737-750. մանրատար.— Եջ 736-737/ի միջև թերթեր կը պակսին:

ԶԲ. էջ 743.— Նորին քարոզ Բարդուղիմէոս առաքիլոյն. — Նախ պարտ է դիտել թէ զիշէ է խորհուրդութեան օճիկն...

ԶԳ. էջ 751.— Նորին քարոզ Փոխման Աստուածածինն Կուսին...

ԶԴ. էջ 774.— Յայլմէ քարոզ Աստուածածինն...

ԶԵ. էջ 792.— Գարձեալ յայլմէ քարոզ Աստուածածինն Փոխման, եւ անտեղաց...

ԶԶ. էջ 809.— Յայլմէ քարոզ Փոխման, Աստուածածինն Կուսին տեսիլն...

ԶԷ. էջ 820.— Նորին քարոզ Աստուածածինն, եւ Փոխմանն...

ԶԸ. էջ 835.— Նորին քարոզ վասն ձրնեղեան Սր. Կուսին ի Յովակիմայ եւ յԱննայե...

ԶԹ. էջ 852.— Նորին քարոզ կաշի տօնն...

Զ. էջ 865.— Նորին դարձեալ քարոզ վասն կաշի...

ՁԱ. էջ 878.— Յայլմէ քարոզ մահու, ի բանն Սիրաբայ. Ով մահ դատն է յիշատակ քո.— Ան իմաստունն Արիստոտէլ թէ մահն ամ. անտրկութեանց մահն է...

ՁԲ. էջ 881.— Այլ քարոզ մահու, ի բանն Սիրաբայ. Ով մահ, քարի է դատարար քո.— Վարդապետք ասեմ թէ...

ՁԳ. էջ 890.— Այլ քարոզ մահու, ի բանն Սիրաբայ...

Էջ 894. ստորագրուիւմ
Գրչի — Գ. քարոզ պակաս է, ի յօրինակն չը-
կայր, անմեղադիր լերութք:

Էջ 895—1014. մանրատառ:
ՁԴ. էջ 895.— Յայլմէ քարոզ վասն
Սեբեցեայց, ի քանն Ռորայ... — Ասեն իմաս-
տունք...:

Էջ 900. վերբ.— Մանօթագրուիւմ
դրչի — Գ. քարոզ պակաս է աստ, ի յօրինակն չկայր:

ՁԵ. էջ 900.— Գարծնայ երրորդ քան
մխիթարութեան: Երկրորդ — Ասէ իմաս-
տունն Սողոմոն...:

ՁԶ. էջ 903.— Գարծնայ երրորդ քան
վասն մխիթարութեան:

ՁԷ. էջ 904.— Գարծնայ չորրորդ քան
վասն մխիթարութեան:

ՁԸ. էջ 906.— Գարծնայ հինգերորդ
քան վասն մխիթարութեան:

Էջ 907. մէջտեղը — Մանօթագրուիւմ
Գրչի — Գ. թողիմ պակաս է, ի յօրինակն չը-
կայր:

ՁԹ. էջ 910.— Գարծնայ ութերորդ քան
մխիթարանաց, վասն մահուան ծերոց...:

Ղ. էջ 912.— Գարծնայ իններորդ քան
մխիթարութեան:

ՂԱ. էջ 914.— Գարծնայ տասներորդ
քան վասն մխիթարանաց:

ՂԲ. էջ 917.— Նօրին քարոզ վասն Ռե-
ոնիմ...:

ՂԳ. էջ 925.— Նորին Խաւաքնայ քարոզ
Յարութեան...:

ՂԴ. էջ 954.— Յայլմէ քարոզ վասն
Փայտեանն Քրիստոսի...:

Էջ 961. ստորագրուիւմ — Մանօթագրուիւմ
Գրչի — Գ. թողիմ պակաս է աստ, ի յօրինակն չկայր, անմեղադիր լերութք:

ՂԵ. էջ 973.— Յայլմէ քարոզ վասն
դառնութեան ասորին դատաստումին...:

ՂԶ. էջ 980.— Յայլմէ քարոզ ամե-
նայն Սրբոց...:

ՂԷ. էջ 984.— Յայլմէ քարոզ, եւ վեր-
ջին, վասն փառաց արքայութեան... — Որ-
պէս տակ տաւքեայ...:

ՂԸ. էջ 999.— Նօրին Գրիգորի աշու-
կերտի ներքոյնում ողբերգաբար ի քարեյաղթ
մահաւանկն եւ կայսրդիկս սուրբն Թէօդո-
րոս — Չանդկասախրացն նահատակութիւն

տոնախմբելի է, ով սերելիք, իւր զբաջա-
մարտիկ վկայս, եւ հալորդ շարշարանաց
հանդիսազբին զինուորաց, սրբ եւ քնարար եւ
յերարհուպէս լարեկաղթին յաղթանակ օրի-
նիս նորակրթեցան, եւ զայս յարգորելով
նային նմանութեան, առ նոյն հանդէս իրա-
դարձութեան...:

(Էջ 1005) — Ուստի եւ յորոց մին աշս
ի կաճառս ճառագայթարձակ արփափայլ
սրբաբան խմբից, ի վերջնումս դարու եւ քա-
տրաստիկ վասն, ներդեհեայ սեղի հայ-
կարան սպին, ի խոր զիշերի եւ յաղթանակ
խաւարի, ի մոտս արեւի յանկեան կիկիկի,
պայծառ արուսեակ ծաղկայ, եւ արեւոյկն
յերափայլեայ, ոչ ծածկելի եւ մոտենելի աշս
անմոտ եւ անթաքէլի, ոչ զլալի եւ վախ-
իւնի աշս մշտակայ եւ իմաստի:

Եւ այս յիշատի քառ յորդ մաքրարա-
նութեան նորին յարմարի. նա ի բարձունս
փրտնայով յայտարարէ ի վերայ երկրի, եւ
սա յերկինս վերաթեւեայ լուսաւորէ զընակ-
եայս ի յերկրի...:

(Էջ 1007) — Եւ ողբ դին: առ աշս թեղ
նիս ի զօրեւտի եւ պատճառ ներսողնի, սրբ
զերազանցեայ դատար քան զիշատանութիւն փա-
ռոյ կենդանոց, եւ մեծազայտ առճիւ-
պատեանայ նախարարոյ, որ եւ ընդունեայ կո-
րիցիւր զարդասիս մարմնոյ, եւ զօրացեայ
յաղթութեամբ ուխտից առ անմարմինն մար-
տի, աշս եւ ի զեղ մասանց սկզբնատպին նա-
խանկար զարդութ յօրինին, եւ ի հնարից
պատճառ զանուան, որ քառ մարմնոյ եւ վախ-
անախան: Այլք ընդ շինուածս զարմանա-
յան՝ զու շինեցեղ զհոգոյն զթարան, եւ ընդ
հնարս ճարտարութեան, մտօք եւ մարմնոյ
եղբր սրբաբան, որ եւ ի յալի մարմնոյ չա-
ստկի, նոր մանդաղակ արծուոյ ծերի, ընդ
ուրուակուն եղծունն հրաւայի. նաւս սքան-
չեւեաց զերանշաղի, քաջալյալստ եղբից
ստորի՝ իկ առ նոստ քան զարմանայ եւ պա-
ճոճեան, վեհամարք քոյոյ ժեմնութեան,
նոստս եւ ի վերջին երեւեայ եւ արժամար-
եայ:

Իսկ իկ յօրինակս նմանութեան, զարձ-
եայ ընտանին համիմացութեան, առ թեղ դո-
ւեատի, բանիս բաղդատի, զուգակցիս տա-
քոճահայի...:

(Էջ 1011) — Յայլմէ աշտորիկ քահա-

նախապետական պետին մեր, Տէր Եղեղոս, իմատնանայլս միանալու, քննարութեան փոխարկելու, մասն բարի վիճակելու, զմամանայն թողելու, և պաշտեանն ընկալու, բոլրման ընդոտելու, և ի կնանն ճնշակելու, դուռնապանս յիշելու, և ի կայսն սերտեալու...

(Էջ 1014).— ...Եւ արդ մեք տաքապետեալ տեղեալ և տեսողութեամբ, և ժամանակեալ րացարձակ ճշտութեամբ, յոթարար բղձիւ, ախորձիկ տարփմամբ, ի նոյն և տո նոյն փարդի շնորհաց խնայալի շարժուակութիւնը կը պակսի. յաջորդ էջը լատարկ:]

Էջ 1016.— Նորիմ քաղաք վարդապետին

...

Էջ 1027-1028. դատարկ, զմեծուած :

Էջ 1029. տարբեր զբնութեամբ.— Ամենատեսն աղաչեաց զմէկ վարդապետ, թէ աղաչեաց զիւստուած, ինչ Ա զտալի տալ : Եւ վարդապետն աղաչեաց զիւստուած՝ միան նոյնս երեւեցաւ Աստուած և ասաց. Տամ զատակ, այլ ի հարսանեաց մէջն մեռանի. Եւ նայ յանձն էաւ թէ թող տալ, թող մեռանի : Իսկ ի հարսանեաց արն Բ աղբատի հանդիպեցաւ և ետ ողորմութիւն, աղաչեցաւ ի մահուանէ :

Էջ 1030. համարեալ դատարկ :

Էջ 1031.— Զ Բն սանձաւ Խմաստալի լուրեանի.— Նախ իմաստաւորութիւն է գիտութիւն գոյից...

Էջ 1034. դատարկ, անմաքուր :

Ընդուն յիշատակագրութիւն Գրչի մոտ երկու տառնակ. կատնելք քնորոյի :

1. Էջ 20, վերք.— Երկման արժանի ասլա զանարման, ով սուրբ ընթերցող տառիս, և մի բերան ողորմի ասլա կղկիկի զբլիս. Անէ :

2. Էջ 170, ոտորութիւն.— Ով ջերմեանը ընթերցող և ճշմարիտ քաղցող, աղաչեմ յիշել զմեզուր զբլիս, և զուր յիշել յիշիք ի Քրիստոսով ամէն :

3. Էջ 214.— Դարձեալ կրկին անկանիմ տառնի մեր, ով սուրբ ընթերցող տառիս, և Էրեսա ի սաացող զնկով, կողկողալին աղաչաւ տնջով, աղաչեմ միան սիրոյն Քրիստոսի, յիշելք մարքափայլ յաղօթման, և մի բերան Ան. ողորմի ասացէք մեղաւոր աղախին Սատալիս, և ծնողացն իմոց Գորբին, և Գորդին : Դարձեալ յիշեցէք ի Քս. Հանդուցեալ զպապն իմ՝ Յովաննէս, և զհանիկն իմ՝ Եթարն, և ի Քս. Հանդուցեալ կորարք իմ, ինչատորն և Յովաննէս, և Բարքն իմ Հրոսկիովմէն և Սարգիստիւն, և զհորթորն իմ՝ զՄարիամն. Ան. ողորմի մեզ յեղեղացող և մեզ յիշեցեցողս ի միս անդամ դարստեանն ամէն : Դարձեալ աղաչեմ զմեզ յիշեցէք զսանսր՝ ան զբլի : Սատալիս, և զհոգեւոր մար և Բարքն իմ Ստալիս, որ և Քս. զհինքն ընդ Սր. ինչարիկ կոնտան զտեսնեցէ, զի շատ երախտութիւն ինչ. որ ի անդամ երկր զիս երեստեցէմ. Քս. իսն վարձաւատոյց յինի տմէն : Հար մեր որ :

4. Էջ 448, տարբեր լուսանցքին.— Զմեղաւոր Սատալիս յիշել աղաչեմ, ով Հայրք և կորարք, միան Աստուծոյ, զի իսկաւ մեղոք եմ :

5. Էջ 852.— Ով ընթերցող տառիս քաղցիս, զմեզ աղաչեմ մեղաւոր աղախինս, մի բերան ողորմի ասացէք մեր Հոգեւոր Բարք Ստալիստիւն, որ օրինակն նա պարզեւեաց մեզ, և ինքն նոյն ամին փոխեցաւ առ Քրիստոս :

6. Էջ 877.— Որով զմեզ և զամ. Հաւատողեալս իս արժանի արտեցէ Քս. պայծառ երեսոր. և զուրթն սրտիս լուսով խաչին տեսանիկ զիտոս Սր. Երբորդութեան, որում միտք լախեալուն ամէն : Չանարման զբլիս յիշել աղաչեմ ով սուրբ ընթերցող :

Երկուսեցան յիշատակագրութիւն.—

Էջ 1033, զանախտի միլանով, անհարթ զբլի.— Չսուրբ զիւրք և Եղեղ վարդապետաւոր, ի Սպանն, Ա. Թմանի. Աստուած բարով փութիկ տուցէ ինչ մեղաւորիս, ամէն :

2148

Գ Ի Ր Ք Հ Ա Ր Ց Մ Ա Ն Ց . — 12

Գ Ի Ր Ք Ո Ր Տ Ա Թ Ե Ի Ա Ց Ի

Տեղի

ՊիՐ = 1419

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մտաւ 18.5.14.7.5: Էջ 864: Հանգստանք անբաւարար. փնտռում ցեղերէ, եւ քիչ մըն ալ խոնարհեցնել, Թուրք կողմէն: Գրիշ. Յովանէս Վարդապետ, որդի Ամիրբէկի, Գրուշիան՝ խորագիրները, սկզբնառու չէր, եւ ղյուպիւրները կարմիր, մնացեալը սէւ մէկանով, երկսին, 33 տող: Բոլորդիր: Համառոտագրութիւնք տուաւ: Նկարող՝ Յուհաննէս Բնեցի: Գուհարսը զարդադիր, լուսանցադարձը եւ ղյուպարը՝ իւրաքանչիւր հաստի սկիզբը: Խորանայալը իւր սարձը, էջ 13, 522: Նկարք, էջ 235, 439. Խորանն ղկալութեան յանդաստին Արեւու, Կաշեկազմ տնտեսկէն ղրշմապարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ . —

էջ 1-4. Համարեա զատարկ:
էջ 5ա. — Այս ինչ է ղյուսուր բումբ բուրդը: — Ա. ԽԱ Գրուշներ:
էջ 6ա. — Յառաջարում գրացու:
էջ 11-12. զատարկ:
էջ 13. — Գրիգորի՝ աշակերտի եռամեւն ձի Յովհաննիս Արտեմեայ. Հարցմունք զաւանգամբ, ուխտանիք, ազատակարգ գրաց աշակերտիս ածանց. — Որպէս ասեն հերձուածողք. . . :

էջ 233. ստորին լուսանցքին, ղրշէն. — Ո՛ր ստոր, եւ խոհեմ ղնթըցող, վառն րապում խոհուսման մտաց ղալուցա ղայս էջս, անսկզպիր լիւր, աղաչեմ. . . :

էջ 279բ. — Սկիզբն էիմկերտը գրաց Հարցմունց: Յաղագս լինելու քեան մարդսն:

էջ 522. — Նորին Գրիգորի. Հարցմունք ի Նոր Կառկարանաց. ու քերտը հատար. առաջիկայ իրողութեան:

էջ 734բ. — Վասն համայնելոյն, եւ փոփոխում մարդայն:

Մամր յիշատակագրութիւն Գրշի —

1. էջ 77ա, վարր. — Թագաւոր թագաւորաց Գրիստոս, եւ ապաւն մեղաւորաց եւ ղառնացից ի սատանայէ, ազատեալ ղտալաւանայ, եւ փոխեալ ի ար կամաց իմաց ի բարի կամս քո, բարկխաւսութեամբ Ար. Աստուածածնի՝ ձնաղին քո, եւ աղաչանօք ամենայն սրտաց, եւ ղնթըցող սորին, ղի ղարաչար խոցեալ է ղին սատանայ, եւ խոցէ հանապաղ: Մանուանղ աղաչեմ յիշէ ի բարկութիւն Գրիստոս՝ ղրաղմիտ հայրս մեր եւ ղտարը կրօնաւորս ղնուիր, եւ ղնուցան իւր եւ ղմէրն, եւ Աստուածն ամենեցուն առհաւսարակ ողորմեցի. ամէն:

2. էջ 597բ, վարր. —

Ով հանդիպողդ աշամ տառի, ղնթըցեալ ղրանս որ ի կարգի, ղԵովանէս մեղօք իրի, որ ստատունն աշակերտի, յիշման ասնէք ղին սորմանի, քո եւ յիշողն յիշեալ լիցի, յաշեղ աստանն Գրիստոսի: Եւ եւ ղկարարս իմ սիրելի, Ներսէս անուն յայն նաղելի, որ կամակից եղեւ ձոխ, բնակելոյ ի տան յարկիս, եւ սպասաւոր է անարմանիս, ի կերակուրս եւ յութեանս:

3. էջ 732բ, վարր. — Ով հանդիպողդ աշամ հողեւոր ղունձարանիս, եւ աստուածային լուսաւորանիս, յորձամ կարկայք ղղրեալս որ ի կարգի, յիշեցէք ղմեղօք մեռեալ ուրիս, ղԵովանէս ղերիս: Եւ եւ ղհոգեւոր ձնաղին իմ, ղհայր Եովանէսն եւ ղՄամա-Խաթունն, եւ ղհոգեւոր քոյրն իմ ղհուսեւորն ղՄիխայիլանն, ղի բաղում հոգաբարձութեամբ աղեղու եղեմ մեղ ղ ղորձառնութիւնս ալ՝ կերակուրով եւ բութիւնօք: Գրիս-

տոտ Որդին Աստուծոյ զիրեանց ծաղկեալ
դուական փրկէ յամ ցաւամեծ, և զիրեան-
քո յարաւորութիւնն երկնից դուռնի սեղանն
Հօրն, ամէն:

Մհն յիշատախարաւ Քրչի. — 141!

Իջ Երբ Փառք համարուն, համապա-
տին, անրամանկի և միասնական Սբ. Եր-
րորդութեանն, այժմ և անդաւոյ յաւիտենի-
տանն:

Ի խուարերութեան հայկազեան տումա-
րի Պերսիդի, վատանիորդի, Ընտրդի եղև
դրաւ այժմ աստուածաշունչ և հոգոյն աստ-
ուածային թղիկաւ ծաղկապարզ Հարցմանց:
Եւ զարդարեալն ամ. առաքինութեամբ, դո-
նաղեց ընդրոյ դանցեալ զեղով քաղմայայան,
մեծ քորունին և իմաստաւէր հեռաւորն
հայկազեան աղղի, Գրիգորիս պետն ամ.
հանձարի, որ առեալ զմիաստս քաղմայայան և
աղղի աղղի Աստուածաշունչ Հին և Նոր Պր-
տախարանաց, և արտաքին իմաստիցն, քեր-
տիցն, քորում աշխատութեամբ և երկամբ
մոռալեալ զամ. իմաստս արտաաւանից ի մի
փար, և տունայ մտնդանդ եկեղեցոյ, ի թղ-
մայայումն և յրեկեցումն, և տումն ամ. ա-
ռաքինութեան, և պատասխանիք ընդզեմ
ամ. աղղաց, արաց և քարաց:

Որդ և և Երբ յիշատախարաւ Քրչի, անպետն ուղիսան-
եաց, և Գրիգորիս ի մանդանց եկեղեցոյ,

Յոռնեմն սպասաւոր բունի,
որ չեմ արժան այժմ յնորհի,
եւ զպատասխար յեկեղեցի,
որ զկալթիս տոնի, և աղղեցեցի,
և յԱստուծոյ աշացն երի:
Այլ իմաստեմ զՏէրն քարի,
տունն որդի զիս զհաննի.
զի նոյ քաղցրէ և քարի,
վերստին ողորմեացի:
Որ ցանկապա այժմ աստի,
հոգեկորաց զանաղբանի,
և քստ կարի զծաղիքի,
յոյժ երկամբ և փշտալի.
ի նեղ ամենի մամաւակի,
ի յայլ և յայլ աւիտապի,
զի յիշատակ ամ ինձ յիցի,

և իմ նոյ իմենացն որ ի կարգի:
Հօռն իմայ Սմբրէլի,
և մօրն իմոյ Սարթալի,

այլ ամենայն միաւորի,
հանդուցեղաց և կենդանի,
իցի նոցա մասն բարի,
ի յարաւորն ամենայնի:
Նա և արաչեմ զմեզ սիրելիք,
որք հանդիպիք այժմ կտակի,
յիշման տունէ զմեզ արժանի,
և զվերոյ զընթաց որ ի կարգի.
զի Աստուած սոյնոր և այժմ բանի,
որ այլովք այլոյն ողորմեացի:
Զի ձեզ բան և հեշտալի,
և մեղ պարզեալ յոյժ թղմալի,
և Տէրն որ առասն է ի տուրս ձրի,
ձեզ և մեղ ողորմեացի,
այժմ և յաւուրն ապագայի

Դարձեալ յերևս անկեալ տղաչեմ թղ-
մեղ, ուլ սիրելիք իմ և նաղելիք, որք պատա-
հիք ամայ թէ ընթերցելով, թէ զազափարե-
լով, յիշեալիք ի մարտախայլ և յերկնաթիռ
յաղթեմ ձեր՝ զյոյժ երախտաւոր և զպատ-
ասխան ծնաղքն իմ հոգեւոր, զհայր Եփանէ-
սոյն, և զկենակիցն իւր զհօնաւոր քոյրն իմ,
և զպատասխան եղբայրն իմ զԵրեմիս քա-
հանայ, և զանիւրն իւրեանց, զի քաղմ
աշխատութեամբ հոգարարձու եղևն մեզ, կե-
րակերելով և թմերելով, և տեղի հանգրաւ-
եան, և այլ ում. մորմնական պիտոյիք.
Քրիստոս Որդին Աստուծոյ միսն հարաւ-
պատիկ հասուցանէ սոցոս արմ, և յաւուրն
դատաստանի յեկի առնէ զԵրանաւոր ձայն՝
Մատա քարի և հաստաքիմ, մուտ յարա-
ւորութիւն Տէրուն: Եւ զմայիկալ դուտիս
պահէ անրողջ և անասան՝ պարագայց ա-
մօք ի յամերտում մամանակաց, ամէն:

Նաև զամ. երախտաւորն մեր, որք
քստ հոգոյ և որք քստ մարմնոյ, զվարպետն
իմ զԵակոր Խոյշեցի, որ պատճառ եղև, և
ոգնական ի նիւթ տուր, և զԵփանէմ միայ-
նակեացն երեսանցի, որ զիմաթն կրկեաց,
և որք յորիմակն շնորհեցին, Գ. Ս. ամե-
նեցուն առ հասարակ վարձս քարեաց պարզե-
ւեաց, և սարհնեաց զամենեւեան՝ զմեզ և
զիւրոյ գրեալբոյ, և որք զամէնն ասեն, ա-
մէն:

Եւ իտեղորութեան և սխալանաց անմե-
ղապի յերտք, տղաչեմ, և թողութիւն չը-
նորհեցեք, զի կար մեր այժմ էր. — Հմմտ.
Ընչում. ԺԷ. Դարի, Գ. Մտան, թիւ 465:

Յիշատակագրութիւն Նկարդի .

էջ 439. Նկարին ներքեւ , բոլորդիր .—
Ձեզդուոր նկարիչս զԵսնանն ԲՅնեցի յիշեյ
մարդիւմ . Էւ Սէ : ձեզ յիշէ , ամէն :

Յեմեմգոյն յիշատակագրութիւն .—

1720

էջ 862ա. նորագիր .— Յիշատակ է

արար իբրեւ թիֆ իդու Բեղզէնէմ Եկեղեց-
ւոյ ժողմանայ տէր Սարգիսն Հոգեւն , Է իւր
արարատ դատերն Անուային արեւուն , ի Սր-
Փաղաւն Երուսաղէմ , ի զուոն Սր . Յակո-
բի , ի ձեռն նորին ծառա , Է նստիտակ , Սա-
հակ Վարդապետին , ի Թփին Ռճիկ , օգոս-
տոսի ամսոյ յերկուս :

էջ 862բ-861 . դատարկ :

2149

Գ Ե Ա Ն Ձ Գ Ի Ր Բ .— 11

II . Փրկիչ . Նրոսաղէմ

ՊՂԼ = 1449

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ .—

Ծառայ 19×14×6 : էջ 530 : Հանգամանք
յաւ ընդհանուր արժամար , բայց լուսանցքեւ-
րը ցեցակեր . Թուղթ կոկեայ , Գրիչ՝ Թաղէոս
կրօնաւոր : Գրութիւն՝ խորագիրները , սկզբ-
նաւորները Է զլիսառաւելուր կարմիր , մնաց-
եայր սեւ , մեքսնում , միտսինն , 18 տող : Բո-
լորդիր վարժ : Կարմրադիմ գորգապէր Գան-
ձերու սկզբը . Կապժող՝ Յոհաննէս կրօնա-
ւոր : Կաշեկապմ տախտակեայ դրոշմապարզ
հնամալ : Պատկանակ մայրապալեայ ուկիդր
Է . վերջը երկուսեան խնդրի , ժանդաղոյն
խոնարհով , անկիւնաւոր երկաթապէր , հաս-
նորար մասն մեծադիր եռասինն ճառքնութի-
ւի . կրկնապէր սա խորապիր . «Սրբոյն
եղեշայի Հայոց վարդապետի , ի իսաչելու-
քիւնն Տնտես .— Ըրդ իրբեւ Էտեւ դատաւոր
...» :

Ձաշե կանխող կտորը կը պատկանի Ե-
րուսաղէմի Յովհաննէս Եպիսկոպոսին . Է կը
ներկայացնէ մաս մը անոր «Հայր , Էթէ կա-
րդութիւն է անցցէ բաժակո» վերնապիրը
կրող զրութեւնէն . Կ'արտադրենք մասամբ .
«Էթէ Էս խաչեցայց , նա կորնչի Էթէ Էս իջից
ի սանդորամեռոս , զնիցս նորա զերկաթեղէնս
խորտակեցից , Է զգրունս պղնձիս փշրեցից ,
[Է Է զտաւ ամենայն դժուար ամենով՝ զարհուր-
եայ փախիթի . կայ միտայ բաղմապատիւն . . իր-
բն . զիմաստուն ձկնորս կարծեղուցանեմ
երկնաւոր թեան տղապա , մատահարուցանեմ
զորան . բայց , ի մահուանէ , Էս տեսն .

Հայր , Էթէ կարդութիւն է անցցէ բա-
ժակո այս յիշէն : Ձիս նա յայտպիսի նուաստ
վախից իմոց կարծիցէ մարդ , փախուցեալ
Է զարձուրեալ ի մահուանէս .— Հմմտ . կր-
նիք Հաւատոյ , էջ 314 , տող 25-34 :

«Հայր , Էթէ հնար է , անցցէ[է] բաժակո
այս , կյցէ զրդանդուտ մարմնոյս , Է զտցէ
դանէջ կայմակն աստուածութեանս , որ զը-
մեղապատկա ի ներքս տըրեցէ . քանզի հուք
Էկի արկանի յերկիր մեկուցն Է բանսոր-
կութիւն :

Նաւանցայ իրբեւ զրդանն , ոչ կամիմ Է-
թէ տեսցէ նա փայլեայ զտուսեր աստուածու-
թեանս , զի մի վախիցէ զայն . Էթէ զի-
րբեւ զմարդ , Է ի ներքս[ն] յերկուայրի սրոյն
խողտեալի . զի ոչ Էկի արկանի նմա խողա-
ղութիւն այլ տուր[ն] . . .— Հմմտ . Եւոյն , էջ
315 տող 26-34 :

ԲՈՒՄԱՆԳԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ .—

էջ 1-4 , դատարկ մեծադոյն մասամբ :

էջ 5 .— Այս ինչ կայ ի գիրքս գրած .—

Ա.-ՀԱ . Գրութիւն :

էջ 9-10 . դատարկ :

էջ 10-11 բիթէ կը պակսի մէկ թերթ ,
բոս նախապիր ցանկին , «Գանձ Հրկնաւա-
պետացն» .— ր ի տ ի ի :

էջ 16 .— Յարգարակ ազնիւ .— Ձառք
երկնային գրաբարնոց .— Ձ ա է ը ա ղ ա ը :
Բ . էջ 18 .— Գանձ Բեհաննու Ոսկիաբա-

նին, ի Գեորգեայ Սկևռացոյն — Գոյոյ
սքանչելի... — Գեորգեայ քաղաքի:

ԺԹ 21. — Կոթորին յուսանցքին կրկարաց-
ուի: Կերբ Գրիգորի տաննս զու զմեկիս-
բանն՝ Աստուածաբան սասա:

Գ. ԺԹ 26. — Առաջիկայ զանձաք Նիկո-
լայոսի ասէ զկաֆայս:

Գանձաք զբեցայ ևս ի կարգի,
Բաժնի չարս Նիկոլայոսի,
Ի Գրիգորի մտաք յոթի,
Գրեհայ կիլ քառ պատշաճի,
Այս քառս զիս յատենի,
Բոտեայ սիրայ, մեղքն իւր քառի, ամէն:

Գ. ԺԹ 33. — Գանձ Արքայ Առաքելոցն ի
կաշարոյն կեցաւ եղոյն — Խորհրդապետ
քաժարեկցութեանդ... — Կաշարոյն սուր:

Ե. ԺԹ 42. — Կանոն Արքայն Բաղար
Արքայն Հայրա: — Բաժնաճարս անունս զու-
սեղի... — Կարտի ի ի:

Զ. ԺԹ 48. — Կանոն Գալիլի Կարգարէին
եւ Բաղարայ Առաքելոյն — Խորհրդապետին
... — Կաշարոյն սուր:

Է. ԺԹ 55. — Գանձ Արքայն Ստեփանոսի
Կարգարէին — Բաժն և Զարգար, անձաճ
կարգար... — Կարտի ի ի:

Ը. ԺԹ 62. — Գանձ Արքայն Առաքելոցն
Գեորգիսի եւ Պարգոսի ի տէր Կարգարայ Այ-
րիկապետոյն — Սարգի Կարգարութեան, ասեղ-
նայ զարգարութեան... — Սարգի ի ի:

Թ. ԺԹ 74. — Գանձ Բաժնաճարս եւ Բաղար-
այ Որդոց Որդաւանց, ի Գրիգորի ձեռնոց.
— Կարգարայն յատու: — Կարտի ի ի:

Ժ. ԺԹ 85. — Գանձ Կարգարէին Հայրա-
պետին ի կաշարոյն վարդապետէ: — Կաշար-
քարձարս քաժարութեանդ... — Կաշարոյն սուր:

ԺԼ. ԺԹ 92. — Գանձ Կարգարէին Զարգար-
այոցն ի տէր Կարգարայ Այրիկապետն և քա-
ղարոյն վարդապետի: — Զարգարայն քաժար-
ութեանդ... — Տէր Կարտի ի ի:

ԺԴ. ԺԹ 99. — Առաջին Աստուծոյ ձեռնոց-
եանն Քիւր. Գանձ ի տէր Կարգարայ: — Թա-
ղար քաժարութեանդ... — Թարս քա:

ԺԵ. ԺԹ 104. — Գանձ Կարգարայ աստուծոյ
ձեռնոցն — Կարգար և անթիւ: — Կարտի ի ի:

ԺԶ. ԺԹ 110. — Կանոն Կարգար աստուծոյ,
աստուծոյ Բաժնաճարս, քաժարութեանդ և

ուժով յուստ ու ձեռնին — Բաժնաճարս քաժար-
ութեանդ քաժարութեանդ քաժարութեանդ...
— Բաժնաճարս քաժարութեանդ:

ԺԷ. ԺԹ 114. — Գանձ Առաքելոցն Աստ-
ուածաճարին ձեռնոցն աստուծոյ ձեռնոցն
Տէր. Կարգար Գիւր. — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԸ. ԺԹ 121. — Գանձ Կարգարայ աստուծոյ
ձեռնոցն Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԹ. ԺԹ 127. — Գանձ Կարգարայ աստուծոյ
ձեռնոցն Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԺ. ԺԹ 133. — Գանձ Արքայն Զոհարմու
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԳ. ԺԹ 138. — Գանձ Արքայն Առաքելի,
եւ Կարգարայ Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԴ. ԺԹ 150. — Գանձ Կարգարայ աստուծոյ
ձեռնոցն Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԵ. ԺԹ 162. — Գանձ Կարգարայ աստուծոյ
ձեռնոցն Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԶ. ԺԹ 167. — Գանձ Առաքարայ աստուծոյ
ձեռնոցն Կարգարայ — Կարգարութեան քաժար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԷ. ԺԹ 176. — Գանձ Արքայն Կարգարի
Կարգարային եւ Կարգար Կարգարային — Կարգար-
ութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԸ. ԺԹ 182. — Գանձ Արքայն Կարգարային
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԹ. ԺԹ 197. — Գանձ Ար. Հայրապետայն
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԺ. ԺԹ 197. — Գանձ Ար. Հայրապետայն
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԳ. ԺԹ 197. — Գանձ Ար. Հայրապետայն
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

ԺԴ. ԺԹ 197. — Գանձ Ար. Հայրապետայն
Կարգարային — Կարգարութեան քաժարութեանդ
քաժարութեանդ... — Կարտի ի ի:

դին «կոտանդ ինտալուսին», եռթնէրորդին
«էլիմասին», ութներորդին «էփեսոսին» :

ԴԳ. Էջ 209. — Գամն Բում Բայեկեկեղա-
նին ի տէր Մխիթարայ. — Էրդս յաւեմական
... — Երեւել ա մ ե գ ի ձ :

ԻԼ. Էջ 222. — Գամն Սրբոյն Թէոդոսի
նի Մերկիտիոսի, ի Գրիգոր վարդապետէ. —
Գոհարանեայ, Լձ. Որ. Հոգի. . . — Գրի-
գոր :

ԻԶ. Էջ 227. — Գամն երկրորդ կիրակե-
ին, ի Գրիգոր վարդապետէ. — Գրթութեամբ
Իջէր. . . — Գրիգորի է :

ԻԷ. Էջ 235. — Գամն կիրքի նրաւաղե-
մայ Հայրապետին, եւ մաւրն նորա Ամնայի.
— Գրթութեամբ Երդին. . . — Գրիգոր :

ԻԸ. Էջ 241. — Գամն երրորդ կիրակե-
ին, ամատակ որդին : Մեղայ Տեառն Աստու-
ծոյ. — Լձ. Եւ ահեղ, խորհուրդ տիրական
... — Լկրտի չ :

ԻԹ. Էջ 245. — Գամն Յոնաննա երաւ-
սաղեմայ Հայրապետին, եւ նպիտամա. ի
Գրիգորէ. — Գրթութեամբ Երդին. . . — Գրի-
գոր :

Ի. Էջ 251. — Գամն չորրորդ կիրակեին,
Մեծաւորն եւ Ղապարին. — Լձ. Եւ ահեղ. . .
— Լկրտի չ :

ԼԱ. Էջ 256. — Գամն Սրբոյն Գաւառնի-
գրն է. — Լձ. Եւ Հրդար. . . — Լկրտի չ :

ԼԲ. Էջ 261. — Գամն ինկեցեորդ կիրա-
կեին, Գատարին եւ յայրայն. — Լձ. Եւ ա-
հեղ. . . — Լկրտի չ :

ԼԳ. Էջ 265. — Գամն Սրբոյն Գրիգորի,
Հայաստանեաց Սօրբ Լուսաւորչին, մեր Սր.
Պապոյն. — Լձ. Եւ Հրդար. . . — Լկրտի չ :

ԼԴ. Էջ 274. — Գամն վեցեորդ կիրա-
կեին, ի Գրիգորէ. — Գոյիկ կատարեայ. . .
Գրիգոր :

ԼԵ. Էջ 281. — Գամն Յարութեամբ Ղա-
տարու, ի Բերամիա. — Գոհարանեայ. . .
— Գրիգորի է սա :

ԼԶ. Էջ 289. — Գամն Մաղկապարդին, ի
տէր Մխիթարայ. — Համադոյական հաս-
տատան եւ բան. . . — Հայցէ ս :

ԼԷ. Էջ 295. — Գամն Աւագ երկուշաբար
աւորն ասայ, Գրիգորի վարդապետի յերոյ.
— Գրթութեան Լկր. . . — Գրիգորի է
սա սա :

ԼԸ. Էջ 308. — Գամն Աւագ երեքշաբա-

րի աւորն ասա. — Գրթութեամբ Երդին. . . —
Գրիգոր :

ԼԹ. Էջ 315. — Գամն Աւագ չորեքշաբա-
րի. — Լձ. Եւ ահեղ խորհուրդ տիրական. . .
— Լկրտի չ :

Խ. Էջ 318. — Գամն Աւագ Հինգշաբարի
աւորն. — Լձ. Եւ ահեղ խորհուրդ տիրական. . .
Գրին. . . — Լկրտի չ :

ԽԱ. Էջ 323. — Գամն երեկոյն, Ոստա-
լուային, ի տէր Մխիթարայ ասացեայ. —
Հաւեղ գանձնին, զխորհուրդ խորին. . .

— Զպակասաւոր :

ԽԲ. Էջ 334. — Գամն Աւագ Ուրբաթոյն
— Խորհուրդ տալու. . . — Խաչատուր :

ԽԳ. Էջ 343. — Գամն Աւագ Ուրբաթոյն
ցերեկին ժամուս ասայ, ի Մարէոս վարդա-
պետէ. — Ի յամարմանական յանձնեղ բանա-
կան. . . — Ի Մարէոսի է խնդրեաց
Գրիգորի :

ԽԴ. Էջ 354. — Գամն Բագման շաբար աւր
ձրապալուցին. — Խորհուրդ հանդարտեան. . .
— Խաչատուր :

ԽԵ. Էջ 358. — Գամն Աւագ Զատիկ կի-
րակեին. — Մարգարէութեամբ Որդիդ Միա-
ծին. . . — Լկրտի չ :

ԽԶ. Էջ 363. — Գամն Նոր կիրակեին, ի
Գրիգոր յերեցն. — Գաղտնի խորհուրդին. . .
— Գրիգորի է :

ԽԷ. Էջ 369. — Գամն Համարման Բի.
Այ. մերոյ. — Լձ. Եւ ահեղ տառնեւ ահա-
գին. . . — Լկրտի չ :

ԽԸ. Էջ 375. — Գամն Գալստեան Հոգ-
ւորն Սրբոյ. — Յաւել խնայեալ. . . — Յո-
ւաննէ :

ԽԹ. Էջ 380. — Գամն Լեւոնաւորչի կի-
րակեին, ի Մարէոս վարդապետէ. — Լձ. Եւ
ահեղ տառն. . . — Լկրտի է, խնդրե-
աց Գրիգորի :

ԽԿ. Էջ 386. — Գամն Հոգեւոր Սրբոյ Սր.
վերմատունն. — Լձ. Եւ Հրդար Հոգի Աս-
տուծոյ. . . — Լկրտի չ :

ԽԼ. Էջ 394. — Գամն զլիսաւորն Յով-
նաննու, Կարպ. — Գալսեւ Լական, Հաւ-
տառման եւ բան. . . — Գրիգորի է :

ԽԼԲ. Էջ 400. — Գամն Սրբոյն Հոգեւոր-
եանն եւ Գալսեւ. — Վախկնականեղ. . .
վկասկասեաց :

ԽԼԳ. Էջ 411. — Գամն եկեղեցոյ ի տէր

ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ ԽՈՍԱՅԵԱԿ — *Տանաք Լերկային* — Տ տ ա ի ե ղ ջ ի :

ԾԴ. Էջ 418 — Գանձ Սր. Լանգամցնի թերթիկին — *Խանդավառ թերթի տեղալին* . . . — Խ ա չ ա տ ո ռ ի :

ԾԵ. Էջ 423 — Գանձ Ներսէսի Հայրապետի. ի Գրիգոր վարդապետէ ասացաւ — *Գոյ մեզ ցրեմալին* . . . — Գ ռ ի գ ո ռ ի :

ԾԶ. Էջ 428 — Գանձ որդոց եւ բոռանց Արքայն Գրիգորի Լուսաւորչի — *Նոր թաղ պետական* . . . :

ԾԷ. Էջ 434 — Գանձ Արքայ Մարգարէին. ի տէր ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Խորհուրդ տեղեկին* . . . — Խ ո ռ ի ե ղ յ ո ջ լ ի :

ԾԸ. Էջ 440 — Գանձ Տապանակին. Գրիգոր վր. թերթ — *Գերադոյն բարի, Աստուած, ամենին* . . . — Գ ռ ի գ ո ռ ի ի :

ԾԹ. Էջ 452 — Գանձ վարդավառի — *Մեծ եւ անկ խորհուրդ մեզ յայտնեալ* . . . — Մ կ ը տ ի չ :

Կ. Էջ 457 — Գանձ Փոխման Աստուածածնին Լուսին ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Մեծագործաւ հրաշակեալ մեհին* . . . — Մ կ ը տ ի չ :

ԿԼ. Էջ 466 — Գանձ Փոխման Աստուածածնին. Գրիգոր Ծերոյ. վր. — *Գոհարանեալ Սուրբ Աստուածածին* . . . — Գ ռ ի գ ո ռ ի ի :

ԿԶ. Էջ 473 — Գանձ Դաւակտեաց Արեւիկեցոյ. ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Վարդապետի առաջնաւոր տաճար սուրբ տեղաւորական* . . . — Մ կ ը տ ի չ :

ԿԴ. Էջ 480 — Գանձ Արքայ Խաչիմ Տաւրիմաւ, եւ զիս յիշեալ — *Եստեւ Եղեմակոյ զբարտեհ փափկութեան* . . . — Ց ո վ ա ճ ե խ :

ԿԵ. Էջ 486 — Գանձ Երեմիայի Ար. Խաչիմ. ի ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Վարդապետէ աստ* . . . — Բ ա ի կ ի ղ յ ո ջ լ ի, Հաւր թա հրաւրի, յարմէ քոյ շոգի . . . — Ի Մ ա լ ի ե ո ս ե խ լ ի ղ յ ը ի ե ո ջ Գ ռ ի գ ո ռ ի ի :

ԿԶ. Էջ 493 — Գանձ Դեւրդեան Զաւրաւրին — *Խնդաւ հրաւր մանկանք Սիւնի* . . . — Խ ա չ ա տ ո ռ ի ի :

ԿԷ Էջ 498 — Գանձ վարդապ. Ար. Խաչիմ. ի Գրիգոր վր. թերթ — *Գլուխն եկեղեցոյ* . . . — Գ ռ ի գ ո ռ ի ի ե ո ս :

ԿԸ. Էջ 501 — Գանձ Արքայ Առաքելոցն

ՀՐ Աշակերտացն — *Գերադոյն դոյն* . . . — Գ ռ ի գ ո ռ ի ի :

ԿԼ. Էջ 509 — Գանձ Խաչիկոյն — *Խաչի քո Բո. Խաչիկ պաղանեմք* . . . — Խ ա չ ա տ ո ռ ի ի :

ԿԹ. Էջ 513 — Գանձ Արքայ Լուսաւորչոյն. ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Ի սկզբանէ ի ղ* . . . — Ի փ ա ո տ ս :

Հ. Էջ 518 — Գանձ Արքայ Լուսաւորչոյն. ԼԻՆԻՐԱՐԱՅ — *Վարդապետի աստ* . . . — *Մեծապաշտաւ փառաք զարդարեալ* . . . — Մ կ ը տ ի չ :

ՀԼ. Էջ 521 — Գանձ Արքայ Լուսաւորչոյն — *Ճրկուորք ընտրեալ* . . . — Ճ ղ ճ ա ո ռ ի :

Լուսին յիշատակագրաւ իւրն Գրչի.

Էջ 175, ստորագր. — *Զոյոյն եւ բարիս եւ զարդալ ի արիս* — *Գերադոյն եկեղեցիս, յիշեալք ի Տէր* :

ԼԵՆԻՆ ԵՐԱՍՏԱՎԱՐԱՆ ԳՐՉԻ. — 1449

Էջ 527 — *Փառք տմենասուրբ Երբորդոյն, Զաւր եւ Սրբոյն եւ Հոգւոյն Արքայոյ, որ Լուսաւորչոյն տեղաւոր անձին թաղոյն, Հասանել յաւարտ սորին, յարմէ քոյն Եղեմակոյն մերում, եւ փառաք իւր իւր* — *Եւ զարեցաւ սայ ձեռամբ թաղէս Երեմիայի, որ մեծաւ տաճարմամբ եւ Լուսաւորչոյն յաւարտաւորութեամբ զձաղեղի փառաքարաւոր քանս խոտաւոր եւ Հոգեկիր արանց, ի փառքումն կրթութեան, եւ ի խորտ ուսման մանկանց Սիւնի, ի սիւփանս մտաց բանասիրաց, եւ տաւանսիրաց անձանց, մանաւանդ ի սէր սիրելեացն Աստուծոյ, եւ ի պաշտասութեան Սր. Եկեղեցոյն, եւ արդ զրեցաւ սայ ի ստորագրուածաւորս յարցաւ յերաստողմ, ի փանս ընդ հոգեմանս Սուրբ Փրկիս :*

Արդ սոցալեմ փառնեմանս արք Հանդիպելք սոստ անասութեամբ կամ տարիակելոյմ, կամ այլ ինչ աւարտութեամբ իւր, յիշեալք ի միտոյ բարիս Գերադոյն զրեմիայ, եւ զձեռագրեմ իւր եւ զերբարան, այլ եւ զհոգեւոր եղբարան, մեր զՅոհաննէս Լուսաւորչոյն եւ սրբոյն թաճանաց, որ աշխատեցաւ եւ կապեալ ընդ զիւրս, եւ զամ. Երաւարտութեան յիշեալք ի Բարաստ :

Եւ ես թաղէսս զձաղեղի եւ նուիրեցի դոս Ար. Հրեւոսկապետացոյ, յիշատակ

[illegible]

: ետեզյլ ցոտի ետմոյք. — մէջ ծի՛ մ
 : ւ. շո դ մի քաւտու մ ետմոյք. — մէջ ծի՛ մ
 : . . . մեկի, — միլ զգտտ քաւ
 — զու զվիմի ետմոյք. : էլլ — մի քաւտու ետմոյք
 — միմի՛ց : եվիլ զգտտ չըտու մ զտմոյքի սնկուս
 մէ՛ — ցվգտտուտուի ետմոյք. — տալ ծի՛ մ
 : մեւտու Կ. աշլլ. : ետտու մաւ տալտու
 զլուս մ : ետմաւտուտու ետմոյք զտու. : րլ
 : ժժ-րլ — տաւտ
 ետդիսնաք մա եվեւտմաւ չտմոյքի կրտց
 : զվգտտուտու շո թիւսթ մգտմաւ : ց-ւ ծի՛
 — շվիգտտուտու շո թիւսթ մգտմաւ : ց-ւ ծի՛

[illegible]

(၂၇၆ ၅၃)

ቶ ጋ ባ ሌ ሾ ሀ ጋ ሺ ቶ

2150

— որտեղ հետևողք է կատարուել (602—603) ծնվ
[լուսավորման գործի] մեծագույն նպաստով
[լուսավորման մի պայքարի տեսչությունը] դրա Խոշորությամբ
— առանց այդուհետև միևուրից [մեզ ուղիղ տեսնող] մեծ աշխատանք
մի փոքր-փոքրիկ քանակությամբ ոգի ուղիղ աշխատանքով

[illegible]

2151

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ (ՄԱՍՆԱԿԻ).— 6

Ս. Յակօբ, Երուսաղէմ

ՌՃԼԴ = 1685

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւար 19 x 12.5 x 4: Թերթք 236: Հանգամանք չստ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրի: և Ստացող՝ Ուսանէս Քհն. Ղալէժքեար, Հալէպցի: Կրուիին՝ խորագիրները, սկզբնաւորները, գլխագիրները և տէրունական տնունները կարմիր, մնացեալը սև մկանով, միասին, 22, 23 տող: Խորագիր: Համառօտագրութիւնք սոփորական: Գունաւոր զարդապէր հաստածնէյուն և մեծ յիշտակարանին սկիզբը: Կաշկեղծ տախտակեայ դրսւսպարզ: Կնիք սեւագրուած, «Բի. Մոյ. Յովանէս Եպիսկոպոս Հալէպցի, թվ. ՌՃԼԷ» [= 1688], թղ. 2ա, 58ա, 83ա, 207ա, 235բ:

ԲՈՎԱՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ.—

Թղ. 1ա, դատարկ:

Թղ. 2ա.— Ընթերցուած ի Գործող Առաքելոյ.— Զրանն առաջին, զոր արարի վաստաննային, ո՞ր խոփիլը...:

Թղ. 58ա.— Թուղթ կարծիքիկեաց եւրանելոյն Յակօբայ Առաքելոյն: Գրուի առաջնորդ.— Յակօբոս Աստուծոյ և Տեառն մերոյ Երեսնի Քրիստոսի ծառայ...:

Թղ. 83ա.— Թուղթ երանելոյն Պողոսի Առաքելոյ առ Հռօմայեցիսն: Գրուի առաջնորդ.— Պողոս ծառայ Երեսնի Քրիստոսի՝ կոչեցեալ առաքել...:

Թղ. 206բ.— ...

2աին եռալանդ տառ յիշեցիլ,
բառամտակ բոտ հողագի,
քան զերկրաւորս զերանցանի,
ի մեր յիշուս անմահ ստուգի:
[Աթանաս]:

Գրուի և տարտ նոյն տառ կախայ,
հինյամանակ ետլանդ եղեալ,
նահատակազ վարձ սահմանեալ,
անուն Պոսկ ստուգարանեալ:

[Ատեփանոս]:

Թղ. 207ա.— Յայտնութիւն երանելոյն Զոհաննու Առաքելոյ: Գրուի առաջնորդ.— Յայտնութիւն Երեսնի Քրիստոսի ծնունդն և ծառայանկ ցուցանել ծառայից իւրոց...:

Մամի յիշատակագրութիւնք Գրչի.— 1685

1. Թղ. 1բ, ստորոտը, կարմրատառ.— Բարեխոսութեամբ Սբ. Աստուածածնին, և Ուսանու Կարապետին՝ աւելնայ Քս. Ած. մեղաւոր Հարապեցի զալէժքեար տէր Ուսանէս պարոնտէր ծառայիս ամէն. Թվին ՌՃԼԴ յունիս ամսոյ ժն սրն, երեքարթի, Սրբոց տնին, Հրեփախմէի, և Գալիսնեա, որոց յիշատակն օրհնութեամբ եղիցի, սոցին բարեխոսութեամբն այլ սկսայ զրէյ. Ած. ի կատար հանել, ամէն:

2. Թղ. 57բ, կարմրատառ.— 1686

Թվին ՌՃԼԵ, յունիս ամսոյ ժն, Զաւարիկայ Զլէպին, զափուրիւմ Եկա ի Սուրբ Քաղաքն Երուսաղէմ, թէ՛ շրի արար զՀռօմին եկեղեցիքն, և ըղձոսանկին, և ըղՀայոց. Աստուած ի բարին կատարէ: Երեսն համար զրեցի, որ ի զիպող ժամու պէտք յիշուի:

3. Թղ. 156ա, ստորոտը.— Թվին ՌՃԼ [= 1680] ապոստոսի աղիլ օրն Սբ. Երուսաղէմ անձրեւ Եկաւ:

1. Թղ. 206բ, ստորոտը, սեւատառ.— Գաւիս մաղոսն Վանէս ըլՀայապի, զաղիպ բլհրուֆ, ըղզրուֆ ֆի սալթքոն. Այաւ ըթզրօցոն ֆի մալազու ըսամսլաթ:

Նիբեմը կարմրատառ.

Պոս քիթաղի կորրի պիղայ բրահմաթ զբլանայ՝ ճոտապի պարի կոնտինայ բրահմաթ զբլան:

Մեծ յիշատակարան Գրչի.— 1685

Թ. 235թ.— Յիշատակարան սուրբ զր-
բոյն:

Փառք պատիւ զոհուածին... Որ կա-
րողութեամբ Աստուծոյ ցանկացող եղայ այս
Սր. Գրքին, որ կոչի նոր Կտակարան. եւ ա-
յոթինս եւ շնորհիւ սորին բոկայ եւ ասա-
տեցի, ի յաւ եւ լեռեր օրինակէ, եւ մեղաւոր
Հայրապետի զարմաբար Սիւնի քահանայ,
ձեռամբ խմով պրեցի, որ անուամբս եւ, եւ
յործովս մեղօք իյի, ի Սուրբ Քաղաքն Ե-
րուսաղէմ, ի դուռն Սր. Գրքայայ Հայոց
ժանքն, ընդ Հովանեաւ յաւարտի Սր. Գե-
րեղմանին, եւ այլ տնօրինականացն, եւ Սր-
բոյ Գլխադրին, Արդոյն Բակորայ Տեառն-
կարուն, ի Հայրապետութեան տանն Հայոց
Եղիազար կաթողիկոսին, եւ ի թուականու-
թեանս մէրոյ ՌՃԼԴ ամին, Նոյնմբեր ամսոյ
ԻՃ, ան Հինգշաբթի, եղև աստուածն պր-
բոյն, ի մայրեւոմն մեղաւոր Սիւնի քահա-
նային, որ բազում մեղօք իյի եւ, որոյ ոչ եւ
Եղեալ արձանի յիշման. վասն չար պործոյն
խոյ, որ բազում փափաքանք պրեցի զայս
Սր. Գրքս մասն անձին խոյ, որչափ որ
կենդանի եւ. եւ յետ վաղճանելոյն խոյ

կացցէ եւ ժողովք չիշատակ Սր. Գրք-
բոյն ի Սր. Քաղաքն Երուսաղէմ, ի դուռն Սր.
Բակարայ, վասն մեղաւորիւ Հոգոյն, եւ ի-
րիցկնոջս Այմաստին, եւ Հօրս Իմիրդին, եւ
մօրս մահտեօի Կույրատանին, եւ քուէրս
մահտեօի Մարիամին, որոյ յիշատակն օր-
նութեամբ եղիցի, ամէն:

Այլ երեսանկեալ աղաչեմ ցնեզ, ոյ
յոյսերամք մանկունք Սր. Եկեղեցոյն, թէ
կարդալով կամ տեսանելով եւ կամ օրինա-
կելով, յիշեալիք ի մաքրափայլ յայտնիս ձեր
ղթարարացեալս մեղաց վերսք՝ զՍիւնիս
պրեքին: Եւ դուք յիշեալ իմիք ի միս անդամ
զայտեանն Տեառն մերոյ եւ փրկին Բիսու-
սի, ամէն:

Դարձեալ Աստուած ողորմի ասացցէք
մեր վարպետն՝ տէր Աստուածատուրին, որ
մականուամբ Աստուած կոչի, որ բազում աշ-
խատանք ունի ի վերայ անութանիս, զոր եւ
Երկնաւոր վարդապետն իւրեան վարձաւա-
տաց յիցի, ամէն:

Այլ եւ քաւ պահպան եւ խնամ տանող Սր.
Գրքին վարձն ի Բիւրատուէ ասցէ ամէն:

2152

Ժ ՈՎ ՈՎ Ա Մ Ո Յ (ԿՐԾՆԱԿԱՆ)

(ԺԿ. ԳՐԱՅ)

ՆԵՍՏՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ:—

Մասայ 19: 12.5×4.5: Խճ 376: Հա-
տմանք բաւարար. նորոգութիւն կրած.
Թղթելոյ թերթիւր մասամբ ցեղաշարք. Մա-
յապափ ոչ նորոգ, էջ 1—210, եւ 231—238.
Թուղթ զեղնորակ, 255—376: Գրիչ եւ Ստա-
յոզ՝ Կիրակոս կրճաւար, որդի Թութկայ,
Գրութիւն ոչ միաձեւ: Կարճարաներկ խաւ-
նապարզ կամ մարանկար, տնարուստ, էջ
3, 51, 243ա: Կարճարգիծ նկար, Տէր Ներ-
սէս, էջ 2: Կաշնկազմ տախտակեայ զրոյմա-
ղաղք: Պահպանակ մտադարձեալ սկիզբը եւ
վերջը մէկմէկ թերթ, Երկաթապիւր, մասն Բ.
Մակարայեցոյ, է. 34: Ունի զու անուրէն
ապստամբ, պիղծ, մատարանց, զի ի դուր

Հպարտանաս, յուսովդ քո անուստ, ի վերա
ճատախց նորա... Գլխւ. Ի նախդիրին վր-
բայ կը գտնուի մասնաւոր նշան մը:

ԻՆՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ:—

Էջ 1. անհարթ դրով.— Կարգեալ սահ-
ման անձինք քո...

Էջ 3. միասին, բոլորգիր.— Տեսնոն
նեքսէսի Հայոց Կարողիկոսի ասացեալ զա-
ւուրուրն ի Հայր եւ յՈրդի, եւ ի Հոգին Սր.
— Խոստովանիմ լիճ. զՀայր, անձին, անեղ
եւ անբարկորն...

Էջ 50.—

Ըրգարտահանալոք Համեղ երգոյս,

անուշաբար քաղցր պիտոյս,
զմայիք հոգոյն աստուածայնոյս,
ժիշտ խոսելով առ նոյն Յիսուս,
բարաւասակաւ անն դժողիս,
որ տառանքիւ ի կենցաղիս,
իշխել մաղիմ իմ փախաբողիս,
ի գոյթ չարժէլ զկատուած առ իս

Ասոր ետեւէն կու գայ թիւ 1 լիշատա-
կադրութիւնը:

ՅԻՍՈՒՍ ՈՐԴԻ.— 16

Եջ 51.— Երբորդի, Երկաթին.— Տեառն
Ներսէսի Հայոց հարողիկոսի ասացեալ, բան
Աղայից վա.— Յիսուս Որդի Հար Միա-
ծին, Եւ ճառագայթ կերպարանին...

Եջ 182ա.— Յիշատակ բանի գրողիս մեղ-
քանաց:

Եջ 187բ.— Տեառն Ներսէսի Արքայ Կա-
րողիկոսի Հայոց. բան խրատոյ ուսումնա-
կանաց մանկանց, ի դիմաց այբուբենից տա-
րից. ուսումնար չափով.— Առաջին գրեց տը-
ղայ, Հանէլ յիմաստն զերակա...

Եջ 19բ.— Նորին Ներսէսի բան հաւա-
տոյ...— Անբարկորն աւել զկատուած...

Եջ 197ա.— Նորին Ներսէսի բան Ներ-
տաղական ի խրատ ոգոց համայնից. . .—
Աստուծոյ գրեց մերձակա...

Եջ 205ա.— Աստուածային բանից յան-
ի մուտ բարեկաց Եւ մերձեցալ...

Եջ 207ա.— Նորին Ներսէսի բան մեղ-
քանաց.— Աստուած անեղ անհասկան...

Եջ 209ա.— Անտես է յոյն աստուածա-
յին...

Եջ 211—230. Թագիւ, Նոյնեղէն 239—248:

Եջ 211բ.— Անձին գրեցեալ խոստովա-
նութիւն յանցանաց, ողբերգական ծայրի,
խոսք բնոյ աշխարհի. երբակի բանի, քստ
խրաբանչիւր այբուբենից տառից, Ներսէսի
կալեցեոյ ասացեալ.— Այսպէս ամենայն,
առ իս նաեղեալ, աստուկից ընդ...:

Եջ 213բ.— Նորին Ներսէսի, այլով Ե-
ղանակո, խոսք բնոյ յԱստուծոյ.— Աստուծոյ
յոստոյ...

Եջ 215ա.— Նորողոյ հնութեան մարդ-
կան, զիս Նորողոյն ի կենտն անմահ. . .—
Ն եր ւ է ս ի եր գ:

Եջ 215բ.— Տեառն Ներսէսի. Արքայ եւ
տիեզերական վարդապետի եւ Հայոց կարճ
ղիկոսի. բան յաղագս երկնի եւ Գարդոյ մա-
րա. ի դիմաց մարին, քարադուրաւ, ի չափ
կրկնատասնիցն պարզեալ ստից, ի խնդրոյ
առն բժշկապետի եւ ստեղծագիտի Միսիրա-
յալ.— Իմ կրակն գոյգ ընտրեալ...

Եջ 225ա.— Նորին Ներսէսի. ճերմոցան
կենսատոյ Սուրբ հաշիմ, ասացեալ. . .—
Բարձրոցսցէր Եջ 225բ. Աստուած մեր միա-
բան...

Եջ 243ա.— Արք պաղատիմք առ հոգե-
ղենաց...

Եջ 249—254. տարբեր թուղթ Եւ գրու-
թիւն:

Եջ 249.— Անձն իմ արի ազգի՛ն զձմ ա-
րարողին...

Եջ 252.— Խոստովանութիւն յանցանաց
եւ աղօթք առ Ած., վասն պիղծ ոգոյց.—
Խնդրեմ ի բէն առստ Տէր, տուր ինձ միտս Եւ
իշխողութիւն ամուսնալի...

Եջ 254.— Աղօթք վասն շանապարհի.—
Առաջնորդ կենաց Եւ ճանապարհ ճամբարու-
թեան...

Եջ 255.— Դիր հաւատոյ խոստովանու-
թեան Հայաստանեոց եկեղեցոյ...— Բա-
նիս գոյցնաքան իմն խոսելով...

Եջ 256—276. միասին, Երբորդի:

Հին յիշատակաբան.— 1179?

Եջ 281.— Չարստեալ Հայրապետն Հա-
ղոյ, պտէր Դրեկորիս վկայաւորն, աղաչեմ
իշխել ի Տէր. Եւ զիս զհարազատ նորին զենե-
սէն կախկալողս, որ չարողեցիլ զսոսն զա-
ւանդեալն Հաւատոյ Հայաստանեոց Եկե-
ղեցի, ի Թաւրիստեան Հակոբեան տու-
մարիս ՈՒՐ, Եւ որ իշխէ՛ իշխեալ իշխի ի Քէ.
Այ. մերոյ, որում փառք յախտեանս յախ-
տեանից ամէն:

Եջ 282.— Աղայիք հասարակաց բրիս-
տոնէից, Մեծաց Եւ փոքունց, արանց Եւ կա-
նաց...

Եջ 284.— Տեառն Ներսէսի ասացեալ Ա-
ղայից...

Եջ 289.— Նորին Ներսէսի Հայոց կա-
րողիկոսի ասացեալ խոստովանութիւն մը:

մարիտ ամ. քրիստոնէից ի վախճանին, նախ
հան զիսպարդը: — Հաւատով հաւատամ: . . :

Էջ 291. — Ընկալ քաղցրութեամբ: . . :

Էջ 293. — Աղարբ Սրբոյն Եփրեմի ա-
սացեալ — Ած. գթութեանց, աղաչեմ գրեց
... :

Էջ 305. — Աղարբ Եփրեմի ասացեալ. —
Տէր Ած. իմ Թա. Գա. մի մտաներ ի դատաս-
տան ընդ ծառայի քում: . . :

Էջ 308. — Աղարբ Եփրեմի ասացեալ. —
Ահաւասիկ ժամանակ ընդունելի, ահա
սուր փրկութեան: . . :

Էջ 314. — Աղարբ Եփրեմի ի ժամ մա-
հուն. — Աղաչեմ գրեց, փրկիչ և ստեղծիչ
իմ: . . :

Էջ 317. — Աղարբ Սրբոյն Եփրեմի ա-
սացեալ ցաւաղին անձամբ. — Տէր Թա. Գա.
ես իմ ապրանքան: . . :

Էջ 341. — Աղօրք Անաստասի, խաւսք
մաղբանաց ընդ Այ. — Տէր, մի արտառու-
թեամբ քով խնդիմաներ զիս: . . :

Էջ 365. — Նրանելոյն Յոհանու Հաղբա-
տեցոյ, մականուն Սարգիսաց կոչեցեալ, ա-
սացեալ բան Յաղագս զգլման, անձին բառ-
գրասանք, եւ զյապիտմն ի քարթուքն՝ մե-
ղաց, առ ամ. մարդ. — Անձն իմ տառապեալ
... :

Էջ 373. — Անուանք արոց. հրէտակա-
պետացն Աստուծոյ: . . :

Էջ 375-376. տարբեր գրչութիւն:

Էջ 375. — Յորժամ Կոստն լինի տանու-
տէր՝ գարունն աղէկ լինի: . . :

Ընդհանր յիշատակագրութիւնք Գրչի՝
տանուանէ մը. կ'առնենք ընտրութիւն:

1. Էջ 50, ստորոտը. — Զամենայմեղս և
զամենայն չարիքս լցեալս, զփրակոյս զբոզս
աղաչեմ յիշել ի Տէր, եւ զՍիմէոն կրօնաւո-
րն, եղբայրն իմ, և քանզի զամենայն:

Ով զմեզ յիշէ սեռն սիրով,
առ Տէր Արեւու պաղատելով,
յիշեալ լիդի ինքն հողով,
յարգայտութիւնն մեծ չափով,
ամէն:

2. Էջ 248թ. — Հրէտակ ոգորմութեան

առաքեալ առ մեզ Տէր, զի պարհնեցի բղմեղ
յամենայն աստուանայական հնարից, ի տրւի
և ի գիշերի, ի ննջել և յարնել, ի ներքոյ և
արտաքոյ, ի ծովու և ի ցամաքի. եւ ինձ
յժժողիս՝ Կիրակոս, ի ժամ ողբարին քաղց-
րութեամբ ցուցէք զերեսս ձեր Սուրբ հրէ-
տակ:

3. Էջ 340, ստորոտը. — Քրիստոս Աստ-
ուած, բարեխաւսութեամբ արոյն Եփրեմի,
սր բազում զարութիւն ցուցեր ի ձեռն նորա,
ոգորմեա ստացողի գրոցս և զժժողիս՝ Կիրա-
կոս կրօնաւորի, եւ եղբայրն Սիմէոնի, և
Անդրէասի, և ծնադասն իւրոց՝ Խոսիկայ
և Սրբանայ, և ամ. հաւատացեալ ննջեցե-
լոց:

4. Էջ 372, ստորոտը. — Աւագ զոգորմե-
լի գրոցս, քաւտանու կրօնաւոր զփրակոս,
զի զայս զոր գրեցի մի մասն չէ ի Ռէն, զոր
տիրեր է ի վերա իմ. է՛ որ գործեալ եւ, է՛
որ նոր է սկսեալ ի խորհուրդս իմ, և տանջել
հանապաղ զիս. այլ աղաչեմ զմեզ, ով բն-
թերցողք, յորժամ զձերն ի միտ բերէք, զիս
էլ յիշեցէք, և Ած. զձերն և զմերն և պա՛մ.
հաւատացելոց թողցէ:

Ընծ յիշատակարան Գրչի.

Էջ 374. — Փառք ետակ և Լեզակի ետա-
հիտակի դատաւութեան ապէնիպին, և ա-
նեմանայի Աստուծոյ Հօր, և Աստուծոյ Որ-
դոյ, և Աստուծոյ Հօրոյ, այժմ ևս միշտ և
յաւիտեանս յախտնից ամէն ամէն:

Շնորհի Տեսուն տմենակայի և աղ-
նականութեամբ նորին կատարեցաւ ետա-
րաչ և հոգիապարզ Երգարանս աղաթից
սուրբ վարդապետաց Հայոց, յարդուս ամ.
մեղաւորաց, որ արտասուաք ընթերնու՝
յտանել զոր խնդրէ. Յիշեցէք զմեղացեալ
գրոցս՝ զաստուան կրօնաւոր զփրակոս, որ
ամ. յարեց լցեալ էմ, և մեղաց թողու-
միւն ինդրեցէք ի Քրիստոսի ինձ, և ձեռնա-
ցին իմոց, Խոսիկն և Սրբանին, և եղբայրն
իմոց՝ Սիմէոն կրօնաւորի և Անդրէաս քա-
հանայի, և այլ տմենայն արեան մերձաւո-
րացն և ապայանոցն. և որ յիշէ զմեզ ի բա-
րին՝ և ինքն Լիդի յիշեալ ևս արհնեալ ի
Քրիստոսի, որ է արհնեալ յախտեանս ամ-
մէն:

Յետևագայն յիշատակագրութիւնք.

էջ 161. ստորին լուսանցքին, առնաբթ

գրով:

Ի թվի ԹԾԳ | 1604 | զնայի ի Դանք:

Ի թվին ԹԾԷ | 1608 | կապեցի զկամա-

ւորք:

2153

ՄԱՇՏՈՑ (ՔԱՆԱՅԱՅԱՆ).— 52

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 28×13×6.5: էջ 486: Հանդա-
մանք համարեա բառարար. լուսանցքները
ցեցահար. թաղութիւնէ ազդուած. սկիզբը և
վերջը թերի. Թուղթ բաժանկէայ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը և զր-
խատառերը կարծիք ընդհանրապէս, մնաց-
եայք սեւ միւսնով, միասին, 16 տող. Թու-
լորդիք վարձ: Համառոտագրութիւնք սովո-
րական զրեթէ: Գունաւոր դարդադիր և լու-
սանցադարդ, տեղեկ չաւս. զլիսապարդ՝ կա-
նոններու սկիզբը: Խորանագարդ իւր սարքը,
էջ 5: Կաշկեղամ տախտակեայ:

ԲՈՎԱՆԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-2. դատարկ:

էջ 3. վերը, ցանկի մնացորդը, իւլ-լի
Գլուխներ:

Կանոն Մկրտուքիան:

էջ 5.— Տէր Ած. մեր, Ած. բարեբար...:

էջ 31.— Կանոն Պսակ Արեմելայ:

էջ 48.— Կանոն Պսակ վերադաճանելոյ:

էջ 51.— Կանոն Նաղարդ տալոյ:

էջ 61.— Կանոն ործաւ տղա վաղխնա-

նի:

էջ 94.— Առաւատում զամ ի գերեզ-
մանն...:

էջ 105.— Կանոն զամ վաղխնանալամ
յուդարկել յաղմալք:

էջ 147.— Գանձ մեռելքաղի տաւ. Եւ
զմեղաւորս յիշեալ.— Միւն ի յէն Բանդ սր ի
Հաւրէ... — Մ ա մ վ ե լ ս:

էջ 158.— Ողբ ի վերա գերեզմանին.—
Ողբ բանահար և վարդապետք աստուածա-
բան...:

էջ 164.— Իսկ միւսամ աւուր զամ ի
գերեզմանն...:

էջ 180.— Կանոն Ողբիանգիստ առնիւ-

լոյ:

էջ 198.— Կանոն Տնառնելան Արեմ-
նելայ:

էջ 217.— Կանոն Աւագան Արեմելայ:

էջ 227.— Կանոն Նաւակատեաց իկե-
ղեցւոյ, ողծել տառարի յամարիմագ. Եւ
յարժեալ սեղանոյ վերստին հաստատել:

էջ 273.— Կանոն Խաչ աւրեմելայ:

էջ 318.— Կանոն Ուռնալուային...:

էջ 360.— Քարոզ Պատուիրանին...:

էջ 374-375 ի միջև կտրուած մէկ թերթի:

էջ 375.— Աւետարան Եղարեթից:

էջ 403.— Կանոն Սկի և մաղգման աւրե-
մել:

էջ 404.— Կանոն զարմտիս սեխմանաց
Եւ զշեղք. Եւ զՀնձան աւրեմել:

էջ 412.— Կանոն Խաչալուս առնելոյ:

էջ 419.— Ի ոկիզբն պատարագի գոր
կատարեն յաւուր յարում զպարտապան զոք
կամեցին զմել ի վարձութիւն տալ գրի կամ
հով ցրի Եւ կամ երկաթի:

էջ 423.— Զկնի պատարագին երչա քա-
հաւայն յարեմել զգտուն Եւ կամ զհուրն ար
երկարն ցերմնայ. և ասէ զգաւարս — Տէր

Սր. առնալարդ Հա...

էջ 428.— Կանոն Բառասնորեա տղա
ածել յեկեղեցին:

էջ 431.— Աղաւթ ի Խարբել պատա-
նաց:

էջ 432.— Կանոն Հանդերձեղէն սպաս
աւրեմել:

էջ 434.— Արեմութիւն նորակերտ գը-
լագ:

էջ 437.— Աղաւթ Եղմեհարաց:

էջ 438.— Աղաւթ վառն երաշտի:

էջ 439.— Կանոն Ջուր Արեմելայ յա-

աւել Բայնոսթիւն ՏՈ. մերայ Զի. Գի.:

Էջ 454.— Արեւմտեան Զրայ գոր աւացեալ է Սրբոյն Բարսեղի կեսարիայ կապաղովկիայ իպիսկոպոսի:

Էջ 478.— Ազարթ որի կերակուրն միայն պղծեալ:

Էջ 480.— Խոստովանութիւն Քառամաշի:

Էջ 486.— ...Ազատեացէ եւ զձեզ մարդասէրն Աձ. եւ թողցէ զամ. յանցանս ձեր, տացէ ձամանակ լաւարմանկութիւնը կրպակսի:

2154

Խ Ա Շ Տ Ո Յ.— 53

ԵԿԱՐԱԿԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Պատալ 18-13-5-5: Էջ 9-380: Հանդիմանք յաւարար զԵԲԼ. յաւանցքները մասամբ ցեղակեր, նորոգութիւն կրած. աղղուած խոնարհութիւնէ. Թուղթ բամպակեայ, Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիաւատները մասամբ կարմիր, միացեալը սեւ մեկանգ. միասին, 19 տող: Բոլորդիր վարժ: Համառոտագրութիւնք սովորականէն թիւ մը աւելի: Կարմրադիր զարդադիր կանոններէն ուսանց սկիզբը: Կաշեկապմ տախտակեայ դրոշմադարձ:

ԲՈՎԱՆԻԿԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 11, զատարկ:

Էջ 9.— Թվականք. Աղամայ միշտ է զբնական աւթ ՈՒԿԵԼ. . .

Էջ 7-2, զատարկ:

Էջ 1.— Կանոն Միլիտոլիան:

Էջ 22.— Կանոն Պատկ աւրհնելոյ:

Էջ 29.— Կանոն Պատկ վերացեալոյ:

Էջ 35.— Կանոն զամ. վաղեմանալսն յուրարիկի տը Քրիստոս:

Էջ 67.— Կանոն երկրորդ առաւել, առաւելութիւն զան ի հանդիման. . .

Էջ 77.— Կանոն տղայականութեան:

Էջ 94.— Կանոն երկրորդ առաւել. . .

Էջ 98.— Կանոն ողիւհանդիման առնելոյ կամ պատարազ մեղելոյ:

Էջ 108.— Արեւմտեան իւրիւն հատի պատարազ:

Էջ 109.— Կանոն Տեառնական աւրհնելոյ. . .

Էջ 122.— Կանոն խաչմուտք առնելոյ, առ ի բնութիւն ամ. բնութեանց, տեկոց, բու-

սանց, պտղոց, հաւաքից, եւ ամ. վրտանկաւոր նկարներ:

Էջ 127.— Կանոն պեղծ ինչ կերեալ իցէ:

Էջ 129.— Կանոն ջուր աւրհնելոյ՝ յաւարար Բայնոսթիւն Տեառն մերոյ եւ փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի. . .

Էջ 137.— Արեւմտեան ջրայ գոր աւացեալ է սրբոյն Բարսեղի:

Էջ 153.— Կանոն զարմար աւրհնելոյ, զեղջի, եւ զհնաման:

Էջ 159.— Կանոն խաղող աւրհնելոյ:

Էջ 172.— Կանոն մեծի հինգ աւարմիւն զապախարդան արձակել:

Էջ 196.— Կանոն մեծի հինգ աւարմիւն զոտո յաւան. . .

Էջ 220.— Քարոզ պատու իրանի. . .

Էջ 130.— Կանոն իւր աւրհնելոյ:

Էջ 258.— Եւրոպայի Մանգակոնոյ աւարական է վառն հիմնարկութեան սուրբ եկեղեցոյ Քրիստոսի:

Էջ 278.— Կանոն նաւարկութեանց եկեղեցոյ, յոյնական յանարիկաց կամ յանարկականաց, շարժելոյ զեղանն, եւ վերադառնալ ի հաստատելոյ:

Էջ 307.— Կանոն աւագան աւրհնելոյ. . .

Էջ 314.— Կանոն հանդիմանելու աւրհնելի սպաս սրբոյն սեղանոյն:

Էջ 315.— Կանոն սկիզ եւ մաղղմոյ աւրհնելոյ:

Էջ 318.— Կանոն նորակերտ դիրք աւրհնելոյ:

Էջ 320-321 ի միջի կորուստ մէկ թերթ:

Էջ 321-324, նորագիր անհարթ.

Սրբոյն կիրակի Հաղարկութեան աստուծոյ է վառն կապակցեաց. . .

Էջ 323.— Հարց.— Ո՞ր գրեցօ Դօհտա—

Էջ 325—328. դատարկ:

Էջ 328—329 ժիջեալ կր տեսնուին Կոլորադոյն երկու թերթերու արժատներ:

Էջ 329. դարձեալ բոլորդիր.— Էն յն—
րեկոյի շարաթուն...

Էջ 339.— Անտարաքի բժշկութեան:

Էջ 348. դատարկ:

Էջ 349—366. տարրեր թուղթ եւ գրչու—
թիւն, բոլորդիր:

Էջ 349.— Կանոն Հաղորդ տալոյ:

Էջ 356.— Կանոնք երթնաւորն երբամ ի
գերեզմանն եւ ասեմ...:

Էջ 361.— Տաղ Վարդիլի. ասացեալ է ի
նաղաշ վարդապետէ.— Աստուծոյ մարդա—
սիրին փառք յաւիտեան, որ քստեղծեր է զա—
ստուծս դարձանապան...:

Էջ 367. բուն գրչէն.— Գանձ մեռելիքա—
ղիմ է.— Մինդ ի յէն բանդ որ ի Հաւրէ...:
— Մ ա ն յ ի ի յ:

Էջ 373.— Ողբ ի բերանոյ մեռելիոյ ա—
սացեալ է.— Ո՞ր քահանայք եւ վարդապետք
աստուածաբան...:

Լուսամբացարտ թիւն Գրչի. ստորին լու—
սանքին.— Ո՞ր պատուական եղբայրք, զորդ—
րու զայս ի քարէ ասացէք. եւ զիս յաղաթիւս
ձեր յիշեցէք:

Էջ 377. դատարկ:

Էջ 378—380. զանապուն մանրութ, ան—
հարթ դրոյ:

Էջ 378.— Թ՛յ. Ռի [= 1611] Լկանք ջաղ—
ջի:

Էջ 379.— Թ՛յականին ՌՄԵ [= 1606] Լ—
կանք ի Լաւրուշայ, Բ տարի Մարտի Կե—
ղայ. Դ տարի Լուրի Կեղայ:

Էջ 380.— Թ՛յ. Ռի [= 1611] Եւսեղայ
Պահատուրէն:

Յիշատակագրութիւնք.—

Ա. Գրչի:

1. Էջ 230.— Քս. Ած. ողորմեա ասո—
ցադի սուրբ զորոցս եւ ծնողացն եւ եղ—
բարցն եւ որդոցն եւ դասերացն եւ ամ. ար—
եան մերձաւորացն ամէն:

2. Էջ 376. ստորին լուսանքին.— Ո՞ր
սուրբ հարք եւ եղբարք. յիշեցէք զմեզուց—
եալ զորոցս. յիշեցէք. յիշեցէք եւ մի զանոց
սանէք:

Քնտմագոյն յիշատակագրութիւնք.

1. Էջ Բ. նորապիւր անհարթ.— Փառք
Ամենասուրբ Երրորդութեանն. Հաւր եւ Որ—
դոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ ամէն. Եկատարէ և
Մարտոցոյ Դերձիկի հոգ եւ Ժողի Երթանէ
իրիցուն, որ զնեց քստ Հայալ վաստակոց ի—
ւոց. ի վայելումն անձին իւրոյ. Դարձեալ յի—
շեցէք ի յաղթմէ ձեր զհոգ եւ Ժողի Դերձիկի
չինարցի տէր Ղազարին թոռն Երթանէ իրի—
ցուն, ի թուին 1608 ի Հայրապե—
տութեան տէր Երթանէ Կաթողիկոսին, զը—
նեց ի զնալ ի Որ. յերուսաղէմ, ի թիին
ՌՁԿ [= 1617]:

2. Էջ 366. վարդ. բոլորդիր.— 1625

Ձերթին կաղնոյ սորա ստատունն ըմ—
տեփանհոս արեգայ, որ զանունս անիմ եւ
զղարմոյս. յիշեցէք ի Քո. եւ Ած. ողորմի
ասացէք. եւ Ած. ձեզ յիշողաց զորմեացի
ամէն:

Կաղնեցալ ի թիին ՌՁԴ. ձեռամբ տէր
Պարսամ արեղտիկն Վարդեցոյ ամէն:

Նորոյկեցալ ի թիին ՌՁԴ. ի վայելում
Բաշարով սարկաւապին, ի դունն Ուրբ
Փրկչին: Ած. զյաւ պահող ուրհնէ ամէն:
Հայր մեր որ յերթին:

2155

ՄԱՇՏՈՅ (ԳԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ) . — 54

Խիզան

ՋՂԲ 1543

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Նաւայ 18 . 14 . 4 : էջ 108 : Հանգա-
մանք անրատարար . միաստամ ցեղերէ . նո-
րոյութիւն կրած : Թուղթ կոկեալ : Գրիշ
Սարգիս Սարկասայ : Գրութիւն խորագիր-
ները եւ սկզբնատուները կարծիք մնացեալը
սեւ մէյանով , միասին , 19 տող : Բոլորգիր .
Համառոտագրութիւնը սովորականէն քիչ մը
աւելի : Գունատը զարդապիր եւ լուսանցա-
գործ կանոններէն ուսանջ սկիզբը : Գունատը
զմեղանք իւր տարբեր . էջ 39 , 70 , 97 , 146 ,
169 : Խորանայտը , էջ 3 : Նկար , Սկրտու-
թիւն Տեառն , էջ 2 : Կաշկազմ տախտակեայ
զրուցադրույ : Պահպանակ թղթեայ սկիզբը
եւ վերջը Երկուական թերթ յատկենէն , տը-
պապիր . «Commune Sanctorum Tempore Pas-
chalis : Ստացադ՝ Ներսէս Կրօնատուր :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ . —

էջ 1 . Համարեա դատարակ .
էջ 3 .— Տէր Ա . մէր , Աժ . բարերար . . .
էջ 26 .— Կանոնն լսակ զնելոյ . . . :— Խա-
լանի : զրուցամը նշանի . . . :— Խալա . . . :
էջ 35 , տարբեր զրուցութիւն .— Ամենա-
դուր Տէր թագատուր . . . :
էջ 37—38 , տարբեր թուղթ .— Ամենա-
դուր Տէր թագատուր . . . :
էջ 39 .— Կանովն լսակն տոնելոյ . . . :
էջ 55—62 , տարբեր թուղթ եւ զրուց-
ութիւն :
էջ 55 .— Խալաուր Երրորդի զալ թա-
հաւայի , եւ առնու զպատկն ի զալ . . . :
էջ 62 .— Կանոն Հոգորդ տալոյ . . . :
էջ 70 .— Կանովն զաւ . վախճանեայ տը-
ղայս յուղարկել առ Քրիստոս :
էջ 92 .— Առաւօտուն երբան ի զերեզ-
ման . . . :
էջ 97 .— Կանովն զաւ . Խամարէն նրմ-
յեցեայսն քաղամը յուղարկեմ առ Քր . :

էջ 125 .— Իսկ ընդ առաւաւտն երբան ի
զերեզմանն . . . :

էջ 137—144 , տարբեր թուղթ եւ զրուց-
ութիւն :

էջ 138 .— Կանոնն եւրն աւուրն :

էջ 144 , դատարկ :

9.— Մկրտուրիւն Տեառն
Թ . 2155 , էջ 2

էջ 146 .— Կանովն Հոգեւանգիստ առնե-
լոյ :

էջ 155 .— Կանովն տնառնակամի :

էջ 168 .— Կանովն Խաչ աւրեմելոյ :

էջ 206 .— Կանովն Զաւր աւրեմելոյ :

էջ 231 .— Կանովն մարտիրոսաբոյ առնելոյ :

Էջ 248.— Աղաւթ Կարտական.— *Արքայաթոռ է ասպախարդին արտաբերել լինել մինչև ցուր մահուան իւրոյ, արտաթափ, արտառույ, արտալէտ...*

Էջ 250.— Կանովն մեծ շարաթին վաւարշաքողան արձակելով:

Էջ 276.— Կանովն մեծի հիմզ շարաթին ստնայտաին...

Էջ 305.— Կանովն գեպրմն եւ զննման արիննելով:

Էջ 311—318, տարբեր թույզ եւ դրուութիւն

Էջ 312.— Արեւնուրին հնձի եւ կալաւսի:

Էջ 313.— Կանովն ցուրիւր արիննելով:

Էջ 319.— Գրուակի ի պղծել տոմարին կարդալ:

Էջ 323.— Կանովն հալալուայ առնելով տաճարացի ցաւոց, բուռն եւ պաղտոց:

Էջ 328.— Վասն պիղծ իրաց նաշակելով:

Էջ 332.— Կանովն նորակերտ Գիւր Արիննելով:

Էջ 336.— Կանովն Հանդերձեղէն սպասարիննելով:

Էջ 339.— Կանովն սկիւն մաղդան արիննելով:

Էջ 339.— Անտարան բոտ Թովհաննու.— ԱՁ, ԳՁ.— *Եւտ աշտորիկ աղաչանց զՊիղատոս Թովսէփ...*

Էջ 366.— Արեւմուտիւն Աղի:

Էջ 373.— Մինչ ի յէկն բանդ որ ի Հաւրէ...— Մ ա ո վ ե յ ւ :

Էջ 379.— Ով քահանայք եւ վարդապետք աստուածաբանք...

Էջ 383—398, տարբեր թույզ, տարբեր զիր:

Էջ 383.— Աստուծոյ մարդասիրին փառք յախտան, որ ստեղծեւ զարարածիս ցանալով...

Էջ 387.— Եւրեկ հոգեւորով անցի, հոտ առի զբիւս կալուցի...

Էջ 391.— Արարիչն արարածոց մեղ բորակացաւ...

Էջ 395.— Որ վասն ամացուոյ մարդոյս տեսցնալ նաղաշ եպիսկոպոսին յԱմիր Գաւթին.— Անցանէ մեծութիւն ու փառք աշխարհիս...— Ա—Բ:

Էջ 399—408, տարբեր թույզ, բոլոր զիր:

Էջ 399.— Կանովն Արհնութեան Խաղողի, զոր արարեալ արարալ(յ)ն կաթողիկոն Հայոց Տէոսն Ներսէսի, որ կատարի յաւուր աստուծոյ Սր. Աստուածածնին, կամ Սր. Խան, իւր իւրաքանչիւր բնութեանց, զկրօնութեան եւ կամ ցրտութեան, եւ քաղցրութեան հասման պաղտոյ:

Յիշատակագրութիւնք.—

Ա. Գրիչ Սարգիս Սարկիւազի.— 1543

1. Էջ 25.— Սր. Մկրտումնաբոյ քա Քա. Աձ, մեր, որ մկրտեցար ի Յուդանան, եւ արեւելք դմեցաւ մարդկան, ինքստին արեւաւ, մաքրեալ զհոգիս ստացողի գրոցս

Ով քահանայ տար մկրտող, սուրբ եւ արժան պատարապող, յիշեալ եւ զիս որ եմ զբեղող, եւ ի բարեաց իմաստ հեռացող, զքեզ աղաչեմ սուրբ կարգացող, որ ի Բրիտանու եւ յուսացող, եւ իմ երեսա թեղ ի հող:

2. Էջ 145, ստորոտք.— *Ձառացող սուրբ յիշեցէք ի Քա. եւ Աձ, ողորմի տեսցէք, Ընդ նմին եւ զանպիտան զծոյս զտեսանունն Ասրգիւս արարեալս, եւ Աձ. յձ:*

3. Էջ 368.— Փառք... Որ ետ տկարիս կարողութիւն կատարել պատրիզ զիրքս որ Մատոց կոչի, ձեռամբ յոյնամեղ եւ մեղսամած զբախ Սարգիս, սուտ եւ անարժան սարկիւապի, ի խնդրոյ արքայի կրօնաւորին տէր Ներսէսին, որ ստացաւ զսա ի Հալալ բնից իւրոց, յիշատակ իւր եւ ծնալոց իւրոց, թղթաթիւն ի Թուրանտին, զոր Տէր Աձ. լայնելով տացէ, ամէն:

Արդ յերեսա անկեալ աղաչեմ զձեզ, կողիկողալին պաղատանութք, որք հանդիպիք սմա, կարդալով կամ աւարինակելով, անմեղապիք իւրոց սխալանացս եւ խռոտութեան զրոյս, բանդի առաջին զիրն այս է, ստանց վարպետ, զի ոչ զբռն կտրելուն էի հմուտ եւ ոչ թանգի Եւթիւրն, եւ բազում ախատեցալ եկեղեցիս ի հետ սորա:

Պարծնայ կրկին անկամ աղաչեմ զձեզ,

յիշեցէք ի Քս. զստացող սուրբ զբոցս զնէր-
սէս կրօնաւորն և զծնադն իւր՝ զՅիդաթն, և
զմայրն իւր զԹուրանտէն և զամ.
արեան մերձաւորն իւր, ամէն:

Այլ և զրեցաւ սա ի թվականին Հայոց
ՋՂԻ, ի քաղաքին որ կոչի խիզան, ընդ հո-
լանեաւ Սր. Աստուածածնին, և Սր. Յա-
րութեան, և Սր. Սարգսի Զարգաւարին և
որդւոյ նորա Մարտիրոսին, և Սր. Գէորգ-
եայ, որ է սակաւ մէ հետի: Եւ ի կաթողի-
կոսութեան Աղթամարա տէր Գրիգորիսի փո-
քաւ: Եւ մի ոք իշխեցէ Հնոսցաւցանէլ:

Արդ ևս անպտուղս ի բարեաց և մեղա-
սորս յարգարոց, անյիշխիս ի զբաց, աղա-
չն ի Տէր, միտի ողորմայիւ: Ընդ նոցին և
յի և զուր յիշեալ ինքեք առաջի Քի. ի
յահեղ ատենին, ուր բանքն սպառին և զործ-
քնն թաղաւորեն: Անդ ողորմեացի ողորմածն
Ած. ամ. Հաստաղեղոց, ևս առաւել ստա-
ցողին, ևս ողորմի ասողին: Եւ առատ կար-
ցացողին, և յաւ պահողին, և խնամ ամո-
ղին, ամէն:

Բ. Մարտիրոս Արեղայի.— 1555?

Իջ 382, ստորոտը, նորարակեալ զբոցս:
Զեռս փոխի և հող զստնա,
դիւրս յիշատակ առ ձեղ մնա,
մէլէլ խոշոր է զիւր սորա,
նա դու անմեղադիր արա:
Այս մեռելի զանծրո չկէք
հետ կարդին զրեցի Հասաւ,
երի կարդաս, ողորմի ասա,
Աստուած զմեր մեղքն չիչայ:
Հայր մեր: Թի. Ռի?
Փծուն զրիչս ևս Մարտիրոս խարեղայ.

Գ. Նորոգալ Դամիէլ Գրչի.— 1642

1. Իջ 38, ստորոտը, բարդիւր:

ԶԻանիէլ զբոց սորին,
յիշեալ ի բարին,
ւ ասա (պէ՛ծ.) զողորմին,
ու հանդիպող սորին:
Ի մարտի ամսին,
ի մեծ յիսնակին,
զրեցաւ սաղ պրսակին,
ի թրպին հայկազմին,
ՌՂԱ [= հաղար իննսուն մէկին]:

2. Իջ 407, ստորոտը, բարդիւր:

ԶԻանիէլ զբոց սորին,
յիշեալ ի բարին,
ասա զողորմին,
ու հանդիպող սորին:
Ի մարտի ամսին զրեցաւ,
արհնէք խաղողին,
ի թրպին հայկազմին,
ՌՂԱ [= հաղար իննսուն մէկին]:

3. Իջ 408, Փաթ. . . . Որ ևս տկարին
կարողութիւն՝ նուազող Դանիէլիս, զերբս-
տին նորոգել զուրբ զիւր, որ կոչի Մա-
թոց, ընդ հոլանեաւ Սր. Աստուածածնին, և
ուրբ Գալ Մուշի Զարգաւարին, որ ևս ի
Հողո քաղաքին. ի թրպին Հայոց ՌՂԱին, ի
վարկումն տէր Բաղդասարին:

Արդ որք հանդիպիք այս սուրբ տա-
ռին, կարդալով կամ օրինակելով, կամ հա-
րեանցի տեսանելով, յիշեցէք ի սուրբ յա-
ղախս ձեր զտէր Բաղդասարն, և զկողա-
կիցն իւր, զմայրն իւր զԵնիթային, և զմայրն
իւր զՄանուչեան, և զհաւաքսորն իւր Զար-
գարն, և զամ. արեանաւոր մերձաւորսն իւր-
եանց ամէն, որ քստալան զսուրբ զիւր յի-
շատակ հողոյ իւրեանց, ի հարստ արդեանց
իւրեանց: Ոյ ոք յիշէք, յիշեալ ինեք ի Քր-
րիստոսէ ամէն:

Գ. Տէր Մարտիրոսի.

Իջ 371. գունաթափ թանաքով, բարդ-
իւր.— Այս Մաշտոցս իշատակ է տէր Մար-
տիրոսին և ծրնալից նորին, հարն Միտա-
տին և մարն Աւիլիսին, Ած. ողորմի
Մովկան, Ած. ողորմի Շուշանին, որ քստա-
լան սա յիշատակ իւրեանց հողոյն:

Ե. Խոնայ Եղիայի.

Իջ 372. նորագիր անհաթի.— Յիշեցէք
ի Քո. և Ած. ողորմի ասացէք խոնայ Եղիա-
յին և կնոջն նորա Թումայիսիմանին, որ
զնեցին սուրբ Մաշտոցս ի Խուրուշ, ու տին
որ կարդան իւրեանց հողոյն յիշատակ, Ած.
ողորմի իւրեանց ննջեցեղոց հողոյն, հօրն
Միտաւանին, մօրն Հումային, Պալուն, Ե-
ղիային, իւրեանց յարեան մերձաւորացն ա-
մէն:

Դարձնայ յիշեցէք ի Քս. զԱմիրխան, բանինս Ած. զիրեանց մեղք թողոյ, բաշխէ զիր կենն զՄարանէն, որ կամեցող եղեն այս յիրեանց որդիս:

2156

Մ Ա Շ Տ Ո Ց (ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ). — 55

Ո. Յակար, Երուսաղէմ

Պիտ = 1360

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ 19×13.5.4: էջ 332: Պրակք
Ի. Լ. Զանգամանք ցատալի, յոթ որդնա-
կէր: Թոյ զի բամպակեայ, Գրէն՝ Ստեփանոս
կրօնաւոր: Գրտ թիւն՝ խորագիրները եւ զրդ-
խտտտտտտտ կարմիր, մնացեալս սև մկտ-
նով, միասին, 15 տող: Բոլորգիր մեծ: Զա-
մատուտդրութիւնք սովորական գրեթէ: Սև
աղիմ զվառարդ, էջ 1: Կաշեկադմ տախ-
տակեայ դրուձադարդ, ներքին կապերը մե-
տաքս՝ յոյժ շահեկան դարդածեւերով: Պաշ-
պանակ մաղաղաթեայ վերջը մէկ թերթ,
մասն երկաթաղիք Անտարանի: Դատարկ
թուղթ ուղիղը եւ վերջը մէկ մէկ թերթ:
Առաջող՝ Սարգիս Եպիսկոպոս:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. — Զոհաննու Մանգակունդ շա-
յոց կաքաղիկաւի, վասն Հիմնադրութեան
Սյրոյ եկեղեցւոյ...

էջ 137. — Կանոն աւագան արհնելոյ...

էջ 157. — Կանոն նոր դուռն եկեղեցւոյ
արհնելոյ:

էջ 160. — Կանոն զնկար եկեղեցւոյ
արհնել:

էջ 162. — Կանոն հանդերձ սպասու
արհնել:

էջ 164. — Կանոն Սկի եւ Մաղղղմայ
արհնելոյ:

էջ 169—212. տարբեր թուղթ եւ գրու-
թիւն:

էջ 169. — Խրատ Ժողովարարութեան,
սահմանադրութիւն դաստիարակութեան
նորայնեալ մանկանց...

էջ 206. — Զգանձս ասայ. — Գրթայ ի
մեղ Տէր ամենաշիւ... — Գր ի զ ո թ ի է:

էջ 211. — Սկիզբն աստիճանաց կղե-

րիկոսաց. որք եմ Սաղմոսեբցոյ, եւ Անյա-
ծու, եւ ամենեւեմ ըստ իւրաքանչիւր կար-
գի...:

էջ 217. — Երկրորդ կարգ զոնայանին:

էջ 219. — Երրորդ կարգ ըմբերցողի:

էջ 222. — Զարրորդ կարգ երդմնեաց-
չի: Ածէ գաւտի սարկաւազն առաջի եպիսկո-
պոսին. եւ Յա տայ ի Գա գգիրն. յորում
գրեալ է երդմունք Մկրտութեան. — Ընկալ
եւ ամբարնա զգրեալս աստ ի միտս քո, բռնի
տամ քեզ հրաման զնէյ զծեսս ի վերայ հի-
տնդաց, Էւ որք զան ի մկրտութիւն հրաժա-
րեցուցանել:

էջ 224. — Հինգերորդ կարգ... այսինքն
գաիրնկալ:

էջ 229. — Վեցերորդ կարգ կէս սարկա-
ւազի:

էջ 233. — Զեռնագրութիւն Սարկաւա-
զաց:

էջ 240. — Կանոնն Ժողովարարութիւն
Սարկաւազաց:

էջ 270. — Զեռնադրութիւն Քաճաճա-
յութեան:

էջ 276. — ... եւ Եպիսկոպոսն ասէ զԱ-
ղոքս. — Տէր Աստուած ամենակալ, ամենա-
զուժ, ամենախնամ...

Խաճոք. — Աղոթքին չարադրութիւն Է-
պիսկէ, յայնակի ձեւերը նշանակուած են
կարմրատուր՝ տողերուն վերջէ: Նոյնպէս
նաեւ լաթորդ մեծ Աղոթքին մէջ:

Յիշատակարան Գրչի. — 1360

էջ 328—329. նորապէս զգրու:

Քարւոյ ամենայն ոք ցանկայ, ոմանք
մասին եւ այլք բոլորից, աստուածաւորքն
աստուածայնոյն, եւ բարբարոքն զերա-
յուհին, իսկ որք զայս մտացն բաց եւ յոր-

տուկ տնեցին, զանձեն անձանց իրենաց ան-
ճարտպրելի դռնն, որ ի զեցոյ մնասակարաց
աշուտիցի, կամ ի զոգոց ական հատանի:

Սատի և սրբազան և մաքրամիտ ի պե-
րինաց քաղանայապետութեանն ընտրեալ և-
պիսկոպոս, յորժորջեալ անուն՝ Տէր Սար-
գիս, անեալ և մարմեալ յարեւելո ի մայրն
խմաստից և յերկրորդն յիւթէն ի վայո ձո-
րոն, ի հռչակաւոր և յաստուածարեւել վան-
սոն՝ ի Սր. Սիւն վերին նորափանա, յստաջ-
նորդութեանն մեծին թարունոյն Կիրիոնին:
Եւ եկեալ ի Կիրիկ առ կաթողիկոսն հայոց
Տէր Մեսրոպ ուղղափառ, և Սիւնեաց արհ-
ւապետոսի տէր Ստեփանոսի՝ ընկերակից

նորին, ոիրով և միջնորդութեամբ տէր Ստե-
փանոսի առանց արձաթոյ ձեռնադրեցաւ և
պիսկոպոս: Եւ եկեալ յԵրուսաղէմ, ի պերեզ-
մանն Բրիստոսի Լիստուծոյ մերոյ, անշափ
փափաքանօք երկիր պապանելով ամենայն
աուր տեղեւոցն տնօրինականացն Տեառն: Եւ
կտ դրել զՔաղաքաւորութիւն Ձեռնադրութիւն
տեւորակս, յրնտիր աւրինակէ, ի դրանս Սրբ-
րոյն Յակովբա Առաքելոյն և այլ աուր նշա-
նաւոր, ձեռամբ առ տունուն կրօնաւորի Ստե-
փանոսի, և աշակերտ Սէթ վարդապետի,
վերձանութեամբ համաման մեծին ոսկիա-
րանի, աշակերտ թարունապետի Կիրիկի, վի-
րոյորեալդ Կիրիոն, յիշատակ իւր և վայն-

10.— Մետաքս առաջին կազմի

յումն անձին իւրոյ, զոր Տէր Աստուած վա-
յելիկ տոցէ ամա րնդ երկայն տուքս ամէն :

Աղայեմ զամենեւեան յիշման արժանի
առնէք զվստեփանոս ծրոյս, որք Հանդիպիք
սմա, եւ զյիւրոյցեալոց զամենեւեան, եւ սը-
խալանացս եւ խոշորութեան զրոյս անձեղա-
դիր լերուք, քանդի կար մեր այս էր :

Գրեցաւ ի թվիս Հայոց ՊԹ : Եւ դուք
յիշեալք ի Գրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ, որ է
աւրձեակ յաւիտեանս ամէն :

Եւ զրեցաւ սա ի Հայրապետութեանն
Տեառն Աւարայայ, եւ ի թաղաւորութեանն
Կոստանտնայ, Հայկապեանս սեռի :

Ներբերւր էջ 328. 329, վաղադիր՝ Սար-
գիս :

Յիշատակարամ Սարգիս Եպիսկոպոսի .
էջ 330, գունաթափ մէյանով, նոտրա-
դիր անհարթ :

Այլ դուք քնարեալք եւ պիտանիք,
Հարք եւ եղբարք իմ եւ ուրիշք,
որք յապատիսն պատահիք,
աստուածայկի յայս ամ տառի,
որ է դանձ աստուածային,
եւ ժարպարիտ սուրք եւ հրաշքին,
որք սոյմա յուստորիք,
մեծ Հաւատով լիստուած կոպիք,
ու Հանդիպիք յայսմ տառի,
զմարդիս Կոստանտնայ յիշեալիք :

որ ասցի բան մի քանի,
որ է աստանաւոր յոյժ պիտանի :
Աստուածասէր եղբարք խարի,
իիք ունկնդիր այսմ բանի,
պատմեյ կամիմ բառ իմում կարի,
զոր ի Փրկչէն մեղ քարոզի :
Բարեաց ոչ սք Համեմատի,
զոր առ եղբարն անկեղծ լինի .
ի սուրբ սրտէ սէրն յաճախի,
եւ մի անձն անշիտթ լինի,
միշտ րարայն խոկում ունի,
որ Հոգեւոր սէրն չապարի,
դի յԱստուծոյ զատապարտի,
որ կեղծաւոր սիրով վարի :
Վայ քեզ, այլ չար անձն եղկելի,
թէ յոկ խաւսիք քեզ սիրելի,
լեր դու ուղիղ մտաք ըլարի,
որ Տեառն աւրձեակ կատարի :
Յիշեալ դու զբառ Պապոսի,
որ աստաքայ Տեառն կոչի,
թէ որչափ դոյժ սէրն րնկերի,
որժամ յիստակ մտաւք լինի :
ԶՍարգիս Կոստանտնայ մի մոռանայք,
սուրբ Հայրք իմ, եւ եղբարք իմ :

Յետնալոցն Գրչի յիշատակագրութիւն .

էջ 187, ստորոտք, բոլորդիք .— Զվեր-
ջին եւ զանիմաստս, զծոյսս եւ զպղերսս, ըզ-
միրտիչ Եպիսկոպոսս, յիշեցէք եւ Աժ . զՅեղ
յիշէ ամէն եւ Ռ ամէն եղիցի : Կար մեր այս
էր :

2157

Մ Ա Շ Տ Ո Յ (ԳԱՀԱՆԱՑԱԿԱՆ). — 56

(ԺԵ ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 18x12x4 : Էջք 350 : Հանդա-
մանք րնդ Հանրապէս յաւ, բայց յուսանջքնե-
րը մաստր գեղակեր . տաջին պրակէն կը
պակսի մէկ թերթ : Թուղթ կոկեալ : Գրու-
թիւն՝ Խորադիրները, սկզբնատողերը եւ զրոյ-
խաղիրները մասամբ կարմիր, մնացեալը սև :

մէյանով, միասին, 21 տող : Կտարագիր
յտրմ, Համառոտապրութիւնք տոբրուկան :
Կարմիր կապոյտ զարդադիր եւ յուսանջա-
զարդ կանոններու սկիզբը . Խորանազարդ իւր
սարք, էջ 5 : Կաշեկալմ տախտակեայ դրու-
մապարդ : Պահպանակ մտապաթեալ սկիզբը
եւ վերջը երկուական թերթ, սլառներէն :

[illegible]

ԴՊՁԱՅԱԿ ՎԻՆԿ
 ՄԱՆԻՎԵՐ ՄԶԵՐՉԻՆ՝ ԴՊՄԱՍՏՈՒՄՔ ՎԵՄԱ
 ՎՄԱՍՏՈՒՄՔ ԴԱՆՈՒՄՔԱՆ ԳԵՆԵՐԱԼՆԵՐ ԴՊՆԱՆՈՒՄՔ
 ՈՐԿԱՆ՝ ՄԻՎԻՄԱՍՏՆԵՐ՝ ՄԵԿԵԶՆԵՐ՝ Ի ՓԻՆԻՆ
 ԳՐԱՆՍԵՐՈՒՄՈՒՄՔ

[illegible]

յովկ տմզկամաց ցցցուկ — 018: ԶԻ ԶԻ : վառկ
 առցկսկ ղ ղոմզի վ յ ղոեկ — 068: ԶԻ ԶԻ : ցոեկոկ
 վառոմզ ցոո՛ր, յ ղոեկ — 238: ԶԻ ԶԻ : ցո
 առսո ուսկնա ցոեկո, — 078: ԶԻ ԶԻ : ցո

[illegible]

ԿԻՆՈՄԱՆԻԱՆ ԺԵՂԵՍԻՍ ԺԵՂԵՍԻՍ
 ԿԻՆՈՄԱՆԻԱՆ ԺԵՂԵՍԻՍ ԺԵՂԵՍԻՍ
 ԿԻՆՈՄԱՆԻԱՆ ԺԵՂԵՍԻՍ ԺԵՂԵՍԻՍ
 ԿԻՆՈՄԱՆԻԱՆ ԺԵՂԵՍԻՍ ԺԵՂԵՍԻՍ

... Երկրի մասերը հարկադրված են լինում
... զուգահեռ մեկ ժամի Երկրի մասերում չեն
մշակվում ... Երկրի մասերը ծելի — 10: Երկրի
... տեսանկյունից հեռավորություն

11 11 11 11 11 11 11 11

2158

ՄԱՇՏՈՑ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ.— 57

[Կումիլյանացի]

ՌԵԴ.— 1605

ՆԿԱՐԱՂՐԱՒԻԹԻՒՆ.—

Մասայ 18 12x3: Էջ 256: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ ձերձակ, բամպակեայ
Գրիչ: Պետրոս Արեղայ, Գրութիւն՝ խորա-
զիրենքը և զխառատերը, տեղտեղ նաեւ
խաղիքը նարնջադոյն, մնացելը սեւ մե-
լանով, միասին, 16 սող, նտրադիր բաւա-
կան յատակ: Համառոտապարտութիւնք սովորա-
կանն աւելի: Գունաւոր դարդապիւր և յու-
ստեցազարդ կանտններու սկիզբը: Գլխապարդ
իւր սարսք, էջ 3. 91. 129, 164: Կաշեկազմ
տախտակեայ դրոշմադարդ, Ստացող՝ Մար-
տիրոս Կոյս, Կումիլյանացի:

ԲՈՒՄԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-2, դատարկ:

Էջ 3.— Սահմանադրութիւն դատախա-
րակութեան նորաձեւալ մանկանց, որք երա-
ւիրելոյց եմ յատկեանք բահանալու քան:
Խրատք Խարկաւորք և պիտանիք, արարեալ
ի տէր Առաքելոյ Սինեանց եպիսկոպոսէ եւ
Գրիգոր Բագ Եկեղեցուէ: Արդ ըստ կարգի
ժամանակին վարձեալ ըզմանկունն ի տունեղ
սրբութեան և խմատութեան յերկիրդն Աս-
տուծոյ...

Էջ 35.— Վարդան Վարդապետի ասաց-
եալ յաղագս բռնանալու քան.— Դարձեալ
ճանիք, ով եզրայք...

Էջ 41.— Իսկ յաւուր ձեռնադրութեան
նստի եպիսկոպոսն յարձու. ի մէջ առնիմ, ի
զունն սարք եկեղեցոյն, առաջի ամբնայն
բազմութեան, եւ զճնեցէ բազում զգուշու-
լեանմար ըզնրիքայք:

Էջ 64.— Յետ այսորիկ մատիցէ յառաջ
առաջնորդ Սր. Ուխտիմ, կալով առաջի եւ
պիսկոպոսին եւ ասէ...:

Էջ 90.— Սկիզբն սատիմանաց կղերիկո-
սաց, որք եց Սաղմոսեքոսն եւ Ալեքանդր, եւ
այլն, ըստ իւրաքանչիւր կարգի:

Էջ 99.— Առաջին կարգ ղոնապանին:

Էջ 103.— Երկրորդ կարգ ընթերցողու-
թեան:

Էջ 106.— Երրորդ կարգ երգմնեցուց-
լաց:

Էջ 109.— Չորրորդ կարգ աստիճանի
գանձակալութեան:

Էջ 113.— Հիմնեցող կարգ կէս սար-
կաւագաց, որ է զպիւր:

Էջ 129.— Կանոն յարձամ սարկաւագ
ձեռնադրեմ:

Էջ 164.— Կանոն ձեռնադրութեան քա-
հանալի:

Էջ 227.— Եւ յետ այսորիկ զԱղայոս
գայս ի վերայ կուսմանց կրտսնաւորաց կար-
դայ, արեղայի:

Էջ 239.— Գանձ Ձեռնադրութեան.—
Գրքս ի մեզ, Տէր ամենակալ... Գրի-
գորի է:

Էջ 246.— Տաղ Ձեռնադրութեան ի յԱ-
ռաքել կարդապետէ.— Ի մեծի Հրաշափառ
Հանդիսիս... ի տէր Առաքել:

Յիշատակագրութիւնք Գրչի.— 1605

1. Էջ 163.— Երեսանկեալ կուսնորեմ
զսրբորոտնեալ ընթերցողք, որ զթերաւարժ
դրչիւն յէջէ ի յերկնարացիկ յողաթս
ձեր, և զմեզ տունեց պարտաւանաց թողութ
փանն նտրութեան զրիս, զի ստացողք սորոս
այսպէս կամեցան:

2. Էջ 250.— Փառք... Գրեցաւ թփա-
կանիս ՌԵԴ ղեկարմարեւ Բ. արեւ Բշի, ի
փայլելումն Կումիլյանացի տէր Մարտիրոս
Կպիսկոպոսին, որ Երես փափաքանալք զը-
րեւ, Երես յիշատակ Կումիլյանին փանացն
Սր. Ամենադիւղէին, Սր. Նիկողոսին, Սր.
Միքայելին, Եւ Լա առարժան Պետրոս արեւ-
դայ զըմսղ յիշեալք յողաթս ձեր ամէն:

Յիտնագոյն յիշատակագրութիւն.—

Էջ 251. Նտրադիր տնհարթ.— Յիշա-

անկէ Սրբոց Բակորեանց Աթոռոյն յերտա-
նաղէմ եւ մի ոք ձեռներեց զտղի ի յափտա-
կել կամ զողորման, զի աշխարհին կրեացէ ըզ-
պատիժ յարդար զատուտով:— Դատայ Դա-

ւիթ վարդապետ՝ միաբան Սուրբ Երեսնադէ-
մի:

Էջ 409-420. զատարկ, բացի վերջին է-
ջի վերի մասէն:

2160

ՔԱՐՈՋԻՐՔ

ԵԿԼԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ,—

Դատայ 30×20: 1: Էջք 170: Հանգա-
մանք յատարար: Թուղթ կապտորակ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը մա-
սամբ կարմիր, մնացեալը սև մկանով, միա-
սին, 28-30 տող: Նետք չկապիր: Համառո-
տագրութիւնը յոյժ առատ: Թղթակազմ ա-
նաբունատ: Կնիք սևաղբոյժ, «Կիրակոս
Վարդապետ Մարկարեան, 1889», էջ 3. 17:

ԲՈՎԱՆԴԱՅԻՆԹԻՒՆ,—

Էջ 1.— Քարոյ Առաջին: Բնաբան: Վա-
սին արժեքի իմաստութիւնն Աստուծոյ ա-
սող. Առաքելից ի նոսա մարդարէս եւ առաք-
եալս եւ ի նոցանէ, եւ այլն (Ղուկ. 11-49):
Մասն միակ.— Շնորհակալութիւն մեծ՝ բա-
նականա: արդարեւ պարտ է հատուցանել
յարբերարին Աստուծոյ:...

Էջ 1.— Քարոյ Երրորդ:

Էջ 11.— Քարոյ Երրորդ: Թաղապս եւ-

րից ամոյց ընծայեցման Տեսոն ի տաճարն:

Էջ 18.— Քարոյ չորրորդ: Թաղապս Ա-
ւետեաց Սրբայ Կուսի ժօր Տեսոն:

Էջ 15.— Քարոյ Լիմզեքերոյ: Թաղապս
տալեմուտիմ: Օրհնեցի պսակ տարոյ խաղց-
րութեան քոյ: Մասն առաջին.— Ի կատարի
տարոյն՝ եօթն ին: Հարկաւ որ է մեղ տոնել
...:

Էջ 152.— Քարոյ Ժ: Թաղապս Քառաս-
նորեայ Գալստեան Տեսոն ի տաճարն:

Յիշատակագրութիւնք.—

1. Էջ 1. ստորին յուսանցքին.— ԶԳ-
րոյ նուստ եպիսկոպոս Էնդոկիոյ որ քա-
ղաքաւ Զմիռնացի:

2. Սկիզբի զատարկ թուղթին վրայ,
մտնիակապոյն թանաքով, չեղադիր.— Եր-
էր ի զրատուն Ս. Աթոռոյս ի Տ. Կիրակոս
վարդապետէ Մարկարեան Սիրաստացոյ,
1901 Ոգոստոս 28:

2161

ՆԱՐԱԿԱՆԻ.— 1

ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԼ. ԿԵՐԱՅԻ

Տեղի՝ ալ ի ալ

1801 — 1808

ԵԿԼԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ.—

Դատայ 29×19×1: Էջք 112: Հանգա-
մանք բաւարար: Թուղթ կապտորակ: Գրիչ՝
Մարկիս Արեղայ. Գրութիւն՝ սամոյջովին

սևութակ մկանով, միասին, անհատապար
տողերով, Շեկադիր, ոչ միատեսակ: Համա-
ռոտագրութիւնը յոյժ առատ: Թղթակազմ,
մաշած:

վանմբ և տխուր յայտարարելով, ի նորին բոխա-
նորդի բազմաշաշխատ ծեռունի պայպայ ԼԻ-
նայանի Սիրիայացոյ, աշակերտ քաշ չբրայ-
տորի սրբաշիրտուն և արագիւնի Աստուածա-
տուր տիեզերայայտայ վարդապետի թարգ-
մանեայ զիրգրա Ռամկանի, տաճիկ լեզ-
վեյ, առ հաշիւուն, ի թուականն Հայոց
ԽՆԻՂ 1695, ձեռամբն անպետին և յա-
նիմայտ զբրեյի հեղիմ Կարապետին, առ
վաշկումբն, ԽԼԻՂ 1832 տաճկաց թը-
ւաշկան:

Որք և Կարդայք, կամ օրինակք, հի-
շեցէք միևնոյ Հայեի մեզու զգծով տարից, և
զվայելոյ, յեշեայ լիւին առայշին Քրիստո-
սէ:

Թղ. 4ա. — Ընմայեթին Էրանեյ ի յեր-
կու ֆարա Կերպերուն այս և ի:

Ներքեւ վեղ սիւնակով աղիսով. ունի
եւտեւեայ վերնագիրներ, կարգաւ, ճախէն
աջ:

Կերպարանք այս և յ:

Վասն զոգացածի և կորուսեայ իրաց:

Վասն ճանաչարի որ վերջնն բն: և յ:
Վասն հերապորի որ և յ զայնպին և յ:
Վասն զերդանաց մարդու:
Վասն անձրեւի զայ թեյ չի գայ:
Թղ. 10բ-11ա. — Կէտու զի՞նչ նշաններ և
խոչոր Երկաթագիր դրուածքներ:

Թղ. 48ա. — Եւ այս ամեն նշաններս ի
հումայնութուն կու լինի որ և յ մայրերուն
յայտինքն արչի չորս տուհին՝ և կամ ի բուն
էշեաթն որ և ի Երկրորդ չորսն և այս բոս-
մերս զաշխարհ այս և պիտ առուվառի
հանձ զիտեւաս սրամ. մարդ զայն չի հա-
կանար և այնոր զաշխարհին և օղտութիւն
և յ միտք չի հասկանայ...

Թղ. 72ա. տարբեր թանգարտ. — Այսօր
և խրնդրուածք, ոյ սուրբ և սիրեցեայ Ա-
մենայնորք Երրորդութեան հօրք արգարք
և Քարբէլ, Միքայէլ, Ռայրայէլ, Սարա-
բմիւնէլ...

Թղ. 91բ-93, զատարկ:

2165

ԱՆՏԱՌ ՆՈՐԱԳՈՅՆ ՄՏԱԽՄԱՆՑ. — 20

Ա. ԳԱԼԱՄԱԹՈՍ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 31×20×1.5: Էջք 96: Հանգա-
մանք տնրաւարար. Թացութենէ վնասուած.
թերի: Թուղթ հասարակ, Գրութիւն՝ խորտ-
զիրները, սկզբնաւորք և զիծերք կար-
միր, մոտցեալք սև մկանով, երկսին, 47
տուղ, Խորդիք նոտրածէ: Համառոտագր-
ութիւնք առատ: Կոշիկագծ խառաքարտեայ
զծագարգ:

ԲՈՎԱՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1ա. — Յաղապս մեծի սիրոյն զոր Տէր
Ած. մեր միշտ ունեցաւ զէպ առ մարդ. —
[Ա]մենակարգոյ Ած. ի յաւիտենից սոհման-
եայ առ ի ստեղծել զմարդն...

Էջ 91ա. — Յաղապս խորհրդակցի խու-
տովամտութեան և իւրեյ զօրութեամբ. — Ու-
րախ լերուք և ցնծացէք, ոյ մեղաւորք և
խնդագէք...

2166

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ.— 5

ՅԱՆԱՍՈՐԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտայ 30 18 2: Էջք 278: Հանդա-
մանք չառ յաւ: Թուղթ կտայու: Գրութիւն՝
խորազ իրենէր, սկզբնատղերը և պիտագիր-
ները կարմիր, մնացեալը սև: միանում, միա-
սիւն, 35 տող: Նոտը չեղազիր վարժ: Համա-
ստագրութիւնք յայժ աստա: Գունաւոր խո-
րանագրող իւր ստորք, էջ 7: Կաշեկաղմ խա-
ւարարեալ Եղբարդուն: Դատարկ թուղթ
-էջք մէկ թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1— Ուրիշ ըզմալի է քան դերելա-
ցրն յցուցանել զիցմա տնէշանայ: — Հմմտ.
Տղ. Վնեւտիկ, էջ 1:

Էջ 7.— Է.— Սրբայն Նահայի Ասորոյ
վարդապետի՝ Մեկնութիւն Յօհաննու: Գր-
լուիս Առաջին.— Ի սկզբանէ էր Բանն: Պարա-
է մեզ ի սկզբուն ճառից նկատել զաստուկաւ-
թիւն իմաստութեան աւետարանչիւ:
Հմմտ. Նոյն, էջ 15:

Էջ 254.— Գլուխ ԻԱ — Յետ այսորիկ
դարձեալ յայանեայ դանձն իւր Յս. աշակեր-
տաց իւրոց: . . .

Էջ 261.— Յորժամ ձմեռնական ժամա-
նակին անխաչելոյ զժնդակութիւնքն ժամա-
նեն. . . արժանաւ որեւցուք վերադառնալ փառս
Հոր և Որդոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և
միշտ և յաւիտեան յաւիտենից ամէն:

Էջ 263-278, գատարկ:

2167

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԿՈՍԻ.— 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտայ 26 20 4: Էջք 654: Հանդա-
մանք անդսհառաջիչ: Թուղթ բարակ կապ-
տորակ՝ Գրութիւն միակտուր՝ ամբողջովին
սև տրակ մէկանում, յաճախ դունձաթափ, միա-
սիւն, 27-33 տող, առանց լուսանցք ձգելու:
Շեղադիր մեծ անհարթ: Համաժողովար-
թութիւնք սովորական դրեթէ: Կաշեկաղմ խա-
ւարարեալ շնամաշ:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 5.— Որպէս և զբեայ է ի մարգա-
րէն. Ահաւասիկ ևս ստաքեմ զհրեշտակ իմ
ստաքի քս. . . (Մարկ. Ի. 2):

Մեծ ի ծնունդն կրանաց շանդոյն եղի-
սի ճշնագրեալ տատարակն խնայապատի. . .

Էջ 51.— Էս յարմացան ամենեքն, մին-
չև ճծեկ ընդ միմեանս՝ և ստիկ. զինչ է այս

չոր վարդապետութիւն, զի իշխանութեամբ և
այսոց պղծոց սատէ՝ և չնազանդին սմա.
— (Մարկ. Ի. 27):

Մեծահրաշ զիւրարիթ տնորեւութեան
լոնին (Աստուծոյ զամանահրաշ ստեղծարար
Հոգւոց զիւրութեան վարդապետեր զտղջրա-
բարբառ քարոզութեամբ աստուածագործ
զիւրար կենսատու իմանալի արեղովն ար-
դարութեան ծաղկալ արեւելից լուսափայ
զիմօք զեղաղէչ զեղգեղան զափասանակ զս-
վէին զերգս, փասն նորահրաշ իմաստութեան
- . .

Էջ 125.— Էս փարսեղիքն տունն ցնա.
Տեւ զինչ զործեն աշակերտքն քս ի շարա-
թս զոր չէ արժան.— (Մարկ. Բ. 24):

Դատողութեան զաստատունն միայն
Աստուծոյ է, միթէ ոչ զիտեր Տէրն՝ զան-
զործ իմ տեսին աշք քս, և ի զիրա տմենիք-

եան գրեց. բայտ աշեմ, էիմէ ոչ առաւելուցուք արդարութիւնն ձեր քան զգալուց եւ վախճանեցոց՝ ոչ մտանէք գարթայութիւնն Աստուծոյ. . .

Էջ 319. — Ասէ թաղաւորն ցաղջիկն. ինչորեւ լինէն զոր ինչ կամիս եւ տաց քեզ. — [Մարկ. 2. 22] :

Աշխարհի մեծութիւն ունայնութիւն ունայնութեանց է, աշխարհի թաղաւոր չընչին իրս տալ. . . :

Էջ 157. — Էւ մոռացան հայ բառնայ, բայց միայն մի նկանակ ունէին ընդ իւրեան ի նաւին — [Մարկ. Բ. 14] :

Հայ ոչ ունէին առաքեալք ի նաւին,

բայց միայն մի նկանակ ունէին ընդ իւրեան ի նաւին. Ստեղծադործն կենադործողն ունէին, եւ վախճանի ողբաւի եւ քանդաւորի ուրախութիւն եւ ցնծութիւն հոգեւորապէս. . .

Էջ 557. — Էւ ի վաղի անդր մինչդեռ եւ լանձին ի Բեթանիա՝ քաղցես. . . — [Մարկ. ԺԱ. 12] :

Մասն թղենոյ օրինակ մեկ(դ)աւորի. . .

Էջ 652. — Էւ նոքա էլեւալ քարոզէին ընդ ամ. երկիր՝ Տեառն զործակցութեամբ, եւ զբանն հաստատէին ամ. եւանջք որ երթալը պէտք առցաւ. — [Մարկ. ԺԶ. 20] :

Էջ 653. զտառարկ :

2168

ՌԱՓՕՐԱՏԵՏՐ.— 3

Ս. Յարութիւն. երուսաղէմ

ՌՄՀ — 1821

ՆԿԱՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Մտալ 25. 18. 1. Էջք 32 : Հանդամանք յաւ. խուղի տոկուն. Գրիչ՝ Մինաս Արդ. Պատարագի. Գրութիւն՝ խորագիրները, բաղկորդատողները եւ սկզբնաւորները կաթմիր, մտացեալը սեւ մէյանով, միասին, 20 տող, տաւրի կամ սկալաս. Նոտարիք մեծ : Լուսանցապարտք անսորուստ : Կաշկալով խաւարտեալ, զծաղարդ :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-2. դատարկ :

Էջ 3. — Նախ գնամք Սուրբ Բանդ եւ զկնի ընթերցման Սր. Անտարանին՝ լսնդընցում. . . :

Էջ 5. — Մշտնջնաւոր տետրակս քափօքի. որ կատարի ի մէջ Սրբոյ Յարութեան, ելկմամմամ տաճարիմ, յաւուրս ուրբաթի. Շարաքի եւ կիրակի. գրեալ Անտարանի քստ սլաշանի Սուրբ Տեղեացմ Բրիտանի — Հմմտ. Թ. 1061, Դ. Հատոր, էջ 89 :

Էջ 12. — Շարաքի սուրբն :

Էջ 20. — Կիրակիի աւուրն :

Յիշատակարան Գրչի. — 1821

Էջ 29. — Վերջաւորութիւն. — Ով արփանին հարազատի մօրս յուսոյ Սուրբ եկեղեցւոյ, զեցւոյ եւ յուսերամ եղբարք իմ ի Պ. . . սրբ իրբն պարզաճաւ երդնակ կարտոյ սիրոյ վարդապետնի աշուոյն, տեղ մշակին հօրն երկնասրբի՝ զպատարթնութեամբ, սրտեռանդն սիրոյ զքեզ եղանակեալ, հրեշտակորէն թեւակալեալ, զերս եւ զքո առնելով, ընդ իմանալի սանկուզն հայրակամ տնորէնութեան մարմնացեալ բանին, մտօք սլացեալ, հոգւով փարեալ, եւ կաշնոս կալով հրաշքն անասճման տնծուելոյն, ի մեծախորհուրդ սիրտեռն Տաճարն Սրբոյ Յարութեան, յոր աղօթմէք, եւ յորոյ միջի կատարեալ խորհրդովքն տկն ունիմք վերին փառաց հասնելի յարգալու թեւանդ յոյս :

Արդ անկեղծ սիրոյ ձեր հարազատութեան յիմանն արժանի տունէ զերաւատս զիս՝ զՄինաս արեղայս, յերկրէն իղմիրու եւ ի զիդաքաղաքէն Պատարագի, միարտն Սր. Յարութեան, եւ արդէն կանանց խոտորմանահայր, եւ մտեալ ի պաշտօն ժամարարութեան ի սուրբ Տաճարս, զրեցի զայս Թափօքի տետրակս, պատշաճաւոր անտարանաւ յորինեալ, զոր ի վախճանին ձեր ինքնամով

խառնացուց զրեանց, և չարապրեցեալ ի
Պետրոսէ վարդապետէ ԹԻՓԻԿԵՆՈՅ:

Իսկ այժմ վերստին օրինակեցաւ մեծաւ աշխատասիրութեամբ Համառօտելով, յամի փութին խոնգ, ի մեծն թափալայ, ի հրաշալի գոնա առաքելալն շարժալիսն Սր. Աստուածածնի, ձեռսն իւրապակ առաջնորդի նորին՝ տեսնի Սէպրապայ մեղապէր վարդապետի Գոյսեոց:

Բ.Շ 277. — Գիրք իսկ. Յուդայական Հալախա —
 Ինքնակ :

Լ.ժ 341. — Յաղագս Դուլուքեան :

Հ. 346.— Զանկ Գլխոց աշտարիկ զբոյ-
կան :

Գ. — ԿՏԱԿԱԳԻՐ ՀՈԳԵՇԱԼ ԲԱՆԻՑ. — 2

Դարգար Խոհեմ

Է՛ք Յ՛ւս — Կատարադիր Հողէւան Բանից,
չարադրեալ ի Մարտոս Զարարայ Խոճէնց
Էրեւանցոյ, մեծ ի իմօք Հիւանդութեան
ի բռնմ:

Յաղագս վերստին ծննդեամբ ստացմանը երկնից յափտեալանալան արքայութեան մարդոյ, և վասն աղօտութեան և յստեղութեան հորա թիոս ամենայն աերան կենդանեաց, նաև վասն Հնգից զյայտարանաց նորին, և վասն բանի, և յաղագս ոմանց զբխուոք մարմնական կրից : Լուսառեփալ յըմբիւսին առ որդին իւր Զաքարիայ Մարգար Ռոմեանց : Յամբ Տեառն 1793. յունիսի ԺԷ. թիւն Պետրոսի :

Իսկ այժմ զԼեւոստին օրինակեցաւ ձեռամբ Բեարոյ Տեղաւմամ սեւակիրս Կոստանդնուպոլսցւոյ, ի Սր. Քաղաքն երտապէս, եւ ի Խարաբոն թահան Հրաշախ աթոռս Սրբոյ Յակոբեանց, ԹԻԲԻ 1811], սկստանք զինքն ժն:

է. — Էջ 435. — Վիճարանու րլումի Աստ-
ուսածարանու րեան. շարագրեցեալք յԱստ-
ուսածատար եպիսկոպոսէ Լեւիացոյ, Յարս-
գլոս Սրբոյ Եղիշեցոյ առ հոստարակ: Առ-
թիմ վիճարանու րլում, րէ զի՞նչ է հորեռնիլ
Սր. եղեցեցոյ, ին քէ ոչց ասանսն զաղչա-
նայ. — Առաբերի իմ յիշի. — Առտ նախ գտեալի
է, Հաստարակի Հասածամբ զոյ սուրբ Կար-

Հուրդ եկեղեցւոյ, որպէս սահմանեցաւ սրբ-
բոսրան ընդհանուր ժողովոյն Տէրբնթոյ...

ՀԷ 439. — Միշյե սուրբ խաչհուրդք ե-
ղևն յամ- կեցս րիւնս մարդկային քնու-
րեան. հւ յէ զիսորդ խորհուրդք նոր օրի-
նացն զամսագումին ի խորհրդեցն հիւն օրինաց
— ինդիկեր երկրորդ. — Հախ գեանէի ե թէ
կ'ցոյթ թիւնք մարդկային քնու թէան երկու հն.

Էջ 443.— Թէ զիա՞րդ տալիքերին խոր-
հարդո՞ք եին օրինաց. ի խորհրդոց մօր օրի-
նաց.— Խնդիր Եւրոպոյ :

ԿՅ 446.— Յաղագս որպէս սպասաւորին
խորհրդոյ մոր օրինաց.— Զորքուդ Խնդիր:

Էջ 449.— Յորժամ եւ յոր կետ ժամանակի իտլիտորդ արտադրեն զսրբացուցիչ մոքսս ի վերայ հոգւոյ.— Յետիմ իմդիրք:

2.— ԿՐ 452.— Դամբարուքիւմք քարոյականից Աստուածաբանութեանց, շարադիւսայ Ի Աստուածատուր վարդապետէ եւ Ի Լեհացոց եպիսկոպոսէ. վասն կրթութեան եւ մանաւորութեան զկիրառութիւնս եկեղեցականացոյ. և իւրաքանչիւր ի հոմանունս. ապա ցրտմանց տեւաւորութեանց եւ զ...

Էջ 454 — Յաղագս Հատումնց Հերաց :

Էջ 455 — Բազադու Դռնապանու յեան :

Լժ 456. — Յաղագս Բնիքցոյութեան.
— Յաղագս Երդմանց:

Լ.Ձ 457 — Յաղագս Զահրմկյալուքեան :

ԼՁ 458. — Յաղագս Կիսասարկստագու-
րեան :

Էջ 159 — Յաղագս Աւագ Սարկաւազու-
րեան :

Լժ 460.— Յտղազս Քահանայոյ քեան :

Ի.— ՎԱՐԴ. ՀՇՈՐԱՐՏՈՒԹԵԱՆ.— 14

Պետրոս Արղ. Թիֆլիզեցի

էջ 415. — Գիրքս արդուի Վարդապետութիւն ճշմարտութեան, շարադրեցեալ ի Պետրոս առաքաւորացիին վարդապետէն և յոյն-բարձր թարգմանէ թիֆլիզեցոյ, յամի Տէառն 1751, ի Վենէտիկ:

1948-1950. *et al.*

Ը.— Էջ 1.— Վասն Ռեմյանության Աշխարհի.— Կենսաբանության և պարագիծ սա-

կատարք, կեանքն ժեր արգարեւս ատարք
թուեցեալք են...

էջ 10.— Վասն սուտ եւ խաբեայ յա-
ջոգութեանն աշխարհի:

էջ 19.— Դարձեալ վասն ունայնութեան
որն աշխարհի բարոյականութեամբ:

էջ 24.— Դարձեալ վասն օւնայնութեան
որն յաշխարհի, վկայութեամբ Սրբայն Գրի-
գորի Նալեկացւոյն:

էջ 30.— Ոոր ի վերայ ունայնութեան
աշխարհիս, ոգեալ ի Գրիգոր վարդապետէ, ի
մէջ Սր. Էջմիածին.— *Ունայնութիւն ձայն-
եաց Սաղմոսն դաշխարհ, ունայնութիւն ու-
նայնութեանց...*

Ք.— «Հաւատարմութիւն Սր. Գրոց»:

էջ 31.— Վասն Ողորմութեան:

էջ 53.— Վասն Ողորմութեան եւ Բարե-
բարոյութեանն Աստուծոյ:

էջ 54.— Վասն Բի. զամ. զոր ինչ փոր-

նութեանց հանդիպեցեմք օրախօսութիւն հա-
մարիլ պարտիմք:

էջ 57.— Գաղաթ Զուսոյ օրն Ած:

էջ 62-76, *դատարկ*:

էջ 77.— Վասն Ծովութեան:

էջ 87.— Վասն հասարակ մեղաց:

էջ 95.— Վասն հոգեւարութեան:

էջ 100.— Վասն նպարտութեան:

էջ 116.— Վասն կանանց պննասիրու-
թեան, որ է նպարտութիւն:

էջ 123.— Վասն նորածնութեան, որ
հասարտութեանն ձմանի:

էջ 128.— Վասն նախանձութեան:

էջ 141.— Վասն ատելութեան, որ ծնա-
նի ի նախանձութեան:

էջ 143.— Գաղաթ հմարիցն օրք ընդ-
դէմ նախանձութեան:

էջ 158-159, *դատարկ*:

էջ 160.— Վասն բարկութեան:

էջ 165.— Վասն հայեցութեան:

էջ 167-182, *դատարկ*:

2170

Ա.— ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— 11

ՅԱՄՈՒՆԷԼ ԱՆՅԵԻ

Կ. Պոլիս

1840

ՆԿԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 24×19×1.5: էջք Դ+144: Հաւ-
ստանք շատ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝
կոխակար Գահանայ: Գրութիւն՝ ամբողջու-
թիւն սեւորակ մեկտեղ, միասին կամ աղիւ-
սակածէ, 31 տող: Քաղցրօրք երկսիւն, 32
տող: Շեղադիր մաքուր: Համառոտագրու-
թիւնք առատ: Ուղղադիրութիւն տկար: Կաղմ
կիսակաշի խառաքարտեայ:

Ա.— ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

էջ Ա-Դ, *դատարկ*, բացի երկրորդ էջէն:

էջ 1.— Սամուէլի քահանայի հաւաք-
մունք ի դրոց պատմագրայ յաղագոս զիտի
ժամանակաց անցելոց մինչև ի ներկայս ծայ-

րաքաղ արարեալ: Ողնեա իսկ եւ բան եւ է.—
Յերիս որոշմունս բաժանեալ ռաշմանեցան
թիւք ժամանակաց, յանգեալն՝ ի ներկայս եւ
յապառհին...

էջ 21.— Եւ զի Թորոգոմ սակ ծնանք ըղ-
հայկ, ի նմանէ տատանոր սկսայց պատմա-
բանել: Ա.— Այս Հայկ ի մէջ սկայիցն մի
յայնցանէ էր՝ որ յղացան դամբարտաւանու-
թիւն...: Հմմտ. Տպ. վաղարչապատ, էջ
41 եւ յօսանցք, Բ. Դ.:

էջ 37.— Յայտ ամի շինեցա Սր. Կա-
րապետն, մակ սնուն Գլխ լակայանք կաշեց-
եալ, զոր շինեցա Սուրբն Գրիգոր, ի կայն
Կեսարիս Հայրապետ դոյոյ, բերելոյ զնշխա-
րս Կարապետին, եւ հաստատեալ ի տեղին
յայն, եւ ի Մատրապանն դիտուն խորտա-

կելով դորու թեմա՝ Բի. և Սր. Կարապետին .— Լմմով. Նոյն, էջ 64:

էջ 53.— ԶԺԸ.— Տէր Թովհանէս իմաստասեր ԺԱ.—

էջ 79.— Ապիրասն, միւս աշխարհի որդի առաջին կաթողիկոսացն տէր Գրիգորիոսի և Ներսէսի, և զոր եղբոր որդի այս Գրիգորիոս, որ Գարաթեմ եղև. սա կեցեալ յաթոնի մաս Ը. և զնոց ի Հոռմկայէն ի Սիւս առ ի թափել զբոլորդին իւր զձեթում, զոր կապեալ էր թաղաւորն Լեւոն, և մեռանի անդէն ի Սիւս, և զնի ի Սր. Ոճկատոր, զոր ուխտն իւր քակեցին.— Լմմով. Նոյն, անդ, էջ 144:

էջ 85.— Ի ԶԶԳ. թուականին, և ի սոյն ամի, շարացուի ամիրայն Հապլայ [Հալպայ] Հրամանաւ Սէլէք Նասրի սուլթանին Սրաբայ, զաղտադոյի լերկիրն Սրաբայ եմուտ և ըստում աւերս արար, զորս եսպան և զորս Հրով աշրեաց և զորս զերի վարեաց, և արար անապատ զբազմամարդ աշխարհն Հալպայ.— Լմմով. Նոյն, էջ 159-160:

էջ 86, դատարկ:

Բ.— ԲԱՌԳԻՐՔ.— 25

էջ 87.— Իկս փառք և քերթողականք մասն չափով Հոթեթական տաղիցն, մասն զի քերթողական արհեստքն չափարեականք ևն

և չափով վարին, և ևն որ զեղջուկք ևն, որով ճարտասանքն վարին, զի յաճախապէս փոխարեւին, սակո զարդոյ ճարտասանից, և չարկ յոքանճար եղանի:

Աստուածապետ, աստուածապարդ, աստուածարեալ, յԱՏ. զօրանալ:

էջ 93.— Բ.— Բաղկանալ, անել, կամ զոյանալ, կամ կենդանանալ:

Բաղել, պատմել:

էջ 94.— Գ.— Գրհանդ, խեղ կամ հեղ կամ անհաւան:

Գրծաթ, լեղթ:

էջ 131.— Ք.— Քահանայարան, աղօթից տուն: . . .

Քառ, ուսպոկուտ դանի:

Քրկական մեղք, յորէնքն մեղանչել, ըզքահանայն ըամբաւ անթողի մեղք է մինչև ի մահ ապաւիտաբէ:

էջ 141-144, դատարկ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.— 1840

էջ 140.— Վերստին օրինակեցաւ ձեռամբ տէր Եղիսպար Ժահանյի, Սր. Հրէշտակապետաց եկեղեցւոյ յետին պաշտօնէի, որ ի թաղն պալատու, ի 1840, մայիսի 20:

Յետնապոյն յիշատակագրութիւն.

էջ Բ, տարբեր զրով.— Ստուել երեց ձեռադիր ընկալայ Միհրդատեան Պ. Դաթէոսէն:

2171

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ.— 1

ԵԱԿՈՐԵԱՆ, ՏԻԳՐԱԿԱԿԵՐՏԵՒ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1863

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 22×16×1 1/2: էջ 1+156: Հանդամանք շատ լաւ: Թուղթ հասարակ Գրութիւն խորագրերն երբ և սկզբնաբառեր կարծիր, մնացեալը սեւ մեյանով, միասին, 20 տող, Նոսր լեղադիր՝ մեծ և յստակ: Համառոտադրութիւնք բաական առատ: Կարծ

կիսակաշի խաւաքարեայ: Կնիք սեւադրուշմ, ճեպկոր Եպս. 63, էջ 1:

ԲՈՒՄԱՆԻՒՄԻՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Բանք Քարոյից շնորհօք Սր. Հոգոյն:

Ինծի Պահագ Ա. շարաքի Ա. աւուր:

— Նախերգամբ Նորնթայի վասն միայն խօսելոյ ի գրաւել զսիրտս ունկնդրողաց խոնարհութեամբ :

Էջ 13. — Երկրորդ անգամ խօսելի :

Էջ 23. — Վասն արանց շաքարի տուր առաւ :

Էջ 25. — Շնորհօքն Այ. ի կիրակէի երեկոյն խօսելիք :

Էջ 39. — Քարոզ Տնտեսի Շաքարի Առաջին Աւուր :

Էջ 50. — Տնտեսի Քարոզ Երկրորդ Աւուր :

Էջ 60. — Տնտեսի Քարոզ Երրորդ Աւուր :

Էջ 73. — Եւս Տնտեսի Քարոզ Ա. Աւուր :

Էջ 93. — Քարոզ Դատաւորի Շաքարի Առաջին Աւուր :

Էջ 110. — Քարոզ Դատաւորի Շաքարի Երկրորդ Աւուր :

Էջ 124. — Դատաւորի Շաքարու Կիրաւիք Աւուր :

Էջ 139. — Նիւթ Քարոզից Վասն Դատաւորի շաքարու աւուրց :

Էջ 141. — Այլ Նիւթ Քարոզից ի վերջ Աղօթից :

Էջ 147-156. զատարկ :

Յիշատակագրորդութիւն. — 1863

Էջ 7. չեղապիւր. — Ընծայեմ զՔարոզի գրքոյկս Սրբոյ Երաւագէժի Աթոռոյն միաբան եղբարց իմոց ի յիշատակ. . . զոր խօսեալ էմ Երբեմն լատենիս. . . ի կարդապետութեանս. Ընթեցողք ասացին զհոգեոց յիշելով զմեր հոգեւոր. Եւ զուր իշխեալ ինիքիք յԱռտու ծով մերմէ ի Երեսնի Քրիստոսէ. — Սրբոց Երաւագէժի Յակոբ Եպիսկոպոս Տիգրանակերտցի. 1863. ի Սուրբ Աթոռ Սրբոց Յակոբեանց :

2172

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ. — 21

ՅԱՅՈՐ ԳՏՐ. ՆԱԽԵՐ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ 22 x 16 x 4-5: Էջք 912: Հակոբ մանք լաւ: Թուղթ հատարակ: Դրութիւն՝ ընդ հանրապէս սեւորակ մեյանոյ, միտսին, 33-36 տող: Եւսոր չեղապիւր անարուեստ: Հատուցաւորութիւնք չափազանց առատ: Կազմ կիրակաւի խառաքարեանց:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1. — Զրոյր զործս զայն նախեմ քեզ Հոգիւր Սր. Աստուած, զքոյս ի քոյր քեզ առաջնայ պարզելիք ընծայելով աղաւորս՝ ամենահարաւի Տեսունդ իմոյ, զիս բուռնադիդ, սրպէս Եւ աստուածաբանն Դրիւր ի Տառին, որ ի վերայ քոյ աստուածաբանութեանցն ասաց. թէ մեք տշխան վրտուհանամք ի Հոգիւն, զոր պաշտեմքն, միշտ զի աստուածաբանութեան արասցուք սկիզբն: Վասնորոյ ի հիմն ամենից բարեաց, Եւ

արժատ բնաւից պարզեաց զատանելով, բոկանխախցն. զուս քարոզ, ի պատիւ աստուածութեանց նախեմ, զօգնութիւն քոյ նաւաստ հայցեմ ի բանասիրաց, Յակոբ Եւ Եթ անարման պատրիարղս Կոստանդնուպոլսոյ. . .

Էջ 899. — Քարոզ ձեռ. — Եօթներորդ Կիրակի ի գեղն սրբոյ Զատիկն Երկրորդ Դաղկապարդին:

Էջ 906. — Ի պարզեաց Հոգեւոր Սրբոյ աստուծոյ Կիրակիի Քարոզապիւրքս յամի Տեսուն 1758, Եւ Հայոց ԹԵՄԷ, յունի ամսոյ ժեռ. . .

Էջ 907. — Ցանկ Քարոզից: Եթ ի զըլխոց սխալ գտանիցն՝ սակայն թիւք Երեսուն ուղիք են:

Էջ 912. զատարկ:

2173

ՀՈԳԵՇԱԼ ՆԻԽՐՔ ՔԱՐՈՁԻՑ

ՔԱՆԻՔ ՎՐԴ ԿԱՐՆԵՑԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 22.5x15.5x3.5: Էջ Գ. 491:

Հանդամանք յառ: Թուղթ հասարակ, 2: միա-
տեսակ: Դրել: և: Ստացող՝ Դաւիթ Վարդա-
պետ Կարենցի: Գրութիւն՝ խորացիրները,
սկզբնատողերը Էրեմն, համարադրերը և:
զխատառերը կարմիր, մնացեալը սև որակ
մեկանոյ, միաթիւն, 25-28 սող, յաճախ նը-
սող, Շեղսդիր անարուեստ: Համառոտադր-
ութիւնը սուտ: Կաշեկապմ խաւաքարտեայ
ոսկեղբուսդ: Դատարկ թուղթ բազում, մի-
ջին մասնուն մէջ, Կնիք սև աղբոյմ փակա-
ղիք, Գ. Դ. Դաւիթ Վարդապետ, 1272
[= 1823]:

ԲՅՎԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ Լ-Բ.— Ձանազան մանրուք:

Էջ Գ-Դ, դատարկ:

Էջ 5.— Տաղ ի վերայ Արրոյ Գերեզմա-
նին Քրիստոսի.— Իմոյ Փրկչին՝ Տեառն Յի-
սուսի, փառաւորեալ Ար. Գերեզման...:

Էջ 8.— Երկրորդ Հատոր, Հոգեւոր
Նիւթք Քարոզից:

Գլուխ Լ.— Յաղագս սիրոյն Աստուծոյ
որ առ մեզ:

Էջ 26.— Գլուխ Բ.— Յաղագս մախկին
Գալստեան Փրկչին:

Էջ 40-47, կապոյտ թուղթ:

Էջ 100.— Գլուխ ԺԳ.— Յաղագս անեղ
դատաստանին Քրիստոսի:

Էջ 200.— Գլուխ Ի.— Յաղագս քահա-
նայութեան:

Էջ 310.— Գլուխ ԼԱ.— Յաղագս քարի
մտածմանց:

Էջ 408.— Գլուխ ԼԲ.— Յաղագս ազա-
նաց:

Էջ 439.— Լանք պիտանիք ի նիւթ քա-
րոզից:

Էջ 462.— Գլուխ ԼԵ.— Խրքին մեկնու-
թիւն:

Էջ 469.— Յաղագս ընդդիմադրոց
Արրոյ Երրորդութեան:

Էջ 475.— Յաղագս նախախնամութեանն
Աստուծոյ:

Էջ 182.— Որինակ Երզման գրոյ յնպիս-
կոպրութեան մերում ի Սուրբ Էջմիածին,
բոտ ձիւի սուրբ աթոռոյն յոր և: ուխտեցաք
— Ստորադրեալ ծառայս Քրիստոսի Դաւիթ
Վարդապետ, քանպի ի սրբոյ աւագանէ սրբոյ
Եկեղեցւոյ Հայաստանեայց Կոչեցեալս և՛
ժառանգ Աստուծոյ, և՛ այժմ բոտ ներկայ
կոչմանց? ժամանակիս կառավարող վեգիլ
տերունի թէմին Արրոյ Երուսաղէմի...
սրոյ ի հաստատութիւն ստորադրեմ իսկա-
կան ձեռամբ իմոյ և՛ կնքեմ, յամի 1848 և՛ ի
յուլիսի 8. ի Սր. Էջմիածին:

Էջ 483-486 ի մէջ կտրուած մէկ թերթ:

Էջ 486-487, դատարկ:

Էջ 488-491.— Յանգ գլխոց և՛ թղթա-
կամարից:

2174

ՔԱՐՈՋԳԻՐՔ. — 2

Հ. ԱՆՏՈՆ ՎԻԵՐԱՅ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասաչ 21×16×6: էջք Գ: 1096: Հանդամանք լա: Թուղթ հառարակ փայլուն: Գրութիւն՝ խորագիրները և գլխատառերը հարմիր, մնացեալը սև մեյանով, միասին, 7 տող: Նոսր չեղադիր վարժ: Համառոտագրութիւնը առատ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ նորագործմ: Կնիք սեւագործմ փակագիր, «Զ. Մ. Դասիթ նպիսկոպոս, 1848», էջ 1. ստորին լուսանջրէն:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ Ա-Բ, դատարկ:

էջ Գ. — Քառ առ բարեմիտ ընթերցողս

էջ 1. — Քարոյք Քառասնորդական Պառնոց բոլոր ուղուհացից, ասացեալք ի գերեմաստ վարդապետէ Հայր Անտոն Վիէրայ կոչեցելոյ ի Բիսուսեան կարգէ: — Հմմտ. թ. 2074:

էջ 266. — Քարոզ տանձերորդ. — Եսուր երկրորդ Կիրակէին Պահոց:

էջ 558. — Քարոզ Բաւններդ. — Ես

ուր Հինգ շաբաթի երրորդ Կիրակէի.

էջ 583. — Քարոզ Բաւն և միներորդ. — Եսուր ուրբաթի երրորդ Կիրակէի: Բանն Աստուծոյ առանց պտղոյ. — Հմմտ. թ. 2075:

էջ 806. — Քարոզ երեսներորդ:

էջ 1012. — Քարոզ Բաւնսն և միներդ: Եսուր Երեքշաբաթի զկնի Չատկին:

էջ 1037. — Եանկ և ցուցակ Նշանաւոր իրաց սրբոյ մատենիս, հանդերձ թղթահամարութ Նորին, զասակարդեալ ալրեւնական ոճիս:

էջ 1088. — Միտք բնութանից ի յանդիման Երև թղթոյն Եղեյոց:

էջ 1089. — Եանկ բոլոր բնութանից ալսր Քարոզագրոց:

էջ 1092-1096. Համարեա դատարկ:

Բիւռնագոյն յիշատակագրութիւն. — 1857

էջ 1. ստորին լուսանջրէն, տարբեր գրութիւն: Խոտ ուրդոյ մերոյ երեմիա վարդապետին ի մայելո, 1857. ի Սեպտեմբեր 1:

2175

Մ. Ա. ՇՏՈՅ. — 58

Ս. Բակար, Երուսաղէմ

ՌԶԲ 1639

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասաչ 19×14×5: էջք 581: Հանգամանք անբաւարար. նորոգութիւն կրած լուսանջրները ցեղակեր: Թուղթ կաշեւոյ: Գրիչ՝ Բոհան Ուրդ. Հիլանդի: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողներ, Երեմի գլխատառերը կարմիր, մնացեալը սև մեյանով, միասին, 19 տող: Բոլորգիր. Համառոտագրու-

թիւնը սովորական դրեթէ: Պաշտաւոր դարգաւոր և լուսանցադարդ յաւախ, երբեմն նաև զլիսագարդ, Կանոններու սկիզբը. տեղ տեղ՝ լուսանցանկար: Խորանալարդ իւր սառք էջ 7: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմագարդ: Պահպանակ մաղաղաթեայ, սկիզբը և վերջը երկուական թերթ՝ Եթովպերէն:

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

վերադարձ . Կ

17 — ՎԵՍԵՐՎ ԵՍԵՐՎ — ՎԵՐՎ — Վ

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

(ԵՐԿ ԵԳ)

Ե Ե Ե Ե Ե Ե Ե Ե

1177

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե
... Ետեղման զվարժի վարժի Ե Ետե

— 662 — Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

վերականգնողական քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

— 663 — Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

102-619 թիվ
102-619 թիվ
102-619 թիվ

218

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ
Երևանի քաղաքի 102-619 թիվ

Արդ զրեցաւ ասորք մատանոյ յաստուածապահ եւ զերափառ եւ ի զերահրչակ ուխտս, որ Ասաք Ար. Քաշ կուշի, եւ բնդ համարուի Ար. Նշանիս, որ յայտնամի դարձաւ ի տեղի իւր, ի թուականին ՊԿԼ: ի դատարիս Հիդան թողարկուի: [Յաջորդ շորս սողգերս մեծ մասամբ եղծուած են. դժուարաւ կարելի է կարդալ ստղէս]:

Արդ ի յայտնամի սպասեցաւ Ասաք Ար. Քաշն . . . որ իբրեւ զխաշահանունն Հիւն Հերձածողք: Կ հաղար զբամալ զնեցաք զԱսաք Ար. Քաշն: Ար եք իշխեալ Հեռացուցանել . . . — Հմմտ. Յիւս. ԺԷ. Դարի, Գ. Մա-

սըն, Լ. Ս. Քաշիկեան, Թիւ 457:

Յետևագոյն յիշատակագրութիւնք. —

1. ՀՅ 287, մէջտեղը, բոլորդիւր. — Որք զյիւրքս կարպան Աձ. սղորմի առնե տէր Աձը թեանդին:

2. ՀՅ 194, ստորին լուսանդրին, անհարթ զրոյժ. — Զստացող զրոցս զնոսի վարդապետն Յամթիկի, որ մականունն Կոյժակ բաղադրելոյ, յիշեցէք ի մտն Ար. Պատարաւ զի եւ մեղաց թողութիւն խնդրեցէք ամենայն լուսնայնաց իմոց, եւ հոր իմոյ Պր. Ակրչին եւ մօր իմոյ Արթի խաթունին ամէն: Եւ ամենայն կարգաւոյ մասնակի:

2180

ՀԱՐՑՄԱՆՑ ԳԻՐԳ. — 13

ԳՐԻԳՈՐ ՑԱԹԵՆԻԱՅԻ

Գոմուց վանք. Բաղէ:

ՊԿԼ = 1414

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 18.5×14×8: Էջք Ը. 768: Հանդամանք լաւ. լուսանցքները թեթեւորէն ցեղանոր, թուրք կոտեայ, Գրիշ եւ Ստացող՝ Աճիքիակ զկարողակեալ, որդի Տիրացու Բաշանայի: Գրաթիւն՝ խորագիրները եւ զխատառները կարմիր, մնացեալը սև մկանոյ, միասին, 33 տող: Բոլորգիր նոտրակերպ: Համատոտագրութիւնք բաական աստու: Կարմրակիւծ զխաղարդ անարուեստ, ՀՅ 1. 3: Կաշեկացմ տախտակեայ զրոշմագարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱՌՈՒԹԻՒՆ. —

ՀՅ Ա — Գրչագործ:

ՀՅ Բ — Է, դատարկ:

ՀՅ 1 — Այս ինչ է զլիւսաւոր քսմք բոլոր զրոցս:

ՀՅ 3 — Յառաջարկն Գրոց Հարցմանց:

ՀՅ 3 — Գրիգորի անյաղթ փիլիսոփայի Հարցմունք զանգաճն եւ պատասխանիւ ազատակարգ զրոց աշակերտեալ ամսանց:

ՀՅ 209 — Զորքորդ Հատոր Հարցմանցս:

ՀՅ 493 — Ինքնաբոլ Հատոր, վասն Նոր

Արիւնց:

ՀՅ 598 — Լե. — վասն առանձին եկեղեցւոյ մեր: — Հրչ. — Զիւն, Նշանակ Հիւն զեցիւր — Պր. — Եկեղեցին մի անունն է եւ Լը. կա իրա նշանակէ . . .

Լուսանցագրութիւն Գրչի. —

ՀՅ 696-697, ստ. լուսանցքին. — վաճ ինձ մեղաւորին. աշխարհ դատն մշտացայ, Աձ. փրկեալ՝ զիս ի մարդոյ չարէ, աղաչեմ զթեղ:

Յիշատակարան Հեղինակի. —

ՀՅ 752 — Արչ եւ վերջինս ի ծնունդս Եկեղեցոյ, եւ տրուալ բանասիրաց, Գրիգոր պիտակ անուն խնդրող բանի. . .

Ինձ յիշատակարան Գրչի. — 1414

ՀՅ 754 — Յիշատակարան գծողիւ. — Փառք. . . Որ եւ կարողութիւն տկարիս հասանել ի վերջք զծիս յայտն աստուածաշունչ: Եւ պայծառափայլ եւ հոգեւոր տառիս:

Արդ զրեցաւ աս ի զերահրչակ Ար. Ուխտս Գոմուց վանք կուշեալ, մեծ աս

առաջանալն թագաւ Բագէշ անուանեալ, ի յառաջնորդութեան տեղոյն, զորոյմպոսթ սարճանաց Հաւրս մերոյ Քոփմ վարդապետի, զոր Տէր Ած. պահեցէլ զսա ջաշ անշէջ. յապտիւր անապատ, ի մէջ եկեղեցոյ, ձեռամբ բաղձամեղ գրչի Մելքիսէղ պիտականունն բաշէ յանգրոյի, ի վաշելուսն եղկելի անձին ինոյս և մանկանց անկեցոյ: Էս ստացա զսա Էռափափաք սիրով անձինջ յիշատակ ինձ անորձանիւ և ձնադպաց իմաց, և ամենուն արեան մերձուստաց, ի շրջապայտութեան Հաշիպան տաժարի ՊԿԻ թուի:

Արդ լեւոս անկեալ ապաւն զամենեւեանս սրտատու ժողովանոսք. զհանդիպողաց առաջ տառուածալին և Հաղկեցոյց զանձին, Էսարտոյով, Էսմ զապտաբեկոյով, Էսմ տեւտաւեանս, իշխանի ի սուրբ և ի մաքրափայլ ապաւն ձեր, ջերմեռանդ սիրով, զիս պանպիտուն և զիզուն զձոց սարա, և զձր նապոյն իմ, զհաշին իմ զճիրապոս Գաւաշուն, և զմարն իմ՝ զՄեծտիկին, և զերկց Էսրարն իմ զԳրիգորին, և զՄխիթարն, և զքսուն իմ զՍեան, և զԷկոսին, և զյայամ, զդոսին իմ, միտով տէր սիրամալիք, ի թաղսր սէրն թի. Թի. յաւսնն մերոյ: Էս ինքունս որ տառան է ի տարբ պարզեւացն, առհասարակ սիրամեղի զրոգաց և ստպողաց, յիշողաց և յիշեցեղաց, յայժմ և ի յիսրոսմ զապտեանն ամէն:

Այլ և զերջանիկ Էրանաւորն ՊԷրոս յիշեցէք ի սուրբ ապաւն ձեր, որ զմեկ րնգունեցաւ Հոգեւոր սիրով, և զտունն իւր մեկ

ի բնակութիւն շնորհաց, ՊԸ. Ած. տացէլ նմայ զերկնից տարալութիւնն:

Այլ և զփակեալ Սր. Տաճարին՝ զՍԷ. տեխաննոս գրիկինի Հոգեւոր Էսրարն մեր, որ բարեկամ է մեզ, յիշեալիք ի մարափայլ յաղաթոն ձեր:

Յեռնագոյն յիշատալազորութիւնք.—

1. Եզնիլացի Յոնանէտ երէցի.— 1462

Էջ Ը. Նոսրապիր.— Էս արդ ևս Յոնանէտ Եզնիլացի, որ Էսմ առ ժամս տէր զրոսցս, և Էսմ ի գրան Սր. Փրկչէս, առ ապրատիկի կապարի: զիմիւ, և Էս իմ կենդանութեանս յոր զԳրիգոր Հարցմանց ի Սր. Փրկչէս, իշխատակ ինձ և ձնադպ իմաց և Էսրարց: Էս ոչ այլ տունն իշխանութիւն Հանել զգրքո ի Սր. Փրկչէս, և այլ յանդիմին Հանել զգրքո ի Սր. Փրկչէս, զտառի ի Սր. Ամենափրկչէս: Իսկ ինձամով պահապանս աւրձինն ի Փրկչէն մերմէ Յիստառ Քրիստոս ամէն: Գրեցաւ ի թղթին ԶԺԼ:

2. Էջ 757. Նոսրապիր տարբեր.— Նա ևս Էս կրկին անկամ յիշեցէք զիս զանարձանս, որ Էստո զսուրբ Հարցմանս յիշատակ ի Սր. Երուստոյէմ, ի զտուն Սր. Յակոբայ և Սր. Փրկչէս, ի յառաջնորդութեան տէր Գրիգոր Հայրապետին: Էթլ ոչ ոք Հանգիպի սուրբ զրոսք Էս կամ օրինակելով յիշեցէք և Աստուած ողորմի տառցէք զձոցիւ, և յիշատակ զրոսիս, և զոսք ևս յիշեալ ի թղթ ի Քրիստոս Աստուծոյ մերոյ, որ է աւրձանալ յախտեանս ամէն:

Էջ 757-768, զաւարել, ոչ մաքուր:

2181

ՀԱՐՑԱՐԱՆՑ ԳԻՐԴ.— 14

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԽԵՆԱՅԻ

Հերմոսի վանք, Բերդալվանք

ՊԶԲ 1423

Նիկիոյ Պատրիարքին.—

Մատա 18.5. 13.5.6: Էջ Բ. 696:

Հանգստանք յու. Նորոգութիւն Էրամ: Թուղթի կոկեալ, Գրիգ. Քոմայ Ապատիւք—

տեցի. որոյ Մարգարէի: Գրութիւն՝ խորագրեւոր, սկզբնատողեր և զխառատեւոր կարմիր, մտցեալսր սեւ մեխանով, Էրկիւն, 35 տող րեղ Հանդարտէս: Քոստոյի Նաւարո—

1. 441-442 84

၃၂၆

: *idem general*

Հետո դասի մէջ իրենց : Ի թատեր բաժնի մամ
զտովի, զգոտ զեկտ հոտովի պի մասն բոմ
Հոմ զսն մէջ Ի տղանի, զգոտ Լոտ զմիկտ
Լոտ ոչոմով, զգոտիմոյ ուտեղը ուտ զմիկտ
պի տղանի մօ . բոմ մօ իղտ մտեղ զմիկտ
տղանի մօ . իղտ մտեղ զմիկտ մօ միկտ
Լոտ զեկտիմոյ ոչոմով . Ի զ մաստ . հոտ
տղանի մօ միկտ հոտ . զմիկտիմոյ իղտ ոչոմ
մօ . ուտ մտովի զ զգոտ մօ Լոտ իղտ
մտեղ զմօ . բոմ տղանի ի պի . իղտ
միկտիմոյ . մօ մտովի մօ միկտ . իղտ
միկտիմոյ . մօ մտովի մօ միկտ . իղտ

Եւ զայն կրտստնիկ Լամի . ռւստոյտն վկայի
Լուկիդ խոյրդ վովկոտն . ուգ . ղվչոտն . ւզ ժնն
Ետ . քոտ Եմաւ . ղվկոտն վրտով . ւզ ժնն . քիւսմ
Չգըրքոտ Լուգանաւոտ . Ժաւտմուչ Գոտնն . Գրի
Մուլպղղիմ վ Լուկիւրս . Եղչոտոտի Ըփօմաւս
Եղչոտոտն . ւզ կիւղեղեղ ղփօտն . Կոտաւոտ
Յմտո ղմքաղս մչ ուլլ . . . Կրտոն Եոտաղս
Ետոտոտն մչ . Եմփմիկիմիկ սուղոտեմիկ Լուկ
Եմի . Իլլ վրաւաւ Ժաւաւղ վկաւոտչու . ւզ կիւղ
Եմփղ ուլլ . սեռուղղաւոլլ վմաւիկեղ ղվկոտ
Եմփմտ . միւսմաւ . Եմփմաւ . Եմփմ . Եմփմ .

: hydramantle . 829 83

1. *condemnation of the law*

[illegible]

: (ստորագրողու և զեկրտե
 -ման կիմստմտ տղն . 6] . տննն ծ:

1765

[illegible]

7. *Hydromys* L. (p. 21) 654

« Երկրորդ փուլում՝ երկրորդ փուլում՝
- (1) Բնակչության մեծացումը և՛ - և՛ փոփոխությունը՝

: 060000

«Եւն» վաւոռ: Եւնուզնզ[՚ի] — առջին ծղ

— մոյ, ցողժուղցիլ ունուց : անյուրնմոշ
ոմսմն նմսմգնցիլ ցմբիլիլ — ԸԸԸ ԺՂ

: Եղուցեալ Լուգոսակո՛ւն Եսմ եւ Զմախոսեա
 Ի Զվիտակս Գրեառնոս եւ Գրառեմոս Եւ Եր
 Դասկ Եւ Երազս Ի վերջոս Ի վաճա
 Վաճա՛ — Իմազ ղվեմոս Եւ Երազս Եւ Եր

: անակ գործարար — Ե ծ՝

—սը իրո՞ւմ մարտովե՞ն է զոյ՞ղ մոլո՞ղ — *այ: ծ:*

1. *Handwritten*

—մի և մի անգամ մի և մի անգամ —

1. Խանդավորման զանգեցի պատժ

ԴՆԻՃ՝ զվստ ամենիկէ զվսթ վի՛ զվստ ամեն
 — եւ զվսթ Եվթ՝ Եսթստ Եսթստ Եսթստ
 — եւ իւրեք զվսթի տատ եւսթստիւն զվսթ
 իճ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ
 — եւ իւր Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ
 — եւսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ
 — եւսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ Եսթստ

: Կոտայքի մարզի Կոտայքի մարզի

-Լեւ յ զչապոյ զվելութեւ յ ' Լեւանտեմ զվելութեւ
-տունն առն զ զվելութեւ զեւանտեմ մաւտ զեւանտեմ
յ ' Լեւտտ տունն մաւտ զեւանտեմ զվելութեւ յ

2. ԽԱՐԱՍԱՌՆԻ ԻՂՃԱՍՏՈՒԿ

[illegible]

U. H. Thompson

— 244 —

APPENDIX A

[illegible]

մեծանայ ~~որոշ~~ ուղիգափառ վարդապետաց, ամէն:

Դարձեալ աղաչեմ դամենեանդ, որք հանդիպէք այսմ պրոք, որինսկեւոյ կամ ընթեմնոյ, կամ տեսանելոյ, յիշեալ ց' ջիւք զիս պատապեալս թումա, եւ զմեպսն իմ, զհայրքն իմ զԼարցաբէլ եւ զմայրն զՆնոնօփոր, եւ զհղարարն իմ զՅովանէս, որ ի պատահմանեւ արքն անկաւ ի բերդի զունէն ի մայր եւ փոխեցաւ յառաւանցս ի հանդերձեալն, եւ զթոյրքն իմ զԹանկմելիք եւ զԹապուհի:

Եւ ոյ որ ուղիգ արտոյ եւ ի բերանոյ մին Տէս ոգորմեայ ~~ստաց~~ ոգորմայ թիւն ~~զոր~~ ի Քրիստոսէ Աստուծոյն մերոյ ամէն:

Դարձեալ աղաչեմ դամենեանդ, յիշեալ ջիւք ի սուրբ բաղոթս մեր, զիսոյն իմ՝ զԱռաքել, որ անձանձիր աշխատի միշտ ու հանապաղ, եւ անուն զերանուխտութիւն, որ ստե՛մարդարէն. զվաստակս մեռաց քոց կերիցես, երանեւ ի քեզ: Եւ ոյ միտն կեռակրի, այլ ի պայտ կերակրել, եւ յսկ զերանական ձայն որ ասէ Քս: Եկայք ասո՛նեալք ձոր իմոյ, զի քաղցեալ եւ ետուք ինձ ուտել, ծարաւեցի եւ արբուցէք զիս, եւ այլն:

Այլ եւ պատկն իւր, զեղբայրն իմ զԳրիգոր, որ ի մանկութեան հասակն բնկալաւ որոհառական մասն, զի զեռ ամիսս եւ չի որ կարուեալ չի, եւ զեռ անարատ ունէր զկուսութիւն իւր, փոխեցաւ տո փեսայն Քս. որ հանգուգիւն է ամենայն արոց եւ սիրողաց իւրոց, եւ ի թող սուք անմխիթար ծնողաց իւրոց եւ ամենայն ուղղակեաց, ահ եւ օխ ասելոյ ու պաղարեն ծնողքն, մինչեւ հասանին տո նա եւ յոյսի փափաք նոցա: Քս. Որդին Աստուծոյ թողաւ դանձարան սոցա եւ ցնջի զպճեռակիր յանցանաց, եւ զբէ ի զպրտութիւն կենաց: Եւ ոյ որ ասէ ամէն, եւ նայ զտոցն ու գործութիւն. — Զմեռ. Է. Ս. խաչիկեան, Յիւս. ՄԵ. Դարի, Ա. Ման, Թ. 314:

Յետևագայն յիշատակագրութիւնք. — Ա. Մովսիսի կարապետ վարդապետի —

1. Էջ 4տ, վերը, բոլորովին. Արդ զոյ՜ վերջին ~~ստացաւ~~ սուրբ գրոցս, զտէր կարապետ Մովսիսի, զապեկերտն Սիմէոն վարդապետին, յիշեցէք ի Քրիստոս եւ ԱՅ. ոգորմի ստացէք:

2. Էջ 684տ, վերը. — Զվերջին ստացաւ սուրբ Հարցմանցս, զտէր կարապետ Մովսիսին, յիշեցէք ի Քրիստոս եւ ԱՅ. ու գորմի ստացէք:

Բ. Թողարցի Յարութիւնի. — 1775

Էջ Բ, շնորհդ անհարժ. — Այլ ոյ կի նստած ժամանակը զնացի, Ապու Դաւաթի եկած նստած ժամանակն եկի զեզս, սր է Սր. Քրիստոսը: Բարեկոսս յինի? Եւ Թողարցի մեղաւոր եւ անարժան ոտեջ հոգ Եարութիւնս Բ. տարի եկո? Բնամէլ կացի, թոյին Ռիֆիֆին, որ Մարտայ Ապու Դաւաթի եկած նստած էր եւս֊ֆարս վերան, եւ անպատանա ետոյ եկի, զիս ~~Քրիստոսը~~ զքրիստոս իւր սուրկան, պատճառն իւր իւրաքմ է, ինչ: Եւ իցէ, մասն մեղացաւ եւ զեւ այս եղբարք, զիտեյ է Մահտեօ Մկրտչիւն, մահտեօ Առաքն, այս Բն թլրճիման էին, զյոյնիւնի կտրեցին, եւս տէր վարդան, տէր Մահտեօ, տէր Գեօրգր, որ է պապոյ? Եւստոֆ, եւս մահտեօ Գեօրգր եւ մահտեօ սի Նիկողոս, եւս Է. ուխտաւորք, որ եղև ամէնն թէ միշտուն թէ կարգաւոր եւ թէ ուխտաւոր տէ: մարդոյ զյոյս կտրեցին, եւ այլ շատ աւերութիւն արին մեր աղիյն, եւս Ունաց, Լաթիւնացոյ, շատ արիւնհեղութիւն եւ տաւրութիւն եղև անպատմելի եւս֊ֆարս մէջն, որ Տէր Աստուած այսպիսի փորձանայն փրկեալէ ամէն: Եւս եւս֊ֆարցի բոլորն կտաւորեցան, յայն ~~Քրիստոսը~~ Եւ մահտեօն զերի արին, ոմանք տեղս ծախեցին, ոմանք յեղիպոտոս տարին: Օյ կարէ պատմել այսպիսի դառնալուս, աղէտն, Յեւրոսապէմայ բոլոր յեռներն սուգ տաւոյ յացին, մարդոյ սուղն եւ յացն օյ կարէ զիւր արկանել: — Տես այս մտաին Տ. Ստարանեանց, Պատմ. Եւրոսապէմի, 1951. Էջ 791-793:

2182

ՀԱՐՑԱԿԱՆ ԳԻՐԿ (ԹԵՐԻ) — 15

Գ Ե Ր Գ Ո Ր Տ Ա Թ Ե Ւ Ա Յ Ի

(ԺԷ ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաս 19 — 15 : 6 : էջ 840 : Գրական Ին-
 քիստի : Հանգամանք լաւ , յայտնաբերելու
 թիւքերէն զեցակեր : Թուրք Հասարակ , ոչ
 յոյնականակ : Գրիչ միջին մասին՝ Վաղիկ .
 Գրու թիւն՝ խորագիրները , սկզբնատուերը և
 գլխատուերը կարծիք , մնացեալը սեւ մեյա-
 նով , միտին , 20—27 տող : Նոտարագիր , ոչ
 միտական : Համարադրութիւնք յոյժ ա-
 ռատ : Փոփոխութիւնք գլխատուերը , հա-
 տորենքու սկիզբը : Կարծադրի՞ն նկար՝ Թու-
 րան , յիշատակեալ յանապատին Սինէական ,
 էջ 703 : Կապակապ տախտակեայ , զձաղարգ
 Համար : .

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1—2 . Համարեալ գատարկ :
 էջ 3 — Այս գլինչ է գլխուր լաւիք քոյր
 գրուցս — Ա՜նձԱ՛ , գլխաւն :
 էջ 5 — Յատարարան գրուցն , արիւնեալ
 է Աստուած :
 էջ 15 — Առաջին Հատար :
 էջ 308 — Յաղագս Աստուածարանու-
 րեան Սրբայն Գիւնէսիտի :
 էջ 361 . Գիրք կը փոխուի :
 էջ 458 . Գատարկ : Նոյնպէս յոյժարգ և-
 թիւն , մեծագոյն մասը :

էջ 495 — Ակնարկ եղ Գրուց Հարցման-
 ցրս : Յաղագս լինելուրեան մարդոյն :

էջ 578 . Գատարկ :
 էջ 579 — Վեցերորդ հատար Հարցմանց :
 էջ 711 , գատարկ :
 էջ 715 . Գիրք զարմեայ կը փոխուի —
 Խորհրդար հատար Հարցմանցն :

էջ 820 — . . . Եւ աստուածը կատարումն
 Հին Կրօնարանաց , և իդ Հասարի Հարց-
 մանց , ի փոքու Քի . Այ . մեքոյ արհնէյոյն
 յախտեալ յախտեալ տէրն :

էջ 830 — է մահու յալի մեղքն և ունե-
 ւալ զալուերքն իւր :

էջ 830—840 . Գատարկ :

Մտքի յիշատակագրութիւն Գրիչ —

էջ 388 . Նոտարագիր — Հոգի Սր . ունե-
 ւա տառակոյս և անարման սպասուորի
 Տեառն Աստուծոյ , մեղաւսր Վաղիկեա , աշա-
 լեմ զեղ , բարեբար արմանի արա զանար-
 մանի անի ունի :

Յետմուտոյն յիշատակագրութիւն —

էջ 828 . Կատարին յառաջեքին , Նոտար-
 ցիր տարերս — Յիշատակ է Հարցմանց Գիր-
 քս Ղափմեյի Ստորերս վարդապետին , Սր .
 Երուսակմայ , ի դուռն Սր . Յակոբայ :

2183

ՄԵԿՐՈՒԹԻՒՆ ՀՆԿԱՐԱՏԵՆԻ — 4

Կ Ո Ւ Թ Ե Լ Կ Ո Ս

Համար ԳՈՂԱՍ ՎՐԿ — ԱԳՐԱԿՈՒՆՈՒՄԵՆԻ

Ս . Յաղագս , կրօնագիտ

ՌՄՀԱ — 1822

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաս 34 — 23 : 5 : 3 : էջ 306 : Համար

գամանք լաւտարար : Թուրք Հատարակ : Գր-
 քիչք՝ զանապան . Գրու թիւն՝ խորագիրները ,

սկզբնատուգիրքի և զինքը կարծիք, մնացեալս, սեւ մէջանոյ, երկխն, 40—47 տող, ետոր չեղապիր՝ ոչ միտեանակ, Համատեապրոսութիւնք առատ: Կաշէկապմ որդեանկեր: Կնիք բոլորչի աւագորչմ փակադիր, «Աստուածատուր Վարդապետ, 1818», էջ 3: Ստացող՝ Աստուածատուր Վերդ Պոլոցի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ Ա—Բ, դատարկ:

Էջ Գ. — Ճակատ — Գիրք Մեկնութեան չինդ գրոցն Մոսկովի պարագլուխ մարդարէն, արարեալ Կոստէլիսով Այափիտոց, ի լեզու յատնական, և անտի նախ ի հայկական ըստ բարբառ թարգմանեալ, ի Ղուկաս Վարդապետ ինքնա յերոյ գրեալ առն բարոյ:

Իսկ յետոյ զլեզբիկ Համատեանայ, և զյոյժ Հարկաւորան ընտրեալ բան, ի Պոլոս Վարդապետէ Անգլիոստուպոլսցոյ, ի միաբանէ Սրբոյն Սողոմայ, ասկա պիտանաւորութեան քարտիկ և քարտչաքնն եկեղեցոյ:

Իսկ երկրորդ անգամ ի քաղաքն Խոզակիայ՝ աշխատութեամբ ի Մեարոպ Քաշանայէ Եւդոկիացոյ:

Իսկ յերրորդ անգամ վերստին օրինակեալ, ի յերուսաղէմ և ի սուրբ աթոռն Սրբոց Յակոբեանց, ձեռամբ զանապուն զորդաց յորում յայտնի է, և արդեամբ Պոլոցի միաբան Սրբոյն Աթոռոյս, և մամճի Աստուածատուր վարդապետի, ի յիշատակ ինքեան, ի վայելումն բարեաւ, և յետ որոյ վայելոյացրին պատուէր սիրոյ՝ ընթեռնույ մտադրութար Հանապաղ սիրոյ. յօդոյն ի սմանէ բանս և լաշէլ զուեկնդիրս ի փոռս փառաւորութեան անկարօտ և ասկնիաղ ինն բարձրելոյ, անհասի և անխմանայ չըջանն երեք անձնեայ մի Աստուածութեանն ունիլ զերեակ միինն ի մտի յաւիտեանս:

Ի սքանչելի թիւ զնձայի վերստին

1822. և ի մերս ՌԻՖԱԷ, յերուսաղէմ և ի Սր. Աթոռն Արանէկոսյն Յակոբայ Արդարոյն:

Ի մամտնակն պատրիարքութեան սեւ. սրի և տեսնն Պարբիլ զերարարմ արհաւան, շարժեալ ի հաստոյ՝ յոստով գրեմ առ սիրական եղբարոյ, պատուիրեմ սիրոյ, և ինդրեմ՝ զի յընթեռնույն ձեր պաւ, յիշել միւսի Տէր պարմախի և պատճառն սոյն զրոյս, զփանեղի Մահակ վարդապետն, և յատկորեապէս յաւէմ զմայրէն զչինդ զրոյն Մոսկովի, որոց յանն կարէ թիւն է և իրթնիմատո, վասնորոյ մեծաւ փափաղմամբ ցանկայր Հեղահագի Պոլոցի Աստուածատուր վարդապետն, որոյ արդար փաստակոյն զրեւոյ արարեանց և կարմեցաւ հոգեւորաւ սոյն ցանկայի սուրբ զրոյն: զի յիշել զանուն և տալ որորմի, որ այսպիսի բանք բարեխոյժ մտաղ և մաքուր արտից է սեպհական տոյարեւ սեւ չամարեյ արման, որոյ յառաջարանութիւն մտաւորական վերամամբ ունիք հատկեանայ և տեղեկեանայ, զոր առացի սակաւութ, և զորք զրապումս ի միա առէք:

Էջ Դ, դատարկ. Նշանակ և էջ Կ:

Էջ Կա. — Ի սկզբանէ ասեղովն՝ իմանի Որդոյն:

Էջ 76. — Վերջ զորոցն Խննդոյ:

Էջ 77—88. դատարկ:

Էջ 89ա. — Գիրք Ելից:

Էջ 151բ. — Մեկնութիւն Վեոտացոցն

Էջ 199ա. — Գիրք Թուաց:

Էջ 248ա. — Յառաջարանութիւն: Երկրորդ Որինաց Մեկնութիւն, և արարկութիւն:

Էջ 290. դատարկ:

Էջ 301ա. — Վերջ Մեկնութեան չինդ Կրոցն: Մոսկովի՝ ողնականութեամբն Աստուածայ:

Էջ 301բ—306. դատարկ:

2184

ՔԱՐՈՋԳԻՐՔ (ԿԵՐԱԿԵՑ) . — 3

ԿԱՐԱՊԵՏԱՐՔ

Ակն

1861

ԿԿԱՐԱՊՐՈՒԹԻՒՆ . —

Նոյաւ 33x24 2: Էջք 186: Հանդա-
մանք յաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ: Ղազա-
րու Խնկիճեան, Ակնեցի: Գրութիւն՝ ամբող-
ջովին սևորակ մէյանով, միասին, 11 տղ:
Շեղապիւր: Համառոտագրութիւնք առատ:
Կապ՝ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Ստորոյ՝
Յակոր Վրդ. Եովբեկեան, Ակնեցի:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ . —

Էջ 2 . — Յատաճարան:

Էջ 3 . — Ճախտ . — Քարոյք կիրակէից,
Հատաքնայ ի Սուրբ զրոյց եւ ի մատենից
սուրբ եւ իմաստուն վարդապետաց: Հատոր
երկրորդ: Աշխատանքութեամբ տեւան կա-
րապետի արքեպիսկոպոսի եւ պատրիարքի
Կատապետապոսայ: Ի Հայրապետութեան
Մայր Աթոսին մէյոյ Սրբոյ Էջմիածնի տեա-
սին Յովհանն. Սրբապետ, Կաթողիկոսի ամ.
Հայոց: Ի պատրիարքութեան սրբոյ աթո-
սին Երուսաղէմի տեւան Գարբիէլի Արքե-
պիսկոպոսի: Եւ ի պատրիարքութեան Կ.
Պարոյ տեւան Ստեփանոսի արքեպիսկոպո-

սի: Յամի Տեւան 1854, եւ ի մէյոյս 1872-ի,
ի Երեսույթայի:

Սյո մատենան Հոգեւնապ, ի ձեռն ու-
րումն պատանայ, Եովբեկեան Ակնեցի Բա-
կոր վարդապետաւ տաւ արխանկէյ յամի Տեա-
սին 1854, յունիս 22, ի քաղաքին Ակնայ:

Էջ 5 . — Սուրբն Եօհաննէս ի Պատմու-
կոյին ի տեւանն յուսա լերկեից զայս ձայն.
Երանի մեւոյց սրբ ի Տէր Կնքեցիւն:

Էջ 47-50, զտտարկ: Կոյնպէս էջ 91-92:

Էջ 51 . — Քարոյք տԹ:

Էջ 178 . — Քարոյք 20. Վեցերորդ կի-
րակէի յիսնակիս. աղպաթութեան:

Յիշատակագրութիւն . —

Էջ 180, տտտտար, չեղադիր տարբեր . —
Ակնայ բնակիչ Խնկիճեան Հանդուցեայ մահ-
տեաի Ստեփանի որդի Ղազարոսի ձեռամբ
գրեցաւ զայս Քարոյքատեարս, ի վաշկումն
Ակնեցի Եովբեկեան Բակոր վարդապետի:

Էջ 181-186, զատարկ:

2185

ԶԻՃ — ՏՈՐԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻԻՍԱԿՆԵՐ . — 1

Ս. Յակոբ, Նորասպէս

1834

ԿԿԱՐԱՊՐՈՒԹԻՒՆ . —

Նոյաւ 32x24 2: Էջք 153: Հանդամանք
չատ յաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ եւ Ստա-
նոյ՝ Իսահակ Վրդ. Տէր Գրիգորեան, Ան-
կիւբեղի: Գրութիւն կարմիր եւ սև մէյան-
ներով աղիսանկներ, տարտեւան եւ երայտ-

կան թաւանշաններով, Կապ՝ կիսակաշի խա-
ւաքարտեայ: Կնիք սևապրտս՝ փակադիր,
Ք. Ս. Սահակ Վարդապետ, 1834, էջ 17:

Նոյնը . — Զինի զորածառութեան մասին
Երասմը կարկի է զանկի թ. 2253 ձեռագ-
րին 4 էջ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-3. դատարկ: նոյնպէս էջ 14-16:

էջ 5.— Աղիսակ արեգական վաստիքի

էջ 6.— Ճէտվելի թույլիմի Շէմս:

էջ 80.— Թէտվիքի Կամէր:

էջ 85.— Աղիսակ Ամուսնից — (2-րդ)

փոքր Աղիսակն նուիրեալ է յորինուցն Առնանարափայլ տէր Կարապետ զոսմաթիտ քաշանայի, և խոհմագարդ աթոռակայի Սր. Ստեփաննոս եկեղեցւոյն՝ որ ի Յասպիզ քերով նուիրեամի:

Թէպէտ ի պապաթն յունի տախտակաց եղևայ քառեակ թուագիրն (որ ի Զիւնի Մատթէոս Դուրի) նոր ի նորոյ շինեալ և ի բազում վերնականաց ուղղեալ որդարեկաց, որով պտանի պոսամուտն. բայց զսոյով պիտ տարժանելի, բազումք ի տշախց աճապարին ի զործածութիւն նորին:

Ուստի զթաղով դեռավարժից վերստին աշխատասրեցաք Հեշտ և Համառու եղանակաւ պտանել զամառուտն, աշտու փոքրիկ աղիսակաւ, որով զործածութիւնն է աշտակաւ:

Կաւ դիւրի Փրկչէն՝ 2-րդ ամի ինչորիցեալ, և էրթ 28, 28, և որ ինչ մնայ, որոնեալ պտան ժնացորդ ի պոսի աղիսակայի, որ և պտանեալ, ի վերստ ի վայր խորանոց տուրն ցուցանեն պոսամուտն իւրաքանչիւր ամաց:

Չոր օրինակ ի թէ ինչորի 1822 ամի մուտրն մայիսի որ քր ինչին, յառի ի բաց երթ 1820 թիւն, որ պարունակէ 65 անդամ 28,

մնայ 2. մուտ սովալ յաղիսակն սկսեալ ի վերստ ի խոհարհ, դտանեալ հանդէպ մայիսին զտառն Բ, որ նշանակէ երկու շաբթի զոյրն ստաթին օրն մայիսի 1822 ամին Աշտակ և զայսն զտցնա:

Սակայն մաղթեմ որ զայն զուգնաքույ պտուղ աշխատութեան, զոր առանց մեծամտութեան, սիրով նուիրեցի, իրելի զոմայն աղքատիկ կնոջն աշտոյն՝ սիրով քնդունեցիս, ոչք լերւ— Խ. Մ. Բ. Զ. Թ.:

էջ 80-152. դատարկ:

էջ 153. մեծուրի, ծալտաւծ.— Աղիսակս ի Սարամանքայէ մինչ ի Կոստանդնուս քերիս եղևայ արդից ֆաղդայն է—

Յիշատակարան Գրչի.— 1834

էջ 17.— Ընդօրինակեցաւ զիս ի Սր. Երասպղէմ քաղաքն, յԱթոն Սրոյց Յակոբեանց, ի նուստ Տէր Գրիգորեան Անգիւրիցի յիսահակ վարդապետէ, ի յընտիր զիճէ Խապեղցի տէր Կարապետ խոհմ քաշանային, յարմէ և զաս տուեալ քաւ կարեաց մերոյ տաւաք զայն զիճս: Սոյն ու զիճն ունի Հեռուորդ ինքեան և ալ քանի մի տեւրակ.— Ուստի աղաչեմ զամենեւեան, զի յետ վախճանի իմոյ մի առնել ջիւրեցան, տն զմի տեւրակ և ալ տն զմիս տեւրակ տնդոյմ ոչնչացուցանել. քանզի մինչ միայնակ ոչինչ ողտէ, նոյնպէս ամ. միայնպէս առտեց վարժապետի ոչինչ ողտէ: Այսքան քաւ Համարեալ ինչորի մէք ի վայելոյցազ յիշել ըդնուստ Խահակ վարդապետս ի մարտի աղթեմ մէք. ի 1834. հոկ. 5. ի Սր. Երասպղէմ քաղաք:

2186

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԱԼԵԻՍԱԿՆԵՐ.— Բ

ԵԿԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

մասայ 31-21-1: էջ 49: Հանդամանք քաւ լա: Խորդի Հասարակ Դարսիւն զոյն զորն մէյանեւոյ, քառեք՝ բարդիւր, թրտնանեւր երապական և արարական: Կաշէկոյց իստաքարտեալ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-3. զծաւծ քալց անդիր: նոյնպէս էջ 7:

էջ 4-5. աղիսակներ:

էջ 6.— Ճէտվելի քապիի իշքիմայ վիլիպիպի շէմս վիլիպի մագաքի:

էջ 33. — Հրէից իննևտասներեակն .

էջ 34. — Հրէից Տօմարն է այս :

էջ 35. — Աղիսակ Տօնից Հրէից :

էջ 37-47. — Իմ մերոյս Փրկիչն . — 1828

էջ 48. — զատարկ :

էջ 49. — մեծադիր, ծալլուած . — Ձեռ-
բութեան կիրակէից Համբարձիսն յայտ առ-
նէ րոտ Տարեգրոյն որբան լինելին :

— 2091 :

2187

ՏՈՒՐԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻԻՍԱԿՆԵՐ. — Գ

ԵԿԼԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 31. 22 x 1 : էջք 72 : Հանգամանք
չառ յաւ, բնդհանուր առմամբ : Թուղթ հա-
տարակ, Գրութիւն՝ րոտեր՝ նոտրադիր, թը-
ւանչաններ՝ հարստական և արարական,
յոյնիցոյն միականերով : Կաշեկազմ խառ-
քարտեայ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. — զատարկ :

էջ 2-63. — ձեռքի թաքովմի Գամէր :

էջ 64-65. — զատարկ :

էջ 66-67. — Թէտովիլի Գամէր :

էջ 68. — Հաքէթթի բնից Ֆիէ Հուհար :

էջ 69. — Հարէթթի վաստթի բնիս պի-
շուհար :

էջ 70. — ձեռքի Սրբի Գամէրին թա-
քից պոտ տուր . . . :

էջ 71-72. — զատարկ :

2188

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ

(ժԺ ԳԱՐ)

ԵԿԼԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 32 x 20 x 1 : էջք 104 : Հանգա-
մանք չառ յաւ : Թուղթ կապոյտ : Գրութիւն՝
խորադիրները, սկզբնարառերը կամ սկզբնա-
տառերը կարմիր, մնացեալը սև : միականով,
միասին, 33-35 տող : Նոտր չեղապիր : Հա-
մառոտադրութիւնք առատ : Կազմ կիտայաթ
խառքարտեայ : Դատարկ թուղթ սկիզբը
մէկ թերթ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. — Ցանկ :

էջ 3. — Առաջին Քարոզ յԱնուարանէ .
— Սր. Անուարանի Քրիստոսի յայտ առաք-
խորտադրաբ ձախէ ի յականջն մեր . . . — Ա-
ռացու ի զեղջն արքունի ի ներկա սերուն-
թեան նորին կայսերական բարձրութեան .

1764 թուին, յունիս ամսոյ 29 առաք :

էջ 29. — Առացու 1764 թուին, հոկտեմ-
բերի 31ին . — Ի յաւուր բնծալեցման ի տա-
ճառն ամենաարդոյ Առտուածածնին, յաղապ-
սիւնական բարոյն :

էջ 38-39. — զատարկ :

էջ 40. — Առացու 1764 թուին, դեկտեմ-
բերի 19ին . — Ի չարաթին որ յաղապ-
սէի . — Բնաւարան . — Եւ խնդրէր Զաքէ զՅի-
սուս տեսանել :

էջ 57. — Առացու ի 1765 թուին, մար-
տի 13ին, ի մեծի Սրբոյ Ուրբաթին, Բագա-
դրո ճշմարտութեան :

էջ 72. — Յատուր Սրբոց Առաքելոցն
Պետրոսի և Պօղոսի, և ի տօնախմբութեան
իւրոյ կայսերականին բարձրութեան :

էջ 83. — Յայլ ումեմնէ Հայոց վարդա-

Քահանայապետութեան, ի Դիոնիսիոսէ առ Տիմոթէոս Էպոս. Էփեսոսցոց — Ամ. քարի՝ թէ բնութեան թէ շնորհաց, յԱստուծոյ Հօրէ Էյանէ . . .

Բաւոյն — Էուսանց բնութիւն վրայ յաջորդաբար նշանակուած են, Դիոնիսիոս, Մաքսիմոս .

էջ 30 — Գրք Բ. Յաղագս Էկեղեցական Քահանայապետութեան . . .

Բաւոյն — Բաւոյնի մարքի, յատուրի, և կատարեալապէս, նախնաբար և յատկապէս է Աստուծոյ, իսկ Էրկրորդութեան Հրեշտակայ . . .

էջ 18 — Դիոնիսիոսի Արիստագացոյ Էպիսկոպոսի Աթենացոց առ Տիմոթէոս Էպոս. Յաղագս Աստուածայնոցն Անուանց .

էջ 11 — Դիոնիսիոսի Արիստագացոյ Էպիսկոպոսի Աթենացոյ, առ Տիմոթէոս

Էպոս. Էփեսոսցոց, Յաղագս Խորհրդական Աստուածաբանութեան Գրոյս Ա .

էջ 100 — Առ Գալիսա միայնակեաց խոյթ առաջին .

էջ 110 — Առ Յովհաննէս Առաքեալ և Աւատարանի, արտաբախ ի Պատմոս Էպիփան .

Յիշատակագրութիւն — 1838

էջ 111. — ասորտուր, տարբեր զբնէ — միշտակ Է զիբքս Երեսնաշէմի միարան Անգրիանուրգիէն Նախկին պատրիարք մեծին Պոլսոյ՝ Պոլսոս սրբապան արքեպիսկոպոսի ձեռնառն աշակերտ Զորոյցի Տէր Կարապետեան Նուիրակ Հանդուցեալ Էրեմիա շրնորհարար վարդապետին, ի դռն Սրբոց Յակոբեանց մայր աթոռոյն առ Հայոց, թրվին 1838, սկստ. 6 :

էջ 112-122, զատուրի :

2192

Ա Պ Ա Շ Խ Ա Ր Ա Ն — 4

Գ. ՎՐԻԿ ԸՎԱԲԱԿԱՆՈՒ

Էդիպաոս

ՈՒՐՁԱՆ — 1832

ՆԿԱԲԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ —

Մասայ 23 x 17 x 3: էջ 380: Հանգամանք յատ լաւ, Թուղթ Հատարակ, Գրիչ և Ստացոյ՝ Գրիգոր Արդ. Վանեցի, Ս. Ս. Յ. Դիւթիւն՝ Խորադիրները, սկզբնատողերը, և զիրարատները կարմիր, Կիւրիէ Էփեսոս մէջ, մնացեալը սև մկանով, Էրկիսին՝ կարմիր գիծերու միջև, 27 տող: Նոտր չեղադիր վարձ: Համատուարութիւնք սովորականն քիչ մը աւելի: Կապ կիսակոշի խաւարաբանայ:

կապիս կոշեցեալ Ապաշխարամ, արարեալ Պիսպոսի վարդապետի Նախչիտնոց Աղաւանեան, ի խնդրոյ իւր իւրոյն և Էդոր:

էջ 208ր. — Մասն Էրբորդ :

էջ 234ր. — Մասն Զորբորդ: Ազոթ վտան Առաքիւնութեանց :

էջ 334ա. — Մասն Եթններդ: Ազոթ առ Համօրէն զասս սրբոց Էրթնեկացի:

էջ 357ա. — Կարդ Ազոթից աշխարհականաց աստատեան մատնէ:

էջ 374-380, զատուրի :

ՅՈՒՐԱՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1ա. — Պատմաւ լիզօրակամ Մատնեի:

էջ 5ա. — Առաջիկայն յիսն ինչ Յաղագս Ազոթից:

էջ 12ա. — Ազօրակամ բանի բնի Աստուծոյ ի խորոց սրտէ սրտաբնի զգոմար. յատն

Յիշատակարամ Գրչի — 1832

էջ 371ա. — Ազգեցութիւն ինչ սակասակ օրինակդի զբոյս :

Ի Թուականութեան Հայկական տոմարի հարկը Էրկոս հարիս աթոռն և միայն, զորով իմ ի յեղիպոս ի յատնեւորականն Հայոց, սրտ վերաւառուն չէր ինքն Կի-

բախտ և քաջանքի և առաքելաշնորհ աստուածաբան արհի եպիսկոպոս և հոգևոր հայրն իմ : Իս իմ տեսնալ զնորհայի և զմեղատառի : Մատենան այս առ առն ոմն աշխարհականի : Քաղութ խորանմանոք խնդրեալ ընկալայ ի նման զպաշտօն : Թուի թէ մինչև ցարդ հաղի երկու կամ երեք որինակ զտանի յաղպի մերում , որ արարեալ է ի Պետրոս և բանաշնորհ վարդապետի թերթումեան կոչեցելոյ : Կկա մտի ի հանդէս զբոթեան առ ի յորինակի զհոգեպարարի : Խառն , ոչ թէ էի բաական զկեցելի և ծաղկաթիթի զբով օրինակիոյ , որով լինէր առիթ վերք ինչ տեղի զովասանաց , այլ է միայն զիտատրութիւնն իմ , զի զտղիսս յաղպիսմ օրինակ յաղպի մերում , զոչեց ի յաջող ժամանակի զտղի բարեպաշտն ոմն , և տաց ի տպագրի :

Կկա աղանձմ ի վերծանողի և ի յրնթերցողի՝ մի հայիք ի սխալանս իմ , այլ ներեցէր որ ոչ եմ ըստ ամենայնի վարժեալ ի զբոթիւնս , և ոչ բոլորովին տեղեակ ի յարհեստս զիտութեան . մասնորոյ իցէ թէ զտանի յոյժ սխալանս ի բանս , ի վանկս կամ ի տառս , վասն այն աղբրանմ մի բանդաստնոք զիս քամահեցէր , այլ քաղցրատրար որպէս աղբատի ներումն շնորհեցէր :

Հասկ հետոյ լինեալիք ի մարտի ապոթրա մեր զհոգևոր և զմարմնաւոր ծնողն իմ , և զհամայն նշնեցեալսն իմ , և տպս զիս զմեղատրար . և զուր լինեալ լիջիք առաջի իկ . և զվարճս բարեա առջիք ի հօր և յմորդոյ և ի Հոգւոյն Սրբոյ , որում փառք յախտանս , ամէն :

Մասայ Տեսնո : Դրիդոր արեղայ միաբան երեսադէմի :

Այլ յիշատակագրութիւն .— 1839—56 :

1847 . յունիսր մէկ , յեպիպոտս ի վերայ նիլ մուպարէք և ներդոս պետին ակեցտ : շինել մեծակառոյց կամարք Մտհմատ Ուրի փաշան :

1847 . յուլիս ամսոյ 26 . մեծ շարժ եղև շարաթ առաւօտ ժամ մէկ կիսուն :

1855 . սաստիկ անձրև և մեծամեծ կարկուտ եկն ապրիլ ամսոյ ինն մինչև յիւլիս ամսեան :

1856 . մարտի մէկ , յեպիպոտս նսրատահման Սր . Կատուածածօր եկեղեցին շինեցաւ և կառուցաւ , յայց մինչ ցարդ էի մուտացեալ զբերոյ , ներեցէր : Մասայ Տեսնո Դրիդոր Վրդ . Վանեցի , միաբան Սր . երեսադէմի :

1856 . սեպ . 28 . յառաջիկայ զիւլիս , որ է զիւլիս շարաթ առաւ , ժամ իննին ըսպէ 15 . ին եղև շարժ մեծ որ տեւեաց հինգ կամ վեց ըսպէ , յայց սպորմութեամբ իկ . շեղև աշիւքան միտս քաղաքին և ընակաց եպիպոտսի , միայն չորս կամ հինգ անձինք մեռան և քանի ննացեալ տունք և մի մղիթի տաճկաց :

Յետմագոյն յիշատակագրութիւն .—

1876

Էթ 12ա , վերք , մանիլակապոյն թանաքով .— ի զրոյց Կատուածածտուր եպիսկոպոսի Տէր Բոյհաննիսեանց խորհրդոյն , 1876 :

2193

ՔՐԱԿԱՆ ՈՒԹԻՒՆ

(Համառոտեալ)

Կ. Պոլիս

1886

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մասայ 23×14×1 : Էջք 66 : Հանդամանք յայ . Թուրք թանձր : Գրութիւն ամբողջովին սեւերով մկանոմ , միաբան , 24 տող : Բո-

լորդիւր և նորապիւր խառն : Համառոտապրութիւնք սոյնաբաննէ քիչ մը աւելի : Կազմ կիտակալի խառաքարեալ , կոնակը վերէն վար ձեղքաւ :

1. *Admission* - 101-82 $\delta\eta$

E. coli O157:H7

— Եղիկ 17 ժողովրդական խմբակում

: 05

Իրոք՝ ՏՍՄ ԿԿԿ-ի Լուսինյանի պետ. դատար.
-վերնում. Լա՛ր, յսակվմ. վերցուցողն Երանյանի
տեղի Բու. վ. ՏԵՄԵՐԵՆ Երանյանի Երանյանի

Վերադարձվա՞րե՞ք ձեր հայրենի տունը՝
 Իջևանի մոտ՝ առ Վրդապետի՝ հողատեր
 վաստի հարկի ամսագրի խոցիցն՝ վճարով

* Supplying and eq

Դուք եւս տու՜մք մե՛զ ձգժգոյցով յեկարհակա՛ն
 - սպիւն լուծեալ իզգա՛ն նուաշումը տու՜մք մե՛զ
 - խաղճիմուկով մտախոտեց՜ — Ե՛ւ Դ

1. *Hydrophorus* L. 19-25 63

Վերադառնալով իմ հայրենի գյուղիս, ես համարեցի
 զայն վիճակս իմ հայրենիս. քիչ — քիչ քան իմ հայրենիս

— Լժանգյառութիւնս զմեզ եւմայ. — 12 77

I have left my mother's house

Հովիթ, Լազարոսի և Յ. Լեզի ղեմակալին վնասու վճարներ ղարդ վճարողներ մո. 1914-1915 — 1916 թվականներին

— 1867 —

1000

— Եմ իդոդադադ ի զհազրմոտ տոմ մյ — Գրիգոր
— Եմ իդոդադադ ի զհազրմոտ տոմ մյ — Գրիգոր

— 746145116702-2207-2022

Ի հայտնաբերումով վահանակի թևերի և առաջին
 թղթի վրա նկարագրող: Ի վահանակի վրա: Երևան 1977

ՂԱՄԱՌՈՎԵՐ ԻՍԿՐԱՆԵՐ ԵՐ ՍԼՈՎԵՆՈՂԵՐ ԿԱՆՈՆ
-ՈՒԿ ԺԱՅԿԱՌՈՒԹՅԱՆԻՅԱՆ ԵՎ ՍԻՆՏԱԿՍԻԿԱԼ ՂԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ

[illegible][illegible]

(1976, 1977)

ቶ ጋ ላ ቴ ሼ ሀ ጋ ሺ ቶ

2194

1. Բնութան պատմությունը, ինչպես
 անհատական, երբ զգուշորեն հետևում է
 զնամբո մասնավորապես իր ցանկի զոմս ցանկի:

-միմ մոյ հզմ զգտղթյ մս տնկ իսս տմ մս զմտտմ.
-միմ ք ստողիմդ հզմ ' զմ զտտտտտտղ զմտղղտմ.

- Կմտած է հասարակ ազդեցությանը կապի տակ, մեղքի
- հետ և չի տեսնում բացակայի պատժապատճառներ:

—
—

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

472 — *Вопросы к 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 84*

ստեղծվելու համար և խնայելու և օգտագործելու

ժ Նոսենդիկը՝ իմ Դժուգուհւն հետքով ստեղծեց համար
հայ տառանդու այ դասին հղումը՝ գրողի ստեղծելու

- 78 -

1894

1896-78

Պատմությունը հանգում է մեզին, որպեսզի մենք
- չեղեմանը, զստացումը, զուգակցումը, մասնավորապես, մեզին

-ամտը բառն զտկոմսով մտածելու հարանտեսն

— Գմբ Լուրսաստեփոյ : Գովի ազատումը :

— տոկիտց — 1 ծ՛ծ
— ՀօգեթյաՍհմԵՀԱՆԻԱՅ

156

1616 — 4 ' 8 2 11 4 11 11 8 8 11 11 11

2195

ՇԱՐԱԿԱՆ — 109

Մարտին

ՌՃԺԹ = 1670

ՆԿԱՐԱԿԱՆ ԲՈՒԹԻՒՆ —

Ծառայ 21-15-8: էջ 696: Հանգամանք անբանաբար. նորոգութիւն կշռած, շատ բերթեր վերթած: Թուղթ անկողն: Գրէ: Աստուածատուր Քաշանայ, որդի Խաչատուրի, աշակերտ Զաքար Քաշանայի, Գրութիւն խորագիրները, սկզբնատողերը և զխառնութիւնը կտրմի, մնացեալը սեւ մեկանով, միասին, 20 տող: Նորոգողի: Համատուարութիւնը ստորակալ: Կարմրաներկ դարդաղիք և լուսանցազարդ Կանոններու սկիզբը, մեծ բաժանումները հանդերձ զլիսադարձողով, Գունաւոր խորանարդ իւր սարօք, էջ 1: Կաշկալով տոխտակեայ գրչմագարդ: Դատարի նոր թուղթ սկիզբ մէկ թերթ, ԸՍ՝ տաղով: Կարտակետ: Պաշտօնակ ժողովրդական, աշակերտ և վերջը մէկ մէկ թերթ, մանուշակա թանաքով, անկիւնաւոր փոքր երկաթ թաղիք, ուր կը կարդացուի: Սրբոյն, առաջած Բարոյի եղբայրստի . . . կայաց, Բաղայս պահոց: [Փողեղէ ասէ] ի նոր ամսին փողով ի թարեկեան յաւուր: Եւսնի փոյն, այս հրաման. . . : Հմմտ. Թրգմ. նախնայ, էջ 326:

ԲՈՒՎԱՆԻԱԿԱՆ ԲՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1 — Երկնէք որդիք Սիրմի նրդ
էջ 2-3ի միջև թերթ ինկած:
էջ 15 — Կանոն Աստուածայայտունութեան ձրագալուցիմ աւրեմութիւն — Ուրախացիք Սրբոհի: . . .
էջ 16-17ի միջև բազում թերթեր ինկած:
էջ 17 — Կանոն Ղաւթի և Բակովրայ — Եղբայրդ գրտա: . . .
էջ 39, Պրակ և — Կանոն իւրանատուն Սր Առաքելոցն Բի: Իմաստութիւն երկնային: . . .
էջ 224 — Այստա յարեա: . . .

էջ 276-277ի միջև ինկած մէկ թերթ
էջ 637 — Բարութեան Տնտն մեղոյնի: Բի: — Երգեսցուք նրդ . . .
էջ 680 — Շարական իւր իստանարակալը: — Եստա վերջին ժամանակ: . . .
էջ 681 — Շարական յառաջ քան զմանարալին խոստովանելով: — Խորհուրդ Խորին: . . .
էջ 685 — Շարական խնկարկութեան տուր Պատարագին: — Բայս յարկ: . . .
էջ 687 — Ով զերհաջ ծագիկ: . . .
էջ 690 — Շարական Արդարութեան տրին: — Դի: — ԶԲ: — Արդար Հայոց թաղանոր: . . .
— Կապ Ուրբաթ: — ԻՐ — Բանկա առաւ որբութուն: . . .
էջ 692 — ԶԲ — Սրբոյն Սինասայ: — Պաշկ և փոքր պարծանաց: . . . : Հմմտ. թ. 1984. 2. Հատոր, էջ 570:
էջ 693 — Երգեսցուք էրտ պատշաճին Բի: — Իննեակ դաս հոգեկեան: . . .
էջ 695-696, դատարկ:
Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի: . . .
1 էջ 52 —
Ով մանկունք եկեղեցոյ,
և սպասաւորք սուր խորհրդոյ,
աղաչեղէք զՀայրն յառաջ,
Թողու զմեզ անձին իմոյ,
Երկնակալոց ան հրդոյն,
ձեզ պահապան և հովանի,
նոյն և ինձ մեղաւորի,
Աստուածատուր փրձուն դրոյն,
Տէր մէր Բիստա ոգորմեսցի,
և ստացողի սուրբ մատենիս,
լրեւ տաց զյորբն բարի,
Բէ և ծառայ իմ սիրելի,
մոտ յառաջսն իմ ցոնկալի:

2. էջ 177. ստորոտը — Զնաւատ տառաւոր Աստուածատուր անուամբ և եթ քա-

617 — 4 ' 8 2 0 0 4 1 8 8 0 4 1 0

2196

Գ Լ Ե Զ Դ Ի Բ Գ

ԵԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ. 22 : 14 : 1-5 : Հիջ. 222 : Հանգստանք շտապարան : Թուրքի հասարակ : Գրությունն ամբողջովին սկսարակ : Հեյանով : Միասին : 21 տոպ : Շեկարդիր : Համառոտագրություններ : Կոպմ կրտակաչի իստաքարտեայ : Դատարակ թուղթ սկիզբը հինգ թերթ :

ԲՈՒՂԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

Հիջ 1. — Գլուխ Առաջին : Քարոզ Կաղանգի : Երեսարայ : Բնարան : Սրահնեցի պատկ տարույ թաղարաններ : Իլլ. 61.13. —

Արքունի ժարդարին Դուրիթ բաղում նեղություն կրեց Ստանդի ձևերն : . . .

Հիջ 5. — Եսթին Քարոզի վերայ կենսաբեր ձեռնդեան Քրիստոսի : . . .

Հիջ 11. — Սթարկնեթին կր վաշկի : Դարձեայ Քարոզի վերայ Աստուածաբանական : . . .

Հիջ 22. — Դարձեայ Քարոզի վերայ Առաջին : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 33. — Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 36-37. — Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 125. — Քարոզի Դուրիթ : Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 126. — Քարոզի Զանգի : Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 203. — Քարոզի Սր. Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 205. — Քարոզի Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 208. — Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 209. — Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 211. — Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

2197

Գ Լ Ե Զ Դ Ի Բ Գ — 12

ԵԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծառայ. 20 : 5 : 14 : 5 : 8 : 5 : Հիջ. 1 : 666 : Հանգստանք շտապարան : Թուրքի հասարակ : Գրությունն ամբողջովին սկսարակ : Հեյանով : Միասին : 21 տոպ : Շեկարդիր : Համառոտագրություններ : Կոպմ կրտակաչի իստաքարտեայ : Դատարակ թուղթ սկիզբը հինգ թերթ :

Հիջ 1. — Գլուխ Առաջին : Քարոզ Կաղանգի : Երեսարայ : Բնարան : Սրահնեցի պատկ տարույ թաղարաններ : Իլլ. 61.13. —

Արքունի ժարդարին Դուրիթ բաղում նեղություն կրեց Ստանդի ձևերն : . . .

Հիջ 5. — Եսթին Քարոզի վերայ կենսաբեր ձեռնդեան Քրիստոսի : . . .

Հիջ 11. — Սթարկնեթին կր վաշկի : Դարձեայ Քարոզի վերայ Աստուածաբանական : . . .

Հիջ 22. — Դարձեայ Քարոզի վերայ Առաջին : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 33. — Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 36-37. — Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 125. — Քարոզի Դուրիթ : Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Հիջ 126. — Քարոզի Զանգի : Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Կատարակ : Եսթին Քարոզի ձևերն : Եսթին Քարոզի ձևերն : . . .

Էջ 6.— Յօդդասակ սմին.— *Կանանց ա-*
նէծըն յունանի...

Բ. էջ 7.— Գանձ Անտոնաց Աստու-
ծածնին.— *Խընդութեան ճայն...* — *Ան-*
սղարեալ ստացողի սորին, տէր Ներսէսին եւ
Տեօդաց նորին... — Խ ա յ ա տ ու ի ր :

Էջ 13բ.— Տաղ սմին ի Ներսէսէ.— *Նոր*
երկինք յերկրի...

Էջ 14բ.— Յօդդորակ սմին ասայ.—
Մայր կենդանեացըն Հոգոյ...

Էջ 15ա.— Այլ տաղ.— *Անտոն քեզ Մա-*
րիամ... — Ա-Պ :

Էջ 17.— Այլ տաղ. ի Ներսէսէ ասաց-
եալ.— *Նոր ծողիկ քրիշտոսաւ...* — Ն ե ի ր -
ու ի ս ի է ա յ ու ե ի զ ո :

Գ. էջ 18ա.— Գանձ նրննդեան Առաքին
Անուր. Հրազդատցիմ, Առաքին Անուր. ի
տէր Մխիթարայ.— *Տարփումն ըզճական...*
— Տ է ր Մ ի ի :

Դ. էջ 23բ.— Գանձ Առաքի Անուրն.—
Թաղող պարճանաց... — Բ ա ր ո :

Ե. էջ 32ա.— Գանձ Մկրտտոյ քեան Տեա-
ղըն.— *Սաքաւ ք եւ սերիծ...* — Մ կ ր տ ի չ :

Չ. էջ 37բ.— Գանձ Ջուրալիսնեացն.—
Յամենայն ժամ... — Յ ո ի ա ճ ո ի ի ս ի :

Ի. էջ 42ա.— Գանձ վեց Անուրն.— *Յա-*
նէղական յունանի... — Յ ո վ ա ճ ո ի է ս :

Էջ 46ա.— Տաղ քաղմակննի Ճ ու Ք ու-
նիւ. ի Սրիկ Կոստանդեայ.— *Կայր Կոյսն ի*
յայրին, կայր եւ զուարճանայր... — Հ մ մ տ .
թ. 135, Ո. Հատար, էջ 378:

Էջ 49բ.— Այլ տաղ ազնիւ.—

*Մաղիկ պայծառ ծովային,
ծրնար ըզմանն անմարմին,
որ ըզբնութիւն մարդկային,
նորաստեղծեալ սկրստին:*

.....

*Մէր նախածօրն ի խընդիւր
խոնարհեցար եւ Էկիւր,
Էրեւա քեզ ի մխիթար,
նանսպարհիդ որ Էկիւր:*

Ը. էջ 50ա.— Գանձ ուրաւուր ըլլա-
տուրեանն.— *Գոմումն ըզճային...* — Գ ր ի -
զ ո ր :

Թ. էջ 56ա.— Գանձ Տեառնքնդառաջիմ
Երեկոյին ասայ.— *Գոյեալ եւ արհնեալ...*
— Գ ր ի զ ո ր :

Ժ. էջ 62ա.— Այլ Գանձ Տեառնքնդա-
ռաջի առաւօտուն.— *Միասնական Սուրբ Եր-*
րորդութիւն... — Մ կ ր տ ի չ :

ԺԱ. էջ 68ա.— Գանձ Յովննու յմիմդ-
եանն, ի Գրիգորէ:

ԺԲ. էջ 77բ.— Գանձ Պետրոսի Հայրա-
պետին եւ Արխանդաւայ սրկ.— *Աստանօր*
գոյցար... — ա յ ա լ ե տ ի :

ԺԳ. էջ 84ա.— Գանձ Անտոնի եւ այլ
նզնուորացն.— *Յարժամ ի մարմնի.*
յ ի ս ե ի զ ե ի :

ԺԴ. էջ 92ա.— Կանոն Թէոդոսիցն եւ
այլ ըզգաւորացն.— *Տէր տրնտեսական...*
— Տ ա ս ա :

ԺԵ. էջ 97ա.— Կիրակոսի եւ Յուդիտա.
— *Կերպարայծառ սորիդ Էրկնային...*
Կ ր ի զ ո ր ի է :

Էջ 101ա.— Տաղ Կիրակոսի եւ Յուդի-
տայ. ի Սիմեոնէ.— *Սուրբ Յուդիտա զոստոր*
մեծաց...

ԺԶ. էջ 103բ.— Գանձ վաեանայ.— *Գր-*
թացեալ քոյին... — Գ ր ի զ ո ր :

ԺԷ. էջ 110ա.— Գանձ Համօրէլն Հայրա-
պետացն.— *Վարդէ քոյին...* — Վ ե չ տ ա -
ւ ա ճ ո ք է :

ԺԸ. էջ 121բ.— Գանձ Սրբոց Համօրէլն
Մարտիրոսացն.— *Մեծապայծառ փառօր*
գարդարեալ... — Մ կ ր տ ի չ :

ԺԹ. էջ 127ա.— Այլ գանձ Համօրէլն
Մարտիրոսացն.— *Պոռնարհեալ բանին Աս-*
տուծայ... — Խ ա չ ա տ ու ի ր :

Ի. էջ 133բ.— Այլ գանձ Խաբամբ Ենրկ-
եալ մարտիրոսաց.— *Տեառն աշակերտեալ,*
որք հաստացեալ... — Տ ե ա ո ճ :

ԻԱ. էջ 138բ.— Գանձ Յայտնութեան
— *Գոյացուցիլ բանըն հայրական...* —
Գ ր ի զ ո ր :

ԻԲ. էջ 143բ.— Այլ գանձ Խասարակաց
Կիրակիցն.— *Գոյից արարին...* — Գ ր ի -
զ ո ր :

ԻԳ. էջ 147բ.— Առաջաւորի Ուրբարուն
Յունանն Մրգր.— *Գոյից կատարեալ...*
— Գ ր ի զ ո ր ի է :

ԻԴ. էջ 156բ.— Գանձ Սրբոյն Սարգսի
Ջորայարին.— *Մեծապայծառ փառաւոր*
գարեալ... — Մ կ ր տ ի չ :

ԻԵ. էջ 165ա.— Գանձ Առաքեանց Զաւ-

յրաւարաց — Գեղապատն զոռնով... Գրիգորի:

ԻԶ. էջ 170ա. — Գանձ Արքոց Սակեանց Քահանայից — Խոստովանիմք ըղբեղ Միածին, որ միացար բնութեամբ ի մարմին... — և աչ ա տ ու ր :

ԻԷ. էջ 176բ. — Գանձ Արքոց Սուրբաւանց Քաւշիցն — Գանձ սիրոյ թոյն... — Գրիգորի է:

ԻԸ. էջ 184բ. — Գանձ Բարգմանչացն Սահակայ եւ Մեսրոպայ — Բարձրեայ անբռն... — Բաճ Քառուղի զ:

ԻԹ. էջ 197ա. — Կանն Արքոց Ղեւոնդեանց եւ վարդաւանցն — Խրատաւայ կանաւարի... — և աչ ա տ ու ր :

Լ. էջ 203բ. — Այլ գանձ Արքոց վարդաւանցն Զօրավարացն — Գոհարանայ Տէրոյ աւանդի... — Գրիգորի է:

ԼԱ. էջ 209ա. — Գանձ Արքոց Հայրապետաց... — Աստուած կենդանի... — առ ի վ ա շ :

ԼԲ. էջ 214բ. — Բուն Բարեկենդանի կիրակին — Երոյ յաւէժական... — Երեւոյն:

ԼԳ. էջ 219ա. — Այլ գանձ յուն Բարեկենդանին առայ — Աստուածն ամեն... — Անեցի տ:

ԼԴ. էջ 225ա. — Գանձ Թէոդորոսի Զին. — Աստուած Սուրբ Հոգին... :

ԼԵ. էջ 230ա. — Գանձ Երկրորդ կիրակեմնի Պատեղն — Գլխովեամբ իջէր... :

ԼԶ. էջ 237ա. — Գանձ կիրակի Հայրապետին:

ԼԷ. էջ 243բ. — Երրորդ կիրակին յառաւակ որդին:

ԼԸ. էջ 248բ. — Եղիշիմոս եւ Յոնանոս:

ԼԹ. էջ 254բ. — Կանն Զարարդ կիրակեմն...

Լ. էջ 261ա. — Գանձ Արքոց Քառասնիցն:

ԼԱ. էջ 216բ. — Գանձ Հինգերորդ կիրակեմն...

ԼԲ. էջ 272բ. — Գանձ Արքոյն Գրիգորի Էրաստորչին:

ԼԳ. էջ 279բ. — Գանձ վեցերորդ կիրակեմն...

ԼԴ. էջ 284բ. — Գանձ վեցերորդ կիրակեմն ի Գրիգոր վարդապետէ:

ԽԵ. էջ 292բ. — Գանձ Յարութեանն Ղազարոս:

Լուսանցագրութիւն Գրչի.

Էջ 298-299. առ յունանդգրին.

Յայտ ստակայի աւուրս մեծի,

Գանձաբանին ստացողի,

Եւ ինձ անարժան զծողի,

ասել մեզ ողորմի,

Եւ Քրիստոս մեզ պարզեի,

ընդ Ղազար բարեկամին:

ԽԶ. էջ 300ա. — Գանձ Արմաեմնաց Եղկազարդին ի տէր Միսիրարայ — Հասարակաւ շոր սահման Եւ Բան... :

ԽԷ. էջ 306ա. — Գանձ Գալլատեան երկրոյ ժամուն:

ԽԸ. էջ 311բ. — Գանձ Աւագ Երկաշաւարուն:

ԽԹ. էջ 319բ. — Գանձ Աւագ Երեմիաբարին առայ:

Ծ. էջ 326բ. — Կանն Աւագ Զարեմաբարին Մատնաբեանն Քի. Այ.:

ՃԱ. էջ 332բ. — Կանն Աւագ Հիւզարբի ի Աստուտուն:

ՃԲ. էջ 338ա. — Գանձ Ռոմալարային — Զահեղ գանձքննին... — Զայլաւ սոսորդ է.

ՃԳ. էջ 345բ. — Գանձ Աւագ Ուրարին Աստուտին ի Մատրէոս վարդապետէ — Ի յանձարմական... — Ի Մարքէն ու է:

ՃԴ. էջ 355բ. — Աւագ Ուրար գերեկին սոսորդի եւ յարմար է գանձս այս — Զահեղական ամենիցն Աստուած... — զ ա տ ու ր :

ՃԵ. էջ 361բ. — Գանձ Երեկոյն Ուրարուն — Բամեայ խորհրդին... :

ՃԶ. էջ 369բ. — Գանձ Աւագ Շարարին Նարգարոյն:

ՃԷ. էջ 376ա. — Գանձ Զատիկ Յարութեանն Քի.:

ՃԸ. էջ 381ա. — Գանձ Յարութեան Երկրորդ Աւուր:

ՃԹ. էջ 389ա. — Գանձ Յարութեան Երրորդ Աւուրն — Արդ յաստորեա... — Ակառն:

Կ. էջ 398բ. — Գանձ Յարութեան Զարարդ Աւուրն — Դարպոյն ինձն ժամանակ իւր ի խալ տեղ զբոսած է:

ԿԱ. էջ 398բ. — Գանձ Յարութեան Հինգ Աւուրն:

ԿԲ. էջ 405ա. — Վեց Աւուր Յարութեան:

ԿԳ. Էջ 413ր.— Գանձ Բարսեղեան հաւսարակ :

ԿԴ. Էջ 418ր.— Այլ զանձ կիրակաւորտից, յԱռաքել վարդապետէ :

ԿԵ. Էջ 423ա.— Գանձ Բարսեղեանն եւ հաւսարակաց կիրակէից աստ :

ԿԶ. Էջ 429ր.— Գանձ զԵԶԵՐԻ պաշտաման կիրակէից :

ԿԷ. Էջ 435ա.— Գանձ զյիսատ. Բոսլամն ուր :

ԿԸ. 439ա.— Ի մազ(ր)իստորսէ. Տաղապիւն — Կարապետ սուրբ Հատառոյ . . . :

ԿԹ. Էջ 440ր.— Գանձ Նոր կիրակէին :

ԿՁ. Էջ 447ա.— Գանձ Աշխարհաւատը. եւսն Եկեղեցոյ :

Հ. Էջ 452ա.— Գանձ Երեւման հաշին. — Իսկանդից Որդի . . . — Ի Մաքեդոնից Երիզուրից :

ՀԱ. Էջ 458ր.— Գանձ Համբարձմանն Քիւ. Այլ մերայ :

ՀԲ. Էջ 464ա.— Գանձ Մեծահարաշի կիրակէին :

ՀԳ. Էջ 468ա.— Գանձ Այլ. Հոգոյն Գալստեան :

ՀԴ. Էջ 473ր.— Այլ զանձ Հոգոյն Գալստեանն. Բ. Աուր :

ՀԵ. Էջ 477ա.— Գանձ Հոսի(ս)իմեանց

ՀԶ. Կրկնած է. — Էջ 486ր.— Գանձ Բոսլամնու Կարապետին :

ՀԸ. Էջ 492ր.— Գանձ Կարողիկէ Եկեղեցոյ — Տաճարդ Երկնային . . . — Տաւեցոց :

ՀԹ. Էջ 496ր.— Գանձ Սր. Մանկանցն Բեքրահեւի :

ՀՁ. Էջ 501ա.— Գանձ Ներսեսի. — Գոյ մեղ զրոծայի . . . — Գրիզուրի է :

ՀՁ. Էջ 507ր.— Գանձ Համբարձմ. Մարգարէիցն :

Էջ 516-517ա. զատաբէ :

Զ. Էջ 517ր.— Գանձ Երկոտասան Առաքելոցն :

ՂԱ. Էջ 524ա.— Գանձ Սր. Տաղամալին :

ՂԲ. Էջ 530ա.— Գանձ Վարդապետին :

ՂԳ. Էջ 535ա.— Գանձ Շողակարին :

ՂԴ. Էջ 541ա.— Գանձ Փոխման Աստուածածնին . . . :

ՁԵ. Էջ 550ր.— Գանձ Երկրորդ Աուր Բոսլամն. — Սուրբ Մայրդ յուսոյ. . . — Ստեփաննոսի :

ՁԶ. Էջ 562ա.— Գանձ Սրբոյ հաշին Քրիստոսի :

ՁԷ. Էջ 569ա.— Կանոն Գեորգեան :

ՁԸ. Էջ 574ր.— Գանձ Վարդապետին :

ՁԹ. Էջ 582ա.— Գանձ ՀԲ Առաքելոցն Քրիստոսի :

Ղ. Էջ 586ր.— Գանձ հաշ Կիտին աստ : Լուսանցազորութիւն Գրչի. —

Էջ 592. աս. յուսանդժիւն. — Ոյ Էդրայր, սոսդ զԵԶԵՐԻ աստ. յարեւալէն : ԿԷր.

ՂԱ. Էջ 593ա.— Գանձ Հրեշտակապետացն :

ՂԲ. Էջ 598ր.— Գանձ Նիկողայոսի Հայրապետին :

ՂԳ. Էջ 604ա.— Գանձ Սրբոյն Բակորա եւ Մարալդի :

ՂԴ. Էջ 609ա.— Գանձ Սրբոյն Իզնատ. իոսի Հայրապետին :

ՂԵ. Էջ 614ա.— Գանձ Դուրի Մարգալէին եւ Բակորայ Առաքելոցն :

ՂԶ. Էջ 620ր.— Գանձ Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախ. :

ՂԷ. Էջ 627ր.— Գանձ Պետրոսի եւ Պետրոսի Առաքելոցն :

ՂԸ. Էջ 637ր.— Գանձ Թաեանու եւ Բալկորայ :

ՂԹ. Էջ 647ա.— Գանձ Բարսի կեսաւրու Սուրբ Հայրապետին :

Ձ. Էջ 653ր.— Գանձ Պաշտման :

Էջ 657ա.— Այլ Թադման եւ Պաշտման աստ եւ զիս յիշ. — Եկար յայտար Էդրար ամէն, յԱրքաշամեան շատակէն. — Երզնիսիս տակ եւսի :

Մանր յիշատակազորութիւն Գրչի. —

Էջ 473ա. վարբ. — Հոգիդ Սր. Աձ. Տըքմարիս որ եկիւ Եւ Հանդեար ի սուրբ յատարեալսն, Հանդեար ոգործութեամբ քոյ, զհոգի ստացողի սուրբ զրոգս՝ յզուր Ներսէսին Եւ զիւր ծնողացն, եւ Հանդոյ Եւ միթարեայ արքայութեան քոմ, Եւ զամ. արեան մերձատրսն, Եւ զմէղասուր զրծուցս Եւ զիման զամ. Եւ զիւր մարտ յիշտանս ամէն :

Մեծ յիշատակարան Գրչի. — 1548

Հրեյան (ն. Կղճիս) Կէլմէզ իմէ՛ն հար տէ՛րէ՛
Կիւղէլտէն . . . :

Էջ 2. — Շարականներու սկզբնատողեր .
Լուային :

Էջ 3ա. — Սաղմոս ի Գալիլի — Երանեալ
է այր . . . :

Էջ 15բ. — ԺԸ. — Էջփինք պատմեն զփա-
սրս Աստուծոյ . . . :

Էջ 30ա. — ԷԶ. — Մի նախանձիր բնդ չա-
բու . . . :

Էջ 111ա. — Աղօթք Նեքսէսի. — Հաւա-
տով խոստովանիմ . . . :

Էջ 112բ. — Ժամայգիրքս այս լման .
Հաշուք, Համբարձիք, Կանկունք, Կէսէ-
լիք, ամէնք :

Էջ 113ա. — Յիշեցուք ի դէ՛հերի . . . :

Էջ 123բ. — Կարօրիտսց ճաշու :

Էջ 121. — Էս տպայ Երեւոյի նշան Սը-
պայ Մարդոյ յԵրկինս . . . :

Էջ 125. — Շարականներու սկզբնատո-
ղեր, Լուային :

Էջ 126. — Ղեռնդեանց. — Արեղակն ար-
ջարու թխան . . . :

2200

ՀԱՐՏԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ. — 15

ՄԵԼԹԱՐ ՎՐԳ ԽԵՐԱՍԱՅԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատյ 20 × 14 × 1.5: Էջք 118: Հանգ-
մանք լաւ, Թուղթ փայլուն, Գրութիւն ամ-
բողջովին սեւորակ ձեւանով, միասին, 25-
27 տող: Լուսը չեղապիր անարուեստ: Հա-
մատասցորս թիւնք առատ: Կուէկեղով տախ-
տակեայ դրոշմապար:

Ճակատ. —

Էջ 1. — Համատա ճարտատեսութիւնս
այս, գիրին ոճիւ և վաշկույն օրինակաւ,
չարտղեալ տշխատասիրութեամբ տեսնի
Միթթարայ վարդապետի Սեփաստացոյ՝
Արարայ Հայր Կոչեքեւոյ, ի յօգուտ այնց ա-

մենից, որք տնին գրափաք դաստ թիւնս իւր-
եանց պարպարել զեղեցկացունիս քրտիք, և
մանաւանց հաճոյաղուցանել զմիտս տեղեց-
րոցոց անձանց, ի փառս մանկացեւոյ Յի. և
ի պատիւ մօր իւրոյ ամէնօրնեցեւոյ Կոսին
Մարիամու: Յոմի Տեառն 1733: Ի Վէճեկտիկ,
Ունտուրաց ակնարկու թեամբ:

Էջ 2. — Միթթար Արարայ հանձարեղ

Էջ 3. — Յաղապ Արհեստի ճարտասա-
նութեան:

Էջ 117. — Ճանկ:

2201

ՇԱՐԱԿԱՆ. — 110

ՍԷՆԱՐ, ՊԽԱՂԱՏԻՐ

ՌՃՃԸ — 1609

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատյ 20 × 16 × 5.5: Էջք 598: Հանգ-
մանք անբասարար. վնասուած որդերէ և խո-
նտութենէ: Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ Ա-

դարեա կղերիկոս, Գրութիւն՝ խորտղերնե-
ր, սկզբնատողեր և սկզբնատառեր կար-
միր, մնացեալք սև և երանով, միասին, նա-
յնջաղոյն գիծերս միջեւ, 11 տող: Լուսրա-

դիր գլխով : Համաստեղագրութիւնք արգելա-
 կան զթիվել : Կանանիկուռ սկզբնատառերը
 երբեմն սևադիւն կամ սևառնիկ զլիառատաւ,
 իսկ յաւանքս դիրբուն տեղերը կը մնան բաց :
 Նոյնպէս րոպ կը մնան զլիադարձիկուռ առ-
 ղերը : Կապոյ տարախակեայ զմաղաղոյ Հնա-
 տա : Կնիք սեւադիւն սովանկին, փակե-
 յիր : Քի. Մո. Զ-թիւն Լարդապետ, 1740.
 ՌՃԿԽ, 185 : Ստացոյ՝ Նճա Գրիգոր :

ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՆ ԹԻՒՆ, —

Ենթ 1-1 , պրոպոզիցիա , խաղաղության , համայնք :

Էջ 2.— Երդեցէք արդիւք Սիսիւհի Էրդ
նոս . . .

69 230.—Hypomys purpureus . . .

ԿՅՈՒՆ — Կանոնին Յարութեանն Թի .

11) փերս — էրդեպոս էրդ նար . . .

Ի՞նչ անհավանական է, որ իմ հայրը իմ հետ լինի այս պահին :

Լ.Յ. ՏՏԳ)։— Էջ 100, գուքսին, ելի՛ր տնօրէնութեան։

உலகம் முழுவதும் . . .

ԼԿ՝ 592-598, պրատոր, նկարատոր,
Լուսին:

Յիշատակարան Գրչի. — 1669

Հ. ՅՈՒ — Փառք ամենաուրբ և բար-
դոյթեանն անհասանելոյն և անճառելոյն,
և անդրա յախաւնին յախաւսն ամէն :

Արդ զրեցաւ հպանակաւ որ երջս, որ յարբօքի ճարակեաց, որ է շարտղբակս ի սրբոց նախնեաց ի յաւ և յառոյց օրինակէ, որ հոռի ինկցի, և է կատարածն աղաւ յաւանքն զոգտանակ, ի ժալոյթաբարեաց Աշտուտ, ընդ Տոյմանեաւ Հոսիսաւ որ տաճարն

Սյւր. Սիմեոնի, և ի հայրապետութեանն հա-
յոց տէր Վահրա արքայան կաթողիկոսի, և ի
առաջնորդութեանն տէր Սահակ արհեստի-
կապտաբ, և ի թաղապետութեանն քրիստոնե-
լից պարսկ Տուգայան, և առաջ երկրիս թեանն
տէր Բաժանեմեկ Ժեղապետ իշ րահմանդին, և
երկրիցիոյ րամտութեանն թոճա իւրիկին,
ձեռնոր սնիթաստ և անաթահաւ պըշի Աղաթ-
իւր կղերիկոսի, թոյին հայոց Ռեձեմ, ևւոյ-
տանքի րիւրի Գւ.

Դարձեալ երեսնակէալ ապաւան զձեզ,
ով մանկուեալ Սր. Սիւնի, որ Հանդիպիք Է-
ղանակաւ որ տառիւ կարգաւով և կամ օրի-
նակիւ,ով, յիշեալիք ի մաքրութիւն յաշգոյն
ձեր, դրստաշոյղ սուրբ տառիւ փնտռ Գրե-
լուի, որ յատաղաս զսուրբ յարգութիւն
իւր իւրց, և եղ ի ձեռն Երօրժարացի իւրոյ
տղանաւան մանկանն Առաքել կրկնիկաւ:

Ով Լեդուսյաք, անձեկադղիր լեռուք սղա-
լանաց զրոյս յորժամ կարգայաք եւ կամ օրի-
նակէք, յիւնափէք միտոյ Հայք մեկայալի պզձոյ
սորին զտուտանուն Աղաբխաս, եւ զուք յիւ-
նաք ինէլէք ի Քրիստոսոսն Աստուծոյ մերոյ, տ-
մէն Հայք մերս :

Եւ Դրիպորա գնեցի թշնարանկոտցս ըմ-
տամարցի Լկարիալն Ը տալանու :

Հիտնագոյն լիշատակաւ գրաւ բիւն .—

1743

Էջ 591. Վերջը, անհարթ գրով. — Ես
բուսող. այն? ահ, Կարգիսն ճարտեցի Շարա-
հանն Ուսուլի վարդապետին Բ՝ զսուլ, թին
Քճճ, մարտի Իկ :

— Եղևոց աշխարհի զյ զառնեալունդ մեկստա
 խաղանքով զվաստ վաւիտմովի — ժողով

$$|g_1 f - g_2 f|$$
[illegible][illegible][illegible]

... Եռադրի ճուշ համբարտ իմ — Կէլ թի՛

du b d q —

... Լուկասը դրամ մ'ըց հղթ ք' Լուկասին — լիբանոսյան
... քաղաքում լուկասյան պատկեր — 181 ծ' 2

• **1995**

—վիւ ւ գ վժռեցի ըսվաւսցսմիւր — 621 89

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՂԱՐԱՅԻՆ ԵՐԱՐԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

—վի ցումի չեմ Լեւոնի չեմ — ԳՈՒ ԺՉ
: վԼուրու

167

: ព្រះបាទសីហនុលុន

Եւրոպական խորհրդի նախագահ — իսկ ինքն

: ժվոն 3 մս

* զեռտույժոտոտովի նմանգեպիչ — 12 ծի

: ԿՐԴՔԻՆԻՊԻՍՈՆ

վերադարձնում եմ և նմանապես — 29 ծ՝

: հոշն ւսնցղ/րեմզ/ եմոկ ւնսմ

— 19 —

: 11m4 6f

—սեսնեղ(ժող) եմոյ եմսկիւղ — (19) 87

: Ի վերջոստիճակում Խմբի ղեկավարը :

71 : պոգժւայտուտայսն Գիւղտուլ — 92 : 87

: փեմտի մովսրտաբանով ստոմբ լրույն գլխաւու

ից՝ տեղակայող՝ տեղակայույնով ըզ չմտ՝ հոտ

Գրականության հարցերի մասին — 195

։ ԼՍԿԻՄՍԻ ԼՍՍԻՄԻԺ ՀՈՒՄ ԵՎ ԵՐԼՈՍԻՆ

-սիրվեց վճռաւ իսկով զվտովս ժուսո նմա

— ծոստ չնվտոյր իվւտոմ տգց — ԿԵ ԺԿ

... *aflyd mwy*

Մենք վստահակաբար հարգում ենք ձեր վստահությունը:

-տղում է զգալ փակված զվարթությամբ

—ա՛յ, թվդ տասն է և 7 ժամ ու հիմա է՝ ժամանակը՝ զեռնյոց

— Իսկ ողորտ և ոմ զուրկ ատում զշեպ հանդմիւում

ՀԱՅԿԱՆԻ ԵՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԵՐԱՆԻ ԵՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՈՊԵՐԱՑԻՈՆ

— ၁၆၆ —

2203

Մ Ա Շ Տ Ո Ց (ԳԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ) .— 60

Հիգան

ՌԳՐ = 1649

ՆԱԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մաս 21 .— 15x5; էջ 496: Հանդամանք
յա, բայց լուսանցքները ցեցակեր տեղատեղ
թույլ կուհեալ: Գրի: և ևս իրող՝ Յոհան-
ձ: Հիգանցի: Գրաթիւն՝ խորագիրները,
պիտանողները և պիտանողները կարմիր,
մուսկետայր սև մեկանոյ, երկուսն՝ կարմիր
գիծերով: 21 տող: Բոլորովին: Համա-
տոտագրութիւնը առիւթական գրեթէ: Գու-
նասր դարդապիւր և լուսանցադարդ, երբե-
մըն նաև պիտադարդ՝ կարևոր կտորներով
սկիզբը, բաւական նուրբ և հաշակաւոր: Պա-
րանադարդ իւր սարժք: էջ 33: Կաշեկադմ
տախտակակալ դրոշմադարդ, համաշ: Պաշ-
պանակ մազդապաթեակ՝ սկիզբը մէկ թւիթ
փոքր երկաթադրով՝ մասն Աւետարանին
Թովհաննու: Վերջը երկու թւիթ միջակ եր-
կաթադրով՝ դարձեալ մասն Աւետարանի:

ԲՈՎԱԼՆԵՒԱԿՈՒԹԻՒՆ .—

էջ 1 .— Կամով ցուր խաչալուսա տոնն-
յովն:
էջ 12ր.— Աղօրք իյաշտի — Տէր Աձ-
աթեհակայ, որ վերածեալ զամպո ի ծագաց
երկրէ . . .
էջ 15ա.— Կանովն Աւրիմուրեան Զգեռ-
տուդ Արքուրեան . . .
էջ 16ա.— Կանովն Ակիի և Մազգմալ
Արիմիւղ: . . .
էջ 18ր.— Կանովն պզծեալ կերակրոց:
էջ 20ր.— Կանովն յորժամ մոր դուռն
դնեն եկեղեցւոյ:
էջ 22ր.— Կանովն ճկար եկեղեցւոյ արեւ-
մել:
էջ 23ր.— Կանովն մարակերտ Գիրք
արեւմել: . . .
էջ 25ր.— Կանովն Զրեք արեւմել: . . .
էջ 29ա.— սրակ Ա.— Խաղողարեւմէ՛ք ի
տոնի Սր.— Աստուածածնին:
էջ 31ա.— Յիշուտակարան Դրոցս .—

Կաման Աստուծոյ աշխիւն: Կալ ի տուփ գրո-
ցրու: Ա. Ի. Գրուրներ, պատասխանաբար բը-
նագրին համարեալ չէ:

Ա. էջ 32.— Խրատ Մկրտուրեան . . .
Բ. էջ 58ա.— Կանովն Պաւլ դմելոյ:
Գ. էջ 102ա.— Կանովն Հաղորդ տալու:
Դ. էջ 113ր.— Կանովն զամ. վախճանիակ
տղային, որ ի տասն տարւոյն ի վայր եմ, առ
Վն. յողարկել:

էջ 134ա.— Ողբ ի նազա՛յ Մկրտիչ և
պիտակապետ առաքեալ վասն տղայաց մահ-
տան:— Արարիչն արարածոց մէկ բարկացաւ . . .

Է. էջ 149ա.— Կանովն զամ. Խաւարոց-
եալ ճիգեցեալն ի Քս. յողարկել:

էջ 183ր.— Եւ առ զգանձս մեռելոյրա-
ղի Խաւարոստ յԱռաքել վարդապետէ առաք-
եալ.— Այստե՛ր հասա հրամանս յարարէն . . .

էջ 188ր.— Տաղ Խորանասուկ կամ յառ-
ման ճիգեցեալոց.— Էս գիտէ՛ք զաշխարհս
թ'ի՛նձ մտալ է տրամ . . .

էջ 193ա.— Այլ տաղ. փոխէ զհաղցիկ
ձայնի և տալ վկայից հանդիսից ձայն.—
Լրտուր բարարութեալ Երանայ . . .

էջ 197ա.— Ողբ ի բելամայ մեռելոյն.—
Ոյ թահմայք և վարդապետ աստուածա-
բան . . .

էջ 201ր.— Այլ Ողբ սրբի ձայնի.— Գե-
տեկ հոգիներս անցայ . . .

Ձ. էջ 235ա.— Կանովն Հոգեհանգիստ
առնել մեռելոց:

Ե. էջ 246ա.— Կանովն Խաչ Աւրիմիւղ:
Բ. էջ 286ա.— Կանովն Արք. և Շեղք և
Հրձակ արեւմել: . . .

Թ. էջ 295ա.— Աւրիմուրիւն Մրդոց:

Ժ. էջ 297ր.— Կանովն Տառնակաւ
Աւրիմիւղ:

ԺԱ. էջ 311ա.— Կանովն Զուր Աւրիմիւղ

ձև. Էջ 2 — Խոստով $f_w(j)$ հանուհաւ (j) —

Էջ 266ա. — Լօրենքորդու՞մ աւուրն եր-
բան ի գիրեզմանն իւ առին . . . :

Բ. Է. 309բ. — Կանոն համոզեբանդէն
սրինելոյ:

Գ. Լ. Յուս.— Կանոն ուրիշութեան
խորոշում:

Գ. Ի. ՅՅՈՒՐ— Կանոն նորակերպ գիրք
արժեքներով:

Է. Էջ 336-ում — Դամեռնի խուսիկ օրհնեկիդ :

2. ԼԳ 237^ա. — Կանոնի սուրինուրիան ա-

Լ. Լ. ՅԵՏԱՆ — Կանոն նկարեալ սրտովիբ
ապրեցիւղ :

Ը. Էջ 339ա. — Կանոնն խիստ սուղաց եւ
կարկռի եւ ալլ գտնուան :

Թ. էջ 340. — Աղօր Բ ի վերայ երդմնա-
հայտը :

Յիշատակարան Գրչի — 1680

Էջ 342ա — Փառք . . . Արևուտի արիս
Հատանիկ ներսողու խելամբն. իսկ քաղաք ի վերջի
այս Հայր Մատթեոս :

Այդ Էդիս ծրագրելի սորա ի թվականնիս

Հայոց ՌԾ՝ Լուսիթ, Իսկականերբի Ը, Ի
զիլ պաշտպան Քրիստ, բեղ հովանևա Որ.
Սյունիք Էկեղեցւոյն, Հետամբ Թորոմբի
յոյնամեղ է փծուր գրչի Ե Խդատորոս
Բեղայ առարժանի Ի վաշէլութն իր անձին,

Որովհետև պատուիրեմքս կարգաւ եւ տեւս,
եւ խորամանկ իմ ճիշտ ցնէս,

արմի մտք զլեռան ուն արևս

Ներքին և արտաքին գործերի նախարար Լ.
Խ. Դուրան Սյ. Յակոբյան :

ბ. 343p-260. ყმთაჲ, მღე. ედუაზ
ბ. ყმთაჲ

2205

ԲԱՀԱՆՈՑԱԹԱՂ. — 2

«ՄԻՍՅՈՒՆ ԵՐ ԴԱՄՆ ԴՈՆԵԼԻՄ»

Ն.ԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 19 : 13-5 : 6-5 : 44, 364 : Հա-
ւասանք ունրաւարար : միաստեան ցեղերէ
խօսցիք բամպակեալ : Գրիք : Մարտիրոս : Գյ-
րուքին՝ խարայիւրները : սկզբնաւորները և
յլկաւորները կ'աւելնայ, մնացեալք սեւ մէկա-
նայ, միաստին, 17 տար : Խորայիւր : Հասանա-
տարեան թիւնք բոլորակուն : Գոհաստը դար-
պայիւր և լուսանցապայիւր կորեւոր կտորնե-
րու սկիւրք : Խորանայապայիւր իւր ոտքք, 45 :
Գաւեկիցմ տոբաւտեկեայ դարմապայիւր, Հին-
ցեան և յեղբասուն : Պոհպանայ մապապան-
եայ սկիւրքը երկու թիւքը, մկրք մէկ, մասն-

1567

Լ. Դեմիրճյանի և Լ. Կարամանյանի : Ստանդարտ, Սարգիս
Ջալալյան :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

$$h^2 = 1 - \frac{1}{2}, \quad \eta = \frac{1}{2} \text{ (approx.)}$$

Էջ 3. — Չորրորդ ձևացման մեթոդ . . .

ԼՎ 1 — Կսնոն յորժամ եպիսկոպոս կամ
 քանոնայ կամ առաջնորդ ու խոյ՛ վախճանմի

6. 3410. *gammagamma*

ԼՃ 301 — Յեկկոտդուռն աուրն ընդ
առաւաւս երբան ի զերեզմանն եւ տսեմ . . .

Լ.Ք 344.— Ուրեթորդ աւարն . . . :

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի։—

Իջ 299.— Ով դասք լուսերամբ քաշանայից, յորժամ զննեցեսայն յուղարկէք առ Դրխտոս, զմեզայն քմեռնայ Մարտիրոս զծռուրս յիշեցէք ի սուրբ աղայթս ձեր, և զորդին իմ զՄարգարէն, և զյուստարն իմ զՄարգարէն, և զմարն իւրեանց զՄանուշակն, և Սատուած սղորմի մեղ և ձեզ ամէն։

Մեծ յիշատակարան Գրչի։— 1567

Իջ 352.— Փառք... Ծնորէի Տեառն սկսայ և սղորմութեամբ նորին կատարեցի զմատնանս զայն բազում տառանմամբ յայլ և յայլ տեղիս, և աւարտեցայ ի թմբերու թեան հայկազեան տոմարի ԽԺԶ, ձեռամբ յողնամեղ և փոյնն զրչի՝ Մարտիրոսի աւարձանի և մեղաք զաղբացեայ ծառայի, ի ինչորս մաքրամիտ և հեղաշոյի լկր շալու, նախ ի տալրեի քանոնով Մարգարէ քաշանային, որ ստացաւ զսո յիշատակ իւր, և Պարխարտարին, տէր Սուքիսին, Խաղար աւարկատուին, Մկրտչին, Տարիչին, և կանանցն Քնթուին, տէր Մարգարէ հայն՝ տէր Ստեփանոսին, և մարն՝ Մլուքին, զոր Տէր Աստուած տացէ նոցա վարձս բարեաց և ողորմեաց նոցա ամէն։

Մարմանով բուն Գրչի։— Սոյ աղայն զմանկունաց սուրբ եկեղեցոյ յիշեցէք ի սրբաւորմանս յայլայթս ձեր զՄարտիրոս զրիչ և զամուսինն իմ, զՄանուշակն, և Գրչի իմ, զՄարգարէն, և զյուստարն իմ զՄարգարէն, և զամենայն արեան մերձաւորսն, և

Դրխտոս Աստուած [որ] առատն է քանեայնի, ձեզ յիշողացց և մեզ յիշեցոցս առ հասարակ ողորմեացի, և նմա փառք յախտեանից յախտեանս ամէն։

[Կրկին տարբեր քանոնով]։— Այլ և Գրչի աղայն զմանկունայ Մր. եկեղեցոյ, որ յիշէք ի սրբաւորմանս աղայթս ձեր զՄարգարէ արհաւիրակոսան, զՄր. Յովանիսցին, որ ևս զաղբարեի զայն Մատոցս, տէր Սարգսին յիշատակ, և ամ. արեան մերձաւորսն, և Քո. Աճ. որ առատն է ի տուրս սղորմութեան, ողորմի տառանտ յինչի սորա, և ստացողի, և մերոցն ամէն։

Յետմնագրն յիշատակագրութիւն։—

1650

Իջ 355. յոյսրդիր — ԶԿրչի ստացաւ զսուրբ տառիս, զՔոմեմանն, յիշեցէք ի Քո. և Աճ. ողորմի ասացէք և մեղաց խոցութիւն հուցեցէք, որ ևս յիշատակ ի Ղաւսմիս, ի դուռն Մր. Յակոբա անջինջ յիշատակ իւրն և ծննդոց իւրոց և ամ. արեան մերձաւորացն իւրոց, և որ յիշէ յիշեայ ինչի ի Դրխտոս ամէն։

Դարձեալ մի ոք ինչեւեղ հանել զհայր Մաշթոցս ի զրան Մր. եկեղեցոյս, եկի յանդիպել զոգանալով կամ ծախելով, զանէձքն մտալայի և զպատմին կայնեի տացէ, ամէն։

Գրեցաւ յիշատակարանս թիւն ՌՂԹ, ամէն։

Իջ 356-364. զտառակ։

ՀԱՅՏՄԱՆՅ ԳԻՐԳ.— 14

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԽԵՆԱՅԻ

(ԺԷ. ԴԱՐ)

ՆԿԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մաս 21 14 5 6 5: Իջ 928: Հանդիմանք լաւ յուսանցից ցեղաշարութիւն թեթիւ, Թուղթ հերթակ, Գրութիւն՝ խորաւոր իրերը և զխաղիւրները կարծիք, մտացեալ լր սեւ մեկանով, երկսին, 32 տող և տարա-

զիր փոքր: Համառոտագրութիւն բառական առատ: Կաշկեղծ տախտակեայ, զորմաղարդ, ներքի կողմը պոնտոս կրտա՝ ուշաղբայ զծագրութեամբ, Պահպանակ մողաղաթեայ սկիզբը և վերջը երկուական թիւթ, լոտիւր երկաթագիր, սրճաղցն թանաքով,

[illegible][illegible][illegible]

(၂၇-၆-၅၃)

[illegible]

9 — (87 ՀԱՅԴԱՆՈՒ ՖԻԿՍՆՍԱՅԻՆԻ — Գ)

2207

Ղառաքի յղիք՝ հիմաստե . 876-մինն ծը
 ղգծողսն :
 տղիկոտն զԹ՝ ի Բմսհոյց . մի կրտսնիլ
 էդ իզ՝ ղխնագծատ սղիզտանց մէնն , ոնցուս
 եմուշ — միւսում . միհամար — առնով ծը

1691 — ցվմումեմկուսունով

[illegible][illegible][illegible]

ՃԶԵ. Էջ 667ա. — Յայլմէ քարոզ եւ վերջին վաղ փառաց արձայութեանն:

Էջ 672ա. — Յիշատակարան զորոցն. — Աւրճոտ թիւն. զոճոտ թիւն եւ բարեբանութիւն...

Էջ 673բ. — Քարոզ վանն եկեղեցոյ...

Նախ պարտ եւ արման է ձեզ իմանալ...

Էջ 679բ. — Քարոզ սրտատարալ կարգաւ սրտատարաբար: Նարգոյ մն. — Զինչ է ասելն իւրճոտից Պատարագի...

Էջ 685ա. — Քարոզ երեսունութու թեւն ի Գիրս Ելլցն...

Էջ 695ա. — Աւր է Աձ. եւ սիրոյ աղբեր. բոտ Յոճաննաւ ձայնին...

Բ. — ԼՈՒՆԴՈՒՆԻՔ ՊԼՐՓԻԻԲԻ. — 7

Գր. Տարեացի

Էջ 699ա. — Գրիգորի եռամեծի. քաջ եռետորի եւ անցալ փիլիսոփայի, իմաստայեղ ամօթ եւ քաջ գիտնականի, աշակերտի Յիսակմու (Որտնեցոյ. Համառոտ Տեսութիւն եւ էձ. դժուարիմաց բանից Պորփիլի. ի խնդրոյ մասնց նորին աշակերտաց. քանից խնդրոյսց: Ջար եւ իմքն իրաւաւն հասցէ իւրոյն բազմանաց՝ յատուտածիրն շնորհաց. — Երայր, էլ զոյ լսի: Դարձեալ էլ Էլ զոյ, ընդ-հանրականք եւ հասարակք են...

Էջ 705ա. — Նարին եռամեծին Գրիգորի Լուծումն Համառոտ ի Տեսութիւնն Գալի:

Էջ 721ա. — [Յիշատակարան?] սր. դրոց:

...դերաստանից ... դատարանից, արքայական վարձարարաց ... աղետականաց խոյստաց, ներքալանք, դատանաղէտ ի դերաստանաւանակ, տեղեկարարք միակցութեամբ ի հասարակականաց, բնաբնակք Սիրոնի ի ճարձագիտաց, բացարձարագ համասեօնաց՝ դառնականարն ի բաւարոյ հիշակաւագիցս, յատուտանալ աւրիւնանոյ ... խորաց համահարաւն աւանդից, պարզերեւողք ի հասարակութեան երկրական:

Այլ եւ պրոնէն իսկապոյն եւ զերկն առ ինչապէս պարարելի ի պարունակի ստեղծողութեք, զանորակն բարձրութիւն, եւ զանբանակն լայնութիւն, զինքնազիւտմէն իսկահաստակարարձին յեղականաց, անտարբարուն Էսթեմար, աներուական ի պերապոյնա, եւ

Համակաւան ի յարապէս, ներքալանքն բարունաց, յորտ առ ինչ առեալստ առաւանակութեամբ զերկական, առաւ առաւարիտաց զաւարիք հեմաւարճիցս, պարզերեւողք աւանդն ի հասարակ, եւ զիրտս ի ապարաւ ուղղութեան:

Առանձն բողեւալ իմաստութեանց բողբարն, զիտութեանց՝ քարկոնէլ զայլամտութեան, երկարապէս եւ առաւարտ, շնորհալ՝ զիմացեալ արձանա պարագան, որ եւ առաւարիք անունն զերարուն բերանի, ընդհանակեալ առաւանակել իմաստից ուղղութեամբ յամբոյ տան ձեւապէս յատուց զաւանդաց, ի քերտութեան ձեւակելով զաւարիք, ի թանիք անհատութեան, որք ի ստեղծողութեան. Առողացն ի լրմանացն բաւարոյն զանանակելն տան զարարմէն, բաւարար զիւր զիտութեան զարարութեան ի տան զոյ Առաւարտ. քաջապէս ընդ ուսուցն ձեւակելաց երկհասարակ զգաւանութեան ուղղակի բաւարարմէն համակացս՝ բարձր քաւարիքն առանաղէտն մատահարք:

Էս առ որովք զիմարիկմք ընդ երկարանակն ձեւակելով ընդ խումբան ձեւատորի, եւ յաղթեմք՝ քան երկ յաղթեմք. զի անյաղթ է զարարութիւնն Քրիստոսի, որում ոչ բաժանեմք, այլ միաւորս մի իմանալով անքնին զոյ զաւանդութեան Որոյ իր եւ հրաւիր անհատելոյ զերարուն եւ անոր հակառեւոք ձեւակել ձեւոյն տապին, որում հասարակն տապեալ, յորմէ երկարաց ամենայնին է պատահաւոր, որում առանց նորա եղն եւ ոչինչ, եւ ոչ որով թէ զինին իսկ ինքիքն Ջար ձեւեալ Աձ. զորս առաք յանրաւ զիտման: Որում երկարապէս ի բարձրութեան, եւ երկարապէս մեք ընդ նստն, որաւորեւելով ի բարձրութեան, երկքերանեան զաւանդութեանն եւստիքն ընդ Ստարն ի հրեղինացն զերուաց, եւ ի փառութեան զերկին եւ զերկրի Որով զանուն ձեւեալ, եւ ի շնորհացն առաք, եւ յերաւելի փառաց, զորարար միաւոր ընդ խորագործ տաւարով զաւարտ, ձեւաւ իսկապոյն զարար մարտի, որով խոստացոյնն առ սիրել, եւ մեծանակ ի խոնարհ զորհանապոյ, զի բարձրացեալ յետոյ ի պատիւ անհատութեանն, մատակարար զիստապէսն շարք ի սկզբունէ աւարտեմք, մեկ որք արդեալք կամք ի հասարակ, եւ առաւ ամենայնն սպասեմք անհատ խոստացին:

Ձոր ոչսոս յառով տարփայտող եղևայ
սորին ուղղութեան, վերջինս բանասիրաց,
և տրուպս պետաց, կոչեցեալ խնդրող բանի,
զոր ի վաղ մասնակաց տնչացեալ կարծ-
տեալ, յեղևարծ մասնս գտեալ եղև ի յար-
կեպս պրոց՝ յեկեղեցոց առաքելական ակն-
ույն ճաթեան: Եւ մէք զղիւտ սորս ի հրա-
ւիրմանէ Հոգոյն ընկալեալք, տեալ իւրա-
քանչիւր ոք օրինակեցաք, ի վարժումն ուղ-
ղաւոր մտաց: Որ եւ ես ըստ իմում կարի
տղխեղծ մատամբ զմարեցի զսա, առ ոսոս
վարժապետին Բոփաննոս Կոյտղեանց, Որ եւ
կրկին ընթերցեամբ լուսաւորեալ առաջնոր-
դեցայ ի նմանէ, եւ սարս առեալ ընթացաք,
ի վերջս ասացեալ զսառն, եւ պարտաքար-
եալ սոփա: Հարաք զհաշտիւն ճակատ, եւ
ջրտ Լցայ վաղանկն ակնթարմայութեան:

Էջ 725ա.— [Ա]յս ինչ է ի բնարանն
Պարիսիւրի:

Յետմուսյան յիշատակագրութիւնք

1. Յոնան Վարդապետի.— 1662

Էջ 167ա, ստորադր, նոտրագիր:— Էս
նաւաստ ծառայ Սատուծոյ Յոհանն վարդա-
պետ առի զգիրքս լիշատակ ինչ թիւն Հայոց
ԹճԺԱ ամին:

2. Աւետիս Վարդապետի.— 1732

Էջ Բ, նոր թուղթի վրայ, նոտրագիր:—
Էս վերջապէն ետոս նորոգել զսաւր զիրքս:—
Ու յարկալայք՝ յիշէք զԱւետիս վարդապե-
տին եւ զմեծազնն իւր, ամէն: Թիւն Ռատ,
Ճատ, Զատ, Ատ, ամէն:

2208

ՀԱՐՑՄԱՆՑ ԳԻՐԲ.— 15

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱՐԵԻՒԱՅԻ

(ԷԷ. ԳԱՐ)

ՆԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.—

Մատ. 19: 13-5 8: Էջք 814: Հանգա-
մանք լաւ բնդհանուր առմամբ. թեթեօքն
մնաստան ցեցեալ էս խոնարանիւնէ. առաջին
սքակին առաջին թերթը արժատէն կտրուած
կտրած. կր պտկսի նաև վերջին սքակին վեր-
ջին թերթը: Թուղթ զորչորակ: Դրիշ՝ Պետ-
րոս Էրեց: Գրութիւն՝ խորագիրները, սա-
կաւ սկզբնատողի եւ զիտադիրները կարմիր.
մնացեալը սև մեխանով, միասին, 35 տող:
Բոլորգիր նոտրակերպ: Համարօտագրու-
թիւնք յոյժ սուստ, Աւետիք զվստարգ. Էջ
9: Կարմրայիժ հոգմուտոյց, Էջ 240 և 412:
Յորան վկայութեան յանապատին, Էջ 419:
Կաշիկաւով տարտակեալ զորժառարգ, հա-
մաշ: Պահպանակ մաղաղաբան յիկիրք և
վերջ երգեական թերթ, արձագոյն թանա-
քով, անկրնաւոր երկաթապիր, մասն Աւե-
տարանի:

ԹՈՎԱՆԳԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ.—

Էջ 1.— Տմարակահ աղիտակ:

Էջ 2.— Հատում անհարթ դրով:

Էջ 3ա.— Այս ինչ է զվստարք քանի բո-
լով զրոցս:

Էջ 4.— Յառաջարան Դրոցս.— [Ն]եր-
զործտկան խմբ միշտաշարժ բնութեալ Էրոյ
զօրէն վերնթաց հրոյ...:

Էջ 7.— Բանկ Է Ատաքին Հատրի Հարց-
մանցս:

Էջ 8.— [Ո]րպէս ասեմ եերծումեղք,
Զամ. ինչ ի հարկէ դոյ...:

Էջ 77ա.— Երկրորդ Հատար. Էերծումն
էրն է Արիտեանցն, Ի Գլուխ:

Էջ 113.— Ընդդէմ մարդադաւան նա-
տրակաւնաց, արք զԲանն քնակութեամբ ա-
սեմ ի մարմնի իբր ի տաճարի...:

Էջ 138.— Երրորդ Հատար Հարցմանց:
Աստուածաբանութիւն Դիմիսէ:

2209

Ք Ա Ր Ո Ջ Դ Ի Ր Ք.— 12

Գ Ր Ի Դ Ո Ր Տ Ա Թ Ե Ե Ա Ց Ի

(ԺԵ. ԳԱԲ)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտայ 18. 13. 9: էջ Ը, 842: Պրակք
Ա—ԻՋ (էջ 1—602), Ի—ԺԺ (603—842):
Հանդամանք բուսական յաւ: Նորոգութիւն
կրած: Թացութենէ մնասուած, նոյնպէս ցե-
ցերէ՛ թեթեւորէն: Թուղթ գործարակ: Գրէ՛ն՝
մեծադոյն մասին՝ Մինտա երէջ: Գրութիւն՝
խորագիրները, սկզբնատուները և պատգի-
ները կարմիր, մնացեալը սև մեղանով, երկ-
սին, ՈՍՅՂ տող: Քոյրդիք: Համառոտագր-
բունքները առատ: Կարմրաներկ զարդադիր և
յուսանցադարձ՝ կապուած սակաւ խոտնուր-
դով՝ Քարոյնեռու սկիզբը: Խորանաղարդ էջ
3: Կաշեկազմ տարիտակեայ զորշաղարդ: Պաշտօնական
մագաղաթեայ սկիզբը և վերջը
մէկմէկ թերթ, առաջինը մասն երկաթադիր
Աւտուտանի, վերջինը տնկուտուր երկաթա-
դիր՝ կրծնական բովանդակութեամբ: Ստա-
ցող՝ Յովհաննէս «տիեզերալոյս» վարդա-
պետ:

ԲՈՎԱՆԴՆՈՒԹԻՒՆ.—

էջ Ա-Ը, տարբեր թուղթ և գրչութիւն
նորոգադիր: Յանկ է սուր գրոցս: Ա-ՃԺ
գլխաթիւնը:

էջ Ը, դատարկ:

էջ 1-2, դատարկ մեծադոյն մասամբ:

էջ 3ա.— Դրիպարի եռամեծի քաջ հեռե-
տորի և անյաղք փիլիսոփայի, աշակերտի
Յովհաննէս Որոտնեցոյ, արարեալ քան իւր-
բառակամս...:

Ա. էջ 4ա.— Ի տուս տարեկանաց մե-
րոց և յաւուր նշանաւոր, փոք երեւի սակ
մարդարէն Դաւիթ...:

Բ. էջ 22բ.— Նորին Քարոյ վասն
Աստուածածնին...:

Գ. էջ 32բ.— Նորին Քարոյ վասն Ծննդ-
եան:

Ձ. էջ 60ա.— Յայլմէ քարոյ վասն Մր-

կրտուքեան...:— Վարդապետք սան թէ Էր-
կիր ս:— պտուղ վասն կրկին պատճառի:
Նախ վասն Էրաշտութեան, երկրորդ վասն
ցրտութեան...:

ԽԴ. էջ 308բ.— Նորին Քարոյ վասն Պր-
սակի:

ԽԺ. էջ 337ա.— Նորին պարմեայ ի բո-
կիզբն պահեց վասն խոստովանութեան...
Սարգսթիւն ապտեղութեան ոչ միայն ի կեն-
դանի մարդ տեսանեմք, այլ և յանկնդան
ստերա աշխարհի...:

էջ 465բ. պատարկ ձգուած, յոյնպէս
յաջորդ էջը, ըստ Էրեւոյթիւն օրինակին թե-
րի լոյսալուս պատճառաւ: էջ 466, մանկական
դիմերով և դիրքով սեղանած:

Կ. էջ 467ա.— Նորին դարձեալ ի խոր-
հուրդ Սր. Աւագանին:

ՇԲ. էջ 523բ.— Քարոյ վասն Յարու-
քեան, ի քանն՝ Այստալ է գոր արար:—
Մարդարէն նախատես Հոգւոյն զօրախոս-
թիւնս զայս, ոչ միայն վասն Յարութեան ա-
ստուրս ասացեալ է, այլ ի սկզբնէ տնօրէնու-
թեան...: Ձեռնդրեալ զճակոր վարդապետ
Ղրիմցի, որ զգարողս չարադրեցի ի շնորհաց
Հոգւոյն, յիշեցէք ի Քս. աղաչեմ— Տես յե-
տոյ թիւ Ղ:

էջ 624.— Անհարթ գրք, գիծեր ետքն:

ՁԵ. էջ 627բ.— Նորին ի քանն Անտա-
լանին՝ Լեւ իրաւախի ընդ ռոսթիմ ի ճանա-
պարհին:

Ղ. էջ 670ա.— Քարոյ վասն Յարու-
քեան, ի քանն՝ այստալ է գոր:— Մարդա-
րէն նախատես Հոգւոյն զօրախոսթիւնս զայս
ոչ մի միայն վասն Յարութեան աստուրս ա-
սացեալ է...:— Ձեռնդրեալ զճակոր վար-
դապետ Ղրիմցի՝ որ զգարողս չարադրեցի ի
շնորհաց Հոգւոյն, յիշեցէք ի Քս. աղաչեմ:

Հմտ. վերջ, թիւ ՇԲ:

Ղ. էջ 765բ. — Ներքին քարոզ վասն քաղ-
ման . . . :

ՃԹ. էջ 240բ. — Վեցերորդ կիրակե-
յայլմ: քարոզ Եղգոյնմ. . . — Ասեն իմա-
տուհ. . . ինչ որքան առաւել պատուական է՝
առաւել ներդրածող է . . . — Կր մնայ անա-
ստրտ, բերրեք ինկած են:

Ընթերցող յիշատակագրութիւն Գրիչ Ըն-
նաւ նրեցի. —

1. էջ 221ա. — Ասող զանցաւոր ծա-
ռայս յիշեալ:

2. էջ 287բ. — ~~Ձեզկէ~~ գրիչս յիշեալ ի
Տէր Ած.:

3. էջ 297ա. — Եւ սմ սուրբ բնութեաց,
զեղկելի գրիչս զստանալուն Ընթերցող յիշեալ ի
Տէր Ած. և Ած. զձեզ յիշէ ամէն:

4. էջ 336բ. վարք. — Չորեքշաբթի և
գատաւաճարան վարդապետն զՅովաննէն՝
զատուցող զրազս, և զճնալցան իւր, աղաչեալ
յիշելի սա Բա. Ած. Հաճողական աղօթիք, սմ
~~սուրբ բնութեաց:~~

5. էջ 181. — Եւ զեղկելիս յայսմ Հրա-

չափաւ առաւել մեծ ի աղաչեալ յիշելի զստա-
նուն Ընթերցող երկց, որ անուամբս և միայն՝
և զործնութիւն զանազակ, անմեղազիբ յերոսո-
սէյանաց և իւրաքանչիւնական զրիւս, զի յայտն
իւրացեալ է սիրտս ի ստանալէ, ի տանէ և
ի զրուց, ի յատեւեալ և ի բարեկամաց:

Ընթերցող յիշատակագրութիւն Ներքին
Գրիչ. —

էջ 635ա, ստորոտ, բոլորովոր. —

Ո՛հ ասէ, Երեցս երանեալ և եղկելի,

մին լուսն յունիմ պատասխանի,

մնայ ամառն ինձ ստակայի,

նկարսկս շահաւորանի, իսպիճայի:

Ընթերցող յիշատակագրութիւն. —

էջ 631—633, ստորին յատեւեալ, բո-
լորովոր խոր. — Չմեղիս [ստակայի] զրազս
նկարսկս, Սմեղիս [ստակայի], Սմեղիս,
նկարսկս տէր իսպախարոյ որդին, յիշեցէք ի
Բա. և Ած. սպորմի առաջէք. Ած. ձեզ ողոր-
մի ամէն:

2210

ՅԱՂԱԳՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ — 8

ՅԱՂԱՐ ԳՐ. ՆԱԽԱՆ

Կ. Պոլիս

ԻՐԵՎԱՆ 1812

ՆԿԱՐԱՆԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. —

Ընթերցող 22. 5. էջ 654: Հանգամանք
լատ լատ: Թուրք Հասարակ Տերման էջ 1-
318, և 625—654, կապուտ 319—624: Գրիչ մէկ
մասին՝ Յակոբ Արդ. Ընթերցող, որ և Ստա-
նոյ Պրոսթիւն խորագրերներ և ակցրնա-
տուներ կարմիր, մուգեալս սև մեկնում,
երկային, 10—14 տող: Եւտր չեղազիբ վարժ:
Համարաւորութիւնք յայտնաւոր: Կաշե-
կայմ խորագրեալ ռակեզրուաց:

Հալաւս, կապուտ թուրքի վրայ, զը-
րթաւոր և սինարար չորանակի մէջ:

Գիրք երեք հարիւր ինկեցող, —

բարեալ լատ ուղիւ մտաց ուղղափառ սրբա-
յան վարդապետաց՝ ի Յակոբայ առաւան-
տն պատրիարք Կոստանդնուպոլսոյ, որ և
Երեւանի Սր. Երեստապետի:

Եւ այժմ սրինակեալ լատիկ զաղափա-
րէ, Հոգաբարձութեամբ Արտյ Երեստապետի
միտան, և տղ յիշելի ի Պոլս, Նորին զե-
րազս՝ ամբողջ Երեստապետի Անգրիանու-
պոլսեցի Պոլս զԵրեւանս վարդապետի, ձե-
ստմ որունց Հարապա զրուց, և լատ մա-
սին: Նորին արամեապատմական աշակեր-
տի և Հոգեւոր գրասկի Ընթերցող Յակոբ եկե-
ղեցայ ի վայելում իւրս ինքնան:

Ի Հայրապետութեան Արտյ էջ իրանի

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՏԱՆՍԻՆՍԿԱՅԻՆ ՄԱՐԶԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

የ ህ ዲ ሽ ሽ ህ ሽ ህ ሞ

: ցորիւոսմ ըման
 վրոնմուրուոն ոնեոնց — ԽՈՋԵ Ժ
 : ցորմ ալ
 -ուայոն նմմիմ ոնեոնց — ԽՈՋԵ Ժ
 : ցորմ ալ
 -նգնմ լուրլուվմ ոնեոնց — ԽՈՋԵ Ժ
 : լվիոնն ննմվմ ոնեոնց — ԽՈՋԵ Ժ
 : լվմ ալ ալուոն լգ լվմ մալ
 ալ լուան լվմալ ննմվմ ոնեոնց —
 լնմն լնմ նմմվմ լուրլ — ԽՈՋԵ Ժ
 : լուրլ

յվթմգյ, Լաւմպմսւ պ ուուեւոց — 1911 թ.

: Երեսուցական 17 Վարդի. 1860 թ. Երեսուցական

[illegible]

171

Ա. ԲԱՆԻ Ի ՎԵՐԱՅ ԸՇԽԱՐԻՏ ԶԱՆԱՏՈՅ — 1

Խաղաղ երեսնից երեսնից

Էջ 1 — Հանգստ —

Բան ի վերայ ճշմարիտ հաստոյ Ան-
տարանական վարդապետութեան, Հիմնա-
յոյ յԱստուծոյ յակցումն արարչպարծու-
թեան մարդոյ, և ի դրախտին փափկութեան:
Դարկաբաղ հաւաքեալ և յօրինակեալ ի
բուրաստանէ աստուածիմաստ վարդապետաց
սրբոյ Եկեղեցոյ, և ի մի փունջ պոմարեալ
աշխատասիրութեամբ Խաղաղ Զարարիայի
Խօնէնց երեսնացոյ, ի դաստիարակութիւն
Զարարիայ և ըմբռնանալ սրբոց իւրոց,
և համայն յետապալ սերնդոց նոցին, ի փա-
ռոս և ի պատին Ամենասուրբ Երրորդու-
թեան և միայն Աստուծոյ թեան, և ի յօղոստ
մանկանց Սրբոյ Եկեղեցոյ Հայկապետն սե-
րնիւցոց:

Եւ ստաբեալ յԶմիսին, յամի Տեառն
և Փրկչին մերոյ 1794, մայիսի Ա, ի Ս. Փէ-
թրպոլոյ:

Էջ 2 — Մանուցմունք. պոստմիտ Զա-
րարիայ և ըմբռնանալ սրբոց իւրոց:

Էջ 6 — Եղոստ աստիւն, վասն ուղե-
նայործութեան, և վասն դրական օրինաց,
և յաղապս աստիւն դարոյ: Աստ Գրիգորի
Թիւ Ա. զոտանաւորուն, որք են տունք 173:

Խաղաղ — Անհարկուած ոտանաւորները
Կր. զանունին Հատորին վերջը, էջ 202-224:

Էջ 15 — Եղոստ Երկրորդ: Եղապս
Արարչաւոր և նահապետաց: Աստ Գրիգորի
Թիւ Բ. ոտանաւորք տունք 168:

Էջ 13 — Եղոստ Երրորդ: Վասն Սոփ-
աւորի, և զպատմական օրինաց:

Էջ 27 — Եղոստ Զարարիայ: Եղապս
Դասիայ և Սոփաւորի և թաղաւորաց նաեւ
վասն մարդարիկի և զհրաթեան երեսնալ-
մայ:

Էջ 34 — Եղոստ Հինգերորդ: Վասն
զոտանաւորին Այ, ի վերայ նարպարտանա-
րայ:

Էջ 38 — Եղոստ Վեցերորդ: Եղապս
զարարիայ մարդարիկութեան:

Էջ 52 — Եղոստ Իններորդ: Եղապս
Կարապետն Յի. Թի. և վասն վարդապետու-
թեան նորայ:

Էջ 66 — Եղոստ Տասներորդ: Եղա-
պս Իսթան Զոյոյն Սրբոյ:

Էջ 93 — Եղոստ Երկուստասներորդ:
Եղապս խոկացութեանց վերակոչմանն հե-
թանասաց:

Էջ 99 — Վերջ:

Էջ 100 — Հաւաքարանութիւն. — Եւ ա-
նա սրդեակի իմ, տեսիք զպոստիւն և զո-
ղոստ օրինացն Աստուծոյ:

Էջ 104 — Վերջ Երկրորդի Հատորոյ:

Էջ 105-112. զատորիկ:

Բ. ԿՏԱԿԱՅԻՐ ԶՈՒՆԵԱԶ ԲԱՆԻՅ — 3

Խաղաղ երեսնից

Էջ 113 — Հանգստ —

Գիրք տնտանեալ Կտակադիր Զոյեւա-
րանից. — Զարարիայ ի Խաղաղ Զարարիայ
Խօնէնց երեսնացոյ. — Հատոր Ա, ի Ս. Պե-
տրոսոյ, յամի Տեառն 1793, յունիսի Ժի:

Եւ ապա աշխատութեան ընդ ի վե-
րայ ճշմարիտ հաստոյ Անտարանական
վարդապետութեան, — զորս ծաղկաբաղ հա-
ւաքեալ, և վերստին աստեալ աս սրդիս
իւր Զարարիայ և ըմբռնանալ Խօնէնց. —
Հատոր Բ, ի Ս. Պետրոսոյ, յամի Տեառն
1794, մարտի Ա:

Էջ 115 — ԶԶմիսին, զպոստմիտ սրդ-
եակ իմ Զարարիայ, Դասուցմունք:

Էջ 116 — Խաղաղ Կտակաւոր, Վասն աղիւ-
րութեան և բարեկամութեան մարդոյ:

Էջ 141 — Խաղաղ Երկրորդ: Եղապս
Հնոցի Զարարանաց:

Էջ 164 — Խաղաղ Երրորդ: Եղապս բու-
նի:

Էջ 195 — Վերջին Ատարիկ:

Էջ 199-201, զատարիկ:

Էջ 202 — Ատարիկ տնտանաւոր ի հա-
կատ իւրաքանչիւր երկստանից յոյսածաց
Երկրորդի Հատորին Գրիգորի և Կարապետն
իւրաքանչիւր վերնադաս:

Էջ 225 — Ատարիկ զերկստանոյ յոյսածաց

են ի վերջն նոյնոյ բանի՝ զոր զբեցաք ի կրտսկարանի մեքում ի մաղճանի երկրորդի հասարկին . . .

Էջ 220.— Կտակ մեծի ուրբաթի . . .

Կանխահառութիւնք մարդարեւիցն . . . — Գրքիցի այս ~~համար~~ անարժան ծառայ՝ տրց. Պոպոս Խաչատրեան, Ի Նախիջևան:

Էջ 245—246. դատարկ:

2212

Ն Ա Մ Ա Կ Ա Ն Ի.— 6

ԳՐԻԳՈՐ՝ ՈՐԱԳԻՍՏՐՈՍ

Եկեղեցիի թիւն.—

Պատմ. 33×23×1.5: Էջք 164: Հանդամանք չափ լայն: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամրոցփոյին սեւորակ մեյանով, միասին, 39 տող, նոսր շկաղիւր: Համաժողովագրութիւնք սովորական գրքի, Կապմ կիսակաշի խաաքարտեայ:

ԲՈՒՎԱՆՔԻ ԹԻՒՆ.—

1. Էջ 1.— Գրիգորի Մագիստրոսի գեղարւոյան իշխանի (Պաշաուհոյ) պատասխանի թղթիցի կաթողիկոսին Ասորոց, ի ժամանակին յորժամ էր դուրս ի Վասպուրական եւ ի Տարօն: 244 բառնայոյն զՄանրեայիս (զՄանրեայի) յաշխարհէն յունաց, եւ Թոնդրկաց մնացեալսն նոցա կործանեալ աղղն, չոյան տո կաթողիկոսն Ասորոց ի քաղաքն ամիթ, զի թերեւ խաբէութեամբ հաւանեցուցեն զնա: Զոր նորա զրեալ թուղթ ի Գրիգոր Մագիստրոսն յԱրշակունիս. եւ այս է պատասխանին:

ԴԱՍՏՐ.— Կոր փակագիծեայ տրուած բառերը տարբերակներ են, նշանակուած լուսանցքին յատկապէս պատրաստուած սիւնակներու մէջ, սիւնակին վերեւ կը կարդադուի զտէր Մէլքոն: Բաղդատական այս փոփոխակները շարունակուած են մինչեւ էջ 35 եւ ապա դադրած: Աւելցնենք նաեւ որ ձեռագործի մէջ թուղթերը թուագրուած չեն: Թուագրումը կը կատարուի մեր կողմէ:

2. Էջ 11.— Պատասխանի թղթիցի թուանշանք . . .

3. Էջ 14.— Բան իմաստասիրական, զոր ասացեալ է մեծի փոխադասին Գրիգորի Մագիստրոսի Պաշաուհոյ յիւր անուն.—

Վամագոտական զեղանամ, չոհացեալ (չահացեալ) քեզ . . .

1. Էջ 15.— Առ Զողեւոր Տէրն Պետրոս Հայոց կաթողիկոս . . .

5. Էջ 17.— Առ որդին Աւոտի պատասխանի . . .

6. Էջ 19.— Առ Աբրահիմ (Արեւիմ, Աբրահամ) Ամիրայն վասն հաւատոց . . .

7. Էջ 40.— Պատասխանի թղթիցի ումեմի կրօնաւորի . . .

8. Էջ 41.— Առ աշակերտ իւր Բարսեղ եւ Եղիշ . . .

9. Էջ 42.— Մագիստրոսն իւր կատարական առ Եփրեմ Եպս. ԹԵՄՈՅ:

10. Էջ 43.— Առ Կապ Վարդապետն . . .

11. Էջ 44.— Առ իշխանին Մամիկոնեան . . .

12. Էջ 47.— Առ նոյն Մամիկոնեան տակր ծառայ . . .

13. Էջ 49.— Առ նոյն Մամիկոնեան.— Խոստացար երբեմն . . .

14. Էջ 50.— Առ նոյն Մամիկոնեան, զոր կոչեալ ի տեռն նաւակատեաց Էկեղեցւոյն:

15. Էջ 53.— Պատասխանի թղթիցի տեառն Եղիշանիս Սիւնեաց Արքեպիսկոպոսի . . .

16. Էջ 61.— Պատասխանի կաթողիկոսին Յաղագոյ Գաղկայ . . .

17. Էջ 61.— Պատասխանի տեառն Պետրոսի Հայոց կաթողիկոսի . . .

18. Էջ 62.— Առ տէր Պետրոս ի ժամանակի իւր յառնելոյ ի քաղաքին ի վերայ նորա . . .

19. էջ 66 — Պատասխանի սրբազան եղբայրացն Ար. Սիստին Սանտաշին . . .

20. էջ 70 — Պատասխանի Առաջնորդի Ար. Սիստին Մարմաշինայ յիսթեննիսի . . .

21. էջ 72 — Պատասխանի Սարգսի Վարդապետի . . . և ողբս ի վերայ Արամեան հասանդի . . .

22. էջ 77 — Պատասխանի Պետրոսի Հայոց կաթողիկոսի . . . ի ժամանակի . . .

23. էջ 81 — Պատասխանի թղթոյն Ար. Բեհնի մարտի . . .

24. էջ 86 — Առ Վարդապետն Սարգիս . . .

25. էջ 90 — Պատասխանի Սարգսի Վարդապետն . . .

26. էջ 90 — Առ Անանիայ գործնալ սակո ձմերույնայ սաստկութեան . . .

27. էջ 91 — Առ Անանիայ գաղաթ յաղաթ . . .

28. էջ 92 — Առ Անանիայ Հայրն Տիր . . .

29. էջ 93 — Առ Երամիւտն Դանիէլ . . .

30. էջ 94 — Առ Դանիէլ յաղապս թոյս . . .

31. էջ 95 — Առ ոմն իշխան . . .

32. էջ 95 — Յաղապս ներսարսորութեան Ար. Եկեղեցւոյն սրահի գտնութի . . .

33. էջ 97 — Առ ոմն որ խորհութեամբ քանայր և Կեղծաորէր . . . Հմմտ. թ. 447, Բ. Հատոր, էջ 411, ԷԴ . . .

34. էջ 98 — Առ կարճեցեալ ոմն գիտնական . . .

35. էջ 100 — Նորին տա վկասն Վահրամազի իւր . . .

36. էջ 101 — Նորին տա զեղգոս ոմնայ յաշակերտացն . . .

37. էջ 102 — Առ Գալիկ սրգի Արամայ . . .

38. էջ 103 — Առ Կիրակոս յոյն գալիք . . . Եւրոպոյ վայելչական ճեմեալ պատահեալ փեղ . . .

39. էջ 103 — Առ ոմն որ իմաստասերէր ուսողապէս . . . Հմմտ. թ. 940, Գ. Հատոր, էջ 494, ԷԹ . . .

40. էջ 104 — Առ ոմն ասրկոսայ տեառն Պետրոսի . . .

41. էջ 105 — Եւրոպոս կրօնասրի . . . մեծն որ Եւրոպոս անուանեն . . .

42. էջ 107 — Առ Պատասխան Պարթիկն . . .

43. էջ 110 — Առ Հայր Անանիայ — Թէպէտեալ աստուածայինն Մովսէս . . . Հմմտ. թ. 447, Բ. Հատոր, էջ 412, ԷԳ . . .

44. էջ 113 — Առ Հայր Սարգիս և Կաթողիկոսի մատան ոյն . . .

45. էջ 114 — Առ իրախճեալ մայրաքաղաքացի և վարդապետ . . .

46. էջ 114 — Առ Վարդապետն Սարգիս . . .

47. էջ 116 — Առ Կաթողիկոսն Կարոյ պատասխանի . . . Հմմտ. թ. 508, Բ. Հատոր, էջ 508, ԷԶ . . .

48. էջ 116 — Եւրոպոսն ձմերույնայ եղբայր . . .

49. էջ 117 — Ի Գրիգոր Եղիսկոստան Սոկազ . . . վասն շինութեան գլխի . . .

50. էջ 118 — Առ նոյն Կաթողիկոսն Մալապ . . . վասն աշակերտ ցրտի . . .

51. էջ 119 — Պատասխանի Աղթոնի Գալիկոս սրգին Արամայ . . .

52. էջ 121 — Առ արքեպիսկոպոսն վարն ձկանց . . .

53. էջ 122 — Պատասխանաւորն Հալիկոս տեառն . . . Հմմտ. նոյն, անդ, ԵԳ . . .

54. էջ 123 — Եւրոպոսական տարածախնայութեան . . . Հմմտ. նոյն, անդ, ԵԳ . . .

55. էջ 127 — Առ աշակերտ իւր Եղիսկոս Սերասի . . .

56. էջ 128 — Առ Կիրակոս յոյն գալիք . . . Լուայ ի շէն . . .

57. էջ 132 — Առ Վարդապետն Սարգիս — Առաջնորդ Սիստին Անանայ . . .

58. էջ 134 — Առ Հայրն Սահակ . . . Առաջնորդ Վանիցն Եւրոպոս . . . Ի սերկեան . . .

59. էջ 135 — Առ Կրօնասրիսն Եւրոպոս . . .

60. էջ 136 — Առ Հայրն Սարգիս Կարօպետին . . . Մանիք ծանթաղոյնի յաղաքացութեան . . .

61. էջ 136 — Առ նոյն Հայր Սարգիս Կարօպետին . . .

62. էջ 138 — Առ Վարդապետն Գլարդ . . .

63. էջ 138 — Առ ոմն կրօնասր Գրիգոր անուն ի գեղջի Այրարիկից . . .

61-75. նոյն է թիւ 447 ԿԴ-էն թուղթե-
րուն ձեռն:

76. էջ 148.— Ջոսանդեանն խոստացեալ
քեզ բան . . . :

77. էջ 149.— Առ տէր Գրիգոր.— Առ
դիկ առաքելքի . . . :

78. էջ 149.— Առ հայրն Գաշապետին.—
Չտարուստական մակադարձութիւնն . . . :

79. էջ 150.— Առ Սարգիս կառավար-
արկ տէր տէր.— Հմմտ թ. 447. Բ. Հասար.
էջ 413. 2Թ.

80. էջ 151.— Առ Հնծացին Գրիգոր տէ-
րէտիս, սակա որչա էլ ի վանաց եւ յայտ ի
խառն վարացայ:

81. էջ 152.— Առ Հնծացին Գրիգոր տէ-
րէտիս.— Ի խոսմացում խոսմանէ խոսմա-
խոսն ամբոյն խոնկոյց զմեզ . . . :

82. էջ 153.— Առ Գրիգոր Հնծացին տէ-
րէտիս.— Զլաւեան ի մեղ առիտմե . . . :

83. էջ 151.— Առ ամն կրօնաւոր.— Ըղ-

բիստոսացեալ եւ դիտաշարն սրբաշան
անձնացելոյ անձինց թարգմարտ խոսաղն .
յոյց հարսի . . . — Հմմտ: նոյն, անց, 2Դ.

84. էջ 155.— Առ Հնծացին Գրիգոր.—
Չհայտարար, սակա բացմաթիւրթութեան . . . :

էջ 156.— Զորս եւ հնթակայի տրամա-
խոհութեան յեղանակա մակապաթեան . . . :

էջ 156.— Գրիգորի փելիստիոյ յեր-
բողեան ի Սր. Խաչն Ստատածրեկայ.—
Արհնեայ եւ փայտ կենաց, բարեխոնեայ
երկրապաշտայ . . . :

էջ 158.— Եորին յայգա խաչանշան
պատկանին, զոր բնծայեաց տետն Պետրո-
սի Հայաց կաթողիկոսի, աստղեայ դիտը-
նարդ խաչին.— Էնծայեմ քեզ տարեկան,
նորոյս հասեայ ձեզ բարութեան . . . :

էջ 159.— Հաղնեղաթիւնս աշուս, ս-
րտ որում հաղնեղաթիւն է . . . :

էջ 161-161. դատարկ:

2213

ԺԱՄԱԳԻՐՔԱՏԵՆԻ

Եւ Բաղայ

ԹԻՎԱԶ 1757

ՆԵՐՍԻՍԻԱՆԻԹԻԹԻՆ.—

Մատալ 31 24 x 8: էջք 670: Պրակք ԹԳ
Ին: Հանդամանք շատ լաւ, Թուղթ ձերմակ
թանձր: Գրիգոր եւ Մազիգոր: Աստուածա-
տուր Երեզ եւ իր որդին Յոհաննէս Գաշանայ:
Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնառողները,
եւ գլխատուները ընդհանրապէս կարճեր,
մնացեալը սեւ մերկամի, Երկրին, 26 տոյ:
Թուրքիք յատակ: Համառոտագրութիւնք
սփարականէն քիչ մը տեղի, Գոնեաւոր դար-
դարիք ի բոսանդապարդ կարեւոր կտորնե-
րու սկիզբը: Լուսանքի մանրանկարք, եր-
բամ հանդերձ գլխադարձով, բաւական յա-
ջոյց, մատուցքի էջ 25 հատ, Սաղմոսին 14.
Տօնացոյցին 4: Խորանարդայ իւր ստորք, էջ
17, 269, 485, 511: Զարդանկարք, էջ 7, 265,
481: Եկարք՝ Դաւիթ Սարգսրէ էջ 268, Մր-
նանդ Տեան 484: Կաշեկազմ տախտակեայ

սկզբնառայ, կոնակը վերէն վար ձեղքաւած,
Ստացոյ՝ Թարսի թիւն Սրկ. Արեւելքի, որդի
Վիրապի:

Ա.— ԺԱՄԱԳԻՐՔ.— 23

էջ 1-4. դատարկ:

էջ 5.— Դանկաւ.—

ժամադիրք յատենի, որ պարտնաթէ
յինքեան, նախ ժամակարգութեան յաղթն
եւ դարաւոր, արարեայ ի Սրբոյ Հայրց մերոյ
թարգմանչացն, աշխնքն Բաշակայ Պար-
թեի, Բաշաննու Մանդակունոյ՝ ե Գիւնայ:
Երկրորդ Սաղմոս Դաւիթ Սարգսրէի:
Իսկ Երրորդն Տօնացոյց, որով վարի
լեկեղեղիս Հայոց, թէ ի տօն Տէրունակա-
նիս, եւ թէ ի յիշատակս Սրբոյ, կարգեայ եւ
հաստատեայ ի նախնեաց մերոյ Երանելեաց
Հայրց եւ Սրբոյ Հայրապետացն:

Արդ զրեցաւ սայ ի յիշատակ Սրբոյ
Յակոբայ ամենապայծառ եւ զերաշուշակ
գիւնիք։ որ ի Սր. յերուսաղէմ։ Ի պատ-
րիարդութեան նոյնոյ* տոաքինադարդ եւ
ոյ տեառն Թէոդորոսի* տոաքինադարդ եւ
աւստածարան վարդապետի. աշխատու-
թեամբ եւ աքնութեամբ նոսաստ երիցանց,
մեկապարտ տէր Աստուածատուրի եւ որդւոյ
իմոյ տէր Յոհաննիսի, յամի փրկչին 1757 ի
կենաբխայ, ի պիղն յերաթայ* բնդ հովան-
եաւ Սրբոյ Առեփաննոսի եկեղեցւոյ, ի փառս
հաստգոյ իրրորդութեան հօր եւ Սրբոյ եւ
Հոգւոյ Սրբոյ ամէն։

Էջ 46. դատարկ։

Էջ 7. զարդանկարին կեղրոնք, նոսրա-
յիր։ Գիրք, որ հոգի ժամապիրք, որ է
կարգաւորութիւն հոսարակական աղօթից եւ
ժամերգութեան Հայաստանեայց Սր. եկե-
ղեցւոյ. արարեալ եւ հաստատեալ Սրբոյ
Թարգմանչացն, Սահակայ եւ Սեբաստայ, այլ
եւ Կիսայ Հայրապետի եւ Յոհաննոյ Սա-
ղակունդ, ի փառս ամենասուրբ իրրորդու-
թեանն, հօր եւ Սրբոյ եւ Հոգւոյ Սրբոյ,
Ամէն։

Էջ 8ա. — Հրաժարումի։

Էջ 11-16. դատարկ։

Էջ 17. — Տէր Էթէ զշրթուն իմ բռնաս,
բերան իմ երգեսցէ դորհնութեան քո։
Օրհնեալ վարդապետ։

Էջ 91բ. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Առաստու ժամուն. . . .

Էջ 121բ. — Աղօթք Մանասէի Թագաւո-
րին։

Էջ 133ա. — Կարգաւորութիւն Հասա-
րակաց Աղօթից Արեւապալի ժամուն. . . .

Էջ 151ա. — Կարգաւորութիւն Հասա-
րակաց Աղօթից Երրորդ ժամուն. . . .

Էջ 157բ. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Վեցերորդ ժամուն. . . .

Էջ 161բ. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Իններորդ ժամուն. . . .

Էջ 171բ. — Ժամամուտք բոս կարգի ա-
ւուրց պահող, այլ եւ Տոնից Տէրունականաց
եւ ամ. արքայ։

Էջ 192ա. — Օրհնութիւն սեղանոյ վասն
մարմնաւոր կերակրող եւ բնակչեալ. . . .

Էջ 195բ. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Երեկոյի ժամուն. . . .

Էջ 207բ. — Լուր ձայնից մերոց. . . .

Էջ 209բ. — Աղօթք Մանասէի Թագաւո-
րին. — Տէր ամենակալ. . . .

Էջ 218ա. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Թաղադական ժամուն. . . .

Էջ 245բ. — Կարգաւորութիւն Հասարա-
կաց Աղօթից Հանգստեան ժամուն. . . .

Էջ 257ա. — Աղօթք Տեառն Ներսէսի Հա-
յոց Կաթողիկոսի արարեալ. — Հաստու-
թեան ժամուն. . . .

Էջ 265-266. դատարկ։

Բ. — ԱՄԷՆԱՄԷՆ — 38

Էջ 265. զարդարուն չքանակի մէջ. —
1757

Գիրք Աղօթանցն Գաւրի. աշխինքն
հարիւր յիսուն ալիւրիցն, որ է յմի կանո-
նաւ բաժանեալ ի Թուրքմանչացն մերոց բաս-
տուր ձայնիցն եկեղեցւոյ, մերոյ ժամա-
կարգութեանցն, որ յամ. աւուր պաշտի ի
Սր. եկեղեցիս Հայաստանեայց։ Թիֆն Հա-
յոց ՌԻԶ։

Էջ 266-267. դատարկ։

Էջ 268. — Երանեալ է այր որ ոչ պնաց ի
խորհուրդս ամբարշտաց. . . .

Էջ 292բ. — Սաղմոս ի Դաւիթ — Երկինք
պատմեն զփառս Աստուծոյ. . . .

Էջ 398բ. — Օրհնութիւն Եսայեայ Որդ-
ւոյն Ամսայ։

Էջ 425բ. — Աղօթք Եղեկիայի Արքայի։

Էջ 452բ. — Օրհնութիւն Եսայեայ Կա-
ծակնամաքոր Սր. Մարգարէին։

Էջ 458ա. — Ալիւրիայ. — Ի նկույթեան
իմում եւ առ Տէր կարգացի. . . .

Էջ 476ա. — Աղօթք Ամրակուծայ Մար-
գարէին։

Գ. — ՏՈՆԱՅՈՅՈՅ — 33

Էջ 181. զարդարուն չքանակի մէջ. —

Գիրք Եր Լոյի Տօնացոյց Հայոց, որ
ցուցանէ զպատշաճ երգեցմունսն եւ բնիկը-
մունսն, տանից Տէրունեաց եւ Սրբոցն եւ Պա-
հոց, բառ տարադոյութեան ժամակարգու-
թեան Հայաստանեայց Սուրբ Եկեղեցւոյ, ա-
րարեալ Սրբոյն Իսահակայ Պարթևի Հայաս-
տանեայց Հայրապետի։

էջ 482-483. դատարկ :

էջ 485. — Աստուածայայտութեան ճշարտութիւնի աստիճանը գիշերին կանոնադրութեան հաստատման է . . . :

էջ 496ա. — Տոմբ որք հանդիսին զկնկուրօրէիցն : Այս միջոցս համարադ կու տան թաշ եւ կու պակասի . . . :

էջ 521ա. — Կանոնն նազկազարդին . — Իսկ ի նազկազարդին, գիշերին՝ հակումն է

ու ի պոյժստութիւն կարգաց եկեղեցւոյ .

էջ 641բ. — Կարգատրութիւն եկեղեցւոյ եւ արարողութիւն ժամատեղեաց, Տեսնենք իսկ շաշուց Կանոնիսի . . . :

էջ 662բ. — Երեսօք ժամատեղեաց բառարկեալսն սահմանեցն, սկսածոց եւ աստ՝ իւրեղեցւոյ տղիքից, զոր խնդրեացն սուրբ վարդապետն Յակոբ Ղաթիկ ի մէջ բարոնսն Գրիգորէ երաթեցւոյ, եւ կատարեցաւ այսպէս :

11. — Դատարկ Մարգարէ

Թ. 2213, էջ 268

12. — Երեսօք Տեսնենք

Թ. 2213, էջ 481

էջ 541. — Ի Սուրբ Զատիկի գիշերին հակումն է . . . :

էջ 590բ. — Այս կանոնն վարդապետին : էջ 601բ. — Կանոնն Սուրբ Աստուածածնին :

էջ 612ա. — Կանոնն Սբ. Խաչին :

էջ 648բ. — Երեսօք յարգաց պաշտամանց եկեղեցւոյ շաշուցստեղծաց, արարեալ ի սուրբ վարդապետէն թասայն Մեծօրեց-

Յիշատակարան Գրչի. — 1757

էջ 661ա. — Փառք . . . :

Այդ գրեցաւ սա ձեռամբ մեղապարտ եւ տմարժան եւ զանպիտան զրէաց՝ Աստուածատուր Երէցս եւ սրբին Յովնէն Երէցս յանստարացս, ի թմարկանութեանս շաշուց (ԹՃԶ, յայնչեւ տմոյ Ս. Բաղդաթն Կեաւրիայ, ի գիշաց սր կոչի Եղիաթայ, ի դոտն Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախափայլին եւ ոյն :

Սրբոց, ի Հայրապետութեան տեանն Իսահակ կաթողիկոսի, եւ Սր. Երուսաղէմայ Հայրապետին տեանն Խէնդորտսի առաքինաւորացի եւ աստուածաբանի վարդապետի, եւ Եպիսկոպոսութեան յայսմ նահանգի՝ տէր Դաւիթ Զղնդղկեաց վարդապետի:

Արդ աղաւնձն զամ. զաստ քահանայից, որք հանդիպէք որք յաստղայր մատենիս, յիշեալիք ի մարտիրոսայ յաղթմէր յիւրեւելցի մահտեաի տիրացոյ. Յարութիւն սարկաւադն, եւ զծնողսն մահտեաի Վիրապն, եւ զամ. ազգայինսն, որ ստացաւ ըզուրբ զիրքս ի Հայալ ընչից իւրոց, եւ նշ յիշատակ ի զուտն Սրբոյն Յակոբայ արինաթաթիս Գլխադիրն, որ է յերուսաղէմ: Որք կարդայք կամ օրինակէք՝ ձեզաց թողութիւն խնդրեցէք ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ, զի եւ զուրբ զտղիք յամենատառ պարպեւոյնն Քրիստոսի Աստուծոյ, եւ որ յիշէ՝ յիշեալ լիցի ահեղ տառնին Քրիստոսի:

Եւ որք Երեսանկեալ արտաստաթոս

դիմէք աղաւնձն զստացանն զաստ խաչակրօնիցիք եւ զաստուածաբանալ խումբ բանասիրաց րարունապետաց, եւ զրնթիւրցաւոր մանկունսն, որք Եկեղեցոյ, որ ի մամ աստութեանն եւ ընթիւրցման սարին զգուշութեամբ, անթաց եւ մաքուր ձեռոք մերձենայք ի սուրբ զիրքս, եւ մի անաղորմ ի յետ րանայք, եւ զմատունայ թրով թացեալ զթուղթն ի յետ շրջէք, զի մի թուղթն թացեալ չաղանցին ճայրքն ի միմեանս, եւ զինի րամանին ճեղքեացի. կամ աղաւնաց ձեռն տայք, կամ տղայք եւ տղայարուք զրուսանցն ասպակնեն անուղղադիր խաղիւղեալով, կամ պատկեր կարեն կամ թուփ. ալլ ամ. պատրաստութեամբ պաշէք՝ եւ խնամ տանիք, զի վարձս ի Քրիստոսէ անսուցութ, ամէն:

Ներմիւր տարբեր զրով. — Եւ զարձեալ յիշեացիք զմեծ պապն զԴրիդովն. եւ զուրբ յիշեալ լիւրիք ի Քէ. Այ.:

Էջ 665ր-671դ., դատարկ:

2214

Բ Ժ Շ Կ Ա Ր Ա Ն. — 11

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատալ 33. 20. 1: Էջք 362: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ ամբողջովին սեւորակ մեկանով, երկուսն, էջ 1-33. մնացեալը միասին, 26-28 տող: Ենդացիք, ոչ միատեսակ: Համառոտագրութիւնք անտառ. կաշեկապմ խաւաքարտեալ, սակեղբուսպ:

ԲՈՒՄԻՆԴԱՅԻՆԻԹԻՒՆ. —

Էջ 1ա. — Յանկ մոֆթթէթէտին, ի վերայ այրութեանկան զրոց:

Սրտան. Հայոց, վատմաստիկ, թուրքերէն, Ղուտուդ օթի:

Ախաթիլայ, Հ. աղտաի ճանկ, Թ. զուրպուն ալաղի:

Էջ 4ա. — Բարունան, երեցուկ. զեանի լոնծորն է:

Էջ 19բ. — Յաճ, փղի սակսն է:

Էջ 32բ. — Պանխտ, ֆանխտ չաքար:

Էջ 33բ. — Պրիկ, եզին ցորենն որ տարնն ի կրակն եւ ուտեն: Թ. ութմակ:

Վերջ ցանկիս:

Էջ 34. — Ծնորձիւ եւ ողորմութեամբն Աստուծոյ, որ պարպեւոյ է ամ. րարեաց եւ շնորհաց, պարպեւոյց մարդկան շնորհ հրմտութիւն եւ իմաստութիւն ի սղտն արհեստաւորութեան իւրաքանչիւր զործոյ, որոց մեծ արհեստն է թշկախանութիւն, որ ապրեցուցիւ եւ մահացուցիչ մարդկան է ...:

Էջ 43. — Եւ թէ ճանապարհն խառնում լինի ի հակառակութենէ եւ ի զորութենէ, ապա խառնումն իւր զորութեան եւ իւր ստաթիճանին վերայ է ...:

Էջ 47-72. դատարկ:

Էջ 73ա. — Յանկ մարդկապմութեան զրբոյս. — Ա. Եւսի յիշմէք զմարդկապմութիւնն՝ թէ որպէս ընծայի մանուկն յարգանդ մարն. ...: Եւ Ա. — Վասն ճանաչելոյ զպիղծ խառնուման:

Էջ 710.— ԻԼ.— Նախ արարտիմք յիշել
զարգացալով թիւնն՝ թէ որպէս բնծայի
տղան ի յարցանոյ մօրն.— Առաջին և քերթն
թմշկուպեանք միարան տյուզա տանն՝ թէ 118.
զմարդն ի շարից Զիթաց ստեղծ . . . :

Էջ 88.— ԻԼ.— Աստուգոս ասեղծման
հնգից զպայտեմանց, որք են ա.բ. տկանճք.
քիթ, քերան և ԼԼոք . . . :

Էջ 95.— ԻԶ.— Թապտիր վասն ոտող-
ջութեան . . . :

Էջ 89.— ԻԷ.— Թապտիր կերակուր ու-
տեղոյ . . . :

Էջ 90.— ԻԸ.— Թապտիր միւր ուտելոյ,
Հանա տակ՝ զմիւրոս յատմք քան զկերակուրն
ուտել ոչուտ է, որպէս զթիւն նոսն, սեր-
պիլն, թթու խնձորն և զսլո սացիւն նման . . . :

Էջ 91.— ԻԹ.— Թապտիր ջուր խմելոյ,
Կէզիանոս տակ, թէ զկնի կերակուրն ջուր
աշխարհ խմել պարտիւ, որ զմտրան միայն
տանի, և ոչ առաւել . . . :

Էջ 123.— ԻԴ.— Վասն զխոտեման ո-
ղող ամ. քաղաքաց և բնութեան նոցա . . . :

Էջ 125.— ԿԼ.— Վասն զխոտեման
պիղծ խոտնուածոց, որ շատ մարդոյ Հիւան-
դութիւնն յառաջիկ խոտնուածոց է, որք են
արք, արիւն, սաքիւրոյ, պարպամ և սկփառ
. . . :

Էջ 127.— Առտունձոյ կատարեցաւ զիւ-
քա Մարգարայտեման . . . :

Էջ 128-144. զատարակ :

Էջ 145.— Դուռն որ լիւ է զանպան
Հապրն, և զչինձն նոցա . . . :

Էջ 152.— Դուռն որ լիւ է զամենայն աղ-
ջրերն . . . :

Էջ 160.— Վասն ամենայն ցեղ ժողովա-
նու զեղոց . . . :

Էջ 193.— Դուռն որ լիւ է զամենայն աղ-
ջրերն և զտարաբնէրն . . . :

Էջ 199-216. զատարակ :

Էջ 217.— Դուռն որ լիւ է զամենայն ցեղ
առաւմիտացաւ ի և զգորտ թիւն նոցա . . . :

Էջ 231.— Վասն զամայր, սեկան, ժա-
լաւիլի, Հերքունի, և նառտեղի խոցի . . . :

Էջ 239-240. զատարակ :

Էջ 241.— Վասն տուրքոս յարգամի,
մոմօցի, քաւի, բարի, զսթալ, քաւոյի, քի-
ռանկուցի, ճուղամի և ունայի . . . :

Էջ 254. զատարակ :

Էջ 265.— Դուռն որ լիւ է զամենայն ցեղ
ձիթի և զոմանկիթն, զչինձն և զպահն
նոցա . . . :

Էջ 271.— Դուռն որ լիւ է զամենայն ցեղ
զիմէտն և զպարտ թիւն նոցա . . . :

Էջ 275.— Դուռն որ լիւ է զամենայն բո-
ւրեղանիքն, և զորտ թիւն և օղտու թիւն
նոցա . . . :

Էջ 278.— Դուռն որ լիւ է զամենայն ցեղ
Հեկնայն և զգորտ թիւն նոցա . . . :

Էջ 281.— Դուռն որ լիւ է զամենայն աղ-
տուրներն և զգլխաւն, զգորտ թիւն և զգոր-
ծին նոցա . . . :

Էջ 287.— Դուռն որ լիւ է զամենայն ցեղ
մաճուններն, զաղղղէն և զգործն նոցա . . . :

Էջ 303.— Դուռն որ լիւ է զղոտներն,
զիտղմէն և զպահն նոցա . . . :

Էջ 308.— Դուռն որ լիւ է զպանապան
թիւրաքներն, զպահն և զգորտ թիւն նոցա . . . :

Էջ 313.— Վերջ :

Էջ 314.— Դուռն որ լիւ է զամենայն աղ-
ղանալուրիքն, զգլխաւն, զիտղմէն և զպ-
պահն նոցա . . . :

Էջ 320-362. զատարակ :

2215

ՔԱՐՈԶԳԻՐՔ.— 7

Գ. ԱՅԻՆԱՆԻՍԻԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Դրոշակ 33-24-3: Էջք 438: Հանդամանք
յառ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ խո-

ւաղիւրները, բնագրանները, և սկզբնաւորները
կարծիք, մտայնաւոր սեռութիւն մեղմութիւն, միա-
պիւն, 36-43: Եւրոպայի: Համառոտագր-

մաս, բերքերը պարտք կանաչք, և կայքեցէք ձեռքը համղերձ եւաջի, և րդեցէք գիտութան սրբի քմաւոր, քոյ գտաւորեան երկից, ազատութեաց քի միտան, և տաւանդի և պարանաւ տաւանք: Յարեաւ Աստուած և գրեւեցան տմ: խնամիք նորա, և յեւա փառք լուստեանս ամէն:

Էջ 16.— Պատճառ լողադու մեծի չարութեան.— Խոնարհի Տէրն ի գերեզման, յազարս խոնարհութեան Այտմայ:...

Էջ 21.— Պատճառ մեծի աւար Չառի:

Էջ 23.— Ի ծանուցում Ար. Գոռն լողման, յորինեալ լուսմանէ իմաստարան փառապետէ:

Էջ 25.— Քարոյ ման թաղման Քրեւատաւ, և փառաւոր Յարութեանն նորին և ալ: Ամե խաճիճն և Աստուածաբանն ի մաղարկաւ եւաջի:...

Էջ 29.— Քարոյ լուսի տոնի Արքայն Ստեփաննոսի նախապիա Սարկաւապին: Զի համանումք Տօրապա Սուրբ Ստեփաննոս, քանիք պատկ և Եկեղեցոյ:...

Էջ 37-42, գտաւորի:

Էջ 43.— Երանելոյն Չարարիայի Հալոյ Կաթուղիկոսի, ի Ար. Գալուստն Երուսաղէմ և յեւաներն նորա լեւորեալ գնդին լողման նաւ մաղարկոյր լողաւոր:...

Էջ 48.— Անացեալ ի Ար. Կաթուղիկ Եկեղեցի հաւարելի:

Էջ 50-60, գտաւորի:

Էջ 61.— Տեսնի Եկեղեցի տառաւածարեալ և հրեշտակային, գերեզմանի և սրբափայլ փառապետի, Տարսնի Արքայ Եկեղեցոյ ալ թեպիսկապոսի, բարեբանութեան ներդրեցան զփառանութեան, ի հրապարակ քաղաքաւորմանն Քրիստոսի Տեսնի Աստուծոյ մերոյ յերկին: Ընծա աշար հարանդ ողջախոհ Եկեղեցիոյ Հեթանոսաց:...

Էջ 71.— Սկսումք լումի:

Էջ 78-80, գտաւորի: Եղնակ 85, 86, 89:

Էջ 81.— Ամենորհնեցեալ Պաւլ:

Էջ 90.— Յոհաննիս իմաստաբերի Յազաւ Արքայն Հոփաթեալ, և նորին ընկերացի բան արտադրակէն:—

Հրաշալի հանդէս Արքայն Հոփաթեալ եալ, տրամաթի իմաստաբեր ինդիքիմ մեր:

քողի, և յաւայալմամբ մարդարտաւանի յեռմամբ շարամանի բանիս պաւակահի գեղապարդութեամբ, ի տոնիս առ ընծայել զսփալիմ, և եռանդաւ լուստն փայլմամբ պատկել զբարձրացեալ զլուս երգանիկ դրմխայլիմ:

Արդ պայծառանալ զլուս քրիստոսանութի կոստանցն, և քարդարին սրբապան զստեբ լողաւորացն ի խաղիս սրբութեան, և իրախակից առնեն զտոնաւոր մակկունս, որք յայտալիս զտարմանան յուրախալ յիմն:

Լմանաւոր և րէ գերեզմանի զորոյ յիմնս, և գեղեցիկն զտարբարման, սբ համապաղ տոնակից և պարակից լինիմ ալուլիս ի խաղիս, աղաչելով զինեւոյն երկմաւոր, որ յորինէ զտաղատա երկմաւոր հալաւանաց, և տնէ զտեղի կատարմանն հասակի, բնի աւանդական արեան խրոյ, խառնեալ ալիսն սրբոյն:

Ձի տացէ միտա և մակապալիմն շարման, և բերմն ի առաւել զրան ի մաւալ յարմարապէս և գեղեցիկան, սրդիս սբ է զմիտայ, սր զիմալ զայ ի խաղիսէ, իբրեւ ի Լիբանանէ, ի հոյս սրբոյ կոստանաց, պաւակի կոստութեամբ նուրբալ Վրիտոսի:

Ո՞ր առաւելեցէ մեզ զաւելագաման գեղեցիկութեամբ, և զարմակամ գեղեցիկի սրբա գեղեցակի: սա՛ ի զստեբաց բարեբանցն ի լուստաւորաց, և ի ձնեղոց պերեացն լող, և սարին յոհիմ ծաւաղոյն, և ի խաղապա ի զաւալաւոր բաղաւաղի, բարեբանս և արգաւէտ զաւառ առնումի:

Մենայ ի տանն Աստուծոյ, և լուստաւորի սրբութեան զարդացեալ, և առաւելումս արդ մանկամբ զառաւարակալ, և հոգեւոր կիրարեւամբն առնցեալ, և յառաջ մանկութեան անեցեալ՝ զուգամասն գեղեցիկութեամբն իւրով և մարմնով, և արքայն և հարապաւ լծակցութեամբ, գերիւմանի լումն շողակալեալ, զպատկերն Աստուծոյ, սր յինքն և ան ապաւորեալ արքոյ պահեալ սրբութեամբ, և զմանալ յիմն արքային անեղի առաւելութեամբ:

Արդ՝ որպէս դէպ եղն և մեզ տաւան զմոռնի և զմոռնի, և զտեղի առաւելումս կոստիս, կայ և առաջի մեր ուսման լող:

հագիպագրող գեղեցկության սորա հիմնգու-
մանս. ըստ ներքին մարդոյն. որ երկնատոր
յապաւսրին է հանելի, որոյ տրվանքն աւար
է ամբի՛ծ եւ ամախտակընիլ:

Ահա գտա՛ք աճան սրբազան, աշտարա-
կածն եւ բարձրագիտակ, ուղղալոյ եւ ձե-
զումալարող շինուածիւ տազաւարեալ հա-
մայն տամար Ար. Զօրոյն, եւ ետանոր լու-
սոյն օրհնան:

Ի վեր հայեցեալ գիտեցա՛ք զգլուխն
բարձրագոյն քանրկալ եւ զէտ զգուշացոյն՝
շահմարան մակագութեան, ունելով զբունս
գեղեցիկ ելեւմտից բացութեանցն, եռեղջիւր
հաւատ ունելով եւ հարկանող, իբրեւ պսակ
շնորհաց բոլարեալ ի վերայ գալալան, մահ-
լիբել մանեակ օսկի մուտաղայրափայլ պա-
րտնակող ծառ պարամոցիկն բաղցր լուծն Քր-
բիստոսի:

Զորով կախի փառքոյ արօր բայու-
րեան, որով հերկի ինքեւ յամղատաւան սրբ-
տիւն, եւ սերմանի արդարութիւն, այլ իբրեւ
զգլեմա աւեմապաշտուտ սորդիւ յեռեալ բան
խմանութեան, յակամբս ունկնդրող լսելիա-
ցիւն:

Համայն տեսա՛ք երես՝ իբրեւ գերես
երեշտակի, արեգակնափայլ եւ նսեմաորոն,
շնորհօք Ար. Զօրոյն սեղեմալ, զի մի՛ ի չա-
րակմատես խոյրոցից վիշաւորեալ մտմաւ-
ցի, իբրեւ գառաջիկն, որ յարեգակն խնդիւն
տոտկի:

Նկատեցա՛ք եւ յօնս ամակնարկելիս եւ
սլսուեցա՛ք զարդոս, ույլ ուստեշտ ամուրս ա-
նարատ գեղարքն, եւ արտամբժող սլիցծ շրք-
րանց համբուրելոյ:

Տեսա՛ք եւ ընդ հովանեաւ սորա, առ
յուսափայլս յա՛մ. ժամ առ Տէր պաշտեալ,
իբրեւ պատեղս երկուորի, եւ զքարեկաւս,
որ գարիլիափայլ ուշոյլ մատաղայրաձեւով
ձկնեցոյթանն անշխանելի, ույլ եւ տղքիւր
արտատաղ, որ քանդատաւան սրտին առե-
ղանէ, որ բաջահասկ արդարութիւնն սեր-
մանեաւ:

Իկի՛ք եւ ամսառախիտ արեւանումք,
պահապանք վայրապար հայեցից, եւ չար
զանկութեանցն սրտիկ արգել, ձնառք իբրեւ
գտաորակի յարմաւոյն եւ որոնող զմանկալ
հոգն ի յերկնից իջեալ:

Ար յշահմարան սրտիցն ամբարեալ,

մի՛շտ արտաբերեալ մանկագօքն, ի փարախ
բաջ հովութիւն Քրիստոսի. աւտամո՛ք սպի-
տակն, եւ արօտախոյզ գլայլի դալարի,
զմարդոսական ձագիկն դաշտոց, եւ գրաւ-
րագիտակ շուշան հովտաց:

Լեզու բարեբանող, եւ շրբումք սլտագ
շնորհաց, ձեռք միլիք եւ սասարք բայու-
րեանց մատունք միւրօք եւ պատառա-
գործք. ուսք երկնաչաւ եւ գեղեցիկք, իբրեւ
աւետարանչի խաղաղութեան. գարապար ա-
մուր եւ յաղլ՝ կսխել զիծ եւ զմար կամա-
կայ վիշապին. գայս մի ի բիւրոց բնտրելոս
յամղիման կացուցին. Քրիստոսի ուստեղեւա-
զիծք հոգեւորք:

Իսկ մայրամուտ բամբարկում եւ մար-
դակուր գագանն, որ համապաղ մարտնչի ընդ
Էւանջելի զոյլս, եւ խնդրէ կամենլ գաւ,
յորս ոտեալ զմահուր ազաւմին Աստուծոյ
պատարագին, եւ զարազան արդջ ողջակի-
զին, եւ ժապապար խաբէութեան յարիմեալ
հազրս, որով ցանցեաց գնախամայլն:

Եւ գեղեցկութեան ձառողն հպմամք, եւ
բաղդըստիս պարզոյն հաշակմամք գաստաւա-
ձանալոյն խոտաւեցեալ մեա հոխութիւն, զի
խափանեցէ գեղեցիկ օրինոցն պահպանու-
թիւն, եւ վիշաձակ հրաշալի կուսութեամբ
շիջուցէ:

Իսկ աստուծոյ մատուցեալ պատրանօք,
եւ սովորեալս գաւառաւորութեամբ, ընդ ասո-
ւածարեալ եւ ընդ ամլադրեղի կուսիս ամբ-
տնչի, խոտալմանեալ մեա զձառաշտեալս
ստորայնոյս գեղեցկութիւնս վայելի:

Եւ աստուածաբար հոխանալ տիբել
ձովու եւ ցամախի, եւ գետնոտութեան յինքն
բերել զլոռոյզս, ուստի հեշտանալ փովելու-
րեամբ կարիք մարմնոյ, եւ զիւրակեցողիկ
պեքմանօք, ի բաղդարանքն զբարկալս
գահս, որպէսլ եւ զորձակից արեւալ իւրոյ
գաւառանութեանն զկապալարիշտ յազատ-
լիքն, եւ զարտնեակ իւրոյ մայրամոցն:

Չի հրապուրեցէ գեղեցիկ կուսանք՝
կապալեցեալ ամուսնութեամբ, ի մի մարմին
միաւորեալ, տեւալ գամդաւմ Քրիստոսի՝
ստենլ ակլամս պոռնկի, զի բեքես հնարս
գտէլ արտաքս ընկեմալ գմա ի գրախտն
վափկութեան, որ է եկեղեցի Աստուծոյ, եւ
ի ձառոյն կենաց հրաժարեցոյթանել, որ է
Քրիստոս:

Իսկ անդդողդդիք եւ քրիստոսասէր զրծ խոյս ընդդէմ հրապարակացն փակեալ դըլ լուսն, եւ իբրեւ գկոյս մի նուիրեալ՝ այլ ու միմն հոգարգումի. պատեալ խորշի յառաւ զստաւ սրբաւ իւրեւ. գմաւս ածեալ պիտեմն չող եւ զիստիւրակն երգս մարգարէիմ. եւ իէ՛ յուր դուտոր եւ անս, խնամքեցե՛ զուն իլլմ քոյ, մտա՛ զմտդուրդ քոյ, եւ գտուե հօր քոյ. զի ցանկեցաւ թագաւոր զեղոյ քոյ:

Եւ յայտալիս ընթացոյս եւ յաւտաւ ոլարգեւ բանից անկնկղոր եղեալ, սիրելով զվաշելոյս իւր Տնառն, եւ զանդի յարկի փառաց նորա, եւ միայն անբրի յակամբ հոգւայն ի զեղեցիկս իւրն երկնաւոր թագաւոր իւրն, յաւալ ի մարգարէէն:

Եւ ի զեղեցիկ է մա խնն գամ. ուրդիս մարդկան, տեղեւոյն այնորիկ ընծայեալ մատուցանէ զվաշելոյս իւրն զեղոյն. որ ի ծածկելի վաշելոյս, զիտոյն զեղազալ զուրիւն, որպէս տսէ իրացնիկ մարգարէն 'Խաիթ' ամ. փոքր զտեք թագաւորի ի ծածկոյս ի վերջաւորս յովէ՛հղանց՝ գար, դարեալ եւ սրանունալ:

Արդ յայտալիս միտա վառեալ քարծրաւ զույս պարծնա՛ յաւօր առնէ զիակառաւ կորոյն, եւ ի վերին թագաւորութեանն յուսալ հասանել, եւ երկնաւոր հարսանեացն, եւ յաւազուարն ուրախութեանն անկնկալեալ, եւ ի յուսեղէն եւ յուսկանեմ առաքատն մտանել, եւ երկնաւոր թագաւորին իլնիլ արբանեակ եւ հարազատ, եւ անկգելի սիրով ընդ նմա կապակցել:

Որպէս ուտոյց առաւելայն, եւ ի զուր մարմին 'Քրիստոսի' էք, եւ անդամք յանկաւ մոց նորա, եւ արդ՝ զու տնս գիշարոյի զըծ խոյս զօրութիւնս. զի իւրպէս եւ զանկայի կենացն այնմ թաղծայր հասանել, այլ զիտէր զնեղ եւ փանծուկ եւ զարկնաւոր նախապարկն, որ տանէր զնա ի տեղեւոյ կեանցն:

Եւ աչ զանգիտել կանացի սկսարութեան ըրն, այլ զարկնաւոր ածեալ ընդ մէջ զգտի զօրութեանն եւ քրիստոսանիշ իաշխն դրօշմալ զնակաւորն, եւ որ ի վերայ գլխոյն բարձրաւ ծեցաւ թագուկն. ի վերայ գլխոյն բարձրաւ, զուցեալ հոյսիւր, եւ քրիստոսագեցեալ սրառ, մուրաւարն ողորտալինեալ, եւ արկեալ զիւր, եւս զգրահն հաւատոյ:

Եւ յայտալիս զարդ խոնարհութեան

պնենալ, զեւտ կրչողին քրքաղեալ, ուտոյ բարձեալ զտաշն, քողեալ զգաւաւս հաշխնիս, եւ զղղակեքս թագաւորութեան վաշելոյս իւրն, զուրս սրբաց կուսանաց յօրինելով, եւ զատախարակ հոգեւոր առաջնորդ:

Եւ յայտալիս ընծայիւ է նշանէին յարեւմտից յարեւելս, ուտի ծագելոյ՝ արեգակն ուրդարութեան, մատանեցիկսն խաղաղութեան, ապաստանն փախուցելոց, տղաւնն յուսացիոց, զուրն մտից, ոչ վարթամութիւն ուկոյն եւ արծարայ՝ յերկրային միւլ յոցս ոտուելոյն:

Աչ քեռիմք ծնունդն անուշահետ խնկաց եւ հանդերձից, եւ ոսկեհամուկ ծիրանեաց, ոչ հոսք մարգարտաւարք եւ ամննապաշտոտ սարդեալք յեռեալ, ոչ ակունս պատուակներս եւ վաշխոս հնդկայինս եւ շափուղակներս, որպէս օրէն է՝ զուրս թագաւորի առնալ թա՛ծին ի հալոյնեաց:

Այլ զմտաւոր զեմունն եւ որոցս ամաւրառ, զանձնս պատարագս եւ ռղակեզս, որպէս եւ վաշել երկնաւոր թագաւորին մաւտուցանել ընծայ, եւ տալ նմա թա՛ծին թագաւորակն:

Եւ յայտալիս երաշայլս պատարագօք չու եւ յողի անկեալ, հոգիքոյն եւ աղօթամուէր իւրեմ յուրցեալ ընդ երկնաւոր պաղտայնմ, հիգա՛ն, սպիտակափայլ երաւն աղաւնեաց, ի չարակնողէտ, եւ ի հմակեր օղական եւ մը, սեմուցեալ ի թղի՛ն հալածեալ:

Եւ առ տակաւ տակաւ գայ հասանել ի տեղի ուր մտախորդ լուկապաշտութեանն, եւ ծախս եւ ննմներ գոհիցն զիւրապաշտութեանն պտուտեկեալ զիւրաւայր, եւ զիւրազն թագաւորին յաճէին, եւ ծախարին կաւակար վիշապիւրն խաճամէր, եւ անդ կալնալ օրեւանս ի տեղի իջեանի, մոնաւանդ եւ ի առաքատս հարսանեաց, եւ զեւրաւն ողակելի:

Ջի մուրեւոցէ գողմալից ուշաւորն, եւ զայաւաղատիւ եւ զաւառաժուտ՝ հեղմամբ անուշահետ եւ վարդաղոցն արեանցն, եւ ծաղկեցուցէ զքրիստոսաղաւամ հոտն անքառաւ թողորդմամբ:

Իայց զու տնս գայաւարութիւն հանդիւս, եւ զղաղալիս կատարմանս, ի հրն ծանի առնէին զօրեւանն, վանցի նվելոց էին ռղիւղլոյն ուրախարար, որ պատուտեւ

պոռնիս արասցէ զգանստ խրոց ընկերացն, եւ յայտ արասցէ զգորտ իւրն կանանց, եւ բարձցէ զակարտ իւրն ի զպակնաց հանգոյն Տեառն իւրում, եւ յարամոյն Քրիստոսի:

Յարժամ հանդերձեալն էր կատարել, հոյցէր ի յողացումայ խաժանէն լայլ տալ տարբ զմզին իւրոյ աշակերտացն, ե ինքն միայն մտանէր ի ձեռն ունեղացն, իսկ սրբազան աշակերտուհիս միայն ըմբռնի ի ձեռն զիւսպաշտ ևս կոամով ամբոխին, էր սա յոնազրօսեալ իրքեւ զմաքսմարտն թրիստոսի, եւ մոժանի ի գալիս կոպաշտոյ Բաղարիւն:

Յայնժամ հարցանէ Գրա, եւ ոչ տալ պատասխանի նմա, զարկելով խոտտանայ, և ոչ առնու նմա յանձն իրքեւ զախտացեալ կակղազոյն եւ հասնակաթ, զսրիտուրեցոցն զնկէ ուպտոնայեօք մահու, բայց մա ոչ զանկաթ:

Այլ իրքեւ զմաքայնս հատաւորեալ կայ հաստատուն, լաւ համարեալ ընդ Քրիստոսի խղիւղագոյն փշօք պսակել, եւ զդամիղն նախատանաց սփածանիլ, Բան իշէ զսկիւս կուտ եւ զակնակալոյ բազ Բաղարիւն իւրեան ընդունել ի գլուխ եւ ռսկենամուլ ձիւրանեօք հաւանութեան պննել, այլ եւ ի խաչն ընդ Քրիստոսի բարձրաբալ տննչալի վարկուալ, Բան երէ յարոժ Բաղարիւն իւրեանն գերաւայեալ, եւ ամբարտաւան Բաղարիւն հաստատուալ:

Եւ աշխատեօք աշակերտեալ իմանալու էլ ի յարունոյն, ընդ երկուց մարտնչի ընդ զազանաց, ուրպէս եւ ի մէջ երկուց զազանացն ծանուցեալ եղիւ Տէրն Հ մարգարէնն ընդ աստուածամարտ զազանին, եւ Բրէւլան զաւսակետին, ասեմ, եւ ընդ հոկայնագոր զմղակ վիրազին, եւ զերկոսեանն վանեալ երբէլ զօղական եւ զնեմազեալ պիղծ հոգին, տուալ իմնալարդ սգոյն օծանդակութեամբն:

Ո՛վ մեծասքանչ զօրութեանս, և ամբարտաւորիկ յաղբութեանս, ո՛վ Բաղարիւն ճաշատակիս, եւ աստուածարեալ զօրակաւ ինքս, ո՛վ ինքապատուի հանդիսիս, եւ ինքս նաշարդ պատերազմիս, ո՛վ աստուածաշին եւ իւրձրագոյն իմաստութեանս, ո՛վ հոգեւոր եւ մանկադոյն զօգնութեանս, ո՛վ սրբազան ևս տառաքնազարդ հանձնարոյն, ո՛վ Բաղարիւն մակաջութեանս, եւ յաւերժագործի

սիրոյ շաղկապութեանս, ո՛վ անյողոցող հաստոյս հատաւորութեանս:

Եւ արդ այսպիսի զմղակամարտիցս յաղբեալ սրբազան աշակերտուհին Քրիստոսի, եւ ճշմարիտ խաչակիցն, ելանէ արտաքայն Բաղարիւն, ուսոյ բարսեալ զկալն, առնալ յանձն զնախատինն Քրիստոսի, ըստ առաքելոյն ձայնին, որ ասէ. վասնորոյն եւ ձիւստ, զի սրբացէ իւրով արեամբն զմուսկաւորն, արտաքայն զրանն չարչարեցալ:

Այլդ եկալէ ելցուի առ մա արտաքայն յանակին, առնալ յանձն զնախատինն ճարս, Բանկի ոչ ունիմք Բաղար, որ աստէն մնայոց լցէ, այլ զհանդերձեալն իմղորմ, սակս աշտոյնի կանէ արտաքայն Բաղարիւն, եւ անդ ըմձալէ զկարաշալիս եւ զամուշահոտ պատարաւորն, եւ ի հրապարակս հեզու վարդազոյն արիւնն իւր, եւ ի տերեւագեալ ևս յամուս անդաստանին մեռուցանէ զպատն ցորենոյն, որ հանդերձեալ էր տունկ բազու մարդիսն:

Եւ յապաւածուտն անկել զհոգեւոր ձիւրեմն եւ զվարսուտըն, յարմէ զարարալից ձիւրալն օծանկն կուտանն հոգեւոր ի պարտիկ անդ, զարանս ինդրէ զվեհայն, զի զոցէ զնա, եւ ո՛չ իսոցէ գնա, մինչեւ համարութեցէ եւ խառնեցէ ընդ ամապակաթ արեանն զարիւնն, ընդ առաքելուհիս եւ ընդ երջանիկ կանայսն լցէ:

Յաղարմալ զիշերոյն եւ ի զիւսպաշտիցն, ի մշտնջեմալուտ աստուսն Քրիստոս ժամունեալ, ունելով զմտուս և զհալուէս, եւ ի զս նալոյստեանոս, մարմին միկուս եւ հոգի պարպ եւ անգել, եւ սիրտ մաքուր, զի ըմձայեցէ կենդանի մեռելոյն, անդ Մաղդաղէնացոյն տեսցէ զարարելին, եւ ո՛չ հրաժարի ի մերձնալոյն առ մա, այլ կանխալ կալցէ զոտո մորս չարչարանեօք եւ մահուամբ, եւ ընդ զնա լցէ, առ Հայրն շնորհաց, եւ առ Հայր Տեառն բնութեամբ:

Ո՛վ իրաւալի կոյս, եւ ամ. ստեղծ արժանի զտլութեան նախասակ, որ բարձր բզմանաւորինս յաղբողոյն իւրեան նախաւորն, եւ կանգնեցեր զզորումն մորա, ո՛չ խաբեցար ի սաղարարապատ եւ ի վարսասար հովանի զեղեցկութեանն սոթրմանոյն, որ ի զէմս սիրալանս վրիպաւանակ ծառոյն սուրբութի, որ ի զլախտի անդ պատարանացն բանարկուիլն եզիւ զօրձարան, եւ մախաւորն զօրման առ ձիւ:

բէ որ զայնվայսի դժնդակ ունէր պատկելի, զիս'յոյ համարմանկէր գրիստոսի նսիրեալ կոյսն առնուլ իւր կնուրեան, որ քստ Աստուծոյ պատկելիսն ստեղծաւ :

Այսպիսի երաշխ առլը եղեւ պատուական մահ քրիստոսանուէր կատանացն, դարձեալ եւ ի հիւսիսային քաքեր յժնդակ ձրմեռնացեալ աշխարհս, անհատուրեանք սառուցեալ, շնչեցին գհաղցրաշունչ հաղմն հոգեւոր զարմանայնոյն :

Եւ հայածեցին զատոնկոյտ դիւապաշտութեան արձանս, եւ զձմեռնակարկամ ամլուրեանն լուծին զկապանս, ամճրեաքեր ցոյցով աքեանք, եւ իբրեւ քաղցրախառն օղտի, եւ զուարմացործ, եւ զմեռելութիւն բոլորցից ամբիծ հաւատոյս զարդուցին ընդ զարմանային եղանակի :

Եւ ծագկաւէտ վաշխարեանք դրախտատեանիլ պաշտառացեալ հրեռագործեցին բարասամբ, յորոյ մէջի կալ վարսարդեալ ծառն կենաց Գրիստոս, եւ աղբիւր քառակի քառանեալ, առեղածաւալ սաղարքացցիլ պողոսհասոյց համուրն անտաքանչացն :

Կարծեալ եւ պատուական մահ սուրբ կոստանացն վերածէ եւ զվեհ անկեանց ի գուր ի մէջ չարայոյն ռճիցն, որ հանդերձեալն էր քահանայազօյնի զմանայի պատարագն, եւ հաղորդս առնել զվեհալ եւ զլործաշեալ ժողովորդն, և ժողովեալ զցնդեալ հոտն ի զալանակուր լեռնացն, եւ մտնալն ի վարախն խրամատ, եւ ամբիծ հաւատոց :

Իայց սքրագան եւ հուզեալ քսեհանայս, եւ քաջ հովիւս պարբեւս եւ սեպհական պաշտաս, առաքելական շնորհիւ ընտրեալ յորովայնէ, եւ զիորդն ելից զպակասութիւն, եւ ի տեղի վիճակին երաւ յանձն տեհալ զգործ մշակութեան, ո'չ սակաւ տարժանեալ ի տու պախտոն իորշակի, քրտնախարեալ արեգակնակէզ լինելով :

Եւ արդիւնս պատուական յերկնային ժողովիով յըշտեմարանս, եւ ժողովորդս սեպհական ստացան Աստուծոյ, զբարեւ պատկերագն պատերազմեալ, զբնրոսցն կաւարեալ, եւ գհատանս պահեալ, քստ առաքելոյն Պօղոսի :

Այժմ կենդանի ի խորանս սիրտաց կատարողաց, որում կալ եւ մնալ արդարութեան պատկ, զոր հաւատացանելոց է մնալ

Տէր յաւալ յայնիկի արդար զատարոն, ո'չ միայն նմա, այլ եւ որ ընդ հովուապետութեանն Թառ հովուեալք արժանապէս ի քալախի աստ հաւատոյ, որք եւ սիրեցին ըզյայնուրիւն Տեառն մերոյ Յիսուսի Գրիստոսի :

Յերմէ եւ մեհ ի մայն հովութեանէս հովութեալ, աղաչեսցուք զերկնաւոր հովուապետին, զի եւ ի ճոյն վարախ հաւատոյս անկելիւ պահեցէ ի մարդակալ գտաւնէն, եւ սպորիւք Սրբոյն Հովիւսինեալ, եւ քառակից ընկերաց նորա, արժանի լիցուք, ընդ մոցս պեղոտայն երբալ յերկնաւոր յորեանսն, եւ անդ եւ ընդ եռսին, արժանաւորք լիցուք մասնիւ ժառանգութեան ի Քս. Յս. ի Տէր մեր, որում վայելէ քառք եւ պատիւ այժմ եւ միշտ, յախտեմնս, Ամէն :

Նբախար. — *Ձեռքի մէջ Յովհաննէս իմաստաւորի անտեղի խորագրուած ալս թերթիցաւորն Ներսիսեան, նոյն ձեռքի մէջ զտեղի ուղիք զրուիւններու նման թաճնուած է փոքր պարբերութիւններու եւ թուարկուած, ներկայ գրուածքը կը բաղկանայ 81 պարբերութիւններէ, Արտագրումի ժամանակ պահեցիւք պարբերութեանց քառանգութիւնը հստակեցնելու — բացի թիւ 51-էն — եւ զանց ըրիք թիւ անշաններու, որոնք ընտանեալար ձեռն պատկանէր նախնական հեղինակին :*

Ինչպէս կը մատենան հեղինակը ընդ պարբերութեան մէջ, յոջող ինք պարբերութեանց սկզբնատուերը կը յողեն «Նախնական անտեղի» :

Իսկ Յովհաննէս իմաստաւոր անտեղին ետեւ թիւերս կարելի է ընդունիլ համառոտ Ոճնէրէն, որ Պատմարան Յովհաննէս կաթողիկոսի համաձայն, բացի իր յորիմած գանալ գան երկերէն, ունէր «Եւ ճառս եւ ինքնախոս թանաւտեղիս յարկաւալ զգնացիցս չար զործոյ եւ յորդորականս ի պէտս տարախարդական ստիկի Պատմութիւն, Երեսուղէն, 1867, էջ 124» :

Էջ 97 — Ճառ ստացեալ յամենակ անխառն տրեպալէս, ի նշնումն եւ ի վերափոխումն ամենամարտի Սրբոյ Կոստի Մարիամոս Ստատածանին ի պատիւ ուղղին իմոյ Հայկալ սեռնոցոս, եւ ի հաշտութիւն անձին

[illegible]

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

և ոճալեզու պատրանօք պատրել զան հրապուրելի կոյսն. և զգեղեցիկ արևնացն խափանել պառնպանութիւն. և զկաշձակն հրաշայի կուսութեանն շիրտցանել, անտաւնօր յեզուազայեալ փակէր գրեալն, և յըռոխեայն աղօրէր ի մտին. իբրև զլիննայ՝ որ յարութենէ նախատանացն ցաւազենալ կայր առաջի Աստուծոյ ի տանարին. որ[պէս] գարեբալ. և խնդրէր պտղաբերիլ ծրովայնին:

Սապէս և սխմելիքն Գայիտեն. ո՛չ և յէ դարձութեանն խնդրէր պտղաբերիլ, այլ զպտղաբերեալ և զգարգացեալ հասկն, վեարստին ձնանիլ արարտիրոսական ձնոնդն, և տալ փոքր Տեառն, և իբրև գարեբալ այնպէս աղօրէր. ոչ իբրև ի վշտաց արբեալ, այլ իբրև ի մարտիրոսական և ուրախարար բաժակէն. գոր էարբն, և արբեցոց էր:

Պանծայտլ զճնեցումք, յէ ո՛րախի սքնընդեալք էր զանկեալ, ահա ուսուցանէ մեզ աստուածազան կնքն յայս. որ վասն պարգեւացն և երկիրդին որ ի նմանէ. և զարձակալ առ մանկան խանդադատանքն, քաղչի՛ր յէ իբրեւ ի հրեղեն խանձարուքս. ի տարարաբառ յայս և յետանդառ սէր. և ի հրաբորբոք հաստ. զնէր գմանակն:

Եւ այստիսի եռախնեւոյ պատուառակն գէրք. զի եւ մանկն հրացեալ հոգւով աւնեցէ՛, և զի մի՛ ի երկաթայինք բարբեր դիւաշունչ հոգմոցն. եղեմնախաբք յառանձն. զիմ մարդոսահոտ ծաղիկ մանկանն:

Այլ ո՛չ տակաւին ի մահիճն պարարտկան և բնաբնիս հանգուցանէր, այլ ի քոցն նկեղեցոյ առ սեղանովն. իբրեւ զճագո քաւ, ռորտանն տաւարակի. նուէրս Աստուծոյ, և իմքն աղօրանուէր յանգն քոռացեալ ի բարձաւոյ, զերկնաւոր տաճանայնք բերէ իւրձի. և քամրէ զկենդանաբարձն զմանախութեան կերտարն, և ի Քի. կողաեռաւ աղբրէն զարկելիմ արբուցանէ:

Աստուծոյ իբրեւ զհաղորածայն տաղտաւի մէջ և ռզգագութէ. զհոգեւոր զարուսն յուշ առնելով. զմտկաւետն, զգոտարարութեմ, զճառապարգն. զյարութիւն միակտութեան, զմորագողմ ապակ:անութեան, զյուսուրբիլն հոգւոց:

Յորժամ արեգակն արդարութեան ծագէ անդ միջնաշաղիս բարձրադիտակին՝ յոր-

ժամ դառնաշունչ օդք ձմեռնացեալ մեղացն զաղայրին և հոգեխառն քաղցրաշունչ հոգմարդարութեան զարթնում:

Յորժամ խառն արտաքելիմ արտադրուեմ, և աստեղք անկանն, կանառք արդաւոցն աստեղափայլ ճառագայրեմ, և մայրախրատացն գումարք, արեգակնեկերպ աստուածագոյնք երեւին:

Այստիսի քաղցրագործով ձայնի զսեղիւնքն հեշտպուցանէ ի քու զնէ զմանուկի՛ իբրեւ զմեռեալ աշխարհիս. և զհոգին յաւերժ արբուն սրահէ՛, իբրեւ զկենդանիս Աստուծոյ, այլ եւ՝ քորով որբութեանով յուսանալ իսկ և իսկ՝ մահբնիով զօժակալծ լէլսրն, որ ի նախամօրէն բնկալաւ:

Այլ և ո՛ր իւրով գնձարքեմ ծանկն ի քառ ֆեթիլով գոյիսն պալարագոյն, յետ աշտրիկ կանգնէ յաղիղ պարապանք. բնդ ու պորդն գրնալ շախիղ իբրեւ զանարատ որոգ պատարագի, բնդ երկնաշու պոռոտայն, իբրեւ յատեկեաց և յրճայից քոչնոց երկուս յոյլ լինիլ. այնպէս անուցանէր համբակ Այնուէր պատարագի:

Քանցի անն ունէր քարի հատուցման ի Տեառնէ, և զանցիւղք ի մմանէ, զի երկակի է զանկեացն հատուցմանն, և հեղաղեղոցն պատուհաս. և քարի սնուցողացն քարի հատուցումն, և հեղաղեղոցն պատուհասն այս է. տեսեալ տմն ասէ, Դիտղեմն խառնակ, համբակ տուեսկեալ. զպատարակն քննաղ զաւազման. հի՛մ ասէ աշպէս զաստիւս. յակեցեր զմանուկ: և տեսեալ ասէ Աստուծոյ զորդին Հեղեալ ստահակեալ՝ զշեղի պատուհասեաց. և զխարայէլ ռաստիկ հարուածով հարուածեաց. և զտապալանսն Աստուծոյ մտնեաց ի ձեռս այլաղեղաց:

Իսկ նազելի մահաղեղն Գայիտեն ո՛չ համաճատակի և հեղաղեղոցն, այլ բնդ հեղաղեղիւ մակաղէտն և բնդ բարեմբնդողակն, որպէս և քաջահոար մայր մեծ մարգարէին Մովսէսի. որ զեղեցիկ հեարիւք յանձն առնոյր յաստուածայն տեսեալին, յորժամ ի մտնկալտոր զանեացն քոզողակն իբրեւ տախտեւ, անդամոր բնծայեցուցանէր մեծութիւն և յոգնահոտան զետոյն նեղոսի:

Տիկա արեան աստղան լինէր. և փաքմի մտնուցանէր ի խաղսն. քեպէտեւ (եռայն

լցանելուց: [խառնաճանկոց?] էր ի նմա զգալու տեսնակ գորտոցն բազմութիւնք. եւ գրեւ լիւն փոքրցն յարիւն դարձուցանել. այլ ոչ համարձակէր զազանաբայ կլանել զմարգալէն Այլ: այն՝ որ գգնտս սաստիկս ցամաքեցուցանէր. եւ զյատակս ծափու շրջէր. այլ բնծայէ դասերն փարաւօմի: Իսկ նա տեսնալ զմարդիկ մանկանն, եւ զմարդարեւական շնորհսրն՝ զայլարելին աղիւհն:

Յայնժամ խնդրէր դասեակ իմաստնու գոյն, եւ զստախարակ ցատագորով. իսկ մալը մանկանն հաւանէր դասեակ լինել իւրոյ ալ: Երկուստոյ հաշիւովն, եւ հառաչողի յատով սնուցանէր անդանդաղելի սակս իւրոյ սիրոյն, իւրն եւ զստեքն փառաւօմի յաղագս հաստուցման, եւ Այլ. մարգարէ. եւ Խորայելի ստափնարդ. եւ փրկիչ:

Գիտեմ եւ զերարեակաւսս Մարգարէն նշխար ի Ժիւրայեա սննալ ի տուրս գահեցն, եւ իրկնուստ արթիւագով արտոյց ողջգոյորեան, որք ի իրեղէն խոնձարուրս տասեղնի զնա. եւ բոց հորչ տալին նմա ուտել, զոր տեսնալ մօր նորա Սուրբա, եւ Եկեալ հայր Ռորա ազգու մրն պատմեաց յերօտաղէմ:

Եւ առաջ նմա իրեշտակն Տեառն, մի՛ երկնայիւր. բանկի եղիցի բնակութիւնն Ռորա ի յուս. եւ բուն նարս վնիւր. եւ կեանք Ռորս բնիւր երեշտակս. եւ նախանձ Ռորա կոնոց Տեառն, եւ զատեացէ զԽորայել հրաւ իւ սրբով:

Գիտեմ եւ զերջոնիկն Պօղոս առ սոս Գառաւիթի ճշմարիտ գաստախարակի սննալ. եւ արեւօքն վարժեալ, եւ բուժեալ, եւ անօրնորութեան կազմեալ. ոչ իւրիւր գոյորս քառասունամեո, որ չար ոչ ունիմ, այլ ու, նոր անդամանդեալ, որ զնոցիւր գտնծն բնկալս. եւ զսիւնդիս յերկնուրս շտեմարանքն մոգուեաց, ալալիսի է կոզմարտն առ հաւառեալ յատաւերոցն պտուղի. եւ հաւառալըն մակարութեանցն սրբանք. բնիւր որս եւ հաւառաւորեալ արտադարակի զնարեղանքն Գալիլանէ համայն յոգնապահմ շրմորեմ, ոչ միայն բնս բարբարոսեակ մանկածուրս քառասնալ սննի. այլ եւ բնո բուստարտիկն ի պատիւարագի. եւ բնիւր պնդաւորտն ի մարտիրոսական մատուցմ:

Կամ իմ տակ զգեղատեան մակաղէսն Դեբուլթա, որ մայր Խորայելի յսրբոյնցաւ ի

Բազմախարակն, եւ սման լինի Շամուրի Մալարեան զնոցիւրս ի մարտիրոսական մալուսն: Քանզի Դեբուլթան ի մամանակս դուտարացն մայր Խորայելի գլխաւորեցաւ հանդերձ բարեկամաւ դատարարաւ. եւ խնդեալ Խորա էլ իմաստութեամբ, եւ Խորայել կամ ոյմիւր բազմալ պատերազմաւ մղեալ, եւ Խորայել փրկեաց յայլագեաց. յորում եւ Յայել կին Քարիւրայ գորագոս, եւ զնոցիւր խորիւրդով սպան զՍիւսարտ, զից մորեաց բնի ծամելիսն, եւ սղառեաց ի կենսոց:

Իսկ յոգնապահմն շնորհաւ սարքն Խայլանէ իտուցեալ ոչ երկաստանս ցեղս Խորայելի. այլ զայց անդեկուսն կատանս եւ սրբաբազմս իրքնս լուսով ալաւատուն, եւ նա զնիւն Զոլիսիսեալ հօրնարիւնէն շորեացն ի Տէր յուսացեալ. եւ ի գորագլուխն Քրիստոս, տառնապետս առեալ զՅօրն շնորհն, կուսեցին զգօրս լիւն հաւառեցուցն եւ յունալցն եւ զնեմակիտին Զայոց:

Այլ եւ բնի տեսգին զազանիկն, եւ բնի տառնածաւարտ վիշապն վարսեանն, եւ զգնորայն զսիւնցին զգլուխ, եւ զէզէօն գորհն փախարակեան արարին. կամ իմ դարձեալ առնել եւ զպնդալիւրս կիմն Շամուրի Մալարեանն, որ ի վերայ հայրենի օրինացն, զնոցիւր խորիւրդովս որդոցն տայր մեռանել. ոչ մանկելիս զարարեան կնոքն, եւ զնոցիւր Կառնապատեալսն, որ պայմանի զմեղակալ տեսեալ սրդացն ի տապակս նննեկեալ՝ ոչ զայլարելին աղիւհն՝ որ գնուայն պարտաբեւեաց, ոչ պատանեցաւ սիրտն, այլ բաշխերէր ի վերայ հայրենի օրինացն մեռանել:

Իսկ դահեպնն բնկանէր սիրտն զայնոյնս ի զմեղակ մահ տեսալ զնոցիւր երիտաւորացն, բանկի իրքնս զարմանին ծառս մարտարս ծաղիկեալ էին ի տուն Տեառն, եւ մօրն սիրտ ոչ բնկանէր վասն պարձանաց հայրենի առնուորեանն, տեսնել տակ անքննէ Ամուրուս զայնիկ կրտսերագլուխն բնկանէր սղառեալ յալալեալ? սիրտն՝ ինդրէր ապրեցուցանէր:

Բայնժամ կոչեալ զմայրն դիւրեւս իմանդառանդի ի վերայ մանկանն, եւ ոչ տայ բոյլ մեռանել: Բայց Բաշխալիւրս կիմն տյն, եւ հայրենեաց օրինացն առնալուպուն, առաւել Բաշխալիւրս զմահուկն մեռողիւ, բուն զկեալն, փառսւ առն. ոչ զնոցիւր հաւսնել

2217

Ա.— ԲԱՆՔ ՈՍԿԻԱԿԱՆՔ (ԹԵՐԻ).— 30

Յ. ՎՈՌԱՃԻՆԷ

Բ.— ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԺԲ. ՄԱՐԳԱՐԷԻՅ (ԹԵՐԻ).— 3

Կ Ո Ւ Թ Ն Ե Լ Ի Ո Ո

ՆԿԱՐԱՅԻՐՈՒԹԻՒՆ,—

Մատ. 32 : 22 1 : Էջ 38 71 : Հանդա-
մանը բառարար գրեթէ : Թուդի Հատարակ :
"Գրութիւն" ու միատեսակ : Թղթակագիտ :

Ա.— ԲԱՆՔ ՈՍԿԻԱԿԱՆՔ

"Գրութիւն" խորագրերը, սկզբնառու-
ղերը, գիծերը և երբեմն գլխատառերը կար-
միք, միացեալը սեւ մեկնում, երկսին, 30
տող : Նորագիրը : Համատեղագրութիւնը
ստորագրանէն աւելի :

Էջ 1-4. դատարկ :

Էջ 5.— Հակառու.

Բառք և Հարգ սրբոյ տօնախմբու-
րովն, դերձարդէյի Յակոբ կրօնաւորի ար-
հի եպիսկոպոսի, ի կարգէն Քարոզողաց,
Բանք Սկիւնկանք, յազազ գլխատար սրբոյ
տօնախմբութեանց, դորա հասկէ եկեղեցին ի
Հնութեան, և անթիւ պայանաց սրբոյրեալք
եղեն, [և] ձեռն ալլ գերյարդէյի կրօնաւորի,
որ կուի Թուսոյֆի մականամբ [Գլխոյն,
ի նոյն կարգէ և կրօնէ Տօմէնիքան. Քարոզու-
ղաց, որ նշանակեցիք և թուահամարը]—
իւր թուիք ի յաւանդ, և ամենաձախ ցանկալ
իրաց զարդարեալ :

Էջ 6. դատարկ :

Էջ 7.— [Գլխոյն] և Հատարարութեամբ
Հետազոտելի, ալլ Հատարար Հատարով, և
Հատարարելի՝ պարզարարարար և ցու-
ցանք] . . .

Էջ 30ր.— Ի յիշատակ Սրբոյն Պողոսի
Առաքելոյն, բան : Բազազս եկեղ գործաց
ունիտւածային ողջաբնութեան, գործ ծաղեալ
իտմարեալար յամեն յարամ :

Էջ 33. տարբեր գրութիւն :

Էջ 34-38. դատարկ, թէ և գծաւոր
պատարար :

Բ.— ՄԵԿՆ ԺԲ ՄԱՐԳԱՐԷԻՅ

Պարէր Ա. Գ. "Գրութիւն" խորագրերը-
րը և սկզբնառուները կարմիր, միացեալը սե
մեկնում, երկսին, 18 տող : Նորագիրը
տարբեր : Համատեղագրութիւնը յայտ

ՄԱՐԳԱՐԷԻՅ

Էջ 1.— Երկրորդական Փոքր Մարգա-
րէից Մեկնութիւն.— Առաջագոյն տառա-
բանութիւնս արկանեմ . . .

Էջ 2ր.— Կանոնք ի փոքրագոյն մար-
գարէս :

Էջ 6ր.— Առաջ ի գրոյն երկրորդական
Մարգարէից արտաւանդեալ :

Էջ 72-74. դատարկ :

2218

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ, ՆՆՆԻՌՑ (ԹԵՐԻ) . — 1

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 31 : 19 : 5 : 2 : Էջ 1 : 211 : Հանդամանք լաւ : Թուղթ Հասարակ : Գրութիւն՝ սամրոզիովին սեւորակ մելանով : Ժառանգ : 21) տող : Նուոր : Եղապիր : Համառոտագրութիւնը տոտոտ : Կաղմ կիսակաշի խուտարարտեայ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ . —

Էջ 11 : Կատարկ :

Էջ 11 : անհարթ գրով : Հինգ հատում : Եւր : Նոյն կամ նման գրութեամբ հատում : Եւր կամ տողեր յաճախ կը տեսնուին յուսանցանքու վրայ կամ ընտրուին մէջ :

Էջ 1 : — Ի սկզբումէ աւար 112 : զերկին և զերկիր : (Արտն Գրիգորի ասացեալ Հայր տարի : և զՍրբի Նորա հատուի և զՀոգին Սր. կաղմի : ամ. արարածոց : Իսկ՝ Հայրն 112 : ցիւմ՝ Որդին 112 : Է՝ Հոգին Սր. 112 : ասացեալ ի Սր. Գրիգորի ճաթեացոյ : Ըստ Պրո'սի, երկիր արին և ժարմին անուանալ կրտսիւին բացայայտութեան բնութեան :

(Իսկոյն) — Փակագիր ի մէջ տեսնում տողերը լաւին զրէ ևն :

Երկինք՝ որ և մայր Տեսնն Բխտաբ, որ արդարեւ երկինք եղեւ յինքն պարունակեալ զկատումն բան, հոգանութեայ հրեշտակն ի մարմնի, և լերկտաւանն արկորդաց ընտրեալն, ի զարմէ Եւսեանայ, տունկն ան-

մահութեան, այսօր բուսաւ, և մեզ հաւատացեալոց պատճառ եղեւ փրկութեան . . .

Էջ 11 : — «Եւ երկիր էր անքերտոյթ և անպատրաստ : Ո՛վ խորք մեծութեան և ի մաստութեան Աստուծոյ, յորմամ կամեցար արարչացործել զայլոսրհա՛ ի վեց ասուրս յրացուցեր հանդերձ ամ : պարագայի քն . . .

Էջ 11 : — «Եւ խաւար ի վերայ անդնդոց, և հոգի Աստուծոյ շրջեր ի վերայ փոքրոց :

Արդարեւ ոչ այլ ինչ և խաւարն, որ կայր ի վերայ անդնդոց, բայց Եթէ՛ ոչնչութիւն (և յուսոյն պակասութիւն) . . .

Էջ 89 : — «Եւ կատարեցան երկինք և երկիր և ամ : Գործ եղաւ : Երկինք՝ օրինակ էր սրբոյ լերին Գողգոթայի, որ ետես Բաղար Նահապետն ի տեղեան մեծ և սքանչելի տեսիլ : և ասաց՝ այլ է զուսն երկնից և հանապարհ արքայութեան . . .

Էջ 291 : — «Եւ սկսաւ Նոյ, այր հոգադործ, զերկիր դործել, և տնկեաց այգի, և ա՛րք ի գինեոյ և արբեցաւ, և մերկացաւ ի տան իւրոյ : (Մին Բ. 20-21) :

Նահապետն Նոյ օրինակ եղեւ տնկելով այգիին և արբումը պինուին՝ Տեսնն մերոյ Բի. Գի. : որ ի վեց պարուն ի լատն Գողգոթայ ի վերայ կենսատու Սր. Նշան Թաշին, բոտ մարդարէին Եսայեայ, որ ասէ : Երգեցից սիրելոյ այգւոյ խոյն զերկայ սիրելոյն Յարա . . .

2219

ՅԱՂԱԳԱՍ ԵՐԿՆԱՅՆՈՑՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ . — 16

Քրդ.՝ ԱՏԵՓԱՆՈՍ ԼԵՀԱՏԻ

Զմիւռնիա

ՌԻԶԻ 1823

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ . —

Մասայ 29 : 19 : 1 : Էջ Բ : 394 : Հանդամ-

մանք հատ լաւ : Թուղթ հատարակ : Գրիչ և Ստոյցոյ՝ Եսոփանեւ քահանայ, որիք Ոնով-

Էջ 532 — Քարոզ Հովհ — Կիսակէ զա-
տահեալ ի մէջ Աստղ Տօնից, բողոքարար յիւն
առօրի ազնուականին — ~~Վայր~~ ազնուա-
կան: Ղազար 19-12 — Ընդէր Յիսուս, ա-
մենխմատ փարդապետն մեր, զատուածա-
յիւ բարորդութիւնս իւր ատկազր խօսէր ընդ
ժողովուրդսն, և ասանց ասակն ոչ ինչ ին-
սէր ընդ նոսա . . .

Էջ 536 — Մանուգումն և Կտակ:

Յամբարեանքն աօռն անեղին Աստու-
ծոյ, և օղնակաւորեանքն նորին Սարգ Նազ-
ւոյն ամենայրացոյցի, ոչ ասկա փափաքա-
նօք սրտի յայս զիրք Տարեկան Քարոզու-
թեանց ձեռնամուր ի եղաք, զայս զիրք, որ զի
փառաց Նեոթ զցանկալիս ընդ զբոս արկեալ
ի սպիտակութիւն զաշտի արձանագործանել ի
Հարապատ օրինակէ. (Թէպէտ ոչ յաջողեցաւ
բոս ժերոցս) փառնորս զար ինչ: զկէ եղեւ
մեզ զպապափաքս՝ զմեանէ բառն Հարաք, (տէն
եղեալ յայտմ ժամանակի ի ձեռն բերել)
անդէն բողոքաւ: զմեմին կարեալ չաւիւ,
ծանա եղեալ բոս մերոյ կարօղութեան զյա-
նու ի՛նչն անել ի ձեռնի զոչ ինչ ի նմին յաե-
լոս ի մտաց, որ ի բողոքմ տեղիս ինքնին
ինդրելին բանքն ի մէջն, զի արդց Հարպն զը-
րոց զՀաւաքեալս մեր ի գիրս կամ ի միտո-
ւոյ մեր զկուսութեան սորին զպաշտօնեալ և
ու մի ինչ ընդ նոսին յառնեցաք: Եւ իրբիս ի
յրումն Հաւեալ, շատ ինձ փափաք սրտիս թո-
ղոյ զայս յանկատարութեան յայն, զոր մի-
անդամ անէր իւրն ծոց զայսայութիւնս բա-
նի և րստի, զորս և զբռէ ի զբռի: փոխինքն բն-
կաւորաւ և: Վասնորոյ յայս և ինդիր եղեալ
յոտաք զմի ևս օրինակ բողոքաւեալ ընդ երկ-
բոսոյ օրինակին ի ընդիր Հեղինակէ յար-
նակելոյ, ընդ արդ և մեր Համեմատեալ յո-
սակաւ տեղիս յերեսան երանելին սորին պա-
կաւորութիւնքն, զամբարի ևս ի տեղիս ևս
եւոթ ի յառնեցն իշտապրեկցաք, ձեռամբ սո-
րէն յօրինակողի, ի բաւաթանիկ միտքանու-
թեան Սրբոյ Երաստողէի Աթոռոյ Սրբոյ

Յակարեանց, բարեկամ և բարեխնամ անա-
որն և անառն Դաթի Երանաշնորհ եղիակա-
ւորս, յաշակերտացն յեռնեալս ապիկար ա-
ւելածու Եսայի արեղայս, ի կատարոյ Թա-
լաս զեղջի, Ուղտնեան մականուամբ, ի փա-
նելածն իմոյ Նուսատիս, ևս ապա թողալ յի-
շատակ Հարապատ եղարոց, որք ~~գեղար~~ կնի
զմերս կարնոն անգի ի Սր. Տանն Այ. որք և
ողջ ինիցին ~~յեղար~~ զմեզ յազօթան:

Էջ 537 — Ծանկ Քարոզիլից:

Էջ 541 — Յետ ի յրումն Հասանելոյ մեր
զտեղաքեալս աշխատանացս օրինակելոյ զայս
զիրք ցանկալի, ստիպեալ զիս անդրէն սէր
սորին զբոյսս աստ ի մի զամբարն յայտմ
զտեալ զՀարնալի և զյիւստնի նիւթս, և
այն կրկին ~~զառնալ~~ մի՛ առ ի գիրքն զը-
տանել զբոս միանդամ ինդրեն միաք յայտ-
~~ոցս~~, և միս՝ առ ի ձեռս պատարաստ զտանիլ
նիւթից, յանկարծուստ ի զկէ եղեալ բարո-
ւից և ծանուղմուն, ևս այլ ևս այլ րանից իւր-
բատականաց, ի ձեռն օրինակողի սորին՝ Ե-
սայի ապիկար արեղայի, յորմէ նուիրի ի
Եսայեան օրինելի սերման ողաց ատուածա-
լին բանին կենաց:

Էջ 589-590, զատարկ:

Զիտեալսն յիշատակալիս յիւն:

1. Էջ 7. չկապիր: Ի սորին յօրինա-
կողէ ստացալ զայս զիրք Քարոզութեան Տէ-
րանականոց, արդար փառաւոյ իմոյ, ի
փայլոյ իմ ևս ապա զկնի եկելոց եղարոց ի
նոյն կարդի և կրնին, որ և մ Վանցի Տէր
Պետրոսեան Պետրոս փարդապետս, 1856, ի
Սարգ Երաստողէի Սարգ Աթոռս Սրբոյ
Յակարեանց:

2. Էջ 1. ստորին յառնեցին, չկապիր
տարբեր: Յիշատակ է Սր. Աթոռոյ՝ ա-
րդեանց Վանեղի մամորհնոց ձեռնադարդ
Պետրոս փարդապետի Տէր Բաղճաննեան
1868 տկոյ. 3:

2221

ՔԱՐՈՋԳԻՐՔ. — 6

ԳԵՌԳ. ԵՊԱ. ԶԵՌԱՐԱՅԻ

II. Յակոբ, Երուսաղեմ

1843

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ծանոթ. 28. 20x3-5: էջ 9. 500: Հանգստանք լուս. Խուզի Հասարակ, ոչ միատեսակ: Գրիչ մեկ մասին, և Ստացող՝ Յակոբ Վրդ. Բոհաննիսեան, Տիրաւորակերպիչ: Գրութիւն՝ ամբողջութիւն սեւորակ մեյանով, միասին, 33. 36 տող: Զեղադիր, տարբեր գրիչներէ: Համառոտագրութիւն: ամբողջութիւն աւելի: Գունաւոր նկար, Ար. Աստուածամիտ՝ Յիսուս մանուկով, տարբեր խաղիկի վրայ, էջ 2: Կապմ. կիսակաշի խաւարաւորեալ, մաշած: Կնիք Հաւիթման, փափուկիչ, Ք. Մ. Յակոբ Վարդապետ, էջ Ա:

Ճակատ. խուղիմ կապոյտ. —

էջ Ա. — Քարտազարդ, 1843. յերեսանգէմ, Հուսաբակ առտի և անտի աշխատասիրութեամբ Գեորգ Կոնստանտին Զիւննացոյ գրտի Եղեկիոյ ի պիտութիւն նորակիրք քարտի: Ուստի Սրտին Աննայոյ, ի Հայրապետութեան տեսնել և տեսնել Եփրեմի արքայապետութեան կախադրութեան ամ. Հայոց:

Զարկաստիւն գրքոյ՝ Ա՛ր ձեռամբ իմով գրեցի, և է՛ր որ այսց պրկ տուաք զբարամիտք, ի փայլութեան մեզ և յետագայ ուսումնասիր. Եղարցւոյ ի պատրիարքութեան Սրտյ Աթոռոյ տեսնել Զաքարիա աստուածարան արքայապետութեան, Սրտյ Աթոռոյ և Երուսաղեմի միասին Կարենցի պետականի Զմիւնդի նստիւնի՝ Դուրիթ փեմականի պարզապետ ձեռնաստիւն աշակերտ՝ Տիրաւորակերպիչ Յակոբ վարդապետ մահտեսի Եւ. Հաննիսեան ծառայ ծառայից Աստուծոյ:

էջ Բ, դատարկ:

էջ Գ. — Բառաջարկութիւն. — Դիտուեալ

ժամ յայտ պործ չէ փառն քաջաշիմ քարտի: անցնել Եղեկիոյ քանակ, յայց միասին, ի մտքոյ մաղթան յիշատակել պիտ, Գեորգ Նուստուկոյ. Եղեկիոյ՝ որ քարտի Զմիւնդի:

էջ Դ-Ե, դատարկ:

էջ 1 — 1 Քարտ, Դիտուորութիւն, Բաղադր պահոց և աղօթից: Բնարան. Վարդապետ, ամի զարդի իմ առ քեզ: Մարկոս Խ. զլ. 16 Համար. — Գատմէ արքայան աւետարանիչն Մարկոս. . . .

էջ 7 — 2. — Բաղադր Գահոց:

էջ 15. — 4. — Բաղադր Զղջման և Ապագայութեան և Խառնութեան:

էջ 102. — Բաղադր փառն յար ընկերակցութեան: 22 Քարտ:

էջ 230. — Բաղադր թէ որպէս պարտ է կալ յաղթման ի Ար. Եղեկիոյ: 17 Քարտ:

էջ 308. — Բաղադր Հարկաւորութեան սիրելոյ զԱճ. և զԵղեկիոյ: 66:

էջ 347. — 74. — Բաղադր Մենդեանի Քրիստոսի:

էջ 411. — Բաղադր Լուսաւորի Զօրն մարտ: 93:

էջ 428. — 99. — Մանուցումն ի Կաղանդի Աստուծոյ:

էջ 431. — Զանկ ընդանից և Գիտատարութեանց Գրքոյ:

էջ 437. — Զանկ և Յուցակ Քարտի: Գրքոյ՝ նշանաւոր քանից, ի միտայ այրութեան:

էջ 463-468, դատարկ:

էջ 469. — Զանկ և Յուցակ մատենագրութիւն:

էջ 181-500, դատարկ, քաջի 487էն:

936 — 1876 թ. — զուտաշաբ զրահիսիս և եղև
— 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... վեցիցից 2-ը տեղադրուած և
— 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

... 1876 թ. — Երկրամասի իշխան — 1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.
: Կիսամասի 1876-1876 թ.

1767 — 4 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042

էջ 2. գտտարկ :

Էջ 3.— Յառաջարան.— Յետ առաջնոյ
Քարոզարարոյն անսանձայ Տարեկան Քա-
րոզ, զստ եւս յարմարեցի ի մնացորդաց նո-
րս անսանձայ Քարոզք Կիրակիէց : խոստ
սթուուն եւ մէկ . . . :

Էջ 6.— Սեւտիպ Նկար, փակցուած,
նեքերք Գեղմաներէն արձանագրուած Սրկ.
ԺԵ. Կերպ Համարք :

Էջ 7.— Քարոզ Առաջին, Կաղանդ, Գո-
հանայ զԱստուծոյ, Որհնեալ անձն իմ զՏէր,
(Սողմ. ձԲ.) :

Էջ 12.— Քարոզ Երկրորդ : Կիրակի
Պահոյ Ո՛րհնեալ, Ընթացք Քրիստոնէի :

Էջ 162.— Քարոզ Երեսուն եւ չորս-
րորդ : Աւագ Ուրբաթ : Կրակ Չարարանաց

Տեսան : Յատուր յանձնիկ սաստկացի կոծ
մեծ յերուսաղէմ (Չարք. ԺԲ. 11) :

Էջ 235.— Քարոզ Յիսուսներբորդ. Չոր-
րորդ Կիրակի Յարութեան, Կախարդու-
թիւն, Էւ յինի յետինն մարդ : Եւ յոյն աշխարհի
չար բան զստաթինն : (Մատ.— ԺԲ. 45) :

Էջ 291-292. գտտարկ, բայց թերոյթ
չկայ :

Էջ 389.— Քարոզ Ութսուն եւ (Բեկեր-
բորդ : Վեցերբորդ Կիրակի Երեսնակի, Այ-
դարիսթիւն :

Էջ 396.— Յունի Քարոզից, մտաց եւ բը-
նարանից, ըստ խրատանէիւր Էրեսաց եւ թրդ-
թա՛համարից :

Էջ 405-406. գտտարկ :

2227

ԱՍՏՈՒԱՇԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ.— 2

ՀՈՒՏ ՀԱՅՐԵՏ

Ս Բաղնոք, Երուսաղէմ

1862

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 27. 10. 2. 5 : էջ 356 : Հանգա-
մանք յատ լաւ : Թուղթ Հասարակ : Գրիւ եւ
Ստացող՝ Սարգիս Արկ. Գեղարկան, Պրու-
սացի : Դրութիւն՝ ամրոջճովին սեւորակ մե-
յանով, միտսիւն, 26-29 տող : Նեղապիր մա-
քուր.— Համատուտապրութիւնք ստիւրական
յրեթի : Փատակապմ :

Հակատ.—

Աստուածաբանութիւն, Վարդապետա-
կան եւ բարոյական, արարեալ տեսնէ Հու-
տովիւս : Հարերոյ Ուրբանեան աստուածա-
բան մտողապետի Փարիզեան Համալսարու-
նի :

Թարգմանեալ ի յատին լեզուէ յամի
Տեսան 1828, Հայոց ՌԻԶԻ. ի Հայ բարբառ,
աշխատասիրութեամբ տեսնէ Երբոխի Գո-
ղմ.Տեսան Քերթուցոյ, ի փառս Այ. եւ յոյստ
Արամեան :

Ընդորինեակեալ ի ձեռն Առաքելական
Արքայ Աթոռոյս Երուսաղէմի Արքոյ Յա-
կովբանց ընդ միարան Պրուսացի աւագ
սարկաւազ տիրացու Սարգիս Գեղարկան,
յամի Տեսան Փրէյն մերոյ 1862, ողոստու-
րան եւ մեկ :

Էջ 1.— Հոռ Յաղազ Շնորհացն Քրիս-
տոսի.— Այլ ճառ աշխարհի Կաղանդութիւն
ունի ընդ նախընթացին, մինչ զի պատշաճ
թուիլ ընդ մի եւ նոյն մակաղբաւ յաղազս
մարդեղութեան եւ չնորհաց խոսիլ. . . :—
Հմտութ. Բ. 237. Ա. Հատոր, էջ 618 :

Էջ 117.— Յաղաւած Էրբորդ : Յաղազ
Պարզեանց Հոյսուն Արքայ :

Էջ 188.— Պրոյի Նիւղերբորդ : Յաղազս
Ներդարեակեան Շնորհաց :

Էջ 323.— Լուծանին Առաքելութիւնք :

Էջ 353-356. գտտարկ :

2229

Ք Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք (ԿԻՒՐԱԿԵՒՑ) .— 6

ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՐՔԵՊՍ. Կ. ՊՈԼՍԵՑԻ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Ծաւալ 27 × 17 : 3 : Էջք 1Վ .— 476 : Հան-
դամանք շատ լաւ : Թուղթ Հասարակ : Գրու-
թիւն՝ սկզբնատողերը կապույտ : Ժաշկաբ-
աւն մեկտնոյ, միասին, 28 տող : Շեղագիր
մաքուր : Համառոտագրութիւնք սովորական-
նէն աւելի : Կապմ կիսակաշի ոսկեղբուսագ ,
խաւարարտեայ :

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Էջ Ա-Ի , դատարկ , թէևս զծուած պատ-
րաստ :

Էջ ԻԱ .— Յառաջարանութիւն .— Յետ
առաջնոյ Գործարարութիւն տնտեսեցող Տարե-
կան Քարոզք , զսաւս յարմարեցի ի մեա-
ջորդաց նորա տնտեսեայ Քարոզք Կիրակե-
լից , Եւսոյ ութնուն և մէկ . . . :

Էջ 1 .— Կապանքի . Գոհանայ զկատու-
ծոյ :

Էջ Ե .— Կիրակեկ պաշտոյ ձեռնդեմն : Ըն-
թաղք Գրիստեմնի :

Էջ 151 .— Աւայ Ուրբաթի , Կտակ Չա-
րարանաց Տնտես :

Էջ 228 .— Չորրորդ Կիրակեկ Յարու-
թեան . և յիշի յեանն մարգարի աշնորեկ

արքան դատաջինն : Մատթ . 12 . 45 :

Էջ 386 .— Վեցերորդ Կիրակեկ Յիսակ-
կի : Սկզբնատողութիւն :

Էջ 393-396 . դատարկ :

Էջ 497 .— Յանդ Քարոզից , մտաց և
լնարանից Նոցա , ըստ խաբարնիւր երեսաց
և թղթամամարից :

Էջ 408 , դատարկ :

Էջ 109 .— Յանկ Քարոզարարութիւն , ըստ
այլուրեանկան կարգի , բաղում աշխատու-
թեամբ՝ ի դիւրութիւն հետեւողաց :

Էջ 448 . դատարկ :

Էջ 449 .— Շնորհք Ամենասուրբ երբար-
դութեանն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ
տնտեսին Այ . եկեաց և ընակեացի և սիրեայ
ծաւայեացի ի Հոգիս և ի մարմինս ձեր , որով
կարողացիք տպաշխարսթեամբ , արդարու-
թեամբ և աստուածապաշտութեամբ ապ-
համար Հաւատարիմ տնտեսական ծառայու-
թեան ձերոյ . . . :

Էջ 456 .— Հաւատարիմ տնտեսաց՝ Յա-
րու . Բանն ԱՅ . պարզեաւաց և ձեռնեցուն
Հոգի պատասխան և Հաւատարմութեան

Էջ 472-476 . դատարկ :

2230

Ք Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք .— 8

ԳԵՐԴ ԵՊՍ. ՋԵՐԻՌԱՆՑԻ

Ս . Յակոբ , Երուսաղէմ

1856

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Ծաւալ 26 × 5 × 18 × 3 : Էջք Ը + 516 : Հան-
դամանք շատ լաւ : Թուղթ Հասարակ : Գրի-
ւ և Ստացող՝ Ստեփանոս Վրդ . Աղբիւնոս-
պոյեղի : Գրութիւն՝ ամբողջովն սեւորակ

մեկանով , միասին , 26 տող : Շեղագիր մա-
քուր : Համառոտագրութիւնք սովորականն
աւելի : Կաշկեպմ ոսկեղբուսագ , խաւարար-
տեայ :

... զարթոնքի համար անհրաժեշտ է զգուշացնել զանազան խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

... հայկական հայրենիքի հետ կապված խնդիրները, որոնք կապված են հայկական հայրենիքի հետ։

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԳԵՂԱՐԱՆ

Էջ 115 — ԽԽ. — Պարոյ Աբարայայ Սր.
Խաչիկ:

Էջ 133 — Խ' — Քարոյի և բանդիւրա-
յան ձեւերն չբնական:

ԼՅ 13.— Ծանկ Բարսիլյա

Ի՞նչ 116-174. դատարան:

2232

ሁ. - ቁ ሁ ሶ በ ረ ዓ ኮ ሶ ዩ. - 9

91.11.9 11.9 21.11.9

11. Բակուր . Արուստակ՝

189 1854

3. ԿԱՐԱՅՈՒՄԻ ԹԻՒՆ, —

Պատագ 26: 14 3-5: էջեր 1- 936: Հանգամանք լաւ: Թուղթ կարգաւոր, Գրի: Եւ ըմբռնող: Էնայի յեր. կարողեան, Սկարտաւ: Գրաւթիւն՝ իտրողըրները եւ սկզբնաւոր զեւր. փոխի ի փոխ կարգաւոր եւ կարթի: Բընացեալոյր սեւ սրտի ձևանով, միասին, 27- ուղ. Եւ զարտիք մարտի: Համառոտարտաթիւնք ստորակոնիւն աւելոր. Գտառկազմ, լաւ փրկում: Էտաթիւ կողմիւ՝ Էրթի կողմը ստորակոնիւն, ձերթիւր՝ «8. Ետաւ սրտաւաճ, Էտաթիւ պարտեաւ Եւ. Էրտա լաղէմի. Գեառնանայ 1885ին: Կնիք կարմրազորով, փխտի Պարտիւր. Եւ. Էրտա լաղէմի, 1871. էջ 2.

1.0 է. — ճախարտ. —

Յորդիկեայի Ի Պերթ արքեպիսկոպոսն
Զմիռնացոյ, Ի յատանդարդութեան իւրոմ
իշխոցեալ թաղաքի, Ի Վանս Սրբոցն Յովսեփ
տիսի եւ Անանի: Եւր թահնդիկն 198 ըն-
դիւր յարցոյ աւետարանականն լռմից, և ա-
ռտեցոյ և պիճնակոց Աստուածաշունչ: Սո-
փոց, Համատուտ և զիրքիւնաց ոճով, աւան-
այ Հոյեաւր թարգմի յարցապետաց: Ի
Հայրապետութեան յուսակեալ մայր աթոռ-
ոսն, մերոյ միամանկից Տ. Տ. Ներսիսի Կա-
թողիկոսի: Ի պատրիարքութեան Սրբոյ Ա-
թոռոյ յերուսաղէմ առան ճովՀաննոս սրբ-
բաշտան արքեպիսկոպոսի, և Ի պատրիարքու-
թեան Պօստոյ առան Եպիփրայ ապշախնամ
արքեպիսկոպոսի:

Զարդիւմ ի կապուտակ դաշտի բնօրին-

նակեալ մեծաւ զգուշութեամբ թաղեալ չե-
ցափառեկցաւ, ի րաբերջանիկ միաբանութե-
նէ զերպագահ ամբողջս Սրբոյ ուխտիս երո-
սացեմք ի Սրբոյ Յաւութեանց յետին սպասու-
սոյ յառին յազմութեամբ Գաթիկ աքեղայեկոս-
կոստայի Տօր, եւ աւանդուս սրբոյ ուխտին՝
ստղէկարս ի Կեանքիսց Յայտն զեղջի՝ մա-
կառնամք Սպարտեան Կարապետեան հոգեց-
նոյ տպարան եւսայն արեկոյց: Գրեցաւ ի Վա-
նայ Սրբոյ Յաւութեանց որ յերաստեղէմ,
1893, 1894:

Ի՞նչ է ԺԷ, դատարկ, բաղի ժվէն :

Ի՞նչ տե՛ր։ — Բան արդարադրութեան տու ի
բանկոյն տեղեկութիւն նուիրի բռնաւոր սիր-
տի մօտք ընկ՞նթոյղաց։ — Որք մեխնդամ թ-
նաշտով հոգեւտայ զմարդսբէականիւն տեսալ

Եւ զկէի ստրկն զմի որոշ Հաստոր դիրք
 քի էսս իմաստասիր քարոյութեանդ, յորում
 զօրմանդ պահին ԴՊ քաղաք յոյժ քաղաք էս պե-
 տտինի, եւ սա եւ ի մի տառար կայսրել մասն
 փոքրադիր լինելոյն երկուքանն, զոր զերեւ-
 ջանիկ ձորն իմոյ Գաւիի արքեպիսկոպոսոսն
 զբիւն ի խաւարն տարածանք եւ անկանոն իկ
 բառ իմաստոյնն եւ իկ բառ տրհնախնն ախաւ-
 մանքն, ի յոյս ի մարտր օքրապա իմիրն
 Հաստատեաց, ի խնդրոյ մերոյ Նաստատե-
 իւանն եւ ի սեր թափաքարոյ վայելոյց եղ-
 րարց, զորոյ տարախոսքն յանհատ ի զանձն
 իւրմէ Տէր տրիւմֆ . . . :

Ընդ նմին ի մի տեսաք նստել կայմէլի բո-
քանիս խաբուս քաղճրարանս, յարիննալ յո-

[illegible]

Hydromantes 926-156 27

1. *Phragmites communis*, *hordensis* — 1948, 1949

Յբախտե միկայաթիւնները հոգեւոր, մնաց-
նալը սեւ մեղանոց, միտարին, 26 տող. Շե-
ղապիր մատուր և կանոնաւոր. Համառոտա-
յրութիւնը սովորականէն աւելի: Փասա-
կայմ:

ԲՈՎԱՆ, ԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

1.9 11-12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846,

Էջ Ժ, տարրերը պետք. — Ասացեալ ի զե-
րիմաստ յաբղատեանէ Հայր Անտոն Վիերայ
կուսակցեալ ի Յիսուսեան կարող :

Ի՞նչ ձև — Զանկ Բարոդից, Դիտապարտ —
 թևանց և Բնարտնից նոցա որք գտանվին ի
 մատենանոցս — 1-1 | Դրոս խնկր :

Էջ ԺԷԻ, դասարանի :

Էջ 1. — Բարոյ Բառասմուրդական Պա-
հոց : Յիշեալ ով մարդ հող ես եւ ի հող դարձ-
ցիւ : *Ջերկուս իրս քարոյն աշոր մայրս
մեր սուրբ Էկեղեցին ամ . մահկանացու ոց . .*

Էջ 280. — Քաթող 10: Յանուար Երկրորդ
Կիսրադիկ Պաշտոն:

Ի՞նչ օրինակներ կան Ձեր գրքերում: Մասնավորապես՝
 ինչպե՞ս կարող եմ ես հասնել Ձեր գրքերին:

Էջ 578. — Քարոզ 21: Յաւուր Սիրաթու
հրկրորդ Կիրակիէի: Քանն Լ. ատանց պրա-
դա:

hp 786.— *Fraxinus* 30:

Ի՞նչ 1977. — Քաղաքի 11 : Յառաջիկայի կրթական
բաժնի գլխի Սերժ, Չապկին :

Էջ 11113-11112. Գծաւոր թուղթի վրայ,
մանր տպագրութեւն թանաքով:

ԻՔ 1003 — Ճանկ Բանից Ս. Գրոց յի-
շատակէլոց յայտ Քարդղազիրքս որք զտա-
նին յստ իրեանց աղրն՝ԷԼԸ թուոցն : — Դր-
նունդ ք. . . Յա յստո թին :

1944-1946, *synonymy* :

1047 — Ցանկ Արարչէնական կար.

Արդ Երևանի քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության հարցում հարկ է ընդհանուր առմամբ անհրաժեշտ է հարգել քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության հարցը:

1112.— . . . Պրհնութիւնն Իսահակայ,
միկէ չո՞նք էր առ Բաղիսմուկէ առ Էջմաշ,

1.9 1113-1118, *epistolary*

ՆԿԱՐԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ .—

Դասակ 26×18×3: Էջ 398: Հանդա-
մանք չատ լատ, Գրք: և Ստացող՝ Ոհկրտէշ
Սրկ, Վանքէի, Խուզիկ Հասարակ, Գրութիւն
ամբողջովին սեւորակ մէկանով, բացի առա-
ջին 6 և 391րդ էջերէն ուր կարմիր ալ դոր-
ժածութեւն է, միասին, 29 տող: Շեղադիր
մատուցի և կանոնադր: Համառոտագրու-
մանք տոմարակազմէն աւելի: Կաղճ կիտակա-
նի ոսկերի տալ, խառնարարտեալ:

ԲՈՎԼԱՆԳԱՍԻԹԻՒՆ .

1-2, 7 and 8 are the

၂၃၃.— ဂံယံယံဟ—

Քարոզի Կիրակէից, Հասարակաւ ի Սր.

Քրոջը և ի մատենից օտար և իմաստուն
վարդապետաց, ախատասիրութեամբ Պո-
ռիկի տեսան Վարապետի Ռբքակիսկոպոսի և
պատրիարքի Կոստանդնուպոլսոյ, յամի
Տեառն 1834, և Հալոյ Ռի29:

Վերադարձնելով իր հայրենի տունը, հանդիպեց
հայ գյուղատնտեսական ոլորտում ի միաբանակա-
ռությանը վաճառողների Բազմաշահության, որ յետոս-
տացված, ձեռնամուխ էին միաբանական կապերի
կառուցմանը։

Ի Հայրապետութեան Տ. և Տ. Մատթ-
էոսի աստուածաբան, արքայան կաթողիկո-
սի ամենայն Հայոց, և ի պատրիարքոսական
Սրբոյ Աթոռոյ Էքրազակէի տեան Յօհան-

նուսրբապան արքեպիսկոպոսի, և Պոլսոյ Տ. ազգաւոր Սարգիս սրբապան պատրիարքի, 1861, և մերոյս Ռեւոլ. ի պերաշրայ: թոս Սրբոց Բակորեանց, ի Սր. երեսուղէմ:

Էջ 4. — Յառաջարկեալ թիւն. — Եւս. ոսթայ, Քարողարուն անուանելոյ Տարեկան Քարոյք, զսա ևս յարմարեցի: . . .

Էջ 7. — Քարոյ Ա. — Կաղանդ. — Դիտաւորութիւն: Գոհանալ գլխաւորէն:

Էջ 140. — 34. — Ասոյ Ուրբաթ: Կտակ Չարարանաց Տեառն:

Էջ 213. — 53. — Վարդապետ: Ճանապարհ փառաց: շարարանքն է:

Էջ 317. — 81. — Վեցերորդ Կիրակի Երանակի: Ազգապիտութիւն:

Էջ 323. — Յանկ Քարոյից, մտաց և բընտրանից նոցա: . . .

Էջ 333. — Բանկ Քարողարոյոյս լոստալորեկան կարգի բողոք մախտոտ:

Եւսթի. ի Կիրանիւն Հետեւողաց, և ի վարկաւ տկարամասնութեան լոճոյ, և աշոյց տիրի կորարց միարանից:

Էջ 345. — Դիրք Մեկնութեան Բժնանու Մարդարէին զոր արարեալ պերմաստ և պերաշրայ տեսան ներսեփ Լաւրոնացոյ ի փառս Այ. և յոյոստ մանկանց Եկեղեցոյ:

Դյուխ Առաջներորդ:

Էջ 380. — Գլուխ երկրորդ:

Էջ 384. — Գլուխ երրորդ:

Էջ 390. — Վախճան:

Էջ 391. — Մեկնութիւն Բժնանու Մարդարէի:

Մեկնութիւն Մարգարէութեան Բժնանու. արարեալ տեսնոց եփութի վարդապետի Սրեքցոյ: . . .

Յառաջարկեալ թիւն:

Էջ 397-398. — Կատարի:

2236

ՈՒՍԿԱՆԱՐՈՒԹԻՒՆ. — 1

Ըստմամբոյ

ՌձԿԵ = 1716

ՆկոլՐՈՂՈՒԹԻՒՆ. —

Մասալ 25-5. 17-9: Էջք 872: Հոնդաւմանք յոս: Թուղթ տոկուն: Գրիչ՝ Ստեփանոս Քաշանոյ: Գրութիւն՝ խորադիրները, սկզբնատոկերը, զլխադիրները, նշանադրերը և զիճեր կարմիր, մնացեալը սեւ մէլանով, մխախն: 26-30 տող: Ետտրադիր վարժ: Հաւատարմագրութիւնը տատոս: Ուղղադրութիւն անկանոն: Գոհանալ զարդադիր մեծ բաժանումներու սկիզբը՝ ոչ նուրբ, հանդերձ զբլխադրոյով, էջ 106. 321: Կաշեկազմ տախտակնայ զբլխադրոյ, զբլխադիր մատամբ քաշուած: Ստուգող՝ Աստուածատուր զպիր Վանեցի:

ԲՈՒՍԿԱՆԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-6. — Կատարի մեծապոյն մատամբ: Էջ 7. — Դուռն մուռնի գլխոյ քլոնն Աստուածաշնորհալ յաղագս, զոր եարկ և

պարս Է գլխոյ ամենայն մարդոյ: — Առաջին ներս ալ Է զոր ցուցանեմք որ աստեղքն երեսուն և նշան ստեղն յաշխարհ: . . .

Էջ 15. — Եւ ալ ցուցանեմք զորոնք որ մտան Է Աստուածատուր թիւն:

— Առաջին զորոնք ալ Է որ ցուցանեմք թէ վառն էր եղև երկինքն Բժնանու անկանոյ:

Էջ 50. — Առաջին զորոնք որ յիշեմք գիւսմեքն որ աստեղքն ունին:

Էջ 58. — Դուռն որ յիշէ գիւսմաւն:

Էջ 59. — Կատարի:

Էջ 60-66. — Վերի մեծապոյն մասը Կատարի:

Էջ 67. — Ալ զորոնք որ յիշէ զբլխոս աստեղքն որ կաշին հաստատ: — Առաջին ու մանք թէ հաստատ աստեղքն ուժով ևն քան զայն էրա: . . .

Էջ 68. — Առաջինն իւրի կալ յիշեն տպմ

որ է իւր անունն աւիրինա՞ր, և է իւր
դաժժութեամբ տառապանքս...

էջ 73.— Եւ այս եմ աստղերն որ գորաւ
որդ տալիս ի յատաղի բարձրութիւն: Եւ յերկ-
րայի բարձրութիւն եմ այստեղի:

էջ 74.— Եւ այլ յիշեմ գլխով աստղե-
րն որ ի բան կու գան յայս գիտութեանս:

էջ 89-100. վերի մեծագոյն մասը դա-
տարի:

էջ 106.— Շահարայ տակն ծառի ա-
նուն է յարապ լեզուաւ, և ասմարա՝ պտու-
ղին...

էջ 117.— Դուռն որ ցուցանէ զինդիպալ
առնելով...

էջ 160.— Շահարայ, Եօրժամ կրակի
նոդտան յատաղի տունն դադարի...

էջ 160.— Շահարայ, Եօրժամ կրակի
նոդտան ի Ը տունն դադարի...

էջ 166.— Շահարայ, Եօրժամ քամի նոյ-
տան ի 11 տունն դադարի...

էջ 202.— Շահարայ, Եօրժամ քամի
նոդտան ի Ը տունն դադարի...

էջ 207.— Շահարայ, Եօրժամ Զրի նոյ-
տան ի 11 տունն դադարի, գլխակի սափար...

էջ 232.— Շահարայ, Եօրժամ Զրի նոյ-
տան ի Ը տունն դադարի, գլխակի Զուրն կապի
և պտուղ կու լինի, և Բէ չիւանդ լինի Գիշեր-
բն մեռնի...

էջ 234.— Շահարայ, Եօրժամ չոգի նոյ-
տան ի 11 տունն դադարի...

էջ 246.— Շահարայ, Եօրժամ չոգի
նոդտան ի Ը տունն դադարի...

էջ 249. դատարի:

էջ 250.— Աղիւսակ որ կը ցուցնէ նշա-
նագրերը մոլորականաց և կենդանակեր-
պից, ինչպէս նաև անոնց կերպերը, և կեր-
պերուն անունները ի նկարագրաց և Բարբա-
րիցացաց լեզուաւ:

էջ 251.— Իմաստութիւնն յատաղին ի-
մաստասիրաց, և մեկնեալ Դանելի լի մարգա-
լէի. վասն գիտութեան քարոյն եւ շարի եւ
զգայն լինելոյ կամաւն Աստուծոյ:

էջ 298. ստորին լուսանցքին, գրէն.—
Ո՛հ օրինակաւ անհամ եւ զձոցս անիմաստ:

էջ 305.— Խորիման ժիւ տեղաց կերպն
է, Զ. կես ունի:

էջ 309.— Թարեխն ժիւ տեղաց կերպն է,
Գ. կիտ ունի, և ունի խառնուածք գլխունին

և բնութիւն ստրայ Զրային է և փոփոխա-
կան և գոյնն սպիտակ...

էջ 313.— Աղիւսակ:

էջ 314. դատարի:

էջ 315. Աղիւսակ — Այս ցուցանէ բո-
ժամք և տարւոյ շարաքուն...

էջ 316.— Աղիւսակ:

էջ 317.— Յաղագս մեկնութեան ժիւ
կիւլի աստիճան յէ զինչ իրք յատաղի ունին:

էջ 321.— Շնորհիւ եւ ողորմութեամբ
Աստուծոյ, սկիզբն ստրայի կարգու գրէ
և խմանայ գրանի ի վերայ Դ տարեկանց, և
գիտենայ զարն և զարբին և զգոյշ կենայ
յերկէն ի Աստուծոյ...

էջ 333. դատարի:

էջ 334.— Աղիւսակ, ներքին՝ Այս ա-
ղիւսակ Ապտահի Թաւրիսն, և յաջն հա-
մարքն է...

էջ 341.— Պատմութիւն յաղագս Բժա-
կենդանակերպիցն և ի մոլորական աստե-
ղացն.— Այդ երկուտառն տեղի առ երեսօք
աշխարհիս բաժանեցին զամէն մէկ և աստի-
ճան յառ կենդանութեան վերին կենդանա-
տեսակ բրդանցն, և բաժանեցին զտեղին ի
վերայ երեսօք աշխարհիս...

էջ 350.— Դուռն որ ցուցանէ գտալի
կերպերուն գլխայնութիւնն ի չար է. յէ
բարի:

էջ 358.— Դուռն Պաղտանին որ ասացեր
է ի վերայ ժիւ կերպին:

էջ 394-395. դատարի, Նոյնպէս էջ 414:

էջ 396.— Մուսալլասար. այս է յա-
նիանին որ կերպին ելնէ:

էջ 413.— Աղիւսակ 16 սաղմուններու բա-
կորածքով:

էջ 415.— Մուսալլասարն յորժամ ելա-
նէ տարիսէն, եւ յատալ տալիսէն, յենեա-
նին:

էջ 414.— Առաջին գլուխն ցումաղաքն է
որ ասի մոլորի:

էջ 463.— Դուռն յոխային. որ քարո-
մանի կատարմէ, եւ ասի զերեզման. ի յուժ
կերպ է:

էջ 471.— Դուռն վասն պատմութեան
յուժ կերպերոցն, ի Տուստու իմաստուն
առաջեալ:

էջ 553.— Եւ գիտացիւ Եղբայր, որ ժիւ

կերպերն է կերպերն, որ ի կենոն կու դայ որ է լուծ կերպերն, որք են այսոք...

Էջ 557.— Դիր չաքերուն, լաւ տես եղ—
րայր։

Էջ 563.— Դուռն իմաստութեան ի վե—
րայ է մոլորականացն։

Էջ 571.— Գիտացիր եղբայր, որ յոր որ
լուծմ պիտի դարենա, դայն որն սպրկիկ եւ
լուսացած կենաւ, եւ յատկ հայտ հաղնիս,
եւ ըղորդ պրոյց լինիս, ի ծագր եւ ի թլաւէ ի
դատ կենաւ...

Էջ 572.— Դուռն մի այլ այս է, որ
վերջ քնայնեց գրաց, եւ դամ. հարցմունք եւ
զոյտաստութիւն լիւրնցենք ի սմայ, որ իսկի
պակաս չմնայ...

— Առաջի դուռն իր անձինն եւ մատին
հարցանէ յամբին յէ ինչ զատար արքիւմ։

Էջ 631.— Տասն ու Զ տան դուռն, ցու—
ցանէ դամ. բանի աղիպայն հարցանողին։

— Գրեցաւ եւ տարտեցաւ սակաւ բանս։

Էջ 632.— Այլ դուռն վասն ցաւոց եւ
հեծութեան։

Էջ 638.— Դրամն իմաստութեան, որ
յիշած է ի վերայ հայտն, կամօքն Աստուծոյ,
այս է։— Արդ յարժամ երանէ հուն ի միտա—
նէն...

Էջ 686.— Դրամն իմաստութեան, որ
յիշած է ի վերայ օղոյն, կամօքն Աստուծոյ։

Էջ 734.— Խրատք իմաստասիրական,
որ յիշած է ի վերայ ցրոյն, կամօքն Աստու—
ծոյ։

Բամ

բուսուհ եւ իսթիգամէթ,
Ռասէհ,
մասֆան լուծող
մութալիթայ,
մէկ ժաշ,
մուհպպիլ,

Էջ 832. գատարկ, Նոյնպէս էջ 834—836։
Էջ 833.— Աստղաբաշխական նշանադ—
րեր։

Էջ 837.— Ընամ որ դարենա, տապի
կերպին պիտի նօղանա առ չորսուս տանն...

Էջ 838—872. գատարկ, թէ եւ զծուծ
պատարատ։

Էջ 781.— Հոգայ.— Արդ յարժամ երանէ
հոգն ի միտանէն...

Էջ 821.— Գրեալ տարտեցաւ սակաւ—
բան, զիրդս այս բամկտկան։

— Եւ այս յէմիս չարտն այն է, որ պի—
տի դայս յէմիս ի վարպետէ կարգացել լիւ—
նի, եւ ազիւր ուսել լինի, եւ այն որք որ չեն
կարգացել եւ ուսել եւ ուսմ դարնէ եւ յաշկա—
լէն եւ յրամէն խօսք չասէ, եւ պինչ որ ի բե—
րանն դայ պայն տսէ, եւ լինի ժամ որ զորդ
դայ, յայց քնդունելի չէ, կամ սրտին հետ
երթայ եւ դրուցէ, կամ տսէ թէ եւ փորձեր
եւ, յայնժամ այս յէմիս յամայն կու լինի, եւ
քաշիններուն ճանապարհօքն կու լինի, որ են
մոռն կուսպուրից, եւ կամ նոդաայ պիտե—
նայ, եւ տսէ թէ յաշկալէն կու զրուցեմ այս
ամէնս յորդոյ չայս. եւայց պիտի որ դաշկայն
եւ լոյնոդտան ի վարպետէ կարգացել լինի, եւ
յարժամ բամ կարնէ, ինչպէս յԱստուծոյ թէ
Տէր Ան. զու յորդոյ քիչ որ հուսմ այնեւ, եւ
թէ հուսմ այնէ, նա տսէ թէ Աստուծոյ, որ
տապաշնորդէ հանդ կու լինի, եւ թէ այս ճա—
նապարհաւա առնէ սղալ չի լինի. եւ այս յիլ—
մաս ազիւր է, պիտի որք ազիւր բուն, եւ ամէն
անդիտի չուսցրնէ, եւ ոյ որ դայս պիտի
կարդայ, եւ ազիւր վարպէ կենայ, եւ յիշա—
տակ թողու, եւ յանելնէ, Աստուծոյ նորա
ողորմութիւն պարզեւ։

Էջ 831.— Կուսնենք քանի մը բառ, բնու—
թողի։

Լուծում

որ կուի դարձ եւ ըղորդ պնալ,
հատնիլ կամ ծերութիւն։
ուս բունոյ,
կենդանակերպ,
մէկ բամին,
փոփոխական։

Յիշատակարան Գրչի.— 1716

Էջ 830, վարք, տարբեր մկաննոյ, առա—
ջին տողին սկիզբին Կէք քերտած կզծուած.
— զիրդս այս յարքտայնեւ մեծ
մայրաքաղաքն Ըստամպոյ, ձերտմբ տէր ըլլ—
տեփանուս տնտրման քահանայի՝ վասն խնդ—
րոյ վանեցի տէր Եփանայի որդի տիրացի

Hydromenela 17. 67

: 6291010 01/01/01 01

Հիվանդ թե՛ ցովի մկն ձգլւոս մկն մէջ . Հոգո
Եւ մմկտ հոտո վոյգը — Էշ-մ ծ'.

1871-72

ԴՐ ՎԵՐ ԶՎՈՐՆԷ ՎԵՐԽՈՅՑ — ԸՆ ԺՅ

Դրանով չափ ևս անպատկառելի վերաբերման արժանի
չստացաւ զՍահման ի վերջին օրերս իմ խնամքս իմ
հասնելով իմ փոքրիկ զոհին իմ խնամքս իմ խնամքս իմ

77072 — *Asplenium adnigrum* (L.) Oakes —

Երևանի Գեղարվեստի թանգարանի փոխգործակցի պատվով
 Երևանի Գեղարվեստի թանգարանի փոխգործակցի պատվով

1974
-Վի գտնվում է ծովի մոտ՝ Կոստանտինոպոլի Բաթլիկայի

ժ չզտաւ չզտրնուի եմկոյցմաւ աշոյր շախ
-ւալ գնչաւ իմաւտալ փոխո եմաւոյցմաւ չզտր

— 604 —

... ձևն արդ զմեծ շնորհակալությի և Գ

8 — (3) յԱՆՈՒՆԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՍ

2238

1. *Hydrocotyle* 1. 98-99. 8.9

: 1607.

1878 — Բազմաթիվ տարիներ — 1878 թ.

$$4\pi\gamma d\gamma_{\text{max}} = 2\pi\gamma_{\text{max}}^2 \quad \text{--- (5)} \quad d\gamma$$

1867-68

— Բիշմուկուդ պիկպիժ չի սրչ՝ գեուեհյւթով

3/1. *Emphysematous* *pharyngitis* — 1 ♂

[illegible][illegible]

7. (Գ) ՎԵՐԿՈՒԿԱՆԻ ԶՈՒՆՈՒՄՍ

2237

$$1 - \frac{d\gamma}{\gamma} \frac{dt}{m} \approx 1 - \frac{d\gamma}{\gamma} \frac{dt}{m}$$

— ԿՂՈՎԱՌՈՒՄ ԲՈՒՆՈՒՄ ԵՎ ԲԱՆԴՈՒՄ ՎՈՐՈՐԴ

—մանկ ԿԴՔ . ՋՊՊ . Կ . ՂԵՄԼ=ՋԸ . ԺՅԺ . Կ . ՂԿՄՄՄՄ

— Եղիշտ Երանոյի վեամբն ինքեան վրժսին զուստ

8 7 1 6 7 4 9 5 4 7 8 4 0 8 — 11 — 237

0832

2239

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿՆԵՐ (Գ).— 2

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 37×24×1.5: Էջք 76: Հանգա-
մանք լուս: Թուղթ թանձր: Գրութիւն կար-
միր եւ սեւ մեղաններով, աղիւսակաձեւ: Շե-
ղաղիր: Թուանշանները հարուստ կան եւ ա-
րարական: Թղթակազմ անարուեստ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-3. դատարկ:

Էջ 4-65.— Ճէտվէյի թաքվիմի գամեր:

Հմտ. թ. 2187:

Էջ 66-67. դժուած էւ անգիր:

Էջ 68-69.— Թէտվիրի գամեր:

Էջ 70.— Հէրէֆէրի թէիլ փի է շուիուր:

Էջ 71.— Հէրէֆէրի վասաթի թէիլ այի

ՀԱՆՈՒՄ.—

Էջ 72.— Ճէտվէյի արդր գամերին թա-
րիք պուտուր...:

Էջ 73-76. դատարկ:

2240

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿՆԵՐ (Բ).— 4

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 34×23.5: Էջք 34: Հանգամանք
լուս: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ կարմիր
եւ սեւ մեղաններով, աղիւսակաձեւ: Շեղա-
ղիր, ոչ միասնակ: Թուանշանները հար-
ուստ կան եւ արարական: Կազմ կիտակաչի խա-
ւաքարտեայ: Կնիք սեւադրուձ փակաղիր,
«Ք. Մ. Սահակ վարդապետ, 1831?» և Էջ 2:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1. դատարկ:

Էջ 2. վերի լուսանցքին.— Ճէտվէյի
թասիհի իշխմայ վէ խտրիքայ վէ փուլի
նազարէթ:

— Ստորին լուսանցքին.— Լուսինն թէ
անցակ է քան զարեկակն է կէս աւուր ժա-

մուց հան...: Հմտ. թ. 2238:

Էջ 7. վերի լուսանցքին, կարմրատա-
ւա.— Մուտ ալաւ րուսվ ըսուած աղիւսակն
այս է. որ ամուսնի հարէֆէրի շէմս պէրէյ-
յիս վիլ լէիւրու ըսուի, այսինքն ընթացք ա-
րեգակն ի զլուիլ վիշաւիլն ըստ ասուրց հը-
ռուլմայեցոց:

Էջ 8. վարր.— Մնուկ լուսնոյ ժաման
եւ կենդանակերպին մուտ ալար...:

Էջ 11.— Ճէտվէյի քիսիֆի գամեր
թէվաֆուտի րուսի Այրահամ Չաքութո:

Էջ 16-23.— Շէմսի սամէ տէվրի 136 սէ-
մէ հէր պիր տէվրի 1 կիւն 20 քէֆիւք քարիս:

Էջ 24-34. դատարկ, առաջին ճրկուքը
գծուած:

2241

ՏՈՄԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱԿՆԵՐ (Բ).— 5

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 35×24×1: Էջք 40: Հանգամանք
լուս: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն՝ կարմիր
եւ սեւ մեղաններով, աղիւսակաձեւ: Շեղա-

ղիր, Կազմ կիտակաչի խաւաքարտեայ: Կնիք
սեւադրուձ փակաղիր, «Ք. Մ. Սահակ վար-
դապետ, 1831?» և Էջ 5:

ԲՈՎԱՆԴՈՎՈՒԹԻՒՆ .—

Էջ 1-4 . դատարկ :

Էջ 5 .— Ճեղքելի քափիի իշրիմայ վէ իւր իմպլի յէմս վէ քիլլի մաքարէր .—
Հմմտ . թ . 2186 :

Էջ 8-10 . դատարկ :

Առանձին թերթի վրայ , երկու օրինակ .

— Աղիւսակս ի Սալամանքայէ մինչ ի Կոստանդ . Էդեսյա արդից Ֆարգյան է . . . — Հմմտ . թ . 2185 :

Էջ 36-40 . դատարկ :

2242

ՏՈՐԱՐԱԿԱՆ ԱՂԻՒՍԱՆԵՐ (Բ) .— 6

ՆԻԱՐԱՂԲՈՒԹԻՒՆ .—

Մատայ 36×24 . 1 : Էջ 28 : Հանգամանք յառ թողթ հատարակ : Դրոթիւն՝ զոյնդ-զոյն մէլաններով , բոսէր՝ նորաբար , թը-տանչաններ եւրօպական եւ արաբական . Կա-նէկազմ խաւաքարտեայ .— Հմմտ . թ . 2186 :

ԱՂԵՐ ԿԱՅԱՆ ԵՒ ՓՈՔՐ ԱՆԵՐԱՅԻՔ ԵՐ ԳՐԻՆՈՒՄԸ ԱՆՍՐԱՅԻՔ ԺԵՂՈՒՄՈՎ , ՄԻՄԱՐԻՆ , 30 էջ :

ԲՈՎԱՆԴՈՎՈՒԹԻՒՆ .—

Էջ 1-3 . դատարկ :

Էջ 4 . Գերի յառանցքէն .— Ճեղքելի թափէի իւթիմայ վէ խափքով վէ քիլլի նապարէթ :

— Ատորոտը .— Լուսինն թէ անցեալ ի-ցէ լոսն դարեղակն՝ ի կէս աւար ժամուն հան

... :

Էջ 11 .— Մեծ լոսնոյ ժաման եւ կենդանակերպիւն մուտ ապր . . .

Էջ 13 .— Ճեղքելի քիլսիւթի զոմէր քեւափուտի քաղի լիլլիմաւ Ձաքուք .— Հմմտ . թ . 2240 :

Էջ 18-25 .— Եւմեփ սանէ տեւրի 136 սննէ , իւր պիւր տեւրի պիւր կիւն 20 քափիքէ քարի օլաքալի :

Էջ 26-28 . դատարկ :

ՓՈՔՐ ԱՆԵՐԱՅԻՔ .—

Էջ 3 .— Խրատ գործածութեան Զիւնի

Պարսի Ա .— Զինն զլիսաւարաբար ուսանել տայ մեղ զշար ինչ , այս է՝ զձնունդ լուս-նի , զլուսն լուսնի , զխաւաքումն լուսնի , եւ զխաւաքումն արեգական : Արդ զձնունդն եւ զլուսն լուսնի կարեն գտանել այսու ե-գանակաւ : Նախ պարտիւ մտանել յաղիւսակ լուսնի .— Յոգումն Ա .— Յաղիւսակ լուսնի այսպէս կարեն մտանել , նախ՝ առ ի ձեռն զխաւաքան փրկիւն՝ յարում եւ , եւ ապա հան ի նման զթիւն՝ յորում չինեղաւ Զիւն , եւ ի յաւելումն թիւն արունեւ : ՅԱ . որ է չրջան մի , եւ որ ինչ յաւելանայ՝ նշանակեալ ի ներքոյ դալս օրինակ .

Թիւ քիւնկան	1818
Թիւ չիւմն Զիւնի հանքի	1472
Եւ այս է լուսնումն թիւ , յորում պատնի	346
չրջան	11
Եւ յաւելանայ թիւ	5

Եւ փասն յաւելալ 5 թուոյս՝ պարտիւ մտանել ի չիւնդերոյ աղիւսակն լուսնի . . .

Էջ 7 .— Յոգումն Բ .— Յաղապս մուտն լուսն յաղիւսակ արեգական . . .

Էջ 12 .— Յաղապս խաւաքումն լուսնի :

Էջ 15 .— Յաղապս խաւաքումն Արեգա-կան :

Էջ 18-24 . դատարկ :

Էջ 25 .— Խրատ փասն գործածութեան չիւնի

Էջ 27-30 . դատարկ :

2243

ՄԵԿԵՆՈՒԹԻՒՆ ԹՂԹՈՑ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ.— 1

ՆԿԱՐԱՅՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 37×24×1: Էջ 200: Հանդա-
ման թ լաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամ-
բողովին մանկակադոյն թանաքով, միա-
սիւն, 11-52 տող, Շեղադիր: Համառոտագր-
րութիւնք սովորականէն աւելի: Կապ կիսա-
լաթ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԻՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Թուղթ Պողոսի առ Հոովմայե-
ցիս, գլուխ Ա. 4.— Սահմանելոյ Որդւոյն
Ա. զօրութեամբ ըստ Հոգւոյն Սրբութեան,
ի յարութենէ մեռելոց Յի. Քի.— Ըստ վար-
դապետաց, ըստ մարմնոյ Դաւթի ցեղէն ծը-
նած լինելով՝ ըստ Աստուածութեան ծածկե-
լայ էր եւ ի բազմաց անծանօթ...:

Էջ 3.— Գլուխ Բ.— 15.— Որք ցուցա-
նեն զդոժս որինացն զրեւոյ ի սիրտս իւր-
եանց՝ վկայութեամբ մտաց իւրեանց.— Ըստ
Ոգոստինոսի ի վերայ քրիստոնէայ Հեթանո-
սաց կիմանան զայս...:

Էջ 38.— Ա. Կորնթացւոց, Ա. 6.— Որ-
պէս վկայութիւնն խի Այ. հաստատեցաւ ի
ձեզ.— Վկայութիւնն աստանօր կիմանան զա-
ւետարանն կամ զբարոյրութիւնն Աւետարա-
նին...:

Էջ 66.— Գլուխ ԺԵ, 2.— Որով ապրե-
ղէք, որով բանիւ աւետարանեցի՝ թէ ունի-
ցիք...:

Էջ 70.— Բ. Կորնթացւոց Ա.

Էջ 92.— Առ Գաղատացիս, Գլ. Ա.

Էջ 101.— Առ Եփեսացիս Ա.

Էջ 113.— Առ Փիլիպեցիս Գլ. Ա.

Էջ 120.— Առ Կողոսացիս Գլ. Ա.

Էջ 126.— Առ Թեսաղոնիկեցիս, Գլ. Ա.

Էջ 128.— Բ. Առ Թեսաղոնիկեցիս Ա.

Էջ 131.— Ա. Առ Տիմոթէոս Գլ. Ա.

Էջ 137.— Բ. Տիմոթէոս Ա.

Էջ 138.— Առ Տիտոս Գլ. Ա.

Էջ 140.— Առ Փիլիմոն Ա.

Էջ 141.— Առ Եբրայեցիս Գլ. Ա.— 1.—

Բազում մասամբք եւ բազում օրինակօք կան-
խաւ խօսեցաւ Ած. ընդ հարա մեր մարդարէ-
լոք.— Այսինքն մասնաւորաբար, մասն մա-
սին, ըստ որում պահանջէր ոգոստ մարդկան
տնտեսելոյն Աստուծոյ...:

Էջ 168, դատարկ:

Էջ 169.— Թուղթ Յակոբայ Առաքելոյն,
Ա. 1.— Յակոբոս, Աստուծոյ եւ Տեառն մե-
րոյ Յի. Քի. ծառայ.— Պետրոս եւ Պողոս ի
մմանի ընկալան, այդպէս զբէր թողիմն, նը-
մանապէս եւ ի Կիլիկիոյն ի յանուան
իւրեանց նշանակել, զի մի զօրքն ապան հա-
տանիցեն...:

Էջ 174.— Ա. Թուղթ Պետրոսի Առաքե-
լոյն, Գլ. Ա.

Էջ 184.— Բ. Թուղթ Պետրոսի Առաքե-
լոյն, Գլ. Ա.

Էջ 188.— Ա. Թուղթ Յովհաննէս Առա-
քելոյն, Գլ. Ա.

Էջ 196.— Բ. Թուղթ Յովհաննէս Առա-
քելոյն, Ա.

Էջ 196.— Գ. Թուղթ Յովհաննէս:

Էջ 197.— Թուղթ Յուդայի, Գլ. Ա.

Էջ 200, դատարկ:

Էջ 53ա. — Այսօր դասք չընդհատեցնեմ . . .
 Էջ 59ա. — Կարգաւորութիւն Հասարակաց
 Աղօթողութեան . . .
 Էջ 59բ. — Արեւմտաօրինակ Մարգարէի
 և Գլխակազմի . . .
 Էջ 62բ. — Արեւմտաօրինակ Մարգարէի
 Աստուածածնին . . .
 Էջ 70ա. — Զկնի Տէր երկնիցին ասի

կաց Աղօթից երրորդ ժամուն . . .
 Էջ 99ա. — Օրհնեալ Հոգիի Սուրբ Ած-
 ճեմարիտ . Ամէն . . .
 Էջ 132բ. — Հասարակ իմի Ած . . .
 Էջ 135բ. — Կարգաւորութիւն Հասարակաց
 Աղօթից երեկոյնի ժամուն . . .
 Էջ 136ա. — Էս առ Ած . Կարգացի . . .
 Էջ 142ա. — Քարոզ Կիրակամտից եւ
 ամենայն Տէրութեան . . . Աստուգութեան
 Էս . . .

14. — Խորանազարդ
 Է. 2244. էջ 21

15. — Աղօթող Վարդապետ
 Է. 2244. էջ 146

Օրհնութիւն արատօտու՝ ասացեալ յամենայն
 անգի . . . Փառք ի բարձուն Այ . . .
 Էջ 77ա. — Քարոզ Իմնդեանն Քի . և Ս-
 ւեսեաց եւ Փոլսեան Սբ. Աստուածածնին . և
 Տեառնընկառացիին . — Մայր Սուրբ . . .
 Էջ 87բ. — Աղօթ Խաղաղութեան
 իմի . . .
 Էջ 90ա. — Կարգաւորութեան Հասարակաց
 Աղօթից Արեւմտաօրինակ ժամուն . . .
 Էջ 98բ. — Կարգաւորութիւն Հասարակաց

Էջ 144բ. — Քարոզ Աւետեաց . Երկնեան .
 Փոլսեան . և Տեառնընկառացիին . — Մայր
 Սուրբ . . .
 Էջ 146ա. — Լուր ձայնից մերոց . . .
 Էջ 147ա. — Համարձի գալս իմ ի լերե-
 նս . . .
 Էջ 147բ. — Տէր ամենակալ . . .
 Էջ 153ա. — Աստուգութեան . . .
 Էջ 155ա. — Կարգաւորութիւն Հասարակաց

կաւ Աղօրից հաղաղական ժամուն . . :

Էջ 156ա. — Տէր ԱՅ. փրկութեան խոյ

Էջ 172բ. — Կարգաւորութիւն Հասարակաց Աղօրից Հանգրատեան ժամուն . . :

Էջ 173ա. — Առաքեալ Տէր պոյս քո . . . :

Էջ 180ա. — Աղօրք վորաւոր Արքայն Քրիստոսի. Յաղագս պիշխային սրտսկանունսն — Բնկայ քաղցրութեամբ . . . :

որդոցն Խաթայլի. — Սրհնէացոյք բզճէր . . :

Էջ 217բ. — Ի կատարած Սաղմոս 'Կալի ժԸ. — Երկնք պատմեն դիտոս Աստուծոյ . . . :

Էջ 237ա. — Օրհնութիւն մեծին Ընտելի՝ աստուածատես մարգարէի — Կալեցարոյք Երկնք . . . :

Էջ 241ա. — Սաղմոս 'Կալի 12. — Ի՞նչ Եսիսանձիր բնդ արար . . . :

16. — Գալիք Խաթայլի
Խ. 2244. էջ 196

Էջ 181բ. — Որդի Այ. Կենդանաց . . . :

Էջ 182ա. — Աղօրք 'Նեխտի Հայոց Կալքոյիկանի — Հաստատոյ խոտտովանիմ . . . :

Էջ 187-195. — զատարի :

Բ. — ԸՆԴՂԱՐՈՒ — 39

Էջ 197. — Երանեայ Կայր . . . :

Էջ 208բ. — Սաղմոս Գալի ժԳ. — Տէր, ո՞վ քեզ ի խորանի քում . . . :

Էջ 214ա. — Օրհնութիւն Ընտելի, եւ

17. — Անց Խաթայլի Խոյլի
Խ. 2244. էջ 214

Էջ 263ա. — Օրհնութիւն մեծին Ընտելի, աստուածատես մարգարէի — Ձի հուր բարբառ . . . :

Էջ 267ա. — Ի կատարած վասն ժողովրդեանն՝ որք ի սրբութեանց հեռացեալ է ին : Դալի արձանագիր ի ժամանակի, մինչ կալան զեալ պաղղիքն ի Գէր. Մե. — Ոգործեալ ինձ ԱՅ. զի կոխեաց պիս մարդ . . . :

Էջ 286ա. — Աղօրք Աննայի՝ մօրն Սամալի — Հաստատեցաւ սիրտ իմ ի Տէր . . . :

Էջ 288բ.— Սաղմոս Ասափայ, ՀԲ.—
Իբրեւ զբարի է...

Էջ 311ա.— Օրհնութիւն ծալեայ, որ-
դուցն Անուխայ.— Ի գիշերաց կանխէ հոգի
ի...:

Էջ 314ա.— Աղօթք Մօսէսի՝ առն Աս-
տուծայ, 2Թ.— Տէր ապաւէն եղեր ժեր...:

Էջ 334ա.— Աղօթք Եղեկիայի՝ Հրէաս-
տանի արքայի, յարժամ յարեալ ի հիւանդոտ-
րենէ.— Եւ ասացի...:

Էջ 337ա.— Ալեկուիայ, ձԶ.— Խառն-
ման եղերուք Տէառն՝ զի քաղցր է...:

Էջ 338ա.— Ալեկուիայ, ձԶԲ.— Երան-
եայ են տնքիձք ի ճանապարհի...:

Էջ 359ա.— Օրհնութիւն ծալեայ կայ-
ծակնամանք Ար. Մարգարէի.— Օրհնե-
ցէք զԱձ. յորհնութիւն ձեր...:

Էջ 359բ.— Աղօթք Յաւանոտ Մարգա-
րէի:—

Էջ 363ա.— Օրհնութիւն Ասալմանաց,
ձԺԹ:—

Էջ 368ա.— Արեւմտիւն Ասալմանաց,
ձԼԱ.— Յիշեալ Տէր, գիտիք...:

Էջ 376բ.— Սաղմոս Գալի, զի եղած-
եայ զմա Արիստղամ, ձԽԲ.— Տէր, յուր ազո-
թից իմաց...:

Էջ 382ա.— Աղօթք Անբակումայ Մար-
գարէի.— Տէր զյուր քաջայն եւ երկեայ...:

Էջ 384ա.— Այս սաղմոս ինքնագիր
Գալիի է արտաքոյ բոռոց, ի ժամանակի, զի
եղ հա նահատակ բնդղէմ Գողիարտ տոաօի
Սաւուրայ, եւ սպան զմա.— Փոքր էի եւ լեց-
ութիւն իմ...: Էւ ձօժ զիս յոժումն ի գոյ
իւրայ...: Ելի եւ բնդղէմ աշխարհսն...: Է-
ւ ասի զգլխս ձորին...:

Էջ 386ա.— Խորագիր.— Աձ. մէր սպա-
ւէն...:

Գ.— ՏՕՆԱՅՈՐՑ.— 34

Էջ 387ա.— Քաղոց տմայ Հարցի ի Աձ,
եւ զհետեւերն Հոսմանցայ ի Թ, Աւետիք է
Յովակիմայ եւ Աննայի...:

Էջ 389ա.— Աստուածաշարուն թԼան
Ճրպարագի տար զիշերին...:

Էջ 396ա.— Իսկ ի զայտուան Աստուա-
ծարցայն յատանութեայ ի տաճարն...:

Էջ 400բ.— Կեպակաղարի գիշերին երա-
կումն է...:

Էջ 410բ.— Զատիկի գիշերին երկումն է
...:

Էջ 415բ.— Վեցերորդ Շաբաթու շինգ-
շաբաթին Համբարձում է:—

Էջ 417ա.— Պննդակոստէի գիշերին
երկումն է...:

Էջ 423ա.— Եօրեքերորդ Կիրակին Վար-
դապետ է:—

Էջ 426բ.— Փոխման Աստուածածնի զի-
շերին երկումն է...:

18.— Գալիի եւ Գողիար

Թ.— 2244, էջ 384

Էջ 438ա.— Արարեալ եւ սաճմանեալ
սբոյ յարպարեալին թումայի Մեծօրհնոյ,
ի պայծառութիւն մանկանց Եկեղեցւոյ, իր-
բաւ յաղարս պաշտամանց եկեղեցեայ Հո-
րատանայ:—

Էջ 439—445.— Սուրբ շարականք, ձա-
յու եւ Մանկանք:—

Կամք յիշատակագրութեան Գրչի.—
1744

1. Էջ 18ր, ստորտար.—

Թիւրն Հայաց մեծ ստամարի,
բրանն էւ չորս յորիւրիսի,
յորմէ կոյս թիւ ի լայն թուղթի,
երկեակ կոյս թիւ ապրիլի,
դիւրս Աստուծով բակրտնի,
չրմին շորճի աւարտ Հացի,
ի պէտրս իւր Սուրբ Բագաբի,
Սուրբ Եսայիականց մեծ աթոռի:

2. Էջ 156ր, ստորտար.— Սուրբ Հարց
պատուականք, հրաշափատ ևս գերազարդ
Սրբոյ Աթոռոյն Սրբազան Առաքելոյն Յակո-
բայ որ ի Սրբոյ Գագաբի կ'երեսացէմք, յի-
ւեցէք զստացող սուրբ գրքիս, ի Սպահանս
Ջուղայս լուսասր Հոգի ինպարեանց Եւ-
կարճանի որդի պիտապիւր պարուն Աստու-
ծաւորն:

3. Էջ 156ր, ստորտար, նոտագիր.—
Գրեցաւ ձեռամբ Աւետիս պարտասր Երիցու,
ի թախն ՌՃՂԳ, ի Սպահան Ջուղայ:

4. Էջ 217ա, ստորտար, բոլորգիր.—
Ջոտացող պատուածունակ սուրբ տառիս,
դեռ Զուգայեցի արցունպանմ' Քաղար-
եանց լուսահոգի Եսայիական որդի չրքեղո-
ւալլ Պարսն Աստուածատուն յիւեցէք ի
Տէր, և Գագաբ յԱ:

5. Էջ 313ր, ստորտար.— Գրեցաւ սուրբ
տառս ի յորդորելոյն Ահարոնի աստուածա-
րանականի վարդապետին, գրամատուո-
թեամբ ինպարեանց պարուն Աստուածատու-
րին, գրչութեամբ Աւետիս մեղապարտ քա-
հանայի, ի Սպահան քաղաքի Ջուղայս,
ՌՃՂԳ:

6. Էջ 385ր, ստորտար.— Ի թախն
ՌՃՂԳ, գեղեցիկերի ԺԱ, պատկեր աւար
Պարսն Սրբոյ Առաքելոցն տօնի' Բարդուղի-
մէոսի և Եսայայի, մինչ զայս տեղ հասի:

Մեծ լիշատալալարն Գրչի.— 1745

Էջ 116ա.— Որհնութիւն, զորհութիւն,
պատիւ, փառք և երկրպոյգութիւն Երբո-
ղականն անձնաւորութեանն և եղականի
աստուածութեանն և մի բնութեանն,
զուգահաւասար տէրութեանն և զուգա-
կէիս համապատասխանն, միաշափ զօրու-
թեանն և միասնացն կարգորթեանն, հա-
մակամ արարչութեանն և համագօր ճերգոր-

ծութեանն, որոյ ոչ սկիզբն աւարց և ոչ յա-
ւիտեան մամանկաց, որոյ նախականի
երգով մատուցուք զորհնութիւնս Եւտարա-
կանս ևս զորհնութիւնս անհատականս, գերա-
զոյ աստուածութեանն անբամանելոյ ևս
միասնականի Սրբոյ Երբոյգութեանն Տօր և
Սրբոյ և Հոգւոյն Սրբոյ տացուք փառս և
մատուցուք պատիւս անապատ յաւիտենիս,
Ամէն:

Պատեալ մատենագրչութեանն այսպէս
եղիւ: Քանզի յատգ քան զայս սեւտպալիք
տեանք, ի Սրբոյ Ամենափրկչի Վանիս Ջու-
ղայս գեղեցին ի Սր. Երեսացէմ ուխտ ևս
երկրպոյգութիւն Սրբոյ Տնորինականացն
Տեղեաց, և զարման եկին ի Վան իւրեանց,
և լստ անխառնասթեան իւրեանց պատմե-
ցին վասն Հարկաւոր զօրոյն Սրբոյ Եսայի-
ականց գերազարդական Աթոռոյն Սրբոյ Ժամ-
գրքի պիտապիւրն, վասն որոյ լստ քանա-
ցին հեռեւորք և յորդորեցին, ոչ եղև կա-
տարումն, վասն յոյնափառնապարի մամա-
նականի:

Իսկ յորժամ եկին ի Ջուղայս համեղախոս
ևս քաղցրաբան Ահարոն Աստուածարանական
Վարդապետն, նա յորդորեաց բազմաբանիք
լուսնի և հեղափարի բարութ, և հաճոյա-
ցոյց զկամս Հռչակատարած զՔաղարեանց
լուսասր Հոգի Եսայիականի որդի, Աստուծով
զարացիւս զԱստուածատունն, որոյ յոժարա-
կանիս սրբին և քնորայնի սիրով ետ պրկ ևս
ածանցել, սակա յիւրն և յիւրացոցն ամե-
նայի, առ յապայս յիւտապիւր. ևս յանձն-
եաց վերոյլքելոյն մին պատեալի, հոգեւոյ
վարդապետին Ահարոնի, զի առաքեցէ ձե-
ռամբ իւրով ի Սուրբն Սագիմ, ի գերահռչակ
Վան և յԱթոռ Սրբոյ Եսայիականց: Այլ ևս ի
սրբապալիս թիւն տին կարի աշխատեցաւ վար-
դապետս հոգացու, որոյ տացէ Տէր զվարձս
վաստականց:

Սրբ եղև զրա զբնութեանս յամ Տեա-
սն ՌՃՂԳ, իսկ լստ Հոյակապնայս տուժա-
րի ՌՃՂԳ, ի Սպահան Ջուղայ, ընդ հոգան-
եալ Սրբոյ Ամենափրկչի գերազարդ Վանիս,
օրատական երեսնին:

Եւ զստուածախոս մատենաւոր զայս,
զոր (զ)պարուն (զ)Աստուածատուն յիւեց-
եալ, կամասրականիս սրբիս ևս յոժարու-
թեամբ ետ վաղմ և յիւտակ Սրբոյ Առաքե-

և արտոյ վնակոտովիլ յետի . վիշտ զդատեամսի
 և ար ձգովի մահոտստստբա՞ն . մպետեցը . հաս
 ԻԷ՝ ԶԷ՝ ղոյոտայր . իսզտայր համարս զվիսը
 և արտս Զգլիմի . իյանտս ղիւնս . ար
 ձգտբախտ . մպզկմիցի այ մպլուստ ղաւն
 վիշտ . ԳԶԷ . Կի ձձ . ԻԿ . ԼԷ . ԶԷ . Խոտը
 և Բովիմի ղ ԵՆԻՄԻԿԷ

արվարձ

Ի — ՅԱՎԵՐՆԳԻՆ ԳՎԻՓԻՍՈՏՈՒ ՍԿՈՂՈՐԴՆԵՐԻ

2245

[illegible]

ստիկան : Կաղմ կիսակաշի խառաքարեայ :
Դասարակ խուղիթք սկիզբը Լժժ թերթ : Գրքք :

ԲՈՒԼԼԵՆԴԻԼԼԻԹԻԻԼԻ.—

Էջ 11.— Ուսումն Սրբոյ Սեւտարանի
Բիսուսի Գրիստոսի Տեառն մերոյ : Ետնադի-
տելիք : Դաս 11.— Ամենաբարին Աստուած
իւր բարութիւնն յայտնելու համար ստեղծեց
տիեզերքը գեղեցիկ, կարգաւորեալ և համակ
բարբառ :

Էջ Գ.— Դաս 11 :

Էջ 2. դասարակ :

Էջ 1.— Գլուխ 11.— Դաս Գ.— Ի սկզբաւ
նկէր Բանն և Բանն էր — Աստուած, և
Աստուած էր Բանն (Եսայ. 11.— 15) : Բանն
Աստուած ի յայտնեց էր, և տալէն չեղաւ,
տարբառ չէ :

Էջ 1.— Դաս Գ.— Եղևոյ տը մի առաք-
եալ յԱստուծոյ տնտն նմա Եսայիաննէն
(6—18) :

Էջ 13.— Գլուխ Բ.— Դաս Է.— Ազգա-
բանութիւն Փրկչին :

Էջ 31.— Դաս ԺԳ.— Մանօթութիւն
Միշչեւ, միշչեւ, և Անդրանիկ բառերուն
միջոյն :

Էջ 38.— Գլուխ Գ.— Դաս ԺԶ.— Մը-
նուց Որդւոյն Աստուծոյ :

Էջ 84.— Գլուխ Ե.— Դաս 1.— Երեսու-
սի առթիւն հրաշքը Կանայի հարսանիքին
մէջ :

Էջ 87.— Ետնադիտելու համար մասին
տեղեկութիւն :

Էջ 177.— Գլուխ ԺԼ.— Դաս ԿԼ.— Ըն-
տրութիւն Առաքելոց :

Էջ 303.— Ճ.— Կայր և համար դիւանա-
քը կը բժշկէ, և Փարիսեցոց հայհայտութիւ-
նը կը կշտամբէ :

Էջ 374.— Գլուխ ԺԸ.— ՃԺ.— Քրիս-

տոսի քարոզութիւնը Կաթանաւոսի մէջ... :
Էջ 380.— ՃԺԶ.— Հրկից տրտունջը (2.
41—47) :

Էջ 390.— Գլուխ ԺԹ.— Գ. Զատիկ, Դաս
ՃԺԷ :

Էջ 503.— Գլուխ ԻԵ.— ՃԼԵ.— Երեսու
Եսթանասուն երկու աշակերտներ բնորոշոյ
կը զրկէ իր առջեւէն :

Էջ 602.— Գլուխ ԼԼ.— ՃԽԹ.— Ղալա-
բու Երեսութիւնը :

Էջ 741.— ՃԿԶ.— Դասաւանդին նկա-
րացիքը արդարեւրուն մարտքը և մեղաւո-
րաց պատու հասար :

Էջ 843.— ՃԶԼ.— Պետրոսի Ուրազու-
թիւնը :

Էջ 909.— Գլուխ ԽԳ.— ՃՂԳ.— Ե-
րեսութիւն Փրկչին :

Էջ 968.— Խ.— Կայստո Հոգւոյն Սրբ-
բոյն :

Էջ 974.— ՎԼԲԹ.

Իմ աշակերտներուն մերթին խոսք.

Հալեալն սիրելի սրբեակք իմ.

Աստուծոյ հրամանին հնազանդելով՝
ձեր սիրոյն և ողորկ համար այս ծանր աշ-
խատութիւնն յանձն առի, որ թէ և կարո-
ղութեանդ հասնելու համար փեր. բայց ապրտինելով Ս.
Հոգւոյն ողորկեան, ջանադի, տքնեցայ,
ճաղկոտաց հաւաքելով կենսաբոյր փանջ մը
կողմեցի, և հորհրդին Աստուծոյ ահա աւար-
տելով ձեզ կը նուիրեմ և ձեզմով ապրի ման-
կանն...

Խ. Ե. Յ. Մարկոսեան 1900, սեպ. 16,
յերուսաղէմ :

Գրելու սկսած եմ 1897, փետր. 3 : Գր-
ւելին աւարտեցի 1900, սեպ. 16 : Որինակել
սկսայ 1902, սեպ. 10. Մաքսիմ Կանիւն
արտեղի 1906, մայիս 16 :

2248

ՔԱՐՈՋԻՐՔ.— 24

ՈՒՆՈՐ ՊՏՐ. ՆԱԿԱՆ

11. Յակոբ. Երուսաղէմ

ՈՒՆՈՐ. = 1764

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտաւ 33 22 5: Էթ 696: Հանդա-
մանք սննդաւորար, ազդեաժ թացութեան
սկիզբը երկու քիթով փրթած: Քաղաք հաս-
րակ, Գրիշ և Ստոյղով: Սրբաշում Արդ. Գեր-
մանիկցի: Գրտութիւն՝ խորացիրնէր, սկիզբ-
նաւորները և սկզբնաւորները կարմիր, մը-
նաւորները սև մեղանով, երկուսն, 32 տար:
Ետեր լեզուները տնարու և տն. Համառոտագը-
րութիւնք յափազանց առատ: Կաշեկազմ խա-
ւաքորտեայ զրաշմագարդ: Կնիք խաշման,
փոկազդեր, ձի. Քի. Մո. Արքաշում Վար-
դապետ, Ռիթի. [= 1764], էթ 27. ստորին
աւանդակն. քոյիկը ուրիշ կնիք մը, բոլոր-
ւի. դարձեայ վահագիր, «Արքաշում Վարդա-
պետ»: Ետին կնիքները կը տեսնուին նաև: Էթ
344, ստորարք, աւելի յստակ տրտալարու-
մանք:

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էթ 1-2.— Սննք տեղեկութիւններ՝ Քր-
րկոտութիւն, իր ծնողաց և ազգականաց, և ա-
ռաքեալիներու մասին:

Էթ 3ա.— Յաղապս ժողովոց սը ի նիկ-
ետին և պոց համատու:

Էթ 7ա.— Համառոտարար ի ժողովոց
զրոց ժողովեցի...:

Էթ 7բ.— Ճառ Պրովոքս վերադասութիւն
կիզդ՝ ասացեալ ի մէջ միծի ժողովարարիմ
կոստանդնուպոլսոյ առաջի նեստորիմ վասն
վարդեղութիւն Տեստմ մերոյ Յի. Քի. —
Ախոր կոստանդնուպոլսոյ նիւնի գլեզուն
մեր ի դոմատանութիւն հրաւրել կղարք...:
— Հմեմ. ի. 37. Ա. Հատար, էթ 185:

Էթ 10բ.— Ճառ յոյժ վեղեղիկ կիւրեղ
վերադասութիւն Աղէքսանդրոս, ասացեալ ի յի-
փոստ: Արք. առաջնաւորները զրոց մատչիւր
լինին՝ աշակերտին տնին զսիրտ իմաստուն

Էթ 11բ.— Այլ ճառ յոյժ վեղեղիկ. հոյն
Թէոդորոսի Անիւրազոյն, վասն Նոնդեան
Փշիկի մերոյ, քրեքեղեայ յնիկեանս՝ առաջի
կիւրեղ վերադասութիւն.— Պայծառափայլ է
նիւնն այս յատմեկայ տունի...:

Էթ 19ա.— Վանակում վարդապետի խա-
ւաք լուսնուր ին Հաւատոյ.— Ոյ միտք, զգու-
շացիր թեղ, բացահայեաց և սրտաւ լեայ ի
վեր, ապա մէ ա: Կոյր վաթմանեղեկ գեղե-
նար քո...:

Էթ 21ա.— Գեր հատառ խոստովանու-
թեան Հայաստանեայց Եկեղեցոյ զրեայ ի
Ներսէսէ արքեպիսկոպոսէ՝ կղարք Գրիգոր-
բիսի տեսնել կաթողիկոսի Հայոց:

Էթ 23-24, դատարկ:

Էթ 25.— Զրոյր զործս զայս նախնի
թեղ Հոյի Ար. Աստուած...:

Էթ 26, դատարկ:

Էթ 27.— Ա.— Առաջին քարոզ Պենտե-
կոստի ի Նոյոյն Սրբոյ զայտեան...:

Էթ 351ա.— Քարոզ վկի Նոնդեան, 24:

Էթ 342ա.— Քարոզ ձմ.— Ի խորհուրդ
Ասաց Նարարիմ...:

Էթ 579ա.— Քարոզ ձմ.— Խոր Ոմերոյ
կիւրեղի վկի Սրբոյ Զատիկին. երկրորդ
Մաղկարարդին:

Էթ 591ա.— Քարոզ զովստի եւ դրուստ
Ոմերոյնի, վասն Բաւաթորեայ զայտեան
Քի. ի հրաշակերտ տաճարն Սողոմոնի, ա-
սացեալ ի Սիւնեաց տէր յԱռաքել վարդապետ
տէ.— Անճառ Հօր Որդի՝ Բա. Քա. արեւս
զադուկազեայ զմիտս իմ...:

Էթ 595ա.— Զանկ եւ ցուցակ զիւրեղ Քա-
րոզարդոյ, համարով իւրեանց եղեալ.— Ա.
ձմ.

Էթ 602, դատարկ:

Էթ 603ա.— Առաքել Սիւնեոյն եպիսկո-

սուս, դողբա հառաչանայ, զթողութիւն մե-
ղայ, յանցանայ, հայցելով ինձ եղկելոյս
յարարչէն ամենեցուն:

2. Էջ 595ա, վերք, կարճատառ — Բէ:

պէտ զի զսկսեալ իմ անկատար, հասոյց յա-
ւարտ լիակատար, ձեռամբ քիմիկն կամ տը-
լուպ՝ կոչեցեալ տեր Արքանաւիտ տկար, որ
եւ կարի լսեակատար:

2249

Ժ Ո՛Վ Ո՛Վ ԱՆՆՑ ՈՒՅ՝ ՈՏԱՆԱԻՈՐԱՅ՝

ՅԱԿՈԲ ԴՊԻՎ՝ ՏԵՓԻԱՆԱԿԵՐՏԵՒ:

Ս. Յակոբ, երուսաղէմ

1839—1864

ՆԿԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ —

Մտւայ 35. 28: Էջ 52: Հանդամանք
յու: Թուղթ հառարակ Գրութիւն՝ ամբող-
ջութիւն սեւտրակ մէյանով, միասին: Շեղա-
գիրք՝ Թ՛ զՍեւեմ:

ԲՈՎԱՆՆԱԻՈՐԱՅ՝

Սկիզբի կողքին ժակցում թերթիկին
միայ՝ Տէրամբ, յայտ տեսրակին դռանին
տանաւորք սիրոյ, եւ տապաւնաբարի, մամա-
նակ առ մամանակ զրեւայ:

Սկիզբի կողքին ներքի կողմը, տարբեր
թանաքով. — Արդ՝ ընթերցասէր հարք իմ եւ
եղբարք ի Քրիստոս, ի սոյն տեսրակին զը-
րեցի տապաւնորս ի կրթութիւն, կամ ի սէր.
Եւ կամ տապաւնաբարի, որ ինձ եւ պատահեա-
ղէ ինձ զրեւ, խնդրեմ ի ձեռք թերութեան մե-
րում ներել, եւ Տէր ներեցէ ձեզ մտղա-
սէր զթութեամբ իւրով: Եւ եթէ չահեաք ի
ինձ ի սմանէ՝ լիչեցէք ի մաքուր մաղթանա
ձեր, զսերտպատիւ Դասիթ վարդապետի րա-
պաւստոր՝ Տիգրանակեղծի զպիւր Յակոբոս
ճառայ ձեր ամենեցուն: 1839, լերուսաղէմ:

Էջ 1-4. կտորոյտ թուղթ, փաթաղիր,
փակցուած:

Էջ 1. — Կտակադիր նամակ Ս. երուսա-
ղէմի միարան Վանդի մահաւաք Բարսեղի,
1849, սեպտ. 5 թուականով:

Էջ 2-4. դատարկ:

Էջ 5. — Տաղ ի վերայ Սրբոց Յակոբ-
եանց երջանիկ սրբոյան, տառքնոց տեարց

մերոց. — Սխառիք հայցեմ սրբոց նպատաւ:

— Տաղ. — Վարանիմ ի մեղաց:

— Էմիրհանն օտարաչին, նոր ուխտա-
ւորան յողովեցին, համարով բերին յեկեղե-
ղին, մէկ մէկ մամով ներս մտուցին:

Էջ 6. — Ոտանաւոր կարապետ տնտան:

— Կարեւոր խոցեալ սիրով քո տանջիմ:

Կալուպեւտ:

— Ոտանաւոր Սարգիս տնտան. — Սէր

եղբարքութեանդ առ իս բորբոքէր:

Սալոյիս:

Էջ 7. — Չմէլին տապաւնորս խոսի ի
դիմաց սիրելոյս առ սիրեղեալն, միջոյ
Յանիւր տնտան. — Եւ հառաւ զմէլին՝ իս
միսեղ չեղ ընծաւ:

Էջ 8. — Ստորագրեալս առ հոգեկիցն

սէր Յակոբայ: — Արեւ փառաց Փրկիչ Յի-

սուս, ծաղեալ ի մեղ սիրոյ քո լոյս:

Սկիզբի՝ Առ հոգեկիցն: — Վերջը՝ Սէր
Յակոբայ:

— Սաղմանք առ Սր. Աստուածածինն,
չերկուց եղբարց խնդրի. — Եւր երանեալ
զխոյն Երկնից, յոյս համայնից քրիստոնէից
...: — Եւրկուց եղբարց լսեղրի:

Էջ 11. — Ոտանաւորս զբին տոբը զըյ-
խոյ, ի Յակոբայ առ Բարթաղիմէոսս եղ-
բարք իմ սիրելի. — Ի Քրիստոսէ իսկ զօ-
րնորեցար, Թարղամեծար սիրելի իմ եղբայր
...: — Ի Յակոբէս Առ Բարբառով,
սէրս եղբայր իմ սիրելի:

Էջ 12. — Հատ տյամ զրեցաք ի վերայ
տապաւնաբարին, Կարնեղի տիբացու Գէորգ-
եան Դասիթ արեւոյ. — ամաց ԿԲ:

408

մի Աթոսացի, Տիգրանիկեացի Թակոր Վրդ. Գալիթ Եպիսկոպոսեան, 1856, յերեսանգլէսի Ար. Աթոսս Սրբոց Եպիսկոպոսացի :

Ներքեւր :

Յիշատակ եղիցի Սրբոյ Աթոսոյն մահւորի միարան սուրբ եղբարց խնաց :— Սրբոյ Երեսնակէմի Աթոսոյն գարդարեանի Թակոր Եպ. վերոյիշեալն, 1866, փետր. 20, յերեսանգլէս :

Էջ 1 — Հարց գիտմանէ Էնոփայ :

Էջ 2 — Պատասխան գիտացի և պիտոյգմանէ և պիտոյն ինոփայն ինչն պիտոյն :

Էջ 6 — Հարց պայտակեպոս ինչն Բր. բրատսի :

Էջ 8 — Պատասխան գիտարտսի Տեառն

մերոյ պայտակեպոս ինչն և պայտակեպոս :

Էջ 25-40, պատարկ :

Էջ 1 — Իջցի եղբորոցի իմ ի պարտեղի, և Էջիցի պարտեղի ծառաց իւրոյ. Էջ 5, 1 :

Էջ 6 — Վասն խոստովանութեան :

Էջ 12 — Վարդ գիտն խոստովանութեան մեղաց : . . .

Էջ 77 — Կաթիլ եղի ինչի. Բաճ. 5, 6 :

Էջ 92 — Երկր զանգն քո քաղաքս յիմ :

Էջ 115 — Անքիլիայ յոստի արարիլի յիմ :

Էջ 122 — Քարոց յիւսի շինդարի իմ : Եւսի, վասն շաղարիւրեան :

Էջ 132 — Քարոց անտոյնի ինչն :

Էջ 133-140, պատարկ :

2253

ԽՐԱՏ ԶԱՂԱԳՐՈ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ԶԻՃԻՆ. — 1

ՆԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ. —

Մասայ 30-19-5 : Էջ 72 : Հանդիմանք յայն, թուղթ հոստարի : Գրութիւն՝ տարց-նային սեպրակ մէլանգ, միասին, Շեղա-դիր. Կարգի կիտակուի խաւարարեան, Կնիք հաւկիման, կանաչարիւր, Երեսնակ թան, գարանի Սրբոց Եպիսկոպոսացի, 1867 :

ԲՈՒՎԱՆՆԱԿԱՆԻՒԹԵԱՆ. —

Էջ 1-4, պատարկ :

Էջ 5 — Խրատ Բաղադս գործածութեան գիտնի. — Զինն գլխուստարար ուսուցանել մեղ գլխու ինչ, այն է՝ ծնունդ լուսնի, յրբումն յուսնի, խաւարումն յուսնի, և խաւարումն արեգակն. . . .

Բաղումն Ա. — Բաղիւսակս յուսնի այն պէս կարեւ մտանէ . . .

Էջ 8 — Բաղումն Բ. — Բաղ աշտարիկ պարտիս իմանայ նաեւ արեգակն ուր յիմ յին . . .

Էջ 9 — Բաղումն Դ. — Արդ որովհետեւ իմացար իմ այսու ի կէս օր ուր էն յառիւն և արեգակն, այժմ պարտիս քաղաքեղ յոյն ուստ առ միմեանս . . .

Էջ 13 — Բաղադս խաւարման յուսնի. — Լուսնին խաւարի ի յրման յուսնի . . .

Էջ 15 — Բաղադս խաւարման արեգակն. — Արեգակն խաւարի ի ծննդեան յուսնի . . .

Էջ 18-72, պատարկ :

2254

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՐԱԿԻ.— 1

ԵՐԱՅՈՒԹՅԱՆ

II—Յակոբ, Երուսաղէմ

ՈՒՐՁԹ— 1840

ՆԿԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ. 26×21.5×1: Էջք 106: Հանգտաժամք ըստ լուսանցքի ցեղաճարութիւն թեթեւ: Թուղթ Հատարակ: Գրէջ՝ Մկրտիչ Արդ. Տէր Մարտիրոսեան, Բաղիւնցի: Գրութիւն՝ ամբողջովին սեւարակ մեյանով, միասին, 19) սող: Շեղողիդի: Թղթակազմ: Գաւառից թուղթք սկիզբը երեք թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ I—Քարոյ զկէն Աւետարանին և զՀատարածք անկոյն, տեսնե խորոյնայ Անձնացեալ կարկաղողսն.— Է: ևս Հատարող աղաչեացոյք և ինդրեւորս յԱստուծոյ ի Հօրէ և ի Տեսնէ ամենակալ.— Զմմտ. թ. 1141. Դ. Հատար, էջ 225:

Էջ 13—Քարոյ խորոյնայ.— Քեզ Հօր ամենակալի պատիւն և փառքանութիւն Հատարեցանք փառն սուրբ անմահ աստուածային Պատարազիտ որ ի վերայ որոյն սեղանուս...:

Էջ 78—Հարց մեր որ յերկինս ևս.— Քանդի ըստ մարմնոյ ծննդեանս երկրասորս ունիմք հայրս...:

Էջ 87—Աղօթք.— Գոհանամք զքէն Քո. փրկիչ մեր...:

Էջ 95—Վերջարանութիւն տեսնե խորոյն Անձնացեալ կարկաղողսն.— Շնորհիւն Այ. յայտնարանութիւն արարեալ կեկեղեական կարգադրութեանց ըստ իւրաքանչիւր ժամոյց...: Է: ևն որք ըստ տէրսնական տօնից, Ծննդեանն և Յարութեանն և է որ շնորհատութեան կարգեալք...:

Էջ 97—Խորոյն.— Համարձակեցայ առ այս յանդիմարար ի հարկէ...: Զմմտ. նոյն, էջ 225-226:

Էջ 98—(Երեսուցեալն որինակողին

որ նոյն ինքն է Սուրբ Կրիստոս Խորեպիստի):

—Շնորհիւն Աստուծոյ Լոյսի մեկնութիւն այսք զորք ի ձեռն խորոյնայ Անձնացեալ Երկրակալսն...: Զմմտ. նոյն, էջ 226:

Էջ 99—(Սրբոյն Ներսէսի յիշատակաբան): Քանդի ընդ Սրբոյն Ներսէսի Լամբրոնաղոյն Պատարազի Մեկնութեան զրեալ էր ևս Անձնացոյն ի մի զքոյն (տղ. Առաջին պատարարս որինակեցայ յորինակէ յորում զորեալ էր թէ՛ Գրեգոր ի թուականիս մերում վեց հարիւր քառի և վեց, յԱնուպատո Սր. Գեորգ, ի մէջ յերկնս Տորոսի, ի պահն Կեկեղեցի, և ի սկիզբն Պանփոյնայ, ի կաթողիկոսութեան տեսնե Գրիգորի, և ի խառնութեան Հեթմոյն Սեւաստաթ.— Զմմտ. Երեսուցեալ, էջ 167:

Էջ 99—Յերկրոյ որինակէ.— ի վեց հաղարբորոյն՝ չորեքսորի բերբորոյն՝ ինչոն երբորոյն և չորք թուի Երեսուցեալ Աղաժայ ի փառքեանց պատարին և Երկրի հաշիւական տուժարի, ի զիտակեւորութեան տեսնե ըմտեւանանս զերկրոյն լեզուպատարաց, և ի թուականայն տեսնե Հեթմոյն սրբոյն Լեւոնի տան քարեկալարի և աստուածատրի, և այլն:

Էջ 100—Յերկրոյ որինակէ.— Գրեցայ զիւրա այս ձեռամբ անթմատի մեղոյցեայն Թաթնանիս սրբատարի աստուածային բանի, ի թուականիս հաշիւական սեռի երկու հարիւր վաթսու և վեց, ի Կրիստոս կրկնի, ի դուսն Աստուծոյ մօր ստաժարին Աստուածածնին, որ է վանք և կոչի Կանչա որ ի քաղաքս Մուղուսայ և այլն.— Զմմտ. Երեսուցեալ, թ. 173:

Էջ 100—Ընդ այս Երկրայ վերոյնեալ

ւոյ գնալ վճարելու համար՝ վաճառիչը պարտավորեց
 առաւ Լուսինեան մօտ մեկ մեքենայի վրայ
 ռետիկուլից մօտ կոտակեց մօտ վաճառիչին
 իմ զստիս զստիս տուգանման տետրով

—ույցով պիգլուս Լույսեմոյի քաղաքի ստեղծում
Լույսի Գլուխի պիգլուսի և Գլուխեմոսի Լույսեմոյ
— Լույսի Գլուխի Լույսեմոյի և Լույսեմոյի — Լույսի Գլուխի

— 2448405774.2711037

Տոբյան Կոնստանտին Կոնստանտինովիչ Բրուսիլովսկի
Գեորգի Կոնստանտինովիչ Բրուսիլովսկի

Հայերի միլիոնական զորքը միջով զրկվում է համառոտ լինելով շրջակայի զրկվածների վեհապետական մարտունակությանը: Եվ ինչ: 1875-86 թվականներին:

— ԳԿԿԹՎՈՒՄ ԵՆՈՒՄԿՆՆՈՒՄ —

ՀԱՅԿԱՆԵՐԻ ԱՄԷՐԻԿԱՆ ՏՈՒՆ

01 — 8487927776 040511344

2256

$$: \text{Hydrogenation} : (1) \rightarrow (2) \quad \delta : 1$$

1891, July 1st

ՀԱՅԿԱՅԻՆ Ժողովուրդ Դեմոկրատական հայ
ազգանեմաի մեկուց եկն արմուշուչ զարդ
արդիւյ զարգումաց Բամիլ — . . . զարգիւն
մամից մեւսստղրաւ Բուիլի —

[illegible]

Ի զգիտութեամբ և զ
 սուսման և ոչ քիչ քիչ փոփոխեալ զսուսման և զ
 և նուրից անուշաբ և անուշաբից
 և մանավանդ անուշաբ և անուշաբից

Մեծագույն անհոգություն և անհարգություն — 184

241

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐԱՎԻ ՌԵՍԻՍԻՆԴԵՆՏ

ՀԱՅԿԿՈՒՄԻՆԻՍՏԻԱՆԻ ԴԵՄՈՔՐԱՏԻԿԱՆ ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏԻԿԱՆ
ԿՈՒՆԻՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐԱԼԻՆԵՐԻ ԴԵՐՅՈՒՄՆԵՐԸ — Է ԺՆ

... ..

[illegible][illegible]

Հայաստանի Հանրապետության Կոնստիտուցիոնալ դատարանի
 Կոնստիտուցիոնալ դատարանի Կոնստիտուցիոնալ դատարանի
 Կոնստիտուցիոնալ դատարանի Կոնստիտուցիոնալ դատարանի

[illegible]

ԵՃԵՌՈՒ ՄԱՍԷՂ • ՄԱՍԷՂԻ ՄԱՍԷՂ • 13

449.0 409070.0 9.409

2255

Hydrocarbon 901-101 93

I am deeply grateful

—4001m fl 248 4673hmy 144hmdh 17 qmdmofj

Կիլիկիա՝ ժամային ամփոփումներով՝ Երևան ամփոփում

[illegible]

• *վեղի-պլժու Լույսուն Եկամ և Եմ ղեմ-պլժու*

ИЗДАТЕЛЬСТВО «НАУКА» - МОСКВА

350

այլ ևս վկայութեանց և բողոքարարութեանց,
ի ձեռն Սիբիլիան տէր Եսայի վանանդեցի
փորձուցեալ քահանայի Չմիւռնոյ Սր. Ստե-
փանես Էկեղեցոյ, ի Հոգեւորապէս Տաշա-
կումն գասուց քահանայից, յամի Տեառն
1822, ի յունիսի 18:

Էջ 3.— Յաղագս պատուոյ քահանա-
յից.— Գերագոյն է յոյժ պատին քահանա-
յական...:

Էջ 56.— Առաջիկայի իմ հեղինակին,
տառնց յաւելման ինչ:

Էջ 58-72. դատարկ:

2257

ԿԱՆՈՆ, ՏՂԱՅԱՆՈՒԷՐԻ

Ս. Յակոբ. Երուսաղէմ

1834

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 31×21: Էջ 14: Հանգամանք
յաւ: Թուղթ թանձր: Գրութիւն՝ խորագիր-
ները և սկզբնատողերը կարմիր, մնացեալը
սև և մեղանոյ, միասին, 20 տող: Թուրքեր-
էականայմ խաւարարտեայ:

Ճակատ.—

Էջ 1. ծագակարգ շրջանակի մէջ.—
Կանոն արքայ ամուսնոյ՝ յորժամ բարեկալստ
ծնողք զենն զգասակս իւրեանց ի Սր. Գլխադ-
րէն, աբխնքն՝ ի Հոգեւորապետութիւն նորա
յանձն տունն զգասակս իւրեանց.— 1834:

Էջ 2, Հեղադիր.— Խորատ.— Յարձակ-
ման ժամուն՝ տան չուրջառ չորս փարդակե-
տի, և ապա սրբազան պատրիարկին չուր-
ջառ, խաչ, դաւազան...:

Եւս Կանոն ի վաղոց սահմանեայ կայր
ի Սր. Աթոռս, բայց մի միայն վերջի աղթքն
էր, ուստի ճորագաս այժմ ևս բարեկարգե-
ցաւ ի փառս Աստուծոյ: 1829. Սպաստոս:

Էջ 9.— Եւ ընթերնու հայրապետն դա-
ղթս զայս ի վերայ մանկանն:

Էջ 14. դատարկ:

2258

Խ Ո Ր Է Ր Դ Ա Տ Ե Տ Ր.— 35

Աստիսիան—Ջուղայ

ՌՃԿԱ = 1712

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 32×21×1: Էջ 52: Հանգամանք
յաւ: ցեղահարութիւն թէթէ: Թուղթ հասա-
րակ: Գրիչ՝ Աւետ Սարկաւադ: Գրութիւն՝
խորագիրները և սկզբնատողերը մատամբ
կարմիր, սկզբնատողերը կարմիր կամ կա-
պոյտ, մնացեալը սև և մեղանոյ, երկսին, 24
տող: Թուրքերի վարժ: Համառատագրու-
թիւնը ստիպարական: Գոնաւոր դարդադիր և

յուսանցադարդ, զյխաւոր հատուածներու բա-
կիցրը, բաւական ճաշակաւոր: Կիսախորան
իւր սարձք, էջ 66, 27ա, 30բ: Խորանագարդ
էջ 9: Եկարք, պատարադիչ եպս. հանդերձ
պայտարկուներով, էջ 8. Եպս. ծնրադիր
13ա, փերարերում 25ա, պատարադիչ սեղա-
նի սովն 26բ, վերջին ընթերք 30ա, օրհնու-
թիւն ընծայից 32բ: Կաշկեղամ խաւարարտ-
եայ, Ստացող՝ Խաչատուր Քահանայ:

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ
Նվաճողական — 117

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ
Նվաճողական — 117

1172 ԳՃԺԺ

ՆՎԱՃՈՂԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

2259

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ
Նվաճողական — 117

1172 ԳՃԺԺ

Նվաճողական — 117

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ

Նվաճողական — 117

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ

Նվաճողական — 117

Գ ԺԳ ԳՃԺԺ ԿԻ
Նվաճողական — 117

Նվաճողական

Դիմելուամբ անց կշմի-
 վելամասեյ ստանդարտնաշմով
 վիշգաղաւոր տոմ կաղմով
 վիտեմիմով կաղմով աշիւ ոյ
 վիշգաղմ ըմմ ամբողջում յոյ մով
 վիշգաղմ եղմմում միւսողմ յոյ մով
 վիշգաղմ Բուսաւ աղմովմով ոյ եմով
 9 հիւ. 1266 Վ
 Եղմմումով ոյ ըմմումով — 12

Վեղիկ եղև զմեռնուհանս ոչ
 Վշազմէ զստեհտո մղիկ
 Վիւրջդիլ տղիկս մըն ու
 Վերսխոյն զստ զլստսպոյն ու

691 1891

[illegible][illegible]

{တၢ်မၤအိၣ်အံၤတၢ်အံၤတၢ်အံၤတၢ်အံၤ}

Յոյն եւ սսէ.— Աւարեցաք եւ կատարեցաք
բառ կարողութեան...

Էջ 47ա.— Ստղմոս Դաւթի.— Անցաք
մեք ընդ հուր եւ ընդ ֆուր...

Էջ 47բ.— Վերջ:

Յիշատակարան Գրչի.— 1769

Էջ 48ա-49ա.—

Անեղին եւ տեմաճին եւ միոյն Աստուծոյ,
եռանձնեաւ ստեղծողին համայնոյ,
միանական Սր. Երբորդութեան համայոյ,
փառք պատիւ յաւիտեանս ամէն:
Սակա յուսոյն մերոյ բանին Աստուծոյ,
փառաբեցաք տնօրէնական Սր. Խորհրդոյ,
պատական մարմնոյ եւ արեանն սրբոյ,
սր է մաքրիչ հոգւոյ եւ մարմնոյ:

23.— Հայրապետ Բագմեալ

Է. 2264, էջ 6

Յանկաջողք սորա խիստ պղծի,
ճնողք սարս Լն բաղձալի,
Լն արժատք աղբիւ եւ զբարձալի,
բարունակ ծաղկաբեր հոտով ի յի:
Հարազատ սրդի բառ ծնողի,
նմանութիւն հօրն ի յինքն յայտնի,
բառ ճեւղական հրամանի,
հատուցանէ վարձա ծնողի:
Ի որհնեալ զիս զէն կոմարակալի,
եւ ի տեմաճն Լուսնեց կոչի,
փառապարզ ձիւն իշխանի,
եւ բարեպաշտան քրիստոնէի:
Փառաբեցաւ ալամ տառի,
զեքամաքտ Սր. Խորհրդի,
սրդի սորա մեծ իշխանի,
բազմակ անուս շնորհալի:
Եւ յիշատակ անջրնջելի,
եւ ճնողաքն համայն աղի,
կենդանեացն սրք Լն յերկրի,
չբաւ հոգւոյն ի հանգստի:
Սր. Խորհուրդն անմահ Պատարալի,
իշխի պահպան սորա եւ միշտ յարի,
Սակառնեան անուս բարի,
սրհնեալ իշխի սրբոյն տմեկանի:
Է յիշատակ իսրն համայնի,
եւ ճնողաքն մեծազոյն պատականի:
Բազմակ արգիւն զեռարուսի,
աղբիւ Լողարքն տմեկանի:
Եւ տուր ումեմն վեհապետի,
Երուսաղէմ քաղաքն բաղձալի,
Գարբիւլ արհի Լոյսեղեպոսի,
նորապետակ եւ աստուածաբան վարդապետի,
նմանեալ է անջրնջ արձանի,
կանդեալ ի մէջ սուրբ սեղանի,
փառն փրկութեան հոգւոյ սորին,
եւ ամենայն աղբաւորման:
Յիւր իմանա՛ Սր. Պատարալի,
եւ ինդրել զթնպութիւն մեկաջ սոցին,
ընծայեցաւ սա ի թրականի,
ԽԻ Եւ տառ եւ յաթի,
նմանեանն Հոկոտեմբերի քրտանի,

Վերջ:

Էջ 49բ-50, զատարակ:

միտ . զի միտ արժանանա եղծ — 1710
 . . . ի վերաբերում միտ — 1711
 . . . զի միտ արժանանա — 1712
 . . . զի միտ արժանանա — 1713
 . . . զի միտ արժանանա — 1714
 . . . զի միտ արժանանա — 1715
 . . . զի միտ արժանանա — 1716
 . . . զի միտ արժանանա — 1717
 . . . զի միտ արժանանա — 1718
 . . . զի միտ արժանանա — 1719
 . . . զի միտ արժանանա — 1720

1710 = 1711

1710 = 1711

1922

. . . զի միտ արժանանա — 1710
 . . . զի միտ արժանանա — 1711
 . . . զի միտ արժանանա — 1712
 . . . զի միտ արժանանա — 1713
 . . . զի միտ արժանանա — 1714
 . . . զի միտ արժանանա — 1715
 . . . զի միտ արժանանա — 1716
 . . . զի միտ արժանանա — 1717
 . . . զի միտ արժանանա — 1718
 . . . զի միտ արժանանա — 1719
 . . . զի միտ արժանանա — 1720

1922

1922 = 1923

— 1710 = 1711

. . . զի միտ արժանանա — 1710
 . . . զի միտ արժանանա — 1711
 . . . զի միտ արժանանա — 1712
 . . . զի միտ արժանանա — 1713
 . . . զի միտ արժանանա — 1714
 . . . զի միտ արժանանա — 1715
 . . . զի միտ արժանանա — 1716
 . . . զի միտ արժանանա — 1717
 . . . զի միտ արժանանա — 1718
 . . . զի միտ արժանանա — 1719
 . . . զի միտ արժանանա — 1720

— 1710 = 1711

1710 = 1711

. . . զի միտ արժանանա — 1710
 . . . զի միտ արժանանա — 1711
 . . . զի միտ արժանանա — 1712
 . . . զի միտ արժանանա — 1713
 . . . զի միտ արժանանա — 1714
 . . . զի միտ արժանանա — 1715
 . . . զի միտ արժանանա — 1716
 . . . զի միտ արժանանա — 1717
 . . . զի միտ արժանանա — 1718
 . . . զի միտ արժանանա — 1719
 . . . զի միտ արժանանա — 1720

Էջ 38ր. — Որ աւրհնէս գոյնսիկ . . .

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի —

1710

Էջ 2ա, ստորագր. — Գրչեցաւ սուրբ
Խորհրդատուրս, թիւի Հազոց ԹՃԴԹ, օգոս-
տոսի ԻՒ, Ի Սպասն, ձեռամբ նազաչ Խօջա-
սաթի :

Մանր յիշատակագրութիւն Ստացո-
ղի —

1. Էջ 13ա, մէջեղբ, բոյրդիր տար-
բեր. — Ով սուրբ պատարագիչ, յիշեալ Ի Քս.
գհայրն իմ նազարն, և զմայրն իմ Թնարին :

2. Էջ 30ր, ստորագր, բոյրդիր, մա-

սամբ տարբեր. — Ով սրբազան պատարա-
գիչ, յիշեալ Ի Քս. զարեղան զսկր Մկրտի :

Մեծ յիշատակարան Ստացողի — 1710

Էջ 39ա, բոյրդիր տարբեր. — Փառք
և ստեմնեա և միասնական Սր. Երբորդու-
թեանն արտաստօք մաղթեմ ի սուրբ
մատչողից զստեմ երկնաւորի, տէր Մկրտչի,
հօրն իմ նազարին, և մօրս Բնարիսի, և մօ-
րաքորս իմ Գուրիսի, մի ձանձրութիւն
խախտի սուրբ քահանայի, առաջի զառիւղ յի-
շեյ զստեմ, ինեյ արժանի թողութեան մեղ-
քի : Հազար հարկերի և յիսուն և ինն, Հա-
յոց թիւ կոչի, քամեանն յայրիս ԻՒ, և զի
դոր ծրեւոյ տրեցի :

Էջ 40. զատարի, անմաքուր :

2268

ԿՐԻՍՏՈՍԻԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂՈՍԻԱՆՈՒԹՅԱՆ — 45

Ո. Էջմիածին

ՌՃԼԻ — 1688

ԴԱՐՄԱՆԻՍԻԱՆՈՒԹՅԱՆ —

Մտալ 26. 10 X 1 : Էջ 48 : Հանգամանք
չտույտ : յատանցիկ զեղանարութիւն թեթի :
Խաղթ թանձր : Գրչի : Դարեւոյ՝ Գրչիդոր Ե-
րեւանցի : Գրչութիւն՝ խարտիւրներս կար-
միր, սկզբնատուներ և զխառնատուներ ոսկե-
զոյն, կարպետ, և կտրմիր, մնացեալս սե-
մեւանով, երկսին, 24 տող զսեւաստ զիծե-
րու միջև և կամարներու ներքեւ : Բոյրդիր
կանոնաւոր և վաշէլու : Համառոտագրու-
թիւնք ստորական : Գուրուդր ոսկեխառն
զարագիր և յատանցազար զխառն կտր-
ներու սկիւրբ, քաւական հոսր և կոկիկ զը-
ծարարութեամբ : Կիտախորան իւր սարք, էջ
3ա, 24ր, 30ր : Խորանագար, էջ 5 : Եկարք,
պատարագիչ հայրապետ և զոյց մը սարկա-
ւապներ, էջ 1. Ս. Երբորդութիւն 18ր. պա-
տարագիչ սեղանի առջև 22ա. խաչելութիւն
ներքեւ : Յարութիւն 24ա. Վերջին Ընթրիք
28. Քրիստոս քաղմեայ 33ա : Կաշիկաթ խա-
ւաքարեայ ոսկեղրուազ : Դատարի տա-
րեր թուղթ սկիւրբ և վերջը չորսական
թերթ Ստացոյ՝ Մինա Վրդ Մեթեցի :

ԲԱՆԿԱՆԻՍԻԱՆՈՒԹՅԱՆ —

Էջ 1-2, զատարի :

Էջ 3ա. — Սրէնք արկանելոյ սպաս եկե-
ղեցոյ . . .

Էջ 5. — Սր զկեղեկս և զոյց . . .

Էջ 18ր. — Հատարամք ի մի լեծ . . .

Էջ 22ա. — Ոչ որ արժանի է . . .

Էջ 24ր. — Տէր լեծ. զօրութեանց . . .

Էջ 28ա. — Լեռնք կերէք, այս է մարմին
իմ . . .

Էջ 30ր. — Որով զհաց օրհնեալ . . .

Էջ 32ա. — Երեւա Տէր և ողորմեա, և
զհնէն զՍր. Յաթուղիկ Լուսաբեական եկե-
ղեցի ք . . .

Էջ 43ր. — Սր օրհնեալ զանսիկ . . .

Յիշատակարան —

Էջ 45ա. — Ստացոլի. — 1688

Արդ աղաչեմ բոլորսս սրբոյան քահա-
նայից, ի մամ ստիկարի Սր. Պատարագի
մարմնին Քի. յիշեալիք զիս զմեղքս վերա-
տրեալ հօղի զՄինա վարդապետս պիտակ
անուն Բամթեղի, որ բառացայ զսա ի վաշե-

յուն ինձ: և: Լիլի դու յիշատակի Սր. երու-
սաղէմ քաղաքի, ի դուռն Սրբոյն Եակովբայ
Գլխադրի որդւոյն Զեքիէի, Իճձ. և: Էթր-
ի Վասնորոյ մտղիկեմ պատաս քաճանայա-
պետիցի և: քաճանայիցի, յարեւելի կամօք,
չափաւոր աշտ ինձ յիշատայի, որ ի տուն Տեա-
ւորն, թողաթիւն անշտփիցի մեղաց իմաց հալ-

ցեղիք յանրաւորալի բարեացն Աստուծոյ,
որ է օրհնեալ յախտեանս յախտելից, ամէն:

Էջ 45ր, ստորագր. — Էջ հոլանեալ
Սրբոյ Աթոռոյն Էջմիածնի զծաղկեցաւ ձե-
ռամբ յաղանմել Գրիգորի երկամեղոյ:
Էջ 46-48. դատարկ:

24.— Պատարագիլի եպո.

Թ. 2268. էջ 4

25.— Վերջին Ղորթի

Թ. 2268. էջ 28

...սխալից աղ Լադիկի հիմ — 6 ծ՝
 : հիմառուհ : 1-1 ծ՝
 — Զարգացող լինելու :

... զհարկոցն և տոկոսի
 քի չհանդիմակայ զհարկոսս և զ
 քի չի հարկոյ զտոկոսի զտոկոսս և զ
 ... քի չի հարկոյ զտոկոսի զտոկոսս և զ
 ... քի չի հարկոյ զտոկոսի զտոկոսս և զ

[illegible]

100

Հ) Երամբում — Բնի
Պարզի ման տեսիլ Երգի միջ — Բնի

-9 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 10

... Ժողովուրդը չի կարող հեշտ հարկեր վճարել և օգնություններ ստանալ։

[illegible]

1914-1915

21 — 9 8 9 8 7 6 5 4 3 2 1

2270

Եղեպի խմած . զՊ . ոգլխազան- ուր
— աղեպի գ . վճիչ զմա : ի Բարսո տուաք . հօյի
զվից . Ի լի մեքել եղ . ուժիկն մտնային աշիվ
Խառնատունն մուտ թ[ը] — միջ . ըն

— վճիչ սրտովսանվի

... կիսագետի սղոյժում մի — Ժճ
... բղզուն հեռաբեր էլ թուրքահայ — Լույնտո
-ով վերականգնող ապրանքներ — աւել ծծ
... ղը մի էլ իրար տալի՜շ — աւել ծծ
... գետն ոչ եղբորակի միմ — աւել ծծ

— ԳՎԻՊԻՍԻՆԵՆԻՍԻԱ

• աստուածային խոստումն է հայկ. իսկ. աստու.
• միջոցառում միայն զանի հոսանքում անցնող
• անվ. վերջում զրահայնություն ժողովրդականության
• արտաքին. բնականություն, հասն. զգուշացում
• իսկույնից զո. միջոցառում. միջոցառում
• անկողն. միջոցառում. զգուշացում. միջոցառում
• անկողն. համարում. խոստում. զգուշացում
• անկողն. իջնում. հոսանք. միջոցառում
• անկողն. իջնում. հոսանք. միջոցառում

— ԳՎԻՊԻՍԻՆԵՆԻՍԻԱ

1291 4811

q h q s

91 — 0 8 9 8 11 6 0 7 0 0 6

2269

871 1 6 11 44 5 4 118 108 11 — 6977

1192

Ի թղթ
 — ևս ուղղման ղոշմից յղչյալսցի
 թիվ ուղղել ղոշմից ղոշմաւոր ուղղման մաս
 — ևս ղոշմից ղոշմից ղոշմաւոր ուղղման մաս ից
 ևս ղոշմից ղոշմաւոր ուղղման ղոշմից
 — ղոշմից ղոշմաւոր ուղղման ղոշմից

... կիսադեղնի ողջչմում մի — մեկ ծի:
 1 ... քիմիա է ժամանակակից — մի 1 ծի:
 1 ... մեծի ու խոցեղի մի — մեկ ծի:
 1 կիսադեղնի — 7-1 ծի:
 — Դավիթ Սիմոնյանի խոսքը:

ւաղ յաղամաղա յեռիսթիւն ։ յժշէն զտի
 ւոմիստ ժշէթ մահաւաստաբաշ ։ մահազգակ
 մկնմամայ ։ յղճիբ մաղզկի մկնմտի ' եւս Զ
 ' Զմիսիմ ։ իսզուրդ Կո մաւցնուդ ։ մկնմտի
 մկնստաւոյոզ Կ մաղզմկնմայ Զմիթմա
 լն ։ մկնզուսպ վնմ ' հոշոյլ Զվն ։ հոմա
 ման թկնաթ ։ տոմիկ զույթմկնմազ ։ մկնիւզ
 ւնմ մկնզմկնուտ մկնի ։ մոմաւոյոզ ժադա
 ւուդոշ ։ Ե) ժճի ։ Զ Լ 61 Զ Ե Զ Իսուս
 — Զվիթվիթիմիմիմիկ

ST — J S 9 S 11 4 J 7 J 0 9

2271

Ե ԺՊԺԴԴԴԴԴԴ ԻՆՏԻ ԿԱՏՈՆԵ ԴՐՈՅԻ
 : սեղանի վրա պիտի ոչ չգտնվի
 - ապա փոխանակելով զմեզին իրարման ոչ չգտնվի
 զվանդ կատակ զմեզին ոչ չգտնվի
 - Եստեղա իմ զմեզին զիրար զիրար զիրար
 - Զմեզին իմ զմեզին զմեզին ոչ չգտնվի
 ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ
 : Եստեղա իմ զմեզին զմեզին զմեզին
 - ապա փոխանակելով զմեզին իրարման ոչ չգտնվի
 ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ
 ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ
 - ապա փոխանակելով զմեզին իրարման ոչ չգտնվի
 ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ
 - ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ
 - ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ ԴՐՈՅԻ

: յՏ Գ Ժ ԺԵԳՊԼ՝ ԺԳ ՂԺԼԶԼԻ
 ԵՂ՝ ԺԻՂԺԺԺԺԼԻ ԶՊԺԺԺ ԽԻԽԽԽԽԽ՝ ԽԽԽԽԽԽԽԽ
 ՍԺԽԽԽԽԽԽԽԽ՝ ԺԺԽԽԽԽԽ ԶՊԺԺԺԽԽ՝ Տ ԺԺ
 — ՎԽԽԽԽԽԽԽ Խ ԽԽԽ ԽԽԽԽԽԽԽԽԽԽԽԽ
 : ԽԽԽԽԽԽԽԽ : ԽԽ-ԽԽ ԺԺ

... կիսազեղակու աղջկո մկ — ... 115 ծի
 ... կվիթի աղջկո մկ — ... 116 ծի
 ... մմուտ վ' մմուտ վ' — ... 117 ծի
 ... եղյու

մկեզնի մ — մկբ — զկմ մկ — ... 118 ծի
 ... զսղկ վ զեռ

մմուտ չնստ զեռազեռ մկ — ... 119 ծի
 ... մուտ վ վեռչմուտալ զեռնուխաբ — ... 120 ծի
 ... վեռչմուտալ վաղաք աք — ... 121 ծի
 ... զվիթի աղջկո վեռիկ մկ — ... 122 ծի
 ... աղջկո մ

մկ աղբմսն մկ մկ — ... 123 ծի
 ... աղջկո ճեռակ իմմկ — ... 124 ծի
 ... մբ

[illegible]

թին յատուց կեամ ի նմանահանութեամբ բուն պատկերին, որ այժմ կը պահուի:

Իջ 4. Թէթէ. և խառնակ նմանատպութիւն հանդիպակոյց իջի նրբապէզ խորանագարդին:

Իջ 5.— Որ զգեցեալ ևս զյոյս...

26.— Խորանագարդ

Ի. 2273. Իջ 5

Իջ 9ա.— Ամենակալ բարերար մարդաւոր Աճ. բարբրից...

Իջ 12ա.— Եւ առեալ զԻմին արկանէ խաչունիչ ի սկիհն ստեղծով:

Իջ 20բ.— Քստիանայն ձեռնամաճ աղօթէ ի ծածուկ:

Իջ 24ա.— ... Առաքեալ ի մեղ ևս յատուցի եղեալ քննայ յայտ, զմշտնջենաւորակից ք ևս զվակից Որ. Հողից:

Իջ 25ա.— Եւ ժողովարդի բազմատարած եղանակէ.— Հայր մեք որ յերկինս...

Իջ 30ա.— Եւ Բռնամայն բարձրացուցանէ ակնկերս ժողովրդեան ևս ասէ.— Ի սրբոս թիւն սրբոց

Իջ 33ա.— Եւ բարձրացուցանէ ակնկերս ժողովրդեան ևս ասէ աս Բռնա բարձր.— Ի Ոսրբ ի սրբոս

Իջ 34բ.— Որ օրհնես զայնոսիկ.

Յիշատակարան Գրչի.— 1657

Իջ 36ա.— Գրեցաւ ևս առաքեցաւ ևս երապարկ և ծաղկաթիթիլ Տեորս Խորհրդեան, ի մայիս տմայ ժԲՆ. ի խնդրոյ երիցս երանեալ ևս երջանիկ հայրապետի ևս սրբոսն կաթողիկոսի, տեսնեալք Պետրոսի, զերապիստիկ սրբոյ յաթոտոյն Գանձատարայ, որ ևս ևս ձեռն ևս զարդարեալ պայծառոյց ևս զայնոսից հաստատ կարգաւ սրբութեամբ, ևս Էկեւ երկրորդ յոստաւորի տանաւ սպասանից, որո Տէրն զատուց Աստուածն տմենայնի յոստաւորեալ զհոյի ևս զմարմին նորա, առա ևս ի հանդերձեալն, տմէ:

Որդ ևս ևս նաւաստ ևս յետնեալ տմենայնէ. Գրիգոր բաղձամեղ Էրէցս, զրէցի ևս ծաղկեղի զսա բաղձաւ աշխատութեամբ, ի թփականութեանս Հայոց Ռճ ևս Ջ ամին. իսկ ոչ թէ զման ինչ իրաց ևս զարժու աշխատեցաւ, այլ զման հայրական զԹոյն ևս խնամացրին, զոր ունի տա ահարձան ծառայս իւր: Վասն որոյ երեսանկեալ աղաչեմ զդասոյ կարգաւորութեան ձերոյ, յորտր սրբի երկար կեանք խնդրել ի Աստուծոյ զիւրոյցեալ հօրն մեծի, ևս յետ յերանկեալ ոստեացաւ, հանդուստեղ զհոյի նորա ի զորն Արքայամբոս: Եւ ևս իմոյ անորձանիս ևս թողութիւն խնդրել ի Աստուծոյ, տմէ:

Իջ 37-40. զատուրկ:

2274

ԽՈՐՀՐԳԱՏԵՏՐ.— 50

Ամիրդոլ Ո'ննաստամ

ՌՃԲ 1653

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասւոյ 25. 18. 1 : էջ 52 : Հանգամանք
յայտ անդառնացիք : փռտտամ սրգերէ .
գէրէն եւթ խերթերու վարի աջակողմեան
տնկիւնը կտրած սրջնահարթ թնկ : Թուղթ
զորչորակ : Գրէ՝ Սարգիս Սրկ . Ամթեցի .
Գրտ թին՝ խորագիրները բնշանդաղէս
կտրմէր , սկզբնատուրը կտրոյտ կամ կտր-
միւր , տէրանական եւ սրբազան բառերը յա-
ճախ տակեցոյն , մնացեալը սեւ մեղանով ,
Էրկտին , 25 տող , կտրմէր դիձերու միջեւ :
Բարդիւր վարթ : Համաստապրտ թինք սո-
վորակնէն քիչ մը տեղի : Կտրոյտ կամ բազ-
մապոյն յասնդապրադէր կտրեւոր կտրնե-
րու կից : Կտրմէր կտրոյտ կիսախորտն , իւր
սարքու : էջ 21ր : Երբազիձ յաղմադոյն տե-
նահուս խորանապարզ , իւր սարք , էջ 5 :
Կտնկարած գրտմադարդ : Ստադոյ՝ վարդան
Արեւոյ . արդի Էդիսայի :

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-3 . դատարի :

էջ 1ր — Աւրէն՝ արկամնիոյ սպաս եկե-
ղեցի :

էջ 5 — Որ զգեցեալ եւ զոյս :

էջ 17 — Հատառտք ի մէ Աձ .

էջ 21ա — Պտղաբարգամասոյց , զոր ա-
րարեալ է Սրբոյն՝ Աղեիտանդրու Հաշրապե-
սին Արամասի . Տէր Աձ . Գորտ թեանց . :

էջ 26ա — Եւ կամզմեալ խոյակիմէ
զրմմայնի ասեղիոյ ցած — Որտ գհացս տըս-
նեալ . :

էջ 36բ — Որ տըսնեւ զայնտիկ . :

էջ 37բ — Ազարբ որ մալս ասի՝ Բան զնա-
շակիկն խորեղոյն , Ի քանից Թու մալի Ասա-
Բալթի — Ստրմին քո տնապական . :

էջ 38բ — Տէր Աձ . Իմ Բա . Գա . րան
Հօր . :

էջ 42ա — Ամեհակայ ամեհախնամ Աձ .
յամեհաքնի . :

Յիշատակարան Գրչի — 1653

էջ 15ա-47ա , մասամբ սրբնակեր .

27 — Խորանագարդ

Գ. 2274 . էջ 5

Փառք անձատին անհատական ,
Երբորդա թեանքն յառկական ,
Հօր անեղի տնրիկրդան ,
Որդույ ճեկոյն եւ անասման ,
Հայտալ զրդման անգիտական ,
Ի Սուրբ Հօրէ որ մըտական ,
Էրեք անձինք բամանական ,
Եւ տէրտ թիւրն միտական ,
Որտմ եւ մէք եմք փառարան ,

թի՛ն՝ զամուսնիսմ նվկամտութե ժողով զշն
 : Ե՛թն՝ ժամսն մոյ հմտնաղմտոյ խախտնդ
 հղկողն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն վկայ
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն

-մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն
 -մոյն սնկ ժամսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն

Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն

2276

Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն : Ե՛թն՝ ժամսն զամուսն

ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն

ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն
 ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն ինչպիսիքն

1: Գառարկ մաղարաթեայ պաշարանակ րա-
կիցբը և չեբքը Երեւանի մեքթ: Յաշե-
կազմ խաւաքարտեայ տակեղբուսոց:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1. Գառարկ:

Էջ 2ա.— Որէնք արկանելոյ բաղաւ Ե-
կեղեցոյ:

Էջ 2բ-3. Գառարկ:

Էջ 5.— Որ ցղեցեայ ևս դոյս...

Էջ 21ա.— Սարկուսազի՛ Գոստախումէ.
— Ժող. Անէ աւթէս...

Էջ 21բ.— Հաւատամք ի մի Ած...

Էջ 33ա.— Որով զհայոց տարհնեայ...

Էջ 38բ.— Յիշեա Տէր ևս սպորմեա ևս
տարհնեա...

Էջ 32բ.— Որ տարհնեա զոյնսիկ...

Էջ 55-60. Գծումք բայց անգիր:

Մանր յիշատակագրութիւն զժողի.—

Էջ 38. Խորիկ յաւանդքի.— Ո՛վ տարբ
պատարագայ, իշէա զմէկուսոր ևս զանաք.
ժան զծոյս:

24.— Պատարագի բաղկատարած
Ի 2276, էջ 4

2277

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ.— 53

Ո. Յարութիւն. Նրոսաղէմ

ՌՃՂԵ 1716

ՆԿԱՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Նաւայ 21 16 2: Էջ 88: Հանդամանք
անրաւարտ. տառնցքները ցղեակեր:
Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ ամբողջութիւն
սէ. մէկնամբ, միասին, իւր ուղ: Քոյրքիբ
անհարթ, Համառատագրութիւնք սոփորակա-
նէլ բի: մը աւելի: Ուղղարարութիւն տկար:
Կաշեկազմ խաւաքարտեայ անարուեստ, մա-
շած:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-8. Գառարկ:

Էջ 9.— Յարմ կամեցի իսհանայն

պատարագ մատուցանել, պարտ է աշակա-
խորհրդարար զկեստաւ որիլ...

Էջ 33.— Հաւատամք ի մի Ած...

Էջ 67.— Յովհաննէ Ոսկերեանի.
Գոստանմ ևս մեծագուցանեմ ևս փառաւորեմ
զբիլ...

Էջ 73.— Որ տարհնեա զոյնսիկ...

Էջ 75.— Աղթք որ աւի Նախ քան զճա-
շակել խորհրդարն, ի բանիցն Թումայի Առա-
քիւնք...

Յիշատակագրութիւն Գրիլ.— 1716

Էջ 78.— Փառք Ամենաուրբ Երրորդոս

2279

ԽՈՐՀՐԳԱՏԵՏՐ.— 55

Տեղի

ՌՂԸ = 1649

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Նաւալ 20 15 1 : էջք 56: Հանդամանք
յաւ : Թուղթ բաւական թանձր : Գրիշ՝ խաւա-
ւաւք վարդապետ : Գրութիւն՝ խորագիրնե-
րը եւ սկզբնատուերը կարմիր, մնացեալը սև
մեղանոյ, երկուին, շատ ուր : Բոլորդիր : Հա-
մատաստորութիւնք սոփոքականէն քիշ մը տ-
ւելի : Կաշեկապմ գորգաւորն : Դատարկ
թուղթ սկիզբը երկու թէքթ :

ԲԱՎԱՆԴԱՆԻԹԻՒՆ. —

էջ 1-2. դատարկ :

էջ 200. — Որ զգեցեալ եւ զյոյս . . .

էջ 200. — Հատարմք ի մի Աճ . . .

էջ 450. — Յովհաննու Ոսկերեւանի տ-
ապետիւ — Գոհանամ եւ մեծացուցանեմ . . .

էջ 500. — Որ արհեստ գալնասիկ . . .

Յիշատակարան Գրչի — 1649

էջ 520. վերք — Ո՛վ սուրբ պատարա-
յաւդ, յիշեալ զճաշատուր վարդապետս, Է
զմայր իմ թ՛փ ՌՂԸ զրեցու :

էջ 52ք-56. դատարկ :

2280

ԽՈՐՀՐԳԱՏԵՏՐ.— 56

Ո՛ՆՇԱՆ. Արատախ

ՌԲԺԸ = 1769

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Նաւալ 20 5 : 15 1 : էջք 62 : Հանդա-
մանք յաւ : Թուղթ ուղիտակ, թանձր : Գրիշ՝
Հանկար վարդապետ : Գրութիւն՝ խորագիր-
նեքը կարմիր, նատուղիք, սկզբնատուերը
նախակն կարմիր, մնացեալը սև մեղանոյ,
երկուին, 15 տալ : Բոլորդիր յաւալ : Համա-
տաստորութիւնք սոփոքականէն քիշ մը աւե-
լի : Կարճաղիմ գորգաւոր եւ յատանցա-
յաւդ զլիւսուր հաստաւաներու «փիլք»
կապմ կիտաւթ խաւարաւորն : Դատարկ
թուղթ սկիզբը մէկ թէքթ :

ԲԱՎԱՆԴԱՆԻԹԻՒՆ. —

էջ 100. — Ազգր Բ առանձնակամ պատա-

լաղիչ Բահաւային յառաջ Բամ ըզգեստաւո-
րիլն — Որ զգեցեալ եւ ըզյոյս . . .

էջ 2ք. — Հատարմք ի մի Աճ . . .

էջ 51ք. — Յոհաննու Ոսկերեւանի Ա-
զգր Բ — Գոհանամ եւ մեծացուցանեմ . . .

էջ 510. — Որ արհեստ գալնասիկ . . .

Յիշատակարան Գրչի — 1769

էջ 59ք. վարք — Գրեցաւ Ռարհուդա-
տեարս ի քաղաքն Սերտատաւ, ի վանս Սուրբ
Եղանու, թ՛փին Հայոյ ՌԲԺԸ, Հեռամք մե-
ղապարս եւ տնարժան Յակոբ իբրու վարդա-
պետ զրչի : Էւ որք հանդիլք մը տեմ առ յա-
ղախս Հեր սուրբ, եւ յիշել զմեզ առ Տէր :

էջ 60-62. համարեալ դատարկ :

2281

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ.— 57

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 20 11 5: էջ 36: Հանդամանք
յաւ: Մագաղաթ կրկնալ: Գրութիւն՝ խաբա-
ղէքները, սկզբնատողերը, և սկզբն սկզբ-
նատողերը կարմիր, մնացեալը սև: Մէլանոյ,
Էրկան, 23 տոց: Բարդղիք մանր: Համաստա-
ղրութիւնք սովորական գրեթէ: Փառնա-
ւոր դարդադիր և յատանցադարդ զլիսաւոր
կտարներու սկիզբը: Բազմապոյն խորանա-
դարդ իւր ստորք, էջ 3:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-2. գտաւորի, իւր կողք:
էջ 3.— Որ զգեցեալ և քչաւոր...

էջ 13.— Եւ տպա ստի զՀաստամբն ի
բով: Հաստամբ ի մի Ած. . .

էջ 18.— Պատարդամասայց, զոր ա-
րարեալ է Որոյնց Արանաւի. Աղէկամեղրու
Հալլապեալին — Տէր Ած. գտարութեանց. . .

էջ 22.— Որ աւրհնա գայնտակ . . .

Այլատակարան Գրչի.—

էջ 34ա, սև տառ, նոտրադիր. Գրե-
ցաւ տեղոր ստոր խորհրդոյ, ձեռամբ ա-
նորման դարբն, որ յիշադք յիշեալ լինիք.

էջ 31բ. գտաւորի. նոյնպէս յաջորդ
թերթիւ, իրրեւ կողք:

2282

ՄԱՇՏՈՑ (ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ).— 62

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 24 16 5: 4: էջ 480: Հանդա-
մանք շատ յաւ: Թուղթ տակուն: Գրութիւն՝
խորդիրները, սկզբնատողերը և զլիսադիր-
ները կարմիր, մնացեալը սև: Մէլանոյ, միա-
սին, 21-22 տոց: Նոտրադիր: Համաստա-
ղրութիւնք սովորական գրեթէ, կարմիր կա-
պոյտ դարդադիր և յատանցադարդ կարևոր
կտարներու սկիզբը: Նոտրանդարդ իւր սա-
րաք, էջ 5: 257: Նկարք, բազմապոյն, տակե-
լաւան, Որհնութիւն պատկերի էջ 4. Տուչա-
թիւն գտաւորին էջ 391. Երկուրդ աստիճան
էջ 401, միեւնոյն պատկերը կը կրկնուի յա-
ջորդ սթ աստիճաններու սուշութեան սա-
թիւ և ս. էջ 410, 419, 428, 435, 443, 451,
461, 471: Կաշեկադմ տախտակեայ գրչմա-
րդադ: Դատարի թուղթ սկիզբը երկու
թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1. գտաւորի:

էջ 2.— Ցանկ Աւագ Մաշտոցի աշխ է.—
Ա-ԻԳ Գրութիւնը:

Ա. էջ 5.— Կանոն Աւրհնութեան Պատ-
կերաց Որոյնց, Ատաբեյոցն սով. և միշտն-
նաւ Կարապետին և Որոյնց Մարտիրոսաց,
որք մկրտեան մահաւոր կատարեցան:
Չեն ի վերադ բեմերին, և յատուցեն ջրով և
գինեւոր. . .

Բ. էջ 6.— Կանոն Փրկչին պատկեր
աւրհնութեան:

Գ. էջ 13.— Կանոն Աւրհնութեան պատ-
կերի Որ. Ստատածածինին:

Դ. էջ 19.— Կանոն Եպիսկոպոս Զեռնադ-
բեյոյ:

էջ 30.— Սահմանք և Որինադրույիւն.
զոր ուսուցանէ եպիսկոպոսապետն նրա զոր
ձեռնադրեալն.— Պատուական Էպրայր, որ-
պէս ձեռնադրեցաք թղթի Այ. Հրամանան
. . . Զգուշութիւն.— Տես Էպրայր, առ ի լի-

[illegible][illegible]

89 — "CUMMINGTON, N. H." 6 0 8 2 1 0

2283

[illegible][illegible]

87 J 67426 4 R8 v08 .01 - 1277

[ւով]

ԴԵՐ 1603

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Ճատայ 23-5-18-1: Էջ 376: Համարո-
մանը համարեա բաւարար, բայց կողք չու-
նի՝ փրկած է. վերի հայժք թիւ մը վնասուած
է թացութենէ և քչեքէ: Թուղթ հասարակ:
Գրիչ՝ Ռոճիկ, սրբի նշանաւոր Քահանայի
Գրութիւն՝ խորայրենեբը և զլիառատեբը
կարմիր, մնացեալը սև և լայնամ, միասին,
23 տող: Բոյսրգիր վարժ. Համառոտագրու-
թիւնը առատ. Աղղապրութիւն թերի. Գու-
նուոր դարդալիր և յասանդարդ կանոն-
ներս սկիզբը, բաւական յաջող: Ռարանա-
դարդ իր սարքը, էջ 9: Պահպանակ մաղա-
պաթեալ սկիզբը և մերջը քչեքէ թերի, բն-
աիր երկաթաղիր, մասն Աւետարանի: Պատ-
ուիրատու՝ Ստեփանոս եղա. Բայտեղի:

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1-2. պահպանակ մաղապաթեալ:

էջ 3. դատարկ:

էջ 4 — Յանկ. Ա-ԼԲ Գրութիւնը:

էջ 5-7 — Ծանօթ. ալ զրէի. տէյա ա-
յրթնեբը հաղորդութիւն է:

Ա. էջ 8 — Կանոն Մկրտութեան:

Բ. էջ 25 — Կանոն Պատկերացման:

Գ. էջ 33 — Կանոն Հաղորդ տալոյ:

Դ. էջ 37 — Կանոն զամ. վաղանձալսն
լղարկել առ Քրիստոս:

Ե. էջ 70 — Կանոն յարժամ տրդալ
վալսեանի:

Ձ. էջ 87 — Կանոն Տեառնական Արի-
նելոյ:

Է. էջ 96 — Կանոն լկ Արինելոյ:

Ը. էջ 97 — Կանոն ոգէհանգիստ առնե-
լոյ: . . .

Թ. էջ 101 — Կանոն Ոկի և Մաղգման
ալսեանելոյ:

Ժ. էջ 102 — Կանոն վէմի Արինեա-
րեան: . . . Եւ բերէ սարկաւազն աղ աւանով.

և մովսիք առեալ բուռվառէն. զմեծ յաւան և
ջուր և զինի:

էջ 105 — Եւ բերէ սարկաւազն զանիւն
հնոցին. որ է տաճ մովսիք ի բուռվառելն ա-
ւանոց. . . և եղա. առ զվկորս ի վերայ մովս-
լին քարն. — Ամենակարգ յախանեան
Հայր, տուր տշնոցիկ սրբ երկնչին ի քնն դա-
ղթաւ Երեւոյ. . .

էջ 105 — Եւ առնու եպիսկոպոսն զպն
ի ձեռն և խառնէ յանիւն, որ է մովսիք հնո-
ցին և առ յարն. — Այս խառնումն աղի
րնդ տարձնեալ մովսիքս, լիցի սրբութիւն աշ-
որժ սեղանոյ. . .

էջ 106 — Եւ եպիսկոպոսն տեսնողը
միանգամ ի վերայ խառնեալ աղին և մովսիքն
և արկանէ խաչանման ի յալսեանոյ ջուրն ա-
ւելով զայս քարն. — Այս խառնումն աղի և
մովսիքս տարձնեալ ջուրս, լիցի սրբութիւն
աշորժ սեղանոյ. . .

— Եւ եպիսկոպոսն առ զվկորս զայս ի
վերայ խառնեալ աղին և մովսիքն և քրին ի
միտսին՝ քարն ձայնիւ. — Աժ. տարազ, առ-
յաղիկ դարութիւն, թաղաւոր ինքեալ. . .

էջ 107 — Եւ տանու եպիսկոպոսն զգի-
նիմ, լնու արինեալ ջուր խաչանման և առ զ-
պալս քարն. — խառնումն զինչս րնդ ջրիս,
եղիցի տարձնութիւն աշորժ սեղանոյ
. . .

էջ 121 — Եւ մտանեմ ի պատարազ, և
տանի մուսամուտ:

ԺԱ. էջ 122 — Կանոն հանդերձեղն և
պաւս Արինելոյ, վարսգոր. կամ սեղանոյ
ձածկոյր:

ԺԲ. էջ 123 — Կանոն մուսահար արե-
նելոյ:

ԺԳ. էջ 125 — Կանոն աւազմն արինե-
լոյ:

ԺԴ. էջ 132 — Կանոն մաւառուն արե-
նելոյ:

ԺԵ. էջ 140 — Կանոն մուսակտեազ և

Գրեց իմ քանդակը Գրեց իմ քանդակը
Գրեց իմ քանդակը Գրեց իմ քանդակը

փշ, որ ' եւեղեալսն Եւդիկի մըք յիշեալ
 Լեւոնիմոս փ Քիշնքիմ Խոսկողովմալ քան
 Խոսեմոսի տըն Քիմիկոսն Նի՛ Քմմոնի
 Եր քի Լեմմա Քմուպիւն ' Կըքի քըքնա Քմն
 Եվմուսուսոսմ Եր քը՛նա ' Քմմոնի Խի

ՎԱԿՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴՐՈՒՄԸ ԵՎ ԴՐԱՆՈՒՄԻ ՎԵՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴՐՈՒՄԸ

[illegible]

— Ի՞նչ եղև քեզ հետ զանգուարանքի վրա, եղբորս ան-
 — ասանկ ժամանակներս յատկ. — 124: 87

1. Բողոքականությունը կառավարական : 911-921 : Ճ.Ղ

— անկամօճեց ցոյցով — 128 թիվ : 11

— Գ Երգարանից ցիսցուհի — 172 Ք · 777

: ... Բանգիկիդ Բամիլ Բուզի
-ժողովից զտրվելու եղբայրները Բամիլ Բուզի
Բուզի Բամիլ Բուզի Բամիլ Բուզի Բամիլ Բուզի

համար 14 թվով ցուցում — 1927 թ. 14
: հանգստավորում

— Երեւոյի զինուորական համայնականութիւնը — 1926 թ. 7/4

—ուժեղագույն փլզյոց ցուցող — 976 ծ՛ ԶԿ

• Բնագրական համալսարան: — 111 22 : 24

[illegible][illegible]

... համեմատվում
— 250 67 2/3

... խաղաղություն Բանդի
-վիկ Զոհմանյի ցույցով — 196 ժ՝ 114

Ի. ԿՅՆԻՍԻԱՆԻ ԴԱՐԱՆԻ ԴԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ԴԱՐՈՒՄԻ ՎԵՐԱԳՐԱՆԻՔԸ

... 1991 թվականի հունիսի 1-ին
-մու մեջ խառնվում էր սպառնալիքներ և հրապարակումներ

— Ի՞նչ մասը բարձրացրել ես: — Ե՛մ: Ե՛մ: Ե՛մ:

— 621 67 79

Երգում է իմ ընկերների և ընտանիքի մասին: Բաժակ
դրե՛ք, քանի որ հիմա եմ ես:

: պիտոմուկ լայնություն — 821 67' 67'

: պիտոմուկ լայնություն — 221 67'

: ... բաժանված համար — 221 67'

Ինքնակրթական կենտրոնի անունով 1997 թ. 12-ին
: Լեռնոստանի քաղաքի քաղաքապետարանի կողմից
Լեռնոստանի քաղաքի քաղաքապետարանի կողմից

0 9 4 1 5 - 1 1 - 1 8 7 2 0 8 3

2285

Մ Ա Շ Տ Ո Յ.— 655

Եւզակիւս Թսիար

ԹՃԻԶ 1697

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 21. 16. 2. 5: Էջ 272: Հանգա-
մանք չառ յաւ: Թուղթ Կեկեայ: Գրիշ՝ Գե-
որգ, զարմ տէր Բարազամի: Գրութիւն՝ Խո-
րոզիքները կարմիր, սկզբնատուները ևս զբը-
խատուները կարմիր կամ կապոյտ, մնացեալը
սև, մեղանոյ, միասին, 21 տող: Բոլորը իր
փաթի: Համառոտագրութիւնք սովորականէն
տակ: Մագկող՝ Սիբալէլ զրի: Երգի Բար-
դամ զբշի: Կարմիր կապոյտ զարդալի և
յուստեղապարզ զխաւսը կտորներու սկիզբը,
երբեմն հանդերձ զյիւստեղապարզով: Գունաւոր
խորանայալի իւր ստորք, էջ 7, 129: Կաշե-
կապմ խաւարառեալ, զբոլմապարզ: Պաշ-
տանտի մայապաթեալ սկիզբը և վերջը ևր-
կուսական թերթ, ընտիր երկաթալի, մասն
Աւետարանի, Ստաղոյ՝ Իգնատիոս Աբբ. Էւ-
զակիացի:

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-1, պաշտպանտի մայապաթեալ:
Էջ 5-6, գառաւոր:
Էջ 7 — Քաշանայք ստորք յիցին և մի
զարչեցուցանիցեն պանուն Տն. Այ. իւրեանց
...
Էջ 16 — Սաղմոս, եւ խրատական բանք
— Տէր ո՞վ կացցէ ի խորանի չառ...
Էջ 18 — Հարցումն եղիսխալականն առ
նախընթացն աստիճանաց իմի կարգաց —
Աստուածային և վերնական չորհն երկնա-
յին, ի վերուստ իջեալ ի Հորհն յառաջ՝ ի
մերա ևկեղեցի...
Էջ 19 — Այ կարորք, զիտեյ պարտ է,
դի ալ ի խորհուրդս կատարին ձեռամբ ինն
աստիճանաւորաց, որ Էն ալստրիկ, ի ներ-
քուստ ի վեր ելեալ:
Եւսի՝ Ընթերցողութիւնն:
Երկրորդ՝ Դոնապանութիւնն:
Երրորդ՝ Երգմեկուցիչին:
Չորրորդ, Ջաշափանն...:

Էջ 20 — Եղիսխալական ասէ: — Այ Էջ-
րայր, զմտարին զործոյ ըստն անեա...:

Էջ 26 — Խոյ յաւուր ձեռնադրութեանն
նստցի եղիսխալական յարտ ի մէջ ասեմին, ի
զատն եկեղեցւոյն...:

Էջ 42 — Բեա ալստրիկ մատիցէ պառ-
տաւորն հանդերձ ամ. ուխտին, առաջի ե-
ղիսխալականին, եւ ամեն շարական — Հրաշա-
փառ Աստուած...:

Էջ 69 — Սկիզբն աստիճանաց կեցիկու-
սաց, որք եմ Սաղմոսեղոյ, եւ Անեղան, եւ
այլն ըստ խաւարանի իւր կարգի...:

Էջ 79 — Կատարեցաւ Առաջին Կարգ
Դոնապանութեանն:

Եւ մտանեն յեկեղեցին, եւ սկսանին
զերկրորդ Աստիճան Ընդերջապարտեան...:

Էջ 83 — Երրորդ կարգ երգմեկուցու-
ցաց:

Էջ 87 — Չորրորդ կարգ Աստիճանի Ջա-
նիկականութեան:

Էջ 92 — Եղիսխալական Կարգ Կրօնաւոր-
կաւագաց, որ է Գոյիք:

Էջ 104 — Կանոն յորժամ Սարկաւագ
սեռնադրեն:

Էջ 128, գառաւոր:

Էջ 129 — Կանոն Ձեռնադրութեան Քա-
նանայց:

Էջ 173 — Կատարեցաւ Ձեռնադրութիւն
Քաշանայքութեան:

Եւ յետ այստրիկ կարգա՝ զկոյս զայն
ի վերայ կուսանաց, որք եմ կրօնաւորք:

Էջ 181 — Օրհնութիւն վեղարի:

Էջ 182 — Դանձ Ձեռնադրութեան —
Գրիկա ի մեզ Տէր ամենալի... — Գրիկ
ոք ի է:

Էջ 187 — Տաղ Ձեռնադրութեան ի յԱ-
ռաքել վարդապետէ: — Ի մէջ Հրաշափառ
հանգիսիս... — Ի տէր Աստուծոյ:

Էջ 190 — Կանոն Խաչ Օրհնելոյ:

Էջ 221 — Կամոն նորակերտ Գիրք Որհնելոյ:

Էջ 228 — Կամոն Խոսելի Սրբնեղոյ:

Էջ 229 — Կամոն Լեզ Որհնելոյ:

Էջ 230 — Կամոն Ոկարեալ սրտակեր օրհնելոյ:

Էջ 232 — Կամոն խիստ աւագոյ, և կարկառի, և ալլ ցտաման:

Էջ 233 — Ազոյք Ի վերայ երդմնաւարաց:

Էջ 236 — Կամոն Խաղող Որհնելոյ...

Էջ 240-264, տարբեր թուղթ և գրքաթիւն:

Էջ 240-250, դատարկ:

Էջ 251 — Շնորհապալոյ սուրբ Խաչատուր, Խոր և Զատառեալ Հոգիի Հոտին Քէ, ինչքէ ի քէն մաշք՝ սուրբ եկեղեցի, Հանդերձ ամ՝ ախարս, զի կոչեացես Կոչոյ անուն: Բանի սպասուորս՝ ի պատիւ և յատարճան մեծի վարդապետութեան:

Էջ 257-260, դատարկ: Եւջնոյն դատարկ է 261-268:

Էջ 260-272, մարդաթեալ սրահանակ:

Մանր յիշատակարան Գրչի. — 1696

1. Էջ 25, ստորագր. — Արդ, այ սրտացան հարք իմ պատաւականք, յիշեցէք ի մաշտիւ ազոյթն ձեր՝ դատաջոյ աշտ մատենի, զիշնառիս վարդապետն Լեզոյիկացի, Համաշն աղնեօքն, և որք յիշէր՝ յիշեալ լիջիք ի Քրիստոսէ, ամէն:

2. Էջ 127, վարդ. — Գրեցաւ Զեռնոյրաթեան Գիրքս՝ ի թողաքս Թոխոթ, ի թրտականութեան մերում Ռճնի: ամին, ի զեկաներէր սեւոյ Ը, որ ի մամանակիս յարս կաթոյիկոս Սր. Էջմաննի էր ամէր Զատուր, որ չեա մեծին Եղիսիպարոս շատաւ յաթաւ նոր. Իսկ այժմոս Զուգոչեցի Ստեփաննոս վարդապետ անն եղեալ կաթոյիկոս, որոյց վկատարածն. Աստուծոյ է զիսեյի՝ ինչ զի՛նչ յինչոյց է:

Եւ ճրեցաւ զիրս ի խնդրոյ տեսան Իգնատիոս վարդապետի, ի վաշեյումն իւրոյ անձինն, որոյ Տէր ընդ երկոյն ասորս տացէ վաշեյի, ամէն:

3. Էջ 189, վարդ. — Գրեցաւ Զեռնոյր-

աթեան Գիրքս ի Թոխոթ թողաք, ի թաւանի մերում Ռճնի: ամին, ի զեկաներէր ամսոյ Քէ. Ի խնդրոյ տէր Իգնատիոս վարդապետի, և արհեսպետոյս, ի վաշեյումն անձինն իւրոյ, և յիշատակ ծնողաց իւրոց, և չեա անգամն իւրոյ՝ մատցէ սա յիշատակ անջիւնջ ի Սր. Երեսնոցէմ, ի զուտն Սրբոյն Թախարայ: Եւ որք Հանդիպէք ամս՝ յիշեցէք յազոթն ձեր զիշնառիս վարդապետն, նաեւ զԴէրոյ գրիչս, և զուք յիշեալ լիջիք ի Քրիստոսէ, ամէն:

4. Էջ 220, վարդ. — Ոյ պատաւական հարք և Լորտաք, յորմառ պատահիցէք ամս, ընթերցալ կամ գրանելալ, յիշեցէք ի մաշտիւ յազոթն ձեր գրատաջոյ սորին՝ զիշնառիս վարդապետն, և ծնողն նորին և զամ. ազատածն իւր:

Ընդ սրս և զգրոյ սորին զԴէրոյս՝ դարբ տէր Թարապամի և քաջ գրադրի, Համապեղոյ ի Քրեոտոս, որոյ Տէր սպարմեղի: Եւ որք լիշէր զիշէր՝ յիշեալ լիջիք ի Քրիստոսէ Աստուծոյ մերմէ, ամէն:

Մեծ յիշատակարան Գրչի. — 1697

Էջ 235 — Շնորհիւ ամենադօրին Աստուծոյ՝ զրեալ տարտեկաւ զիրս ի թողաքս Լեզոյիկոս, որ և Թոխոթ, ի թրտականիս Հարց Ռճնի, յանաթ ամսոյ ի մէկն: Զեռնոյր Բարդամեղի և յաղնադոյի Դէրոյ գրչի, ի խնդրոյ տեսան Իգնատիոս վարդապետի, և աստուածաբանութեան թարգմողի, և արհեսպետոյս Լեզոյիկոսոյ, ի վաշեյումն անն. Զին իւրոյ՝ որոյ Տէր ընդ երկոյն ասորս տացէ վաշեյի տաղձ կեռօք: Սր և աստացա զիրս յիշատակ Հուրոյ իւրոյ և ծնողացն իւրոց՝ և Կախատարացն իւրոց, և միանգամայն ամենից ազգականացն իւրոց:

Եւ որք ընթերցալ քաջ գրա՝ յիշեցէք ի մաշտիւ յազոթն ձեր՝ զիշնոյ զրեցեալ զիշնառիս վարդապետն, Համաշն աղնեօքն, և խնդրեցէք ի Քրիստոսէ զնեքումն սպալանոյ իւրոց, և Էթի մարդկաթին ինչ: մեղոյցեալ ինչ վաթս կամ մեծի, մի յիշեցի յատարն վերջի: Եւ զուք, որք յիշէր ի սուրբ յաջութիւն ձեր, յիշեալ լիջիք ի Քրիստոսէ յուսոյ մերմէ, ամէն:

Արդ Աստուծոյ որքան ինքն կեղանի է, ինքնին վաշեյիկոց է զգիրքս, իսկ չեա

անցածն են իբրև խոստացելու է տալ զսա ի Սր. Երեսուցակմ. ի զսահ Սրբոյն Յակոբայ՝ յխրատակն ևն ոչ ոք չունի ի խխառնթիւն արդիւի զսա առ ինքն և ոչ տալ Սրբոյն Յակոբայ, և կամ արտահանել զսա ի զրանել Սրբոյն Յակոբայ, այլ միւտ մնառնել ի Սր. Երեսուցակմ ճառարն, իկն որք յանդգնելն և ինչն ևս նշան և, և պատարարածն ճաշին օ-

տարք իրենցէն, և խնամոյք սորին օրհնեալին յիևտուծոյ, ամէն, Հայր մեր:

Յիշատակագրութիւն Մանգկաղի: —

Ի՞նչ աստիճանով, բարոյիկի փոփոխությունը ի մեկտեղ թողա՞նք իր ցորդի տեր Խաչատուրի պրի՞նցիպալ դաստիարակության, գյուղացու-մեկ լիբերալի պրի՞նցիպալ դաստիարակման:

2286

Մ Ա Շ Տ Ո Յ (ԳԼԶԱՆԱՅԱԼԻՄԻՆ) . — 66

2 | Page

1649

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, —

Մտալ 20 11 5: ԽժԶ 501: Հանգամանք
լաւ, լալջ լուսանցքները մասամբ ցեղակեր,
էւ գործածութեամբ ազդեցութեամբ. երկրորդ
պարկին թերթերը փրթած: Բուղթ կոկեկայ:
Փրի, Քնան ինքանցի: Փրոթին՝ խորա-
պիւրները, սկզբնատուները և պիտատուներ
կամքը, մեղացեալը և մէլանով, միտարեւ,
19 սոյ: Բոյրերը: Համառու տարրեր ինք
սոյութեան: Մագիկ՝ Փրիք: Փոխանոր
պարագիյր և լուսանցապարց կանոններու ր-
կիցը: Գլխապարց իւր ստորք, էջ 47. ՔՅ.
117: Խորանայարց էջ 5: Կաշկեկամ տախ-
տակեայ գրովմադարց: Պահպանակ մագի-
տութեայ սկիզբ մէկ թերթ, վերջը՝ երկու,
համարեալ պատարց: Ստույտ և Լուսիւրդ
վարպեալ Բաշանէս:

— l u m s m n 2 m :

Էջ 43. — Իստին գիրքս արինու լեւոն .
 Ամէնայաւ ք Տէր Թաղաւ որ Թաղաւ որաշ

Էջ 47.— Ընկերացուածս ի նմրեղոց—
և ասաց իձ. արտադարձարս...

Լուսանդազարու թիվն Գրչիլ — էջ 62-63,
ստորոտու. «Պատկն աւարտեցաւ և զյոժոյս
ճեղքը կտրեաւ»:

ՀԳ 64 — եւ լսուրն ներքադի գայ բա-
խմայն եւ տոնու գպտակն ի գլխայ փեսայի՞ն
եւ այս կսմնն կստարի:

Գ. Էջ 72.— Կամոն Հաղորդ տալով :

Դ. Էջ 82.— Կանոնով դամ. վանմունիքն աղայսն, որ ի տասն տարւոյն ի վայր են, առ Քն. յողարկի:

էջ 101. Աղբի նազաշ Ոհրտիկ նախկապոսն, վասն սգաշոյց մոխուսն. — Արարիչն
արարածոց մէկ բարկաշուն . . .

Է. Էջ 115. — Պարզ եւ Պաննոն գամ. հա-
ւատադեռալուն ի քս. յադարկել:

Էջ 116. — Առիթունի քիւն վարչամասի:

Հոգի երեսաց մերոց Տէր Եւ. Գ. — 117 —
 Ի 9 117 — Իս ասէ զլիկալութս — Ի Է. յա-
 խտեանկան, անսկիզբն, տեւոյ, անխմանալի

Էջ 117.— Գրանձ Լեոնիքյաղի Համա-
ստատ. յԱռաքել վարդապետէ տուտցեալ —
Այսօր **Եւստ** հրաման յարարէ՛ն . . . — Ա-
ռ ա բ ե լ վ ա ր դ ա պ ե տ ի է :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

191. *Agrostis alba* L.

Հիշատակարանի Գրոցու: Կա-
մանի Լկ. ապ ինչ կայ ի տուփ պրոցու ալա.
Յանիկ Է. Լկ-ի Գրու իննք:

Ու. Էֆ. — Երտառ Մկրտում քեան հոգե-
ւոր հոր մերոյ Գրիգորի Վարդապետի —
Յոյր՝ տա՛ կամիցի թրխատունեա տանէ՛ պարտ
է դու յս կարգ կատարել :

Ի՞նչ է. — Նո ապա բռնահամայն ստեղծվեց-
 լավ — Տէր Աճ . Ճեր , Աճ . բարեբար . . . :

Բ. ԽԳ 240. — Խաճումի Առաքել ղԵՆԵԼԱՅ:

ԼՁ 31. — Խաչատրի, գրողամբ հայտնի . . .

[illegible]

Ի վաղ ցրտի վա-
 ր՝ ժբայք ամեհում էին՝ ուղ Վ և ուղ Ղ Եր-
 անհմայք էն Ե՛լ՝ չըստ էն եղտ ամի՛ բռնի-
 վ ամեհի մա՛ն՝ լիզումե՛ն՝ չ՛ զվա՛ն հաղարտ և զգա-
 տիլ սոս՝ հազմահաղամ և սեմիչ Վ մանա՛ ժբ-
 բուն զտիլ անհուն անաղարտի վ բա՛ն մա՛ն՝ ու՛-
 ժմեկ վիզիկի զտե՛նք Վ զան՛ք՝ ուղ լիտ բաղա-
 Ե՛լ ամի՛մ՝ ուղ մանա՛մի՛ն Ե՛լ ամի՛լ չի Ե՛լ՝ ուղ Ե՛լ
 -մաղտ Ե՛լ ամի՛սկա՛ն զիլ անհունա՛ն աղ մի՛

: Երգում է՝ Լևոն

—միլլ ցխանշ Կ Լահիլլ Կ Ժաշ ցլլալ Ժաշ
—մալլ Ժալալալլալ Ժալալ — Ժալ Ժալ
Ժալ — Ժալ Ժալ Ժալալալալ Ժալ Ժալ

[illegible]

Համարակ : 102 ծ՝
Հանգրվանայում զարգիված
Հիմքից հիվանդակ : 102-88 ծ՝ չի
: Բնական
Բնակչությունը ցամաքի քաղաքում — 221 ծ՝ 64
: Բնակչ.

-զմել մուգուրով ցլիցուղի — ԷՒՐ ծի ԴՊ
 ... տոմս խնայմաք տղ — ԿԳԸ
 Դս ողբալեք ից ովխմառք եղլ — ԷՄ ծի
 : ժամատի զաղաղի տեւ ից : զհոտուտաղալլ
 զլիւսեք զսե զխիցից — ՈՅՐ ծի ԴԻ
 : Կլլմառվաւսուղի եմուղ — ԷԻ ծի ԴԵԼ
 ... ցլվմոմոնեղլ հոտ

- 71 վերջին ցավազգիլի — 201 34
 : հանդիպումն սնանկության վիճակում
 - առաջին վերջին ցավազգիլի — 625 34 71
 : հանգցյալ
 - առ համակարգում ցավազգիլի — 122 34 1
 : վառված ցավազգիլի — 222 34 1
 : հանգցյալ ցավազգիլի

մայ յուրքմաք զիսպուլ — 79: 87-114

կատեանց չարախոս ատուրն կենսատու Սրբոյ
Խաչմէրսացի տօնին, յերկիրն Հոնաց, ի Կա-
ֆայ թագաքի, ի Սր. Կուստուրչի եկեղեցին,
ձեռամբ մեղապարտ, և ողորմ մեռեալ, և
մարմնով թափառեալ, և մոռք տարակուս-
եալ, պանդուխտ և նրշղէ՛ն Գրիգոր սնուամբ
և եկ յարդապետի, սպասաւորի Սրբոյ Կա-
րապետին զերկրմանի, որ ի Տարօն և Հան-
դուցեալ, և Եպիսկոպոսի նոցնոյ գաւառին,
որ ի րոնաթեմնէ սրբուցն Հայկաթմնեայց աղ-
ղին Մարագ աստ եկեալ Հասի, թախծ որ-
տի և լալուտ աշօք, տարակացեալ իմ և ի-
մոյքն ամենեքան և սուրբ վայրացն, և
զրկեալ յերկնահանգէտ սրբոյ տաճարաց տե-
սու թեանց:

Արդ զհանգիպօցսոյ արահամ տնմկա-
յի յինիլ խաչարութեան զրիւ, զի ոչ թէ զը-
րապիր էի, այլ ի չքաւորութենէ պոյնոյ, ան-
ձինս վասն զրեկի- զչորորմին չառէք՝ զողոր-
մին զուք զիտէք: Այլ ինդրեմ զի յիշեցէք բղ-
մեղ և զծնօղս մեր զհոգեւորս և զմարմնու-
որս, և զուք յիշեալք իբիւր ի Գրիգորս
յկատուծոյ մերմէ, ամէն:

Էջ 81-176, պրակ Է-Ը, տարբեր թուղթ,
երկսին, նոտրաղիբ վարժ, խորաղիբները և
զխատուները կարմիր, մնացեալը սև և միտ-
նով, 19) սոս, կարմիր զիծերս միջին:

Էջ 81ա.— Աղօթք առ Հոգիւն.— Սր.
Հոգի, Տէր Աստուած, որ յայտնեցոր աշ-
խարհի...

Էջ 82բ.— Աղօթք վեղարի:

Էջ 83ա.— Յովհաննու պիտակ աշակեր-
տի Գրիգորի եռամեծի արարեալ, զչարապը-
րութիւն կարգաց չորեքտասուն աստիճանի

վարդապետաց, ի լուսաւոր բանից աստուա-
ծուրան մարդսրէին Ետայեալ, լուսաւոր մը-
սոք և մեկնօրօղէն իմն տեսութեամբ կար-
գասերեալ:

Էջ 84, դատարկ:

Էջ 85.— Ենթահագարդ սուրբ Հայրա-
պետ...

Էջ 101ա.— Երկրորդ Աստիճան վարդա-
պետութեան:

Էջ 149բ.— Ուկլորմ ժերբորդ աստիճանի
վարդապետութեան:

Էջ 159.— Եռանունու Մանգակուիւոյ
Հայոց կարտիկոսի ասացեալ, վասն Հիմ-
նարկութեան կարտիկիկ եկեղեցւոյ:

Էջ 160, դատարկ, անմաքուր:

Էջ 161.— Բարեխօսութեամբ Սր. Աստ-
ուածածինին և ամ. սրբոց, լուր մեղ Տէր...

Էջ 175ա.— Աղօթք, զոր ասացեալ է
Գեորգի Մարգարէի.— Տէր ԱՅ. մէծ և բա-
թանէկի...

Էջ 177-197. զարմեալ նոտրապիր:

Էջ 177բ.— Իսկ ի նաւակատիւ Եկեղեց-
ւոյն, մտանեն յերկրոյն յեկեղեցին և Հրա-
կումն ասեն...

Էջ 197բ.— Եւ յիսն օր նաւակատիւ առ-
նեն տրախութեամբ ի փոստ Աստուծոյ, ա-
մէն:

Յիշատակարան Գրչի.— 1611

Էջ 197բ, ստորոտը.— Աղաւմ գրնթէր-
ցօյ տեարթօ, յիշել ի Տէր զմեղապարտ Գրի-
գոր տրուպ վարդապետս, որ տրտում և նըշ-
ղէն կենօք զսակաւ ձիրս զրեզի յերկիրս Հո-
նաց, ի Կաֆայ թագաքի, ի Սր. Գեորգ եկե-
ղեցին, ի թփին ԱճԿ:

Էջ 198-224, դատարկ:

$$b_0 \geq b_1 \geq \dots \geq b_{n-1} \geq b_n = 0, \quad b_0 = 1, \quad b_1 = \frac{1}{2}, \dots$$

էջ 32ա. — Որով զհարցաւ աւրհնեալ . . .

Էջ 140. — Գրչանմամբ և ի հեծարացանկմ

ԼՊ 18m. — Որտեղ արձնե՞հա գույնասիկ . . .

1.6 $\bar{a}(t) = \bar{a}_0^1$, q သာသာမန်, p သာသာမန်

Մանր յիշատակագրու թիւնք. —

1. Տիրապետութեան Գլխի. —

Հ. 36, աստիճան լուսանկարին, բարձրագույն
սեռություն — Ով ասոր պատարասպետ, ինչև
պակաս առաջին Տիրապետը պետք է

2.— Մտալկող մարկոս սրատկերուիանի:

Ի՞նչ չէ, նախադրյուն չեք բռն, նախադրյուն
անհատի՞, կարմրատառ — Էս դժուար կ'ըլլի
զի՞տրեղու պատկերահան, ևս զորքանկին իմ
զի՞տրբի՛լ զպատկերահան՝ յիշեալ, այստեղ
պատկերահան ոչ :

3. Ինչո՞ւ? Ինչպե՞ս պատճառը կըլձգի:—

Էջ 37, ստորին լուսանցքին, քոյրուկի
կանոնաւոր, սեւատուփ. — Ով սուրբ պատա-
շապօղ, ինչու պիտաւոր երկջու ե պտն-
դաւցեալ երկրակինն իմանա՞ն:

2290

ԻՐ ԱՇՏՈՑ (ՁԵՌՆԱԿՐՈՒԹԻՆԱՆ), — 69

Ն.ԿԱՆԱԿԱՆՔԻ ԲԻՐՈՒԹՅՈՒՆ.

Դատալ 21 : 15 : 25 : Էջ 298 : Հանդա-
մանք ըստ արար- յութանը քննիր զհաճար-
պոյսս տոմ թագաթննէ՝ քանի մը տեղ : Թույլի
կրնաւ տեսնել : Գրիշ՝ Աստուածատուր : Գր-
բաթի ին՝ աշխատանք : Փառնաւ որ զարդապիր,
որ տունը քաղաքն է գլխաւորապէս, միջին շրջա-
թիւում, չէ 161 : Պատնաւ որ խորանաւորապէս,
իւր տարրք, չէ 2, 17 : Կաշիկապմ տախտակ-
եայ, զորոճապարզ, խաչաձև : Պաշտամանի
մալապարթևաւ սկիզբը եւ վերջը երկուստեան
թելի խորազդիր : 4 շախմատիքի ձև, վերաբ-
րելն երկը սքըցն, Պարտուր, Տարազոսի, եւ
կենդանիութիւն :

ԲԱՎԼԱՆԴԱՅԻՆ ԹԻՒՆ. —

1-9 1-4th. *Antennae* 11-segmented.

$$f(\theta) = 1 - \frac{2}{\pi} \theta, \quad \eta = \sin \theta, \quad \theta \in [0, \pi/2].$$

ԷՖ Ֆ. ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ. — Կանխագրքային
դատախոսական քիմիական հետազոտություններ
... 2

1.0 1.1-1.2, generally

Էջ 13-138: Գրութիւն, Քաղաքի Նշանակում:
Գրութիւն՝ խորացիրները, սկզբնատու
դերը և պիտատուէրը կարծիք, մնացեալը սե
մէականով, երկխօս, 2) տող: Բոլորային: Հա
մաստապարթիւնը սովորականէն աւելի:

*ՄԷՆ՝ զսուրբ տղիք՝ կտրելոսը կտաւ բնէ բուն
կիշորքս:*

1934-1935, *Smithsonian Institution*, *Washington*

Լժ 15.— Սահմանադրու ր ի ն գտառիւ-
լարկս ք հան նորածնեոյ մանկանց . . . :

Ի՞նչ Դժուար — Հարցը սուր, խնդրել է թէն :

Էջ 73 — Մկրտիչն առաքելունաց կղերականաց . . .

1.8 76m — Կանոնի դոկտորատի օրինակ :

Ե՛կ ՄԻ՞թ... Կրկնաբար կարո՞ղ Լեւթեբյուրում-
թիւան :

Խճ 79... նրբույզ կտրվել էր Գրեգորյան-
ստան :

Ի՞նչ հետք.— Հինկերորդ աստիճանէս լա-
սաց ոչ կարէ աշխարհական էրէջ լինել, այլ
կրտսնուոր արեջողս է:

Լ. Զ. Յոս. — Կամոն քորժամ առաջ ստրկա-
ւադ ճիւղնադրին :

Լժ 107բ — Կանոն ձեռնարկու քիանի հա-
կանայի :

Լ.Փ. 131ա. — Էս. ապա առեն դարձրու. — Ող
անում է հազ հենադ . . .

Ի՞նչ է 336ր. — փառք տաճկանացիք Երրորդ
դարձան չոր և Որդայն և Չորայն Որդայն
Արշնաթիւն, արշնաթիւն, բարեբաշտու-

թիւն, շնորհ լիտորոգ երկու յերկրորդ արմատովն կարուած լի:

Էջ 137-138. դատարկ, անմտութ:

Էջ 139-158. տարբեր թուղթ և զբոս-թիւն:

Էջ 139. նորազգիր. — Տաղէ ձեռագիրս եւրոպականն, և լինի գրեալն աշուղէս. ևս տա անուն արեգայ...

Էջ 146. — Արիւնդ յիւն վեղարի եւ փիլիսոփ:

Էջ 148-158. դատարկ:

Էջ 150-228. տարբեր ձեռնակ թուղթ, ևս ալ զբոս թիւն, երկսին, նորազգիր վարժ:

Էջ 159-160. դատարկ:

Էջ 161ա. — Յորժամ հանդերձեալ լինի եւրոպական կաշու ցանկ զբոս...

Էջ 161բ. — Ի թվականին Հայոց Զե, յա-

մանան սեպտեմբերի 16, և զե սինհոգոս

(1822)

Էջ 163բ. — Իսկ յաւարն յարմար տալի մեծագործ թիւն...

Էջ 209ա. — Սահմանք եւ օրինադրու-րիւնք. զոր ուսուցանել եւրոպականացիսն ճիշտ. զոր ձեռնադրեաց:

Յիշատակագրութիւն Գրչի

Էջ 216բ. վարք. — Հայր սուրբ, խնդրեմ ի սրբութենէ բուժել, յարմար զայս շնորհա-բախտ թիւն անենս, մի ողորմիս անս ինձ անարժան Աստուածատուր զբշխս:

Յեւմտագոյն յիշատակագրութիւն.

Էջ 216. ստորին յոսանցքին, նորա-զգիր. — Յիշատակ և ձեռնագրութեան Գրք, Դրանցիկ Մարտիրոս վարդապետին, Սր. Է-րաստողեմայ, ի գրուին Սր. Յակոբայ:

Էջ 217-228. դատարկ:

2291

ԼՐ ԱՇՏՈՅ — 70

(1822) ԳԱՐ

Եւրոպական թիւն.

Յատալ 20 17, 22-5: Էջ 220: Հանդա-մանք յա, յայց յոսանցքները մասամբ ցե-ցակեր, և վերջին պրակները չիթած: Թուղթ թանձր, Գրութիւն՝ խորագիրները կտրծիր, սկզբնատառերը ոսկեգոյն, կապույտ կամ կտրծիր, մուգեւոր սև մեյանով, երկսին, 22 տալ: Բայրդիք վարժ: Համառոտագրու-թիւն և սոփոսականէն աւելի: Գրեալս որ զոր-դարի և յոսանցքագրի կարեւոր հատուած-ներս սկիզբը. Գրեալս որ, Էջ 23: Սորանա-դարի իւր սարօք, Էջ 139: Լուսանցանկաբ, Էջ 129, 207, 210: Եւրոք, Ձեռնագրութիւն Կր-դերիկոսաց, Էջ 22: Ձեռնագրութիւն Վար-դապետի, Էջ 138: Կաշեկապ խաւարաբաւայ զտշմայարկ: Կնիք կարմրագրուած. շիինաս Վարդապետ, Էջ 21, 90: Ստացող՝ Մինաս Վրդ. Ամթեցի:

Բովմիւրական թիւն.

Էջ 1-6. դատարկ:

Էջ 7ա. — Հայր սուրբ, խնդրեմ ի քնն-մայրս մեր...

Էջ 23ա. — Սկիզբն Աստիճանաց Կղերիկոսաց...

Էջ 25բ. — Առաջին կարգ Դոմնապմին:

Էջ 27ա. — Երկրորդ կարգ Բերեքցոյ ու-րեան:

Էջ 28բ. — Երրորդ կարգ Երդմնցոյց-յացն:

Էջ 30ա. — Չորրորդ կարգ Աստիճանի Զանգակար յիւն:

Էջ 32բ. — Հիմեղիւտի կարգ Կիստար-կաւապաց, որ է Վալի:

Էջ 10ա. — Կանն յորժամ Սարկուսաց աննադրեմ:

Էջ 58բ. — Կանոն Ձեռնադրութիւն Քա-
նանայի:

Էջ 90բ. — Կանովն յարժամ կուսակրօն
արեղայ կամ կրօնաւոր օրհներ:

Էջ 96բ. — Օրհնութիւն վեղարի:

Էջ 98ա. — Կանովն փրկչական պատկեր
օրհներ:

Էջ 104բ. — Կանովն զմբ. Աստուածածնի
պատկեր օրհներ:

Էջ 110ա. — Կանովն զմբքց պատկեր
օրհներ:

Էջ 121բ. — Օրհնութիւն Լուսի Տեառ-
ներդառալին:

Էջ 124բ. — Օրհնութիւն զրոյ եւ աղի.
այլ զորն արկանէ քահանայն:

Էջ 128բ. — Օրհնութիւն Կուսամաց:

Էջ 131ա. — Կանովն պատկեր օրհներ:

Էջ 132բ. — Օրհնութիւն Հանդերձի եւ
Շապկի:

Էջ 137ա. — Կատարի:

Էջ 137բ. — Յոհաննոս պիտակ աշակեր-

34 — Ձեռնադրութիւն Կղերիկոսաց
թ. 2291, էջ 22

35 — Ձեռնադրութիւն Վարդապետի
թ. 2291, էջ 138

Էջ 111ա. — Օրհնութիւն մօմի եւ հրոյ.
բոս տաղնացն: Ի Ճրուպարդի Ձատկին Լ-
բեկոյն, Նախ քան գրահամբին Պատարային
Լ. րնթեղութեամբն:

Էջ 112ա. — Եւ Քահանայն օրհներգէ բզ-
հօւրն ալսու եղանակաւ:

Էջ 117բ. — Օրհնութիւն Ռատոց: Ի Կի-
րակի Մազկապարային, յատա՞ք քան զՊատար-
ային:

ալ Դրիգորի եղանակի տարաբաղ գրարադ-
րութիւն կարգաց չարե՛հասան աստիւնն
վարդապետաց:

Էջ 139 — Շնորհապարզ սուրբ Տաշրա-
պետ:

Էջ 154ա. — Երկրորդ Աստիւնան Վարդա-
պետութեան:

Էջ 170ա. — Սկիզբն է եւ հրօրց Աստիւնա-
նի Վարդապետութեան:

էջ 198ա. — Օկիզրն է ի կրող Աստիճանի վարդապետութեան:

էջ 207ա. — Կանոն Խաղող Որինելոյ:

էջ 210բ. — ... Էս ապա զԼեզոթն, զոր առաջեայ է Սրբոյն Ներսէսի Հայրապետին, Վասն Սրահանթեան իմաստոյ:

էջ 217-220. գրատարի:

Յիշատակագրութիւնք Ստացողի — 1690

1. էջ 21. ստորտար, բարդղիր. — Ով սուրբ գտաք յոյսերամից, յիշեցէք ի մաքրութեայ յաղթն ձեր զՍիննա Վարդապետս Աստիճակի, որ ստացաւ զսո յիշատակ հոգեոյ իւրոյ և ձնադարն, և ի վաշխաման անձին իւրոյ, և յետ երանելոյն ի մարմնոյ մնացել յիշատակ ուրանոր հանդիպեացի: Էս որք վաշխէր յիշեցէք ի մշտամտունչ յաղթն ձեր, և զսո յիշեայ ի թիւք ի լիտունսայ, ամէն: Իսյն. ՌՃԼԹ:

2. էջ 136ա. բարդղիր. — Ով սուրբ գտաք յոյսերամից, յիշեցէք ի մաքրութեայ յաղթն ձեր, զրառացոյ սուրբ զրոյց. գտէր Սիննա յԱստիճակի, որ ստացաւ զսո յիշատակ հոգեոյ իւրոյ, և ձնադարն, և ի վաշխաման անձին իւրոյ, որքան ի մարմնի

է. և յետ առաւելաց էրանելոյ՝ մնացել իւր յիշատակ ուրանոր հանդիպեացի: Էս որք վաշխէր յիշեայ յաղթն ձեր, և ձնադարն, և յիշեցէր յիշեայ ի թիւք ի Քրիստոսէ, Ամէն: Ի թիւհանթն ձերայ ՌՃԼԹ:

Ներքեւր նորարդիր, կարմրատառ. — Էիշատակ է Առաջոցս ի դասն Սր. Յակոբայ, ի Սր. Բարդաքն յերասպղէմ, յաթառին ամ. Հայոց:

Յիշատակագրութիւնք Ստացողի — 1704

էջ 21բ. վերք, նորարդիր կարմրատառ. — Ստացաւ սոյ տեսնն Սիննա վարդապետին է, ի ՌՃՄԳին, Կոյսերիքի ամսոյ ի Գ, փոխեցաւ առ Քն. և ետ յիշատակ ի դասն Սր. Յակոբայ, ի Սր. Բարդաքն յերասպղէմ, յիշեցին ամ. Հայոց:

Ներքեւր սևատառ. — Իսկ որք անդիշի որ զոգանալով, և ի վիճակէս յաթառին ամ. Հայոց զուրս հանդարն, նպասկայ եղիցին, բոցման և պրամինն ընդ Յոյզային առցեն, և ընդ խոս հանդարն Գ. եղիցին, ամէն:

2292

ՄԱՆՇՏՐԱՅԻՆ ԳԵՂԱՆԱՅԻՆ. — 71

[Տեղի]

ՌՃԼԶ = 1687

ՆԿԱՐԱՅԻՆԻԹԻՒՆ. —

Դատայ 17:5 12:1-5: էջ 70: Հանգամանք բառարար. վնասուած որդերէ. կրպակսն աստօջին սրակին աստօջին թերթի: Թույլթ թանձր: Գրի: Գրիպոր երեսանցի: Գրութիւն՝ խորացիրները և տեղանց սկզբնատուգիրը կարմիր, սկզբնատուգիրը կապոյտ կամ կարմիր, մասնակցի սև մեկանով, երկուսն, կարմիր գիծերու միջև, 22 տող, Բարդղիր կանննաւոր: Համառոտագրութիւնք սովորական գրեթէ: Կարմրագիծ գարդապիր՝ Կոնստնտին սկիզբը, սմանք հանդերձ գլխա-

գարդով: Երանանդապարկերը կապի մամա՛նակ կտրուած կլտով շախ: Կաշեկապմ խառաքարեայ դրաճաղարը բորձակներ: Դատարի խաղթ սկիզբը և վերջը երեքական թերթ:

ՌՈՎԱՆԴԱՆԱՅԻՆԻՒՆ. —

էջ 1ա. — Սկիզբն Աստիճանաց Կղերիկոսաց:

էջ 3բ. — Առաջին Կարգ Գոնապանին:

էջ 5ա. — երկրորդ Կարգ Ըմբեղեցողութիւն:

գաւր Սր. Երբորդու թեանն, Հասր ևս Սրբոյ
ևս Հոգոյն Սրբոյ յաւիտեանն ևս յաւիտեանն
յաւիտեանից, ամէն:

Արդ զգեցաւ Չեռնադրու թեան Գիրքս ի
քաղաքի Կաթող, ի Վանքն Սր. Անտոնոս, ի
յոստաջնարդու թեանն տէր Խաչատուրին, ի
թփուկանին Հայոց Ռ.Թ., յունիս ժԲ. ասին
Եղբ, աւարտածն, որ ևս Աձ. կարգու թիւն
զրդիս, մեռաւր ստատանուն Պեարոս տրեղին,
անմեղապիւր լեբուք սպալանացս, զի կար ժԼԲ
այս չք:

Աձ. սպարի ՉԼթնցի Թակոր վարդա-

պետին ծննդացն Հոգոյն, որ ևս զրեյ Չեռ-
նադրու թեան Գիրքս, զնեց Հայայ արդեան-
ցին, ևս եղիւր թիւսակ ի Մարգարեան քաղաք,
ի պատն Սր. Աստատանունին, Աձ. զինքն ան-
խորձ պահէ, ի խորին ծեղրութիւն Հաստցա-
նէ, Աձ. զիւր ծննդացն Հոգին յոստուրէ,
զաստատանն քաղցր տանէ, լսել տայ զիւր-
նաւէտ ծառն որ տակ. Եկայք տարնեալք Հասր
լիմայ, ժատանդեղէ ք. պատարասեալ ձեզ տը-
րու թեանն երկնից, ամէն:

Իժ 256-260, զաստարի:

2294

ՄԱՇՏՈՑ (ՎԱՐՎԱՊԵՏԱՎԱՆ). — 73

Տեղի

ՌՃՂԴ - 1715

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ, —

Մտայ 18-5 - 14 - 1-35: Իժք 81: Պրակք
է Ե ժԲ: Հանգամանք բարարար. յոստանք թե-
րս զեղանկեր, Թուղթ Հասարակ, Գրիւ, Յ-
վակիմ Արեգայ. Գրու թիւն՝ խորագիրները և
զիտատուերը կարմիր, մնացեալը սև մեղա-
նայ, միասին, 20 տող, Ետար չեղապիւր, տ-
նորու ևս: Համարատարութիւնք տատա,
Կաշեկապմ Հասարակ:

ԲՈՎԱՆԳԱՐՈՒԹԻՒՆ, —

Իժ 1 — Կանեան յարձամ նուիրի ոք՝ փոքր
խշտանութիւն Վարդապետութեան:

Իժ 34-36. զատարի:

Իժ 37 — Զարեհասանն աստիճան վար-

զապետայ ի յոստար բանից. . .

Իժ 82 — Աս ևս զայս աստիճան կատար-
եալ լիւն տանեկարդի, որ լիւս զթիւ չարե-
տաւամ Երասթին. . .

ՅԼՀԱՄԱՌԱՐԱՐՈՒՆ ՊՐԻՆ — 1745

Իժ 33. վարք, կարմրատառ — Գրեցաւ
Յովակիմ տրուղ տրեղաւ, թփին Հայոց
րՌա ևս ճէ, վերայ նորա Պառ ևս Դա, սպա-
տառ ամալ քանն ևս 2, որ և լինի լինի և 2ա:

ՅԼՀԱՄԱՐԱՐՈՒՆ ՅԼՀԱՄԱՐԱՐԱՐՈՒՆ —

Իժ 81, սևատառ — ՅԼՀԱՄԱՐԱՐԱՐՈՒՆ զիւրքս,
ի Սր. Աթոս Սրբոց Բեկորեանց. մի ոք ի-
խեղէ Հաննի գաւ ի յԱթոս տատի:

էջ 299 — Տաղ ուլ դարկալութիւն երկիր սիրելի ունեմայ — Ինչ ումէտ կայր և կու- ման հանց որ պարտուտ . . .

Աստուծոյ մարգարէին փառք յախանան . . .

էջ 296 — Տաղ մամուկ Յոգեղեղոց է — Եկրեկ հոգեղեղօքն անցի . . .

2296

ՄԱՇՏՈՑ — ՔԱՀԱՆԱՅԱԹԱՂ — 75

Վարդգայ Անուպատ

ՋԲ 1453

ԵԿԵՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Խտայ 17 13 7: էջք 552: Պրակք Ա- Կ (էջ 1—111), ԻԱ—ԻԲ (էջ 117—552): Հան- զամանք ոչ բարբաթին լաւ . նորոգութիւն կրած . խնտութիւնէ մասամբ ազդուած: Թուղթ բամպակեայ: Դրիշ՝ Եւֆրատիոս Վարդապետ: Պրակքին՝ խորադրեղեր, բու- կղբնատեղեր և պիտատեղեր կարմիր, մը- ճացեայր սև մեկանով: Երկիւն, 20 տոլ: Բարդիր: Համատուտարութիւնք սոփրա- կան դրեկէ: Կտարդիւմ զարդադիր կամ պիտարդ լանի մը Կանտնեկու սկիզբը: Պատնասը խորանարդ, իւր սարք, էջ 2: Կաշեկապ մտխտակեայ, դրշմարդ, ս- սաթին կաղթին վարի մասը սրղնակեր: Պաշ- պանակ մտղարակեայ վերջը երկու թերթ, Երկաթադիր անտուեայ, մասն Աւետարա- նի: Ստացող՝ Յովհաննէս Արց. Սիսեկնց:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1-2. տարբեր ևս թուղթ, ստաթին Երևարդատարի:

էջ 3. նորադիր — Կարգաւորութիւն և խրատք սոքեմութեան եկեղեցւոյ:

էջ 3 — Բարեխաւսութեամբ Սր. Աստ- աւածանին և տմեկանց սրտոց յար մեկ Տէր Աձ — մեր . . .

էջ 23. վերի մասը պտտարի, ասորտար զրէն: Անմեղադիր լեր կըլայր, զի զարտե- ղաւ, լրջէ զթուղթի և կարգաւ:

էջ 27ր. — Կանովն եկեղեցի ուրեմիւղ:

էջ 28ա — Իմաստութիւն լինեալ իւր տու . . .

էջ 78ա — Կանովն նոր աւագան սոքեմի- լոյ:

էջ 87ա — Կանովն Բաւակատեալ Էկէ-

չէք սրբէլոյ յանօրինաց մուղնութեան, և շարեայ սեղան վերտին հաստատելոյ:

էջ 89-90. տարբեր թուղթ և նորադիր զրէնութիւն:

էջ 97-100. տարբեր թուղթ, մեծադոյն մասը բարդիր, այլ զրէն:

էջ 107-8. տարբեր թուղթ, զրէնութիւն նորադիր:

էջ 110ա — Կանովն յորժամ նոյն դուռն ղեմն եկեղեցւոյ հաստատեմ ի սեղեղ իւ- լում:

էջ 115-116. տարբեր թուղթ, նորա- ղիր:

էջ 119. գտարի:

էջ 120ա — Սանմանադրութիւն պա- տիարեայութեան նորձեկայ մակեղեց, որք հրաւիրեղ իցեն յատիճան քառանայա- թեան:

էջ 160ր. — Յիտ աշտրիկ մատիցէ յա- տոց առաջնոյ սուր ու խտիմ կալով առաջի և ոտէ բարձր ձայնի . . .

էջ 178ա — Սկիզբն աստմանաց կղերի- կոսաց . . .

էջ 181ա — Առաջին կարգ ղոմարագու- րեան:

էջ 183ա — Երկարվլ կարգ բնիւրդո- ղութեան:

էջ 185ա — Երրորդ կարգ երգմեկնոյց- չալ:

էջ 187ա — Զարդար կարգ աստմանի զանքիւլալութեան:

էջ 190ա — Հինգերայ կարգ կէս սար- կաւագայ, որ է պալիր:

էջ 192ա — Կանոն յորժամ սարկաւագ մեծնադրեն:

Էջ 222ա.— Կանոն ձեռնադրու քեան Բա-
նանայի :

ՔԱՀԱՆԱՅԱԽԱՆՎ.— ::

Էջ 255ա.— Կանովն յորժամ եպիսկո-
պոս կամ բանանայ կամ ուխտի առաջնորդ
վայնանի . . . :

Էջ 470ա.— Աղօթք սրբոյն Ստեփանոսի
Ունեայ եպիսկոպոսի. զոր առաջեայ է յա-
ղապս կնեկոյն զգրեգորման — Աբահեայ ևս
Տէր Աճ.— ամենակոյն . . . :

Էջ 478բ.— Կանովն երկրորդ ատուրն :

Էջ 482ա.— Եղիշէի Վարդապետի ա-
ռաջեայ լամ ինչ — Ահեղ ևս զառմանայի է
զայտուան Քրիստոսի . . . :

Էջ 497բ.— Կանովն երրորդ ատուրն :

Էջ 506ա.— Կանովն չորրորդ ատուրն :

Էջ 512ա.— Կանովն ինքեքրորդ ատուրն :

Էջ 520բ.— Կանովն վեցեքրորդ ատուրն :

Էջ 526ա.— Կանովն եւրքեքրորդ ատուրն :

Էջ 529ա.— Կանովն ուրքեքրորդ ատուրն :

Էջ 538բ.— Կանովն մշան արեհնելոյ :

Յիշատակարանք.—

1. Կրչէն — Էջ 104, ստորաք — Անմե-
ղադիր լերտք. զի տարեա ախտաւ էր, յամէն
զիր ի վեր պիտէր Երանէկ ևս Գործիչ :

2. Մեծ յիշատակարան Կրչի.— 1453

Էջ 546ա.— Փոռք ամենատուրք երրորդ-
դասի անն հաւր և Որդոյն և Հոգւոյն սրբոյ
յաւիտեանս ամէն :

Արդ զրեցաւ սուրբ զիրքս, զոր տարա-
նայ է սուրբ հօրն Մաշթոց փարոսպետի,
զոր հաւաքեայ ունի յիւրեան զրոյր քովան-
դակ սահմանադրութիւն իւրճերդոյ Եկեղեցի-
ոյ, ի թուականիս Հայոց Ջիւմիկն ի հօշա-
կոսր յիկնապատիս, որ կուի Վարադ, քնդ հո-
վանեաւ Սր. Եղանիս և Ամենափրկչիս և այլ
Սր. Եկեղեցեացաւ, որ առաւ հաւաքեայ կան. ի
հալոսպետութիւն տեանս տէր Եսայիանի, ի
յաւաքարձակալութիւն Զիտանայ զանին. նը-
շանան որ տարի, որ զհալոսքի տեղիքն կայաւ
զեղիւրդ ու զկնապահան ևս զայլ թողաքինն
Ջեռամբ տկար ևս պիտականուն փարոսպե-
տիս, Եսայիանի, որ զանկացող եղև այս
պատուական զամբիս և յաւաքալ ժարգար-

տիս, առաւածաւք ևս քարեպաշտ սուրբ կը-
րեանսր քահանայա Եսայանէն, ևս ստացաւ
զաւ ի յարգար փառապէտ իւրոց յիշատակ
քարի հօգոյն իւրոյ ևս ծնողոյն՝ հաւրն Սիւ-
նի ևս մարն Ենանորի, ևս իւր եղբարցի տէր
Սիւնիարին, որ տաւ հասակաւ փոխեցաւ ի
Քս. ևս զԵկեղեցանի զՍիւնա իւր որդոյն, ևս
զԵկեղեցիցն իւր, ևս զԵկեղեցի քարն իւրեանց
Ընդ նմին ևս զՍուրբան Խաթանէն ևս զայլ
իւր զԱրաւամ, ևս զԵղբարքն իւր, ևս զաւ-
կրս իւրեանց, որ ազնական եղև զքոսս կի-
սսին, փառն իւր ծնողոյն Առաւածաւարին ևս
մարն հօրեկանին :

Քրիստոս Աստուած ի յիւր միս անցաւ
զայրառանն զտէր Եսայան ևս կուստկան ա-
րեցաւ, որ մականունն Սիւնեցի կոչեցաւ, և
զառաջ իւրեցեպետ, զճնոյրն ևս զԵղբարքն
իւր, ևս զԵրմիայ յիւրեցեպետ զՍուրբան Խա-
թան, իւր ծնողքն, ևս քաղցր տկամբ տկ-
նարիկ ի ստացողք ևս թաղալ զքոսս զԵկեղե-
ցաւ մեղքն զկամաւ ևս զամբանայ, ևս զարդ-
եւ ոսցաւ զԵրմիայ արքայութիւնն, ևս զրկ քո-
սսաւ ի զպրութիւն կենաց ամէն :

Ընդ սոցին ևս զփմուն զԵրմիայ զԵսայան-
ն ևս փարգապետաւ, անուամբ ևս ոչ զործով,
ևս զհօգիւտր եղբարքս մեր, որ առաւ հաւաք-
եայ կան, զտէր Խաչատուրս, որ սպասաւորէ
մեկ ի մարգարէս որ սեպան, ևս զիւր արձնեայ
տրեցաւ՝ զտէր Եսայան, ևս զմիս եղբար-
քս մեր՝ մահոյսի զտէր Եսայան, ևս զք-
միայնակեացաւ զՀրապետ, ևս զմահոյսին
Թեմակ, ևս զԵսայան աշխատաւորն, ևս զդե-
ստոս սարկաւադս իմ զԵրմիայ :

Եւ Յովհաննէս եկրպետ Սիւնեցի, ար-
ի զՍիւնեցի զԵրմիայ Վարդապ Սր. Եղանիս՝
Երկրապետան օրն յայտոյ սուրբ տեղացաւ,
որք զաւ յաւ պահէն ևս ինամեն՝ արձնին
կնաւածայ ևս փարձաւորին. ևս որք հաւա-
քաւանն ի յայտ տեղեացաւ, զորդութեամբ
կամ անիրաւութեամբ, նա յառաւածաւորն
չորհացն հեռանան ևս ջնջին ի զպրութենէ
կենաց, ամէն :— Թուականն Թ՝ հարիւր ևս Է
թիւն :

Եւ Եսայան ևս փարգապետս, զրի զքոսս,
ապաւսւ զճեղ, որք հանդիպիլքս ան, կար-
գայալ կամ արքանտեկով, իսպառութեան

աւաղորդիւնք առփոքական դրէթի : Սեւադիւն
խորանաղաղդ, իւր սարօք, ԶՅԷ: Կաշեկագմ
տախտակէայ դրոյմագաղդ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ .—

ԽՑ 1-4. Համեմարեալ գրատարիկ :

ԼԶ Ծ, Նստոր չեղապիտ ցանկ : ԼԼ-ԻԴ Գր-
յուն խնէր :

Ա. Է. Գ. Գ. — «Վասն Մկրտումբեան» —
Տէր Էդ. Տէր Էդ. քաղաքապետ . . .

Բ. Խ9 24.— Եւ յաւուրն ութերորդի վե-
րագրուեալ թահանայն ղթաղին . . .

Գ. Էջ 25. — Կանոն չաղտբոյ տալոյ :

Դ. էթ 32.— Կանոն Համօրին ամ. ննթւ-
ղիւոց :

է. ԻՅ 59. — Կանոնն Արդարեւ :

2. Ի՞նչ 6) — Կանոն յորժամ տղայ վաղ-
նանկարի . . .

է. ԷՅ ՁԵ.— Ի յերկրորդում աւուր դան
ընդամանն եւ ասէն...

Բ. Ժ 91. — Կաճոն Պատկ Լիւսնէլոյ:

Թ. ԼԲ 102. — Եւ յառուրն ընթրողի վե-
րադուրանել յաւանան ղթաղն . . .

4. 19 10% — Կանոն Խաչ Լեւոնեյտյան

Խժ 132, 7 աստիճանքի :

ԺԱ. Էթ 123. — Կանոնքն Ողջհանգիստս
Ողջհանգիստ

ժ. էջ 142. նոր թուղթ, նորագիր —
կամովն Ձուր կապալուալ առնելով:

ԺԳ. էջ 149. բոլորգիր.— Կանոն եւ
Լեւոնու թիւն Հատի Պատուարացի:

թԴ. Է 153.— Կանոնը Տեառնակա
Ս. ՐՆԵԿՆԱՆ

ԺԵ . ԻՑ 166.— Աւրհնոյ թիւն Աղի :

ԺԶ. Էջ 167.— Կանոնն աղային յորժամ
բարոյանքի համար լինի...

ԺԻ. ԽԹ 168.— Կանոն Ջուր Թերհնելու

ժԲ. հ. 199. — Կանոնախմբ Կարգադրության
սուբհեկտի

ԺԲ. Էջ 223. — Կանոնն ՄԼԺԻ Հինգու-
րաթի դասախառնողն արձակելու:

Ի. Խ 251 — «Քարոզ պատուիրանի» .

ԻՒԼ. ԻՑ 263.— Կանոնը Ուսնայրուսիին:

ԻՔ. ԻՅ 294. — Կանոնն Լեւոյ Հինգչա-
րանոց սոսանտոնն ժամատոնն առհնդուս:

ԻԳ. ԷՐ 317.— Կանոնն Պաղոսյ աբսեն-

էջ 323-324 . Ճիշդակ հոր թուղթ , դարձակ :

h'k. 48 325.— Summa Substantive

[k] ար և հա հրաման արարէն . . .
[k] ք [ա] [փ] [ն] :

Էջ 329.— Դանն նրնգեցիւց.— [Ո]վ

Էջ 333 — Գանձ նրնգեցիոց — 141

1.0 12 140

29 551-550, 7 months

ՏԻՆԱԳՐՈՒՆ ԵՄԵՐԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԻ .—

Էլ Ե. Վաթր, նտրագիր անձաբժ — Զի-
շատակ է սուրբ Թաշտոցս ի անտեսաց Երկի-
րն, որ է Սբ. յնրուսացէմ, ի զոռն Սրբոյն
Յակոբայ՝ Որդւոյն Զերթեայ, որ է քրի-
ստոսարեակ Աթոս եւ պարծանք ընդհանու-
ամ. քրիստոնէից, եւս առաւել Հայոց Այ-
դիս: Զոր եւ Հանգիպօցք յիւստակաբանի,
Ջերմեանաց սրտի, Հայցեցէք ի բարեբարելե-
կի. որ զվերոյգրեայ Սբ. Աթոսս մինչեւ ի
միւսանպատ զպարտան իւր Հաստատ եւ ան-
մրդով պահեացէ ամէն:

Եւ Էթլ ռք պայտ ի Որ. Վանիցս դուբա
Հանէ՝ պղատիժն Կայլնի եւ Եռադայի առցի
ամեն:

բութին տակաւ : Թուղթ հասարակ : Գրիշ : Կրիդոր, թխտանաւայ : Գրութին՝ խորագիրները եւ զիտառները կարծիր, մնացեալը սեւ մկանով, միտին, 21 առջ, սկիզբի մտածելով մկանաւ Եստրաղիր, ոչ միտաւակ : Համարատարութիւնք բաւական առատ : Գունասր զարդպիր եւ յաւանդազարդ լաւ մը կտորներու սկիզբը : Երբք անարահատ, էջ 18, 48, 98, 192, 238, 364, 442, 184, 312, 372, 584 : Հանդիպակաջ էջերուն վրայ կը դնուին խորանարդք եւ յաւանդազարդք : Կաշեկոյճ տախտակեայ, զրուժապարդ : Կտրծքին երկաթադիր : Ձեռնադրութիւն թարգմանալ յայժմէ : Պահպանակ մաշակաթեայ սկիզբի մէկ թերթ կարմրադիւանդիր, վերջը մէկ թերթ լալարդիր, մասն ճարակեցիք :

ԲՈՎԱՆԴԱՆԻԹԻՆ. —

էջ 1-2, մաշակաթ, պահպանակ :

էջ 3-6, գատարկ :

էջ 7. — Յանկ պրոյս ալս է : Ա-ՆԻՉ Գրութիւնք :

էջ 16-17, գատարկ :

Ա. էջ 19. — Ձեռնադրութեան քահանայի կոչումն ալս է :

Բ. էջ 20. — Ենտ աշտրիկ ոտաքնորդ սուրբ ուխտին յառաջ կազեայ եւ տաճ. ի ձայն բարձր :

էջ 26. — Սկիզբն Աստիւմանայ Կղերիկոսութեան :

Գ. էջ 51. — Առաջին կարգ զոմարացութեան :

Ը. էջ 66. — Վեցերորդ կանոն, յորմամ Աստ Խաղիւտայ Չեմնորդին :

Տ. էջ 89. — Երեսու, Կարգ եւ Սահման քահանայ քահանայ :

Ժ. էջ 97. — Կանոն Չեմնորդութեան Վստանայի :

էջ 136-138, գատարկ :

էջ 139. — Զապադ Եսրեմայ Քահանայի :

Մանուգամն լիցի տատուածախորդ, զի յորմամ մարմնաւոր ուրախութիւն եւ հարմարիք լիլի, եւ փեսայն եւ հարսն ի յաւապատն. ի վերայ թախթին բարձր, նա պիտեք ամենեքեան թէ որքան սուրք եւ նուէրք

կուղեն հարսն եւ փեսայն ի յաղականացն, ի բարեկամացն եւ ի մերձակայիցն, առն մեղք, հաց ուտեք, եւ երես տեւեք : Նոյնպէս եւ աշտը ի հոգեւոր հարսանիստ, սուր որ հոգեւոր հարսանցեայ եւ Քրիստոսի՝ անմահ փեսային, զսարաւ եւ զպատան զաւորն եւ զաւրն իւրեանց խնդրեն ի մէջ, զոնարացէք, երես տեւեք, աջահամարք եւ գտաղանի պատու : Եւ ապա զան ի գոյս որ ամենեքեան համարենք փեսա հոգեւոր սիրով, իբրեւ զհարսանցեայ երկնասր փեսային եւ անմահ թաղասրին :

Արդ՝ այժմ որ յառաջ պաշ կը պիտ հոգայ յորմին նուէրքն խաւատայն եւ յանայ յղղուսն եկեղեցւոյն, որ նորոնմայն եւ եպիսկոպոսն պան ի գոյս, նոյնքն Քրիստոս բաւալ նմայ զգոյն տարչաթեան երկնից, եւ յեղ տայ պիկնեղատ բարբառն որ տեւ, Եկաք արհնեայ, հոր խմայ, բարի եւ հաւատարիմ ծառայք ճեւտն, մեղք յարախութիւն եւ ի հարսանիստ անմահ փեսային՝ Քրիստոսի, որ է քահանայ յախտեմն ամէն :

էջ 141. —

Եպիսկոպոս յոր՝ անպիտան, ետու շինել պաշ գտաղան, արծաթապատ եւ պանաղան, որ եւ կայ իւրեան նրման :

Է մարգարէական անուն տիրիս, իշխանասր գտաղանիս, այժմ որք Էզրայ որ մայելեա, յիւեա յաղթն քաղեկեկի :

Գտաղանն առ քեզ խաւտ, թէ խեղ եւ միտք ունիս յառաւել, զի Էզրայ բոլորն արծաթ, եւ ի ներքայ ունիս որ փայտ :

Նոյնպէս եւ եւ երեսիմ մարդ, փառք պաշմտ որպէս պիտուր, եւ ի ներքայ հոգիս աղաւտ, Է սեպեղալ քան զաշտմ փայտ :

Դարձեալ ասեմ քեզ այլ խաւտ, մի փառաւոր լինիք հարաւտ, յեր զոյ հոգիս արի եւ զգոյստ, եւ ի պայտց պահէլ զաշխարհ :

Ի՞ր ժողովեք տակի՝ արծաթ,
 և մի անտես անձեր դադարաւ,
 մի կուտասց՝ առնէր դքս Կորոյ,
 մի ձեռնադրէր անարժան մարդ :

Ի՞ր անպատեհ անձեր դայդ բռնոյ,
 և մի անկեղծ ի բամբաստեմք,
 դոս մի անձեր զերկիր դանդաւ,
 որ ոչ տակն թեղ չար և չտա :

Յոտո անկանիմ Հայրապետին,
 յորժամ կարդայ ըստ պատգամին,
 յիշէլ զնիրհալ զքնօղոր շրնշին,
 [Մհար] Թե՛ չարիքի՛ր ժտատուն թրվին :

Էջ 143-144. գրատարի :

Էջ 145.—

Տարփայեալ թղթանամք
 Տէր Եփրատ բայդ զեղմանցոյ,
 զոր քաջին ի Հրեղէնի,
 անրայստ ծառայմամբ—

Տ ե թ Ս ե ա Բ Բ ի ո յ | ա ս Է :

Իջ 148.— Ով անմահ Հաց կենաց . . .

ԺԱ. Իջ 150.— Գանձ Ձեռնադրութեան
 Քահանայից.— Գրթայ ի մեկ Տէր ամենակայ
 . . . — Գ թ ի գ ո թ ի Է :

Իջ 157.— Աստուածատեարդ մարմա-
 կան . . . — Ս ե ա Բ Բ ի | Վ, ա թ ղ ա պ ե տ ի
 ա ս ա յ ց հ ա յ ա Է . . . :

Էջ 164.— Տող ջնորհարար յետ ինքն լիտ-
 որն Ձեռնադրութեան և Ոճման Բանամայից
 ի յԱստիլ վարդապետի.— Ի մեծի Հրաշա-
 փառ Հանդիսի . . . — Ի Տ ե թ Ս ե ա Բ Բ ի :

Էջ 167-168, գրատարի :

Իջ 169-189. նորարար տարբեր գրչէ :

Իջ 169.— Նորին Գլխաւորն Խոսմեծի,
 Բագ Խոսմարի և զերաւեսալ վիլիստփայլի,
 Քաղաք վան զառապան և իշխանութիւն տա-
 լոյ և ի վարդապետութեան կարգ կոչելոյ,
 և Բարդուղիմէոս Երաման տալոյ Որդեմայ
 վարդապետի . . . :

Իջ 190, գրատարի :

ԺԲ. Էջ 191.— Վասն Երաման և իշխա-
 նութեան վաճիք գաւազան տալոյ վարդապե-
 տաց :

ԺԳ. Էջ 229.— Դարձեալ վասն ծայրու-
 գոյն և մեծ գաւազան և բարձր իշխանու-

թիւն տալոյ վարդապետի* իւրոյ քանիքս և
 կատարեալ աշակերտին :

ԺԴ. Էջ 240.— «Երկրորդ կտրոյ և առ-
 ախճան մեծ գաւազան և բարձր իշխանութիւն
 տալոյ» :

ԻԲ. Էջ 293.— «Տանկորոյ կտրոյ և
 առախճան վարդապետութեան» :

ԻԴ. Էջ 302.— «ԺԲ գլխին կտրոյ վասն
 մեծ գաւազան և բարձր իշխանութիւն տալոյ
 վարդապետաց» :

Էջ 319.

Եպիսկոպոս յոյժ անպիտան,
 ևստ ինկ զայս պատգան,
 արձաթագաւ և զանազան,
 որ և չրկա իւրեան նրման :

Յոտո անկանիմ վարդապետին,
 յորժամ կարդայ ըստ պատգամին,
 ժշէլ զնիրհալ զծագ շրնշին,
 ի Հոգար Հարիւր ութսուն թրվին :

Հմմտ. վերք .

Ին. Էջ 321.— «Կաշախան գիր տալոյ
 նորեմայ վարդապետին».— Կախամարդու-
 լէն մեծն. Սոսիս զգաւապանն զոր կտա յԱս-
 տուծոյ ևս աշակերտին իւրոյ վնասոյ : Եւ
 մնաց նոյն պալատին յապոյն Ղեւոնդան, մին-
 չեւ խոնարհեալ յերկնից Սիւսիւն Արդին Բա-
 նդի Հայրապետ, և յերկտին առեալ յանձն
 զԽաչն գաւազան յապիկութեան, և ևս զայն
 սրբազան տառերայցն, և Թաղէոս Առաքեա-
 ւոյ ևս գաւազան աշակերտին իւրոյ Թէոփի-
 յոսի . . . ևս Բաղձանու Համէլեղոյն, ևս
 Գրչարի Արշիլեղոյն՝ Չարթան Կաւկաչոյն,
 ևս նա Ներսէս Մատապին, ևս նա Ներսէս Բա-
 չիլեղոյն ևս նա Ներսէս Ամիլեղոյն, ևս նա
 Բաղձանեւ Թաղէոսեղոյն, ևս նա մեծ բա-
 րաւնապետին Բարսեղի Կեղեղոյն, որ էր
 պաշտօտ արեգակն ի մէջ վարդապետաց՝
 ներքին և արտաքին խմատութեամբ զար-
 գարեալ, ևս նա Արարիկ Կախալիկոսին Ար-
 տայ, ևս նա Բաղձանեւ Կաթողիկոսին Արտայ՝
 ևս նա Մինոս վարդապետին Եղնկաղոյ, ևս
 նա Մինոս Կաթողիկոսին Արտայ՝ Քաջախ
 Կաշիլեղոյ, ևս նա Ներսէս մեծ բարաւնապե-
 տին Սեբաստացոյ՝ որ Լեղե Կաթողիկոս Ար-
 տայ, ևս նա Բակարայ տիեզերատարած վար-

դասերին եղնկադոյ, և նա Սէրգեյեւի վարդապետին Սերաստադոյ՝ որ տմենեմբի ի ի հոթնարփեան շնորհօք, և նա Առանաշի մարդ վարդապետին, որ էր առաջնորդ նոյն Սերաստիոյ Հրեշտակապետի վանիզն, որ լար և նման էր ստաջին վարդապետացն որոց :

Եւ զարձակ նոր սկսուցաք ի Ռոմանիւ Համեկեցիք, որքին Բ աշակերտք, մին Արթիւնցի Գրիգոր, որ ասի Չորթան, արեւելեան վարդապետ, և միւսն Թորոս՝ արեւմտեան վարդապետ : Թորոսի աշակերտ Գրիգոր Տարանեցին, նորին Յոհաննէ Շիրազն, որքին Բ աշակերտք, մինն Ղուկաս, որ ի իտալոնիաց, և միւսն Պետրոս Կարկուսցին, որ եղև կաթողիկոս, և որքին ևս Բ աշակերտք, մինն Ղազար, և միւսն Կարապետ Եղեկացի : Ղուկաս Կեղեցոյն Բ աշակերտք, մինն Սիմոն Արցաթմազի և միւսն Սրապիոն Ռոմանեցի, որ եղև կաթողիկոս Սր. Էջմիածնի : Սորին Գ աշակերտք, Ռոմանիւ Ռոմանեցիք, և մեծն Գրիգոր Կեսարացիք, Բարսեղ Սարսեցիք, և Սոսիւս Արեւելցիք, որ եղև կաթողիկոս Սր. Էջմիածնի, և կրկին լուսաւորեաց զայդ Զայոց, և վերստին Հաստատեաց զորք արևմտն Էջմիածին : Նորին աշակերտ Փիլիպոս Կաթողիկոսն և այլք : Նորին աշակերտ Յակոբ Չորդապետք, որ եղև կաթողիկոս Սր. Էջմիածնայ, և իստանկի Մակոսեցի՝ Արարսն կոչեցեալն :

Իսկ Պետրոս Կաթողիկոսի աշակերտք՝ Կարապետ Թորկուրանցիք, Մալաթիոս Թաթևցիք, Չաքարիոս Վանեցիք, որ Գիշի տրդայ կոչիր, և Մարտիրոսն Շնորհալցի : Մարտիրոսի աշակերտք՝ Արթատիկէս Կարբեղցիք և Ռոմանիւ Շնորհալցի : Նորին աշակերտն Խաչատուր Շնորհալցի՝ Արիստակէս վարդապետի աշակերտք Բ, մինն Եղիազար, որ եղև մեծ պատրիարք Սր. Երեստազէմայ, և զՍուրբ Յակոբայ Վանքն, որ Հոռոմոն տեւոյ էին ի Հայոցս, աս բուն գործաթեամբ և թողտուրական հրամանաւ զարձակ Հատ ի ձեռաց Հոռոմոնց և միքստին Հաստատեաց արժու Հայոց, և յետ վախճանի Յակոբ Կաթողիկոսն՝ աս եղև կաթողիկոս Սր. Էջմիածնայ, ի Թէմէթիւն, և իշխեաց ամս Ժ, և յարդաւ ուղղութիւնս արտք, և խաղաղութեամբ Հանդեա ի Քրիստոս, և Էղաւ ի

դուռն Գալիաննա : Սորին աշակերտ Սուրբաս Թորապետքին՝ Կարճահատեան, որ էր վարդապետաց վարդապետ — Հմմա, Հոսի, 1953, էջ 171-172 :

Էջ 327. — Այս և զիւր վկայական, զոր մեծ վարդապետն զբնալ կնքեաց և տաց և ձեռն նորրեմայ վարդապետին իբր նշանք : Սորք զԹիւն իշխեալ տնտամեմար սիրելութեան ձերում հոգեւոր սրբիք մեր . . . :

Պրեայ Էղև առն այս նամակ բնդ հանդիման, լամի Հայար Հարսիս յիշտուն Հայոց թուական, զոր ամանակ աս ի պատճառ քարադոթեան, տէր (այս տնուն) վարդապետին իբրտ նշան, որով զուցիք լստ ուսուցիւ առեալ Հրաման, թարք ինչ կարճեաց ունել զանուն բարանական, որ արժանի մըտնն տալ վարձու ստացման : Էջ 333-334, զատարկ :

ԻՁ. էջ 335. — Համարոտ կայր և ձեռնադրութիւն . . . :

Էջ 337. — Սահմանադրութիւն դասաւարակութեան ընդհանրաց մանկանց . . . :

ԻԷ. էջ 355. — Կարգ և սահման և յորտն եղիկոսութեան :

Էջ 362-363, զատարկ :

ԻԸ. էջ 365. — Յորժամ հանդերձակ լինիլն եղև կացութեան զսփ . . . :

Էջ 441, զատարկ :

ԻԹ. էջ 443. — Կանոն կարողիկոս օրենելոյ :

Ի. էջ 482. — Կարգ և կանոն Սրբալայ Սեդեմի օրենելոյ սահմանն այս է :

ԻԱ. էջ 541. — Կարգադրութիւն օրենութեան լաղաւորի, լամ մեծն Էկեղեցոյն Համայն :

ԻԲ. էջ 570. — Կարգ օրենութեան՝ որով օճիկ զինճակալ արքայն, որ է կայսրն, ի բաղաւմ Հոռոմ, բարձրագոյն բան զամենայն յաղաւորս :

ԻԳ. էջ 583. — Այս է կարգ Հոռոմոնց եկեղեցոյն և սահման որ ի ղէպ ժամանակի արքունի կրամանաւ տոնեն ժողով և սիւն հողոս եղիկոսութեան :

ԼԳ. էջ 397.— Արևմտ քիւն իւղոյ վերջի
օժման խիտնողաց :

ԼԷ. էջ 602.— Արարողութիւն վերջի
օժման :

ԼԶ. 619-620. գատարկ :

ԼԸ. էջ 621.— Կանոն վասն ուրախողաց

ԼԹ. 640-644. գատարկ :

ԼԿ. էջ 645.— Պատմութիւն յաղագս
սուրբ իւղոյն աստուածային. գոր զտին
սուրբ Խարբին մեր յարեւելս ի զիրս Ազուա-
նից. եւ յարգմանեցին ի զիրս Հայոց. այլ
եւ վասն մարմնոյ սուրբ Կարապետին եւս
պատմէ.— Արդ՝ պատմեալս յազգաց աստ-
ուածային սուրբ իւղոյն թէ ուստի է :

ԼԽ. 655-656. գատարկ :

ԼԿ. էջ 657.— Վանոն յարժամ հիւանդն
հոգեվար լինի :

ԼԶ. էջ 665.— Կանոն վասն Վանաց

Հայր օրհնելոյ :

Խ. էջ 675.— Վասն պատկերաց երկր-
պագութեան :

ԽԼ. էջ 687.— Կանոն եւ օրհնութիւն
ջրոյ վասն խաչալուայ ստնելոյ :

ԽԲ. 694-698. գատարկ :

ԽԳ. էջ 699.— Վասն բոնիր օրհնելոյ :

ԽԴ. էջ 700.— Վասն ջրիւոր օրհնելոյ

ԽԵ. էջ 717.— Որհնութիւն սեղանոյ
մատուղի :

ԽԶ. էջ 719.— Որհնութիւն աղի :

ԽԸ. էջ 723.— Կանոն պաակեր օրհնե-
լոյ :

ԽԹ. 731-734. գատարկ :

ԽԿ. էջ 735.— Երէ ի ցամառն երամա-
նէն Աստուծոյ՝ ժամկն եւ ջոքեակն. մարային
եւ քրքրային. մրմիւնայն եւ դալային. եւ այլ
վնասակար զեռունք եւ սողունք. ճիւղի եւ
որդունք. որք ճիւղաւոր իւրամբն Աստուծոյ վը-
նասն զայգիս եւ զաւլիծութս. զպարտէզ եւ

գրարաստան. կարգան ի վերայ զաղօրս
Սրբոյն Տրիսիոնի՝ մեծ վկային Քրիստոսի,
առ ի հալածելոյ զամենայն վնասակար զե-
ռունս եւ զսողունս ի նոցանէ.— Տէր Աճ. Ես.
Դս. յար մեղ յաղթեալս մեր աս թեղ. . .

ԽԶ. 739.— Եւ զարձակ զհեթ թրխութիւն.—
ՁԲԻՅԵՆԵՐ Կրակաց մոխիրն մտնր ի վերայ
գտնէ՝ աստուկին Աստուծոյ . . .

ԽԸ. 740-746. գատարկ :

ԽԹ. էջ 747.— Յարժամ կամիցին վասն
երաշխի կամ անդրանկարանի եւ կամ այլ
ցասման եւ պատուհասի ի բարօր ելանել . . .

ԽԿ. 766.— Գանձ բարօրի.— Գանձող կե-
նաց որդիւ միանին, իճէր յերկնից եւ ասեր
մարմին . . . Գաւն քաւ քաւ ի :

ԽԴ. էջ 771.— Արևմտ քիւն այգոյ եւ
երնծանիլ. զինոյ եւ կարայի :

ԽԵ. էջ 775.— Վասն խոնկ օրհնելոյ :

ԽԶ. էջ 777.— Վասն մեռելի վարդաւակ
օրհնելոյ :

ԽԸ. էջ 778.— Յորժամ զեան ի տուն
մեռելին :

ԽԹ. էջ 779.— Վասն Հաւ Որհնելոյ :

ԽԿ. էջ 780.— Վասն կնեծի լուրբարին :
Առաջ Ուրբաթին զԹաղութն Տեստն ուղարկե-
ալոյ :

ԽԴ. էջ 783.— Վասն Դար Գիրք Որհնե-
լոյ :

ԽԸ. 786-788. գատարկ :

ԽԹ. էջ 789.— Վասն Կանոնց. որք ի
ճնունդս դժարին :

ԽԿ. 793-796. գատարկ :

ԽԴ. 797-798. մագաղաթեայ պահպանակ

Յիշատակագրութիւն Գրչի.— 1731

ԽԶ. 135. ստորոտ.— Եւ զբազմակ
Գրչի. զճոյճ յիշելոյ աղաւթ, որ ի ՌԻ Եւ Ձ
Թիւն ձրեղի գտ ի բաղարս Վան Ձի Եւ Ե
(80) տարոյ չի. նուազեայ եւ պահպանալ
յամենայն զորոյ թեւէ. աղաւթ ներեղչ զը-
րիս անյարմարութեան :

Բ. ԺՈՂՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ (ՆԻՍԱՆԻԱՆ)

Էջ 1-61. Կրթին հակառակ կողմէն Կրթ-
ութիւն, սեւաւրակ մեկտնով, նորո լեզուներ,
մեծ :

Էջ 1.— Կանոն կարգաւորութիւն թաղման.
Իշխանք հայաձեւերն զիս ի նորոք...

Էջ 5.— Հարց հանգստեան.— Որ փառք

Հոր հանդերձեայ Էս գայ...

Էջ 9.— Երբեքն ստեղծ.— Որ յանդ-
ատեւր...

Էջ 11.— Աշխարհականի թաղման.—
Գտտեա Տէր զստեղծ...

Էջ 11.— Կանոն տղայաթաղ կոտորե-
լոյ :

Էջ 62-104. գտտեղ :

2300

ՀԱՅԵԼԻ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԵԱՆ.— 1

ՈՒՍՈՐ ԱՐՎ. ԿԱՆՆԵՑԻ (1780)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Պատ. 17 14×2: Էջ 212: Հանգս-
տանք լաւ թուղթ փայտաթուղթ: Գրութիւն՝
խորագրեւոր, սկզբնաւորներ ևս զխառա-
ռեր կարծիք, մեղաւոր սե մեկտնով, միա-
սին, 24 տող: Նորո լեզուներ մաքուր: Հա-
մատապարտութիւնք ստորականէն ինչ մը տ-
ւելի: Գունաւոր խառնադարձ, էջ 13: Կա-
շկապ խառնադարձ զորոշմադարձ :

ԻՍՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-3. գտտեղ :

Էջ 1. լեզուներ փ զիշխան? Գտապար-
եան Պոպանէ Տիգրա...

Էջ 5. գունաւոր, Կարգաւոր մտաքին.
Էս Արց խոտտութան լեր միշտ ևկ գտ, հա-
ղաւոր հոր թոյ լեր հյու, յատողութեան հաղ-
ւոյց վերայ՝ Կրթեղանիոյ լեզու պարտ :

Էջ 6.— Խոտտութան եղբորոք Տեառն զի
Կարգ Է...

Հարաւոր խոտտութիւն ս: անապ,
Կրթեղանիոյ անկն ո: Կանապ,
տեառնապ ո: հաւատապ,
յամապ ամապ յապ և ողորապ :

Էջ 7.— Հալիստ.—

Հալիսի խոտտութան լաւ կա-
նոնի Հալիստանեայ ողղիլիստ Սր. Եկե-
ղեցոյ :

Եւս Կատալէր և խորտաւ մեղաւոր-
եայ Կատալէր, ի պատան, ի կարգս, և ի

կրթն, ի կարգութեան, ալ և ի Կրթութեան-
թիւն, և յամենայն արարմունք խորանց,
մանաւանդ առ Կրթութեան և առ խոտտութանու-
թիւն, և առ յապախարան :

Հաւաքեայ ի յԱստուածաշունչ: Սուրբ
Գրայ, և ի յեկեղեցական Սրբոց Վարդապե-
տաց համարտանա մատենայ, և նորոց պա-
տարտութեամբ շարակարգեայ ի Կատարայ
մեղաւորութեան և Կարգայ Կարգեցոյ Սր-
մանեան :

Ի փառս մեծին Աստուծոյ, և ի յոյուն
մանկանց նորին եկեղեցոյ, ի թուականու-
թեան Արամեայեայ տոհմի, ի ԽԻՄԻ, և
յամեանն հակամերի :

Էջ 8.— Ուտաճառք աղեղնութեան առ մե-
րաղնեայ խոնմ անձինս.— Իս Կրթութեան
տակ ձեզ ընծայեմ, ոյ Արամեան աղ իմ մը-
սեմ...— Ի յԱԿՈՐԱՅ Է ՍԱ:

Էջ 9.— Յաւաքաբանութիւն Եկեղեցի
զորոյ՝ առ մերաղնեայ ընթերցող անձինս.—
Արամեան Գրեցին մերոյ Կատար...

Էջ 11. գտտեղ :

Էջ 12.— Գունաւոր նկար խոտտութեան-
թի, ներքեւ գրում.— Էս հաւաքայ զմեզս
թա միշտ խոտտութեան, զի մի անգէջ հորոյն լի-
ցիս գուն պարտական :

Էջ 13.— Կրթիս Առաջին.— Կարգաւ
Հանապից որք ևս հոլիք եկեղեցոյն Քրիս-
տոսի, որինկաւ Սրբոց Պոպան պարտին
հոլիք զհոտն Կի. Քի.

[illegible]

0821 - 079 U

վեդՏ

§ 109. The following are the principal

2301

[illegible]

ՀԱՅԿԱՆԻՔԻ ՊՈՅԵԶՈՒՆՆԵՐ 41

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆԻՔԻ — 98

Գրաչափը զիջվեալ տամ ի՞նչ՝ Եկառադա՞նում ուտեմ
 — Եւսմեզուդուրաւաւ յալաւի — Ի՞նչ
 Ի՞նչ վերադառնաւ Եւսմեզուր ինչ զիջաւ
 — Դո՛ւ ի՞նչ ի՞նչ՝ Եկառադա՞նում մտն՝ Ի՞նչ վաճառ
 ուտեմոյ — Եւսմեզուդուր յալաւի — Եւ՛ ի՞նչ

8 0 1 6 7 0 9 8 4 7 8 4 0 8 — 1057

1406

—սևս քան զնոյն թիւնսն ընդ ինքնսն ի ինքնսն
վնասն ինքնսն ընդ ինքնսն ընդ ինքնսն
— 1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին

2303

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811

1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին

2302

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին
1811 թ. 11-12-ին

1811 թ. 11-12-ին

1811

Էջ 1 — Հ. — Զինչ, և ճարտասանու-
թիւնն:

Պ — ճարտասանութիւնն և արուեստ
բարոյի խոսելոյն առ ի համոզել զանկնդիրս:
— Հմմտ. թ. 2020:

Էջ 231 — Հ. — Զինչ, ևն չարժուածք
մտքման:

Էջ 233 — Յանկ զրոյց:

Էջ 240-244. զատարակ:

2306

ՔԱՐՈՋՊԻՐՔ

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 16: 11: Էջ 50: Հանգամանք
յաւ: Թուղթ հասարակ: Գրութիւն ամբողջու-
թիւն սեւ մեկնամբ, միասին, 21 տող: Կտոր
չկտոր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարակայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1 — Յաղագս թէ զինչ իղէ պահքն:

— Անտարն պահոց իմացեալ չիլին երեք
իրք:

Յիշատակաւորութիւն — 1818

Աղիպի զատարակ թերթին վրայ, չեղա-
ղիր: Ի վաշտամբն թերթը տակը կտորաց,
տեւարակս այս կաղմէկ հատու, ի 1848. յերու-
ստղէմ, ծառայ Յակոբ Վրդ. Տիգրանակերա-
ցի:

2307

ՔԱՐՈՋՊԻՐՔ

Երուսղէմ

1875

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 16: 5: 10: 2: 5: Էջ 2: 458:
Հանգամանք չատ յաւ: Թուղթ հասարակ:
Գրութիւն՝ սեւորակ մեկնամբ, բաղի վերջին
էջերէն, միասին, 17 տող: Շեղաղիր մա-
քուր: Համառոտաւորութիւնք ստորական:
Ուղղաւորութիւն ակար: Կազմ կիսակաշի խա-
ւաքարակայ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ Ա-Բ, զատարակ:

Էջ Գ. — Ի Հայրապետութեան Տ. Տ.
Գեղարդայ Գ. Արքայան Կաթողիկոսի: Ի
պատրիարքութեան Տ. Էսանայ Արքայան
Արքեպիսկոպոսի: Արքայ Առաքելական Աթո-
սոսն Երեսնաղմի: Ի պատրիարքութեան Տ.
Ներսէսի Արքայան Արքեպիսկոպոսի Կոս-
տանդնուպոլսոյ յԱրքեպիսկոպոսի մայրաքա-

ղաքի, 1875 Սեպտեմբեր 1. յերուստղէմ:

Էջ Դ-Զ, զատարակ:

Էջ 1 — Յատաճարմանութիւն. — Յեւ
արտաքերսոյն մարդոյն զբախտի զեղեցիկ և
յուստապաճառ փառքերէն:

Էջ 12 — Եսրին քորոյ ի վերայ կոտան-
ցի նոր տարւոյ, բնարան, Որհնեացի պոսակ
տարւոյ քաղցրութեան քո: Արքեպիսկոպոս
պարէն Դաւիթ քաղաւ Նեղոսթիւն կրեղ Սա-
ւաղի ձեռքէն: — Հմմտ. թ. 2071Ա:

Էջ 215 — Եսրին քորոյ ի վերայ փա-
ռաւոր համարածման Քի. Այ. մերոյ: Իս և
հան զնոսա մինչև ի Բեթանիա, և ամբարձ-
եալ զմեռն իւր որհնեալ զնոսա, և վերա-
նալոյ յերկինս, Ղուկ. — ԻԴ, 50: — Քրիստոսի
փառսոր համարածման օրինակը հին օրէն-
քին ժամանակը երեւեկաւ, աշտինքն է՝ Եղ-
իայ Մարդարէի երկինքը համարանայր:

Էջ 416. — Մանուգոսմի վերայ Սրբոյ
Գերեզմանին Քրիստոսի. — Ամենայն իրաց
մարմնի էլ զոյակի, առէ իմաստունն . . .
Էջ 421. — մանկակալոյն թանաքով. —
Թորանն էւ որ համբերեալէ իսպառն նոս

կեցցէ : Սատ. ԻԴ. 13. — Աշխարհէ վրայ նե-
ղութիւնք տեսակ տեսակ են . . . — Կր ճեայ
անուարտ :

Էջ 438-438. — զատարկ :

2308

ՆԿԱՏՈՎՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 17-10 : Էջ 41 : Հանգամանք
յուս : Թուղթ հասարակ : Գրութիւն՝ ամբողջ-
նովին աւել մեղանով, միասին, 19-21 տող :
Նոսր չեղողի մասուր : Կազմ կրկնակալի
խաւարարեալ :

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1. — Պրակ երկրորդ : Նկատողութեան
թիւն. Գրութիւն : Զապալա նկատողութեան

թիւ զին : Էս որ նորայն բաժանումն. — Ա-
ռաջի մասուր մանկան իմենք մի կաշեայ ի
մարդից և ի հաշտքում ծաղկանց . . .

Էջ 11. — Գրութիւն : Վերակալք նկատու-
ղութեան :

Էջ 16. — Գրութիւն : Ուրիշ և ընդդիմակ
նկատողութեան :

Էջ 19. — Գրութիւն : Որից որ ստարե-
յոյ նկատողութեան :

Էջ 21. — Զանկ. — Ա՜ն. Գրութեան :

2309

ԺՈՂՈՎԱՆՈՐՈՑ ՄԵԿՆՈՒԹԵԱՆՑ

ԳՐԻԳՈՐՏԱԹԵԵԱՆՑ

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մտայ 16-12-5-5 : Էջ 386 : Պրակ
ԺԴԻՒՄ (էջ 9-234) : Զ-ԺԲ (235-382) : Հա-
յամանք բաւարար. նորոգութիւն կրած : յու-
սանցքի զեղանարութիւն թեթեւ, Թուղթ զոր-
չորակ : Գրութիւն՝ խորագիրները և զրիս-
տատուրը կարծիք. — մտաշեւոր սեւ մեղանով,
միասին, 21-39 տող : Թուղթի բաղադրան,
երկրորդ մասը նորոգելիք : Համառոտագր-
ութիւնք յոյժ առատ : Կարմրաներկ զրիս-
տարդ և յուսանցարդ, էջ 9 : Կաշեկազմ
տախտակեայ զորչապարդ : Պահպանակ մա-
կապակեայ սկիզբը և վերջը երկուսով
թեթեւ, մասն երկաթադիր Աւետարանի :

Ա. ՄԵԿՆ. ԱՌԱՅԱՆ — 17

Էջ 1-4. — զատարկ :

Էջ 5. — Զամգն է Առաքեալն Ստեփաննի :

Էջ 9. — Գրիգորի աշակերտի. ետամեծի
եօր եւ յարմարապետի. Հայոց՝ հաւաքեալ
ծաղկաւաղ յԱռաքեալ զորք եւ երգոցն Սողո-
մոնի. ի յուսաւոր բանից վարդապետի եւ մե-
ծիմ ներսէսի : Աւգեան Հայկ. Սր. Աժ. 6ըշ-
մարիտ. ամեն. — Հայ. — Զինք է որ Սողոմ-
մոնի և ալ մարդարէք. և Տէրն յԱւետա-
րանին առաքալ խոսէր . . . — Հմմտ. թ. 1128,
Գ. Հատար, էջ 196 :

114

2312

ԹՈՒՂԹՔ ՊԱՆՂՈՍԻ

Խնոթքերդ վանք

274 — 1304

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Յատույն 16-5-11 : 5 : Թեքթ ՆՈՒ : Հան-
դամանք յառ : յառանգքի պեղանարութիւն
թիւթիւ : Նորոգութիւն կրած : Գրի : Թիթթար
վարդապետ : Թուղթ կոկեալ : Գրութիւն : Դա-
րադիւններ : սկզբնատողերը : և զյնատառե-
րը կարմիր : մնացեալը սև : մերսնով : միա-
թիւն : 19-տող : Թարգմիր գործ : Համառոտա-
գրութիւնք տալարեան : Գտնուար դարդա-
դիր յառանգարարը : և պարզ գլխադարձը :
Թուղթեալ սկիզբը : Կոչեկեայմ տոնատե-
կայ : դրոյնտարայ : Պաշտանակք՝ մարդ-
դաթեալ վարդաբէն : սկիզբը երկու թիւթի
վերջը մէկ : թղթեալ՝ սկիզբը : և վերջը եր-
կուսկան թիւթի՝ դանաւար քառակուսինե-
րով : վերջը մէկ թիւթի՝ տարրեր մարդադմ
անդիր : Խոտացող՝ Արաւած Արեւայ :

ԲԱՎԱՆԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Թդ. Ա1 — Յառաջարան Պապուի Առա-
քիւնյն նախակարգեալ ի գլուխ գրեցս :

Թդ. ՀԱ1 — Թուրք տո Հոսովմայեցի :

Թդ. ՃԼ1 — Լեւ Կորնրացիս առաջին
թուրք Առաքիւնյն :

Թդ. ՆԽ1 — Գլուխ Թղրոյն ու առ
փիլիսոն :

Թդ. ԷԽԲ2 — Գրեցի և կարդեցի :

Յիշատակագրութիւն Գրչի — 1304

1. Թդ. ԻԴ2, ստորտոր — Խոտացող գր-
արաց Արաւածաւ կրտսնաւորի : և ծնողաց
խոտաց : և անդիտան գրչի : սորմեա ՏՃր
Թա : ի խում գալարեալն : իստ սրում քաղ
ևն ստիւրութիւնք : և թեղ վառք յառաւանս
ամէն :

2. Թդ. ԿԼ1 — Զատացող սուրբ տառիս :
գլխաւած սրբազան արեւայ : աղաւած յիշ-
ման տրմանի առնել աղաթիւք տո Թա : դնա
Հանդեւմ ՆՃեղեցիթ, զի տաղ Նոյա ՏՃր
գրեկեց արքայութիւն : զառակից սրբաց
խոյն և ընտրեց արմանիս տրապէլ : և
ժառանգորդս անուպա յառաւանս : ի պատի
և ի ժառանգանի խոյն : յարմար գալալ
ժառանգ լինել ի մէջ սրբաց խոյն և առնե-
լի ի մէջ ամենայն Հոսատացեաց : Ընդ սրա
և զանարձեաւ դրոյս՝ իբրտ զի բնկայցաթ
ի Տեառնէ գլխաւած յանդանաց և զարձա-
կուրդ մեղադ կապանաց :

3. Թդ. ՆԴ2, գործ — Գրեցաւ տառ-
տառաւորս մտաւանս այս ի թաի Հայաց
ՏԹԳ կարդի ի վանս անան խնոթքերդ կա-
շեալ : թեղ Հոսովմեա սրբոյ եկեղեցւոյ Կիւ-
րակոսի նաշատակի : Տեառմ Թիթթար պի-
տականուն վարդապետի : ի տառացում Հարա-
զատ և Հոսուր կրտսր մերսմ Արաւած-
մա սրբազան քաւանայի : սրում ՏՃր Թա :
Գալեթի տաղ գտն նմա թեղ երկանս տառա :

Լուսնացաղութիւն —

Թդ. Զ-ՀԱ, ստորին յառանգքին : տառ-
րեր գրով — ՏՃր իմ Յի : Թա շնորհաւ զգո
երկեց արքայութիւնդ Թարեղի կրտսնա-
րի : սր Հնորհեց մեղ գլխաւած տառա :

Յիշատակագրութիւն Գրչի —

Թդ. Բ2, ստորին յառանգքին անարթի
դրով — Կեսարացի Խոսի վարդապետն է :
ի Սարբն Եսկար :

2313

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ (ՄԱՍՆԱԿ) .— 7

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Իմաստ 16 : 12 : 5 : Թերթ 224 : Հանգստեք յառաջ . Նորոգութիւն կրած . յառանցքնէրբ մասամբ փնաստած ցնցեղէ . Թուղթ կոկեայ . Գրիչ . Ղազար . Գրութիւն՝ խորագիրնէրբ և սկզբնատողերբ կրամբ . Ժողովուրդ սև . մեղանով . միասին . 15 տող . Բոլորգիր յատակ . Համոտտադրութիւնք սոյնրակնէ . Կաշկեղծ տախտակեայ գրեմագարդ : Պահպանակ մտղայակն սկիզբր և վերջր Երկուական թերթ . Երկրակայիր . Ժողովուրդ թանաքով . Ժաան Աւետարանի . Ստացող . Սրիթիթար Գոհանայ :

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Թղ . 1ա . տարբեր թուղթ և գրչութիւն . Առաջարմ Կիւղ Գործող Առաքելութիւն . Որք միանգամ . . .

Թղ . 16ա .— Զրանն առաջին գոր աբարի փան առնուցին . . .

Թղ . 18 . տարբեր գրչութիւն . Եռանգլս թղ . 61 . 72 . 97 . 108 . 109 . 120 :

Թղ . 118ա .— Գործք Առաքելոց . Ի փոքուն փոքամբք ինչ յանգնելոց . . .

Թղ . 152ա .— Երկրորդ Այ . և Եր . Բի . Ժառայ . . .

Թղ . 166ա .— Գլուխ Առաքիլն Թղլույն Պետրոսի :

Թղ . 181 . տարբեր գրչութիւն : Եռանգլս թղ . 192 . 217-221 :

Թղ . 182ր .— Գլուխ Երկրորդ Թղլույն Պետրոսի :

Թղ . 193ր .— Գլուխ Երկրորդ Թղլույն Պետրոսի :

Թղ . 195ա .— Որ Էրն ի սկզբանէ . . .

Թղ . 209ա .— Գլուխ Երկրորդ Թղլույն Պետրոսի :

Թղ . 210ա .— Երկրորդ տառնգրեայ Կիրիս . . .

Թղ . 212ա .— Թուղթ Երկրորդ . Զոհանում :

Թղ . 211ր .— Գլուխ Երկրորդ Զոհանում : Թղ . 219ա .— Աղլուս Երկրորդ :

Ստոր յիշատակագրութիւնք Գրչի .—

1 . Թղ . 15ր .— Զղազար Գրիչ ապանակ յիշեալ ի Բրիտան . թղ գոյ զիս յիշան՝ Աճ . Կրեղ յիշէ :

2 . Թղ . 75ր . ստորտար .— Աճ . ոգորմի Զղազարին որ Կրեղ Կոստ :

3 . Թղ . 91ա . ստորտար . կամրատառ .— Աճ . ոգորմի Զղազարին . փշուն Կրչին . առնէ :

4 . Թղ . 151ա .— Ուր մանկանք իոր Սիոնի . ոգորմի ծնունդք առաջանի . որ սք Կանկայք մեծաց շնորհի . կարգաց կրանից արեղայի . մեծ խորհրդեան Բրիտանի . Զարմայ արեանն Յիսուսի . յորմամ առեք ի խորանի . Զիշ յիշեցիք Զղազար Եղեղի . Կոստ որ անբաւ Կործեցի

և Եղ Գրիչն ոգորմեացի . մեծի յառն զատաստանի :

5 . Թղ . 191ր .— Զմկարք մածնայ Կրի . Զղազար անուն յիշեալ և մի Կանց տունի Կրիթով . որ Կոս Է յիշիս առաջի Առաքելոց :

6 . Թղ . 209ր . ստորտար .— Աճ . ոգորմի Զղազար մեղադր Կրչին . առնէ :

Յիշատակագրութիւնք Ստացուի .—

Թղ . 151ր .— Աղղ . ուր Կոստ յոսեալ . մից . Կանկայք Զոհանեղի անծնեք . յերես անկեալ ապանակ Կոստեան . և Կոստ Երիթիթար Զոհանայ . յիշման զիս արմունի աբարէք . Կոստացող Գործող Առաքելոց . և յոգնուցին իմ . և Կոստեանն արեան մեծաւ ոգուն իմ . և Կոստեան և Կրիսայրան իմ . Կրիսայրան Կոս ի յորդար փատակող իմաց . յիշատակ ինձ և ծնողացն իմաց . որք կորցալք կամ Երիթիթար .

բինակէք՝ յիշման արարէք զիս արժանի։ և զայս քիչէր յիշէք ի Քրիստոսով, ամէն։

Յիշատակարամ ճորտոր Եւան.— 1659

Թ. 221ա, ստորոտը, բոյորդիբ տարբեր.— Վերջապիւն նորոգեցաւ սուրբ տառաշնորհաբ ամենազատիւն Աստուծոյ, ի Վասպուրական քաղաքի, ընդ հովանեաւ Սր. Աստուածածնի, ի վայելչամե Յոհաննէս Բանկապուրի, թվին ԹՃԼ ամին։

Յիշատակարամ Եւան Յովհաննէս Վարդապետի.—

Թ. 220բ, ստորոտը, բոյորդիբ.— Եւան Յոհաննէս Վարդապետ, սպասաւոր Սր. Եւան սողեմայ, զնկար զգրեքս յիշատակ ինձ։

Յեանազոյն յիշատակարամ Եւան.—

1697

Թ. 221բ, վերջ, նորոգեք.— Յիշատակ եղաւ զիբքս ձեռամբ Յոհաննէս տառաշնորդի, և ի զոյն Սր. Յակոբայ, և ինքն հանդեաւ ի Քրիստոս, ԹՃԼ 2ին։

Թ. 222-221, դատարկ։

2314

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ (ՄԱՆՆԱԿ) — 8

Տեղի

222 1327

ԿԵԼԻՔԱՆԻՔԻՆ, —

Նրաւայ 16-11-56: Թերթ 300: Պր. Կր. Ժ. Թ. 2: Հանդամանք լաւ. Նորոգութիւն կրած: Թուրք կոկեւայ. Գրիգ. Անտոն Բանկապուրի: Գրութիւն՝ խորագրերէր, սկզբնատուր, սկզբնատուր և լուսանքի վրայ լուսանքի: Երկրորդ մասին մէջ՝ կարմիր, մուգեղայր սև մկանսով, միասին, 21 տող. Բայրդիբ վարժ: Համաստապուրութիւնք սպորականէն քիչ մը աւելի: Մուր կարմիր խորանայարդ իւր սարօք, իղ. 4ա, 85ա, 119ա: Կաշկազմ տախտակեայ զրոյժ մտադրող. Դատարկ թուրթ, սկիզբը Երեք թերթ, վերջը՝ Երեք: Մտադրող՝ Սահակ Բանկապուրի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆԻՔԻՆ, —

Թ. 1-3, դատարկ:

Թ. 4ա.— Զրանն առաջին զոր արարի...

Թ. 85ա.— Գլուխ Բիւրաց Կուրուղիկիւնայ, Յակոբայ Առաքելայ.— Բակոբայ Աւ. և Տեւոնթ Եր. Բի. ծառայ...:

Թ. 92բ.— Ազօք վասն հաւատայ հաստատութեան:

Թուրք Պետրոսի Ա.— Պետրոս առաքելայ Եր. Բի. խորագրող նշանակ.

Թ. 100բ.— Պետրոսի երկրորդ թուրք Նմանալ Պետրոս ծառայ և առաքելայ Եր. Բի. ...:

Թ. 106ա.— Թուրք Յովհաննէս Ա.:

Թ. 113բ.— Յերկուտէ առ ընտրեալ իւրիւր...:

Թ. 111բ.— Յերկուտէ առ Կալիստ սերիլի...:

Թ. 116բ.— Թուրք Յովհաննի եղբոր Տեւոնթ.— Եւան Յի. Բի. ծառայ և եղբայր Յակոբայ...:

Թ. 117բ.— Ամենայն իրիք ամենայն ուրեք մասնանկ է...:

Թ. 119ա.— Թուրք առ Հովհաննիկիս:

Թ. 150ա.— Գլուխ առաջին Թուրքի կորնրացող:

Թ. 181ա.— Առ կորնրացիւն երկրորդ թուրք:

Թ. 206ա.— Թուրք կորնրացող Բանկապուրի առ Պետրոս Առաքելայ.— Ստեփաննոս և ընդ նմա երկուտէ...:

Թ. 201բ.— Թուրք երկրորդ առ կորնրացիւն.— Պետրոս կաթանայ Եր. Բի. առ եղբայր Պետրոս...:

Թ. 204ա.— Գլուխ Գաղատացող Թուրքի:

Թղ. 214ր.— Գլուխք Եփեսացւոց Թրդ-
բայն:

Թղ. 224ր.— Գլուխք Փիլիպեցւոց Թրդ-
բայն:

Թղ. 232ա.— Գլուխք Կողոսացւոց Թրդ-
բայն:

Թղ. 239ա.— Գլուխք Առաքին Թղրայն
Թեոսողոնիկեցւոց:

Թղ. 245ա.— Գլուխք Երկրորդ Թղրայն
Թեոսողոնիկեցւոց:

Թղ. 249ա.— Գլուխք Երրայնցւոց Թրդ-
բայն:

Թղ. 273ր.— Գլուխք Առաջնոյ Թղրայն
Տիմոթեայ:

Թղ. 183ա.— Առ Տիմոթեայ Թուրք
Երկրորդ:

Թղ. 288ր.— Գլուխք Թղրայն որ առ
Տիմոթե:

Թղ. 292բ.— Առ Փիլիպոսն եւ Արքիպոս
սարկաւազ եւ առ Սեբե:

Թղ. 291ա.— Գրեցի եւ կարգեցի...

Թղ. 295ա.— Հանդիստ Յովհաննոս Ա-
ւետարանի:

Որդի եւ Սր. Հոգի, աշխատեալ եւ յախտ-
եալս յաթիւնից տալն:

Ի թուիս 222 պրեպոս Կարծք Առաքելու-
ցուն, ի խնդրոյ սրբապուն քահանայի Սահա-
կո:

Արդ ապաշխարեալսն, որք հան-
դիպիք աշխատեալսն, ընթերցելով կամ իւր
տարապալով, յիշեալք ի մեզաց թողութիւն
զՍահակ քահանայ, եւ զճնապան իւր եւ զեղ-
բարուն, Ընդ նմին եւ զմեղեցեալ պրեպոս զԱ-
ւետարան քահանայ, որ զտակաւիկ զիրա պրեպոս:
Եւ զուրք յիշեալ ի թիւս Բա. ի Տէր մէր,
որ է տրտնեալ յախտեալսն տալն:

2. Թղ. 118ր, ստորոտք.— Տէր Աճ. վա-
յելից տացէ զսա Իսահակ քահանայի, ընթեր-
ցելով յարուստ մարտնոթեալս, եւ արդի-
նացուցանել ըստ մարտնոթիւն կամաց, յա-
յուստ անձին իւրում եւ վարժեցոյ ի նմանէ,
մինչեւ ի խորին ճիշտութիւն, Ամէն:

3. Թղ. 295ա, մէջտեղ.— Փառք Երեւ
տեալն եւ մի տեղութեանն, Տօր եւ Որդւոյ
եւ Սր. Հոգւոյն, աշխատեալ եւ յախտեա-
լս յախտեալից, Ամէն:

Յիշատակագրութիւնք Գրչի.— 1327

1. Թղ. 81ր.— Փառք քեզ անսահման ա-
նուն, եւ անպաշտան տէրութիւն, Հայր եւ

Իմանք Նիշատակագրութիւնք, Թղ. 282ր,

ստորոտք, բարբառք.— Տէր Աճ. ողորմեա
կիրաւորեալսն եւ ամ զարմից իւրոց:

2315

ԺՈՂՈՎԱՆՆՈՅ (ԿՐՈՆԱԿԱՆ)

ՆԵՐՍԵՍԻԱՆԻԹԻԻՆ.—

Մտաւ 16. 11. 3-5: Էջ 316: Հանդա-
մանք ըստարար. ըստանցքներ, ցեղակեր,
Թուրք հասարակ, Գրեթէն արդարեւին սե
մեկանով, միասին, 18-21 սոց. Նորարդիւր
անհարթ: Համառոտագրութիւնք տառաւ, կա-
շեկարգմ տախտակեալ անարտաւ:

ԲՈՂՈՂՆԵՐՆԻԹԻԻՆ.—

Էջ 1-2, Հատում՝ կրօնական բաժան-
դակութեամբ:

Էջ 3-6, գաղափար:

Էջ 7-10.— Հատում՝ կրօնական բո-

լանդակութեամբ:

Էջ 11-12, գաղափար, բացի հետեւեալ
երկուցէն. «Երեւոյն ի զուրն Սր. Բաղա-
րայն որ յերստացէմ»:

Էջ 13.— Եւ զիւրիկէ, զի Երեւ ի սրբ-
բութիւն աղօթից:

Էջ 11-12, գաղափար մեծագոյն մասամբ,

Էջ 13.— Արդ օրէնքն Այ. զարձալ ցանկ
զմեղ ի շար ճանապարհէն սասանայի...

Էջ 133.— Արդ իմաստունն Սողոմոն
իրաւով զարեւոյս...

Էջ 255.— Այս է ճշմարիտ սահման ուղ-
ղափարութեան...

խրոյց.— Այսպէս և յետ մահուան արդարաց
հանդիստ է կայանիք հոգեոցն, և մեղսւորաց
անհանդիստ... :

Էջ 300.— Քարոյ վտան Խոստովանու-
թեան :

Էջ 306.— Քարոյ վտան Ապաշխարու-
թեան :

Էջ 312.— Քարոյ վտան յարթեան թեան ի
շնոյ մեղսոց.— Կր մնայ անուարաւ . Որոշ-
եայ էջերը, 316-332, գատարկ :

2317

ՏՈՆԱՑՈՅՑ — ԺԱՐԱԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆ

Ո . Բակար . երասողէմ

ՌՆՂԳ . 1744

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մատայ 17 11 9 : Էջ 1258 : Հանգա-
մանի յաւ . քանի մը տեղ յուսանցարդերը
կարուած : Թուրք Հասարակ . Գրի : Մա-
կոյ և Ստացոյ՝ Եղիա Վրդ . Կեաւացի . Գր-
բաթիւն՝ խորագիրները և զլիսագիրները
կարմիր, մնացեալը սև մեյանով, միասին,
կարմիր գլեմբու միջև, 20 տող : Նաորա-
դիր : Համառոտագրութիւնք յայտնաւ
Վանուոր գորդագիր և յուսանցարդը Հառ-
ուածներու սկիզբը, ոչ նուրբ . մէջ տուններ
հանդերձ զլիսագրողով : Խորանարդայ իւր
սորբ, էջ 30, 33, 918, 970 հալցն . Կաշե-
կարմ տախտակեայ, գրեմարդ :

ԲՈՎԱՆԿԱՐՈՒԹԻՒՆ .—

Էջ 1 . գատարկ :

Էջ 2.— Կարգաւորութիւն եկեղեցւոյ եւ
արարողութիւնք մամանեղաց : Ազնեա Սր .
Հոյի Աստուած.— Ներսէսի Հայոց Կաթողի-
կոսի գոր հոս բերել . . .

Էջ 29 . գատարկ :

Էջ 30.— Տօնացոյց յաւուր պատշաճի.—
Աստուածալայանութեան ճրագաւորացի ա-
ուուր զիւերին կանանցալիս ժամն հառ-
տամն է . . .

Էջ 33.— Յերիկոյիմ . որ է յունվարի և,
Յանուարի ցառն : Նախատօնակ է իմնեա-
նքն Քրիստոսի :

Էջ 36.— Աւետարանիս որ քստ Ղուկա-
սոս . Բ . զյուս Ը . համար.— Վասն Յուդա-
նուրեան Տեառն մերայ Յի . Քի.— Եւ հո-
գիւր էին ի տեղադր յայնմիկ . . . որ յուսն և
տեսին որպէս պատմեցաւ նոցա :

Էջ 38.— Եւ սոցա սկսանին շարական
ԲԶ.— Պատարատ լիւր զու Բեթղէհէմ, որ
զիւր Նաի էիր Հովսեփն, տաւ արդ տիեղե-
րաց զրջալոյ լինիս քաղաքաց . . .

Էջ 51.— Մերեղեան առաջի աւուր .

Էջ 69.— Կարկ գոր սրինիլոյ :

Էջ 82.— Ասի շարոյ այս ձայնի ի վե-
րայ ջրոյն, զոր տապեայ է Յոհաննէս Պրոյ
Վարդապետն Մործորեցի.— Բամենայն մամ
օրհնեմք . . . : Յ ա հ ա մ ի ս ի ե բ զ :

Էջ 85.— Տաղ ի Սրիկ Կոստանդէ.— Քր-
իստոս Բանդ Հօր . . . : Յորդարակ.— Ով
յարմանայի . . .

Էջ 90.— Եւ ընթեռնուս ցաղոթ օրհնու-
թեան ջրոյ, զոր տապեայ է Սրբոյն Բարդի
Կեաւացւոյն.— Աօրհնեայ և Տէր Ամ . աճե-
նակայ . . .

Էջ 111.— Երկբարդի սուրբ առաւօտուն,
Օրհնութիւն ԴԿ . Այսօր Բանդ ի Հօրէ . իւր
սորբն . . .

Էջ 120.— Տես ուր օրէիցն առաջին սոմ
է իմնողեանն Յոսեփն Կարապետի :

Էջ 150.— Կարդ Բուստանօրեայ Վալստ-
նան Քրիստոսի :

Էջ 151.— Եւ ցան յառեանն և ստեն չա-
րական ԴԶ.— Այսօր տնրակրեական ծրուեղ

Մանօր.— Այս պատկերիս և յաջորդե-
րը ևս պրած է յման : Ընթերցումներն այ
տաւն է իրենց կարգին, ինչպէս հօս, յաճախ
ևս տլորս, ալ պատմաստ Տօնացոյցը դար-
ձան է հասաւորուր զիրք մը :

Էջ 190.— Իսկ յետ արձակման ժամոյն
Բէ ի պահարն հանդիպի, թէ խորհուրթիւն

241

երկու քաղաքացի 2-ի թվով և Կաշին իրբեւ
դրուրս արժանացող զկոթողս չեղջին ցորե-
նայ, այլ յԱրկին եղև քան Կաշինն քնգու-
նակ. քանզի նա լաւարդաց մտաւոյ, իսկ
յԱրկ զգէրն և զարարան, մասնորայն հա-
յեցու առ Տէր ի յԱրկ և ի պատուրաց և
հաճեցաւ, և ի Կաշինն և ի գոհն և ոչ
հաճեցաւ. Եւստ ի թէ՛ հայեցու յԱրկ և ի
Կաշին տեսնոյն, այլ մեկ իմացումն թէ՛ ա՛-
յարատքին կերպարանն, այլ ի յերմն և յո-
մարտ խիւն արտին. և տարածոյն ի միմեանց
զոյն, զի զմիումն ընկալու և զմիւսոյնն
իտակաց :

Աստի նոյնիւ իմ իմացական ակամբք
մտացա՞ւ, առնեն իմը հոստու և յեանեալ ծա-
տայ ծառու լիցն Աստուծոյ, և միտան Սրբ-
բուն Եսկերայ զերայտէ Աթոռոյն Տեսնեղ-
բոր. Կեսարացի Եղբայր Վարդապետն, որդի
Ստարաշայ Սրբոյ Աթոռոյն մահաւոր Եսկ-
ոյնին. Եղբայր, որ ի նոյն երկիրն Կեսա-
րայ, թէ՛ ԱՏ. լատ տակեղալ իրաջն պահան-
ջէ լիւրաքանչիւրացն յատ չափս. և իմ ոչ
ինչ իրաջ եւոյ կարող տրկանել ի սեղան և ի
զանձանակ Տեսան, քան զյոյս ձեռացործ աշ-
խատութիւն իմ, որ և զյոյս Տեսացոյցս, ըզ-
տին և զգիւր աշխատեցայ ի զրեյն, և հա-
ստեցեալ կարգաւթեամբն Աստուծոյ յա-
ւայտ, և եղի զոս ի զոտն Սրբոյ Եսկերայ
ի վերայ յիշեցեալ աթոռոյն անջնջի յիշա-
տակ հոգւոյ իմոյ, մասն հոգւոց ձեռագոյն և
համարեն ննջեցեցայ. Թէպէտ և ի իշէ ի սխա-
լումն ինչ լատի և լանի, զի աշխան էր կա-
րողութիւն իմ :

Չի և և լատ ընկալեալ չորհազոս չա-
հեցացոյ քանքարին պտայ, և մի լատ ծա-
ռային պղերպպոտին զասեցեց թէ՛ ծառայ
ար, պարտ էր չեղ արխանել զարծաթին իմ ի
սեղանատար, զի և և իշեալ տակաւինն պա-
հանջի ի զիմն : Աստի աղերսեմ ի կորսմամբն
եզրալցիլ քանադիւրայ ի յնթիւնսն ձեր,
մի և պերիցէք զմատուկս իմ, որ լատդմ

լողմանոց և ծանի աշխատեցայ ի վերա-
դրումն առտուածային մատենիս, մանասնոյ
ինչպէս ի Զէյ, զի ի յնթիւնսն և յո-
րինակելն ձեր՝ յիշեցիք և Աստուած ողոր-
մէր ասացէք առնանտու ծառային ձերոյ՝
եղիայ Վարդապետն վերազրեցելոյ. նաև
ծնողացս իմոյ՝ Եսկոյնին, Աստուծոյն, և
ևս ձեռաց ձեռք իմոյ՝ Գրիգորին, և մահ-
տեալ Աստուծոյն, և եղբայրս՝ մահաւոր
ստգամայնի Աստուծոյն, Սր. Աթոռոյն միա-
բուն մահաւոր տողամայնի Գրիգոր սարկա-
ւոյն, որ և յիշողիլ լիշեալ լիշիւր ի յար
աներեկի, ի Եսկոյն Գրիգորս զարգադե-
տէ, և Փրկչին մերմէ, որ է սրհնեալ ի լա-
ւտեան յախտելից առնէն :

Արդ լակկոյն զձեզման սոցին եղև ի
թրակաւութեանն Հարց ի ՈճՂԳին. այս
Տեսացոյցս ձեռամբ եղիայ վարդապետէ,
սկսեցաք զրեյ Եսկոյնին Աին օրն Կիրակի,
աւարտումն մարտ ԼԱին օրն չարաթ. Աստ-
ուածապղկաւոյ արանց լողիշեցեալ և միայ
հոգեւոր հար ձեռնոց ակտուն Վարդապետ հո-
գիւրնկալ վարդապետին Քաղիշեցոյ ի Տէր
հանգուցեալ, Տեսան Գաղարտ առնելից Հա-
րց սրբապան կաթողիկոսն, և սրբոյ աթո-
ռոյն երեստողմի հրաշալեկեցալ և սրբ-
բեկտին պարտիարիլ տեսան Գրիգորի վե-
հաղան վարդապետն, և տեսան Եսկերայ
աստուածարան վարդապետն պարտիարիլն
Կատանդնոյարայ, որք ներկայալ և կան
և վարեն զիշխանութեան խրեանց, և յու-
ստուրեն զարգս մեր առնանին արդեամբ
լարեկաւութեանն, և յուստուր վարդապե-
տութեամբն խրեանց, զար Տէր Եսկոյն զիշ-
խանսն ի վերայ զատարանի իշխանութեանց
խրեանց, և լաթտոց սրբոց, ընդ երկայն
տեսու արտալ, որ լամեանիլ կրիչ հոգե-
կան և մարմնականաց տարակալ առնէն :
Պար մեր որ յերկինս սուրբ Կրիցի անս :

ԷՔ 1254-1258, Կատարիլ :

2318

ՎՈՎՈՎԱՆՈՒ

(ՓԷ - ԺԸ ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մատայ 20-15-2-5: էջք 308: Հանդա-
մանք լաւ: Թուղթ հասարակ: ոչ միատեսակ:
Գրութիւն աշխարհ: Կաշեկապ՝ իսաւաքառա-
կայ: զծաղարդ:

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ .—

էջ 1-8. դատարկ:
էջ 9-10 .— Յանկ:
էջ 11-191. Երկսիւն, նոտարգիր:

Ճ Ա Ռ Բ .— 10

Գր. նազիւնգացի

Ա. էջ 11ա .— Գրիգորի նազիւնգայ ե-
պիսկոսոսի, խաւսք ի (ի) Յայտնութիւն
Տնտոն .— Գրիգորոս ծնեայ լինի . . .

Բ. էջ 26ա .— Նորին ի Մկրտութիւն
Տնտոն .— Դարձեայ իմ Յիսուս . . .

Գ. էջ 44ա .— Նորին ի Մկրտութիւն
Տնտոն .— Երկի զգոյժառ յուսուորութեան-
ցին զսար տանեցաք . . .

Դ. էջ 91ա .— Նորին ի պոստա եւ ի
հեղուրթիւնն .— Յարսթեան տար եւ սկիզբն
առողջակ . . .

Ե. էջ 91բ .— Նորին յամենապար Պա-
սայ Այլ մերայ .— Ի պաշտ խնամ կոչի . . .

Ձ. էջ 113բ .— Նորին խոսք ի նոր կի-
րակիւն, ի կեսարիայ կալապողովացոց, ի կա-
սարման յիշատակի սրբոյ վկային Մամաւայ
. . .

Կ. էջ 123ա .— Նորին ի Պնոնէկոստեմ եւ
ի Հոգիին Սուրբ .— Յաղպոյ տանիս զուգնա-
կայ իմաստասիրեացոք . . .

Ը. էջ 136բ .— Նորին ի ժողովուրդ .—
Այսպէս առէ Աղոյմմիւն . . .

Թ. էջ 157բ .— Նորին առ հայրն իւր
լոնայ եւ սղագնայ վստն հարուածոյ կարկը-
տին .— Էնդէ՛ր յուսանէ՛ր զկարգ զօգիւն . . .

Ժ. էջ 176բ .— Նորին յալագս աղբաւ-
տ . . .

սիրութեամբ .— Արք. Եղարար եւ աղբաւտակիցք
. . . — Իկր մնայ անաւարտ. էջ 194բ դա-
տարկ:

էջ 195-254. տարբեր թուղթ եւ գրաւ-
թիւն:

էջ 195. դատարկ:

էջ 197 .— Ըստ ներփոխանաց վանն Պր-
նորդեան եւ Յայտնութեան Քի. Այլ. մերայ . . .

էջ 209-218. դատարկ:

էջ 219. տարբեր գրաւ .— Արարողու-
թիւնք Սրբայ Աթոռոյն:

էջ 220-232. միայն խորագրեմեր գրո-
ւած՝ առանց մանրամասն հրահանգներու:

էջ 233-254. դատարկ:

էջ 255-284. Երկսիւն, տարբեր գրաւ-
թիւն:

էջ 255ա .— Առ ի յերկնաւ պատեալ
եւ ի գերայոյց ինչն յարգաւածեայ զՏա-
կելի եւ զհաստանէղ մեռաւստան եւ զհրեշ-
տակայրեակ խորանայ . . . եւ ի առջին սպասու-
որէկ նուստաւ էր Սիմէոն կաթողիկոս, եւ
պատրիարք Սրբ. Աթոռոյն յերուսաղէմայ,
առ հոգեւոր եղբայր մեր ի տէր Փիլիպոս կա-
թողիկոս Հայոց .— Գրտութիւն լիցի ինչ,
որ գրեալ է իր անդհանրական քարակղ եւ նա-
մակ, հանդերձ անտոնաւաք սղջունիւն . . .

Եւ եւս ճիշտ տարւն, որ է թփին Հա-
յոց 167. անհնազանդ եւկայ ձեզ տրեւեւեան
կոյմից Ար. Լուսաւորէի Աթոռոյն . . .

Վիւս .— ԸճՂ հաւանաբար պիտի ըլլար
ԸճՂ .— Հմմտ. Բ. Կ. Կիւրճսէրեան, Պատմ.
Կիլիկ. Կիւրճիկոյ, էջ 319 եւ ծանօթ . . .

էջ 276-284. դատարկ:

էջ 285-294. միայն:

էջ 285-286. դատարկ:

էջ 288 .— Գլխի Երկրորդ .— Եթէ աստ-
ուածարանութիւնն ինչ զիստութիւն:

Էջ 132.— Տասնեակի Ժ.— Երևանի գորգի նորա՝ սկսած հարկանելի փող
 Պատմութիւն միակ.— Զորացի հարկին
 յայտ, և ոչ խոստացուող փողանին, և սպաս
 Էջ 134-136, դատարկ:

2320

ՏՐԱՄԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿՈՎՏՆՈՅ (ՀԱՄԱՌՈՒՅՏԱՆ), — 2

ԵԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաս 18-12 2: Էջ 170: Հանգստանալու փող
 մանր բուսարար: Թուղթ հասարակ: Գրու-
 թիւն: խոստացուող փողանին, և սպաս
 միւր, մնացելու սկսող մեկանով, միւ-
 սին, 23 սող: Շեղակուր: Կաշեկապ խոստ-
 քարակալ:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1 — 2: 12/17, 1 լուսն, և դին: 1
 տրամադրանք թիւն:

Պ — Բանն 1 յուսնան թիւն լուսն մակա-
 լերեւոյ գմինն թիւն: Բան հրամարանու-
 թիւնն 1 մակապ թիւն, որով կարեւոր գմինն
 թիւնն 1 մակապ թիւն — 2 մակ: Թ. 1226:
 Գ. Հասար, 4 367:

Էջ 167 — Խնդիր Երեւանի: Գաղապ-
 լարանի գաղապան և նախարար թիւն:

Էջ 168 — Պրակ Երեւանի: Գաղապ-
 լարան թիւն:

Էջ 170, դատարկ:

2321

Մաս 18 — 12 2: Էջ 170: Հանգստանալու փող
 պատմութիւն 1350, Գաղապ 31ին, Երեւանի
 խոստացուող փողանին, և սպաս
 խոստացուող փողանին, և սպաս
 խոստացուող փողանին, և սպաս

Երեւանի: Գաղապ 31ին, Երեւանի
 խոստացուող փողանին, և սպաս
 խոստացուող փողանին, և սպաս

2322

ԻՐԱՆՏՈՅ (ԲԱՆԱՆԱՆԱՆ), — 78

Հարկ

ԵԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաս 17-12 1: Էջ 316: Հանգստանալու փող
 մանր բուսարար. նորագործ թիւն կրած. լու-
 սանցքները վնասած զեղքի: Թուղթ բուս-
 արան: Գրու: Գաղապ 31ին, Երեւանի
 խոստացուող փողանին, և սպաս
 խոստացուող փողանին, և սպաս

ՋՂԳ = 1545

Երեւանի: Գաղապ 31ին, Երեւանի
 խոստացուող փողանին, և սպաս
 խոստացուող փողանին, և սպաս

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-24, նոր թուղթ, գրու թիւն նոր-
 րոր:

Ա.— ԱՆԱԿԱԳԻՐՔ.— 2

Վարդան վրդ.

Թդ. 1ա.— Գիրք Առական, սասցեալ սուրբ վարդապետին վարդանայ, ի պէտս հոգոյն եւ մարմնոյ, զոր ժողովեալ զընցի մեղսորդս ներսէս Քաղիկեցի:

Ամենայն տառս անկզնի գիրք տաակաւ եւ արիւնակաւ ցուցանեն մեզ զարարին եւ բղշարն, եւ դաս կեանքս եւ զհանգրծեալն, զի դամ. հոգոյն զհոս եւ գիրկու թիւն տաակաւ Աւետարանն եցոյց.— Լմմաւ թ. 1144, Ե. Հատար, էջ 122:

Ա. Իմաստաւէր ամն սահմանեալ եւ անկայլ ցանկին տառքի թապատարն զընամն խոտին զոր նվաճեր կոչեն:—

ԺԲ. Թդ. 7ր.— Առի յատակաց թէ ի թողոյտ քողարն հիւան մի ճարտար արեւստի, զերեք ամ աշխատեալ եւ ի յամբարտին կտնն սեզան մի յիրար ձգեաց զանազան բարին ամսիր:— Լմմաւ. նոյն, անդ, ԽԷ:

Ի. Թդ. 12ր.— Առի յատակաց թէ տըր մի յամեն տարի ձմեռն հաց մատակեր եւ տշնու գտուն իւր կատարելք:— Լմմաւ. նոյն, անդ, ԼԺ:

ԻԷ. Թդ. 18ր.— Առի յատակաց թէ ժողովեցան թոշտեքն եւ ընդրեցին եւ եղին զարտատն եւ ամեն իւրեանց թապատար:— Լմմաւ. նոյն, անդ, ԺԲ:

ԽԸ. Թդ. 31ր.— Առի յատակաց թէ արծիւն ու կաքաւն խիստ չարկամեցան:—

Կ. Թդ. 44ր.— Առի ձմի դաւառար եւ հզոր նոտեալ յանց ճանապարհին, եւ պահն ընդ աշն ճանապարհն ալլ զպանքն զոգայով փոխատականք մի մի եւ անդանէին:—

Բ.— Բ Ա Ր Ո Ջ Գ Ի Ր Ք

Թդ. 45ր.— Նարին Քարոյ Վասն Գալստեանի, ի բանն, Զի որպէս փայլալի որ ելանէ յարեւելից.— 24րդական զայլ տան Բի. Այ. մերոյ կրկին անդամ տան Ար. Գիրք եւ հոգէլից մարդպետք:—

Թդ. 55ա.— Նարին Քարոյ ի բան մարգարէից որ ասէ. Մի՛ ճալմանդիւր ընդ չալմն.— Որպէս զաշխակ որ մարտէ զտեղ գաւմանու:—

Թդ. 55բ-56ր միջեւ ինկած մէկ թերթ:

Թդ. 63ա.— Նարին Քարոյ վասն եռս-

տովանութեան ի բան Առաքելոյ. հոստովան լիբաւ Բիւիհանց դեղաւ.— Նախ գիտելի է զի խոտապանութիւն է հարկ որպէս միջոտութիւն:—

Թդ. 70ա.— Նարին Քարոյ եւ Խաւսամ.— մարդկան, ի բան. Հայեաց ի Բեզ:— Թանջոս այս մեծին Մոսիսէսի է:—

Թդ. 80ր.— Կանոնք եւ Սահմանք Ար. Առաքելոյն Թաղէտի արարեալ.— Ի զայ նորա յՈրհայ քաղաք:—

Թդ. 89-90ր միջեւ կը պակտի բառ Լըւոյթին յորա թերթ:

Թդ. 90ա.— տարբեր գրչութիւն.— Եկանելոյն Աղամայ ի գրախոն մինչ ի ճնուարդն Գի. եւ ամք:—

Թդ. 90Գնա.— Տաճարական գիտելիք:

Թդ. 95ր.— Ժամք տուրնջեան այս է.— Ինկ ժամք զիշերոյ այս են:—

Թդ. 95ր.— Այստեղ զտարհացեալ զընծայ:—

Թդ. 95-96ր միջեւ ըստ Լըւոյթին կը պակտի Լըրք թերթ, որ պարտնակած պիտի բոտար մերոյդեալ չարականին Գ-Յ Համարները:

Թդ. 96ա.— Լըրքնք ամենայն:—

Գ.— ՏԱՆԱԿԱԳԻՐՔ.— 9

Թդ. 98ա.— Արեւ Էլք գերարթիւն:—

Թդ. 102ր.—

Արթիւրական յոյս իրկնալն,
Երեսու Քրիստոս, Հաւր Ի խանին,
Եղեր շնորհիւ քո երկնալն,
զմտութիւն Գրիգոր Կարեկացին:

Քեւ զՔրիստոս փոտարանեմք,
Ենդ Հոր Հոգւոյ արհնարանեմք
Երբորդութեան Երկրորդագեմք,
Աստուածութեամբ մի դաւանեմք,
Փառք Աստուծոյ ամեն:—

Մամուլ.— Դ-Մ առները կը պակտի թերթ ինկած ըլլալով:

Թդ. 104ր.— Անմահ բնութիւն առի ու զմահու աւրար Մոսարայ:— Ա-Բ:

Թդ. 106ա.— Անցանէ մեծութիւն ու փոտար աշխարհիս:— Ա-Բ:

Թ. 108ր.— Էս Էմ կորուսեալ ոչխար

Թ. 110ր.— Աշեր չի Էս անցեր յեան-
բառ.— Հմմտ. Բ. Թշկուրանցի, Տաղա-
դիրք, Խորոսաղէմ, էջ 45-46:

Թ. 111ր.— Կաթեալ սուրբ կաթողիկէ
հիւրհանգիստ պարէ...

Աւրանայ զոյժաւ բարեբանեալ է,

զԱստուած փառաւորեալ է,

Մարտիրոս Վարդապետն երգեալ է,

յակածդ պատուականաց զոյժեալ է:

Թ. 113ր.— Փռնար վարդ բնքնացոյն,
սիրայմարդ սակեղոյն...

Թ. 114ր.— Սալիքն իջանէին ի յանէն
ի Մասանց...

Թ. 115ր.— [Թ]ամենայն մեղաց ի պատ-
ասէլ զու կալցիլր... — Կ ու հ ու ի ս ի...:

Թ. 117ր.— Մեղայն քեզ քո. Ած. ա-
պաւն յոյս յոյքեղ ունիմ...

Յիշատակագրութիւն Գրչի.—

Թ. 118ա, ստորագր.— Ոյ պատուեան
հրանակոյ, յորժամ քաղցր հրանակես, զմե-
ղսր ծոռաց լիւման արժան տրայ:

Թ. 118բ.— Անտոս Սիւնիկն Հարն
Հրեանտորին... — Ա ո ս ք ե ի Վ ա ք ղ ա-
լլ է ս ի:

Թ. 119ա.— Քանդի փանկեաց ազգն
արժին...

Առցեն զաշխարհս ազգին Հոյկին,

Պայտաւորեք խոստորին,

Թաղստորեն Էջմիածնին,

Վարդապետական քաղաքին:

Ներքեւր գրչէն. «Ա. Բ. Ա. աշաք տեսա-
նէինք զուր ժամանակն»:

Թ. 121բ.—

Երկուս ի մէկ տեղ բերած զերբ զլրնկեր
կ'աննն քէ պահէ:

Ու չորս բնութիւնն օտար հետ յոյսց կ'աննն
քէ սազէ:

Հիմկ դուռն է ի քաղ քողած գայտ ամբար
կ'աննն քէ փակէ:

Զիս ևոյս ի յաջստղ միջին զերկ կրակ գոմ
կու իսկէ:

Զերկուս բնկեր ք'նց պահն մէկրս հող մէկրս
ևոյի է:

Հոյկս քէ ի վեր քաղէ հողքս ծանր ի վայր
կու իսկէ:

Վախնա քէ ևոյոյս լսեմ Ոայ հողայս յայլուն
պակասէ:

Ու հետ ևոյոյն ոյլ քոչի երբ մարս տուերն
հետի է:

Զայս չորս յարար քնց սազեմ ամէկ մէկ յիմքն
կու քաղէ:

Զար հողքս խոշկիկ տոնէ քուրս գէն կու
գրտագմէ:

Քամին զիս յերեք ունի կրակի քոցն կու
վառէ:

Ընցողն սիրելի չարկամ մէկ տեղ ուլ իսկի
տեսնի է:

Հիմկ դուռն է ի քաղ քողած քէ փակէ որ գալ
չտոնէ:

Այս բնութիւն է գամիւթ իլի ու ևազար չարկամ
կու մրտէ:

Զարկամս ես ի յիս տնիս որ գոտիս յերակ
կու փակէ:

Թագաւորս որ ի մերս նստել հաշ գտայ էլ գո-
զրն կու խաբէ:

Ենդին ևարդուկ եղան քէ զպատմաւն ուլ
իսկի զիտէ:

Աստուած է հազի [ստիկոյն] ի ևոյէ մարմին
կապել է:

Եւրծեմ վամ ուլնար տրար քէ ի վեր քաղել
զմայ կարէ:

Կամ զիտիլն ի մէջ մարմնոյն բամ զիտաւս
տակի հաշ գուգէ:

Հմմտ. Բագմալէյ, 1932, էջ 464-5:

Թ. 125ա.—

Երեկ ես նարալ ասեմ որ յաշխարհս ի սոսք
կու կենալ:

Զիս մեղքն ի յիշումն անէլ գորն ի բոմ հաշ
նստի ու յաշ:

Արտաւնին ստալն ինի սեռութիւնն սպի-
տակաւնալ:

Ի՞նչ չէ որ հարսանեացն զա հաշ ևանդեր
հարսին չունենալ:

— Հմմտ. Նոյն, էջ 467. Ի՞նչ, Խորոսաղէմ սը-
խաւոյ:

Թ. 126ա.—

Կաթայ մի կամիմ ասել որ ամէլ քաւարս մի
քոյոր:

Մարմնիկ է ի մաւ հմմտ խեղճ ծով քէ չունի
մըխար:

Զմիտեղ հաւալար գու տես որ քարծեալ է
գանձ շահաւոր:

Ի՞նչ 22 — Սբ. Վարդապետուք քո մա-
լիմ տէնիք ի պէրլըրին՝ — Մի ճիւղէ թի
Հայրապետքն . . .

Ի՞նչ 23 — Մարտիրոսար քի քառու չե-
հա լիլի տէնիք — Քրեամէթի ամէլ կտէն
. . .

Ի՞նչ 24 — Արեւա որար քի տէրի: Թա-
պիք օրունար — Տաղ պաշխմաքի աւիրի:
Իկր . . .

Ի՞նչ 25 — Խրքատ քի ետիւտ տէնիք —
Հէր լիլիպէն թաթիլը տատն . . .

Ի՞նչ 32 — Խալաթի Հանէ ի պէրլին՝ —
Հանքեարքն աղիւ կիլի . . .

Ի՞նչ 38 — Հասէնէթ քի Էսէթի տէնիք —
Հաքարք տէմէ մէլայ . . .

Ի՞նչ 40 — Գուտա չէրէթէն Կէրի Հաղ
Էկէնիք ի չիւն — Պաղի թաթիլը Հաճայ
կէտէ . . .

Ի՞նչ 45 — Մահէր ի չիւն — Ալլա՛ն ուղիմ-
ան քնտի . . .

Ի՞նչ 47 — Մեկայի ինքեար կտէնիք ի-
չին — Ին իրիտայ աղիւն նէտիք . . .

Ի՞նչ 49 — Էսէթի քի նասիէթ տէնիք —
Ալլա՛ն աղիւ տա՛հալ օրու . . .

Ի՞նչ 50 — Խարեայ վարդապետիք ի պէ-
րին՝ — Հաղիլթի Խալ կէտի . . .

Ի՞նչ 53 — Չայլմ նա իրակար ի պէրլին՝ —
Քիմի սմու: նա իրակ, ի չի տօրապու կը-
րակ . . .

Ի՞նչ 56 — Քէթիտարար ի պէրլին՝ —
Հայրայ օրմու չաուն սկրտար . . .

Ի՞նչ 61 — Ղայսէրի ի պէրլին՝ — Էա
կէտիլթի աղիւ պէտէր . . .

Ի՞նչ 65 — . . .

Պու լեօսիլ մարիլ՝ քերնում վաքարնտէ .
ոյ Խաղիւրարի Խալ ալմ րապիլինտէ .
տիֆայ իլի իւ լի իւ լի իւ լի Էրտիստէ,
Էլլիպիլ իլէ սէն Յէրիլ իլէ:

Էլլմէնիլմի սէնէսի .

պուլի պիլիմնեղ պաղի .

Եկիլ սիվալ օլտու քալ .

Իմում ալմ իլի իւղի 17511:

Համու Էտէլիմ Ալլա՛ն .

ուլլան Մախմուտ զարտ Խալ .

րապիլի (մամնիլմիմ .

պիլ իւղ ալլմը սեօրք սեմէ:

Հալայ վանիլ Բուլլանիք .

Իհ Բեայի զարտ Ետէնիք .

Հան օլտը լէ պիլիմսիմ .

Խալ զարտ րուլլանիք:

Խալ Քիլիլիստէ Վաքար .

միւտամ Բիլլալլար Եալար .

Խաղ սալլալարմ Բեմիլմի .

Մամիլ տիլմնալայ կէղէր:

Պուտա զիլմիմ զարտիմտէ:

Նալ մամ Խալուլ Էսէթիլմտէ .

Խաղրմ մարարք օլտուլ .

Իմում Բիլլալ վաքարիմտէ:

Բալալալալայ Բիմ միլալ .

րուլլանի տէր Միլալ .

Էլլմիլիլիլ Իմումարք .

սիլարամ Էլլէ ինչալ:

Մնաքնալ Խալ Բիլլիլ Էրիլմտէ .

Պեկէկէսի զարիլմէ սաքիլմիլմտէ .

Խարէլ պլլարմալ ուտիլմիլմտէն .

Էլլալլմտէ իլլիլ օլ Էլլիլ իլէ:

Ի՞նչ 67-72, դատարկ:

Ի՞նչ 73-296, զատարկ:

Ի՞նչ 73 — Վասն Վարդապետայ — Շնալ-
Հալի Է Նորապասի Կալիկալուպի Էկէկէ-
լար Քրիստաթի . . .

Ի՞նչ 143-168, դատարկ:

Ի՞նչ 169 — Վասն Կանդակի — Է ընդ
ուտուամապարէ Է շորշուգեղ վրիլլաճուն
պղթունի Է օրշնաթիմալ յալու առնմ . . .

Ի՞նչ 219-232, դատարկ:

Ի՞նչ 233 — Ի վիթայ ալլարճանայ —
Մեմուպարտի Է մեմուպարէլի Էզրարք մե-
րուլ, ուլ Է մեմուճալի քաղաքիլ Էզրարքիլ
Իլլանալու Իլլանալուլ, մեթ Կեսարիլ Նը-
ւալալալալալալ Էզրարք մեթ Է իրու իլ-
լանթ քաղաքի Էրկուլ Էկէկէկէլալ րնճա-
լմթ մեթ սկը ինչալ ի Քրիստաթ . . .

Ի՞նչ 256-280, դատարկ:

Ի՞նչ 281 — Ի վիթայ ուլալալալ — Ի տէր
Պալարտ մեղապարտ վարդապետ մամանե-
լի ուղթուն Է օրշնաթիլմ . . .

Ի՞նչ 297-304, դատարկ:

2325

ՄԵԿՆ. ԱՌԱՂԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ. — 20

ՊԱՐԵՐԵՐԳՈՒՄԵԱՆ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 16×11×3: Էջ 206: Հանգա-
մանք ըստ արտ: Թուղթ հասարակ: Գրու-
թիւն ստորագրելու սկսածով, միա-
սին, 30-22 տող: Եւստր չեղարկել տնա-
րու համար: Համառոտագրութիւնք ըստ ակն, ա-
ռատ: Կաշիկովմ տախտակեայ դրոշմադարձ,
փրթած:

ԲՈՒՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1.— Բաղադր առաջինից Աւետար-
նական Առաքելաց, բան ստ բարեմիտ շնոր-
հագր: Կտնխարարքաւ Էւ հոգեւորմ Աւե-

տարանիւն Մատթէոս: — Զմտ. Թ. 1767.

Զ. Հատար, էջ 109:

Էջ 19.— Բաղադր տնախարարմ հա-
տար:

Էջ 71.— Բաղադր թէ Ան. յամ. հասա-
կաց ինչպէս զպատու:

Էջ 101.— Բաղադր թէ յարտուն աղօթ-
քին տնախարարմ ինչպէս:

Էջ 166.— Բաղադր զօրութեան յարա-
տն աղօթից:

Էջ 198.— Քարոյ ի վերայ տնախարար
ամենահաշիւ: Պաշտօնակարգութեան Թի որ
ի Թարսոյ լեզու: — Կր մնայ ամառարմ. էջ
203-206, գատարի:

2326

Ի Ա Մ Ա Գ Ի Ի Ք (ՅԱՒԵԼՈՒՄՆԵՐՈՎ). — 25

Ս. Բակոբ, Երուսաղէմ

ՌՃՂԶ = 1747

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մատ. 15×10×9: Էջ 1291: Հանգա-
մանք ըստ յա: Թուղթ հասարակ: Գրել,
նուագիւղ Էւ Ստապոյ՝ Երիտ Վրդ. Կեսարա-
ցի: Գրութիւն՝ իտրադիրներք, սկզբնառո-
ղէքք, զիտադիրներք Էւ զիծերք կարմիր, մը-
նադեղալք սկս մեկանով, միասին, 17 տող:
Եւստր չեղարկել: Համառոտագրութիւնք ըս-
տ ակն, առատ: Կտնախարարք Է յա-
տնապարարք, տեղեկ նուս զիտադարդ, զը-
րոյիններք Է հաստատմներք սկզբոր, ոչ
նուրք: Կաշիկովմ տախտակեայ դրոշմա-
դարձ:

ԲՈՒՎԱՆԴԱՆՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-17, գատարի:

Էջ 18.— Հրաժարումն:

Էջ 28.— Տէր Էթլ րդէթաւն իմ բանտս
...:

Էջ 109.— Համգտնուն Շարտկան տալ
մայնէն: — Էջ. Քեղ մայնէ Ան. օրհնու-
թիւն: ...:

Էջ 129.— Այ.— Զերք քո արարին: ...:

Էջ 150.— Էջ.— Հրեւտակային ձայնի
օրհնակարք: ...:

Էջ 172.— Բկ.— Քեղ մայնէ Ան. օրհ-
նութիւն: ...:

Էջ 188.— ԳԶ.— Ի ձայն մեծի գուար-
թիւն: ...:

Էջ 207.— ԳԿ.— Լոյս ի յոտոյ: ...:

Էջ 224.— ԳԶ.— Քանգի զքեղ օրհնէն: ...:

Էջ 241.— ԴԿ.— Հայր անրակիրքին: ...:

տաղացի գրոցս տէր Եղիս Վարդապետի, և ծնողացս մահտեաի Ուխտիին, մահտեաի Ստոխիանին, մահտեաի Մարտան, մահտեաի Գրիգորին, մահտեաի Մարիամին, Ած. սպարճի տէրք. Ած. ձեզ սպարճի տէրն:

ԲԵՃ յԻշատակարան Գրչի.— 1747

Էջ 1270.— Զիշատակարան զձողի մատենիս.— Փառք պատիւ և Երկրպագութիւն Երեւոյն անձնաւորութեան, և միտքուն տէրութեան, Հոր և Երդոյն և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեան յաւիտեանից ամէն:

Որ Էտ կարգութիւն ամենանուստ և մեղաժամ անձինս, սկսանել ի զբն զսուրբ Գիրքս ի ՌՃԴԵ ԹԳԻՆ, հոգեմբերէր տմայ Ի՛Դ, յաւալն ուրախ, որ էր ձայնն ԱԶ, և աւարակ ի ՌՃԴԶ ԹԳԻՆ, փետրվարի ԻԷ, յաւալն բուն բարեկեղանի չարաթ և տոն

որոց հայրապետացն Կոստանդնուպոլսոյ Ար. Ժողովոյն ՃԵԻՅԵՆ, յաւալն Երկուց սրբաւորան վճիշտ գիտապետաց՝ Սրբոյ Աթոռոյն Երեսակէմի, և Կոստանդնուպոլսոյ՝ Տեսոն Գրիգորի Աստուածաբան և սրբօրէականացոյ Հայրապետի, և Տեսոն Բոհաննու Աստուածաբան Վարդապետի:

Բայց սրբ զիտելի է... անուամբ և Երկ Եղիս վարդապետս, որ ահա է 1300 տմ, և ալ տելի, փանաքի միտքուն զսրբ ի Սր. Տոնս... Ժանտարեկեցի զձեռն իմ անարժան և անարհեստ ի գործ գրադարութեան...:

Արդ և Էտ լեւոնեայ տմեսոյնի և մեղաւոր... միտք զբեկեայ Եղիս անուամբ և Երկ վարդապետս՝ զձո սրբաբան զբայն աւստիւր անկեայ ժամ... — ՏԵՄ Թ. 154Ի. Ա. Հաւատք, էջ 463-466:

Էջ 1280-1294, գատարկ:

2327

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ն Ր Ո Ւ (ԿՐՕՆԱԿՆԵՐ)

(ԺԹ ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Նոյալ 16-10-5: Էջ 66: Հաղաժանք յալ: Թուղթ հաղաբանի Գրիշ և մէկ մասին հեղինակ՝ Առաքել Խարթալցի: Գրութիւն ամբողջովն սեւորակ մեղանով, միասին, 19 տող: Ետք չեղադիր: Կաղծ խաւաքաւաւայ, ~ինչպս:

ԲՈՎԱԼՆԻՔՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 2-3, գատարկ:

Էջ 1, տարբեր թանաքով.— Չայն աւտորս է՝ անանուն, և ի մէջ սորո մպոյնեայ կան այլ և այլ բանք, որոնք Էն տալաքիկ, ստանաւ որ մանկութեանն վիստափ մասն զընայոյ յեղիպտոս, և ստեղծանեայն աշխարհի ստանաւոր, և այլ Ետնոք, խաւաքաւաւաթեան, աղաքաւաւաթեան և միտքութեան, որով չէէր զիս նուստս, չէէալ լիջիք Այ. մեղայ տմէն:

Էջ 5.—

Էտ Առաքել որ Խարթալցի, մեղոք յեղայ նուստս սղի, ստալաւաթիկ ըստ իմ կարի, զգարծ զգլման մեղաւորի:

Էջ 7.— Առանաւոր վիստափ մասն զընայոյ յեղիպտոս:

Հրեւոսկն Երեւեայ Բոյմեփայն հիւսին, նուս մարտի Կոստն Սր. Աստուածանին, յաղաբեկեց զնստս ի յեղիպտոսին, զի Հեղովիկն խնդր կատարել զմանկան:

Ու որ կարգայ զգիրս զայն սքանկի, և ուր լաւ սրտին մի զանդապեցի, և ուր ուսուցանել ալլոց զընաւ սորին, մարդոցեայն Քրիստոս իւր ողորմեացի:

Էջ 14. — Ոստանաւոր վասն յԱթամայ եւ յԵւայի :

Ստեղծող արարչացարձ Հակ Նրամանին ,
անձնաց զգրախտ եղեմ իւր նոխարանեղծին ,
անասակի պաղօք ծագեալ զարդարին ,
անմահ անկօք էլից որ յոյս կու հասին :

Անհուն մեղաց մերաց տայ Տէր թողութիւն ,
զրոյս կարգացողի աշխատեցին ,
սեղօթութիւն տալէ յաւորին անեղին ,
եւ մեղքս դատաճեալ՝ Առաքել ԿԵԼԻ :

Էջ 18. — Ոստանաւոր յԱթամայ ի վեր՝
որդոց նահապետաց :
Ելեալ եւ բնակէր Աթամ զԷմ գրախտին ,
որոմով եւամբ վաստակէր զերկիր ի զարծին ,
ծնեալ զուստր եւ որդի կնոջն Եւային ,
մինչեւ քառասուն երկու պատմի ի թօլին :

Առ յնամ Տէրն ողորմած զբխաց ի նմին ,
երարձ հրեղէն կասօք տարեալ ի գրախտին ,
որ մասանդեաց ֆանիս զտեղյուն հոյրեանին ,
եհտո անձնակի փառաց եւ պատին :

Էջ 20. — Ոստանաւոր վասն Թահեղեղին եւ
տառապանին : — Ի յորդոց Ազոս սակաւ զո-
վեցան . . . :

Էջ 25. — Ոստանաւոր Արարհամու , Ու-
հակայ , Մեյրիսեղեկի եւ Ղոթայ : — Հայր
Արարհամ պատմեմ զորդի Քարապին . . . :

Էջ 30. — Ոստանաւոր Երեմիայ Մարգա-
րէյին եւ տաղեկեայն Նորու : — ԶԵրեմիայ յի-
շեմ ի կոյս խորհարդին . . . :

Յերես անկեալ ի ձեռք հայցեմ յապահն ,
մեղապարտ Առաքելն յիշէք յաղօթին ,
եւ լինիցիք որդիք յուսայ ճշմարտին ,
ի յանանց կոյսան զորդն Արարհամին :

Էջ 35. — Ոստանաւոր Մարգարէյին Ռո-
նանու : — Տէրն ետ հրաման Ռոնանու Մար-
գարէյին . . . :

Ողորմութեամբ արա Տէր մեղ թողութիւն ,
անմիտ Ստեփանին մօլար ի մարմինին :

Էջ 37. — Քարոյ վասն խոտոփանու-
թեան լան խրատական հարկաւոր եւ յաժ
ողտակար : — Բուն նախ խոտոփանութեան
խորհրդոյն զիտէյն Է . . . :

Էջ 51. — Յաղագս Համբարութեան : —
Ով որդեակի իմ , վերջին է մամնակա , լցու
երկիր ամ . մեղօք . . . :

Էջ 57. — Յաղագս Մկրտութեան :

Էջ 66, զտաւրկ :

Յիշատակարանք . —

Մ. Դրչի . — 1835

Էջ 65. — Յիշատակարան զորդիս , որ եմ
նորթեալցի , նուիրեցի տեսան կար . Սրբու-
ղան արժէ Եղիշեկարան ողորմաւոր վանական
Ստեփաննոսի զայս տետրս , յամի 1835 , եւ
հակու . 10 :

Բ. Նուիրում . — 1901

Էջ 1. Մանիշակարան իմանքով : — Եր-
արեալ ի Քանդարան Ս. Աթոռոյս զտետրա-
կաւ Արտ . Տ. Իդնատիոս Վրդ . Փափուղեան ,
Կ. Պոլսեցի , միարան Ս. Ուխտին , 1901 , Այ-
րի 20 :

ԵԿԱՐԱՐԱՐԱԹԻՒՆ . —

Պատկ 16 . 11 . 3 . 5 : Էջ 288 : Հանգա-
մանք լա : Թուղթ Հասարակ , ոչ միատեալ :
Գրք : վերջին մասին՝ Սարգիս Դպիր (1713) :
Դրութիւն տաճին մասին՝ խորագրեմեր ,

ոկղբաւորներ եւ զխոտաւոր նարնջու-
ղան , մնացեալք սեւ մեղանով , միասին , 19
տոյ : Բարդիք : Համառոտագրութիւնք առ-
միտեաննէն քիչ մը աւելի : Կարմաներկ զար-
գաղիք եւ յուսանցապարզ , երբեմն նաեւ զըր-

խաղաղ, Գանձակբա՝ ոկիւրբ, եւ այլն, Գանձակբա՝ աստուկեայ գրեշմագորդ :

ԲՐՈՒՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-2. դատարկ :

Էջ 3. — Որք ըստ ժամանակին վարժեց դմանկանս ի անունդ սրբութեան եւ իմաստութեան յերգիւցն Այ. — 33 :

Էջ 1. — Իսկ յառաջ ձեռնադրութեան նստի եղիսկոյսով յարստով ի մէջ յասեմիմ :

Էջ 25. — Երատ Զեռնադրութեան :

Էջ 28. դատարկ :

Էջ 29. — Յետ աշտորիկ մատիցէ յառաջ ատացնարդ Որ. Ռիստիմ կալով առաջի եպիսկոպոսին եւ ասէ քարճը ձայնի . . . :

Էջ 50. — Զկիզբն աստիճանաց գգերկոսաց. որք են Սաղմսեքոյն. Աեկածու, եւ այլն, ըստ իւրաքանչիւր կարգի . . . :

Էջ 55. — Առաջին կարգ Գոմապանին :

Էջ 57. — Երկրորդ կարգն Ընթերցելոյս թեան :

Էջ 60. — Երրորդ կարգ երդմեցողաց :

Էջ 62. — Զորդարդ կարգ. Աստիճան, Զտերմկալութեան :

Էջ 66. — Հինգերորդ կարգ Կիսասարկաւագացն, որ է Կոպիք :

Էջ 79. — Կանոն յարժամ սարկաւագ ձեռնադրեմ :

Էջ 107. — Կանոն Զեռնադրութեան Քաւանայի :

Էջ 159. — Եւ յետ տանին զամուսնացեալն, եւ յետ աշտորիկ գլխօրս զայն ի վերայ կուտանացն կարդայ. . . — Ած. յախոհեակոսն կատարեալ խոյութեամբ . . . :

Էջ 170. — Լեւրեմու թիւն վեղարի :

Էջ 172-178. հոտորայիր :

Էջ 172. — Այստիկ են Որ. յերուսաղէմ Հայրապետին :

Զիկ. քվին յերուսաղէմ հայրապետ տէր Կալիք ամս եւ :

ՊՂ. քվին տէր վասիլ ամս է :

ՊԺ. քվին տէր Գրիգոր եւ տէր Մկրտիչ ամս Կ :

ՊԺԳ. քվին տէր Մկրտիչ ամս ԻԺ :

ՊԼ. քվին տէր Յսիան Լեւեցի ամս Կ :

ՊԼԺ. քվին տէր Գրիգոր Մարցին ամս Գ :

ՊԼԲ. քվին տէր Սարգիս ամս Զ :

ՊԼԸ. քվին տէր Սարգիս ամս ԺԸ :

ՊԿԶ. քվին տէր Պօղոս ամս Ի : Սա ետես ի մէջ Որ. ճակորայ ամ. պատկերք խոմարեւելիք երկիր պաղին, յորժամ Հրիշտակապետի Գարբիլէլի պատկերն ողջուն Որ. Աստուածածնին պատկերին առաք ի տոնի Աեռեաց Որքայ Կուսիմ : Սայ գրեալ կայ ի մէջ Ռայաւաւորքին Ասրիլէլի է :

ՊԿԸ. քվին տէր Մարտիրոս Մարցին ամս Ե : Սա Որ. Աստուածածնա տանին Ռորդեց, եւ կամարն եւ դուռն վերտոնի Ռորդեց : Ի սորա ժամանակն առաւ Որ. Գորգոյայն ի ձեռնաց մերոց Մարա սուրբանն Մեկէվ Աշրալին եւ ետ ի վարաց. ազգին, կախարդութեամբ յամենն վրացի վաճառակաւիքի Խանէ չանուի կոչեցեալ ձեռօքն :

ՊԶԳ. քվին տէր Խաչի ամս է :

ՊԶ. քվին տէր Յոհաննէս ամս Ժ :

ՊՂ. քվին տէր Աբրահամ ամս ԺԳ : Ի սո. լին ժԲ տանին Սաւալոյ Օսմանցիմ առաւ :

ԶԳ. քվին տէր Մհար ամս է :

ԶԺ. քվին տէր Պետրոս ամս Բ :

ԶԺԳ. քվին տէր Պետրոս ամս ԺԳ :

ԶԻԿ. քվին տէր Մկրտիչ ամս ԻԵ : Ի սո. լին ժամանակն սուրտան Մէլիան գտար Քա. դառն հրուսաղէմ Էտ եւ յրջայտան պարսիաց :

ԶԻ. քվին տէր Պետրոս ամս ԻԲ : Ի սո. լա ժԳ տանին գլուրք Յակոբ մէջն ձեռնաց եւ սպիտակացոյց, եւ զՀսոնքերն ուղեաց, եւ այլ քաղում երախտիս արար Որքայ Արտուշայ :

ԶԶԲ. քվին Միկրտիցի տէր Աստուածատուր ամս ԻԸ :

Ռ. քվին տէր Աստուածատուր ամս ԺԱ : Ռ.ԺԱ. քվին տէր Աստուածատուր ամս Ժ :

Ռ.ԺԱ. քվին տէր Աստուածատուր եւ տէր Անդրէաս ամս ԻԺ :

ՌԻ. քվին Գանձակեցի Գրիգոր Պարոնաւերն : Գլխաւ Սար ազատիչ եղեւ Որքայ Արտուշն ճակորայ. վերստին նորոգեաց. ԼԸԸ. ող. պարտքն ետուր, եւ տգտեաց, եւ շատ դրամ երող : ԶՍորք նուրն ճոր ճորդեաց, եւ այլ քաղում երախտիս արար Քան զամենեւին որ յառաջ Քան զայլ էին, եւ կու-

յաւ գլխորո Հայրապետութեանն աւա հի' :

ԲՆԼ Ի վիմ տէր Գաիլի աւա Ժե :

ԲՆԺ Ի վիմ տէր Աստուածատուր աւա :

ԲՆԺԻ Ի վիմ տէր Լեյիապար . որ յետոյ եղեւ կարգովկաւ Սրբայ եւ ԲՆԺԻ Արտոյն Էլ: Բաժնի :

ԲՆԺԻ տէր Յոհաննէս աւա Ը :

ԲՆԺԻ տէր Միսայա աւա : Յետ սուրա անկաւ Սր . Արտոյն ի ձեռն աշխարհակաւնայ . վէրիլ մատէիմ . փսլամակ շիմու բեան բազում վիշտ և մեղօր իւն հասցոցին Սր . Արտոյն : Պարտմն դիպացաւ մինչ ի Էձ քիտայ ստիլի . իսկ գարդի հ սպասի եւ ամօրք Սրբայն Յակոբայ բնաւ ոչ գոյր . զի գոր ինչ եւ լեայ էր ի հնոց ժամանակաց . գամ . վառառելի եւ գրաւ զմեկս վատմեայ էին . քէ խաչ եւ գսկիլ . եւ գրաւրկաւ եւ զշուքաւ . ի ձեռն սլլաւզաց . եւ ալ հոս ինչ . մինչ որ յետիմ յշվառու իւն կրէին միաբանմն ի ձեռնաց պարտաւիրաց : Վասն որոյ միաեղպոյն (զլապց Հայոց . որ ի մեծ քաղաքին վիգամ . դիւլ . խորհեցան խորհուրդ քարի . վասն ուն Էլ . Տեսան Գրիգորի Աստուածաբան Վարդապետին . որ էր Առաքնորդ Սրբոյ Յոհանու Կարապետին . որ ի Տարօն կոչեայ : Վասնորոյ ամ . ազգս Հայոց . իշխանի եւ ուայնիկ . մեծամեծի եւ փոքրիմ . հանեալ եւ հաւանեալ . եղին պատրիարքի Սրբոյ Արտոյն յշորտառէմի մեծի գտեին Յակոբայ Առաքելոյն . ետեւ գալստաւ ուն Էլ . Տեսան Գրիգորի Հայրապետին ի Սր . Արտոյն Սրբոյն Յակոբայ ի ԲՆԺԻ Ի վիմ (գլխէր Գրիգոր . աշրմ Էլ . նստաւ պատրիարքի . Առաքելայշորի Սրբոյ Սրտոյն Յակոբայ : եւ որ աւուր նուրգեալ հաստատէր զՍր . Արտոն . որով եւ ամ . կարգ եւ կրօնք հաստատցս Բրիտանէտ . յետն : Վասնորոյ զի ել համբաւ ազատութեան պարտոցն . եւ Ռարգաման Սր . Արտոյն . հռչակեայ ծաւալեալաւ առ ազգս Հայոց . քէ արեւելս եւ քէ արեւմուտս . որով ուրախութիւն լինի ոչ սակաւ :

Արդ յառաջ քան գրիգոր Վարդապետն բազում վարդապետք պայծառացոցեալ են և շէն պահեալ . ալ եւ ի մերժոյ պարտոց անկեալ են բազումք ի մոցանէ : Որաւս յայտ է ի պատմութեան Տեսան Գրիգորի Պարտ (ւ) մտէր իմէն զոչ . պարտմն տուեալ է . եւ բազում դրամ ըողեալ է : Բայց Սրբաբան Վեհս .

(գլխէր Գրիգոր Վարդապետն . ելիլկարդ Լուսաորիչ եղեւ ազգիս Հայոց եւ Սրբոյ Արտոյն Յակոբայ . ըստ աւելոյն Սողոմոնի . Բազումք ստացան մեծութիւնք . բազումք աւարիւն գոյութիւնք . բազգ զոս առաւել եղիք եւ անցաւցիլ գամենհաւորիլ :

Իայց քաղումարն Էլ . ամ . պարտուլցն ազատեալ զՍր . Արտոն . եւ պայծառացեալ եւ շեղարանն եւ անպատմելի զարեօք զարդարեաց . գմէջ տաճարին բարտապատ չինով պատեաց . եւ ռսկէգծս զարդարեալ երանց զումովք մկարակերտութեամբ սրբովք պատկերովք . տնտոյաց զարմանալի եւ լեզու մարդկանց անպատմելի :

Էլ եւ հորագեաց զՍր . Ննուրդն իւս . լազնակեաց վարդապետօք եւ պարկեշտ յաւքեալի :

Էլ յորագեաց զՍր . Խեղորոս սնուծ Սր . եկեղեցին : Ջյառաց կարի փօք մատուռ էր . եւ սա վերտինքն հոր ճորդեալ մեծացոյց Գ Սր . խորանան :

Էլ եւ Սր . Հրեշտակապետն պայծառացոյց տնտոյաց յայտ (է) իսկ է :

Նոյնպէս Սր . Փրկիչն սնապատմելի զարեօք զարդարեաց :

Ի մէջ Սր . Յարութեան մոյն գումակ երաշայլ զարեօք զարդարեաց . համատուր զրեգաւ :

Իսկ զերառեշակ բարձրագահ Սր . Արտոն Սրբոյն Յակոբայ . սովաւ առաւ հաստատեցաւ եւ փարբումացաւ . եկեղեցաւ կանաւ ամօրով . ռսկով եւ արծաթով . եւ մեծագնիլ գգեստուք . տնայլու եւ մարմնաւքով սղասիւք եւ կահիւք . պղինձեղիմօք եւ բրդեղիմօք . եւ ալօք աշպիւսեօք : Էլ եւ բազմազանիլ կերպիլ հոգեւորաւ եւ մարմնաւքաւ արդեամբ օգտակար լինի Սրբոյ Արտոյն :

Սուրա յաւուրս . որոյ շուրջանակի պատեալ պարիսպ Սրբոյ Արտոյն . զեղեցիկ յարմարութեամբ եւ արեւմ տնտոյաց : եւ ապա ի մէջն տունս եւ ապարանս ի բնակութիւն տէրութեանն աւստաւարաց ազգիս Հայոց : Որ եւս համապտոյ յղանայ եւ ձմանի ամ . քարի և օգուտ Սրբոյ Արտոյն :

Սա քան զամ . առաւել պայծառացոյց Սր . Արտոն . եւ արալ բազում երախտիս . ոչ յառաջ արարին եւ ոչ յետոյ ամեկոյց են . որ

եւ ամ. ազգս մեր միանալոյն հայցեն ի հետոն զի երկար ամօք պահեսցէ զայն յուրախութիւն արտից մերոց, ի փսոս անուան իւրոյ ամէն: Վասնորոյ ասէ Սողոմոն, Բազումք ստացան մեծութիւն, քաղում արարիմ յգորութիւն, սոս առաւել քան ամենեցուն:

Էջ 179-216. տարբեր թուոյթ՝ փոքրօր զիր, նորոգիր մանր:

Էջ 179. — Քարոզ հմտեցիմ...: — Նախ պարտ է գիտել զի բազում իրօք զանազանք մեծութիւնն Աստուծոյ...:

Էջ 193. — Բայցմէ Քարոզ Պառոց...: Ի փսոս նորոգարէն մերոյ, Գր. Այ. մերոյ, որ եւ զանախի: Երբ Մկրտիչն, միջնացեալ ողիւս նորոգեալ, ողորմութեամբ խրոյմ, ամէն:

Էջ 212. — Այրնեւորիւն քարոզից ճիշի ե յարմարաւոր քանիս:

Էջ 217-288, տարբեր թուոյթ, նորոգարէն մանր, պարտք 9-ն:

Էջ 217. — Էւ մնա պատահմունքն, այսպէս, գունն, համն, եւ հոտն...:

Էջ 219. — Նորիմ Քարոզ Վասն չորեք-յարբի ին արարաւ ի քանն...: — Պատճառ

պահաց, որպէս սակ սուրբն, ի դրախտին արինադրեցաւ, եւ հասակակից է մարդոյս...:

Էջ 231. — Երբորոզ կիրակեփմ, վասմ Ձդրման եւ հոստովման քեան...:

Յիշատակագրութիւն Գրչի — 1713

Էջ 248. ստորտար. — Էւ եւս ինձ մեղաւոր Գրչի: Սարգիս թրչուատ եւ պատանձ Գրչի: Թվականիս ՌՃԿԲԻ, յուրիս ամսոյ Ձեկիս, որն Բլչիքիս:

Էջ 249. — Նորին Քարոզ Վասն հագոյն եւ մարմնոյ...:

Էջ 262. — Նորիմ Քարոզ Սր. Աստուածանիմ...: — Աստուածայեկն ամենայն խոր եւս անհաս...:

Էջ 281. — Վասն Բարութեան — Էւ թէ հարցանէ սք...:

Յիշատակագրութիւն. —

Էջ 286. — Յիշատակ է գիրքս ի Սարգիս Սրբոց Բակարեանց, մի իշխեալ էր անեղ զսա ի յԱթոսոյ աստի:

Էջ 287-288. զատարկ:

2329

Ն Ր Բ Ի Ի Բ Ե Ա Կ Ա Ռ Ա Կ Գ. — 4

Ո Բակար. Երուսաղէմ

1846

ՆԿԱՎԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Մատաղ 11 5x11 5x1 5: Էջ 241: Հանդիմանք բարարար: Թուոյթ հասարակ: Գրչի ին ամարողութիւն սեւ մեղանով, միտսին, 14 տող: Նորա լեզուարէր: Համարատարարութիւնք սովորականն ինչ: մր աւելի: Կաշեկույմ խտարարաւայ անաբուսեան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1. զատարկ:

Էջ 2. — Հարիւրակ արարեալ ատածք բարութեան իմաստարիցք յորինեալ յիմաստաւոր արտեղ զիտականաց, եւ որոշեալ ի հարիւրեակս եւ ի տասնեակս, եւ յիւրաքան-

չիք տասնեակսն եւս մի կամ երկուս համարաւ պատմութիւնս կցորդեալ: Էւ է թարգմանեալ յայլոց ազգաց քրիստոնէից լեզու ի Հայ լեզու, ի բարեմիտ մարդասէր եկեղեցականաց հարց ամանց:

Էւ այժմ արինակեցաւ յԱռաքելական Մայր Աթոս Սրբոց Բակարեանց, 1846. ի յունիսի 11:

Էջ 3. — Հարիւրակ Առաքելարար: Հունեակ Ա. — 1. — Բուժարութիւնն ծնանք զտաղտութիւն:

Էջ 12. — Տասնեակ Գ. — Ձանձրացուցիչքն յաղթէ ազահին:

2331

Ժ Ո՛Ղ Ո՛Ղ ԱՆՈՒՅ (ԿՐՕՆԱԿԱՆ)

Կիլիկիա?

ԺԳ - ԺԳ Դար

ՆԿԱՐԱԿԱՐԱԿԱՐԱՆՑ

Մաս 15 x 10-5x6: Էջ 532: Գրք

ԺԲ ԺԲ: Հանդամանք ցատիկ, վնասուած որդերէ: Թուղթ հին բաժանակեայ փափուկ, Գրու թիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը և պիտատողերը մասամբ կարմիր, մնացեալը սև, մեյանով, միասին, 21. 20 տող: Բարդ-դիր կրկնատեսակ: Համառոտագրութիւնք ամփոփման զրեթէ: Կաշկեպոմ տախտակ-եայ հնամաշ: Պահպանակ մայրագլխեայ բս-կիպր մէկ թերթ՝ զրոյցերէն (էջ 1-2):

ԲՈՒՂԱՆԴԱՐԱՆԻՒԹԻՒՆՑ

Էջ 3-4, Կանադան մանրութ:

Էջ 7: Սրբայն վարդանայ վարդապե-տի ասացեայ թէ որպէս է անարտու սէրն:— Ով որդեակ իմ, մարդ որ խորհի զեղեցիկ մարդարտան հանկ ի խորութենէ ծովու...: Թի, զինչ է ցոյսն կամ որպէս լլուսն ցոյսն:— Հրաշայի և անճառելի մեծ բարի է յոյ-սրն...: Թի ուստ է չար խորհուրդ, եւ որ-պէս յաղթեմք նմա:— Աճ. բնութեամբ և լուսնեամբ յոյս է և բարի...: Եւ աղա-շեմ և ողորմելիս վարդան յիշի զիս ի Սր. Պատարաղն, որպէսզի փրկեցայ ի ստակի տանջանացն: Եւ փրկողին երկեցուք մեք հաղորդեմ զփառս յախտեան:

Էջ 20:— վասն Համբարումիւն յէ զինչ [1. և] որպէս:— Ամենայն վաճառականք, որ չըջին ընդ աշխարհս...: Թի զինչ է Դժոխ-քննի և յորում տեղոց եմ:— Ով խնայուին հարցող, իմացիք և ի միտ առ...: Թի ըն-դէր Գ. երկնչէր ի մահում՝ վասն որոյ եկմ:— Ամենայն խաղաղութիւն և իշխան, որ խորհի քաղաք պարսպել, կամ աշտարակ շինել, յա-տաջ խորհուրդն բրեկցէ զհիմն և անաշ զէ-մքս մեծամեծս ընկեացէ ի նմա, և աշխատ-ամբարոյն ի վեր բերէ զհիմն, որպէսզի ծան-բութիւն պարսպին անխախտելի և հաստա-

տուն մնասցէ ի վերա հիմանն՝ յորով և յեր-կար մամանակս...:

Էջ 31:— Նորիմ դարձեալ նորա հոգե-տը:— Աճ. իտանցաւ ի բարձանց և զրեց բերանով Սր. Մարգարէին...:

Էջ 60:— Մաղմու ձև. որ ասէ երգ ա-տինանաց:— Համբարձի պաշտ իմ ի բերնս, աստի եկեացէ ինձ ազնութիւն:— Աստուա-ծութիւն զիրք ատաքեն զմարդիկ առ մեկուն յա-տուն և ի խրատ...:

Էջ 75:— Գառաքելոյ բան քաղածոյ ի Հոսիայնքոյ պիլիմ:— Բն:— Արդարութիւ-նքն Սր. նովա յոյսն ի հաստոց ի հաստ-տըս:— Սր. Գառաքելոյ խաւարանո...:

Էջ 79:— Ընթերցուած Բ:— Բն. Սր. խաղաղեաց մահ յկլամա միշէ և Մոյ-սէս:— Սր. 24 յոյս թէ ի ծնանելն թէ յոր-մամ ի մորենոյն երեւեցաւ, կամ թէ յորմամ զոյսն Բնաւ փրկեաց...:

Էջ 91:— Եւ Կարմրացոց Առաքին զը-լիտն:— Զի ոչ տաքեկայ զիս Գ. մկրտել ալ անտարանել:— Սր. 24 զմկրտել ամ. որ անէ թէպէտ և աղէտ է, զի չնորհք ի Հոյսն է. ալ քաղցրոյն ոյտոյն է զիտու-թիւն...:

Էջ 148-149 ի միջի կը պակսի մէկ թերթ:

Էջ 179, վերնադիրը նոր գրէ: Եւ տար-դիր:— Ի վերնութենէ Սրբայ Անտարանին Մատթէոսի, զոր արարեալ է Սուրբ Ներսէս Կլուրիցին:— Եւ տեսել Եթ. զմոյսփորոյս քաղաքս և ի լիտն...:

Էջ 250:— Սրբայն Ամանիակ վարդապե-տի ասացեալ ի խնդրոյ եղբարց միանձնաց:— Արդ քահանայական աշտանան ինքն յոյս տանէ զարմանաւ որութիւնն...:

ՀԱՄԱՏԱՐԱՐԱՆՑ.— 1

Վարդան վրդ. Այգեկցի (1207)

Էջ 261, պրքի Ա.— Ողորմելիս վարդան

519

Լժ 313.— Գրիգորի Սեմանյազործի վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն:

Լժ 315.— Սեգրեստորսի եւ այլոց հայրապետացն Հռոմո՝ ընդդէմ երկարնակացն:

Լժ 325.— Գրիգորի Աստուածաբանի վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն. եւ որք աղականացո առեմ զԳարսիմէ Տնառն:

Լժ 323.— Արքայն Բարսղի վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն. եւ վասն անուպականութեան:

Լժ 335.— Գրիգորի Նիսիացոյ վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն. ի Բնութեմէ Գրոյց. որ վասն միաբարութեան եռզույն եւ մարմնոյ:

Լժ 340.— Արքայն եփրեմի ընդդէմ երկարնակացն ասացեալ:

Լժ 347.— Եպիփանուս Կիորացոյ վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն. յԷ Սաղմոսիս մեկնութեանէն.— *Առ սակ զրեութիւնս մեր եւ միացոյց ընդ ընտրիւն Աստուածութեան իւրոյ Միածին Որդին Աստուծոյ...*

Լժ 350.— Յոսաննու Ոսկեբերանի վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն:

Լժ 352.— Պրեկի վկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն. ի Նեքրաղական ճառէն. զոր ասաց վասն Ար. Կուսին:

Լժ 345.— Երկրակ Անտիոքոս Հայրապետի.— *Եւ իբրեւ ձեռնցոյն ի Կուսն երկուս ընտրիւնս. ընտրի թէ ոչ գոյս Համարձակեցի սակ զհամանուէրն. մի՛ մերձենար առ աշտիսի:*

Լժ 355.— Պետրոս Աղէմամորոս Հայրապետի վկայութիւնք:

Լժ 355.— Տիտոս Ամաթոքոս Ասորոց:

Լժ 356.— Ապոփեսի եպիսկոպոսի եւ մարտիրոսի:

Լժ 356.— Թէոփիլոս ի Բզինայն մատնատէն:

Լժ 357.— Տիմաթէի Աղէմամորոս վրկայութիւնք ընդդէմ երկարնակացն:

Լժ 358.— Տիմոթէի.— *Այ վսեմական, հա՛րց ընդ Երկարնական թէ ո՞ր ի ընտրեանցն մեռաւ փառն մեր, Աստուծոյն՝ թէ մարդոցն: Որպէս սակ Ար. Լուսաւորէն մեր, թէ եւսն չերկրի եւ մարմինն ի վերա նորա, իսկ աստուածութեամբն ի վեր ընտրեցէս եւ զտնկէտ. եւ Պրեկ պակ. ինքն ի ծոց Հարք՝ եւ յորովոյն Կուսին. ի զերկա մարք*

եւ ի վերայ թեոց հոգմոց. ի խաչին՝ եւ առաջ փառացն ոչ մերկանալը:

Լժ 368.— Յոսաննու Խմաստարի Հայոց կարգիկոսի.— *...դաստիարակեալ եւ տառապանքն սակ զմարմինն Քրիստոսի, եւ մի ընտրիւն. զԿաղէնտիսնառա, զԼանի, որ կարծեալք ասացին զերկուսմէն Քրիստոսի, եւ մի ընտրիւն. զԱյսոգիւնար, զԼափինոս, զԵսայիանէ, որ կիտարած եւ ոչ կատարեալ զմերս ասացին ընտրիւն տեալ Թանին ի Կուսն, եւ մի ընտրիւն. ե զԵւնամիոս, եւ զԼիւթոս, որ զաներեւելի արարածն ընդ եւսելի արարածոյն շարակապեալ ասացին զԼանի ընդ մարմնոյն, եւ մի ընտրիւն.—* Հմմտ. *Մատենագրութիւնք, 1833, Վեհափիլ. Լժ 53):*

Լժ 370.— Գիտկորատի Աղէմամորոցոյ յաքսարանացն ի զլորցն որ առ Սեկունդոսն:

Լժ 371.— Ամփիլոսի Հայոց Յիկոնացոց.— *Եւ՛նէ ոչ էր նորա ծնեալ մարմնապէս, եւ ոչ գոյ ծնանէիր հոգեպէս. եւ թէ ոչ էր նա կերպ ծառայի զԿեցեալ, գոյ ոչ էիր չա՜հյ զփառս արդեկորութեան: Տեառն մտնէ եւ յարարանքն՝ ծառային անմահութիւն եւ բարձրութիւն. եւ գոյ ի հոյճոյութեան մեքնայս տնեռս զբարխոս.—* Հմմտ. *Թրդմ Նախեմայ, Լժ 295, եւ 517:*

Լժ 376.— Ի Զեմնի Բաղաւորի Բղրէն. որ զկմ Քաղկեդոնի.— *Քանզի ճմարիտ մարմնաւորութիւն Որդոյն Աստուծոյ անուպական էր տառնց մեկայ... Քանզի տԶ իտիլ զբեցին սա իրեարս Ակակ եւ Պետրոս, զոր գոյս ի Կրտս ի Հայրապետական Աթոսս*

Լժ 381.— Սամաէլի Հայոց հայրապետի:

Լժ 382.— Ի Տիրաբոյ վարդապետին Բղրէն որ առ Սիմաբերիմ.— *Զհին Բ ընտրեանն ասոյի անէծք փառն աշըր եղան, զի Բ ընտրիւնն Բ կամք են, եւ Բ խորհուրդք. եւ Բ տեարք. Թապաւորութիւն բաժանելայ յանձն իւր՝ տեարք. զի ընտրիւնն ընտրեանն հակառակ, եւ մարտակիցք են միմեանց. եւ կամ միան տէր եւ միան ծառայ: Եւ արդ ըստ նոցա ասեցոյն, է՛ Քրիստոս ինքն իւր տէր եւ ինքն իւր ծառայ. եւ թէ Բ ընտրիւն է, ապա Աժ. ի մարմնի իւրում կոխ ունի, որպէս ըն-*

454

յետ հաշտեցաւ ստուերական դատինն, ապա աւրհեակաց զհաշտեցաւ և ևս նոցա :

Էջ 141. — Բազմեցաւ Արմնոյ Եղիսկո-
[պոսի] : — Նորուն ստուածայինքն, զհաշտեց
Աձ. Էր լոտի թեամբ, նորուն և մարդկայինե-
րն, վասնից մարդ եղև ճշմարտապէս : ոչ
անձնաւորութեամբ բաժանի, և ոչ ընտ ըր-
նութեանց թաւով, և ոչ մասամբ որոշի :

Էջ 145. — Ի քղլէն Անիստիզա Ռոզդա-
վառ վիլիսովայի : — Զամենայն կիրս կրեալ
ճշմարտան հանդերձ մարմնովն, զոր հաճա-
թեամբ, Հաւր և Հոգւոյն Արքայ ստեալ միա-
ցոյց իւր մարմին ի Կուսէ Երբանցոյն : Արք-
ային Մարիամա, անձնադարս և անշատկա-
կան միութեամբ :

Էջ 146. — Երկնիսի խկղնոյ Եղիսկո-
[պոսի] : — Զհերձուածս զորմեն որ զմեծ և
զխառաւորեալ մարմինն Քրիստոսի բաժանեն
և հաստիստորեն :

Նորին : — Եւ զարձեալ սակ մերձեցաւ առ
կենն իմ մարգարէ և ծնաւ որդի, Աստուած
հայր քարոզելով զմիութիւն Բանին Աստու-
ծոյ առ ի յատկոյնս առնէ իւր յայտնէին, զի
Բանն մարմին եղիցի, և Որդին Աստուծոյ՝
Որդի Մարգարդ :

Էջ 147. — Բազմեաւ Եղիսկո : — Ի մասին որ
վասն մեղացն և ասանցն : — Մարգարդ որ քրե-
նէին զխորին հարցաւածութիւն իւրեանց . . .

Էջ 148. — Ի քղլէն զոր զրեաց Եղիսկո
առ Մարգարդ : — Բանն Աձ. ի վախճան ժամա-
նակաց եղեալ վասն մեր մարդ, առանց չըջե-
լոյ յիշմէ Աստուածութենէն : Եւ զարձեալ
սակ ոչ բաժանի խմանուէլն յերկուս տա-
ջրս, և ոչ մարդ ոչ եղև Աձ. յաւերած եր-
բարդութեանն : Այլ էն Աձ. և որդի Այլ. ար-
ժանի արար լինել մարդ, անփոփոխելի, և
անզրտին յորովայնէ կուսին յետ միտաբո-
թեան բանին ընդ մարմնոյն, ոչ առի մար-
մին մարդայ, այլ մարմին Աստուծոյ :

Էջ 151. — Շմառնի Եղիսկոյովս ի վր-
կայի Տեառն : — Որ յետ անձառ միաբարե-
թեանն Քր. երկուս ընտ թիւնս տանն, աւատի
և յԱստուածութենէն :

Նորին : — Զի՞ք գտնութիւն և չարիք և
մեծ հերձուածք, քան զայն որ ի խաչին կամ
ի գերեզմանին բաժանեն զՔրիստոսի միաց-
եալ ընտ թիւնն :

Էջ 152. — Անդիմաք Տեղեկացաց Եղիս-

կոյովս : — Նոյն ինքն թաղուոր և Աստ-
ուած, և զկիրս տնաւորնութեան յանձն հառ-
նծային խորհրդոյն և նշանակ. մաստցա-
նեն սակի զի թաղուոր ճանաչեն զնա, և
կնդրուի, զի Աստուած զխաղցին զնա, և ըզ-
մասն՝ վասն չարարանացն : — Հմմտ. Թրքմ.
նախնեաց, էջ 295 :

Էջ 154. — Ի հաւատոյ ճառէն Կաւրի
Հայոց վարդապետի անյաղք փիլիսոփայի :
— Բանն Աձ. կատարեալ մարմնացեալ, կա-
տարեալ մի տնձն, Աստուծոյ միջնորդ և
մարդկան, խոստովանիմ մի անձն որպէս կո-
չումն ի վերա ընդ Աձ. կարգացեալ, և զայն
զմեն Որդի Աստուծոյ և Որդի Մարգարդ, մի-
ով ընտ թեամբ, Որդի Այլ. և Աձ. որդի
մարգարդ և մարդ. միով երեսաւ քառանձնա-
պէս մի, այլ Որդի Այլ. և մարդ, որդի մար-
գարդ և Աստուած . . .

Էջ 155. — Ի հաւատոյ ճառէն Բազմեալ
Քրիստոզմառն : — Մարգարդին ստուած-
ային, և որ յերկրէն՝ յերկնից եկեալ սակս
չերկնայնումն ծածկելովն և ընկզմելովն.
վասնից առ Աստուածն Բան միաւորեցաւ, և
նորին փառանք և ընտ թեան գտաւ հաղորդ,
և առ նորին յարմարեցաւ չարմութիւն կա-
մայ. յոնցի յաղթէլ զարաւորն տկարացու-
նին, ընդ ինքեան զնա խառնելովն և միա-
ցուցանելովն միով ընտ թեամբ անշփոթ և
անբաժանաբար ի վեր քան զմիտս և զրոնս,
և յետ տնձառ միութեանն ոչ իշխեցից եր-
կուս թիւնս տանք. այլ մի՛ որդի, մի նորա
զէմ, և մի ընտ թիւն, մի գտնութիւն, մի
կենդանութիւն :

Նորին : — Արդ մեռանի յառ մարմնոյ՝
կենդանին յախտեալուն, զի իւր ինքեան էր
մարդկային, բոտ որում անշտակ Բանն էր մի-
ացեալ և խառնեալ. ընդ նմին Թոնին և ան-
շնչողեալ մարմինն ի ինչին կենդանի էր
աստուածութեան միաւորութեամբ : և մեր-
կացեալ ի մարմնայն չունէն իւր ոչ մերկադ-
եալ աստուածութեամբն, որ և ընդ նմա և
ընդ մարմինն միացեալ էր ի զմիտս և ի զե-
րկնայնին :

Էջ 156. — Տեառն Զաբարիա Հայոց կա-
թողիկոսի ի մասէն որ ի քաղումն Տեառն : —
Արդ եկեալ Աձ, զարարութեամբ իւրով զղեցաւ
զմարդկային ընտ թիւնս, և ընկալաւ զհոգին
և զմարմին . . .

931

մարմնոյն: և: թէ Աստուածաբան ընդէն ա-
սաց ընտիրինք Բ. քանզի յայտ Բ բանս ար-
դէտք քան տեղաբանան, յիշմանստին և յԱստ-
ուածաբանին, միտն աշխարհի պարզ և: յայտ-
նի և պարզ գործնոս սացա:

Վեցերորդ, և գաք ի սա բազում վկա-
յութին, որով կարկին նոքա որք արդական-
նոցոյ: ասացին զանսպական մարմինն Այ: և:
անկոտնելի էկիր ևստն նմա կերակրոց և: բո-
գիկաց արտաքս համանց:

Եւ ինեւրորդ, գացեա ի սմա և: միտն նը-
նդեւանն և: Մկրտութեանն Տեառն թէ ի մի
ասբ պարտ է կատարել ի Զն յունաբար:

Ու ինեւրորդ, մասն Սբ. Պատարագին, որ
պարտ է զի անխառնութեմ կատարեցին:

Ինեւրորդ, միտն զի պարտ է զեմաւցա-
բին ի զէմա Սրբոց ամենայն ասուր ասել:

Տասներորդ, միտն զեկի որ պարհօն յա-
մաննն աստիքն:

Ստուտաներորդ, որ զմասոյց արհա-
մարհնն:

Այս թեպ յոժոտն, զոր արարաք բա-
զում աշխատանաք, ընկալ, և: զմեզ յիշեալ
Հմտո: Սրբոն, 1960, էջ 106:

Էջ 508.— Իրաւունն համարեցա զայս եւ
նշտաննէն Հայոց Կարողիկոս դրոշմի զան-
սանն հայրապետացն Հայոց, զարանց Այ-
նոր արմանի գտան արտոյ Սրբոց Առաքի-
նոցն միւրոց Բարդղղումեսի և Թաղէտի, որք
վիճակեցան ի Տնտնէ, և: հետեւողի ողջին
Սրբոյն Գրիգորի եւ որք զկնի ողջին:

Յիտ Սրբոց Առաքնոցն Բարդղղումեսի
և: Թաղէտի, որք վիճակեցան ի Տնտնէ եւ
եղին անեսարանիչք Աստուածան գրոնի, և:
վարդապետք Թի. աստուածապաշտութեանն
զկնի Մկն, ամաց անցեւոց ի վերա:

Ա.— Նախ փոխադրող գտաւեկական
արտոն երկիս հրամեալ Լուսաւորին Հայոց
Սարբն Գրիգորիոս, Պարթեւեան Սուրբն-
եան Պապիս Արշակունի ազատ, երկատեսակ
փառաւ գարդարեալ: Սա յետ ժկ: ամաց
բազաւորութեանն Տրդատա կացեալ յարտ
Հայրապետութեանն ամա է:

Բ.— Յիտ սորա Սարբն Ռատակէտ որդի
նորս ամա է:

Գ.— Տէր Սբ. Վրթանէտ եղբայր Ռարս
ամա ժէ:

Դ. Ե.— Տէր Սուրբ Յուսէփ: Եւ Տէր

Սբ. Գրիգորիոս եղբայրք եւ որդիք Վրթանի-
սի, բառունք Սրբոյն Գրիգորի ամա Զ:

Զ.— Տէր Վառնեքսեհ, Եւ է ի Պապիա-
ական ազգէ, այլ ոմն ի գաւառէ Տաւրառնոյ,
ի զեղջէ Աշոխշատա ամա Դ:

Է.— Տէր Սբ. Ներսէտ, որդի Արանա-
զինեա, բոռնն Յուսկանն, բոռնն Սրբոյ Գր-
իգորի ամա էԴ:

Ը.— Տէր Սահակ, ի զաւակէ Աղբիւմո-
սի, Հարեա Սպիւկպոսի, ի զեղաւաղաւէ
Մանգղիկըտէ, ամա Զ:

Թ.— Տէր Զուէմ եղբայր նորին, ամա
Դ:

Ժ.— Տէր Աստուրակէտ եղբայր Ռոգոմոց
ամա է:

ԺԱ.— Տէր Սբ. Սահակ, Սուրբեանն
Պապիա, որդի Մեծի Սրբոյն Ներսէսի, բո-
ռնն Յուսկանն, բոռնն Սրբոյն Գրիգորի, ամա
Ն: Աստուածաբ զաղարտումն անուո հայրա-
պետութիւնն Հայոց, որ եղի ի տանէ եւ յազ-
գէ Սրբոյն Գրիգորի Պարթեւի:

ԺԲ.— Տէր Սուրմակ, հակառակ արե-
ոյ Սրբոյն Սահակա, կացեալ ի Վոտա
պարսից արքայէ, ի գաւառէ Բզումանաց, որ
զմի ամ կալաւ պարտոն յաւուրս Սրբոյն Սա-
հակա, եւ յետ կատարմանն նորում տառալ ու-
նի զարտոն այլ եւս ամա Զ:

ԺԳ.— Տէր Յուսէփ, յաշակերտութեան
Սրբոյն Մեսրոպա ամա Դ: Սա չարաբեցա
յաղագս Դի. Յազկերտէ պարսից արքայէ,
ընդ Սրբոց Ղեւոնդեանցն, եւ կատարեալ պը-
սակի:

ԺԴ.— Տէր Գիւտ ի Վանանդեա, ի յՈր-
մբոս զեղջէ, յաշակերտութեան Սրբոյն Սա-
հակա ամա Ժ: Սա ընդ առաջինն կացեալ
հաստատեաց զարտո հայրապետութեանն ի
Գուլին Բուլաբի, զկնի կատարման Գալազն և
նախարարացն Հայոց:

ԺԵ.— Տէր Յոսեփ Մանգղակունի, յա-
զատ տանէ ամա Զ: Սա նախադիր գտաւ Հա-
յուստանիոյցս ժամկարգութեանց, և սփան-
չեալալէս յարդարեաց Բարսիլ եւ Ազալա-
մատոյցս եւ երգս հազեւորս ի վառս Այ. եւ
զՏէր ԱԺ. գալաւութեանցն որ ի Պատարագն:

ԺԶ.— Տէր Բարդէն ի Վանանդեա, յՈր-
մբոս զեղջէ ամա Զ: Ի յաւուրս սորա յոյճք
եւ ամենայն Խալիա, Հայա ի վերք, անհա-
տարակ անարգեցին զժողովն Բազկեղոնի:

յաւուրս Զեմեմի եւ Անուտաւս րազարարաց
Հոռոմոց :

ԺԷ.— Տէր Սամուէլ, ի Բզմունեաց,
գեղջէ Արծկէլոյ ամս յ :

ԺԸ.— Տէր Մուշէ, ի Կոտաջոց, ի գեղ-
ջէ Ազրիսի ամս յ :

ԺԹ.— Տէր Սահակ ի Զարբա, ի գեղջէ
Լեզվեկէ, ամս Ե :

Ի.— Տէր Քրիստափոր, ի Բազրեւանդ-
եա, ի գեղջէ Տիրառնոյ, ամս Զ :

ԻԱ.— Տէր Գեորգի յԱզրեւանոյ, ի գեղ-
ջէ փախք Անտոյ, ամս Գ :

ԻԲ.— Տէր Ներսէս ի Բազրեւանդեա, ի
գեղջէ Աշտարակաց, ամս Թ :

ԻԳ.— Տէր Յոսեփն ի Գաբգիմից, ի
գեղջէ Զեղուանց, ամս Ժ :

ԻԴ.— Տէր Մովսէս յԱրագածունէ, ի
գեղջէ Լեյլիսլոյ, ամս Է : Ի Ժերարդ ամի ա-
րողակալութեան սոյա, ի սորին իսկ հրա-
մանէ, եղաւ րուակալութիւն Թորգոմեան ի
սրառնեանց սամաթի քառ Հայոց, հի յաւուր
Մեծիժի Գնուոնոյ :

ԻԵ.— Տէր Արքաիւմ յՌուշտունեաց, ի
գեղջէ Ազրարանի, ամս ԻԳ : Յաւուրս սորա
ի քոց կազմե Վերք ի միաբանութենէն Հա-
յոց, եւ միաբանեալ ընդ եկեղեցի հոռոմոց,
եւ ընկալան գծազովն Քաղկեդոնի, հի էր կա-
րողիկոս վրաց կիրիոն, որ եւ գրաժանումն
արար :

ԻԶ.— Տէր Յոսեփն ի Կոզովտէ, ի գեղ-
ջէ Քազարան, ամս ԻԶ : Չայս Յոսեփն ի
Մուրիսի կալսրն հոռոմոց կազմեցանէ կարա-
ղիկոս ի Հայս ի բաժին յունականի կողմանն,
յաւուրս աէր Արքաիւմ կարողիկոսի, եւ
կարգէ Դուրն հայրապետութեան Յոսեփն ի
Կոտայս, ի գեղջէ Աման :

ԻԷ.— Տէր Կոմիտաս յԱրագածունէ, ի
գեղջէ Ազգից, ի շինումն վկայարանի Սրբ-
բոյն Հոռիսիւն, ամս Ը :

ԻԸ.— Տէր Քրիստափոր յազատ սամնէ,
յԱրքաիւմն շառաւիղէն, ամս Գ :

ԻԹ.— Տէր Եղի, ի Նղա, ի գեղջէ Փա-
ռազնակերտէ, ոնեալ ի տան կարողիկոսու-
րանի, ամս Ժ : Սա իստեղ ընդ րազարարին
հոռոմոց Հերակլի, եւ միաբանեալ ընկալաւ
գծազովն Քաղկեդոնի, վառն նորրկիսլ հայ-
րապետութեանն, զոր ընկալաւ ի Հերակլէ :

Լ.— Տէր Ներսէս ի Տայոց, ի գեղջէ ԵՂ-

յաւուր, ամս Ի : Սարա աստուածայնովն ցեռ-
եալ մախանձու երկասիրարար յարդարեալ
շինեաց գրազմապաշտ փարախն բանաւոր
աշխարաց, ի Վազարշապատ քաղաքի, եւ ըզ-
վկայարան Սրբայն Սերգեա ի Դիմ քաղաքի,
եւ գրաւարան Սրբոյ Վարդան յԱրագածուն
քաղաքի :

ԼԱ.— Տէր Անուտաս ի Մասեւանունէ,
ի գեղջէ Ակոտոյ, ամս Զ :

ԼԲ.— Տէր Խորաշէլ ի Վանակեա յԱր-
մարոյ գեղջէ ամս Զ :

ԼԳ.— Տէր Սահակ հայրենեալ ի Զո-
րայփարոյ, ի գեղջէ Արեւայշինէ, հի մայրիմ-
եալ ի Մազազա, ի գեղջէ Բերդկաց, ամս
ԻԷ : Սա գերեալ եղի ի ժամդազարժ ոստիկո-
նէն, եւ ի Դամասկոս առաքի, հի ամուր փոխ-
եալ ի Խոտան վանքի ի Կենցազ : Եւ հրաշալի
նշան ի մեռելութեան նորա անեալ զարա-
պետին տակալաց, որ ստոյկանն էր Հայոց, եւ
քաղաւ յանաման քիւմս առնէր Հայոց :

ԼԴ.— Տէր Լեյլիս, յեղիւտէ, ի գեղջէ
Արմիւշոյ, ամս ԺԶ, ի րուակալութեանն
ՏԺԸ, կացեալ սոյա յարառ հայրապետու-
թեանն :

ԼԵ.— Տէր Յոսեփն իմաստասէր, էր
ի Տայոս, ի գեղջէ Ազճնոյ, ամս ԺԳ : Սա ա-
րար Ժազով ի Մանճկեալ, եւ բաժանեցան
Հայք ի միաբանութենէ յունաց, զոր յեղրա
եղի, եւ սատոյիկ նգովիցն զաղանդն Քաղ-
կեդոնի :

ԼԶ.— Տէր Դաւիթ, ի Կոտաջոց, ի գեղ-
ջէ Ատամաս, ամս ԺԴ :

ԼԷ.— Տէր Տրդատ, ի Ժամաստից, ա-
մս Գ :

ԼԸ.— Տէր Սիւրն, յԱրագածունէ, ի
գեղջէ Բզմունեաց, ամս Ը :

ԼԹ.— Տէր Խաչի, ի Նղա, ամս ԺԵ :

Լ.— Տէր Սահակն, ամս Ը :

ԼԱ.— Տէր Յովար կէս, (ամս ԼԱ) :

ԼԲ.— Տէր Սողոմոն ի գեղաքաղաքէն
Գոռնոյ, ամս Ա :

ԼԳ.— Տէր Գեորգ յԱրագածունէ, ի
գեղջէ Աշակաւոյ, ամս Գ :

ԼԴ.— Տէր Սովսէփ յԱրագածունէ, ի
մայրաքաղաքէն Սրբայն Գրիգորի, ամս ԺԱ :

ԼԵ.— Տէր Դաւիթ ի Մազազա, ի գեղ-
ջէ Կակայից, ամս ԻԷ :

ԼԶ.— Տէր Յոսեփն ի Խոտոս, ի գեղ-

քէ վկայից, ամս իՐ :

ԽԷ. — Տէր Զաքարիա ի Կոտուցոց, ի գեղօ՛ք Զազեա, ամս իՐ :

ԽԸ. — Տէր Դէրզգ ի գեղաբաղա՛հէն Դառնոյ, ամս իՐ : Գաւառս սորա կարգեալ կարգուցանեն րազատը Հայաստանեայց զԱշտ Բագրատունի . զորդի Արասա Բագրատունոյ, Հայոց ասպարապետի, որ ի վաղրմօս ու գլխաւորաբար րազատութիւնն կրկին նարգեալ տոնու :

ԽԹ. — Տէր Մարգար, սուրբ աչք Ստոյծոյ, յԱրագածոտն, ի գեղջէ նշխարդա, որ ոչ առիկ կալաւ քան տակաւ ումիս գաւառ հայրապետութեանն, փոխի յայսմ աշխարհէ յայնքին կենդանեաց :

ԽՐ. — Տէր Բահաննէս, ամս Լ :

ԽՐԱ. — Տէր Թէոդորոս, ամս ԺԱ :

ԽԲ. — Տէր Նղիսէ, ամս Է :

ԽԳ. — Տէր Անանիա, ամս իՐ :

ԽԴ. — Տէր Ստեփանոս, ամս Ա : Ի սորա աւուրս բաժանեցան արո՛ռ հայրապետութեանն Հայոց : Քանզի գլխահան ի վասպուրականէն նստողին, եւ փախստական արարեալ գնա վասն կարծեաց դաւանութեան ժողովոյն Քաղկեդոնի . տիրէ կողմանց վասպուրականի, եւ նստողին փախստակ նորա գտէր Ստեփանոս յԱնի :

ԽԵ. — Տէր հաչիկ միապետէ զարո՛ռ հայրապետութեանն ի րաւականութեանն Հայոց, կազեալ ամս Ի :

ԽԶ. — Տէր Ոսրգիս, սուկաւ աւուր :

ԽԷ. — Տէր Պետրոս, եղբայր տէր հաչկաւ, զոր ահարեցին տարապարտ, եւ նստողին զայնմ Ա զԴէռուկոս, զՀայր հոչակասոր վանիցն Սանահինի : Եւ ապա դարձեալ կարողիկոսն Արուսեանց ընկեաց գտէր Դիոսկարոս, եւ դարձոյց գտէր Պետրոս յարո՛ռն իւր : Եւ ի սորա աւուրքն առաւ Անի ի րուրէն :

ԽԸ. — Տէր հաչիկ, բոնեքորդի տէր Պետրոսի, բազում հեղափոխուս եւ վիշտս կրքեալ ի յունաց, կեցեալ ամս Զ . եւ յետ մահուան սորա զամս Է մնաց տաճկ հայրապետի, զի ոչ տալին յայլ յայնմ ձեռնադրել կարողիկոս Հայոց, մինչեւ րազատըմ Հայոց Դազիկ գուն զարձեալ մեծաւ ծախիւք եւ քաղում աղաչանաւ ի խղրեաց յարաչէն հոռմոց, մինչեւ ետ երաման ռսկի վրով : Եւ ի

խնդիր ելեալ եզտաւ զՎահրամ որդի Գրիգորի Մագիստրոսի, ազգաւ Պախատունի, որ յողեալ էր գեղաբնի պատիւն, եւ կրասնաբոս յիսն հետեւեալ, եւ բռնադատեալ գնա նստողին յարո՛ռ հայրապետութեանն, ի րուականին Հայոց ՇԺԿ եւ կաշեցաւ :

ԽԹ. — Գրիգորիւ, որ եւ վիմին եւ տնայրոյն համեմատ հաստատեաց զեկեղեցիս Հայաստանեայց : Քանզի բազում ճառս րաբզմանեաց ի յունաց եւ յասորոց ի մերս, որ եւ զքերս եռանդն զոր ունէր առ սուրբ վրկայսն, զՎկայաւորն ամուսն ընկալաւ, զպարձանաց յորջորջումն : Եւ կաշեալ ժամանակս ինչ, կամեցաւ ի բաց կալ ի հայրապետութեանն, եւ սղջունել զվարս միանձնութեան, ունելով խորհրդակից ի ճոյն միաբանութիւն եւ յրկեւրակցութիւն զպարապետն իւր ԳԴէրզգ : Զոր յունալ րազատըմ Հայոց Գազիկ եւ իշխանէն, եւ արգելութիւն գնա մեծաւ աղաչանով : Իսկ նա ոտ յաւժարութեան կամեցաւ աւելը ցրապարտըն . Դիք ձեզ տաղմուրդ զո՛ր եւ կամիք, եւ զիս մի՛ արգելուք յարգարութեան Պանապարեան : Երբեւ տեսին զյաւժարութիւն կամեցաւ նորա անուարտիւ, հաւանեցուցին ծածկարար զվարդապետն Դէրզգ — Եւ որ էր միաբանեալ ընդ նմա ի ճոյն խորհրդարցն, եւ ածին առաջի նորա, զի գնա ձեռնադրեացէ յարո՛ռ հայրապետութեանն, զոր տեսեալ տեսողն Գրիգորիս, եւ ինացաւ ընդ յանդրգնութիւն մորա, ի կամաւ եւ յոչ կամաւ ձեռնադրեաց գնա կարողիկոս . եւ ունէր վիրատուութիւն մեծ ի սրտի իւրում, զի ստեաց ախարին եւ դաշանցն զոր եղեալ էին : Զոր եւ յետ սուկաւ ժամանակի, յազագո իրիք ինչ սխալման մեղադրեաց նմա տէր Գրիգորիս, ընդ քանի արար գնա եւ ընկէց յարո՛ռն : Եւ կացեալ տէր Գրիգորիս յարո՛ռ հայրապետութեանն ամս հԳ, եւ համեցեալ ի վանքն Կարմիր, մերձ ի Կոյսն, որ եւ յետոյ անտ համեցողին զնշխարան նորա ի հիմունս գեղապետին տանապին Սյրբոյն Գրիգորի, ի քվիս ՇԽԷ : Եղիւ փոխում սուրբ հայրապետի :

ԽԱ. — Տէր Բարսեղ նալին բնորդի, ամս ԼԵ :

ԿԲ. — Տէր Գրիգորիւ ազգական սղջաւ, ամս իՐ :

ԿԳ. — Տէր Ներսէս եղբայր նորին, տինգերական վարդապետ, որ եւ րազում երգս

յաւրինեաց, եւ քազում ուղղութիւնս յեկեղեցիս Աստուծոյ, կացեալ ամս է:

ԿԳ.— Տէր Գրիգոր, եւ Տգա մականունն, եղբարորդի նոցին: Ըստ շինեալ զՍր. Գրիգորի ի Հոռումկայն, եւ կացեալ յաբոռ հայրապետութեան ամս ի, եւ փոխեցաւ ի Քս., ի վանքն Դրազարկ:

ԿԵ.— Տէր Գրիգորիս սղայն եղբարորդի նոքին, իւր իրամանաւ մատուցին յաբոռն, կացեալ Բ ամ, եւ քառալէժ եղեալ ի դիմանկն Կոպխատն:

ԿԶ.— Տէր Գրիգորիս, որ եւ Ապիրատ, տուանոց կարողիկոսացն Գրիգորիսի եւ Ներսէսի եղբարորդի, եւ հաւերեղաւորդի տէր Գրիգորի: Ըստ եկեալ ի Սիւս տո քաղալորն Լիւնն յողազս տգատման Բուրորդոյ նորին Հերմայ Սեբաստասի եւ փողոսանի ի Ուլն քաղալի, ի մարտի Գ, եւ տարեալ ի Սր. Ուլստրն Արքակաղնին: Կացեալ յաբոռ հայրապետութեան ամս է:

ԿԷ.— Տէր Յսնաննէս զինի սորա. սա անհամղիստ քարս ունէր. եւ զմաց ի կայն եւ Գ ամ շմոր եկաց բնդ Լիւնն քաղալորն: Եւ քաղալորն ալար ժողով հայկականոցաց, եւ ամենին կամաս Բ ձեռնադրեցին զտէր Դաիթ արքեպիսկոպոսն Արքակաղնոյն, որ էր այր սուրբ եւ ձեւ, կացեալ ամս Գ:

ԿԸ.— Եւ զարծեալ մատուցին զտէր Յսնաննէս, եւ եկաց յաբոռ հայրապետութեան ամս թԸ:

ԿԹ.— Տէր Կոստանդին, այր սուրբ եւ բարի, կացեալ յաբոռ հայրապետութեան ամս Խ:

Եւ յորժամ վախճանեցաւ ըստ քաղաւորն Հայոց Հերոսմ ոչ էր աստ, այլ զմացեալ էր յաշխարհն արեւելից առ իւրն, եւ եկաց արքուն առանց ի յայրապետի ձաւմիս: Եւ ապա եկեալ քաղաւորն մեր, եւ արար ժողով ի բաղումն Մամեստիս, եւ ինդրէր ի նոցանէ թէ ո՞ք փէլ արժանի հայրապետութեան: Եւ զտաւ ի միջի մեցա սուրբ եւ երջանիկ վարդապետն Յակոբ, որ էր տեսուչ Դրազարկուն, եւ զնա ձեռնադրեցին կարողիկոս Հայոց. եւ կացեալ յաբոռ հայրապետութեան ամս թԹ:

Հ.— Տէր Կոստանդին, որ էր տեսուչ հարինին, զսա քաղաւորն Հայոց Լիւնն, իւրով ընտրութեամբն ետ ձեռնադրել կարողի-

կոս Հայոց, զոր Հերոսմ որդի քաղաւորին Լիւննի, յետ վախճանի հաւրն արար ժողով եւ զարծեալ ձգեցին յաբոռոյ վանն սիսական իրի՛ք ինչ. եւ տարան արգելեցին ի դղեակն, որ կոչի Մաշալ վոն, եւ այս եղի ի քաղաւորն ԶԼԸ. կացեալ յաբոռն ամս Բ եւ ԵԷս:

ՀԼ.— Տէր Ստեփանոս գոր ընտրութեամբ եւ հրամանաւ Հերմայ, որդոյ քաղաւորն Հայոց Լիւննի, մատուցին կարողիկոս Հայոց, ի քաղաւորն յաբոռն ԶԼԹ:

Արդ սորա կայեալ զարքուն հայրապետութեան զամս Բ, յաստուածապահ եւ յանառիկ դղեակն կոչեցեալ Հոռումկա: Իսկ ի հոսարակն ամին երրորդի, աղէտ մեծ եւ վրտանկ յի տարակուսմանս, վասն քաղաւորն եւ ծալացեալ մեղաց մերոց, յանձնուանէն եւ յարարաւորս վնասողէն Այ. զկնի քաղցրագոյն եւ առատ մարդասիրտ քեանն եւ հայրական խնամոցն, արագ արագ խորստեալ եկեալ որաշարէր զնա շուրջանուկի անգերծանելի. վախճանկ զի ոչ ծանեալ գծամանակ մարդասիրտութեանն, մանաւորն թէ եւ զայնցելութեանն: Եւ ոչ քունն ետրաք զեղեղիսպէս զապարտաւորս յենէ, որդէս եւ երբեմն մեծն Նիմուէ ի քաղաւորն Յովնան: Եւ այն զի քաղում Յովնան էին անդ, քաղումս իւրն վկայեց Քրիստոսի: Վասնզի եկին ժամանեցին աւուրք յորս տալին երանելիքն. Ոչ եւ կամ մեր ի դոսա, վասնզի ձեռն Տեստն քարձարեցաւ էր մատնել ի ձեռս խոտից եւ ապստամբողաց, զի զերագոցն եւնճան զյերինս արդարաւ յիւնք Աստուծոյ, եւ քան զխորս քաղում իրաւունքն հորա. քարնէ եւ զիմաստունս ի սպառնալանքսն:

Վասն այսորիկ եւ իմացումն կալաւ զգնաւորստ, վանզի մի քան հազար բանի ոչ տա պատասխանի: Քանզի ի ձեռն առեալ զքարձակ բարկութեան զանաւորն աղզն Խամայելի, զեղիպատացոց բռնաւորն, զիսիսուն եւ զսպարաւսանն, նովաւ խոռարհեցուցանել յայսմանէ ի յաւազոյնն, որպէս եւ ինքն իսկ զիտէ մարդասէրն յամենայնի եւ ոգորմանն: Իսկ անաւրէնն իբրեւ զհուր եռացեալ սրտութեանս, որպէս եւ երբեմն Բարեկացոցն բռնաւորն ի վերա հնոյ ժողովարանին ծրուսաղէմի, այսպէս եւ սա անդրանիկ սատանայի՝ կոչեցեալն Աշրափ, ժամանակ զտեալ ամ-

գաւորը իրոյն չարօրքեանն, գոր ի քագոյմ ժամանակաց յղացեալ երկնէր. ընդհանուր ազգին Բարօց կարդայր. եւ ի մի հաւաքեալ վրասնողակն. քազօւմ եւ ազգի ազգի պատաստօրքիաբն. եւ յոյլս լմեհեմաքից ղէմ Նդեալս ամարբեկն իբրեւ զհօգոյ աստաթիկ. եւ որպիսի զհեղեգ զարմամային. յանկարծակի ի վերա հասնաւ ասալարէր զիպարայպետկան հովանոցաւն. եւ յամենայն կողմանց մարտ ի վերա եղեալ. ի յլիբրոյստ կողմանէ Բարաճօւրքեալք մեծամեծ եւ ծոցոյ յիմալի. եւ ի սեյլ հնարիւք, ազգանակս եւ ոչ օստեղէ:

Արդ զձանրու թիւն վշտն ոչ ոք կարողանաւ ընդ զրով արկանել. յաւագոյն է մեծ հաւառուտիւ ամցանել: Բայց զի զմտաւ ած, ով սիրելի, գանցս անցից ժամանակին, եւ մարդասիրտի պատիւ լիցնելովս ձեր եւ հասարակաց մարմնոյ եկեղեցւոյ, որ յիւս առկա ի իւյ ասույց մտնեալ ի ձեռս անաւ յիմուցրն, զերեցում առհասարակ հանդերձ հայրապետիւն, եւ եպիսկոպոսուսն եւ բաւանայիւրն եւ ուրբէլագատսն, ումանք ի սուր ստաւերի մտեղեցում. եւ այլք ի չար ծառայոյ թիւն ամբողջս:

Ուտ անալիզում Գամետանելիսն մտին է
 ձեռք գորշելի գանձաւ յափնիսն շաշափե-
 ցին, եւ լշալիքն ուտող յա գամետանս իւր
 եւ աչ կամի միխիարեք, զի ոչ են, այլ մնա-
 լով Ստոնոն տեսչոյ քեանն: Վասն որոյ ա-
 զապեցոյ Գամետեցոյն Աձ. զի քարկաւ-
 սոյ քեանք ամ. սրբոց, եւ ազալից ձեռք
 միգնորոյ քեանք՝ վնարեալիքն մահուամբ եւ
 սրով, իսնդիստ զոցեմ ի Քրիստոսէ, եւ
 կապեալն ազատեալն ի բանդէ յարչաբա-
 նաց աստ, եւ յապազայն աստուածայնիմ
 պարգեւացն արժանաւոր լիցին: Դա եւ գայս
 եւս իայցելի ի նորոգողէն Այ. վերստին կանդ-
 նուսն կործանելով սրբոյ քեանցն սերոց, ի
 փառս ամենասուրբ Նորոգորոյ քեանն, որ է
 արիւնեալ յախտեան — *Հմտ. սկիզբէն մին-*
նի Թ. Սամուէլ Անցի, Վաղարշապատ,
մահեթու թիւնէր, ԸԳ 272-277:

ԼՁ 530. Դասարանական :

Քեղնագոյն յիշատակագրութիւնք. —

II. Արքիւս Վարդապետի .

ԽՊ 531. յԷբր., քրդերէի. — Յիշատակ է

Վարդան Գիրքս Սարգիս Վարդապետուն և
 իւր ծնողացն՝ հյդաթխէն, մօրն ըմխանէն, և
 եղբարցն՝ Թաղէանն, Սխխարին, Մարտի-
 րտին, և իւր ամ. արեան մեծամարաց յո-
 ցին կենդանացն և Հանդուցեղոցն. որք Հա-
 ղիպիք լիւնէք և Ծ. ողորմի ստացէք քաջ
 և արի բարեսնապետ Սարգիս Վարդապե-
 տուն, Ամէն:

Բ. Գալիք Արեղայի. — 1710

Էջ 5 վարք և Ե մկնտեցր, նստր չեղա-
դիր անձարթ.— Երեստակ է այս փոպոյա-
ծոյս, որ կուչի Վարդան Գիրք, տէր Եոփանէ
սին, որ Հանգուցեակ է առ Քս., իւր որդու-
ցն տէր Կարապետին, նա ևս որ Հանգուց-
եակ է առ Քս., և միտս որդոյն տէր Գրիգոր-
ին, որ այժմ վաշէլի դաստնայութիւնն է.
Հանգուցեկցոյն որդւորեալքն ևս կնկնողսն
յերկար [կեանք] պարտեալեացէ, տալէն. ևս Բ
գտտեալոցն Թաւրատային և Շուշանին խնդ-
րէք որ այս իւր տուննայ տաքալութեանն
տրմեալ, որ տփնն դայս զիրքս յիշատակ Ի
ձեռն Տէր Դատիթ արեգային որ յինի յիշա-
տակ, և յիշատակող վասն միայլ Հայր մեղու-
յն Այ. յիղիք արժանին Գրեցալ զիրք իմին
ԹՃԾԹին, յալիսի ԺԺին ևզն առ, որն Զօ-
րէքարաթմէն, տալէն և զիղի յալիտեան յալի-
տանիղ տալէն:

Գ. Տէր Շմայունի .— 1712

Ընդ 329. դարը, բարդդիր տնօրթի —
Ձայն դիրքս Մոնոն տէր Շմառնին է, ոյ օք
կարթայք՝ մէկ բերան, ողորմի ասացէք. թի-
վին Ռճկէկ:

Դ. Սանտինեցի Թաղէոս Բահանայի.—
1883, 1892

1. ԷՅ Յ, վերը, շեղադիր.— Ուսար աղվէ
դեմքի տիրացու Թաղէոս Երսնանդեանց, Սա-
նահանգի, 1877 թիւի : Զեռնադրուեցաւ քահա-
նայ, 1883 թիւի, 15 փետր :

2. Էջ 332. վերը.— Ի դրոց Թադևոս
բաճանալի Երուսանդիանց, Սանատնեցի:

3. ԽՅ 7-8, ստորին լուսանցքին փակցրած նոր թուղթի վրայ.— Նուիրեցի Կարգան Գիրքս Ս. Երուսաղէմի Աբրքց Բակովրեանց

Վանքի Գրադարանին Հարց յիշատակ ծնողացս, ինձ և քնտանեացս, Թողէս ՔՅՆ. Էրտանդեանց Սանահնեցի, բնդ մեռն Գեր.

Սահակ Եպիսկոպոսի խաղաղեանց, 1802 ա-մի, Տփլիս, մայիսի 3. քնտրութեան յիշա-տակին:

2332

Ժ ՈՂ ՈՎ Ա Մ Ո Յ (ԿՐՈՆԱԿԱՆ)

Ա. — ՊԱՏԱՍԽԱՆԻՔ ԼՐԱԿԱՐԱՅ ԿՐՈՆԱԿԱՆՈՐԻ. — 2

Կոտայ Սևապատ

ԹՃԼՁ — 1687

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Իրաւայ 16. 10. 5 x 2: էջք 230: Հանդա-մանք լաւ, բայց կը սրտկախ տառջին պրակը: Թուղթ հասարակ Դրիշ՝ Հայրապետ: Գրու-թիւն՝ խորադրեները և զլխատուները կար-միր, մնացեալը սև մէլանով, միասին, 18 տող: Նոսրուրի: Համարադրութիւնք ա-ռաւ: Թղթակաղմ անարուեստ: Ստացող՝ Նիկողայոս Վարդապետ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. պրակ Բ. — Ամբ. Մհեր. շնորհիւ աստ վայելեմ, և անց զգրութան ժառանգեմ: Կրտ. Աստ վայելեմ ներելոյն Այ. և անց զգրութան ու տեսանեմ. բայց զոս չատի հանդարտ լինիս իմ շնորհիւն քան զՄհերին. զի նա անց կաթ մի ցրոյ կարօտ կայ, զգր-րութան քեզ զիւրջ կարճ տայ...:

էջ 111. — և միարանեղան ումիրայն և Աղտափար և կախարչն և կրծաւորն, և առին այճեալս և սակաւ մի չարար, և ջու-յար և բայկայ և զնացին յոնոց ի խորին ա-նապատ, և կնքեաց կրծաւորն զնոսա և ա-րար քրիստոնեայ, և անուանեաց զանուն ումիրայն Աստուածատուր և Աղտափարին Քրիստոսատուր և զկախարչին խաչատուր. և յետ միոյ ամի մեռաւ Աստուածատուրն, և զկնի նորա Քրիստոսատուրն, և ապա ին-չատուրն, և յետ սոցա հանգաւ կրծաւորն ի փառս ումիրայն: Երբորդութեան յախ-տան ումիր. — Հմմտ. Թ. 439, Բ. Հատոր, 440-403:

էջ 111. — Պարզ ի քան Անտարանիմ

որ ասէ. քէ՛. Եղբորս խորապետ իբրեւ զօճ. Եւ միամիտ իբրեւ զաղամի — Նախ զիտեղի է զի սրպէս մարդս հոգի է և մարմին, նոյն-պէս Ար. Դրոց բանն...:

էջ 131. — Պարզ և աղաչանք Ար. Աստ-ուածամի. որ արտասուեաց ի դէմ իւնչիմ. Արդ այսք ումիրայն ու էր տեղեակ Մար-իամ, այլ նա աղթէր ի տանն, այլ պալատ է զնալ և պատմէլ նմա, բայց ո՞վ էր թիցէ...:

էջ 150. — Հարցմամբ Բարսղի Եւ պա-տալիսանիք Գրիգորի Աստուածաբանիմ — Բարսեղ ասէ — Ոչ էլին երկինք և երկիր, աստ-ուածութիւն յո՛յր վերայ հանդէլ...:

էջ 167. — Հարցմամբ Խմաստաւորի. — Ասէ իմաստաւոր լո՛ւիշին՝ ամ. ցարաց զեղ զիտեմ, թէ լսես ինձ: Ան զչաթարն ապա-րարութեան...:

Բ. — ԱՌԱՎԱԳՐՈՒՄ. — 7

էջ 171. — Որպէս գրեալ է ի պատմութե-րիւնիմ: Թէ մէկ պարտեորդի, մէկ մեծատան սրդի սիրեցին զիրար, Եւն զնացին ուխտա-հրա ի լուրջ գայ...:

էջ 174. — Որպէս գրեալ ի պատմութիւ-նիմ: Թապաւոր մի ք վաղոր ունիւր, իրաւ զի-րար կատէին...:

էջ 176. — Որպէս գրեալ է ք թաղաւոր մի որդի չունէր, խնդրեաց յԱյ. և Աժ. Էրեւ նմա որդի մի...:

էջ 179. — Որպէս գրեալ է ք թաղաւոր մի հիւանդացաւ և մեթ էր որ հոգին ելա-նէր...:

էջ 186. — Որպէս գրեալ է ք մեծհա-

բաւստ մարդ մի շատ ոսկի եւ արծաթ ունէր, եւ ողորմութիւն չունէր...

էջ 191.— Որպէս գրեալ է ի պատմութիւն Թէ պապական մի ունէր փոքրիկ ակիւմ, եւ տարաւ թէ ծախեմ...

էջ 194.— Որպէս գրեալ է ի Հարանց Վարժ՝ թէ ճգնաւոր արեղայ մի ունէր տղայ տղակերտ մի, ամէն օր զրկէր զտղայն թէ զյոնայ տղիւրէն ջուր բեր...

էջ 197.— Որպէս գրեալ է քէ մարդ մի շատ իրզատով պատ շարեց մինչեւ յերեկոյն...

էջ 198.— Որպէս գրեալ է ի պատմութիւն Թէ թագաւոր մի յաթոտին վերա նրատաւ էր...

էջ 202.— Որպէս գրեալ է ի պատմութիւն Թէ այր մի եւ կին ունին մէկ որդի մի, ալիքն ի կարողայ...

էջ 206.— Որպէս գրեալ է քէ թագաւոր մի ունէր որդի մի բարի եւ ազաթաւէր...

էջ 215.— Էւ պարտ է զիտեյ զի Գ տեյ կայս եւ արտատուեայ Քս...

էջ 218.— Ի քղոյոյն Մոմիսէսի միայնակեցին. որ առ հանդիսակիցն իւր Ամուլմ բաժնաւորու ամ. մարդոյ.— Երկուդիւն Այ. մեր մէջ զամ. շարութիւնս...

էջ 221.— Բաժն Յոհաննու միայնակեցի Թերայեցոյ աշակերտի Ամուլմայ.— Ասէին մասն փոքր Յովհաննու աշակերտին Ամուլմայ...

էջ 223.— Երսմեյոյն Մակարայ բան զիտմաւոր.— Որոց յսեն զբանն Այ. եւ առնեն բարի պտուղ...

էջ 227.— Խորբեր զրոյ.— Թափիս, չափիլոս, զոհալմ, զրմբութ, եղենդնաբար, սարդիտն, ոսկեբար, բիւրեղ, տպապիտն, զաշանաւ, յակինդ, կարկէտն:

էջ 228-229.— Եւ զրոյ.— Գրիգորիս զատածեալ փոխաւոր, ուխտական չարաբաստ նենգաւոր, յամենուտ քաարիկի մեղաւոր, մայ. եղուկ քեզ զանձեալ նորանոր:

Մենացեալ աստ նրաւորս կրօնաւոր, յաշխարհէ զաստինս բեղմնաւոր, այլ զի եւ ժանդարոյս վարաւոր, թղթենի անձից անկաւոր:

Աւ ի ձեռն ապաշաւ զարաւոր, ջոնացիւր ի սրտէ ճաշաւոր, կալ միջնորդ զՄարիամ փառաւոր, զի նայ է ապաշաւ շնորհաւոր:

Մոմիսէս զբերեցաւ յԱնուպատ, իրմ կողմայ մէնաառանս անպաղպատ, մանական Գրիգորիս վրտաշատ, նաշանդկս էր վտնայ ծին նախատ:

Թուականն էր (մեծ բաւ) չայկական, ջերմ ամսեան յատինաց մեկնական, ժամանակն սոյլ էր սաստկական, քիլոյ չացն վաթսուս էր զայնական:

Ու իւր ինթերցոյ սիրական, ի զարմէս եւ ծնեալ չայկական, յիմ տեղիս զու նրաւայ մանական, յոգորմիս շնորհաւ ինձ բղձական:

Դամօր.— Փակագծեալ (մեծ բաւ) բաւսերով տրուած թուականն է (200 + 5 + 50 + 2 + 1 + 1000) = 1258 + 551 = 1809:

էջ 230.— Խորբեր զրոյ.— Որ ասէ զապթա զաւս օրն Գ անպամ...

Դամօր յիշատակագրութիւն Գրիգ.— 1687

1. էջ 131.— Քս. Ած. ողորմեա ստատանուն Հայրապետ զրչի, ամէն:

2. էջ 149.— Խորբեր.— Գրեցաւ ձեռամբ Հայրապետի, ի ինդրոյ Նիկողայոս վարդապետի, ի զուտն Կոզուս Ար. Կարապետին:

3. էջ 214.— Քս. Ած. ողորմեա ստատուի զի զրոցս Նիկողայոս վարդապետին եւ ծնողաց նորին ամէն. Գրեցաւ ձեռամբ Հայրապետի, ի զուտն Կոզուս Ար. Անուպատի, ԹՃԼԶ թուականին ամէն:

Էջ 108.— Աւետարանք բժշկութեան, ի շնորհիւ զիտոցն, աստ Եղաք, զի բնութեան իջի ի վերայ հիւան լաց:

Էջ 113. Երեւակացոյ նկարին նկարէ:

Սուրբաց Գրիգոր Նարեկացի,
սուրբ աղօթիցոյ մասն ինձ յիցի,
հայցմամբ քոյին՝ Տէրն ընկալցի,
յորմէ սուրբ միտքս իցձ ինձ տացի:

37.— Մկրտումք իւր Տեառն
Թ. 2334. Էջ Գ

Էջ 118.— Աղօթք — Ած. ընդդէմ բանասարկութեան. հարադրեցեալ ի Տէր Պետրոսէ Մկերիցոյ.— Նայեաց, Տէր իմ ամենաւար, ի ակարողութիւնս իմ...

Էջ 120.— Յանդ և համար Մաշտոցի:

Էջ 123.— Վասն նորածին մանկանց, տունն օրհնելոյ:

Էջ 124.— Գանձ ի վերայ ննջեցելոց.— Ուր քահանայք և վարդապետք աստուածաբան...

Էջ 126.— Ողբ Երիտասարդ ննջեցելոց.— Ես զիս զրբի հազար տարոյ, զաֆիլ եկաւ օրբս մահու...

Էջ 127.— Գանձ դարիւր ննջեցելոց.— Ղարիպին կենաքն է լալի...

Էջ 128.— Ողբ կարօտով ննջեցելոց.— Ինձ տմիտ կայր և կուսման վասն քո պաշտուն...

Էջ 130. ստորոտը.

Պետրոս ձեզ անուամբ Էթ,
զկնի մեկաց մքտահետ,
վասն այն Տէրն իմ պաշտիմս ևս,
ծանրագոյնս բեռն ի խիկանցս ևզ:

Էջ 131.— Խոստովանիմք և հաւատամք

Էջ 134. դատարկ:

Յիշատակարան Գրչի.— 1797

Էջ 120.— Յիշատակարան Գրքոյս.— Փառք Եռանձնեայ աշխույթեանն. որ ևս ունեւորութեան կարողութիւն ևս սէր, ի յայտ վրդասպան ամանակս, հետեւիլ ևս զրեւ զուրբ տոտս. Եւ ի՞նչ որպէս իմ ժամանակն վատուցաւ, որ զրեցաւ, առաջից նաղկեացոյ:

Գանդի ի հազար Մեծիկն, որում թուականն իր Զուրգ, զործեցաւ զործ ստանալան, անպատեւելի: Եւ ի՞նչ հարցանիցի թէ ումեմէլ, և կամ որպէս, աստից կարճատատար: Վասնզի ի՞նչ կամիս բոլոր պատմութեանն վերահասու լինիլ՝ զրեցեալ է ի մէնջ լալլում տեղսոյ՝ անդ տեսցես. Բայց դատարկն զրեցից:

Ահա ևս այր մի ներքինի, ի յերկրին Պարից, յայլայ Մահմէտ խան անուն, որ ևզ և խանդարի: Եւ անն Ղարապաղու և թիֆլիսու, որպէս յերբմեմ Սարս Զարմեան ի յիսրայէլեան բանակին, որ ունէր ընդ յինքեան բազում զորս, ևկն Եմուտ ի օահմանս Ղարապաղու. և արար բազում զերիս ևս սուրբութիւնս, ևս ապա պաշարեալ նստաւ ի վերայ աստուածապաշ հիւանդիկ բերդիս Քուշուայ. բայց պահպանութեամբ Տեառն՝ ոչ կարաց անուշ, ոչ խաբէութեամբ ևս բռնութեամբ:

Եւ ապա շուեալ խաղաց ի վերայ տանն Տփլիսու, և հաւ զբողաքն, և Եմուտ ի նա, և արար զարիւնձեղութիւնս, և զգրիս: Որ ևս սրամեռն վաթսուս հազար հողիք, և զերեցեալքն՝ քառասուն հազար: Վայ ախոյեցիլ, որոց տեսեալ են զդառնակսկիծ զաղէտս ևս զցատս:

Իսկ զկնի վերադառնալոյն տն շարա-
հնար պղծոյն՝ պատեալ սոյլ սաստիկ և սը-
դու թիւն աւելի, որ զերից զբուսաց ցորեա-
նին վաճառիւր վեղք թումանի, այս է՝ չուա-
րան. որոց փրկեցէլ զձեզ ամենափրկիչն Ած.
յաշտպիսի անբում ցառաց և յանտանելի սո-
վալդիս թննէս :

Արդ՝ վասն շք յիշեցի թէ՛ ի վշտա-
պատ ժամանակի զբեցաւ :

Արեմն ինչբեմ ի պատուական անձանց
ձեռոց, յարժամ վաշիկեցէք զտառա, և կամ

ընթեռնուցութ, միայ լիայիր յիշման արժա-
նի համարեմքիք զտէր Պետրոս մեղսամած
քահանայս, որում էի պատանդի ի քաղաքիս
սլամիկ :

Այլ ևս զծնողսն իմ, հանդերձ կենակցի-
րա, և զհանդուցեալ զորդեակն իմ զՅոհան-
նէսն, և զզեռարոյս և զնորարոյրոջ զսրդ-
եակն իմ զԼիւնասն, և զուր համանկամայն
իշեղեալ զտանիքիք ի յանժոռաց զիտու թե-
նէն Աստուծոյ, ամէն :

2335

ԽՈՐԱՆԴՆԱՆՏԵՐ — 59

ԵԿԵՆՏԻՔԻՆԻԹԻԻՆ. —

Մասի 16.5 : 12 × 1.5 : էջք 72 : Հանգա-
մանք լաւ : Թուղթ ճերմակ, թանձր : Գրու-
թիւն՝ խորագիրները, սկզբնառողները և զբը-
խաղիւրները կարմիր, մնացեալը սև մկա-
նով, միասին, 15 տող : Դուրսագիր վարժ :
Համառոտագրութիւնը սովորական : Կաշե-
կազմ տախտակեալ զորշմագաղ :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՆԻԹԻԻՆ. —

էջ 1-2, զատարկ :

էջ 3. — Աղօր 1. — Ար զգեցեալ ևս զյոյս
...

էջ 26. — Աղօր Բ. — Այ ոք արժանի է
յարժանելոցս մարմնաւոր ախտիք...

էջ 32. — Աղօր Բ. — Ար աղբիւրդ ևս կե-
նաց...

էջ 58. — Աղօր Բ. — Հայր Սուրբ, որ
անուանեցիք զմեզ...

էջ 60. — Յոհաննու Ոսկերեքանի ասաց-
եալ Աղօր — Գոհանամ և մեծացուցանեմ...

էջ 69. — Աղօր Բ. — Ար օրհնեալ զայնո-
սիկ...

էջ 72, զատարկ :

2336

ՄԱՇՏՈՑ (ՔԱՆԱՆԱՅԱԿԱՆ) — 80

ԵԿԵՆՏԻՔԻՆԻԹԻԻՆ. —

Մասի 17 × 10 × 3 : էջք 314 : Հանգա-
մանք լաւ : Թուղթ հասարակ : Գրութիւն՝
խորագիրները և զխաղիւրները կարմիր, մը-
նացեալը սև մկանով, միասին, 20-26 տող,
կարմիր կապոյտ շրջագիծերու մէջ : Դուր-
սագիր անարուեստ : Համառոտագրու-
թիւնը սովորականէն աւելի : Ուղղագրութիւն
սկար : Դիւանագրող զուրաւոր կամ սեւաներկ :

էջ 1, 56, 109, 123, 182, 201, 235 : Կաղձ կի-
սակաշի խաւաքարտեալ :

ԲՈՎԱՆԴԱՆՆԻԹԻԻՆ. —

էջ 1. — Կաղղ Սրբադանից Մկրտու թեան
երախայից :

էջ 56. — Կանոն Կուսի Պատկին :

էջ 96. — Կանոն զպոսկ վերցնելոյ :

էջ 104. — Կանոն Երկրորդ պատկի :

էջ 109. — Կանոն Հաղորդ տալոյ :
 էջ 123. — Կարդ եւ Կանոն զամ. հաւա-
 տագեց ճնշեցեալսն առ Քո. յուզարկեմ :
 էջ 182. — Կանոն մեծի ալղից :
 էջ 195. — Կանոն մեծի եօթնատուր կա-
 տարելոյ :
 էջ 201. — Կանոն Տղայաթաղ կատարե-
 լոյ :
 էջ 229. — Կանոն Տղայի Այդուց կատա-
 րելոյ :
 էջ 235. — Կանոն Տղայի եօթնաւոր կամ
 Գտնանքեայ կամ Տարելից կատարելոյ :
 էջ 238. — Շարական Հանդսեանն ի վե-
 րա Բ ձայնին : Առաջին Զայնն — Քեզ վայե-
 լի... :
 էջ 261. — Գանձ Ամենայն նրնջեցելոց .
 — Այսոր է հոս հրաման արարչին... :
 էջ 265. — Տաղ Նրնջեցելոց. — Եւ գե-
 տէի թիւ աշխարհս ինձ մուշք էր տփած... :
 էջ 268. — Տաղ Նրնջեցելոց. — Ով քա-
 շանայք եւ վարդապետք աստուածաբան... :
 էջ 270. — Ոյր նորոհան մանկան եւ աղ-
 զայոց. — Արարիչ արարածոց մեկ բարկացաւ
 ... :

էջ 273. — Ոյր ի վերայ մանկանն — Ե-
 կայք սիրելիքս ամէն, զեղեկիւս զերիս ողբա-
 ցէք... :
 էջ 275. — Ոյր ի վերայ փոքր մանկան
 աստ — Հայիմ ողբամ ծննդ տրցալիս... :
 էջ 279. — Գանձ դարիւյ նրնջեցելոց. —
 Ղարիպիկ կեանքն է լայի... :
 էջ 283. — Աւետարան բժշկութեան հի-
 ւանդաց :
 էջ 295. — Աղօթք. — Աժ. ամենակալ,
 տրարիչ ամ. արարածոց... :
 էջ 297-312. տարբեր դրոյթիւն :
 էջ 297. — Կանոն երգմանարի :
 էջ 298. — Կանոն Այ Որհնելոյ :
 էջ 299. — Որհնութիւն հատի պատարա-
 ցի, կամ սեղանոյ մատաղի :
 էջ 301. — Կանոն Զրհոր Որհնելոյ :
 էջ 306. — Կանոն զարմտիւս, զԱւրմն,
 զՇեղջ, զԿալ, եւ զՀեծան Որհնելոյ :
 էջ 310. — Կանոն Եկեղեցոյ Զգետ
 Որհնելոյ :
 էջ 312. — Կանոն Նոր Գիրք Որհնելոյ :
 էջ 313-314. զառարկ :

2337

Մ Ա Շ Տ Ո Ց (ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ). — 81

(Մաս մը տպագիր)

Տաշնէրտիվէն

ԹՀՀ = 1721

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 16×12×4 : էջք 301 : Հանդա-
 մանք բաւարար. յոսանցքները ցեցահար-
 թուղթ հատարակ : Դրիչ՝ Տէր Յարութիւն :
 Դրութիւն՝ Խորաղիւրները, սկզբնատողերը եւ
 զլիսագիրները կարմիր, երբեմն նաեւ կա-
 պոյտ, մետաղալոյ սեւ մեյանով, միասին,
 19 տող : Բոլորղիւր, չարականները յաճախ
 նուորաղիւր : Համառոտագրութիւնք բաւական
 ատուտ : Կարմրաներկ զարդադիր եւ զլիսա-
 դարդ, էջ 5 : Կաշեկաւոր տախտակեայ դրոշ-
 մադարդ : Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վեր-
 քը մէկ մէկ թերթ :

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1-2, դատարկ :
 էջ 3. — Ունեմ եւ Կարգ Միլլտու թեան :
 էջ 41. — Կանոն յաւուս նշանդրէլին :
 էջ 42. — Կանոն Հալաւանեաց :
 էջ 43-52, տարբեր թուղթ եւ զրչու-
 թիւն, վերջին էջը զատարկ :
 էջ 53. — Կանոն Պասկ տունելոյ :
 էջ 73-78, տարբեր թուղթ եւ զրչու-
 թիւն :
 էջ 83. — Տաղ ի վերայ Հարսանեաց. —
 Ամենապօր Տէր Թապաւոր Թապաւորաց... :

էջ 85.— Այս թագաւորս որ մտանէ ի
 դրոսեթս քո . . . :

էջ 86.— Կանոն պրսակ վերացուցանե-
 լու :

էջ 96.— Կանոն Բ. Պսակի :

էջ 101.— Կանոն եւ Կարգ Խաղման :

էջ 149.— Կանոն Այգուց :

էջ 226.— Կանոն տղայաբաղ առնելոյ :

էջ 241-252, տարբեր գործողիք թուղթ
 եւ բոլորդիք գրուածքին :

էջ 254.— Պատգամք այլուստ.— Արդ եւ
 դուք մանկունք էք յուսեղեն առադատին . . . :

Յիշատակարան Դրվի.— 1721

էջ 280.— Արդ առարեւեցաւ գիրգրս
 Մաւտողի, ի վառս ամենամեծին (Աստուծոյ,
 ձեռամբ մեղաւոր եւ անարժան տէր Յարութիւն
 գրէ, թվին ՌՃՀ, ընդ Հովանեաւ Սըր-
 րոյն Ստեփաննոսի, որ կոչի Տաշնէրտիվէն,
 Արդ ով որ Հանդիպէք ամա կարգաւով կամ
 սրինակելով, սղալանաց իմոց մի մեղադրէք,
 վասնզի զեւ չեմ համալուար, Ուրեմն ընթեր-
 ցողք սորին, ներեցէք համարձակութեանս ի-
 մոյ, եւ սրխալանաց իմոց, զի ոչ ի կամաց
 մերոց, այլ ի մոռացմանէ, Արդ որք Հանդի-
 պիք ամա, յիշեցէք յաղօթս մեր զվերայդր-
 ւալան, եւ դուք յիշեալ լիթիք ի Բէ. Այ. մեր-
 մէ, ամէն :

Մատիւր.— Արդարեւ յուսանցքներու վր-
 րայ կան շեղակի դրուած բառեր եւ տողեր,
 բառ պարագային բոլորդիք կամ նոսրադիք :

էջ 1-68, ստագիր, մասն Մաւտողի :

էջ 1.— Աւետարանքս բժշկութեան հի-
 ւանդաց :

էջ 10-11ի միջեւ մէկ թերթ ձեռագիր,
 բոլորդրով.— Աւետարան բառ Յոսիմնու :

էջ 11.— Շարական ննջեցելոց :

էջ 30.— Գանձ ամ. ննջեցելոց.— Այս-
 օր եհաս հրաման արարչէն. . . :— Առա-
 քե :

էջ 52.— Տաղ ննջեցելոց.— Ես դիտէի
 թէ աշխարհս ինձ մուրք էր տված . . . :

էջ 53.— Տաղ ննջեցելոյ.— Ով քաշա-
 նայք եւ վարդապետք առտուածարան . . . :

էջ 55.— Ողբ եւ Տաղ ննջեցելոց.—
 Յերեկ հողմիւրք անցի . . . :

էջ 56.— Ողբ նորահաս մանկանց.— Ա-
 րարիչն արարածոց մեզ բարկացաւ . . . :

էջ 58.— Ողբս Երիտասարդ ննջեցելոց.—
 Ես դիւ զրբի Հապար տարոյ . . . :

էջ 59.— Ողբ ի վերայ մանկանն.— Ե-
 կայք սիրելիքս ամէն, զեղեկիյն զերիս ողբա-
 ցէք . . . :

էջ 61.— Ողբ ի վերայ փաթ մանկունս ա-
 սայ.— Հայիմ ողբամ ծրնող տղայիս . . . :

էջ 62.— Գանձ զարկալ ննջեցելոց.—
 Ղարկիւն կեանքն է յախ . . . :

էջ 64.— Գանձ վասն կարօտով ննջելոց.—
 Ինձ ուձէտ կայր եւ կոռմէն . . . :

էջ 65.— Տող Մանկանց.— Պատմեմ մեզ
 բուն ողորմելի եւ խղճալան . . . :— Պ ա ռ
 յ ո թ ի զ ս ա կ ա ռ ա մ զ Ո :

էջ 67.— Գանձ վասն Քահանայի.—
 Արար մեծ սուրք մեզ պատուեցաւ . . . :

էջ 281-301, զարձեայ ձեռագիր :

էջ 291, բոլորդիք.— Գանձ ճնջեցեալ
 տղայոց.— Խանդաղալից սրտիս տնչելոյ . . .
 — Խ ա չ ո թ ղ :

էջ 284.— Ողբ Տղայոց.— Վայ մեզ մե-
 յօք շարեօք լցաք . . . :

էջ 287.— Ողբ Տղայոց .

Աստուած քարոզեաց եւ խորատ ետուր,
 երբ որ շրջեցաք մա ապտակ ետուր,
 ապտակ քայն ետուր զայն Աստուծոյ սուր,
 սուր, սուր, երկսայրի սուր :

Մեղաց չըդարձայ երկու աշօխ կոյր,
 հանց բան չեմ արեք զայն Աստուծոյ դուր,
 վասն այն բարկացաւ եւ առաքեաց սուր,
 սուր, սուր, սուր, երկսայրի սուր :

Չառայս անհնազանդ որդեակ իմ մաքուր,
 ես մեղաց անդարձ եւ մեղաւ չետու,
 Աստուած քարկացաւ եւ առաքեաց սուր,
 սուր, սուր, սուր, երկսայրի սուր :

Տրդայն քաւայէր առնոյր շոռմառո,
 հեծայր ցաւաղին եւ լեզուն ի լուռ,
 սրղեակ քո ծնողաց երկու աչքին կուր,
 սուր, սուր, երկսայրի սուր :

Մայրն մոլմոհէր զայր ի սրտէն հուր,
 երբայր ի վրան մա միջակոտոր .

աղիւմ գալարէր առնոյր աղէկտուր,
սուր, սուր, երկսայրի սուր:

Որդեակ աչհոյ թաց եւ ձեռնոյ ի յիս տուր,
այոյ ամոյշ լեզուէտ քաղցրիկ գրողոյ տուր,
սիրտս մի խոցեր պողպատ հրեղէն տուր,
սուր, սուր, երկսայրի սուր:

Ընայր եղբիւ արա եւ կացիր ի յուր,
զկատուած աղաչեա զու քեզ համբեր տուր,
այա իմ խրոցրկանս Զմի հրեղէն տուր,
սուր, սուր, երկսայրի սուր:

Ու կարէ պատմել կրսկիծմ որ ետուր,
շատ ոք բաժանեաց ըզկարսն եւ զկեսուր,
չեմ իշխեր ասել մեր տրոյալն եւ յոյս,
սուր, սուր, երկսայրի սուր:

Ուրք Կոյս անարատ ամբիւ եւ մաքուր,
դու լեր քարեխոս քոյ Միածնիմ ի յուր,
բառնա աշխարհէս ըզմեղացոմ սուր,
սուր, սուր, երկսայրի սուր:

մամ. Բ. 1609. Ե. Հատոր, էջ 405:

էջ 289.— Ոգր երիտասարդ մեքեղեց,
— Առ ձեզ զոչեմք ձայնիս ձեզայ... — Ա-
ռաքել վարդապետի ե:

էջ 292.— Նորապետ — Արեւմտային Ա-
ղի:

էջ 293.— Կառնո Գառն Արեւմտային:

էջ 295.— Կառնո որ պիղծ իմ կերեալ
իցէ:

էջ 296.— Աղոյք ի վերայ երգմանա-
րի:

էջ 296.— Կառնո յորժամ կիճմ Բեզգի
իմի եւ դժար ծնանի:

էջ 298.— Արեւմտային Արեւմտային Տեառ-
նակամի եւ Պատարագի:

էջ 301.— անհարկ գրով — Զօրեղ ակառ-
ջրս խլացաւ, ասկի ողբոս վար ընկաւ...

էջ 303.— վերջ, այլ գրով — Թիւն ՌՄԸ
[= 1759], ունիւթ Բիւն, արեւակը խաւարե-
ցաւ, ասուր Եւ սահաթիւն, որն ուրաք:

էջ 304.— զատարկ:

2338

ԻՐԱՇՏՈՑ — 82

(ԺԴ ԴԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մասայ 16 . 11 x 5 : էջ 442 : Հանգա-
մանք թատարաւ . թացութենէ ապուած :
Թուրք կուկայ , Գրութիւն՝ խորագիրներ ,
սկզբնատողերը կամ սկզբնատուրեր կար-
միր , մնացեալը սեւ մեկնումով , միասին , 14
տող : Բողոքի վարձ : Համառոտագրու-
թիւնք սովորական գրութիւն : Կարճ տախտակ-
իայ , թաւապատ , մաշած : Պահպանակ մա-
ղաղաթեայ սկիզբը երկու թերթ , մանգաղոն
թանաքով , փոքր երկաթագիր , մասն հին
ճաշոցի . վերջը նոյնպէս երկու թերթ՝ սեւ
մեկնումով , փոքր երկաթագիր տուրքեր զբէր-
կրնական բովանդակութեամբ :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ —

էջ 1 . Համարեա դատարկ :

էջ 2 . Ցանկ , Ա-Բ : Գլուխներ :

Ա . էջ 4 . Կառնո կայ Արեւմտ :

Բ . էջ 63 . Կառնո Նոր Դուռն Եւնեղե-
այ զմեյ :

Գ . էջ 66 . Կառնո Ապագա Արեւմտ :

Դ . էջ 83 . Կառնո Համեղեքեղէն Ապա-
սու Արեւմտ :

Ե . էջ 86 . Կառնո Արեւմտ Եւ Մաղաղայ
Արեւմտ :

Զ . էջ 88 . Կառնո զմարտեալ Գիրք
Արեւմտ :

Է . էջ 92 . Կառնո Տեառնական Արեւ-

մէլոյ : Աձկն գնուիլքէն ի գուռն եկեղեցւոյն
 եւ ծածկէն կարմիր ծածկութիւն , եւ գննն
 կարմիր նարատ կամ խալտան յեղջիւրան , եւ
 մոմեղէն յուցեալ : Բայց զանարտան մա-
 տուսցեն զի ընդունելի լիցի : Եւ Էթէ ոչ ու-
 նիցի Լոյճիւր . մատուցաւ զպատարապին ի
 ձեռնն կարցէ զմոմեղէնսն :

Ը . Էջ 113 .— Կամոն Մկրտուքեան , յոր-
 մամ քրիստոնեաւ առնեն : Եւսի պարտ է երե-
 խաւ առնել մինչեւ ուսցի զՀաւատոյ մերոյ
 զկարգ , եւ զանարեւելիսն Քրիստոսի , Է-
 թիլ յարանց իցէ մէծ կամ ի կոննոնց , իսկ տը-
 զայոցն այս է կարգ , ճանին ի գուռն եկեղե-
 ցոյն եւ սսնն . . .

Թ . Էջ 150 .— Կամոն Պսակ ղնելոյ :

Ժ . Էջ 170 .— Պսակ Վերացոյցանիլ :

ԺԱ . Էջ 171 .— Կամոն Հաղորդ տալոյ :

ԺԲ . Էջ 181 .— Կամոն զամենայն վախ-
 նանեալս յղարկելի առ Քրիստոս :

ԺԳ . Էջ 240 .— Իսկ յերկրորդում աւու-
 րըն երրան ի գերեզմանն . . .

Էջ 241 .— Աղաթք ճեռուն Բարսեղի Կե-
 տարու Կապազովկէցւոյ : Գոհանամք զՔն
 Տէր . . .

ԺԴ . Էջ 259 .— Կամոն Տգալի Թաղման ,
 ստորեղիտ մինչեւ յերեք ամն :

ԺԵ . Էջ 291 .— Գերկրորդում աւուրմ
 զան ի գերեզմանն . . .

ԺԶ . Էջ 297 .— Կամոն Ոգեհանգիստ առ-
 նիլ կամ ազապս մեռելոյ :

ԺԷ . Էջ 308 .— Կամոն Աղ Արհնել :

ԺԸ . Էջ 309 .— Կամոն Զուր Արհնելոյ

ԺԹ . Էջ 358 .— Կամոն զարմոխի սեր-
 ւմանց եւ զշնդք եւ զհնձան արիւնիլ :

Ի .— Կամոն խաղող արիւնիլոյ :

Էջ 367 .— Աղաթք .— Արհնեալ է Հալ-
 րատունիկ ողկոյցն կեանարուն . . .

ԻԱ . Էջ 370 .— Կամոն պղծեալ տամարի
 արիւնիլ :

ԻԲ . Էջ 393 .— «Վասն Ոսնայու ալիւն :

Գիշատակագրութիւն Գրչի .—

Էջ 439 . զԵրբ . Գորդիւր .— Ստացողաց
 եւ աշխատողաց , եւ որ մէկ սպասաւորեալ էն ,
 եւ զորդի սարա Գո . Աձ . ողորմեա , եւ որ գու-
 մէնն սսնն :

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն .—

1 . Հոռոսիմէի .— 1391

Էջ 439 , զտնաթափ մէլանով , անհարթ
 զրով .— Եւ Հոռոսիմէս որ տօյի իշատակ
 զՄաշտոց իմ հոգուն՝ Սիմանն իրիցուն , եւ
 իմ հարն Հաղարային , եւ իմ դստերն , եւ
 այլ համբէն իմ ննճեղելոց .— որ կալիղայ
 զիս ու զիմ ծնողս ավար հինգ լարաթի արն
 պատարապս . Գո . ողորմի հոգոց սոցայ ա-
 մէն . Գ(Լ)րիկցալ թոյ . Պն :

2 . Մովսէսի .—

Էջ 440 . զԵրբ , սեւ մէլանով , անհարթ
 զրով .— Եւ Մովսէս , որ ավով Մաշտոցիս
 զին Կ սպ . եւ հտոյ ինձ լիշատակ եւ ծնողաց
 իմոց , Աձ . ողորմի իս հոգոյն ամէն :

Էջ 440-442 . Կր յիշուիլ զանազան ան-
 ձեք , որոնք եկեղեցական սպասներ նուիրած
 են Ս . Գէորգ եկեղեցիին :

2339

Մ Ա Շ Տ Ո Ց (ՔԱՀԱՆԱՅԱԿԱՆ) . — 83

ՆԿԱՐԱՎԻՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մասալ 17×11 : 3 . Էջ 286 : Հանգա-
 մանք անբաւարար . Թացութենէ ազդուած :
 Թուղթ հասարակ : Գրութիւն՝ խորագիրնե-
 րը , սկզբնատողերը եւ զխառատերը կար-
 միր , մոտցեալս սեւ մէլանով , միասին , 16

տող : Նորագիրը րաւակուն յստակ : Համա-
 ուտագրութիւնք ստորական զրեթէ : Գունա-
 ւոր զարդապիր զխառուր կտորներու սկիզբը ,
 ոչ նուրբ : Խորանաղարդ իւր սարօք , Էջ 1 :
 Կաշկակով տախտակեայ համաձայ :

- ԲՈՎԱՆԻՒԿՈՒԹԻՒՆ. —
- Էջ 1. — Կանոնն Մկրտութեան. — Տէր
Ոձ. մեր, Աձ. բարեբար. . . :
- Էջ 12. — դատարկ, անմաքուր :
- Էջ 39. — Կանոն Պատկ Արճնելոյ :
- Էջ 58. — Կանոն Պատկ Վերացելոյ :
- Էջ 75. — Կանոն զամ. վաղջանելոյն :
- Էջ 136. — Կանոն զամ. վաղջանելոյ տր-
դայան Հաւատով առ Տէր ողորկելոյ :
- Էջ 179. — Կանոն Ողջանդիստ առնել
կամ պատարագ մեռելոց :
- Էջ 209. — Կանոն խաղող արճնել :
- Էջ 214. — Կանոն Նոր Գիրք Արճնել :
- Էջ 216. — Կանոն Հանդերձ արճնել :
- Էջ 217. — Կանոն Ողբ եւ Մարգարան
արճնելոյ :
- Էջ 218. — Կանոն զարմոխ սեւմանց
արճնել :
- Էջ 223. — Աղաւթ որ պիղծ իմէ կերեսոյ
իցէ :
- Էջ 224. — Կանոն որ կերակուր պղծե-
ցաւ :
- Էջ 225. — Երդմնահարաց կարդայ :
- Էջ 226. — Կարգ Երկրորդ ամսանոյն :
- Էջ 228. — Կանոն զՋրհոր եւ զնոր ի նմա
Ջուր արելոյ, եւ Ջրաշնչի :
- Էջ 241. — Ներսէսի Արքեպիսկոպոսին
Տարանի Լամբրոնացայ է շինեալ զՋրհոր-
արճնէք ի յրումն եկեղեցական կարգաց,
նմանեալ տաճարոցն ըստ արտոյթեան եւ զի-
տութեան, եւ Հաւատացաթէ Աստուծոյ է
պարբերալս ալս, զոր Հոգովն արդով տպասու-
եաց ի միտս նորա, զի եւ ուս պակասէր ի զը-
- րացս. եւ զանուն տեան իմոյ մի պակասե-
աւ, ի զբնակեացս. — Հմմտ. թ. 1382, Է.
Հատոր, 49 31 :
- Էջ 241. — Գամմ Բաղմում Ոմեցելոց. —
Այսուր Եւսա Նրաման արարէն. — Ա-
ռ ու Բ ու Վ ա ր Կ ա լ Կ ո յ ի :
- Էջ 244. — դատարկ, անմաքուր :
- Էջ 248. — Ողբ եւ Գամմ Ոմեցելոց. —
Ուր Բաղմում Եւ վարդապետաւ աստուածա-
բանք. . . :
- Էջ 252. — Ողբ եւ Գամմ Ոմեցելոց. —
Երկէ Հոգիերալս անցաւ. . . :
- Էջ 256. — Ողբ եւ Տաղ ի վերայ մեռելի
— Կա զիտէր զաշխարհս ինծ մոյթ էր տը-
ած. . . :
- Էջ 260. — Տաղ վառն փոքրիկ տղայ
մեռլ. — Արթուրք զուարթանք, բանին բա-
նաւոր ձիծուսնք. . . : Ա-Վ :
- Էջ 262. — Աւետարան ըստ Մարկոսի. —
Իսկ մեծատան աշակերտքն զնացին. . . :
- Էջ 265. — Տէր զի բազում եղևն նեղիչք
թմ. . . :
- Էջ 271. — Ջարձուցեալս ամենեփեան ի
Հանդիսանել թեոյ. . . :
- Էջ 276. — Աշխարհ ամենայն, առ իս նա-
խեցեալս, տխրակից ընտր. . . :
- Էջ 279. — Ի զկնի ապի Աղորքս զայս. —
Ջրէն զոհանամք Տէր Ոձ. մեր. . . :
- Էջ 282. — Ողբ ի վերայ փոքր տղայոց
իւր ի բերանոյ մորն. — Եկայք սերելիք ա-
մէն, եղկելի գերիս յողորմէք. . . :
- Էջ 283-286. — դատարկ, անմաքուր :

2340

ԿՐԱՇՏՈՑ ԶԵՌՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ. — 84

Ղուլալաւմէ, հարքերդ

ՌՆԻՍԱ — 1712

ՆԿԱՐԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 16×5×11×4: Էջ 436: Հանդա-
մանք բարարար զլեթէ. վնասուած թացու-
թենէ և ցեցերէ: Թուղթ Հասարակ, ոչ միա-
տեսնէ: Գրիչք՝ առաջին եւ վերջին մասն-

բուն Պետրոս Կթղ. Բերիացի, միջին մասին՝
Աւստն Դպիր: Գրութիւն տալական: Կաշե-
կալմ տախտակեայ զրոշմապարզ: Ստացող՝
Պետրոս Կթղ. Բերիացի:

ԲՈՎԼՆԴԻՆԻԹԻՆՆ.—

Էջ 1-83. Նոտրադիւր անարուեստ :

Էջ 1.— Սահմանադրութիւն Գաստիա-
րակոյ քեան ճարտնեւոյ մանկանց . . . :

Յիշատակարան Իսերիացի Պետրոս Կա-
րողիկոսի.— 1712

Էջ 11. ուտորաւը, անուրը ծածկադրեալ
— Քս. Լէժ. որ առաւել առ ամենեւեան, ո-
ղորմեա մեղաւոր եւ անարժան ծառայիտ՝
Քեբիացի նն դր. սս վս յյ 100, 11, 1, 1, 1
11 յյ 100 ին. անուրն ողորմար, անդիտնի-
աւեսողից ասէք զԼէժ. ողորմի. եւ Լէժն. ամ-ի
մեղ յիշ-դիւցը եւ մեղ լիւն-էն-էն-էն ողոր-
մեացի ամէն : Գրեցաւ ի ՌճԿԼ Թվին, ի Վանք
Ղուլա, աս դրան Ար. Գէորգին, եւ Լէժ. Կեն-
դանութիւն տացէ եւ իմ եղբորս ըմտեւանոս
աստուածարան վարդապետին, որ չեւտ չառ
սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ գրեցի :

Էջ 12. զատուրի .

Էջ 13.— Երկ. Հրաշափառ Լէժ. եւ միշտ
բարեւ .

Եւտ աշտրիկ մատիցէ յառաջ առաջ-
նույ զ Ար. Ռիտին կարոյ աստի իւրեւնեւոյ-
տին, եւ ասէ րարձր ծայնիւ . . . :

Էջ 23.— Սկիզբն աստիճանաց կոբրիկո-
սաց. որք եւն Սաղմոսբողոյ եւ Լեւրածուք, եւ
զայլ ըստ իւրաքանչիւր կարգի . . . :

Էջ 39.— Կանոնն Յոր Սարկաւագ ձեռ-
նադրեմ :

Յիշատակարան Գրչի.— 1712

Էջ 52. Մէջտեղը, անուրը ծածկադրեալ
նախարարին պէս.— եւ զործող զրիս յիշեալ, Կ
նն, զր. սս, աս, 11, 100, Քեբիացի, 11, 1, 1, 1
11 յյ 100 ին. անուրն ողորմար, անդիտնի-
աւեսողից ասէք զԼէժ. ողորմի. եւ Լէժն. ամ-ի
մեղ յիշ-դիւցը եւ մեղ լիւն-էն-էն-էն ողոր-
մեացի ամէն : Գրեցաւ ի ՌճԿԼ Թվին, ի Վանք
Ղուլա, աս դրան Ար. Գէորգին, եւ Լէժ. Կեն-
դանութիւն տացէ եւ իմ եղբորս ըմտեւանոս
աստուածարան վարդապետին, որ չեւտ չառ
սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ գրեցի :

Էջ 52.— Կանոնն Յոր Սարկաւագ ձեռ-
նադրեմ :

Էջ 82.— Արեւմտ Իսերիացի Պետրոս Կա-
րողիկոսի.— 1712

Յիշատակարան Գրչի.— 1712

Էջ 83. վարը.— Քս. Լէժ. որ առաւել առ
առաւել աստուածարան վարդապետին, որ
չեւտ չառ սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ
գրեցի : Գրեցաւ ի ՌճԿԼ Թվին, ի Վանք
Ղուլա, աս դրան Ար. Գէորգին, եւ Լէժ. Կեն-
դանութիւն տացէ եւ իմ եղբորս ըմտեւանոս
աստուածարան վարդապետին, որ չեւտ չառ
սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ գրեցի :

Էջ 84-92. զատուրի .

Էջ 93-156. տարբեր թուոյթ, Երեւանի
գրչի թեմա, 19 տող :

Էջ 93-100. զատուրի .

Էջ 101.— Կլանոն յարմար մտիւրի ոք ի
փոքր իշխանութիւն վարդապետութեան :

Էջ 144-145.— Ջաշ կարգն առաջի տե-
ղանոյն կատարեալ, եւ տար փոքր իշխանու-
թիւն վարդապետութեան. եւ զայս աղօթս
կարդայ ի վերա ճորտ աշակերտին, եւ
զմեղոք իւր Լեւրածուքին յիշայ. որ կացցես
ի Ար. Պատարագին : Ձեռքս երբա զառնայ ի
հող. գիրքս մնա յիշատակող :

Աղաւթք եւ արեւմտ Իսերիացի Պետրոս Կա-
րողիկոսի ձեռնադրեմ : Գրեցաւ ի ՌճԿԼ Թվին, ի
Վանք Ղուլա, աս դրան Ար. Գէորգին, եւ Լէժ. Կեն-
դանութիւն տացէ եւ իմ եղբորս ըմտեւանոս
աստուածարան վարդապետին, որ չեւտ չառ
սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ գրեցի :

Էջ 157-352. պրակ Լէժ. Երեւանի .

Էջ 157.— Յստիճանն եպիսկոպոսի աշա-
կերտ Գրիգորի Երեւանի արարեալ զարար-
չութիւն կարգաց չարեւտասան աստիճանի
վարդապետաց ի յուսար բանից աստուա-
ծարան վարդապետին յետաշիւ, յուսար
մտոք. մեկնողութիւն յուսարաւորեալ կարգա-
ւորեալ, յաղաքս զառնան տալոյ աշակերտ-
եալ սպասարարեալ բանին :

Էջ 349.— Լեւ եւ զայս աստիճանն կա-
տարեալ թիւր տասներորդին, որ չեւտ չառ
սէր որաւ եւ զայս օրինակ յետ որ գրեցի :

Էջ 333-429. Նոտրադիւր տարբեր, Հա-
մոտապարտութիւն չափազանց առաւ :

Էջ 353.— Երբեքս համոզեմեալ լինիմ
եպիսկոպոս կացուցանել զգե . . . :

Յիշատակարան Գրչի.— 1707

Էջ 387. Մէջտեղը.— Գրեցաւ ի ՌճԿԼ

ՌՆՆՆ Զին, ողոստութի ի Լ, որն շարաթ, ի նեղ
ևս գտուն ժամանակի, որ եկան թէ, թէ
Ղույսանողին, որ է Տէպրիկ աղան, հանդերձ
Է որդովն, Առանտ փաշան տոբապով բռնեց
ևս յետ դարձաւ :

Էջ 387 — Կանոն, Թորոմ հանդերձեալ
իննին բորձրացուցանել զոր ի պատիւ կաթո-
ղիկոսութեան :

Յիշատակագրութիւն Գրչի —

Էջ 101, ստորոտը, անունը ծածկապարօ
Վերջի ստացող զորոյս զ նն զր սս փս յի

ու Բերիայցիս յիշեալիք ի Քս, պատահաւոր
ամին :

Էջ 102 — Կանոն Արեւմտիկա Սրբայ
Մեծոփից :

Էջ 118, գտարակ :

Յիշատակագրութիւն Գրչի — 1707

Էջ 420, ստորոտը — Տէր ԱՅ, ողորմի
զյոզի սորին, նն, թզ սս փս յի սո անումը
միայն բանասիրի, Գրեցաւ ի թիին ՌՆՆ Զին,
սեպտեմբերի ամսուն ժԼ, որն Դ շարթի, ա-
ւարտեցաւ Տեազք սակ ի ԱՅ, ողորմին :

Էջ 130-136, գտարակ :

2341

Տ Ո Մ Ա Բ — 4

Ականց Անուպատ

ՁԼԿ — 1278

Եկեղեցի Գրչի թիւն —

Դասայ 17 12x3-6: Էջ 224: Հանդա-
մանք բաւարար. նորոգութիւն կրած. Թա-
ցու թեւէ ևս հնութեանէ վնասուած. Թուղթ
կոկեայ, Գրիչ: Հայրապետ, որդի Առաքելի:
Գրութիւն ընդհանրապէս սեւ մեղանով, զի-
ձերը կարծիք ևս կապուած: Թուրքերը Կաշե-
կապմ տախտակեայ զբաշտադարդ: Պահպա-
նակ մաշադաթեայ սկիզբը ևս վերջը երկուս-
կան թերթ, մասունք երկաթադիր Անետարա-
նապ :

ԲՈՎԱՆԻԳՐԱԿԱՆԻԹԻՆ —

Էջ 1-4, մալուպաթեայ պահպանակ
Էջ 5-28, տարբեր նոր թուղթ ևս զբաշ-
թիւն :

Էջ 5-8, ալապան մանրութ :

Էջ 9 — Չամս Նրեքեղեանն Գի. ալապէս
այս :

Էջ 20, նորագիրք — Անտաշարի զեկ :

Էջ 21, բոլորդիր տարբեր — Թի Ա-
թանա Աղեկապադարդի ԲՈՎԱՆ ամաց, Ռիւն
զիտեղեան ԲՈՎԱՆ ամաց, Եսեքի ժամանակա-
դիր ԲՈՎԱՆ ամաց, Բոհան սարկաւաղն ԲՈՎԱՆ
ամաց: Ին ալապէս բոս խորաքանչիւրում տե-
ստ թեւան խոսակցան — 2666, փարք, էջ 201 :

Էջ 28 — Զթուական կեկոտեակեր-
պիցն ալապէս կայ :

Էջ 28, պրակ Թ — Անկոտեմբեր ԺԴ
Սր. Էս: է — Գեկոտեմբեր ԺԼ մարտամաս
Է — նորին ի: ձեռնող է ամենայն աղագ

Էջ 34 — Գիր փիլիսոփաական ալապէս
արայ :

Էջ 35 — Պատեհն երկուեցող տուտարի

Էջ 41 — Ի Մարտի ի: տարեմատ է
Գ աղդի, երբայեցոյ, Արարացո, Մանեղո-
նացո, ի Հոկտեմբեր ԱՄ Ատրոց է, Կոյեմ-
բեր ԱՄ Բուհաց է, Անուստոս իԹ տարեմատ
է Է աղդի, Եղիպտացոց, Էթապացոց, Բի-
թոնացոց, Աթեմացոց, Կապադոկաց, Վրաց
ևս Աղվանից :

Էջ 42 — Արարչութեան աւարքն այս
են: Եստաթին տուրն Եղեն զորք ի, Երկինք,
Երկիր, Զուր, ապ, հուր, յոյս, հրեշտակք,
Թ: Ա, որ ևս հաստատութիւն կոչեցաւ: Գ:
Գ, Երեւում Երկրի, սեբմանիք, զբախտն:
Դ: Գ, արեղոտն, յոսինն, տառեղք: Է:
Գ, Կէտք, ձրուք, թոյունք: Զ: Գ, զա-
գանք, անասունք, սոցունք, ևս մարդն Աղաթ

ևս եւս : Աւրճեալ արարիչն . — Հմմտ. Սամ .
Անեղի , էջ 130-ին , 1952 , Փետրվար , էջ 43 :
Կամ Հայ Գրողներ , Երուսաղէմ , 1971 . էջ
242 : Նաեւ Հետադայ Թ . 2343 :

Խ մի հաստար որոց ասեմ զլինելու-
րեան արարածոց զիտել զժամանակն զոր
Աժ . միայն գիտէ զորպէս :

էջ 13 . — ~~ՅԱԿԱՄԱՐ ԺԻՆԷԻ Ի ՋՐՆԵՂԵՂՆ~~
~~ամբ ՍԻՐԻՔ . . .~~

Յիշատակագրութիւն Հայրապետ Գրչի :

էջ 14 . ~~Վարդ , առաջին մասը կարճա-~~
~~տառ :~~

Այլ եղբարք , որք աւելորդ ի սմանէ , յի-
ջեալիք զմանուէլ փրկութեայ , որ զարինա-
կրս շնորհեաց , եւ որ զամէն տէ Աժ . իր
արարչեւեղէ չառ եւ տառ :

Այլ զասք լուսերամիջ , որք աւելորդ
լայս յիմաստայնեմ տառիս ուսմամբ , կամ
տարինակութ , լիւնալիք զճարտարաց ,
եւ զայլն իմ զկառաքել , եւ զհարկերայլն իմ
զմտալիս քանակ , եւ զեղբարքն իմ զմտե-
փանտ ասարկուող , եւ Աժ . զմեղ յիշէ ի լա-
րին , եւ ձեզ եւ ձեզ ողորմեցի եւ տեհնայն
հաւատացեցի : Եւ Քի . փառք :

Մանուկ . — Վերք յիշուող մանուէլ
ի խառնան (= երաժիշտ) , ըստ հասանակա-
նութեան այն անձն է , որ յիշատակուած է
1273 թ . , Կիլիկիոյ Արքեպիսկոպոսն եւ Անիոյ վան-
քերուն առնչութեամբ (Տես ժ . 260 . Ի . Յա-
կերեանց , Ա . Հատուր , 1966 . էջ 282) :

էջ 45 . — Ամիսք Բուժաց : Ամիսք Աստ-
րոց :

էջ 46 . — Ամիսք Արարացուող : Ամիսք
Լրանելովնացող :

էջ 47 . — Ամիսք Արեւնացող : Ամիսք
Բիւրացնացող :

էջ 48 . — Ամիսք Կապաղովնացող : Ամիսք
Եղիպացող :

էջ 49 . — Ամիսք Երեսացող : Ամիսք
Վլաց :

էջ 50 . — Ամիսք Ազուամից :

Լուսաւարդոն

Տուլէն

Լամոց

Յիւլի

Քոնստան

Մարէ

Բոճկոն

Մտխոյճն

Բունդովէ

Արելին

Երանայ

Քարնայ

Անեղեացն . — Հմմտ. Հետադայ

Թ . 2343 :

Ամիսք Տաճկաց :

Յիշատակագրութիւն . — 1320

էջ 50 . վարք , անհարթ գրութ . — Ի ԹՎ .
2242 , հակառակ եկաց պր . Անիւն Կոտրկու-
տ տէրն ու պր . Կոտրկանդ' Լեւոն Թագմու-
րին . Նա սպան ու զլիստեց , ու զթագուն[ն]ին
այլ ի հետ . — Հմմտ. Սամուէլ Անեղի , Վա-
ղարչապատ , էջ 158 :

էջ 51-82 , տոմարական աղիւսակներ :

էջ 83-86 , տարբեր թուղթ եւ գրչու-
թիւն :

էջ 83 , աղիւսակին ներքեւ , բոլորը
« Զծովաղեայ մեղաք զիկողեկս յիշնա
միւյ Տէր սղորմայիս » :

էջ 84-85 , բոլորածեւ աղիւսակներ :

էջ 86 , գտաւարկ :

էջ 87 , աղիւսակ քառական :

էջ 88-98 . — Քույրածեւ աղիւսակներ :

էջ 90 , վերի լուսանցքին , տարբեր գր-

քով :

Արքա Երկնից հանուրց խնամաւոյ ,

Եկող զարքայն բարեւաղ սիրաւոյ ,

զՀեթում յուսով բարեւաղ հղնաւոյ ,

զԿիլիկեցո տէր ֆանիս ստածաւոյ :

էջ 99-106 , տարբեր թուղթ եւ գրչու-
թիւն : Տոմարական աղիւսակներ :

էջ 107-159 . — Շրջանք Հայոց մեծաց

— Թվական Ա :

էջ 106-107 միջեւ կը պահուի մէկ թերթ :

էջ 125-126 , տարբեր թուղթ եւ գրչու-
թիւն :

էջ 160 . — Ընդէ՛ր է տարին Յիւն աւր . . .

էջ 168 . — Զի՛նչ էն ամիսք սղաց , եւ
կամ յումէ Լզան ամսոց անուանք : Պտ . Ամ-
սոց անուանք ի սկզբունէ ոչ էին . . . Հայոց

ամսոց անուանք յառաջ էր քան զդեռ թվականին Հայոց, և ոչ քան զայս միայն, այլ և յառաջ քան զմարդկային բանին Այնուամենայն էին ամբարդ աշոգիկ, և պատճառն այն է :

Զի ոմն մի անունն Հայկն ասելահար ըսկապար, յաղլէ Արեւիկ, որդոյ Նոյի, եղև ի Բարեթնէ տիրացաւ Հայոց և ընտելեցաւ ի Հայք, և յանուն նորայ կոչեցաւ Հայք : Եին նորայ որդիք և պատեք, որոց և անունն եղ : Նոյնպէս և զանունն նոցայ ունեայ եղին ի վերայ ամսոց իւրեանց վասն մեծարանաց հասն, և ևն այսօրիկ :

Նաւասարդի և Հոսի, Սահմի և Մեհմեհի, Արեւիկ և Մարեթի զստեք էին Հայկին, իսկ Տրէ և Քապոց, Արաց և Հրաբոյն որդիք էին Հայկին : Իսկ Մարդաց և Հարունաց, զոր այժմ Անի կոչեն, այս ի զործնայ զանունն, զի ընդ ժամանակն ամսոցն էին ամիսսայ տառիկ :

Էջ 170. — Մեկնութիւն Տումարի Հայոց Մեծաց :

Էջ 171. — Դիւր հոսասկանութեամբ Հաստոց Հայաստանեայց եկեղեցոյ զրեւի ի ներխոնէ նախկնպոսէ՝ յեղբարին կարողիկսի Հայոց Գրիգորիայի, ի խնդրոյ զերապատիւ փեսայի իմեակալ քաղաւորին շոտմաց Ալեքսիսի մեծ պրոտոստարապրին... :

Բանի, զուղեմքս իմն խաւարիս... :

Յիշատակարան Գրչի. — 1278

Էջ 195. — Փառք քեզ անաշման անուն, անգուրական անձնաւորութիւն, Հայր և Սրգիս և Հոյի Սուրբ, յամենայն արարածոց և ի յիմաստայեղծ բանիցս, այժմ և յանուպոտ յախտանաւ, ամէն :

Գրեցաւ սա ձեռամբ Հայրապետի քահանայի, քաղաք զորոնց տառապելի, զմեղ աղաւն ու շանդիպի, յիշման տոնէք զիս արժանի, որպէս և զուր յիշել յիջիք յայնմ տունիս :

Գրեցաւ այս իմաստայեծ մատենաւ ի հայկական տումարի Զիւլի, ի կաթողիկոսութեան տեառն Յակոբայ, և ի քաղաքաւորութեան Լեւոնի Թադաւորին, ի գաւառիս Կիլիկիայի, ի վանս Ակունց Անատոսի, և ի յառաջնորդութեան հարս Ստեփանոսի, և Վարդան փակակալի. որք աւերիք ի սմանէ,

ուսմամբ կամ արեւակաւք կամ պաղապարս, յիշեալք ի Տէր զառաւելայ մեղաւք լի՝ զՀայրապետ, և զհարեւրայն իմ քահանայ զՄովսէս, որ և զիս ուսուցեալ է, և բոշայն իս զկեանքիս, և զկարայն իմ սարկաւազ զՍտեփանոս, և զմայն իմ, և զամենայն սուրբականս իմ : Եւ որ սրտի մտաւք յիշէ՝ Աստուած զինք յիշէ յիւր տաքայութիւն, և որ զկատուած ողորմին, և նմա պարգեւեցէ ըստ արժեքի ևս աստուծոյ :

Յիշեալք զՄանուկ Փրիխատիան որ զարեւելանէ երեստ :

Յիշեալք և զմերտնի սրբաւոր կրտսեր զԴաւիթ, որ զտումարս աշխատութեամբ ուսոյց մեզ, և ըսնիւ և արդեամբ ընկալաք ի նմանի և որ յիշէ՝ ինքն յիշեալ լիքի ի Տեառնէ :

Մամր Թամանակաւորութիւն. —

Էջ 196-198. անհարթ զբոյս և խառնակ թվ. Զիւլ Հայոց Հայաստան զՀայկ :

Իսկ. Զիւլ զրազլորարդիւն սպանին ուրոնեցին :

Իսկ. Զիւլ զկնոսք էառ :

Իսկ. Զիւլ շարժ եղաւ. Բ. քիւր և զեղգի և վանաւայք ընկղմեցան :

Իսկ. Զիւլ մեռաւ քաղաւորն Հեքոստ :

Իսկ. Զիւլ սուրտնն երեկ, և էր աղուհաց. զամենեւեմ զերկ վարել :

Զիւլ. Ալիքին եկեալ Վարդապատին :

Զիւլ. եկեալ Թարսարն որ է զլիսուոր Մանկիս Տումարն զնոց Դովիշի և ի Համա :

Զիւլ. առին զԱրա :

Զիւլ. առին զՀառաւելայն :

Զիւլ. Սուրբաւոր քաղաւորեաց, և տնիւնար տանիկ յաշարեիս յցուաւ և այրեցին. — Հմտ. Մամուկ Անեցի, 1893. էջ 153 :

Զիւլ. խաղանն զմաց ի Շարք և կուտարեաց զՄարտ հեծելին :

Զիւլ. ելաւ ի խանէն խոր լուրդանն ու ջուրանն ու Մովսէսն ու առին ու մտան ի խմբն, ու ճակատեցան ընդ սուրտնն մալխալի և փախան, և քաղու մարդ կորեաւ :

Զիւլ. հաղանուխն ու Ալիմալիս յԱյսուրդարեցի զՀայկաւ հեծելն ժիւ տանիկ սաւակեցան :

Իսկ. Զիւլ յԱնարգաքա Պարսպուն ընդ

էջ 118ա . — Բառք ի Գրոց եղրի :

էջ 120ա . — Բառք ի Գրոց Եսրեյալ :

էջ 121ա . — Բառք ի Գրոց Յաղիթայ :

էջ 121ա . — Բառք ի Գրոց Մակարայե-
ցոց :

էջ 136բ . — Բառք ի Սաղմոսաց Մարգա-
րէին Կառիրի :

էջ 144ա . — Բառք ի Գրոց յԱռակայ Սո-
ղոմոնի :

էջ 147բ . — Բառք ի Գրոց Սոմայնու-
րեանց Սողոմոնի :

էջ 153ա . — Բառք ի Գրոց Նահապետին
Յարայ :

էջ 157ա . — Բառք ի Գրոց Մարգարէին
Եսայայ :

էջ 164ա . — Բառք ի Գրոց Մարգարէին
Երեմիայ :

էջ 168բ . — Բառք ի Գրոց Մարգարէին
Եզեկիէլի :

էջ 175ա . — Բառք ի Գրոց Մարգարէին
Կանիէլի :

էջ 177ա . — Բառք ի Գրոց Լւիան Մար-
գարէից :

էջ 181բ . — Բառք ի Գրոց Սիրաբայ :

էջ 182բ . — Բառք ի Գրոց Գործոց Առա-
քելոց :

էջ 184ա . — Բառք Կարտիկիեանց Խրդ-
րոյն :

էջ 186ա . — Բառք Տեսչեանց Յոնաննու :

էջ 186ա . — Բառք ի Գրոց Առաքելոց

Պողոսի :

էջ 191բ . — Բառք Մատթէոսեանց Գր-
իտոյն :

էջ 196ա . — Բառք Մարկոսեանց Գլխոյն :

էջ 197բ . — Բառք Ղուկասու Գլխոյն :

էջ 199բ . — Բառք Յոնաննու Գլխոյն :

Յիշատակագրութիւն Գրչի . —

էջ 200բ . ստորորդ . — Գրեցաւ Բառս
ձեռամբ Գրչիդր Հարեկոյի , որ անվամբս եմ
արեղայ , այլ գործովս խորեքայ : Ի մարտի
եփն , Գրչի .

Տ Ո Ն Ա Յ Ո Ց Բ — 35

էջ 201-222 , պրակք Ա-Բ , Ճիասին ,
նորագիր :

էջ 201 . — Կարգ Աեփեաց Սրբուհոյ
Կուսին Մարիամու Աստուածածնին : Ապրիլի

է տաւն է մեծպայծառ Աեփեաց ամէնօր-
նեայ Սրբուհոյ Աստուածածնին . . .

էջ 207 . — Կարգ Աստուածայայտու-
րեան ճրագալուցի երկույեան , ի յինն ժա-
մուհ տաի ճաշուն . . .

էջ 248 . — Մեծի Ողորդման Արմանե-
նաց նշակապարդի զիշերն հսկումն է :

էջ 286 . — Մեծի Պատեֆի Սրբոյ Յարու-
րեան Զատիկի զիշերն հսկումն է :

էջ 310 . — Ի Պեղեղաբաւի զիշերին հրս-
կումն է . Էս զին Սրբութիւնն ի վերայ բար-
ժոցի յատեանն . . .

էջ 336 . — Ի մեծի եւ հրաշագարոյ այլա-
կերպութեան Տեսոց մերոյ Յի . Գի վարդա-
վատի զիշերն հսկումն է :

էջ 347 . — Մեծի եւ հրաշափառ վերա-
փոխման Աստուածածնի զիշերն հսկումն է :

էջ 356 . — Մեծի տոնալմբութեան իսաչ-
վերացի զիշերն հսկումն է :

էջ 379 . — Էս տպա պահչ Եփեսու-
թեան , տեղն ալ յինին :

էջ 380 . — Երաստի Իղբերից Աւ . յէ
որպէս կարդան :

էջ 381 . — Գովասանք Տոնա(յ)ցուցիս :

Գարնան ծաղկոք յցեալ պրակսն ,

Հոտ(ն)րն բուր տեսու յղեալն .

Բախան մեծար Երկնահանգէս ,

Ծաղկեալ պարտէյ զուսուք պղտպէս :

Ի սուտ Երկրէ զարդ կենցաղէս ,

Ճրպարունք յուցեալք յուսով պղտպէս :

Գառն որ տեսին պատարագեալ ,

բոցրովք մանկունք(ն)րն խրախուսեալ ,

Որպէս նշին զարեւ(ն)ան ծաղկեալ ,

սպիտակ կարմիր դունով ներկեալ :

Բախութիւն միշտ բնկալեալ ,

յաւճարար սիրով յցեալ .

Ի սէր սիրոյ բանին մայրեալ ,

զարբուն իրեանց յերկիր հեղեալ .

Ի լէն անհաս , պատկ ստեալ ,

Ի խոստացեալ սեղան , բազմեալ :

Թիւ յարամեան հազար հասեալ ,

Էս որեկեան , մաւ պակտ լեալ :

Խղի արեղանց դաշտ բան տեսալ ,

որ ի զրդիս յաւարտ հասեալ :

Գանձ . — Տեսակիրթ տառեր կը յո-

դէն Գրիգորի է: Ապա կը յաջորդէ Քուսէ-
նը, 1149 - 551 - 1700:

Էջ 382. — Թագաւորք Ասայշխարհու-
ր քանի:

Էջ 389. — Թագաւորք Մարտիրոսաց:

Էջ 395. — Ալէլուի Լեւոնտեան կար-
գաւ:

Էջ 401. — Ճաշու. Ալէլուի կարգաւ քստ
ձայնի:

Էջ 405. — Աղոյհացից երեկոյի Ստոգո-
ղիք:

Էջ 406. — Մեծեղիք...:

Էջ 411-422. — Մասն Բառգրքի:

Ենունադոյն յիշատակարար քիւն. —

1738

Էջ 85. զերբ, Նորագոյիք — Յիշատակ է
Տանացոյց զիշոյ, ինքզոքի խոստովանա-
հայր Գրիգոր Վարդապետին, ի Սր. Կրօնա-
գէտ. ի դասն Սր. Յակոբայ: Եւ ով ոք որ ի-
խնայէ հանել աստի՛ր ղմասն Կայենի եւ Յու-
գայի ընկալիք: Եւ դուք ընթերցողքդ Աճ. Գ-
ղոմէի ասացէք հեղահողի Գրիգոր Կայսակո-
ստին, եւ ծնողաց նորա եւ համայն զարմի-
ղուն: Ի թվին ՌՃՁԷ ամիսն Էդիս այս:

2343

Տ Ո Մ Ա Ր. — 5

ՆԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մասալ 16 x 11 x 3: Էջք 202: Հանդա-
մանք ցատալի. միասուն արդերէ. կտրու
նորոգութեան, Թուղթ կոկեալ: Գրութիւն՝
խորագրեւերք եւ գլխաւորներք կարմիր, մը-
նացեալք սև: մկրտում, միասին, 19 տող:
Բոյրը լի զարմ: Համառոտագրութիւնք բա-
նական տառաւ: Կաշեկալմ տախտակեայ հը-
նամալ: Պահպանակ մազադաթեայ սկիզբը ե
վերջը մէկմէկ թերթ, մասն երկաթապիւր Ա-
ւետարանի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1-2. պահպանակ:

Էջ 3. Գրչափորձ եւ այլն:

Էջ 3. դատարկ:

Էջ 5. Ամբիւք Հայոց:

Էջ 6. Զերկեակ տմտող այսպէս արա

Էջ 18. — Եթէ կամեցիս գիտել թէ արեւ-
դակն յորում կենդանակերպի է...:

Էջ 31. — Զուգարութիւն Հայո ընդ
Հոռմայեցոյ այսպէս արա...:

Էջ 44. — Սուրբ Վարդապետին Յոնանոյ
արարեալ գտումարս, որ եւ Սարկուազ կո-
չիւր:

Էջ 45. — Զուգարութիւն Հայոյ ընդ
հին Հայո այսպէս արա...:

Էջ 50. — Ամիս Երրայեցոց:

Էջ 51. — Զուգարութիւն Հայոյ ընդ
Երրայեցոյ այսպէս արա...:

Էջ 56. — Ամիս Բունաց...:

Էջ 57. — Թուական այսպէս արա...:

Էջ 60. — Ամիս Կարոց...:

Էջ 61. — Թուական այսպէս արա Աստ-
րոց...:

Էջ 63. — Ամիս Եղիպտացոց...:

Էջ 64. — Թուական Եղիպտացոց այսպէս
արա...:

Էջ 65. — Այլ իրարմ. — Եւրոպայի ի-
տարեմուտ է Եղիպտացոց, Եթէ Կարոց, Ա-
թենացոյ, Կոպտոպոլիտոց, Վրաց եւ Ադ-
րանից: Հոգեմեքեր Ա տարեմուտ է Աստ-
րոց: Եւ յիմեր Ա տարեմուտ է Եթենաց:
Զթուական ուղղող այսպէս արա...:

Էջ 74. — Ամիս Երրայեցոց:

Էջ 78. — Ամիս Աղոյհից:

Եւսասարդոն

Տուլն

Համայն

Յիւլ

Բոկասն

Մարէ

Ահեկոկոնէ

Մահուելն

Բանդոկէ

Որելին

Երնա

Ներնայ

Ահեկոսցն :

Հմմտ. *տոտ*, Թ. 2341 :

Էջ 81.— Վասն կենդանկերպիցն . . .

Էջ 81.— Սկիզբն Տումարի Հայոց. Ստեփանոսի որդիս Մեծիկա արարեալ նոր յուսկանիս ամիսք Հայոցս եւ Հոռմայեցոցն այսպէս գուցին րնդ միմեանս :

Էջ 85.— Թուական այսպէս արա : Կալ զմեծ թիսկանն, եւ զբջանն ՇԼԹ, ի բաց երթ, որ մնա թիսկանն է . . .

Էջ 90.— Խրատք Վասն Լրման Զտուկին :

Էջ 95.— Մեկնութիւն Տումարի գորարարեալ է Սամուէլ Գահաբայի ի խնդրոյ Ստեփանոսի իմաստասիրի.— Տումար ասի ժողով, սկիզբն աստեղագրութեան . . .

Էջ 111.— Նորին Վասն Գարակայից :

Էջ 116.— Գաղապս Վերադարաց օր է այսպէս :

Էջ 118.— Սուր Վարդապետին Յոնաննու օր Սարկուսաց կոչիր.— Եթէ կամ իշխան լեւանդոյն յիշատա ի գրախոհն զիտել զմասնանկ . . .

Էջ 120.— Նորին Յոնանու Վարդապետի.— Գառաջնուն թագաւորութեան Փիլիպոսի արքայի և ամ յետ շինութեան քաղաքին Հոռմու . . .

Էջ 128.— Նորին Յոնանու — Գործած բառ լուծաց տաւնարմութիւնն, զպապանման Չաբարիայի, եւ զյգութիւնն Եղիստրեթի, եւ զաւետիան, եւ զմիտնդն, եւ զմերթաթիւնն կամ իջիս գիտել, այսպէս արա . . .

Էջ 130.— Գաղապս ժամուց :

Էջ 131.— Վասն խաարման արեղական եւ յունի :

Էջ 132-3.— Հարցումն Զի՞նչ եմ ամիսք ապացն եւ կամ յումնէ եղան ամուամբ հոգա . . .

— Ամսաց անուանք ի սկզբանէ ու էին . . .

— Հմմտ. Թ. 2341 :

Էջ 135.— Գաղապս յիսկանութեան եւ կշռաց.— Էնդիտիւնն ժիւ ամ է որով զարին հոռմաք, եւ կարեն ճշդաւել զամ. ժամանակաւ . . .

Էջ 137.— Դարացութիւնք օր եղն ի վերա աշխարհի.— Գառաջին զարն Ենովք փոխեցաւ յանձնութիւն . . .

Գարարչութեան տաղի արն եղն զործք է, հուր, ջուր, հողմ, Երկինք, Երկիր, լուս, խաւար : Բարն զործք Ա, հաստատութիւն. Գարն զործք Գ, Երկունան Երկրի, ծով, զյախտ, սերմանքք. Դարն զործք Գ, արեղակն, լուսին, տառեղք. Եարն զործք Գ, կէտք, ձկունք, սողունք : Զարն զործք [Դ], զապանք, անասունք, թրուսնք, եւ մարդն Աղաւ.— Հմմտ. Թ. 2341 :

Էջ 138.— Գաղապս Մոլորականացն :

Էջ 142.— Գաղապս շարժման եւ որոտման :

Էջ 145-155.— Տոմարական տղիսակ : Եւ Երաջատրութիւններ :

Էջ 157.— . . . Նոյնպէս զկառնաւորն եւ զհուն Բարեկեն . . . Ստեփանոսի որդիս Մեծիկա յորժամ արարչիւտ աննեւ ի նահանջի ամի թիւ մի յաւել եւ այն է :

Կաղանդացոյց գոր ասացեալ է Պրոկիի հայրապետի.— Եթէ կիր. հանդիպի կաղանդըն, ձմեռն պիտի, զարունն սպնիս, ամսուն օր . . . — Հմմտ. Թ. 2341 :

Էջ 158.— Տանուտրացոյց բոտ Բժն կենդանկերպիցն :

Էջ 163.— Լուսնացոյց բոտ ասուրց լուսնի, Լատրոն :

Էջ 167.— Զմուտ ՇԼԹ ամաց չբջանիկ տապէս արա . . .

Էջ 168-195.— Յուցակ հինգ սինակով, հետեւեալ զԵրնայրով.— Է իրեակ, վերադիր, լրմունք, բանիք, սուր.— Երբորդ փնտիւն մէջ կը տեսնուին յաջորդարար Ապրիլ եւ Մարտ ամիսները :

Էջ 196-200.— Կառարկ մեծագոյն մաստր :

ուրց պահոց և տոնից սրբոց և տէրունա-
կանաց :

Էջ 193.— Հարցմանց Ինձ Հատորի ԽՖ
Համարն — վրան Հասարակաց Աղօրից : —

Էջ 198.— վրան առանձնակի աղօրից
հարցմունք :

Էջ 202.— վրան Աղօրմուսաց Հարցմունք :

Էջ 207.— Գարծնայ վրան ժամատեղաց
կանոնադրիի հարցմունք :

Էջ 218.— վրան էր երեքսրբեմին :

Էջ 230.— վրան պաշտմանց եւ դասաց :

Էջ 232.— վրան շարականաց թէ ասաց-
եալ :

Էջ 235.— Լեկկուրիւն դժուարիմաց
շարականաց :

Էջ 243.— վրան ձայնից փոխելոյ :

Էջ 246.— վրան ընթերցման դրոց :

Էջ 252.— վրան զրականաց հարց :

Էջ 254.— վրան Տօնից :

Էջ 257.— Խոստովանութիւն Պաեանու-
յի — Եւ արդ հրամարիմ ի սատանայէ . . . :

Էջ 267-8.— Պատասխանէ խոստովանա-
հարն — Աղօրմուսաց քնդ մարդասէրն Աստ-
ուած . . . :

Էջ 268.— Կալ զյոսեփարի Ժ . զգիրն ի
ժիւրս իւր , Առաջանորաց Բարեկենդան է . . . :

Էջ 270 . դատարկ :

Էջ 271.— Խրատ Խոստովանութեան ,
զոր արարեալ է Կիրիլոս վարդապետն Եր-
զմկացի — Պարտ է քրիստոնէին որ յամէն
կիրակի խոստովանի . . . :

Էջ 291.— Այս յոգովեալ ի սոցանէ Հա-
մարտ — Լեզու Այ . խորհրդով , բանիւ և
զործով . . . :

Էջ 294 . դատարկ :

Էջ 295.—

Գնացաւ ի մտաց մարդկան
ուստ ելնէ կամ ուր դադարի .
տեսէք թէ քանի անգամ
ցեղք ու ցեղ բաներ կու փոխի :

Պահ մի ի յերկինս ելնու
եւ իջնու դաշտանս շրջի .
ոչ ոք իմանալ կարէ
նորա բանին է գարմանայի :

Պահ մի վարդապետ լինի

հարողէ նա ժողովրդի .
եւ կամ աստղաբաշխ լինի
հնուց երկնից կամարի :

Պահ մի մոլորեալ է միտքն
մինչեւ ի տի [= տաս] 6 համբել
չկարէ .

եւ կամ մոլորեալ դիմօք
կամարալ է սատանայի :

Պահ մի հզնաւոր լինի
եւ մտնու ի քալն աղօրի .
պահօք աղօրիւք ձեռնդօք
ջանալ թէ յերկինս ելնէ :

Պահ մի չարագործ լինի
ու քաղմաց զաղօրս խախտէ .
սաւակաւայտ լինի
եւ յեղակալ գողերի :

Պահ մի հող վաշի լինի
գա քալի ի հանապարհի .
թէ վրան Աստուծոյ սիրուն
ով որ գա գերեսս կոխի :

Պահ մի միտքն ի վեր ունի
թէ նման եմ ես հրեշտակի .
ի մէջ երկնային գորացն
սուսել ու խիստ գովելի :

Պահ մի արեգալ լինի
թէ աշխարհս ինձի չպիտի .
հոգոյս ոչ կարեն օգնել
թէ կին թէ դուստր եւ որդի :

Պահ մի ռամիկ լինի
ու խնդա վերա աշխարհի .
թէ պիտոյ է դուստր ու որդի
եւ կանայք քան զսասն աւելի :

Պահ մի միակեց լինի
ազանի նա քուրջ մագեղէն .
համարքն ի ձեռքն առնու
եւ մտնու ի յեկեղեցին :

Պահ մի մեծատուն լինի
ազանի քեհեզ ձիւրանի .
սուսեր ի ձեռն առնու
հարկանէ ու որ հանդիպի :

Պահ մի քազաւոր լինի
ու քազմի ոսկի աշոտի,
հազարապետք եւ իշխանք
եւ ծառայք եւ անբովելի:

Պահ մի կամաւոր աղքատ
մոռանալ գժառանգ հայրենի,
եւ կամ մութացկան լինի
ու շրջի ի դրամս օտարի:

Պահ մի կու գղջա մեղաց
եւ դառնա քէ ապաշխարի.
ի խորոց սրտէ գոռալ
արտաստօք աչերն է իլի:

Պահ մի ընքանալ ի մեղս
եւ խորի խորհարդ պոռքնկի,
անդարձ եւ անգեղջ մնա
մահու չափ մեղօք մեղանչի:

Պահ մի ողորմած լինի
հիւրասէր քաշխօղ աղքատի.
հիւանդաց նա տես գնալ
եւ օտար առ ինք ժողովի:

Պահ մի անաչորմ լինի
խիստ ժլատ առօղ աղքատի.
օտարաց նա տեղ չտա
գողանա գրկէ կողոպտէ:

Պահ մի համազօղ լինի
համբերօղ նմանեալ Յոբի.
գաշխարհս տնայն համարի
քէ գրեալ է Սողոմոնի:

Պահ մի քարկացօղ լինի
նենգաւոր նման կայենի,
ազահ ընչասէր լինի
քէ աշխարհս է ինձ խիստ պիտա-
նի:

Պահ մի իմաստուն լինի
ընթեռնու քանք Սողոմոնի,
ամէն իմաստասէր հարցողաց
տաւ պատասխանի:

Պահ մի խիստ անգէտ լինի
քան գէշ կապած ի մարի.
Ի՛նչ [հագար] քան իւր հարցանեն
նա չառնէ մէկ մի պատասխանի:

Պահ մի իմաստուն մտօք
նա գրոց քանին հետեւի,
խրատն ի յակնցն առնու,
յլատուծոյ յաւէն կու սարսի:

Պահ մի խտորէ գգիրն
խրքանի գպնի եւ գարշի.
գի ահն ի սրտէն ձգէ
մարդկանէ իսկի չամաչէ:

Պահ մի երկրնչի դողա
ու տկար երեւի ամենի,
ասեն քէ ձ [հարիր] աշպէս
մարդ
մէկ մալով կապես կու կապուի:

Պահ մի խիստ գօրեղ լինի
մարդկանէ կասկած նա չունի,
Ի՛նչ [հօքն] տակ գրնիլ կապես
նա քափ տա գամէնն կտրէ:

Պահ մի քերք ամուր լինի
նորաշէն եւ անխախտելի,
ասեն քէ ոչ ոք կարէ
գաւ առնուլ եւ կամ փաւ գանել:

Պահ մի աւերակ լինի
քնակարան ալլոց գազանի,
դունն քաց պատեք փլած
եւ նչէ բաւ յաւերակի:

Պահ մի սլաղ աղբիւր լինի,
յատակս լեռնի,
սլոռնով ի մէջ ծաղկանց
գաւ իջնու ի մէջ դարի:

Պահ մի ջրհեղեղ պղտոր
ի լեռնէն քարինք հետ քերի,
ծորերդ ի վայր ողողէ
եւ քաղում գաւառ տապալի:

Պահ մի արուսեակ պալծառ
եւ նման գաղնան արեւի,
ատոնդաց նման գոլա
գէտ լուսին զինքն բոլորի:

Պահ մի մութ գիշեր լինի
խաւարակն աղջամղջին,
ամպ եւ մառախուղ քերէ
գէտ Յունան վերա Նինուէի:

Պահ մի գէտ մեզու լինի
 Բայցքու յիւն Բան գաւաթի,
 ամուշահոտ ձխանելեաց
 խոնկ հալուէ ի հետ կնդրկի:

Պահ մի գէտ Բացախ լինի
 Խւ պնտի Բան զպողպատի,
 սաստիկ ճմեռան մումն
 ձիւն կու գայ ու խիստ կու սառի:

Պահ մի խիստ զոլոշն ելնէ
 գերդ գեռլն որ օմումն հալէ,
 յոլեւ: Եւ որ խորշակ լինի

որ տօթուն սիրտն կու տապի:

Աղաչեմք զանմահ Փրկիչն
 որ գցրուեալ միտս ժողովէ,
 խաշին եմք արեւմբ գնեալ
 նախախնամ աջովն պահէ:

Էջ 299, վարդ մասք, և յաջորդները
 դատարկ:

Էջ 307.— Կանոնք և կարգ աղանձա-
 րանաց:

Էջ 310-312. դատարկ:

2345

Բ Ա Ն Ք Զ Ա Փ Ա Ի.— 10

Ն Ե Ր Ս Ե Ս Ե Ն Ո Ր Է Ա Լ Ի

Ընտառագ

ԹՂԳ— 1654

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 15> 10×3-5: էջք 434: Հանգա-
 մանք րաւարար. կր պակսի տաղին սրակին
 առաջին թերթը: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ և
 Ստացող՝ Կիրակոս Դոյր, որդի Յոճայ Փա-
 նոսի, Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատո-
 դերը և սկզբնատուրը կարմիր, միացեալը
 սև մկնդով, միասին, 16 տող Նոտարգիր,
 Համառոտագրութիւնք սովորական զրեթէ:
 Գունասոր զարդագիր, յուսանցազարդ և զըյ-
 խազարդ չափ մը հատուածներու և տաղերու
 մէջը: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմա-
 զարդ հնամաշ: Պահպանակ մաղաղաթեայ
 սկիզբը երկու թերթ, վերջը մէկ. յունարէն:

ՅԻՍՈՒՍ ՈՐԳԻ.— 17

Էջ 1.— Յիսուս Որդի Հայր Միածին, և
 ճառագայթ կերպարանին...:

Էջ 83.— Բայց այսքանեալք բրձիչ ան-
 ձին, ոչ բուժեցաւ աստ մարդկային...:

Էջ 178.— Որ զգրկեակն խորհուրդ իա-
 չին, յայտնեալ ցուցել երեկոյին...:

Էջ 242.— Յիշատակարան Երգողի բա-

նիս — Ի վեց հարիւր Հայոց թվական, և յու-
 տաջին սկիւնայ նոր ամ...:

Էջ 252. դատարկ:

Էջ 253.— Աղերս մաղբանաց ի խորաց
 սրտէ առ Սուրբ Կոյն Աստուածածին.— Ով
 Հրաշալի կոյս տիրուհի, Աստուածածին երա-
 նելի...:

Էջ 260.— Ներին Տեառն Ներսէսի ա-
 սացեալ Բան, իրաւո մանկանց ուսումնասի-
 րաց, ի զիմաց այբուբենից տառից, ոտանա-
 տը չափով.— Այլն առաջին ըզբեղ տրդայ,
 հանձ յիմաստըս դերակայ...:

Էջ 270.— Տեառն Ներսիսի բան խրատա-
 կան ընդդէմ այբուբենիցն.— Արթունք և դե-
 րուք, արթունք և պատրաստք...:

Էջ 275.— Ներին բան ճերմակեան ի
 խրատ յոգոց եւրանից ի զիմաց մերձիկն
 տառից տանց, յիւրաքանչիւսն քառից.—
 Աստուծոյ զբեղ մերձակայ...:

Էջ 294.— Տեառն Ներսէսի Սրբոյ և
 ալիքերական վարդապետի և կարուղիկոսի
 Հայոց. Յաղագս երկնից և զարդոց Որդա. ի
 զիմաց մոցին բարառնաբառ ի չափ երկոտա-

նուոյ կապոյս թուղթը միայն, առանց իջա-
թիւի :

Էջ 21.— Գրք ճշնդեան Յի. Բի. . . :

Էջ 176.— Սկիզբն զլսոց Աւետարանին
որ քստ Մարկոսին :

Էջ 181. դատարկ, վերի մասը մնա-
ւած :

Էջ 183.— Մկիզբն Աւետարանի Յի. Բի.

Էջ 278ա.— Աւետարան քստ Մարկոսի-
— Եւրոցեայ Յն. առաւատուն առաջին
մեծարաթուն . . . :

Էջ 280.— Սկիզբն զլսոց Աւետարանին
որ քստ Ղուկասոյ :

Էջ 289.— Քանզի բազումք յամարե-
ղին . . . :

38.— Ս. Գրիգ. Աւետարանիչ
Թ. 2346, էջ 468

Էջ 163.— Գրուիք քստ Բոհաննու Աւե-
տարանին :

Էջ 469.— Ի սկզբանէ էր Քանն . . . :

Էջ 597ա.— Գնացին իւրաքանչիւր յոք ի
տեղի իւր, իսկ Յն. զնաց ի լեւոն Զիթնե-
կաց . . . :

Յիշատակարան Կրչի.— 1637

Էջ 597ա.— Փառք ամենասուրբ երբոր-
դութեանն . . . :

Արդ Հաստատրիմ ևս աստուածասէր ու-
զին, Կամիչխոնացի խոճայ Դարիպչայն,
ցանկացող ևս վափազող ևղեւ այս Սր. Աւե-
տարանիս, ևս ասացաւ զայս Հալալ արդեանց
Իւրոց յիշատակ րաբի անձին իւրոյ և ի վր-
կութիւն Հոգոյ իւրոյ, ևս ևս յիշատակ ի դը-
րունս գիտանկատ և լուսապատ, ևրկնայար և
Հրեշտակապար Սր. Էջմիածնի, ի թուակա-
նութեանս Հայոց Ռ22, ի վեհալոյսն տիրա-
կան իշխանութեան տեառն, փխիկպաւ կաթու-
ղիկոսի :

Արդ աղաչեմ զՀանդիպողոյ այսա Սր.
Աւետարանիս յիշման վարկիքի գիւրան տմե-
նայն, զՀայրն զՀաղարչան, ևս զմայրն իւր
Ղանիմաթն, ևս զՄարիամն, ևս զՊապոսն,
զփոխեալան ի Քրիստոս :

Այլ ևս զանդրանիկ որդին իւր զԹաւա-
տուն, ևս զՊետրոսն ևս զայլ ամենայն մեք-
ձակայս, զկենդանիս ևս զՀանգուցեալս յիշ-
ման առեւ յարժանի, առաջի անմահ զենյոցն
Քրիստոսի : Զի որ առատն է ի տուրս բարեաց
ևս նախախնամող յամենայնի, անպարսպելի
զթութեամբն իւրոյ զթմացի ի մեզ եւ որդո-
մեացի ի միսսնդամ զայստեանն իւրում ա-
մէն :

Դարձեալ յիշեցէք ի Քրիստոս, ոյ ար-
րոյրէպոյմար զասք լուսեբամից, յիշեցէք
ապաւ ձեր զԹաւաթանձանն, զԳրիգորն, ևս
զՄարիամն, ևս զՀանգուցեալն ի Քս. զՄար-
դեան, ևս զԹաւաթանն, ևս զուրք յիշեալ ի-
ջիք ի Քրիստոսէ մեքոյ ամէն :

Էջ 599-600, զատարկ :

2347

ԱԽԵՏԱՐԱՆ — 67

Տիպարակերտ — Համիր

ԹՃԱ — 1652

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Պատկ. 17-12-1: էջ 612: Հանդա-
մանք բառարար մատուցողն է: Նորոգու-
թիւն կրած լուսանցքները որդեակեր:
Թուղթ հասարակ: Գրիչ՝ խաչատուր: Գրու-
թիւն՝ սկզբնատողերը և սկզբնատողերը
կարմիր, միացնողը սև միանշով, երկուսն,
25-րդ: Քաղաքի վարժ: Համառոտագրու-
թիւնք սովորական: Կարմիր կապույտ դարդա-
դիր և լուսանցողարդ հատուածներն սկիզ-
բը: Գունաւոր խորանագրող իւր սարօք, էջ
33, 201, 313, 483: Նկարք լազմադոյն, Ս.
Մատեմատ. էջ 32, Ս. Մարկոս 200, Ս. Ղու-
կաս 312, Ս. Բովանդէս 482: Կաշկակալ
տոխտակեայ զրուցողարդ: Պաշտօնակ մա-
կաղաթեայ սկիզբը և միջքը երկուսն
թեթև, արագոյն թանաքով, գեղեցիկ զր-
դաթեամբ, մասն երկաթադիր Աւետարանի:
Ստացող՝ Մալիճան, որդի Պարսուծի:

ԲՈՎԱՆԴԱՆԻԹԻՒՆ —

էջ 1-4, պահպանակ:
էջ 5-7, գտարակ թուղթ:
էջ 8-9, գարդարուն չքմանակ մէջ:—
Եւսեթի՝ Կարալիսնոսի սիրելի եղբար ող-
ջոյն:

Գտարակ էջեր, 10-11, 14-15, 18-19,
22-23, 26-31:

Կանոնի տախտակներ, գունաւոր դար-
դերով, էջ 12-13, 16-17, 20-21, 24-25:

էջ 33 — Գիրք ձրնդեղեան Յի. Բի.:

էջ 197 — Աւետարան սր լատ Մարկոսի
...:

էջ 198-199, գտարակ:

էջ 201 — Սկիզբն Աւետարանի Յի. Բի.

էջ 307 — Եւրոպեայ Բս. տաւառտուն

էջ 309-311, գտարակ:

էջ 313 — Քանդի բաղութք յաճարեցին

էջ 178-181, գտարակ:

էջ 183 — Ի սկզբնէ կը բանն:

էջ 596ա — Աւետարան ըստ Յովնանոս
— Գնացին իւրաքանչիւր սք ի տեղի իւր...:

էջ 597բ-598, գտարակ:

Յիշատակարան Գրչի — 1652

էջ 599ա — Յիշատակարան Սբ. Աւետա-
րանի — Փառք տնկալանն և ի սկզբնն ա-
մենայնի... որոյ շնորհիւն և ամենագոր կա-
րգութեամբ յանկ ելեալ տարտեցաւ տառա-
քիստատեան մատենիս, իւրեանդնութեան
մարմնացելոյ տնճառ թանին...:

Իսկ զգորից տնկալանն խորհուրդն
լազմադոյնիս իմն ցուցմամբ տնճանի...:

Սոյն օրինակ ըստ տնտոյնեանն Եղեկե-
լի քառակերպեան աթոռոյ, Մարդ, որ նշա-
նէ զՄատթէոս, և Ասեւ՝ զՄարկոս, և
զրմ՝ զՂուկաս, Արծի՝ զԵովանդէս...:

Վստնորոյ յատուածպետականն ճա-
ւալեայ յորոքեղեայ ի սիրտ տաւառտեղ
Մայիճանին այսմ լուսալիցմ և կենսակեր,
քառաթաճեան մշտահոս բանից, Տեառն մե-
րոյ Յի. Բի. առեւեց Աւետարանիս սրոյ
մատենիս, կամ եղև զի և զայս ևս զերկ յի-
շատակ իւրն և ծնողացն՝ Պարսուծին և ճո-
հարին, և կենսեցուն իւրոյ մղուսի Մաղ-
թութին, և քաւերն Մատուցին, ամէն:

Արդ զերեւոյ Սբ. Աւետարանի յաշ-
խարհս Միջադեանաց, ի մայրաքաղաք Տիգ-
րանեկերտ, որ այժմ առի Համիթ, ի դուռն
Սբ. Երեմիայի կեդրեցոյն, լուսաշնորհու-
թեան տէր Բովանդէս սրբաբան հալարե-
տին և աստուածաբան վարդապետին, և ի
հայրապետութեան Սբ. Էջմիածնայ տէր Փի-
լիպոս խաղապետ և ուսաբնի, սրբանեայ
կաթողիկոսի, և ի թուարեւութեան անցե-
լոց մամանկոց, յեկանելոյն միգամայ ի զը-

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԼՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
Ի ԿՈՆՍՏԱՆԴՆՈՒԼԻՍ

Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին

Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԼՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ Ի ԿՈՆՍՏԱՆԴՆՈՒԼԻՍ

Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին

Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին
Հայրենիքի մասին

2348

Ա. Ի. Ե. ՏԱՐԱՆ. — 68

Ստորի էի Կեճ Անապատ

ԻՀԸ = 1629

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ —

Մտաւ 16. 11. 5. 5: էջ 650: Հանդա-
մանք չատ լաւ: Մագալաթ կոչեալ: Գրիգոր
Միմաս, Գրութիւն՝ սկզբնառողերը եւ տե-
րունական անունները ոսկի, գլխատառերը
փոխն ի փոխ ոսկի եւ կապոյտ, մնացեալը
սեւ մեյանով, երկուսն, 21 տող: Բոլորդիք
կանոնաւոր, Համառատագրութիւնք սովորա-
կան: Մագիւղ՝ Մեարտի Գոլիք Ուրկանցի:
Գուշտուր ոսկեկիւտն զարդալիք եւ յուսան-
ցաւոր Հատուածներու սկիզբը: Խորանա-
կարդ իւր սարք, էջ 31, 203, 317, 197: Փոքր
նկարք, մէկ կամ երկու սխեմակի վրայ,
Մատթէոսի մէջ 9, Մարկոսի 5, Գուկասի 12,
Լուիսանէսի 9 Հատ: Նկարք Աւետարանչաց
սչ նորք: Ս. Մատթէոս էջ 30, Ս. Մարկոս
202, Ս. Գուկաս 316, Ս. Լուիս. եւ Պրոխո-
րոն 196: Կաշեկազմ տախտակէյս զրոյմա-
կարդ Ստացոյ՝ Սուջայ եղանակար:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1-5, զատարի:

էջ 6տ. — Եստիքի Կարպիսմոսի սիրիյի
եղբայր ի Տէր, աղջոյն:

— Ստորին յուսանցքին, արձագոյն թա-
նաքով: — Առաջի խորանն, Համակ ձիւրանի
սխեմն եւ ի մէջ խորանին Դ զեղով նկարեալ,
որ Սր. երբորդութիւնն է:

էջ 7. — Ստ. յուսանցքին. — Երկրորդ
խորանն, յաւարտով եւ կանաչով է զարդա-
կեալ, նշանակէ զժիջին եւ վերջին քահանա-
յայետութիւնն: Եւ եթէ կառնիցիս սխեմայ՝
զիւրատն կարդայ:

Գատարի էջ 4, 8-9, 12-13, 16-17, 20-
21, 24:

էջ 10. — Ստ. յուսանցքին. — Եւ է տ-
ռաջին խորանն կամարք Գ, որ նշանակէ ԲՃ
տեղեակի էին Սր. երբորդութեանն, եւ ուս-
կայք ի սրբոց սրբատաղութեանդ, եւ են ի սր-
մա ծառք արձաններք, եւ Հաւք սիրամարք:

Զույնն ի խրատն կարդայ:

էջ 11. — Ստ. յուսանցքին. — Եւ խորա-
նքս շորրոգ՝ զգրախոն Արամայն նշանակէ,
որ ի վերա շորից սեւ(տ)անց կա, որ է կա-
պոյտ եւ սեւ, եւ սեղանն ի մէջ կամարացն
բողալտու, եւ խաչ նուազ գունով երեւի:

էջ 14. — Ստ. յուսանցքին. — Եւ խորա-
նին եւ նշանակէ պտտական Նոյն, կարմիրն
յաւով, զի առ Նոյն կրեւեցաւ արիւնն Քրիս-
տոսի, որ միշտ պտտարարք յեկեղեցիս քր-
իստունից. եւ աստ է չափանն եւ նշանին սրք
ունին յապում խորհուրդ:

էջ 15. — Ստ. յուսանցքին. — Եւ վեց
խորանն նշանակէ զիւրանն Արարածու եւ
աստ է ծառն սարեկիս, որ կախեցաւ իւրն փո-
խանակ ի տաշակայ, որ նշանակէ զՏէրն Քր-
իստոս ի խաչին պտտարարայ:

էջ 18, ստ. յուսանցքին. — Իսկ է Եւ Ը
խորաննքս են Մովսէսեանն, եւ են սխեմ խա-
րտուտք, եւ զոյն կապոյտ, եւ կարմիրն նը-
ւազ է, եւ են ի խորանի տտ Հաւք, աղանիք
կարմատկուտցք, որ նշանակեն զԲախար, եւ
զայս պտտելի կանայսն:

էջ 19, ստ. յուսանցքին. — Իսկ Ը խո-
րանն, որ է աստ կաքայն, եւ աստ սեղան
կա. ի վերա խորանին, եւ աղանիք ումնք
շուտ ի խորանն Հայնն, ումնք ուզից Հայնն,
եւ Բ Եղիշին որ աստ են՝ Մովսէս եւ Ահարոն:

էջ 22, ստ. յուսանցքին. — Եւ Բ խորա-
նքս, որ է տաճանն Մարմանի, սեւն եւ կա-
պոյտն նուազեալ, եւ կարմիրն առաւելեալ,
Հաւք խորանին առաւելագր են, յորինակ մար-
դարից. եւ սեղանն որ ի վերա խորանին՝
մէջն թափուր, եւ ծառք նունենիք կեղեւով
ձաճեկայ են, եւ աստ ծառք արձաններք յա-
տորուտ ի վեր տեքենն:

էջ 23, ստ. յուսանցքին. — Եւ թ խորա-
նքս նորս եկեղեցոյ է արինակ՝ պաշտապ-
եալ կարմրոք, եւ են Հաւք ձկնաքաղը, եւ ո-
ւմնք ի սղանն յարապոյտ Հայնն. են եւ մար-

տմանք կարմրաուտք, և ամանք պարզեայ տո
միմեանա պղզեքն, և ամանք յետս են ուղոր
եայ, և խաչ ի մերա խորանիս — Ձմտեփա
նոս պծողս :

Կանոնի տախտակներուն, ինչպէս նաեւ
կարց մը դարզերու ներկերը մասամբ թափ
ուած և միաստուած :

Էջ 25 — Նախագրութիւն Մտաթէոսի
Աւետարանի :

Էջ 26 — Գլուխք Մտաթէոսի Աւետարա
նին :

Կայ Աւետարանին :

Էջ 315 — Նախադրութիւն Ղուկայ Աւե
տարանի :

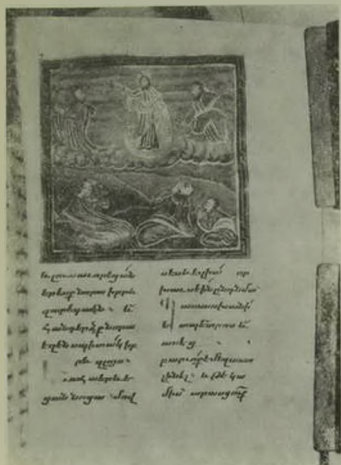
Էջ 318 — Քառորդ յադուսք յաւթաբեղին

Էջ 459 — Նախադրութիւն Յովհաննու
Աւետարանի :

Էջ 497 — Ի սկզբանէ էր Բանն . . .

Էջ 647-650, դատարկ :

Յիշատակարան Գրչի — 1629

40 — Այլսկիսպօւրիւն Տեառն

Թ. 2348, էջ 121

Էջ 29, դատարկ :

Էջ 31 — Գլուխք ձերդեան Յի. Քի. . . .

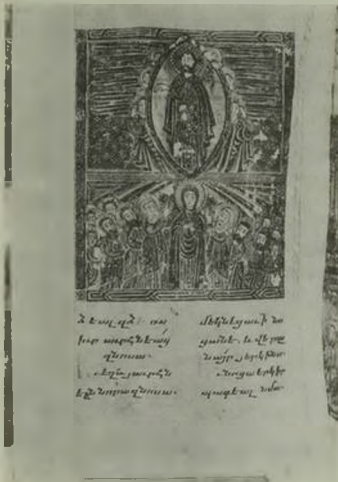
Էջ 198 — Ըստ Մարկոսի Աւետարան,
Գլուխք :

Էջ 201 — Նախադրութիւն Մարկոսի Ա
ւետարանի :

Էջ 203 — Սկիզբն Աւետարանի Յի. Քի.

Էջ 300ա — Ըստ Մարկոսի. — Յարուց
եայ առաւատուած առաջին միաշարաթուն . . .

Էջ 311 — Սկիզբն Գլխոյ որ բոս Ղու

41 — Համբարձումն Տեառն

Թ. 2348, էջ 492

Էջ 640ա — Կամա Հաւր եւ ողորմու
թեամբ նորին Միածնի, և շնորհաւք Սր.
Հոգւոյն ճշմարտի, ի յանդ երկայ տարե
ցաւ Սր. Աւետարանս ձեռամբ յղանակի և
փծոյն գրչի Միտա անարմանի, իսկ հովանե
ւաւ Ստաթէի Մեծ Ստապտիս, և աղաւ
թիս սորին բնական եղբարցոյ, ի յաւ և յա
ւթի տարին կանկաւ և իմէ ոք առիշէ, որպէս
գիտացուի գրեւորին և պաւն, Յայտ է դի
տեւեղեայութիւն կրկին յաւաւորչի Սր. Վար
դապետին Գրիգորի Ստաթէի, որ և իւրովի

ձեռամբ զբեկալ Աւետարանին ցանկացայ զբեկ յիշատակ հոգւոյ իմոյ, եռյն յափովն, մէջ բնդ միջոյ, էջք բնդ էջին, եւ զիւրնդ զբի, զտպ եւ հաստար սկսեալ յառաջնոցն մինչեւ ի վերջ, վասն ոտոյ յինչոյ, աշակիս խորհրդով կոտորեցաւ խնամասքն Աստուծոյ զամ արուեստ զբացարձակեան, մանաւանդ զտնաւրինական տեղիս՝ բառ իւրում ուստի իմաստ զիտութեամբն որ թողեալ էր՝ անդակաւ արարաք:

միտ, ողորմած եւ աղքատասէր, հեղ եւ հնազանդ ի մէջ ամենայնի, պարոն մաշտասի խօջայ եղնապարն եւ որդին իւր խոջայ եւ աղաքէին, այսմ յառաջարկ, վարդափթիթ, ծաղկաղարդ բուրաստանիս, զոր վափաքէր, այսմ բատացաւ զտայ ի հալալ եւ յարդար վատտակոց իւրոց, յիշելով զբանն մարդարէին, որ ասէ. երանի այնոցիկ, որ ունիցի զասակ ի Սիրոն, եւ բնտանիք յերուսաղէմ: Վասն այն յոյսոյն ստացաւ զսա եւ ետ զարդա-

42.— Խաչելութիւն Տեառն

Թ. 2348, էջ 622

Այսչեմ Լոյսարք, ոչ թէ աղնուականութեան զբոյն, այլ վասն արինակ յինչոյ, իողութիւն արարէք սիրելիք, բարում աշխատեալեամբ հասի աւարտ. մի՛ որ ի խորին ծերութեան էի, եւ երկրորդ՝ որ մաղաղաթի անփութ էի: Վասն որոյ երեսունեկալ ի զետնի՝ աղերսեմ եւ հայցեմ եւ խնդրեմ թողութիւն, ոչք հանդիպէք սմո՛ւ, ամենառաս Տեսառն խնդրել թողութիւն:

Թուիս Հայոց ՌՉԴ:

Արդ ի բարում ժամանակ ցանկացեալ էր ոմն աստուածասէր, հեղահոգի, բարե-

43.— Հրաշայի Ավերսութիւն

Թ. 2348, էջ 636

բել ոսկով եւ յաղարարով, եւ երանք երանք զեղերով, ի վաշելումն մանկանց Սիրոնի:

Արդ որք հանդիպէք այսմ ծաղկաւտ բուրաստանիս, եւ հաւակէք յամենառատ սեղանոյս, յիշեցէք ի մարգարայ յաղաթս ձեր զմահոյսի խօջայ եղնապարն եւ զծնողսն իւր՝ զմահոյսի Մատթէան, Մեքքանն, եւ զպապն իւր Ամիրաստիւն, ճանիկն, էլիսիաշէն, յիշեցէք եւ Աժ. ողորմի:

Դարձեալ յիշեցէք ի Գ. զմահոյսի խօջայ եղնապարն եւ զկողակիցն իւր մահոյսի ճանաղէն եւ զորդին իւրեանց փոխեցեալ առ

պիր Լորցի: Գրութիւն՝ սկզբնատողերը և պիտատողեր կարմիր, մնացեալը սև մեյանով. երկսին, 21 տող: Թուրքեր վարժ: Համատապարտութիւնք ստիճական: Գունաւոր գրքդպիր և լուսանցադարձ Հատուածներու: **Էջ 21.** 195, 309, 491: Մանր նկարներուն, ինչպէս նաև Աւետարանիչներու պատկերներուն տեղերը բայց կը մնան: Կաշէկաղճ տախտակեայ դրուձպարդ: Պատկանակ մագաղաթեայ սկիզբը և վերջը երկուական թերթ, դատարկ:

Էջ 1-3. դատարկ:

Էջ 4. պարզ չրջնակի մէջ. — Կոստանի Խարսիսնոսի եղբայր ռոգոյն:

Էջ 6-13. — Կանոնի տախտակներ, պարզ չրջնակներով:

Էջ 14. — Յուդակի Աւետարանիս Մարէոսի:

Էջ 18-20. դատարկ:

Էջ 21. — Գիրք ծրննդեան Յի. Քի. . .

Էջ 191. — Սկիզբն Աւետարանին, Գրութի:

Էջ 193. — Նախադրութիւն Մարկոսի Աւետարանին:

Էջ 194. դատարկ:

Էջ 195. — Սկիզբն Աւետարանին Յի. Քի. . .

Էջ 301ա. — Ըստ Մարկոսի. — Յարուցեալ Յս. առաւօտուն. . .

Էջ 303. — Նախադրութիւն Ղուկասոս Աւետարանին:

Էջ 308. դատարկ:

Էջ 309. — Քանգի բազումք ամբարեցին. . .

Լուսանցադրութիւն Գրչի. —

Էջ 309. ստորին լուսանցքին, նորապարտ մանր. — Թուխտն ինքն կու բաշկը թանաքին, բաշկածքն կու ամբարէր, այնու քան, եղբայր:

Էջ 485. — Գլուխք Յոն. Աւետարանին:

Էջ 488. — Նախադրութիւն Յովհաննոս Աւետարանին:

Էջ 490. դատարկ:

Էջ 491. — Ի սկզբանէ էր Բանն. . .

Էջ 614. դատարկ:

Էջ 632բ. — Իրք կնոջն շնացելոյ. — Գնացին իւրաքանչիւր ոք ի տեղի իւր. . .

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի. —

Էջ 130ա. — Սկիզբն լուսանցքին և կանաք ամենապայք, մանկունք նորոյ Սիրոնի, և փեսաւերք հարսին եկեղեցոյ, հարք և եղբայրք, վաշխոյք աստուածախաւս մատենիս, յաւղք և ընթերցադք, յերևանկեայ աղանձ զձեզ, վասն սիրոյն Քի. յիշատակն աստուծոյ զհնամանն դատին, զոմեղապարտ աշխատողիս հաշիւն զթողութիւն. զոր ձեզ և ձեզ հասարակ պարզեւեցել որ աստուն ի յամենայնի:

Մեծ յիշատակարան Գրչի. — 1652

Էջ 614ա. — Փառք ամենասուրբ երրորդութեան Հայր և Արդոյ և Հոգւոյն Սըրբոյ, ամէն:

Արդ եզեւ. դրաւ գրչութեան սորա, ի յերկր Սրտեան, ի մեծ և հռչակաւոր արքայ Տաթևի Թովմա սրբոյ նշխարացս, որ աստ կան հաւաքեայ ի մէջ պրքոյ տաճարին և ի աստճնորդութեան տէր Սեբաստիոնի և պիտարարսին, և ի կաթողիկոսութեան Սր. Էջմիածան՝ տէր Փիլիպպոսին, և ի թաղաւորութեան տաճկաց փաթր Շահապոսին, ոչ աստճին այլ յնախն:

Գրեցաւ Սր. Աւետարանս ձեռամբ սնարհունդ և սղալարան Անդրէաս անորման պարի, ի զեւղէն Հայքի: Ի թուականութեան շաբաթ Ռժ և մէկ ամին: Արդ յիշեցէր զԱնդրէաս պրքիս և Աժ. ողորմի ասացէք, և Աժ. ձեզ ողորմեսցի յիւրում պաշտանն ամէն:

Էջ 635. մեծապոյն մատով, և յաղորդք, 636, դատարկ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն. —

Էջ 637. նորապարտ անհարթ. — Յիշատակ է Սր. Աւետարանս Արաւսանցի տիրացոյ Իգնատիոսին և հորն Բակիին, մօրն Հռոմեաթմին, եղպօր Նիկողոսին, կողակից Արդիին, և իւր որդի Միքայելին, և ամէն արեւան ննջեցեկոյ Հոգւոյն, որ եղապ Սր. Երուսողմ, տանող հասուցանողն վարժար Աստուծոյ առջէ ամէն:

Էջ 638-640. դատարկ:

17ա, 18բ, 19ա, 20բ, 21բ, 22ա, 24ա, 25բ,
26ա, 27բ, 28ա, 29բ, 30ա, 35բ:

Թղ. 21ա.— Երեսնական:

Կանոնի տախտակներ, բաական նուրբ
յծադրութեամբ, Թղ. 24բ, 25ա, 26բ, 27ա,
28բ, 29ա, 30բ, 31ա:

Թղ. 31բ.— Յազազս Սր. Անտարան-
այում — Անակիրյն եւ անկատարածն Աստ-
ուած առեղն եւ անհասանելին...:

Թղ. 33բ2.— Թեւադրութիւն Սր. Անե-

Թղ. 130ա.— Սկիզբն Անտարանի Յի.
Քի. . . .:

Թղ. 182բ2.— Բարուցեալ Յս. առաւ-
տու. . . .:

Թղ. 183բ2.— Յուցակ Սրբոյն Առկա-
սու:

Թղ. 186բ-187ա, դատարկ:

Թղ. 271բ.— Յուցակ Գլխաւորք Սր.
Անտարանին Յովնանու:

Թղ. 273ա, դատարկ:

45.— Ս. Խաչ եւ Զորս Հրեշտակներ

Թ. 2350, Թղ. 19բ

տարանին, որ քստ Մարտիոսի.— Սուրբն
Մատթէոս որ նախ մաքսաւոր...:

Թղ. 34ա.— Յուցակ Սր. Անտարան-
չաղն որով դիւրաւ գտանի խնդրելին: Մատ-
րէսին Գլուխք:

Թղ. 37ա.— Գիրք Տերդեան Յի. Քի.
...:

Թղ. 126ա2.— Յուցակ Գլխոց Սուրբ
Անտարանին Մարկոսի:

Թղ. 128ա-129ա, դատարկ:

46.— Վերջին Դատաստան

Թ. 2350, Թղ. 20ա

Թղ. 274ա.— Ի սկիզբն էր Բանն...:

Թղ. 307բ-308ա, դատարկ մնացած, թե-
րոյթ չկայ:

Թղ. 331ա2.— Էր յնչ եղլարալ...:

Թղ. 336ա2-340, դատարկ:

Յիշատակադրութիւն Գրչի.— 1653

Թղ. 331ա1, ստորագր, մանրատառ —

Զրուցմովէր Յոհանէս զրիչս եւ զանգէտ բա-
րունս, աղաչեմ յիշէլ ի Տէր: Թվին ՌՃԹ զը-
րեցաւ:

Յիշատակագրութիւն Նկարագրի.—

Թղ. 20ա, Նկարին ստորոտը.— Նկարոյ
ստորին գմեղանոյ Աստուածատուրս յիշեցէք ի
Քաւ:

Յետևագոյն յիշատակագրութիւնէ.—

1. Մարգարայ Գիրիգորեանի.— 1856

Թղ. 36ա, վարը, չեղադիր.— Ի 12

1350

47. II. Մատթէոս եւ Հրեշտակ

Ի 2350. Թղ. 36բ

ժարաթ, 1856 ամի, բնծայեցի զգրչեայ Ար.
Աւետարանս, տեսնի սրբազան Սարգիս Լ-
պիսկոպոսի Ջալալեանց և Լևոնտի, ի յիշա-
տակ և ի փրկութիւն հոգոց ծնողացս, ինձ
և որդոցս, Շուշի քաղաքի բնակիչ՝ Մարգարայ
Գիրիգորեանի:

2. Մկրեան Յովի. Քահանայի.— 1893

Թղ. 21ա, մանկականոյն Քանաքի,
չեղադիր ժանր.— Յիշատակարան.— Սարգ
Աւետարանս ծաղկանկար և ոսկեգիր, զըը-
նալ ի թուին ՌՃԻ, այսինքն յամի Տեսնի
1653, բնծայեցաւ Մատենադարանի Սրբոյ Ա-
ռաքելական Աթոռոյն Հայոց երեսնագլմի, և
յոնձնեղաւ արժանաժառանգ պատրիարքին
Տ. Տ. Յարութիւն Սրբազան Արքեպիսկոպո-
սին, վասն յիշատակի ի Տէր Հանգուցեալ
բարեպաշտիցն Առաքիլ Պէլլի՝ որդւոյ արքու-
նի վատուպեալ Եսայիանկա Պէլլի Տատեան,
և առաքինացարդ տիկնոջ նորին Սրբուհի
Յակոբ Մոսիկեանի, որք ի կենդանութեան
ի բեանց կտակեալ էին խոստովանահօր իւր-
եանց Յովհ. Քառանու յիւ Մկրեան, կատա-
րել և տանդել զայս գիրք տառաձայնի՝
նոյն զեւրահոյ վանացն Հայոց ի Սարգ Լե-
րեսնագլմի:

Խնդրի ի վայելուցաց յիշել ընդ կտակոյ
բարեպաշտիցն, և զի գտնուածան:

20 զեկտեմբեր, 1893. ի Կ. Պոլիս.—
Յովհ. Քառ. Մկրեան:

2351

Ն Ա Ր Ե Կ.— 22

Գ Ր Ի Ք Ո Ր Ն Ա Ր Ե Կ Ա Ց Ի

Բաղէշ

ՌՃԻԳ = 1674

ՆԿԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատայ 15. 11. 5: Էջ 864: Հանգա-
մանք յաւ. ցեղահարութիւն թեթեւ: Թուրք

զորչորակ, Գրիչ՝ Թումայ երկն: Գրութիւն՝
խորադիրները կարմիր, սկզբնառողքը ոս-
կեղոյն և կարմիր, մնացեալը սև: ժեյանով:

միասին, շնորհ: Բուրդիբ վարժ: Համա-
ռոտապրութիւնք օտարական գրեթէ: Մաղ-
կոդ՝ Սահակ վանեցի: Գունասուր օսկենասն
զարդագիր և յաւանցազարդ զլուխն լուս
սկիզբր: Խորանազարդ իւր սարօք, էջ 13:
Լուսանցանկորք թուով մէկ երկատանեակ,
Գ. Նարեկացի, կամ, Ս. Առտուածածին: Նը-
կար՝ Գ. Նարեկացի, էջ 12: Կաշեկազմ տախ-
տակեայ զրուժնազարդ, առաջին կողմին կայ
բառաթիւ խաչ, միան երկաթագիր «Աստուծո»:
Պահպանակ մաղադարմեայ սկիզբր մէկ թերթ
բոլորիցի՝ մասն իւրոն իւրից Մանկանց
վերջը երկու թերթ երկսին մանկապոյն թա-

նաքով շատ մանր երկաթագիր՝ մասն իւր
տարանի: Դասարկ թուղթ սկիզբը երկու
թերթ: Ստացող՝ Ներսէս վարդապետ:

ԲՆՎԼՆԻԿԻՈՒԹԻՆ.—

էջ 1-2. Դասարկ:

էջ 3.— Պատճէն համառոտ առ ի զսցա-
նել զնշանաւոր Յառնքս...:

էջ 11. Դասարկ:

Ա. էջ 13.— Ձայն Հոռոշանաց Հեծու-
թեան սրբոց...:

Բ. էջ 17.— Վերստին յաւելուած կրկին

հեծուրեան ճր. :— *Էւ արդ քանդի առ բարձրեալն...*

Գ. էջ 24.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան նորին :— *Տէր իմ Տէր, տրիշ պարզեալ...*

էջ 70.— Մողքանք գորաւորք արեօրանաց զիշականաց.— *Ընկալ քաղցրութեամբ*

ԻԹ.— էջ 161.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան նորին հսկողի առ. :— *Էւ արդ դու միայն սկիզբն բարեաց...*

էջ 198.— Աղօրք որ նախ քան զպատարագն մատուցանի.— *Ամենակալ Ած. բարեբար...*

էջ 204.— Ի հանդիսարանս իստից ատենի՝ քան մաղբանաց որով Հոգի Այ. պաշտեալ իստանէ յօգնականութիւն.— *Աղաչեմ զամստիստեան տէրութիւն ամենագոր Հոգիով Զորքին...*

ԵԱ. էջ 241.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան.— *Որդի Այ. կենդանոյ...*

ԾԹ.— էջ 328.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան.— *Հաւատամ և զկայեմ*

Հ. էջ 392.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան նորին հս. :— *Էւ քանդի համարձեալ զընթացս բանիս...*

ԶԻ.— էջ 487.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան :— *Արքայ Երկնաւոր...*

Ղ. էջ 503.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան :— *Բարեբանեալ Ած. Երկնաւոր...*

ՂԲ. էջ 518.— Ի փայտն երգանիկ քարերստատուրեան ժամանարին...

ՂԳ. էջ 534.— Աղօրք յարգմանօրէն վասն սրբալոյս իւղօյն մեռոնի.— *Սբ. Սբ. ահաւոր անուն...*

ՂԴ. էջ 577.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան.— *Աստուած յաւիտեական...*

ՂԵ. էջ 579.— Վերստին յաւելում կրկին հեծուրեան նո.— *Արեգակն արդար*

էջ 581-582.— Յիշատակարան մատենիս զրուրեան նորին Հսկողի.— *Ըստ Հոլովման ընթացից ամանակաց...*

էջ 585.— Ի սոյն կարգ եղի Ներքողինի հաշիղ հօրհրդի եւ գԳՎԵՍԼ զոր Տիրու

հալղ երգեալ հիւսեցի.— *Գումարք իմրից զասուց Երջանկացն...*

էջ 608.— Պատեառ եւ Պատմութիւն Սրբոյ առ Այ. Գրիգորի Նարեկացոյ, զոր արարեալ է Սբ. Արքեպիսկոպոսին տեսուն Ներսիսի Ամբաստանցոյ.— *Սուրբ Հայրս մեր*

ԼՈՒՆԻՄՈՒՆՔ ՆԱԲԻԿԻ.— 6

էջ 610.— Լուծմանք տեսնո Ներսիսի Ամբաստանցոյ արարեալ.— ԲՈ. Զայն Հասաւանայ Հեծութեան. Լոյծ. Զայն յերկուս լուծանի, յօղեալն և յանոյն. յօղեալն որպէս մարդոյ, և անոյ՝ որպէս անասնոյ, և կամ զանչիւրն Հեծմունս...— Լուծմ. Թ. 1210. Գ. Հասար. էջ 347:

էջ 816.— ԲՈ. Ըստ Հոլովման ընկալցի : Լծ. Զի ժամանակս միշտ Հոլովի և յատաջ արժի...

էջ 818.— Գեղազով և շնորհայլ վարդապետի Գրիգորի Նարեկացոյ միայնաւորի է քանք պանծալի առ Սբ. Աստուածածին.— *Բարեբանեալ և ամենապարտէհ Աստուածածին...*

էջ 860-864. զատարկ.

Մանր յիշատակագրութիւն Ստացող Ներսէսի եւ Գրիգ Թումայի.— 1671

էջ 584. վարդ. քաղցրի.— *Մանասեղ և զու գիտ զմեղոր տառապեալ Ներսէս յիւնս Սբ. Հայրդ Արթուրն անուն Գրիգորիոս Վարդապետ Աստուածաբան, զի այն արասցէ Եղեռնադործ Թշուառականիս, որ վաճառմամբ ստացալ զսա յիշատակ Հոգոյ իմոյ Թրմին ՌճիԳ. Այլ և Երես ի Եկտիւրն զեկտով, յիշել զիս զպալկարս զԹումայ սուտանուն զբրիշս, և Ած. զմեղ յիշէ յիւր միասնեալ զպարտեանն ամէն :*

Մեծ յիշատակարան Գրիգ.— 1674

էջ 855. վարդ.— Փառք... Որ Լու կարողութիւն տկար անձին սուտանուն Թումայ Էրիցու Հասանէլ ի յաւարտ այս տարեա, որ ասի Նարեկացի, զոր ի Հոգոյ Սրբոյ շնորհաւորապէս ի Գրիգոր ճշմարտեաց Վարդապետն Նարեկ Վախիցն, որ ի Դձ և ՄԳ ին. և ի նուն ամին վերափոխեալ եղև. Եւ յետ ժամանակի, ի Ո և ԻԲ ամին, Ներսէս

Լամբրոնացիին աբարդ ղեռնաժողովի ի լուսաւոր մասաց իւրոց :

Արդ շնորհին Այ . եւ կարողութեամբ ամենազաւեղիւն ի յանկ երևալ աւարտեցաւ սուրբ մատենան , ի թմարեղութեանս ասքանաղանի տոմարի , հաղարկորդդի Ը եւ ի Կ երրորդի , ի մայրաքաղաքն Բաղէշ , ընդ հոգեւեղեալ Սր . Սարգիսին , եւ այլ սրբոցն որ աստ կան հաւաքեալ , յատաճորդութիւն երիցս եւ բանեալ Սկսորդիւյալ քաջ եւ արի բարեւոյց , որ այս լի ամէկ , որ է վերատեսուչ , եւ անշահեղութիւնս կաթողիկոսին :

Եւ արդ եւս ունեցին յամենայնի եւ թափառս ի բարեւոյց , ներսէս եկի մանաւարդանի ազատաւորոց , աշակերտ՝ հոգեւոր հօրն Իմաց Սկսորդիւյալ , զի ինչդրեմ ի յապէնիազէն , զի զիս ընդ սուրբ վարդապետաց զասակից եւ պատկազկից արեսցէ ամէն :

Արդ երեսս ի պիտին զննելով , տխուր զխմբ , տնայալեալ անձամբ , կախանեալ ձայնիւ , երթնացեալ շրթամբ , կաշկանդեալ ձեռնք , առ ոտս ձեր անկանիւմ , ու մանկունք Սր . եկեղեցոյ , եւ աշակերտք յանին Այ . յորմամ հոգեւորական ձայնիւ ապօթէք , եւ իմանալք զծածկեալ խորհուրդն ի ամա , յունձամ յիշեմք ի մաքրափայլ յաղօթն ձեր բզկերսէս վարդապետն , այլ եւ զմեզս իմ՝ զնորինան եւ զՄարիթան , նաեւ զեղբայրս իմ զմկտս Բարսեղն , եւ զմկտս Զիրարն . այլ եւ զեղբորդիսն , զՄարտիրոսն եւ զՍտեփաննոն , այլ եւ զգեղօղէշ ծաղկին , զեռափիթիթ , կոկոնաձեւ , նորատունկ նորինան , որ այս ամէկ եւ իշս է առ զամբարանի , այսաւ հայած մարտիրոսին՝ Սր . Կոնստան . որ եւ եւ ներսէս ապաւոր եւ Ժառնայ սրբոցն որ աստ կան հանդուպեալ : Իս այս Զ ամէկ կու ծառայեմ սորա եւ յապիւնմ վշտաց եւ նեղա-

թեանց տարեալ , թէ ի ստաւ Էղբաբն թէ ստաւ ինկերաց , բառ վկաութեան Պաղտի որ ասէ . Վերջն ի ծովէ , վիշտս ի ցամաքի , զոր Տէր Աստուածն փրկեացէ :

Յիշատակազրուիլին նշանակողի .—

Էջ 12 , նկարին ներքեւ , նորադպր կարմրազնիւդով .— Զմեկտք մեռեալ Վանեցի Սահակ ծաղկոցս յիշեալ առ Տէր , եւ Ած . զմեկ յիշէ :

Յետեւագոյն յիշատակազրուիլին .—

1 . Էջ 839 , նորադպր .— 1715

Արդ ապա՛հմ զհանդիպողք սուրբ առաքիւս , որ կողի նարեկացի . յիշեմք ի ուրբ եւ մաքրափայլ յաղօթն ձեր , զՍկսողի բնութեաննս սրբաւնեղ եւ մաքրամիտ վարդապետն , որ յատուցալ զոտ ի հալալ եւ յարգար վատասկոց իւրոց , յիշատակ իւր , եւ ծրնողաց իւրոց , եւ ամենայն ննջեցելոց : Արք հանդիպիք յի սրտին եւ բոլոր հաւատով Ած . ողորմի ասացէք , եւ Ած . մեկ սղորմեցի բուրնն աներեկի ամէն :

Գրեցաւ ՌճԳԻ թիին :

2 . Էջ 607 , վարք , նորադպր .— 1720

Յիշատակ է սուրբ նարեկազրու Սրբորայ Քաղաքին Երուսաղէմայ , առ դրան Սրբորայ Յակարայ Տեառնեղբորն զհնափառ Աթոսի ամ . Հայաց , ի Սկսողի Ստեփաննոս վարդապետ վանայ Ատաճորդէ ընծայեալ . եւ բառ կոտակին իւրոյ զբեցալ յիշատակաբանքս ի ՌճԳԻ թիին եւ հոկոտեմերի Ա . յորմամ աւուր հանգեալ ի Քս . որն կիրակի :

Արդ շուրհսք հրամանս զողանալոյ կամ յափշտակելոյ զպիւրս . զի որ մարհի՛ պարտական մնալոց է Սրբայ Աթոսայ , եւ յիշատակ զեղի վերայդրեալ երջանկին :

2352

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս .— 40

Բնագիտութիւն — Ըստաւոր

ՌՃԳ 1629

Նիկիթիսիոսի .—

Մասայ 14×10×5.5 : Էջ 576 : Հանգա-

մանք շատ լաւ : Մագաղաթ կոկեալ : Գրիչ : Յակար Սարկաւազ , Գրութիւն՝ Խորադիրնե-

պատրաստեալ լինելով որդի Հաւրն Երկնա-
ւորի, և զանկացաւ աշխատել յորմէ զե-
րանու թիւնն մարգարէին առջէ ըստ այն թէ՛
Երանի որ ունիցի զստակ ի Սիոն և ընդա-
նակ յերուսաղէմ :

Եկն ի Սր. Գողթան Երուսաղէմ, մտե-
րար ծառայեալ Սր. Երուսաղէմայ զամս
լի, և ոչ միայն ծառայեալ այլ ըստում ա-
ղիւնս տրար ի Հայալ և յարդար վաստակոց
խորոց, յիշատակ Հոգւոյ իւրոյ, և ծնադա-
ցնն, Հաւրն Սիմէոնին և մարն Ջանաղին,
և եղբարն Սիթալէյ Լուիսկոպոսին, և այլ
ամ. արեւնառու մերձաւոր ննջեցեալոցն, զայս
Սաղմոսարանս և Բոսկով զարդարեալ ար-
ծաթապատ մաղաղատ փորրիկ Աւետարան,
որ ամենեւին նման էն Աւետարանին՝ Երեմ-
իայ կամար աղբատին. և ոսկով մաղաղատ
Հորանց Կարթ մի. զորս ի զրոց կոպմանէ և
զոր ի յայլ իրաց պատրաստեալ և եղ յիշա-

տակ յերուսաղէմ ի դուռն Սր. Յակորա Ա-
ռաքելոյն, զորս ընկալցի Տէր Ած. իբրև ըր-
պատարագն Արէլի, զնոյնն և զկերահամու,
և տացէ փոխարէն զերկնից արքայութիւն և
զպատակն անապական, և զպատմութեանն զա-
նազան, և զատագաստն յուսոյ ամէն :

Մանասնից զյիշման արժանատորն յի-
շեցիք զՏէր Գրիգոր Հայրապետ Սր. Երու-
սաղէմի, որոյ մամանաւ և անպնակաւնու-
թեամբն յիշատակաւ Հանդերձեցաւ, և Սր.
Երուսաղէմ կրկին պաշտօնացաւ, և նորոգե-
ցան եկեղեցիք և ամ. չիտածք, անսլիք և
պղատք, և ամ. ըստկարգութիւնք և հոգե-
ւոր պատրաստութիւնք, որոմ փոխարէն
զանեղէն զնա Տէր Ած. ընդ Սրբոյն Գրիգորի
Լուսաւորչին և Երջանիկ առաքելոցն, ամէն :

Ի յայսմ ամի տարսից թագաւորն, որ
Շահ Աղապ Կիլիկի, մեռաւ :

Էջ 576-576, դատարկ :

2353

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն.— 111

(ԺԵ. ԳԱՐ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատայ 14 : 9 : 7 : Էջ 770 : Հանդամանք
չատ լաւ, բայց կը պակսի առաջին պրակը :
Մատայութ կոկեալ, Գրութիւն՝ խորագիրնե-
րը, սկզբնատուրք և զլիարատները կար-
միր, մնացեալը տէ մեկանով, միայն, 24
տու : Խորագիր վարժ, խաղաղութիւն ըստ
պատշաճի. Համառոտագրութիւնք սովորա-
կան : Կարճարաները զարդապիւր և յուսանցա-
կարգ կանաններու սկիզբը, մէծ քաժանութի-
ւնը Հանդերձ գլխապարզով : խորանագրոց
իւր սարժք, էջ 269 : Լուսանցանկարք մէկ եր-
կոտանեակ, Եկարք գունաւոր, Յարութիւն
Տեառն, էջ 268. Հոգեպաշտութիւն, էջ 374 : Կա-
լեկագմ տախտակեալ զրոյմապարք, Պաշպա-
նակ մարդաթեան սկիզբը Երկնայ մէկ
թերթ, բոլորգիր. «Յուդակ Դիսոց Աւետա-
րամին որ ըստ Ղուկասու» :

ԲՈՒՆԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-24. Թանձր թուղթ, դատարկ.
զրուած պակսոց առաջին պրակին տեղ :

Էջ 25.— ... Կանգնել Երեւոյն տուր
ուրիմութիւն.— Խաղից Հաւր և Հոգւոյն ա-
նրակիրն Որդի. . .

Էջ 29.— Կանգնել Զորքոյ Աւետի Արի.
— Այստեղ Գարգիլ. . .

Էջ 42.— Կանգնել Երեւոյն տուր.—
Անեղանդի բրնձի թիւն. . .

Էջ 68.— Կանգնել Սրբոյն Թեոդոսի Բա-
ղուրի :

Էջ 72.— Կանգնել Գաւթի և Բակուրու.
— Եղբայր զորաւ. . .

Էջ 75.— Կանգնել Սրբոյն Ստեփանոսի
նախ. . .

Էջ 80.— Կանգնել Պետրոսի և Պաղոսի :

Էջ 85.— Կանգնել Թովմանու և Թակա-
րու.— Որ էն յիշեալ. . .

Էջ 99.— Կանովն Յովնանու Մարգարէ-
ին :

Էջ 103.— Շարակալն Սրբոյն Սարգսի
Զաւրաւարիմ .— *Ամենասուրբ երրորդու-
թեանն ընտրեալ ծառայ . . .*

Էջ 105.— Երգ Բուռ Բարեկենդանին ,
Առաջի կիրակէի Ազուհացից , Տեառն Ներսե-
սի սուսցեալ .— *Բանն որ ըստ Հաւր յԷջեան*

Էջ 181.— Ամենք Սրբոյն Գրիգորի Լու-
սաւորային .— *Այսաւր զուարճացեալ . . .*

Էջ 210.— Կանովն Ղազարու Բարու-
րեան :

Էջ 269.— *Այսաւր յարեալ . . .*

Էջ 375.— Կանովն Պենտակոստէին Ա-
ռաջի Աւուրն .— *Առաքելո աղանու . . .*

Էջ 411-2.— Կանովն Յովհաննու Մկրտ-
չին , Արիմուրիւն .— *Զմարդարէ Բարձրե-
լոյն . . .*

Էջ 423.— Սրբոյն Ներսէսի Հայրապե-
տին .— *Որ ըլլայ . . .*

Էջ 429.— Կանովն Սրբոց Հովսիմ-
եանց .— *Անձինք նորերալոյ . . .*

Էջ 478.— Կիրակոս Վարդապետի ա-
սացեալ է .— *Արեւելք զերարփին . . .*

Էջ 487.— Կանովն Նաւակտեաց Սր-
կաւին .— *Ի վերա վիժի հաստու . . .*

Էջ 533.— Սրբոյն Յակոբա Մրժքնա
Հայրապետին .— *Յաղթող եւ սուրբ Հայրա-
պետ . . .*

Էջ 541.— Կանովն Սրբոց Հրեշտակա-
պետացն Միքայէլի եւ Գարրիէլի եւ ամ . երկ-
նային զաւրաց .— *Որ յանէից ստեղծեր . . .*

Էջ 569.— ԲԿ .—

*Բրժիշկ հոգոց եւ մարմնոց՝ Յիսուս
փրկի : Տէր Քրիստոս , զվկայա թ պրտակե-
ցեր՝ զհոգմաս եւ գրաժխանոս :*

*Որ մահ ընդ թեղ փոխարկեալ՝ անմահ
յուսոյլ ցանկացեալ , զաշխարհս իւր ուրաց-
եալ , ըլլալով Աստուած դասնեալ :*

*Զբրժիշկրդ կենաց հոգոց թեղ ցաւ ան-
ցանաց մարմնոց , սոքաւ մայթեմք եւ ըղ-
թեղ մաքրել ի կրկին ցաւոց :*

Էջ 611.— Կանովն Համաւրէն Մարտի-
րոսաց :

Էջ 655.— Կանովն Համաւրէն Ննջեցե-
լոց :

Էջ 701.— Կանովն Յարութեան Տեառն :

Էջ 744-750 , դատարկ : Նոյնպէս 751-
770 , թղթեալ :

2354

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն .— 112

[Սիսո]

241) = 1316

ՆԿԱՐԱԿՐՈՒԹԻՒՆ .—

Մաւալ 13 . 9 x 6 : Էջ 686 : Հանգամանք
յաւուր , Մաղաղաթ փափուկ : Գրիշ՝ Գրէ-
դոր Դպիր , որդի Շահանդխոյ : Գրաթիւն՝
խորադիրները կաթմիր , սկզբնատողերը եւ
զիշխատողերը ոսկեղոյն , մնացեալը սեւ մե-
լանով , միասին , 21 տող : Բողոքդիր վաթճ ,
Համառօտադրութիւնք սովորական զրեթէ :
Գունաւոր ոսկեխառն զարդադիր եւ լուսան-
ցադարձ Կանոններու սկիզբը , մեծ բաժա-
նումները հանդերձ զիշխաղարդով : Քորանա-
դարձ իւր ուրաք , էջ 5 , 257 , 442 : Կաշեկաղմ
տախտակեալ զրոյժաղարդ : Ստացող՝ Բո-

հանէա Քահանայ՝ Առաջնորդ Գալլու Ռիւ-
տին :

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ .—

Էջ 1 . դատարկ : Նոյնպէս էջ 3-4 :

Էջ 5 . ոսկեղիր .— Կանոնն ծննդեանն
Սր . Աստուածածնէին .— Երկեցէք որդիք Սի-
սոյնի . . .

Էջ 24 .— Կանովն Աստուածայայտնու-
րեանն ձրազալցեցին Արիմուրիւն .— *Ուրա-
խացիր Սրբութիւն . . .*

Էջ 107 .— Շարակալն Համամայ :

Էջ 109 .— Երգ Բուռ Բարեկենդանին Ա-

ռաքի կրակէի Ադուհացից, Տեառն ներսէսի ասացանքս :

Եջ 202.— Կանովն Բարութեան Ղազարու :

Եջ 257.— Կանովն Սուրբ Զատիկն.— Այստի յարեալ . . . :

Եջ 348.— Կանովն Պենոսկոստէիւն Առաքիյի Աստուծոյ Լերեւորիւն.— Առաքելոյ աղանդոյ . . . :

Եջ 442.— Կանոն Սր. Խաչին.— Ի վերա վիճի հաստոյ . . . :

Եջ 471.— Կանովն Մեարովպա Վարդապետիւն.— Որք դարդարեցին . . . :

Եջ 552.— Կանովն Համարէն Ամենայն Մարտիրոսաց ի Քրիստոս :

Եջ 594.— Կանովն Համարէն Ամենայն Նմանցիւց ի Քրիստոս :

Եջ 643.— Արքիմոնքներ Գարութեան Տեառն մերոյ Ռիսուսի Քրիստոսի :

Եջ 677.— Դկ.— Յաղթական լեզուսն յաւիտեան . . . :

Մանր յիշատակարան քիւնք Քրիչի.—

1. Եջ 256, վարք.— 1313

Զատացադ տառիս զարբանք յաշտանայն զՅոնանէս և զճնապս իւր յիշեալիք ի Ք. և զեղկէի զբիւս զՔրիստոս Գրիգոր Գրիգոր և զճնապս իմ զմայր իմ զՏաշանդատիտ և զեղրային իմ զՎասիլ Գրիգոր, որ փոխեցան տո Ք. ապաւն յիշել ի Տէր. ի Ք. 246 :

2. Եջ 593.— Զատացադ տառիս զարբանք յաշտանայն զՅոնանէս, զՀայր Սր. Արքիմոնքն որ կոչի Գալուս, յիշեալիք ի Տէր, որք պատահիք սմա : և զեղրային իւր զՍտեփաննոս Գաշտան ապաւն յիշել, որ յարմ ամի Հանդես ի Ք. որոյ սպարմեացի նմա Ք. Աձ. և հանդուսեց ընդ սուրբս իւրս ի Ք. 246 : [= 1316] : և զՔրիստոս զբիւս յիշեալիք ի Տէր :

Մեծ յիշատակարան քիւնք.— 1316

Եջ 682.— Փառք անբաժանելի Սր. Երրորդութեան և մի Աստուածութեան Հայր և Որդոյ և Սր. Հոգւոյն աշմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :

Գրեցաւ Էղանկապետ տառս ի Քուակառութեան Հայոց 246, ի Քուակառութեան Հայոց Աշտի որդոյն արքային Լեւոնի, և ի հայրապետութեան տեսնեալ Կատանդեան Կե-

սարացոյ, ի Սր. Արքիմոնքն կոչի Գալուս, ընդ հոգանեալ սրբոյն Բակարայ, ձեռամբ բաժանեց զբիւս Գրիգորի Գրիգորի, ի խնդրոյն աստուածադարդ յաշտանայն և տաշտարդի Սր. Շարունակարան քիւնք կորած. Բերր ինկած քլայով :

Յետմագոյն յիշատակարան քիւնք.—

1. Եջ 683-684, բարդար.— Ժ. Դար Զիւլիքի բոտացոյ Շարակնացի և Դար իմ Եպս. Խոր Վերապցի, զնեցի զՇարակնացս ի յայտ ընդի իմոց ի վաշտանս տեմին իմոյ, յիշատակ հոգւոյ իմոյ և ճնապս իմոյ՝ Սարգիս և Շահապետիս, և Էղրային Զարային, Հայկապին և Գրիգորին, և բերցն իմ՝ Ղարային, Կուրիկին և Էղրային զբիւս իմ՝ տէր Սարգիս յաշտանս, կրակաւ սրն և Վարդիկին, և Կատանային ժեր Սարգիս Կաթողիկոս, և Կաթողիկոս, Գրիգոր Կաթողիկոս, և հարեցարքն իմ՝ Սարգիս արեգան, Գրիգոր Կաթողիկոս :

Արդ ապաւն զամենեանս զմանդիւնս Սր. Եղեղեայն, զի որք հանդիպիք սմա կարգարմ կամ արեւելիկով կամ հարեանցի տեսանելով, ի Վերապցի ի մարտիրոսայն յայտ. թոյն ձեռ զՎերապցի Էղեղեայնս ի սրտս և բոլոր հաստատ իմ. սպարմ տապց իմ և ճնապս իմոց, և Աձ. ձեց և մեց ողորմեացի իւր միանայն ապաւնս ամէն :

Դարձեալ յիշեալ ի Ք. և Աձ. ողորմի տապց Վերապցի Դար իմ Կաթողիկոսն, որ ետ զայս սակաւտուփ Շարակնացս յերտաղղմ ի գոտն Սր. Կաթողիկոս անջինջ յիշատակ իւրն և ծրնոպցն՝ հարն Սարգիսին և մարն Շահապետիսին և Էղրային և սմ. ապաւնացն ամէն :

Մի ոք իշխանց Հանել զայն ի գրանել Սր. Կաթողիկոս, ոչ իմոց և ոչ աստուաց. ով յանդարին և հանել զՇարակնացս կամ ծախելով կամ զբաւ զնելով, կամ զողանելով, նոյն զմտն Եղեղեայն տոց և զպատիմն Կաթողիկոս և յոյն հանդուցն, ի յարտ զատուտունին տոց ամէն :

Ապաւն զմեց Էղրային Սր. Կաթողիկոս, առաջնորդ և միարանք ինդրեմք ի ձեղանի, որ յա պահեց ի տոց մարդոյն ձեռ ի զնեք. յա պահեցն՝ զմարմն ի յկատուս տոց, ամէն : և զմեղուս Գուրգի Էղեղեայն

պսա իշնցէք ի յաղաւթս ձեր, և յիշողաց
Ոձ. ողորմացի ամէն:

Ի Հայրապետութեան Սր. երուսաղէմայ
Գրիգոր Արեւիկոպոսին, որ բազում մա-
մանակ աշխատեցաւ ի Սր. Գաղատա յերու-
սաղէմ, ի Սր. Բակոբն և ի Մնուշեղն, և
յս 11 վանքէն նորոգեաց և պայտաւցոյց.

արարիչն Ոձ. զիւր հոգին լուսաւորէ և պայ-
ծառագոյցանէ ամէն:

Էջ 685-686, դատարկ:

2. էջ 2. Նորաբացիր անհաբթ. — Դարձ-
եալ յիշնցէք իմ հոգևոր մայր իմ խաթունն?,
իւր Գրչի նստունն. կարդացէք և Ոձ. ո-
ղորմի ասացէք ամէն:

2355

ՇԱՐԱԿԱՆ.— 113

Սր.

Չկթ. = 1320

ՆԿԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 13×9×5: էջք 590: Հանգամանք
յասալս: Մաղաղաթ փափուկ: Գրիչ, Մաղ-
կոյ և Ուկոյ՝ Սարգիս Քահանայ, Գրու-
թին՝ Խորաղիւններ, սկզբնատողեր և բա-
կորնատողեր կարմիր, մանցեալք սև մկա-
նով, միասին, 23 տող, Խոյսրցիր կանոնա-
ւոր: Համառոտագրութիւնք սոփարական:
Խալսպրութիւն բոտ պատշտէի: Կարմրագիծ
յարդաղիր և լուսանցալարդ կանոններու բա-
կիցր, մեծ բաժանումները հանդերձ բազ-
մաղոյն ոսկեխառն զլիսպարգով. սկիզբի
մասերուն մէջ. Խորանաղարդ իւր սարօք, էջ
1, 21: Նորաղիծ զուեւոր լուսանցակարք,
էջ 59, 65, 70, 83, 227, 333, 426, 476: Կա-
շեկաղմ տախտակեայ զրույժալարդ: Գա-
տարկ՝ սկիզբը երկու թերթ՝ Ստացող՝ Կոս-
տանդին:

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Կանովն Յովակիմայ եւ Ոմնա-
լի՝ ձնաւաց Սր. Աստուածածնին. աւ.—
երդեգէք որդիք Սիւնի...:

էջ 44.— Մեծացու(ս)ցէք Բարուրեան
Տեառն մերոյ Յիսուսի:

էջ 59.— Կանովն Թեոդոսի քաղաւորի.
Արի...:

էջ 65.— Կանովն Սրբոյն Սրբոյն Սրբոյն
Ոսկավկային:

էջ 69.— Կանովն Պետրոսի եւ Պաւլոսի
Առաքելոց:

էջ 83.— Կանովն Յովնանու Մարգարէ-
ին:

էջ 88.— Նրգ Բում Բարեկենդանին Ա-
ռաջին Կրակէի Աղուեացից, Տեառն Ներսէ-
սի ասացեալ, Ար...:

էջ 171.— Կանովն Բարուրեան Ղաղա-
բու, Արեհնու քիւմ:

էջ 199.— Նրգ Տեառն Ներսէսի Հայոց
կարողիկոսի ասացեալ Յաղագս Մեծի Ուր-
բայուն զիշերին աւետար.— Այսաւ ան-
ձու...:

էջ 216.— Շարական Սրբոյն Թեոդորո-
սի Զարսալարին.— Որ ընտրեցր ի սկզբրա-
նէ...:

էջ 217.— Կանովն Սրբոյ Պաւսէին եւ
Յարուրեան Տեառն, Արեհնու քիւմ.— Այս-
աւ յարեալ...:

էջ 227.— Շարաք աւր Յովնանու Մր-
կրաչին է.— Նախալախեան բանիս պատ-
մող...:

էջ 299.— Կանովն Սր. Պենտակոստէին
Առաքի Աւուրն, Արեհնու քիւմ.— Առաքելոյ
աղաւետ...:

էջ 333.— Կանովն Սրբոյն Գրիգորի Լու-
սաւորչի.— Ով Լրջանիկ Տէր...:

էջ 385.— Կանովն Նաակատեաց Սուրբ
Խաչին Արեհնու քիւմ.— Ի վերայ վիմի հա-
ւատոյ...:

էջ 426.— Կանովն Սրբոց Հրեշտակա-
ւոյնացն Միքայէլի եւ Գաբրիէլի...:

Էջ 477.— Կամովն Համուրեճ Ամենայն
ԼԳար[տ]իրոսաց:

Էջ 514.— Կամովն Համարեճ Ամենայն
Նրնքեցեցից ի Քրիստոս:

Էջ 550.— Արեմուքեցիք Յարութեամ
Տեառքով մերոյ Յի. Քրիստոսի:

Էջ 580.— Յաղրական քեզ արեմու-
քիւնք...:

Մանր յիշատակագրութիւնք Գրչի.—

1. Էջ 87. ստորոտը.— Ո՛հ զմեղատու
Հոգս զվարդիս սուտանուն Քաճանայ, և քո-
ծնուպան իմ և զամենայն աղպոյնիս իմ, ա-
ղաչեմ յերեսանկեայ, զի մեկաց իմոց թողու-
թիւն խնդրէք ի կատարեմոյ, որք Հանդիպիք
ամա. և որ յիշէ և արտի մտաք թողութիւն
իմդրէ, նայ քնդ միտն Հարխրապատիկ առ-
ջէ ի Քէ. Այ. յուսոյն մերոյ ամէն ամէն:

2. Էջ 170. վարդ.— Ո՛հ զմեղատու Հոգս
զվարդիս սուտանուն Քաճանայ, և զծնուպան
իմ և զամենայն աղպոյնիս իմ զկենդանիս
և զհանդուցեալսն, աղաչեմ յիշէ ի Տէր. որ
զբրայով և ծողկով և սովով զարկարեցի
զստոս զայս. և որ յիշէ և արտի մտաք թո-
ղութիւն մեկաց մերոց խնդրէ ի Քէ. Այ. յու-
սոյն մերոյ, նայ Քա. Ած. որ առատն է ի
տուրս յարեաց, քնդ միտն Հարխրապատիկ
վարձրս բարեաց պարզեւեցէ մեկ և մեկ և
որ զամէնն տաւ, ամէն ամէն, և իւ ամէն:

3. Էջ 476. ստորոտը.— Ո՛հ զմեղատու
Հոգս զվարդիս սնարման Քաճանայ, աղա-
չեմ յիշէ ի սուրբ աղաթս ձեր՝ ծնուղաք
և զարմիք իմով. և որ յիշէ արտի մտաք ի
մեկաց թողութիւն, Քա. Ած. զինք յիշէ ա-
մէն:

4. Էջ 549. ստորոտը.— Զեղկէյի ողիս
զվարդիս սնարման և մեղատու Քաճանայ
Հոգս, և զծնուպան իմ և զամենայն աղպո-
յնիս իմ, աղաչեմ յիշէ ի սուրբ աղաթս
ձեր. և որ յիշէ և արտի մտաք մեղաց թո-

ղութիւն խնդրէ, նայ Քա. Ած. զինք ի յիւր
միտանկատ զարուստն յիշէ ամէն ամէն:

ԼԳնձ յիշատակարան Գրչի.— 1320

Էջ 584.— Փառք ամենասուրբ Երբոբ
զուրեման և մի Աստուածութեան Հաւար և
Որդոյ և Սր. Հոգոյն ամէն:

Գրեցաւ եղանակաւոր տառս ի թուարե-
րութեան Հայոց յԱթ տմի, ի թագաւորու-
թեան Հայոց Լեւոնի, որդոյ թագաւորին
Աւանի, որ յայտ ամի վերափոխեցաւ թագա-
ւորն Աւան. և ի Հայրապետութեան տնտոն
Կոստանդուկ Կիսարացոյ, ի մարաքաղաքիս
Սիւսոյ, քնդ Հովնեան Սր. Նրբանիս, և
ոամք մեկատու և սնարման սուտանուն Քա-
ճանայիս Սարգսի:

Որդ աղաչեմ զամենեւեան, որք Հանդի-
պիք աման, ուամք կամ զաղափառու կամ
Հայկոյ ի սուրբ տառքս յայս, յիշեալիք զա-
նարման Քաճանայ զվարդիս, և զծնուպան
իմ զհանդուցեալսն և զկենդանիս և զամե-
նայն աղպոյնիս իմ, ի սուրբ աղաթս ձեր.
և զհոգեւոր եղբայրն իմ զԳրիգոր Գալիք, և
զեղբայր իւր զՍողոմոն, և զմայրն իւր՝
զՏայիթայ. և զայն եղբարքն և զամենայն
աղպոյնիք իւր, և զհանդուցեալ Հայրն իւր
զԿոստանդին, որ ստացաւ զայս ի յարդար
քնքից իրեանց, ի վայելումն ունձին իւրոյ,
և ի յիշեալի Հոգոյ իւր և իւրապոյն ա-
մենի. խնդրեալիք մեկաց թողութիւն ի Քէ.
Այ. մերոյ, մեկ առահասարակ ամենեղանց.
և որ յիշէ և արտի մտաք մեկաց թողու-
թիւն խնդրէ նայ Քա. Ած. որ առատն է ի
տուրս ողորմութեան, նայ քնդ միտն Հարխ-
րապատիկ առջէ ի Քէ. Այ. յուսոյն մերոյ ամ-
էն. և որ զամէնն տաւ նաչեւ իւր և իւր
ծնուպան Տէր ողորմեացի յիւրում զալլաւո-
ւանն ամէն ամէն և իւր իւրում ամէն:

և զհարեղբայրսն զստացաղի գրոցս
զԳրիգոր յիշեցէ:

Էջ 586-589. զտառարկ զրեթէ:

2356

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն.— 114

(ՓԳ. ԳԱՐ)

Ն.ԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասայ 12.5×6×6.5: Էջ 820: Հանգա-
մանք շատ յառ: Մագաղաթ նուրբ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնառողքը կար-
ժիր, ղյխատուերը կարժիր, սեւ եւ կա-
պույտ, մնացեալը սեւ մեյանով, միասին, 20
տող: Քույրդիր վարժ: Համառոտագրու-
թիւնը եւ խաղաղութիւն բոտ ստորականի:
Գունուոր զարդադիր եւ յուսանցադարդ Կա-
նոններու սկիզբը, մեծ բաժանումները հան-
դերձ գլխադարձով: Լուսանցադարձերուն
միայ ընդհանրապէս թատած է թուան մը:
Խորանցադարդ իւր սարձ, էջ 5. 317: Լուսան-
ցանկարք, էջ 63, 95, 106, 120, 251, 257,
261, 332, 395, 449: Կաշկապմ տախտակեայ
դրոյնադարդ: Սկիզբը շատ թերթի համարեա
դատարի:

ԲՈՎԱՆԴԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-4. դատարի:

Էջ 5.— Կանովն նմեղեան Բովակիւայ
եւ Աննայի.— Երգչեր որդիք Սիւնիսի...:

Էջ 25.— Գ.Զ.— Հարցն Աւետեաց Աստ-
ուածածինին.— Ուրախ լիք Մարիամ...:

Էջ 26.—

Աստուածածին Սուրբ Կոյս. որ ըզբանն Աձ-
յտնայնի բաւմ կրեցեր, ամուսնեայ մայր
սիւնին սուրբ եկեղեցւոյ. ի սմա ըզբեզ
հարսն երկնից եւ կոյս մեծագոյղամեմբ:

Որ ըզդղանիւք յուսեյն ի բեզ կրեցեր, աշ-
տումալ ոսկի եւ ցահ անկեան, վայելչադէս
ի բեզ տրաւառեցաւ խորհուրդ սուրբ եկե-
ղեցւոյ. ի սմա...:

Որ վերհամբարձեալ եղեր ի դասս երեշտա-
կաց. այսաւր տառնմարձ գերեւումըն հո-
գեւոր սուգամիմ. ի սմա...:

Հմտ. Ս. Վրդ. Ամատունի, Պարականոն

Շարականներ, էջ 118. եւ յս. Կան կարեւոր
տարբերութիւններ:

Էջ 27.— Կանովն Աստուածայայտնու-
քեան Հրազսույցին, Արեւմուրիւն.— Ու-
րախադիր Սրբուհի...:

Էջ 63.— Կանովն Ուրեքորդ Աւարն.—
Լոյս ի յուսոյ...:

Էջ 87.— Արեւմուրիւն յազատուաց
Որ զերկնաւոր...:

Էջ 95.— Կանովն Սրբոյն Ստեփաննի:
Էջ 106.— Կանովն Գովհաննու եւ Բակո-
րա:

Էջ 120.— Կանովն Գովհաննու Մարգա-
րէին:

Էջ 125.— Երգ Բուն Բարեկեցումն Ա-
ռաքի Կրակէին Աղուիացից, Տեսնոն Ներսէսի
տաղանդ.— Բանն որ ընդ Հար...:

Էջ 235.— Շարական Համախոյ:

Էջ 247.— Կանովն Գարուրեանն Վազա-
րու:

Էջ 251.— Կանովն Գարուրեան Տեսնոն...
Որ Վերաբհիւս...:

Էջ 257.— Կանովն Երկրորդ Մաղկադար-
դին.— Թագաւոր դոյնով...:

Էջ 264.— Կանովն ԼԲԵԺ Երեմիայա-
րին:

Էջ 278.— Կանովն ԼԲԵԺ Բարաբարին.—
Այսաւր ի կատարման...:

Էջ 281.— Արծաթսիրութեամբըն մոլ-
եալ...:

Էջ 284.— Ստ. Հր.— Եկալք Հաւատաց-
եալք...:

Էջ 285.— Երգ վասն երկրորդ տուր ա-
րաքսութեանն եւ վասն երկնային զաւրացն
Թի.— Արաքսական բանին հրաման...:

Էջ 295.— Երգ Տեսնոն Ներսէսի Հայոց
Կարողիկոսի աստղեայ յաղագս ԼԲԵԺ Ուր-
արի զերեքին Աւետարանացն.— Այսաւր
անճառ...:

նկարչի գունասեր ոսկեղոյ, Յովակիմ և Աննա
 էջ 8. Ծեռուիչ Տեառն 24. Այսմ և Եւա 100.
 Թարու թիւն Դադարու 192. Թարու թիւն Տեա-
 որն 238. Հոգեկայունս 318. Խաչ՝ փողահար
 չորս հրեշտակներով 410. Մարտիրոսներ 512.
 Վերջին Դատաստան 550. Անցք Կարմիր Մո-
 վէն 598: Կաշեկապմ տախտակեայ զրուժա-
 ցարդ: Ստացող՝ Պապտասար Գէն. Հրգեւցի:

ԲՈՎԱՆԻԴԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

էջ 1. գտարակ: Նոյնպէս էջ 4-6:

էջ 2. Կոտորակի — Համարածի Արքայն
 Միմաս — Պրտակ և փոքր պարծանաց...
 — Լուսն. թիւ 1984. 2. Հատոր. էջ 570:

էջ 7. Վերջ, Կոտոր չեղազիւ — Յիւս-
 տակ է Ար. Խմ. ի գունն Ար. Թակորայ. յի-
 ճակիւ ամ. Հայոց զբոստաններս Ար. Ա-
 թոռայ:

էջ 9. — Երգեցէք որդիք Արմինի...

— Ստորին յուսանցքին Կոտորակի
 թանաքով Կոտոր չեղազիւ — Յիւստակ է Ե-
 րուստակ է ի գունն Արքայն Թակորայ. Ով ոք
 հանցէ ի գունն Ար. (Թակորայ)՝ լիցի անիծ-
 եալ Ար. ամէն:

էջ 19. — Կանովն Անտոնաց Աստուա-
 ծածնին:

էջ 25. — Կանովն Աստուածայայտ. Դը-
 րագա:

էջ 62. — Կանովն Տեառնոցապաշին
 Արքիմուքին:

էջ 66. — Կանովն Անտոնի Անուպատակա-
 ըին:

էջ 69. — Կանովն Արքայն Թեոդոսի Բա-
 ցարի:

էջ 72. — Կանովն Դաւթի եւ Թակովրու
 Արքիմուքին:

էջ 75. — Կանովն Արքայն Ստեփանոսի
 Դաւթ:

էջ 79. — Կանովն Պետրոսի եւ Պողոսի
 Արքի:

էջ 83. — Կանովն Յովնանու եւ Թակով-
 րայ:

էջ 95. — Կանովն Յովնանու Դաւթարէ:

էջ 98. — Կանովն Արքայն Սարգսի
 Զաւր:

էջ 101. — Երգ Բուն Բարեկեցեալին...

էջ 151. — Կանովն Արքայն Քառաս:

էջ 168. — Անտոնի Արքայն Գրիգորի Լու-
 սաւորչին:

էջ 193. — Կանովն Թարու Թեառն Դազա-
 րա:

էջ 196. — Կանովն Դաւթտեան Տեառն
 յԵրուսաղէմ:

էջ 200. — Կանովն Երկրորդ Դազկազար-
 դի: — Թագաւոր գործ...

էջ 205. — Կանովն Դեմի երեւոյթարի
 ...:

էջ 211. — Կանովն Դեմի Հինգշաբաթի:

էջ 215-46. — Կանովն Դեմի Ուրարիկ
 Արքիմուքին — Այստեղ ի կատարումն...

էջ 221. — Երգ Տեառն Դեմի...
 Այստեղ անձառ...

էջ 232-3. — Կանովն Դեմի Կարապետ
 Երազման Տեառն — Պարզաւորում...

էջ 239. — Այստեղ յարկառ...

էջ 249. — Կարապետ Ար. Գոհանու Դը-
 կրային — Նախալարեալն...

էջ 296. — Կարապետ Հինգշաբաթիս Հա-
 րարածին է:

էջ 317. գտարակ:

էջ 319. — Կանովն Պետրոսի...

էջ 339-340. — Կանովն Դեմի Երեւոյ
 Կանովն Դըմիտրի — Արեւիկան արգարու-
 թեան...

էջ 350. — Կանովն Արքայն Գրիգորի Լու-
 սաւորչին:

էջ 355. — Կանովն Որդոց եւ Թառանց...

էջ 359. — Կանովն Արքայն Դեմի Լա-
 րային:

էջ 363. — Կանովն Արքայն Լուսինի-
 եանց...

էջ 377. — Կանովն Վարդապետին Առ-
 ջի Աւարին:

էջ 391. — Կանովն Փոխման Աստուա-
 ծածնին ասացի Աւարին:

էջ 402. — Կարապետ Վարդապետի երգ-
 կացոյն ասացեալ Անտոնի Սուրբ Աստուա-
 ծածնին:

էջ 409. Բարեկեցի տարեւոր գրչէ — Գո-
 վանու Դեմի Կանովն Դեմի Կանովն — Որ ի
 յամենայն վերջերորդի...

էջ 411. — Կանովն Նախալարեալ Ար-
 քիմին...

էջ 444. — Այլ Հարցն Արքայն Դաւթարէ-
 իլ — Որ Երեւոյթին...

էջ 446. — Կանովն Դեմի Կանովն Վարդա-
 պետին:

էջ 449-450 — Կանովն Սրբոյն Յակով-
բայ (Բժքլմս) Հայրապետին . — *Թաղթոյ*

էջ 453 — Կանովն Մանկանցն Բերդե-
հեմի :

էջ 455-6 — Կանովն Սրբոյն Հրեշտակա-
պետացն . . . — *Որ յանէից* . . . :

էջ 459 — Կանովն Սրբոյն Հայրապետա-
ցին . . . :

էջ 467 — Շարական Սրբոյն Իգնատիոսի
Հայրապետին :

— Շարական Սրբոյն Յոհաննու Ոսկե-
բերանին :

էջ 466 — Շարական Սրբոյն Բարսի
Հայրապետին :

— Շարական Սրբոյն Գրիգորի Աստուա-
ծարանին :

էջ 467 — Շարական Սրբոյն Եփրեմի :

էջ 470 — Շարական Սրբոյն Թէոդորո-
սի Զօրավարին :

էջ 513 — Կանովն Համբէն Մարտիրո-
սաց ի Քս . :

էջ 551 — Կանովն Համարէն Ննդեցեայ
ի Քս . :

էջ 599 — Արհնութեան Գարուրեան
Տեսնոմ մերոյն :

Յիշատակարան Ստացողի . — 1651

էջ 632-633. *Բարդղիմէոս* . — *Ես տէր Պաղ-*
տատարս Հրէիցի , ի Սր . երեսագէտ , ի Քր-

ին Ռ. և Ճին. ի հալալ բնից իմոց ըստացայ
յիկոսնակաւոր տառաւ եւ զատուածարան կը-
տակաւ. և զխրնկայի տուփաւ, և զանազան
ծաղկաւոր բուրաստանաւ, և զպողայի դրախ-
տաւ, և զքաղցրամաշակ հոգեղէն կերակու-
րս, որ կոչի Շարակնոց, յիշատակ ինձ եւ
ծնողաց իմոց՝ Էնիաթին և մղտեսի Մանու-
չակին, և կողակցին իմոյ մղտեսի Փարիխա-
նին, և նորարողոջ որդոյն իմոյ՝ սարկա-
ւալ Էրեմիային, և փոխեցիւրցն առ Քա. եղ-
բորս տէր Պետրոսին, մղտեսի Ղարիպճանին,

և Զարդարին, և զստերացս Բ. Հոփախմին
և Ճիւս Էրեմիային, և ՄԷրտին. և զամ-
արենառու մերձաւորան մեք յիշեցէք և լիծ
ողորմի ասացէք. և լիծ. բարով վայելել
տայ զՇարակնոց տէր Պաղտասարին և իր
որդւոյն սարկաւալ Էրեմիային տմէն:

Ներքեւ լամիայր զրով.

Յիշատակ է Սբ. Երուսաղէմայ յառն
Սբ. Յակոբայ քրիստոսանիստ Սբ. Աթոռայ
Քրիստոսի և Հայոց վիճակաւ:

Էջ 634-636, դատարկ:

2358

Շ Ա Ր Ա Կ Ա Ն.— 116

Արմաղաց Գիւլ

ՌՀԸ = 1620

ՆԿԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտաւ 12×8×5.5: Էջ 744: Հանգա-
մանք շատ լաւ: Մագաղաթ նուրբ: Գրիչ և
Մագիկոյ՝ կրակոս, տաշկերաւ քիւղանցի Սար-
գիս Քաշանայի: Գրութիւն՝ խորագիրները
կարմիր, սկզբնատողերը և ղյխատառերը
ոսկեպոյն, մնացեալը սև մկանով, միա-
սին, 28 տող: Բնորդիւր մանր կանոնաւոր:
Համատասարութիւնք և խաղաւորում սուր-
բական: Դուռնուր, ոսկիստեղ զարդաւոր և
յուսանցաւոր կանոններու սկիզբը, մեծ բա-
ժանութիւնը հանդիմադ ղյխալարողով: Որո-
նալար իւր սարք, էջ 7. 277, 375, 477:
Լուսանցանկարք թուով 31: Նկարք, Աննա,
Յովակիմ, էջ 6. Իւղարկը կանայք 276, Հո-
ղեղայուստ 374, Ս. Ուշ և փողահար հրեշ-
տակներ՝ կեդրոնը Քրիստոս ըջմանակի մէջ
սաւառմաւորութեամբ. 48ս. Գա. յորժամ
բարբառք նուազին, փոյն զոչի Գարբիէլին
էջ 176: Կաշեկաղմ տախտակեայ դրոշմա-
լարց: Պահպանուի մագաղաթեայ սկիզբը և
վերջը երկուական թերթ, յատինեղն, ման-
րատաւ: Ստացող՝ Սիմէոն Վրդ. Ապարան-
ցի:

ԲՈՎԱՆԻԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-3.— Լատիներէն պահպանակ:

էջ 5. դատարկ:

էջ 7.— Երգեցէք որդիք Սիւրբի...:

էջ 19.— Կամովն Ա. ետեւաց Աստուա-
ծածնին:

էջ 26.— Կամովն Աստուածայայտու-
րեան ճրագալուցին Արեմուրիին:

էջ 77.— Կամովն Անտոնի Անապատա-
կանին:

էջ 80.— Կամովն Սրբոյն Թեոդոսի քա-
ղաւորին:

էջ 84.— Կամովն Կալիքի եւ Յակովբայ:

էջ 87.— Կամովն Սրբոյն Ստեփանոսի
Նովոսավկային:

էջ 92.— Կամովն Պետրոսի եւ Պաղտսի
Արեմուրիին:

էջ 96.— Կամովն Յովակնու եւ Յա-
կովբու:

էջ 110.— Կամովն Յովնանու Մարգա-
րէին:

էջ 114.— Շարակաւ Սրբոյն Սարգսի
Զարաւարին:

էջ 116.— Երգ Բաւն Բալեկեմդամին Ա-
ռաքի Կրակէի Ազուհացից, Տեառն Ներսէսի
ասացեալ:

էջ 140.— Կամովն Սրբորդ Կրակէի Ա-
զուհացից:

էջ 174.— Շարքաւ տւր Սրբոց Քառաս-
նիցն:

Էջ 194. — Այս շաբաթ ասի Գրիգորի
Լուսաւորչին :

Էջ 224. — Կանովն Յաբուրեան Վազա-
րու :

Էջ 228. — Կանովն Գալըստեան Տեառն
յ յերուսաղէմ :

Էջ 232. — Կանովն Երկրորդ Մաղկա-
զարդին :

Էջ 277. — Այսաբ յորեան . . . :

Էջ 318. — Յայս Հինգշաբթիս Համբար-
ձումն է :

Էջ 375. — Առաքելոյ աղաւնսյ . . . :

Էջ 408. — Այլ Կանովն Յովհաննու Մը-
կրային . — Զմարգարէ բարձրելոյն . . . :

Էջ 411. — Կանովն Սրբոյն Գրիգորի
Լուսաւորչին :

Էջ 419. — Կանովն Սրբոյն Ներսէսի Հայ-
րապետին :

Էջ 423. — Շաբաթան Սրբոյն Սահակայ
Հայրապետին :

Էջ 424. — Կանովն Սրբոց Հովսիսիւնանց
Աւրիմու . — Առձինք Նրաբեայրք սիրոյն
Քրիստոսի . . . :

Էջ 456. — Կանովն Փոխմանն Աստուա-
ծածինն Առաջի Աւուրն :

Էջ 462. — Առձինք Սր . Աստուածածինն
ասացեալ ի Կիրակոս վարդապետէ Եզրմկեց-
ւոյ . — Արեւելք գերարին . . . :

Յիշատակ շրջանսն արեւելք

Իժ 477 — Քվ. ստեղ. — Ի վերա վիժի
Հաստատոյ :

Իժ 517 — Կանովն Մեքսիկայ վարդա-
պետին :

Իժ 521 — Կանովն Սրբոյն Բակովբայ
Մթնոն Հայրապետին :

Իժ 528 — Կանովն Սրբոյն Հրեշտակա-
պետացն . . . :

Իժ 538 — Շարական Իզմատիոսի Հայ-
րապետին :

Իժ 539 — Շարական Սրբոյն Յովհաննոս
Ոսկեքերականին :

— Շարական Սրբոյն Բարսեղի Հայրա-
պետին :

Իժ 540 — Շարական Սրբոյն Գրիգորի
Աստուածաբանին :

— Շարական Նիկիտայոսի Հայրապե-
տին :

Իժ 541 — Շարական Սրբոյն Կոզի Հայ-
րապետին :

Իժ 542 — Շարական Սրբոյն Նիքիմի :

Իժ 545 — Շարական Թեոդորոսի Զինա-
ւորին :

Իժ 553 — Շարական Սրբոյն Աստուածա-
բանին :

Իժ 554 — Շարական Սրբոյն Վարդա-
նանցն — Արիստակա . . . : — Նորաշրջա պր-
ապետ . . . :

Իժ 590 — Շարական Կիրակոսի — Ա-
նրակիրն Աստուած . . . :

Իժ 591 — Կանովն Համաբէն Ամենայն
Մարտիրոսացն :

Իժ 634 — Կանովն Համաբէն Ամենայն
Ննջեղեղոյ Ի Քս. :

Իժ 690 — Արեհնոս Երեմի Գարուրեան
Տեառն մերոյ Յի. Քի. :

Յիշատակարան Գրչի. — 1629

Իժ 730 —

Փառք ետակի Աստուածութեանն,
և Ժիւղի անձառ ընտրեալն,
Երրորդութեանն անքրննական,
և Ժիւղի անքրննականն :

.

Գովհաբ բոգեղ, ով շարական,
շարական ահուշք ևս զանազան,

յեկեղեցիա շարողական,
որպէս վականն աշարեռնան :

.

Այս մատենիս աստուածաբան,
յանապետեալ ականցա որ կան,
տէր Սիմէոն վարդապետն
այրն պատուական :

Վարիք վայելալ չընտանական,
վարժեալ ի վարժ ճարտարական,
խոնարհ հոգեւոյ և հեղաբան,
և խրատորչ որոց մարդկան,
վաճառականա իրր զեղջերան,
յողբերա քուրջ անձաշական,
ևս զբժաղբիլ զսա զանազան,
ևս զարդարել ևս ճարտարան :
Զոր ևս շարեալա աւիարան,
և ի յարի զործոցս ունայն,
կիրտկոս հոգս և անարժան
կատուցելի զիտին հրաման :
Մարմնոյս աշխատ զործիական,
հոգեւոյ յար ևս ժրտարան,
զբժաղբեցի ևս ծաղկեցի,
զգոն և ի նեղ ժամանական :
Ի թվականիս թ [= հազար] ամեան,
ՀԼ [= եօթանասուն ութ] թիւ ընդ նր-
մայն :

աստուծոցա սա ի յրման,
յնորհա Սրբոյն Երրորդութեանն :
Որք հանդիպիք սրմա տեսան,
կամ վայել և յայտ յորտոտան,
միշտ ասացէք զճէր ողորման,
և լետ նորա բղձայր մեղայն,
ամէն :

Եւ արդ զբեցա ևս ծաղկեցա ևս զանա-
կատար տառս, և աստուածաբան կատար, և
խրեկալի տառս, և զանապան ծաղկաւա
րորտաւանս, ևս զբողոյի զբախտս, ևս
քողցրածալի հոգեղէն կերակուրս, որ կո-
չի Շարականոյ, ի յա ևս յորտոր օրինակ, որ
է ի յիկ կուցեղայ, ձեռամբ յողնեմի ևս
նիմաստ զբչի, մեղաւոր կիրակոսի :

Շնորհիս Տեառն սկսայ ևս ողորմո-
թեամբ նորին կատարեցի զսորբ զիրքս, ի
թվականիս Հայոց ՌԶԼ ամին, ի յերկիրս
Մայեկաց, ի զեղս որ կոչի Աւրեղաց, ընդ

Հովանեան արքայ զլիաւոր աստաքելոցն Պետրոսի եւ Պօղոսի, եւ Արքայն Գլորիանայ Չօրափարին, ի դատն եւ ի նեղ ժամանակիս, յարում նեղիմք ի հարկապահանջութենէ անարինաց։ Դանդի եւ թանցիկս աստականայ բռնութիւնն եւ նեղութիւնն ի վերայ աշխարհիս, եւս ասուել արդիս Հայոց. զոր յուսամք եւ հայցեմք ի յամենատա քաղցրկամք մարդասիրէն Աստուծոյ, որ վերստին նորոյնցել, կանգնեցել եւ հաստատեցել զաթոռ եւ զպատգան իշխանութեանն զհայրապետին մերոյ եւ զթագաւորին, յատաֆին սէր եւ ի միարանութիւնն, եւ աներկիւղ եւ անփնաս պահեցել զարդս Հայոց ի պէսպէս փորձանաց ինքեայ եւ արտաքոյ ամէն։

Եւ արդ եւ անպիտանս եւ անիմաստս ի զրշայ, ստարացեալ եւ Հեռացեալ յամենայն րարի զործոց, Հող եւ մոխիր Կիրակոս, մեղօք լցեալ եւ տապկանեալ, բազում աշխատութեամբ եւ շարժարածօք զրեցի զԵրանկանոցս. քանզի ասուքս իմ անցեալ է եղբարք, եւ Դ ամ լցեալ, եւ ես յարճաւրկ եղեալ յերես իմ զրեցի զայս բովանդակ, Վասն որոյ անմեղադիր լիւրտք իւղչորութեան եւ սխալանացս եւ Ած. ուղորմի ասացէք ինձ մեղաստիրս եւ ծնողաց իմոց, Մուսիսին եւ Թուխկին, եւ եղբորն իմոյ Յասկին, եւ նորա օրդոցն տէր Յովանիսին, Ղազարին եւ Սիրունին եւ Աբեյին, եւ իմ կենակցին Մուսթին, եւ մեր տղայոցն Գոհար սուտ մահապաշտն, Գողային եւ զեւորայ Մուսիսին, եւ փեսային իմոյ տէր Գրիգոր Խիլանցոյն, եւ ամ. արեան մերձաւորաց իմոց կենդանեաց եւ մեռելոց, ամէն։

Արդ եւ ունայնս ի բարեաց զործոց կիրակոս, աղայեմ զձեզ կողկողապին պաղատանաւք, զի լի սրտի եւ բոլոր հաստոյ խնդրեցէք յԱստուծոյ զթողութիւնն մեղաց իմոց եւ ծնոյացն եւ ամ. արեան մերձաւորաց իմոց. եւս ասուել փարպետին իմոյ, տէր

Սարգիս Խիլանցոյն, որ բազում շարժարեցաւ ի վերայ իմ ի յատուցանելն զբին եւ ծագկին. մի թէ Ած. ձեզ ողորմեացի յիւր միասնեղամ զայուստն, եւ լսել տա զերանաւետ քաղցր բարբառ թէ՛ Եկայք ասընեալք Հօր իմոյ ժառանգեցէք պատրաստեալ ձեզ զարքայութիւնն։

Դարձեալ կրկին անգամ յիշեցէք ի Քրիստոս եւ Աստուած ողորմի ասացէք ստացիլի ստրա։

Եկեմագոյն յիշատակագրութիւն.—

1686

ԽԳ ԴՄ. նախորդին ներքեւ, բոլորքն նորարակելով.— Ձեպարանից զԱրմէն Վարդապետն, որ աստաքեաց զԵրանկանոցս ի Ար. յերուստղէմ, ընդ Մոկացի տէր Դուխին, յիշատակ ի դուռն Ար. Յակոբաւ. զոր վերոյ զրեալ քահանայն անյապաղ ըրելով հառոյց ի թղթ Հայոց Աճին, ի Ար. յերուստղէմ, եւ եղ յիշատակ յախտեանկան եւ անթիժ ի Ար. Յակոբ յԱթոս Հայոց ուղկին. ի յատաճնորդութեանն Ար. Երուստղէմայ Յոհաննէս Վարդապետին։ Եւ հանդիպողք սուրբ տառիս, եթէ օրինակելով, եթէ կարգաւով, յիշեցիք ի մտքաւորայ յաղօթն ձեր զատուցող ստրա զվերոյ զրեալ Արմէն Ապարանից Վարդապետն, որ եղ յիշատակ ի Ար. յերուստղէմ, ի դուռն Ար. Յակոբայ։ Խե թէ քանդիցեի եւ հանձն զսա ի զրանէ Ար. Յակոբայ, կամ զղանալով, կամ աղանալով մասնելով, զպատիմն կայանին առջէ, եւ զգաման Յուդային եւ յղխալահանուացն, եւ յաւ պահօգքն եւ խնամ տանողքն, եւ ոչ հանողքն ի զրանէ Ար. Յակոբայ, ասընեալ յԱստուծոյ եւ ի Արքոյն նորա, նուեւ ի մէնջ. ամէն։

ԽԶ ԴՅՅ-ԴԿԿ. զատարկ։

ԽԶ ԴԿԿ-ԴԿԿ. յատարկէն պահպանել։

2359

ՇԱՐԱԿԱՆ.—117

Անթուր

Ռիկ — 1592

ՆԿԱՅԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մատյ 12 . 8 . 5 . 4 . 5 : էջ 788 : Հանդա-
մանք յու . յուսանցքի ցեղաշարութիւն թե-
թե : Թույլի գորշորակ : Գրի : և Մաղկոյ՝
Վաճան երկց Ձեթանցի : Գրութիւն՝ սկզբ-
նատողերը և զլիսառատերը սակեցոյն , երկ-
րորդ տողերը կարմիր , մնացեալը սև : Մեկա-
նով , միասին , 21 տող : Բարբոսի վարձ :
Համառոտագրութիւն և խաղատրում ու-
ժարական : Գանձուքը պարզապէս և յուսան-
ցապարզ կանոններու սկիզբը , մեծ բառ-
նումները հանդերձ զլիսապարզով : Լուսան-
ցանկաբար թուով բառներկու : Խորանարդը
խորտարք , էջ 11 . 301 , 401 , 511 : Նկարք՝
ենթադրույ ընդհանրապէս .—

- 1 . Յովակիմ և Աննա , էջ 10
- 2 . Մշուռն Տեառն , 30
- 3 . Մկրտութիւն Տեառն , 63
- 4 . Գալուստ Տեառն ի Տաճարն , 80
- 5 . Եւրոպիւն Ղազարու , 240
- 6 . Գալուստ Տեառն յերուսաղէմ , 246
- 7 . Աղամ և Էւայ , 255
- 8 . Խաչկոթութիւն Տեառն , 277
- 9 . Իզարէր Կանաչք , 300
- 10 . Երեւումն Տեառն յետ Եւրոպիւն , 316
- 11 . Համարաբան Տեառն , 374
- 12 . Հողկարտառ , 400
- 13 . Այլակերպութիւն Տեառն , 471
- 14 . Վերադարձումն Ս . Աստուածածնի , 188
- 15 . Ս . Խա . և փոշոշար Տեղաւաններ՝ կեղ-
րունք Գրիստա շրջանակի մէջ՝ զոյգ ար-
ժանագրութիւններով , վերը երկաթադիր
«ՏԻ՛ . ԱՄ . ԲՈ՛ . ՓՈ՛» , վարք յորդորի
«ՏԻ՛ . ԱՄ . ԲՈ՛ . ՓՈ՛» , էջ 510
- 16 . Սարտիբաներ , 636 :

Կաշեկապմ տախտակեայ զրոյմազարդ :

ԲՈՎԱՆԴԱՅՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-2 , մաղաղաթ , դատարկ :

էջ 3 .— Երբ ԱԶ յիշէ , դու ԳԶ տա . . .

էջ 4 .— Մեծացուցէ նմանիւն Գի . :—

Ս . Երախտիկ Աստուածածնի . . .

էջ 5 .— Մեծացուցէ Գովանդու յնման-
եան .— Որ ի յամանն վեցերորդի . . .

էջ 6 . դատարկ :

էջ 7-8 , մաղաղաթ , դատարկ :

էջ 11 .— Կանովն նմանիւն Սրբաւիտ

51 .— Մկրտութիւն Տեառն
Թ . 2359 , էջ 63Աստուածամկին ի ծնաղայ իւրոց՝ Գովակի-
մայ և Լեւոնայ .— Երկեղէք որդիք Սիւսիէջ 22 .— Կանովն Աւետեայ Աստուա-
ծամկին Արքիմ . :էջ 31 .— Կանովն Աստուածայայտու-
րեան ճորգալուցին Արքիմ ի իմ :

էջ 64 . դատարկ :

էջ 68.— Մեծացուցէ՛ք Բարութեան
Տեառն մերոյ Յի. Քի. :

էջ 80.— Կանովն Տեսներնդառաքին,
Յի. Քի. փառասնարեայ ի Տանարն :

էջ 85.— Կանովն Անտովմի Ամապատա-
կանի :

էջ 89.— Կանովն Թէոդոսի քաղաւորի
Աւրի. :

էջ 93.— Կանովն Դաւրի Մարգարէի եւ
Յակոբոյ ՏՈ. :

էջ 96.— Կանովն Սրբոյն Ստեփանոսի
Նախա. :

էջ 120.— Երգ Բուն Բարեկենդանին ա-
ռաքի Կրակէի Ազուհացից. . .

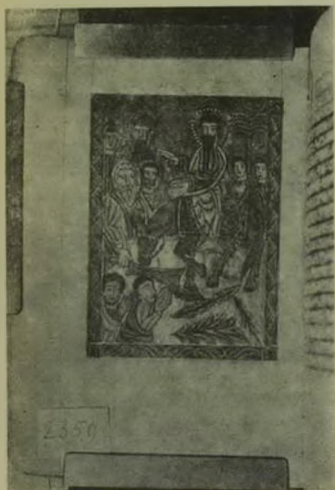
էջ 151.— Կանովն Ներորդ Կրակէի Ա-
զուհացից :

էջ 190.— Շաքարն արն Սրբոց Քա-
ռանից :

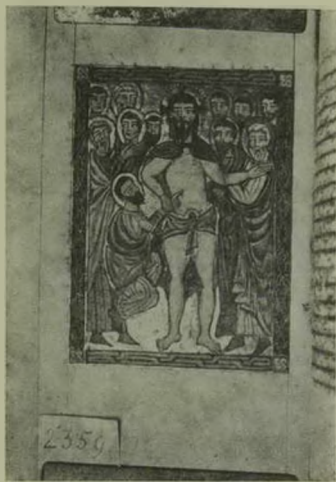
էջ 211.— Շաքար ար Սրբոյն Գրիգորի
Լուսարշիմ, Յովհաննէս Վարդապետի ա-
սացեալ է անձ. :

էջ 241.— Կանովն Բարութեանն Ղազա-
րու, զոր յարոյց Տէրն Քս. ի մեռելոց զջոր. :

էջ 247.— Կանովն Դաւստեան Տեառն

52.— Մաղկազարդ
Թ. 2359, էջ 246

53.— Երեւումն Տեսուն
Թ. 2359, էջ 316

էջ 101.— Կանովն Սրբոց Առաքելոցն
Պետրոսի եւ Պ. :

էջ 106.— Կանովն Յովհաննու եւ Բա-
կովորի Աւրի. :

էջ 110.— Կանովն Համարէն Առաքելո-
ցն Քի. Աւրի. :

էջ 121.— Կանովն Յովնանու Մարգա-
րէիմ :

էջ 125.— Շարական Սրբոյն Սարգսի
Ջարակարի :

էջ 128.— Շարական Համամայ :

յերուսաղէմ :

էջ 255.— Կանովն Մեծի Ներկարարիմ
Աւրի. :

էջ 278. Կատարկ. :

էջ 279.— Երգ Տեառն Ներսէսի Հայոց
Կարողիկոսի. . . Այստաւ անձառ. . . :

էջ 301.— Կանովն Սրբոյն պատէհին
Արիմուրի. :

էջ 314.— Նախայայտեան քանին պատ-
մոյ. . . :

էջ 317.— Կանովն Նոր Կրակէիմ կրկին

Չատկին — Նորադեպ կողմից :

Էջ 3875. — Բայս հինկշարքիս Համբար-
ձու մն է :

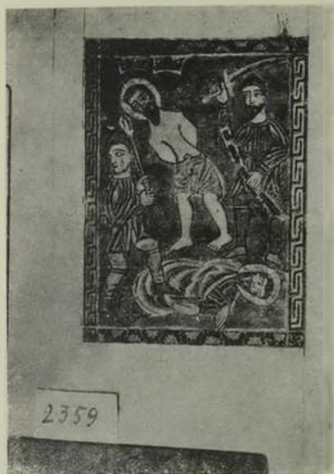
Էջ 382-383. անմաքուր :

Էջ 401. — Կանովն Պենտակոստին Արե-
նուրի մ :

Էջ 439. — Կանովն Արբայն Գրիգորի
Լուսամբոյի. — Ով Երջանիկ . . . :

Էջ 453. — Կանովն Սրբոց Հուսիսմեանց
Արեհու : :

Էջ 470. — Կանովն Վարդապետին Առաջի
Ամարն :

54. — Մարտիրոսներ

Թ. 2359. Էջ 636

Էջ 172. գատարկ : Նաշաղէս Էջ 487 :

Էջ 489. — Կանովն Փոխումն Աստու-
ծածնին . . . :

Էջ 511. — Կանովն Նաւակատեաց Սուրբ
Խաչին, Արեհուրի մ — Ի վերայ վիճի Հա-
ւատոյ . . . :

Էջ 545. — Կանովն Սրբոց Մարգարէից
Արեհուրի մ — Որ գատարածաին . . . :

Էջ 556. — Կանովն Սրբոց Թակովայ
Մարգարէի Հայրապետին :

Էջ 563. — Կանովն Սրբոց Հրեշտակա-

պետացն Միքայելի եւ Գաբրիելի եւ ամ. երկ-
ուոր զօր :

Էջ 635. գատարկ :

Էջ 637. — Կանովն Համարէն Արեհու
Մարտիրոսաց :

Էջ 681. — Կանովն Համարէն Արեհու
Նիգիցեոց ի Քրիստոս :

Էջ 741. — Արեհուրեհներ Թարսիսեան
Տեառն մերոյ եւ Փրկչին Յի. Քի. :

Էջ 785. բարդիւր մէջ, տարբեր գրչի.
— Թահեղ աւուր Սարգիսի :

Էջ 787. մագաղաթ, գատարկ մեծագոյն
մասամբ :

Մանր յիշատակագրութիւն Գրչի. —

1. Էջ 29. ստորոտ. — Չվաճան տնա-
ւան եւ տնորհեալ զծոյ Շարակնոցիս եւ
ճոյկոյս, եւ զծրնոցս իմ ազգայանաբ, ազա-
լեմ յիշել ի սուրբ աղաթս ձեր. եւ որ
յիշէ՝ յիշել յիշի յամենառաւոյն Աստուծոյ,
ամէն :

2. Էջ 128. ստորոտ. — Չվաճան տնա-
ւան ու՝ արուեստաւորաց եւ պարտաւիճա
ամենեկուն զծոյ շարակնոց, ազալեմ յիշել ի
սուրբ աղաթս ձեր, Հանդերձ ծնաւոյս եւ
ազգայանաբ, ով սուրբ ուսումնաւոր
սուրբ եկեղեցոյ, տուր զոյրոյն վասն Աս-
տուծոյ :

3. Էջ 239. ստորոտ, մտաւորաւ :
Եւս իմ եւ Տէր Թիմոս Փրիստոս,
որ յարուցեր յղկապարս,
ի միտանդամ քս զայրտեանն
յորոյ եւ զիս Տէր լնի սրբոյն :

4. Էջ 245. ստորոտ. — Ով սուրբ Ժու-
հանաբ եւ ուսումնաւոր տարկաւորոնք,
յորում Շարակնոց տեանէք, եւ կամ քան
աւելիք, անեկապիւր լերուք տու իս, զի չի
Հմտաւ այսմ արուեստին ամենայնիւ երես
անեկեայ ազալեմ զմեզ, ով սուրբ Հարք եւ եղ-
րարք, որ վաճիւր եւ յաւ տեանէք, զի քա-
ղամ տաւառաւոր զերեսալ Շարակնոց
այս : Վասն այնմ յիշեալիք, եւ տուր զոյր-
մին զծաղիք՝ Վաճան տնործան ծառայի
Տեառն :

5. Էջ 253. ստորոտ. — Չզծոյ տնա-
րինականաց, զվաճան տնործանս, յիշեալիք
ի մաքրափայլ աղաթս ձեր, ով տեսող :

2360

ԱՌԵՏԱՐԱՆ.— 71

[Գլխովոր]

92 — 1321

ՆԿԱՐԱՆԻԹԻՒՆ.—

Ծառայ 11×8×5×5: Թերթ 287: Հան-
դամանք ցառախ: փնասուած թացութենէ-
նտրուութիւն կրած՝ տուժելով յասանցքնե-
րէն: Մտադարձ անողորմ: Գրիչ և նկարա-
դարդող՝ Թարսա [Տարնացի]: Գրութիւն՝
սկիզբնառողորմ, զլիապատուութիւն և անհա-
կուն անունները սկիզբն, համարադրերը սկ
և կարմիր, մնացեալը սև միւսնով, երկ-
սին, 23 տող: Բոլորդիք մարմ Համառո-
տագրութիւնք սովորական: Գունաւոր սկե-
խան զարդադիր և լուսանցարդ հա-
տաններու սկիզբը: Խորանայարդ իւր սա-
րսք, 5կ, 19ա, 99ա, 147ա, 222ա: Եկարք յա-
ժող, յալց դարձաւորաբ որ անպարտ: Նո-
րադարձիւն մամանկ ոմանք տեղափոխուած
և սխալ տեղ գիտեցուած են:

1. Ս. Մարթն, Թղ. 18ր

2. Միտոն, Տեառն, 21ա

3. Մկրտութիւն Տեառն, 26ա

4. Խաչկութիւն Տեառն, Վալդ Թող. Հր-
րէից: արձանադրու Թեառն, 90ա

5. Իդարեր Կանաչ, 93ա

6. Ս. Մարկոս, 98ր

7. Ալլակերպութիւն Տեառն, 119ա

8. Մուտք Տեառն յերտաղէմ, 127ա

9. Ս. Ղուկաս, 146ր

10. Աւետմէն Գարիկէլի, 149ա

11. Քառանդորեայ ի Տաւառն, 155ր

12. Թովհաննէս և Պրոխորեան, 222ր

13. Սր. Վերնատուն, 247ր

14. Թարութիւն Ղազարոս, 253ա

15. Հողեղայտատ, 264ր

16. Համարադրմէն Տեառն, 282ր:

Կաշկեղծ խաւարտուայ դժադրողմ, Ստա-
ցող՝ Վախտի իշխանուհի՝ տմոսին Պր.
Բուրթլի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Թղ. 1ա, 2ա, դատարկ:

Թղ. 1ր, յետնադրն յիշատակագրու-
թիւն, անհարթ զրոյ, Թերատ:

Թղ. 4ա.— Զանկ.— Ա.— Վասն Մոգու-
զրն:

Թղ. 6ր.— Կատարկ:

Թղ. 7ր.— Ստեքի կարպիւսանի սիրելի
հարար ի Տէր ողջոյն:

Թղ. 9ա.— 17ր.— Կանոնի տախտակներ,
10 էջ իւր կարճաների զարդերով, Տէր թող-
մագոյն սովորական, փոխ առ փոխ, զէմ զի-
մաց:

Թղ. 18ա, դատարկ:

Թղ. 19ա.— Աւետարան քոտ Մարտիւն-
սի:

Թղ. 21ր. դատարկ: Կոյնպէս Թղ. 26ր,
90ր, 93ր:

Թղ. 95ա.— Գլխով Մարկոսի Աւետա-
րանին:

Թղ. 96ր.— Կապիւս իւր ի Մարկոսի
Աւետարանին:

Թղ. 97ր.— 98ա, դատարկ: Կոյնպէս 119ր,
127ր:

Թղ. 99ա.— Աւետարան քոտ Մարկոսի:

Թղ. 143ր.— ... և ոչ ուժեք ինչ առա-
գին, զի երկնէին:

Թղ. 144ա.— Ղուկայ Աւետարանին Գր-
լովիք:

Թղ. 146ա, դատարկ: Կոյնպէս 149ր,
155ա:

Թղ. 147ա.— Աւետարան քոտ Ղուկա-
սոս.— Քառանդ թողմաք յաւարեցին:

Թղ. 221ր.— Գլխով քոտ Բովիաննոս
Աւետարանին:

Թղ. 223ա.— Աւետարան քոտ Բովիան-
նոս:

Թղ. 233ա, ստորին յասանցքին, բոլոր-
դիր.— Եւ Հրէշտի Տեառն քոտ մամանկին
իջովք յաւաղանն և յողիք զճոսան, և որ
նախ ի շարժմէն թուրցն իջլանէր՝ բժշկէր:

մտ զդոկայեցեսաւ արդմա զտոյտ մամուհազ
կո . զսամապատեմ . զպէկոմաւ . ետկող
տքո իմեցիցի զտքրտէս . աւյ . զստառայ
մի իմաք իմցի . զպիսիպ . մ 186 . հիլ . 7

1. Ժամկէտ տրվել է ղեկնակի մասնակց-
 քանակի, որ հիմնարկում մտնի ղեկնակի
 7-րդ մասով կառուցվող տնային համայնքի
 1-ին փուլով, որ փուլի ղեկնակի մասնակց-
 անդամներն ղեկնակիում որոշումներ
 կառուցվող հիմնարկում կառուցվող տնային
 համայնքում մասնակցություններն որոշումներ
 կառուցվող հիմնարկում կառուցվող տնային
 համայնքում կառուցվող տնային համայնքում

—սպառնալու միտմամբ որ զվարդումով անուն
—դմանն որ ի կիկմալ զգրի զգրման հարգմ
—ուն հզմանն որ ի ԶԶԶԶ — ԶԶԶԶ — ԶԶԶԶ :
1781 — վճիվ յստմոկտամով:

Ժեսոյ ԿՅԻ կմտտուն 187...
 Վրամուսայի մկաթովից զատն Բուլ
 -բակետեոր կողմեսնուն 1887-1896...
 1897 1898 1899
 ելի ոչկողմը կմտտուն 1901...
 — զարգանալու զորք եւսկողմ

ուսեկի, որ համարէ, հորով, կուտէ ամաց
յոյրօքութիւն, ի յաւիտ զարուց շնչասպառ եւ
կենդանանորոյ տա ուղղեկան յախտենիս, ի
յաւարտումն կառարածան հնգետասան յորե-
ւինին քանից ամաց յաւելեալ թուոց՝ որ է
22 տմի յարեթական տումարի: Ըստ զբու-
թեան եւ տարտման սուրբ . . . անուանեաց
[բստ] որում էր թիւ [թու]տեղութեան եւ-
րանեայն] մարդոյն ի կեն. . . վաշտն մինչեւ
յաւա վաշտի 807. բստ խրաւնիտնի թուոյ,
որ լինի [յո]րեկան ճէի, պալկալեալ ժա-
մատ | Փոքր թուականն որ կոչի քոյ երախն

որ թագաւո[րա]կան թիւ առի հնգետա-
սան [ա]մաց շրջան: [Ըստ] անգալիւնը կը
պալկի յերբ ինկած ըլլալով]:

Մանր յիշատակագրութիւն Եկարչի —
1321

1. Թդ. 26ա, Եկարչի ներքեւ, բոլոր-
դիր, մէկ տող. — Չեկարագրոյ թ[ա]ր[ո]ւ
Յիշեալ յաղաթս:

2. Թդ. 90ա, Եկարչի ներքեւ, մէկ տող
— 29-րդի Յիշեալ ի յատուածային յար-
տանա:

3- թից. 98ր. նկարին ներքև, մէկ տող.
Չորասպեան՝ Հոգի Թորոս,
11- թից. 149ա. նկարին ներքև, կէս տող
— ՉԹորոս Յիշեալ Է Նէր Յն. Քն. :
5- թից. 223բ. նկարին ներքև, մէկ և
կէս տող — Չնկարադրող ասորի պատկերա-
դրոս, գիթորոս, իշէալ ի Տէր Յն. Քն. :

Յեւանագրոյն յիշատակագրութիւնն. —

11. Պր. Ամիրբէկի. —

1- թից. 2րճր. բոլորովոր, միաստուած,

լեւոս, զԳրիստոսի աւետեաց ընտիրանս,
դրաստախակ աղբիւրս. որ զեղեմ և զարար-
նքս աստուծոյ, և զխաղաճեալս ժեպացն
տաճիւր՝ կանանչեցուցանել, առ ի պաշտօնիս,
զորոյ սրտովին: Չորս չամեմական, զյոյս
տշխարհի, զարձակիչս կրօնից և զպախչս
կորուսեաց, ընդարաւ իցաւ՝ մեծաւ յղճմամբ
ամէնաբնեւայ Սմիրբէկս, ի յուսումն և ի
խիտտ, և ի մալերամն տնձին իւրոյ, և
կրտակաց իւրոյ, Թափելոյ խախտին,
Խորրչաշին, մասուխշին, և Ասիբէլոմ-
շին, զոր Տէր Ան. մալերայ տալի[...]. և

57.— 11. Մարկոս և Խորանագարդ, Թ. 2360, Թից. 98ր-99ա

կարկրանուած, ուստի մասամբ անընթե-
նրի. —

Յիշատակարան իւրոցի. — և զա-
տիարակն իմաստասիրաց, և բանեւ ի խա-
որ իւրտ զիմաստասիրին, և յա-
զան զտանկ բան զյանձն արձաթս: Եւ Փր-
կիչն մեւ ինչ ունէր վաճառեաց և
կշեակց զայն մարդարիտ: ... յուսոյ... մե-
ծաւ փոխադամբ, լոյս սիրով, և յոմար
կամօք, ստացաւ զշնորհ և զանճամեմատս ի

յիշատակ յատենից իւրն և... իւրոյ Ար-
յումէլիքին, և Լորթն պր. Էյրէկին, և Հալ-
սինն Բագրթ խաթունին, և ամէնաբնեւայ
ծնողաց իւրոց փոխեցն առ Քն. Նորն պր.
Կասեկրուն, և մօրն Խոթիլ խաթունին, և
Լորթն Խոթիլիքին, և Նեղուրէկին, և
Կուրսն Արմէլիքին, և պապին պր. Պետրո-
սին, և պր. Բարսումային, և մեծ մօրն
Դուրեպին, և Նորեղարցն Դուրեպին և Ստե-
փանտին, և այլ Սարգսին, Շամեկուն, Ա-

2361

ሲ.— ቀ ሲ ሆ ሲ ዓ ኮ ሶ ቆ.— 26

(61-7118)

ՆԿԱՐԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ. —

Մասայ 12 : 8 : 6 : Էջ 878 : Հանդամանք
յառ յառ : Ստպողաթիւնդ որդիք Գրութիւն՝ խո-
րադրեմբեր, սկզբնատոգեմբ ևւ դիւայիբնե-
բր կարթիբ, մնացեալը սև մեթանով, միա-
սին, 19 տող : Նոտարպիբ գրած : Համառո-
տարարութիւնք ամօրապիւնն աւելի : Գրուեա-
ւոր դարձպիւբ ևւ յասանցադար կարեւոր
կարեւրեւ սկիզբ, Ժամեպութիւնն Էջ 8-
մանք Հանդեմք գիտադարով : Խորանդարդ
սակեփայլ, խր ստորք, Էջ 27 : Լուսանցանը-
կար, Գր. Նորեկեպի, Էջ 350. Ն. Շնորհալի
355 : Նկար՝ Հարապակտ կանդնած, Էջ 26 :
Կուհեկարով տափառակալը դրամապարզ : Սկիզ-
բը Էրկոս Բեկի գրած

ՀԱՅԿԱՆԳԱՅՈՒԹԻՒՆ. —

1-2, 7 months

Ի. Թ. 3. — Հրամարիմ, քի աստուանայի

Էջ 14. — Արձակումն մեղաց. — Ողոր-
մեսդի քեզ . . .

1.9 15-25, approximately,

Ի՞նչ 27 — Տէր, Լիւի յարիւնու իմ բանաստ

ԼՁ 119. — Կարգադրութիւն Հասարակաց Աղայից Առաւօտու ժամանակ...

ԼՁ 207.— Կարգադրութիւն Հասարակաց Աղաւթից Արեւուդարի Ժամում.

ԼԻ 208 — Գլխադարձի մկրտության կտրու-
ր, ամ: 1, 7, թույլ է 49 265. 293:

Էջ 226:— Կարգադրութիւն Հասարակաց Ազաւթից Երրորդ ժամում:—:

Է՛ 264.— Կարգաւորութիւն Հասարակաց Ազատից Երեկոյի ժամուն...:

Լժ 293.— Կարգաւորութիւն Հասարակաց Աղտութից Խաղաղական ժամանակ:

Լժ 338 - Կարգադրութիւն Հոսարա-
կոց Աղաւթից Հանգստեան ժամում . . . :

Էջ 350. — Աղստ Բ Գ Երեկոցայ — Ըն-
կալ Գաղղթու ԽԼ. Լ. Լ. . .

Էջ 355. — Ողորդք Տեսնի ներսէսի. —
Հաստատոյ խոստովանիմ.

Բ — ՇԱՐԱԿՆՈՑ (Բաթմակի) — 118

Հ.թ 363.— Այստեղ լսարկաւ ի մեծեկոյս . . .

էջ 423.— Բանն որ բնոյ Հայր լիութեան

Let $\alpha \in \mathbb{R}$

Էջ 492 — Ճ. — Որ յանկից ստեղծող
դոյից . . . :

Ի՞նչ 493-532. — Սարգսյանի, Վարդանանի
հեղ. յարսպանի և աղավթիչի :

1.0 333 . of mass mass

Էջ 534-535:— Տոմարական Համալսարանի
դիմելիք: Էջ 534. առաջին տարբերակ է ՌՀԴ
էջ 535 զերջին տարբերակ է ՌՃԽ:

1.9 536-557. — 11- $\mathcal{P}$.

1.9 558 — *Ushur Zungu*:

1.0 հմդ. — Կրեմլի աւանդ առօրինակ արտ.:

60 570-578. *Sandusplex gymnaeple*:

ուրախ արտիւ եւ բազմանօք,
 եւ գտառապեալ զձողս մէղօք,
 որ եմ խոցեալ բազում վիրօք,
 յիշեալ առ Տէլին քաղցրիկ երգօք,
 յարժամ սողմոս ասեա երգօք
 եւ հառանչեալ ըստմամբ որովք:
 Այլ էւ սորեն ստացողին,
 Ղուկաս քնտրեալ ասրկատուին,
 եւ մեղուցեալ Մեղրույ զբշին,
 եւ մեր ծնօղացն ամենայնի,
 եւ ասողին, յաւ սրահողին,
 Տէրն ողորմի յորն վերջին:

Ընդ յիշատակարան Գրչի.— 1636

Ի՞նչ 535.— Յիշատակարան.— Փառք ա-
 մենաստրբը երբորդ տխրանն Հօր եւ Որդւոյ
 եւ Հօգւոյն Որրոյ, արհնուծին, զոհու-
 թիւն, բարեբանութիւն ամենաստրբը երբոր-
 դութեանն եւ մի Աստուածութեանն Հօր եւ
 Որդւոյ եւ Հօգւոյն Որրոյ, ի բնաւիցս վե-
 րառաքեացի յանտարբից եւ ի տարբերինաց,
 ալմա եւ անպրաւ յախտենից յախտանաւ ա-
 մէն:

Շնորհիւ Տեառն տառն զձուրբին,
 աստուածորան առբր Աստուծոյն,
 զոր է լոպեալ մէծի Դաւթին,
 աստուածահայր մարդարէին:

Որ յաւժմանէ Աստուծոյն,
 Հօգին խաղալիք ի նմա կրկին,
 երգէր զբուն սուրբ Աստուծոյն,
 ի տառնապեալ երգարանին:

Էւ հարածէր զչարս ուրին,
 ի Սասուղա թաղաւորին.
 զոր եւ առեալ երգաւ երգէին,
 Տեառն արհնուծին ի տառարին:

Էւ պարպալու խրք կանդնէին
 որդիք Կորնայ, ալլիք ընդ նոսին,
 քաղցրահնչիւն նուազէին,
 երգարանօք զՏէրն արհնէին:

Ձոր եւ յետոյ առեալ յինին,
 նորս ի հետն արեւնակին,
 զՔրիստոս Աստուած յեկեղեցին
 արհնեն որդիքն յուսածին:

Սոմա լեղուք մանկանց բանին,
 ի յարհնութիւն Տեառնըն չարմին,
 եւ ամենայն կարգ օրինին
 սոմա յինին եւ կառաւորին:

Որչ զբեցաւ սա ի յամին,
 Էրկ հինգ Հարիւր թվականին,
 եւ իմանաւուն ալլ ընդ նմին,
 երբորդ Տեղեակ յաւ է ի նմին:

Ձեռամբ ումեմն մեղապարտին,
 Մեղրույ անուն վճռն զբշին,
 Տիգրանակիւտ մեծ քաղաքին,
 ի զոսն Սուրբ Կիրակոսին:

Առ զաղաւթ զմեկ յայտուին,
 զհանդիպողք սրբոյ տառն,
 ի ստղմանի զյանքս սորին,
 զմեկ յիշեցէ ի յաղաւթին:

Էւ զստացող սրբոյ տառն,
 զՂուկաս զպիւրն զհօղեցին,
 որ վախարմամբ արտիւ ուժղին,
 ետ զձաղքն զսա իւր անձինն:

Էւ եւ Մեսրոբ Բաղիւցին,
 կարողութեամբ Տեառն արարչին,
 յաղում ջանիւք աշխատեցաւ,
 յցի զվախալ սրտի սորին:

Մեկ թուարթիւն հաղիւ յալին,
 մամ սաղմոսին եւ յաղթին,
 լիչողքն ի Տէր յիշեալ լիցին,
 յորմամ զալցէ յերկիր կրկին:

Հաստացանէ վարձս յոր զորմին,
 բոսացողին աշխատողին,
 մաստութեամբ սաղմոսովին,
 եւ ինքն արհնեալ յախտենին,
 Ամէն:

Յետոյազոյն յիշատակագրութիւն.—

Ի՞նչ 1. արհնարթ զբոլմ.— Էւ Կարապետ եւ
 տնտրման Սոկացի, իբր թէ սարկաւաք, յու-
 սարին Սր. Գեղեղմանին յուսարարութիւն Բ
 եւ Դամ արեցի, բառ անարժանութեան ի-
 մամ: Ձայն զեկեղեկանկար Սաղմոսս եղբոր-
 սրգոս իմոյ Դէ որդին ընծանցի:

նաւորեալ լճաբաւակութիւնը կը պակսիլ:

Էջ 395-402. տարբեր նոր թուղթ. վերջին ելեք թերթերը դատարկ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւնք. —

Ա. Գրիգոր Վարդապետի. — 1734

Էջ 395. վերը, նոտարայր յատակ. — Յիշատակ է Սարգստարանն Խոյսկըցի խոտաւանահալը Գրիգոր Վարդապետին, ի Սր. երեսնացում, ի գումն Սր. Յակոբայ, եւ սփոքոր իշխանացի Հաննյ աստի, բոժանն Կոյնին եւ Յուդայի ընկալցի: Եւ դոք ընթերցողքդ՝ Աճ. սորոքի ասացէր Գրիգոր Եղիսկոյսին,

Եւ ձեռնաց նորա եւ համայն դարձիցն ի թրփին ՌՃԶԷ մօտն եկել ալա:

Բ. Խարրերդացի Աւետիս Գալիի. —

1. Էջ 396. մէջտեղը, անհարթ գրով. —

1794

Խարրերդացի Ռոսէփի որդի անպիտան ձեռնի գալի Աւետիսը գրեցի իմով ձեռնամբ, թիւն ՌԻԽԳիւն:

2. Էջ 395. ստորագր. — 1795

Խո խրճայի Աւետիսը գրեցի, թիւն ՌԻԽԳիւն:

2365

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս. — 44

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Մուտք 15 × 10 1: Էջք 432: Հանգամանք յաւ. գործածութեամբ՝ մաքրութենէն մի քիչ տուժած: Թուղթ հատարակն Գրութիւն՝ խորագրերները, գլխատառերը, Ենչպէս նաեւ գործարանն ու պղնձագործը կարմիր, մնացեալը սեւ մեղանով, միտսին, 20 սող: Նստարայիր: Համառոտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Կարմիր կապույտ դարձապիր գործարանն ու սկիզբը, Կանոնները հանդերձ սխալագրով: Խորանագորդ իւր ստորը, Էջ 5: Եկար, Դուիթ Մայրաթիւ, անտրուկաւ, Էջ 4: Լուսանցանկար, Մանասէր թագաւոր ծննդայիր, Էջ 417: Կաշիկագմ տախտակեայ դրոշմագործը եւ գծաւոր, վերջին կողքին վերին տնկիւնը փրկած ինկած:

ԲՈՎԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ. —

Էջ 1. — Քաղցու ամսոց հոյսոց ԻՎ. . .

Էջ 2-3. գրաւորած, Էսային:

Էջ 5. — Սաղմոս ի Դաւիթ. — Երանեալ է այր. . .

Էջ 6. — ստորին յաւանդքէն, չկապիր նոր. — Վանցի մահաւան Յարութիւնէն:

Էջ 18. — Սաղմոս ի Դաւիթ. — Երկինք պատէն քրիստոս Ստուծոյ. . .

Էջ 98. — Սաղմոս ի Դաւիթ. — Մի նախանձիր ընդ յար. . .

Էջ 303. — Սաղմոս ի Դաւիթ. — Խոտաւան եղևորս Տեսան զի քաղցր է. . .

Էջ 356. — Սաղմոս ի Դաւիթ. — Ի նեղութեան իմում ես տո Տէր կարգապի. . .

Էջ 403. — Ալիւտիայ Չոմարիայ. — Աւանդէք զՏէր յերկնից. . .

Էջ 417. — Աղաւթ Լուսնաւի Թագաւորին. — Տէր ամենակայ. . .

Էջ 421-422. — Աղաւթ Տեսան Ներսէսի. — Հաւատով խոտաւանիմ. . .

Էջ 430. — անհարթ գրով. — Պոստագի աիւրաքո Յարութիւն յիշեցէք յի Տէր ամէն:

Էջ 431-432. — ալլաղան մանրութ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Թի

Էջ

2001	Եթևական Մատենոմ	Բոլորդիր	1
»	Սաղմոս	»	»
»	Տօնացոյց	»	»
»	Ժամագիրք	»	»
2	Հայր Մաշտոց	Նստրադիր	3
3	Բարսեղիքի (Ջմբուսի)	Պ. Տաթևացի	6
4	Քարոզգիրք (Ամարանի)	Պ. Տաթևացի	8
5	Շարական	Նստրադիր	9
6	Արեւարան	Բոլորդիր	10
7	Բամբ Խնկականի	Մ. Վոստանի	11
8	Եթևական Մատենոմ	Բոլորդիր	12
»	Ժամագիրք	»	»
»	Սաղմոս	»	»
»	Տօնացոյց	»	»
9	Գանձարան	»	14
2010	Մատենագրութիւն	Պ. Նարեկացի	19
1	Գանձարան	Բոլորդիր	22
2	Պատմ. Երուսաղէմի	Ա. Տէր Յովնանի	29
3	Պատմ. Սրբաւորի	Տ. Ստաւրանեայ	30
4	Պատմութիւն	Սոկրատ	30
»	Պատմութիւն Վարդի Սեդրեւորսի	Թրդ. Պ. Չարսիւրեցի	32
5	Գանձգիրք (Հին Խմբ.)	Բոլորդիր	33
6	Ժամագիրք Առնի	Նստրադիր	44
»	Սաղմոս (Նկարագրող)	»	45
»	Ժամագիրք (Նկարագրող)	»	45
7	Մեկն. Մատենոմ	Ն. Շնորհալի	47
8	Քարոզգիրք	Սիմէոն Վրդ.	50
9	Ժողովածոյ (Քաղաքական)	Նստր. շեղագիրք	51
2020	Քարոզարանութիւն	Թրդ. Մատեն. Վրդ.	52
1	Հաշոց	Նստրադիր	52
2	Մաշտոց Ջմբուսի	»	54
3	Մեկն. Մատենացի Գրութի	Ա. Եղս. Սիմեոն	55
4	Քարոզգիրք	Նստր. շեղագիրք	56
5	Մաշտոց Ջմբուսի	Բոլորդիր	57
6	Նկարագիր Հայ-Պատկան Կարգաւորաց	Շեղագիրք	58
7	Մաշտոց (Նախնական)	Բոլորդիր	59
8	Յայտաւ Մոլութեան	Պ. Արագունացի	66
9	Յայտաւ Մոլութեան	Պ. Արագունացի	67
2030	Անտառ Նորդ. Մատենոմ	Ա. Գալստիս	69
»	Մեկն. Երգ Երգոցի	Պ. Նարեկացի	69
1	Սաղմոս	Բոլորդիր	70
2	Քարոզգիրք (Մատենական)	Մ. Նարեկ	70

Թիւ

Էջ

» Շարական	Բաշարգիբ	148
4 Անտառ Նորգ . Ստածմանց	ԼԼ . Գալամաթո	150
5 Աստուածարանու քիւն	Լյպերտ	151
6 Աստղաշարի քիւն	Մասթ . մանկասկես	152
7 Ժողովածու	Շեղադիր	152
8 Վկայութիւնք	Ղէօրդ . Յուրոյ	153
9 Ժողովածու (Կրօնական)	Նոտրադիր	153
2110 Պատարագամատոյց Բուհաց	Բրդմ . Կէօրդ . Վրդ .	156
1 Բդ . Երկնային Շարժմանց	Յովհ . Լյպերտ	157
2 Ժողովածու	Շեղադիր	158
3 Հրահանգ Սիրայ	Ե . Մաշկեան	160
4 Ժողովածու (Կրօնական)	Նոտր . չեղադիր	160
» Հատի	Գ . Նադիանդացի	161
8 Լուծումն Լև Սրբ Գրաց	Ե . Որոտեցի	161
5 Մեկն . ԺԲ . Մարգարէից	Ն . Լամբրոնացի	161
6 Տօնացոյց	Նոտր . չեղադիր	162
7 Քարոզ Նմոցեան	Պ . Արք . Բերդումեան	163
8 Մեկն . Բայտնու քեան	Անդրէաս Եպս .	163
» Քարոզգիրք	Սիմէոն Կիթղ .	164
9 Մեկն . Առական Լևտարանի	Պ . Վրդ . Բարթոլոմէան	164
2120 Ժողովածու	ԺԲ . Դար	165
1 Քարոզգիրք	Նոտրադիր	166
2 Բարդիրք	Բաշարգիբ	167
3 Քարոզգիրք	Նոտր . չեղադիր	169
4 Վեցօրէից Գիրք (Թերի)	Բարդ . Եպս .	169
5 Ողբ Եղեկայ	Ն . Շնորհալի	170
» Պատմ . Ռուբինեանց (Թերի)	Վահրամ Վրդ .	170
6 Տրամարանութիւն	Թրդ . Սուրբ Վրդ .	171
7 Կերականութեանայ	Թրդ . Վարդան Կրճ .	171
» Աղօթագիրք	Ստրկաւայ Վրդ .	172
8 Մեկնութիւն Եսայիայ	Գէօրդ Սկիւտացի	173
9 Մաշտոց (Վահանայական)	Նոտրադիր	173
2130 Եսայի և Պողոս	Բաշարգիբ	176
1 Աւետարան	»	178
2 Դեղարանութիւն	Ե . Տ . Գիրականեան	180
3 Քերականութիւն	Շեղադիր	181
» Հարստասանութիւն	Կարապետ Սարգիսեան	181
4 Տօմար Հայոց	Մասթիւս Կ . Պարեցի	182
5 Վախում Հաւատայ (Հմտ .)	Շեղադիր	183
6 Հարստասանութիւն	Թրդ . Սուրբ Վրդ .	184
7 Հարստասանութիւն	Թրդ . Սուրբ Վրդ .	184
8 Միլիզանիքար	Է . Էֆէնդիպալ	185
9 Հաւաքումն . . . Բանից	Շեղադիր	185
2140 Բդ . Հարստասանական Գրութեանց	»	186
1 Բանք Խառնութեան	Ստ . ԼԼեացի	187
» Տօմար	Բաշարգիբ	187
» Մեկնութիւն Տօմարի	Ե . Վրդ . Ղրիմեցի	188

Ի իս

2180	Հարցմանց Գիրք
1	Հարցմանց Գիրք
2	Հարցմանց Գիրք (Թերի)
3	Մեկն. Հնգամատենի
4	Քարոզգիրք (Կիրակեից)
5	Ձյւն—Տոմարական Աղիւսակներ
6	Տոմարական Աղիւսակներ
7	Տոմարական Աղիւսակներ
8	Քարոզգիրք
9	Քարոզգիրք
2190	Վարդ. Ճշմարտութեան
1	Ող. Երկն. Քահանայապետութեան
2	Աղայիսարարան
3	Քերականութիւն
4	Քարոզգիրք
5	Շարական
6	Քարոզգիրք
7	Գանձակիր
8	Ճարտասանութիւն
9	Սաղմոս
2200	Ճարտասանութիւն
1	Շարական
2	Մաշտոց Ձեռնադրութեան
3	Մաշտոց (Քահանայական)
4	Մաշտոց (Քահանայարար)
5	Քահանայարար
6	Հարցմանց Գիրք
7	Քարոզգիրք (Ամարան)
8	Լուծումն Գործիւի
9	Հարցմանց Գիրք
10	Քարոզգիրք
2210	Յաղագս Եօրն Խորհրդոց
1	Ժողովածոյ
2	Բանի վերայ Ճշմարիտ Հաստոյ
3	Կրօնական Զոգեշահ Բանից
4	Նախականի
5	Ժամագիրք Ատենի
6	Ժամագիրք
7	Սաղմոս
8	Տօնացոյց
9	Բժշկարան
10	Քարոզգիրք
11	Ժողովածոյ (Կրօնական)
12	Բանի Ոսկիական (Թերի)
13	Մեկն. ԺԲ. Մարգարէից (Թերի)
14	Մեկն. Միմիդոց (Թերի)
15	Ձգ. Երկն. Քահանայապետութեան

Գ. Տաթևացի	249
»	250
»	254
Հմտ. Գ. Վ. Ս. Գեղեցի	254
Շարական Աղբ.	256
1834	256
Բարբաղի	257
Եօրն	258
Եօրն	258
Նոսր չեղացի	259
Գ. Վրդ. Թիֆլիզցի	260
Գ. Վրդ. Աղամալեան	260
1826	262
Շեղացի	263
Շարական	264
Շեղացի	266
Բարբաղի	266
Մի. Վ. Ս. Արարտագի	271
Եօրն	271
Մի. Վ. Ս. Արարտագի	272
Եօրն	272
Բարբաղի	273
»	275
Եօրն	276
Բարբաղի	277
Գ. Տաթևացի	278
»	279
»	280
»	281
»	283
Ս. Նախան	284
Ս. Սոճենց	285
»	286
»	286
Գ. Մարգարէ	287
Բարբաղի	289
»	290
»	290
»	292
Գ. Վրդ. Աղամալեան	293
Շեղացի	294
Ս. Վոռանի	307
Պատենի	307
Եօրն չեղացի	308
Բարբ. Ստ. Լեւոնցի	308

Թիւ

2220	Քարոզգիրք (Տարեկան)
1	Քարոզգիրք
2	Քարոզգիրք (Տարեկան)
3	Քարոզգիրք
4	Քարոզգիրք (Կիրակէից)
5	Մեկն. Գովեանմու (Թերի)
6	Քարոզգիրք (Կիրակէից)
7	Աստուածաբանութիւն
8	Քարոզգիրք (Տարեկան)
9	Քարոզգիրք (Կիրակէից)
2230	Քարոզգիրք
1	Քարոզգիրք (Սակառ)
2	Քարոզգիրք
3	Քարոզգիրք
3	Հիմն. Սկզբ. Բար. Խմաստաւորութեան
4	Քարոզգիրք
5	Քարոզգիրք (Կիրակէից)
6	Ռամսահարութիւն
7	Տումարական Աղիւսակներ (Բ.)
8	Տումարական Աղիւսակներ (Բ.)
9	Տումարական Աղիւսակներ (Գ.)
2240	Տումարական Աղիւսակներ (Բ.)
1	Տումարական Աղիւսակներ (Բ.)
2	Տումարական Աղիւսակներ (Բ.)
3	Մեկն. Թղթոց Ն. Կտակարանի
4	Ժամագիրք Ասեմի
5	Ժամագիրք
6	Ստղաբանարան
7	Ընդհ. Պատմ. Եկեղեցւոյ
8	Ուսումն. Ս. Աւետարանի
9	Քարոզգիրք
10	Քարոզգիրք
11	Ժողովածոյ (Ուսումնաւորաց)
2250	Ժողովածոյ (Նամակաց)
1	Տումարական Աղիւսակներ (Գ.)
2	Ժողովածոյ (Բամբ. Քարոզից)
3	Խրատ. Բղ. Գոյն. Զինին
4	Մեկնութիւն Պատարագի
5	Եօրն Մահացոյ Մեղք
6	Կերակուր Քահանայից
7	Կանոն Տղայամուէրի
8	Խորհրդատեւոր
9	»
2260	»
1	»
2	»
3	»

Էջ

Կարապետ Արք.	310
Գէորգ Եպս.	312
Կարապետ Արք.	313
Գէորգ Եպս.	314
Կարապետ Արք.	315
Շեղադիր	315
Կարապետ Արք.	316
Լ. Շաբերո	317
Կարապետ Արք.	318
»	319
Գէորգ Եպս.	319
Է. Վրդ. Գերձակեան	320
Գէորգ Արք.	322
Շեղադիր	323
Խ. Եպս. Մխիթարեան	325
Շ. Անտան Վիկթոր	325
Կարապետ Արք.	326
Նոստրադիր	327
Շեղադիր	330
»	330
»	331
»	331
Նոստրադիր	332
Շեղադիր	333
Բոյրդիր	334
»	334
»	336
Ստ. Ա. Քհն. Մանգիթեանց	339
Մ. Եպս. Մարկոսեան	340
Նոստրադիր	342
Յ. Պար. Նոյեան	343
Յկ. Դպիր Տիգրանակերտցի	345
Յկ. Եպս. Տիգրանակերտցի	346
Բոյրդիր	347
Յկ. Վրդ. Տիգրանակերտցի	347
Շեղադիր	348
Խ. Անձեւացի	349
Շեղադիր	350
Վարդան Կրի.	350
Բոյրդիր	351
»	351
»	353
»	354
»	355
»	355
»	357

Թիւ		Էջ
4	Խորհրդատեսը	358
5	»	»
6	»	Նոտարացիք
7	»	Բուրբոգիք
8	»	»
9	»	Նոտարացիք
2270	»	Բուրբոգիք
1	»	»
2	Կոնոն Պղծեսլ Տանարլի	Նոտար չեղացիք
3	Խորհրդատեսը	Բուրբոգիք
4	»	»
5	»	»
6	»	»
7	»	»
8	»	»
9	»	»
2280	»	»
1	»	»
2	Մաշտոց (Հայրապետական)	Նոտարացիք
3	Մաշտոց (Փահանջական)	Բուրբոգիք
4	»	»
5	»	»
6	» (Փահանջական)	»
7	» (Խախկնդոսական)	Նոտարացիք
8	» (Ձեռն - վրդ - ի)	»
9	Խորհրդատեսը	Բուրբոգիք
2290	Մաշտոց (Ձեռնուղյուր յեան)	»
1	»	»
2	» (Ձեռն - Քին - ի)	»
3	» (Ձեռն - Քին - ի)	Նոտարացիք
4	» (Վարդապետական)	Նոտար չեղացիք
5	» (Քանոնական)	Բուրբոգիք
6	» Քանոնական	Բուրբոգիք
7	» Քանոնական	Բուրբոգիք
8	»	Նոտարացիք
9	Ժողովածու	Նոտար չեղացիք
	Փէնտնալէ—խաւաղիք	» »
	Ժողովածու (Նիսական)	» »
2300	Հայեթի Խոստովանութեան	Թ. Արդ. Կարնեզի
1	Ժողովածու	Նոտար չեղացիք
	Բնագրման յիւն	» »
	Ձեռնագրման յիւն	» »
	Քերականութիւն	Ս. Վրդ. Ջուղալեջի
	Ժողովածու	Նոտար չեղացիք
2	Խոստովանութեան յիւն	Պ. Վրդ. Աղամալեան
3	Քարտագիրք	Նոտար չեղացիք

ԻՒՒ

ԷՅ

4	Հարիւրեակ Առակք	Շեղադիր	409
5	Ճարտասանութիւն	Թրջք . Մարտա Վրժ .	409
6	Քարոզգիրք	Նաւր Հեղադիր	410
7	Քարոզգիրք	Շեղադիր	410
8	Նկատողութիւն	Նաւր Հեղադիր	411
9	Ժողովածոյ Մեկնութեանց	Գ . Տախկադիր	411
	Մեկնութիւն Առակաց	» »	411
	» Ժողովողի	» »	412
	» Իմաստութեան	» »	412
	» Նրդոց Նրդոյն	» »	412
	» Ետայեայ	» »	412
2310	Թուղբք Պատգամի	Նաւրադիր	412
1	Թուղբք Պատգամի	Թուղբք	413
2	Թուղբք Պատգամի	»	416
3	Նոր Կտակարան (Մասնակի)	»	417
4	Նոր Կտակարան (Մասնակի)	»	418
5	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Նաւրադիր	419
6	Քարոզգիրք	Նաւր Հեղադիր	420
7	Տօնացոյց — Ժամակարգութիւն	Նաւրադիր	421
8	Ժողովածոյ	ԺԷ — ԺԸ Դար	424
9	Հարիւրեակ Առակք	Նաւր Հեղադիր	425
2320	Տրամարանութ . Կովտոյն (Հմտա)	Շեղադիր	426
1	— Անյայտ Կրօնութեամբ —	»	426
2	Մաշտոց (Քահանայական)	Թուղբք	426
3	Ժողովածոյ	Նաւրադիր	428
	Առակադիրք	Վարդան Վրդ .	429
	Քարոզգիրք	ԺԷ . Դար	429
	Տաղադիրք	ԺԷ . Դար	429
4	Ժողովածոյ	ԺԸ . Դար	431
5	Մեկն . Ստակոց Անտարանի	Պ . Սար . Բերդումեան	433
6	Ժամակարգք (Յաւելումներով)	Նաւր Հեղադիր	433
7	Ժողովածոյ (Կրօնական)	» »	435
8	Մաշտոց Ձեռնադրութեան	Թուղբք	436
9	Հարիւրեակ Առակք	Նաւր Հեղադիր	439
2330	Նարեկ	Գ . Նարեկադիր	440
1	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Թուղբք	441
	Հատարմատ	Վ . Վրդ . Այսկադիր	441
2	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Նաւրադիր	452
	Պատասխանիք Մոկարայ Կրօնաւորի	»	452
	Առակադիրք	»	452
3	Քարոզգիրք	»	454
4	Մաշտոց (Քահանայական)	Թուղբք	455
5	Կորնիքդատեոք	Նաւրադիր	457
6	Մաշտոց (Քահանայական)	Նաւր Հեղադիր	457
7	» (Քահանայական)	Թուղբք	458
8	»	»	460
9	» (Քահանայական)	Նաւրադիր	461

Թիւ

Էջ

2340 Մաշտոց Ձեռնագրութեան

Կտր. և Բայրդիք

462

1 Տումար

Բայրդիք

464

2 Ժողովածո

Նոտրայիք

468

Տոնացոյց

»

469

3 Տումար

Բայրդիք

470

4 Տոնացոյց

Նոտրայիք

472

Ժողովածոյ

»

472

5 Բանի Զափա

և . Շնորհալի

475

Յիսուս Որդի

Բայրդիք

476

6 Աւետարան

»

476

7 »

»

478

8 »

»

480

9 »

»

484

2350 »

»

485

1 Նարեկ

Գ. Նարեկացի

487

2 Սաղմոս

Բայրդիք

490

3 Շարական

»

492

4 »

»

493

5 »

»

495

6 »

»

497

7 »

»

499

8 »

»

502

9 »

»

506

2360 Աւետարան

»

510

1 Ժամագիրք

Նոտրայիք

515

Շարականոց (Մասնակի)

»

516

2 Սաղմոս

Բայրդիք

516

3 »

Նոտրայիք

519

4 »

»

519

5 »

»

520

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

Ը. Դար

712 — էջ 132

Թ. Դար

893 — էջ 4

ԺԳ. Դար

1205 — էջ 442

1207 — 446

1256 — 390

1266 — 59, 65, 466

1269 — 466

1275 — 466, 167

1278 — 164, 466

1290 — 450

1296 — 167

1300 — 166, 467

ԺԴ. Դար

1304 — էջ 416

1307 — 178, 179, 468

1309 — 180

1313 — 194

1315 — 413, 414

1316 — 193, 494

1318 — 437

1319 — 467

1320 — 415, 495, 496

1321 — 511, 512

1327 — 418, 419

1329 — 465

1336 — 377, 378

1355 — 437

1360 — 217

1361 — 437

1365 — 437

1386 — 437

1387 — 33, 34

1390 — 437

1391 — 461

1393 — 437

1399 — 437

ԺԵ. Դար

1410 — էջ 245

1414 — 249

1416 — 247, 248

1417 — 437

1419 — 199, 200, 437

1423 — 250, 252

1424 — 437

1431 — 437

1441 — 437

1449 — 201, 204

1453 — 143, 251, 396, 397

1454 — 437

1460 — 22, 28

1461 — 437

1463 — 437

1475 — 251

1476 — 437

1482 — 251

ԺԶ. Դար

1501 — էջ 437

1502 — 246

1523 — 437

1543 — 214, 215

1545 — 426, 428

1548 — 266, 270

1551 — 437

1562 — 437

1564 — 273, 274

1567 — 277, 278

1571 — 251

1572 — 437

1581 — 57

1585 — 514

1589 — 378

1590 — 393

1592 — 506, 509

1594 — 282

1597 — 49, 412

ԺԷ. Դար

1601 — էջ 437

1603.—	379, 380	1600.—	76
1604.—	143	1601.—	21
1605.—	221	1602.—	19, 21, 173
1606.—	213	1603.—	387
1608.—	211, 213	1606.—	382
1609.—	38, 90, 93, 114	1607.—	161, 162, 279, 282, 353, 356, 381, 382
1611.—	385, 386	1609.—	244
1621.—	187	1700.—	469, 470
1622.—	438	b11. Pump	
1623.—	34, 35, 213		
1628.—	412, 413	1701.—	by 175, 216, 302
1629.—	480, 481, 483, 490, 491, 502, 504	1706.—	242
1636.—	516, 518	1707.—	463, 464
1637.—	476, 477	1710.—	240, 361, 362, 451
1638.—	5, 428	1712.—	351, 352, 462, 463
1639.—	236, 238	1713.—	66, 67
1646.—	192, 193	1715.—	67, 68, 490
1649.—	275, 276, 374, 383, 384	1716.—	156, 327, 329
1650.—	278	1717.—	44
1651.—	103, 501	1719.—	387
1652.—	478, 483, 484	1720.—	201, 490
1653.—	193, 368, 485, 486	1721.—	458, 490
1654.—	364, 475, 476	1722.—	54, 260
1657.—	366, 367	1725.—	44
1658.—	148, 149	1727.—	156, 353
1659.—	418	1730.—	230, 406, 407
1660.—	360	1731.—	399, 403
1662.—	132, 281	1732.—	6, 7
1668.—	173, 265	1733.—	8
1669.—	265, 272, 273	1738.—	470, 520
1670.—	191, 264, 265	1740.—	83
1671.—	70, 488	1743.—	273, 479
1672.—	50, 407	1744.—	334, 427, 422
1674.—	156, 487, 489	1745.—	337, 394
1675.—	472	1746.—	372, 474
1677.—	154	1747.—	433, 435
1678.—	147	1748.—	509
1679.—	108	1750.—	115
1680.—	188, 207, 276, 277	1751.—	432
1681.—	354	1753.—	271
1683.—	230	1754.—	192, 285
1685.—	13, 207	1757.—	289, 291
1686.—	505	1758.—	71
1687.—	13, 392, 393, 452, 453	1759, 800, 2.—	460
1688.—	362	1764.—	258, 343, 344
1689.—	53	1765.—	258

1766	—	66	1840	—	232, 233, 319, 350, 409
1765	—	358, 359, 374	1841	—	440
1770	—	302	1843	—	104, 137, 312
1771	—	302	1845	—	184
1773	—	306	1846	—	52, 75, 184, 430
1774	—	294	1847	—	202
1775	—	252	1848	—	112, 233, 236, 410
1782	—	55	1850	—	107, 109, 190, 385
1784	—	96, 302	1851	—	96, 157, 313
1786	—	366	1852	—	350
1788	—	242	1853	—	110, 310
1793	—	286	1854	—	119, 130, 186, 322, 323
1794	—	286	1855	—	197, 289, 262, 318
1795	—	90, 456	1856	—	125, 183, 262, 319, 347, 487
1796	—	56, 145	1858	—	138, 327
1797	—	455, 456	1859	—	123, 124, 316
1800	—	102	1861	—	236, 311, 326, 316
1801	—	224, 224, 224	1862	—	317
1804	—	408	1863	—	234, 330
1805	—	220	1867	—	157, 348
1806	—	116, 117	1898	—	50
1808	—	165, 230	1899	—	134, 143, 317
1812	—	51, 222, 284	1870	—	135, 159
1813	—	259	1872	—	30
1814	—	51	1875	—	410
1815	—	50, 404	1876	—	260
1816	—	184	1881	—	29
1818	—	332	1885	—	161
1819	—	47, 58	1893	—	485, 487
1821	—	222	1898	—	325
1822	—	108, 254, 255, 257	1899	—	47
1823	—	152, 308, 309	1900	—	341
1826	—	262, 440			
1827	—	101, 170			
1828	—	138, 258, 330			
1829	—	351			
1832	—	225, 226, 261			
1833	—	140			
1834	—	256, 257, 351			
1835	—	222, 436			
1838	—	129, 129, 167, 192, 261, 285			
1839	—	262			
1840	—	232, 233, 319, 350, 409			
1841	—	440			
1843	—	104, 137, 312			
1845	—	184			
1846	—	52, 75, 184, 430			
1847	—	202			
1848	—	112, 233, 236, 410			
1850	—	107, 109, 190, 385			
1851	—	96, 157, 313			
1852	—	350			
1853	—	110, 310			
1854	—	119, 130, 186, 322, 323			
1855	—	197, 289, 262, 318			
1856	—	125, 183, 262, 319, 347, 487			
1858	—	138, 327			
1859	—	123, 124, 316			
1861	—	236, 311, 326, 316			
1862	—	317			
1863	—	234, 330			
1867	—	157, 348			
1898	—	50			
1899	—	134, 143, 317			
1870	—	135, 159			
1872	—	30			
1875	—	410			
1876	—	260			
1881	—	29			
1885	—	161			
1893	—	485, 487			
1898	—	325			
1899	—	47			
1900	—	341			
1901	—	103, 436			
1902	—	341			
1906	—	340, 341			
1931	—	30			
1950	—	426			
1964	—	32			
1965	—	10			
1969	—	48			
1970	—	65			

1. - 1. up

1. - 1. up

ՅԱՆԿ ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒԱՆՑ

Ա

Աբգար Թգր - Հայոց, էջ 264, 306
 Աբխազոմ 245
 Աբրահամ Նահապետ 480
 * Աբդ - Ստացող (1304) 416
 » Պոռ - Երեսողձի (1441) 437
 » Երէց (1639) 428
 * Վրդ - Ստամպոլիցի (1715) 67
 * Աբդ - Գերմանիկցի (1764) 343, 344
 * Վրդ - Կրետացի 387
 Աղամ Նախահայր 17, 84, 85, 295, 436, 480, 498
 Աղբիանուպոլիս 294, 306, 357
 Աղարիս Երդ - Ստայ 49, 401
 * Կղերիկոս Ստամպոլիցի (1669) 272, 273
 Աղբէկ, Խորեղբայր Յովհ - սարկուսացի 514
 Աղսխոտ 467
 Աքամազ 483
 Արամուս Եզս - Աղեհամեղրացի 191, 356, 446
 * Վրդ - (1697) 282
 » Վ - Մերասեան 124
 Աժուարիան 51
 Ալեհիսանուս - որդի Եփրեմիանոսի 72-73
 * սրկ - որդի Խաչատուրի (1658) 148, 149
 Ալեհսան զպիր Սիմէոնեան 51
 Ալիզուլի 284
 Ալիմալի (1306) 466
 Ալֆի (1279) 466
 Ախմուլ Լեռ 85
 Ախուրեան Գեոր 107, 108
 Ակակ 443
 Ակեղաս, Ակիզաս 77, 90, 91
 Ակն 256
 Ակամզ Անապատ, Ակմերոյ Վանք 413, 415, 464, 466, 467
 Ահարոն Վրդ (1744) 162, 338
 Ազապան, որդի պր - Նազարէրի 483
 Աղեհամեղր Գալամար 69
 * Թգր - 74
 * Ա - Կայսր Ռուսաց 51
 * Կրդ - Էջմիածնի (1712) 352

Աղբամար 143
 Աղուամք 109
 Աղուամիգ ամիսք 465, 470
 » զիրք 403
 » Տուն 367
 Աղուր Խոջայ (1548) 270
 Աղտափար Ամիրայ 452
 Ամբակում մրդ 516
 Ամեմափրկիչ Վանք Ջուղայի 334, 338
 Ամինատիմ, Խայր Յովհ - զպիր (1336) 378
 Ամիրապիլ Թաղիշեցի (1629) 491
 Ամիրքեկ 513, 514
 Ամիրդուլ մեմաստան, Ամիրդուլ Վանք, 346, 368, 369
 Ամիրապետուլի 284
 Ամրիքոս, Ամփիլոքս Յուս, Իկոնացուց 443, 445,
 Այաս 466
 Այմէլիք 513
 Այրուս 109
 Առանիա Շիրակացի 120
 Անապիհայ, մայր Ղրիմեցի Յովհ - Վրդ - 13
 Անարգար 466
 Անդրէաս Առք - 342
 * Գրիշ (Փն - Գար) 244, 245
 * Վրդ - Տաղասաց 27
 * զպիր Լորեցի (1652) 483, 484
 * Վրդ - (1832) 186
 * Վրդ - Միրզանեան (1885-1894) 117, 118, 128
 Անրիլիս 4
 Անրիպատրոս Բաղրացի 84
 Անի 107, 139, 449
 Անճնապատ Ռիտ 252
 Առտիոք 466
 Անուն Վրդ - Պուրասցի (1719) 387
 * Վ - Վիլիայ 123, 124
 Ո - Անտոնի Վանք, Կափայ 394
 Աշուտ Աքահամեան 187
 * Բագրատունի, Իշիամաց Իշիամ, րդր - 444, 449
 Աշրափ մելիք 450
 Ապարիս 165

- Ապարանից Ռիա 20
Ալլիքեռա Խոս 443
Ալդիկնար 443
Ալտի պէ 143
Առաքել Վրդ - Բաղիշեցի 16, 23
» Կրդ - Էջմիածնի (1585) 514
» Խարթալցի 435, 436
» Կղերիկս (1669) 273
» Խոս Սինեաց 55, 60, 274, 343, 344
» Խէյ Տառնան 485, 487
Առիտիղէս փիլիսոփայ 445
Արամ ռայր 162, 463
Արամ Խաչրաբե 282
Ասանան-Ջուղայ 351, 352, 397
Աստուածատու Վրդ մակամուն Ասազակ
(1685) 208
» Խոս Լեհացի 231
» Խարբերցի, որդի ԼԵԽՐՈՆԻ
86, 88
» Խարբերցի սրկ - Վրդ - Խոս -
Տէր Յովհաննէսեանց (1855-
1876) 29, 50, 123, 125, 127,
171, 172, 259, 260, 262, 318
» ԼԵՐՈՆԵՐ, Պար - Խրուս-
դէմի 437
» Վրդ - Պոլսոցի (1818) 255
» Խոսդարսան, Ջուղայեցի
334, 338, 339
» Դալիր, Վանեցի (1716) 327,
329
» Ոկարող (1653) 485, 487
» Քին - Գրիչ, որդի Խաչատու-
րի (1670) 264, 265
» Խրէջ Գրիչ և Մաղկուդ (1757)
289, 291
» սրկ - Գրիչ (1811) 156
» Խրէջ Գրիչ 81
» Գրիչ 86, 87
» Գրիչ 389, 390
» Վրդ - 88
Արեանմա Ջուրու 330, 332
Ասանա 192, 193, 464
Ասում Խրէջ 16, 431
Արաբբէն 30
Արագած Լեռ 108
Արալէջ 66
Արգեսիկայոս 321
Արե 505
Արգումէլի 513, 514
Արիտ 407, 443
Արիտակէս Վրդ - 49
» Տաղասաց 28
» Վրդ - Խարբերցի 402
» Տարսնեցի (1597) 49
» Խրէջ (Սեբաստացի?) Գրիչ
(1621) 187
Արիտտուլ 83, 260
Արմարեր Ս - Աստուածածին 514
Արմաշ 184, 409
Արշարունեաց Րմկերութիւն (1825) 140
Արսէն, Ս - 25
Արտակ, Ս - 25
Արտասագ Ար - Սիրսէհան 415
Արիմէ Թ - Գահուգէհան 10
Արմակալին 233, 450, 465
Ասազակաց Կղերի 100
Անա սրկ - Գրիչ (1712) 351, 352
Անտիս աղայ, Եղրայր Մատուր աղայի 339
» Քին - Գրիչ (1327) 418
» Խարբեր (1416) 248
» Վրդ - (1732) 281
» Խրէջ Գրիչ և Լեղարիչ (1745) 334,
338, 339
» Դալիր Խարբերցի (1795) 520
» Թաշեհան, Ջուրուցի (1905) 66
Անտիք Քին - Գրիչ (1266) 59, 63, 65
Անտիք Ար - Ս - Կարապետին Մշոյ (1415-
1440) 205, 206
Արմուդ զիւղ 502, 504
Արար Ջարման 456

Բ
Բարգէն Կրդ - Կիլիսէրեան 424
Բարբիւն 468
Բարբիւն - Պաղտատ 143
Բազմալէկ 16, 430
Բաղէշ 22, 249, 251, 346, 487, 490, 491
Բաղտատ - Քին - որդի Էմիարի (1642) 216
Բաղտատ 133, 429
Բաշարաք սրկ - (1625, 1639) 213, 239
Բարբաքիազուց լեզու 328
Բարբաքիմէս (1839) 345
Բարբաքիմէս Խոս - Նիկոմիդիոյ 142
Բարբաքիմէս Ս - Աստուածածին 49
Բարբբեր 467
Բարդաք Գրիչ 22

Բարսեղ կեսարացի 33, 46, 62, 63, 94, 264,
 413, 427, 461
 » Վրդ. Կեղեցի 401
 » Վրդ. Սասնոցի 397, 402
 » Վրդ. Գրիչ. որդի Սարուկի (1602)
 131, 132
 » Վանցի (1849) 345
 » Նրէց Դրիչ (1581) 57
 » Վրդ. (1697) 282
 Բեքան, քայր Բարսեղ Վրդ. ի 132
 Բերանիա 26, 410
 Բերդեհեմ 85, 137, 421
 Բենեդիկտոս 73
 Բերդավան 250, 252
 Բեքիա 165
 Բեքսաբէ, մայր Սողոմոնի 241
 Բէկիբան, մայր Ստեփանոս Գրչի (1548) 270
 Բիւզանդ Սեքեան, որդի Մատթէոսի (1841)
 364, 365
 Բիւզգեքիդ 498
 Բնարիս, մայր Սկրաիւ արեղայի 362
 Բուզանդիա-Շտամբոյ 490, 491
 Բուրբէլ պարոնսց պարոն 510, 511

Գ

Դարբիլէ Հրեշտակապետ 437
 » Գլխի Գէորգեան, Փօրիշանցի 190
 » Արժ. (1769) 359
 » Մաղկարար, որդի պատկերահան
 Մարկոսի 364, 365, 371, 389
 Դալուստ Բեն., վարժապետ Յովհ. Բեն. ի
 309
 Դալուստ Վրդ. (1753) 271
 Դադատիա 472
 Դամադիլէ 304
 Դաշիանէ, Ս. 302, 303, 305
 Դալլոյ Ուլստ 493, 494
 Դանճուար 367
 Դարեգին, Ս. 25
 Դարեգին վ. Զարբիանէեան 33
 Դեղամայ Մովակ 106, 109
 Դեղարբունի 106, 107
 Դեղլամաս քծիշկ 293
 Դիսաւաման, Գուստր Խաչատուր Բահանայի
 (1712) 352
 Դերմանիկ-Մարաք 344
 Դէք 336
 Դէորդ Գրիչ, զարմ տէր Բարդաղմի (1697)

381, 382
 » Վրդ. Երզնկացի 81, 154, 161
 » Խոս. Զմիռնացի 223
 » Խուրով (1923) 144, 153
 » Պարբե 40
 » Վրդ. Սկեռուացի 35, 38, 39, 202
 Գլակայ Վանք 28
 Գլանոր 510
 Ս. Գլխադիր 351
 Դոգդուրայ 308
 Դումուց Վանք 249
 Դուլամիր, Խայր Կարապետ Նոյս. ի 514
 Դուլքահար, Կողակից Յովհ. սրկ. ի 514
 Դուլիկ, քոյր Ղլարի 494
 Դուլիվաշայ, մայր Յովհ. Գրչի 428
 Դուռնիխարուն 514
 Դուուց 513
 Դրեդուր Արդ. Ակնադուրեցի (1782) 55
 » Առաջնորդ Ակնբոյ (1315) 415
 » Գլակակայ Ակնբոյ (1315) 415
 » Անաւարդեցի 498
 » Նպս. Արծրունեաց 444
 » Վրդ. Արեւիշեցի, Զորքան 401, 402
 » Վրժ. Բեշտիմալեան 139, 140
 » Երեսնցի, Գրիչ եւ Մաղկու (1687,
 1688) 362, 363, 392, 393
 » Լուսաւորիչ 443, 447
 » Վրդ. Խարբելդցի (1848) 112
 » Բեն. Սիլվանցի 505
 » Վրդ. Սլարեցի, Մերենց 45, 93,
 175, 202, 203, 291, 384
 » Վրդ. Խոզազարակցի 469, 470, 520
 » Խուլ 504, 509
 » Վրժ. Կարմեցի (1832) 186
 » Վրդ. Կեսարացի 402
 » Գլխի, որդի Կոստանդինի (1320)
 496
 » Վրդ. Կ. Պոլսեցի, Հանի (1838) 263
 » Վրդ. Մէրէւնեան? Հանքեցի (1827)
 170
 » Հոռմկլացի (1646) 192, 193
 » Զորդիլորեցի 32
 » Մաղիսառոս 27, 449
 » Մարքի, Պար. Երուսաղէմի (1390)
 437
 » Բեն. որդի Յովհ. Բեն. ի (1710) 451
 » Ղազիսմուցի, Աստուածարան 160,
 161, 191, 424

- Գրիգոր Նարեկացի 24, 37, 39, 40, 63, 349, 429, 440, 456, 488, 489
- » Նիւսացի 191
- » Ղլլիք. Գրիչ. որդի Շահանդխտայ (1316) 493, 494
- » *Շղթայակիր* 438
- » Վրդ. Ստամբլի 24
- » *Պարոնաէր* 5, 93, 238, 137, 438
- » Վրդ. Պելիկնու 321
- » Վրդ. Սկնուացի 39, 40, 73
- » Երէջ Վանեցի, Գրիչ (1697) 355, 356
- » Վրդ. Վանեցի (1832) 261, 262
- » Կրդ. Վրայասեր 62, 449
- » Տարեացի 6, 8, 125, 242, 246, 251, 377, 463, 481
- » Վլայ. Տարոնեցի 402
- » Եսա. Տարոնի, Գրիչ (1611) 385, 386
- » Տղայ 450
- » Սրդ. Քանաքեռցի (1704) 176
- » Քնն. Մաղկող (1315) 413, 415
- » Լուէգ. Գրիչ. Մաղկող (1657) 366, 367
- » Խոնա (1669) 273
- » Պաիր (7-1638) 5
- » Վրդ. (1649) 167
- » Սրդ. Գրիչ (1730) 406, 407
- » Սոդ. Գրիչ 454, 455
- » Գրիչ (1731) 400, 403

Գրիգորիս Կրդ. Արամարայ (1543, 1548) 216, 270

Գրիգորիս Կրն. (1809) 453

Գրիգորաւայուիս 141

Գօղայ Դարայ 191

Դ

Դաղիւս Վանք 282

Դամասկոս 165

Դանիէլ Մրդ. 88, 80, 328, 386

» Գրիչ (1642) 216

» Երաժիշտ 288

» Վրդ. 499

» Վրդ. Շամբան 434

Դաշանց Թուրք 340

Դարեհ արքայ Պարսից 117

Դաւիթ Արդ. (1710) 451

» փիլ. Ամյադք 72, 191, 445

» Գամաճասց 16, 28

» Եսրս. 431

» Պոր. Երասաղէմի (1318) 437

» Պոր. Երասաղէմի (1622) 438

» Երէջ Եւզակիայ 139

» Եպս. Խոր Վիրապեցի, որդի Սարգսի 494

» Վրդ. Եպս. Արք. Խորենցի, Գեորգեան (1823-1856) 126, 130, 137, 222, 235, 236, 310, 312, 322, 323, 345

» Եպս. Կեսարիայ (1757) 292

» Կրն. (1278) 466

» Գրիչ, որդի Չալարապետի 94, 95

» Քնն. Մոկացի (1686) 505

» Սեբաստացի Գահատակ (1677) 154

Դեքտոր 304

Դիոգենէս Խմաստակ 303

Դիոնէսիոս Աղեհանդրացի 442

Դիոսկուրոս Աղեհանդրացի 441

Դուին 4

Դունիայ 513

Դրազարի 450

Է

Եազուրայիքայ 13

Եաչ 138

Եսթա Բեռլէյ խախամ 152

Եսթայ 138, 253

Երբայերէն 152

Եղիսլտացիք 88, 252, 328

Եղիսլտոս 85, 253, 261, 262, 435, 450

Եղեսիա 165, 325

Եղեկիէլ Մրդ. 245, 344

Եղեկիէլ Վրդ. Զմիռնիացի (1868) 324

Եղեակ Կողբացի 445

Եղտիլիան, Կողակից սրբ. Նազարէրի 483

Երովսեբէն յաշայանակ 236, 491

Եղիա Մրդ. 304, 410

» Վրդ. Դերձակեան, Լիվառացի (1858) 320, 321

» Վրդ. Կեսարացի (1744-1747) 7, 8, 422, 423, 433, 435

» Խոնայ, որդի Մուրառմանի 216

Եղիարար Կրդ. Էջմիածնի 21, 382, 402, 438

Եղիազար Քնն. Գրիչ (1840) 232, 233

Եղիշէ Վրդ. 73, 397

Եղնազար խոջայ, որդի Մատրէոսի (1629) 480, 482

Ենովք Նախապետ 348

Եռուստի Լիվերտիզանէ 185

նայինիս կիպրացի 91. 302
 Եսայի Վրդ. Կեսարացի (1717) 29, 44. 416
 » Վրդ. Յամրեցի. մականուն Կայծակ
 248, 249
 » Պար. Երուսաղէմի (1424) 437
 » Արդ. Վրդ. Պար. Կարապետեան, Թա-
 լացի 310, 311, 322, 324

Երամու Դպիր 18

Երեմիա Մրդ. 251. 436

» Արդ. Առանաղի 194
 » Վրդ. Տէր Կարապետեան, Զորու-
 ցի 129, 157, 192, 261, 285
 » Վրդ. (1857) 236

Երեւան 57, 108, 514

Երզնկա 33, 44, 251

Երիֆոյ 85, 86

Երկար Հայրապետ Անտիոքոս 443

Երուսաղէմ 5, 6, 8, 12, 52, 75, 143, 165,
 253, 437

Եւագր 73, 377

Եւայ Դախտայ 295

Եւդոկիա 21, 255, 312, 381, 382, 432

Եւսեբիոս Կեսարացի 31, 32

Եւֆռատ 289, 291

Եփեսոս 179, 343

Եփեսոսի ժողով 160

Եփրեմ Վրդ. գէա Աղրիանուպոլսի (1693)
 357

» Եպս. Բջնոյ 287

» Խորի 62, 74, 85, 210

» Վրդ. Սահցի 327

Չ

Չաղէ. Բոնր խոջայ Եղնապարի 483

Չամարիա Չէլեղի (1686) 207

Չառկիկ 242

Չարդար. Եղբայր Պաղտատար Բհն. ի 502

Չարիշտա 107

Չաւէն Կրդ. 447

Չարակ Կամարական 120

Չաւարիա, հայր Բովի. Մկրտչի 444, 471

» Կրդ. Չաղեցի 84, 85, 260, 295,
 445, 449

» Կրդ. Աղրաւարայ. Ոսեանակ
 143

» Պար. Երուսաղէմի (1841, 1843)
 312, 440

» Խոհենց 286

» Վրդ. Վանեցի, Գիշի որդի 402

» Վրդ. Վարազեցի 387

» Բհն. ուսուցիչ Աստուածատուր
 Գրչի 264, 265

Ջերուն 506, 509

Ջեմոր Եպս. 84

Ջեմուն Թղր. 443, 448

Ջլիսիուստ Գ. Թղր. (1603) 380

Ջմիրուհի 58, 164, 286, 308, 312

Ջմրուր. ստացող 242

Լ

Լէրէկ 513

Լէվիտայ 482

Լեւիտիոս. Ս. 342

Լեւիար. հայր Բաղդասար Բհն. ի 216, 502

Լեկուրիա 173, 175

Լյւմիածին 51, 107, 108, 172, 232, 235, 357,
 358, 362, 363, 402, 430, 477

Լյւմիածին Ամսուգիր 187, 465

Լաիբմէ 68

Լարաւիլի 115

Լամէր Արդ 129

Ը

Ըռատագ 475, 476

Ըռիրայ 467

Ըստամբոյ 54

Թ

Թագուր զպիր Թէֆլիսապոլսի (1846) 184

Թաղէտս Առք. 401

» Կրն. Գրիչ (1449) 201, 204

» Միքիդատ Տէր Աստուածատրեան
 Կարինեանց 107

» Միքիդատեան 233

» Բհն. Երուանդեանց. Սանահնեցի
 (1883-1892) 451

» ստացող 176

Թարար, Եղբայր Խոջայումի 398

Թաւա 310, 311, 321, 322

Թանիտան 477

Թանլուխան 241

Թանկեյիք. զուտար Մարգարէի 253

Թավրէզ խարուն 513, 514

Թարապուրտ 114

Թարակնոց 467

Թափօր Լեռ 46
Թեքնակ մահդասի 397
Թեոդորոս 77. 90
Թեոդորոս Անկիւրացի 343
Թեոդորոս Կրք. Ոսիասակ (+1392) 197
Թեոդորոս Պօր. Երուսաղէմի (1757) 290
Ս. Թեոդորոս եկզ. Երուսաղէմ 438
Թեոսկորոս աստուածաբան 67
Թէոփիլոս Աղեփասնդրացի 294. 443. 446
Թէֆիքասաղ 163. 243. 476
Թիֆլիս. Տփիսի 201. 456
Թումարգալ 229. 231
Թովմա Վրդ. Առաքնորդ Բաղէշի (1414) 250
Թովմա զպիր 32
» սրկ. Կ. Պալսեցի (1815) 50
» Վրդ. Մեծոփեցի 245. 246. 291. 337
Թումալ Գրիշ Ասատկերացի (1423) 250. 252
Թումալ Երէջ Գրիշ (1674) 487. 489
Թուրոս Ռօսլիմ (1266) 59. 63. 65
» Տարօմազի. Գրիշ եւ Նկարիշ 510. 512. 513
» Արդ. Կազմող 178
» Վրդ. 206
» Վրդ. 324
Թուլայեցիք 287
Թուլալ. որդի հուսիկի 514
Թուլա աւան 491
Թուխիկ. մայր Կիրակոս Գրչի 505
Թումանան ստացող (1650) 278
Թումուս 114
Թրակիա 138
Թրքեյէն 114. 129
Թոխար 19. 382. 472
Թօփգափու 50

Ի

Իաղուք խաբուն 513
Իզմասիոս Աստուածազգեաց 442
» Արտահանցի. որդի Բակիի 484
» Արդ Գաղատացի. Ալվաշաի օղլի 306
» Արդ. Արք. Եղոկիացի (1680. 1697) 276. 277. 381. 382
» Վրդ. Փափագեան, Կ. Պալսեցի 436
Իլիդորոս 68
Իզիւ. որդի հուսիկի 514
Իզմիր 48
Իզմիր 161. 228

Իլախաց Աշխարի 380
Իլով 187
Իկոնկալայ գիւղ 57
Իււրէր 340
Իմրայ. սրդի Մեխանի (1726) 68
Իմէլ գիւղ 491
Իշիան գիւղ 448
Իսլերիֆսէ 73
Իսահակ Նահապետ 480
» րաբունի ստացող (1692) 173
» Վրդ. Տէր Գրիգորեան, Անկիւրիացի (1834) 256. 257
» Վրդ. Մահկուցի 402
Իսոֆ Ապէմալ Երբայեցի (1774) 152
Իսիւան սր. ստացող 151
Իսկանդար. հայր Գրիգորի 467
Իսրայէլ Կրդ. 448
Իվան Սապանէլ 51
Իտալերէն 52. 190
Իրիմոս. Երիմիոս Խոս. Լոկոնոյ 442. 445
Իւանէ. որդի Բուրբէլի 511

Լ

Լատիններէն պահպանակ 393. 502
Լաւրենցիոս. Ս. 342
Լաւրալ. Լեֆֆէօշէ 114. 213
Լեհաստան 412
Լեւոն Ա. Թգր. 450
Լեւոն Ս. հաշիկեան 249. 253
Լիբանան 139
Լիւթ Ամապատ 111. 135. 136. 453
Լով 379. 380
Լուֆալ 213
Լոնջալ 152

Խ

Խազաննուի 466
Խազար սրկ. 278
Խաբունան 477
Խալաւուլէլ. մայր Աստուածատուր Գրչի 265
Խալիլ փաշա (1609-1621) 114. 115
Խանգատայ. զուտոր սր. Նազարէրի եւ կռ. զակիղ հօջալ Եղնազարի 482. 483
Խամդուլի 284
Խանիկ 482
Խանուլ Երիցակիմ 389

Խանութի, տաշք կիրակոս ցարկի 426	Խոստում 2 տարեկ (1888) 206	Խաչատուրի վրդ - Խեչարեցի 17, 39, 40, 202	Խոսրովա 613, 614	Խոսրով 156	Խորանուշակու (100), 313	Խոջաբաշի ստացուց 398	Խոջաբաշ Լազար (1171) 361, 362	Մ	Մոս, Մազաբաշի 446	Մաշապատ գիւղի 92	Մատուր - Աստաշատուր 339	Մատուր արդի Խաբաշի 495	Մարտի 282	Մեքենա (8 - Շիշման) 118	Մեքենա ցարկի, Գրիշ, արդի Նիկոլի (1628)	412, 413	Մեքենա կրճ 245	Մեքենա Խաչի վանք 143	Մեքենա Գրիշատուրի և Խաչմարի 153	Մեքենա վանք 5, 158, 239, 276, 356, 360	Մեքենա 216	Մատուր վանք 270	Մատուր վանք 144	Լ	Լուկարայ 47	Լուսն 75	Լուսնաբաշի 359	Լուսնաբաշի 32	Լուսնաբաշի 349	Լուսնաբաշի վանք 306	Մուս, արդի Փարսի (1585) 514	Վրդ - Եղմեկցի 102	Թեւեմ 104	Վրդ - Փարսի 102	Բեռ - Խաչմարի (1834) 267	Վ - Խաչմարի, Իվանիցի 122	123	Ս - Խաչմարի (1460) 22, 28	Վանաձոր Խոջա (1832) 225, 226	Վանաձոր, Լուսնիցի (1865)	127, 181	Մեքենա Խաչմարի, Փարսի (1869)	134	Սրի - Մուսնի 518
---------------------------------	----------------------------	--	------------------	------------	-------------------------	----------------------	-------------------------------	---	-------------------	------------------	-------------------------	------------------------	-----------	-------------------------	--	----------	----------------	----------------------	---------------------------------	--	------------	-----------------	-----------------	---	-------------	----------	----------------	---------------	----------------	---------------------	-----------------------------	-------------------	-----------	-----------------	--------------------------	--------------------------	-----	---------------------------	------------------------------	--------------------------	----------	------------------------------	-----	------------------

Կարապետ վրդ. Լուկացի 253

» սրկ. Լուկասեան. Կ. Պոլսեցի
(1805) 141

» Գ. Զեմեմեան. Զմիւռնացի
(1807) 157

Ս. Կարապետի Գեորգեանի ճարտ. 386

Կարապետ Քիմ. Տէօֆմէնեան (1885-1889)
58. 161

» Տիգրանակերտցի (1845) 165

» Գրիչ 241

» Երեց Գրիչ 385

» Քիմ Գրիչ (1693) 357

» (1839) 345

Կարին 347

Կարմիր վանք Քեսմոյ 449

Կափայ 251. 385. 386. 393

Կեսարիա 224

Կէլիպոլի 220

Կրեմլուտ Անապատ (Կրիկկրա) 178. 179

Կիլիկիա 31. 197. 218. 344. 349. 441

Կիկերոն 118

Կիպրոս 157. 251. 349

Կլարսկու Արդ. բուդք կեկոզ 240

» Քին. Գրիչ (1450) 22. 28

» Դեզկոզ. որդի էլէսան Քահանա-
յի (1460) 22. 29

» Քիմ. Գրիչ (1564) 273. 274

» Գրիչ Եւ Դեզկոզ. աշակերտ Խի-
զանցի Սարգիս Քահանայի (1629)
502. 504. 505

» Վրդ. Երզնկացի 149. 173. 500. 503

» Պար. Երուսաղէմի 112. 262. 385

» Երեց Զեքուրցի (1568) 467

» Կրմ. Գրիչ. որդի Էուրկայ 208.
210

» Վրդ. Դարգարեան, Սեբաստացի
(1889. 1901) 223

» Ռաիք. որդի Խոնայ Փանոսի (1654)
475. 476

Կիրամիւնայ 419

Կլարեղ Աղեհանդրացի 160. 343

» Երուսաղէմացի 84

» Արդ. Սպահանցի 352. 425

Կիւրթոմ րաբունի (1360) 218

Կիւրդեկ 465

Կնիք Հաստոյ 201

Կոմիտաս Կրդ. 444. 448

Կոմոնու. Ս. 490

Կոմոնուկ վանք 49

Կոսլիտառ 450

Կոստանդին Կրդ. (1266) 65

Կոստանդին Կրդ. (1307-1320) 179. 494. 496

» ստացող. Խայր Գր. դպրի (1320)
495

» Թգր. Հայոց (1300) 219

» Սրիկ 174. 237. 267. 384. 421

Կոստանդնուպոլիս 50. 58. 140. 145. 156.

182. 232. 262. 284. 370. 388

Կոստանց սրկ. (1315) 114

Կոստանց ասպետալար (1319) 467

Կոստեք 513

Կուրմիշխանայ 221

Կուրմեյիտ 307

Կուր Գետ 107

Կտուց Անապատ 452. 453. 468

Կրիսէ 479

Հագարայ. Խայր Հոռոքսիմէի 461

Հայապ-Հայեղ 139. 224. 233. 426. 428. 468

Հանրե 170

Համագոսող Գանձասող 40

Համամ 493. 497. 507

Համարտու 66

Համիր 478

Համուս 165

Հայաստան 340

Հայկ Համաստեղութիւն 498

Հայկ Դեհապետ 466

Հայիտոտ 109

Հայոց ազգ 505

Հայրապետ Քին. Գրիչ. որդի Առաքելի
(1278) 464. 465

» Գրիչ (1687) 452. 453

Հանա բժիշկ 293

Հասամ չէլէպի 129

Հասունմանուր 519

Հասկ Ամաղիք 402

Հարսնէփ Բաղափ 246

Հեքուս Ա. 65. 407. 450. 466

» Բ. (1293) 349

» Սեւաստու (1177) 349

Հեղինէ Թագուի 32

Հերմոնի վանք 250. 252

Հերովդէս Թգր. 74. 85. 435

Հզու Բաղափ 216

Հիգան 247, 249, 275, 276, 383, 384
 Հմայեակ, Ս. 25
 Հնդկաստան 224
 Հնդկաց երկիր 47
 Հնդուքէկ 513
 Հոմեքոս 342
 Հոռոմոսի վանք 55
 Հուլասն 466
 Հումայ, մայր նդիա խոնայի 226
 Ս. Հոփսիմէ 295, 300, 302, 304, 306
 Հոսի 58, 402, 471
 Հոսկվայ 65, 442, 443, 450, 451, 466
 Հրատան Գեո 109
 Ս. Հրիշտակապետ վանք Սիբաստիոյ 402

Ձ

Ձաղ գիւղ 449
 Ձկտանց գիւղ 448
 Զիրենեաց Էսո 46, 477
 Չոզկերտ 134

Պ

Պազար Գրիչ 417
 » Գրիչ (1654) 364
 » Ղարմեցի (1704) 247
 » եզրայր Մարբայի 316
 » Կրդ. Էջմիածնի 423, 432
 » Վրդ. Տարամուսցի 387
 » Արդ. (1788) 242
 Պաղարոս Էսկիճեան, Ակնեցի (1861) 256
 Պաղարոս սրկ. հաքքերքցի (1854) 110
 Պալարիա 89
 Պամեք 241
 Պատերի Կեստրիա 432
 Պամիմար, մայր Ղարիպշահի 477
 Պասուփի 278
 Պարամելիք, հայր Սալուխնազի 483
 Պարապղ 456
 Պարասու, Ղրիմ 354
 Պարեանան, եզրայր Պաղտոսար Քեն.ի 502
 Պարիսահ իւրնայ Կումիշիանացի (1637) 476, 477
 Պարիպշայ ստացող (1502) 246
 Պարիպշամ, մայր Վարդան Արեղայի 369
 Ղեռնդ Կրդ. 448
 Ղզլար 152
 Ղզլար, դուստր Սարգսի 494

Ղոշալանք 55
 Ղոփո 436
 Ղուգանցի 464
 Ղուլա վանք 462, 463
 Ղուկաս Գանձասաց 34, 37, 39
 » Գրիչ 132, 134
 » Արք. (1619?) 380
 » Վրդ. հանիկեան, Բալուցի (1845-55) 158, 171, 184, 186, 187, 313
 » Վրդ. հարքերդցի 69, 116, 230, 255
 » Վրդ. ի հորձունեաց Գաւառէն 387, 402
 » սրկ. Շգուեցի (1636) 516, 518
 » վանեմեղեցի 97
 Ղուկիանոս Վրդ. Գրիչ (1786) 366
 Ղրիմ 108, 247

Ղ

Ղանիի Սրտեան 118
 Ղոտներ 437
 Ղոփէր փաշա 114
 Ղէնուէն քաղաք 90
 Ղուխար, մայր Մալիճանի 478

Ռ

Ռալիճան, որդի Պարսուփի 478
 Ռալսբումշահ 514
 Ռակու 252
 Ռահիճան, Կեմակից Աստուածատուր Քա. համայն (1670) 265
 Ռահմատ Ալի փաշա (1847) 262
 Ռաղաքիա Վրդ. Թօխարցի 402
 Ռաղաքիա դպիր Կ. Պոլսեցի 306
 Ռաղաքիա Խ. Վրդ. Որմանեան 118
 Ռաղուսայ 349
 Ռամաս Ս. 424
 Ռամբրէ Վրդ. Ռամիկոնեան (1868) 346
 Ռամբրէ Նաթ. Մարկոսեան (1906) 340
 Ռամեստիա 459
 Ռայեկաց երկիր 504
 Ռամասէր Թգր. 520
 Ռամիլալ, մայր Դուսիք զրչի 95
 Ռանկու Տամուր 466
 Ռամուէլ փիլիսոփայ (1278) 465, 466
 » Քեն. Կազմող (1336) 377, 378
 » Նաթ. Դանձասաց 28, 446
 » Պ. Գէորգեան (1819) 47

[illegible]

- Յարութիւն Թողարցի (1775) 253
- » Պար. երուսաղէմի (1898) 325
- Յեսայ Եսայ. հոռոժոռոնեաց 444
- Յոբնաղ 191
- Յոհաննէան աղայ խալդայեանց 339
- Յոյն յեզու 431
- Յուպէ 224
- Յովար Կրդ. 448
- Յովսափ Սեբաստացի 18
- Յո'անայի Քհն. վանեցի 329
- Յովսկիմ աղա Լազրով 108
- Յովսկիմ արզ. Գրիչ (1745) 394
- Յովսիմնիւտ Գրիչ. որդի վարդաւմայ (1307) 178, 179
- » Գրիչ (1315) 413, 414
- » Վրդ. Գրիչ (1317) 349
- » Քհն. Առաջնարդ Գայլու Ուխտիմ (1316) 493, 494
- » Առաջնարդ երուսաղէմի (1336) 378
- » զպիր. որդի Ամինատիմի (1336) 377
- » Լեւեցի. Պար. երուսաղէմի (1386) 437
- » Կրն. Գրիչ. որդի Մամարսունի (1416) 247, 248
- » Բօնեցի. Ակարդ (1419) 199, 201
- » Վրդ. Գրիչ. որդի Ամիրբէկի (1419) 199
- » Երարունայեւ ի Հերմոն (1423) 252
- » Պար. երուսաղէմի (1431) 437
- » Կրն. Կազմոզ (1449) 201, 204
- » Գրիչ (1453) 396
- » Սրդ. Սիմեհ (1453) 396, 397
- » Երեց երզնկացի (1462) 250
- » սրկ. Գրիչ. որդի վարդան Քա. հանայի (1545) 426, 428
- » Վրդ. Նարեցի. որդի Միկիմի (1594) 292
- » Վրդ. Կրդ. Անքրպցի (1597-1617) 213, 401, 412
- » Վրդ. Գրիչ (1625) 54, 55
- » Հիզանցի. Գրիչ. Մաղկոզ (1639-1658) 148, 149, 236, 238, 275, 276, 383, 384
- » Վարսեւ, առաջոզ (1619) 385
- » Վրդ. Առաջնորդ Տիգրանակերտի
- » Վրդ. Գրիչ (1653) 485, 486 (1652) 478
- » Վրդ. (1662) 281
- » Վրդ. Համբեցի (1664, 1688) 205, 206
- » Արդ. Վրիմեցի. Գրիչ եւ Կազմոզ (1681, 1687) 12, 13, 354
- » Քհն. Եսայ. Վալէմեար (1685, 1688) 207, 208
- » Պար. երուսաղէմի (1686-1698) 225-6, 418, 438, 505
- » Վրդ. Թոխարցի (1687) 12, 13
- » Գրիչ (1692) 243
- » Վրդ. Գողթնեաց (1704) 247
- » Վրդ. Կեսարացի (1750) 114, 115
- » Քհն. որդի Աստուածատուր Եւրեցի (1757) 289, 291
- » Արք. (1814) 51
- » Քհն. Միլլալեան. վանանդեցի (1822) 126, 225, 309, 351
- » Քհն. որդի Ոնովիրտի (1823) 308, 309
- » զպիր (1846) 52
- » Վրդ. Եւնի Տիմեան. Եւդոկ. խացի (1851) 158
- » Պար. երուսաղէմի (1861) 326
- » Վրդ. Բաղեան. Ռչտունցի (1869) 143
- » Ա. Քհն. Միկիմ (1893) 485, 487
- » Վրդ. Պրուսացի (1901) 103
- » Անտարանի 179
- » Վրդ. Գառնեցի 1, 73, 91
- » Ազեկեան 140
- » Եսայ. երուսաղէմի 201
- » Թեքալեցի 453
- » Վրդ. Առաջնորդ Թէֆրտազու 476
- » Թիկուրանցի 14, 16, 18, 28, 430
- » Ա. Քհն. Կաչիկեան 134
- » սրկ. որդի Խուրիկի 514
- » Վրդ. Կոզեո 109
- » Վրդ. Կոլոսկոմց 281
- » սրկ. Հաղբատացի 210
- » Վրդ. Համբեցի 401, 402
- » Մանգակունի 4, 73, 84, 376, 380, 386
- » Մկրտիչ-Կարապետ 84, 86, 403, 431

Զովհաննէս Վրդ. Նոխաւ 387

- » Վրդ. Շիրակ 387, 402
- » Վրդ. Շնհուշցի 402
- » Ոսկեքերան 72, 84, 85, 294
- » Որստնցի 154, 161, 244
- » Վրդ. Ուրեանցի 402
- » Կրդ. Պատմաբան 447
- » Վրդ. Պլուզ 15, 28, 162
- » Քրոքեմց 16
- » Կրդ. Խմաստասեր, Ոճնցի 295, 301, 407, 443, 448

Յովնան Մրդ. 436

Յովսէփ Վրդ. Գանձասաց, Երամշտապետ

35, 37, 39

- » Եպս. Արժնոյ 445
- » Մալէզեան 159
- » Նէգիացի 423
- » Պարոնտէր, ստացող (շ. 1638) 5
- » Վրդ. (1740) 73

Յարդանան Գետ 33, 171, 237, 377

Յուդայ մատնիք 26

Յումարէն պաշպանակ 475

Յուշկապար 66

Ն

Նագարէք 165

Նագարէք խոջայ 482, 483

Նախիգեան 287

Նեղոս Գետ 262, 303

Նեղոս Ողմ. 73

Նեաւորթիանոս, Նեստորականք 4, 407

Ներսէս Վրդ. Ամկեցի 401

- » Վրդ. Բաղիշեցի (1618) 401, 428, 429
- » Գազաննեան, Բերիացի (1828) 317
- » Եպս. Գէորգեան, Թրակացի 163, 102
- » Լամբրոնացի 16, 20, 205, 327, 349, 454, 462, 489
- » Վրդ. Մատաղ 401
- » Վրդ. Մովսէս (1621) 136
- » Վրդ. որդի Նուրիճանի (1672) 49
- » Կրդ. Կլայեցի, Շնորհալի 16, 24, 38, 39, 41, 47, 63, 175, 208, 209, 215, 237, 247, 343, 392, 422, 449, 466, 491, 497, 502, 507, 515, 517
- » Կրմ. որդի Յակոբի (1548) 266, 270
- » Վրդ. Սեբաստացի 401
- » Պար. Վարժապետեան 118
- » Կրմ. ստացող (1543) 214

» Վրդ. ստացող (1674) 488, 490

» Նր. Վրդ. 134

Նէոյ Կեսարիա 21

Նիկիա 161, 162

Նիկողիմոս 315

Նիկողայոս Վրդ. (1687) 452, 453

Նիկողայոս Պրոսպեցի Ոսկասակ 142

Նիկոմիդիա 47

Նիմուէ 474

Նոյ Նահապետ 308, 407, 480

Նոր Զուղայ 194, 358

Նորայր Եպս. 426

Նորավանք Վերին 218

Նուշիքան, դուստր Խանգաղի 2

Նուրմաշայ, Կողակից Խաչատուր Քահանա-
նի (1712) 352

Նսեանի 65

Շ

Շահ Ապագ (1629) 492

Շահանդուխտ, մայր Գրիգոր Եւ Վասիլ դը-
պիրներու 494

Շահադէ, դուստր խոջայ Եղնագարի 483

Շահում, դուստր Մարգարի 238

Շահում, Կողակից Պետրոսի 398

Շահսուլթան, մայր Դաւիթ Եպիսկոպոսի 494

Շահսուլթան, Կողակից ուս Ատուրի (1621) 136

Շահրուդ, Խայր Ստեփանոս Եպիսկոպոսի 380

Շահփաշայ, մայր Ներսէս Կրօնաւորի (1548)
270

Շամ 140, 150

Շամեր 513

Շամշայ, դուստր Պր. Նագարէքի 483

Շամուռէ Մակարեան 304

Շամուր 246

Շամրին 162

Շամրոք զաւառ 109

Շապուհ Կրմ. 288

Շապուհ Թգր. Պարսից 142

Շեխիքան զոնապան 239

Շէխ պէյ Մովսէս 144

Շէխ Վափայ 145

Շէրիֆ Էփէնտի 129

Շիրազ 397

Շիրակ 107, 108

Շիրին, Կողակից Մարութի 483

Շմառն ազգական Յիսուսի 315

Շմառն Եպս. 445

Շմաւոն Կրն. (1712) 451
 Շնահաւոյ, ամուսին Աիռնի 397
 Շուշան, քայր խոջայ եղնագարի 183
 Շուշի 487
 Շուշուայ Բերդ 455, 456

Ո

Ոգի գաւառ 143
 Որմուս գիւղ 447
 Ոնոփքիտ անապատական 73
 Ոնոփքիտ Կայր Յովհաննէս Քահանայի 308
 Ոսկան գայլի, Գրիշ 151
 Ոսկան գրդի Մարտի 483
 Ուղիք Որոտան 306
 Որդիքնէս 213
 Ուլուխան, գրդի Միլիոնի 282
 Ուռնայ, Ուրնայ 49, 84, 429
 Ուռուժէի 156

Ս

Տաւշեան 263
 Տարխուվան Ս. Կուսի վանք 139
 Տրլտրք 108
 Տիւնիշեքեք 100
 Տիւաք, Կողտիքի Բանկի (1621) 136
 Տօպան (1303) 466
 Տօրլու 192

Պ

Պահար 139
 Պաղտասար գայլի 139
 Քին, Նրգիքի 500, 501
 Քչէլէպի 476
 Պաղտատ 224, 238
 Պաղտատ, մայր Մուսէս Գրիշի 193
 Պասրայ 221, 425
 Պատմա-Բանասիրական Հանդէս 35
 Պասուլխան պէշ 144
 Պարխորտար 278
 Պարսաւ նզմ 509
 Պարսաւ եպս. (1548) 270
 Պարսաւ Արդ. Վարագեքի, մականուն Աստա-
 գէլ, Կազմու (1625-1629) 213, 398,
 Պարսկաստան 409, 425, 440
 Պարսկական 137
 Պելարդու (1307) 466

Պելէկէսի 432
 Պեշքն, գրդի Բուրքէի 511
 Պետրոս Առք. 243
 Քերքոզ 444
 Կրդ. Դեմադար 289, 449
 Պար. Նրասաղէմի (1461-63) 437
 Նրէգ Գրիշ (Ժն. դար) 281, 282
 Պար. Նրասաղէմի (1501) 437
 Վրդ. Կրդ. Կարկառքի 378, 387, 402
 Արգ. Գրիշ (1590, 1605) 221, 303, 394
 Կրդ. Գամառարայ (1657) 366
 Ամբեքի (1687) 13
 Վրդ. Աստաղաղի (կնիք 1706) 153, 156
 Կրդ. Բերիւքի (1707-1712) 463, 464
 Վրդ. Թուրքեքի (1713) 66, 67
 Վրդ. Նու. Կեաւրաքի (1783-1796) 55, 56, 90
 Քին, Մերքեքի (1797) 455, 456
 Առք. Կառք Ամապտի (1823) 140
 Վրդ. Տէր Յովհաննէսեան, Կանք-
 ցի, Վանքի (1846-48) 75, 140, 311
 Երկ. Տէր Յովհաննէսեան (1850) 183
 Արագունեքի 66, 67
 Կրդ. Պիլլիլ 144
 Արգ. Նահեքիքի, Գրիշ 169
 Վանքեքի 176

Պիղատոս 84
 Պիլ 165
 Պիտտոն 101
 Պոդիկարպոս Կայր. 468
 Պոմպէշ 224
 Պորփիւր 251
 Պուղտան 100, 272, 273
 Պուրքէշ 51, 259
 Պրոնկ Հայրապետ 471
 Պրոնկոս Կայր. Կիքոշ 343
 Պրուայ 139, 142, 251, 387
 Պօղոս Առք. 414
 Վրդ. Ա. Պոսեքի 284
 Գամառար 40
 գայլի (2. 1638) 5
 Պար. Նրասաղէմի (1417) 437
 Խաչատրեան 287
 Առք. Խաչատրեան, Առաքնորդ Նի-
 կաճիլիլ 139
 Պար. Կ. Պոստ 139

- Պօղոս Ուրեանցի, Գրիչ (1660) 360
 » Վրդ. Պետրոսեան (1850) 106
 » Սամառացի 191
 » Վրդ. (1737, 1751) 166, 167
 » Տարօնացի 86, 446

Պօթոբարդի 51

Ձ

- Ջալալ, որդի Շահսուլթանի 494
 Ջամադաչ, մայր Բաղիշեցի Ամիրզադիդի 192
 Ջանուլթան, ամուսին խղարի 398
 Ջյուրբ 107
 Ջիւմաշա Վան (1153) 397
 Ջուղալ Սարահան 338

Թ

- Թաքուիս, կին Արփաբաբալ 241
 Թագաւ 241
 Թահար 241
 Թառոս 114
 Թափայէլ Պատկանեան 118
 Թափէլ, կին Յակոբալ 241
 Թեքեկալ, կին Խահաւկալ 241
 Թեմէլ, Թամալ, Թամէլ, 158, 176, 186, 253
 Թիսն - Նոնն գիտնական 464, 467
 Թոռոնեաց երկիր 252
 Թուսաստան 152
 Թուսիս 107
 Թուսերէն 51
 Թուսինէ, մայր Սահակ Գրչի 365
 Թուտովիս կուղոս 307
 Թուփինոս պատմիչ 31
 Թառակէս Արդ. 282
 Թասակէս կրդ. 447

Ս

- Սաբուժ, մայր Բարսեղ Վարդապետի 132
 Սալամոնալ 257, 332
 Սալոնյ Ջոր 346
 Սահակ Վրդ. Ամատունի 497
 » Արհիեպիսկոպոս (1669) 273
 » Եպս. կրդ. խաղաչեան 31, 426, 452
 » Պալարիս 1, 41, 93, 148
 » Գրիչ, որդի Թուսինէի 365
 » Մաղկաղ, Վանեցի (1674) 488, 490
 » Վրդ. Վանեցի 255

- » Վրդ. (1720) 201
 » Վրդ. (կնիք, 1831?) 331
 » Բեմ. ստացող (1327) 418, 419

- Սամարացի 137
 Սամարիա 165
 Սամուէլ Բեմ. Անեցի 187, 451, 465, 467, 471
 Սամուէլ Անճեւացի 143
 Սամուէլ Վրդ. Երզնկացի (1730) 230
 Սայիպաւթան, մայր Կարապետ իպիսկոպոսի 514
 Սանահին 449
 Սանիել, կենսակիցր Մարթալ 48
 Սանտալ, մայր ստացող Կարապետի 265
 Մալլիխան, մայր խաչատուր Բեմ.ի 352
 Սառա, Գրիչ. դուստր Գորբի (2-1670) 191, 196, 198

- Սարգիս Բեմ. Մաղկաղ եւ Սոկոլ (1320) 195, 496
 » Սպս. Ստացող (1360) 218, 219
 » Պոլ. Երուսաղէմի (1393-99) 437
 » սրկ. Գրիչ (1543) 214, 215
 » Բեմ. ստացող (1567) 277
 » սրկ. Վրդ. Գրիչ. Ամրեցի (1653) 368, 369
 » Կրմ. որդի Մարեօսի (1668) 174, 175
 » Արդ. Թոխարցի (1675) 472
 » զպիր, Գրիչ (1713) 436, 439
 » Վրդ. Հանքնցի (1751-1766) 59, 66
 » զպիր Թրակիացի (1828) 138
 » աղալ Վանցի (1833) 346
 » Պատմաբան, Բալուեցի (1855) 186
 » Խոս. Ջալալեանց (1856) 487
 » Խոս. Խաղաչեան (1858) 138
 » սրկ. Գեղարքեան, Պրոսպի (1862) 317
 » Գրիչ Գանձատաց, Անեցի 24, 35, 37, 39
 » Բեմ. Խիպանցի 505
 » Վրդ. որդի խղարի 451
 » կրդ. 494
 » Արդ. Կիսրացի 223
 » Վրդ. Կուգիկեան 164
 » Գրիչ եւ Մաղկաղ, որդի Ճեմալերի
 » Զովհաննէսի 355
 » մակամուն Մազման 483

- Սարկաւաղ Վրդ. 172, 188, 164, 170, 471
 Սարուկ, Խաչ. Բարսեղ Վարդապետի 132
 Սասուղ 91, 280

- Սահուր, հոգեւոր մայր Սառա Գրչի (2. 1670) 198
- Սափար խօջայ 483
- Սիբաստիա 154. 371
- Սեկունդոս Նպս 442. 443
- Սեղբաստրոս. Ս. 32
- Սեղբաստրոս Քեն. Յովհաննէսեան (1892) 358
- Սեպուհ Լեւոն 498
- Սերոբէ Պետրոսեան, Ակմեցի 186
- Սերոբէ Պետրոսեան (1861) 106, 107
- Սեւան Կղզի 1. 106. 108
- Սէս Զիգանցի 499
- Սէր վրդ 218
- Սէլիմ սուլտան (1476) 437
- Սէյուլ 272. 273
- Սրբաւմար, Կիմ Վարդապետի (1502) 246
- Սիմառն Նրէց (1391) 461
- Սիմառոս 77. 90
- Սիմէոն Գամառասաց 28
- Վրդ. Ապարսեցի (1629) 502. 504. 505
- Արք. Բերիւլ 139
- Վրդ. Գուռումացի 387
- Վրդ. Նրեւանցի 50
- Կատուհի 48
- Սիր. Սասունցի (1841) 47
- Կրդ. (1545) 428
- Կրդ. Սալ 421
- Վրդ. 253
- Սիմոնէիստոստէ 144
- Սիմոն Ամազիր 34. 37. 42. 65. 442. 447
- Սիոն հայր Յովհաննէս վարդապետի 397
- Սիս 59. 65. 233. 273. 274. 431. 493. 495. 496
- Սիսաւրս 304
- Սիոն Լրագիր (1869) 317
- Սլաւոններէն պահպանակ 54. 219
- Սղերդ 440
- Սղմէր. Կողակից Առաքելի 483
- Սմբատ Թղր. (1297) 466
- Սողոմ 150
- Սոկրատ պատմիչ 30. 32
- Սոկրատէս 109. 440
- Սողոմոն 480
- Սողոմոն Կարայր Գրիգոր զպրի (1320) 196
- Սուլթան Թէմենց (1692) 193
- Սուխար Թագաւորի վանք հառաքատ 514
- Սարաբիւնի 226
- Սուքիաս վրդ. Բարսաղեցի 402
- Սուքիաս Կարապետեան, Աղբրիանուպոլսեցի 105
- Սպահան 198. 361. 362
- Սպանիա 330
- Սպարտացիք 342
- Ստարէի Մեծ Անապատ 480. 481
- Ստամբուլ. Ստամբուլ 251. 327. 329
- Ստեփանոս Առաջնորդ Ականց Անապատի (1278) 466
- Վրդ. Գրիչ (1360) 214. 218
- Արք. Սիմեոն (1360) 218
- Գրիչ. որդի Ամիրզադի (1548) 266. 270
- Նպս. Բալուիցի (1603) 379. 380
- Գծող (1629) 481
- Քեն. Կազմող (1629) 491
- Կրդ. Արարմարայ (1649) 276
- Կրմ. (1680) 188
- Կրդ. Զուղայեցի (1696) 382
- Դարսեցի (1701) 247
- Վրդ. Մակաւի. Առաջնորդ վառայ (1715) 490
- Քեն. Գրիչ (1716) 327
- Նախնց. Կամարակապի (1769) 358. 359
- Նպս. Նմովեան (1823) 309
- Վրդ. Յակովբեան, Աղբրիանուպոլսեցի (1854-1859) 130. 316. 319. 320
- Զորավար Պետրէկեան, Կարմեցի (1858) 346
- Ս. Քեն. Մանդինեանց (1863) 339
- Վրդ. Տիգրանակերտցի (1867) 157
- Նպս. Յովակիմեան (1899) 48
- Էսկիմեան, Ակմեցի 256
- Գամառասաց 40
- Վրդ. Զէյրուեցի 242. 243
- Արք. Զմիւռնու 126. 350
- Խառատաւէր 187
- որդի Մեծրկայ 471
- Նազարեանց 118
- Ուլմեցի 415
- Նպս. Սիմեոն 397. 446
- Սրապիմ Արդ. (1548) 270
- Սրապիմ վրդ. Կրդ. Ուրեղայեցի 49. 387. 402

Վ.

- Վաղդի Գրիչ 254
 Վալերիան Ալեքսանդրովիչ Զուպով 14
 Վախախ իշխանուհի 510, 511
 Վահան, Ս. 24, 25
 Վահան Երեց Զեյթունցի, Գրիչ և Մաղկոց
 (1592) 506, 508, 509
 Վահրամ Վրդ. 83
 Վաղարշապատ 31, 430
 Վաղէնուխանա 443
 Վալու Զոր 218, 252
 Վան 1, 399, 403, 440, 490
 Վանական Վրդ. 343
 Վասիլ Պար. Երուսաղէմի (1355) 437
 Վասիլ ղայիր. որդի Նահանգխտոյ 491
 Վաստիրական 136, 113, 418, 449
 Վարազյա Ամաստ, Վանք, Ս. Խաչ 2, 85,
 139, 397, 398
 Վարդան, Ս. Բաջն 25, 140
 Վաղյակայ Ալանց Ամաստի (1278)
 466
 Վրդ. Ալգեկցի 83, 118, 160, 429,
 441, 446
 Վրդ. Արեւելցի 221, 407
 Արդ. Վրդ. Բաղիշեցի, որդի Երիայի
 (1653) 369, 370, 423
 Գանձասագ 37, 39, 40
 Գրիչ (1678) 243
 Դայիր 33, 44
 Եսո. (1315) 414
 Դեմ. Խայր Զովհաննէս Գրչի 426,
 428
 Խոս. Նաեպմայ (1266) 59, 63, 65
 Երկ. 378

- Վարդեր ստացող (1307) 178, 179
 Վարդեի, դուստր Խորտիրոս Գրչի (1567)
 278
 Վենետիկ 18, 114
 Վիլնայ 51
 Վիրապ. Խայր Զարուրիմ տարկաւորի 292
 Վրաստան. Վրաստան 246, 340
 Վրացիքն պահպանակ 416, 441

Տ

- Տարի 281, 483, 484
 Տալի Զուսէն փաշա (1652) 479
 Տայիրայ, մայր Գրիգոր ղայրի (1320) 496

- Տանատ Ս. 25
 Տաշնէրտիլե 458, 459
 Տարագոս Վկայ 389
 Տարիչ 278
 Տարոմ 287, 386
 Տէվրիշ աղայ 461
 Տէքէնալի 146
 Տէրկոյ զիւղ. Վարդապետ 143
 Տիգրան 2. Թ. Սաւալանեանց 30, 253
 Տիգրանակէրտ. Զամիք. Զամիք 165, 173,
 478, 516, 518
 Տիմոքէոս Պար. Աղեհանդրիւն 443
 Տիմոքէոս Խայր. Եփեսացոց 261
 Տիրան Վրդ. 443
 Տիրատուր Վրդ. 71
 Տիրատուր Գրիչ 370, 371, 388, 389
 Տիրոս 84

- Տովթիք. Տուրիք 155, 431
 Տորոս Էն 349
 Տուրուրի Խամուրի 328
 Տրապիզոն 107, 472
 Տրդատ Թգր. 84, 141
 Տրիփոն, Ս. 463
 Տփլիս 339, 340, 452
 Տօնիկ 239

Բ

- Բահար 480
 Բաճեպ փաշա (1621) 115
 Բարսեղ 442
 Բում 221

Յ

- Յախուտ զատու 415

Փ

- Փառազնակէրտ զիւղ 448
 Փառան 42
 Փառնեբոսիկ Կրդ. 447
 Փարան Լեւոն 499
 Փարսիկ 51
 Փարսիան, Կողակից Պաղտատար Բահանայի
 502
 Փեննիկ 360
 Փէյրպուրդ 286
 Փիսնդէ, մայր Մարեցի Զովհաննէս Վարդա-
 պետի 282

Քրիստափոր Լիբ - 448

Քրիստոսաստուր Լիբ - (1387) 33, 43

()

(Դոստոյևսկի 68, 333

(Հակոբյան Գևորգ 448

(Դիմիտրի Լևոնյան (1315-1320) 415, 491, 496

(Դիմիտրի Լևոնյան (1329) 405

(Դիմիտրի Լևոնյան 51

(Դիմիտրի Լևոնյան (1621) 38

(Դիմիտրի Լևոնյան 41

Ֆ

Ֆոտիոս . Երազմ . Կոստանյան 511

Ֆոտիոս . Կոստանյան 2

Ֆոտիոս . Կոստանյան 513, 514

Ֆոտիոս 444

Ֆոտիոս . Կոստանյան 133, 149, 187, 430

Ֆոտիոս 51

Փիլիպոս 541

Փիլիպոս Կոստանյան 141

Փիլիպոս . Կոստանյան 402, 424

Փիլիպոս 381, 382

Փիլիպոս 49

Փիլիպոս 514

Փիլիպոս 342

Փիլիպոս . Կոստանյան 201, 204, 250, 253

Փիլիպոս 190

Ք

Քաղաք . Կոստանյան 377, 378

Քաղաք . Կոստանյան 113, 446, 447, 449

Քաղաք 467

Քաղաք . Կոստանյան 49

Քաղաք . Կոստանյան 111

Քաղաք . Կոստանյան 123

Քաղաք . Կոստանյան 114

Քաղաք . Կոստանյան 11, 35

Քաղաք 276, 277

ՈՒՂՂԵԼԻՔ ԵՒ ՅԱՒԵԼԼԻՔ

Էջ	Ուրիշ	Տող	Ուրիշ	Ուրիշ
ԺԶ	ա	վարեն 1	66	—
"	»	" 18	—	+ 2328
"	»	" 19	2283	—
ԻԱ	ա	" 14	Աւղղափառ	Աւղղափառ
42	բ	վերեն 19	—	+ ճանձ Բաղճալկա 1932 էջ 214 :
136	ա	վարեն 10	սեւոցեր	սեւոցեր
168	ա	վերեն 17	ազգին	ազգ են
176	ա	" 4	1705	1704
259	բ	" 17	ԻՅԺ	ԻՅԻ
265	ա	վարեն 4	4	5
"	»	" 5	5	4
270	ա	վերեն 17	Շաբաթին	Շաբաթին
385	բ	" 17	1611	1711
"	բ	վարեն 4	"	"
386	բ	" 8	"	"

Զ. Հատուր, ք. 1912 ժողովածոյի բովանդակութեան կարգին, էջ 347, երկրորդ տիւնսն, աւելցնել:

Էջ 1512. — Հարցում. — Ո՞ր է հարկի բա-
ժարն, մաթնականը, երկնայինը :

Պատիժի. — Որ ի քրիստոսական հաս-
տոյ հարց է ծննդոյ և մկրտելոյ, հարկու-
թեք է. — Ի Ռաբ. Ու, Լտաբունին է մեկնում
առաջում:

ԿՁ 664. ԲՈՂՈՐԳԻՐ. — Յիշատակարան . . .

Արհեստագործական է

Քիմիկոս տնօրեն Ստեփանյանը և մի Առատաւածութիւնը,
Առատաւար կատարելացու առատաւածային ա-
րիւնացն հետեւողաց առոր հարցն կանոնա-
դրող իրականութիւնը, սակաւ ո ծաղ-
կաբարդս փարթի կանոնը,

Ի Բյուրարդութիւնս Հայոց Պերրոզի,
Էրրոզի, Ըրրոզի, Ի տեղի Սր. Ախտիւ,
յնոց հոգեմեծութիւնս Տեառն՝ Ժամար Սր. Ան-
նաթի, Ի հրաշանայ մեծաւորանի, ձեռամբ ու-
նեմտաւ տեմար ուժաւ լի, գտնուեալ միայն ըս-
տացոյցի՝ Թարմատար Ախտիւսի, Ի ինդ-
րոյ հորովանաթի սիրոց զորս վերձանայի Լ-
ստանի տարկեմոցի, Էս ընդ ժողովոյն տույ:

Այս հատորին տպագրութիւնը աւարտեցաւ:

1974 թ. Դեկտեմբերի 6

Երուսաղեմի Սրբոց Յակոբեանց Տպարանին Մէջ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱՆԻ ԳԻՏ. ԳՐԱԴ.

FL0111453

[548]

9189

9189

